

ZSIGMONDKORI OKLEVÉLTÁR

XIV.
(1427)

MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR
ORSZÁGOS LEVÉLTÁRA

ZSIGMONDKORI OKLEVÉLTÁR

XIV.
(1427)

PUBLICATIONES ARCHIVI
HUNGARIAE NATIONALIS
II.

FONTES
59.

A MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR
ORSZÁGOS LEVÉLTÁRÁNAK KIADVÁNYAI
II.

FORRÁSKIADVÁNYOK
59.

ZSIGMONDKORI OKLEVÉLTÁR

XIV.

(1427)

Közzéteszi:

C. TÓTH NORBERT – LAKATOS BÁLINT – MIKÓ GÁBOR

Budapest, 2020

A kötet
a BTK MTA
Lendület Középkori Magyar Gazdaságtörténeti Kutatócsoport programja keretében
az MTA
Támogatott Kutatóhelyek Irodája
támogatásával jelent meg.

A kötet kereskedelmi forgalomban nem kapható.

HU ISSN 0073-4055
Ö ISBN 963-05-7026-2
ISBN 978-963-631-294-7

© C. Tóth Norbert, 2020
© Mikó Gábor, 2020
© Lakatos Bálint, 2020

Példányszám: 250

A kiadásért felel: dr. Veszprémy László, a Magyar Medievisztikai Kutatócsoport vezetője
A nyomdai munkálatokat a Kódex Könyvgyártó Kft. végezte.
Felelős vezető: Marosi Attila

Minden jog fenntartva.
Printed in Hungary

ELŐSZÓ

A Zsigmondkori Oklevéltár sorozatának XIV. kötete az 1427. esztendő valamennyi, a korabeli Magyar Királyságra vonatkozó okleveles forrását igyekezett összegyűjteni és nagyrészt kivonatokban, kisebb részt teljes szöveggel közzétenni. Gyűjtésünk alapja – miként eddig is — a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára Diplomatikai Levéltárának (DL) és Diplomatikai Fényképgyűjteményének (DF) közös, az utóbbi évek óta a Hungaricana közgyűjteményi portálon elérhető digitalizált adatbázisa volt. Kötetünk az adatbankban 1427. évi kiadványként jelzett összes oklevelet tartalmazza, azzal a korlátozással, hogy nem vettük fel a dalmáciai, a német-római birodalmi és a cseh vonatkozású forrásokat. Az utóbbiak tekintetében azonban néhány olyan esetben kivételt tettünk, amikor a király, illetve a benne szereplő személyek magyarországi tartózkodását illetően lényeges adatokat tartalmaztak.

Az előző kötetből valamilyen oknál fogva kimaradt 1426. évi okleveleket jelen kiadvány elején közöljük: ezek tételszámai szám+betű formájúak, és a szám arra a XIII. kötetben szereplő tételszámra utal, amely után a pótlólag közölt tétel logikailag-időrendileg illesztendő. E tételek hivatkozásakor azt ajánljuk, hogy a zárójelben a XIII. kötetet is tüntessék fel a következő formában, például ZsO XIV. (XIII.) 388a. sz.

A kötet módszere nem tér el az előzőétől. A DL–DF-adatbázison kívül az oklevelek online fényképeinek tanulmányozásához az arhivamedievala.ro, a [Crossborderarchives SK–AT \(crac.findbuch.net\)](http://Crossborderarchives.SK-AT), illetve a monasterium.net levéltári adatbázisokat is használtuk, ezekre azonban külön csak akkor hivatkozunk, ha az adott tétel a DF anyagába nem került be. Az előző kötetek anyagától eltérően, mivel a feldolgozott év az itáliai kapcsolatok szempontjából intenzívebb időszak elejét jelenti, ám olaszországi levéltári kutatásokra külön nem nyílt módunk, kötetünkbe bedolgoztuk Simonyi Ernőnek a firenzei állami levéltár magyar vonatkozású darabjairól készített 19. századi forrásgyűjtésének (Flórenczi Okmánytár I–II. Kézirat. MTA Könyvtár és Információs Központ, Kézirattár Ms 4994.) vonatkozó tételeit is, amelyek régi jelzetei alapján az eredeti források helyben kikereshetők. Hasonlóképpen jártunk el Timkovics Pálnak az ágostonos rend római központi levéltárában feltárt hungarika anyagával is (ELTE Egyetemi Könyvtár kézirattára H 306). Ezt – mivel az őrző intézmény a 2020. év tavaszán a járványhelyzet miatt hónapokra bezárt – csak ez év szeptemberében, a kötetben közölt tételek beszámozását követően volt

alkalmunk megtekinteni és feldolgozni, így az 1427. év három innen származó tétele a kötet végi pótlásba került.

A rövidítésjegyzékek és mutatók összeállításában – az utóbbiban történt csekély mértékű változtatásokról annak előszavában tájékozódhat a felhasználó – az előző kötet mintáit követtük. Változatlanul igyekeztünk a különlegesebb és fontosabb forrásokat (például magánlevelek, számadások, adománylevelek, mezővárosi és közjegyzői kiadványok, stb.) részben vagy teljes szöveggel eredeti nyelvükön közzétenni. Néhány nyomtatásban már megjelent forrást nehéz elérhetőségük és más, főként filológiai szempontok miatt újraközöltünk. A német nyelvű források kiadásánál (a központosítás, az egybe- és különírás, kis és nagy kezdőbetű alkalmazása) a Szende Katalin által összeállított szabályzatot – A magyarországi német nyelvű források kiadásának elvei és gyakorlata. Fons 7. (2000) 49–62. – követtük; a mellékjelek közlésénél az értelmezhetőséget tartva szem előtt.

A kivonatokat és átirásokat a latin, illetve német nyelvű oklevelekről C. Tóth Norbert, Lakatos Bálint és Mikó Gábor, az olasz nyelvűekről és az itáliai vonatkozású latin nyelvű forrásokról Lakatos Bálint készítette. A XIV. kötet számára annak idején az akkori kiadási elvek szerint Engel Pál és Fügedi Erik készítettek alapszövegeket; előbbinek a munkája során két tétel (311 és 1068) esetében azok hamis voltáról adott szakvéleményét is beemeltük az apparátusba. Külön ki kell emelnünk Péterfi Bence segítségét, aki a saját gyűjtéséből a diplomatikai adatbázis nyilvántartásában nem szereplő, főleg müncheni, klagenfurti és heiligenkreuzi levéltárakban őrzött tételeket is önzetlenül rendelkezésünkre bocsátott, illetve több más külföldi adatra is felhívta figyelmünket. Rajta kívül e helyütt köszönjük meg egyes tételek feltárásában és azonosításában nyújtott segítségét Dénesi Tamásnak, Hegyi Géának, Fedeles Tamásnak és W. Kovács Andrásnak, néhány Zágrábban, illetve Beregszászon őrzött oklevél színes fényképfelvételének rendelkezésünkre bocsátását B. Halász Évának és Szabó András Péternek, valamint egyes szakirodalmi tételekhez való hozzáférést, illetve a források értelmezési problémáiban nyújtott tanácsát és felvilágosítását Hende Fanninak, Skorka Renátának és Szovák Kornélnak.

A kötet a Magyar Tudományos Akadémia–Hadtörténeti Intézet és Múzeum–Szegeci Tudományegyetem–Magyar Nemzeti Levéltár Magyar Medievalisztikai Kutatócsoportjának „Zsigmondkori-részlegében” készült. Mivel a 2019. szeptember 1-jével az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat kötelékébe átcsatolt kutatócsoportunk 2017–2022 közötti ciklusára elnyert költségvetése nem teszi lehetővé kiadványok publikálását, e helyütt szeretnénk megköszönni az MTA BTK „Lendület” Középkori Magyar Gazdaságtörténeti Kutatócsoportnak, hogy az oklevéltár megjelentetését magukra vállalták.

Budapest, 2020. november 15.

C. Tóth Norbert–Lakatos Bálint–Mikó Gábor

A FELHASZNÁLT LEVÉLTÁRI FORRÁSOK

Ez a betűrendes jegyzék tájékoztat arról, hogy a kötet mely levéltárak mely fondjaiból, állagaiból közöl kivonatokat és regesztákat. Ezek döntő része fényképen vagy eredetiben állt rendelkezésre, töredék részét csak a szakirodalom közli, de az utóbbiak jelenlegi őrzőhelye ismert. A jegyzék szerkezetileg nem analitikus, tehát nem a jelenlegi őrzőintézmények rendjében, és nem azon belül, az alatt felsorolva közli a kutatott fondokat, állagokat, sorozatokat vagy gyűjteményeket, hanem a kivonatok vagy regeszták végén található formában közli a levéltári hivatkozásokat egyszerű betűrendben, a megfelelő keresztutalásokkal. A tételek végén zárójelben a bennfoglaló nagyobb levéltári egység vagy a jelenlegi őrzőhely, intézmény rövidítése áll (előbbi esetben a bennfoglaló levéltári egység külön tételként szerepel, és az őrzőhely ennél van feltüntetve).

A felsorolásba nem vettük fel azokat a levéltári egységeket, amelyeknek egyes darabjait kötetünk a nemzetközi szakirodalom alapján tartalmazza ugyan, de azok *mai* helyzetének közelebbi meghatározása nem volt megoldható annak ellenére, hogy a regeszták közlik a források által megjelölt adatokat. (Ezekben az esetekben a szakirodalom által közölt adatokat csak a regeszták végén, a hivatkozás után tüntettük fel zárójelben.)

A 20–21. században a levéltári anyag mozgása és pusztulása, a meglévő anyag újrendezése igen jelentős volt. Intézmények szűntek meg és alakultak át, levéltártestek hullottak szét, kerültek egyik helyről a másikra; levéltári egységeket, őrző intézményeket neveztek át. (Legutóbb, egy 2019. október 22-i pápai rendelkezés folytán a Vatikáni Titkos Levéltár, az Archivio Segreto Vaticano neve változott Vatikáni Apostoli Levéltárra – Archivio Apostolico Vaticano –, amely révén a korábbi ASV rövidítés is AAV-re módosult.) Mindezek következtében a szakirodalom által ismert és idézett levéltárak és kisebb levéltári egységek nemegyszer új néven, új jelzettel jelennek meg. A jegyzék tehát a régi és az új nevek, továbbá a levéltári egységek közötti eligazodást azzal kívánja elősegíteni, hogy minden egykor önálló levéltár vagy nagyobb levéltári egység nevét közli.

Az őrző intézmények a hivatalos nyelvű megnevezéssel, illetve többségük annak rövidítésével, a levéltári egységek viszont a magyar szakirodalomban használt alakjukban szerepelnek. A latin és német elnevezéseket változatlanul hagytuk. A Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára állományából kikerült levéltári egységek – jelenlegi őrzőhelyük megjelölésével – régi elnevezésüket tartották meg. Az őrzőhely megállapításánál, hibái és következetlenségei ellenére a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára DL–DF-adatbázisára támaszkodtunk. A kéziratot 2020-ban zártuk le; az őrző intézménynél ezután történt változásokat nem tudtuk keresztülvezetni.

A rövidítések feloldását a *Könyvészeti források és rövidítések jegyzéke* tartalmazza.

- A. HAZU, Diplomata Latina
 Acta anni (Leleszi [prépostság] konvent orsz. lt.)
 Acta antiqua (Batthyány cs. lt. és Zágrábi káptalan lt.)
 Acta Bercsényiana (Leleszi [prépostság] konvent orsz. lt.)
 Acta ecclesiastica (MKA)
 Acta ecclesiastica ordinum et monialium (MKA)
 Acta Jesuitica (MKA)
 Acta Miscellanea (Archivio consistoriale)
 Acta Paulinorum (MKA és HDA)
 Acta post advocatos (Tabula provincialis)
 Acta radicalia (Prímási lt. és Esztergomi székesfőkáptalan mlt.)
 Acta Transsylvanica (MKA)
 Allgemeine Urkundenreihe (HHStA, Kärntner Landesarchiv)
 Anhang vermischter ungarischer Gegenstände (FHKA)
 Annatae (Camera Apostolica)
 Apponyi cs. (Batthyány cs. lt.)
 Archiv der Honterusgemeinde zu Kronstadt *lásd* Brassói Evangélikus Egyházközség Levéltára
 Archivio consistoriale, Acta Miscellanea (AAV)
 Archivio diplomatico (ASF)
 ASF, Archivio diplomatico
 ASF, Carte Stroziane
 ASF, Carteggio della Signoria
 ASF, Signori, Dieci di balia, Otto di practica, Legazioni e commissarie, missive e responisve
 ASMi, Carteggio generale
 ASMi, Carteggio i atti extra dominium
 ASMi, Potenze estere
 ASVe, Deliberazioni del Senato
 Archivio governativo (ASMi)
 Archivum communitatis nobilium de Turopolje (HDA)
 Archivum maius (Draskovich cs. lt.)
 Archivum regni, Különböző államok (DL)
 Archivum secretum (Kassa város lt.)
 Archiwum Korone Krakowskie (AGAD)
 Arhivske zbirke, Zbirka listin (ARS)
 Armarium (AAV)
 Badia Fiorentina (Corporazione religiose)
 Bajomi cs. (Batthyány cs. lt.)
 Balassa cs. (DL)
 Balpatakycs. (DL)
 Bánffy cs. nemzetségi lt., Oklevelek (EME Lt.)
 Bánó cs. (DL)
 Barabás Samu gyűjteményének elpusztult okleveleiről készült mikrofilmek (Székely Nemzeti Múz. gyűjt.)
 Baranyay cs. (DL)
 Barcasági káptalan lt. (Brassói Evangélikus Egyházközség lt.)
 Bárczay cs. (DL)
 Bártfa város lt., Középkori gyűjtemény (ŠA v Prešove, Pobočka Bardejov)
 Batthyaneum, Kéziratok (BAR Colecțiile Filialei Batthyaneum őrzétében)
 Batthyány cs. lt., Acta antiqua (DL)
 Batthyány cs. lt., Apponyi cs. (DL)
 Batthyány cs. lt., Bajomi cs. (DL)
 Batthyány cs. lt., Forgách cs. (DL)
 Batthyány cs. lt., Illésházy lt. (DL)
 Batthyány cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek (DL)
 Batthyány cs. lt., Maioratus (DL)
 Batthyány cs. lt., Miscellanea (DL)
 Bécsi levéltárakból kiszolgáltatott iratok (DL)
 Becsky cs. (DL)
 Beniczky cs. (DL)
 Benediktini Břevnov (NAČR)
 Bertóthy-gyűjt. (Múz. törzsanyag)
 Berzeviczy cs., berzeviczei (DL)
 Bethlen cs. (DL)
 Bethlen cs., betleni (DL)
 Bethlen cs., iktári lt. (EME Lt.)
 BHStA, Geheimes Hausarchiv
 Bittó cs. (DL)
 Blagay cs. (DL)
 Bossányi cs. (DL)
 Both cs. (DL)
 Brandenburgi lt. (Staatsarchiv Nürnberg)
 Brassó város lt., Privilegia et instrumenta publica (AN Braşov)
 Brassó város lt., Fekete templom levéltára (AN Braşov)
 Brassói Evangélikus Egyházközség lt. (Archiv der Honterusgemeinde zu Kronstadt), A régi barcasági káptalan lt.

- Brassói Evangélikus Egyházközség lt.
(Archiv der Honterusgemeinde zu Kronstadt), Trausch-gyűjt.
- Burián-gyűjt. (Múz. törzsanyag)
- Camera Apostolica, Annatae (AAV)
- Camera Apostolica, Diversa Cameralia (AAV)
- Camera Apostolica, Formatarum libri (AAV)
- Camera Apostolica, Obligationes communes (AAV)
- Camera Apostolica, Obligationes et solutiones (AAV)
- Capsarium (PFL)
- Carte Stroziane (ASF)
- Carteggio della Signoria (ASF)
- Carteggio generale (ASMi)
- Carteggio i atti extra dominium (ASMi)
- Chernel cs. (PFL)
- Cista comitatum (GYKOL és KKOL)
- Colecția documente și manuscrise, Irinyi cs. iratai (AN Cluj)
- Collectio Kaprinayana (ELTE Egyetemi Kt.)
- Collectio Kukuljevicsiana (DL)
- Collectio Schwartzenbachiana (Kassa város lt.)
- Consilium rogatorum (Raguza város tanácsa)
- Cornides-gyűjt. (OSZK Kézirattár)
- Corporazione religiose, Badia Fiorentina (ASF)
- Curiai lt., Processus tabulares (DL)
- Csáky cs. hotkóci lt. (ŠA v Levoči)
- Csáky cs. mindszei lt. (ŠA v Levoči)
- Csáky cs. szepesmindszei lt. (HHStA)
- Csicsery cs. (DL)
- Csornai (prépostság) konv. orsz. lt. (GYMSML Soproni Lt.)
- Csornai (prépostság) konvent mlt. (GYMSML Soproni Lt.)
- DAD, Litterae et commissiones, Lettere di Levante
- DAD, Raguza város tanácsa, Consilium rogatorum
- Darvas cs. (DL)
- Deliberazioni del Senato (ASVe)
- Dés város lt., Dés város tanácsa (AN Cluj)
- Dessewfy cs., grófi ág lt. (DL)
- Dessewffy cs., margonyai (DL)
- Diözesanarchiv Graz-Seckau
- Diplomata Latina (A. HAZU)
- Diplomatarium (Sopron város lt.)
- Diversa Cameralia (Camera Apostolica)
- Draskovich cs. lt. (HDA)
- Draskovich cs. lt., Archivum maius (HDA)
- Dubniczky-Marczibányi cs. kocsói lt. (SNA)
- Egri székesfőkáptalan mlt. (HML)
- ELTE Egyetemi Kt., Collectio Kaprinayana
- ELTE Egyetemi Kt., Kézirattár
- ELTE Levéltára, Középkori és kora újkori oklevélgyűjtemény
- Erdélyi Múzeum Egyesület (ENM) Lt. (Törzsgyűjtemény; AN Cluj őrizetében)
- EME (ENM) Lt., Bánffy cs. nemzeti lt. (AN Cluj őrizetében)
- EME (ENM) Lt., Bethlen cs., iktári lt. (AN Cluj őrizetében)
- EME (ENM) Lt., Fráter cs. lt. (AN Cluj őrizetében)
- EME (ENM) Lt., Jósika cs. hitbizományi lt. (AN Cluj őrizetében)
- EME (ENM) Lt., Kemény-gyűjt. (AN Cluj őrizetében)
- EME (ENM) Lt., Sándor cs. csíkszentdomokosi lt.
- EME (ENM) Lt., Törzsgyűjtemény (AN Cluj őrizetében)
- EME (ENM) Lt., Vécsey cs. lt. (AN Cluj őrizetében)
- EME (ENM) Lt., Wass cs. lt. (AN Cluj őrizetében)
- Eperjes város lt., Középkori gyűjtemény (ŠA v Prešove)
- Erdélyi Főkormányzósági Levéltár (DL)
- Erdélyi Káptalan lt. (Gyulafehérvári káptalan lt.)
- Erdélyi Kincstári/Fiscalis lt. (DL)
- Erdélyi Kormányhatósági Levéltárak, Libri regii (MNL OL)
- Erdődy lt. lásd Familienarchiv Erdődy (HHStA)

- Erdődy cs. lt. (PFL)
 Erdődy cs., vépi/monyorókeréki lt. (PFL)
 Esterházy cs. cseszneki lt. (SNA)
 Esterházy cs. hercegi ágának lt., Reposit-
 orium (DL)
 Esterházy cs. hercegi ágának lt., Varia (DL)
 Esterházy cs., tatai (DL)
 Esztergomi székesfőkáptalan mlt. (Prímási
 lt.)
 Esztergomi székesfőkáptalan mlt., Acta ra-
 dicalia (Prímási lt.)
 Esztergomi székesfőkáptalan orsz. lt. (Prí-
 mási lt.)
- Fáy-gyűjt. (Múz. törzsanyag)
 Familienarchiv Erdődy (HHStA)
 Fejérpataky-gyűjt. (Múz. törzsanyag)
 Fekete templom levéltára (Brassó város lt.)
 Festetics cs. lt. (DL)
 Festetics cs. lt., Miscellanea (DL)
 Festetics cs. lt., Sallér cs. (DL)
 Festetics cs. lt., Vas (DL)
 FHKA, Anhang vermischter ungarischer
 Gegenstände
 Firenzei lt. *lásd* ASF
 Forgách cs. (DL)
 Forgách cs., gimesi (DL)
 Forgách cs. (Batthyány cs. lt.)
 Frangepán cs. (DL)
 Fráter cs. lt. (EME Lt.)
- Geheimes Hausarchiv (BHStA)
 Geréb cs. árapataki lt. (AN Covasna)
 Görgey cs., görgői (DL)
 Görlitzer Stadtbibliothek (Németország)
 Grad Koprivnica, Oklevelek (HDA)
 GStA PK, Ordensbriefarchiv
- GYMSML Soproni Lt., Mohács előtti okl.
 gyűjt.
 Gyulaféhevári káptalan lt., Erdélyi kápta-
 lan lt. (Batthyaneum)
 Gyulaféhevári káptalan lt., Kolozsmonos-
 tori konvent mlt. (Batthyaneum)
 GYKOL Cista comitatum (DL)
 GYKOL Lymbus (DL)
 GYKOL (DL)
 GYKOL Centuria (DL)
- HDA, Acta Paulinorum
 HDA, Archivum communitatis nobilium de
 Turopolje
 HDA, Draskovich cs. lt., Archivum maius
 HDA, Grad Koprivnica, Oklevelek
 HDA, Zágrábi káptalan lt.
 HHStA, Familienarchiv Erdődy
 HHStA, Ungarische Urkundenabteilung,
 Repositorium
 HHStA, Urkundenabteilung, Allgemeine
 Urkundenreihe
 HHStA, Handschriftenabteilung, Ungari-
 sche Akten
 Hégen község lt. (Szász nemzeti lt.)
 Hofffinanz Ungarn, Rote Nummer (FHKA)
 Horvát Akadémia lt., Diplomata Latina *lásd*
 Diplomata Latina (A. HAZU)
 Horvát István-gyűjt. (Múz. törzsanyag)
 Horváth Tibor Antal gyűjteménye (DL)
 Hunyadi cs. (DL)
- Ibrányi cs. (DL)
 Illésházy lt. (Batthyány cs. lt.)
 Ilosvay cs. (DL)
 Inkey cs. iharosberényi lt. (lappang)
 Introductoriae et statutoriae (Leleszi [pré-
 postság] konvent orsz. lt.)
 Irinyi cs. iratai (AN Cluj, Colectia docu-
 mente și manuscrise)
 Irsay cs. (DL)
 Ismeretlen provenienciájú iratok (DL)
- Jankovich-gyűjt. (DL, Múz. törzsanyag)
 Jászói (prépostság) konvent orsz. lt. (SNA)
 Jászói (prépostság) konvent orsz. lt., Judi-
 ciales
 Jászói (prépostság) konvent mlt. (SNA)
 Jelzet nélküli oklevelek (Batthyány cs. lt.)
 Jósika cs. hitbizományi lt. (EME Lt.)
 Judiciales (Jászói [prépostság] konvent
 orsz. lt.)
- Kállay cs. (DL)
 Kapy cs. (DL)
 Kärntner Landesarchiv, Allgemeine Urkun-
 denreihe
 Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs. (DL)
 Kassa város lt., Archivum secretum (AMK)

- Kassa város lt., Collectio Schwartzenbachiana (AMK)
 Kassa város lt., Scheutzlich-féle inventarium (AMK)
 Kassa város lt., Supplementum Halaganum (AMK)
 Kemény-gyűjt. (EME Lt.)
 Kende cs. (DL)
 Kézdivásárhely város tanácsa (AN Covasna)
 Kézirattár (ELTE Egyetemi Kt.; MTA KIK; OSZK)
 Kisfaludy cs. (DL)
 KKOL Cista comitatum (DL)
 KKOL Metales (DL)
 KKOL Neoregistrata (DL)
 KKOL Protocolla (DL)
 KKOL Vegyes iratok (DL)
 Kolozsmonostori konvent mlt. (Gyulafehérvári káptalan lt.)
 Kolozsvár város lt., Privilégiumok (AN Cluj)
 Körmöcbánya város lt., Körmöcbánya város tanácsa, Oklevelek és levelek (ŠA v Banskej Bystrici, Pobočka Kremnica)
 Körmöcbánya város tanácsa, Oklevelek és levelek (Körmöcbánya város lt.)
 Kőszegi Antal ítélőmester iratai (MNL OL)
 Kubinyi cs., kovári (DL)
- Leleszi (prépostság) konvent mlt. (SNA)
 Leleszi (prépostság) konvent orsz. lt. (SNA)
 Leleszi (prépostság) konvent orsz. lt., Acta anni (SNA)
 Leleszi (prépostság) konvent orsz. lt., Acta Bercsényiana (SNA)
 Leleszi (prépostság) konvent orsz. lt., Introductoriae et statutoriae (SNA)
 Leleszi (prépostság) konvent orsz. lt., Metales (SNA)
 Lettere di Levante (DAD)
 Libri regii (Erdélyi kormányhatósági levéltárak)
 Lónyay cs. (DL)
 Lőcse város lt. (ŠA v Levoči)
 Lüleý cs. lt. (ŠA v Nitre)
 Lymbus (Gyulafehérvári káptalan lt.)
- Madocsányi cs. (DL)
 Magosy cs. lt. (VAML)
 MKA, Acta ecclesiastica (DL)
 MKA, Acta ecclesiastica ordinum et monialium (DL)
 MKA, Acta Jesuitica (DL)
 MKA, Acta Paulinorum (DL)
 MKA, Szeghy cs. (DL)
 MKA, Acta Transsilvanica (DL)
 Magyar Történelmi Társulat gyűjt. (DL)
 Maioratus (Batthyány cs. lt.)
 Majláth-gyűjt. (Múz. törzsanyag)
 Máriássy cs. lt., Vegyes iratok (DL)
 Máriássy cs., márkusfalvi (DL)
 Mednyánszky cs. beckói lt. (ŠA v Nitre)
 Melczer cs. (DL)
 Metales (Leleszi konvent orsz. lt.; KKOL)
 Mikrofilmtár (MNL OL)
 Milánói lt. lásd ASMI, etc.
 Miscellanea (Batthyány cs. lt.; Festetics cs. lt.)
 Mohács előtti okl. gyűjt. (GYMSML Soproni Lt.; PML; SZSZBML; VAML; ZML)
 Motesiczky cs. (DL)
 MTA KIK, Kézirattár, Oklevélgyűjtemény
 Munkács város lt. (KTÁL)
 Múz. törzsanyag, Bertóthy-gyűjt. (DL)
 Múz. törzsanyag, Burián-gyűjt. (DL)
 Múz. törzsanyag, Fáy-gyűjt. (DL)
 Múz. törzsanyag, Fejérpataky-gyűjt. (DL)
 Múz. törzsanyag, Horvát István-gyűjt. (DL)
 Múz. törzsanyag, Jankovich-gyűjt. (DL)
 Múz. törzsanyag, Majláth-gyűjt. (DL)
 Múz. törzsanyag, Pokoly (DL)
 Múz. törzsanyag, Szily (DL)
 Múz. törzsanyag, Véghegy-gyűjt. (DL)
 Múz. törzsanyag, Vétel útján bekerült iratok (DL)
 Múzeumi törzsanyag (DL)
 MZA, Seilern cs. lt.
- Nagyszalók város lt. (ŠA v Levoči)
 Nagyszombat város lt., Rationes Camere (ŠA v Bratislave, Pobočka Trnava)
 Nagyváradi premontrei prépostság levéltára (SNA)
 NAČR, Benediktini Břevnov
 Nátafalusi cs. lt. (SNA)

- Nedeczky cs. (DL)
 Neoregestrata (KKOL)
 Neo-regestrata acta (MKA, DL)
 Niczky cs. lt. (GYMSML Soproni Lt., Mohács előtti okl. gyűjt.)
 Nobilitaria (Pozsony megye lt., Közgyűlési iratok)
 Nyírbátor város lt. (SZSZBML)
 Obligationes communes (Camera Apostolica)
 Obligationes et solutiones (Camera Apostolica)
 Odescalchi cs. (DL)
 Oklevelek (VÉL)
 Oklevélgyűjtemény (MTA KIK, Kézirattár)
 Orczy cs. (DL)
 Ordensbriefarchiv (GStA PK)
 OSZK, Kézirattár
 Ostffy cs. (DL)
 Osztrólczy cs. osztrólcukai (mgy., Németország)
 Otto Schäfer-gyűjt. (Museum Otto Schäfer, Schweinfurt)
 Paláस्थ्य cs. lt. (KEML)
 Perényi cs. (DL)
 Petróczy cs. (DL)
 Petrovay cs. lt. (lappang)
 PFL, Capsarium
 PFL, Erdődy cs. vépi/monyorókeréki lt.
 PFL, Somogy cs.
 PML, Mohács előtti okl. gyűjt.
 Pongrácz cs., bashalmi (DL)
 Pokoly (Múz. törzsanyag)
 Potenze estere (ASMi)
 Pozsony megye lt., Közgyűlési iratok, Nobilitaria (ŠA v Bratislave)
 Pozsony város lt. (AMB)
 Pozsonyi káptalan orsz. lt. (SNA és Prímási lt.)
 Pozsonyi káptalan mlt. (SNA)
 Prímási lt., Esztergom, Acta radicalia
 Prímási lt., Esztergom, Pozsonyi káptalan orsz. lt.
 Privilegia et instrumenta publica (Brassó város lt.)
 Processus tabulares (Curiai lt.)
 Protocolla (KKOL)
 Protocollum actionale (AMB)
 Protocollum testamentorum (AMB)
 Radvánszky cs., sajkócazi (DL)
 Ragusa város tanácsa, Consilium rogatorum (DAD)
 Rákóczi-Aspremont cs. (DL)
 Rakovszky cs. (DL)
 Rationes Camere (Nagyszombat város lt.)
 Registra brevium (AAV)
 Registra Lateranensia (AAV)
 Registra supplicationum (AAV)
 Registra Vaticana (AAV)
 Saller cs. (Festetics cs. lt.)
 Sándor cs. csikszentdomokosi lt. (EME Lt.)
 Sándor-Metternich cs. (DL)
 Sárospataki Ref. Koll. Tud. Gyűjteményei, Vegyes kisgyűjtemény
 Scheutzlich-féle inventarium (Kassa város lt.)
 Seilern cs. lt. (MZA)
 Semsey cs. (DL)
 Sibrik cs. (DL)
 Simonyi cs. (DL)
 Siráky cs. (DL)
 Soós cs. (DL)
 Sopron város lt., Diplomatarium (GYMSML Soproni Lt., Mohács előtti oklevelek gyűjt.)
 ŠA v Nitre, Lülei cs. lt.
 ŠA v Levoči, Csáky cs. hotkóci lt.
 ŠA v Levoči, Csáky cs. mindszei lt.
 ŠA v Levoči, Nagyszalók város lt.
 Staatsarchiv Nürnberg, Brandenburgi lt.
 Suky cs. felsőmagyarzsuki lt. (EME Lt.)
 Sulyovszky-Pottornay cs. (DL)
 Supplementum Halaganum (Kassa város lt.)
 SZSZBML, Mohács előtti oklevelek
 SZSZBML, Nyírbátor város lt.
 Szalóky cs. lt. (VEML)
 Szász nemzeti lt. (AN Sibiu őrizetében)
 Szathmáry-Király cs. (DL)

- Szatmár megye lt., Szatmár megye törvényhatósága (EME Lt.)
 Szatmár megye törvényhatósága (Szatmár megye lt.)
 Szeghy cs. (MKA)
 Székely Nemzeti Múz. gyűjt., Barabás Samu gyűjteményének elpusztult okleveleiről készült mikrofilmek (BAR Cluj-Napoca)
 Szepesi káptalan (prépostság) mlt. (ŠA v Levoči)
 Szepesi káptalan orsz. lt. (ŠA v Levoči)
 Szepesi prépostság lt. (ŠA v Levoči)
 Szilágyi cs., ákosfalvi (DL)
 Szily (Múz. törzsanyag)
 Szimonidesz-gyűjt. (DL)
 Szirmay cs. (DL)
 Szógyény-Marich cs. (DL)
 Sztáray cs. (DL)
- Tabula provincialis, Acta post advocatos (DL)
 Tallián cs. (DL)
 Teleki cs., marosvásárhelyi (DL)
 Trausch-gyűjt. (Brassói Evangélikus Egyházközség lt.)
- Újhelyi cs. (DL)
 Ungarische Urkundenabteilung, Repositorium (HHStA)
 Universitätsarchiv Wien
 Urkundenabteilung, Allgemeine Urkundenreihe (HHStA)
 Úsz cs. úszfalvai lt. (ŠA v Prešove)
 Uzsovics cs. könyöki lt. (ŠA v Nitre)
- Üchtritz-Amadé cs. (DL)
 Üchtritz-Amadé cs. bósi lt. (mgy.)
- VAML, Mohács előtti okl. gyűjt.
 Vay cs., berkeszi (DL, az eredeti elpusztult)
 Vécsey cs. lt. (EME Lt.)
 Véghely-gyűjt. (Múz. törzsanyag)
 Vegyes iratok (Máriássy cs. lt., KKOL)
 Vegyes provenienciájú oklevelek (DL)
 Velencei lt. *lásd* ASVe
 Veszprémi székeskáptalan hh. lt. (VEML)
 Veszprémi székeskáptalan hh. lt., Szalóky cs. lt.
 Veszprémi székeskáptalan mlt. (VÉL)
 VÉL, Oklevelek
 Vétel útján bekerült vegyes provenienciájú oklevelek (DL és Múz. törzsanyag)
- Wass cs. lt. (EME Lt.)
 Wesselényi cs. (DL)
- Zágrábi érseki lt., Középkori oklevelek, Donationalia (NAZ)
 Zágrábi káptalan lt. (HDA, NAZ)
 Zágrábi káptalan lt., Acta antiqua (HDA, NAZ)
 ZML, Mohács előtti oklevelek gyűjteménye
 Zalai konvent mlt. (ZML)
 Zalavári konvent mlt. (ZML)
 Zay cs. ugróci lt. (SNA)
 Zbirka listin (Arhivske zbirke)
 Zichy cs., zsélyi (DL)

KÖNYVÉSZETI FORRÁSOK ÉS RÖVIDÍTÉSEK

Ez a jegyzék egyaránt tartalmazza az e kötetben használt könyvészeti források, a kiadatlan források és közszavak rövidítésének feloldását.

A könyvészeti rövidítéseknél a könyvtári címléírási szabványt követjük, de csak azokat a műveket tüntetjük fel, amelyeket a jelen kötet elkészítésénél használtunk. Miként az előző kötetekben, továbbra is utalással kívánjuk áthidalni azt az ellentmondást, hogy egyes oklevéltárak a szerkesztőjük vagy kiadójuk neve alatt szerepelnek, míg mások a címük alatt. Ugyanezt tesszük azoknál a monumenta-sorozatoknál, ahol a sorozat összefoglaló címe a részcímmel váltakozva szerepelt. Utalás segíti a rejtett (más cím alatt szereplő) tételek megismerését is.

A periodikum vagy gyűjteményes kötet, évkönyv adatai alatt – a kötetszám és oldalterjedelem jelölésével – közöljük az idézett tanulmány szerzőjét és címadatait, az egyes szerzők nevével pedig utalunk a periodikum vagy gyűjtemény megfelelő helyére. A periodikumok kötetszámait az átnézett évfolyamokat jelölik. A nyitva hagyott kereteket a 2020. évben megjelent kötet zárja.

A forrásanyagot őrző intézmények rövidítéseinek feloldásánál ezek hivatalos nyelvi nevét adja a jegyzék. A levéltári egységek elnevezése, rövidítése és ennek feloldása a magyar szakirodalomban használt néven történik. A levéltári egységek rövidítésénél a feloldás után zárójelben az őrzőhely rövidítése áll.

a. = ante; annus és alakjai.

A XV. századi pápák oklevelei *lásd* Lukcsics.

A. HAZU = Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb (Zágráb).

AAV = Archivio Apostolico Vaticano, Città del Vaticano (Vatikánváros).

Abaffy–Dancs–Hanvay = Az Abaffy család levéltára 1247–1515. A Dancs család levéltára 1232–1525. A Hanvay család levéltára 1216–1525. Ila Bálint kézírata alapján sajtó alá rendezte Borsa Iván. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 23.) Bp. 1994.

Act. Prot. = Arne Ziegler: Actionale Protocolum. Das älteste Stadtbuch von Bratislava/Pressburg aus den Jahren 1402–1506. (Acta Carpatho–Germanica IV.) Bratislava, 1999.

Acta ecl. = Acta ecclesiastica (DL).

Acta ecl. ord. et mon. = Acta ecclesiastica ordinum et monialium (DL).

Acta litterarum ac scientiarum reg. universitatis Hungariae Francisco-Josephinae. Sectio: Juridica-politica. Tom. II. *lásd* Iványi: Eperjes.

Acta Martini = Acta Martini papae V (1417–1431). E regestis Vaticanis et Lateranensibus aliisque fontibus collegit

- Aloysius L. Tăutu, *indicem nominum confecit Aloysius Glinka*. Vol. 1–2. (Pontificia Commissio ad redigendum Codicem Iuris Canonici Orientalis, Fontes III/14.) Romae, 1980.
- Acte și fragmente = Acte și fragmente cu privire la istoria românilor. Adunate din depozitele de manuscrise ale Apusului de Neculai Iorga. I–III. București, 1895–1897.
- AGAD = Archiwum Głównie Akt Dawnych w Warszawie, Warszawa (Varsó).
- Akad. Ért. = Magyar Akadémiai Értesítő. A philosophiai, törvény- és történettudományi osztályok közlönye I–V. 1860–1865. – A Magyar Tudományos Akadémia Értesítője 1–23. 1867–1889. 1859-ről III (1860) 172–270: Wenzel Gusztáv: Ozorai Pipó. Magyar történelmi jellemrajz Zsigmond király korából.
- Allg. Urkundenreihe = Allgemeine Urkundenreihe (HHStA).
- Almási Tibor *lásd* Anjou oklt.
- Altmann = Regesta imperii XI. Die Urkunden Kaiser Sigmunds (1410–1437). Verzeichnet von Wilhelm Altmann. Bd. I–II. Innsbruck, 1896–1900.
- AMB = Archiv hlavného mesta Bratislavy, Bratislava (Pozsony).
- AMK = Archiv mesta Košíc, Košice (Kassa).
- AN = Arhivele Naționale ale României.
- AN Bihar = Servțiul Județean Bihar a Arhivelor Naționale, Oradea (Nagyvárad).
- AN Brașov = Servțiul Județean Brașov a Arhivelor Naționale, Brașov (Brassó).
- AN Cluj = Servțiul Județean Cluj a Arhivelor Naționale, Cluj-Napoca (Kolozsvar).
- AN Covasna = Servțiul Județean Covasna a Arhivelor Naționale, Sfântu Gheorghe (Sepsiszentgyörgy).
- AN Sibiu = Servțiul Județean Sibiu a Arhivelor Naționale, Sibiu (Nagyszeben).
- Anjou oklt. = Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. I–XV. (1301–1331), XVII–XXXVIII. (1333–1354), XL. (1356), XLII. (1358), XLVI–L. (1362–1366). Szerk. Almási Tibor, Blazovich László, Géczi Lajos, B. Halász Éva, Kófalvi Tamás, Kristó Gyula, Makk Ferenc, Papp Róbert, Piti Ferenc, Rábai Krisztina, Sebók Ferenc, Teiszler Éva, Tóth Ildikó. Bp.–Szeged, 1990–2020.
- Annatae = Annatae e regno Hungariae provenientes in Archivio Secreto Vaticano 1421–1536. (A magyarországi egyházmegyék javadalmainak annatái.) Ed. Iosephus Körmendy. Editionem redigerunt et indices composuerunt Kinga Körmendy et Béla Holl. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 21.) Bp. 1990.
- annun. = annuntiatio Mariae/Domini.
- ap. = apostolus és alakjai.
- ap(p)ar. = apparitio.
- Arch. 1000–1301. = Zsoldos Attila: Magyarország világi archontológiája 1000–1301. (História könyvtár. Kronológiák, adattárak 11.) Bp. 2011.
- Arch. 1301–1457. = Engel Pál: Magyarország világi archontológiája 1301–1457. I–II. (História könyvtár. Kronológiák, adattárak 5.) Bp. 1996.
- Archivio = Archivio storico italiano, ossia raccolta di opere e documenti finora inediti o divenuti rarissimi riguardanti la storia d'Italia. Ser. I. tom. I–XVI., ser. II. tom. I–XVIII., ser. III. tom. I–XXVI., ser. IV. tom. I–XX., ser. V. tom. I–L. Firenze, 1842–1954. Appendice I–IX. 1842–1853.
- Tomo IV.* Firenze, 1843. Due vite di Filippo Scolari detto Pippo Spano. Con documenti e note. A cura di F. Polidori, G. Canestrini. 117–232.
- Arhivski Vjesnik 1. (1958)–11–12. (1968–1969) 261–319: Josip Buturac: Inventar i regesti za starije dokumente zagrebačkoga kaptolskog arhiva g. 1401–1700. (Inventarium et regesta Actorum Capituli Zagradiensi Antiquorum).

- Arkiv za povestnicu Jugoslavensku *lásd* Kukuljević: Arkiv
- ARS = Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana.
- ascens. = ascensio (Domini).
- Aschbach III. = Joseph von Aschbach: Geschichte Kaiser Sigismunds. Bd. III. Hamburg, 1841.
- ASF = Archivio di Stato di Firenze, Firenze.
- ASMi = Archivio di Stato di Milano, Milano (Milánó).
- assump. = assumptio Mariae.
- ASVe = Archivio di Stato di Venezia, Venezia (Velence).
- Baán: Jékey = Baán Kálmán: A bulyi és jékei Jékey család oklevéltára. 1271–1660. Regeszták. Bp. 1937.
- Bácskai Vera *lásd* DRH 1301–1457.
- Bakács: Pest m. = Bakács István: Iratok Pest megye történetéhez. Oklevéltár-regeszták 1102–1437. (Pest megye múltjából 5.). Bp. 1982.
- Balassa = A Balassa család levéltára 1193–1526. Fekete Nagy Antal kézírata alapján sajtó alá rendezte és szerk. Borsa Iván. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 18.) Bp. 1990.
- Balássy Ferencz *lásd* Századok 9. (1875).
- Balogh István *lásd* SzSzBokl.
- Bándi Zsuzsanna *lásd* BLÉ.
- Bánffy = Oklevéltár a Tomaj nemzetségbeli losonczi Bánffy család történetéhez. Szerk. Varjú Elemér, Iványi Béla. I. (1214–1457) (A Tomaj nembeli losonczi Bánffy család története). Bp. 1908.
- bapt. = baptista és alakjai.
- BAR Cluj-Napoca = Bibliotecă Academiei Române Cluj-Napoca (Kolozsvár).
- BAR Colecțiile Filialei Batthyaneum = Bibliotecă Academiei Române, Colecțiile Filialei Batthyaneum, Alba Iulia (Gyulafehérvár).
- Barabás: Székely oklt. = Székely oklevéltár. 1219–1776. Közzéteszi Barabás Samu. (Magyar Történelmi Tár XXVIII.) Bp. 1934.
- Barabás Samu *lásd* még Blagay; Teleki.
- Barbáric, Josip *lásd* Mon. Croat. Vat.
- Bariț: Documente vechi = George Bariț: Documente vechi pentru istoria națională Transilvania. [17. közl.] Foaie 17. (1854). Nr. 17. (1854. ápr. 28.). 81–82.
- Bártfa v. levéltára *lásd* Iványi: Bártfa.
- Bártfai Szabó: Forgách = Bártfai Szabó László: A Hunt-Páznán nemzetségbeli Forgách család története. Esztergom, 1910.
- Bártfai Szabó: Óbuda = Bártfai Szabó László: Óbuda egyházi intézményei a középkorban. Bp. 1935.
- Bártfai Szabó: Pest = Bártfai Szabó László: Pest megye történetének okleveles emlékei 1002–1599-ig. Függelékül az inarchi Farkas, az irsai Irsay, valamint a szilasi és pilisi Szilassy családok története. Bp. 1938.
- Bártfai Szabó László *lásd* még Csáky.
- Bátori oklevelek = Horváth Richárd–Nemmann Tibor–C. Tóth Norbert: Oklevelek a Bátori család történetéhez. Szabolcs-szatmár-beregi Szemle 41. (2006) 327–368.
- Batthyaneum = Bibliotecă Documentară „Batthyaneum”, Alba Iulia (Gyulafehérvár).
- Beke Antal *lásd* Tört. Tár 1890.
- BHStA = Bayerisches Hauptstaatsarchiv, München.
- Bibliotheca historica Tyrnaviensis *lásd* Rábik: Mestská kniha.
- Bilkei: Zalai regeszták = Bilkei Irén: Zala Megye Levéltára középkori okleveleinek regesztái. (1019) 1240–1526. (Zalai gyűjtemény 75.) Zalaegerszeg, 2013.
- Blagay = Codex diplomaticus comitum de Blagay. A Blagay-család oklevéltára. Bevezető tanulmánnyal a család történetéhez. Szerk. Thallóczy Lajos, Barabás Samu. (Mon. Hung. Hist. Dipl. XXVIII.) Bp. 1897.
- Blazovich László *lásd* Anjou oklt.
- BLÉ = Borsodi Levéltári Évkönyv 1. (1977)–

- V (1985) 557–725: Bándi Zsuzsanna: Északkelet-magyarországi pálos kolostorok oklevelei (regeszták).
- Bogdan: Documente = Ioan Bogdan: Documente privitoare la relațiile Țării Românești cu Brașovul și cu Țara Ungurească în sec. XV. și XVI. Vol. I. 1413–1508. București, 1905.
- Bogdan: Documente și regeste = Ioan Bogdan: Documente și regeste privitoare la relațiile Țării Rumânești cu Brașovul și Ungaria în secolul XV și XVI. București, 1902.
- Bónis: A jogtudó értelmiség = Bónis György: A jogtudó értelmiség a Mohács előtti Magyarországon. Bp. 1971.
- Bónis: Szentszéki reg. = Bónis György: Szentszéki regeszták. (Jogtörténeti Tár 1/1.) Bp. 1997.
- Bónis György *lásd még* DRH 1301–1457.
- Borsa: Királyi ember és hiteleshelyi küldött = Borsa Iván: A királyi ember és a hiteleshelyi küldött melléktevékenysége Leleszen. In: Emlékkönyv Jakó Zsigmond nyolcvanadik születésnapjára. Szerk. Kovács András, Sipos Gábor, Tonk Sándor. Kolozsvár, 1996. 101–108.
- Borsa Iván *lásd még* Balassa; Reg. Arp.; SMM 33 (2002); ZsO III–IX.
- Bp. = Budapest.
- Bp. Rég. = Budapest Régiségei. Régészeti és történeti évkönyv. 1–41. 1889–2007. 15. (1950) 239–299: Pataki Vidor: A budai vár középkori helyrajza.
- Bratislava = Archív mesta Bratislavy. Inventár stredovekých listín, listov a iných prýbuzných písomností. [1245–1500]. Archívna správa ministerstva vnútra. Praha, 1956.
- BTOE III. = Budapest történetének okleveles emlékei. Monumenta diplomatica civitatis Budapest. III. (1382–1439). Összeállította / Ad edendum praeparavit Kumorovitz L. Bernát. Bp. 1987.
- Bunyitay I. = Bunyitay Vincze: A váradi püspökség története alapításától a jelenkorig. I. köt. A váradi püspökök a püspökség alapításától 1566. évig. Nagyvárad, 1883.
- Buturac, Josip *lásd* Arhivski Vjesnik.
- Cameralia I–II. = Cameralia documenta pontificia de Regnis Sacrae Coronae Hungariae. The Camera Apostolica's Documents about the Lands of Hungarian Holy Crown (1297–1536). I–II. Feltárta, szerk. és közreadja Lukcsics József, Tusor Péter, Fedeles Tamás. Szerkesztőtárs: Nemes Gábor. (CVH I/9–10.) Bp.–Róma, 2014.
- Canestrini, G. *lásd* Archivio.
- Capitulum (Szegedi egyháztörténeti sorozat)
IX. *lásd* Keglevich: Garamszentbenedek.
- Carteggio II. = Gli atti cancelereschi Visconti. Vol. II. Carteggio extra dominium. [1425–1447.] A cura di Giovanni Vittani. (Inventari e registi del R. Archivio di Stato in Milano II.) Milano, 1929.
- Catalogus numerum III. = Catalogus numerum Hungariae ac Transilvaniae Instituti Nationalis Széchényiani. [Ed. Stephanus Schönvisner.] Pars III. Numi miscellanei. Pestini, 1807.
- Cîmpeanu: Dan al II-lea, Sigismund de Luxemburg și cruciada târzie = Liviu Cîmpeanu: Dan al II-lea, Sigismund de Luxemburg și cruciada târzie. Un document inedit din arhiva ordinului teutonic. Studii și Materiale de Istorie Medie 30. (2002) 55–76.
- circ. = circumspexctus és alakjai.
- cod./Cod. = kódex és alakjai.
- Cod. Lat. = Codices Latini.
- Codex diplomaticus Hungariae ... *lásd* Fejér.
- Codex diplomaticus patrius *lásd* HO.
- Codex dipl. Poloniae II/2. = Codex diplomaticus Poloniae. Kodex dyplomatyczny Polski. Tom. II. pars 2. Edd. Leon Ryszczewski, Antoni Muczkowski. Warszawa, 1852.

- coll. = collectio.
- Collectanea Sancti Martini. A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek Értesítője
2. (2014) *lásd* Somogyi oklt.
- com. = comitatus és alakjai.
- Commissioni = Commissioni di Rinaldo degli Albizi per il comune di Firenze dal MCCCXCIX al MCCCCXXXIII. I–III. Firenze, 1867–1873.
Vol. II. (1424–1426). Firenze, 1869.
Vol. III. (1426–1433). Firenze, 1873.
- concep. = conceptio és alakjai.
- conv. = conversio és alakjai.
- corp. = corpus és alakjai.
- crast. = crastinus és alakjai.
- Croatia Christiana *lásd* Lukinović és Mon. Croat. Vat.
- Crossborderarchives AT–SK = Quellen aus österreichischen und slowakischen Archiven online/Pramene z rakúských a slovenských archívov online. www.cracrarc.findbuch.net (A látogatás ideje: 2020. okt. 1.)
- Cth. = Cimeliotheca.
- CVH I. = Collectanea Vaticana Hungariae, classis I.
9–10. *lásd* Cameralia I–II.
- cs. = család.
- Csáky = Oklevéltár a gróf Csáky család történetéhez. I. 1–2. rész. [Szerk. Bártfai Szabó László.] (A körösszegi és adorjáni gróf Csáky család története I. Oklevéltár.) Bp. 1919.
- Csanádvármegyei könyvtár
4. *lásd* Juhász: Csanádi püspökség.
- Csánki = Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában I–III., V. (Hunyadiak kora Magyarországon) Bp. 1890–1913.
- Csőre = Csőre Pál: A magyar erdőgazdálkodás története. Középkor. Bp. 1980.
- Csukovits: Sedriahelyek = Csukovits Enikő: Sedriahelyek – megyeszékhelyek a középkorban. Történelmi Szemle 39. (1997) 363–386.
- D = Diplomatarium.
- DAD = Državni arhiv u Dubrovniku, Dubrovnik (Raguza).
- Deák Farkas *lásd* Hazai oklt.
- decoll. = decollatio.
- Denifle: Auctarium = Liber procuratorum nationis Anglicae (Alemanniae) in universitate Parisiensi. Edd. Henricus Denifle, Aemilius Chatelain. Tom. I–II. (Auctarium chartularii universitatis Parisiensis I–II.) Parisiis, 1894–1897.
- Densuşianu *lásd* Hurmuzaki I/2.
- Deutsches Rechtswörterbuch = <https://adw.uni-heidelberg.de/drw/info> (A látogatás ideje 2019. márc. 15.).
- DF = Diplomatikai Fényképgyűjtemény (MNL OL).
- Diaconescu: Documente = Marius Diaconescu: Documente din arhiva conventului din Cluj-Mănăştur referitoare la comitatul Dăbâca (cista comitatus Doboka) (1408–1430). Arhiva Istorică a României 3–4. (2006–2007) 1–52.
- Dinić: Građa II. = Građa za istoriju Beograda y srednjem veku. Documenta res Belgradi mediae aetatis illustrantia. Objavno Mihailo J. Dinić. II. [1230–1522]. (Građa za istoriju Beograda. Monumenta historiam Belgradi spectantia.) Beograd, 1958.
- Dipl. Ant. I. = Diplomata Hungariae Antiquissima. I. 1000–1131. Ed. Georgius Györffy. Bp. 1992.
- Diplomatarium relationum ... Ragusanae cum regno Hungariae *lásd* Gelcich.
discr. = discretus.
- div. apost. = divisio/dimissio apostolorum.
- DL = Diplomatikai Levéltár (MNL OL).
- Dobner: Mon. hist. Bohemiae IV. = Monumenta historica Bohemiae nusquam antehac inedita. coll. Gelasius Dobner. Tom. IV. Pragae, 1779.
- Doc. art. Paul. = Documenta artis Paulinorum. A magyar rendtartomány kolostorai I. A–M, II. N–Sz, III. T–Zs. (Az MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának forráskiadványai X., XIII., XIV.). Bp. 1975, 1976, 1978.

- Doc. med. varia = Documenta mediaevalia varia. Zbirka srednjovekovnih isprava (HDA).
- Doc. Rom. Hist. D, I. = Documenta Romaniae Historica. ser. D. Relații între țările române. Vol. I. (1222–1456). Ed. Ștefan Pascu, Constantin Cihodaru, Konrad G. Gündisch, Danaschin Mioc, Viorica Pervain. București, 1977.
- Documente privitoare la istoria Românilor *lásd* Hurmuzaki I/2.; Hurmuzaki-lorga XV/1.
- Documenti diplomatici tratti dagli archivi Milanesi *lásd* Osio.
- dom. = dominica és alakjai.
- Dörner: Documente și cronici = Anton E. Dörner: Documente și cronici privind istoria orașului și scanului Orăștie. I. 1200–1541. Cluj-Napoca, 2003 (Documente – Istorie – Mărturii).
- Döry, Franciscus *lásd* DRH 1301–1457.; Zichy.
- Dreska Gábor *lásd* Turul 72. (1999); Pannonhalmi konv.
- DRH 1301–1457. = Decreta regni Hungariae 1301–1457. Edd. Franciscus Döry, Georgius Bónis, Vera Bácskai. (Publicationes Archivi Nationalis Hungarici II. Fontes 11.) Bp. 1976.
- DRTA = Deutsche Reichstagsakten. Ältere Reihe (1376–1485). Reichstagsakten unter König Wenzel, König Ruprecht und Kaiser Sigmund. Hrsg. durch die historische Kommission bei der königlichen Akademie der Wissenschaften [zu München]. Bd. I–XII. München, 1867–1906.
- Bd. IX. Deutsche Reichstagsakten unter Kaiser Sigmund, 3. Abt. 1427–1431.* Hrsg. von Dietrich Kerler. Gotha, 1887.
- Bd. X. Deutsche Reichstagsakten unter Kaiser Sigmund, 4. Abt. 1431–1433.* Hrsg. von Hermann Herre. Gotha, 1906.
- e. = előtt.
- ed./edd. = edidit/ediderunt.
- egr. = egregius és alakjai.
- egyházker. = egyházkerület.
- ELTE = Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bp.
- EME = Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár.
- eml. = említés.
- Engel: Genealógia = Engel Pál: Középkori magyar genealógia. In: Magyar középkori adattár. CD-ROM. Bp. 2001.
- Engel: Kamarahaszna = Engel Pál: Kamarahaszna-összeírások 1427-ből. (Új Történelmi Tár 2.) Bp. 1989.
- Engel: Térkép = Engel Pál: Magyarország a középkor végén. Térkép és digitális adatbázis. Bp. 2001. (CD-ROM).
- Engel Pál *lásd még* Arch. 1301–1457.; Itineraria
- ENM Lt. = az egykori Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltára (az EME egykori gyűjteménye), Kolozsvár.
- Eperjes szabad királyi város lt. *lásd* Iványi: Eperjes.
- epiph., epyph. = epiphania (Domini) és alakjai.
- Erdélyi László *lásd* Pannonh. rendt.
- Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltára 3. *lásd* Wass oklt.
- Erdélyi okm. II. = Erdélyi okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történetéhez. II. 1301–1339. Közzéteszi Jakó Zsigmond. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 40.) Bp. 2004.
- Erdélyi Tudományos Intézet évkönyve 1942. *lásd* Kniezsa: Erdély víznevei.
- Érszegi Géza *lásd még* SzSzBokl.; VO pótk.
- Értekezések a történelmi/történeti tudományok köréből.
II/7. *lásd* Wenzel: Diósgyőr.
IV/2. *lásd* Wenzel: Stibor.
- Eubel: Hierarchia = Conradus Eubel: Hierarchia catholica medii aevi. I–II. (1198–1503). Münster, 1898–1901.
- ev. = evangélista és alakjai.
- exalt. crucis = exaltatio Sancte Crucis (keltezésben).

- f. = *keltezésben: feria; királyi embereknél: filius.*
- Fabritius: Urkundenbuch = Karl Fabritius: Urkundenbuch zur Geschichte der Kisder Kapitels vor der Reformation und der auf den Gebiete desselben ehenden befindlichen Orden. Hermannstadt, 1875.
- Farlati: Illyrici sacri V. = Daniel Farlati: Illyrici sacri Tom. V. Ecclesia Jadertina cum suffraganeis et Ecclesia Zagrabiensis. Venetiis, 1775.
- Fazekas: HHStA iratai = Fazekas István: A Haus-, Hof- und Staatsarchiv magyar vonatkozású iratai. (A Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának kiadványai I. Levéltári leltárak 10.) Bp. 2015.
- Fedeles: Ad limina = Fedeles Tamás: Ad limina beatorum Petri et Pauli apostolorum. Magyar prelátusok szentszéki látogatásai a középkorban. In: Hadi és más nevezetes történetek. Tanulmányok Veszprémy László tiszteletére. Szerk. Kincses Katalin Mária. Bp. 2018. 117–132.
- Fedeles: Szentelési turizmus = Fedeles Tamás: Szentelési turizmus a késő középkorban. Magyarok promóciója a Római Kúriában (1426–1523). Akadémiai doktori értekezés. Kézirat. Pécs, 2019.
- Fedeles Tamás *lásd még* Cameralia.
- Fejér = Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. Cura et studio Georgii Fejér. Tom. I–XI. Budae, 1829–1844.
- Fejérpataky: Számadáskönyvek = Magyarországi városok régi számadáskönyvei. (Selmecbánya, Pozsony, Besztercebánya, Nagyszombat, Sopron, Bártfa és Körmöcbánya városok levéltáraiból.) A MTA tört. biz. megbízásából közli Fejérpataky László. Bp. 1885.
- Fekete Nagy Antal *lásd* Balassa; Lev. Közl. 8., 9.
- Feneşan: Cavalerii Teutoni în Banatul Severinului = Costin Feneşan: Cavalerii Teutoni în Banatul Severinului și la Dunărea de Jos în prima jumătate a secolului al XV-lea. Documente și extrase. Der Deutschen Orden im Severiner Banat und an der niederen Donau in der ersten Hälfte des XV. Jahrhunderts. Urkunden und Auszüge. Reșița, 2016.
- FHKA = ÖStA, Allgemeines Verwaltungsarchiv, Finanz und Hofkammerarchiv, Wien (Bécs).
- fol. = folio, fólió.
- Fontes Memoriae Hung. II. = Fontes Memoriae Hungariae II. Varsóban őrzött magyar vonatkozású oklevelek (1388–1427). Közreadja Novák Ádám és Tóth Péter. Debrecen, 2018.
- Fontes Rerum Austriacarum III. Abt. Fontes Iuris 21. *lásd* Prot. test.
- Fontes Rerum Slovacarum II. *lásd* Motesiczky oklt.
- Füssy Tamás *lásd* Pannonh. rendt. VII.
- Géczi Lajos *lásd* Anjou oklt.
- Gelcich = Diplomatarium relationum reipublicae Ragusanae cum regno Hungariae. Raguza és Magyarország összeköttetéseinek oklevéltára. A raguzai állami, a bécsi cs. és kir. titkos és egyéb levéltárakban levő okiratokból összeállította Gelcich József. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Thallóczy Lajos. Bp. 1887.
- Géresi Kálmán *lásd* Károlyi.
- Gerichtsbuch = Gerichtsbuch. Bírósági könyv 1423–1531. Ediert von/kiad. Jenő Házi, János Németh. (Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg. Sopron város történeti forrásai, A-2.) Sopron, 2005.
- GStA PK = Geheimes Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz, Berlin.
- Gündisch *lásd* Z–W.
- GYKOL = Gyulafehérvári káptalan országos levéltára (DL).
- GYMSML = MNL Győr-Moson-Sopron Megyei Levéltára, Győr és Sopron.

- Győr = Horváth Richárd: Győr megye hatóságának oklevelei 1318–1525. (A Győri Egyházmegyei Levéltár kiadványai. Források, feldolgozások. Publikationen des Diözesenarchiv von Raab, Quellen, Studien 1.) Győr, 2005.
- Győri Egyházmegyei Levéltár kiadványai, A – Források, feldolgozások
1. lásd Győr.
8. lásd Pannonhalmi konv. II.
- Gyulai Erkel Ferenc Múzeum kiadványai, A –
31–32. lásd Juhász: Aradi regeszták. gyűjt. = gyűjtemény.
- Hadtört. Közl. = Hadtörténelmi Közlemények
1. (1888) 164–172: Szendrei János: Hadtörténelmi okmánytár.
5. (1892) 586–608: Kőszeghy Sándor: Zsigmond király két honvédelmi szabályzata.
- B. Halász Éva *lásd* Anjou oklt.
- Hanvay *lásd* Abaffy–Dancs–Hanvay
- Havassy: Hevesi tisztségviselők = Havassy Péter: Heves megye középkori tisztségviselői. (Studia Agriensia 6.) Eger, 1986.
- Hazai oklt. = Hazai oklevéltár 1234–1536. Kiadja a Magyar Történelmi Társulat. Szerk. Nagy Imre, Deák Farkas és Nagy Gyula. Bp. 1879.
- Házi = Házi Jenő: Sopron szabad királyi város története. I. rész 1–7. köt., II. rész 1–6. köt. Sopron, 1921–1943.
II/2. Oklevelek és levelek 1407–1429. Sopron, 1923.
II/1. Végrendeletek és egyéb feljegyzések 1390–1524. Sopron, 1930.
- HDA = Hrvatski državni arhiv, Zagreb (Zágráb).
- Héderváry = A Héderváry-család oklevéltára I–II. A MTA történelmi bizottsága megbízásából közlik Radvánszky Béla és Závodszy Levente. Bp. 1909–1922.
- her. = (h)eremita és alakjai.
- Herre, Hermann *lásd* DRTA X.
- hh. = hiteleshelyi.
- HHStA = ÖStA, Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Wien (Bécs).
- História könyvtár. Kronológiák, adattárak
5. *lásd* Arch. 1301–1457.
11. *lásd* Arch. 1000–1301.
- HML = MNL Heves Megyei Levéltára, Eger.
- HO = Hazai okmánytár. Codex diplomaticus patrius. Kiadják Ipolyi Arnold, Nagy Imre, Paur Iván, Ráth Károly és Véghegy Dezső. I–VIII. Győr–Bp. 1865–1891.
- Holban: Cronica = Holban, Maria: Din cronica relațiilor româno-ungare în secolele XIII–XIV. București, 1981.
- Holban: Variations historiques = Holban, Maria: Variations historiques sur le problème des cnèzes de Transylvanie. Revue roumaine d'histoire 6. (1965) 5. sz., 901–923.
- Holl Béla *lásd* Annatae.
- Holub: Adatok = Holub József: Adatok Pécs város és Baranya megye történetéhez. A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve 1960. Szerk. Dombay János. Pécs, 1961. 183–196.
- Horváth: Államszerződések = Horváth Jenő: Magyarország államszerződéseinek jegyzéke 973–1526. Bp. 1921.
- Horváth Richárd *lásd még* Batori oklevelek; Győr.
- Hrsg. = herausgegeben (von/durch).
- Hunyadm. Évkönyv = A Hunyadmegyei Történelmi és Régészeti Társulat Évkönyve. I–XXII. 1882–1913.
IX. 110–112: Dr. Zimmermann Ferencz: Hunyadmegyei oklevéltár. Kőrösbánya legrégebbi szabadságlevelei.
- Hurmuzaki I/2. = Documente privitoare la istoria Românilor. Culese de Eudoxiu de Hurmuzaki. Vol. I/2. 1346–1450. Culese, adnotate și publicate de Nic. Densușianu. București, 1890.
- Hurmuzaki–Iorga XV/1 = Acte și scrisori din archivele oraselor ardelenene (Bistrița, Brașov Sibiu) publicate după copiile Academiei Române de N. Iorga.

- Part. I. 1358–1600. (Documente privitoare la istoria Românilor. Culese de Eudoxiu de Hurmuzaki. Vol. XV/1.) București, 1911.
- Hutz: Weiherregister Seckau = Ferdinand Hutz: Die Weiherregister der Seckauer Bischöfe vor der Reformation 1425–1507. (Quellen zur Geschichtlichen Landeskunde der Steiermark IX.) Graz, 1988.
- id. = idősebb.
- Id. = Idus és alakjai.
- innoc/innocent. = innocentum (martyrum).
- inv. crucis = inventio Sancte Crucis (keltezésben).
- Inv. Paulinorum conv. = Inventarium Paulinorum conventuum, chartarum regesta et bullarium continens „Liber Viridis” dictus. (ELTE Egyetemi Kt., Kézirattár Ab 115.)
- inv. Stephani = inventio Stephani protomartyris.
- Inventarium = [Rykaczewski, E.] Inventarium omnium et singulorum privilegiorum, litterarum, diplomatum scriptorum et monumentorum quaecunq̄ue in archivo regni in arce Cracoviensi continentur, per commissarios ... confectum anno Domini 1682. Lutetiae Parisiorum–Berolini–Posnaniae, 1862.
- Ioh. a. port. = Iohannis ante portam (Latinam).
- Iorga: Notes et extraits II. = Notes et extraits pour servir à l’histoire des croisades au XVe siècle. Publiés par Nicolae Iorga. II. Paris, 1899.
- Iorga: Studii asupra = Nicolae Iorga: Studii asupra evului mediu românesc. Ediție îngrijită de Șerban Papacostea. București, 1984. 194–197.
- Iorga: Un prinț portughez cruciat = Nicolae Iorga: Un prinț portughez cruciat în Țara Românească a secolului al XV-lea. Academia Română. Memoriile Secțiunii Istorice. Seria III. Tom. V. București 1926. 333–337.
- Iorga: Une prince portugais croisé = Nicolae Iorga: Une prince portugais croisé en Valachie au XVe siècle. Revue historique du Sud-Est européen 3. (1926) 8–13.
- Iorga, Nicolae *lásd még* Acte și fragmente.; Hurmuzaki–Iorga XV/1.
- Ipolyi Arnold *lásd* HO.
- Isprave = Jakov Stipišić–Miljen Šamšalović: Isprave Arhiva Jugoslavenske Akademije (Inventar). 1. 1018–1437. [nr. 1–1958.] Zbornik Historijskog Instituta Jugoslavenske Akademije 2. (1959) 289–379.
- Itineraria = Engel Pál–C. Tóth Norbert: Itineraria regum et reginarum. Királyok és királynék itineráriumi (1382–1438). (Subsidia ad historiam medii aevi Hungariae inquirendam 1.) Bp. 2005.
- Ivanović, Jozo *lásd* Mon. Croat. Vat.
- Iványi: Bártfa = Bártfa szabad királyi város levéltára, I. 1319–1501. Összeállította Iványi Béla. Bp. 1910.
- Iványi: Eperjes = Eperjes szabad királyi város levéltára. (Archivum liberae regiaeque civitatis Eperjes.) 1245–1526. Írta és összeállította Iványi Béla. (Acta litterarum ac scientiarum reg. universitatis Hungariae Francisco-Josephinae. Sectio: Juridica-politica. Tom II–II/a.) Szeged, 1931.
- Iványi Béla *lásd még* Közl. Szepes múltjából 9. (1917).
- Izsó: Szemelvények a montanisztika forrásaiból = Izsó István: Szemelvények a középkori montanisztika magyarországi történetének írott forrásaiból. (1000–1526). Rudabánya, 2006.
- Jakab: Kolozsvár. Oklt. I. = Oklevéltár Kolozsvár története első kötetéhez. Összegyűjtötte és szerkesztette Jakab Elek. I. Buda, 1870.
- Jakó: Bihar megye = Jakó Zsigmond: Bihar megye a török pusztítás előtt. Bp. 1940.
- Jakó: Kolozsm. = Jakó Zsigmond: A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei I–II. (1289–1556). Kivonatokban közzé-

- teszi és a bevezető tanulmányt írta Jakó Zsigmond. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 17.) Bp. 1990.
- Janota: Bardyjów = Eugeniusz Janota: Bardyjów. Hystoriczno-topograficzny opis miasta i okolicy. Kraków, 1862.
- Janssen: Frankfurts Reichsrespondenz I. = Frankfurts Reichsrespondenz nebst andern verwandten Aktenstücken von 1376–1519. Hrsg. von Johannes Janssen. Bd. I. Aus der Zeit König Wenzels bis zum Tode König Albrechts II. 1376–1439. Freiburg im Breisgau, 1863.
- Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, A – 1960 *lásd* Holub: Adatok.
- Joachim–Hubatsch = Regesta historico-diplomatica ordinis S. Mariae Theutonicorum 1198–1525. Pars I: Index tabularii ordinis S. Mariae Theutonicorum. Regesten zum Ordensbriefarchiv. Vol. 1: 1198–1454. Pars II: Regesta privilegiorum ordinis S. Mariae Theutonicorum. Regesten der Pergament-Urkunden aus der Zeit des Deutschen Ordens. Bearbeitet von Erich Joachim. Hrsg. von Walther Hubatsch. Göttingen, 1948.
- Jogtörténeti Tár I/1. *lásd* Bónis: Szentszéki reg.
- Juhász: Aradi regeszták = Juhász Kálmán: Egy dél-alföldi hiteleshely kiadványai. Aradi regeszták. (A Gyulai Erkel Ferenc Múzeum kiadványai 31–32.) Gyula, 1962.
- Juhász: Csanádi püspökség I/4. = Juhász Kálmán: A csanádi egyházmegye története. I. rész. A csanádi püspökség története 4. (1386–1434). (Csanádvármegyei könyvtár 41.) Makó, 1947.
- k. = körül (keltezésben).
- K. Papp Miklós *lásd* Tört. Lapok I.
- Kal. = Kalendae és alakjai.
- Kalocsai Főegyházmegyei Gyűjtemények kiadványai
15. *lásd* C. Tóth: Kalocsa-bácsi főegyházmegye
- Kammerer Ernő *lásd* Zichy.
- kápt. = káptalan.
- Kárffy Ödön *lásd* Tört. Tár 1901.
- Károlyi = Codex diplomaticus comitum Károlyi de Nagy-Károly. A nagykárolyi gróf Károlyi-család oklevéltára. Sajtó alá rendezi Géresi Kálmán. I–V. Bp. 1882–1897.
- I–II. *Oklevelek 1253–1499*. Bp. 1882–1883.
- Katalog Schäfer I/1. = Katalog der Bibliothek Otto Schäfer, Schweinfurt. Teil I. Drucke, Manuskripte und Einbände des 15. Jahrhunderts. Bearb. von Manfred von Arnim. 1. Halbband. Stuttgart, 1984.
- kath. Petri = kathedra Petri.
- Katona: Hist. Crit. = Katona, Stephanus: Historia critica regum Hungariae. Ex fide domesticorum et exterorum scriptorum concinnata. Tom. XII. Budae 1790.
- kb. = körülbelül.
- Keglevich: Garamszentbenedek = A garamszentbenedeki apátság 13. és 14. századi oklevelei (1225–1403). Közzéteszi Keglevich Kristóf. (Capitulum IX.) Szeged, 2014.
- Kellemesi Melczer István *lásd* Melczer
- Kemény: Dipl. Supp. = Kemény, Josephus: Diplomatarii Transilvanici Supplementum. I–III. Kézirat. (BAR Cluj-Napoca őrizetében).
- Kemény: Über die ehemaligen Knesen und Knesiate = Kemény, Joseph: Über die ehemaligen Knesen und Knesiate der Walachen in Siebenbürgen. Magazin für Geschichte, Literatur und alle Denk- und Merkwürdigkeiten Siebenbürgens. Hrsg. von Anton Kurz. II. Bd. Kronstadt, 1846. 286–339.
- KEML = MNL Komárom-Esztergom Megyei Levéltára, Esztergom.
- Kerchelich: Hist. eccl. Zagrab = Balthasar Adamus Kerchelich: Historiarum cathedralis ecclesiae Zagradiensis partis

- primae tomus I. praemissis praeliminaribus, continens seriem episcoporum ab anno MXCI ad annum MDCIII et tam episcoporum, quam et alias notitias. Zagrabiae, 1760.
- Kerchelich: Not. praelim. = Balthasar Adamus Kerchelich: De regnis Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae notitiae praeliminales periodis IV distinctae. Zagrabiae, [1771].
- kiv. = kivonat.
- KKOL = Kolozsmonostori konvent országos levéltára (DL).
- Kniezsa: Erdély víznevei = Kniezsa István: Erdély víznevei. In: Az Erdélyi Tudományos Intézet évkönyve 1942. Kolozsvár, 1943. 27–73.
- Kolanović, Josip *lásd* Mon. Croat. Vat.
- Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára Évkönyvei 7. *lásd* Tóth: Palásthy.
- konv. = konvent és alakjai.
- Kopičková: Mnichovský fascikl = Božena Koplčková: Mnichovský fascikl č. 543: korespondence královny Žofie z období března 1422–prosinec 1427. Dodatky ke studii F. M. Bartoše. Mediaevalia Historica Bohemica 8. (2001) 121–138.
- Kordé Zoltán *lásd* Középkori székelység.
- Kovachich: Suppl. I. = Martinus Georgius Kovachich: Supplementum ad Vestigia comitorum apud Hungaros ab exordio regni eorum in Pannonia, usque ad hodiernum diem celebratorum. I. Budaë, 1798.
- E. Kovács: Zs. itáliai itineráriuma = E. Kovács Péter: Zsigmond király itáliai itineráriuma (1412–1414 és 1431–1433). In: Archivarium historicorumque magistra. Történeti tanulmányok Bak Borbála tanárnő 70. születésnapjára. Szerk. Kádár Zsófia, Lakatos Bálint, Zarnóczki Áron. Bp. 2013. 359–389.
- Kőfalvi: Pécsvárad = A pécsváradai konvent hiteleshelyi oklevéltára 1254–1526. Szerk. és a bevezető tanulmányt írta Kőfalvi Tamás. Szeged, 2006.
- Kőfalvi Tamás *lásd még* Anjou oklt.
- Körmeny József *lásd* Annatae; Lev. Szemle.
- Körmeny Kinga *lásd* Annatae.
- Kőszeghy Sándor *lásd* Hadtört. Közl. 5. (1892).
- köt. = kötet.
- Középkori székelység = A középkori székelység. Krónikák és oklevelek a középkori székelyekről. Vál., a kísérőtanulmányokat és a jegyz. írta Kordé Zoltán. Csíkszereda, 2001.
- közl. = közlemény.
- Közl. Szepes múltjából = Közlemények Szepes vármegye múltjából. I–XV. 1909–1932.
9. (1917) I–VI és 1–175: Iványi Béla: A Márkusfalvi Máriássy család levéltára 1243–1803.
- Krekić: Dubrovnik et le Levant = B. Krekić: Dubrovnik (Raguse) et le Levant au moyen âge. (École pratique de hautes études – Sorbonne, VIe section. Documents et recherches sur l'économie des pays byzantines, islamiques et slaves et leurs relations commerciales au moyen âge V.) Paris–La Haye, 1961.
- Kristó Gyula *lásd* Anjou oklt.
- kt./Kt. = könyvtár.
- KTÁL = Kárpátaljai Területi Állami Levéltár Beregszászi Részlege (Державний архів Закарпатської області Берегівський підрозділ), Beregszász.
- Kukuljević: Arkiv = Arkiv za povestnicu Jugoslavensku. Uredio Ivan Kukuljević Sakcinski. Knjiga I–XI. Zagreb, 1851–1872.
- II. 1852. 1–34. Ivan Kukuljević Sakcinski: Izvadel listinah i poveljah bosanskih.
- Kumorovitz L. Bernát *lásd* BTOE
- Lacko, Miroslav *lásd* Stadtbuch von Schmöllnitz.
- Lakatos: Mezővárosi oklevelek = Lakatos Bálint: Mezővárosi oklevelek. Települési önkormányzat és írásbeliség a késő középkori Magyarországon 1301–1526.

- (Magyar Történelmi Emlékek. Adattárak. Monumenta Hungariae Historica. Elenchi) Bp. 2019.
- Lakatos Bálint *lásd még* C. Tóth-Lakatos-Mikó: Pozsonyi vizsály.
- Lang, de C. H. *lásd* Reg. Boicarum XIII.
- Laszowski = Monumenta historica nob. communitalis Turopolje olim „Campus Zagrabienensis” dictae. Povjesni spomenici plem. općine Turopolja nekoć „Zagradečko polje” zvane. Collegit et ed. Emilius Laszowski. Vol. I–IV. Zagrabiae, 1904–1908.
Vol. I. 1222–1466. Zagrabiae 1904.
- Laszowsky, Emilij *lásd még* Vjestnik/Vjesnik.
- Levt. Közl. = Levéltári Közlemények. A Magyar Országos Levéltár/Nemzeti Levéltár Országos Levéltára folyóirata. 1. (1923)–
Mályusz Elemér: A szlavóniai és horvátországi pálos kolostorok oklevelei.
3. (1925) 100–191: (Bakva, Cirkvenica, Csáktornya, Lepoglava, Modrus és Novi)
6. (1928) 87–203: (Sztreza, Szvetice, Zlath, Zengg)
10. (1932) 92–123, 256–286: (Garig)
*
- Fekete Nagy Antal: A Petróczy levéltár középkori oklevelei.
8. (1930) 190–264: I. közl.
9. (1931) 38–111: II. közl.
*
59. (1988) 197–216: Mályusz Elemér: Kemény oklevélhamisításai.
- Liv. Urkundenbuch I/7. = Liv-, est- und kurländisches Urkundenbuch nebst Regesten. [1. Abt.] Bd. 7. (1423 Mai–1429 Mai). Hrsg. von Hermann Hildebrand, Philipp Schwartz, August von Bulmerincq. Reval, 1881.
- Ljubić IX. = Listine o odnošajih izmedju južnoga slavenstva i Mletačke Republike. Skupio i uredio Sime Ljubić. IX. Od godine 1423. do 1452. (Monumenta spectantia historiam slavorum meridionalium XXI.) Zagreb, 1890.
- lt. = levéltár.
- Lukcsics József *lásd* Cameralia; Mon. Rom. Vesp. III.; Századok 41. (1908).
- Lukcsics = Diplomata pontificum saec. XV. XV. századi pápák oklevelei. Kiadja Lukcsics Pál. Közrebocsátja a Római Magyar Történelmi Intézet. I–II. (Monumenta Hungariae Italica. Olaszországi Magyar Oklevéltár) Bp. 1931–1938.
- Lukcsics Pál *lásd még* Zichy.
- Lukinović = Monumenta historica episcopatus Zagrabienensis. Povjesni spomenici Zagrebačke biskupije. Vol. VI. 1421–1440. Ad edendum praeparavit Andreas Lukinović. Zagreb, 1994.
- Lukinović, Andrija *lásd még* Mon. Croat. Vat.
- Lupi: Delle relazioni = Clemente Lupi: Delle relazioni fra la Repubblica di Firenze e i conti e duchi di Savoia. Giornale storico degli Archivi Toscani 7. (1863), 5–45., 81–129., 177–219., 257–322.
- Lymbus. Magyarságtudományi Forrásközlemények.
2011 *lásd* Prajda: Egy firenzei követjárás.
- m. = megye.
- Magyar Könyvszemle. Közrebocsátja a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára.
1. (1876)–
14. (1899) *lásd* Tagányi: Kolozsmonostori könyvtár.
- Magyar Nemzeti / Országos Levéltár kiadványai, A –
I. Levéltári leltárak
10. *lásd* Fazekas: HHStA iratai.
II. Forráskiadványok
1. *lásd* ZsO I.
3–4. *lásd* ZsO II.
9. *lásd* Reg. Arp. II/2–3.
13. *lásd* Reg. Arp. II/4.
17. *lásd* Jakó: Kolozsm.
18. *lásd* Balassa.
21. *lásd* Annatae.
22. *lásd* ZsO III.

23. *lásd* Abaffy–Dancs–Hanvay.
 25. *lásd* ZsO IV.
 27. *lásd* ZsO V.
 32. *lásd* ZsO VI.
 37. *lásd* ZsO VII.
 39. *lásd* ZsO VIII.
 41. *lásd* ZsO IX.
 43. *lásd* ZsO X.
 44. *lásd* Perényi.
 49. *lásd* ZsO XI.
 52. *lásd* ZsO XII.
 55. *lásd* ZsO XIII.
- Magyar Történelmi Emlékek. Adattárak
lásd Lakatos: Mezővárosi oklevelek.
- Magyar Történelmi Emlékek. Értekezések
lásd Skorka–Weisz: Porosz kapcsolat;
 Weisz: Vásárok és lerakatok.
- Magyar Történelmi Tár II. 1855. *lásd* Wenzel: Okmányi kalászat.
- Magyar Történelmi Tár XXVIII. *lásd* Barabás: Székely oklt.
- Magyar Tudományos Akadémia történelmi bizottságának oklevél-másolatai, A – *lásd* Óváry.
- Magyar–zsidó oklt. = Magyar–zsidó oklevéltár. Monumenta Hungariae Iudaica. Kiadja az Izr. Magyar Irodalmi Társulat. I–XVIII. Bp. 1903–1980.
- Magyarországi tanulók külföldön IV. *lásd* Schrauf.
- Majorossy Judit *lásd* Prot. test.
- Makk Ferenc *lásd* Anjou oklt.
- Mályusz: Zsigmond = Mályusz Elemér: Zsigmond király uralma Magyarországon. 1387–1437. Bp. 1984.
- Mályusz Elemér *lásd* Lev. Közl. 3., 6., 10., 59.; ZsO.
- Marie Magd. = Mariae Magdalena.
- Marienburg: Kleine siebenbürgische Geschichte = Lucas Josef Marienburg: Kleine siebenbürgische Geschichte zur Unterhaltung und Belehrung. Pest, 1806.
- Marković, Jasna *lásd* Mon. Croat. Vat. mart. = martyr és alakjai.
- Mayerová, Erika *lásd* Stadtbuch von Schmöllnitz.
- med. quadr. = mediae quadragesimae.
- Melczér = Okmányok a kellemesi Melczér család levéltárából. XIII., XIV., XV. század. Közli s kiadja Kellemesi Melczér István. Bp. 1890.
- Mellini: Aggiunta alla vita = Domenico Mellini: Nobile, e curiosa aggiunta di Domenico di Guido Mellini alla Vita del grandissimo et famosissimo capitano Filippo Scolari [1569]. In: Uő: Vita del famosissimo e chiarissimo capitano Filippo Scolari... (az alábbi tétel 2., bővített kiadása). Firenze, 1606.
- Mellini: Vita di Filippo Scolari = Domenico Mellini: Vita di Filippo Scolari volgarmente chiamato Pippo Spano. Firenze, 1606. [1570]
- METEM = Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség, Bp.
- METEM könyvek
 40. *lásd* Mező: Patrocíniumok.
- Mező: Patrocíniumok = Mező András: Patrocíniumok a középkori Magyarországon. (METEM könyvek 40.) Bp. 2003.
- mgy. = magángyűjtemény.
- Mich. = Michael és alakjai.
- Mihályi: Máramaros = Máramarosi diplomák a XIV. és XV. századból. Közélete-szi Apsai Mihályi János. Máramaros-Sziget, 1900.
- Mikó Gábor *lásd még* C. Tóth–Lakatos–Mikó: Pozsonyi viszály.
- mil. = mille és alakjai.
- mlt. = magánlevéltár(a).
- MKA = Magyar Kamara Archívuma (MNL OL).
- MNL = Magyar Nemzeti Levéltár.
- MNL OL = Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Bp.
- Moldovanu: Colectiune de diplome = Moldovanu, Ștefan: Colectiune de diplome d'in diplomatiuulu comitelui Io-sifu Kemény, care privescu mai alesu pe romani (valachi) [1427–1428]. Transilvania 5 (1872). Nr. 23., 271–273.
- Mon. Croat. Vat. = Monumenta Croatica Vaticana 1–2. (Croatica Christiana – Fontes 12–13.).

- svezak 1.* Camera apostolica. Obligationes et solutiones, Camerale primo (1299–1560). Priredili Josip Barbarić, Josip Kolanović, Andrija Lukinović, Jasna Marković. Zagreb–Rim, 1996.
- svezak 2.* Camera apostolica. Annatae, Introitus et exitus, Obligationes pro communibus servitiis, Obligationes et solutiones, Additamenta (1302–1732). Priredili Josip Barbarić, Jozo Ivanović, Josip Kolanović, Andrija Lukinović, Jasna Marković, Stjepan Razum. Zagreb–Rim, 2001.
- Mon. Hung. Hist. Dipl. = Monumenta Hungariae Historica Diplomatica. Első osztály: Okmánytárak. XXVIII *lásd* Blagay. XXXIII. *lásd* Szerbia.
- Mon. Pol. = Monumenta mediae aevi historica res gestas Poloniae illustrantia. Tom. I–XIX. Cracoviae, 1874–1927.
Tom. VI. Codex epistolaris Vitoldi magni ducis Lithuaniae 1376–1430. Collectus opera Antonii Prohaska. Cracoviae, 1882.
Tom. XII. Codex epistolaris saeculi decimi quinti. Tomus II. 1382–1445. Collectus opera Anatolii Lewicki. Cracoviae, 1891.
- Mon. Rom. Vespr. = Monumenta Romana episcopatus Vesprimiensis. A veszprémi püspökség római oklevéltára. Közrebocsátja a római magyar történeti intézet. I–IV. Bp. 1896–1908.
Tom. III. 1416–1492. [Közreadja és] bevezetővel ellátta Lukcsics József. Bp. 1902.
Tom. IV. 1492–1526. Cum supplementis ad tomm. I–III. [Közreadja és] bevezetővel ellátta Lukcsics József. Bp. 1908.
- Monumenta Croatica Vaticana *lásd* Mon. Croat. Vat.
- Monumenta diplomatica civitatis Budapest *lásd* BTOE.
- Monumenta Historica Budapestinensia XIII. *lásd* F. Romhányi: Meretur vestre devocionis affectus.
XV–XVI. *lásd* Végh: Buda helyrajza I–II.
- Monumenta historica episcopatus Zagrabien-sis *lásd* Lukinović.
- Monumenta historica lib. reg. civitatis Zagrabiae metropolis regni Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae *lásd* Tkalčić.
- Monumenta historica nob. communitatis Turopolje olim „Campus Zagrabien-sis” dictae *lásd* Laszowski.
- Monumenta Hungariae Historica. Dissertationes *lásd* Skorka–Weisz: Porosz kapcsolatok; Weisz: Vásárok és lerakatok.
- Monumenta Hungariae Historica. Elenchi *lásd* Lakatos: Mezővárosi oklevelek.
- Monumenta Hungariae Italica *lásd* Lukcsics.
- Monumenta spectantia historiam slavonarum meridionalium XXI. *lásd* Ljubić IX.
- Motesiczky oklt. = Miloš Marek: Archivum familiae Motešický. Stredoveké listiny z archívu rodiny Motešickovcov. (Fontes Rerum Slovacarum II.) Trnava, 2010.
- MÖStA = Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs I. (1948)–35. (1982) *lásd* Thomas: Cillier Urkunden.
- Ms./Mss. = manuscriptum/manuscripta és alakjai.
- MTA = Magyar Tudományos Akadémia, Bp.
- MTA KIK = Magyar Tudományos Akadémia, Könyvtár és Információs Központ, Bp.
- MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának forráskiadványai *lásd* Doc. art. Paul.
- MTT = Magyar Történelmi Társaság. A történeti kútfők ismeretének előmozdítására kiadja a Magyar Tudományos Akadémia történelmi bizottsága. I–XXVIII. 1855–1934.
IX. (1861) 97–161: Horváth Mihály: Magyar regesták a székesi káptalan, járszai és leleszi conventek, Kassa és

- Sopron városok s több magánosok levéltáraiból és gyűjteményeiből. 1228–1643.
- Múz. törzsanyag = Magyar Nemzeti Múzeum törzsanyaga (DL).
- Müller, Georg *lásd* Z–W.
- MZA = Moravský zemský archiv v Brně, Brno (Brünn).
- NAČR = Národní archiv České republiky, Praha (Prága).
- Nagy Gyula *lásd* Hazai oklt.; Századok 7. (1873); Sztáray; Zala vm.
- Nagy Imre *lásd* Hazai oklt.; HO; Sopron vm.; Zala vm.; Zichy.
- Nagy Iván *lásd* Zichy.
- nat. = nativitas és alakjai.
- NAZ = Nadbiskupski Arhiv, Zagreb (Zágráb).
- Nemes Gábor *lásd* Cameralia.
- Neumann Tibor *lásd* Bátori oklevelek; Szatmár.
- nob. = nobilis és alakjai.
- Non. = Nonae és alakjai.
- Novák Ádám *lásd* Fontes Memoriae Hung. II.
- nr./Nr. = numerus, Nummer és alakjaik.
- NRA = Neo-regestrata acta (DL, HDA és KKOL).
- Numizm. Közl. = Numizmatikai Közlöny. A Numizmatikai Társulat Évkönyve. 1. (1902)–74–75. (1975–1976) 38–49: Huszár Lajos: A középkori magyar pénztörténet okleveles forrásai. II. rész.
- Nussbächer, Gernot *lásd* Z–W.
- nyíregyházi Jósa András Múzeum kiadványai, A – 53. *lásd* Szabolcs II. 65. *lásd* Szatmár.
- Ó-magyar olvasókönyv = Ó-magyar olvasókönyv. Összeállította Jakubovich Emil és Pais Dezső. (Tudományos gyűjtemény 30.) Pécs, 1929.
- OBA = Ordensbriefarchiv (GStA PK).
- oct. = octava és alakjai.
- okl. = oklevél és alakjai.
- oklt. = oklevéltár.
- omn. = omnis és alakjai.
- omn. sanct. = omnium sanctorum.
- Opočenská = Opočenská, Maria: Slove-nika uherských listín v Domacim, Dvornim a Statním Archivú vĕ Vidni v období let 1243–1490. (Publ. Archivú ministerstva zahraničnich věci. Řada 2. č 2.) Praha, 1927.
- orsz. lt. = országos (hiteleshelyi) lt.
- Ortvay: Temes = Oklevelek Temes-vármegye és Temesvár város történetéhez. Másolta és gyűjtötte Pesty Frigyes. A MTA tört. bizottságának rendeletéből sajtó alá rendezte Ortvay Tivadar. I. 1183–1430. (Temesvármegye és Temesváros története a legrégebb időktől a jelenkorig IV.) Pozsony, 1896.
- Osio = Documenti diplomatici tratti dagli archivi Milanesi. A cura di Luigi Osio. Vol. I–III. Milano, 1864–1872. Vol. II. 1869.
- OSZK = Országos Széchényi Könyvtár, Bp.
- Óváry = A Magyar Tud. Akadémia történelmi bizottságának oklevél-másolatai. Ismerteti Óváry Lipót. I. füzet. [A Mohácsi vész előtti okiratok kivonatai.] Bp. 1890.
- ÖNB = Österreichische Nationalbibliothek, Wien (Bécs).
- ÖStA = Österreichisches Staatsarchiv, Wien (Bécs).
- p. = *keltezésben*: post; *jelzetben*: pagina.
- Palacký: Urkundliche Beiträge = Franz Palacký: Urkundliche Beiträge zur Geschichte der Hussitenkriege vom Jahre 1419 an. Bd. I–II. Prag, 1873–1874.
- Pannonh. rendt. = A pannonthalmi Szent-Benedek-rend története. Kiadja a pannonthalmi Szent-Benedek-rend. Szerkeszti Erdélyi László, Sörös Pongrác. I–XII. Bp. 1902–1916.

- VII. Füssy Tamás: A zalavári apátság története. A legrégebb időktől fogva napjainkig. Bp. 1902.
- VIII. Sörös Pongrácz: A bakonybéli apátság története. Az önállóság kora 1023–1548. Bp. 1903.
- X. Erdélyi László: A tihanyi apátság története. Első korszak. Az apátság önállósága. 1055–1701. Bp. 1908.
- XII/B. Sörös Pongrácz: Az elenyészett bencés apátságok. Bp. 1912.
- Pannonhalmi konv. = Dreska Gábor: A pannonhalmi konvent hiteleshelyi működésének oklevéltára. Monumenta credibilia conventus de monte Pannoniae. I–IV. (A Győri Egyházmegyei Levéltár kiadványai. Források, feldolgozások/Publikationen des Diözesenarchiv von Raab, Quellen, Studien 6., 8., 10., 19.) Győr, 2007–2013.
- II. (1399–1438) Győr, 2008.
- Papp Róbert *lásd* Anjou oklt.
- Pataki Vidor *lásd* Bud. Rég.
- Paur Iván *lásd* HO.
- Pécsi Szemle 12. (2009) *lásd* Petrovics István.
- penth(ec). = pentecoste és alakjai.
- Perényi = A Perényi család levéltára 1222–1526. Közzéteszi Tringli István. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 44.) Bp. 2008.
- Pest megye *lásd* Bakács: Pest m. és Bártfai Szabó: Pest.
- Pesty: Krassó III. = Krassó vármegye története. Írta Pesty Frigyes. III. Oklevéltár. Bp. 1882.
- Pesty Frigyes *lásd* Ortway: Temes.
- Péter: Búcsú történetéhez = Péter Antal: A búcsú történetéhez. In: Batthyá-neum I. Szerkeszti és kiadja Gyárfás Tivadar. Brassó, 1911. 141–145.
- Petri ad vinc. = Petri ad vincula (keltezésben).
- Petrovics: Bastogne-i Henrik végrendelete = Petrovics István: Bastogne-i Henrik pécsi polgár és végrendelete. Pécsi Szemle 12. (2009) 4:2–9.
- PFL = Pannonhalmi Főapátsági Levéltár, Pannonhalma.
- Piti Ferenc *lásd* Anjou oklt.; Szatmár.
- PML = MNL Pest Megyei Levéltára, Bp.
- Polidori, F. *lásd* Archivio.
- Pollák = Pollák Miksa: A zsidók története Sopronban a legrégebb időktől a mai napig. Hetvenöt kiadatlan okirati melléklettel. Bp. 1896.
- Pontificia Commissio ad redigendum Codicem Iuris Canonici Orientalis, Fontes III.
14. *lásd* Acta Martini.
- Pop, Ioan Aurel *lásd* Țara Hațegului.
- Prajda: Egy firenzei követjárás = Prajda Katalin: Egy firenzei követjárás útinaplója (1427). Lymbus. Magyarságtudományi Forrásközlemények 2011. Szerk. Lengyel Réka. Bp. 2011. 7–16.
- Pray: Annales = Pray Georgius: Annales regum Hungariae ab anno Christi 997 ad annum 1564 deducti ac maximam partem ex scriptoribus coaevis, diplomatibus, tabulis publicis et id genus litterariis instrumentis congesti. Pars I–V. Vindobonae, 1763–1770.
- Pray: Hierarchia = Pray Georgius: Specimen hierarchiae Hungariae complexens seriem chronologicam archiepiscoporum Hungariae cum rudi diocesium delineatione. Pars I–II. Posonii et Cassoviae, 1776–1779.
- prép. = prépost(ság).
- Préposti arch. = C. Tóth Norbert: A székes- és társaskáptalanok prépostjainak archontológiája 1387–1437. (Subsidia ad historiam medii aevi Hungariae inquirendam 4.) Bp. 2013.
- proc. = procurator és alakjai.
- Prochaska, Antonius *lásd* Mon. Pol.
- prot. = protocollum és alakjai.
- Prot. act. = Protocollum actionale [civitatis Posoniensis] (AMB).
- Prot. test. I. = Das Preßburger Protocollum testamentorum 1410 (1427)–1529. Hrsg. von Judit Majorossy, Katalin Szende. Teil 1. 1410–1487. (Fontes

- Rerum Austriacarum, III. Abt. Fontes Iuris, 21.) Wien–Köln–Weimar, 2010.
 prov. = providus és alakjai.
 purif. = purificatio Mariae (Virginis).
- Quellen zur Geschichte der Stadt Ödenburg *lásd* Gerichtsbuch.
 Quellen zur Geschichtlichen Landeskunde der Steiermark IX. *lásd* Hutz: Weiherregister Seckau.
 quin. = quindena és alakjai.
- Rábai Krisztina *lásd* Anjou oklt.
 Rábik: Mestská kniha = Vladimír Rábik: Mestská kniha Trnavy (1392/1393) 1394–1530. (Bibliotheca historica Tyrnaviensis) Trnava, 2008.
 Radonić: Dubrovačka akta I/1. = Dubrovačka akta i povelje. Acta et diplomata Ragusina. Sadrao i objavno/ collegit et in lucem protulit Jovan Radonić. Tom. I/1. (Srpska kraljevska akademija. Zbornik za istoriju, jezik i kniževnost srpskog naroda. III. odeljenje, knjiga II./Fontes rerum Slavorum meridionalium, series prima, tom. I. fasc. 1.) Beograd, 1934
 Radvánszky Béla *lásd* Héderváry.
 Ráth Károly *lásd* HO.
 Razum, Stjepan *lásd* Mon. Croat. Vat. ref. egyházker. = református egyházkerület.
 reg. = regeszta.
 Reg. Arp. = Regesta regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica. Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke. I–II. Szerk. Szentpétery Imre, Borsa Iván. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 9., 13.) Bp. 1923–1987.
 Reg. Boicarum XIII. = Regesta sive rerum Boicarum autographa e Regni Scrinii fideliter in summas contracta, opus cura C. H. de Lang inceptum, nunc autem cura G. Th. Rudhart continuatum, vol. XIII. [1423–1436] Monacii, 1854.
 Reg. Lat. = Registra Lateranensia (AAV).
 reg. Steph. = Stephani sancti regis.
 Reg. suppl. = Registra supplicationum (AAV).
 Reg. Vat. = Registra Vaticana (AAV)
 Regesta historico-diplomatica ordinis S. Mariae Theutonicorum *lásd* Joachim–Hubatsch.
 Regesta privilegiorum ordinis S. Mariae Theutonicorum *lásd* Joachim–Hubatsch.
 Regesta imperii *lásd* Altmann.
 Rep. = Repositorium.
 Rhódy: Érdekes okm. = Rhódy Alajos: Régi érdekes okmányok szabad királyi Bártfa városa levéltárából. I–II. füz. Bártfa, 1899.
 F. Romhányi: Meretur vestre devocionis affectus = F. Romhányi Beatrix: „Meretur vestre devocionis affectus...” Egy vallásos középkori budai polgár – Söppei Péter kancelláriai jegyző. In: „Es tu scolaris”. Ünnepi tanulmányok Kubinyi András 75. születésnapjára. Szerk. F. Romhányi Beatrix, Grynaeus András, Magyar Károly, Végh András. (Monumenta historica Budapestinensia XIII.) Bp. 2004.
 RRB = Reichsregisterbücher (HHStA).
 Rudhart, G. Th. *lásd* Reg. Boicarum XIII.
 Rusu, Adrian Andrei *lásd* Țara Hațegului.
 S. = Sanctus és alakjai.
 ŠA = Štátny archív (Szlovákiában).
 sab. = sabbatum és alakjai.
 Šamšalović, Miljen *lásd* Isprave.
 Sas: Szabadalmas Munkács = Szabadalmas Munkács város levéltára 1376–1850. A régi városi archivum történetének, anyagának és csoportosítási rendjének ismertetése. Összeállította Sas Andor. Munkács, 1927.
 Schmauk: Suppl. Anal. Scepus II. = Supplementum analectorum terrae Scepusiensis. Pars II. Collegit et brevibus notis illustravit Michael Schmauk. Szepesváraljae 1889.
 Schrauf: Anyakönyv = A bécsi egyetem magyar nemzetének anyakönyve 1453-

- tól 1630-ig. Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia történelmi bizottságának megbízásából Schrauf Károly. (Magyarországi tanulók külföldön IV.) Bp. 1902.
- Sebők Ferenc *lásd* Anjou oklt.
sec. = saeculum és alakjai.
- Simonyi: Flórenczi okmánytár = Flórenczi Okmánytár. Gyűjtötte Simonyi Ernő. I–II. Kézirat. MTA KIK Kézirattár, Ms 4994.
- Šišić, Ferdo *lásd* Vjestnik.
- Skorka–Weisz: Porosz kapcsolat = Skorka Renáta–Weisz Boglárka: A porosz kapcsolat. Johann Falbrecht és David Rosenfeld a magyar pénzügyigazgatásban. In: Hatalom, adó, jog. Gazdaságtörténeti tanulmányok a magyar középkorról. Szerk. Kádas István és Weisz Boglárka. (Magyar Történelmi Emlékek. Értekezések. Monumenta Hungariae Historica. Dissertationes) Bp. 2017. 181–207.
- SMM = Somogy Megye Múltjából. Levéltári Évkönyv. 1. (1970)–
33 (2002) 7–57: Borsa Iván: A somogyi konvent oklevelei az Országos Levéltárban (1421–1440). VIII. közl.
- SNA = Slovenský národný archív, Bratislava (Pozsony).
- Solymosi László *lásd* VO pót.
- Somogyi oklt. = Biriszló Lőrinc OSB: A medgyesi Somogyi család középkori oklevelei. In: Collectanea Sancti Martini. A Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményeinek Értesítője 2. Pannonhalma, 2014. 245–290.
- Sopron monográfiája = Póda Endre (szerk.): Sopron sz. kir. város monographiája. II. köt. forrásanyag. Sopron, 1894.
- Sopron szabad királyi város története *lásd* Házi.
- Sopron vm. = Sopron vármegye története. Oklevéltár. Szerk. Nagy Imre. I–II. Sopron, 1889–1891.
- Sölch: ELTE LT és EK Iratjegyzék = Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Könyvtárában és Egyetemi Levéltárában őrzött 1526 előtti oklevelek és iratok jegyzéke Összeállította Sölch Miklós. Bp. 2005.
- Sörös Pongrácz *lásd* Pannonh. rendt. VIII.; XII/B; Tört. Tár 1903., 1908.
- spect. = spectabilis és alakjai.
- Stadtbuch von Schmöllnitz = Miroslav Lacko–Erika Mayerová: Das älteste Stadtbuch von Schmöllnitz 1410–1735. Eine Quelle zu den mitteleuropäischen wirtschaftlichen Verflechtungen. Limbach, 2016.
- Stipišić, Jakov *lásd* Isprave.
- Studia Agriensia
6. *lásd* Havassy: Hevesi tisztségviselők.
- Studia Comitatus, Új folyam. A Ferenczy Múzeumi Centrum Évkönyve.
1. (2014)–
2. (2015) *lásd* C. Tóth: Váci arch.
- Subsidia ad historiam medii aevi Hungariae inquirendam. Segédletek a középkori magyar történelem tanulmányozásához
1. *lásd* Itineraria.
3. *lásd* C. Tóth–Lakatos–Mikó: Pozsonyi viszály.
4. *lásd* C. Tóth: Préposti arch.
11. *lásd* C. Tóth: Kalocsa-bácsi főegyházmegye.
- Sümegei: Báta és a Garaiak = Sümegei József: Báta és a Garaiak I. A Wosinszky Mór Múzeum Évkönyve 36. (2014) 253–288.
- Suppl. ad Bullarium Franciscanum I. = Supplementum ad Bullarium Franciscanum continens litteras Romanorum pontificum annorum 1378–1484 pro tribus ordinibus s(ancti) p(atris) n(ostri) Francisci ulterius obtentas appendice hierarchica addita. I. 1378–1471. Coll. et ed. Caesar Cenci OFM. Grottaferrata (Romae), 2002.
- Sümegey: Sopron vm. = Sopron vármegye levéltárának oklevél-gyűjteménye. I. rész: Középkori oklevelek. (1236–1526). Összeállította Sümegey Dezső. Sopron, 1928.

- sz. = szám; század.
- Szabó Károly *lásd* Székely Oklt.; Tört. Tár 1889.
- Szabolcs II. = C. Tóth Norbert: Szabolcs megye hatóságának oklevelei II. (1387–1526). Szerk. Németh Péter. (A nyíregyházi Jósza András Múzeum kiadványai 53.) Bp.–Nyíregyháza, 2003.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár kiadványai, A – II. Közlemények 21. *lásd* SzSzBoklt.
- Szádeczky Lajos *lásd* Székely Oklt.
- Szatmár = Piti Ferenc–C. Tóth Norbert–Neumann Tibor: Szatmár megye hatóságának oklevelei (1284–1524) Szerk. C. Tóth Norbert. (A nyíregyházi Jósza András Múzeum kiadványai 65.) Nyíregyháza, 2010.
- Századok = Századok. A Magyar Történelmi Társulat közlönye. 1. (1867)–9. (1875) 246–252: A Magyar Történelmi Társulat 1874-ik évi vidéki kirándulásáról szóló jelentések. – XII. A körmöcz-bányai levéltárnak a Kátay-nemzetségre vonatkozó oklevelei s azoknak feltűnőbb részletei Balássy Ferencztől.
41. (1908) 1–28: Lukcsics József: Uski János veszprémi püspök Zsigmond király diplomatája.
- Székely Oklt. = Székely Oklevéltár I–VII. Szerkesztette Szabó Károly, Szádeczky Lajos. Kolozsvár, 1872–1898.
- Szende Katalin *lásd* Prot. act.
- Szendrei János *lásd* Hadtört. Közl. 1. (1888).
- Szentpétery Imre *lásd* Reg. Arp.
- Szerbia = Magyarország melléktartományainak oklevéltára. II. A Magyarország és Szerbia közti összeköttetések oklevéltára. 1198–1526. Szerk. Thallóczy Lajos, Áldásy Antal. (Mon. Hung. Hist. Dipl. XXXIII.) Bp. 1907.
- Szeredai: Episc. Trans. = Antonius Szeredai: Series antiquorum et recentiorum episcoporum Transilvaniae. A(lbae) Carolinae, 1790.
- szerk. = szerkeszti, szerkesztette.
- SZSZBML = MNL Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára, Nyíregyháza.
- SzSzBoklt. = Középkori oklevelek a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltárban (1300–1525). Összegejtötte, átírta Balogh István, szerk. Érszegi Géza. (A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár kiadványai II. Közlemények 21.) Nyíregyháza, 2000.
- Sztáray = A nagymihályi és sztárai gróf Sztáray család oklevéltára. I–II. Szerk. Nagy Gyula. Bp. 1887–1889. II. 1397–1457. Bp. 1889.
- Tagányi: Kolozsmonostori könyvtár = Tagányi Károly: A kolozsmonostori konvent könyvtára 1427-ben. Magyar Könyvszemle 14. (1899) 88–91.
- Țara Hațegului = Izvoare privind evul mediu Românesc. Țara Hațegului în secolul al XV-lea (1402–1473). Introducere, ediție îngrijită, note și traduceri de Adrian Andrei Rusu, Ioan Aurel Pop, Ioan Drăgan. Cluj-Napoca, 1989.
- Täutu, Aloysius L. *lásd* Acta Martini.
- Teiszler Éva *lásd* Anjou oklt.
- Teleki = Codex diplomaticus sacri Romani imperii comitum familiae Teleki de Szék. A római szent birodalmi gróf széki Teleki család oklevéltára. I–II. Szerk. Barabás Samu. Bp. 1895. I. 1206–1437.
- Teleki: Hunyadiak kora XI. = Teleki József: Hunyadiak kora Magyarországon. XI. Pest, 1855.
- Temes vármegye és Temesvár város története *lásd* Ortway: Temes.
- Temesváry: Erdély középkori püspökei = Temesváry János: Erdély középkori püspökei. Kolozsvár, 1922.
- Th. = Theca.
- Thallóczy Lajos *lásd* Blagay, Gelcich, Szerbia.
- Theiner = Vetera monumenta historica Hungarum sacram illustrantia maximum partem nondum edita ex tabulariis Vaticanis deprompta, collecta ac serie chronologica disposita ab August-

- tino Theiner. Tom. I–II. Romae, 1859–1860.
- Tom. II. Ab Innocentio pp. VI. usque ad Clementem pp. VII. (1352–1526).
- Thomas: Cillier Urkunden = Christiane Thomas: Cillier Urkunden. Archivbeihelf zu den durch das österreichisch-jugoslawische Archivabkommen betroffenen Beständen der Allgemeine Urundenreihe (1. Teil). MÖStA 35 (1982) 348–364.
- Tkalčić = Monumenta historica lib. reg. civitatis Zagrabiae metropolis regni Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae. Povjestni spomenici slob. kralj. grada Zagreba. Collegit et sumptibus eiusdem civitatis ed. Joannes Bapt. Tkalčić. Vol. I–XIV. Zagrabiae, 1889–1932.
- Vol. II. Diplomata 1400–1499. Zagrabiae, 1894.
- Tóth Ildikó *lásd* Anjou oklt.
- Tóth: Palásthy = Tóth Krisztina: A Palásthy család levéltára 1256–1847. Esztergom, 2001. (Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára Évkönyvei 7.).
- C. Tóth: Kalocsa-bácsi főegyházmegye = C. Tóth Norbert: A kalocsa-bácsi főegyházmegye káptalanjainak középkori archontológiája. (Kalocsai Főegyházmegyei Gyűjtemények kiadványai 15. – Subsidia ad historiam medii aevi Hungariae inquirendam 11.) Kalocsa, 2019.
- C. Tóth: Szabolcs m. = C. Tóth Norbert: Szabolcs megye működése a Zsigmond-korban. Nyíregyháza, 2008.
- C. Tóth: Ugocsa = C. Tóth Norbert: Ugocsa megye hatóságának oklevelei. (1290–1526). Bp. 2006.
- C. Tóth: Váci arch. = C. Tóth Norbert: A váci székeskáptalan archontológiája (1378–1526). Studia Comitatus. Új folyam 2. A Ferenczy Múzeumi Centrum Évkönyve. Szentendre. (2015) 7–33.
- C. Tóth: Vasi adókerülők = C. Tóth Norbert: Vas megye 1427. évi „adókerülői” és a kamarahaszna adminisztrációja. Vasi Szemle 64. (2010) 670–684.
- C. Tóth–Lakatos–Mikó: Pozsonyi vizsály = C. Tóth Norbert–Lakatos Bálint–Mikó Gábor: A pozsonyi prépost és káptalan vizsályja 1421–1425. A szentszéki bírászkodás Magyarországon – a pozsonyi káptalan szervezete és működése a XV. század elején. (Subsidia ad historiam medii aevi Hungariae inquirendam 3.) Bp. 2013.
- C. Tóth Norbert *lásd még* Bátori oklevelek; Itineraria; Préposti arch.; Szabolcs II; Szatmár; ZsO VIII–XIII.
- G. Tóth: Csanád mezőváros = G. Tóth Péter: Csanád mezőváros polgárainak 1427. évi privilégiuma. In: „Fons, scep sis, lex” Ünnepi tanulmányok a 70 esztendő Makk Ferenc tiszteletére. Szerk. Almási Tibor, Révész Éva, Szabados György. Szeged, 2010. 125–129.
- Tóth Péter *lásd* Fontes Memoriae Hung. II.
- Tóth Zoltán *lásd* Hadtört. Közl. 35. (1934).
- Tört. Lapok I. = K. Papp Miklós: Deés város levéltára. 2. közl. Történeti Lapok I. évf. (1874) 27. sz. 1874. október 4., 424–426.
- Tört. Tár = Történelmi Tár. Évnegyedes folyóirat. Kiadja a Magyar Történelmi Társulat közvetítésével a MTA történelmi bizottsága. 1878–1911.
1884. 1–31, 220–247, 412–437, 613–627: Wenzel Gusztáv: Okmánytár Osztrák Pipó történetéhez.
1889. 728–752: Szabó Károly: Az Erdélyi Múzeum eredeti okleveleinek kivonatai. (1232–1540). Második közl.
1890. 130–154: Beke Antal: Az erdélyi káptalan levéltára Gyulafehérvárrt. III. közl. [I. sorozat, (1395–1493), kivonatok 219–359. sz.].
1901. 41–70, 223–238, 554–564: Kárfy Ödön: A Csicsery család levéltára.
1903. 355–372: Sörös Pongrác: Bakonybéli regesták a XV. század első feléből.
1908. 551–574: Sörös Pongrác: A Pannonhalmán őrzött Guary-levéltár Zsigmond-kori kiadatlan oklevelei, 1. közl.

- translat. = translatio és alakjai.
 Tringli István *lásd* Perényi.
 Tudományos Gyűjtemény (sorozat)
 30. *lásd* Ó-magyar olvasókönyv.
 Turopolje olim „Campus Zagradiensis”
lásd Laszowski.
 Tusor Péter *lásd* Cameralia.
- u. = után.
 Ub. Lübeck = Codex diplomaticus Lube-
 censis. Lübeckisches Urkundenbuch.
 1. Abt. Urkundenbuch der Stadt Lü-
 beck. Hrsg. von Johann Friedrich Böh-
 mer, Friedrich Techen. VII. 1427–1440.
 Lübeck, 1885.
 Udvardy: Kalocsa = Udvardy József: A
 kalocsai főszékeskáptalan története a
 középkorban. Bp. 1992.
 Új Történelmi Tár 2. *lásd* Engel: Kamara-
 haszna.
 Ung. Urk. Abt. = Ungarische Urkunden-
 abteilung.
 Urk. = Urkunden.
 Urkundenbuch zur Geschichte der Deuts-
 chen in Siebenbürgen *lásd* Z–W.
- Vagner: Nyitra = Adalékok a nyitrai szé-
 keskáptalan történetéhez. Nyitra, 1896.
 Valentiny Antal *lásd* Wass oklt.
 VAML = MNL Vas Megyei Levéltára,
 Szombathely.
 VBuda = Vetus Buda és alakjai.
 Végh: Buda helyrajza = Végh András:
 Buda város középkori helyrajza I–II.
 (Monumenta Historica Budapestinensia
 XV–XVI.) Bp. 2006–2008.
 Véghely Dezső *lásd* HO; Zala vm.; Zichy.
 VÉL = Veszprémi Érseki és Főkáptalani
 Levéltár, Veszprém.
 VEML = MNL Veszprém Megyei Levél-
 tára, Veszprém.
 Veress: Gyula = Veress Endre: Gyula város
 oklevéltára. (1313–1800). Bp. 1938.
 Veröffentlichungen des Sudostinstituts
 20. *lásd* Zipser Neudorf.
 veszprémi egyházmegye múltjából, A –
 18. *lásd* VO.
 20. *lásd* VO pótk.
- Veszprémi püspökség római oklevéltára,
 A *lásd* Mon. Rom. Vespr.
 Vetera monumenta historica Hungariam
 sacram illustrantia *lásd* Theiner.
 vig. = vigilia és alakjai.
 vinc. Petri = vincula Petri (keltezésben).
 virg. = virgo és alakjai (keltezésben).
 visit. = visitatio (keltezésben).
 Vittani, Giovanni *lásd* Carteggio.
 Vjestnik/Vjesnik = Vjestnik kr. hrvatskosla-
 vonsko-dalmatinskog zemaljskog arki-
 va. I–XXII. 1899–1920. Vjesnik kr. držav-
 nog arkiva u Zagrebu. I–XI. 1925–1945.
 2. (1900) 215–226: Emilij Laszowski:
 Podatci o Koprivnici u srednjem
 veku.
 VO = Gutheil Jenő: Veszprém város ok-
 mánytára (1002–1523). (A veszprémi
 egyházmegye múltjából 18.) Veszp-
 rém, 2007.
 VO pótk. = Veszprém város okmánytára.
 Pótkötet (1000–1526). Összeállította Ér-
 szegi Géza, Solymosi László. (A veszp-
 rémi egyházmegye múltjából 20.)
 Veszprém, 2010.
 vol. = volumen, volume és más nyelvi
 alakjai.
 Vö. = Vesd össze.
- W. Kovács András *lásd* Wass oklt.
 Wadding: Annales minorum X. = Lucas
 Wadding: Annales minorum seu trium
 ordinum a S. Francisco institutorum.
 Tom. X. Ed. secunda, ed. Josephus
 Maria Fonseca ab Ebor. Romae, 1734.
 Wass oklt. = A Wass család cegei levéltára.
 Valentiny Antal oklevélkivonatait fel-
 használva bevezető tanulmányokkal és
 jegyzetekkel közzéteszi W. Kovács
 András. (Az Erdélyi Nemzeti Múzeum
 Levéltára 3.) Kolozsvár, 2006.
 Weinelt, Herbert *lásd* Zipser Neudorf.
 Weisz: Vásárok és lerakatok = Weisz Bog-
 lárka: Vásárok és lerakatok a közép-
 kori Magyar Királyságban. (Monu-
 menta Hungariae Historica. Dissertationes.
 Magyar Történelmi Emlékek.
 Értekezések) Bp. 2012.

- Wenzel: Diósgyőr = Wenzel Gusztáv: Diósgyőr egykori történelmi jelentősége. (Értekezések a történelmi tudományok köréből. II/7.) Pest, 1872.
- Wenzel: Okmányi kalászat = Wenzel Gusztáv: Okmányi kalászat. Magyar Történelmi Tár II. 1855. 167–215. (Klly. is.).
- Wenzel: Stibor = Wenzel Gusztáv: Stibor vajda. Életrajzi tanulmány. (Értekezések a történelmi tudományok köréből. IV/2.) Bp. 1874.
- Wenzel Gusztáv *lásd még* Akad. Ért. III. (1859); Tört. Tár 1884.
- Werner, Carl *lásd* Z–W.
- Wosinszky Mór Múzeum Évkönyve, A – 36. *lásd* Sümegei: Bába és a Garaiak
- X = MNL OL Mikrofilmtár.
- Z–W. = Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen. Von Franz Zimmermann, Carl Werner, Georg Müller, Gustav Gündisch, Herta Gündisch, Konrad G. Gündisch, Ger- not Nussbächer. Bd. I–VII. Hermannstadt, 1892–1991.
Bd. IV. 1416–1437. Bearbeitet von Gustav Gündisch. Hermannstadt, 1937.
- ZAEKR = Zentralarchiv der Evangelischen Kirche A. B. in Rumänien, Hermannstadt (Nagyszeben).
- Zagrabiae metropolis ... monumenta historica *lásd* Tkalčić.
- Zagrabiensis, episcopatus *lásd* Lukinović.
- Zala vm. = Zala vármegye története. Oklevéltár. Szerk. Nagy Imre, Vég hely Dezső és Nagy Gyula. I–II. Bp. 1886–1890.
II. Oklevéltár 1364–1498. Bp. 1890.
- Zalai gyűjtemény 75. *lásd* Bilkei: Zalai regeszták.
- Závodszyky Levente *lásd* Héderváry.
- Zbornik Historijskog Instituta *lásd* Isp-rave.
- Zichy = Codex diplomaticus domus senioris comitum Zichy de Zich et Vásonkeö. A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idős ágának okmánytára. Szerk. Nagy Imre, Nagy Iván, Vég hely Dezső, Kammerer Ernő, Döry Ferenc, Lukcsics Pál. I–XII. Bp. 1871–1931.
VIII. [1421–1439]. Szerk. Kammerer Ernő. Bp. 1895.
XII. [Az I–XI. kötet pótkötete]. Kiadja Lukcsics Pál. Bp. 1931.
- Ziegler, Arne *lásd* Act. Prot.
- Zimmermann, Franz *lásd* Z–W.
- Zimmerman: Deutsche Orden im Burzenland = Zimmerman, Harald: Der Deutsche Orden im Burzenland. Eine diplomatische Untersuchung. Köln–Weimar–Wien, 2000.
- Zipser Neudorf = Herbert Weinelt: Das Stadtbuch von Zipser Neudorf und seine Sprache. Forschungen zum Volkstum einer ostdeutschen Volksinseldstadt. (Veröffentlichungen des Südostinstituts 20.) München, 1940.
- ZML = MNL Zala Megyei Levéltára, Zalaegerszeg.
- Zs. = Zsigmond király.
- ZsO = Zsigmondkori oklevéltár. I. (1387–1399), II/1–2. (1400–1410) Összeállította Mályusz Elemér; III. (1411–1412), IV (1413–1414), V. (1415–1416), VI. (1417–1418), VII. (1419–1420) Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette Borsa Iván; VIII. (1421), IX. (1422) Szerk. Borsa Iván–C. Tóth Norbert; X. (1423) Szerk. C. Tóth Norbert; XI. (1424) Szerk. Neumann Tibor–C. Tóth Norbert; XII. (1425) Szerk. C. Tóth Norbert–Lakatos Bálint; XIII. (1426) Szerk. C. Tóth Norbert–Lakatos Bálint–Mikó Gábor. (A Magyar Nemzeti/Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 1., 3–4., 22., 25., 27., 32., 37., 39, 41., 43., 49., 52. és 55.) Bp. 1951–2017.
- Zsoldos Attila *lásd* Arch. 1000–1301.

1426
(pótlás)

- 51a** Jan. 16. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén határoztak arról, hogy kérvényt nyújtanak be Johannes Johanniss *licenciatus in medicinis* mester közreműködésével a nemzet és Szlavóniai Miklós fia: Pál mester, a nemzet tagja közötti per ügyében, amelyben az egyetem által megbízott kiküldöttek már az egyetemi nemzet javára szóló ítéletet hoztak, és Pált a nemzet iránti bocsánatkérésre és kártérítésre kötelezték. A kérvényt a könyvbe teljes szöveggel bemásolták. – Denifle: Auctarium II. 337. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 10r–v.)
- 119a** Febr. 9. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén második napirendi pontként a procurator előterjesztésére elhatározták, hogy a hittudományi kar aznap gyűlésére a Szlavóniai Pál mesterrel való konfliktusuk és az általa benyújtott, rágalmakat tartalmazó irat ügyében kiküldik a procurator és kérvényt nyújtanak be. – Denifle: Auctarium II. 338. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 10v.)
- 125a** Febr. 11. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén harmadik napirendi pontként meghallgatták a hittudományi karra kiküldött nemzeti procurator és társa beszámolóját, hogy a kar gyűlésén ugyan felolvasták a Szlavóniai Pál mester általa benyújtott, rágalmakat tartalmazó iratot, de ezt nyilvánosan kinevették. Mivel Pál mester nem engedelmeskedett a korábbi, a nemzettel való megbékélését előíró egyetemi ítéletnek, ezért az angol nemzet jóvátehetetlen megsértése miatt két évre eltiltották a teológiai licenciátusi fokozat megszerzésétől, amelyet a kar később is csak akkor fog engedélyezni, ha Pál mester megbánást tanúsít. – Denifle: Auctarium II. 340. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 11r.)
- 299a** Márc. 11. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén a második napirendi pont második részeként meghallgatták Szlavóniai Pál mesternek a nemzethez a volt procurator útján benyújtott, bocsánatot, illetve számára a hittudományi kar felé ajánlást kérő levelét (*cedulam*). Ezt a könyvbe teljes szöveggel bemásolták. A nemzet úgy döntött, hogy a Pál mester által a nemzettel való pereskedése ügyében benyújtott fellebbezések miatt a levél tartalmáról nem hoz határozatot, illetve szükséges a fellebbezés másolatának megszerzése. – Denifle: Auctarium II. 341. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 11v.)
- 317a** Márc. 16. Firenze. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Egyebek mellett tájékoztatják arról, hogy (Zs. követe: Artandus,) a Saint Antoine-i kolostor apátja náluk tartózkodik, de azonnal indulni fog, hogy Zs. többi követéhez csatlakozzon, és a béke-megállapodáson dolgozzanak. – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 578–579., másolat. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, classe X. dist. 3. filza 4. pag. 46.)
- 388a** Ápr. 6. Zs. Nánai Kompolti Istvánhoz. Mivel el óhajtja cserélni vele Visonta birtokot, Karácsony birtok felét és a sági bencés monostor kegyuraságát, e birtokokat és jogokat mindenképpen őrizze meg addig, amíg a csere meg valósul. – Pannonh. rendt. XII/B. 363., említés, a pozsonyi káptalan levéltárából való másolatban. (PFL Diplomatarium Strigoniense I. p. 397.)

392a Ápr. 7.¹ (in Quasi modo) A váradi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Felseubaldon-i Péter fia: Miklós és a következő bevallást tette: jóllehet osztályos testvére, Felseubaldon-i Farkas fia: Mátyás ipsum pretextu rectificatione prenotate possessionis Felseubaldon in comitatu de Krazna existenti Pálóci Mátyus országbíró elé perbe hívta, ám végül fogott bírák közreműködésével egyezséget kötöttek egymással: ő Mátyást in dominio sepedicte possessionis Felseubaldon et quarumlibet [...] iure ad eandem spectantem quovis ... vocabulo vocitatarum, tam[quam] fratrem suum patruelem et condivisionalem, demptis solummodo duobus iuribus quartalitiis, utputa Petri filii Symonis de Kysdoba et Andree filii Petri de dicta Felseubaldon in eadem possessione Felsubaldon in dicto comitatu existenti habitis intromississet vel intromisit in presentia, továbbá a perben keletkezett valamennyi oklevelet érvénytelenítik. A privilégiumukat autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg. Méltóságsor: Konrád prépost, Péter olvasó-, Miklós éneklő- és [Bál]int örkanonok.

Vízfoltos, szakadt, lyukas hártján, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 104769. (Vegyes provenienciájú oklevelek, Vétel útján bekerült vegyes provenienciájú iratok 1956-439.)

¹ Az oklevél az adatbázisban az évszám olvashatatlansága miatt 1427. ápr. 27-i dátummal szerepel, de a méltóságsorban felsorolt nevek – de Cardini Konrád prépost 1422. jún. 2-től (Préposti arch. 1387–1437. 68.), Vépi Péter olvasókanonok 1426. ápr. 12-től (ZsO XIII. 420. sz., elődje, Bocskai István 1425. nov. 1-ig [Uo. XII. 1175. sz.] szerepel), Albisi Miklós éneklőkanonok 1424. febr. 25-e és 1426. dec. 1-je között szerepelt (ZsO XI. 233. sz., XIII. 1426. sz.), 1427. márc. 19-e és aug. 30-a között Kusalyi Jakcs Dénes volt az éneklőkanonok, végül Bálint örkanonok 1425. máj. 29-től (ZsO XII. 568. sz.) mutatható ki – és Pálóci Mátyus országbíróságának kezdete (1425. máj. 9. [Arch. 1301–1457. I. 10.]) alapján csak az 1426. év jöhet számításba.

433a Ápr. 14. [Milánó]. (datum ut supra)¹ [Filippo Maria Visconti milánói herceg] (Albeni) János zágrábi püspökhöz, birodalmi kancellárhoz. (1426.) márc. 12-i, Bécsben kelt leveléből, amelyet Iohannes de India hercegi familiáris hozott el, ugyan örömmel értesült, hogy a püspök milyen eredményes volt circa transmissionem requisitarum accipitrum. Ám a nagy távolság miatt a püspök mégsem tudta teljesíteni a herceg kívánságát, mivel a sólymok két mérföldre onnan az út fátalalmaitól elpusztultak. A püspök bocsánatkérésétől, ismerve iránta való különleges jóindulatát, megvigasztalódott, és köszöni fáradozását, hiszen nem rajta múlt ezek életben maradása. Reméli, hogy mihamarább tud majd új sólymokat küldeni számára. Kéri, ha in his nostris partibus tud valamivel a maga részéről szolgálni, írja meg.

Kancelláriai fogalmazvány, papíron. ELTE Egyetemi Lt. Középkori és kora újkori oklevégyűjtemény 94. p. 5. (DF 250505.) – A szöveg alatt a levél kézbesítéséhez kapcsolódó, feltehetően a küldönc útlevelének kiállítására vonatkozó bejegyzés: *Fiat littera passus pro Iohanne de Bavaria, familiari r(everendissimi) domini patriarche Aquilegiensi pro eundo hinc ad partes Alamanie pro quatuor (mensibus) et redeundo. Datum, ut supra.* – Sölch: ELTE LT és EK Iratjegyzék

31/94. sz., kiadóként tévesen „János Maria” herceg szerepel, a forrás 1421–1428 közöttre datálva.

¹ A keltezéshez: a szöveg közvetlenül a Cillei Hermann zagorjei grófhhoz, szlavón bánhoz szóló levél (ZsO XIII. 458. sz.) alatt található. Ennek dátuma (*Mediolani, XVIII. Aprilis 1426*) azonban nem 1426. ápr. 18., mivel a római szám második, hurkolt számjegye nem V, hanem I. Vö. még a milánói herceg Milánóban, 1426. ápr. 20-án a püspökhöz írt levelével, amelyben annak Bécsben, 1426. márc. 9-én kelt levelére válaszol (ZsO XIII. 468. sz. = Carteggio II. 10/82. sz.).

450a Ápr. 17. (f. IV. p. quind. pasce) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Ferenc szepesi dékánkanonok egyfelől, másfelől R(u)nya-i Soldus (dictus) Tamás, majd Ferenc felszólította Tamást, hogy a nála lévő, Farkasfalva, Rukus és Kachwenkel birtokokat érintő hat darab függőpecsétes privilégiumot iuxta suum promissum et obligamentum litteratorium eidem reddere et restituere deberet, quas ipse eidem coram nobis in spem dedit et assignavit. Tamás azt válaszolta, hogy nem tudja visszaadni, ezért Ferenc dékánkanonok tiltakozott. Az oklevelüket Ferenc kérésére állították ki communi iustitia requirente.

Átírta a szepesi káptalan 1431. aug. 17-i oklevelében. DL 63795. (Görgey cs., görgői.)

508a Ápr. 29. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén az első napirendi pontként elhatározták, hogy nyolc, név szerint felsorolt ügyvédet választanak a párizsi Grand Châtelet-be, mivel Szlavóniai Pál mester megidézte őket az itt székelő párizsi királybíró (*prévôt*) elé; továbbá kiküldötteket rendelnek, akik a Szlavóniai Pál mesterrel folyó perükben a nevezett bíróság előtt a nemzet procuratorával együtt eljárhatnak. A négy kiküldött között (a magyarországi származású) Berich Márton mester is szerepel. – Denifle: *Auctarium II.* 341. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 12v.)

529a Máj. 3. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg felhatalmazza (Zs.-hoz küldött követeit és) megbízottait: Corrado del Carretót és Guarnerio da Castiglionét, hogy a velencei Signoriával és Firenzével külön-külön vagy együttesen fegyverszünetet vagy békét köthetnek Zs. közvetítésével is. – Carteggio II. 145/800. sz. (Milánói lt.)

544a Máj. 8. (in Thatha, in vig. ascens. Domini) Zs. a sági konventhez. Mivel másik oklevele értelmében (vö. ZsO XIII. 535. sz.) az Esztergom megyei Kystata és Kispatach királyi birtokokat cserébe átadta az esztergomi káptalan Kewrth nevű birtoka és annak minden haszonvétele és tartozéka, valamint 1500 újforint fejében a káptalannak, így jogosan be akarja vezetetni őket azok birtokába. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be a káptalant a birtokokba, majd iktassa részükre minden haszonvételükkel és tartozékkal a mondott jogon örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a nádori jelenlét elé more solito; a konvent pedig ugyanoda te-

gyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Iohannes f. Michaelis de Wadach, Iohannes f. Pauli de eadem, Petrus Kewer de Bela, Iohannes f. Ladislai, Iohannes f. Stephani, Franciscus de eadem.

Átírta a sági konvent 1426. máj. 21-i jelentésében (603b), amelyet Garai Miklós nádor 1427. jún. 13-i oklevelében (656) írt át. Erdődy It. D 494.

- 603a** Máj. [20.]¹ Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz induló követei (Corrado del Carreto és Guarnerio da Castiglione) számára kiadott, és missziójukra magukkal vitt iratok lajstroma: 1. megbízólevél Zs.-hoz; 2. megbízólevelek a bárókhoz; 3. parancslevél (mandatum) a királlyal való tárgyaláshoz; 4. egy másik parancslevél; 5. a herceg számára adott korábbi privilégiumok másolatai; 6. válaszminta, hogy Corrado del Carreto Zs. kijelentéseire mit válaszoljon; 7. észrevételek Corrado del Carreto számára; 8. magyarázatok Corrado del Carreto számára; 9. a hercegi tanács kiegészítései és érvei; 10. a követek (ellen)érvei e kiegészítésekre; 11. válaszok a követek érveire; 12. Zs.-nak a herceg kérdéseire adott válaszainak másolata; 13. útlevel. – A lajstromhoz csatolva Filippo Maria Visconti milánói herceg Páviában 1418. ápr. 27-én kiadott átiró oklevelének másolata, amely a Zs. által a milánói herceg számára adott 1418. ápr. 2-i és 27-i privilégiumainak (Altmann II. 3086., 3124. sz., az előbbi: ZsO VI. 1705. sz.), ill. a herceg 1415. máj. 4-i eskülevelének szövegét írta át. – Keltezetlen papírfüzet. – Carteggio II. 145/802. sz., a keltezésre vonatkozó megállapítással. (Milánói It.)

¹ A keltezést a kiadó a herceg ugyanezen a napon kelt Zs.-hoz szóló levele (ZsO XIII. 603. sz.) alapján, a ZsO XIII. 591. sz. figyelembe vételével állapította meg.

- 603b** Máj. 21. (8. die f. III. a. penths.) László sági prépost és a konvent Garai Miklós nádorhoz. Tudja meg, hogy Zs. 1426. máj. 8-i parancsa (544a) értelmében Vadach-i János királyi emberrel Lőrinc frater presbitert küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők pünkösöd ünnepe előtti kedden (máj. 14.) kimentek Kystata birtokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után az ő és az esztergomi káptalan képviselőjének jelenlétében be akarták vezetni a káptalant annak birtokába, de Chaba-i Miklós Kystatha-i néhai László leányai: Dorottya és Orsolya (nob.) nevében ellentmondott, ezért mindkettőjüket megidézték a nádori jelenlet elé Jakabnap nyolcadára.

Átírta Garai Miklós nádor 1427. jún. 13-i oklevelében: 656. Erdődy It. D 494.

- 640a** Máj. 29. Firenze. Firenze város Zs.-hoz. Megkapták levelét, amelyben familiárisát és nunciust: Luca da Sienát (nob.) ajánlja kegyükbe; az illetőt Giovanni pratói gróf is ajánlotta. Luca nem tudta megvárni ügyének lezárását, és jogai biztosítása miatt is el kellett távoznia; visszatérése után minden segítséget megadnak számára. – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 702–703., teljes szövegű másolat. (Firenzei It., Carteggio della Signoria, classe X. dist. 1. filza 25. pag. 104.)
- 674a** Jún. 6. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén első napirendi pontként elhatározták, hogy a Szlavóniai Pál mesterral mint felperessel a Grand Châtelet-i kúriában, a párizsi királybíró (*prévôt*) bírósága előtt folytatott perükben, – amelyben Pál mester előadta, hogy az angol nemzet meg-

fosztotta őt tagságától, és kérte, hogy a (francia) király helyeztesse vissza ebbe – a nemzet procuratorával két kiküldött menjen a bíróságra (ezek egyike a magyarországi származású Berich Márton mester), hogy a nemzet ügyvédjeivel egyeztessenek a nemzet álláspontjáról. Második napirendi pontként a Pál mester által a párizsi egyetemtől az Apostoli Szentszékhez való fellebbezés ügyében úgy határoztak, hogy a nemzet egyeztessen jogtudókkal, tanácsot kérve tőlük, hogy a nemzet adjon-e perátkérő iratot (*apostolos*), ezt követően a nemzet procurator a hívja össze a nemzet gyűlését, és idéztesse meg Pál mestert, hogy ő a kiadandó *apostoli* tárgyában feleletet kapjon. Ha Pál mester valóban el akar járni a római Kúriában, a nemzet küldjön az ottani ügyvédjeinek írásos megbízást ugyanerre. – Denifle: *Auctarium II.* 347. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 13r.)

732a Jún. 14. Velence. A velencei szenátus határozata: írjanak a sebenicói comesnak, hogy megkapták levelét, amely szerint Ostrovica vár várnagya nem akarja a zenggi grófnak (Frangepán Miklósnak) átadni, hanem Velence kezére akarja juttatni. Meghagyják neki *cum nostro consilio de centum*, hogy a mondott várnagyot egyáltalán ne fogadja a továbbiakban, mivel nem akarják kockáztatni a zenggi gróffal meglévő kiegyensúlyozott és békés viszonyukat, és úgy ítélik meg, ha a vár a gróf kezén van, az olyan, mintha a sajátjuké lenne. – A szavazás eredménye: *De parte alii omnes, de non 1, non sinceri 0.* – Ljubčić IX. 17. (Archivio di Stato di Venezia, *Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 9.*, foliósám nélkül.)

751a Jún. 17. A Zs. udvarában tartózkodó firenzei követek: Rinaldo degli Albizi lovag és Nello di Giuliano összefoglaló jelentése Firenze város vezetéséhez. 1426. febr. 16-án indultak el Firenzéből, Ferrarán és Padován át febr. 25-én érkeztek meg Velencébe. Itt tisztelettel fogadták őket, de sürgették továbbutazásukat, nehogy gyanúba keveredjenek Zs. előtt. Márc. 14-én érkeztek meg Bécsbe; Zs. márc. 16-án audiencián fogadta őket. Elfogadta mentegetőzésüket a firenzei-velencei szövetség miatt, elégedetlennek mutatkozott Filippo Maria Visconti milánói herceg miatt, és kedvezően állt ahhoz, hogy Firenze közvetítésével tárgyaljon Velencével a békéről. Ezért Padovába követeket küldene. A további tárgyalásokat Budán akarja lefolytatni, és azt mondta, a követek Ozorai Pipóval egyeztessenek, akiben jobban bízik mint másban. Ezt követően egy magyar nemeshez csatlakoztak, aki Zs. al-szállásmestere (*vice-maestro dell'ostello imperiale*), és együtt Budára utaztak, ahová ápr. 29-én érkeztek meg. Itt (Szászi János veszprémi püspöktől és királyi alkancellártól megtudták, hogy Zs. Visegrádon tartózkodik, és hogy másnap Esztergomban lesz, ahová várja őket, mert ezután Nürnbergbe kellene mennie tanácskozni a husziták elleni fellépésről. Máj. 1-jén beszéltek Zs.-dal, de mivel a velenceiek válaszát nem kapták meg, és mivel Zs. sietett Nürnbergbe, így Tatán tárgyaltak. Máj. 7-én az Ozoraival és a váradi püspökkel folytatott tárgyalásokat követően arra jutottak, hogy békéről nem, csak fegyverszünetről lehet szó. Néhány nappal később Zs. úgy nyilatkozott, hogy azt tanácsolták neki, hogy ne hagyja tönkretenni a milánói herceget, mivel ez által a velenceiek igen erőssé válnának, és ez persze Firenze előnyére is válna. Missziójukat befejezve máj. 14-én indultak tovább Bécsből.¹ – Lupi: *Delle relazioni* 208., reg. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive V. fol. 77.) – Simonyi: *Flórenczi okmánytár I.* 378–396., teljes szövegű másolat, beiktatott levélmásokkal. (Uo. classe X. dist. 2. filza 10. fol. 131t.), 397–459., a jelentéshez csatlakozó 1426. febr.–dec. közötti feljegyzésekkel (Uo. fol. 1t.) – Vö. *Commissioni II.* 585–587.

¹ Rinaldo degli Albizzi feljegyzése szerint helyesen: Tatáról (Commissioni II. 589.).

- 797a Jún. 27. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén első napirendi pontként elhatározták, hogy a nemzet könyvében található rendszabályok közül kivonatolják azokat, amelyek alapján Szláviai Pál mestert megfosztottak nemzetbeli tagságától, és ezek alapján érveljen az ügyvéd a Pál mesterrel a párizsi királybíró (*prévôt*) előtt folytatott perükben. A nemzet procuratora emiatt összehívta a mestereket, hogy értékeljék az articulusokat, és hogy egyetértenek-e azzal, hogy ezeket az ügyvéd számára kiadják. A nemzet gyűlése jóváhagyta mindezt; az articulusokat perirat formájában a nemzet könyvébe teljes szöveggel bemásolták. Ezt követően azokat a perbeli érveket sorolják fel, hogy Pál mestert milyen, a nemzet elleni tettei miatt fosztották meg 1425. jún. 5-én tagságától. – Denifle: Auctarium II. 348–349. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 13v.)
- 810a Júl. 1. Firenze. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Jún. 22-i levelére tegnap válaszoltak. A náluk tartózkodó velencei követ: Azzo Trevisano beszámolt arról, hogy Velence a maga részéről is meghatalmazza a Zs.-nál megfordult (Rinaldo degli Albizi és Nello di Giuliano) firenzei követeket. Ebbe bele is egyeznének, de közben megérkezett e követek levele, hogy tárgyaltak Zs.-dal, Ozorai Pipóval és a váradi püspökkel, és hogy velencei részről való meghatalmazásuk szükségtelen és nem célravezető. Zs. a milánói herceggel való fegyverszünetük ügyét szorgalmazza. Zs. több báró jelenlétében úgy nyilatkozott a firenzei követeknek, hogy addig nem lesz előrelépés a tárgyalásokban, amíg erről világossá nem teszik a velencei és a firenzei álláspontot. Ozorai Pipó is a milánói fegyverszüneti megállapodás mellett van. Mellékelik Rinaldo és Nello követek Zs.-hoz és Pipóhoz (ZsO XIII. 810. sz.), valamint a váradi püspökhöz intézett, velencei tárgyalásaikról beszámoló leveleinek másolatát. Tájékoztassa minderről a Signoriát. – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 580–582., másolat. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, classe X. dist. 3. filza 4., fol. nélkül.)
- 816a Júl. 5. (in Vissegrad, f. VI. p. visit. Marie) Zs. a jászói konventhez. Elmondta neki György szepesi prépost – a maga meg a káptalan nevében –, hogy Chcher-i Ormos (dictus) Pál fia: Domokos, István fia: György és Oroz (dictus) János korábban a prépost és a káptalan Lyzkaolazy birtokához tartozó számtalan földjét, makkos erdejét, halastavát, rétyét és kaszálóját jogtalanul elfoglalták, a birtok határait lerontották és teljesen elpusztították potentia mediante; és jóllehet Panyth-i Sebestyén mester nádori ember a jászói konvent tanúbizonyosága jelenlétében a felsorolt tartozékokba visszaiktatta a prépostot és a káptalant meghagyva azok birtokában őket, a lerombolt határjelek helyett pedig újakat emelt, mégis a mondott Domokos, Jakab, Péter és János a maguk meg Oroz (dictus) János fia: Tamás nevében a határjelek felújítását nem engedték és ezenfelül a királyi embert és a káptalan képviselőjét, a Szepes megyei Gargo-i András fiát: Péter nemest, consodalem ipsorum prepositi et capituli a birtok területén verbis obprobriosis et contumeliosis afficientes, idem Iohannes clavam suam in manu erigens equum suum ante predictum Petrum Andree huncinde vertendo duxisset, quod ipse non ibi, sed in terra Scepusiensi metas deberet erigere; annotatusque Petrus Ormos sepenominatum Petrum Andree simulcum verbis contumeliosis pertractans asseruisset, quod omnia mala inter ipsos et dictum dominum prepositum et suum capitulum per eundem Petrum Andree et Frank

Ladislai nobilem de eadem Gargo, canonicum et decanum dicte ecclesie Beati Martini de predicta Scepus fulminata et seminata fuissent, eundem dominum Frank ibidem similiter verbis iniuriosis et contumeliosis pertractans etiam potentia eorum mediante. Mindezt a prépost elmondása szerint a jászói konvent oklevelével is bizonyítani tudja. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg a mondotakat alkalmas időpontra a királyi különös jelenlet elé, közöttük függő per ne legyen akadály; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Iohannes, Egidius de Aba(!), Iohannes, Dominicus Horwath dictus de Zombor.

Átírta a jászói konvent 1426. aug. 4-i jelentésében: **925a**. DL 31439. (Csicsery cs.) – Tört. Tár 1901. 228., reg., 1427. júl. 5-i dátummal.

- 841a** Júl. 13. Firenze. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Egyebek mellett tájékoztatják, hogy a Zs.-nál megfordult firenzei követek (Rinaldo degli Albizi és Nello di Giuliano) velencei részről történő meghatalmazásáról a náluk tartózkodó velencei követ: Azzo Trevisano nem közölt semmi újabbat. Ezt maguk szükségtelennek tartják, ezért Velencében ennek megfelelően érveljen. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 231., másolat. (Firenzei lt., Carte Stroziane CVII. fol. 103.)
- 865a** Júl. 20. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén első napirendi pontként meghallgatták a beszámoló a Szlavóniai Pál mesterrel a Grand Châtelet-ben, a párizsi királybíró (*prévôt*) bírósága előtt folyó perük 1426. júl. 17-i tárgyalásáról, amelyen felolvasták az összeállított articulusokat, majd Pál mester négy pont pontosítását és indoklását kérte. Ezután a nemzet procuratora kérésére gyűlésükön elhatározták, hogy az említett négy pontban kért pontosításokat és indoklásokat kiadják Pál mester számára. – Denifle: Auctarium II. 350. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 13v.)
- 918a** Aug. 2. Firenze. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Egyebek mellett tájékoztatják, hogy a Zs.-nál tartózkodó firenzei követek (Rinaldo degli Albizi és Nello di Giuliano) velencei részről történő meghatalmazásának kérdésében határozottan elutasítják az álláspontjuk. Több levelet is kaptak, amelyek szerint a (milánói) herceg Zs. udvarában tartózkodó követei nagy erőfeszítéseket tesznek a hadi segítség érdekében, és hogy három kapitányt választottak 2000 lándzsára, azaz 5000 lovas katonából álló haderőre, de ezek kiállításához és elindításához Zs.-nak ötvenezer forintra lenne szüksége, amelyet nem tud előteremteni. A milánói követek is úgy nyilatkoztak, hogy ezt nem tudják finanszírozni. A husziták (*Ussi*) és a törökök közben nagy károkat okoznak az országban, ezért Zs., aki Budától 25 olasz mérföldre tartózkodott, elindult, hogy felkeresse Ozorai Pipót a portugál király fiával együtt, akikkel közösen a török ellen készül vonulni. A szavojai herceghez a velenceieké mellé maguk is követet készülnék küldeni. Tájékoztassa minderről a velencei Signoriát. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 232–234., másolat. (Firenzei lt., Carte Stroziane CVII., fol. nélkül.)

925a Aug. 4. (3. die f. II. p. Petri ad vinc.) Péter jászói prépost és a konvent Zs.-hoz. Júl. 5.-i parancsa (**816a**) értelmében Abon-i János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, Tamás frater presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők kimenne Zemplén megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, vizsgálódva megtudták, hogy minden a parancsban, illetve a György szepesi prépost által bemutatott korábbi levelükben leírtak szerint történt, ezért (Csicseri) Ormos Domokost meg frater-eit: Jakobot, Pétert és Jánost Vys birtokon lévő részükön megidéztek a szepesi prépost és a káptalan ellenében Mihály-nap nyolcadára a királyi különös jelenlét elé, közöttük függő per nem lévén akadály.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 31439. (Csicsery cs.) – Tört. Tár 1901. 228., reg. 1427. aug. 4-i dátummal.

926a Aug. 4. Firenze város Rómában tartózkodó követeikhez. Egyebek mellett tájékoztatják őket, hogy a Zs. által Friaulba küldendő haderő kiállítása nem valószínű, erre több beérkező levél is utal, de leginkább Zs.-nak 1426. júl. 10-én Visegrádtól a követeikhez: Rinaldo degli Albizizhez és Nello di Giulianohoz intézett levele (ZsO XIII. 835. sz.), amelyben kifejti, hogy a meg egyezést keresi Velencével, és tőle való elindulásuk óta nem változott szándéka, hogy erre vonatkozó megbízást ad nekik, továbbá a követek júl. 12-i, Budáról írt jelentése, amely szerint a (milánói) herceg követei Zs.-nál tárgyaltak, és hogy kérésükre három kapitányt választottak ugyan a hadjáratra 2000 lándzsával, de elindulásukhoz ötvenezer forint zsoldra lenne Zs.-nak szüksége, amelyet nem tud előteremteni. A milánói hercegnek sincs erre pénze. Magyarországon eközben a törökök nagy károkat okoztak, mintegy hatezer foglyot ejtettek és sokakat megöltek, más részeken pedig a husziták (*Ussi*) negyvenezer lándzsa haderővel elfoglaltak egy várost és környékét. Ezért Zs., aki Budától 25 olasz mérföldre tartózkodott, elindult a portugál király fiával együtt, aki együtt tartózkodik, hogy találkozzon Ozorai Pipóval, és harmincezer lovasból és gyalogosokból álló haderővel vonuljanak fel a török ellen. – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 580–582., másolat. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, classe X. dist. 3. filza 4., fol. 103t.)

954a Aug. 9. és 11. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzései. Az egyetemi nemzet aug. 9-i gyűlésén első napirendi pontként a nemzet procuratora tájékoztatta a nemzetet, hogy Szlavóniai Pál mester az ellenük folytatott perében az általuk a négy pontban kiadott pontosításra és indoklásra feleletet adott, és ismertette ezt. Úgy határoztak, hogy viszontválaszt adnak, és erről tájékoztassák a nemzetet képviselő ügyvédet. Mivel az első pontban Pál mester vitatta a nemzet statútumalkotási jogát, felkérték a nemzet procuratorát, hogy az egyetem rektoránál kezdeményezzen értekezletet az ügyben. Továbbá, mivel a nemzet procuratorának maga Pál mester megmutatta és közjegyzői másolatban át is adta a (másik) perben az Apostoli Szentszékhez az egyetemi státuszától való megfosztása miatt benyújtott fellebbezését, erről úgy határoztak, hogy a nemzet procuratora érdeklődjön egyrészt az egyetem írnokánál Pál mester megfosztásának időpontjáról, mivel a kapott másolat ennek időpontját nem tartalmazza, másrészt egyeztessen a rektorral, hogy az egyetem milyen módon kíván Pál mester ellen eljárni a perben, és ezt a nemzet eljárásával hangolják össze. – Az aug. 11-i gyűlésen arról határoztak, hogy a nemzet procuratora milyen kérvényt nyújtson be az egyetem rektorának a statútumalkotási jog kétségbevonása miatt tartandó egyetemi értekezletre, és hogy e tárgyan az egyetem járjon el a francia királyi kancellárnál az ügyben. – Denifle: Auctarium II. 350., 351. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 14r.)

- 1012a** Aug. 24. Zágráb. Miklós fia: Benedek zágrábmezei comes terrestris által kiadott oklevél Mraczin javairól. – Laszowski I. 200., említés. (Pogledić cs. lt., Kurilovec, nr. 52. Memoriale literarum familiae Pogledichianae.)
- 1021a** Aug. 25. Firenze. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Megkapták a Magyarországról induló gyalogos futár (*fante*) útján nekik küldött szept. 10-i, 12-i és 19-i jelentéseit. Válaszul elküldik a Zs.-nál megfordult követeiktől: Rinaldo degli Albizitól és Nello di Giulianótól kapott levél másolatát. Tájékoztatást kérnek a velencei Signoria álláspontjáról. Zs. szándékának ismeretében és a firenzei polgártársaik biztonsága érdekében a kérdést kezelje bizalmasan. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 235–236., másolat. (Firenzei lt., Carte Stroziane CVII., fol. 118.)
- 1107a** Szept. 12. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Megérkezett Firenzébe Zs. két követe és bemutatták Zs. levelét, amelynek másolatát mellékelik. Bemutatták megbízólevelüket is. Zs. a követek útján biztosította Firenzét jóindulatáról, és felkérte őket, hogy a milánói herceggel való béke-megállapodás ügyében teljes felhatalmazású követeket küldjenek hozzá, és ugyanerre bátorítsák a velenceieket is, hogy közösen a béke megteremtésén fáradozhassanak. A milánói herceg részéről már fogadott teljes felhatalmazású követeket; mivel a Velencével való viszályában a firenzei követek nem tárgyalhatnak, ezért szükséges a velenceieknek teljes felhatalmazással követséget meneszteniük hozzá. Ők maguk az egész kérdéstről még tanácskoznak és dönteni fognak. – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 584–585., másolat. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, classe X. dist. 3. filza 4., fol. 118t.)
- 1130a** Szept. 21. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén első napirendi pontként elhatározták, hogy a Szlavóniai Pál mesterrel a Grand Châtelet-ben (a *prévôt* azaz a párizsi királybíró előtt) folytatott perükben ügyvédjüket: Nicolaust ebédre hívják meg, és tájékoztassák a teendőkről. – Denifle: Auctarium II. 352. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 14v.)
- 1145a** Szept. 25. Firenze. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Korábbi levelükben beszámoltak Zs. követeinek Firenzébe való megérkezéséről és küldetésük céljáról. E követek szept. 23-án reggel kifejtették, hogy Zs. elégedett lenne azzal, ha a firenzei követek a Velencével való saját megegyezése, illetve a milánói herceg és a velencei–firenzei szövetségesek közötti kiegyezés tárgyában is tárgyalnának, ezért teljes felhatalmazást adjanak követeiknek. Firenze erre úgy válaszolt, hogy köszönik Zs. jóindulatát és szándékát az itáliai béke megteremtésére, viszont ehhez a milánói herceghez csatlakozott szavojai hercegre is szükség van. A követek felvetésére, hogy Firenze hagyjon fel Velence támogatásával és a milánói hercegtől elfoglalt területei védelmével, azt felelték, hogy ők Velence szövetségei a milánói herceg ellenében, ám hűséges hívei Zs.-nak. A Zs.-hoz küldendő követeiket még nem választották meg. – Két példányban: 1) Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 586–588., másolat. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, classe X. dist. 3. filza 4., fol. 122t–123.) – 2) Uo. II. 236–239., másolat. (Uo., Carte Stroziane CVII., fol. 126.)
- 1196a** Okt. 8. Firenze. Firenze városa Zs.-hoz. Fogadták hozzájuk érkező követeit, akik átnyújtották Zs. hozzájuk intézett levelét is. A maguk részéről mindent megtesznek. Mivel a velenceiek elhatározták, hogy követet küldenek Zs.-hoz (és ők maguk is saját követeiket fogják hozzá küldeni), kérik, hogy Zs. nagylelkűen a velencei követek számára állíttasson ki *in plenissima forma* és megfelelő időre érvényes útlevelet, hogy a velencei követség 60 lovassal és minden javaival együtt udvarát felkereshesse és onnan szabadon távozhasson. – Simonyi: Flórenczi

okmánytár I. 703–704., teljes szövegű másolat. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, classe X. dist. 1. filza 25. pag. 105t.)

1213a Okt. 12. Firenze. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Zs. Firenzében lévő követeinek hivatalos választ adtak; mellékelten küldik e követek kérésére Zs.-hoz intézett válaszlevelüket. Az ő Magyarországra való kiküldése nem lenne hasznos, a követküldésre alkalmasabb időre várnak. Zs. követei elindultak innen. – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 588–589., másolat. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, classe X. dist. 3. filza 4., fol. 127.)

1230a Okt. 17. Firenze. Firenze város Velencében tartózkodó követükhöz: Marcello Strozzihoz. Tudatják, hogy mit írt a szavojai herceg követe, aki hazatért Zs. udvarából, és ezért várják a velenceiek döntését. – Lupi: Delle relazioni 208., 99. sz., reg. (három példányban: 1. Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive V. fol. 165. – 2. Uo. Dieci di balia, „Carteggio, Missive, Registri” vol. II. fol. 127v. – 3. Uo. Carte Stroziane CVII. fol. 132.)

1300a Nov. 9. Velence. Marcello Strozzi és Rinaldo degli Albizi firenzei követek jelentése Firenze város vezetéséhez. Egyebek mellett jelentik, hogy a velencei Signoria megkérte őket, hogy találkozzanak Santa Croce bíborosával (Niccolò Albergati bolognai püspökkel),¹ aki ma meg fog érkezni Velencébe. A milánói herceg követeiről nem tudnak semmit. Ugyancsak a velenceiek kérték, hogy Firenze levélben mentegetőzzék Zs.-nál, hogy nem küldtek hozzá követeket, hogy megőrizték jóindulatát, és hogy ne akadjanak el a Zs. és Velence megegyezéséről folytatott tárgyalások. – Commissioni III. 29–30., teljes szöveggel. (Jelzet nélkül.) – Lupi: Delle relazioni 257., reg. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive V. fol. 120.)

¹ Eubel: Hierarchia I. 34., 41.

1310a Nov. 10. Velence. Rinaldo degli Albizi firenzei követ levele Ozorai Pipóhoz. Még Firenzéből írt neki Baldinaccio Infangati ügyében, és akkor azt hitte, hogy hamar indulhat hozzá, ahogy írta is, mivel Marcello Strozzi és ő magát követnek választották Zs.-hoz. Ám igen fontos dolgok jöttek közbe, így meg kellett változtatni céljukat és Velencében kellett maradniuk. Ez remélhetőleg idővel hasznos lesz Zs. szempontjából is. Elindulása óta nem kapott levelet tőle, amelynek szerinte az az oka, hogy Ozorai a törökellenes hadjáratba indult. Az elmúlt időszakban ő maga sem írt neki sokat, de reméli, hogy válaszol, amint jut rá ideje. Firenzéből Ozorai procuratorai és ő maga is tudósította, hogy ottani ügyei hogy állnak. Francesco di Vieri Guadagni szóban fog beszámolni, és Baldinaccio leveleit is kézhez fogja Ozorai kapni. Ő maga korábbi levelében figyelmébe ajánlotta Piera (Infangati) asszonyt (Matteo Scolari özvegyét), akit arra bízott, hogy tisztos özvegyességben nevelje leányait. Kérésére most ismételtén ajánlja őt Ozorai figyelmébe, és Baldinaccio is részletesen fog az asszony helyzetéről beszélni. Továbbá figyelmébe ajánlja Ozorai saját vejét és szervitorát, Giovannit is. – Utóirat: Agnolo di Lionardo da San Miniato, Ozorai Girolamo mester nevű emberének unokaöccse, aki e levelet is viszi, szóban elmondja a híreket. Egyúttal Bernardo Talani dolgait is ajánlja még jóindulatába. – Commissioni III. 32. (Firenzei lt., jelzet nélkül.) – Mellini: Aggiunta alla vita 90. (Uo., jelzet nélkül.)

1310b Nov. 10. Velence. Rinaldo degli Albizi firenzei követ levele Giovanni Melanesi di Prato váradi püspökhöz. Még Firenzéből írt neki Baldinaccio Infangati ügyében. Most mellékeli Ozorai Pipóhoz írt levele másolatát. Kéri, ha együtt van Zs.-dal, illetve Ozoraival, válaszoljon abban

az ügyben, amelyről a szóbeli tárgyalás folyik, és arra is, amit korábban írt neki, illetve tudassa, hogyha neki meg kell tennie még valamit az odaindulása előtt. Tommaso jól volt akkor, amikor ő maga Firenzéből útra kelt, reméli, hogy most is jól van a többiekkel együtt. Kéri, hogy nevében üdvözlje Simonét, Rinaldót, Dinót, és a többieket, illetve ajánlja őt Ozorai és felesége figyelmébe, ha találkozik velük. Ő saját magát és Piero della Renát ajánlja a püspök jóindulatába. Nem ír hírekről, ezeket a mellékelt levélmásolatból láthatja. – Utóirat: azt gondolta, hogy Firenzéből Ozorai veje: Giovanni is vele megy. Piera (Infangati) asszony (Matteo Scolari özvegye) azonban rosszul viselte, hogy a családjából senki sem marad ott, ezért úgy döntött, hogy nem őt küldi oda, a püspökhöz (a levéllel). – Commissioni III. 32. (Firenzei lt., jelzet nélkül.) – Mellini: Aggiunta alla vita 90., részlet (Uo., jelzet nélkül.)

1367a Nov. 16. és 19. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzései. Az egyetemi nemzet nov. 16-i gyűlésén első napirendi pontként határoztak arról, hogy a Szlavóniai Pál mesterrel folyó perükben való intézkedésüket a következő gyűlésre halasztják. – A nov. 19-i gyűlésen arról határoztak, hogy a nemzet csatlakozzon az egyetem rektorának szándékához, hogy kezdeményezze a francia királyi kancellárnál, hogy az egyetem angol nemzetének a Pál mesterrel folytatott perét küldesse vissza a francia királyi tanács (bírósa) elé. – Denifle: Auctarium II. 354., 355. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 15r., 15v.)

1421 Nov. 25. Heves megye kiadványa. – DL 26593. (KKOL, Cista comitatum, Heves 16.) – *Hevesbítés*: a szövegben szereplő második alispán, akinek a neve félig kiszakadt, nem Keresztúri János fia: Jakabbal azonos, hanem a név Cheh (dict.) János alakban egészíthető ki. Lásd Heves megye újonnan előkerült, töredékes oklevelét: (ZsO XIV.) **1315**.

1518a (Az egri káptalan emlékezetül adja, hogy)¹ Himi Jakab leánya, Kétyi István felesége: Anna asszony (prov.) az Eger folyón Felnémeti falu felett található malom negyed részét 31 aranyforintért eladta a felnémeti pálos kolostornak. – Doc. art. Paul. I. 155., említés a felnémeti kolostor okleveleinek 1522. évi jegyzékében (Inv. Paulinorum conv. – DF 286489. – p. 51.)

¹ A jegyzékben a bejegyzés előtti és azt követő tételek mind az egri káptalan által írásba foglalt adományokat rögzítenek, ez alapján következettünk a kiadóra.

1521a A pannonhalmi konvent emlékezetül adja, hogy Jakab, romándi villicus özvegye: Katalin asszony a csatkaai pálos kolostornak ajándékozta Románd falu területén fekvő szőlőjét. – Doc. art. Paul. I. 52., említés a csatkaai kolostor okleveleinek 1522. évi jegyzékében. (Inv. Paulinorum conv. – DF 286489. – p. 48.) – VMMK 11. (1972) 311., magyar fordításban is. (Uo.)

1524a (Dec. 27. e.) A váradi káptalan emlékezetül adja, hogy a firenzei Filippo Scolari (temesi ispán) a kápolnai pálos kolostorban található Szent Apollónia-oltárnak, amelyet András váradi püspök alapított, Rontó falu¹ területén egy rétet ajándékozott. – Doc. art. Paul. I. 192., említés a székelyházai (szentkirályi) kolostor okleveleinek 1522. évi jegyzékében (Inv. Paulinorum conv. – DF 286489. – p. 56.), magyar reg. uo. 191.

¹ A szövegben *prati* (rét) szerepel, amely minden bizonnyal elírás a *ville* (falu) szó helyett. E Bihar megyei Rontó falura lásd Jakó: Bihar megye 332. és Engel: Térkép, 3B1109.; a település középkori előfordulását nem ismerik.

1427

- 1 Jan. 1. (Brassovie, in circumcis.) Zs. az erdélyi káptalanhoz. Elmondták neki Antal kolozsmonostori apát és a konvent nevében, hogy ők az őket minden jogon megillető, Küküllő megyei mindkét Theremi birtokot legitima recaptivatione szeretnék maguknak visszaiktattatni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike kimenvén mindkét Teremi birtokra, a szomszédok meg a határos birtokosok összehívása után foglalja vissza a két birtokot nomine iuris annotatorum domini abbatis et conventus, majd különítse el mások birtokaitól és iktassa az apát meg a konvent részére örök birtoklásra; az esetleges ellentmondókat idézze a vajdai jelenlét elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Petrus Sardy de Peterfalwa, Gregorius Porkolad de eadem, Gregorius, Sandrinus filii Sandrini de Dychewzentmarthon, Dominicus de Hederfaya, Demetrius de Mikofalva, Emericus de Korogzentmarthon, Petrus de Zenpal, Barnabas Bordi de Kyzfalud, Gallus, Georgius de Haranglab, Emericus de eadem, Sigismundus de Somogyon.

Átírta az erdélyi káptalan 1427. jan. 28-i jelentésében: 107. Gyulafehérvári káptalan lt., Kolozsmonostori konvent ml. 86. (DF 275246.)

- 2 Jan. 1. Buda. Zs. a jászói konventhez. Elmondták neki Losonci bán fia: néhai Dénes fiai: István, Miklós, János és Albert, valamint özvegye (magn.) nevében, hogy Imregi András, Miklós és Dénes, továbbá Cékei Márton nemrégiben jobbágyaikat saját erdeikben és földjeiken kirabolták, valamint amikor az említett imregi nemesek Nagy Albert nevű jobbágya a terragiumot megfizetvén és engedély birtokában Biszte birtokról a panaszosok Újlak nevű birtokára költözött, akkor az említett András, Miklós, Dénes és Márton gabonáját és egyéb javait elrabolták. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az ügyről az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Sztritei György, Kisrosvágyi Balázs, Barancsi Péter, István, Miklós, Zétényi Makó György. – Bánffy I. 570. (Átírta a jászói konvent jan. 24-i jelentésében: 93. Bánffy cs. nemzetségi lt. 152. – DF 260731.)
- 3 Jan. 1. (5. die Innocent.) A kalocsai káptalan Zs.-hoz. 1426. nov. 20-i parancsának (ZsO XIII. 1391. sz.) megfelelően Mykla-i Imre királyi emberrel maguk közül Ferenc karbeli klerikust küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők Ince-napon (1426. dec. 28.) kimentek Fejér megyébe, és ott vizsgálódva megtudták, hogy minden a király levelében leírt panasznak megfelelően történt. Ezért még aznap Nagka birtokon (Zenthmyhal-i) Barthok-ot, Balázst és Demetert Cheh Péter, felesége: Katalin és Borbála hajadon – mindketten néhai Trewtel Miklós leányai – ellenében vízkereszt (1427. jan. 6.) nyolcadára a királyi különös jelenlét elé idézték.

Ökörfejes vízjellel ellátott papíron, a hátlapján mandorla alakú pecsét töredékeivel. DL 11877. (NRA 35-28.) – Másik, egykorú kéztől: *super Nagka*; keresztben egy harmadik, szintén egykorú kéztől: *ad G(eorgii) scripta etc.* – Udvardy: Kalocsa 133/269. sz.

- 4 Jan. 1. (in circumcis.) A leleszi konvent Zs.-hoz. 1426. nov. 19-i parancsának (ZsO XIII. 1380. sz.) megfelelően Rohod-i Simon királyi emberrel maguk közül Pál frater presbitert küldték ki tanúbizonyosággul, akik visszatérve elmondták, hogy ők Tamás püspök és mártír napja utáni hétfőn (1426. dec. 30.) kimentek Mada birtokra, ahol azonban Mada-i Lászlót nem találván jobbágyaival ismertették a királyi parancs tartalmát. Mivel azonban azok uruk távollétében nem tudtak válaszolni, ezért Lászlót Chahol-i János és László ellenében vízkereszt (jan. 6.) nyolcadára a királyi jelenlét elé idézték, közöttük függő per nem lévén akadály.

Szakadozott papíron, zárópecsét nyomával. Mellette 20. századi egyszerű másolata. DL 43685. (Múz. törzsanyag.)

- 5 Jan. 1. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII in die circumcisionis Domini Georgius Swarcz de Cracovia arestavit omnia bona mobilia et immobilia Balasii Konstil pro I^c et XLI½ marcis latorum grossorum ita, quod id anno suprascriptis sit primus.¹

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 20b., 5. bejegyzés. – Felette utalás a fol. 16a-n lévő bejegyzésre (ZsO XIII. 999., 1017–1020. sz.).

¹ A bejegyzést utólag áthúzták.

- 6 Jan. 1. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII in die circumcisionis Domini Georgius Könstil¹ arrestavit omnia bona mobilia et immobilia Balasii Konstil, sororii sui pro omnibus² suis debitis, ita quod id Georgius existat primus³ anno presentis suprascriptis.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 20b., 6. bejegyzés. – Felette utalás a fol. 16a-n lévő bejegyzésre (ZsO XIII. 999., 1017–1020. sz.).

¹ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át. ² Az utána álló *bonis* szó kihúzva. ³ A szó más kézzel a margón beszúrva, az utána álló *solvit* szó kihúzva.

- 7 Jan. 1. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII in die circumcisionis Christi Georgius Swarcz, Nicolaus Glawchener iudex noster loco ipsius Swarcz arestavit omnia bona mobilia et immobilia Balasii Könstil¹ pro I^c et XLI½ marcis latorum grossorum ita, quod id Georgius Swarcz sit 2us in dicta bona.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21a., 6. bejegyzés. – Felette utalás a fol. 16a-n lévő bejegyzésre (ZsO XIII. 999., 1017–1020. sz.).

¹ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át.

- 8 Jan. 1. Róma. Pécsi Gál fia: János, bácsi kanonok kéri a pápát, hogy adja neki a bácsi egyházmegyéhez tartozó, 4 márka jövedelmű szegedi főesperességet, amely Mihály halálával üresedett meg, nem véve figyelembe a mondott egyházban már meglévő kanonokságát és javadalmát (8 márka). – Lukcsics I. 896. sz. (Reg. suppl. vol. 204., fol. 126b).
- * Jan. 1. Az ágostonos rendfőnök levele János körmendi perjelhez. – Lásd 1340.
- 9 Jan. 2. (in civitate nostra Brassoviensi, f. V. a. epiph.) Zs. emlékeztetül adja, hogy megjelent színe előtt Rozgon-i István fejeri ispán, és bejelentette, hogy ő ob spem et sinceram devotionem, quam ad gloriosam virginem Mariam, genitricem domini nostri Ihesu Christi, in cuius nomine glorioso alma ecclesia Alberegalis laudabiliter est constructa et fundata, et ad beatissimos et sanctissimos Stephanum primum Christianissimum regem Hungarie et ducem Emericum, eius genitum, quorum sancta corpora seu reliquie in prenotata ecclesia feliciter requiescunt et coruscant miraculis, quorum intercessionibus et precibus nedum in terris, verum etiam in celesti yerarchia speraret pie confoveri, gereret et haberet, locum sepulture pro sui ac suorum consortis prolium quorumlibet fratrum et generationum corporum requie in prenotata ecclesia Beate Marie virginis Alberegalis eligere proposuisset et decrevisset, és mind ehhez kérte az uralkodó hozzájárulását. Zs., unde nos, qui inter ceteras rei publice curas ab alto nobis commissas etiam ad ea, per que salutis procurantur opera, summopere debemus et tenemur invigilare, engedélyezi a kérelmezőnek in pretacta ecclesia Beate Marie virginis Alberegalis in quocumque angulo et loco maluerit, pro sui et suorum consortis prolium et fratrum ac generationum predictorum corporum requie unum locum sepulture eligere et in eodem loco sepulture altare vel alias structuras ex lapidibus construi seu edificari facere ac huiusmodi sepulturam altareque seu alias structuras pro sue et aliorum predictorum animarum salutis remedio iuxta sue voluntatis libitum certis possessionibus ac rebus et bonis dotare. – A szöveg élén és a pecsét helye alatt: *Commissio propria domini regis*.
- Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét nyomával. DL 11889. (Acta ecclesiastica 54-5.) – A hátlapon talán 16. századi írással: Ad capellam Alberegalis. – Csonka, napi kelet nélküli közlése: Fejér X/6. 896. (az eredetiből.)
- 10 Jan. 2. Brassó. Zs. a leleszi konventhez. Mivel néhai Perényi Péter országbíró fia: János jelenleg a királlyal a Havasalföld elleni hadjáraton tartózkodik, ezért nem tud részt venni egy korábban 1427. febr. 16-ára kitűzött határjáráson, amelyen Egri Miklós ellenében kellene megjelennie. Ezért kéri a konventet a határjárás máj. 8-ra történő elhalasztására. – A szöveg élén jobbról és a titkospecsét alatt: *Commissio propria domini regis*. – Perényi 197. sz. (DL 70843. – Perényi cs.) – A Perényi levéltárban őrzött példány egy 1820-ban készült hiteles másolat, az oklevél eredetije, miként a Perényi-oklevéltár szerkesztője fel is hívja rá a figyelmet, a leleszi konvent levéltárában van meg: Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-5/1. (DF 221695.) – Az oklevél hátlapján levő fogalmazványból kiderül, hogy a konvent 1427. febr. 16-án kiadta a halasztásról szóló levelét (196).

- 11 Jan. 2. (in Kikillewar, f. V. p. circumcis.) Chak-i László erdélyi vajda és szolnoki ispán az erdélyi káptalanhoz. Elmondták neki Zenthbenedek-i Péter fia: Mihály felesége: Skolasztika asszony (nob.), meg Waya-i Péter fia: László felesége: Agáta (nob.) – mindketten Zenthmarthon-i Márk fia: László leányai – nevében, hogy azokat a birtokrészeket, amelyek őket a Küküllő megyei Zenthmarthon és Korog birtokokban öröklés jogán megilletik, ám jelenleg mások tartják elfoglalva őket, visszafoglalni, és maguk részére iktattatni akarják. Ezért kéri a káptalant, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a vajdai emberek egyike menjen ki az említett birtokokra, majd a szomszédokat és a határos birtokosokat összehívván foglalja vissza azokat Skolasztika és Agáta részére, és iktassa vissza azokat a részükre az őket illető jogon örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze a vajdai jelenlét elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt vajdai emberek: Petrus f. Iohannis de Falfalwa, Nicolaus de Zengel, Martinus f. Stephani de Zenthbenedek, Michael de Korog, Franciscus de Akosfalwa, Petrus de Gywlakuth.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 29766. (GYKOL Cista comitatum, Küküllő 2-3.) – A hátlapon keresztben írt feljegyzés: *Homo waiwodalis Franciscus filius Georgii de Akosfalwa, capituli Stephanus litteratus, recaptatio die dominico ante festum epiphaniarum Domini (jan. 5.), ubi Stephanus in personis domini sui et filii domini sui, scilicet Michaelis et fratrum suorum Stephani filii Ladislai, in comitatu K(y)k(y)llew). Datum quinto die post festum epiphaniarum Domini (jan. 10.), anno etc. XXVII^{mo}, ad octavas festi epiphaniarum Domini. Solvit.* – A jelzeten megtalálható a káptalan 1786-ban kelt hiteles átirata is.

- 12 Jan. 2. (6. die Innocent.) Az erdélyi káptalan Chak-i László erdélyi vajdához, szolnoki ispánhoz. Tudja meg, hogy Zs. hozzájuk intézett, Antal kolozsmostori apát részére kiadott éves megbízásának megfelelően Zomordok-i Imre királyi emberrel maguk közül Imre presbitert, az egyházukban lévő Szent Lőrinc-oltár igazgatóját küldték ki határjáráshoz és határjelek emeléséhez tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők Ince-napon (1426. dec. 28.) kimentek Apathyda birtokra, majd a szomszédokat és a határos birtokosokat összehívván a birtokot Zenthmiklos birtok felől az apát útmutatása alapján elhatárolták az alábbi módon: *quod primo incepissent in quodam monte inter predictas possessiones Apathyda et Zenthmiklos a parte meridionali sito, in cuius supremitate altiori dictus dominus abbas tres metas antiquas, quarum unam possessionibus Kara nobilium, secundam Zenthmiklos, tertiam Apathyda separantes fuisse, sed penitus anichilatas fore retulisset; inde quasi in latere eiusdem montis ad partem septemtrionalem in bono spatio eundo inter quosdam monticulos in loco planitioso unam metam terream bene apparentem reperissent, ubi ipse dominus abbas ab olym duas metas antiquas fuisse, quarum circumferentie aliquantum apparuisset, sed pre temporis longitudine abolitas fore asseruissent; inde de ipso monte ad eandem partem septemtrionem descendendo et quandam viam magnam ad Clusakna ducentem pertranseundo pervenissent ad unum parvum monticulum Lycashalm vocatum, quem monticulum ipse dominus abbas metas dictarum possessionum*

Apathyda et Zenthmiklos fore allegasset; deinde ad eandem partem septemtrionalem directe eundo et quendam viam de dicta Zenthmiklos ad ipsam Apathyda ducentem pertranseuntibus in quodam loco planitioso inter ipsam viam et fluvium Zamos unam metam terream predictis possessionibus Apathyda et Zenthmiklos distringentem fuisse, sed anichilatam fore dixisset; deinde ipsum fluvium Zamos ad eandem plagam septemtrionalem directe perstransseundo pervenissent ad finem cuiusdam montis, videlicet ad locum *Kevesor* dictum, ubi idem dominus abbas cursus metarum predictarum possessionum Apathyda et Zenthmiklos terminasset. A határjárásnak azonban Nicolaus et Ladislaus filii Mykola de Dezmeer in ipsorum ac Iohannis fratris ipsorum, necnon Georgii filii Ladislai, Thome filii Michaelis filii dicti Mykola, Petri et Rado filiorum Kabos, Georgii et Kemen filiorum Ladislai similiter Kabos dictorum, item Petri et Emerici filiorum Emerici ac Nicolai et Petri filiorum eiusdem Petri de Gewrgfalwa ellentmondtak, ezért őket a királyi ember még ugyanaznap megidézte Antal apát ellenében vízkereszt (1427. jan. 6.) nyolcadára a vajda jelenléte elé.

A hajtások mentén szakadt papíron, hátlapján a káptalan pecsétjének töredékével. DL 28800. (KKOL, Metales A-10.) – A jelzeten az eredeti mellett a kolozsmonostori konvent 1783. évi hiteles átirata is megtalálható.

- 13 Jan. 2. (2. die circumcis.) A győri káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Gwgh-i Domokos fia: Imre deák, és felmutatta a káptalan 1354. márc. 8-án kelt, pátens alakban kiállított oklevelét (Anjou oklt. XXXVIII. 119. sz.), majd kérte annak átirását, amit a káptalan meg is tett, és oklevelét pátens alakban átirva adta ki Imre deák részére.

Papíron, kiemelt N kezdőbetűvel, hátlapján pecsét nyomával. PFL 847, Konventi lt., Cap-sarium 19-Z. (DF 207664.)

- 14 Jan. 3. (3. die f. IV. p. nat. dom.) Péter jászói prépost és a konvent Garai Miklós nádorhoz. Tudja meg, hogy megkapták Sowar-i Soos László pozsonyi prépost, meg Miklós és Péter részére Somos-i Elek fia: György ellenében kiállított és a konventhez intézett, kikiáltást elrendelő oklevelét, és az abban megnevezett Salgo-i Boncz Balázs nádori emberrel Péter frater presbitert küldték ki tanúbizonyságul annak végrehajtására, akik visszatérve elmondták, hogy először karácsony utáni hétfőn (1426. dec. 30.) Eperjesen, másodjára kedden (1426. dec. 31.) Sceben civitas-okban, harmadjára pedig szerdán (1427. jan. 1.) Zenthkerezth birtokon három vásáron történő kikiáltással Elek fiát: Györgyöt a Sowar-iak ellenében vízkereszt (1427. jan. 6.) nyolcadára a nádor jelenléte elé idézték feleletadásra, és a nádornak járó 26, továbbá a perbeli ellenfeleket megillető 7 márka bírság megfizetésére, insinuassentque ibidem, ut si ierit ac in premissis contentis se bono modo emendaverit, de dictisque iudiciis vobis et parti adverse satisfecerit, bene quidem, alioquin non obstante ipsius absentia et rebellionem finem facietis causa in premissa, prout dictabit ordo iuris.

Kissé szakadozott papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 57587. (Soós cs.) – A hátlapján újkori kéztől: *Proclamatoriae nullius valoris.*

- 15 Jan. 3. (3. die f. IV. p. nat. dom.) Péter jászói prépost és a konvent Garai Miklós nádorhoz. Tudja meg, hogy megkapták Sowar-i Péter mester részére Delne-i Kakas (dictus) János fiai: András és Márk ellenében kiállított és a konventhez intézett, kikiáltást elrendelő bírói intézkedését, és az abban megnevezett Salgo-i Boncz Balázs nádori emberrel Péter frater presbitert küldték ki tanúbizonyosságul annak végrehajtására, akik visszatérve elmondták, hogy először karácsony utáni hétfőn (1426. dec. 30.) Eperjesen, másodjára kedden (1426. dec. 31.) Sceben civitas-okban, harmadjára pedig szerdán (1427. jan. 1.) Zenthkerezth birtokon három vásáron történő kikiáltással András és Márkot Sowar-i Péter ellenében György-nap (1427. ápr. 24.) nyolcadára a nádor jelenléte elé idézték feleletadásra, és a nádornak és a perbeli ellenfélnek járó 62, valamint a nádort megillető további 16 márka bírság megfizetésére, ibidem Laurentium Stephanum, Stephanum filium Iacobi, alterum Stephanum Bab et Petrum litteratum in Kakasfalwa residentes, Georgium et Michaelem dictos Chepo, Emericum filium Maczo, Petrum Elewen et Dominicum Therpes dictum, familiares et iobagiones eorum statuere committendo insinuassentque ibidem, ut si ierint et ad contenta responderint, de dictisque iudiciis vobis et parti adverse satisfecerint, bene quidem, alioquin non obstante ipsorum absentia et rebellione finem facietis causa in presenti, prout dictabit ordo iuris. – A hátlapján középen alul: solvit C, tenerentur CC.

Kissé szakadozott papíron, zárópecsét nyomával. DL 57588. (Soós cs.)

- 16 Jan. 3. (3. die circumcis.) Miklós leleszi prépost és a konvent Zs.-hoz. 1426. nov. 16-i parancsa (ZsO XIII. 1353. sz.) értelmében az abban megnevezett Harazth-i István királyi emberrel András frater presbitert küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy újév napján (jan. 1.) Pynkoch-i Bycho Mártont Pynkoch-i birtokrészén Chasloch-i Mihály ellenében György-nap (ápr. 24.) nyolcadára a királyi jelenlét elé idézték a felek között függő pert nem véve figyelembe.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 54558. (Kállay cs.)

- 17 Jan. 3. Bártfa város számadáskönyve. A kiadások jegyzéke az 1427. évből. – Fejérpataky: Számadáskönyvek 233. (Bártfa város lt. 167. – DF 212847.) – Iványi: Bártfa 29/168. sz.
- 18 Jan. 4. Brassó. Zs. a kolozsmonostori konventhez. Elmondták neki Mérai Tamás ozdi főesperes és királyi ítélmester, Mérai Barnabás krasznai főesperes, meg nővéreik: Erzsébet és Katalin (nob.), továbbá Patai Dezső fia: János fiai: László és János nevében, hogy a Kolozs megyei Méra birtokukat el akarják határoltatni Vataháza és Szentpál birtokok felől. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike hajtja végre a határjárást és hagyja meg a nevezettek kezén örök birtoklásra; az esetleges ellentmondókat idézze a nevezettek ellenében a vajdai jelenlét elé alkalmas időpontra, megtudván ellentmondásuk okát

is, majd minderről ugyanoda tegyenek jelentést. Kijelölt királyi emberek: Valkói Mihály, Miklós, Sárdi Tamás, Péter, László, Budai András fia: István, György fia: István, Újbudai Hamar András, Papfalvi Benedek fia: Péter. – Teleki I. 488. (DL 28801 – KKOL, Metales M-4., hivatkozva a kolozsmonostori konvent 1761. márc. 29-én kelt hiteles átiratára is. DL 73673., pag. 31. – Teleki cs., marosvásárhelyi.) – A parancslevél szövegét fenntartotta a kolozsmonostori konvent 1427. jan. 18-i jelentése is: 71. DL 28802. (KKOL, Metales M-49.)

- 19 Jan. 4. (in Kyskapos, sab. a. epiph.) Iske-i László ungi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy egyikük, Helmech-i Péter szolgabíró előttük azt a bevallást tette, hogy Chazlocz-i Mihály panaszára vizsgálatot tartott Geyech faluban, ahol megtudta, hogy Semse-i János fia: István jobbágya: a Ramochageyech birtokon lakó Kerek fia: Gergely nem tudni, mi okból Andoch (dictus) Miklós Geyech-i házára tört és ajtaját vagy ablakait betörte, őt pedig félholtan kirángatta abból potentia mediante az ő igen nagy kárára. A szolgabíró megállapította, hogy a betörés valóban megtörtént, de, hogy ki volt a tettes, nem derült ki.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 54559. (Kállay cs.)

¹ Az oklevélben: *confangendo*.

- 20 Jan. 4. (in Kiskapos, sab. a. epiph.) Iske-i László ungi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy előttük Chap-i Pál nevében tiltakoztak az ellen, hogy Zethen-i Mako Péter és Lezthemer-i Rufus László az ő Chap birtokán belül a jobbágyai sertéseiből százat elhajtottak potentia eorum mediante.

Papíron, hátlapján három pecsét nyomával. DL 57589. (Soós cs.)

- 21 Jan. 5. (Bude, die dom. a. epiph.) Zs. az egri káptalanhoz. Elmondták neki Zalona-i Lóránt fiai: Pál és János, László fia: István, valamint az említett János fia: György nevében, hogy Elswafew-i Thekus (dictus) Dénes fiai: Simon és Miklós nemrégiben a panaszosok Pettry birtokon fekvő malmának az árkat saját, Pettry birtokon lakó jobbágyaikkal, közülük is mindenekelőtt Andrással feltöltötték, és ezzel nekik 100 újforintnyi kárt okoztak. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az ügyről az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Georgius de Barakon, Symon de eadem, Mychael Zel de Bekthaza, Barnabas, Valentinus de Nadasd.

Átírta az egri káptalan 1427. febr. 10-i jelentésében: 145. DL 64241. (Kapy cs.)

- 22 Jan. 5. (4. die 2. diei circumcis.) A kolozsmonostori konvent Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajdához. 1426. dec. 31-i levele (ZsO XIII. 1507. sz.) értelmében az abban megnevezett Sombor-i Dávid alvajdai emberrel Balázs frater presbitert küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők újév másnapján (1427. jan. 2.) kimentek Gorbo és Velch birtokokra, majd a szom-

szédok meg a határos birtokosok összehívása után egyedül Velch birtok határát járták végig az alábbi módon: quod primo inceperunt inter possessiones Welch predictae [et C]hehy nominatas penes quendam rivulum Velchpatak nuncupatum a parte occidentali et in quodam loco *Veskerthvel* vocato, ubi primum signum fecissent; inde versus eandem plagam ascendendo ad quoddam *berch* silvosum *Kerthvelberke* nominatum, ubi iterum signum fecissent; abinde ad eandem plagam et in eodem *berch* silvoso unum signum metale; adhuc in eodem *berch* ulterius eundo iterum signum metale fecissent; dehinc versus eandem plagam et in eodem *beerche* eundo pervenissent ad unam metam terream, ubi signum fecissent; et adhuc semper ad dictam plagam in dicto *beerche* silvoso per bonum spatium transeundo venissent iterum ad unam metam terream, inter quas etiam plures metas terreas reperissent; abhinc versus septemtionem reflectendo venissent ad quandam arborem, iuxta quam iterum unam metam terream fecissent; et deinde adhuc ad eandem plagam transeundo in acie ipsius *berch* per parvum spatium iterum unam metam terream invenissent; abhinc iterum redeundo ad dictam plagam occidentalem et transeundo per unam viam [...] saliendo ad aliud *beerch* iterum unum signum fecissent; *inde econverso reflectendo ad eandem plagam aquillonarem et transeundo per dictum beerch iterum unum signum fecissent*;¹ dehinc iterum ad eandem plagam descendendo et exeundo de dicta silva iterum signum fecissent; inde descendendo ad unum *er* iuxta terras arabiles et super quendam petram seu lapidem signum metale fecissent, ubi metas prefate possessionis Velch terminassent. Ekkor azonban Petrus dictus Panchel de Chehy personaliter ac Ladislaus dictus Iud in Keresthwr residens in persona Ladislai filii Iohannis filii Mychaelis de eadem Keresthwr, domini videlicet sui inibi personaliter adherentes, item Petrus filius Emerici de Gewrgfalwa in personis Petri et Nicolai filiorum suorum, necnon Ladislai et Petri filiorum prefati Iohannis filii Michaelis, ac Petri et Georgii filiorum Stephani *filii Michaelis*¹ de dicta Keresthwr, ac Oswaldi filii Georgii de Korpad ellentmondtak. Ezért az alvajdai ember megidézte őket (Pelsőci) Péter székelyispán (magn.) ellenében vízkereszt (jan. 6.) nyolcadára az alvajdai jelenlét elé.

Foltos, a hajtások mentén két nagyobb helyen szakadt papíron, hátlapján tollpróbák és hangjegyek, a pecsételés nyoma nem látható. DL 28799. (KKOL, Metales G-1.) – A jelzeten az eredeti mellett a kolozsmonostori konvent 1783. évi hitelesített átírata is megtalálható.

¹ A dőlten szedett szöveg a sorok közé utólag beszúrva.

- 23 Jan. 5. (4. die 2. d. circumcis.) A kolozsmonostori konvent Váraskeszi Lépés Lóránt erdélyi alvajdához. 1426. dec. 28-i levele (ZsO XIII. 1491. sz.) értelmében az abban megnevezett [Mi]halczfalwa-i Kelemen alvajdai emberrel maguk közül György frater presbitert küldték ki tanúbizonyásgul, akik visszatérve elmondták, hogy újév második napján (jan. 2.) kimentek Fahyd birtokra, és néhai Byasyus miles özvegye: néhai Erzsébet – aki néhai Gald-i Herbardus

leánya – Fehér megyei, Fahyd és Sule birtokokon levő részeit vissza akarták iktatni az erdélyi káptalannak, amely azokat zálog címén birtokolta, akkor azonban Sule-i Gergely a maga meg carnalis testvére: Antal és Sule-i Péter fia: Pál nevében, Fahyd-i András a maga meg Fahyd-i néhai Domokos leánya: Erzsébet, aki Ewz Benedek de eadem felesége, nevében, továbbá Gál Gald-i iudex Gald-i Boltha fia: Albert, Fahyd-i Péter jobbágy ura, Swgud-i Miklós, és Benedek nevében, továbbá Galthew-i Magnus Péter fia: László Horwath Katalin, az említett Magnus Péter felesége: Veronika és Zuchak-i Miklós felesége: Klára – mindhárman a néhai Fahyd-i Simon leányai –, valamint Gald-i László felesége: Ilona – a néhai Fahyd-i Miklós leánya – nevében a rekaptivációnak és a visszaiktatásnak ellentmondtak, ezért a vajdai ember megidézte őket az erdélyi káptalan ellenében vízkereszt (1427. jan. 6.) nyolcadára az alvajda jelenléte elé.

Szakadozott, ökörféjves vízjeletl felmutató papíron, hátlapján pecsét nyomával. Gyulafehérvári káptalan mlt., Erdélyi káptalan lt. 2-94. (295.) (Beke 2-259. és 2-260.) (DF 277468.) – Tört. Tár 1890. 137/260. sz.

¹ A vízjel Beke Antal leírásában szerepel, a Diplomatikai Fényképgyűjtemény fotóján nem vehető ki.

- 24 Jan. 5. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° coram nostro venientes consilio Georgius faber et Hannus Eg privignus, qui unanimiter fassi sunt, quod pro parte paterna dicti Iohannis mutuum et amicabilem fecerunt compositionem ita, quod dictus Iohannes animo nichil penitus habet de parte paterna postulare perpetue etc. id Iohannes de dicta parte hereditaria prefatum Georgium ipsius vitrici, quit tamen per omnia. Hec facta sunt in vigilia epiphaniarum anno, quo supra.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21a., 2. bejegyzés.

- 25 Jan. 6. Brassó. Zs. az erdélyi káptalanhoz. Elmondták neki Vingárti Geréb János fia: János és András fia: Demeter nevében, hogy ők az őket jogosan megillető Fehér megyei Spring és Drassó birtokokat, amelyek idegen kézen vannak, szeretnék maguknak visszaiktattatni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike végezze el a visszaiktatást; az esetleges ellentmondókat idézze a vajdai jelenléte elé alkalmas időpontra, megtudva tőlük ellentmondásuk okát is, majd ugyanoda tegyenek jelentést is. Kijelölt királyi emberek: Csufudi Miklós, Gáldtői Nagy Péter, László, Hosszútelki Miklós, István, Kereki Pál, Fahidi András. – Z-W. IV. 265. (DL 29237. – GYKOL, Cista comitatum, Alba 2-4-21.) – A hátlapi feljegyzés szerint Hosszútelki Miklós királyi ember Gergely presbiter, káptalani kiküldött jelenlétében jan. 11-én szállt ki a visszaiktatáshoz, ahol azonban Nádasdi Salamon fia: Mihály egykori székelyispán springi offiálisa: Mátyás az ura és a másik Mihály nevében mindennek ellentmondott, ezért őket a királyi ember gyertyaszentelő (febr. 2.) nyolcadára a vajdai jelenléte elé idézte.
- 26 Jan. 6. Kesztlői Mihály óbudai városbíró, meg János fia: Péter, másik János fia: Gergely, néhai Benedek fia: István és Tolvaj Dénes esküdtek emlékezetül adják, hogy megjelent előttük polgártársuk, Márton szűcs, egykori városbíró és felesége: Margit a maguk és fiaik: Mihály és János nevé-

ben, és azt a vásárlás útján szerzett házukat, amely egyrésztől Borgyas-nak is nevezett András deák, másrésztől Káposztás János polgártársaik háza mellett fekszik, minden tartozékával együtt 66 újforintért eladják Csetneki Lászlónak, a budafelhévízi keresztesek kormányzójának, meg carnalis testvéreinek: Miklós és János mestereknek (egr.), valamint az előbbi Miklós fiának: Györgynek és az előbbi János fiának: Andrásnak meg utódaiknak örök birtoklásra, szavatosságot vállalva. – BTOE III. 903. sz., a korábbi kivonatok felsorolásával. (DL 11890. – NRA 1549-95.)

- 27 Jan. 6. Den ersamen, weisen N. dem richter und dem rat der stat zu Prespurg, unsern lieben herrn und guten gñnennr¹

Ersamen, weisen, unser willig dinst zuvor! Als uns ewr weishait verschriben hat von maister Hainrichs des kursner, ewrs mitpurger wegen, das er ettwas vor uns besagt sey worden, und das er sich von jugent auf uncz auf disew zeit erberlichen wol und frumbklichen gegen armen und reichen gehalden hab, und nicht anders wist von im, denn als von ainem frumen mann erberkait und frümbait zu sagen, das haben wir wol vernomen. Lassen wir ewr weishait wissen, das uns allen und yedem besunder, das alles wol zu glauben ist, wan wir nach unser dhainer(!) auch von im nicht anders wissen zu sagen, denn als von ainem erben frumen mann erberkait und frumbkait, und daz derselb maister Hainreich an der stat, da er uns, den zechmaister ewrn brief hat geantwürtt und auch nach malen vor uns und den maistern des hantwerchs allen ze erkennen gegeben hat, wie vor ewrer weishait von uns geredt sey worden, das wir hie solhen unlewnt von im geredt solten haben. Darauf dann ewr weishait uns geschriben hat, das wir all nach unser chainer besunder davon nichts wissen und nicht wellen, das ain solhes yemant von uns noch von unser chainer besunder ye gehört hab. Damit phleg ewer Got. Geben zu Wienn, mit des erbern, weisen Hannsen des Kriech, burger zu Wienn, aufgedrugtem insigl, an der heiligen dreyr kunig tag, anno etc. vicesimo septimo.

Wolfhart von Pusewl dieczeit des rats der stat zu Wienn, Hanns Kersstl, Kunrat Waicz, Hanns Hirss purger daselbs und dieczeit all virz[ig] zechmaister und die maister des ganznen [hant-] werchs der kursner zu Wien etc.

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3405. (DF 241483.) – Bratislava 145/1002. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

- 28 Jan. 7. Strennuo militi, Ladislao, filio Iohannis Pethew de Gerse,¹ comiti Zala-diensi, fideli nostro nobisque sincere dilecto

Barbara Dei gratia Romanorum Commissio propria domine regine
ac Hungarie etc. regina

Strennue vir ac fidelis noster sincere! Quia serenissimus princeps, dominus noster rex et conthoralis carissimus generosam dominam Annam vocatam, relictam condam magnifici viri Petri de Peren nobis fidelem sincereque dilectam

in quarundam possessionum suarum dominium per Petrum dictum Herchegh, patrem eiusdem domine hactenus conservatarum per vestram fidelitatem commisit restatuendam, ideo fidelitatem vestram attente requirimus et rogamus vobisque firmiter precipiendo mandamus, quatenus mox visis presentibus mora et dissimulatione quibuslibet postergatis prefatam dominam, relictam condam Petri de Peren iuxta contenta litterarum regalium in dominium possessionum predictarum et in litteris regalibus contentarum seu expressarum statuere statutamque contra quoslibet et signanter patrem ipsius prenotatum in eisdem protegere, conservare et manutenere debeatis, et aliud, prout nostram gratiam et favorem secludere a vobis non gliscitis, non facturi. Datum Brasschovie, secundo die festi epiphaniarum Domini, anno eiusdem M^o CCCC^o XXVII°.

Papíron, záró vörös viaszba nyomott papírfelzetes pecséttel. DL 92709. (Festetics cs., Misc. 374.)

¹ A hátlapi címzésben kipontozva hagyták a birtok nevét.

- 29 Jan. 7. (in crast. epiph.) A nyitrai káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Eghazasrechen-i Péter fia: János a maga meg carnalis testvérei: Ipolitus és Miklós nevében – ügyvédvalló levél nélkül, de terhüket magára véve – egyfelől, másfelől pedig Turchan-i Péter fia: László és Vasard-i Kilián fia: János fia: Miklós fia: Demeter a maguk és az említett János leánya: Margit – aki egyúttal az említett László anyja – nevében – szintén ügyvédvalló levél nélkül, de terhével –, majd a következő bevallást tették: audientibus probis viris prefati Iohannes, Ipolitus et Nicolaus filii Petri memorato Ladislao, Demetrio et domine Margarete pro dote et rebus paraffernalibus condam nobilis domine Clare, consortis condam Andree filii Nicolai, fratris carnalis memorati Petri, sororis puta antelate domine Margarethe carnalis, eidem iuxta regni consuetudinem de iuribus possessionum dicti Andree quibuslibet in ipsos iure hereditario devolutis, provenire debentibus, et pro totali premissorum satisfactione nonaginta florenos presentis nove monete regalis, medietatem scilicet eorundem octavo die diei cinerum (márc. 12.), et residuam medietatem ipsorum octavo die festi pasce Domini (ápr. 27.) kell kifizeniük a káptalan jelenlétében, absque decima scilicet et nona partibus. Ezenkívül a mondott János kötelezte magát, quod si ipsam primam solutionem facere nollent vel non possent, extunc in duplo pecunie non solute, si vero eandem primam solutionem facerent et secundam preterirent insolviendo, extunc ipsa prima solutio pro non soluta haberet et insuper in duplo pecunie non solute marasztaltatnak el, továbbá az ő és társai ellen indított per in pristino suo statu et vigore deberet remanere.

Papíron, hátlapján pecsét darabjaival. DL 75635. (Sándor-Metternich cs.) – Mellette újkori egyszerű másolata.

- 30 Jan. 7. (8. die Silvestri) A váradi káptalan Csáki László erdélyi vajdához. Tudja meg, hogy Zs.-nak Antal kolozsmonostori apát részére kiadott, és a káptalanhoz szóló éves megbízása értelmében Obuda-i Gergely fia: Bálint királyi emberrel maguk közül Gyula-i István karbeli klerikust küldték ki tanúbizonysággul az alábbi határjáráshoz, akik visszatérve elmondták, hogy ők Szilveszter-napon (1426. dec. 31.) kimentek a kolozsmonostori apát és az apát-ság Bogarhelke nevű birtokára, majd a szomszédok és a határos birtokosok összehívása után végigjárták annak határát, és ahol szükségesnek látszott, határjelekkel is ellátták az alábbi módon: quod primo incepissent a plaga occidentali in uno *beerch Kapus* nominato, ubi prefatus dominus Anthonius abbas predictam possessionem Bogarhelke cum alia dicti sui monasterii possessione Egeres vocata convicinari et commetaneari asserendo duas metas terreas inter easdem possessiones Bogarhelke et Egeres separantes fuisse, sed anichilatas et peraratas fore retulisset, quarum nec loca apparuissent, ubi signum metale fecissent; abhinc progrediendo versus plagam meridionalem descendendo ad vallem magnam, ubi duo rivuli, scilicet *Makobykepathaka* alio nomine *Darochpathak* et *Inaakthelkepathaka* invicem caderent, ubi idem dominus abbas dictam possessionem Bogarhelke cum possessionibus Inakthelke nobilium de Wasarhel et Maako episcopali commetaneari dixisset; deinde per cursum sive meatum eiusdem rivuli transeundo ad bonum spatium pervenissent ad possessionem Daroch, ubi prefatus dominus abbas quandam ecclesiam lapideam ac quasdam sessiones iobagionales a parte septemtrionali ipsius rivuli, in terra dicte possessionis Bogarhelke per condam reverendum in Christo patrem, dominum Andream, episcopum Transilvanum contra legitimas prohibitiones predecessorum abbatum dicti monasterii constructam et collocatas fore ostendit; ulterius per eundem cursum seu meatum dicti rivuli procedendo ad locum, ubi idem rivulus caderet ad fluvium *Nadas*; abinde per ipsum fluvium *Nadas* quasi versus plagam meridionalem tendendo ad magnum spatium usque *Maakotheu*, ubi sub quodam monte magno prope portum ipsius fluvii *Nadas*, qui scilicet scinderet ipsam possessionem abbatis et possessionem Maako antedictam, idem dominus abbas duas metas terreas, quarum unam a parte occidentali dicte possessioni Bogarhelke, aliam vero a parte orientis possessioni Thyre episcopali separantes fuisse, sed abolitas fore asseruisset, que non apparuissent, ubi signum metale fecissent; deinde versus plagam orientalem progrediendo directe scandit ad ipsum montem magnum, in cuius sumpmitate duas metas terreas bene apparentes reperissent, quarum unam a parte occidentali existentem dictus dominus abbas prefate possessioni Bogarhelke sue, aliam vero a parte orientali sitam dicte possessioni Thyre episcopali separantes fore retulisset, iuxta quas signum metale fecissent; abhinc per eandem plagam descendendo de ipso monte saliendo unam viam magnam euntem de ipsa possessione Bogarhelke ad predictam possessionem Thyre venissent ad unum rotundum montem *Halom* appellatum, ubi idem dominus abbas duas metas terreas, quarum unam prefate possessioni Bogarhelke, aliam vero

possessioni Thyre antedictae separantes fuisse retulisset, que non assignassent, ubi signum metale fecissent; abinde ulterius versus plagam septemtrionalem procedendo venissent ad unum *beerch* silvosum, ubi dictus dominus abbas similiter duas metas terreas predictis possessionibus Bogarthleke et Thyre separantes fuisse dixisset, que minime apparuissent, ubi signum metale fecissent; abhinc in eodem *beerch* silvoso versus plagam aquilonis progrediendo pervenissent ad unam metam terream magnam perforatam, penes quam metalem consignationem fecissent; abhinc per eandem plagam procedendo in quodam *beerch* silvoso penes quandam viam venissent ad tres metas antiquas apparentes, quarum unam prefatus dominus abbas possessionibus suis Egeres predictae et Onthelke, aliam vero annotatae possessioni sue Bogarthelke et tertiam dicte possessioni Thyre episcopali separantes fore asseruisset, iuxta quas modo simili signum metale fecissent, ibique dictus dominus abbas reambulationem et consignationem metarum prefate possessionis sue Bogarthelke a parte possessionum episcopalium predictarum terminasset. Ekkor azonban Saard-i Péter, Balázs erdélyi püspök ügyvédje megbízója nevében az első határkötőtől az utolsóig ellentmondott, ezért a püspököt Antal apát ellenében vízkereszt (1427. jan. 6.) nyolcadára a vajdai jelenlét elé idézték.

Foltos papíron, hátlapján mandorla alakú pecsét töredékével. DL 28966. (Erdélyi országos kormányhatósági levéltárakból, KKOL, Neoregstrata W-6.) – Átírta Kolozsvár város 1563. évi átírása oklevelében: DL 38709. (Erdélyi kincstári levéltár, Erdélyi fiscalis levéltár 22-32-B).

- 31 Jan. 8. (in Kowar, 8. die circumcis.) Garai Miklós nádor emlékezetül adja, hogy per kezdődött egyfelől Oztroluka-i Miklós fia: Myko fia: Jakab leánya: Dorottya, aki Lyzko-i Ravaz (dictus) Benedek fia: János felesége, másfelől az előbbi Myko fia: Lóránt fia: János között az Oztroluka birtokból leányágon Dorottya-t illető rész miatt, amelyben a felek fogott bírák ítéletét kérték, amelyhez a nádor ítélmesterét, Kowar-i Pál mestert delegálta. Ő visszatérve elmondta, hogy újév napján (jan. 1.) Kowar-on Dorottya nevében Ravaz János – ügyvédvalló levél nélkül, de a nevezett terhével – jelent meg, a másik fél részéről pedig Lóránt fia: János, valamint Oztroluka-i Dénes fia: László jelent meg, bírákként pedig Zeleu-i János, Marchal-i Oth fia: Gergely fia: György, Fornas-i Vid, Dworchan-i Jakab fia: János, Nyenye-i Dacho János fia: Demeter és Chehy-i László mestereket választották meg. Ezután Ravaz János a felesége, Dorottya nevében előadta, hogy feleségét a nevezett Oztroluka birtokból apai örökségként neki járó javakból jogtalanul kizárták, az oklevelek pedig, amelyekkel (birtok)jogát bizonyítani tudná, Lóránt fiánál: Jánosnál vannak. Erre Dénes fia: László és Lóránt fia: János azt felelték, hogy Dorottya az apai örökségként neki járó javakból kizárva nem lett, a birtok ugyanis öröklés útján szállt rájuk, külön leányági jogok nem érvényesek, és erről szóló oklevelek nincsenek is János birtokában. Arról pedig, hogy Oztroluka birtok valóban öröklés útján (*hereditaria*) szállt rájuk, két oklevelet mutattak be: egyrészt néhai

Konth Miklós nádor 1357. jan. 22-i, Visegrádon kelt oklevelét, másrészt a garamszentbenedeki konvent 1358. márc. 24-i privilégiumát (Keglevich: Garamszentbenedek 115.). – A bírák ekkor Ravaz Jánostól tudakolták, hogy miként kívánja Dorottya Oztroluka birtokban leányági örökjogát bizonyítani, in quo facto ipse Iohannes filius Benedicti defecisset; hiis perceptis, quia ex serie diciturum duarum litterarum ipsa possessio Oztroluka, eo quod si ipsa iuri femineo pertinens fuisset, tunc totalis portio annotati Mychaelis filii Zyma prescriptis filiabus suis pro portione succedere debuisset, non ius dominale respicere, sed hereditaria fore apparuisset, a fogott bírák úgy ítélték, hogy Lóránt fia: János ötvenedmagával tegyen esküt a sági konvent előtt György-nap 8. napján (máj. 1.) arról, hogy Oztroluka birtokot nem leányági, hanem öröklés jogán birtokolja, és hogy az esetleges leányági öröklést bizonyító iratok nincsenek a tulajdonában. Mivel pedig a felek előre úgy nyilatkoztak, hogy alávetik a magukat a fogott bírák ítéletének, a nádor ítélőmestere jelentését jóváhagyva előírja, hogy az eskütételről szóló konventi jelentést juttassák el neki.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Osztroluczky cs. osztrolukai lt. 17. (DF 254184.)

- 32 Jan. 8. (in Kikillewar, f. IV. p. epiph.) Csáki László erdélyi vajda és szolnoki ispán az erdélyi káptalanhoz. Elmondta neki Balasfalwa-i Herbath a maga megfrater-e: Chyphwd-i Miklós nevében, hogy ők a Küküllő megyei Zanchal birtokban őket jogosan illető birtokrészeket, amelyek idegen kézen vannak, szeretnék maguknak legitima recaptivatione visszaiktattatni. Kéri ezért a káptalant, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a vajdai emberek egyike menjen ki az említett birtokrészekre, majd a szomszédok és határosok összehívása után válassza el azokat mások birtokaitól, rekaptiválja és iktassa vissza azokat Herbath és Miklós részére örök birtoklásra. Az esetleges ellentmondókat idézze a vajdai jelenlet elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt vajdai emberek: Gregorius dictus Porkolab de Petherfalwa, Martinus, Georgius, Clemens de Myhalczfalwa, Ladislaus de Gald, Andreas de Fahyd.

Papíron, zöld viaszba nyomott zárópecsét nyomával. DL 29767. (GYKOL, Cista comituum, Küküllő 4-32.) – A hátlapján keresztben káptalani feljegyzés, amely szerint Myhalczfalwa-i Kelemen vajdai ember György deák káptalani kiküldöttel Fábán és Sebestyén napja előtti szombaton (jan. 18.) ment ki a mondott birtokra, ahol a visszaiktatásnak Zanchal-i Ewz Benedek a maga meg fiai: György, Bálint és Balázs, továbbá Zanchal-i Gergely nevében ellentmondott. – A jelzeten az erdélyi káptalan 1786. évi hitelesített átrása is megvan.

- 33 Jan. 8. (in Kikillewar, f. IV. p. epiph.) Csáki László erdélyi vajda és szolnoki ispán az erdélyi káptalanhoz. Elmondták neki Som[ke]rek-i Erdely (dictus) Antal nevében, hogy ő a Torda megyei Chanad birtok őt jogosan illető fele részét, amely idegen kézen van, szeretné magának legitima recaptivatione visszaiktattatni. Kéri ezért a káptalant, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, aki-

nek jelenlétében a vajdai emberek egyike menjen ki az említett birtokrészre, majd a szomszédok és határosok összehívása után válassza el azokat mások birtokaitól, rekaptiválja és iktassa vissza azokat Antal részére örök birtoklásra. Az esetleges ellentmondókat idézze a vajdai jelenlet elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt vajdai emberek: Blasius Parvus, alter Blasius de Zentywan, Anthonius de Myka, Georgius de Bala, Petrus de Poka.

Papíron, zöld viaszba nyomott zárópecsét nyomával. DL 30165. (GYKOL, Cista comitatum, Torda 4-30.) – A hátlapon keresztben káptalani feljegyzés, amely szerint Zentywan-i Péter(!) vajdai ember Mihály deák káptalani kiküldött jelenlétében vízkereszt utáni vasárnapon (jan. 12.) ment ki a nevezett birtokra, ahol Zengel-i Tamás a maga és fiai: Miklós, Gergely, János és György,¹ valamint Abafaya-i János és Miklós nevében, meg Kaky-i Balázs Zewles-i Lengyel Benedek fia: Barnabás nevében ellentmondtak, ezért őket gyertyaszentelő (febr. 2.) nyolcadára a vajdai jelenlet elé idézték. Alatta: *solvit*. – A jelzeten az eredeti mellett a gyulafehérvári káptalan 1786. évi hitelesített átirata is megvan, az eredeti oklevél hátlapján helyenként olvashatatlan feljegyzés szövegét ennek alapján, ahol lehetett, pótoltuk.

¹ A név helyét az 1786. évi átiratban már kipontozták, ám az eredeti példány hátlapján látható egy betűből következtethetően a névalak *Georgii* lehetett.

- 34 Jan. 8. (4. die vig. epiph.) A kolozsmonostori konvent Csáki László erdélyi vajdához és szolnoki ispánhoz. Zs. 1426. dec. 6-i parancsa (ZsO XIII. 1449. sz.) értelmében, az abban megnevezett Nadas-i Jaray Imre királyi emberrel maguk közül Albertet, Egeres birtokuk presbiterét küldték ki tanúbizonyoságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők vízkereszt előtti napon (jan. 5.) kimentek Walko birtokra, majd a szomszédok és a határos birtokosok összehívása után, per suas veras metas et antiquas a parte prefate possessionis Gerew Monostra végrehajtották a határjárását:¹ primo inceperunt in terra *Dede* vocata in loco *Bykffew* vocato; deinde procedendo ad quosdam duos monticulos, ubi duas metas terreas fuisse asseruissent, qui non apparuissent; dehinc versus partem septemtrionalem eundo pervenissent ad quendam ryvulum, *Kapus* vocatum, quem transeundo ex utraque parte ipsius ryvuli duas metas terreas fuisse, sed obolitas(!) fore dixissent; dehinc iterum cum iuxta continentiam litterarum ipsorum metalium per partes et loca in eisdem specificata usque ad locum *Buctornath*² nominatum, ultimam videlicet metam procedere voluissent, tunc Ladislaus Rado dictus et Petrus filii Kabos de dicta Geremonostra a maguk és frater-eik nevében a teljes határjárásnak ellentmondtak, ezért őket a királyi ember és a káptalani kiküldött az említett birtokon a királyi parancsban megnevezett személyekkel szemben vízkereszt (jan. 6.) nyolcadára a vajdai jelenlet elé idézte.

Az oklevél eredeti példánya nincs meg. Fennmaradt átiratai, másolatai: 1) Az eredeti jelentés csonka másolata: DL 30428. (GYKOL, Centuriaee EE-6.) – 2) A kolozsmonostori konvent 1542. júl. 7-i átirata: DL 28797. (KKOL, Metales G-8.), ennek késő újkori másolata: Bánffy cs.

nemzetiségi lt., Oklevelek 370. (DF 260922.) – 3) A kolozsmonostori konvent 1548. jan. 26-i átirata: DL 28798. (KKOL, Metales V-7.)

¹ A szöveget a DL 30428. alapján közöljük, szükség esetén figyelembe véve a két másik átiratot. ² A DL 30428. és DL 28797. szövegében; a DL 28798. jelzetű oklevélben: *Bwdonanth.*

- 35 Jan. 8. (6. die f. VI. p. circumcis.) A kolozsmonostori konvent Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajdához. 1426. dec. 31-i kérése (ZsO XIII. 1508. sz.) értelmében Dewecher-i Péter alvajdai emberrel maguk közül Bálint mester klerikust küldték ki tanúbizonyásgul, akik visszatérve elmondták, hogy újév napját követő pénteken (jan. 3.) kimentek Manyk és Stantelke birtokokra, majd a szomszédok és a határosok összehívása után solum prefatam possessionem Stantelke per suas veras metas et antiquas hoc ordine reambulassent: quod primo incepissent a fluvio *Moroch* vocato intrando silvam versus plagam meridionalem invenissent duas antiquas metas de terra erectas, quarum unam prefati actores *Moroch* ab oriente et alia Stantelke ab occidente possessionum prescriptarum esse dixissent; abinde altius per parvum spatium peragendo circa unum fenetum, ubi unam antiquam metam non magnam reperissent; exinde directe tendendo versus meridiem iuxta prefatam silvam in monte penes unam viam iterum invenissent unam metam cursualem; abhinc ad eandem plagam meridionalem transeundo per unum sulcum, ubi invenissent duas metas bene apparentes, quarum similiter unam iidem actores possessionis Ews vocate ab oriente et aliam prefate Stantelke ab occidente fore retulissent; deinde eundo in cacumine montis per terras arabiles invenissent unam magnam metam erectam in medio defossatam vulgo *Lykashathar* nuncupatam, quam metam prefate possessionis Stantelke esse asseruissent; inde descendendo penes vineam *Zabo* vocatam tendendo deorsum in acumine vallis ad quendam fontem scaturientem vulgo *Hydegkuth* nominatum, venissent ad quasdam quatuor metas finales, quarum unam prefati actores Stantelke a septemtrione, aliam *Zazsombor* ab occidente, tertiam *Lomperth* a meridie et quartam Ews ab oriente possessionibus separi recitassent; a quibusquidem quatuor metis mete prefate possessionis Stantelke intrant in fluvium *Melyes* nominatum versus occidentem decurrentem, qui fluvius derivatur seu descendit a predicto fonte *Hydegkuth*, et ibi iidem actores reambulationes ipsorum terminassent seu dimisissent. A határjárásnak azonban a szintén jelenlévő Ews-i Janka fiai: László, Simon és György, e László fia: Janka, továbbá e Simon a fiai: Osvát, István és János nevében az első határjeltől az utolsó négyig ellentmondtak, ezért őket Manyk-i Albert fia: István, valamint Illés és László ellenében vízkereszt (jan. 6.) nyolcadára az alvajda jelenléte elé megidéztek.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. Bethlen cs. iktári lt. 24. (DF 255022.) – A hátlapján alul: *solvit.*

- 36 Jan. 8.¹ Sopron. Sopron város tanácsa előtt Konrad Ernst városi jegyző, Peter Gelusch polgármester és Jörg Eylinsgrab soproni polgár különböző elszámolásokat nyújtanak be. – Házi II/1. 169. (Sopron város lt., Városi könyv D 2989. – DF 204422., pag. 77.)
- ¹ A bejegyzés kelte némileg zavaros (*Des nachsten mittichens abend Erhardi*), a szerda ugyanis jan. 8-a, az Erhard ünnepe előtti este viszont jan. 7-e, mivel a napot kevésbé lehet elrontani, így maradtunk a kiadó datálásánál.
- 37 Jan. 8. Róma. V. Márton pápa az esztergomi egyházmegyei szebeni Katalin asszonynak teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukacsics I. 897. sz. (Reg. Lat. vol. 274, fol. 278.)
- 38 Jan. 8. Firenze. Firenze város Rinaldo degli Albizi Velencébe (illetve Zs. udvarába delegált) firenzei követhoz. Értesültek a békemegállapodásról. Marcello (Strozzi, a Velencébe delegált másik firenzei követ) az indulása előtt beszéljen a Signoriával, de ne hozza szóba a Zs.-dal kapcsolatos dolgokat, nehogy pökhendinek tűnjék, tekintettel arra, amit a Zs.-tól visszatért szavojai követ írt, illetve hogy Zs. elküldte követeit a szavojai herceghez, hogy tárgyaljanak az említett megállapodásról. – Lupi: Delle relazioni 264. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive V. fol. 283.)
- 39 Jan. 9. Brassó. Zs. Zemplén megye ispánjának, alispánjainak és néhai Perényi Péter országbíró fiának: Jánosnak (egr.) megparancsolja, hogy mivel ő néhai Pazdicsi Fogas Mátyás fiait: Miklóst és Istvánt minden jogos birtokukkal együtt királyi különös védelmébe vette, az említetteket minden törvénytelen követeléssel és zaklatással szemben védelmezzék meg; oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis*. – Perényi 197/401. sz. (DL 70842. – Perényi cs.) – Az oklevél jobb alsó sarkában: *Sgh* (kézjegy).
- 40 Jan. 9. Brassó. Zs. emlékezetül adja, hogy megjelent előtte Botfalvai Miklós fia: László a maga meg a nemzetségéből való János fia: János nevében, és kérte Zs. 1419. jún. 3-án részükre kiadott, pátens alakú oklevelének (ZsO VII. 560. sz.) átírását, amelyet az uralkodó meg is tett, és az oklevelet pátens formában átírva kiadta részükre. – A szöveg élén és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis*. – Z–W. IV. 267. (Botfalva [Brenndorf] község lt., az eredeti mellett II. Lajos király 1523. évi átiratában és egy egyszerű másolatban is.)
- 41 Jan. 9. (in Kukullear, f. V. p. epiph.) Csáki László erdélyi vajda és szolnoki ispán az erdélyi káptalanhoz. Elmondták neki néhai Bogath-i Miklós leányainak (nob.) – Ilonának, aki Thaatha-i Balaad fia: Péter és Annának, aki Thaatha-i Miklós felesége, továbbá Klára hajadonnak – a nevében, hogy bár egy Kornethelky birtokban lévő birtokrészük per quendam fratrem ipsarum condivisionalem zálog útján egy bizonyos összegért Bogath-i Imre kezébe került, ám a birtokrész inkább őket, mint a mondott Imrét illeti, ezért ők azt Imrétől vissza akarják szerezni. Ezért kéri a káptalant, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a vajdai emberek egyike menjen ki az említett birtokrészre, és szólítsa fel Imrét, hogy a zálogösszeg visszaszolgáltatását követően adja vissza a birtokrészt az említett felperesek részére, ellenkező esetben a vajdai ember tiltsa el Imrét a birtokrész bármiféle használatától, és egyúttal idézze is meg őt Ilona, Anna és Klára ellenében jelenléte elé alkalmas időpontra; minderről a káptalan tegyen jelentést. Kijelölt vajdai emberek: Pet-

rus de Korog, Michael, Paulus, Iohannes de eadem, Michael de Kewzy, Iacobus de eadem.

Papíron, zöld viaszba nyomott zárópecsét nyomával. DL 30785. (GYKOL, Miscellanea 1-3-26.) – A hátlapján keresztben káptalani feljegyzés, amely szerint Kezy-i Jakab vajdai ember Gergely presbiter káptalani küldött jelenlétében vízkereszt 8. napján (jan. 13.) a birtokon eltiltotta és megidézte őt gyertyaszentelő ünnepének (febr. 2.) (nyolcadára). – A jelzeten a káptalan 1786. évi hiteles átirata is megvan.

- 42 Jan. 9. (in Bodon, f. V. p. epiph.) László, az egri egyházmegyében, a Petyrwara-i esperesi kerületben fekvő Dereckhe birtokon lévő Szent Ferenc-egyház plébánosa emlékeztül adja, hogy amikor a vízkereszt ünnepét követő csütörtökön (jan. 9.) Tamás Wyswntha-i plébánossal és esperessel Miklós egri kanonok, Patha-i főesperes parancsára különböző, az említett Petyrwara-i esperesi kerületben az egyházat érintő ügyekben Bodon birtokon általános gyűlést (convocationem generalem) tartottak, akkor néhai Machonka-i Darabus (dictus) János mester fia: Tamás mester (nob.) bejelentette, quod ipse ab ipso die convocationis nostre prenotato deinceps et per amplius ac temporibus ulterioribus cum omnibus et universis sibi pertinentibus, scilicet unacum nobili domina, sua genitrice ac universis suis fratribus uterynis in una residentia tunc cum eodem commorantibus, necnon suis iobagionibus in predicta Machonka commorantibus ab omni preordinationis et compositionis materya aliorum nobilium virorum, fratrum et propriorum suorum in predicta Machonka commorantium, et ab omni solutione pecuniarum solummodo in facto solutionis pro capella Sancti regis Stephani in predicta Machonka fundata, modo infrascripto se penitus extraxisset, excepisset et exemisset, ac viceversa et yterato in synum et in gremium sancte matercie(!) ecclesie in honore Beati Georgi(!) martiris in possessione Lenghend fundate se convertisset, introisset et intromississet. Immo prefatus magister Thomas ab omni materya solutionis ab omnibusque solutionibus quibuscumque in facto ipsius capelle Sancti regis Stephani in predicta Machonka, ut prefertur, cum omnibus et universis sibi pertinentibus penitus et per omnia extraxit, exceptit et exemit coram nobis, ac yterato et viceversa in gremium et in synum predictae sancte matere ecclesie, ut dicitur, in honore Beati Georgi(!) martiris in predicta possessione Lenghend fundate modo premissis conversus extitit, introyvit et se intromisit coram nobis, sicuti prius in tempore sui patris pie memorie, sic et nunc per amplius et tempore ulteriori, tali tamen condicione interiecta, quod divina sacramenta ecclesie sibi et sue genitrici prenominate fratribusque et suis iobagionibus sepepredictis in predicta Machonka commorantibus, plebanus ecclesie de eadem Lenghend ad omnia iura Christianitatis eisdem inpendere et amministrare debeat et teneatur. Ipse vero magister Thomas unacum predicta domina, sua matre karissima et fratribus suis prehabitis ac iobagionibus suis universis omnia iura in proventibus ipsius plebani de dicta Lenghend a principio et ab antiquo tempore approbata et consuetudinarie conservata, scilicet in solutione

frugum et grossorum sive aliorum quorumcumque ex parte ipsorum seu iobagionum suorum eidem plebano provenire debenda, penitus et per omnia sibi dare, assignare, amministrare et persolvere tenebitur effective et indemniter eo iure, quo sui precessores instituerant perhempniter et perpetue conservandum, uti et econverso prefatus plebanus ecclesie Beati Georgi(!) martiris tertiam partem solutionis ex parte ipsius capelle de Machonka, scilicet kathedraticorum et descensionalium aut aliorum censuum quorumcumque tempore ipsius solutionis instante singulis annis et annorum revolutionibus ipse plebanus de Lenghend penitus et per omnia dare et persolvere teneatur eo facto. Ad omnia premissa et premissorum singula prefatus magister Thomas propria sua in persona spontaneaue voluntate assumpsit coram nobis ceterisque discretis plebanis et nobilebus viris infrascriptis in predicta convocatione nostra nobiscum constitutis et existentibus [...], presentibus honorabilibus viris et dominis, videlicet domino Thoma plebano de Wyswntha ac vicearchidiacono de eadem, item coram domino Paulo de Domoslo ac domino Nicolao de Rechk necnon domino Nicolao de eadem Bodon plebanys et ecclesiarum rectoribus, item coram magistro Nicolao dicto Darabus, fratre eiusdem Thome patrueli ac magistro Symone, fratre predicti Thome uterino, nobilebus de predictis Machonka aliisque probis et providis viris tunc nobiscum consistentibus, nullo tamen contradictore apparente et existente.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával. DL 11891. (NRA 1699-246.) – A hátlapján alul: *ecclesie de Lenghend*.

- 43 Jan. 9. (in Hedweg, f. IV. p. epiph.) Valkay-i János honti alispán és a szolgabírák Garai Miklós nádorhoz. Tudja meg, hogy Zs.-nak László sági prépost és a konvent részére kiadott éves megbízólevelének megfelelően maguk közül Sypith-i Pál fiát: Miklós szolgabíróát küldték ki vizsgálódni, aki visszatérve elmondta, hogy Tamás apostol ünnepén (1426. dec. 21.) a megyében eljárván megtudta, hogy Magnus János esztergomi várnagy, officialis seu protector possessionis capitularis vel prepositalis Gywrek vocate az esztergomi káptalan tanácsára és biztatására quadam metas terreas inter eundem Ladislaum prepositum et conventum ecclesie de Saagh *ab una et Michaelem litteratum de Kysthur ab altera partibus legitime erectas eandem possessionem Saagh*¹ a dicta possessione prefati Michaelis litterati ab invicem regulariter separantes per Georgium litteratum viceofficalem suum, item Georgium dictum Apa, Iohannem filium Benedicti, Michaelem dictum Crassy, Matheum filium Laurentii, Petrum Barthal, Iacobum Pythoio, Georgium Parvum, Anthonium dictum Salamon, Gregorium Andoch, Albertum Fukas, Stephanum Jakapcha Twrchyk, Andream Zywdy, Nicolaum Boda, Benedictum filium Demetrii, Demetrium Strabo, Egidium Lachky, Ladislaum Magnum, Stephanum Baytha, Thomam Molnar, Michaelem carnificem, Blasium [Bo]d, Petrum similiter Bod, Benedictum filium Luce, Paulum filium eiusdem, Nicolaum Mychke, Thomam Syle, Laurentium filium Ladislai Magni, Silvestrum, Thomam Syle, Nicolaum

Texee, Benedictum Kwthy, Symonem Barthal, Stephanum Zomor, Iacobum filium Luce, Paulum filium Bachos, Dyonisium, Mathiam Bozo, Paulum Pethke, Andream filium Ladislai, Iacobum Fantherne iobagiones seu populos in eadem Gywrek residentes in saccis sportisque et capisteriis penitus et in toto asportari et aboliri seu anichillari fecissent potentia mediante a prépost és a konvent nagy kárára.

Papíron, hátlapján öt pecsét nyomával. Esztergomi székesfőkáptalan mlt., Acta radicalia 19-2-5. (DF 236146.)

¹ A dőlten szedett szöveg a sorok közé írva.

- 44 Jan. 9. Róma. András fia: Péter nyitrai egyházmegyei klerikus kéri a pápát, hogy az esztergomi egyházmegyei Ryneck plébániaegyházának új jövedelmeit (4 márka) adományozza oda a részére, amelyeket a világi kegyurak ajánlása révén már elnyert. – Lukcsics I. 898. sz. (Reg. suppl. vol. 204, fol. 137.)
- 45 Jan. 10. (3. die 8. diei circumcis.) A kapornaki konvent emlékezetül adja, hogy Garai Miklós nádor halasztó- és egyúttal kötelezőlevelének megfelelően arra a fogott bírói tárgyalásra, amelyre egyfelől Kal-i Péter fia: Miklós, felesége: Orsolya (nob.), Mihály fia: Jakab és Antal fiai: Simon, Domokos és Pál, másfelől Lyzko-i Mihály, felesége: Dorottya (nob.), Chap-i Péter fia: Tamás, Gere fia: Sebestyén és Kal-i László fia: Pál leánya: Orsolya (nob.) között a nádor levelében meghatározott időpontban, újév nyolcadik napján került sor Kal birtokon, maguk közül János és Tamás frater papokat küldték ki tanúbizonyságul, akik visszatérve elmondták, hogy a mondott időpontban kimentek Kal birtokra, ahol azonban az ügy nehézségére való tekintettel a vitás ügyet a felek akaratából, bírságok kiszabása nélkül vízkereszt (1427. jan. 6.) nyolcadára halasztották a nádor jelenléte elé.

Vízfoltos, alsó részén elhalványult írású papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 36662. (MKA, Szeghy cs.) – A hátlapi feljegyzés szerint az ügyet (a vízkereszt nyolcadról) előbb György-nap nyolcadára, majd innen a Jakab-napi nyolcadra halasztották (*ad G et de presenti G ad Iacobi*).

- 46 Jan. 10. (6. die diei dom. a. eph.) A váradi káptalan Zs.-hoz. Tudja meg, hogy 1426. dec. 6-i parancsa (ZsO XIII. 1447. sz.) értelmében az abban foglaltaknak megfelelően maguk közül Gywla-i István karbeli klerikust küldték ki az elégtételadás tanúsítására, aki visszatérve elmondta, hogy vízkereszt előtti vasárnapon (jan. 5.) elment Balázs erdélyi püspökhöz és felmutatta neki Zs. említett oklevelét, aki, miután azt elolvasta, azt a választ adta, hogy quod predicta dampna et facta potentioria ex consensu et voluntate sua perpetrata et irrogata non extitissent, nec etiam per familiares et officiales suos dicta dampna et facta potentioria ipsis domino abbati et conventui illata et irrogata extitissent, si autem prefati dominus abbas et conventus dicta dampna et facta potentioria per aliquos familiares ipsius domini episcopi fore scirent, tunc

ipsos familiares et officiales suos nominarent, ex parte quorum idem ipsis domino abbati et conventu plenam et omnimodam impenderet satisfactionem. Terminum tamen iuridicum, in quo ipsi dominus abbas et conventus tales familiares dicti domini episcopi nominatim exprimere debuissent, nullum assignasset.

Papíron, hátlapján mandorla alakú pecsét nyomával. Batthyaneum, Gyulafehérvári kápt. lt., Kolozsmonostori konvent, Oklevelek 83. (Com. Kolos. A-71.) (DF 275243.)

- 47 Jan. 10. (in castro Kowar, f. VI., in Pauli) Plumberk (dictus) Henrik Kuwar-i várnagy emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Dubravech (dictus) Mátyás, felesége: Lúcia és fia: Bertak (dictus) Márton egyfelől, másfelől Cranech (dictus) János, cives seu iobagiones de predicto sub castro Kuwar, majd Mátyás a feleségével és fiával quandam vineam suam in *Gludnik parvo* existentem, ibique Emericus filius Martini filii Petri dicti Sretkoich quandam particulam suam vinealem ad duos akones existentem dixerint et confessi sunt vendidisse pro quindecim marcis denariorum novorum et pro in concambio unius vinee in monte *Bancouch* existentem, Imre továbbá egy szőlőjét pro octo pensis denariorum novorum regalium eladta Cranech (dictus) Jánosnak és örököseinek örök birtoklásra. Huic autem venditioni seu victime bibationis jelen voltak: Valentinus vayvoda, Emericus villicus frater eiusdem, filii Georgii dicti Both, Mathia dictus Pleschiticz, Anthonius Choruscheich, Mathia dictus Hlebech, Thomas dictus Docsich, Elya filius Dyankoich, Gregur frater Bickele, Emericus filius Trusich, Valentinus dictus Chrenko, Georgius filius Stoianoich, Georgius condam waivoda de Hermanouch et alii quamplures, qui victimam biberunt. A privilégiumot pecsétje ráfüggesztésével erősítette meg.

Hártyán, függőpecséttel. DL 34855. (Acta Paul., Sztreza 2-28.) – A hátlapján keresztben: *super emptione cuiusdam vine Iohannis Kranyech de Kywar.* – Lev. Közl. 6. (1928) 118., reg.

- 48 Jan. 10. Róma. András fia: Péter nyitrai egyházmegyei akolitus és az esztergomi egyházmegyei Ryneck plébániaegyházának rektora és külföldi társai kérik pappá szentelésüket a római Kúriában. – A kérvényt a pápai alkancellár szignálta. – Lukcsics I. 899. sz. (Reg. suppl. vol. 204, fol. 140b.)
- 49 Jan. 10. Róma. Pécsi Gál fia: János, bácsi kanonok, aki nemrég nyert engedélyt a szegedi főesperesség birtoklására, a kérvényéről szóló pápai oklevél újbóli kiállítását kéri annak belefoglalásával, hogy a főesperességet korábban Márk *assertus clericus* négy éven át elfoglalva tartotta. – Lukcsics I. 900. sz. (Reg. suppl. vol. 204, fol. 153b.)
- 50 Jan. 11. (in Kyskapos, sab. p. epiph.) Isske-i László ungi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Helmech-i Péter szolgabíró megjelenve előttük a következő bevallást tette: előtte Chazloch-i Mihálynak Hozioomezew-n lakó Zuchas (dictus) János nevű jobbágyának gyilkosa, Péter kötelezte magát, hogy a következő Mihály-napig (1427. szept. 29.) causa fori ad opidum Vngwar non veniret, donec de homagio eiusdem satisfecerit, és ez idő alatt a házából hét

mérföldnél messzebb nem távozik el, vállalva, ha ezt nem teljesítené, akkor in eadem sententiali sue capitis convinceretur eo facto vigore presentium mediante.

Papíron, a hátlapján három pecsét töredékével és kettőnek a nyomával. DL 54560. (Kállay cs.)

- 51 Jan. 13. Brassó. Zs. Hermány város bírójához, esküdteihez és polgáraihoz. Mivel tudomására jutott, hogy plébánosuk: Miklós meghalt, tiszteletben tartva szabad plébánosválasztási jogukat, kéri őket, hogy a tisztségre káplánját, Alvinci Miklós fiát: Mártont válasszák meg és erősítsék meg az illetékes püspökkel vagy érsekkel. Az ügyben követként káplánját, Székely Imre szatmári főesperest küldi hozzájuk. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis.* – Z–W. IV. 268. (A régi barcasági káptalan levéltára, oklevelek 1-E-34. – DF 286572.)
- 52 Jan. 13. (Bude, 8. die epiph.) Zs. a budai káptalanhoz. Elmondták neki Irsa-i Bálint nevében, hogy ő egy, a Pest megyei Irsa birtokon fekvő lakóitól elhagyott telek, valamint prati ad decem et septem brachia regalis mesure se extendentis necnon silve in fine silve Benedicti filii Andree de eadem Irsa adiacentis birtokába, amely őt a király egy másik, birtokcseréről szóló oklevele értelmében minden jogon megilleti, törvényesen be akar kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki az említett birtokrészekre, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be azokba Irsa-i Bálintot, és iktassa azokat részére az őt megillető jogon. Az esetleges ellentmondókat idézze meg jelenléte elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Nicolaus de Alagh, Georgius f. Galli, Nicolaus f. Martini de Alberthy, Iohannes, Petrus de Vecherch.¹

Átírta a budai káptalan 1427. jan. 29-i privilégiumában: 111. DL 86480. (Irsay cs.) – Bártfai Szabó: Pest 153/617. sz., jan. 14-i kelettel – Bakács: Pest 393/1467. sz., jan. 14-i kelettel.

¹ A helynév az átírt királyi parancsban olvashatatlan; a jelentés szövege és a kiadott rezszták alapján pótoltuk.

- 53 Jan. 13. Csázma. János zágrábi püspök, római és magyar királyi, valamint királynéi főkancellár emlékezetül adja, hogy megjelent előtte familiárisa: Burst Henrik fia: Menyhért, és a püspök által 1426. dec. 15-én kiadott adománylevél (ZsO XIII. 1466. sz.) privilegialis formában való átírását kérte, amelyet a püspök meg is tett, és az oklevelet privilegialis formában, autentikus főpapi pecsétjével megerősítve adja ki Menyhért és örökösei részére. – Lukinović VI. 226. (A. HAZU D-IX-49. – DF 231074.) – Átírta Gúti Ország Mihály nádor 1481. jan. 17-i oklevelében. (Zágrábi érsekség lt., Középkori oklevelek, Donationalia 162. – DF 268057.) – Isprave 365/1724. sz.
- 54 Jan. 13. Csázma. János zágrábi püspök, római és magyar királyi, valamint királynéi főkancellár emlékezetül adja, hogy a neki és egyházának tett szolgálataiért az Ivanics szigeten lakó prédiálisának: Marócsai Pálnak adományozza azt az Ivanics szigeten fekvő Worhowch nevű prédiomot, amely néhai Tolmács fia: Bertalan családjának fiágon való kihalásával üresedett meg, azon szokások és feltételek szerint, amelyek más prédiálisokra is vonatkoznak. Oklevelét kisebb pecsétjével

erősítette meg. – Lukinović VI. 227. (Átírta Szentlászlói Osvát zágrábi püspök 1468. dec. 17-i oklevelében. Zágrábi érsekség lt., Középkori oklevelek, Donationalia 92. – DF 252424.)

- 55 Jan. 13. (8. die epiph.) Az egri káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Kaza-i Kakas János fia: Miklós (egr.) és előadta, hogy a Heves megyei Pazthuh birtokon lévő részének felét minden haszonvételével együtt 241 újforintért Kaza-i Kakas (dictus) László fiának: Gywla-nak elzálogosítja oly módon, hogy amennyiben ő Gywla-nak az összeget estimatione rerum quarumlibet postposita visszafizeti, akkor Gywla a zálogbirtokrészét köteles Miklósnak visszabocsátani, Miklós pedig vállalta Gywla megvédelmezését az említett birtokrészben.

Papíron, hátlapján kerek pecsét nyomával. DL 89879. (Radvánszky cs., sajkókazai.)

- 56 Jan. 13. (8. die epiph.) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Pálóci Mátyus országbíró bírói intézkedése értelmében vízkereszt nyolcadán (jan. 13.) Nabrad-i János fiának: Jánosnak Waya-i Ábrahám és István fejére századmagával esküt kellett tennie arról, hogy az utóbbiak az országbíró levelében leírt időpontban, a szintén az említett levélben megnevezett, Waya-n lévő nemes asszony házáat, amely annak halála után Nabrad-i Jánosra szállt, kifosztották. Nabrad-i János az esküt cum suis coniuratoribus, videlicet Sigismundo de Wythka, Ladislao de Hethe, Iohanne de Thwnywg, Paulo de Rakamaz, Vallentino de Philphes, altero Vallentino de Chazar, Iohanne de Kormozo, Emerico de Kerepech, Andrea de Wynemythy, Thoma de Chamaffalua, Anthonio de Arthanhaza, Iohanne de Wyn(em)pty, Andrea de Nomy, Mathya de Bagy, Clemente de Magasmarth, Andrea de Kerechen, Gregorio de Hethy, Michaele de Magasmarth, Martino de Keerch, Stephano de Iklod, Ladislao de Abran, Vincentio de Barlabas, Helele de Keresthwr, Georgio filio Barnabe de Kerechen, Georgio filio Iohannis de Philpes, Georgio de Kerch, Petro et Ladislao filio Iohannis de eadem Keerch, Michaele de Borswa, Anthonio de Daroch, Iacobo de Kerch, Pelbardo de Kerechen, Petro de Chazar, Stephano Zele dicto de eadem, Blasio de Kerch, Matheo de Gecche, Mathya filio Francisci de Checher, Georgio Myko dicto de Kewche, Nicolao filio Ladislai de Kystharkan, Akws de Ezen, Anthonio filio Iacobi de Marky, Ladislao filio Iohannis de Kemeche, Gywla de eadem Kemeche, Blasio de Meger, Petro Beke dicto de Zeles, Martino filio Nicolai de Buthka, Sandrino filio Stephani de eadem, Ambrosio de Laztoch, Thoma filio Ladislai de Lapyspathaka, Nicolao filio Iohannis de Zwdoro, Dyonisio filio Iohannis de Chamafalua, Rophaon de Kerch, Stephano de Bessenewd, Paulo de Gergerfalva, Sebastiano de Synew, Ladislao filio Clementis et Blasio de eadem Synew, Mathya filio Fabiani de Baka, Georgio Makow dicto de Zethen, Emerico de dicta Baka, Georgio de Horwath, Iohanne filio Iacobi de Zerethwa, Iob filio Pauli Ormos de Checher, Nicolao filio Stanizlay de Nomy, Michaele de Raad, Georgio filio Andree de Gathal, Iohanne Baxa dicto de Kysabara,

Stephano Bud dicto de Thussa, Iacobo filio Barnabe de Gwth, Blasio Rufo de Kamonya, Paulo filio Ewden de Nagmyhal, Nicolao filio Iohannis de Kemeche, Ladislao filio Nicolai de Beed, Iacobo filio Iohannis Thompa de Monyoros, Ladislao de Fekeshaza, Andrea filio Iohannis de Lanch, Petro de Kysfalud, Petro filio Vallentini de Mand, Georgio de Lanch, altero Georgio filio Stephani de Myka, Ladislao de Lonya, Iacobo Oroz et Georgio Ormos dictis de Checher, Stephano filio Ewden de Nagmyhal, Iohanne filio Stanizlay de Kallo, Stephano filio Iohannis de Balaht, Paulo de Orozy, Ladislao Cheres dicto de Pazon, Mathya de Mand, Bricio de Korchwa, Andrea de Thykwd, Georgio de Homok, Iacobo de Bodfalva, Michaele filio Ewden de Nagmyhal, Iohanne Ormos dicto de Checher, Petro Kanthor de Janosy, Stanizlao de Helmech, Martino de Cheb, Mathya de Kamonya letette.

Papíron, hátlapján pecsét nyoma látható. DL 97052. (Vay cs., berkeszi.)

- 57 Jan. 13. (apud ecclesiam Beati Martini, 8. die epiph.) György szepesi prépost, iudex, conservator iurium et privilegiorum religiosorum virorum dominorum de Lechnich ordinis Cartusiensis az esztergomi egyházmegyei Czytnyk-i, Waldorf-i és Pretersdorf-i rector-oknak és plébánosoknak, valamint mindenki másnak az esztergomi egyházmegyén belül. Miklós, az említett Lechnych-i Szent Antal-monostor perjele és a konvent felmutatta előtte [XXII.] János pápa 1318. júl. 4-én kelt oklevelét (Anjou oklt. V. 188. sz.), majd kérte, hogy idézze meg Erzsébet asszonyt, relictam Herrici quondam tricesimatoris in Antiqua Villa prefate diocesis, parochianam vestram in Czytnyk predicta, aki 340 florenis communis monete adósuk. Ezért a prépost auctoritate apostolica a címzeteknek elrendeli, hogy három napon belül idézzék meg eléje Miklós perjel ellenében Erzsébetet, vagy az ügyvédeit, hogy elszámoljon a 340 forinttal. Amennyiben ezt Erzsébet tizenöt napon belül nem tenné meg, hac canonica monitione premissa ipsam Elisabeth post lapsum predicti termini nono die tunc affuturo, quos novem dies ipsi Elisabeth pro omnibus terminis subterfugiis pro termino assignamus legitimo et canonico, exnunc prout extunc, et exnunc prout exnunc, excommunicamus in his scriptis, quam et per vos sub predicta excommunicationis pena singulis dominicis diebus et festivis publice infra missarum sollemnia excommunicationem denunciari et a fidelibus Christi artius evitari facietis, majd mindazt, amit az ügyben végeztek, sub similibus penis írják meg neki. A kiközösítés alóli feloldozást nobis aut superiori nostro tantummodo reservamus; excommunicationis denunciationem tamdiu continuantes, donec satisfecerit et absolutionis beneficium meruerit obtinere, ac aliud habueritis in mandatis.

Hártyán, függőpecsét zsinórával. Szepesi káptalan országos lt. 9-1-16. (DF 263041.) – Bónis: Szentszéki reg. 2267. sz.

- 58 Jan. 13. (8. die epiph.) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük egyfelől Petroch-i Péter fia: Jakab, másfelől Leva-i András és felesége: Leva-i Deres (dictus) István leánya: Anna, majd Jakab azt a bevallást tette, hogy annak a birtokrésznek a harmadát, amelyen jelenleg Petroch-i Herbradus fia: János fia: István él, és amely birtokrész Mikoffalua-i Bod fia: Benedek, illetve annak fia: Simon útján örökség és zálog jogán jutott Jakab birtokába, cum terris arabilibus cultis et incultis, silvis, pratis, rubetis, nemoribus, aquis aquarumque decursibus, signanter vero locis sessionalibus, a korábbi záloglevélben meghatározott feltételekkel nyolc aranyforintért elzálogosítja (Leva-i) Andrásnak és Annának.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Szepesi káptalan országos lt. 9-11-18. (DF 263162.)

- 59 Jan. 13. (in Gumur, f. II. p. epiph.) Zenthelsebeth-i Gaspar fia: Imre gömöri alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy azt a pert, amelyet Kalno-i Nemes (dictus) Gergely felesége (nob.) – akit Acochuk-i Adryan (dictus) Miklós képviselt megyei levéllel – folytat Kalno-i Jakab – akit familiárisa: Varbolch-i (dictus) János képviselt szintén levéllel – ellenében a megye korábbi perhasztó levele értelmében jelen vízkereszt ünnepét követő hétfőn (1427. jan. 13.), mivel a felperesi ügyvéd actionem eam secundam in facto potentie et preiudicii inclite declarabat, predictusque procurator dicti in causam attracti eandem in ipsa ardua causa ad presens respondere non posse indicabat, ezért a jelen levél keltétől számított tizenötödik napra (1427. jan. 27.) halasztyák.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Kassa város lt., Supplementum Halaganum 42. (DF 271334.)

- 60 Jan. 13. Róma. V. Márton pápa az egri egyházmegyei Nagymihályi Erzsébet özvegynek (nob.) teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 901. sz. (Reg. Lat. vol. 274, fol. 278b.)

* Jan. 14. Zs. a budai káptalanhoz. – Bakács: Pest 393/1467. sz. – Az oklevél helyes kelte: jan. 13. Lásd 52.

- 61 Jan. 14. (f. III. a. Prissce) A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük néhai Pethlend-i János mester fiainak: Miklós-nak, Gergelynek és Antalnak a familiárisa: Zwchak-i Pethew fia: Jakab fia: Benedek, és urai nevében tiltakozott az ellen, hogy Moch-i Myske, Barnabás fia: János és Sandrin fia: Miklós potentia mediante rekaptiválták és használják az őket minden jogon megillető Bozkuth birtokot. Ezért Benedek urai nevében a nevezetteket mindettől eltiltotta.

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 62800. (Bethlen cs., betleni.)

- 62 Jan. 15. Küküllővár. Csáki László erdélyi vajda és szolnoki ispán a kolozsmonostori konventhez. Elmondták neki néhai Tuzsoni Bolgár Miklós fiai: István és László nevében, hogy négy évvel korábban Pelsőci Péter akkori székelyispán buzai offiálisaival és budatelkei oláh jobbágyaival az ő

Móricháza nevű birtokukról kenézüket és négy jobbágyukat negyven lóval, ötezer juhval, kétszáz ökörrel és háromszáz sertéssel együtt a saját birtokára költöztette, a panaszosoknak ötszáz újfórintnyi kárt okozva. Ezért kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a kijelölt vajdai emberek egyike, különösen Móricháza környékén vizsgálódva tudja meg az ügyről az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt vajdai emberek: Faragói János, Miklós, Moci Sandrin fia: Miklós, Mikai Antal, Szentiváni Osvát, Szengyeli Miklós. – Teleki I. 494. (Átírta a kolozsmonostori konvent 1427. jan. 26-i jelentésében: 100. DL 74024. – Teleki cs., marosvásárhelyi.)

- 63 Jan. 15. (f. IV. a. Prisce virg.) A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Dragh-i Dragh (dictus) László familiárisa: Ewrdewgh (dictus) Zylagy László – Sombor-i János mester és fiai: Gergely és Tamás, továbbá Dragh-i Dragh (dictus) Péter fiai: Ferenc, Jakab, Zsigmond és Osvát, valamint az említett Dragh-i László fiai: Mihály, János meg István nevében –, majd eltöltötte Pyspeky-i Zsigmondot, Mykay-i Pétert és ezen Péter többi frater-eit az említett Dragh (László) fiai birtokai – a Doboka megyei Zenthmarthon, Zenthpether és Fyzes – rekaptiválásától, elfoglalásától, használatától és előörökítésétől lege et consuetudine regni requirente.

Egy helyen szakadt papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 27456. (KKOL, Cista comitatum, Doboka S-3.) – A jelzeten egy 1839-ben készült másolat is található. – Kiadását lásd Diaconescu: Documente 45.

- 64 Jan. 16. (3. die f. III. p. oct. epiph.) A jászói konvent Zs.-hoz. 1426. nov. 23-i parancsa (ZsO XIII. 1412. sz.) értelmében az abban megnevezett Belse-i János királyi emberrel János frater presbitert küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők vízkereszt nyolcada utáni kedden (jan. 14.) kimentek Abaúj megyébe, és mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a parancsban leírtak szerint történt, ezért Chan-i Pétert, Bálintot, Kelement és Andrást Chan-i birtokrészükön megidéztek Genyw-i Péter fia: Miklós ellenében György- nap (ápr. 24.) nyolcadára a királyi jelenlét elé, közöttük függő pert nem véve gyyelembe.

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 60672. (Máriássy cs. lt., Vegyes iratok 530.) – Vö. Csöre 296., reg. – A hátlapján bírósági feljegyzés, amely szerint a felperest Hollohaza-i Benedek jászói konventi levéllel, az alpereseket Sadan-i Péter szintén jászóival képviselte (*pro a[ctore] Benedictus de Hollohaza cum Jazo, pro i[n causam attracto] Petrus de Sadan cum Jazo*) és *partes vadunt ad talem enim, fiet octavo G(eorgii) coram*, a parancsot a jászói konvent kapta, a királyi embereknek ugyanazok lettek kijelölve (*testimonio Jazo, homo ut intra*).

- 65 Jan. 16. (f. V. a. Fab. et Seb.) A pozsegai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Garai Miklós (magn.) nádor – a maga meg fiai: Miklós, László és János nevében, terhükkel és szavatossággal – egyfelől, másfelől Worsan-i Lóránt fia: néhai Benedek leánya: Margit asszony (nob.) és férje: Fülöp fia: Péter – a maguk meg fiaik: László, Gergely és Imre, kiskorú leányuk: Ilona nevében, terhükkel és szavatossággal –, továbbá Worsan-i György fiai: Péter, Máté és András – a maguk meg e Péter fiai: István, Barnabás és Bálint

más néven Cygan nevében, terhükkel és szavatossággal –, valamint Worsan-i Jakab fia: Péter fiai: János és István – a maguk meg e János fia: Imre, György fiai: Pál, Benedek és János, Dénes fia: István fia: Domokos és ez István kiskorú leánya: Nesthe nevében, terhükkel és szavatossággal –, majd azt a bevallást tették, hogy ők *matura deliberatione inter ipsos prehabita sanoque exinde ducti consilio* az alábbi birtokcserét hajtják végre egymás között: *quod idem Nicolaus palatinus totales portiones suas possessionarias in possessionibus Breznyche, Galowch et Resetharowch vocatis habitas et existentes, quibuscunque nominibus censeantur minden tartozékukkal és haszonvételeükkel Fülöp fiának: Péternek és feleségének: Margit asszonynak meg fiaiknak és leányának, valamint az összes felsorolt Worsan-i nemesnek, továbbá örököseiknek és utódaiknak átadta, cserébe a másik fél similiter totales portiones ipsorum possessionarias in dicta possessione Worsan et suis pertinentiis habitas modosimili minden tartozékukkal és haszonvételeükkel Garai Miklós nádornak és utódainak adták át örök birtoklásra; mindkét fél szavatosságot vállalva az átadott birtokokra. Ceterum ex superhabunti prefatus dominus palatinus pro suplemento premissorum dictis nobilibus de Worsan centum et octo marcas denariorum nove monete dedisset et persolvisset ac manibus eorum assignasset, uti iidem nobiles retulerunt coram nobis. A privi-
légiumot a káptalan autentikus pecsétjének ráfüggesztésével erősítette meg.*

Hártyán, függőpecsét zsinórával. DL 11893. (NRA 1521-1.) – A hátlapján későbbi kézzel: *Worsan.*

- 66 Jan. 16. (f. V. a. Fab. et Seb.) A pozsegai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Parthasowch-i Dezső fia: néhai Bertalan özvegye: Annus asszony (nob.) és leánya Klára, aki Pleternyche-i István fia: Thwruk György felesége – a maguk meg Klára kiskorú leánya: Jeronima, továbbá Annus asszonynak Bertalantól született leánya: Katalin, aki Erdewzaad-i Pál fia: János felesége, valamint e János és Katalin gyermeke: Tamás nevében, terhükkel és szavatossággal –, majd a következő bevallást tették: *quod licet alias Stephanus filius Martini de Lukachoch vigore aliarum litterarum fassionalium pro satisfactione dotis et rerum paraffernalium dicte domine Annus quartaque puellaris dictarum nobilium dominarum Clara et Katherina vocatarum, filiarum dicti Bartholomey, propriam curiam dicti Bartholomey cum duabus sessionibus mardurinalibus in dicta Parthasowch habitis aliisque utilitatibus, videlicet vineis, terris arabilibus, pratis et aliis quibusvis litteris in eisdem conscriptis, ipsis scilicet dominabus earundemque heredibus in perpetuum contulerit. Mégis mivel dominus noster Sigismundus rex a mondott Dezső fia: Bertalan valamennyi birtokát és birtokrészét, különösen a Parthasowch, Petrynych, Bathnyaak és Blachcha birtokokat meg más egyebeket Garai Miklós (magn.) nádornak meg örököseinek adta örökre és a nádor a mondott Bertalan javaiból, azaz Annusnak a hitbére és jegyajándéka, leányainak: Klárának és Katalinnak pedig a leánynegyede fejében centum et quinquaginta florenos presentis nove monete regalis átadott és letett.*

Ezért Annus és Klára a maguk meg a mondottak nevében Lokach(!)-i Márton fiát: Istvánt és Garai Miklós nádort nyugtatják erről és a mondott birtokokkal kapcsolatos okleveleit érvénytelennek nyilvánítják. Az oklevelet autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Hártyán, függőpecsét zsinórával. DL 33560. (NRA 1521-2.)

- 67 Jan. 16. (f. V. p. oct. epiph.) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Janok-i András fia: Penzes (dictus) János – a maga és fiai: J(akab) és Egyed nevében –, továbbá ugyanezen András fia: Mihály fiai: Miklós és Mátyás – a maguk és atyjuk, valamint frater-ük: János nevében, továbbá rokonaik és utódaik nevében is, terhükkel és szavatossággal –, majd a következő a bevallást tették: *ők directam quartam partem superiorem trium sessionum, portionis videlicet condam Andree litterati et Laurentii filiorum Iohannis de dicta Janok in eadem Janok habite, nunc in ipsos iure successorio devolute minden tartozékával és haszonvételével János fia: néhai Lőrinc kiskorú leányának: Katalinnak (nob.) leánynegyedként átadják. Egyúttal kikötik, hogy ha ad adultam pervenerit etatem et marito copullata extiterit, akkor a negyedrészből az ország szokása szerint kizárhatják, ő pedig köteles azt visszabocsátani; amennyiben házassága előtt meghalna, a mondott negyedrészt a bevallást tevőkre száll viszsza, végezetül minderre szavatosságot vállalnak.*

Két példányban, mindkettő papíron, hátlapján pecsét nyomával. Az egyik példány kisebb szakadásokat leszámítva ép, a másik több helyütt hiányos. DL 98445. (Curiai lt., Processus tabulares 4-3282.) – Újkori hibás másolata: Pozsony megye levéltára, Közgyűlési iratok, Nobilitaria A-13-486. (DF 274744.)

- 68 Jan. 16. Róma. András fia: Péter nyitrai egyházmegyei akolitus, az esztergomi egyházmegyei Ryneck-i plébániaegyház rektorának a papi rendek felvételére irányuló (jan. 10-i) kérelmét (48) újból iktatják. – Lukcsics I. 902. sz. (Reg. suppl. vol. 204, fol. 182b.)
- 69 Jan. 17. (Crisii, f. VI. p. oct. epiph.) Hanczahar Zsigmond és Kamarcha-i Vytez (dictus) Péter fia: István szlavón vicebának és körösi ispánok, valamint a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Zrednamelleky-i Fülöp és Dénes előttük személyesen megjelenve minden peres ügyükben, amelyeket a királyság bármely egyházi vagy világi bírása előtt a folyó évben folytatnak, ügyvédekül vallják egymást, továbbá Takoucz-i Pált, Hrussoucz-i Konrád és Ferenc mestereket, Kamarcha-i György deákot, Voykovch-i Bela fia: Istvánt, Jaztrebynye-i Petres Lászlót, Ivelovch-i Lászlót, Chornareka-i Fülöp fia: Jakobot és Luchichavch-i György deákot.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 35513. (Acta Paul., Garig 5-31.) – Lev. Közl. 10. (1932) 281., reg.

- 70 Jan. 17. (in Crempnicia, f. VI. Anthonii) Iacob Drusl körmöcbányai bíró és a tanács esküdtjei emlékezetül adják, *wie daz czu den czeitten dez ersamen mannes*

Czaydel Tysschlers, alz er auch vormols auch unser richter waz, unser auch mitsampt im dez maisten teiles in dem rot czugegen antwort gesessen, vorgekommen ist Stephan Grapner/Steffan Graupner, unser mitwoner in(!) clagweiz, von der gelassen habe und eribteil wegen Pertel Slagauffs, dem Got genad, und angesprochen hat den erbern manne Petrum Slagauff von der besunder eribteil wegen seiner hausfrawen, Kettel genant, und irer geerben, dy sy vormols gehabt hat mit dem vorgeanten Perttel Slagauff, alzo doch daz czu den vorgeanten czeiten Zaydel Tysschlers und auch vor unser der vorbenant erber man Petrus Slagauff von den egenanten sachen und anspruch wegen dem selbigen Stephan/Steffan Graupner mit parschafft seines geldes redlich und rechtlich an seiner vorgeanten hausfrawen und irer geeriben stat und nomen wegen, dez er von iren wegen czu den selben czeiten wol mechtig was, daz eynczufordern und eynczunemen, abgeschaiden und abgelediget hat und volkümlichen g(e)nüg hat getan, an allen anspruch und an alles widerrüffen furpaz zutün, daz sich der egenant Stephan/Steffan Graupner an seiner hausfrawen und irer geeriben stat mit williclicher wilkür haben lassen genügen, dy selben sachen furpaz nymmer zuberüren, und durch dez willen czu den selbigen egenanten czeiten irer vorrichtung/vorrichtung dy selben peiden teil Petrus Slagauff und Stephan Graupner/Steffan Graupner von irer wegen und auch irer hausfrawen und aller ander irer geeriben und nechsten fründ wegen uns fleisslich gepeten haben, dy vorgeante vorrichtung/vorrichtung derzalben irer sachen und auch irer williclicher wilkur zu eyner ewigen gedachtnüzz und geczewgnüzz/geczewgniczz und gedechtniczz willen in unser statpuch unwiderrüfflich czu schreiben und eyn czuseczzen. Über daz zu den czeiten, alz denne darnach der egenante Stephan Graupner/Steffan Graupner richter gesaczet wart, auch wider angelanget hatte/hette vor dem rechten von den selben egenanten zachen wegen den vorgeanten erbern manne Petrum Slagauff nach der unrechtlichen vorserung unsers statpuchs, daz da also lang gestanden und vorzogen wart, piz wider czu unsern czeiten da sich wider dy selben egenanten sachen vor unserm rechten von dem vorgeschriben Stephan Graupner/Steffan Graupner und gegen dem vorgeanten erbern manne Petrum Slagauff an sach berüret und vornewet worden, da selbenst derselbige Stephan Graupner/Steffan Graupner an im mit dem rechten nicht gehalten mocht, sunder mit guttem willen und unbetwnugen in aller der weyz, alz denne daz vor berüret und dez ersten auch vor unser geschen und vorrichtet wart, den egenanten Petrum Slagauff und alle seine nechste fründ von allen den ansprüchen, dy vormols in den sachen, alz vor geschriben stet, geschehen sein, und auch dornach furpaz in sülcher weyz geschehen mochten werden, ledig und frey hat gelassen, keynen anspruch nach berührung in den sachen nymmer mer czu haben, und durch dez willen zwisschen den selben peiden teilen und auch mitsampt/zwisschen Petro unserm statschreiber von der anspruch wegen, dy er besonderlich *mit dem rechten*¹ gehabt hat gegen den egenanten Stephan Graupner/Steffan Graupner von der vorsmechung und der vornichtung willen, daz

egenantes/egenante unsers statpüchs², daz da nach seiner vorhencknicz mit gewald und mit unrechten in seinem gerichte vortiligt wart, und auch eynes teils durch seyner vorgeantanten sachen willin czwisschen im und dem egenanten Slagauff und nicht allem an dem sündler von ettlicher seiner unrechtlichen ubelhandlung wegen, dy er hat lassen dergen(!) offenbarlich mit seiner rede frewblichen und mit gewald wider den egenanten erbern man Petro unserm statschreiber in seiner gefencknicz durch unser aller eren willen geschennnd,¹ eyn nyderdruckung mit gesampter hant guticlichen haben vorhenget,³ und in fruntschafft haben lassen geschehen, und an¹ recht widerfaren durch gutis glymppes willen furpaz in keynerley weiz von dem vorgeantanten Stephan Grauppner/Steffan Graupner gegen uns und auch gegen⁴ den vorgeantanten erbern lewten Petrum Slagauff und Petrum unserm statschreiber nicht¹ czu vorschulden noch zu berüren. Dez czu eyner ewigen geczewgnicz, und durch festiger bestetigung willen haben wir dem vorgeantanten erbern manne Petro Slagauff disen unsern briffe mit unser vorgeantanten stat secret lassen vorsichern durch zolicher unczimlichen berüerung vegen furpaz czu meyden. Datum ibidem in iam dicta Crempnicia et factum in presentia circumspectorum virorum, videlicet iuratorum civium, videlicet Heynczmanni Czwisleren, Iohannis Wenczeslai, Iohannis Tawt, Hecklini Opicz, Erhardi Herl, Frenclini carnificis, Pertlini carnificis, Longi Petri et Erhardi Fiderling in fidem et testimonium omnium premissorum.

Két példányban: 1) hártván, a függőpecsét zsinórával. Körmöcbánya város levéltára, Körmöcbánya város tanácsa, Oklevelek és levelek 1-44-1-4. (DF 250193.) – A hátlapján: *Petro Slagauff*. – 2) Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes (titkos)pecséttel, néhány szövegszakasz elhagyásával. Uo. 1-44-1-3. (DF 250192.) – A két oklevél eltérő olvasatai / jellel elválasztva szerepelnek; a második példány szövegének olyan eltérő alakvariánsait, amelyek grammatikailag vagy értelmileg lényegtelenek, nem tüntettük fel.

¹ A dőlten szedett szakasz a 2. példányból hiányzik. ² A 2. példányban ezt követően: *und ettliche seiner unrechtlichen ubelhandlung petten*. ³ A második példányban ezt követően: *und haben lassen*. ⁴ A második példányban ezt követően: *ihn nicht*.

- 71 Jan. 18. (4. die f. IV. a. Fab. et Seb.) A kolozsmonostori konvent Csáki László erdélyi vajdához és szolnoki ispánhoz. Zs. jan. 4-i parancsa (18) értelmében Sard-i Tamás királyi emberrel maguk közül Péter presbiter custos-t küldték ki tanúbizonyoságnak, akik visszatérve elmondták, hogy ők Fábián és Sebestyén napja előtti szerdán (jan. 15.) kimentek a parancsban megnevezett Mera birtokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után a régi és igaz határjelek alapján a következőképp járták meg a birtok határait: quod primo incepiissent circa quasdam tres metas terreas apparentes prope parvum lacum erectas, *Ferthow* vocatum, quarum unam Nadas, aliam Mera predictae possessionibus et tertiam terre Wathahaza deservire, ubi mete iamdictae possessionis Nadas cum metis prescriptae possessionis Mera currentes terminari et mete dicte terre Wathathaza(!) cum metis possessionis Mera currentes inchoari dixissent, ubi Paulus filius Ladislai filii Pauli de Zenthpal

sua ac Michael Fekethew dictus, officialis et iobagio dicti Ladislai filii Pauli de Zenthpal, domini sui, Andree, Michaelis, Ladislai et Nicolai, filiorum predicti Ladislai filii Pauli de Zenthpal in personis huic metali reambulationi et erectioni contradictionis obstaculo obviassent, locisque in eisdem et ibidem dixerunt, quod illarum trium metarum, videlicet una meta possessioni Zenthpal esset; inde ulterius in in(!) silvis procedendo duas metas reperissent; abinde versus plagam occidentalem tendendo ipsorum duas metas apparentes invenissent; abhinc versus eandem plagam adhuc procedendo et circa finem silvarum et terrarum arabilium duas metas reperissent; deinde versus eandem plagam occidentalem peragendo inter terras arabiles duas metas terreas invenissent; dehinc adhuc ad eandem plagam in facie terrarum arabilium eundo inter terras arabiles tres metas terreas attigissent, quarum unam dicte possessioni Wathahaza, aliam vero Zenthpal et tertiam possessioni Mera deservire dixissent, ubi mete terre Wathahaza cum metis possessionis Mera currentes terminarentur. Alterius mete dicte possessionis Zenthpal cum metis ipsius possessionis Mera currentes inchoari dixissent, a quibusquidem metis tribus versus plagam septentrionalem reflectendo infra versus possessionem olym Petherthelke, nunc vero Zomordok vocatam per vallem *Fyzeswelgh* nuncupatam inter terras arabiles descendendo pervenissent, pervenissent usque ad quendam rivulum, ubi scilicet mete dicte possessionis Petherthelke alio nomine Zomordok cum metis possessionis Mera inchoari, ubi etiam dicti nobiles de Mera duas metas et infra prescriptum descensum inter dictas terras arabiles plures metas terreas fuisse, sed per nobiles de Zenthpal abolitas fore dixissent, ubi mete possessionis Zenthpal cum metis possessionis Mera terminari, et mete terre sepedicte possessionis Petherthelke circa fluvium, qui currit per faciem eiusdem terre olym Sthephantelke vocate, cum metis sepedicte possessionis Mera inchoari dixerunt et ibi terminassent, ubi iterum prefatus Paulus filius Ladislai filii Pauli de Zenthpal similiter in sua ac dictus Michael Fekethew dictus, officialis et iobagio in personis, quibus supra, a predictis tribus metis usque ad finem ubique velamine contradictionis obviassent. Ezért őket a királyi ember és a konventi kiküldött még ugyanazon a napon megidézte Mera-i Tamás és Barnabás meg nővéreik: Erzsébet és Katalin, továbbá Patha-i Desew fia: János fiai: László és János ellenében gyertyaszentelő (1427. febr. 2.) nyolcadára a vajdai jelenlét elé.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 28802. (KKOL, Metales M-49.)

- 72 Jan. 18. A kolozsmonostori konvent Csáki László erdélyi vajdához és szolnoki ispánhoz. Zs. 1426. dec. 29-i parancsa (ZsO XIII. 1495. sz.) értelmében Devecseri Gergely királyi emberrel maguk közül Péter frater papot küldték ki, akik visszatérve elmondták, hogy ők jan. 16-án kimentek a parancsban megnevezett birtokrészekre, és azokat vissza akarták iktatni Cegei Lőkös fiának: Antalnak, ám az iktatásnak Györgyfalvai Péter és Imre Pulyonban lakó offiálisa: Imre fia: György urai és Péter fiai: Péter és Miklós nevében ellentmondott, ezért a királyi ember és a káptalani kiküldött a nevezetteket még aznap megidézte Cegei Antal ellenében febr. 9-re a vajda jelenléte elé. – Wass oklt. 375. sz. (Wass cs. lt. 10-32. – DF 253010.)

- 73 Jan. 18. (sab. a. Fab. et Seb.) A pozsegai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Parthasowch-i Dezső fia: néhai Bertalan leánya: Ágota asszony (nob.), aki a Száván túli horvát Pokrayach¹ felesége – maga meg fia: István nevében, terhével és szavatossággal –, majd a következő bevallást tette: mivel Garai Miklós (magn.) nádor de dote et rebus paraffernalibus nobilis domine Elyzabeth vocate, matris sue, quartaque sua filiali sibi et dicte matri sue de iuribus et portionibus possessionariis annotati Bartholomey, patris sui ubilibet habitis et existentibus aliisque iuribus suis universis quocunque et qualitercunque possessionibus de eisdem provenire debentibus neki pecuniaria solutione mediante eleget tett, ezért ő a nádort és Lokaach-i Márton fiát: Istvánt, valamint utódaikat minderről nyugtatja. A privilégiumot autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Papíron, függőpecsét zsinórával. DL 33561. (NRA 1521-3.)

¹ Az eredetiben *consors videlicet Pokrayach Croaci de transfuvio Zawe* áll.

- 74 Jan. 19. Eperjes. Dobói János deák, Berzevici Péter tárnokmester (magn.) helyettese bizonyítja, hogy Eperjes városa a tárnokmesternek járó újévi ajándékot, hat forintot – forintját száz dénárral számolva – megfizette. Iványi: Eperjes 78/203. sz. (Eperjes város lt. 140. – DF 228596.)
- 75 Jan. 19. Bátor. Bátori János fia: István asztalnokmester, Szaniszló fia: István, Csaholyi János és László levele Miklós leleszi préposthoz. Értesítik, hogy bizonyos birtokaik határa ügyében sikerült megegyezésre jutniuk, és minderről oklevél kiadását kérik. – Bátori oklevelek 327. (Leleszi prépostság ml. 1400-113. – DF 234174.)
- 76 Jan. 19. (Iaurini, 7. die oct. epiph.) Domokos rábaközi főesperes, győri kanonok és Kelemen győri püspök lelki ügyekben vikáriusa emlékezetül adja, hogy korábbi perhalasztó levele értelmében Zalok-i Péter fiának: Jánosnak vízkereszt (jan. 6.) nyolcadán meg kellett jelennie Zalok-i Miklós fia: Benedek ellenében jelenléte előtt. A mondott időpontban János nevében fia: Benedek jelent meg – ügyvédvalló levél nélkül, a nevezett terhével –, Miklós fia: Benedek pedig személyesen volt jelen, és János ellenében a következő vádat emelte: jóllehet ő és frater generationalis-ai régtől fogva a Zalok-i Szent Márton-egyház kegyurai és abban temetkezőhelyük van, mégis, az említett Péter fia: János (Benedek) patruelis frater-ét: Bereck fiát: Gergelyt a mondott egyházban nem engedte eltemetni. Erre János fia: Benedek azt válaszolta, hogy sem ő, sem atyja nem akadályozták meg Gergely temetését, quia ipsa ecclesia sicuti ipsis, ita etiam prefato Benedicto filio Nicolai et fratribus suis generationalibus in iure patronatus pertineret, et ob hoc liberam in eadem habuerit sepulturam. Mindezeket hallván a vikárius úgy döntött, hogy Miklós fiát: Benedeket és generationalis testvéreit a továbbiakban is megilleti a temetkezés joga a Szent Márton-egyházban, Péter fia: János, fia: Benedek és generationalis testvéreik semmiféle ellentmondását nem véve figyelembe. Oklevelét függőpecsétjével megerősítve adja ki Miklós fia: Benedek részére.

Szakadozott, foltos hártyán, függőpecsétje elveszett. VEML 15, Szalóky cs. T-10. (DF 282702.)

- 77 Jan. 19. (7. die oct. epiph.) A leleszi konvent Garai Miklós nádorhoz. Tudja meg, hogy *Gachal-i Tamás fia: Tamás részére Kwsal-i Jakch István özvegye (nob.) és fiai: Mihály és László ellenében kibocsátott, és a konventhez szóló bírói intézkedése értelmében Sarangh-i Miklós mester nádori jegyzővel és emberrel maguk közül Tamás részére Jakab frater papot, míg a Kwsal-iak részére András frater papot küldték ki tanúbizonyosságul a Gachal-i Eleus(!) fia: László és fiai: Miklós és Gergely birtokrészeinek felbecsléséhez tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták,¹ hogy ők vízkereszt ünnepének 8. napján (jan. 13.) és az azt követő napokon kiszálltak László nevezett birtokrészeire, majd a szomszédok és határosok összehívása után László fia: Gergely jelenlétében a birtokrészeket a következőképp becsülték fel: elsőként Kamand birtokon három mansiót épületek nélkül, valamint a királyi mértékkel (*regalis mensura*) mérve hat holdnyi hozzájuk tartozó szántót, egy fából készült egytornyú kápolnát temető nélkül, végezetül a telkekhez tartozó kaszálókat és réteket. Ezután Valay birtokon három mansiót épületek nélkül két hold területen, mindegyikhez három hold művelhető földet és egy hold kaszálót. Zenthmarthon birtokon hat mansiót épületek nélkül, két hold szántóföldet a királyi mérték szerint, mindegyikhez három hold művelhető földet, továbbá egy kőből épült egyházat a hozzá tartozó temetővel, hat kaszálónyi rétet, két hold cserjést, halastavakat, amelyekből azonban más jövedelem nem származik, kivéve hogy minden egyes jobbágy unam urnam *chykonibus* repletam tartozik adni, ezenkívül a három nevezett birtokon három elhagyott kőegyházat, továbbá erdőket becsülték fel, és mindegyiket a Bator-i nemesek kezéből kell kiváltani. Gachal birtokon tizenhatsz mansiót épületek nélkül, egy [...], egy egytornyú kőegyházat toronnyal és temetővel, huszonnégy hold szántót a királyi mérték szerint, egy tölgyerdőt, kétszáz holdnyi művelhető földet becsülték fel, réteket ellenben nem találtak. Utána Garboch birtokon három népes mansiót, két elhagyott mansiót, három mansiót épületek nélkül, nyolc holdat a királyi mérték szerint, összesen huszonnégy hold művelhető földdel, egy alulcsapó malmot, amelyet (Gachal-i) Tamás fia: Tamás maga épített, továbbá egy fából készült kápolnát a hozzá tartozó temetővel becsülték fel. Utána Beech faluban tizenegy népes telket, két pusztatelket, egy fából készült kápolnát a hozzá tartozó temetővel, a királyi mértékkel mérve fél hold értékben, egy erdőt és egy cserjést hat hold értékben, amelyek Lászlóé és fiaié, a Ticia folyó fele részét, amelyet negyed mérföldre becsülték, továbbá a folyón egy malmot, amely Tamás, Gergely és mások tulajdonában van. Végezetül Patak birtokon tíz népes telket és három pusztatelket, összesen tizenegy hold értékben a királyi mérték szerint, hét szőlőt, mindegyiket egy holdra becsülve, egy erdőt a hozzá tartozó cserjésekkel, amely teljes hosszában Patak birtokhoz tartozik, továbbá egy fából készült kápolnát temető nélkül. *Megtudták továbbá, hogy László és fiai: Gergely és Miklós Gachal, Garboch, Patak és Beech birtokokban lévő részei zálog címén (Gachal-i) Tamás fia: Tamás kezén vannak.*¹*

Fogalmazvány, a hajtások mentén egy helyen kettészakadt (utóbb rosszul összeillesztett), foltos papíron, amelyen egyes sorok nem olvashatók. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-20. (DF 221709.)

¹ A dólten szedett szakaszt utólag áthúzták.

- 78 Jan. 19. Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Garai Miklós nádor bírói intézkedésének megfelelően Kécsi Miklós mester nádori jegyzővel maguk közül Bálint presbitert küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők vízkereszt nyolcadik napján (jan. 13.) és az azt követő napokon kimentek egyrészt Bátor János fia: István és Szaniszló fia: István Ecsed, Fábiánháza, Vasvári és Bátor, illetve Csaholyi István fiai: János és László Gebe és Csaholyi nevű, Szatmár megyei birtokaira, és ellentmondás nélkül megjárták azok határát. – SzSzBokl. 97. (Kritikai kiadásban, az egyes példányok eltérő olvasatait is feltüntetve, a korábbi kiadásokat pedig megjelölve. Példányai: 1) DL 11894/1. – NRA 841/39.; 2) DL 11894/2. – Uo.; 3) Leleszi konvent orsz. lt., Metales, Szatmár 6. – DF 209616.; 4) DL 73773. – Teleki cs. marosvásárhelyi lt.; 5) DL 98876. – Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.; 6) SzSzBML, XV. 2. DL 94. – Nyírbátor város lt.)
- 79 Jan. 20. (in quind. epiph.) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük egyfelől Homonna-i Zsigmond nevében Monyoros-i László, másfelől Chap-i Pál és Miklós nevében Possahaza-i Gáspár – mindketten leleszi levéllel –, majd bejelentették, hogy azt a pert, amelyet Garai Miklós nádor perhalasztó és fogott bírói intézkedést előíró levele értelmében jelen vízkereszt 15. napján kellett volna a leleszi konvent tanúbizonyosságának jelenlétében lefolytatni a konvent idézőlevelében részletezett ügyben, statu in eodem gravamine sine omni György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztják in curiam regiam in presentiam partium iudicis ordinarii.
- Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 57590. (Soós cs.)
- 80 Jan. 20. Miklós fia: Benedek zágrábmezei comes terrestris emlékezetül adja, hogy megjelentek előtte Lector fia: Pál fia: Tamás, az említett Lector fia: János fiai: Tamás és István, alsólomnicai nobiles castrenses, egyfelől, másfelől pedig Damján fiai: Gergely és Pál, szintűgy alsólomnicai nobiles castrenses, majd Lector fiai és nepos-ai: Tamás, a másik Tamás és István azt a bevallást tették, hogy jóllehet közöttük és a másik fél között egy gyilkosság miatt régóta per zajlott, most vissza kívánnak térni a közöttük régen fennálló békés viszonyhoz, ezért a szintén a nobiles castrenses közül való fogott bírák útján azt a megegyezést kötötték, hogy megbékélnek és egymást a vitás és peres ügyeik alól kölcsönösen felszabadítják. Ezenkívül az említett Damján fiai azt a bevallást tették, hogy ők Lector fiait és nepos-ait minden birtokukban békében hagyják, ám azok nekik egy methnek nevezett kimért területet (*unam dimensionem vulgo meth dictam*) utca (*platea*) létesítése céljából átadnak. Ezen kívül azt is vallották, hogy minden őket illető, Lokavectől kezdve számított erdőből és rétből egy negyed részt átadnak Lector fiainak és nepos-ainak. A felek a megegyezés megtartására huszonöt márká büntetés terhe alatt kötelezték magukat. – Laszowski I. 200. (A közlés szerint eredeti példánya „apud nobilem Marcum Arbanas in Inferiori Lomnica” No. 29. jelzet alatt volt fellelhető. Az oklevél fényképe a DL–DF-adatbázisban nem található meg.)
- 81 Jan. 20. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII nostram in vigilia Agnetis accedens presentiam Balasius Könstil¹ matura deliberatione prehabita impignoravit omnia bona sua mobilia et immobilia hic in Bartffa existentia socio suo

Nicolao Könstil eiusque natis, videlicet Georgio et Augustino, ita, ut dictus Nicolaus Könstil suis cum natis plenariam ac omnimodam habeant dictis cum bonis dimittendi et faciendi voluntatem, tam diu quousque prefixus Balasius prefata valeat bona liberare; summa, pro quo dictus Balasius antedictis Nicolao etc. bona prefixa impignaveravit, facit II^C marcas grossorum latorum et kamere florenos III^C.²

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21a., 3. bejegyzés.

¹ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át. ² A bejegyzést utólag áthúzták.

- 82 Jan. 20. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° in vigilia Agnetis nostram accedens presentiam Balasius Könstil¹ matura deliberatione prehabita impignoveravit(!) omnia bona mobilia et immobilia hic in Bartffa existentia socero suo, Nicolao Könstil eiusque natis, videlicet Georgio et Augustino pro II^C marcis latorum grossorum et III^C florenis kamere ita, ut dictus Nicolaus Könstil suis cum natis predictis plenariam ac omnimodam habeant dictis cum bonis dimittendi et faciendi voluntatem, tamdiu, quousque prefixus Balasius predicta valeat bona redimere sue liberare.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21b., 4. bejegyzés.

¹ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át.

- 83 Jan. 21. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda azt a pert, amelyet Ósi Ivánka fia: György folytat Mocsi Barnabás fia: János ellenében az ő levelében tárgyalt ügyben, és amely pert vízkereszt (1427. jan. 6.) nyolcadán kellett volna tárgyalni előtte, királyi külön parancsra (*de speciali mandato ... regis*) a következő napokban tartandó királyi közgyűlésre (*ad congregationem generalem sue serenitatis*), vagy annak elhalasztása esetén György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – Wass oklt. 376. sz. (Wass cs. lt. 8-25. – DF 252926.)
- 84 Jan. 21. (15. die f. III. p. epiph.) A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy Lépes Lóránt erdélyi alvajda 1426. dec. 31-i levele (ZsO XIII. 1506. sz.) értelmében az abban megnevezett Gyrolth-i Antal alvajdai emberrel maguk közül János frater karbeli klerikust küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy vízkereszt utáni kedden (jan. 7.) kimentek Mehes, Velkeer, Kisnywlas és Nema birtokokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után quintas partes prescriptarum portionum possessionariorum annotatorum Andree, Valentini, Iohannis et puella Dorothea vocate in predictis possessionibus Velker, Kisnywlas et Nema habitarum, in prenominata vero possessione Mehes Hungaricali in linea a plaga aquillonari nomine quinte partis duas sessiones, in quarum una domina relicta Michaelis resideret, aliam vero desertam in fine eiusdem linee et a parte ecclesie sitas cum terris, locis

sessionalibus, aptis usque eandem ecclesiam, in Volahali vero Mehes unam sessionem iobagionalem, in qua Valentinus Chonka commoretur a parte ecclesie sitam, similiter cum locis sessionalibus, in quibus iobagiones de novo locari possent, sub nomine iuris memorate domine Marthe recaptivassent, majd elválasztva mások jogaitól minden tartozékukkal és haszonvételükkel ellentmondás nélkül iktatták azokat Martha részére az őt megillető jogon örök birtoklásra, a törvényesen előírt napokat a helyszínen töltve. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfügglesztésével megerősítve adták ki Martha részére.

Hártyán, a függőpecsét befüggesztésének helyén bevágásokkal. DL 27009. (KKOL, Cista comitatum, Kolozs K-59.)

- 85 Jan. 21. Vigevano. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs. követeihez: Szászi János veszprémi püspökhöz és Brunoro della Scala birodalmi vikáriushoz. A szavojai herceggel folytatandó tárgyalásaikra mellékelten egy összefoglalót küld (lásd 86). – Carteggio II. 24/172. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Óváry 102/347. sz. (Uo.)
- 86 Jan. 21. Filippo Maria Visconti milánói herceg által készítettett összefoglaló Zs. követeinek (János veszprémi püspöknek és Brunoro della Scala birodalmi vikáriusnak) a szavojai herceggel folytatandó tárgyalásairól: *Summarium eorum, que domini oratores Cesarei dixerunt velle facere etc. in hoc adventu suo ad dominum ducem Sabaudie*. 1. Tudósítsák, hogy felszólították a milánói herceget, hogy a békeszerződésben Velencének átengedendő területeiről semmiképpen se mondjon le Zs. hozzájárulása nélkül, mivel ez Zs. felháborodását váltaná ki, hanem ezeket a végleges, Zs.-ot és Velence kiegyezését is tartalmazó békeszerződés megkötéséig a szavojai herceg felügyeletére bízza. 2. A szavojai herceg legyen a velenceiekkel kötendő béke procuratora, és ha ezt a velenceiek nem akarnák elfogadni, és újból a milánói hercegre támadnának, e konfliktusban a szavojai herceg ne vegyen részt, tartózkodjon a támadástól. 3. Kérjék meg, hogy engedélyezzen szabad áthaladást a területén a milánói herceg alattvalóinak összes portékáikkal együtt. – Osio II. 281. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 25/173. sz. (Uo.)
- 87 Jan. 22. (Cassovie, f. IV. in Vincentii) Dobo-i Lóránt fia: János deák mester, Brezovicza-i Henrik fia: Péter tárnokmester vicegerens-e emlékeztül adja, hogy a tárnokmester parancsának és Ryhnow-i Dániel mester kérésének megfelelően az ő Wasener Mihály nevű, Rychinwald-i jobbágya ügyében – akit a panasz szerint a bártfai tanács elfogva tartott – megjelent előtte Antal-nap utáni hétfőn (1427. jan. 20.), Kassán tartott bírói széke előtt egyfelől a mondott Dániel, másfelől az alperes bártfaiak, majd a feleknek engedélyezte, hogy ügyüket fogott bírák elé vigyék. Ezt követően a felperes Kannergyss György és Rymer Mátyás kassai polgárokat, az alperes bártfaiak pedig Mager (dictus) Miklóst és Gorthel Antalt, szintén kassai polgárokat választották fogott bírákul, akik az ügyben tájékozódva a következőt jelentették: a bártfai bírónak és az esküdteknek (Wasener) Mihálynak bebörtönzéséért kétszáz újforintot kell fizetniük, forintját száz dénárral számítva, ezen kívül négyszáz róf fehér szövetet (tele albe), amelyet *Goldschn*nak neveznek, és amikor János esküvel igazolja, hogy a szövetet megkapta, a felek elismerik, hogy nincs követelésük egymással szemben, egyúttal pedig kötelezik magukat az alábbiakra: ha a jövőben az elfogásra hi-

vatkozván az egyik fél a másik félnek kárt okoz, vagy az elfogást ellene felhasználja, és ezt a kárt szenvedett fél igazolni tudja, akkor a megegyezést be nem tartó fél tíz budai márka büntetést kell fizessen, amelyet Kassa városnál kell lefizetni a másik fél számára. Ezenkívül Gobilfalva-i László, mint a felperes Dániel ügyvédje úgy nyilatkozott, hogy megbízója az ítéletet minden pontjában jóváhagyja, és minderről saját pecsétjével megerősített oklevelet ad ki Bártfa város bírójának és esküdteinek részére, majd a felek Dobo-i János oklevele útján kötelezték magukat az egyezés jövőbeni megtartására.

Papíron, a szöveg alatt pecsét töredékével. Bártfa város lt. 168. (DF 212848.) – Iványi: Bártfa 29/169. sz.

- 88 Jan. 22. Csenger. Jánosi Kántor László és Kölcsi Jakab szatmári alispánok meg a négy szolgabíró Zs.-nak jelenti, hogy 1426. nov. 21-i parancsa (ZsO XIII. 1401. sz.) értelmében kiküldték maguk közül Császári György szolgabírót, aki visszatérve elmondta, hogy kiment Madai Lászlóhoz, és felszólította őt, hogy Vajai Ábrahám és István kárát térítse meg. – Szatmár 350. sz. (DL 97053. – Vay cs., berkeszi.)
- 89 Jan. 23. (in Kowar, 3. die Agnetis) Garai Miklós nádor emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte egyfelől Kowar-i Pál mester Kowar-on lakó famulusa és jobbjága: Mihály fia: János, másfelől pedig Kekkw-i Balázs fia: Miklós mester Gyarmath-on lakó jobbjága: Pál fia: Sceleny (dictus) Benedek és felesége: Ilona, majd János felmutatta (Kekkw-i) Balázs fia: Miklós sub eius proprio sigillo in cera alba ab intra consignatas pátens oklevelét (ZsO XIII. 1317. sz.). Ennek felmutatása után Sceleny Benedek és felesége azt a bevallást tették, hogy ők propter maioris rei evidentiam iustitiamque clariorem mindazon javakat, amelyek az említett oklevélben szerepeltek, Jánosra és örökösire hagyják. Minderről a nádor privilégiumot állít ki János részére, amelyet autentikus pecsétjének ráfűggesztésével erősít meg.

Hártyán, függőpecsét zsinórával. KEML, Esztergomi székesfőkáptalan orsz. lt. 18-2-11. (DF 208780.)

- * Jan. 23. Zs. követe: János veszprémi püspök Filippo Maria Visconti milánói herceghez. – Osio II. 282., jan. 23. utáni keltezéssel (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, keltezetlen egyszerű másolat.) – Carteggio II. 25/175. sz., feltételesen jan. 23-i keltezéssel. (Uo.) – A levél kelte: jan. vége–febr. eleje. Lásd **119**.
- * Jan. 23. Zs. követe: János veszprémi püspök levelének töredéke Filippo Maria Visconti milánói herceghez. – Carteggio II. 25/176. sz., feltételesen jan. 23-i keltezéssel. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.) – A levél kelte: jan. vége–febr. eleje. Lásd **120**.
- 90 Jan. 23. Vigevano. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs. követéhez: János veszprémi püspök-höz. Kéri, hogy a mellékelt fogalmazvány szerint¹ küldjön hozzá hivatalos levelet, amelyben őt igazolja. Egyúttal felhívja a figyelmét: ha nem teszi világossá azt a herceg részéről, amit korábban ő már kijelentett, arra fog kényszerülni, hogy szándéka ellenére végrehajtsa a (velenceiekkel való) békemegállapodásban megígérteket. Mindazt, amiről már beszélt neki, ha tudta volna a herceg

szándékát, már Milánóban eldöntötte volna, hogy tudatja Santa Croce bíborosával (Niccolò Albergati bolognai püspökkel),² levélben írja meg a bíborosnak. – Osio II. 281. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 25/174. sz. (Uo.) – Óváry 102/348. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 22., eml. (Osio után.)

¹ Ennek szövegét nem ismerjük, nem maradt a levél fogalmazványa mellett. ² Eubel: Hierarchia I. 34., 41.

- * Jan. 23. István kalocsai vikárius ítéletlevele. – Bónis: Szentszéki reg. 2268. sz. – Az oklevél helyes kelte: jan. 25. Lásd 98.
- 91 Jan. 24. Rozsnyó. Zs. a Volkány környékén lakó nemesekhez, szászokhoz, székelkekhez és oláhokhoz. Megjelent előtte Pál volkányi plébános és Cristannus ottani villicus Volkány minden lakója nevében, és előadták, hogy egyesek kihasználván azt, hogy a település birtokbiztosító oklevelei a Barcaság törökök általi feldúlása idején odavesztek, a régtől fogva hozzájuk tartozó legelőkre hajtják az állataikat, nekik nagy kárt okozva. Ezért megparancsolja a címzeteknek, hogy a jogellenes cselekedeteikkel hagyjanak fel, másfelől utasítja Kusalyi Jakcs János és Mihály székelylispánokat, hogy a volkányiakat jogaikban védelmezzék meg; az oklevelet adják vissza a felmutatónak. – A szöveg élén és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis.* – Z–W. IV. 269. (A brassói Fekete Templom levéltára 4-E-2. – DF 278654.) – További példányok: 1) II. Lajos király 1519. évi privilegialis átirása: Uo. 4-E-9. (DF 278661.) – 2) Újkori egyszerű másolata Trausch József gyűjteményében: Diplomatai Josephi Franz Trausch T-F-76-221. (DF 286730.) – 3) Német nyelvű másolata: Szász Nemzeti Levéltár, Urkunden 2-49. (DF 244694.) – Moldovanu: Colectiune de diplome 272., reg. (Kemény Józsefnek a Szász Nemzeti Levéltárban őrzött latin nyelvű másolatról készített másolata nyomán.) – Dörner: Documente și cronici 43/67. sz., reg. (Kemény után, téves lokalizálással.)
- 92 Jan. 24. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda a kolozsmonostori konventhez. Elmondták neki Szomordoki Imre nevében, hogy az ő Kolozs megyei Szomordok birtokon lévő birtokrészei nélkülöződik a törvényes határjárás. Ezért kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében az alvajdai emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után járja meg a birtokrészek határait, a régi határjeleket erősítse meg, ahol szükséges, emeljen újakat, majd a határjárás után hagyja meg a birtokrészeket Imrének örök birtoklásra. Az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra jelenléte elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelenést. Kijelölt alvajdai emberek: Papfalvi Sebestyén, Choronk Péter, Macskási Péter, László, Papfalvi László. – Teleki I. 496. (Átírta a kolozsmonostori konvent 1427. febr. 8-i jelentésében: 143. DL 73673., pag. 45–48. – Teleki cs., marosvásárhelyi. A jelentésnek a kolozsmonostori konvent által 1761-ben készített átiratából.) – A jelentés eredeti példánya: DL 28967. (KKOL, Metales B-20.) – 1679-ben készült hitelesített másolata: DL 37210. (Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscalis lt. 22-37-B.)
- 93 Jan. 24. A jászói konvent Zs.-hoz. Jan. 1-jei parancsa (2) értelmében Barancsi István királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat: Péter presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők Pál-nap előtti szerdán (jan. 22.) Zemplén megyében vizsgálatot tartva megtudták, hogy minden a király levelében foglalt panasz szerint történt. – Bánffy I. 571. (Bánffy cs. nemzetségi lt. 152. – DF 260731.)
- 94 Jan. 24. A pannonthalmi konvent Zs.-nak jelenti, hogy Mihály bakonybéli apát és a konventje részére szóló éves megbízása értelmében az abban megnevezett Gici Domokos királyi emberrel maguk közül Lőrinc karbeli klerikust küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták,¹

hogy Garai János ugodi offciálisai milyen hatalmaskodásokat követtek el az apáttal és a monostorral szemben. – Pannonhalmi konv. II. 204. (PFL 856, Konventi lt., Capsarium 50-T – DF 207666.)

¹ A hatalmaskodások részletes leírását lásd Veszprém megye jan. 25-i jelentésében (97).

- 95 Jan. 24. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII feria sexta proxima ante conversionis Beati Pauli nostram veniens ad presentiam iudex de Clepils antiquus et fassus est, quod Iohannes Glawchener ab eo emisse terram arabilem sitam ultra fluvium Toppil transeundo usque Novam villam pro florenis LXXXX numeri Cassoviensis eandem solvendo pecuniam in novem annis, quolibet anno solvendo florenos X predicti numeri etc., id iudex de Cleppils fassus est, quod eadem terra fuisse ipsius et nullius alterius.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21a., 4. bejegyzés.

- 96 Jan. 25. Rozsnyó. Rozgonyi István győri ispán Bátmonostori Töttös László (magn.) özvegyéhez. A tegnapi nap folyamán a király engedélyezte a portugál királlyal, Dan havasalföldi vajdával, a jelenlévő bárókkal, királyi udvari lovagokkal és familiárisokkal, ezek csapataival, továbbá a széke-lyekkel együtt felvonuló sereg számára a Havasalföld irányába történő indulást, akik egyrészt Radul vajdát igyekeznek foglyul ejteni, és ha a Duna be van fagyva, igyekeznek a törököknek minél nagyobb kárt okozni, és előrenyomulni egészen a tengerig. Ő maga a király utasítására Temesvárra megy, hogy az egykor (Ozorai) Pipó kezén lévő birtokokról intézkedjen. Tudatja az özvegyvel, hogy Zs. az egykoron szintén Pipó által kezelt szondi és dávodi sókamarák kezelését hűséges szolgálataiért cserébe (az özvegy) fiára: Jánosra bízta. Kéri egyúttal az özvegyet arra is, hogy tájékoztassa a fiát a kamarákkal kapcsolatban és figyelmeztesse, hogy megfelelő embereket válasszon maga mellé. – Zichy VIII. 310. (DL 80077. – Zichy cs., zsélyi 213-1978.) – Z.-W. IV. 271. (a kiadás alapján, részlet) – A kiadás alapján Iorga: Un print portughez cruciat 334., töredékes közlés. – Ez alapján további töredékes utánközlések: Uő: Une prince portugais croisé 9., Uő: Studii asupra 194–195. – Doc. Rom. Hist. D, I. 247. (A kiadás alapján, a közlések felsorolásával, román fordításban is.)

- 97 Jan. 25. Veszprém. Némái Péter veszprémi várnagy és alispán, valamint a szolgabírák jelentik Zs.-nak, hogy Mihály bakonybéli apát és a konvent részére szóló, középpecséjtjével megerősített éves megbízásának megfelelően eljárva maguk közül kiküldték Gici Ferencet, aki visszatérve az alábbiakról számolt be. Fábián és Sebestyén napját követő hétfőn (jan. 20.) Veszprém megyében vizsgálódva megtudta, hogy Garai János (magn.) Ugod várba delegált offciálisai: Bébi Domokos és Sebestyén Kisbödögei Pállal, Bébi Seregély Tamással és Kisbödögei Bertalannal meg további familiárisokkal előbb Kapolcsi Antalt, az apát familiársát fosztották ki, majd az apátság egy Domokos nevű jobbágyát Nagygyimót birtokon összeverték, elfogták és kirabolták, továbbá rátörtek az apát és a konvent noszlopi birtokrészeire, ahol négy jobbággal szemben hatalmaskodtak, végezetül az apát és a konvent két kajári jobbágyát Barnag birtok határain belül elfogták, kirabolták és őket meg állataikat és szekereiket Garai Miklós nádor és testvére: János noszlopi birtokára hurcolták az apát és a monostor nagy kárára.¹ – Pannonhalmi konv. II. 378. (PFL 857, Konventi lt., Capsarium 57-Z2 – DF 207667.)

¹ Az ügyben a pannonhalmi konvent jan. 24-én tett jelentést a királynak (94).

- 98 Jan. 25. (15. die 10. diei circumcis.) István kalocsai olvasókanonok, János kalocsa-bácsi érsek lelki ügyekben vikáriusa emlékezetül adja, hogy amikor [...]

másnapján más kalocsai kanonokokkal és nemesekkel bírói székert tartott, korábbi perhalasztó levele értelmében megjelent előtte Alch-i Miklós fia: Balázs – a maga, meg Lőrinc [...], Lőrinc fia: István és Pál fia: György nevében –, majd Alch-i Gyarman fiai: [...], János fiai: Pál és István [...] és Máté ellenében előadta, hogy dédanyaik (*athavia*): Erzsébet és Keche leánynegyedei ügyében pert indítottak a nevezett alperesek ellen, jogaik bizonyítására pedig két oklevelet mutattak be: a kalocsai káptalan 1) 1345. dec. 22-i privilégiumát (Anjou oklt. XXIX. 890. sz.) és 2) 1356. febr. 14-i pátensét (Uo. XL. 85. sz.), majd a vikáriustól ítéletet kértek. Ezt hallván a személyesen jelen lévő alperesek közül Imre, János és Pál – a maguk meg e János által a titeli káptalan levelével képviselt Máté fia: László, valamint e Pál által a kalocsai káptalani levéllel képviselt János fia: István nevében – azt válaszolták, hogy bár a nevezett Alch birtok már három generáció óta hozzájuk tartozik, mégis, a felperesek által felmutatott káptalani oklevelek tartalmának megfelelően hajlandóak kiadni a leánynegyedet a birtok kétharmad részéből, annak minden haszonvételével együtt, de a harmadik harmadból a leánynegyed a felpereseket nem illeti meg. Erre Balázs a maga és a többi felperes nevében azt válaszolta, hogy a leánynegyed ugyanazon leszármazás miatt a birtok harmadik harmadából éppúgy megilleti őket, mint az első kettőből. Mivel azonban Imre, János és Pál a maguk, valamint az általuk képviselt László és István nevében is vállalták az eskütételt, ezért a vikárius bírótársaival azt a döntést hozta, hogy az alperes Imre, János, Pál, István és László személyesen tegyenek arra esküt az elmúlt Mihály-nap 8. napján (1426. okt. 6.), hogy a felpereseket Alch birtok harmadik részéből nem illeti a leánynegyed, csak kettőből, és amennyiben ezt megteszik, akkor a két részből – minden tartozékával együtt – adják ki a negyedet, a harmadik részt pedig a felperesektől elidegeníthetik. Ha azonban az esküt nem teszik le, akkor a birtok mindhárom részéből jár a felpereseknek a leánynegyed. A mondott időpont elérkezvén az alperesek részéről azonban senki nem jelent meg, és az esküt nem tették le. – A mondott Mihály-nap 8. napjának 5. napján (1426. okt. 10.) aztán a felperes Balázs, illetve az alperesek közül Imre, János és Pál – akik Lászlót és Istvánt is képviselték – megjelentek a vikárius előtt, és az utóbbiak azt a bevallást tették, hogy elismerik a felperesek által igazolt leszármazást, ezért a leánynegyedet a teljes Alch birtokból kiadják, minden tartozékával és haszonvételével együtt. Ezt hallván a vikárius a vele ítélező bírótársakkal elrendelte, hogy a negyedet az alperesek örökre és visszavonhatatlanul adják át a felperesek részére. Mivel pedig a kiadás a birtokrészek pontos elhatárolását kívánta, a vikárius újév tizedik napjára (1427. jan. 10.) és az azt követő napokra Alch birtok összes szomszédos és határos birtokosát összehívta, majd a felperesek, az alperesek – akik közül Imre, János, Pál és István személyesen jelentek meg, Lászlót pedig János képviselte ügyvédvalló levéllel – és más nemes fogott bírák jelenlétében a felperesek illető negyedrészeket az alábbi módon határolták el: quod ipsi actoribus decem loca sessionalia hoc modo [...] divisione cess[erunt] duas sessiones edificii decoratas, ubi prefatus Laurentius resideret;

in medio ville superiori parte ecclesie ex opposito sessionis prefati Emerici a plaga aquillonali; tertiam sessionem simulcum edificia decorata [unacum] piscina *Keyos* vocata, [ubi] ipse Blasius residentia(m) faceret specialem; quartam sessionem desertam penes sessionem ipsius Blasii [simi]liter iuxta ipsam piscinam *Keyos* adiacentem a parte sessionis prefati Pauli filii Iohannis, ubi [unum truncum pro distinctione] dictarum sessionum ad terram fodissent; item sex loca sessionalia destituta penes sese adiacentia iuxta eandem piscinam *Keyos* incipiendo ad [plagam] meridiei de quodam rivulo *Egethag* vocato [...] de dicta piscina *Keyos*; abhinc supra tendendo ad partem aquillonalem usque ad sessiones desertas prefati Pauli filii Iohannis, ubi similiter unum truncum pro distinctione locorum sessionalium ad terram fod[iss]ent; item unam piscinam *Hylyekuta* vocatam cum clausuris piscine, item sex clausuras piscinarum, unam in piscina *Zylas* a parte aquillonali cum quarta parte eiusdem piscine, secundam in piscina *Keyos* [..]hew prenotata simili modo cum quarta parte [eiusdem piscine], tertiam in piscina *Feketewer* a parte inferiori, quartam in piscina *Fahyd* a parte inferiori, qua fuisset Gregorius filius [...], quintam in piscina *Kwrthveles* vocata, sextam in piscina *C[...]*, qua fuisset Iohannes filius Iacobi; item quin[que terras] arabiles incipiens a *Zylasdrew* inter *Keyos* et *Zylas-kewz* usque ad metas possessionis Akaztho, e[as]dem terras arabiles totaliter; item cum silvis, primo in silva *Kistewl* vocata, quartam partem eiusdem silve a parte possessionis Akazto predicta sub certis [sig]nis terreis, item in silva *Nagtewl* vocata similiter quartam partem eiusdem silve, a parte dicte possessionis Akazto simili modo sub certis signis terreis, és ezeket az alperes Imre, János, Pál és István a vikárius jelenlétében kiadták a felperes Balázs, Lőrinc, Mihály, István és György, valamint az ő utódaik részére örök és visszavonhatatlan birtoklásra, amellyel szemben a törvényesen előirt napok alatt semmiféle ellentmondás nem merült fel. Minderről a vikárius függőpecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki a felperesek részére.

Több helyütt szakadozott, vízfoltos hátrán, nehezen olvasható írással, függőpecsét töredékével. DL 43686. (Múz. törzsanyag, Véghely-gyűjt.) – Bónis: Szentszéki reg. 2268. sz., jan. 23-i kelettel.

- 99 Jan. 25. Róma. Branda da Castiglione bíboros, piacenzai püspök Filippo Maria Visconti milánói herceghez. Tanácsolja, hogy amennyiben Zs. követe: János veszprémi püspök hazatérőben van a hercegtől, nagylelkűen ajándékozza meg, mivel János neki is többször adott sólymokat (*astori*), amelyeket ő azután a hercegnek küldött. A herceg a püspökkel újból kísérőnek küldheti (saját familiárisát): Giovanni Nigert, aki tud szép madarakat szerezni. – Carteggio II. 147/807. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.)
- 100 Jan. 26. A kolozsmonostori konvent Csáki László erdélyi vajdához és szolnoki ispánhoz. Jan. 15-i parancsának (62) megfelelően Faragói János vajdai emberrel maguk közül György presbitert küldték ki tanúbizonysággul, akik visszatérve elmondták, hogy ők Pál fordulásának ünnepét megelőző pénteken (jan. 24.) Torda megyében, azon belül is különösen Mórícháza birtok környékén vizsgálódva megtudták, hogy minden a vajda levelében leírt panasz szerint történt. – Teleki I. 464. (DL 74024. – Teleki cs., marosvásárhelyi.)

- 101 Jan. 26. Róma. Ozorai Pipo temesi ispán, Scolari Máté általános örököse és végrendeletének (vö. ZsO XIII. 35. sz.) kijelölt végrehajtója kéri a pápát, hogy a testamentum rendelkezéseinek – amelyekben elhunyt különböző kegyes adományokat is tett, amelyeket Firenzében kell teljesíteni – végrehajtására egy év haladékot kapjon. Egyúttal a pápa felmentését kéri arra vonatkozóan, hogy bár elhunyt rokona, Scolari András váradi püspök végrendelete szerint (ZsO XIII. 42. sz.) egy, a kamalduli szerzetesek számára építendő kolostor mellett további építkezésekre is tett adományt, azok elvégzését a testamentumban lekötött összegek nem fedezik, így azok nem teljesíthetők. – Lukcsics I. 903. sz. (Reg. suppl. vol. 206, fol. 186b.) – Bónis: Szentszéki reg. 2269. sz.
- 102 Jan. 26. Róma. Ozorai Pipo kéri a pápát, hogy erősítse meg Scolari András váradi püspök végrendeletét (ZsO XIII. 42. sz.), amelyben többek között egy kolostor felépítéséről rendelkezett kamalduli szerzetesek számára Vecchio Maggio-i birtokán. – *Non obstante, quod a tempore, quo ipse comes de huiusmodi executione se intromittere incepit, annus lapsus existit.* – Lukcsics I. 904. sz. (Reg. suppl. vol. 217, fol. 211b.)
- 103 Jan. 27. Brassó. Zs. emlékezetül adja, hogy Bertegh Gewryg hégeni villikus és Berharth Hans hospes saját, valamint egész Hégen oppidum nevében előadott kérésének megfelelően engedélyezi, hogy a település a szabad királyi városok mintájára minden évben Szent András napján (nov. 30.) – beleértve az ünnepet megelőző, illetve azt követő napokat is – évi vásárt (*forum annuale*) tartson, és a vásárt egyúttal a maga védelmébe is veszi. – Z–W. IV. 271. (Hégen [Henndorf] község lt. 2. – DF 292145.)
- 104 Jan. 27. (Varadini, f. II. a. purif.) Zs. a váradi káptalanhoz. Elmondták neki Wari-i Domokos fia: András nevében, hogy ő a Bihar megyei Erdewgyrak birtok negyed részébe, amely Vasari-i Pethew fia: János fia: Ákos birtokában van, ám amely őt, Andrást, zálog jogán megilleti, törvényesen be akar kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki az említett birtokrészre, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be Andrást a birtokrészbe és iktassa azt a részére zálog címén. Az esetleges ellentmondókat idézze meg András ellenében a királyi jelenlet elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Fabianus f. Ladislai de Janosd, Georgius de Kathina, Ladislaus f. Nicolai de Mezewgyarak, Ladislaus de Panazy, Ladislaus f. Francisci de eadem Panazy.

Átírta a váradi káptalan 1427. febr. 11-i jelentésében: 147. EME Lt., Fráter cs. lt. 10. (DF 261177.)

- 105 Jan. 27. Pinerolo. Amadeo szavojai herceg javaslatai Zs. és Velence közötti fegyverszünet megkötéséhez, miután személyesen meghallgatta a Zs. követét és megbízottját: (Szászi János) veszprémi püspököt képviselő Antonius de Pisis *ex parte fisci regie maiestatis* érveit egyfelől, másfelől Federico Contarini velencei követ érveit másfelől. Zs. egy ideiglenes, a végleges megállapodásig meghoszszabbítható fegyverszünetet kötne Velencével, ha a fegyverszünet ideje alatt ligát alakítanának a török ellen. Velence hajóhaddal támogatná Zs. hadműveletét, megakadályozva az oszmán haderő átkelését Ázsiából Görögországba. Zs. lehetőleg személyesen vezessen lehetőleg minál nagyobb haderőt, és őrizzék ki a törököket Görögországból és a többi keresztény állam területéről. Egyik fél sem köthet fegyverszünetet vagy békét a másik tudta és beleegyezése nélkül. Zs. a hadjárata, illetve saját területeinek megvédelmezésére velencei területen ballista-kezelőket, fegyveres katonákat,

hajósokat és más mesterembereket toborozhat. A fegyverszünet ideje alatt Zs. császárkoronázása végett szabadon oda-vissza átkelhet velencei területeken, ha Itáliába óhajt utazni. Velence a fegyverszünet ideje alatt felszerelhet gályákat és más hadihajókat. A szavojai herceg reméli, hogy a törökellenes ligához a milánói herceg, a pápa, az aragón király és más spanyol királyok is csatlakoznak tengeri haderő felállításával. Ezt követően támadhatna Zs. a szárazföldön Magyarországról a török ellen Havasalföldön vagy Görögországban. A velencei hajók Szalonikiben a haderőt térítés ellenében felvonnák és onnan elszállítanák. E hajókat Zs. koronázását követően hazaújtjában maga is igénybe vehetné, vagy tetszése szerint a csapatait szárazföldön is vezényelhetné, ő maga pedig velencei területen át szárazföldön is hazatérhetne. A felek 1427. végéig levélben értesítik a szavojai hereget a javaslatairól alkotott álláspontjukról. – DRTA X. 105., reg. (Archivio di Stato di Torino, Milanese, Città e Ducato, mazzo 2. nr. 6. fol. 96r–98v., kancelláriai fogalmazvány.)

- 106 Jan. 28. (Barthusfalva, f. III. p. conv. Pauli) Ryhnaw-i Dániel mester emlékeztül adja, hogy Brezewicza-i Henrik fia: Péter tárnokmester vicegerens-e, Dobói Lóránt fia: János mester egyezséget kihirdető és kötelezettséget előíró levelének megfelelően Bártfa város bírāja és esküdtjei az ő Reychinwald-i jobbágyának: Wasener (dictus) Mihálynak fogvatartása miatt 200 forintot, forintját 100 dénárral számítva, készpénzben kifizettek, továbbá a nevezett jobbágynek 400 rőf fehér szövetet, amelyet vulgariter *goldsch*-nak neveznek, adtak. Mindezekről a bírót és az esküdteket levelével, amelyet saját pecsétjével erősített meg, nyugtatja.

Papíron, a szöveg alatt pecsét nyomával. Bártfa város lt. 169. (DF 212849.) – Iványi: Bártfa 30/170. sz.

- 107 Jan. 28. (6. die f. V. a. conv. Pauli) Az erdélyi káptalan Csáki László erdélyi vajdához és szolnoki ispánhoz. Tudja meg, hogy Zs. jan. 1-ji parancsa (1) értelmében Mikeefalva-i(!) Demeter királyi emberrel Domokos presbitert, az erdélyi káptalani egyházban lévő Szent Lőrinc-oltár igazgatóját küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy amikor ők Pál-nap előtti csütörtökön (jan. 23.) kimentek Alsóteremi birtokra, valamint Felsőteremi (superior Teremi) birtok felé részéhez, és oda a szomszédokat meg a határosokat összehívván azokat az apát és a konvent számára visszafoglalni, mások birtokaitól elkülöníteni, majd a nevezettek részére iktatni akarták, Lőrinc alsóteremi officális László vajda nevében, Antal alsóteremi villicus pedig Nádasdi Salamon fia: Mihály volt székelyispán nevében ellentmondtak. Ezért László vajdát és Salamon fiát: Mihályt gyertyaszentelő (febr. 2.) nyolcadára a vajdai jelenlét elé idézték. Felsőteremi (superior Teremi) birtok feléhez nem szálltak ki, eo, quod predictus homo regius circa eandem plenum ius se habere allegasset.

Átírta a kolozsmonostori konvent 1839. nov. 19-i kiadványában, amely szerint az eredeti példány *sigillo ejusdem capituli in exteriori convolutionis parte super cera alba ductili (cuius tantum vestigium visitur) impressivae communitae et roboratae clauseque confectae et emanatae atque in simplici papyro conscriptae* volt. Batthyaneum, Gyulafehérvári káptalan lt., Kolozsmonostori konvent mlt. 86. (DF 275246.)

- 108 Jan. 28. Róma. János kalocsai érsek kéri a pápát, hogy engedélyezze neki a szabad végrendekezést. – Lukcsics I. 905. sz. (Reg. suppl. vol. 206, fol. 160b és Reg. Lat. vol. 269, fol. 210.)
- 109 Jan. 28. Pinerolo. Amadeo szavojai herceg Zs.-hoz. (Szászi János) veszprémi püspök felhatalmazta, hogy Zs. Velencével való ellentétének elsimításában közvetítsen. A felek képviselői: a veszprémi püspököt képviselő Antonius de Pisis, illetve Federico Contarini velencei követ érveit meghallgatva állította össze mellékelt javaslatait a Velencével kötendő fegyverszüneti megállapodásához. Ezeket Zs. figyelmébe ajánlja megfontolásra. – DRTA X. 106., reg. (Archivio di Stato di Torino, Milanese, Città e Ducato, mazzo 2. nr. 6. fol. 99r., kancelláriai fogalmazvány.)
- 110 Jan. 29. Csáktornya. Cillei Hermann zagorjei gróf és szlávón bán Mácsói János fia: Mátyás zágrábi ispánhoz és a szolgabírákhoz. Mivel Bátmonostori (Töttös) László fiai: János és László királyi szolgálásban Erdélyben tartózkodnak, ezért az ő, illetve carnalis testvéreik: Miklós és György minden perét, amelyet zágrábi ítélőszékén bárkivel szemben folytatnak, változatlan állapotban halasszák György-nap (1427. ápr. 24.) nyolcadára. – A szöveg alatt jobbról: *Commissio propria domini comitis*. – Zichy VIII. 314., jan. 30-i kelettel. (DL 80078 – Zichy cs., zsélyi 213-2064.)
- 111 Jan. 29. (16. die f. III. p. oct. epiph.) A budai káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. jan. 13-i parancsa (52) értelmében, az abban megnevezett Vecherch-i János királyi emberrel maguk közül Miklós karbeli klerikust küldték ki, akik visszatérve elmondták, hogy vízkereszt utáni kedden (jan. 7.) kimentek a parancsban megnevezett birtokrészekre, és a szomszédok meg a határos birtokosok összehívása után Irsa-i Bálintot ellentmondás nélkül bevezették azok birtokába, és iktatták azokat részére minden haszonvételével az őt illető jogon örök birtoklásra, a törvényes határidőt a helyszínen töltve. Privilegiumukat függőpecsétjükkel erősítették meg. Datum per manus honorabilis viri, domini Valentini lectoris et canonici ecclesie nostre predictae. Méltóságsor: Imre éneklő-, Barnabás Őrkanonok, N[ya]r]hyd-i Dénes, Budai Dénes, Eberhard és Miklós mesterkanonokok.
- Hártyán, függőpecsét zsinórával. DL 86480. (Irsay cs.) – Bártfai Szabó: Pest 153/617. sz. – Bakács: Pest m. 393/1468. sz.
- 112 Jan. 30. Brassó. Zs. a szerémi kamarahaszna-kerülethez (*cultellus*) tartozó Bács, Bodrog, Szerém, Valkó, Tolna, Baranya, Somogy és Zala megyék közönségéhez. Mivel a kamarahaszna beszédésével kapcsolatban számos panasz jutott el hozzá, és az országlakosokat a visszaélésektől meg akarja óvni, ezért a nevezett adó szedését eddig a bácsi káptalan tanúbizonyosságával intéző Szentgyörgyi Vince Bálint mellé Kusalyi Jakcs György fiát: Lászlót (egr.) és Bátmonostori Töttös Jánost (egr.) nevezi ki társul. Megparancsolja egyúttal a címzetteknek, hogy a kamarahasznát, amelynek összege az ország régi szokása szerint öt jobbágyportánként egy aranyforint – jelenleg hatvan újdénár jut egy portára – Vince Bálintnak, Jakcs Lászlónak és Töttös Jánosnak vagy küldötteiknek haladéktalanul fizessék meg. Jakcs Lászlónak és Töttös Jánosnak meghagyja, hogy az elmúlt két évben, illetve a jelenlegi évben történo beszédésről szóló elszámolást jegyzék (*registrum*) formájában mutassák be neki, a beszédőket és a káptalant pedig utasítja, hogy az ezévbén beszédett adót pecsétjükkel ellátva juttassák el Jakcs Lászlónak és Töttös Jánosnak, akik ezt az ő kezéhez szolgáltatják. – Zichy VIII. 312. (Átírta a bácsi káptalan 1427. febr. 22-i oklevelében: 217. DL 80083. – Zichy cs, zsélyi 231-2058., két példányban.)

- * Jan. 30. Cillei Hermann szlavón bán perhalasztó oklevele. – Zichy VIII. 314. – Az oklevél helyes kelte: jan. 29. Lásd 110.
- 113 Jan. 30. (f. V. a. purif.) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Zeech-i Kyrál (dictus) Jakab fia: János, majd a következő bevallást tette: a versus Bohemiam induló királyi hadjáratba menvén Hozzyomezew-i Bereck fia: István neki adta pancerum seu loricam, ezért ő kötelezi magát, hogy a hadjáratól hazatérvén a páncélt Istvánnak visszaadja. Amennyiben erre nem lenne hajlandó, akkor centum florenos presentis nove monete regalis kell fizessen a páncélért, illetőleg akár életben marad, akár meghal, Hozzyomezew-i István az ő Zemplén megyei Zeech és Kerepley birtokokon lévő részeit bármiféle bírói ítélet nélkül elfoglalhatja, zálogként magánál tarthatja és használhatja mindaddig, amíg a száz forint kára meg nem térül.
- Átírta a leleszi konvent 1464. jún. 12-én kelt oklevelében. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1464-30. (DF 223034.)
- 114 Jan. 30. (f. V. a. purif.) A nyitrai káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Bassan-i Jakab fia: Gergely – a maga meg frater-ei: Miklós és Benedek nevében is a zobori konvent ügyvédvalló levelével – egyfelől, másfelől Bassan-i Simon fia: György – a maga és János fia: Barlius nevében szintén a zobori konvent levelével –, majd a következő bevallást tették: ők fogott bírák közbenjárására úgy döntöttek, hogy super omnibus causis factis potentiariis, dampnis et iniuriis atque nocumentis a festo omnium sanctorum, cuius iam tertia (1424. nov. 1.) preterisset revolutio annualis, inter ipsos habitis, emergentibus atque suscitatis sibique invicem illatis, qualitercumque usque nunc et patratís – demptis dumtaxat causis et factis possessionum atque litteralibus instrumentis – universis litteris inquisitionalibus, evocatoriis et prorogatoriis aliisque causalibus super premissis, amelyek az említett terminustól mostanáig zajlottak, érvénytelennek nyilvánítják, és erről egymást képviseltjeik nevében is kölcsönösen nyugtatják.
- Szakadozott papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 49168. (Bossányi cs.)
- 115 Jan. 30. (f. V. a. purif.) A váradi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Pochay-i István fia: János – a maga és Pochay-i Mátyás fia: Miklós fia: László nevében ügyvédvalló levél nélkül, de terhével és szavatossággal –, majd a következő bevallást tette: bizonyos sürgető okokból az ő Bihar megyei Ewsy birtokban lévő teljes részüket minden haszonvételével és tartozékával kanonoktársuknak, Nagmyhal-i Antalnak zálogba adja pro sexaginto florenis maioribus nove monete regalis szavatossággal és azzal, hogy amennyiben János vagy frater-ei a mondott birtokrészeket vissza tudnák váltani, akkor Antal kanonok azokat köteles részükre visszabocsátani. – A hátlapján alul: Non, m(agistri) Anthonii.

Restaurált papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 11895. (Acta Paul., Kápolna 2-1.) – 1732-ben készült hiteles másolata: Nagyváradi premontrei prépostság levéltára, Középkori oklevelek 1-5. (DF 286524.)

- 116 Jan. 31. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII feria sexta proxima ante purificationis nostram accessit presentiam discretus Martinus pellifex, noster concivis et satisfacit ad plenum et exsolvit ex toto XV marcis latorum grossorum, quas legitime tenebatur domino Georgio plebano de Schönewald,¹ quibus marcis suprascriptis dictus dominus Georgius prius mortem legavit ad ecclesiam Beati Egidii.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21a., 5. bejegyzés.

¹ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át.

- 117 Jan. 31. Róma. János veszprémi püspök a commune servitium-ából 235, a minutum servitium-ából pedig 30 kamarai forintot – a Medici testvérek által – megfizetett, a fennmaradó rész kifizetésére pedig Márton-napig (1427. nov. 11.) haladékat kapott. – Cameralia I. 628. sz. (Camera Apostolica, Obligationes et solutiones vol. 4, fol. 205r.)
- 118 Jan. 31. (ultimo Ianuarii 1427) Filippo Maria Visconti milánói herceg levelének fogalmazványa az egyik Cillei grófhhoz (comiti Cilie etc.). Saját familiárisától, Petrus Teutonicustól értesült, hogy amikor az atyafiával: Nicolaus Compularal együtt azokon a részeken egy várban időzött, a várnagy egy bizonyos presbitert bebörtönzött, ám a fogoly a börtönből kitört és elszökött. Nicolaus, noha az esetben vétlen volt, ki lett tiltva arról a területről (a territorio illo bannitus), és nem térhet oda vissza. Mivel ez igen nagy szégyenére és kárára van, kéri, hogy parancsolja meg a kitiltás feloldását, hogy Nicolaus a területén szabadon mozoghasson és ott tartózkodhasson.

Több helyen javított kancelláriai fogalmazvány, papíron. ELTE Egyetemi Lt. Középkori és kora újkori oklevélgyűjtemény 94. p. 5. (DF 250505.) – A szöveg alatt a levél kézbesítéséhez kapcsolódó, a küldönc útlevelének kiállítására vonatkozó bejegyzés: *Fiat littera passus in persona dicti Nicolai Compular pro uno socio pro sex mensibus, eundo hinc ad partes Fori Iulii.* – Sölch: ELTE LT és EK Iratjegyzék 31/94. sz., kiadójaként tévesen Zs. szerepel.

- 119 Jan. vége–febr. eleje. Zs. követe: János veszprémi püspök Filippo Maria Visconti milánói herceghez. Kezdetből fogva kinyilvánította, hogy őt Zs. a lombardiai részekre azért küldte, hogy a herceg országnak megőrzését elősegítse, amelyet a Római Birodalom sajátjának tart, és Itáliában egy fejedelem sincs rajta és a szavojai hercegen kívül, aki a birodalomért cselekedne. A herceg felvilágosította, hogy a béke felügyeletét a pápa vállalta, és már annyira előrehaladtak a tárgyalások, hogy már nem tudják őt ettől (a megállapodástól) eltéríteni, ám emiatt nem kell a követnek aggódnia, mivel a pápa bizonyára képes annyira gondoskodni az ő országáról, amennyire Zs. tudna. Ezt mindmáig türelmesen elfogadta, de most értesült arról, hogy a herceg megkötötte a békét a birodalom ellenségeivel és lázadóival. E megállapodás káros és veszélyes a birodalom és a herceg számára egyaránt, és ha a békét végrehajjtják, az a birodalmi hatalom teljes megszűnését jelentené Itáliában. Ráadásul amiatt is csodálkozik, hogy mindez teljesen más mint amit a herceg által korábban neki mondott. Ezért Zs. nevében megtiltja neki, hogy a megállapodásban foglaltak szerint

bármiféle területet átadjon Velencének. A herceg ugyan tőle kért igazolást, de mivel birodalmi terület átadása alapvető fontosságú kérdés, ezt nem hogy nem kaphatja meg tőle, hanem birodalmi büntetést és saját méltóságától való megfosztását vonhatja magára. Ne mentegetőzzön azzal sem, ahogy a minap is tette, hogy a megállapodásban átadandó területeket a pápa vagy a szavojai herceg felügyelete alá helyezné, mivel ez nem megfelelő biztosíték. Csak az lehet a megnyugtató megoldás, ha a szóban forgó területek átadására a végleges, Zs. és Velence közötti békeszerződés megkötése után kerül sor. – Osio II. 282., jan. 23. utáni keltezéssel. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, keltezetlen egyszerű másolat.) – Carteggio II. 25/175. sz., feltételeesen jan. 23-i keltezéssel. (Uo.) – Századok 41. (1908) 22., eml. (Osio után.)

120 Jan. vége–febr. eleje. Zs. követe: János veszprémi püspök Filippo Maria Visconti milánói herceghez szóló levelének töredéke. Mondhat a herceg, amit akar, Zs. nem fog már hinni neki, miután értesülni fog arról, hogy békét kötött, és méltán fogja azt gondolni, hogy a területek átengedése is valami jövőbeli mentegetőzés előkészítésére szolgál. Választ kér a hercegtől, amelyet hazatérését követően bemutathat Zs.-nak. – Carteggio II. 25/176. sz., feltételeesen jan. 23-i keltezéssel. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, töredék.)

121 Febr. [...] (in Zenthemrech, in festo [...]) Váraskeszi Lóránt erdélyi alvajda az erdélyi káptalanhoz. Elmondták neki Haranglab-i (György fia:)¹ Imre nevében, hogy a [Küküllő] megyei Pochtelke birtokon [lévő részét], amely annak negyedrésze, idegen kézen van, [legittima recaptiv]atione szeretné magának visszaiktatni. Ezért kéri a káptalant, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében az alvajdai emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után foglalja vissza a birtokrészt nomine iuris predicti Emerici, majd különítse el mások birtokaitól és iktassa vissza neki az őt megillető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze a jelenléte elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt alvajda emberek: Michael magister, Georgius Harow [... de] Zekefalva, Ladislaus Pochy.

Papíron, amelynek bal oldali harmada hiányzik, zárópecsét nyomával. DL 28196. (GYKOL Lymbus 3.) – A címzés alatt: *solvit domino decano de Ened*. – A hátlapján keresztben káptalani feljegyzés, amely szerint Pochy-i László alvajdai ember és Ábrahám deák káptalani tanúbizonyosság Mátyás-nap utáni pénteken (1427. febr. 28.) (elvégezték volna a feladatot), de Megyes-i Miklós és Péter comes-ek meg Megyes-i János kiskorú leánya: Margit nevében Pochtelke-i officiálisuk: Jakab, valamint Balastelke-i Balázs a felesége: Margit meg a mondott Megyes-i János kiskorú leányai: Katalin és Orws nevében (ellentmondott), ezért György-nap nyolcadára (megidéztek őket).

¹ A hátlapi címzésből.

122 Febr. 1. Nos Sigismundus, Dei gratia Romanorum rex, semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod quamquam nos, dudum pro conservatione status serenissime principis, domine Barbare, Dei gratia Romanorum et Hungarie etc. regine, consortis nostre precarissime, universos et quoslibet proventus nostros tricesimales in quibuscumque partibus regni nostri exigantur, nunc ad vigintimilia florenos auri puri se extendentes, et insuper in concambium et permutationem omnium et singulorum proven-

tuum mardurinalium necnon censuum et exactionum ac vinorum et bladorum eidem domine regine de civitatibus, opidis, villis tenuisque et territoriis regni nostri Sclavonie singulis annis alias provenientium octo milia florenos auri puri de urburiis nostris vigore aliarum litterarum et privilegiorum nostre maiestatis superinde confectarum usque ad vite sue tempora duximus deputandos, ascribendos et appropriandos, considerantes tamen et occulta fide cernantes sepissimam mutabilitatem et variationem eorundem proventuum nostrorum tricesimalium, qui quandoque excrescere, quandoque vero decrescere contingunt, ne ex hoc ipsa reginalis maiestas in suis proventibus dispendium aliquod subeat in posterum, atque in sui status conservatione quibuspiam exponatur incomodis, nos volentes¹ et dispendiis huiusmodi occurrere et profectibus ipsius domine regine salubriter intendere, ipsamque de dictis proventibus reddere certiore, receptis prius ab eadem domina regina et manibus nostris reapplicatis eisdem universis et quibuslibet proventibus nostris tricesimalibus in eorundem necnon pretitulorum octo milium florenorum auri, concambium et permutationem universas et singulas urburas minerarum auri, argenti, plumbi et ferri aliorumque quorumlibet metallorum nunc habitorum et in futurum acquirendorum civitatum nostrarum Crempniciensis et Sebnich, Kewnigspergh, Novizoli, Lybetha, Bakabanya, Feyerbania et Hodrech vocatarum pertinentiarumque earundem necnon cussionem monetarum auri et argenti camere nostre Crempniciensis, demptis dumtaxat mineris et urburis cupri, quas nobis et iuri nostro regio reservamus, nove nostre donationis titulo ac ex certa nostre maiestatis scientia, prelatorum etiam et baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro eidem domine regine dedimus, donavimus et contulimus, ymmo damus, donamus et conferimus usque ad eadem vite sue tempora possidendas, tenendas pariter et habendas. Ita videlicet, quod ipsa domina regina omnes et quoslibet introitus et proventus earundem urburarum et cussionis monetarum predictarum tam temporibus nostre maiestatis, quam sucesorum nostrorum regni Hungarie vita sibi comite pro se ipsa totaliter et ex intergo percipere et levare valeat atque possit. Nosque aut successores nostri predicti vivente eadem domina regina de ipsis urburis et cussione monetarum nostrarum nil penitus disponere nec de eisdem nos intromittere quoquomodo valeamus seu valeant modo aliquali. Moderationem tamen et limitationem mixture argenti et cupri seu legam in moneta argentea pro tempore cudenda necnon deputationem probatorum monetarum auri et argenti nobis et eisdem nostris successoribus tenore presentium reservamus. Volumus insuper, quod ipsa domina regina prefatos universos et quoslibet proventus urburarum et cussionis monetarum predictarum pro maiori et ampliori pecuniarum sumpma, qua eidem visum fuerit, singulis annis personis ydoneis, quibus mauerit, locandi et arendandi necnon comitem urburarum preficiendi, qui eidem proventus urburarum administrare et questiones inter montanistas emergendas more alias solito debeat diffinire, necnon scanssores earundem montanarum et cussos monetarum predictarum aliosque officiales semper pro sui li-

bito eligendos et deputandos plenam liberam et omnimodam habeat facultatem. Preterea censemus et presentibus decernimus, quod si quoquam tempore sumpma proventuum urburarum et cussionis monetarum predictarum, pro qua scilicet ipsos proventus per eandem dominam reginam locare et arendare contigerit, sumpma viginti octo milium florenorum auri ipsi domine regine, sic, ut premittitur, de tricesimis et urburis predictis hactenus provenire solitam quantumlibet excrescere contingerit, extunc ipsa domina regina talis modi excrescentiam seu residuum eorundem viginti octo milium florenorum auri nobis aut eisdem successoribus nostris regibus Hungarie reddere et restituere debeat et teneatur. Ubi vero ipsos proventus annotatarum urburarum et cussionis monetarum nostrarum temporis labente spatio in tantum acciderit decrescere, quod eos ipsa domina regina pro prescriptis vigintiocto milibus florenis auri locare seu arendare nequiverit, extunc nos aut dicti nostri successores huiusmodi defectum et decrescentiam annotatorum viginti octo milium florenorum auri eidem domine regine de pretactis proventibus nostris tricesimalibus supplere ac integraliter reddere et restituere teneamur et teneantur. Nec hoc pretermissio, quod si et in quantum temporum in eventu sepepredictas urburas et cussionem monetarum ab eadem domina regina auferre et manibus nostris reappropriare decreverimus, seu iidem nostri successores eorum manibus appropriare decreverint, extunc non aliter, quam reintegratis prius et effectualiter restitutis eidem domine regine per nos aut eosdem successores nostros universis tricesimis predictis necnon de residuis octo milibus florenis auri eidem de sepepredictis urburis, uti proprius, cum eadem domina regina erat dispositum, aut de aliis proventibus nostris regalibus sufficienti ydoneaque facta dispositione, de qua videlicet ipsa domina regina, ut pretactum est, contentare voluerit, easdem urburas et cussiones monetarum ab eadem domina regina auferre et ad nos recipere valeamus et valeant successores nostri prenotati. Ipsaque domina regina dum et quando huiusmodi tricesimarum ad viginti et urburarum aut aliorum proventuum nostrorum regalium ad octo milia florenos auri se extendentium plenam, omnimodam ac pacificam et liberam possessionem receperit, extunc mox et in continenti annotatas urburas et cussiones monetarum nobis aut eisdem nostris successoribus integraliter remittere et resignare debeat et teneatur. Ceterum, licet nos comitatum nostrum Zoliensem necnon castra nostra Zoliense, Dobronya, Weghles et Lypchee in eodem Zoliensi et Saskew vocata in Borssiensi comitatibus habita pro memorata conservatione status reginalis maiestatis cum omnibus et singulis eorundem castrorum nostrorum tenuis, pertinentiis et utilitatibus quibuslibet ad eadem semper et ab antiquo spectantibus per alias nostre maiestatis certi tenoris privilegiales litteras eidem domine regine usque ad ipsa vite sue tempora duxerimus conferendos, conservatione tamen eorundem castrorum necnon electione, institutione et deputatione castellanorum ad eadem maiestati nostre usque ad vitam nostram dumtaxat reservantes, tamen nos volentes dictam dominam reginam, ne ipsa circa assecutionem proprietatis eorundem castrorum

nobis de medio sublatis dispendium aliquod seu gravamen patiat, regali tutare remedio, ideo exnunc prescriptos comitatum et castra nostra simulcum tenuis et pertinentiis eorundem predictis pure et simpliciter et ex integro modo simili ex certa nostre maiestatis scientia eorundemque prelatorum et baronum nostrorum ad accedente consilio eidem domine regine remitteri et resignari, manusque nostras et nostrorum quorumlibet de eisdem extrahendo et excipiendo, sibi de novo et denuo damus, donamus et conferimus seu appropriamus et ascribimus per eandem dominam reginam usque id tempus vite sue possidendos, tenendos pariter et habendos, ita videlicet, ut memorata domina regina ipsos comitatum et castra prenotata omnesque et quoslibet fructus, redditus et proventus eorundem comitatus et castrorum a modo deinceps plene et integre pro se recipere et levare necnon comites et castellanos aliosque officiales quoscumque ad dictos comitatum et castra pro sui libito instituere et deputare valeat atque possit. Porro mera nostra auctoritate et potestatis plenitudine scientiaque et consilio prenotatis sancsimus(!), ymmo presentibus liberaliter concedimus et indulgemus, quod sepredicta domina regina in predictis universis et quibuslibet civitatibus montanarum tam in comitatu Zoliensi, quam alias ubilibet intra regni nostri ambitum constitutis et existentibus sibi per nostram maiestatem, sicut premittitur, datis, donatis et appropriatis magistrorum thavarnicorum reginalium, qui universas causas inter cives earundem civitatum coram ipso ventilandas ad instar magistri thavarnicorum nostrorum regalium, qui hactenus inter ipsos cives officium huiusmodi exercere consueverat, instituere et deputare plenam et omnimodam habeat auctoritatem. Aliis tamen proventibus magistro thavarnicorum nostrorum regalium de ipsis civitatibus necnon urburis aut cusione monetarum hactenus provenire solitis eidem remanentibus semper salvis. Et si quispiam regnicolarium nostrorum de iudicio ipsius magistri thavarnicorum reginalium pro tempore constituti contentari noluerit, extunc huiusmodi causam pro deliberatione et discussione clariori in presentiam ipsius domine regine deducere valeat coram eadem fine debito terminandam, si vero de iudicio ipsius domine regine etiam noluerit contentari, extunc talem causam cum serie adiudicationis eiusdem in presentiam nostram regiam aut successorum nostrorum valeat differre finalem in ibi superinde discussionem recepturus, harum nostrarum litterarum, quibus secretum sigillum nostrum appensum est, vigore, testimonio mediante. Datum in civitate nostra Brassoviensi, in vigilia festi purificationis virginis Marie gloriose, anno Domini millesimo CCCC^o vigesimo septimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XXXX°, Romanorum decimo septimo et Bohemie septimo.

Átírta Zs. 1427. máj. 8-i oklevelében (482), amelyet átírt ugyanő 1428. júl. 13-i privilégiumában. HHStA Urkundenabteilung, Ungarische Urkundenabteilung, Rep. 16-85. (DF 287106.) – Ennek egyszerű 16. sz.-i másolata: FHKa, Anhang vermischter ungarischer Gegenstände, Rote Nr. 2. (DF 286271.) – Részletét magyar fordításban idézi Izsó: Szemelvények a magyar montanisztika forrásaiból 43.

¹ A szövegben: *valentes*.

123 Febr. 1. Nos Georgius miseratione divina Strigoniensis, Iohannes Collocensis et Bachiensis ecclesiarum canonicè unitarum archiepiscopi, Iohannes Zagrabiensis, sacri Romani imperii necnon regalis et reginalis maiestatum Hungarie supremus cancellarius, Petrus de Rozgon Agriensis, Iohannes Waradiensis, Blasius Transsilvanensis et Clemens Iauriensis ecclesiarum episcopi, Albertus de Nagmyhal prior Aurane, Nicolaus de Gara regni Hungarie palatinus, comes Mathyus de Paloucz iudex curie regie, Ladislaus de Chaak wayvoda partium Transsilvanarum, Ladislaus et Henricus filii condam Iohannis wayvode de Thamasy ianitorum, Petrus filius Herrici de Berzevicze tavarnicorum regalium magistri, Iohannes et Michael Jakch de Kwsal comites Sicularum, Iohannes filius olim Nicolai palatini de Gara, Iohannes de Maroth alias banus Machoviensis, Petrus Cheh de Lewa alias agazonum regalium magister, Petrus alias comes Sicularum et Nicolaus filii condam Detrici palatini de Pelseucz, Georgius filius condam Lewstachii palatini de Ilswa alias comes Zoliensis, Michael filius Salomonis de Nadasd alias comes Sicularum, Iohannes filius condam comitis Petri de Peren, Stephanus filius condam Ladislai bani de Wylak, Stephanus filius condam Stephani bani de Korogh et Emericus filius condam Nicolai wayvode de Marczal Simigiensis et de Werewcze comitatum comes ac capitaneus Zewriniensis memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, universis, quod quia serenissimus princeps et dominus noster naturalis atque metuendissimus dominus Sigismundus, Dei gratia Romanorum rex, semper augustus ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. rex temporali statui serenissime principis et domine nostre, domine Barbare predictorum Romanorum ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatie etc. regnorum regine, sue scilicet conthoralis carissime providere volens, ad eiusdem domine nostre regine status decentem et honorabilem conservationem universas et singulas urburas minerarum auri, argenti, plumbi et ferri aliorumque quorumlibet metallorum nunc habitorum et in futurum acquirendorum civitatum suarum Crempnicziensis ac Schebnicz, Kwnigsperg, Novizolii, Libeta, Bakabanya, Feyerbanya et Hodrech vocatarum pertinentiarumque earundem necnon cusionem monetarum auri et argenti camere sue Crempnicziensis, demptis dumtaxat mineris et urburis cupri, quas ipse dominus noster rex sibi et iuri suo regio reservavit, in concambium et permutationem unversorum et quorumlibet proventuum suorum tricesimalium, qui in quibuscunque partibus regni sui exigi sunt soliti, nunc ad viginti milia florenos auri puri se extendentium, et insuper pro illis octo milibus florenis auri puri, qui pro omnibus et singulis proventibus mardurinalibus necnon censibus et exactionibus ac vinis et bladis civitatum, opidorum, villarum tenutarumque et territoriorum regni Sclavonie per eundem dominum nostrum regem de urburis suis regalibus ipsi domine nostre regine usque ad vite eiusdem tempora prius deputati, ascripti fuerant et appropriati, ex certa sue maiestatis scientia nostrumque omnium accedente ad id sano consilio eidem domine nostre regine similiter usque ad vite eiusdem tempora nove sue regie donationis titulo dedit,

donavit deputavitque, ascripsit et appropriavit, sic videlicet per eandem dominam nostram reginam possidendas, tenendas pariter et habendas, ut ipsa etiam nostra regina omnes et singulos introitus et proventus earundem urburarum et cusionis monetarum predictarum tam temporibus ipsius domini nostri regis, quam etiam successorum eiusdem, regum utputa Hungarie vita sibi comite pro se ipsa totaliter et ex integro percipere et levare valeat atque possit. Ipseque dominus [noster] rex aut eius successores predicti vivente eadem domina nostra regina de ipsis urburis et cusione monetarum regalium nichil penitus disponere nec se de eisdem intromittere valeat seu valeant modo aliquali. Moderationem tamen et limitationem mixture argenti et cupri seu [legam in moneta] argentea pro tempore cudenda necnon deputationem probatoris monetarum auri et argenti ipse dominus noster rex sibi et suis successoribus regibus reservavit. Voluitque insuper, quod ipsa domina nostra regina prefatos universos et quoslibet proventus urburarum et cusionis monetarum predictarum pro maiori et ampliori pecuniarum summa, qua eidem visum fuerit, singulis annis personis idoneis, quibus maluerit, locandi et arendandi necnon comitem urburarum preficiendi, qui eidem proventus urburarum amministrare et questiones inter montanistas emergendas more alias solito debeat diffinire, necnon scansores [earundem montanarum] et cutores monetarum predictarum aliosque officiales semper pro sui libito eligendi et deputandi plenam liberam et omnimodam habeat facultatem. Necnon et ipse dominus noster rex censuit et decrevit, quod si quoquam tempore summa proventuum urburarum et cusionis monetarum regalium predictarum, pro qua scilicet ipsos proventus per eandem dominam nostram reginam locari et arendari contigerit, summam viginti octo milium florenorum auri ipsi domine nostre regine sic, ut premititur, de tricesimis et urburis predictis hactenus provenire solitam quantumlibet excrescere contigerit, extunc ipsa domina nostra regina talismodi excrescentiam seu residuam [eorundem] viginti octo milium florenorum auri ipsi domino nostro regi aut suis successoribus regibus Hungarie reddere et restituere debeat et teneatur. Ubi vero ipsos proventus annotatarum urburarum et cusionis monetarum regalium temporis labente spatio in tantum acciderit decrescere, quod eos ipsa domina nostra regina pro prescriptis viginti octo milibus florenis auri locare seu arendare nequiverit, extunc ipse dominus noster rex aut dicti sui successores huiusmodi defectum et decrescentiam annotatarum viginti octo milium florenorum auri eidem domine nostre regine de preactis proventibus tricesimalibus supplere ac integraliter reddere et restituere [te]neatur et teneantur. Nec hoc idem dominus noster rex pretermisit, quod si et in quantum temporum in eventu sepedictas urburas et cusiones monetarum ab eadem domina nostra regina auferre et manibus suis reappropriare decreverit seu iidem sui successores eorum manibus appropriare decreverint, extunc non aliter, quam reintegratis prius et effectualiter restitutis eidem domine nostre regine per ipsum dominum nostrum regem aut eosdem successores suos universis tricesimis predictis necnon de residuis octo milibus florenis auri

eidem de sepedictis urburis, uti proprius, tum eadem domina nostra regina erat dispositum, aut de aliis proventibus regalibus sufficienti ydoneaque fa[cta] dispositione, de qua videlicet ipsa domina nostra regina, ut pretactum est, contentari voluerit, easdem urburas et cusiones monetarum ab eadem domina nostra regina auferre et ad se recipere valeat et valeant successores sui prenotati. Ipsaque domina nostra regina dum et quando huiusmodi tricesimarum ad viginti et urburarum [aut aliorum] proventuum regalium ad octo milia florenos auri se extendentium plenam, omnimodam ac pacificam et liberam possessionem receperit, extunc mox et in continenti annotatas urburas et cusiones monetarum ipsi domino nostro regi aut eisdem suis successoribus integraliter remittere et resignare debeat et teneatur. Ceterum, licet ipse dominus noster rex comitatum suum Zoliensem necnon castra sua regalia Zoliense, Dobronya, Vegles et Lipche in eodem Zoliensi, et Saskw vocata in Borsiensi comitatibus habita pro memorata conservatione status reginalis maiestatis cum omnibus et singulis eorundem castrorum regalium tenutis, pertinentiis et utilitatibus quibuslibet ad eadem semper et ab antiquo spectantibus per sue regie maiestatis certi tenoris privilegiales litteras eidem domine nostre regine usque ad ipsa vite sue tempora duxerit conferendos, conservatione tamen eorundem castrorum necnon electione, institutione et deputatione castellanorum ad eadem sue maiestati regie usque ad vitam suam dumtaxat reservatos, tamen prefatus dominus noster rex volens dictam dominam nostram reginam, ne ipsa circa assecutionem proprietatis eorundem castrorum ipso domino nostro rege de medio sublato dispendium aliquod seu gravamen patiat, regali tutare remedio, ideo exnunc prescriptos comitatum et castra sua regalia simul cum tenutis et pertinentiis eorundem predictis pure, simpliciter et integre modo simili ex certa sue maiestatis regie scientia nostroque ad id accedente consilio eidem domine nostre regine remittens et resignans manusque suas regias et suorum quorumlibet de eisdem extrahendo et excipiendo sibi denuo et de novo dedit, donavit et contulit seu appropriavit et ascripsit per eandem dominam nostram reginam usque idem tempus vite sue possidendos, tenendos pariter et habendos, ita videlicet, quod memorata domina nostra regina ipsos comitatum et castra prenotata omnesque et quoslibet fructus, redditus et proventus eorundem comitatus et castrorum amodo deinceps plene et integre pro se recipere et levare necnon comites, castellanos aliosque officiales quoscumque ad dictos comitatum et castra pro sui libito instituere et deputare valeat atque possit. Porro idem dominus noster rex mera sua auctoritate regia et potestatis plenitudine scientiaque et consilio prenotatis sanxit, immo liber[aliter concessi]t et indulisit, quod sepedicta domina nostra regina in predictis universis et quibuslibet civitatibus montanarum tam in comitatu Zoliensi, quam alias ubilibet intra regni Hungarie ambitum constitutis et existentibus sibi per memoratum dominum nostrum regem sic, ut premittitur, datis, donatis et appropriatis magistrum tavarnicorum [reginalium], qui universas causas inter cives earundem civitatum coram ipso ventillandas ad instar magistri tavarnicorum regalium,

qui hactenus inter ipsos cives officium huiusmodi exercere consueverat, instituere et deputare plenam et omnimodam habeat auctoritatem. Aliis tamen proventibus magistro tavarnicorum regalium de ipsis civitatibus necnon urburis aut cusione monetarum hactenus provenire solitis eidem remanentibus semper salvis. Et si quispiam regnicolarum regalium de iudicio ipsius magistri tavarnicorum regalium pro tempore constituti contentari noluerit, extunc huiusmodi causam pro deliberatione et discussione [cla]riori in presentiam ipsius domine nostre regine deducere valeat coram eadem fine debito terminandam, si vero de iudicio ipsius domine nostre regine etiam noluerit contentari, extunc talem causam cum serie adiudicationis in presentiam regiam valeat differre a sua serenitate superinde finalem discussionem recep[ur]. Ob hoc nos matura inter nos habita deliberatione concordique et unanimi voluntate, nemine prorsus in hoc discrepante huiusmodi ipsius serenissimi domini nostri regis providam et circumspexam atque perutilem dispositionem deputationemque et ascriptionem ac donationem et collationem pro dicta domina nostra regina factam perspicaci mente sanaque discussione metiendo agnoscentes rationi congruam et prorsus fore consonam equitati eisdem domini nostri regis dispositioni, deputationi, ascriptioni, donationi et collationi modo, quo supra, factas, nostrum omnium plenum adhibuimus consensum et assensum, immo prebemus, consentimus et assentimus harum nostrarum litterarum sigillorum nostrorum appensione munitarum vigore et testimonio mediante. Datum in civitate Brassoviensi, in vigilia festi purificationis virginis Marie gloriose, anno domini millesimo quadringentesimo vigesimo septimo.

Hártyán, egykor 27 darab hártyszalagon függő pecséttel, amelyből 19 darab maradt fenn, a pecsétek a következő sorrendben függnek/függtek az oklevélen: 1. Pálóci György esztergomi érsek (hiányzik), 2. de Buondelmonte János kalocsa-bácsi érsek (ép, vörös viasz, gyűrűpecsét), 3. Albeni János zágrábi püspök (ép, vörös viasz, gyűrűpecsét), 4. Rozgonyi Péter egri püspök (hiányzik), 5. Melanesi János váradi püspök (hiányzik), 6. Csanádi Balázs erdélyi püspök (ép, vörös viasz, gemma), 7. Molnári Kelemen győri püspök (ép, vörös viasz, gyűrűpecsét), 8. Nagymihályi Albert vránai perjel (elmosódott, természetes színű viasz), 9. Garai Miklós nádor (hiányzik), 10. Csáki László erdélyi vajda (ép, természetes színű viasz, gyűrűpecsét, leszakadt), 11. Pálóci Mátyus országbíró (ép, zöld viasz, gyűrűpecsét), 12–16. leszakadtak – de közülük megvan Garai Jánosé (ép, természetes színű viasz, gyűrűpecsét), Tamási Lászlóé (ép, zöld viasz, gyűrűpecsét), Pelsőci Miklósé (ép, zöld viasz, gyűrűpecsét), illetve egy vörös viaszba nyomott gyűrűpecsét –, 17. Kusalyi Jakcs Mihály székelyispán (ép, természetes színű viasz, gyűrűpecsét), 18. hiányzik, 19. Lévai Cseh Péter (ép, zöld viasz, gyűrűpecsét), 20. hiányzik, 21. hiányzik, 22. Ilsvai György (ép, természetes színű viasz), 23. Nádasdi Mihály volt székelyispán (elmosódott, zöld viasz), 24. Perényi János (elmosódott, természetes színű viasz, gyűrűpecsét) 25. Újlaki István (ép, zöld viasz) 26. Kórógyi István (elmosódott, természetes színű viasz), 27. Marcali Imre (elmosódott, zöld viasz). DL 39286. (Bécsi levéltárból kiszolgáltatott iratok 1-6-313.) – Újkori másolata: HHStA, Handschriftenabteilung, Ungarische Akten 333-F-55-61. (DF 276166.) – Opočenská: Slovenika uherských listin 42. latin nyelvű reg., csak 26 pecsétet említ. (Az eredetiből.) – Az eredeti oklevél mára olvashatatlaná vált részeit a Bécsben őrzött másolatból pótoltuk.

124 Febr. 2. (in purif.) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Nogtharkan-i Magnus Márton fia: Miklós fe-

lesége: Katalin asszony (nob.), valamint Kallo-i István fia: néhai László leányai: Dorottya és Erzsébet hajadonok – a maguk, valamint uterinus nővéreik: Kazon-i Pogan (dictus) Domokos mester felesége: Dorottya asszony (nob.) és Potentiana hajadon nevében, terhükkel és szavatossággal –, majd a következő bevallást tették: quia Iacobus et Georgius filii Nicolai de Chornawada ipsis ex parte eorum dumtaxat solum, super dote et rebus paraffernalibus condam nobilis domine Anna nuncupate, filie condam Stephani filii Stephani de dicta Kallo, sororis earum, consortis videlicet condam Michaelis filii Thome de prefata Chornawada, amely az asszonyoknak a néhai Tamás fiának: Mihálynak a Magyar Királyság határain belül fekvő birtokaiból, birtokrészeiből és jogaiból – amelyek a mondott Miklós fiaira: Jakabra és György szálltak – de dicti regni ritu et consuetudine jár, congruam, plenam ac omnimodam satisfactionem impendissent, ezért ők Chornawoda-i Jakabot és Györgyöt, valamint örökösüket és utódaikat is nyugatják.

Papíron, pecsételés nyoma nem látszik. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-3. (DF 221693.)

- 125 Febr. 2. Nos priores artium et vexillifer iustitie populi et communis Florentie tenore presentium damus ac concedimus liberam licentiam, securitatem et salvumconductum Iohani Batnerii de Scolaribus veniendi ad civitate(m) Florentie et ad quelibet alia iurisdictionis nostre loca tam maritima, quam terrestria et ibidem standi indeque discedendi, transeundi et redeundi cum rebus et bonis suis, et quotiens voluerit, libere et secure et absque aliqua molestia vel impedimento eidem modo aliquo inferendo. Non obstantibus aliquibus causis vel occasionibus negotiis sive rebus, debitis vel obligationibus ex contractu vel quasi descendentibus seu aliis, que quomodolibet dici vel excogitari possunt. Salvo, quod presens securitas neque pro bamnis vel condemnationibus neque pro debitis singularum personarum ullo modo ei prosit. Mandantes vobis omnibus et singulis nostris rectoribus et officialibus, subditis et obedientibus, ut presentem securitatem et salvumconductum in omnibus et per omnia observetis et ab omnibus faciatis inviolabiliter observari. Presentibus per totum presentem mensem inviolabiliter valituris. Datum Florentie, die II. Februarii MCCCCXX septimo.

Papíron, a szöveg alatt egy nagyobb és egy jóval kisebb pecsét nyomával. Archivio di Stato di Firenze, Corporazione religiose, Convento 78. Badia Fiorentina 15-318-R. (DF 289073.)

- 126 Febr. 3. Buda. Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Jódi Thador fia: Bálint meg fiai: János, Sandrin, Lukács és Dancs, Iván fiai: István és Mihály, Dragomér fia: Thador és testvére: Balasyr, Dragus fia: Szemere, másik Dragomér fia: Dan, Sándor fia: Iwasko és testvére: Gorzo, hogy ők az őket minden jogn megillető, Máramaros megyei Jód birtokba be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a birtokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be abba őket, és iktassa azt részükre az őket illető jogn örök birtoklásra. Az esetleges ellentmondókat idézze meg jelenléte elé alkalmas időpontra; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt

királyi emberek: Váncsikfalvi Cherges Iván, Velétei Péter. – Mihályi: Máramaros 270. (Átírta a leleszi konvent 1427. máj. 19-i privilégiumában: 534. Székely Nemzeti Múzeum: Barabás Samu gyűjteményének elpusztult okleveleiről készült mikrofilmek, 34. – DF 291379. – Az oklevél 1900-ban a jódi Bálya cs. birtokában volt.) – Az átíró oklevél másik, paténs példánya: Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. T-31. (DF 212376.) – Átírta II. Ulászló 1511. máj. 9-i privilégiumában. Székely Nemzeti Múzeum: Barabás Samu gyűjteményének elpusztult okleveleiről készült mikrofilmek, 35. (DF 291380.) – 1900-ban szintén a jódi Bálya cs. birtokában.

- 127 Febr. 3. Csáktornya. Cillei Hermann zagorjei gróf és fia: Frigyes nyugtája néhai testvérük, Hermann feleségének atya: Ernő bajor herceg részére arról, hogy ő azt a 4000 forintot, amellyel a néhai Cillei Hermann gróffal összeházasított leánya: Beatrix hozományában adós volt, megfizette. – BHStA, Geheimes Hausarchiv, Hausurkunden Nr. 370. (Az oklevél ismeretét Péterfi Bencének köszönjük.)
- 128 Febr. 3. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. A párizsi rektor (prévôt, királybíró) kúriájában az egyetem angol nemzetével folytatott perében (a zágrábi egyházmegyes) Szlavóniai Pál mester el lett marasztalva. Az ítélet szerint meg kell fizetnie a nemzet bursáinak pénzét *per iuramentum paupertatis*. Ezen felül kötelezték az angol nemzet statútumai szerint a *scola* megfizetésére is; minden 15 bursa után 12 párizsi solidust kell letennie. – Denifle: Auctarium II. 356. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 16r.)
- 129 Febr. 4. A vasvári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Péterfalvi Sebestyén fiai: Balázs és Mihály – a maguk meg carnalis testvérük: Miklós nevében – azt a bevállást tették, hogy mivel dédanyjukat (*athavia*) néhai Péterfalvai Ense fia: Péter leányát: Katalint Estan fia: János (prov.) nem nemes apáti hospes-hez adták feleségül, ezért Katalin unokáinak: Aszuági Mátyás fiainak: Mihálynak, carnalis testvéreinek: Györgynek, György fia: Bálintnak, valamint Apáti György fia: Balásznak Ense fia: Péter birtokaiból leánynegyedként egy, az oklevélben pontosan elhatárolt, Apáti, Csencsfalva és az Ilvág folyó mellett fekvő telket adnak át, ők pedig Balászt, Mihályt és Miklóst minderről nyugtatják. – Fejér X/6. 912. (DL 43687. – Múz. törzsanyag, Jankovich-gyűjt.)
- 130 Febr. 4. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° feria tertia post purificationis nostrum ad vigorosum consilium venit Burhardus pellifex unacum Lewpoldo et libere assignavit domum suam sitam inter domum Nicolai ym Grund parte ab una et viduam Czipseryn parte ab altera ita, quod nullus debet esse plenipotens nisi Nicolaus Hirschberg, cui libere assignat etc.; dictus Burhardus fas-sus est, quod prefixus Nicolaus ei domum¹ plenarie exsolvitur, uti ipse a² Burhardo emit.
- Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21b., 1. bejegyzés.
- ¹ Előtte kihúzva két rontott szó. ² Előtte még egyszer: *a*.
- 131 Febr. 4. Róma. Nicolaus Myza perjel, Prágai Pál, Péter, Wenceslaus Grandis, Prágai Leó, Munka (dictus) Pál és Benedek fraterrek, a karmelita rend Prága Újvárosában (Nova civitas) található rendházának jelenleg az esztergomi egyházmegyei Privigye közelében fekvő, szintén karmelita kolostorban tartózkodó tagjai kérik a pápát, hogy a mondott kolostorhoz tartozó falu, malom, különböző

földek és egy udvarház 10-15 forintnyi, nagybeteg testvéreik ruháira (*vestimenta*) fordítandó jövedelmét megkapják. – Az (Ilsvai) György zólyomi ispán atyja: (Ilsvai) Leusták nádor alapította kolostorból a korábbi szerzetesek, akik többek között az említett udvarházat is eladták, különböző botrányokba keveredvén elmenekültek, és az épület már tizenöt éve üresen állt, amikor a husziták által Prágából elűzött kérelmezők megérkeztek, és őket György zólyomi ispán befogadta. A kérelmezőket pápai engedéllyel a garamszentbenedeki apát már felmentette az irregularitás alól, amelyet azért vontak magukra, mert az említett falut, malmot, földeket és az udvarházat pápai engedély nélkül vették a birtokukba. – Az új (pápai) mandátum kijelölt végrehajtója a garamszentbenedeki apát. – Lukcsics I. 906. sz. (Reg. suppl. vol. 206, fol. 227b. – Reg. Vat. vol. 271, fol. 228.)

- 132 Febr. 5. A kolozsmonostori konvent emlékeztetül adja, hogy Cegei Lőkösi Antal a maga és Lőkösi Tamás, Cegei László fia: Zsigmond, Bánkházai Veres Péter, Szentegyedi Vas Mihály, János, László, Pál, Tamás, másik Mihály, Vid, valamint ugyanezen Vas-ok más testvérei és fiai nevében is tiltakozott az ellen, hogy Szentmártoni Császári György és Benedek a Császár nevű birtokot Göci Györgynek és testvéreinek el akarják idegeníteni, holott azt szomszédság jogán ők vehetnék zálogba; egyúttal Császári Györgyöt az elidegenítéstől, Göci Györgyöt pedig a birtok elfogadásától eltiltotta. – Wass oklt. 377. sz. (Wass cs. lt. 13-17. – DF 253048.)
- 133 Febr. 5. (in monte Sancti Martini, in Agate) György szepesi prépost Zs.-hoz. Az elmúlt Ince-napon (1426. dec. 28.) megjelent előtte Glauchner Miklós bártfai bíró és Czauzer János bártfai polgár, majd felmutatták Zs. 1426. febr. 11-i oklevelét (ZsO XIII. 122. sz.). Ezt követően bemutatták Zs. 1424. (júl. 5-i) privilégiumát is, amely magában foglalta I. Lajos király (1376. évi) oklevelét is (vö. uo. XI. 792. sz.). Ebben többek között arról is szó esett, hogy Bártfai minden évben, György-napkor 500 aranyforintot tartozik fizetni regie maiestati et ad cameram suam.¹ Mivel azonban ő maga a tárnokmesterrel együtt más ügyekben elfoglaltatván Balyczki András özvegyét nem tudta személyesen felkeresni, elküldte hozzá a szepesi káptalan kanonokját: Ros Jánost, hogy az említett okleveleket az özvegynek bemutassa. Ő visszatérve elmondta, hogy újév másnapját követő pénteken (1427. jan. 4.) felkereste az özvegyet Sklabyna várában, és presente Georgio familiari civitatis Barthfa ismertetni akarta vele az okleveleket, ám az özvegy azt válaszolta, hogy az ügyben Antal apát napján (jan. 17.) megbízottat fog küldeni a préposthoz válaszára. A mondott időpont elérkezvén sem maga az özvegy, sem pedig a megbízottja nem jelent meg.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes mandorla alakú pecséttel. Bártfai város lt. 170. (DF 212850.) – Iványi: Bártfai 30/171. sz.

¹ Az ügy előzményeire bővebben lásd ZsO XIII. 122. sz.

- 134 Febr. 5. Róma. Demeter, a veszprémi egyházmegyei és a bencés rendhez tartozó tihanyi apátság apátja kéri a pápát, hogy helyezze át az ugyanezen egyházmegyei és szerzetbeli somogyvári Szent Egyed-monostor élére, amelynek évi jövedelme 90 kamarai aranyforint, és amely Tamás (apát) halálával üresedett meg. – Lukcsics I. 907. sz. (Reg. suppl. vol. 206, fol. 284v.)
- 135 Febr. 5. Róma. V. Márton pápa bullája a veszprémi püspökhöz. A veszprémi egyházmegyei és Szent Benedek rendjéhez tartozó, Tamás apátnak a Római Kúrián kívül bekövetkezett halálával megüre-

sedett somogyvári Szent Egyed-apátságot Demeter tihanyi apátnak adta. Ezért felhatalmazza, hogy az apátságba, amelynek évi jövedelme 90 kamarai aranyforint, ha a felette való rendelkezés az apostoli székhez tartozik, és a tisztségre más nem lett kánonilag jelölve, Demeter apátot iktassa be, és miután a pápának szóló, forma szerinti kötelező hűségesküt kivette tőle, az apátság lelki és világi kormányzatát teljességgel adja neki, és alattvalóit kötelezze engedelmességre; az eskü letételéről pecséttel megerősített oklevelét állíttasson ki, amelyet küldjenek meg. – Pannonh. rendt. X. 649., kihagyásokkal. (Reg. Vat. Martini V. ann. X. lib. I. B. fol. 244.) – Mon. Rom. Vespr. III. 59., kihagyásokkal. (Reg. Lat. vol. 267, fol. 244.) – Lukcsics I. 907. sz., a szupplikációval összevonva. (Uo.) – Pannonh. rendt. XII/B. 158., részletes tartalmi ismertetés. (Pannonh. rendt. X. szövege után.)

- 136 Febr. 6. Szeben. Rozgonyi István győri, fejéri, bakonyi és egyéb ispán¹ minden várnagyához, offciálisához, bírójához, villicus-ához és adószedőjéhez. Mivel ő Szeben város polgárait és hospeseit a magyar királyoktól elnyert, különböző adókra és vámokra vonatkozó szabadságaikban csorbítatlanul meg akarja tartani, megparancsolja nekik, hogy a város polgáraitól és hospeseitől semmiféle vámot (*tributum*) ne követeljenek; oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – Z-W. IV. 272. (Szász Nemzeti Levéltár, Urkunden 2-50. – DF 244695.)

¹ A latin formula az alábbi: *Stephanus de Rozgon Lauriensis, Albensis, Bakoniensis et cetera comitatum comes*. – A hátlapon: *littere comitum Themesiensium et aliorum*.

- 137 Febr. 6. (in Dorothee) László sági prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Sember-i vagy Dyznos-i Mihály fia: Miklós (nob.), és felmutatta a konvent egy 1312. okt. 18-i oklevelét (Anjou oklt. III. 383. sz.), majd kérte annak átírását, amelyet a konvent meg is tett, és oklevelét átírásba foglaltan adja ki Mihály fia: Miklós részére. – A hátlapján jobbról a plica felett: *lecta*.

Hártyán, a függőpecsét befüggesztésének helyén bevágásokkal. DL 69437. (Kubinyi cs., kovári.)

- 138 Febr. 6. (in Dorothee) László sági prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előtte Sember-i Mihály fia: Miklós, és felmutatta a konvent egy 1315-ben kelt oklevelét (Anjou oklt. IV. 208. sz.), majd annak átírását kérte, amelyet a konvent meg is tett, és oklevelét átírásba foglaltan adja ki Mihály fia: Miklós részére. – A hátlapján jobbról a plica felett: *lecta*.

Hártyán, a függőpecsét befüggesztésének helyén bevágásokkal. DL 69438. (Kubinyi cs., kovári.)

- 139 Febr. 6. Item anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo septimo in die Dorothee virginis nostrum vigorosum accedens consilium discretus Iohannes Glawchener et fassus est coram nobis, quod ipse emisset terram arabilem cum fenetis iacentem circa aquam Prizz de discreto iudice de Cleppils antiquo pro florenis Cassoviensibus LXXXX; hec emptio facta est in die Symonis et Iude in anno Domini etc. XXVI¹ sic, quod dictus Iohannes Glawchener antefato iudici de Cleppils singulis annis florenos X eiusdem monete tamdiu quousque ad plenum expagavit, sed quia illud videlicet talem solutionem novius non

esse congruam, idcirco inter predictos videlicet Iohannem Glawchener et iudicem de Cleppils tale pactum, ut dictus Iohannes Glawchener incipere debet in dominica proxima post Dorothee² et dent antefato iudici de Cleppils solvere XV florenos numeri predicti, tandem singulis annis debet solvere XV florenos dicte monete, tamdiu quousque prefixam terram arabilem ad plenum exsolverit et expagaverit.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21b., 3. bejegyzés.

¹ 1426. okt. 28. ² 1427. febr. 9.

- 140 Febr. 7. (f. VI. p. Dorothee) A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Zylkerek-i István fia: Antal Pethlend-i János fiai: Miklós, Gergely és Antal nevében és tiltakozva bejelentette, hogy Mocz-i Myske, Sandrinus fia: Miklós és Barnabás fia: János, valamint Noway-i Fülöp fia: János a Pethlendi-ek Kolozs megyében fekvő Bozkuth nevű birtokát minusiuste et indebite recaptivassent, occupassent eandemque sibi ipsis apparari facere niterentur a nevezettek nagy kárára. Antal a megbízói nevében a Mocz-iakat és Noway-i Jánost a jogtalan birtokfoglalástól, a birtok használatáról és továbbadományozásától eltiltotta lege requirente.

Papíron, hátlapján a kissé töredékes pecséttel. DL 62801. (Bethlen cs., betleni.)

- 141 Febr. 7. Item anno Domini millesimo CCCC^o XXVII feria sexta post Dorothee virginis nostrum accedens consilium Symon Magnus Dehündir¹ et petivit, ut ad librum scribere civitatis solutionem domus Iohannis Cleppler, quam in anno Domini etc. XXIII fecit coram nobis, ideo nos petitiones ipsius exaudiri et inscribi facimus in die, quo supra, quod nobis protunc coniuratis omnibus constat, quod prefixus Symon Magnus posuit II^{1/2}^c florenos Cassovienses pro medietate domus Iohannis Cleppler, in qua Dines² molendinatoris habitavit, sic quod eadem domus unacum allodio ad eandem spectans domum integrare Symonem Magnum, quot secunda medietas est predicto Symone iuridice ad iudicata; id nos unanimes protestavimur.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21b., 2. bejegyzés.

¹ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „u” betűket „ü” betűnek írtuk át. ² A névre lásd ZsO XII. 911. sz., a 353. oldalon.

- 142 Febr. 7. Róma. Bélai János fia: Miklós bácsi székesegyházi főesperes és kanonok kötelezi magát Pál nazareni érsek útján, hogy tíz hónapon belül megfizeti az annatát a Jakab halálával elnyert, 40 aranyforint jövedelmű javadalma után. – A collatio 1426. márc. 16-án történt. – Annatae 53/58. sz. (Camera Apostolica, Annatae vol. 2, fol. 233r.)

- 143 Febr. 8. A kolozsmonostori konvent Váraskeszi Lóránt erdélyi alvajdához. 1427. jan. 24-i parancsa (92) értelmében Macskási Péter alvajdai emberrel maguk közül Simon kajántói plébánost küldték ki tanúbizonyásgul, akik visszatérve elmondták, hogy ők Ágota napján (febr. 5.) kimentek Szomordok birtokra, ahol a szomszédok és határosok útmutatása alapján megjárták a birtok határát, ám annak a többek között Máriatelke birtok felőli elhatárolásának Gibárti Beden fia: Péter fia: Domokos a maga meg frater-ei: György, Imre és László, továbbá Beden fia: László fia: Balázs és felesége: Márta (nob.), valamint Gibárti Miklós fiai: Tamás és István nevében is ellentmondott, majd a Szentmihálytelke és Buda birtokok felőli elhatárolásnak a Szentmihálytelkén lakó János fia: Mihály Tamásfalvi Illés fia: Gergely fiai: György, Tamás és Imre, meg Szentmihálytelkei Tamás és István, továbbá Farnasi Vörös Dénes, Valkói Mihály, István fia: János, Miklós fia: László fia: Benedek, valamint Szentpáli Gyula: fia: László fia: János nevében mondott ellent. Ezért a nevezetteket böjtközép ünnepének (ápr. 2.) nyolcadára Szomordoki Imre ellenében az alvajdai jelenlét elé idézték. – Teleki I. 496. (DL 73673., pag. 45–48. – Teleki cs., marosvásárhelyi. A jelentésnek a kolozsmonostori konvent által 1761-ben készített átiratából.) – A jelentés eredeti példánya: DL 28967. (KKOL, Metales B-20.) – 1679. évi hitelesített másolata: DL 37210. (Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscalis lt. 22-37-B.)
- 144 Febr. 9. Bejegyzés Szomolnok városkönyvében, amely szerint 1426. febr. 9-től a mai napig a rézből származó bevétel *extendit se ad centenarios, videlicet II^m II^c et 19, terciale I.* – Stadtbuch von Schmöllnitz 75. (OSZK Kézirattár, Cod. Lat. 385. [Szomolnok városkönyve] fol. 5r, 4. bejegyzés. – DF 252482.).
- 145 Febr. 10. (3. die sab. a. Scolastice) Az egi káptalan Zs.-hoz. Jan. 5-i parancsa (21) értelmében Bekthaza-i Zel (dictus) Mihály királyi emberrel maguk közül Jakab karbeli klerikust küldték ki tanúbizonyásgul, akik visszatérve elmondták, hogy ők Skolasztika-nap előtti szombaton (febr. 8.) kimentek Torna megyébe, ahol mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a király levelében leírt panasz szerint történt.
- Papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. DL 64241. (Kapy cs.)
- 146 Febr. 10. (Zegedini, f. II. a. Valentini) Warda-i Miklós csongrádi ispán azt a pert, amelyet Miklós frater garamszentbenedeki apát és Chantelek-i officíalisa: Hydaga-i Bálint deák folytatnak Zeer-i Posa fiai: György és Gábor ellenében Bálint-nap előtti hétfőn (febr. 10.) iuxta continentiam litterarum domini nostri regis, introductionem dicte cause in se denotantium, super factis in eysdem contentis jelenléte előtt, propter arduitatem ipsius cause György-nap utáni hétfőre (ápr. 28.) ad interessentiam universitatis nobilium dicti comitatus statu in eodem halasztja, amikor is a feleknek összes oklevelüket, amit egymás ellen bírnak, be kell mutatniuk.
- Foltos, szakadt papíron, zöld viaszba nyomott zárópecsét töredékeivel. DL 92710. (Festetics cs. lt., Csongrád 44.) – Az oklevél a Szeri Pósa fiak példánya volt.
- 147 Febr. 11. (15. die f. III. a. purif.) A váradi káptalan Zs.-hoz. Tudja meg, hogy jan. 27-i parancsa (104) értelmében, az abban foglaltaknak megfelelően Janosd-i László fia: Fábián királyi emberrel maguk közül András mestert, a Krisztus

teste-kápolna igazgatóját küldték ki tanúbizonysággal, akik visszatérve elmondták, hogy ők gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe előtti kedden (jan. 28.) kimentek Erdewgyrak birtokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után bevezették (Wasari-i Andrást) a megnevezett birtokrészbe és iktatták azt részére zálogjogon birtoklásra.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. EME Lt., Fráter cs. lt. 10. (DF 261177.)

- 148 Febr. 11. Bécs. Liopard Weys bécsi polgár Sopron város bírójához és tanácsához. Megjelent házában Walthersdorf-i Hans Schurnprant, és igazoltan a saját pénzéből kifizette azt a két dénárfontot, amely tartozás a Lipót házában betegeskedő nővére miatt állott fenn, továbbá nála egy fejedőt (*haube*) is vásárolt. – Házi I/2. 326. (Sopron város lt. D 718. – DF 202352.)
- 149 Febr. 12. (f. III. p. Scolastice) Pozsony város tanácsa előtt Huppl Janus und Elspet, sein hausfraw elismerik, hogy adósai és fizetniük kell dem erbern Purkart Pesler und seinen pruedern vyer und vycerzig guldein in golt. Azt ígérik, hogy Petronella-napkor (máj. 31.) fizetnek huszonkettő, Egyed-napkor (szept. 1.) tizenegy, és Katalin-napkor (nov. 25.) tizenegy aranyforintot. Ha nem fizetnének, a hitelezők valamennyi jószágukkal szabadon rendelkezhetnek.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 196. (DF 286772.) – Act. Prot. 204.

- 150 Febr. 12. Róma. A váci káptalan és Garai Miklós nádor kéri a pápát, hogy a közöttük lebonyolított birtokcseréhez – amelyben a nádor két Pest megyei lakatlan prédiúért (*Zerethwen, Pethlen*), amelyek értéke 3 forint, egy, Buda falain belül fekvő, hét forint értékű házat adott Fülöp egykori váci püspök beleegyezésével a káptalannak – adja hozzájárulását. – Lukcsics I. 908. sz. (Reg. suppl. vol. 208, fol. 51b.) – BTOE III. 904. sz. (Uo.) – Végh: Buda helyrajza II. 69/206. sz. (Uo.)
- 151 Febr. 12. Róma. János veszprémi püspök a commune és minutum servitium-ából – a Medici testvérek és kereskedőtársaik által – 235 forintot megfizetett, a fennmaradó rész kifizetésére pedig Márton-napjáig (nov. 11.) haladékosan kapott. – Cameralia I. 628a sz. (Camera Apostolica, Obligationes et solutiones vol. 63, fol. 74r.)
- 152 Febr. 12. u.¹ Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs. követéhez: János veszprémi püspökhöz. Néhány napja ratifikálta és küldte el békemegállapodást, hogy ne tűnjön úgy, hogy önként áll el ettől. Kéri postafordultával véleményét, hogy mit válaszoljon a velenceiek mellékelt levelére.² – Carteggio II. 25/177. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.)

¹ A milánói herceg 1427. febr. 12-én ratifikálta a megállapodást (Osio II. 283.). ² A melléklet hiányzik.

- 153 Febr. 13. (Bude, 32. die oct. epiph.) Zs. azt a pert, amelyet Bathmonstra-i Theutheus (dictus) László fia: János folytat Bool-i Gergely ellenében az ő korábbi halasztólevele értelmében az utóbbinak a Baranya megyei Kerekegház és Kert-hews(!) birtokok határjárásakor tett ellentmondása miatt a jelen vízkereszti nyolcadon a királyi különös jelenlet előtt, de voluntate universonum nobilium et procuratorum ad dictas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyol-

cadára halasztja a különös jelenlét elé. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre ac reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.*

Papíron, vörös viaszba nyomott zárópecsét darabjaival. DL 80079. (Zichy cs., zsélyi 213-2055.)

- 154 Febr. 13. (Bude, 32. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor azt az oklevélbemutatást, amelyet Kezew-i Péter fiának: Gáspárnak Gyemes-i Forgach (dictus) Miklós fia: János ellenében az ő halasztólevele értelmében, egy régebbi bírói intézkedésében foglalt ügyben a jelen vízkereszti nyolcadon kellett volna megtennie jelenléte előtt, *ex voluntate regni nobilium et procuratorum ad ipsas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.* – A hátlapon alul: Sgh (kézjegy), alatta: Shp (kézjegy), solvisset.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. DL 59107. (Forgách cs.)

- 155 Febr. 13. (Bude, [3]2. die oct. epiph.) Pálóci [Mátyus] országbíró azt a pert, amelyet [Symon-i Imre]¹ fia: Imre folytat Kyswassan-i Jakab fiai: [...] és István, továbbá Ferenc és György, valamint Ferenc vejei: Pathkos [...] és Gergely ellenében a sági konvent vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben [a jelen vízkereszti nyolcadon] jelenléte előtt, *de voluntate universorum nobilium regni [et procuratorum ad ipsas octavas]² confluentium, György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.*

Keresztben kettészakadt papíron, amelynek bal oldala hiányzik. DL 43727. (Múz. törzsanyag, 1904-69.)

¹ A hátlapi címzés alapján pótolva. ² Az ugyanezen nyolcadon kiadott további perhalasztások formulájából kikövetkeztetve.

- 156 Febr. 13. *In Christi nomine. Amen. Anno a nativitate eiusdem Domini millesimo quatragesimo [vi]gesimo septimo, indictione quinta, die tertio decimo mensis Februarii, regnante serenissimo principe et domino, domino Sigismundo, Dei gratia illustrissimo rege Romanorum, semper augusto ac Ungarie, Dalmatie, Crovatieque rege temporibusque reverendi in Christo patris, domini, fratris Tome eadem et apostolice sedis gratia archiepiscopi Segniensis, magnifici et potentis domini, domini Nicolai de Frangepanibus, comitis Vegle, Modrus Segnieque etc.¹ nec non regnorum Dalmatie et Crovatie bani nobiliumque virorum domini Francisci de Raduchic² legum doctoris, vicarii Segnie, Clarii Atobis et Antoni condam iudicis Iacobi, iudicum³ civitatis Segnie, actum in dicta civitate, in apotheca ser Nicolai Tragurini presentibus iudice Stefano, ser Roberto Iacobi de Areçio,⁴ ser Nicolao Tragurino et ser Tomaxio⁵ Ludoviçi, testibus ad hec vocatis, habitis et rogatis, ibique ser Çanotus Iohanis Cavalcanti de Florençia fuit contentus et confessus coram me, Iohane notario et dictis tes-*

tibus, se habuisse et manualiter recepisse a magnifico domino, domino Nicolao comite et bano supradicto ducatus duo millia auri boni et iusti ponderis, omni exceptione renunciata, ex resto quantitatis ducatorum decem milia et septuaginta novem auri boni, quos prefatus dominus banus Nicolaus tenebatur dare condam magnifico viro, domino Piponi de Oçora, comiti Themessiensi, de quibus ducatis duobus millibus prefatus ser Çanotus fecit et dedit poliçam prefato domino bano scriptam, ut dicitur, manu sua propria, presentibus bonis viris, testibus die vigesimo nono mensis Decembris (dec. 29.) proxime elapsis. Insuper ante dictus ser Canotus⁶ promisit dicto domino bano cum toto sue posse adoperari et sollicitare cum Filipo Scolari, ut ipse Filipus conveniret cum domina Barbara, consorte condam domini⁷ Piponis, ut ipsa domina scribat domino bano prefato, quod dicti duo millia ducati sunt bene dati et soluti, et si ipsa domina Barbara n[olueri]t consentire neque scribere, quod tunc Filipus antefatus debeat scribere ipsi domino bano afirmando et ratificando, quod dicti duo millia ducati sunt bene dati et soluti. In casu, quo ipse Filipus noluerit scribere nec consentire, ipso facto prefatus Çanotus sit et remaneat obligatus prefatum dominum Nicolaum banum conservare indempnem de omnibus premissis, promittens atenderi omnia supradicta sub pena dupli dicte quantitatis dicatorum duo milia ducatorum auri boni; stipulatus promissa refectione omnium dampnorum et expensarum cum interesse litis et ext(r)a et obligatione omnium suorum bonorum, cuius pene medietas sit curie et alia medietas ipso domino bano deveniat et pena comissa soluta vel non rato manente contracto usque ad finem omnium premissorum.

Papíron, a szöveg alatt Pagóí néhai György fia: János császári közjegyzőnek, egyúttal Zengg város írnokának hitelesítő záradéka és közjegyzői jegye (a képét lásd ZsO VIII. 391. oldalán). Archivio di Stato di Firenze, Archivio diplomatico, Prov. Badia Fiorentina 6. (DF 288340.) – Középkorú másolata (a közjegyzői záradék nélkül): Archivio de Stato de Firenze, Corporazione religiose, Convento 78. Badia Fiorentina 15-261. (DF 289052.) – Tartalmilag átírta Zengg város 1427. jún. 16-i oklevelében: 665. (Uo. 15-232. – DF 289040.) – A másolat szövegének olyan eltérő alakvariánsait, amelyek grammatikailag vagy értelmileg lényegtelenek (pl. Nicholas, Filippus), nem tüntettük fel.

¹ A másolatban tévesen: *rex*. ² A másolatban: *Raduchis*. ³ A másolatban: *iudicio*. ⁴ A másolatban: *de Aretio*. ⁵ A másolatban: *Tomasio*. ⁶ A másolatban a hiányzó mellékjelet pótolták: *Çanotus*. ⁷ Az eredetiben a szó kétszer írva.

- 157 Febr. 13–21.¹ (Bude, [... die oct. ...]) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Bala-i Tamás fia: [János]² és Bartha-i Imre fia: Miklós folytatnak [Zenthmiklos-i Posar László]² ellenében az ő korábbi halasztólevele értelmében a Borsod megyei Jethew és Sedernak, valamint a Heves megyei Bala, Balazenthmiklos, [...] és Thymarghaza birtokok iktatásakor tett ellentmondás miatt jelenléte előtt [a jelen vízkereszt nyolcadon], de voluntate universorum regni nobilium et procuratorum octavas ad [ipsas confluentium] György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.

Papíron, amelynek kb. a jobb oldali kétötöd része hiányzik. KEML 3199, Palásthy cs. lt. 14-34-208. (DF 281982.) – Tóth: Palásthyak 146/211., reg.

¹ Mivel az oklevélben a pert a György-napi nyolcadra halasztották, ebből kifolyólag minden biztonnal a vízkeresztí nyolcadon tárgyalták. Perhalasztásokat ezen alkalommal a nyolcad 32. és 40. napja között adtak ki, ezt vettük alapul a körülbelüli datáláshoz. ² A hátlapi címzés alapján pótolva.

- 158 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Pethew fia: János fiai: László, Dénes és Pethew folytatnak Nadasd-i Gaspar és annak hatvan előállítandó jobbágya ellen korábbi perhalasztó levele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben a jelen vízkeresztí nyolcadon a királyi különös jelenlét előtt, ex voluntate universorum nobilium et procuratorum ad easdem octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 92711. (Festetics cs. lt., Misc. 375.)

- 159 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Zs. azt a pert, amelyet Zerethwa-i János és Mayus folytatnak Chaph-i László ellenében az ő perhalasztó levele értelmében meg ő idéző- és a leleszi konvent válaszlevelében leírt ügyben, a jelen vízkeresztí nyolcadon a királyi különös jelenlét előtt, ex voluntate universorum nobilium regni nostri et procuratorum ad quas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari. – A hátlapon alul: Gh (kézjegy), solvit.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. EME lt., Vécsey cs. lt., Oklevelek 160. (DF 254384.)

- 160 Febr. 14. (Bude, in Valentini) Zs. a sági konventhez. Elmondták neki Pyr-i Péter nevében, hogy Lewa-i Cheh Péter (magn.) és familiárisa: Kalna-i István fia: László meg ennek familiárisa: Deresk-i Domokos, továbbá Cheh Péter Thezer birtokon lakó jobbágjai: Begy Péter, Péter faber, Chenek Tamás, Thezery Makos, Myko fia: Demeter és frater-e: Kelemen, Hercheg György, Verga Jakab, Benchyk Segyk, Mihály deák, Bozo János és fia: Hanus nemrégiben quoddam fossatum pro quodam molendino in territorio possessionis eiusdem Petri effodissent, et idem Petrus Cheh preparari fecisset, ami által Péternek igen nagy kárt okoztak potentia mediante. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi em-

berek: Stephanus de Daras, Nicolaus, Stephanus de Pyr, Michael Chepe de eadem, Andreas similiter Chepe de eadem, Petrus Farkas de Teryen.

Átírta a sági konvent 1427. márc. 8-i jelentésében: 250. DL 73499. (Orczy cs.)

- 161 Febr. 14. (Bude, in Valentini) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Pazon-i Lukács fiai: Miklós, György és László, e László fiai: István és György, továbbá Péter fia: Czeres (dictus) László meg fiai: János, András és Péter nevében, hogy Dénes fiai: Mátyás, Barnabás és Gergely de eadem – Pazon-i Benedek fiainak: Berecknek és Jánosnak az akaratából és engedélyével – unacum Michaele Salmadi, Clemente Curta, Fabiano, Iohanne filiis eiusdem Clementis, Thoma Thaar, Stephano Buzas, Francisco Cibak, Petro Zekeres, Stephano Konth, Thoma Hegy, Michaele Balog, Thoma Napraneze, Georgyo Kedeziestew, Ladislao Thorok, Egidyo, Blasio filiis suis, Paulo filio Elye, Damiano Geges, Ladislao Lengel, Nicolao There, Mathya Andocz, Iohanne Bakoch, Ladislao Ag, Anthonio Czenes, Petro Fodor, David, Benedicto Andoch, Thoma Duca, Blasio filio Chezaine, Petro filio suo, Paulo Santa, Luca Potrohy, Petro Nemeth, Josa, Valentino Kalay, Laurentio Kemanes, Ladislao Kever, Iohanne Thoth, Gregorio fabro, Thoma Bachoch, Petro Kemenes, Symone filio suo, Benedicto Fekethe, Ladislao, Petro Zeles dictis, Benedicto Seczeni, Symone similiter Soczeny(!), Nicolao Bachocz, Georgyo Magno, Francisco Ag, Andrea Vyda familiaribus et iobagionibus ipsorum a panaszosok határjelekkel elválasztott erdejét kivágták, elpusztították és a fát elszállították potentia mediante az ő igen nagy kárukra. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Petrus, Georgius, Anthonius, Benedictus de Arthanhaza, Georgius de Feldes.¹ – A hátlapon alul: G (kézjegy).

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-15. (DF 221727.) – A hátlapján keresztben konventi feljegyzés, amely szerint Arthanhaza-i Antal királyi ember Bálint frater konventi tanúbizonyosság jelenlétében a vizsgálatot *in Zabocz* megyében elvégezte. *Datum in dom. Ramis palmarum* (ápr. 13.).

¹ Az utána felsorolt királyi emberek neveit utóbb kihúzták: *Blasius Mathei seu Mathyas Laurentii de Bezenyed neve Dyonisius, Mathyas sive Michael de Gegen ve Anthonius aut Sebastianus de Senew vel Clemens aut Laurentius sive Dominicus, Andreas de Kerech an Ladislaus Bugy vel Thomas de Czur aut Andreas, Michael sin Valentinus de eadem.*

- 162 Febr. 14. Buda. Zs. a váci káptalanhoz. Megyeri János fia: Antal, Gergely fia: János, Péter, László és Miklós elmondása szerint bizonyos, birtokjogaikat igazoló oklevelek sekrestyéjükben vannak a szokásoknak megfelelően elhelyezve, amelyekre a felsoroltaknak jogaik védelmében szükségük van. Ezért megparancsolja nekik, hogy keressék elő azokat és adják ki azokat a részükre átírásban. – Fejér VII/5. 453. (Átírta a váci káptalan 1427. máj. 1-jei privilégiumában: 453. A Gorove Lászlónál volt eredetiből.)

- 163 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor azt a bizonyíték bemutatást, amelyet Gyemes-i Forgach Péternek és Jánosnak kellett megtennie Chethnek-i László felhévízi keresztes rector, meg János és Miklós ellenében az ő korábbi perhalasztó és idézőlevele, illetve a jászói konvent jelentése értelmében, az azokban foglalt ügyben a jelen vízkereszti nyolcadon jelenléte előtt, amikor iudicia centum et triginta trium marcarum dupplata cum dupplo dupplato nobis et parti adverse is meg kellett fizetniük, ex voluntate nobilium regni et procuratorum ad easdem octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja simulcum dictis iudiciis. – A hátlapon alul: Shp (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 11897. (NRA 1549-96.)

- 164 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor annak a pernek a megvitátását, amely Bathmonostra-i Thytews László fia: János mint felperes, illetve Mare-i Gwnya Miklós fiai: András és Mihály mint alperesek között a korábbi perhalasztó levele értelmében Mare castrum és tartozékai ügyében a jelen vízkereszti nyolcadon, amikor az alpereseknek hat márka bírságot is fizetniük kellett volna neki és perbeli ellenfelüknek, ex voluntate nobilium regni et procuratorum ad ipsas octavas confluentium a bírsággal együtt György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: Shp (kézjegy), persolvisset.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 80080. (Zichy cs., zsélyi 213-2056.) – Zichy VIII. 265., reg.

- 165 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet a váradi káptalan folytat Pelsech-i János fia: Miklós és Imre vajda fia: László fia: Imre ellenében az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, bírói intézkedésében és az egri káptalan prescriptionalis levelében foglalt ügyben a jelen vízkereszti nyolcadon jelenléte előtt, ex voluntate nobilium regni et procuratorum ad ipsas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: Shp (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. HML 753, Egri székesfőkáptalan mlt. 19-6-1-40. (DF 210677.)

- 166 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Polyi Lőrinc fia: János és Scenche(!)-i Ambrus felesége: Erzsébet (nob.), Frank és János fia: László folytatnak György szepesi prépost ellenében az ő perhalasztó levele értelmében, a Poli, Gad, Scenthe és Ench birtokok határjárásakor tett elmentmondás miatt, a jelen vízkereszti nyolcadon a jelenléte előtt, ex voluntate nobilium regni ac procuratorum ad ipsas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: Chp (kézjegy), solvisset.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Szepesi káptalan mlt. 1-5-95. (DF 272224.)

- 167 Febr. 14. Buda. Garai Miklós nádor azt a pert, amely egyfelől Gyarmati Balázs fia: Miklós, másfelől Leszkóci Kis István, Divéki Bálint felesége: Dorottya és Mihály szklabonyai várnagy felesége: Nesthe között folyik a Turóc megyei Kostyán birtok tárgyában, *ex voluntate nobilium regni et procuratorum ad ipsas octavas confluentium* György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: *Shp* (kézjegy), *solvisset*; B. – Balassa 279. sz. (DL 65867. – Balassa cs.)
- 168 Febr. 14. Buda. Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Ónodi Cudar János és Jakab fia: Simon folytatnak Károlyi Jakab, Lőrinc, Bertalan és János ellenében perhalasztó levele értelmében a jelen vízkeresztii nyolcadon, *ex voluntate nobilium regni et procuratorum ad ipsas octavas confluentium* György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: *Shp* (kézjegy), *solvisset*. – Károlyi II. 103. (DL 98877. – Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.)
- 169 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Gyemes-i Forgách Miklós özvegye: Márta (nob.) meg fiai: János, István, Imre, László, Péter és György folytatnak Charad-i Domokos ellenében a nyitrai káptalan vizsgálati- és válaszelevele értelmében, az azokban foglalt ügyben jelen vízkeresztii nyolcadon, de voluntate universorum regni nobilium et procuratorum octavas ad easdem confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.

Alul hiányos, restaurált papíron, zárópecsét nyomával. DL 59108. (Forgách cs.)

- 170 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Bathmonostora-i Thyuthes (dictus) László fia: János folytat Zer-i Possa fiai: György és Gábor, valamint Sándor fiai: Márk és István ellenében az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, a pécsváradi konvent idézőlevelében foglalt ügyben a jelen vízkeresztii nyolcadon jelenléte előtt, de voluntate universorum regni nobilium et procuratorum ad dictas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: LS (kézjegy), *solvisset*.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 80081. (Zichy cs., zsélyi 213-2057.)

- 171 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Zalok-i Demeter deák folytat Péter egri püspök és a káptalan, Porozlo-i Hanchko fia: János özvegye (nob.), Jakab fia: másik János, valamint Zadan-i Tamas deák ellenében az ő perhalasztó levele értelmében super facto contradictionis statutionis medietatum quarundam possessionis Porozlo predictae ac prediorum *Rabatheleke, Moharthw* ac tributii et vadi in dicta Porozlo exigii solutorum, item piscinarum *Palotha, Egerthe[u], Zarthas* et *Nyaradfoka* vocatarum in facie dicte possessinis Porozlo in comitatu Hevesuyvariensi existentis habitantium a jelen vízkeresztii nyolcadon, de voluntate universorum nobilium regni et procuratorum ad dictas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 97054. (Vay cs., berkeszi.)

- 172 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Chepanhaza-i István fia: Bálint folytat Debrenthe-i Hym fia: Benedek özvegye és fia: Tamás, továbbá három jobbágyuk ellenében az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, a veszprémi káptalan idézőlevelében foglalt ügyben jelen vízkereszti nyolcadon, amikor az alperesek tartoztak volna neki és perbeli ellenfélnek 18 márka bírságot is megadni, de [volun]tate univers[orum nobilium] et procuratorum regni ad dictas octavas confluentium¹ György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.

Vízfoltos papíron, több helyütt nehezen vagy egyáltalán nem olvasható írással. DL 103512. (Batthyány cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek.)

¹ A formulát a vízkereszti nyolcadon kelt többi perhalasztás egyező szövege alapján egészítettük ki.

- 173 Febr. 14. (Bude, 33. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet György szepesi prépost és a káptalan folytat Ezdege-i Pál egykori bán Felseubenye-i officiális: Horvath (dictus) György ellenében az ő idéző-, illetve a jászói konvent válaszelevele értelmében, az azokban foglalt ügyben a jelen vízkereszti nyolcadon, de voluntate universorum regni nobilium et procuratorum in dictis octavis constitutorum György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: LS (kézjegy), solvisset.

Papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. Szepesi prépostság lt. 212. (DF 264330.)

- 174 Febr. 14. (in Valentini) A budai káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Galyas (dictus) Tamás a nyulakszigeti apácák nevében, és tiltakozott az ellen, hogy Zs., nem tudni mi okból, inhibuisset ipsas dominas a successione lignorum ilicum in quadam insula earundem Ilbew vocatarum in comitati Pestiensi existentium habitarum, eo quod fere sub ipsis arboribus tempore estuali quiescere possent et valerent, in cuius dominio ipse domine sanctimoniales a temporibus divorum regum Hungarie predictae fuisset, az apácák attól tartanak, hogy Zs. utódai sem adják vissza a területet, így azt örökre elveszítik az ő igen nagy kárukra. Ezért az említett terület elfoglalásától és használatától Zs.-t és mindenki mást is eltiltott, és ellent is mondott mind ezeknek.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 11896. (Acta eccl. ord. et mon., VBuda 5-62.)

- 175 Febr. 14. u. (Bude, f. [...] p. Valentini) Zs. emlékezetül adja, hogy a [Marcali István fia: István] özvegye: Anglys (nob.) (proc. Megyes-i [Domokos]¹ zalai konventi levéllel) egyfelől, másfelől [C]hab[y]-i Detre fia: Jakab között [a vízkereszti nyolcadon zajló pert] a felek akaratából György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja a királyi különös jelenlét elé.²

Szinte olvashatatlanul elhalványult írású papíron, zárópecsét nyomával. DL 103519. (Battányi cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek.)

¹ Vö. ZsO XIII. 700. sz. ² Az oklevél kiegészítéseire lásd ZsO XIII. 734. sz., vö. még DL 103523.

- 176 Febr. 15. (Bude, 34. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor annak a három vásáros kikiáltásról szóló jelentésnek a megvitását, amelyet Nyenye-i Dacho János fiai: Demeter, István és Lóránt mint felperesek egyfelől, másfelől Eghazasnyenye-i Ermolaus fia: Benedek mint alperes között az ő kikiáltást elrendelő oklevele és a sági konvent jelentése értelmében, az azokban leírt ügyben jelen vízkereszti nyolcadon kellett volna megtartani a jelenléte előtt, amely időpontban az alperesnek a kikiáltást elrendelő oklevélben foglalt bírságot is meg kellett volna fizetnie mind a bíró, mind a felperesek részére, ex voluntate nobilium regni et procuratorum ad easdem octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja a bírságokkal együtt. – A hátlapon alul: *non*.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 69439. (Kubinyi cs., kovári.)

- 177 Febr. 15. ([Bude], 34. die [oct. epiph.]) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet a [Károlyiak] (proc. [Mend]zenth-i [Miklós ... levéllel] folytatnak Bathor-i János fiai: István, [Mihály, Tamás és Bertalan], Szaniszló fia: [István] és [György] fia: Barla ellenében az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, a leleszi konvent vizsgálati levelében leírt ügyben a jelen vízkereszti nyolcadon a jelenléte előtt, ex voluntate nobilium regni ac procuratorum ad ipsas octavas conflentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.¹

Felül és alul hiányos, restaurált, elhalványult írású papíron, zárópecsét nyomával. DL 98941. (Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.)

¹ Az oklevél kiegészítéseire lásd ZsO XIII. 298., 748. sz.

- 178 Febr. 15. (Bude, 34. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor azt a pert, amely egyfelől Miklós leleszi prépost, másfelől Homana-i Zsigmond között zajlik az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, a Hont megye alispánja és szolgabírái perátküldő levelében foglalt ügyben a jelen vízkereszti nyolcadon jelenléte előtt, ex voluntate nobilium regni ac procuratorum ad ipsas octavas conflentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: Shp (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi prépostság mlt. 1400-114. (DF 234175.)

- 179 Febr. 15. (Bude, 34. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Kamonya-i Bálint fia: Miklós és Karcha-i Mihály folytatnak Miklós leleszi prépost ellenében az ő perhalasztó levele értelmében az Ung megyei Bartha birtok határjárásakor tett ellentmondás miatt a jelen vízkereszti nyolcadon a jelenléte

előtt, ex voluntate nobilium regni ac procuratorum ad ipsas octavas confluentes(!) György-nap¹ (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: Shp (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi prépostság mlt. 1400-115. (DF 234176.)

¹ Előtte kihúzza: *Michaelis, Andree*.

- 180 Febr. 15. (Bude, 34. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet György szepesi prépost és a káptalan folytat Vys-i Ormos Domokos és István ellenében az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, a jászói konvent vizsgálati- és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen vízkeresztí nyolcadon jelenléte előtt, ex voluntate nobilium regni et procuratorum ad ipsas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Shp (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. Szepesi prépostság lt. 213. (DF 264331.)

- 181 Febr. 15. (Bude, 34. die oct. epiph.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet György szepesi prépost folytat Mezes-i György ellenében az ő idéző- és a jászói konvent válaszelevele értelmében, az azokban foglalt ügyben a jelen vízkeresztí nyolcadon jelenléte előtt, de voluntate universorum regni nobilium ac procuratorum ad eadem octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Szepesi prépostság lt. 462-E. (DF 264584.)

- 182 Febr. 15. (Bude, 34. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Kallo-i Zsigmond folytat Karol-i László fiai: Jakab és János, továbbá Mihály fia: Bertalan ellenében az ő idéző- és a leleszi konvent válaszelevele értelmében, az azokban foglalt ügyben a jelen vízkeresztí nyolcadon jelenléte előtt, amikor az alpereseknek kilenc márka bírságot is meg kellett volna fizetniük a bíróságnak és a felperesek részére, de voluntate universorum nobilium et procuratorum octavas ad eadem confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja a bírságokkal együtt. – A hátlapon alul: LS (kézjegy), solvisset.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 80082. (Zichy cs., zsélyi 36-33.) – Zichy VIII. 308., reg.

- 183 Febr. 15. Róma. V. Márton pápa Demeternek, a somogyvári Szent Egyed-monostor apátjának teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 909. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 187.).
- 184 Febr. 15. Róma. V. Márton pápa Kanizsai István lovagnak (miles) teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 910. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 187b).

185 Febr. 16. Buda. Zs. azt a pert, amelyet Óbudai Jakab deák (proc. Zombori Lőrinc) folytat néhai Kapi András deák fia: János (proc. Péter deák) ellenében a királyi személyes jelenlét előtt a jelen vízkeresztí nyolcadon, a felek akaratából György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja a személyes jelenlét elé. – BTOE III. 905. sz. (DL 64242. – Kapy cs.)

186 Febr. 16. (Bude, 35. die oct. epiph.) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Petheu fia: László folytat Zenthgerolth-i László és felesége ellenében az ő korábbi perhasztó levele értelmében, a kapornaki konvent vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen vízkeresztí nyolcadon a királyi különös jelenlét előtt, de voluntate universorum procuratorum et nobilium regni ad dictas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja ugyancsak a különös jelenlét elé. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari.*

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 92712. (Festetics cs. lt., Misc. 376.)

187 Febr. 16. (Bude, 35. die oct. epiph.) Zs. azt a pert, amelyet György szepesi prépost folytat Chychyr-i Ormos (dictus) Domokos, István fia: György, az előbbi Domokos frater-ei: Jakab, Péter és János, továbbá Orros (dictus) János ellenében az ő korábbi perhasztó levele értelmében, a jászói konvent vizsgálati- és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen vízkeresztí nyolcadon a királyi különös jelenlét előtt, *ex voluntate universorum nobilium et procuratorum ad dictas octavas confluentium György-nap nyolcadára (ápr. 24.) halasztja ugyancsak a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari.* – A hátlapon keresztben: *non adhuc.*

Papíron, zárópecsét töredékével. Szepesi prépostság lt. 214. (DF 264332.)

188 Febr. 16. (Bude, dom. p. Valentini) Zs. a szepesi káptalanhoz. Elmondták neki Fylka civitas bírāja, esküdtei, polgárai és hospes-ei nevében, hogy a Marcusfalua-i nemesek a Chethe más néven Hwerfeld földdarabjukat egykoron *quibusdam hominibus pro uno censu* úgy adták oda, hogy aki a földet használja, nekik és utódaiknak gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén (febr. 2.) 15 garast köteles *pro uno censu* fizetni, most azonban e nemesek utódai: Marcusfalua-i Miklós fia: Antal, Maryas László fia: György meg Péter fiai: János, Márk és Szaniszló nem hajlandók elfogadni tőlük ezt az összeget a föld cenzusa gyanánt. Ezért megparacsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike *verbo nostro regio* szólítsa fel a nemeseket a cenzus elfogadására, vonakodásuk esetén azonban idézzék meg őket a panaszosok ellenében a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra, közöttük függő pert nem véve figyelembe; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést.

Kijelölt királyi emberek: Andreas f. Iohannis, Iohannes f. Nicolai de Slawkfalva, Nicolaus de Kasmerfalva, Egedius f. Borso de Pykfalva, Nicolaus f. Petri de Polyank, Georgius Seures, Iacobus f. Petri, Philippus de Petroch.

Átírta a szepesi káptalan 1427. ápr. 4-i jelentésében: 352. DL 74895. (Máriássy cs., márkusfalvai.) – Közl. Szepes múltjából 9. (1917) 177. sz.

- 189 Febr. 16. (Bude, dom. p. Valentini) Zs. a leleszi¹ konventhez. Elmondták neki Chap-i Miklós fiai: Pál, László, Ambrus és Péter Azonpathaka-i plébános, az előbbi Pál fiai: György és Domokos, valamint Strithe-i Domokos nevében, hogy Homonna-i Zsigmond és István Zahon és Salamon birtokokba kinevezett oficiálisai: Zethen-i Péter és Lezthemer-i Ruffus László unacum Andrea Bolgar, Dyonisio literato, Michaelae Parvo, Iohanne, Thoma, Paulo, Vincentio, Iacobo Ruffo in eadem Zahon, item Iohanne Pusaa, Gregorio, Clemente, Thoma et Iohanne in predicta Salamon vocatis possessionibus commorantibus, iobagionibus eorundem Sigismundi et Stephani nemrégiben fegyveresen a panaszosok Chap birtok határán belül fekvő erdőhöz mentek, és onnét egy Simon nevű jobbágyuk disznóit elhajtották potentia mediante az ő igen nagy kárakra. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg Pétert, Zsigmondot és Lászlót Pál² ellenében jelenléte elé alkalmas időpontra, a felek között függő pert nem véve figyelembe, továbbá hagyja meg a fent nevezett jobbágyok előállítását is; a konvent minderről ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Thomas de Strithe, Georgius, Thomas, Petrus filii Iohannis de eadem, Demetrius, Nicolaus filii Iacobi de Lonya.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-1. (DF 221691.) – A hátlapon konventi feljegyzés, illetve a jelentés szövegének fogalmazványa. – Átírta a leleszi konvent 1427. ápr. 11-i jelentésében: 382. EME lt., Vécsey cs. lt. 161. (DF 254385.)

¹ Az áthúzott *Kapornak* fölé írva. ² Pál neve után a *Ladislauum et alios prenomiatos* kihúzva.

- 190 Febr. 16. (Bude, dom. p. Valentini) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Ezen-i Benedek fiai: Imre és István meg István fiai: Gergely, Tamás és György nevében, hogy Kysezen-i Pike Balázs tria iugera terrarum arabiliu ipsorum intra metas eiusdem possessionis Ezen existens a maga számára felszántott és bevetett; Fábián és Sebestyén ünnepe előtti vasárnapon (jan. 19.) pedig két familiárisával: Antallal és Fogyad Jánossal egy Ezen-i jobbágyuk, Brachius fia: János házára törve a mondott János feleségét (prov. domina) véresre verték, Istvánt pedig evaginatiss gladiis meg akarták ölni potentia mediante az ő igen nagy kárakra. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt a konvent írja meg neki. Kijelölt királyi emberek: Iohannes (de) Bachka, Iohannes, alter Iohannes f. Stanislav, Benedictus f. eius-

dem, Petrus f. dicti Iohannis de dicta Bachka, Gregorius de Kapolyan, Iohannes de Zuugh.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-2. (DF 221692.) – A hátlapon keresztben konventi feljegyzés, amely szerint Rozwagh-i Nemes János¹ királyi emberrel Bálint frateret küldték ki, a vizsgálat *suo modo in Zemplen* lezajlott. *Datum feria secunda post Letare* (1427. márc. 31.).

¹ A neve ebben a formában nem szerepelt az oklevélben, valószínűleg a csak keresztnévvel álló Jánossal azonosítható.

- 191 Febr. 16. (Bude, dom. p. Valentini) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Sowar-i Soos (dictus) László pozsonyi prépost, Miklós és Péter, meg e Péter fiai: György, János, István, Péter és Simon nevében, hogy Zeredahel-i Ferenc, fia: Miklós és felesége (nob. domina) nemrégiben egy Nagkewesd birtokon lakó jobbágyukat elfogták, illetve bizonyos halakat elvettek és elszállítottak.¹ Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézzék meg az említett Ferencet és társait a panaszosok ellenében a nádori jelenlet elé alkalmas időpontra, a felek között függő pert nem véve figyelembe; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Iohannes, Benedictus, Stephanus, Petrus de Crusso, Stephanus de Lezthemer, Iohannes Nemes et Stephanus de Jezen.

Foltos papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-8. (DF 221699.) – A hátlapon keresztben konventi feljegyzés, ott és az oklevél szövege körül az előoldalon a jelentés fogalmazványa, amelyek szerint Krucho-i János királyi ember László frater presbiter jelenlétében gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe utáni szerdán (márc. 26.) Zemplén megyében vizsgálatot tartott és megidézte a mondottakat György-nap (ápr. 24.) nyolcadára. *Datum quinto die* (1427. márc. 30.).

¹ A parancs szövege sok helyütt olvashatatlan. A fenti kivonatot a hátlapi feljegyzések alapján készítettük.

- 192 Febr. 16. (Bude, dom. p. Valentini) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Nagmihal-i László fia: Miklós özvegye: Erzsébet asszony (nob.) nevében, hogy Nagmihal-i László fia: András nemrégiben mintegy száz holdnyi földön termett gabonát, amelyet néhai Miklós és Erzsébet asszony természettek, magának takarított be, továbbá egy, még Miklós által vásárolt szőlőt *potentia* mediante elfoglalt az ő nagy kárukra. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg Andrást Erzsébet asszony ellenében a nádori jelenlet elé¹ alkalmas időpontra, a felek között függő pert nem véve figyelembe; majd a konvent minderről ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Iohannes, Benedictus, Stephanus, Petrus de Crusso, Stephanus de Lezthemer, Iohannes Nemes, Stephanus de Jezen.

Foltos papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-9. (DF 221700.) – A hátlapon keresztben konventi feljegyzés, ott és az oklevél szövege körül az előoldalon a jelentés fogalmazványa, amelyek szerint Krucho-i János királyi ember László frater presbiter jelenlétében gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe utáni pénteken (márc. 28.) Zemplén megyében vizsgálatot tartott és megidéztek Naghmichal-i László fiát: András Thapola birtokon lévő részén György-nap (ápr. 24.) nyolcadára a nádori jelenlét elé. *Datum tertio die diei evocationis* (1427. márc. 30.).

¹ A kihúzott „királyi jelenlét” fölé írva.

- 193 Febr. 16. (Bude, dom. p. Valentini) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Helmech-i Jakab fiai: Miklós és András, e Miklós fia: János meg ezen András fia: György, valamint Korlath fia: György nevében, hogy Charnach(!)-i Bálint és Mihály az elmúlt napokban Charnach(!)-i Kelemen akaratóból a panaszosok egy Ketherden birtokon lakó jobbágyát: Márk fiát: Dénest via in libera Konchfolde területén találván kifosztották potentia mediante az ő igen nagy kárukra. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg Bálintot és társait András ellenében a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra, a felek között függő pert nem véve figyelembe; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Michael de Bartha, Andreas de eadem, Laurentius de Nyarad, Petrus de Sykod, Georgius de Monyoros,² Petrus de Rad, Blasius de Nyna, Andreas, Iohannes de Baranya, Stanislaus de alia Baranya.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-14. (DF 221704.) – A hátlapon keresztben konventi feljegyzés és a jelentés fogalmazványa, amely szerint Monyoros-i György királyi emberrel Ferenc fratert küldték ki, akik ludica vasárnapon (ápr. 6.) megidéztek Bálintot, Mihályt és Kelemt Tharnoch birtokon lévő részükön a panaszosok ellenében György-nap (ápr. 24.) nyolcadára a királyi jelenlét elé. *Datum quarto die diei evocationis* (1427. ápr. 9.). – A feljegyzés alatt: *solvisset XX^{or}*. – A feljegyzés és a fogalmazvány között áthúzva: *Fassio non est facta.*²

¹ A név utólag a sor felett beszúrva. ² Vö. Borsa: Királyi ember és hiteleshelyi küldött 103. skk.

- 194 Febr. 16. (Bude, 35. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Gyemes-i Forgach Miklós özvegye: Martha (nob.) meg fiai: János, István, Imre, László, Péter és György folytatnak Bolondoch-i Stibor meg ennek Swran-i várnagya: Spacha-i István, valamint Stibor Zomad birtokon lakó 24 előállítandó jobbágya ellen a nyitrai káptalan vizsgálati és időzőlevele értelmében, az abban foglalt ügyben, a jelen vízkeresztű nyolcadon jelenléte előtt, de voluntate universorum regni nobilium et procuratorum octavas ad easdem confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon alul: LS (kézjegy), *solvisset*.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 59109. (Forgách cs.)

- 195 Febr. 16. Zágráb. Cillei Hermann zagorjei gróf és szlavón bán a zágrábi káptalanhoz. Elmondták neki néhai Blagai Duimus fia: Miklós fiai: László, Antal és János mesterek nevében, hogy ők a Zágráb megyei Verhovina, Lokocsevo és Podmartinia birtokokba, amelyek őket jogosan illetik, be akarnak kerülni. Ezért kéri a káptalant, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a báni emberek egyike menjen ki az említett birtokokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be a nevezett Blagaiakat a birtokokba, és iktassa azokat részükre örök birtoklásra. Az esetleges ellentmondókat idézze meg a Blagaiak ellenében zágrábi széke elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. *Presentes sigillo Mathey filii Iohannis de Macheu, comitis nostri Zagrabienensis fecimus consignari.* Kijelölt báni emberek: Plavicsevi Dénes, Egyudovci Zala fia: János, Rateticsi Ajtics Márton, Lubeseci Simon, Gradeci Kacsics Pál. – Blagay 281. (Átírta a zágrábi káptalan 1427. márc. 7-i jelentésében: 248. DL 66568. – Blagay cs.)
- 196 Febr. 16. A leleszi konvent Zs. jan. 2-i parancsának (10) megfelelően azt a határjárását, amelyet a konventi tanúbizonyság mellett kellett volna elvégezni gyertyaszentelő ünnepének 15. napján (febr. 16.), György-nap 15. napjára (máj. 8.) halasztja. – Perényi 402. sz. (DL 70843. – Perényi cs. [A leleszi konvent 1820. júl. 18-i hitelesített átírásában.]) – Az oklevél eredeti példánya: Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-5. (DF 221695.)
- 197 Febr. 16. A pécsváradi konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Ábeli András fia: Antal fiai: János és András – carnalis testvérük: Jósa nevében, szavatossággal –, majd a következő bevallást tették: ők fogott bírák útján kötött megállapodásuk értelmében néhai Bátmonostori Töttös László fiai: Jánost, Lászlót, Miklóst és Györgyöt nyugtatják mindazon bírságok megfizetése tárgyában, amelyekkel a néhai Kisfaludi Vesszós Tamás fia: György vagy a nevezett Bátmonostoriak lettek bármely, a királyi kúriában, világi vagy egyházi bíróságok előtt folytatott bármiféle perükben ellenükben elmarasztalva. – Zichy VIII. 342. (DL 80135. – Zichy cs., zsélyi lt. 213-2059.) – Kőfalvi: Pécsvárad 318/637. sz.
- 198 Febr. 17. (Bude, 36. die oct. epiph.) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Petheu fia: János fia: László folytat Nadasd-i András fia: Gáspár és Gál özvegye (nob.) ellen az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen vízkeresztű nyolcadon a királyi különös jelenlét előtt, ex voluntate universorum nobilium et procuratorum regni nostri ad dictas octavas confluentium György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja ugyancsak a különös jelenlét elé. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabienensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.*
- Papíron, zárópecsét töredékével. DL 92713. (Festetics cs. lt., Misc. 380.)
- 199 Febr. 17. (Bude, f. II. p. Valentini) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Myka-i Sebestyén fiai: Szaniszló és Miklós, valamint György fia: Benedek nevében, hogy Barlabas-i Barnabás fiai: János és László, Orwew fia: Mihály fiai: Pál és János, Iván fia: Mihály fia: Vince, valamint Barnabás fia: János fiai: Fülöp és Gál nemrégiben a panaszosok Myka birtokához de iure tartozó *Barbahomoka* és *Monyorosshegh* nevű földjeiből bizonyos részeket elfoglalták és azóta is elfoglalva tartják; ezenkívül az említett Barnabás fia: László familiárisaival és a

nevezett Barlabas-i nemesek egyetértésével a nevezett Szaniszlót megverette és megsebesítette; továbbá az említett János fia: Gál az elmúlt karácsony ünnepe (1426. dec. 25.) táján szintén a felsorolt Barlabas-i nemesek engedélyével a panaszosok György nevű familiárisát, miközben a panaszosok lovait itatás céljából egy kúthoz vezette, *via in libera* illetlen szavakkal szidalmazták és gyalázták, a kúttól elüldözték, és meg is ölték volna, ha nem védi meg magát; mindezekkel meg nem elégedve a panaszosok egyik jobbágját fenyegetésekkel elüldözték, és más jobbagyokat is el akartak üldözni; végezetül az említett Vince Iwand nevű birtokukra ment, és ott az egyik jobbagyuk kertjébe bemenvén *quandam honestam dominam* összeverte *potentia* mediante az ő igen nagy kárukra. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg a Barlabas-i nemeseket a panaszosok ellenében a királyi különös jelenlét elé alkalmas időpontra, közöttük függő pert nem véve figyelembe; a konvent pedig minderről ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Ladislaus, Iohannes, Mathyas de Bagh, Ladislaus, Iohannes, Mathyas de Hethe, Vallentinus, Nicolaus de Began, Ladislaus de Mada.

Átírta a leleszi konvent 1427. ápr. 6-i jelentésében: 360. DL 62249. (Ibrányi cs.)

- 200 Febr. 17. (Bude, f. II. p. Valentini) Zs. Ung megye hatóságához. [Quia cause ecclesi]arum per morosas inquisitiones plerumque periclitari contingunt, megparancsolja nekik, hogy amikor és akárhányszor a következő egy évben Miklós leleszi prépost és a konventje akár ügyvédek vagy официálisok útján felszólítja őket *ad inquisitiones, citationes, prohibitiones aliarumque litterarum nostrarum vel pallatinalium exhybitiones ac ad omnia alia et singula, que iuxta regni nostri consuetudinem talibus in processibus de iure fieri consueverunt facienda*, küldjenek ki egy vagy két embert maguk közül, akik végezzék el a feladatot *iuris ordine observato*, és annak eredményét neki vagy a nádornak *more solito* írják is meg.

Papíron, amelynek felső öt sorából a bal oldalon két-három szónyi rész hiányzik, hátlapján pecsét töredékeivel. Leleszi prépostság mlt. 1400-112. (DF 234173.)

- 201 Febr. 17. (Bude, 36. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Kaza-i Kakas Miklós, Barchy-i Pál, György és Miklós, meg Cheby-i Bálint, Péter és György folytatnak a borsodi alispánok: Nomar-i László, Chychyr-i Ormos János, valamint a szolgabírák: Hegmegh-i Fodor Péter, Arly-i Vas János, Babay-i Bálint és Neges-i Therek János ellenében az eгри káptalan felszólító és idézőlevele értelmében, az abban foglalt ügyben a jelen vízkereszt nyolcadon jelenléte előtt, *de unanimi voluntate universorum nobilium regni et procuratorum in dictis octavis constitutorum* György-nap (ápr. 24.) nyolcadára haszítja. – A hátlapján alul: LS (kézjegy), *solvisset*.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 89881. (Radvánszky cs., sajkócaizai.)

- 202 Febr. 17. Buda. Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Bósi Ördög János fia: István folytat Etrekarcasai János fia: Pál, Gyórsokai Mihály, Előtejedei Kis Péter, Csuka Pál, András és fiai: Mihály, Balázs és Tamás – Hédervári Mihály fia: György és Miklós fia: Lőrinc hédervári és gyűlvészi familiárisai és officialisai – ellenében a jelen vízkeresztii nyolcadon jelenléte előtt az ő pozsonyi káptalanhoz intézett, idézést előíró, és a káptalan válaszlevelében foglalt ügyben, *de voluntate universorum nobilium regni et procuratorum ad dictas octavas confluentium* György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja. – A hátlapján alul: *LS* (kézjegy), *solvisset*. – Hédervár II. 360. sz. (DL 48626. – Üchtritz-Amadé cs.)
- 203 Febr. 19. (Brassovie, f. IV. a. cath. Petri) Zs. emlékezetül adja, hogy megjelent előtte Geche-i Sebestyén, majd Zemche-i Lászlót és Istvánt, valamint a kassai polgárokat és mindenki mást is eltiltott attól, hogy az őt minden jogon megillető, Abaúj megyei Hillyo és Bakocha birtokokat elfoglalják vagy elfoglalva tartásuk, továbbá attól is, hogy azok hasznát, jövedelmeit élvezzék, vagy a birtokokat maguknak iktattassák *presentium testimonio mediante*.
- Papíron, a szöveg alatt a titkospecsét nyomával. MTA KIK, Kézirattár, Oklevélgyűjtemény A-49. (DF 244356.) – A hátlapon felül egykorú kézzel: *prohibitum Cassoviensis ex parte possessionum Hillyo et Bakolcz*. – Alul későbbi kézzel: *non placent*.
- 204 Febr. 19. (f. V. p. Vallentini) A zalai konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Ond-i István fia: András – a maga és fiai: Mihály, Péter meg János nevében –, majd Ond-i Parragh (dictus) Péter fiait: Babonok-i (dicti) Balázst, Jánost és Mihályt, Ond-i János fiát: Györgyöt, Imre fiát: Pétert, Kantha (dictus) Istvánt, Egyed fiát: Istvánt, Kantha (dictus) Benedek fiait: Mihályt és Jánost eltiltotta Ond-i András fiai: néhai Jakab és Benedek Ond-i birtokrészeinek elfoglalásától, haszonvételeitől és használatától, és egyúttal ellent is mondott mindezeknek.
- Papíron, hátlapján pecsét töredékével. Esterházy cs. cseszneki lt., Oklevelek és iratok Muraközy József elenchusa szerint 102-31. (DF 282311.)
- 205 Febr. 20. Brassó. Zs. általános parancsa az ország főpapjaihoz, báróihoz, nemeseihez, városaihoz, meg minden egyházi és világi méltóságviselőhöz. Miként Pap dési alkamarás panaszából megtudta, egyesek a *terragiumot* és más kötelezettségeiket megfizető jobbágyaikat *generalis decretuma* ellenére mindenféle ürügyekkel nem engedik Dés városba költözni. Ezért megparancsolja a címzeteknek, hogy az említett törvénynek engedelmeskedjenek, és a jobbágyokat a *terragium* és más kötelezettségek lefizetése után engedjék szabadon elköltözni, ellenkező esetben a megye ispánja és alispánjai fogják őket erre kényszeríteni. – Z-W. IV. 273. (A kiadás szerint I. Ferdinánd király 1554. évi átiratában Dés város levéltárában.)
- 206 Febr. 20. Róma. Péter egri püspök a *commune* és *minutum servitium*-ából – a Medici testvérek és kereskedőtársaik közvetítésével – 433 forintot, 16 *solidust* és 8 dénárt fizetett kamarai pénzben, ezzel kötelezettségét teljesítve. – *Cameralia* I. 628b sz. (*Camera Apostolica, Obligationes et solutiones* vol. 63, fol. 75r.)

- 207 Febr. 21. (nono Kal. Martii) Zs. emlékezetül adja, hogy megjelent előtte Pesthi Miklós fia: Kelemen, néhai Dawoth-i Jakab fia: Domokos zágrábi prépost és kanonok consobrinus-a – a maga meg az említett Domokos consobrinus-ai: Antal fiai: András, János és Gergely nevében – és felmutatott előtte két oklevelet: 1) Zs. 1408. ápr. 24-i maiori autentico simplici sigillo a tergo appresso megerősített oklevelét, amellyel néhai alkancellárjának: Korpad-i Dénes fiának: Kelemen pozsegai prépostnak, valamint unokatestvéreinek adományozta a Myksowcz-i István fia: Péter, carnalis testvére: Pál és Péter fiai: Domokos, Bálint, István és Máté hűtlenségük miatt elvesztett birtokait, úgymint a Zágráb megyei, a Száván túl fekvő Myksowcz, Kwchan és Marenowcz birtokokat. 2) A császmái káptalan 1408. jún. 5-i, a mondott birtokok iktatásáról szóló privilégiumát, amely magában foglalta Zs. 1408. máj. 1-i parancsát is, és mindezek privilégium formájában történő átírását kérte. – Zs. ezeket mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certa que nostre maiestatis scientia, de consensu etiam et beneplacito serenissime principis, domine Barbare regine, consortis nostre carissime necnon prelatorum et baronum nostrorum consilio prematuro átírja és privilégium formájában kiadja Kelemen, János, András és Gergely, valamint utódaik részére, megerősítve az adományokat salvis iuribus alienis. A privilégiumát autentikus függő kettőspeccsétjével, quo ut rex Hungarie utimur, erősítette meg. Datum per manus ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii. Méltóságsor: György esztergomi, János kalocsai, Doymus spalatói és András raguzai érsekek, a zárai érseki székhely üresedésben; János zágrábi, János váradi, Balázs erdélyi, Rozgonyi Péter egri, Henrik pécsi, Kelemen győri, János veszprémi, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hynko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi és Tamás zenggi püspökök, Dénes boszniai és János knini választott püspökök, a traui, scardonai, sebenicói, nonai, makarskai és fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán, socer noster carissimus, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Garai Dezső macsói bán, a szörényi bánág üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamasi néhai János vajda fia: László ajtónálló-, Bátori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok-, Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi ifjabb István pozsonyi ispán. Arenga. – A szöveg élén jobbról: Commissio propria domini regis.

Hártyán, függőpeccsét zsinórjával. HDA, Draskovich cs. It., Archivum maius 71-8. (DF 233526.)

- 208 Febr. 21. (Bude, 40. die oct. epiph.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Miklós frater, garamszentbenedeki apát (proc. Miklós frater szerzetes a konvent levelével) folytat Lewa-i Cheh Péter (proc. Kysfalwd-i Tamás deák nyitrai káptalani levéllel) és 311 előállítandó jobbágya ellenében az ő korábbi perhalmaztó levele értelmében, a nyitrai káptalan vizsgálati és idézőlevelében foglalt

ügyben a jelen vízkereszti nyolcadon jelenléte előtt, a felek ügyvédjeinek akaratából György-nap (ápr. 24.) nyolcadára halasztja.

Foltos, elhalványult írású papíron, zárópecsét nyomával. DL 11898. (NRA 1699-244.) – A jelzeten újkori egyszerű másolata is megtalálható.

- 209 Febr. 21. (f. IV. a. kath. Petri) A zágrábi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Blagay-i Dwym fia: Miklós fia: Antal (egr.) – a maga meg carnalis testvérei: László és János nevében, terhükkel és szavatsággal –, és a következő bevallást tette: régebben per kezdődött közöttük és Cillei Hermann zajorjei gróf, szlavón bán között bizonyos Cruppa várához tartozó birtokokok elfoglalásának ügyében, amelyek azonban a gróftól illették. Annak kegyét és támogatását elveszítvén János frater-ei tanácsára is úgy döntött, hogy a pereskedésnek véget vet, magukat újból a gróf kegyébe ajánlja, valamint az összes, közöttük mindeddig fennállt perből és vitából minden ellentmondás nélkül visszalép. Antal említett társai nevében is vállalta, hogy mindazon okleveleket, amelyek a perekben keletkeztek, érvénytelennek nyilvánítja, és kijelentette, hogy az ügyben esetlegesen a jövőben kiadott okiratok sem lehetnek érvényesek, minderről egyúttal a gróf örököseit, familiárisait, szervienseit és adiutorait is biztosítva. Igéretet tett arra is, hogy ők és utódaik a most lezárt vitás ügyekben nem indítanak újból pereket sem a gróf, sem utódai ellen, sed premissa omnia et singula in omnibus ipsorum punctis et clausulis omni absque reclamatione irrevocabiliter rata et grata observare nec contra ea venire verbo vel facto, in iudicio sive extra, directe vel indirecte seu alio quovis quesito ingenio vel colore, omnibus eatenus et singulis exceptionibus canonum, legum aut regni consuetudinum mediantibus, quibus ipse dominus Anthonius aut fratres sui predicti contra premissa seu aliquod premisorum dicere, apponere vel venire possent. Oklevelét a káptalan a függőpecsétjével erősítette meg.

Hártyán, kiemelt, díszes kezdő N betűvel, függőpecséttel. Az oklevél fényképe két jelzet alatt is elérhető: HHStA, Allgemeine Urkundenreihe 14. (DF 258341.) és HHStA, Urkundenabteilung, Cillier Urkunden 43-64. (DF 288306.); e jelzetekre lásd az 528 jegyzetét. – A hátlapon egykorú feljegyzés: *Ein brief vom capitel von Agram ausgangen von beschedigung wegen des geslos Krup, darinn die von Ungern bechennen, daz sy wider die von Cili gehandelt haben etc.*

- 210 Febr. 21. (in domo habitationis venerabilis viri, domini Petri, prioris claustrum Beate Elisabeth vidue de suburbio castri Scepusiensis, ordinis fratrum heremitarum Sancti Augustini, Strigoniensis diocesis, ind. quinta, die vero vicesima prima mensis Febr., pont. Martini pape V. anno X.) Art-i Péter közjegyző tanúsítja, hogy személyesen megjelent előtte Tamás Sweni-i plébános – nomine vigintiquatuor civitatum regalium plebanorum – és a néhai Fülöp esztergomi érsek 1268. nov. 29-i oklevelét¹ – in pergameno scriptam duobus sigillis pendentibus, uno in rubeo serico, non fuso, oblongo predicti archiepiscopi in cera alba, habens in se ymaginem pontificalem, alio vero venerabilis capituli Strigo-

niensis rotundo, similiter in alba cera et serico fuso cum media ymagine in capite insulam habens eandem (Schmauk: Suppl. Anal. Scepus II. 225–227.) – de mandato venerabilis viri, domini Petri, prioris claustris Beate Elisabeth vidue de suburbio castris Scepusiensis ordinis fratri heremitarum Sancti Augustini, Strigoniensis diocesis a venerabili viro, domino Petro, preposito ecclesie Beati Iohannis Baptiste de Jossaw ordinis Premonstratensis, commissario unico a sede apostolica specialiter deputato subdelegati per compulsorias litteras ad requisitionem honorabilis viri, domini Iohannis de Pudlino, canonici ecclesie Beati Martini de Scepus, dicte diocesis ab eodem domino Petro emissas et emanatas, ipso pro tribunali sedente presentavit. Az oklevél elolvasása után János kanonok György szepesi prépost nevében kérte az oklevél közjegyzői iratba foglalását, amelyet a közjegyző a szokásos formák között meg is tett. Tanúk: Keszmark-i Péter, Mihály plébános szepesi kanonokok, János Suburbium-i és Márton Leucha-i plébánosok, Quintumforum-i Jodok art. lib. mag., Leucha-i prédikátor, Cristannus Suburbium-i prédikátor, Gergely conventor de Omnibus Sanctis, Almasch-i Péter és Lypscha-i Antal közjegyzők, esztergomi és egri egyházmegyei klerikusok.

Hártyán, a szöveg alatt Art-i Péter passauai egyházmegyei klerikus, császári közjegyző jelvénye (a képét lásd ZsO IX. 411. oldalán) és záradéka. Szepesi káptalan mlt. 10-2-28. (DF 272706.) – A hátlapon középen: *Instrumentum transcriptionis littere Philipi archiepiscopi in facto XXIII^{or} plebanorum et prepositi Scepusiensis.*

¹ A Türje nembeli Fülöp érsek által kiadott oklevél az átiratban 1278. évi dátummal szerepel, ez azonban nyilvánvaló elírás 1268 helyett. Ennek alátámasztására az alábbi érvek hozhatóak fel: 1) Más adatokból következtethetően 1278 novemberében az esztergomi érsekség üresedésben volt (Arch. 1000–1301. 82.). 2) Fülöp érsek 1262 és 1272 között töltötte be a főpapi méltóságot (Uo. 81.). 3) A királyi kancellár 1278-ban Kán nb. Miklós esztergomi választott érsek (–1278. jún.), illetve Záh nb. Jób pécsi püspök (1278. okt.) volt (Uo. 109.). – Mindezek alapján már Karácsonyi János is 1268-ban határozta meg a kiadás évét: Tört. Tár 1908. 38.

- 211 Febr. 21. (f. V. a. cath. Petri) Pozsony város tanácsában Hanns Preuss, dye czeit unser mitburger, geswornen und burgermaister und Hanns Oeder und Hanns Pawr, paid auch unser mitgesworn burger, mint a peres felek által echte erbelte spruchlewt tudomásul adják, hogy ítékeztek a Michel Osterperger zu dem Niclas Osterperger, von seines pruders tachter wegen, dy des ebenanten Niclas Osterperger hausfraw gewesen ist, perében. Ennek során Niclas Osterpergernek ítélték oda két fél szőlőt, gelegen auf der stat gepiet, der eyn gelegen im Staynsecz, ynnerhalben des jungen Lorenczen und ausserhalb neben des Guten Giligen weyngarten und der ander gelegen in der Poshait, nebem Stayg und des Philipp Loners weyngarten. Niclas mindkét fél szőlőt haláláig bírhatja. Ha meghalna, a két fél szőlő fele Annát, Michel Osterperger feleségét illeti, a másik felével a Niclas által megjelölt örökösök rendelkezhetnek.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 197. (DF 286772.) – Act. Prot. 204.

- 212 Febr. 21. Item anno Domini millesimo CCCC° XXVII° feria sexta ante Petri prope¹ carnisprivium(!) nostrum ad accessit consilium discreta domina Margaretha, soror Mathie Ginth, suis cum testibus, videlicet Francisco currufici et Nicolao seratori et ceteris et prosecuta est iuridice aream sitam ante walvam *kewfia* prope walvam in dextra parte, quia ibi pater predictae domine Margarethe condam unam habuit domum, quam aream ventrosus Ezheczher sutor assumpsit coram nobis velle prefixe domine predictam aream solvere pro X^C denariis pultre absque litigio secundum quod mercipotum bibentes statuerunt et secundum quod forum predictus Ezheczher unacum penestita fecerat in presentia Stanislai carnificis et ceteris, quamvis non fuit area illius penestice, sed eque bene antedicta domina Margaretha in foro sic facto voluit contentari.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23b-24a., 5. bejegyzés.

¹ Előtte kihúzza: *ante*.

- 213 Febr. 21. Sopronkertes. Meritt Weitraher Sopron város polgármesteréhez, bírójához és tanácsához. Kéri őket, hogy ágfalvi hivatalnokukat (*holdé*): Hans Albert tiltsák el attól, hogy bírójának barátait háborgassa. – Házi I/2. 327. (Sopron város lt. D 719. – DF 202353.)
- 214 Febr. 22. (octavo Kal. Martii) Zs. emlékeztül adja, hogy megjelent előtte a Szepességben (terrae nostrae Scepusiensis) fekvő Szalok villa villicus-a: János – a maga meg a falu valamennyi hospes-e és népe nevében –, majd felmutatta a szepesi káptalan 1315. aug. 23-i privilégiumát Szalok birtok határaitól (Anjou oklt. IV. 146. sz.), és kérte annak átírását. Nichilominus vero, ut iidem hospites et populi nostri de praedicta villa nostra Slovci sicuti numero, ita et fidelitate devotioneque augeantur, simul cum premissorum cursuum et terminorum metalium positione et erectione necnon omnibus aliis et singulis superius in ipsarum litterarum tenore clarius explicatis et contentis, cunctis eisdem nostrum regimen benevoluntate consensus pariter et assensum praebendo, mera auctoritate regia et potestatis plenitudine, ac ex certa maiestatis nostrae scientia nec non de consensu et beneplacito serenissimae principis dominae Barbarae reginae, consortis nostrae carissimae, praelatorum etiam et baronum nostrorum consilio praematuro pro praetacta villa nostra Slovci vocata eiusque hospitibus et populis nostris praenotatis in aevum valituris innovamus, absque alieni iuris praeiudicio confirmamus praesentis scripti nostri patrocinio mediante. A privilégiumát autentikus függő kettőspecsétjével, quo ut rex Hungariae utimur, erősítette meg. Datum per manus ... Joannis episcopi Zagrabienensis, aulae nostrae et reginalis maiestatum supremi cancellarii. Arenga.

Az oklevélnek csak újkori példányai maradtak fenn. Átírta a szepesi káptalan 1732. máj. 25-i, Nagy György olvasókanonok által ellenőrzött oklevelében. Csáky cs. hotkóci lt. 177-B (DF 258615.) – Egyszerű másolatai: DL 1861. (NRA 1748-34.), Csáky cs. mindszei lt. 36-1-B. (DF 258624.), Nagyszalók város lt., Nagyszalók város tanácsa, Oklevelek 1-3-4. (DF 267901.),

HHStA, Familienarchiv Csáky (Csáky cs. szepesmindszenti lt.) 126-7. – DF 291733., pag. 34–39. – Közl. Szepes múltjából 9. (1917) 179. sz., reg. (Máriássy cs., márkusfalvi 986. sz., „átírja a szepesi káptalan 1738-ban”; napi kelet nélkül, a Szalók határaitól szóló oklevelet hibásan 1335. évi keltezéssel eml.)

- 215 Febr. 22. (octavo Kal. Martii) Zs. emlékeztül adja, hogy megjelentek előtte udvari familiárisai: néhai Peren-i Imre (magn.) fiai: János és István, és felmutattak két oklevelet: 1) Zs. 1426. aug. 24-i a Borsod megyei mindkét Telekes birtok adományozásáról szóló privilégiumát (ZsO XIII. 1006. sz.) és 2) az egri káptalan 1426. okt. 24-i, a mondott birtokok iktatásáról szóló privilégiumát (Uo. 1250. sz.), amely magában foglalta Zs. 1426. aug. 24-i parancsát (Uo. 1007. sz.). Majd kérte ezek privilegiális formában történő megerősítését. Zs. a kérést jogosnak találván az okleveleket szóról szóra átírva *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certa que nostre maiestatis scientia, de consensu etiam et benepacito serenissime principis, domine Barbare regine, consortis nostre carissime, prelatorum etiam et baronum nostrorum consilio prematuro privilégium formájában adja ki a részükre. A privilégiumát autentikus függő kettőspecsétjével, quo ut rex Hungarie utimur, erősítette meg. Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii. Méltóságosor: György esztergomi, János kalocsai, Doymus spalatói és András raguzai érsekek, a zárai érseki szék üresedésben; János zágrábi, János váradi, Balázs erdélyi, Rozgonyi Péter egri, Henrik pécsi, Kelemen győri, János veszprémi, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hynko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi és Tamás zenggi püspökök, a boszniai, scardonai, sebenicói, nonai, knini, makarskai és fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, szlávón bán, socer noster carissimus, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Garai Dezső macsói bán, a szörényi bánság üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamási néhai János vajda fia: László ajtónálló-, Batori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok-, Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi ifjabb István pozsonyi ispán. Arenga. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis. – A plica-n: Lecta et correcta.**

Két példányban, mindkettő hártján. Az első példány a kiemelendő díszes kezdő S betűnek hagyott helytel, függőpecsét selyemzsinórjával, a második példány díszes kezdő S betűvel és az intuláció egy részének hosszított írású kiemelésével, függőpecsét töredékével maradt fenn. DL 11845/1-2. (NRA 423-60.)

- 216 Febr. 22. Buda. Zs. emlékeztül adja, hogy személyesen megjelent előtte János veszprémi püspök *alias sumpmi maioris sigilli nostri vicecancellarius*, majd a következő bevállást tette: régebben néhai Rozgonyi Simon országbíró fiai: István és György pozsonyi ispánok a király valamely ügyében rajta keresztül 1500 aranyforintot adattak Nodler Mihály budai városbírónak, és mivel a bíró az összeget neki visszafizette, ezért az ispánokat minderről nyugtatja. – BTOE III. 906. sz. (DL 11899. – NRA 423-48.)

- 217 Febr. 22. (in kath. Petri) A bácsi káptalan emlékezetül adja, hogy uraik nevében megjelent előttük Kwsal-i Jakch László és Bathmonostra-i Thethws János (egr.) több embere és familiárisa, majd bemutatták Zs. jan. 30-i oklevelét (112) és kérték annak átírását, amelyet a káptalan meg is tett.

Két példányban, papíron, hátlapjaikon pecsét nyomával. DL 80083. (Zichy cs., zselvi 213-2058.) – Vö. Zichy VIII. 314.

- 218 Febr. 23. (in vig. Mathie) A csornai konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Márton frater, presbiter, Benedek-rendi szerzetes Miklós pannonhalmi apát és a konvent nevében, és tiltakozott az ellen, hogy a nádor fia: Garai Miklós (egr.) quoddam ipsorum predium Porwa vocatum in Bokonio existens unacum capella Beati Emerici in facie ipsius predii fundata ac arrabilibus(!) terris cultis et incultis, silvis, nemoribus, pascuis aliisque utilitatibus ad ipsum predium Porwa pertinentibus elfoglalta és elfoglalva a mai napig használja az ő igen nagy kárukra, sőt azon számos épületet is emelt. Ezért a nádor fiát: Miklóst (egr.) és mindenki mást is a prédiium elfoglalásától, használatától, kisajátításától és azon mindenféle épületek építésétől eltiltotta, és egyúttal ellent is mondott mindezeknek.

Papíron, hátlapján mandorla alakú pecsét nyomával. PFL 851, Konventi lt., Capsarium 3-X (DF 207668.) – A hátlapján alul: *prohibitoria super terra Porwa vocata*.

- 219 Febr. 23.¹ Bejegyzés Igló városkönyvében. Az 1427. év új oldalán kezdődő első bejegyzéseként felsorolja a tanács tagjait: Ambrus városbíró, Petrus Messersmit, Oswaldus Lindener, Iocusch Gerber, Hannus Götzel², Hannus Smit, Mattis Rab, Lorencz Weichprot, Haberman, Bartlum, Niclos Capicz, Resig, Arnolt esküdtek. – Zipser Neudorf 110/161. sz. (Igló város lt. 1. sz. városi könyv – DF 279554. – p. 49.)

¹ A bejegyzést az utána következő, azonos kézzel írt datált bejegyzés keltezi. ² A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át.

- 220 Febr. 23. Bejegyzés Igló városkönyvében. A tanács előtt megjelent Kuncz Ernst és felesége: Gertúd és kölcsönösen lekötötték egymásnak vagyonuk egyharmadát. – Zipser Neudorf 110/161. sz. (Igló város lt. 1. sz. városi könyv – DF 279554. – p. 49.)

- 221 Febr. 24. (Bude, in Mathie) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Zerdaheli Ferenc és felesége: Margit (nob.), valamint fiai: Miklós és Péter nevében, hogy Sowar-i Sos (dictus) Péter és fia: György nemrégiben az ő Kewesd birtokon fekvő házukra törtek, onnét Ilona nevű szolgálólányukat elragadták és erőszakoskodtak vele; ezenkívül jobbágyaikkal és familiárisaikkal a panaszosok egy Kewesd birtok határain belül fekvő erdőrészt kivágták és a fát elszállították potentia mediante az ő igen nagy kárukra. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, a konvent pedig írja meg azt neki. Kijelölt királyi

emberek: Dechee, Stephanus Tafel de Kelechen, Mathias de Bary, Petrus de eadem, Nicolaus de Abahaza, Iohannes Zuthi de Razvad, Bekes de Kysfalwd.

Javításokkal teli papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-17. (DF 221706.) – A hátlapon keresztben konventi feljegyzés, amely szerint Abahaz-i Miklós királyi ember Bálint frater jelenlétében *suo modo in Zemplen* elvégezte a vizsgálatot. *Datum feria secunda ante annunciationis Marie* (márc. 24.). – A feljegyzés alatt egy konventi oklevél keltezetlen fogalmazványa: 1307.

- 222 Febr. 24. (in Mathie) A kolozsmonostori konvent emlékeztül adja, hogy megjelent előttük Gewrgfalwa-i Imre fia: Péter Kerestwr-i Mihály fia: János fiai: László, Antal és Péter, valamint e Mihály fia: István fiai: Péter és György nevében, és felmutatta (I.) Lajos király 1364. febr. 26-i privilégiumát (Anjou oklt. XLVIII. 31. sz.) és kérte annak átírását, amelyet a konvent meg is tett. Az oklevél pecsétje rányomásával erősítette meg.

Papíron, kiemelt kezdő N betűvel, a hátlapján kissé sérült pecséttel. DL 62802. (Bethlen cs., betleni.)

- 223 Febr. 24. (in Sarus, f. II., in Mathye) Sygre-i Poch fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János királyi főkincstartó (magn.) Sáros megyei alispánja és a négy szolgabíró emlékeztül adja, hogy korábbi perhalasztó levelük értelmében megjelent előttük Mátyás apostol ünnepén, hétfőn (febr. 24.) Malomfalva-i János fia: Mihály, majd Malomfalva-i János deák felesége: Ilona (nob.) ellenében előadta, hogy Ilona tanácsára és ösztönzésére férje: Uyvaros/Wyvaros¹-i János deák és fia: Antal az elmúlt húshagyókedd előtti vasárnapon (1426. febr. 10.) Malomfalva-i házára törtek, azt minden ott lévő ingósággal együtt felgyújtották, két ott talált jobbágyát pedig félholtra verték *potentia* mediante az ő igen nagy kárára, kijelentését pedig a szepesi káptalan és Sáros megye *per modum proclamate congregationis* tartott vizsgálati jelentéseivel igazolta. Erre válaszul Ilona asszony bejelentette, hogy a vádban teljesen ártatlan, és kész alávetni magát perbeli ellenfele esküjének, uti *consuetudo regni existeret super caput iurare*. Ezért ezek után *unacum nobilibus provincie nobiscum protunc in iudicio existentibus* úgy ítélnék, hogy a felperes ötvenedmagával, *quorum nomina cum propriis possessionibus conscribendo*, Iudica vasárnap utáni hétfőn (ápr. 7.) tegyen esküt Ilona asszony fejére, és az erről szóló bizonyáglevelet mutassa be előttük. – A hátlapján alul: *tenetur XXIII denarios, LS* (kézjegy), *solvisset*.

Papíron, zárlatán öt pecsét nyomával. DL 75285. (Bánó cs.)

¹ A külzeten lévő címzésben.

- 224 Febr. 24. Abbiategrosso. Filippo Maria Visconti milánói herceg tanácsosa: Francesco Barbavara levele Zs. követéhez: János veszprémi püspökhöz. Egy előkelő, de a herceg által kedvelt ember által Zs.-hoz írt levelét küldi neki. (A levél hiányzik.) Döntse el ő, hogy megmutatja-e Zs.-nak, mivel, mint látni fogja, annak Itáliába érkezését sürgeti, hogy az itteni dolgokban rendet tegyen. – Car-

teggio II. 25/178. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.) – Óváry 102/349. sz. (Uo.) – DRTA X. 53., reg. (Uo.)

- 225 Febr. 24. Velence. A velencei szenátus határozatot hoz arról, hogy a szavojai herceghez egy nunciust küld, aki közölje a herceggel, hogy Federico Contarini követük hazatértét követően értesültek a herceg erőfeszítéseiről a Zs. és Velence közötti fegyverszünet ügyében. Köszönik remélhetőleg sikeres fáradozását, és teljes felhatalmazású követet fognak küldeni hozzá a javaslataiban foglalt határidő letelte előtt, hogy tárgyaljon, és tisztos feltételekkel fegyverszünetet köthessen. – DRTA X. 27., 2. jegyzet, reg. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 25v–26r.)
- 226 Febr. 25. [Firenze]. Lorenzo Ridulfi válasza a firenzei tanács tisztségviselői jelenlétében Zs. meg nem nevezett követeinek. 1. A firenzeiek megköszönik Zs. jóindulatát, de csodálkoznak, hogy Zs. a milánói herceget miért kezeli saját fiaként és nevezte ki kapitányává, míg Zs. (1413–1414. évi) itáliai útja alkalmával megpróbálták megostromolni azt a milánói házat, amelyben a herceg Zs.-ot el akarta szállásolni.¹ 2. A herceg, ígérete ellenére háborút robbantott ki, és elfoglalta Forlì városát és más területeket. 3. A firenzeiek nem hagyhatják cserben a velenceieket, ez becstelenség lenne. 4. Mindezek és további okok miatt nem tudnak kiegyezni a milánói herceggel, és ligát sem kötnek vele. – Zs. jelen lévő követeinek viszontválasza: Zs. mindig is fiaként kezelte a milánói herceget, és ez nem sérti a birodalom törvényeit. Ők pedig nem a herceg védelmezésére jöttek, hanem azért, hogy békét teremtsenek Zs. érdekének megfelelően. – Carteggio II. 147/808. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, egykorú egyszerű másolat.)

¹ Zs. első itáliai utazása alkalmával valóban nem járt Milánóban. Itineraria 96., lásd még E. Kovács: Zs. itáliai itineráriuma 363., 368.

- 227 Febr. 25. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén felolvasták a párizsi rektor (prévót, királybíró) kúriájában a nemzet és Szlavóniai Pál mester közötti perben hozott, és az utóbbit elmarasztaló ítéletet, amely szerint Pál mint a nemzet volt esküdte *per iuramentum paupertatis ad solvendum bursas nationi* marasztaltatott el. – Denifle: Auctarium II. 357. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 16r.)
- 228 Febr. 26. (f. IV. p. Mathie) Pozsony város törvényszéke előtt Niclas Pluczynschuch, schuster von Poesing igényt jelent be zu dem Cunrado Wild pozsonyi polgárral szemben von eyns halben haws wegen, gelegen in der Cristenhof, neben des Peter Czoestl tail auch doselbist gelegen, továbbá von ander hab, ader varunds guts wegen, amelyről úgy véli, hogy joga van hozzá von den frau Anna, der Got genad, seiner rechten swester wegen, aki az említett Konrád felesége volt. A törvényszék a házrész felét Wildnek ítéli saját tulajdonául, fele rész viszont mint sein leibgeding csak haláláig illeti, örököse pedig a sógora, Niclas lesz. Az ingóságokat mindenestül Wild Konrádnak ítélik.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 198. (DF 286772.) – Act. Prot. 205.

- 229 Febr. 26. (f. IV. p. Mathie) Pozsony város törvényszéke előtt Kathrein Ulreichin, Naterin és Ulreich Fawstzinger állnak, ez utóbbi Hans des Stephl Salmans kynd képviselőjében. Katalin asszony követel a gyermektől ein halb haws, gelegen vor Sant Michels tar, neben des Jakl Nachwynters und des Nicomans

haws und eyn halben weyngarten, gelegen auf der stat gepiet an der Tunaw-laitten, innerhalb zu nechst des Han Nikls weyngarten und ausserhalb zu nechst des vereichs Fawstzyngers weyngarten azon a címen, hogy Anna Stephlin Salmanyn – aki meghalt – az ő nővére volt. A törvényszék az ügyet a város tanácsához, ez pedig ismét a törvényszékhez utalta vissza. Anna és Salman gyermeküket elvesztették, akire Anna örökrésze hárult. Volt azonban Salmanak egy Hans nevű másik gyermeke is, aki tehát a meghalt gyermek testvére volt apai részről. A törvényszék most ennek ítéli az örökrészt. Amennyiben a gyermek Hans is meghalna, mielőtt felserdül, Katalin asszonyra és örökösire száll az örökség.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 198–199. (DF 286772.) – Act. Prot. 206.

- 230 Febr. 26. (f. IV. p. Mathie) Pozsony város tanácsa előtt Hansl Knapp von Bystrycz igényt támaszt zu des Jacob Protessers kynd, genant Clara umb eyn weyngarten, genant das kleyn Schyltl, gelegen auf der stat gepiet, ausserhalb des Mylharts Prunn zunechst des weyngarten, genant Bysant, amely véleménye szerint joggal őt illeti, mert a szőlő az ő unokaöccsége, Michel Wartpergeré volt, aki fivére der frawn Gredl Paulin Maydlin, aki a fent nevezett gyermek nagyanyja. Mathes Mayndl a gyermek képviselőjében elmondta, hogy Wartperger az országból való eltávozásakor az említett szőlőt nővére, Klara nagyanyjára bízta, hogy a gyermek nagykorúságáig gondozza. Ennek alapján a tanács megállapítja, hogy a szőlőt az említett gyermek, nagykorúságát elérvén, saját tulajdonként kapja meg, ha pedig ez idő előtt elhalálozna, rokonai öröklik.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 200. (DF 286772.) – Act. Prot. 207.

- 231 Febr. 26. (f. IV. p. Mathie) Pozsony város törvényszéke előtt Jacob Protesser perrel követel egy szőlőt genant Lewbmandl, gelegen auf der stat gepiet, aynt halben neben dem Weinburger und anderthalben neben dem Sybenharl, valamint leányát: Clarat, a leány képviselőjében megjelent és őt nevelő Mathes Mayndltól. A törvényszék az ügyet a városi tanácshoz teszi át, amely úgy ítél, hogy Klára Mathes Mayndl nevelésében, szülője pedig ugyanennek a gondozásában maradjon, mivel atyjához egyrészt nincsen bizalom, másrészt a leányt nagyatyja: Paul Mayndl, Mathes Mayndl gondjaira bízta.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. Act. 200–201. (DF 286772.) – Act. Prot. 207.

- 232 Febr. 26. Róma. Ötvösi Illés fia: Benedek veszprémi egyházmegyei akolitus, aki a papi rendek felvételére készült, kéri a pápát, hogy oldozza fel azon irregularitas alól, amit azzal vont magára, hogy egy tizenhat éves diákját tél idején más klerikusokkal együtt arra rendelte ki, hogy számára Székesfehérvár vár(os)ából abba a közeli faluba hozzanak élelmet, ahol akkor az ottani egyház felszentelését ünnepelték. A diák azonban a visszaúton a klerikusok által hátrahagyva a mondott város kapuja előtt megfagyott. – Lukcsics I. 911. sz. (Reg. suppl. vol. 208, fol. 154b. – Reg. Lat. vol. 276, fol. 48.) – Mon. Rom. Vesp. III. 60. (Uo.) – Bónis: Szentszéki reg. 2270. sz.

- 233 Febr. 26. Róma. A veszprémi egyházmegyei Szent Egyedről nevezett somogyvári monostor apátja: Demeter megbízottja: Pál presbiter, zselici plébános útján kötelezi magát a monostor után az apostoli kamarának a *commune servitium*-a fejében járó 150 forint és az öt *servitia* minuta megfizetésére; az összegek első felét hat hónapon belül, a második felét pedig az azt követő hat hónapon belül köteles kifizetni. – *Camera Apostolica, Obligationes et solutiones* vol. 60, fol. 184v. és *Oblig. comm.* vol. 3, fol. 153v).
- 234 Febr. 28. (f. VI. p. Mathie) A zalai konvent emlékeztül adja, hogy megjelent előttük Buchya-i Lőrinc Sithke-i Gothárd fia: János nevében, és tiltakozva előadta, hogy – mint megbízója megtudta – soror-a: néhai Sithke-i Mihály hajadon leánya: Katalin (nob.) az atya birtokaiban *per regiam clementiam* in heredem masculinum se *prefici procurasset*, amelyhez János atya, Gothárd is a beleegyezését adta, és Katalinnal meg az anyjával, valamint Gerse-i Pethew fia: János fiaival: Feketew Lászlóval és Dénessel mind Mihály, mind atya mind pedig a saját birtokait illetően olyan megegyezést kötött, amelyből a tiltakozónak hátránya származik. Ezért Lőrinc az uralkodót Katalin fiúsításától, annak anyját, a Gersei-eket és atyját: Gothárdot a megegyezéstől, Katalint pedig a néhai Mihály, valamint Gothárd birtokaiba való bevezetéstől és azok használatától eltiltotta és egyúttal ellent is mondott mindezeknek.

Papíron, hátlapján pecsét töredékeivel. DL 68345. (Kisfaludy cs. idősebb ágának lt.)

- 235 Febr. 28. *Item anno Domini millesimo CCCC° XXVII° feria sexta post diem Beati Petri kathedra nostram accesserunt presentiam discreti Nicolaus Bek de Söllensteyn et eius soror Elyzabet, uxor Iacobi Crewsil et recognoverunt coram nobis, ex quo frater ipsorum Iohannes Crewsil ipsius testamentum omnino dimisit et faciendi et dimittendi dedit voluntatem discreto Nicolao ym Grund et id Nicolaus multum et in maiore parte predictum testamentum id sit ad laudem Dei et ad ecclesias ea propter predicti Nicolaus Bek et Elyzabet pronunciant prefixum Nicolaum ym Grund committum, solum et liberum ammodo ipsorum impetuum pro portione in perpetuum.*

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22a., 1. bejegyzés.

- 236 Febr. 28. Újhely. Apród Antal újhelyi bíró, Szélesi (*Zelesi*) Márk, Szaniszló fia: Bertalan esküdtek és a város többi polgára tanúsítja, hogy Antal fia: István újhelyi polgár úgy végrendelkezett, hogy a Ronyva folyón, a párosok malma közelében levő malmát, amelynek egynegyede már a párosok birtokában van, két leányának: Dorottyának és Margitnak, valamint unokájának és ezek örökösének hagyja olyan kikötéssel, hogy a malmot csak rokonságukon belül idegeníthetik el, ha pedig családjuk kihalna, a malom minden tartozékával a párosok Szent Egyed kolostorára szálljon. – BLÉ V. (1985) 704. (DL 11900. – *Acta Paulinorum, Újhely 2-4.*) – 1763. évi hiteles átiratát lásd DL 25930. (Ismeretlen provenienciájú iratok.) – *Doc. art. Paul. III. 71.*, eml. (*Inv. Paulinorum conv.* – DF 286489. – pag. 69.) – Lakatos: Mezővárosi oklevelek 622/29. sz.
- 237 Febr. 28. Újhely. Apród Antal újhelyi bíró, Szélesi (*de Zelos*) Márk és Bertalan esküdtek, meg a város polgárai tanúsítják, hogy az Újhelyi *Thoryay* Demeter fia: Bálint úgy végrendelkezett, hogy

a Feketehegy nevű hegyen László Kovács szőlője és Fekete Fülöp szőlője szomszédságában levő szőlőjét anyjára: Ágotára hagyta azzal a kikötéssel, hogy a szőlő anyja halála után a pálosok Újhely közelében levő Szent Egyed kolostorára kell szálljon. – BLÉ V. (1985) 704–705. (DL 11900. – Acta Paulinorum, Újhely 3-18.) – Lakatos: Mezővárosi oklevelek 630/30. sz.

* Febr. 28. Az ágostonos rendfőnök levele Tapolcai Jánoshoz. – Lásd 1341.

- 238 Márc. 1. Róma. Demeter somogyvári apát – Pozsegai István fia: Pál, a zselici Szent György-egyház plébánosa útján – a commune servitium-ából 22 kamarai forintot, a minutum servitium-ából pedig 4 kamarai forintot, 34 solidus-t és 5 denárt fizetett. – Mon. Rom. Vespri. IV. 430. (Camera Apostolica, Obligationes Communes vol. 4, fol. 209r.) – Cameralia I. 629. sz. (Uo.)
- 239 Márc. 2. A pozsegai káptalan előtt Orbovai Jakab fia: Imre személyesen megjelenve a maga és testvérei nevében eltiltja a szintén személyesen jelen lévő Orbovai István fiait: Pétert és Pált, valamint e Pál fiát: Györgyöt az Orbova, Grabarja, Predisinc és Malin birtokokon lévő részeik elfoglalásától, továbbá két orbovai szántóföld használatától. – Fejér X/6. 911. (DL 43688. – Múz. törzsanyag, Janovich-gyűjt.)
- 240 Márc. 2. Zrín. Zrínyi Péter gróf védelmébe fogadja Bátmonostori Töttös László fiainak: Jánosnak és testvéreinek a blinai uradalomban élő jobbágyságait. Az oklevelét pecsétjével erősítette meg. – Zichy VIII. 315. (DL 80084. – Zichy cs., zsélyi 213-2061.)
- 241 Márc. 4. (quarto Non. Mart.) Zs. emlékezetül adja, hogy a Valkó megyei Gaathi András fia: Demeter – aki az erdélyi Dániel fia: Mihály ispán néhai leányától (nob.) származik – a maga meg Vyngarth-i Gereeb (dictus) János – aki, mint Demeter elmondta, szintén a mondott Mihály leányától származik – nevében coram nonnullis prelatibus et baronibus nostris nobiscum inpresentiarum existentibus bemutatta a csanádi káptalan 1345. jún. 9-i – hamis – privilégiumát (Anjou oklt. XXIX. 382. sz.), amelyben átírta I. Lajos király 1345. jún. 2-i – szintén hamis – oklevelét (Uo. 368. sz.), majd kérte annak megerősítését. – A király a mondottak hűségesei szolgálatait fejében mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certaque nostre maiestatis scientia necnon de consensu et beneplacito serenissime principis, domine Barbare regine, consortis nostre carissime prelatorumque et baronum nostrorum predictorum ad id accedente consilio prematuro et unanimi eorundem decreto Demeter és Geréb János megutódaik, valamint örököseik részére átírja és privilégiális formában megerősíti. Privilégiumát autentikus függő kettőspecsétjével, quo ut rex Hungarie utimur, erősítette meg. Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagradiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii. Méltóságosor: György esztergomi, János kalocsai, Doymus spalatói és András raguzai érsekek, a zárai érseki szék üresedésben; János zágrábi, János váradi, Balázs erdélyi, Rozgonyi Péter egri, Henrik pécsi, Kelemen győri, János veszprémi, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hynko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi és Tamás zenggi püspökök; Dénes boszniai és János knini választott püspökök, a traui, scardonai, sebenicói, nonai, makarskai és fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóczi Mátyus országbíró, Cil-

lei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán, socer noster, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Garai Dezső macsói bán, a szőrényi bánság üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamási néhai János vajda fia: László ajtónálló-, Bátori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok- és Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi ifj. István pozsonyi ispán. Arenga.

Hártyán, rendkívül díszes kezdő S betűvel, az „igismundus Dei gratia Romanorum Rex” rész kiemelt betűkkel, függőpecsételés látható nyoma nélkül. DL 37585. (Hunyadi cs.) – Z–W. IV. 274., reg. – Altmann II. 6829. sz.

- 242 Márc. 6. Róma. Demeter somogyvári apát – Pozsegai István fia: Pál, a zselici Szent György-egyház plébánosa útján – a commune és minutum servitium-ából 32 kamarai forintot fizetett. – Mon. Rom. Vespr. IV. 430. (Camera Apostolica, Obligationes et solutiones vol. 63, fol. 75v.) – Cameralia I. 629a. sz. (Uo.) – Mon. Croat. Vat. I. 608. sz. (Uo.)
- 243 Márc. 6. Róma. Acsádi György (fia:) Bálint veszprémi egyházmegyei akolitus, aki az összes szent rendre fel akarja szenteltetni magát, kéri a pápát, hogy adjon neki felmentést azon irregularitas alól, amelyet halál okozásával szerzett. – Mon. Rom. Vespr. III. 60. (Reg. suppl. vol. 208, fol. 18.) – Lukcsics I. 912. sz. (Uo.)
- 244 Márc. 6. Leoben. Leoben városa Sopron városához. Hufnagel János soproni polgárt keresetével utasítsák a leobeni bírói szék elé. – Házi I/2. 327. (Sopron város lt. D 720. – DF 202354.)
- 245 Márc. 7. Brassó. Zs. Kusalyi Jakcs János és Mihály székelyispánokhoz és helyetteseikhez, valamint Maros szék bíráihoz. Elpanaszolták neki Szentgyörgyi Barnabás székely nevében, hogy mikor ő 1426. szept. 29-e táján ura szolgálatában a Magyar Királyság más részein tartózkodott, Szentpéteri László székely az őt székely szokás szerint megillető öröklött tisztségét (*honor seu officiolatus*) és annak jövedelmét elfoglalta és elfoglalva tartja most is, ezért idézzék meg Lászlót maguk elé és szolgáltatassanak Barnabásnak igazságot, máshogy tenni ne merjenek. – Barabás: Székely oklt. 50. (Átírta Magyi Pál alországbíró és erdélyi alvajda 1502. jan. 24-én. DL 74286. – Teleki cs., marosvársárhelyi.) – Ezt átírta Geréb Péter nádor 1502. márc. 2-i oklevelében. DL 74287. (Uo.)
- 246 Márc. 7. Zellő. Pálóci Mátyus országbíró a váci káptalanhoz. Küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a kijelölt királyi emberek egyike vizsgálja ki Gyarmati Miklós meg fiai: Kelemen és László, valamint ludányi jobbágyuk panaszát, amely szerint Vértesi Tamás ludányi jobbágyai megverték a panaszosok ottani jobbágyát, illetve a mondottak kivágták és használják a panaszosok ottani erdejét. Kijelölt királyi emberek: Zellői Bertalan, Dorcsáni Bertalan, Kürtösi Pünkösöd Mihály és Barla fia: András, Nagykéri János, Dorcsáni Boldizsár. – Balassa 280. sz. (Átírta a váci káptalan 1427. márc. 10-e utáni jelentésében: 262. DL 65868. – Balassa cs.)
- 247 Márc. 7. (f. VI. a. Invocavit) A budai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Inarch-i István fia: Sebestyén – a maga meg fiai: János és Mátyás nevében, terhükkel és szavatossággal – és a következő bevallást tette: ipse quendam fundum curie sue edificiiis destitutum in eadem Inarch, in vicinitate fundi curie Dyonisii filii Pauli, ab inferiori parte ecclesie Sancti Georgii martiris in eadem fundate cum quibusdam duabus particulis terrarum arabiliium ipsum precise cernentium, a magna via incipiendo usque ad viam

Chykoswth adiacentium ac quoddam pratum suum in loco *Chykos* inter prata Gregorii Farkas et Valentini filii Briccii necnon silvam suam *Waryasfaya* vocatam intra metas prefate possessionis Inarch habitis et existentium a mondott Pál fiának: Dénesnek meg fiainak: Gálnak, Jánosnak, Demeternek, Balázsnak, Bálintnak és Péternek 50 királyi újforintért, amelyet már megkapott tőlük, 40 évre elzalogosítja azzal, hogy Sebestyén, fiai vagy osztályos testvéreik csak az eltelt negyven év múlva válthatják vissza. Sebestyén egyúttal szavatosságot is vállal az elzalogosított birtokrészekre. A káptalan a privilégiumát függőpecsétjével erősítette meg.

Hártyán, függőpecsételés helyével. DL 36933. (Vegyes provenienciájú oklevelek. Ajándék útján bekerült vegyes provenienciájú iratok, Beleznay.) – Bakács: Pest m. 393/1469. sz.

- 248 Márc. 7. A zágrábi káptalan emlékezetül adja, hogy Cillei Hermann szlavón bán febr. 19-i parancsa (195) értelmében Lubecseci Simon báni emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Marócsai Mihály karbeli prebendáriust, akinek jelenlétében a báni ember febr. 20-án bevezette Blagai Miklós fiait: Lászlót, Antalt és Jánost a Zágráb megyei Verhovina, Lobocsevo és Podmartinya birtokokba, majd iktatta részükre az őket megillető jogon. – Blagay 281. (DL 66568. – Blagay cs.)
- 249 Márc. 8. (Brassovie, sab. a. Gregorii) Zs. általános rendelete. Elpanaszolták neki Bártfa város nevében, hogy cum homines et iobagiones necnon incole seu cohospites vestri in vestris tenutis, possessionibus, honoribus ac vestri in medio constituti et commorantes, habita licentia iustoque terragio deposito et aliis debitis eorum persolutis ad dictam civitatem nostram Barthfa et pertinentias eiusdem commorandi causa se transferre vellent moraturos, tunc vos eosdem variis calumpniis, signanter vero birsagiorum et taxarum impositionibus adeo, ut ipsos erga vos perpetue servitutis vestre iuga alligare et innodare possetis, impeditos habendo abire et recedere non permetteretis in nostri generalis decreti – alias unacum prelatibus, baronibus et portionatis regni nostri nobilibus in eo editi et stabiliti, ut cives, hospites sive iobagiones nostri regales de nostris civitatibus, possessionibus, opidis et villis castrorumque nostrorum tenutis ad ecclesiarum et nobilium possessiones, econverso vero earundem ecclesiarum et nobilium iobagiones ad nostras regias civitates, opida, possessiones castrorumque nostrorum tenutas et generaliter quilibet libere condicionis homines de possessionibus ecclesiarum in nobilium et de nobilium possessionibus in earundem ecclesiarum possessiones temporibus semper successivis universis et perpetuis, habita licentia iustoque terragio et aliis eorum debitis persolutis et expeditis causa commorandi se conferre liberam et tutam habeant facultatem –, contemptum et derogamen.¹ Et quia nos premissi nostri generalis decreti statutum ratum in suo semper vigore illibate et inconcusse durare et permanere volumus, ideo fidelitati vestre universitatis et vestrum cuiuslibet firmissimo nostro regio damus sub edicto, hogy azokat a jobbágyokat, akiknek költözési engedélye van és Bártfán vagy tartozékain akarnak letelepedni, az átköltözésben ne akadályozzák. Ha mégis ezt tennék, akkor a jelen levelével

felhatalmazza az ispánokat és alispánjaikat, hogy auctoritate nostra regia kényszerítsék őket elengedésükre. Máshogy tenni ne merjenek, a levelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis*.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. Bártfa város lt. 171. (DF 212851.) – Janota: Bardyjów 139., teljes szöveggel. – Iványi: Bártfa 30/172. sz.

¹ Vö. Zs. 1397. aug. 3-i, 1407. jan. 20-i, 1409. júl. 26-i jobbágyköltözési rendeleteivel (DRH 1301–1457. 155., 227., 229.), valamint a ZsO XIII. 31. sz. alatt közölt oklevelének szövegével.

- 250 Márc. 8. (4. die f. IV. a. *Invocavit*) László sági prépost és a konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy febr. 14-i parancsa (160) értelmében Pyr-i István királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, András frater diakónust, akik visszatérve elmondták, hogy *Invocavit* vasárnap előtti szerdán (márc. 5.) kimentek Hont megyébe és mindenkitől, akitől kell és illik, a királyi ember vizsgálódva megtudta, hogy minden a panasz szerint történt.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 73499. (Orczy cs.)

- 251 Márc. 10. (in civitate nostra Brassoviensi, f. II. a. Gregorii) Zs. emlékezetül adja, hogy nos sicuti ad humilime suplicationis instantiam fidelis nostri grate dilecti venerabilis viri, magistri Ladislai de Chap pridem vicecancellarii nostre maiestatis pro parte Emerici litterati filii Elie de Kwchk, familiaris sui nobis porrecte, sic non minus attentis et consideratis fidelibus servitiis et fidelium obsequiorum gratuitis, meritis et sinceris ipsius Emerici, quibus idem unacum dicto domino suo a non paucis iam elapsorum annorum et temporum curricula continue et sine intermissione nobiscum procedente et curiam nostram sequente in nonnullis nostris exercitibus expeditionibus, presertim vero contra perfidissimos Hwzytas, Dei et nostros notorios infideles et rebelles in dicto regno nostro Bohemie ac marchionatu Moravie pululantes per nos pleris vicibus instauratis interessendo persone et rebus suis non parcens, sed se et sua in nostre maiestatis servitiis diversis fortune casibus et imminentibus, formidabilibus periculis submittens et exponens totis suis viribus et conatibus cum non modica sui sanguinis effusione et corporis gravi lesione acrimque vulnerum et cicatricum in sua persona susceptione studuit, et nunc ipse Emericus unacum egregio Stephano de dicta Chap aule nostre milite, fratre utputa ipsius magistri Ladislai vicecancellarii et aliis certis nostris fidelibus familiaribus in custodia et conservatione castri nostri Argyas vocati in partibus nostris Transalpinis habiti pridem per nos dimissis existens studet et anhelat ac laborat, maiestati nostre complacere seque gratum nobis reddere et acceptum, propter que nos volentes eundem Emericum aliquo nostro regio favore prosequi gratioso quandam portionem possessionariam Kwchk vocatam contigue inter possessiones Kyskwchk et Naghkuchk in comitatu Castriferrei existentes sitam et habitam, ius nostrum regium, ut dicitur, concernentem, quam scilicet

condam Nicolaus Zambo olim tenuisset nuncque Stephanus dictus Farkas de dicta Naghkuchk et fratres eiusdem tamquam iurium nostrorum regalium celtatores sub taciturnitatis silentio conservarent, minden haszonvételével és – általánosságban felsorolt – tartozékával, igaz és ősi határai alatt, ahogyan azt eddig is birtokolták ex certa nostra scientia prelatorumque et baronum nostrorum sano ad id accedente consilio a mondott Imre deáknak meg általa atyjának: Illésnek, valamint rokonainak, Demelk-i Péter fiainak: Györgynek és Demeternek meg örököseiknek adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra salvo iure alieno. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis.*

Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét darabjaival. DL 43689. (Múz. törzsanyag, Vétel 1877.)

- 252 Márc. 10. (in civitate nostra Brassoviensi, f. II. a. Gregorii) Zs. emlékezetül adja, hogy nos sicuti ad humilime supplicationis instantiam fidelis nostri grate dilecti venerabilis viri, magistri Ladislai de Chap pridem vicecancellarii nostre maiestatis pro parte Emerici litterati filii Elie de Kwchk, familiaris sui nobis porrecte, sic non minus attentis et consideratis fidelibus servitiis et fidelium obsequiorum gratuitis, meritis et sinceris ipsius Emerici, quibus idem unacum dicto domino suo a non paucis iam elapsorum annorum et temporum curriculis continue et sine intermissione nobiscum procedente et curiam nostram sequente in nonnullis nostris exercitibus expeditionibus, presertim vero contra perfidissimos Huzytas, Dei et nostros notorios infideles et rebelles in dicto regno nostro Bohemie ac marchionatu Moravie pululantes per nos pleris vicibus instauratis interessendo persone et rebus suis non parcens, sed se et sua in nostre maiestatis servitiis diversis fortune casibus et imminentibus, formidabilibus periculis submittens et exponens totis suis viribus et conatibus cum non modica sui sanguinis effusione et corporis gravi lesione vulnerumque acrium et cicatricum in sui persona susceptione studuit, et nunc ipse Emericus unacum egregio Stephano de dicta Chap aule nostre milite, fratre utputa ipsius magistri Ladislai vicecancellarii et aliis certis nostris fidelibus familiaribus in custodia et conservatione castris nostri Argyas vocati in partibus nostris Transalpinis habiti pridem per nos dimissis existens studet et anhelat ac laborat, maiestati nostre complacere seque gratum nobis reddere et acceptum, propter que nos volentes eundem Emericum nostro regio favore prosequi gratioso omne et totale ius nostrum regium, quod in prefata possessione Kwchk vocata in comitatu Castriferrei situata necnon predio seu terra Cheedteleke vocata intra metas eiusdem possessionis Kwchk existenti, in quarum scilicet dominio progenitores ipsius Emerici et fratrum suorum infrascriptorum perstitissent forentque ipsi de presenti, quibuscunque causis et rationibus haberemus et nostram quodcumque concerneret maiestatem, valamennyi haszonvételével és – általánosságban felsorolt – tartozékával ad huiusmodi ius nostrum regium de iure spectantibus et pertinere debentibus, igaz

és ősi határai alatt, ahogyan azt eddig is birtokolták ex certa nostre maiestatis scientia prelatorumque et baronum nostrorum sano ad id accedente consilio prematuro a mondott Imre deáknak és általa atyjának: Illésnek meg Miklós fiának: Benedeknek, quoad unam, Péter fiainak: Györgynek és Jakabnak, quoad secundam, másik Péter fiainak: Mátyásnak, Antalnak és Benedeknek meg Miklós fiának: Mihálynak, quoad tertiam, Lőrinc fiának: Benedeknek és János fiának: Gergelynek, quoad quartam, Zarvas (dictus) Péter fiának: Mihálynak, quoad quintam, Benedek fiának: Miklósnak, quoad sextam, Illés fia: György fiának: Istvánnak és Mátyás fiának: Ferencnek, quoad septimam partes, továbbá a felsoroltak örököseinek és utódainak adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra, salvo iure alieno. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: Commissio propria domini regis.

Hártyán, kiemelt kezdő N betűvel, a szöveg alatt a titkospecsét nyomával. Erdődy lt. D 10096. (50-2-7.) – A hátlapján középen alul: *R(egestra)ta*.

- 253 Márc. 10. (Brassowie, f. II. a. Gregorii) Zs. a leleszi konventhez. Elmondta neki Karachonfalva-i Dragus fia: László – a maga meg fiai: Lukács, János, Iwasko és István nevében –, hogy a Máramaros megyei Kapaczhaza/Kopachhaza prédiium birtokába, amely vétel címén illeti meg őket, törvényesen be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és a határosok összehívása után vezesse be őket abba és iktassa azt részükre az őket megillető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi különös jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Ladislaus f. Georgii litterati de Kikes/Kykes, Iohannes Hozyw dictus de Apsa, Tatol/Thatol de eadem, Dragus de Kabolafalwa, Stephanus de Bwthfalwa, Demetrius de eadem.

Átírta a leleszi konvent 1427. aug. 5-i privilegiumában: 878. Két példányban: Mednyánszky cs., beckói lt. 8-7-1. (DF 266770.) és Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. K-217. (DF 211710.) – A / jel után ennek névváriánsai.

- 254 Márc. 10. Brassó. Zs. levele Paul von Russdorf német lovagrendi nagymesterhez: a neumarki hűbértokért kivetett összeget, amelyet a rend haderő felfegyverzésére és zsoldjára használ fel, számára Magyarországra a török elleni harcra küldjék el. A megjegyzés szerint a levelet nem küldték el. – Altmann II. 6830. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 139v–140r.)
- 255 Márc. 10. (in Gumur, f. II. p. Invocavit) Zenthelsebeth-i Gáspár fia: Imre gömöri alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Kyrthy-i Parvus László Puthnuk-i Benedek özvegye (nob.) nevében a megye levelével megjelent előttük mai napon Otrochuk-i Seteth (dictus) Miklós ellenében – akit a pecsétjükkel kiküldött Radyn¹ (dictus) Mihály idézett meg jelenlétük elé e napra –, Miklós

azonban nem jött és nem is küldött maga helyett senkit, ezért a szokásos bíróságban, hacsak rationabiliter ki nem menti magát, megbírságolják.

Papíron, három zárópecsét darabjával. DL 89882. (Radvánszky cs., sajkócaizai.)

¹ Utána kihúzva: *de Zenthkyral*.

- 256 Márc. 10. (in Sarus, f. II. p. Invocavit) Sygre-i Poch fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János királyi főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy Frych-i István meg fiai: János, Lőrinc és Miklós, valamint e János fia: Jakab jogos kérésére kiküldték maguk közül Synnefew-i Jánost, aki visszatérve elmondta, hogy ő kimenve a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudta az igazságot: Berthowld-i Demeter fia: Miklós hamvazószerda előtti szerdán (febr. 26.) a panaszosok Ravaz (dicitus) Miklós nevű familiárisát Zenthkerezth oppidum végénél in libera via találva ártatlanul megverte és megsebesítette, majd ezzel meg nem elégedve elfogta és azóta is fogságban tartja.

Papíron, három záró gyűrűspecstét nyomával. DL 43690. (Múz. törzsanyag, Jankovich-gyűjt.) – A hátlapon „nyolcas” kézjegy, *solvit*.

- 257 Márc. 10. János deák, János zágrábi püspök rakonoki oficiálisa, zágrábmezei ispán és Miklós fia: Benedek zágrábmezei comes terrestris emlékezetül adják, hogy megjelent előttük Péter fia: György felsőlomnicai nobilis castrensis – a maga meg fiai: Gergely és másik Gergely nevében –, Lomnicai János fia: Márton és Pál fia: Malchech – a maga meg Péter fia: Csernec Márton fia: Péter és Wythko nevében; mindannyian terhükkel és szavatossággal –, majd a következő bevallást tették: mivel Dragonosech-i Raden fia: Fülöp meg fiai: Pál és Dénes, Petko Péter, György, Bálint és Benedek – az oklevélben felsorolt fogott bírák közreműködése és döntése nyomán, amelyet Csernec Márton megölése ügyében hoztak – a 25 új királyi dénármarca homicidiumot megfizették, ezért nyugatják őket. Az oklevelet János deák és Benedek mellett Mlakai György fia: Miklós szolgabíró is a fogott bírák nevében megpecsételte. – Laszowski 202. (A. HAZU D-IX-50. – DF 231075.) és 214., kelet nélkül. – Isprave 365/1726. sz. (Uo.)
- 258 Márc. 10. Sopron. Umbundumb János soproni polgár végrendelete. – Házi II/1. 36. (Sopron város lt., Városi könyv D 2988. – DF 204421., pag. 54.)
- 259 Márc. 10. Sopron. Flesir István soproni polgár végrendelete. – Házi II/1. 37. (Sopron város lt., Városi könyv D 2988. – DF 204421., pag. 55.)
- 260 Márc. 10. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén második napirendi pontként elhatározták, hogy a nemzet procuratora keresetet nyújtson be, hogy Szlavóniai Pál mestert kényszerítsék a nemzetnek járó pénz megfizetésére. – Denifle: Auctarium II. 358. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 16v.)
- 261 Márc. 10. Velence. Velencei szenátusi határozat, hogy a szavojai herceghez követként Federico Contarini helyett Niccolò Contarinit küldjék a Zs. és Velence közötti fegyverszünet ügyében tárgyalni. – DRTA X. 27., eml. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 29r.)

- 262 Márc. 10. u. A váci káptalan Zs.-hoz. Pálóci Mátyus országbíró márc. 7-i parancsa (246) értelmében kiküldték tanúbizonyosságukat, Bálint karbéli klerikust, akinek jelenlétében Kürtösi András királyi ember vizsgálata igazolta a panaszt. – Balassa 281. sz. (DL 65868. – Balassa cs.)
- 263 Márc. 11. Bereguardo. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs. követéhez: János veszprémi püspökhöz. Bizalmasan kéri, hogy az ellenségeivel – akik egyúttal a birodalom ellenségei is – folytatott kereseteihez és pereskedéseéhez küldje el Zs. általa Itáliába hozott pátens parancsleveleinek és rendelkezéseinek másolatait, hogy azokat (familiárisa:) Guarnerio (da Castiglione) révén tanulmányozhassa, és ha a püspök ezekben intézkedett vagy döntést hozott, azokat is továbbítsa. – Osio II. 286. (Milánói lt., Carteggio in atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 25/179. sz. (Uo.) – Óváry 103/350. sz. (Uo.)
- 264 Márc. 12. A pécsváradi konvent előtt Máréi Gunya Miklós fia: Mihály – a maga meg testvére: András esztergomi kanonok nevében – felmentette Bátmonostori Töttös László fiait: Jánost, Lászlót, Miklóst és Györgyöt az ellene és jobbágjai ellen elkövetett különböző károkozások alól, egyúttal felmenti az ezen ügyekben rá kirótt bírságok megfizetése alól. – Zichy VIII. 316. (DL 80085. – Zichy cs., zsélyi 213-2063.) – Kőfalvi: Pécsváradi 638. sz. (Uo.)
- 265 Márc. 12. (in Gregorii) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Zylasluce-i Domokos fia: Mathyus – a maga meg atyja: Domokos, valamint összes atyafiai és rokonai nevében, terhükkel – és a következő bevallást tette: Bodofalva-i János fia: Lőrinc özvegyét: Lúciát, jelenlegi férjét: Zarosfalva-i András fia: Mátyást meg hajadon leányát: Katalint nyugtatja mindazokról a fegyverekről, pénzekről és egyéb ingóságokról, amelyek Lőrincé és testvéreé: András deáké, valamint Zilasluce-i Tamás fiaié: Benedeké és Ágostoné meg János fiaié: Istváné voltak és az asszony meg leánya kezére jutottak, kivéve a birtokjogaikat és a 16 száz dénáros forintot, amelyekről a káptalan másik oklevele szól. – A szöveg alatt az oklevél alján: S Barthos.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 94959. (Bittó cs.)

- 266 Márc. 12. (in Gregorii) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Gargou-i András fia: Péter mester hajadon leánya: Veronika (nob.) – a maga meg frater-ei: Miklós, Tamás, Cristannus és István nevében – és tiltakozott az ellen, hogy – mint megtudta – atyjuk: Péter mester nem tudni milyen indokkal, bevallás útján az ő Szepes megyei Sygra, Senthmargytha, Pochproch és Olsavicha birtokokon lévő részeit Sok-i Poch fia: Péter fiának: Mihálynak és fiának: Péternek elidegenítette az ő igen nagy kárukra, ezért atyját: Pétert az elidegenítéstől, Mihályt és fiát: Pétert pedig azok elfoglalásától, használatba vételétől, illetve az azokba történő bevezetésüktől eltiltotta és egyúttal ellent is mondott mindezeknek lege regni requirente.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 60673. (Máriássy cs. lt., Vegyes iratok 531.) – A hát-lapon alul közelkorú kézzel: *Prohibitoria super Sygra.* – Lev. Közl. 8. (1930) 241., reg.

- 267 Márc. 12. (die Mercurei(!), 12. mensis Martii, Tarvisii, in camera collateralis porta iuxta platheam Anthene) Corona-i Bertalan fia: Donatus János császári közjegyző és trevisói polgár – a felsorolt trevisói polgárok jelenlétében – tanúsítja, hogy Iohannes Zamboninus filius Raynerii de Scolaribus de Florentia megjelölve előtte elmondta, amely szerint a minap tudomására jutott, quod magnificus olim et potens miles, dominus Philippus de Scolaribus prenominatus Pipo, comes Themensiensis, dum ageret in humanis, dedit et donavit nobili viro Philippo, ipso Iohanni fratri ratione nomine suo ac ipsius Iohannis et Laurentii fratrum suorum hereditates et bona hereditaria, qua recollende memorie domini Andree de Scollaribus, olim episcopi Waradiensis ac generosi millitis, domini Mathei de Scollaribus, fratris olim dicti domini P[ippo]nis ac certa alia bona, ut in iustis donatis dicitur contineri, scripto per [... ..] cum coniugatum Transilvanensis dyocesis notarium publicum, ut in eo lat[... ..] cum de predictis rebus donatis non habeat sufficienter [... ..] testibus et me notario publico protestatus fuit, quod non intend[... ..] nec reffutare donec plenius fuerit informatus, sed [... ..]. Et quod per aliquem actum, factum [... ..] fiendum nomine [... ..] Philippi fratris sui non intendit predictam donationem acceptare [... ..] et quousque voluntatem suam clare et expresse dixerit et declara[vit]nerit fieri publicum instrumentum, sed quod semper sit sibi salvum ius accepta[... ..] repudiandi ipsam donatis rogans me notarium nostrum, ut de predictis publicum conficiam instrumentum.

A jobb oldalán hiányos itáliai hátrván, a szöveg alatt a közjegyző jelvényével. Archivio di Stato di Firenze, Archivio diplomatico, Prov. Badia Fiorentina 7. (DF 288341.)

- 268 Márc. 12. Róma. Németi Tamás (fia): Péter pécsi egyházmegyei akolitus, aki az összes szent rendre fel akarja szenteltetni magát, kéri a pápát, hogy adjon neki felmentést azon irregularitas alól, amelyet egyfelől azzal szerzett, hogy megverte nepos-át, aki pár nap múlva egy, a mezőn szerzett sebébe belehalt, másfelől pedig szintén megverte tanítványát, aki más miatt pár nap múlva meghalt. – Lukács I. 913. sz. (Reg. suppl. vol. 208, fol. 279b.) – Bónis: Szentszéki reg. 268/2271. sz.
- 269 Márc. 12. Brassó. Lodovico Sabini, Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követe a herceghez. Zs. elégedett, miután a firenzeiektől megtudta, hogy a milánói herceg a békemegállapodást követően ismét a velenceiekre támadt. Tudósít Zs.-dal folytatott egyeztetéséről: Zs. kívánsága, hogy a milánói herceg küldjön két gályát Kaffába és Perába a törökök megtámadására, de ezt a velenceiek veszélyeztethetik, elzárva a szabad hajózást. Biztosítja a herceget, hogy arra a kérdésre, hogy Zs. előbb vagy utóbb teljesíti-e (az itáliai hadjárat megindítását), amiről már írt Brunoro vikárius familiárisának, Zs. azt válaszolta, hogy Brunoróra vár ez ügyben. Összességében úgy látja, Zs. támogatni fogja a herceget, de nem ezen a nyáron, mert számára elég ügyetlennek látszik, és szerinte ha Zs. akarná, akkor sem tudná a terveit megvalósítani. – Titkosírással írt, olasz nyelvű jelentés; a levélen egy másik, ugyancsak olasz nyelvű szöveg részlete: „Jóllehet egy barátom azt mondta nekem, hogy a király már nem fordul a választófejedelmekhez, mert kétséges, hogy letehetik, ahogy ez már János pápa (XXIII. János ellenpápa?) játszmái alkalmával már nem történt meg, és nem lépne fel veszedelem...” E szöveg értelmezése bizonytalan. – Osio II. 286. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.) – Carteggio II. 25/180. sz., a rájegyzés említésével. (Uo.)

- 270 Márc. 12. Firenze. Firenze kormányzatának instrukciója a szavojai herceghez küldendő követük: Palla Strozzi számára. A Zs. és Velence közötti fegyverszünet tárgyában fejtsé ki a hercegnek, hogy fáradozása milyen üdvös és Istennek tetsző, mivel így Zs. erejét a hitetlenek elleni harcra fordíthatja. – Lupi: Delle relazioni 308., reg. (Archivio di Stato di Firenze, Carte Stroziane CXIX., fol. 37.) – DRTA X. 107. 1. jegyzet, reg. (Lupi alapján.)
- 271 Márc. 13. (Brassovie, 2. die Gregorii) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Parvus Henrik bártfai esküdt a maga meg a város egész közössége nevében és bemutatta Lajos király 1365. júl. 16-i oklevelét, amelyben Bártfa városának szabad ispánságot adományozott (Iványi: Bártfa 4/19. sz.), majd kérte annak átírását és megerősítését. A király mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certa que nostre maiestatis scientia megerősíti számukra. A privilégiumát autentikus függő kettőspeccéjével, quo ut rex Hungarie utimur, erősítette meg részükre. Arenga.

Hártyán, rendkívül díszes, hat sornyi magasságú kezdő S betűvel, függőpeccét selyemzsinórával. Bártfa város lt. 172. (DF 212852.) – A hátlapján: *ut malefactores iudicentur*. – Iványi: Bártfa 30/173. sz. – Fejér IX/3. 508. (Uo.) – Rhódy: Érdekes okm. 6. (Uo.) – Janota: Bardyjów 143. (Uo.)

- 272 Márc. 13. (2. die Gregorii) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Adalbert, a Pozsony város falain kívül fekvő Szent László-ispotály rektora és bemutatta saját, 1414. júl. 3-i pátensüket¹ – e szerint a káptalan előtt Gerendorff-i Maer (dictus) János örökösei nevében is Dynkelspuchel-i Kwnchelman (dictus) Györgynek és örököseinek elzálogosította Gerendorff-i kúriáját és jobbágyságait 86 aranyforintért azzal, hogy amennyiben György felszólítására János nem váltaná vissza azokat, akkor a mondott összegért az ő tulajdonába kerül – és kérte annak átírását, amelyet a káptalan meg is tett.

Szakadozott papíron, hátlapján pecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 840. (DF 239467.) – Bratislava 145/1003. sz.

¹ Az oklevél nem szerepel a ZsO IV. kötetében, illetve az MNL OL DL–DF-adatbázisában sem.

- 273 Márc. 14. (Brassovie, f. VI. p. Gregorii) Zs. a garamszentbenedeki konventhez. Quum nos universas et singulas urburas minerarum auri et argenti, plombi et ferri aliorumque quorumlibet metallorum nunc habitorum et in futurum acquirendorum civitatum nostrarum Crempniciensis ac Sczebnicz, Kewnigspergh/Kwnigsperg, Novizoli, Libetha/Libeta, Bakabanya, Feyerbanya et Hodrech/Hodrecz vocatarum pertinentiarumque earundem necnon cusionem monetarum auri et argenti camere nostre Crempniciensis in comitatu Borsiensi habitaram demptis dumtaxat mineris et urburis cupri, quas nobis et iuri nostro regio duximus reservando serenissime principi, domine Barbare regine eorundem regnorum nostrorum, conthoralí nostre precarissime in concambium et permutationem universorum proventuum tricesimalium nunc ad viginti florenos auri puri se extendentium sibi dudum per nos pro suis status conservatione deputatorum necnon octo milium florenorum auri puri in concambium

et permutationem omnium et singulorum proventuum mardurinalium necnon censuum et exactionum ac vinorum et bladorum eidem domine regine de civitatibus, opidis, villis, tenutis et territoriis regni nostri Sclavonie singulis annis ante huiusmodi permutationem provenientium de urburis nostris eidem alias sequestratorum et apropriatorum per alias litteras nostras nove nostre donationis titulo usque ad vite sue tempora duximus conferendas. Mivel szeretné, hogy a királyné törvényesen bekerüljön a felsorolt birtokokba, ezért küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike vezesse be Borbála királynét azok birtokába, majd iktassa azokat csere és királyi újadomány címén részére élete végéig tartó birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze a nádori jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Dominicus de Barachka, Osvaldus dictus Bobor de Gywregh, Iohannes de Fyssy, Ladislaus de Remethe, Petrus de Bouch, Michael dictus Zylva de eadem.

Átírta a garamszentbenedeki konvent 1427. ápr. 28-i privilégiumában (437), amelyet Zs. 1427. máj. 8-i privilégiumában (482) írt át. HHStA Urkundenabteilung, Ungarische Urkundenabteilung, Rep. 16-85. (DF 287106.) – Ezt átírta Zs. 1428. júl. 13-i oklevelében. FHKA, Anhang vermischter ungarischer Gegenstände, Rote Nr. 2. (DF 286271.)

- 274 Márc. 14. (f. VI. p. Gregorii) A váci káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Marchal-i Oth György fia: Henrik Kovar-i Pál mester meg fiai: László és János nevében és tiltakozott az ellen, hogy Zs. elvéve a Hont megyei Zazsd nevű birtokukat megtartsa és – mint hallották – eladományozza, továbbá őket arra kényszerítse, hogy a birtokra vonatkozó okleveleket átadják a királynak és valamely hiteleshelyen kívánsága szerint tegyenek bevallást, kijelentve, hogy mindkettőt csak kényszerből tennék; egyúttal mindenkit eltilt a mondott birtok felkérésétől, előörökítésétől és használatától.

Foltos papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 69440. (Kubinyi cs.)

- 275 Márc. 14. (f. VI. p. Gregorii) A váci káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Marchal-i Oth György fia: Henrik Kovar-i Pál mester meg fiai: László és János nevében és mindenkit eltiltott a Nógrád megyei Kyskeer, a Hont megyei Kovarzeg és a Bihar megyei Thepe birtokok megtartásától, előörökítésétől és használatától.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 69441. (Kubinyi cs.)

- 276 Márc. 15. e.¹ Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követéhez és megbízottjához: Lodovico Sabini *de civitate Penne* hercegi familiárishoz. Küldi a velenceiekkel kötött béke megállapodás pontjait, amelyet Santa Croce bíborosa (Niccolò Albergati bolognai püspök)² közvetítésével kötött, így Zs. maga is meggyőződhet arról, hogy a herceg mekkora kárt szenvedett Brescia elvesztésével és hogy maradék országa, különösen Genova feletti uralma milyen veszélyben van. Attól tart, hogy a velenceiek újból háborút robbantanak ki, mivel a kitűzött időpontig Zs. követei: a veszprémi püspök és Brunoro (della Scala birodalmi vikárius) parancsára nem adta át nekik az

erődöket és a területeket. A Zs.-hoz visszatérő Brunoro mindenről bővebb felvilágosítást fog adni. Mivel valószínűleg újból háborúznia kell, mindenképp kérje számára Zs. segítségét. – Carteggio II. 26/181. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.)

¹ A keltezést a kiadó Filippo Maria Visconti milánói herceg 1427. márc. 15-i levelének (lásd 282) tartalma alapján határozta meg. ² Eubel: Hierarchia I. 34., 41.

- 277 Márc. 15. (in civitate nostra Brassoviensi, sab. p. Gregorii) Zs. emlékezetül adja, hogy egyfelől Gerse-i Pető fia: néhai János fiának: Pethő-nek, aulici nostrae maiestatis, familiárisa, Magassi-i András fia: Péter érdekében szóló kérésére, másfelől consideratis et recensitis fidelitatibus et fidelium servitiorum gratuitis meritis et sinceris complacentiis ipsius Petri, quibus idem primum unacum egregio Ladislao filio dicti Joannis filii Pethő Szaladiensis et Castriferrei comitatum comiti et per consequens cum pretacto Pethő, dominis scilicet suis a non paucis jam elapsorum annorum et temporum currentis continue et sine intermissione nobiscum procedentibus et curiam nostram jugiter et ubique sequentibus procedendo et in nonnullis nostris exercitibus expeditionibus, presertim vero contra perfidissimos Hussitas haereticae pravitate contagio infectos, Dei et nostros totiusque Christianitatis infideles et rebelles, in dicto regno nostro Bohemiae ac marchionatu Moraviae pululantes, per nos plerisque vicibus instauratis interessendo personae et rebus suis atque bonis minime parcens, sed se et sua in nostrae maiestatis servitiis directis fortunae casibus submittere totis suis conatibus studuit studetque et anhelat maiestati nostrae conplacere se quoque gratum nobis reddere et acceptum. Mivel mindezt viszonozni kívánja, ezért az egykor Péter és atyafiai nagypapa, most pedig Magassi-i Miklós fiai: István és Tamás, valamint fiaik és atyafiaik kezén lévő Vas megyei Magassi birtokon fekvő birtokrészben – in cuiusque portionis possessionariae facie ad praesens duae sessiones nobilium existere, quatuor tamen aut quinque sessiones portiones in eadem fieri posse perhibentur – található omne et totum ius nostrum regium minden általánosságban felsorolt haszonvételükkel és tartozékukkal igaz és ősi határaik alatt, ahogyan azokat eddig is birtokolták, ex certa nostra scientia praelatorumque et baronum nostrorum ad id accedente consilio praematuro a mondott Péternek és általa atyjának: Andrásnak, továbbá carnalis testvéreinek: Györgynek és Antalnak, meg patruelis et condivisionalibus testvéreinek, Pál fiának: Jánosnak és fiainak, valamint örököseiknek és utódaiknak adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. Az oklevélről visszahozatala esetén privilégium kiállítását ígéri. – A szöveg élén jobbról: Commissio propria domini regis.

19. századi egyszerű másolat. VAML, Mohács előtti okl. gyűjt. 1226, Vas megye levéltára, Nemességi iratok, Magosy cs. lt. (DF 288601.), fol. 3r–4r.

- 278 Márc. 15. (Bude, sab. p. Gregorii) Zs. a zobori konventhez. Elmondták neki Kysheresthen-i László fia: János és felesége (nob.) meg fia: Mátyás nevében, hogy Kysheresthen-i Gypes (dictus) András fia: László jó négy éven át a kúriá-

jukhoz tartozó rétet jobbágyfamiárisaival lekaszáltatta, a lekaszált füvet vagy szénát elvitette, és saját meg jobbágyai állataival teljesen lelegeltette és teszi ezt most is; ezzel meg nem elégedve harmadik éve múlt pünkösdi ünnepe (1425. máj. 27.) táján Miklós nevű famiárisával megöletett egy 12 újforintot érő lovat, továbbá László második éve múlt Keresztelő Szent János születésének ünnepe (1426. jún. 24.) körül egy tehenét ölette meg, ugyancsak második éve múlt Miklós-nap (1426. dec. 6.) táján Gerches (dictus) Tamás és Tamás fia: Mihály nevű famiárisaival János jól táplált sertését per canes et leporalios suos megölette, ezenkívül negyedik éve múlt Jakab-nap (1424. júl. 25.) táján Mátyás nevű jobbágyfamiárisát János házába küldte és ott János feleségét és fiát becsmérelte, sőt meg is ölte volna őket, ha néhai Gypes János özvegye: Katalin asszony (nob.) és Heresthen-i Lukács özvegye: Ilona asszony (nob.) nem siet a segítségükre. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot; majd azt a konvent írja meg neki. Kijelölt királyi emberek: Stephanus, Iohannes filii Briccii de Kysnempthy, Michael f. Thome de Kyshecchen, Stephanus, Caspar de Kyselesen, Petrus f. Iohannis de Sary, Georgius de Never.

Átírta a zabori konvent 1427. máj. 6-i jelentésében: 470. DL 59113. (Forgách cs.)

279 Márc. 15. Az egi káptalan Garai Miklós nádorhoz. Kapi András deák fia: János részére szóló bírói intézkedése értelmében Koltai Péter mesterrel, a királyi kúriából külön kirendelt nádori emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Budaméri Gergely kanonokot, akinek jelenlétében a nádori ember márc. 10-én lefoglalta Poroszlói Hancsikó fia: János Poroszló birtokon lévő részeit, majd kétharmad részben a nádor, egyharmad részben pedig a pernyertes Kapi János részére iktatta meghagyva, hogy a birtokrészek kiváltására a nádori jelenlét előtt György-nap nyolcadán van lehetőség. – Károlyi II. 104. (DL 98878. – Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi 15-17.) – Másik, Kapi János részére kiállított példánya: DL 64243. (Kapy cs.)

280 Márc. 15. Róma. Ordines generales celebrati per reverendum patrem, dominum Angelum, Dei gratia episcopum Auriensem, de mandato reverendi patris domini B(enedicti) de Guidalottis etc. ut supra,¹ ex commissione sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Martini divina providentia pape quinti super hoc vive vocis oraculo sibi facta, in capella Sancti Andree infra basilicam principis apostolorum de Urbe, die sabbati quatuor temporum, qua cantatur in ecclesia Dei: Intret etc., que fuit XV mensis Martii, anno Domini MCCCXXVI quinte indictionis, pontificatus vero domini nostri pape prefati anno decimo.

Ad primam tonsuram et accolitus et alios minores simul:

Stephanus Petri de Berkis Zagrabiensis diocesis. (...)

Ad subdiaconatus tantum: (...)

Nicolaus Gregorii de Dombro Sagrabiensis diocesis.

Regisztrumbejegyzés. Camera Apostolica, Formatarum libri vol. 1, 23r. (MNL OL X 9035, 31107/2. tétel.) – Fedeles: Szentelési turizmus, Függelék I/A, 300/6-7. sz. – Az adatot Fedeles Tamásnak és Péterfi Bencének köszönjük.

¹ A fol. 15v szövegében szerepel kiírva a rangja és a Camera Apostolica többi, pápai felhatalmazásból eljáró tisztségviselőjének neve és titulusa, lásd ZsO XIII. 197. sz.

- 281 Márc. 15. Róma. Budvai Pál (fia): Tamás zágrábi egyházmegyei pap kéri a pápát, hogy adjon neki felmentést azon irregularitas alól, amelyet egy huszita betörés során azzal szerzett, hogy egyháza védelme során egy eretneket a lábán megsebesített, aki a vaddisznók elől nem tudván elmene-külni, az erdőben elhunyt. – Lukinović VI. 228. (Reg. suppl. vol. 209, fol. 39v.) – Lukcsics I. 914. sz. (Uo.) – Bónis: Szentszéki reg. 268/2272. sz. (Uo.)
- 282 Márc. 15. Cusago. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele Zs.-hoz. Megmutatták neki Zs. János veszprémi püspökhez, illetve a herceg szervitora és barátja: Bartolomeo Mosca Brunoro della Scalához intézett leveleit; továbbá saját, Zs. udvarában tartózkodó familiárisai: Lodovico Sabini és Federico Pezzi is levélben tájékoztatták egyrészt Zs. győzelmeiről, másrészt Itáliába való személyes készülődéséről, és hogy nagy sereggel jön. Ezeket módfelett örvendezik és mindez bizonyára meg fogja őt menteni azoktól a nehézségektől, amelyekbe az elmúlt napokban került. A fejleményekről Brunoro és Lodovico Sabini amúgy is köteles részletesen beszámolni; a maga részéről biztosítja a velenceiekkel való békemegállapodást illetően, hogy ez nem jött létre. A velenceiek ugyanis újból megindították a háborút ellene, és elfoglalták a bergamói területen Valcalepio völgyét, meg lévén győződve arról, hogy országát felforgatják és a birodalmi hatalmat teljességgel megszüntetik Itáliában. Ám a völgyet a milánói csapatok tüstént visszafoglalták, számos ottani hűtlen földművest és lázadót is fogságba ejtettek vagy elűztek. Így Bergamo környéke teljesen megtisztult a lázadóktól, és ellenségeinek így nincs esélye átkelni az Oglio folyón. Ezt követően a velenceiek Brescia környékét rohanták le, itt a harc kimenetele még nem ismert. Nyílt háború lévén nincs is további tárgyalnivaló velük; semmi remény a békére. A velenceiek sérelmeznek, hogy a bresciai területet nem kapták meg, és nem vették tudomásul, hogy Zs. akarata ellenére, a kötelező biztosítékok híján nem is juthatnak hozzá. Azzal fenyegetőztek, nem nyughatnak, amíg a milánói herceg uralmát teljességgel meg nem törik. Nyilván, ha ezeket megkapnák, hajlandóak lennének a békére, de ezt ő ítélte ártalmasnak, és inkább várja Zs. segítségét, amelyet Zs. májusra ígért; addig bízik benne, hogy meg tudja védelmezni magát. Csapatok harcértéke a többi itáliai harcshoz képest kimagasló, és ha Zs. segítséget nyújt, biztos győzelmet ígértek. Alattvalói elközelezettek a küzdelemre, pénzüket és életüket ajánlják fel, mintsem eltűnjék, hogy a velenceiek a tehető bresciai területet elfoglalják. Mindez nagy terhet jelent, de örömmel tölti el, hogy uráért: Zs.-ért vállalhatja mindezt, akinek a segítségnyújtásában nem kételkedik. Tudósítja, hogy gályákat küldött le a Pó folyón, amelyek az ellenség több mint 40 hajóalmát elvontatták vagy elpusztították, majd tábort vert Torricellával szemben, amelyet jó eséllyel el is tudnak foglalni. Nyomatékosan és könyörögve kéri Zs. segítségét, hogy személyesen érkezzen legkésőbb májusban Itáliába, amely már várva várja. Ne késsen, mivel a hadihelyzet könnyen a birodalom ellenségei számára is kedvezően alakulhat. Bocsássa meg, ha esetleg túl nyílt szavakkal, rámenősen vagy tiszteletlenül kérné mindezt, de erre hűsége és Zs. iránti rendíthetetlen odaadása készíti, és hogy mindez Zs. dicsőségére váljék. Nem volna nagyobb félelme az ellenségnek Zs. megjelenésénél. Ha Zs. mégsem tudja személyesen jönni, küldje előre erős hadait, amelyekkel meggátolhatná Lombardiában az ellenség támadásait, és ezt követően Zs. is megérkezhetne májusban. Örvendezik azon híreknek is, hogy Zs. törökellenes hadműveletei jól sikerültek, ahogy Sabini és Pezzi levelükben beszámoltak neki erről, mivel így már Itáliára fordíthatja figyelmét. Korábban is írta már, hogy szorgalmazza a törökökkel, illetve a csehekkel a békekötést és meg-egyeződést; ezek révén ugyanis Zs. Itáliával tud foglalkozni, amelytől az egész birodalom állása függ. Ami a szavojai herceget illeti, Zs. ne nehezteljen rá, ahogy János veszprémi püspök és Brunoro is írtak neki szóló levelükben. Vele most békés, jó viszonyban van, amelyet a Római Birodalom tekintélyének és Zs. befolyásának köszönhet, és nemrég megkapta tőle a békekötésük ratifikációját is, amelyet a szavojai herceg saját területén ünnepélyesen ki is hirdettetett. Ezért a

- maga részéről igen hálás Zs.-nak. Kéri, hogy Zs. írjon levelet a szavojai herceghez, kimutatva iránta jóindulatát, és kifejezve örömét a jó viszony helyreállítása miatt, hogy mindez tartósnak bizonyuljon. – A levelet márc. 22-én duplikálták. – Osio II. 287. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.) – DRTA X. 58., reg. (Uo.), uo. 13., 4. jegyzet szerint a duplikálást márc. 21-én végezték. – Carteggio II. 26/182. sz. (Uo.) – Óváry 103/351. sz. (Uo.)
- 283 Márc. 15. Cusago. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabiniohoz és Federico Pezzihez. Megkapta jelentésüket egyrészt Zs. győzelmeiről, másrészt Itáliába való személyes készülődéséről, és hogy nagy sereggel jön. Mellékeli Zs.-hoz küldött levelének (282) másolatát. Járuljanak Zs. színe elé, és szóban is tájékoztassák az ebben foglaltakról. Alapvető fontosságú, hogy Zs., miután a törökkel és a csehekkel békét kötött, jöjjön Itáliába vagy mihamarabb küldjön hadi segítséget. – Carteggio II. 26/183. sz. (Archivio di Stato di Milano, Carteggio i atti extra dominium, cancellárai fogalmazvány.) – DRTA X. 53., reg. (Uo.)
- 284 Márc. 16. Item Martinus oleator nostram venit ad presentiam anno Domini M^o CCCC^o XXVII in dominica Reminiscere et pronuncciavit committum, solutum et liberum Georgium Hawczsthe ex parte divisionum hereditariarum maternis et paternis ita, quod ammodo predictum Geogium omnium impetitionum solutum et committum cupit habere etc.
- Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22a., 2. bejegyzés.
- 285 Márc. 17. Brassó. Zs. hadügyi decretum-a, amelyben szabályozza az országban felvonuló hadsereg beszerzéseit, kártételeinek megtérítését és az élelmiszerek árát, illetve a só belföldi forgalmazását. – DRH 1301–1457. 244–247. (Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427–22. – DF 221711.) – Kovachich: Suppl. I. 328. (Uo.) – Fejér X/6. 878. (Kovachich után.) – Z–W. IV. 274., reg. – Hadtört. Közl. 5. (1892) 587–591., magyar fordításban. – Izsó: Szemelvények a montaniztika forrásaiból 22., említés.
- 286 Márc. 17. Brassó. Zs. és Borbála királyné rendelete a pénzverés szabályozásáról: az aranypénz változatlan formában marad; egy márka szinezüstből 600 dénárt kell verni, 100 dénár egyenlő egy aranyforinttal; a kisebb dénárokat, más néven filléreket nem verik tovább, de forgalomban maradnak; a hamis filléreket Jakab-napig be kell szolgáltatni; a hamispénzverők büntetése; egy budai márka 550 új dénárral egyenlő; megerősítik a nemesfém kivitelére vonatkozó tilalmat. – DRH 1301–1457. 248–250. (Kolozsvár város lt., Kolozsvár város tanácsa, Privilégiumok M-54. – DF 281090.) – Z–W. IV. 275. (Uo.) – Jakab: Kolozsvár. Oklt. I. 164., 1426. évi kelettel. (Uo.) – Numizm. Közl. 74–75. (1975–1976) 40., reg.
- 287 Márc. 17. (Brassovie, f. II. p. Reminiscere) Pálóci Mátyus országbíró a váradi káptalanhoz. Elmondták neki Zeek-i András fiai: János és Miklós nevében, hogy ők a néhai Bayon-i Simon fia: Demeter Szabolcs megyei Bayon birtokon lévő részébe, amely őket örökség címén illeti meg, törvényesen be akarnak kerülni. Ezért meghagyja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba és iktassa részükre az őket illető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlet elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Iohannes, Blasius, Petrus de Sap, Stephanus f. Pauli, Iohannes f. alterius Pauli, Andreas,

Blasius de dicta(!) Harangh, Anthonius de Chewf, Clemens dictus Therek, Nicolaus Baxas de Pazman, Zorardus f. Jacobi de Isaka.

Átírta váradi káptalan 1427. máj. 24-i privilégiumában: 556. DL 11902. (NRA 856-7.)

- 288 Márc. 17. Zágráb. Miklós fia: Benedek zágrábmezei comes terrestris emlékezetül adja, hogy előtte Rakariai Jelk fia: András leányai: Skolasztika és Margit nobiles castrenses a Plezo nevű birtokon lévő vett szántóföldjüket, amely öt *dimensio vulgo methy* nagyságú és amely atyjukról: Andrásról szállt rájuk és őket vétel vagy öröklés címén illeti meg, valamennyi haszonvételével, jogával és tartozékával rokonaiknak, Rakariai Fülöp fiainak: Tamásnak, Péternek, Antalnak, Bálintnak és Márknak – nobilibus similiter castrensibus – és általuk örökösöknek és utódaiknak adományozzák örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. Az oklevelet szokásos autentikus pecsétjének ráfüggesztésével erősítette meg. – Laszowski I. 204. (HDA, Archivum communitatis nobilium de Turo-polje, Diplomata et donationes 1-208. – DF 267926.)
- 289 Márc. 17. Róma. Mikefalvi János (fia:) Márton kazai plébános kéri a pápát, hogy adjon neki felmentést azon irregularitás alól, amelyet azzal szerzett, hogy akarata ellenére egy familiárisa az iskolamestert vita közben megölte. – Lukcsics I. 915. sz. (Reg. suppl. vol. 209, fol. 39v.) – Bónis: Szentszéki reg. 268/2273. sz. (Uo.)
- 290 Márc. 17. Róma. Pápai bulla Moravan-i János fia: Mártonnak a nyitrai egyházmegyei Biccseán lévő parochiális egyházzról, amelynek éves jövedelme 3 ezüstmárka és kötelezettség nélkül nyerte el. – Annatae 53/59. sz. (Camera Apostolica, Annatae vol. 3, fol. 236v.)
- 291 Márc. 17. Dubicze. Sándor másképp Vitold litván nagyfejedelem levele Paul von Russdorf német lovagrendi nagymesterhez. Kérdésére, hogy a lengyel király miért nem válaszolt neki a Driesen városba (a neumarki határ ügyében) rendezendő találkozóóról, azt válaszolja, hogy ez ügyben fog írni a királynak, de szerinte az nem akarja odaküldeni a megbízottait. Zs. levelet írt a lengyel királynak, amelyben a lovagrenddel folytatandó tárgyalásokat szorgalmazza a neumarki határok ügyében; e levél másolatát továbbítja. Zs.-ról az a hír járja, hogy nemrég a Barcaságba vonult, ahol a törökök elleni hadjárat miatt tartózkodott, és Dan, nagyobb Walachia másképp Besserabia(!) (vajdája), akit Zs. nevezett ki, szintén vele van, és Radul, aki a törökök által támogatott úr, tartja ugyanezt a földet hatalmában. A tatárokkal kapcsolatos híreket is közöl. A pszkoviak a múlt télen elküldték neki az általuk ígért ezüstöt, de a gazdag foglyokat a maga részéről nem akarja kiengetni. – A külzeten rájegyzés, amely szerint a levelet a nagymester 1427. márc. 25-én Marienburgban kelt levelével válaszolta meg. – Mon. Pol. VI. 758. (jelzet feltüntetése nélkül, Königsbergi lt., ma Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz, Ordensbriefarchiv, Nr. Nr. 4720.) – Fenešan: Cavalerii Teutoni in Banatul Severinului 124., román fordításban is (A Mon. Pol. alapján.) – Liv. Urkundenbuch I/7. Nr. 583., reg. (Uo.) – Joachim–Hubatsch I. Nr. 4720. (Uo.)
- 292 Márc. 17. Velence. A velencei szenátus határozatot hoz arról, hogy a szavojai hercegnél lévő követüket: Federico Contarinin Francesco Foscari dózse nevében milyen követutasítással lássák el. Tiltakozzon a milánói herceg szerződésességére, a békemegállapodás felrúgása ellen. Kezdeményezze a monferratói őgrófr felvételét a ligába. Teljes felhatalmazással tárgyaljon a Zs. és Velence közötti fegyverszünet feltételeiről. Dalmácia átengedésének kérdésében úgy nyilatkozzon, hogy Zs. is tudja, és közismert, hogy Velence jogosan birtokolja Dalmáciát, így ez nem tárgyalási alap. Egyébként tisztos feltételekkel megkötheti a fegyverszünetet. Ha Zs. követi segítséget kérnek a török ellen, ezt Velence kész teljesíteni a kereszténység javára. Ha Zs. császárkoronázásához itáliai útjára és visszaútjára velencei gályákat kérnek, ezt megígérheti: a hajók Zs.-ot Zenggből Marche

vidékére illetve visszafelé Marche vidékéről Zengbe el fogják szállítani. Ha Zs. követei kijelentik, hogy a fegyverszünetet nem lehet külön anélkül megkötni, hogy előbb a liga és a milánói herceg között fegyverszünetet ne kössenek, válaszolja azt, hogy ez két külön ügy, és éppen az előbbi az utóbbi feltétele, hiszen a szavojai herceg (1427. jan. 17-i) javaslatában sincs szó Milánóról, és erre neki amúgy sincs felhatalmazása. Minden tárgyalásáról tájékoztatja a firenzei követet is és mindenben működjön együtt vele. Mindenről küldjön haladéktalanul tájékoztatást haza. Missziójára havi 50 dukátot kap, kíséretében három nemes ifjút (*domicellos*), két szolgát (*ragatios*), egy jegyzőt (*notarium*) és egy famulust vihet egy teherhordó lóval. Ha a firenzei követ kísérete nagyobb és több lóval van, annyi famulust és lovat (lovast) még felfogadhat, amennyi a másik követé, hogy egyenrangúak legyenek. Napi fél dukátot fizethet a lovasoknak, nem számítva a járulékos költségeket. – A szavazás eredménye: *De parte 79, de non 0, non sinceri 3.* – Záradék, hogy az instrukciót a Velencébe másnap érkező, és utána Szavojába továbbutazó firenzei követtel, illetve náluk tartózkodó firenzei kollégájával: Marcello Strozival is közölgjék, véleményüket kikérve. – DRTA X. 106. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 31v–34r.)

- 293 Márc. 17. Cusago. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zanino Riccio (hercegi titkárhoz). Továbbítja a velencei dózse válaszlevelét, amelyet egy lovagja hozott meg Velencéből. Erre csak (Zs. követének:) János veszprémi püspöknek tudtával válaszolhatnak. Ezért úgy gondolta, hogy küldjék el neki. Ám szándékát megváltoztatva most inkább neki küldi és kéri, keresse fel a püspököt és ő mutassa meg neki, illetve szóban ismertesse a milánói válasz tervezetét. Biztosítsa, hogy ő a válasza ellenére sem akar sem békét, sem megállapodást Velencével, csak a kötelező tisztelet miatt válaszol, mivel nem akarja, hogy a velenceiek macacsságát és elzárkózását híreszteljék. Az elvégzett feladatról írásban számoljon be neki, és a levelet is küldje vissza. – Osio II. 290. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.)
- 294 Márc. 18. Brassó. Zs. Losonci néhai Miklós székelyispán fiaihoz: Jánoshoz és Dezsőhöz meg e Miklós fia: néhai István fia: Miklóshoz. A királyi sőt, illetve más egyebeket szállító dési és aknai királyi polgároktól – kiváltságselevelek értelmében – Retteg oppidumban ne követeljenek vámot. – A szöveg élén és a pecsét alatt: *Relatio Mychaelis Jakch comitis Siculorum.* – Z–W. IV. 277. (Dés város lt., Dés város tanácsa, Oklevelek 27. – DF 253323.) – Tört. Lapok I. 425., reg. (Uo.)
- 295 Márc. 18. (f. III. p. Gregorii) Péter jászói prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Zeech-i Péter fia: János – a maga meg uterinus testvére: Zsigmond nevében és terhével – és a következő bevallást tette: ők a Gömör megyei Thamasy birtokon lévő birtokrészüket, amelyet atyjuk: Péter egykor 300 újforintért Panyth-i Uza (dictus) Miklósnak elzalogosított, a birtokrész terhére mondott Uza Miklóstól újabb 50 újforintot kaptak azzal, hogy ha a birtokrészt vissza szeretnék váltani, akkor azt 350 újforintért tehetik meg; a visszaváltásig szavatosságot vállaltak a birtokrészre.
- Kettészakadt papíron, a hátlapján pecsét darabkáival. DL 72999. (Darvas cs.)
- 296 Márc. 18. (f. III. p. Gregorii) A kolozsmonostori konvent előtt megjelent Janka alias civis de Magyarbarath, nunc vero hospes de Offombanya sua ac universorum civium, hospitum seu incolarum de eadem Offombanya personis és eltiltotta Zs.-ot Felsewlpasa, Alsowlpasa és Mwska birtokok eladományozásától,

Dániel fiát: Ivánkát pedig a felkérésétől, elfoglalásától, egyúttal ellent is mondott mindezeknek lege regni requirente.

Tartalmilag átírta Mátyás király 1487. ápr. 10-i oklevelében, amelyet 1) II. Ulászló király 1504. nov. 20-i oklevelében írt át. (Erdélyi Múzeum Egyesület lt., Kemény-gyűjt. 131. (DF 253537.) – 2) Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf országbíró és erdélyi vajda 1505. jan. 20-i oklevelében írt át. DL 32505. (KKOL, Vegyes iratok.) – Ezt átírta uő 1506. nov. 16-i oklevelében. DL 32506. (Uo.)

- 297 Márc. 19. (f. IV. a. Oculi) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Salgow-i Helmes (dictus) István fia: Magnus László – a maga meg soror-a: Ágnes, aki Salgow-i Lőrinc felesége, nevében, terhével és szavatossággal –, továbbá Nadfew-i Jakab fia: Simon – a maga meg Salgo-i Feyer (dictus) Miklós nevében, terhével és szavatossággal –, Helmes (dictus) András fia: Pál de eadem egyfelől, másfelől Salgow-i Flórián fia: Péter fia: Tamás – a maga meg carnalis frater-e: László nevében, terhével és szavatossággal, majd a következő bevallást tették: mivel Tamás pro quartalitiis sive puellaribus nobilium dominarum Katherina, Katke, Lucia vocatarum, sororum predicti Floriani eisdem provenire debentibus quandam curiam seu sessionem in eadem Salgo habitam, cum edificiis in superficie habitis, terris arabilibus, pratis, silvis, rubetis ac ceteris utilitatibus ad eandem pertinentibus extra didisset iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam, ezért a másik fél nyugtatja őt erről.

Foltos papíron, a hátlapján pecsét nyomával. Eperjes város lt. 141. (DF 228597.) – Iványi: Eperjes 78/204. sz.

- 298 Márc. 19. (f. IV. p. Reminiscere) A váradi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük [...] György fia: Miklós és a következő bevallást tette: ő szorongató nehézségei miatt quandam portio[nem suam] possessionariam, directam scilicet et equalem [par]tem totalis portionis possessionariae Anthonii de Chorna in eadem Ch[orna in com]itatu Bekes existenti habitam ipsum [iure] pignoris concernentem valamennyi haszonvételével és tartozékával Maroth-i [Já]nos (magn.) volt macsói bánnak és fiának: Lászlónak [...] et triginta tribus florenis presentis maioris [nove] monete regalis – plene, ut dixit, habitis et receptis – elzálogosította szavatossággal. A privilégiumukat autentikus pecsétjükkel erősítették meg. Méltóságsor: Konrád prépost, Péter olvasó, Dénes éneklő- és [Bálint ör]kanonok.

Szakadt, hiányos hártán, függőpecsét selyemzsinórájával. Uzsovcics cs. könyöki lt. 109. (DF 266457.) – A hátlapján egykorú kézzel: *Impignoraticia super Chorna*.

- 299 Márc. 20. (Brasoviae, f. 5^{ia} p. Reminiscere) Zs. a jászói konventhez. Elmondták neki Kőszeg-i Jakab fiai: László és János nevében, hogy jóllehet Nenke-i Mocsolya (dictus) György birtokrészét, amely hamispénz verése és más gonosztettek miatt hűtlenség címén szállt királyi kézre, nekik adományozta és megparancsolta, hogy a konvent tanúbizonysága jelenlétében a királyi ember vezesse

be őket abba, de a konvent bizonyos országlakók ellentmondása és tiltakozása miatt az oklevelet László és János részére nem akarta kiadni, hanem idézőlevelet adott ki az ellentmondás miatt, holott ilyen esetekben az ellentmondás nem érvényes és az idézőlevelet nem kellett volna kiadni. A király a főpapokkal és bárókkal hozott határozattal érvénytelenítve az idézést és az ebből származó okleveleket, megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után korábbi adománylevele értelmében vezesse be őket Mochola (dictus) György Nenke birtokban lévő részébe és iktassa azt részükre királyi adomány címén örök birtoklásra senki ellentmondását figyelembe nem véve; minderről a konvent tegyen neki jelentést. Kijelölt királyi emberek: Iohannes [... (dictus)] de Varbolcz, [...], Albertus de eadem, Ladislaus f. Michaelis de Nadasd, Barnabas de eadem, Dominicus de [...], Stephanus de Komját.

Átírta a jászói konvent 1427. máj. 1-jei privilégiumában: 451. DL 75869. (Szathmáry-Király cs.) – A kivonat az oklevél másolata és Bándi Zsuzsanna regesztája alapján készült.

- 300 Márc. 20. (in Zempeter, f. V. a. Benedicti abb.)¹ Nomar-i László borsodi alispán és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy Bokk-i Pongrác fiának: Mihálynak István de eadem ellenében iuxta nostram iudiciariam commissionem et litterarum nostrarum continentiam Mária Magdolna-nap utáni csütörtökén (júl. 24.) tizenharmadmagával nemesekkel arról, hogy István jobbjágyát: Györgyöt nem verte meg és István keresetében teljesen ártatlan, quia se causa in premissa testimonio vicinorum et commetaneorum non admisit, iuramentum prestare tenebitur.

Papíron, zárópecsétek nyomaival. DL 97055. (Vay cs., berkeszi.)

¹ A eskütétel időpontja miatt elképzelhető, hogy a dátumban nem ez, hanem a júliusi Benedek-nap (*translatio*) értendő, ez esetben az oklevél dátuma: júl. 9. – Ugyanakkor a megye élén történt változás miatt (vö. Arch. 1301–1457. I. 120.) a márciusi dátum a valószínű.

- 301 Márc. 21. (Bude, f. VI. a. Oculi) Zs. az egri káptalanhoz. Elmondták neki Kapi-i János nevében, hogy ő Geley-i György fia: Balázs és Kardos (dictus) János Borsod megyei Geley birtokon lévő részeibe, amelyek őt csere címén illetik, törvényesen be akar kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őt azokba és iktassa azokat részére az őt illető címen, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Dominicus de Geley, Emericus de Hangacz, Blasius f. Iohannis de Hegmegh.

Átírta az egri káptalan 1427. márc. 27-i jelentésében: 320. DL 64244. (Kapy cs.)

- 302 Márc. 21. (f. VI. p. Reminiscere) A pécsi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Lad-i János fia: Imre és a következő bevallást tette: ő bizonyos ügyei miatt *directam [part]em cuiusdam feneti sui ad propriam curiam suam pertinentem in territorio eiusdem possessionis Lad [existent]em, partem scilicet meridionalem ac totale fenetum suum in territorio possessionis Zolnad habitum, [ipsum] iure tangentes simul cum viginti iugeribus terrarum in territorio dicte possessionis Lad, quarum [quatuor]decim in Petend ac sex in Gersen terris vocatis haberentur, Geres[gal]-i Miklós fiának: Jakabnak 25 újforintért elzálogosította szavattossággal. – A hátlapi pecsét alatt: De notitia [..]liani pat[.] capituli Quinqueecclesiensis.*

Vízfoltos papíron, amelynek bal oldala hiányzik, hátlapján pecsét darabjaival. HDA Draskovich cs. lt., Archivum maius 23-11. (DF 233178.) – A hátlap bal szélén keresztben későbbi, 15–16. sz.-i írással: *Impignoratitia quondam Iacobi de Geresgal.*

- 303 Márc. 21. (Iaurini, f. VI. a. Oculi) Domokos rábaközi főesperes és győri kánok, Kelemen győri püspök vicarius in spiritualibus generalis-a emlékezetül adja, hogy Serk-i Demeter özvegye: Dorottya asszony (nob.) kérésére másik levelével megidézette a mai napra maga elé Péter Tezer-i plébánost, Zentyvan-i Jakab fiát: Lászlót és Nema-i Bertalan fiát: Balázst pro dicenda veritate in facto testamenti predicti condam Demetrii de Serk per dominum Iohannem plebanum de Zentyvan. Az időpont elérkezvén a mondottak megjelentek előtte és eodem non simul et semel, sed quemlibet eorum singillatim et se[orsum] ad sancta Dei evangelia de dicenda veritate primitus iurari faciendo habuimus requisitos, ut quidquid ipsis facto testamenti prefati condam Demetrii de Serke constaret, id odio, amore, timore vel favore non allecti nobis conscientiose referre deberent. Qui sic iurati et requisiti omnes unanimiter retulerunt eo modo, quod cum ipsi in anno Domini 1423 iam transacto, in crastino festi Beati Andree apostoli (1423. dec. 1.) ad audiendam testamentariam dispositionem prelibati condam Demetrii de Serk rogati, vocati accessissent, tunc idem Demetrius licet eger corpore, mente tamen sanus tale coram ipsis fecisset testamentum, quod omnia bona sua ac res et possessiones suas empticias et impignoratitias Andree et Gregorio filiis ac prefate domine Dorothee, consorti suis in perpetuum testamentaliter legasset et commisisset. Minderről a jelen levelet adta az özvegynek.

Szakadozott papíron, a szöveg alatt pecsét darabkáival. DL 61415. (Kisfaludy cs.) – Bónis: Szentszéki reg. 268/2274. sz. (Uo.)

- 304 Márc. 21. Miklós fia: Benedek zágrábmezei comes terrestris emlékezetül adja, hogy megjelentek előtte Chernko-nak Plezo-i Iuren leányától: Ilonától született leányai: Wynka, Ilona és Margit – mindannyian nobiles castrenses de Korilowch – és az atyjukról reájuk szállt, őket vétel címén megillető Plezo birtokon lévő Gorica nevű földet – leírva annak nagyságát – Bwlha Lukácsnak és Nemchewich Mátyásnak – akiktől annak idején atyjuk vette – visszaadják; továbbá anyjuk, Ilona negyedrészét, valamint az atyjukról reájuk szállt és őket vétel vagy nemesi jogon megillető

birtokrészeknek szintén a negyedrészt átadják Kravarskai Mátyás fiainak: Berecknek és Baláznak, akik a mondott Ilona unokái. – Laszowski I. 205. (HDA, Archivum communitatis nobilium de Turopolje, Diplomata et donationes 1-209. – DF 267927.)

- 305 Márc. 22. Bodrog. Őki Leusták és Szentkirályi János bodrogi alispánok meg Szentmiklósi András fia: János és Zsidei János fia: Imre szolgabírák bizonyítják, hogy János bácsi érsek famulusa: Báncai Péter egy Apátiban lévő ház ajtajáról letörte Bátmonostori Töttös János pecsétjét és onnan a királyt illető zabot és szalonnát elvitte. Mindezt az apáti viceofficiális, Gergely is megerősítette. – Zichy VIII. 316. (DL 80086. – Zichy cs., zsélyi 213-2062.)
- 306 Márc. 22. Kálló. Márki Antal szabolcsi alispán és a négy szolgabíró előtt Sényői Balázs tiltakozott Kállói Lőkös fia: János nevében, hogy Laskodi László özvegye rágalmakkal zaklatja egy jobbágycsajt, aki az özvegy Oros birtokon lévő részéről az engedélyek birtokában költözne át hozzá. Mindezt a megyei kiküldött, Bogdányi István is igazolta. – Szabolcs II. 392. sz. (DL 54561. – Kállay cs.)
- 307 Márc. 23. e. ([..., ...] a. Oculi) Zs. Szabolcs megye hatóságához. Megjelent előtte [Arthanhaza]-i Mihály fia: Benedek – [a maga meg] carnalis testvérei: [Miklós és] Antal, valamint patruelis testvérei: [...] fia: György és Dávid de eadem Arthanhaza [... ..] Gregorio dicto Hewlge de dicta Art[hanhaz]a – és panaszkodva elmondta neki, hogy [... ..] idem Gregorius Hewlge p[... ..] dicti Stephanus de dicta Arthanhaza [... ..] Blasius Varda de Bagus, fratres et so[... ..]dicti Andrea de Gwth, feria secunda proxima [... ..] preteritum ex preconcepta rancor[is] ad domum predictorum Benedicti [... ..] nominata possessione Arthanhaza [... ..] manibus armatis et potentiariis [... ..] Nicolai, Anthonii, Georgii et David [... ..] miserabili interemissent; eo non contenti [... ..] verberum et vulnerum plagis affecissent [... ..] semivivum relinquendum, prefatum vero [... ..] dominam Scolastica vocatam, relictam ipsius [... ..] ictibus sagittarum dirissime sauciassent, [... ..] potentia] mediante in ipsorum preiudicium [et dampnum] valde grandum. Quo audito prefatus [... ..]nominatorum Michaelis Kwrtha [... ..] personis respondit ex adverso [... ..] Nicolai, Anthonii ac condam patri [... ..], Georgii et David potentialiter et manus [... ..] Bene]dictus, Nicolaus, Anthonius, Georgius [et David ...] tempore et die in predictis [... ..] habitam manibus armatis et potentiariis [... ..], ubi dictus condam Petrus per manus [... ..] in personarum eorum defens[... ..] extitisset, quaquidem morte [...] perpetrata [... ..] predictis ab illinc [.]dentibus [... ..] Nicolaus, Anthonius et Georgius similiter [... ..] nobilium dominarum matris, consortis et [... ..] accedentes et ipsas de eisdem domibus [... ..] abstulissent similiter potentia eorum [mediante in pre]iudicium valde magnum. Mivel az efféle cselekményeket nem kívánja büntetlenül hagyni, ezért megparancsolja nekik, hogy törvényszékükre hívják össze Arthanhaza birtok összes szomszédját és határosát meg a megye nemességét egy adott időpontra, majd a váradi káptalan tanúbizonyosságának – akinek kiküldését a jelen levelével megparancsolja – jelenlétében kikiáltott közgyűlés módjára tartsanak eskü alatti tanúvallatást, és mind-

erről ők és a váradi káptalan is tegyen jelentést neki.¹ – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Relatio comitis Mathyus de Palocz iudicis curie regie*.

Vízfoltos papíron, amely szövegének jobb oldali negyede, illetve bal oldali hajtásánál, néhol több szónyi részén olvashatatlan, a szöveg alatt a titkospecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-21. (DF 221710.)

¹ A királyi rendelkezés szövegét más ilyen típusú oklevelek (pl. ZsO XII. 243. sz.) alapján rekonstruáltuk.

- 308 Márc. 23. Buda. Zs. a sági konventhez / Bars megye hatóságához. Elmondták neki Bátmonostori Töttös László fiai: János, László, Miklós és György meg zselízi offiálisaik: Dereszlényi István és Kiscsalomjai Tamás nevében, hogy Fakó János esztergomi várnagy familiárisai kárt okoztak a szögyéni és bényi vásárokon. Ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike / küldjenek ki egy vagy két embert maguk közül, akik közül az egyik / tudja meg az igazságot. Kijelölt királyi emberek: Szadai László, Dereszlényi László, Bertalan és György, Endrédi Mihály. – Zichy VIII. 317. és 319. (Átírta a sági konvent 1427. máj. 14-i oklevelében: 518. DL 80093. – Zichy cs., zsélyi 213-2073.) – Átírta Bars megye hatósága 1427. máj. 21-i oklevelében: 548. DL 80094. (Uo. 213-2072.)
- 309 Márc. 24. (in vig. annun. Marie) A nyitrai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Parulcha-i Miklós fia: Bobal György és a következő bevallást tette: *quia Emericus de Bechkend super captivitate et crudeli detentione sue persone, quomodo ipse fortuna sibi novertante in manus Huzitarum heretice pravitatis contagio infectorum pridem in terra Moravie in facto defensionis et custodie(!) cuiusdam civitatis Prev vocate in Moravia habite casualiter incidisset, Dei omnipotentis et finali motus misericordia pro eliberatione et exoneratione sui capitis et persone per modum conventionis eisdem perfidis Huzitis reg[ni] Bohemie et terre Moravie, detentioribus scilicet sue persone centum capetias grossorum [compoti] terre Moravie minus quatuor capetiis ac ducentos et quinquaginta florenos n[ovos in moneta] regali parata in pecunia efficaciter exsolvisset et assignasset, per ipsum eidem Emerico pecunia in parata et consimili persolvendos, ezért elzálogosítja neki a Nyitra megyei a prope civitatem Nitriensem fekvő Parulcha és a Komárom megyei Hethen birtokokban fekvő részeit valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal a mondott összegekért Keresztelő Szent János születése ünnepének 15. napjáig (júl. 8.) azzal, hogy ha határidőre a fenti összegért készpénzben és becslés nélkül nem váltaná vissza, akkor a birtokrészek örök birtoklásra Imrénél és örökösénél maradnak. Kiköti azonban, hogy addig is megmaradhat in propria curia seu sessione sue habitationis in eadem Parulcha habita és a vele járó jövedelmek élvezetében, továbbá hogy ezalatt a másik fél a birtokon lakó jobbágyoktól non plus nisi veras et iustas collectas, census, munera et alia iura debita et consueta követelhet. Minderre szavatosságot is vállal.*

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 83070. (Baranyay cs.)

- 310 Márc. 24. (in vig. annun. Marie) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy cum in sacristia ecclesie nostre predicte capitulariter congregati fuisset, tunc egregii viri Stephanus et Georgius de Rozgon comites Posonienses nostrum in medium accedentes honorabili domino Martino concanonico et plebano nostro vigintiquinque florenos auri puri Hungaricales, boni et iusti ponderis nominibus et in personis fratrum et proximorum condam nobilis Michaelis dicti Jaksy filii Georgii de Kwsal, hic in dicta ecclesia nostra sepulti et tumulati dederunt et assignarunt, ut iidem floreni de scitu et consensu ipsorum scilicet Stephani et Georgii comitum ad censum super aliqua certa hereditate ponantur, quem censum prefatus dominus plebanus et successor suus plebanus percipiat et cum eodem censu pro remedio et salute anime prescripti condam Michaelis Jaksy anniversarium modo infrascripto annuatim peragat, videlicet primo in die sepulture eiusdem condam Michaelis, puta die secundo proximo post festum Beati Nicolai episcopi et confessoris (dec. 6.) circa sepulchrum ipsius disponat plebanus duodecim candelas accensas et quatuor longas candelas similiter accensas ac alia apparamenta secundum ritum et consuetudinem ecclesie nostre predicte et vigiliis novem lectionum cum pulsu campanarum peragere faciat; item de mane infra summam missam, unam missam decantare, quatuor missas legere ac cuilibet sacerdotum legentium ipsas missas sex denarios et unam candelam valentem tres denarios dare necnon in summa missa unam collectam pro memoria anime dicti condam Michaelis imponi facere et infra eadem summam missam ac omnibus diebus divinis et festivis, quando sit exhortatio pro vivis et defunctis pro refrigerio anime dicte condam Michaelis exhortationem fieri procuret plebanus antedictus. Idem etiam plebanus modernus scilicet et futurus predicatoribus et rectori scholarum de vigiliis prenotatis et campanatoriis pro pulsu satisfaciatur ac sacerdotes legentes missas predictas contentos reddat in premissis sex denariis et una candelam valentem tres denarios; tali condicione mediante, quod is temporum in successu memoratus dominus plebanus modernus seu futurus in premissis peragendis tepidus inveniretur, tunc eundem ad ea faciendi nos, puta capitulum predictum compellendi et astringendi ac dictum censum ab eodem auferendi et alieri, qui premissa suo modo peragere valeret, promitteret et posset dandi et conferendi, habeamus plenam et omnimodam potestatis facultatem. A privilégiumukat autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg. A dátum után írva: az oklevélre Rozgon-i István és Márton plébános ráfüggesztette pecsétjét. Datum, ut supra.

Két példányban: 1) hártán, díszített kiemelt kezdő N betűvel, három függőpecséttel. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 841. (DF 239468.) – Bratislava 145/1004. sz. – 2) Hártán, kiemelt kezdő N betűvel, egy függőpecséttel és egynek a selyemzsinórjával. Pozsonyi káptalan mlt. R-1-13. (DF 228290.)

- 311 Márc. 24. (f. II. p. Benedicti abb.) A vasvári káptalan királyi parancsra sekrestyéjéből kikeresve átírja Hollos-i Imre magyarországi domonkos rendi provin-

ciális részére a vasvári domonkos konventre vonatkozó saját, 1364. júl. 12-én (Anjou oklt. XLVIII. 548. sz.) és 1421-ben kelt (ZsO VIII. 1288. sz.) okleveleit.

18. századi másolat. DL 92714. (Festetics cs. lt., Vas 59.) – Engel Pálnak az előregeszta készítésekor adott véleménye szerint „mivel az átirrt oklevelek forrásérték nélküli újkori *hamisítványok*, így az átiró oklevelet is hamisnak lehet nyilvánítani.”

- 312 Márc. 24. (in Gumur, f. II., in vig. annun. Marie) Zenthelsebet-i Gáspár fia: Imre gömöri alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Kysfalud-i Petheu fia: János fia: Péter egyrésztől, másrésztől e János fia: Miklós, harmadrésztől pedig e János fia: Tamás – Péter és Miklós frater-e – személyesen megjelentek előttük és a következő bevallást tették: ők részint önként, részint fogott bírák közvetítésére in locys ipsorum sessionalibus in eadem habitis oly módon osztottak meg, quod sessio annotati condam Iohannis, patris ipsorum cessionem ipsi Nicolao, alia vero sessio penes eandem habita prephato(!) Petro devenisset, portio autem in sessione condam Georgii filii Pauli filii Bata de eadem ipsos concernens excepta portione Georgii filii Valentini annotato Thome cessionem birtoklásra azzal, hogy mivel a Tamásnak jutott rész Miklós és Péter telkeinél minoris quantitatis esset, ezért ez utóbbiak de terra ipsorum propria eisdem in divisione deventa in terra *Kezephyomas* habita duo iugera terrarum arabilium cum fine ad ryvulum *Varpataka* vocata adiacentia, vagyis fejenként egy-egy holdat átengednek neki. Továbbá, minthogy a Tamásnak jutott telken sem épületek, sem gyümölcsfák nincsenek, Miklós vállalja, hogy rajta két éven belül unam stubam ligneam in longitudine duodecim ulnarum silve et unam domum ex opposito in longitudine decem ulnarum cum propria pecunia sua készített a számára et straminibus tecturis befödi, végül, hogy hat éven keresztül segíteni fogja a gyümölcsfák telepítésében, addig pedig megosztja vele azokat a gyümölcsfákat, amelyek penes et extra sessionem suam találhatóak. A hat év leteltével a fák visszakerülnek Miklós kizárólagos tulajdonába. Ha valamelyik fél a most tett osztályt nem akarja megtartani, akkor eo facto tíz dénár-márkában marasztaltassék el, amelyet a megye mindenkori alispánja és szolgabírái behajthatnak rajta és abból a vétlen felet kielégíthetik.

Hiányos papíron, hátlapján öt gyűrűpecséttel. DL 74481. (Magyar Történelmi Társulat gyűjt.) – A hátlapon alul: *Nicolaus de Kysfalud, per den.*

- 313 Márc. 24. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° in dominica Oculi mei nostrum vigorosum accesserunt ad consilium discreti Michael Meynhard,¹ Iohannes Czauser et Nicolaus Weytland, concives nostre civitatis non² coacti nec compulsi, sed animo deliberato fassi sunt, quomodo ipsi in M^o CCCC^o et XVIII° anno Domini vocati ad Melczoviam ipso die Anthonii confessoris³ coram predictis nostris concivibus protunc iuratis⁴ Sophia filia Iohannis Grolok iudicis de dicta Melcza, consors Iacobi Zeydenswancz interrogata coram multis discretis, si in predicto et priore parato testamento vellet stare, an ne; tunc predicta Zophia respondit lacrimose: „ad hec fuit compulsus, sed quitquid vult⁵ pater

meus dictus Iohannes Grolok Swaperk, illis semper consentire volo”, tunc pater respondit: „filia dilecta, te nullo modo segregabo a pueris meis et quidquid aliis pueris erogandi et tibi erogabo, sed sit si morieris, portio tua hereditaria ad ecclesiam cedet Beate Virginis in Melcza omnibus impetitoribus semotis.” Hec omnia prefata Zophia consensit.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22a., 3. bejegyzés.

¹ A név a sor felett beszúrva. ² Utána kihúзва: *conf.* ³ 1418. jún. 13. ⁴ Az utóbbi két szó a sor felett beszúrva. ⁵ A szó bizonytalan olvasat.

314 Márc. 24. Róma. János kalocsai érsek – a Medici testvérek útján – a commune servitium-a fejében 1000 kamarai forintot megfizetett, a minutum servitium-a megfizetésére hat hónap haladékat kapott. – Cameralia I. 630. (Camera Apostolica, Obligationes communes vol. 4, fol. 216v.) – Mon. Croat. Vat. II. 625. sz. (Uo.)

315 Márc. 25. (Bude, in annun. Marie) Zs. Gömör megye hatóságához. Elmondták neki Kutas-i András fia: László nevében, hogy őt abban a perben, amely közte és Kisfalud-i Tamás fia: János között zajlik, a megye ötvenedmagával leteendő esküre kötelezte, az ítélettel László a legkevésbé sem volt megelégedve és vos iudicibus pro suspectis et quia in presentia iudicum suspectorum non sit tutum litigare, ezért megparancsolja nekik, hogy a mondott pert statu in eodem gravamine et variatione sine omni in curiam nostram nostreque prelatorum et baronum nostrorum difinitioni et determinationi transmittere debeatis, egyúttal kijelölve a feleknek levelükkel az alkalmas időpontot is a megjelenésre, más-hogy tenni ne merjenek.

Átírta Gömör megye hatósága 1427. márc. 31-i oklevelében: 335. DL 89883. (Radvánszky cs., sajkókazai.)

316 Márc. 25. Bonchida. Nyíresi István és Olnoki Barnabás fia: István dobokai szolgabírák bizonyítják, hogy Szentgyeydi Lőkös Tamás kérésére kiküldték Nyíresi István fiát: Lukácsot, akinek vizsgálata szerint Göci György jobbágysai Tamás Mohaly birtokon fekvő erdejéből fát akartak elvinni, de Tamás rajtakapta őket, ám György hatalmasul kiszabadította őket. – Wass okl. 378. sz. (Wass cs. lt. 8-28. – DF 252929.)

317 Márc. 25. Raguzza. Raguzza városa Zs.-hoz. Az eddigi híreket futárjaikkal küldött levelekkel tudatták. A futárok visszatérével értesültek arról, hogy egészséges; vállalkozásához sok szerencsét kívánnak. Tudatják, hogy a tél végén Niccolò Albergati bíboros és bolognai püspök béketárgyalásokat kezdeményezett a velenceiek, firenzeiek, a szavojai herceg, ill. a milánói herceg között Velencében, amelyek majdnem sikerre vezettek, ám azután mégsem tudtak megegyezni. Így maradt a hadiállapot a velencei–firenzei liga és a milánói herceg között; közben a szavojai herceg Zs. parancsára kivált a ligából és különbékét kötött a milánói herceggel. A pápa Apuliát II. Johanna nápolyi királynő és Lajos herceg uralma alatt hagyta. A ciprusi király, miután a babilóniai (egyiptomi) szultán fogságába esett, adófizetés fejében kiszabadult, és egy lakatlan szigetre távozott. A genovaiaknak és az aragón királynak állítólag nagy flottája van Rodosznál a szultáni hadak ellen, amelyet nyáron akarnak bevetni. Tudósítják továbbá, hogy egy bizonyos valenciai Petrus Impastor által birtokolt hajó Velencébe menet és jövet náluk rendben kikötött és feltöltötte készleteit, ám azután

kalózkodásba kezdett és a ruméliei (görög) partokon egy nagy raguzai hajót és két másik, gabonát szállító bárkájukat is foglyul ejtette. (Ez az 1426. dec. 12-i levelükben ugyanígy szerepel: ZsO XIII. 1461. sz.) A siracusai Iohannes Filingerus pedig, az aragón király egy hadigályájának parancsnoka egy másik hajójukat fosztotta ki Korfu partjainál, és négy tengerész polgárukat is magával hurcolta. Kéri, hogy levélben járjon közben értük az aragón királynál, amelyet futárunknak adjon oda. – Gelcich 322. (Lettere di Levante vol. 10, fol. 10v–11r. – DF 290403.) – Iorga: Notes et extraits II. 235., reg. (Uo.) – Krekić: Dubrovnik et le Levant 285/739. sz. (Uo.)

- 318 Márc. 26. Circumspectis et providis viris iudici et iuratis civibus civitatis nostre Crempnicziensis, fidelibus nostris sincere dilectis¹

Barbara Dei gratia Romanorum
ac Hungarie etc. regina

Commissio propria domine regine
Circumspecti et providi viri fideles nobis sincere dilecti! Quia fideles noster, circumspectus vir Iohannes Falbrecht, comes urburarum nostrarum hic aput regiam et nostram serenitates certis occupationibus impeditus ad vos seu in medium vestrum ad presens accedere nequit, ideo fidelitates vestras requirimus et rogamus, quatenus in eiusdem Falbrecht absentia facta ipsius vobis velitis habere recommissa iudicatusque et iuratorum officium, prout hactenus facere consuevistis, usque ipsius Iohannis Falbrecht in medium vestri adventum tenere et exercere debeatis, ut dum ipse in medium vestri veniret, una vobiscum de novis iudice et iuratis pro nostre serenitatis et totius civitatis nostre Crempnicziensis profectu valeat disponere et providere, et aliud non facturis. Datum in Fewldwar, secundo die festi annuntiationis Virginis gloriose, anno Domini millesimo CCCC^{mo} XXVII°.

Papíron, zárópecsét nyomával. Körmöcbánya város levéltára: Körmöcbánya város tanácsa: Oklevelek és levelek 1-21-1-2. (DF 249943.)

¹ A címzés a hátlapon.

- 319 Márc. 26. Nicolaus Dei gratia archiepiscopus Salernitansis discreto viro, rectori parochialis ecclesie in Novacivitate Strigoniensis diocesis, salutem in Domino. Porrectis nobis ex parte Petri Gumpel de Novacivitate, laici dicte diocesis supplicationibus, quantum cum Deo possumus benignius annuentes auctoritate domini pape, cuius penitentie in absentia reverendi in Christo patris, domini Iordani, miseracione divina episcopi Allariensis, dicti domini pape maioris penitentie ad presens curam regimus, discretioni tue committimus, quatinus ipsius laici, qui sicut accepimus, quendam laicum interfecit, confessione diligenter audita ipsum laicum ab huiusmodi homicidii reatu et pec(ca)tis suis aliis, nisi talia sint, propter que merito sit, sedes apostolica consulendi absolvas hac vice et iniungas inde sibi auctoritate predicta penitentiariam, quam secundum Deum anime sue salutis videris iniungendam, restituens eidem introitum ecclesie vice nostra. Datum Rome apud Sanctum Petrum sub sigillo dicti maioris penitentie, VII Kalendas Aprilis, pontificis domini Martini pape V anno nono. – A hátlapon: N de Astis.

Itáliai hártván, pecsételés nyoma nélkül. Mednyánszky cs. beckói lt. 1. (DF 266769.) – A hátla-
pon: *Discreto viro, rectori parochialis ecclesie in Novaciuitate Strigoniensis diocesis.* – Alatta másik kézzel:
Lad. Carnetrei fol.(?).

- 320 Márc. 27. (3. die annun. Marie) Az egri káptalan Zs.-hoz. Tudja meg, hogy márc. 21-i parancsa (301) értelmében Geley-i Domokos királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, Gergely karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén (márc. 25.) kimenve a birtokrészekre a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében el akarta végezni (Kapi) János részére a feladatot, de Geley-i Bogar Imre a maga, Magnus Albert pedig Daroch-i Tiboldus fia: László nevében, Agria-i Kelecheni Tamás felesége: Margit, Watha-i Tamás, Nek/Neyk-i Symeon a maga nevében ellentmondott, ezért őket György-nap nyolcadára megidézte a királyi jelenlét elé.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 64244. (Kapy cs.)

- 321 Márc. 28. Krapina. Cillei Hermann zagorjei gróf és szlavón bán Hanchyhar Zsigmond és Vitéz István vicebánokhoz és körösi ispánokhoz meg Mácsói János fia: Mátyás zágrábi ispánhoz, illetve helyetteseikhez. Védjék meg javaikban Bátmonostori Töttös Jánost, Lászlót, Miklóst és Györgyöt, mivel a király írásbeli parancsa értelmében külön védelmébe vette őket. A levelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg alatt jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini comitis.* – Zichy VIII. 319. (DL 80087. – Zichy cs., zseléyi 213-2065.)

- 322 Márc. 28. Krapina. Cillei Hermann zagorjei gróf és szlavón bán Hanchyhar Zsigmond és Vitéz István vicebánokhoz és körösi ispánokhoz meg Mácsói János fia: Mátyás zágrábi ispánhoz, illetve helyetteseikhez. Teljesítsék mindazt, amit a felmutatott királyi oklevél Bátmonostori Töttös János meg testvérei: László, Miklós és György, valamint blinai officialisaik: Fodor Pál és Demeter részére elrendel Szomszédvári Tót Lászlóval és Jánossal szemben. Máshogy tenni ne merjenek, az oklevél elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg alatt jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini comitis.* – Zichy VIII. 320. (DL 80088. – Zichy cs., zseléyi 213-2066.)

- 323 Márc. 28. (f. VI. p. Letare) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Buthka-i Miklós fia: Márton fia: András – a maga meg atyja: Márton, valamint uterinus testvérei: Pál, Bereck és Mihály nevében – és eltiltotta Buthka-i László fiait: Jánost és Antalt meg István, illetve János valamennyi most és a jövőben születendő fiát, hogy a Zemplén megyei Buthka birtokon lévő négy jobbágytelkét, amelyek tempore divisionis inter ipsos dudum celebrata ad portionem ipsorum tartoznak, elfoglalják és a maguk részére iktatassák, örökítsék, illetve bármilyen jogcímen azokba bevezetessék magukat; egyúttal ellent is mond mindezeknek.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 66881. (Dessewffy cs., margonyai.)

- 324 Márc. 28. Velence. A velencei szenátus határozata. A náluk tartózkodó Marcello Strozzi firenzei követ tájékoztatta őket, hogy Firenze március folyamán egy Magyarországról hazatérő firenzei kalmártól úgy értesült, hogy Zs. elégedetlen amiatt, hogy a firenzeiek korábban (1426 októberében) azt mondták Zs. akkor náluk tartózkodó követeinek, hogy követeket fognak küldeni Zs.-hoz, ám

nem küldtek, és Zs. becsapva érzi magát. Ezért városa nevében kérdezi, hogy egyetértene-e egy Zs.-hoz küldendő követség tervével, mivel így elképzelhető, hogy Zs.-ot el lehetne vonni attól, hogy a milánói herceget támogassa. A szenátus egyhangúlag megszavazta az egyetérő választ. – DRTA X. 108–109., 4. jegyzet (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 36r.)

* Márc. 28. Filippo Maria Visconti milánói herceg köszönőlevele Albeni János zágrábi püspökhöz. – Óváry 103/352. sz. (Milánói lt.) – A levél helyes kelte: 1427. márc. 30. Lásd 332.

- 325 Márc. 29. (sub castello nostro Kyralkw, sab. a. [Leta]re)¹ Zs. általános parancsa a nádorhoz, az országbíróhoz meg bírói helyetteseikhez, továbbá valamennyi világi és egyházi bírához. Mivel Kwsal-i Jakch Mihály (magn.) székelyispán familiárisa: Baka-i János fia: Imre urával együtt ad nostram generalem expeditionem per nos auspice Domino [con]tra perfidos Turcos in proximo instaurandam asseritur profecturus, peres ügyeiben nem tud eljárni, ezért megparancsolja nekik, hogy universas et quaslibet causas prefati Emerici, item Mathie filii Fabiani de predicta Baka, condivisionalis fratris sui, qui eo absente propter cause ipsorum unionem causis in eisdem comode respondere non potest, necnon universorum iobagionum ipsorum secum ad dictam nostram exercitualem expeditionem profectorum ipsis statuere commissorum, ők bárki ellen, illetve bárki ellenük indított, statu in eodem absque omni gr[ava]mine et variatione aliquali Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasszák el, máshogy tenni ne merjenek, az oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról: Commissio propria domini regis.

Szakadozott, hiányos papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. DL 84390. (Lónyay cs.)

¹ Az ünnep megállapításánál Zs. itineráriumát vettük figyelembe: előtte Brassóban, utána Hoszszúmezőn keltezett; a király ebben az évben még júl. 9-én keltezett Királykő vára alól (Itineraria 1382–1438. 121–122.), de a kelet formája egészen más (Margit-naphoz kötötten keltezték az oklevelet: 773). – A királyi kancellária a jelek szerint Brassóban maradt, vö. a következő napok okleveleivel.

- 326 Márc. 29. (sab. p. annun. Virg.) A pozsegai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előtte Treptusa-i Salamon felesége: Dorotya asszony (nob.) – aki néhai Parthasowch-i Lőrinc leánya – és e Salamon fia: János – aki a mondott Dorottyától született, a maguk meg Salamon és Dorotya további leányai: Ilona asszony, valamint Margit és Anna hajadonok (nob.) nevében, terhükkel és szavatossággal –, továbbá a mondott néhai Parthasowch-i Lőrinc leánya: Anna asszony (nob.) – aki Berchyn-i György fia: néhai István özvegye, a maga meg leánya: Margit nevében, terhével és szavatossággal –, majd a következő bevallást tették: ők Garai Miklós nádort (magn.) meg fiait: Miklóst, Lászlót és Jánost, valamint Lokaach-i Márton fiát: Istvánt meg fiait: Antalt, Demetert és Gergelyt super dote et rebus paraffernalibus condam nobilis domine relicte annotati Laurentii, matris earum, necnon super quarta puellari et cunctis

aliis iuribus ipsarum dominarum Dorothee et Anne ipsis et dicte matri earum ex universis portionibus possessionariis predicti condam Laurentii, patris ipsarum videlicet Parthasowch, Petrynych, Bathnyaak et Blaccha vocatis, iuxta regni consuetudinem de iure provenientes et provenire debentibus, mivel a mondottak plenariam et omnimodam satisfactionem impendissent, nyugtatják őket erről. Az oklevelet autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg a nádor meg Márton fia: István, valamint örökösök és utódaik részére.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. DL 33562. (NRA 1521-4.) – A hátlayan keresztben: *Expeditoria super solutione quarte filialis et rerum parafernalium.*

- 327 Márc. 29. (sab. a. Letare) A zágrábi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Imre, a garigi Szűz Mária-monostor pálos szerzetese – a maga meg a monostor nevében – és tiltakozott az ellen, hogy Rawen-i Mihály, a körösi szék ítélmestere a monostor Stelpna nevű falvába studiose et clamdestine be akarja magát vezetetni és a maga számára iktattatni, továbbá azt mindenképen el akarja foglalni, ezért eltiltja attól Mihályt és ellentmond egyúttal mindezeknek.

Foltos papíron, hátlapján pecsét darabkáival. DL 35514. (Acta Paul., Garig 5-32.) – Lev. Közl. 10. (1932) 282., reg.

- 328 Márc. 29. Wilhelmsburg. Wilhelmsburgi Posingerné Anna kéri Sopron városát, hogy testvére: Turnhofer Tamás utáni örökségét fiának: Traismauer Péternek engedjék át. – Házi I/2. 328. (Sopron város lt. D 721. – DF 202355.)

- 329 Márc. 29. Róma. István (fia:) Demeter pécsi egyházmegyei klerikus kéri a pápát, hogy adja neki azt a fehérvári kanonokságot, amely Váradi István halálával üresedett meg és jövedelme évi 10 márka. – *Deterset* Pál kalocsai klerikus kéri a pápát, hogy adja neki azt a fehérvári kanonokságot, amely Újlaki (*de Wlack*) Ferenc halálával üresedett meg és jövedelme évi 10 márka. – Tamás alénéklő, zágrábi egyházmegyei klerikus kéri a pápát, hogy adja neki azt a fehérvári kanonokságot, amely Jakab aradi prépost halálával üresedett meg és jövedelme évi 10 márka. – Pelsőci András esztergomi egyházmegyei klerikus kéri a pápát, hogy adja neki azt a fehérvári kanonokságot, amely Jakab zalai főesperes halálával üresedett meg és jövedelme évi 10 márka. – Ifjabb Gergely győri egyházmegyei klerikus kéri a pápát, hogy adja neki azt a fehérvári kanonokságot, amely Váradi Benedek (fia:) Maglius halálával vagy Dechte-i László gyilkossága révén üresedett meg és jövedelme évi 10 márka. – Lukcsics 916. sz. (Reg. suppl. vol. 207, fol. 232–233.) – A Tamás alénéklő kérvényére vonatkozó részt lásd Juhász: Csanádi püspökség I/4. 133/10. sz. (Datariae vol. 220, fol. 232.)

- * Márc. 29. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg köszönőlevele Albeni János zágrábi püspökhöz. – Carteggio II. 26/184. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium) – A levél helyes kelte: 1427. márc. 30. Lásd 332.

- 330 Márc. 30. (Brassovie, in Letare) Zs. általános parancsa a főpapokhoz, bárókhöz, ispánokhoz, várnagyokhoz, nemesekhez és oficiálisaikhoz, továbbá a városokhoz és libera villa-khoz, illetve azok rektoraihoz, bíráihoz és villicus-aihoz. Cum antiqua libertate regni nostri et approbata consuetudine requirente quivis

nobilis et homo possessionatus suos iobagiones et famulos inpossessionatos adinstar ceterorum iobagionum suorum in quibusvis ipsorum possessionibus residentes in causis quibuslibet exceptis, dumtaxat furti, homicidii, latrocinii et aliis publicis criminalibus ipsimet iudicandi liberam habeant facultatem. Ezért megparancsolja nekik, hogy Zedecz-i Domokos meg fiai: János, László és Ferenc bármely birtokukon lakó jobbágyait meg birtoktalan famulusait in quibusvis causis et causarum articulis demptis solummodo premissis iudicare vel vestro astare iudicatu compellere ac res et bona eorum in vestris tenentis, possessionibus, honoribus, officiolatibus ac vestri in medio prohibere seu prohiberi facere ad cuiuscunque instantiam nequaquam presumpmatis, signanter pro debitis, delictis, offensis et excessibus aliorum; ha valaki a mondottak jobbágyai vagy famulusai ellenében pert kíván indítani, akkor azt törvényesen Domokos, János, László és Ferenc vagy oficiálisaik előtt teheti meg; qui si in reddenda cuiuspiam iustitia tepidi extiterint aut remissi, extunc non iidem iobagiones et familiares inpossessionatos contra quos agitur, sed prelibati Dominicus, Iohannes, Ladislaus et Franciscus vel ipsorum officiales in nostram vel palatini nostri aut alterius iudicis eorum ordinarii presentiam per querulantes legitime evocentur, ex parte quorum nos vel idem palatinus aut alter iudex eorum ordinarius cuiuslibet contra eos querulanti meri iuris et iustitie ac plenarie satisfactionis exhibebimus vel impendet complementum dictante iuris equitate. Máshogy tenni ne merjenek, az oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának.

Papíron, kiemelt, díszített kezdő S betűvel, a hátlapján a nagypecsét nyomával. Uzsovics cs. könyöki lt. 110. (DF 266458.)

- 331 Márc. 30. (in Letare) A nyitrai káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Mochola-i Miklós fia: Bobal László – a maga meg fia: Miklós, carnalis testvére: Balázs deák, patruelis testvérei: Jakab fiai: Dénes, Dávid és Miklós, valamint a mondott Balázs deák fia: Miklós nevében – és tiltakozott az ellen, hogy patruelis testvérük: Parwlcha-i Bobal (dictus) Miklós fia: Bobal György a napokban a Nyitra megyei Parulcha és a Komárom megyei Hetheen birtokokon lévő részeket tudtuk nélkül Bechkend-i Imrének in magna pecunie sumpma valamennyi haszonvételükkel és tartozékkukkal elzálogosította; ezért Bobal Györgyöt azok eladásától és elzálogosításától, illetve bármely színen történő elidegedenítésétől, a mondott Imrét pedig a megvételüktől, zálogbavételüktől, elfoglalásuktól és használatuktól eltiltja és egyúttal ellent is mond mindezeknek.

Szakadt papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 43691. (Múz. törzsanyag, Jankovich-gyűjt.)

- 332 Márc. 30. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Albeni János zágrábi püspökhöz. Hálásan köszöni a számára szóló privilegiumlevelek és iratok kiállítására körüli fáradozását. Nagyrabecsülését szorult anyagi helyzete miatt egyelőre csak szóban tudja kimutatni. – Osio II. 291. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 26/184. sz., 1427. márc. 29-i keltezéssel. (Uo.) – DRTA X. 58., 2. jegyzet, eml., 1427. márc. 30-i keltezéssel. (Uo., Osio

után) – Óváry 103/352. sz., 1427. márc. 28-i keltezéssel; a regeszta részben téves lehet, mivel a levél végén nincs szó a Zs. erdélyi törökellenes hadikészületeinek a püspök által közölt híreről; esetleg ezt a szövegből kihúzták. (Uo.)

333 Márc. 31. Brassó. Zs. Csáki György volt székelyispánhoz, most szatmári és krasznai ispánhoz meg alispánjaihoz, valamint a szolgabírákhoz. Védelmezzék meg Nádasi János feleségét: Erzsébetet – aki Károlyi Marhart András leánya – Károlyi Mihály fiaival: Lánccal és Bertalannal meg László fiaival: Jakabbal és Jánossal szemben a Szatmár megyei Olcsva birtokban. – Károlyi II. 106. (Papíron, hátlapján a nagypecsét nyomával. DL 98879. – Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.)

334 Márc. 31. (f. II. p. Letare) A zágrábi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előtte Wyodwar-i Pál fia: Miklós deák egyfelől, másfelől Decche-i Roh János fia: László familiárisa és törvényes ügyvédje: Hrwsowch-i György fia: Benedek – ura nevében Hanchichar Zsigmond és Capistanar Volphardus szlavón vicebánok és körösi ispánok meg a szolgabírák levelével –, majd Miklós elmondta, hogy ő *tum gravi infirmitate corporis sui, tum etiam aliis suis necessitatibus ipsum adpresens nimium urgentibus evitandis quandam particulam portionis sue possessionarie in dicta possessione sua Wyodwar habite, videlicet Juchevichlaka, Kwzmichlaka, villam Chodnovichlaka desertas, item villas Zlothynch, Paukowch, Gywrgisowch et Zronkowch vocatas populosas penes fluvium Garigh in dicta Wyodwar similiter existentes, triginta tres cum media sessiones Volowina dictas in se continentes cum uno molidino in dicto fluvio Garigh habito valamennyi haszonvételükkel és tartozékkukkal Roh János fiának: Lászlónak 620 aranyforintért, amelyet már meg is kapott tőle, elzalogosítja szavatossággal azzal, hogy a mondott összegért ő vagy utódai bármikor visszaválthatják azokat.*

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 103513. (Batthyány cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek.) – A hátlapján keresztben: *due placent*.

335 Márc. 31. (in Gumur, f. II. p. Letare) Zenthelsebet-i Gáspár fia: Imre gömöri alispán meg a szolgabírák Zs.-hoz. Tudja meg, hogy bírói intézkedésük értelmében Invocavit vasárnap utáni hétfőn (márc. 10.) személyesen megjelent előttük Kisfalud-i Tamás fia: János Kwtas-i András fia: László, Gede castrum várnagya meg valamennyi ottani jobbágya ellenében, majd János elmondta, hogy László várnagy familiárisaival úrnappa utáni vasárnapon (1426. jún. 2.) Kisfalud birtokára jött és fogságából kiszabadítva magukkal vitték Gergely fia: István nevű jobbágját, aki *frater-e*, Péter megöléséért volt őrizetében. Mindezek után László nevében familiárisa és ügyvédje, a megye levelével jelen lévő György fia: Máté ártatlannak vallotta urát, és midőn János *per formam communis inquisitionis* tartandó vizsgálatot javasolt, ezenfelül pedig bajvívást ajánlott fel ellenfelének, az alperes ügyvédje csak Feled-i vajda fia: Leusták tanúskodását lett volna hajlandó elfogadni és a bajvívást szintén elutasította. Ezért úgy ítélték, hogy László várnagy ötvenedmagával György-nap utáni hétfőn (ápr. 28.) előttük tegyen esküt ártatlanságáról, mikor azonban az erről szóló

bírói intézkedésüket Letare vasárnap utáni hétfőn (márc. 31.) törvényszékükön készültek kibocsátani, személyesen megjelent előttük László várnagy és bemutatva Zs. márc. 25-i parancslevelét (315). Ennek értelmében a pert ítéletükkel együtt a király parancsára in dictam curiam vestre serenitatis in presentia prelatorum et baronum vestrorum difinitioni et determinationi duximus transmittendam, a feleknek György-nap nyolcadát jelölve ki a megjelenésre.

Felül foltos papíron, hátlapján három gyűrűspecst nyomával. DL 89883. (Radvánszky cs., sa-jóközai.) – A hátlapján keresztben bírósági feljegyzés, amely szerint a felperest Nadasd-i Miklós királyi levéllel, az alperest Liberche-i Jakab szintén olyannal képviselte, a pert Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztották (*ad M*); *una*.

- 336 (Ápr. eleje.) Zs. Ulászló lengyel királyhoz. Szóbeszédből értesült másodszüllött fia haláláról, részvétét fejezi ki, illetve örül annak a jó hírnek, hogy a lengyel királyné állapotos. A lengyel király és a német lovagrend közötti (neumarki) határ megállapítására örömmel elküldené valamelyik tanácsosát, de az Ulászló neki küldött levelében megjelölt Orbán-napi (máj. 25.) időpont túl korai, mert azon tanácsosai, akiket küldene, Sziléziában és Lausitzban vannak elfoglalva. Ezért kéri, hogy a határmegállapítást Keresztelő Szent János születése ünnepének nyolcadik napjára (1427. júl. 1.) halasszák. Ekkorra megfelelően felkészült és felhatalmazott követeket tud küldeni, hogy a határt végérvényesen megállapíthassák. Ez ügyben már írt (Paul von Russdorf) német lovagrendi nagymesterhez is, akinek római királyi minőségében megparancsolta, hogy a fenti időpontban a kijelölt helyen a lengyel követekkel vagy személyesen találkozzon vagy a lovagrend nevében küldötteket küldjön. – Mon. Pol. VI. 760. (Prágai egyetemi kt. másolatí kötete, Nr. 6-A-7, fol. 179v–180r.) – Altman II. 6866. sz. (Mon. Pol. után.)
- 337 Ápr. 1. Felpertes. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda az erdélyi káptalanhoz. Küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében az alvajdai emberek egyike vizsgálja ki Somkerekí Erdélyi Antal állítását, amely szerint a Torda megyei Sáromberke birtokán mindig volt vám. Kijelölt alvajdai emberek: Szentiváni Balázs, másik Balázs, Péter, István. – Teleki I. 499. (Átírtá az erdélyi káptalan 1427. ápr. 11-i privilégiumában: 381. DL 74026. – Teleki cs., marosvásárhelyi.)
- 338 Ápr. 1. (f. III. a. Ambrosii) István turóci prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Bensehaza-i Tamás fia: László – a maga meg ügyvédvalló levél nélkül Lórinç fia: Jakab plébános és ...¹ fia: György de eadem nevében, de terhükkel és szavatossággal –, majd a következő bevallást tette: ipse totalem portionem possessionariam condam Galli et Michaelis filiorum Blasii, fratrum ipsorum condivisionalium, nunc aput manus ipsorum habitam in predicta possessione Bensehaza in comitatu Liptoviensi existentem, alias mortuo ipso Gallo per prefatum Michaelem, fratrem suum Iohanni et Andree filiis Georgii de Janushaza ac nobili domine Elizabeth vocato, generici ipsorum in viginti marcis denariorum brevibus pignore obligatam in eadem sumpma pecunie viginti marcarum brevium, marcam videlicet per centum et triginta tres denarios novos, regales² scilicet computando, eisdem Iohanni, Andree et domine Elizabeth, matri ipsorum infra quatuor annos redimi non posse sub eodem titulo pignoris tenendam et habendam universosque et singulos fructus ac proventus percipiendo comisissent et admisissent. Sőt, László a maga meg osztályos testvérei: Jakab pap és György nevében és terhével most

előttük vállalta, hogy loca sessionalia iobagonalia seu iobagiones in predicta portione possessionaria existentia et residentes a data presentium usque ad revolutionem unum annum valeant possidere, ipso quoque uno anno revoluto eadem loca seu iobagiones ipsis Ladislao, domino Iacobo et Georgio valamennyi haszonvételükkel és tartozékkal mindenféle feltétel nélkül megtarthatják, locum autem sessionalem seu curiam prescriptorum Galli et Michaelis proprium valamennyi általánosságban felsorolt haszonvételével és tartozékával per supradictos quatuor annos libere valeant possidere, ha pedig mondott négy év letelik, akkor Jakab pap, László és György eundem locum sessionalem a mondott összegért készpénzben mindenféle becslés nélkül Mihály-nap táján – és nem máskor – visszaválthatják, a másik fél pedig köteles visszaadni azokat sine omni litis processu; továbbá László és társai szavatosságot vállalnak az elzálogosított ingatlanokra.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 107832. (Madocsányi cs.)

¹ A nevet valószínűleg utólag kikapták. ² A szó eleje javítva, ez a legvalószínűbb megoldás.

339 Ápr. 2. Hosszúmező a havasalföldi részeken. Zs. a győri káptalanhoz. Mivel Losonci bán fia: László fia: István aulicus királyi szolgálatban a királyi sereggel Havasalföldre készül vonulni, ezért megparancsolja nekik, hogy a közte és Némai Kolos Jeromos között György-nap 8. napján (máj. 1.) tartandó eskü alatti tanúvallatást halasszák el Mihály-nap 8. napjára (okt. 6.). – HO III. 352. (Átírta a győri káptalan 1427. ápr. 25-i oklevelében: 424. DL 48945. – Üchtritz-Amadé cs.) – Bánffy I. 573. (Uo.) – Hurmuzaki I/2. 542. (Uo., kiad. alapján) – Doc. Rom. Hist. D, I. 250. (Uo., kiadások alapján, román fordításban is)

340 Ápr. 2. (f. IV. a. Iudica) Az egri káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Molnosbel-i László fia: Gergely és bemutatta az ő 1325. jún. 24-i oklevelüket (Anjou oklt. IX. 278. sz.), amelyet kérésére átírtak számára.

Átírta az egri káptalan 1470. jún. 30-i privilégiumában. DL 2394. (NRA 442-28.)

341 Ápr. 2. (f. VI. p. Letare) A vasvári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Pagh-i György fia: János és a következő bevallást tette: ő Pagh-i János fiát: Benedeket meg fiait: Györgyöt és Osvátot a néhai Pagh-i Péter fia: Miklós felesége: Klára asszony (nob.) – aki Loos-i Jakab fia: János leánya és Pagh-i Péter fia: János soror-a – hitbére és jegyajándéka, amely férjének: Miklósnak a – most iure successorio a mondott Benedek, Osvát és György kezén lévő – birtokrészeiből iuxta regni consuetudinem jár, kiadásáról nyugtatja.

Hártyán, hátlapján pecsét nyomával. DL 43692. (Múz. törzsanyag, Jankovich-gyűjt.)

342 Ápr. 2. (in Garadna, f. IV. a. Ambrosi!) Geche-i László abaúji alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy személyesen megjelent előttük Péter jászói prépost és eltiltotta Novay birtokuk valamennyi szomszédját és határosát, ne-

meseket és nem nemeseket, különösen a szemtől-szemben talált Idram fiait: Jakabot és Jánost meg jobbágyaikat, továbbá Vamosnovay-on élő népeiket a mondott birtok jogainak és – általánosságban felsorolt – haszonvételeinek használatától; egyúttal ellent is mondott mindezeknek.

Papíron, a hátlapján négy gyűrűspecstét nyomával. Jászói prépostság mlt. 136. (DF 232903.)

- 343 Ápr. 2. (in Garadna, f. IV. a. Ambrosi!) Geche-i László abauji alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Belse-i Péter szolgabíró a következő bevallást tette: Chan-i Gál fia: András egyfelől, másfelől Jakab fia: András meg Bálint, Kelemen és Péter de eadem Gergely-nap utáni vasárnapon (márc. 16.) fogott bírák – úm. István széplaki apát, Felsebarcha-i László, [Legenye-i] Chontos (dictus) Bertalan, Keked-i Bernát – közreműködésével a következő egyezséget kötötték: Gál fia: András cuidam Iohanni, familiari antedicti Valentini pro verberatione super se facta quinque marcas parvas computi istius partis, item Matheus Molnar dictus pro verecundiis verbisque illicitis et vituperiosis, quibus ipse Valentinus Chorna dictum affecisset, eidem Valentino similiter quinque marcas parvas, item idem Matheus Molnar et Valentinus V[...], familiares Andree Parvi usque quindenae duodecim marcas parvas per[... ..] supradicti conferre et dare comisisset, cum Clemente non et Andrea filio Iacobi [...] facto duelli litteras transmissionales ex parte autem Andree filii Galli litteras inquisitorias, quas habuisset contra prefatos nobiles inter se in alterutrum a premissis festi Beati Gregorii pape (márc. 12.) proxime transacto, sed non antea contra sese emanatas omnino cassantes condescendi fecissent et sic omnes litis et controversionis materia sedata extitisset inter partes. Továbbá azt a pert, amelyet Péter visel Gál fia: András ellenében super facto cuiusdam fundi a jelen állapotában György-napra, András fia: János mester megérkezése utánra halasztják.

Vízfoltos papíron, a hátlapján három gyűrűspecstét nyomával. Sárospataki Ref. Koll. Tud. Gyűjteményei (korábban Tiszáninneni Ref. Egyházker.) Lt., Vegyes kisgyűjtemény 35. (DF 282871.)

- 344 Ápr. 2. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° feria quarta ante dominica Iudica Iohannes Weygil de Cracovia arrestavit pecuniam Georgii Wagner de Heslich, quam pecuniam civitas eidem tenetur Georgio¹ ex parte cementi, quia Georgius Wagner de Heslich tenetur predicto Iohanni Weygil XXIX marcis latorum grossorum, cuius summe grossorum dictus Iohannes Weygil fecit Martinum notarium plenipotentem dimittendi et faciendi et quittandi facultatem presentibus iudice Petro Hampusch, Georgio Priswiczer et Iohanni ym Wynkel etc. Item arestat apud Iacobum Hecht pecuniam ex parte Basratori, quam pecuniam Hecht debet dicto Georgio Wagner solvere in vigilia assumptionis.² Item coram Nicolao Glawchener et Georgio Priswiczer antiquus(!) Swarcz arrestavit omnia bona Andree Gilniczer pro debitis suis ita, ut ipse existat primus anno Domini 1427 sabbato ante Quasi modo geniti.³

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22a., 4. bejegyzés.

¹ A sor felett beszúrva. ² Aug. 14. ³ Ápr. 26., az év arab számmal.

- 345 Ápr. 2. (f. IV. p. Letare) Pozsony város tanácsa előtt Jost Laspot, Hanns Pawr, Hanns Oder és Hanns List esküdt polgárok előterjesztik azt a megegyezést, amely Dyetreich Fleischer pozsonyi polgár, Hans Aczynger bécsi polgár, sein aydem és Lyenhart Langwiser pozsonyi esküdt polgár, auch des Dyetreichs aydem között jött létre örökösödési ügyben, Dyetreich Fleischer gyermekei érdekében Dyetreich leánya és Langwiser felesége: Andl asszony halála után. A megegyezés szerint Lyenhart Langwiser birtokolhatja a feleségének hozományul adott szőlőt, amely gelegen zu Raczensdarff, genant das Goltfüssl, neben des Jacob Walichs und des Paschl von Lewpolsdarf weyngarten, halála után azonban a szőlő visszazáll an dy fraw Margareth Aczyngerin und an Anderlein und an dy Kathrein, des Dyetreichs kynder, dy der ebenanten frawn Andl rechte geswistreit gewesen sein, ugyanígy birtokolhatja élete végéig annak a szőlőnek a felét, amelyet a feleségével együtt vásároltak, a szőlő e fele részének örökösei Dyetreich gyermekei lesznek, a másik fele azonban az ő tulajdona, és halála esetén az ő rokonsága örökölheti. A szőlő genant Rössler, gelegen auf der stat gepiet unter dem Kestenspawm, ausserhalb des Herl Leynwaters und innerhalb eyns weyngarten, der auch genant ist der Rössler; a ház, tartozékaival együtt Langwiseré, gelegen in der stat, neben des Niclas Pachrads und des Hanns Kerners haws, és ez mentes Dyetreich gyermekeinek minden igényétől.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 202–203. (DF 286772.) – Act. Prot. 209.

- 346 Ápr. 2. (f. IV. p. Letare) Pozsony város tanácsa előtt megjelent Hanns aus Keller, és tiltakozott az ellen, hogy két szőlőt, gelegen auf der stat gepiet, der ein am Ollschlag, ausserhalben des Cristan Landstayner und ynnerhalben des Andres Lüdl, der ander im Voglgesank, ayntalben des Niclas Czappls und anderthalben des Jacob Walichs mit all dem, das darczu gehort, amely az ő örökölt birtoka, mostohaapja: Hanns Landstayner elfoglalva tartja.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 204. (DF 286772.) – Act. Prot. 210.

- 347 Ápr. 2. (f. IV. p. Letare) Pozsony város tanácsa előtt megjelent Andres Kypfendarffer és nővére: Kathrein Marheckerin és harmadjára is bejelentették igényüket auf ein dryttail des grossen vls haws gelegen in der stat, neben der Guntherin und des Seydls Scherers haws, und auf czwen weyngarten gelegen auf der stat gepiet, eyn underm haws und den andern in Cramern, amint az a városkönyben is le van írva.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 204. (DF 286772.) – Act. Prot. 210.

348 Ápr. 2. (f. IV. p. Letare) Pozsony város tanácsa előtt Mareth Michalin Maynhartin und Bendl Ganglin Pinteryn, valamint Andres Mader, akinek felesége az említettek nőtestvére volt, maguk között békésen megegyeztek a közöttük fennállott vagyoni kérdésekben. Mader a sógornői javára lemond minden igényéről azt a szőlőt illetőleg, amely gelegen auf der stat gepiet, im Feyaltal, neben des Hensls peym Prunn und des Stephls Gecznam weyngarten, ők viszont Mader javára lemondanak a házról, amelyben Mader lakik, gelegen in der vorstat, vor Sant Michels tar, czwissen des Stephan Spandls und des Swarczen Hensleins haws, és a házhoz szőlő is tartozik.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 204. (DF 286772.) – Act. Prot. 210.

349 Ápr. 2–6. között. Hosszúmező.¹ Zs. kéri a pápát, hogy a Havasalföldön, a törökök mellett és skizmatikusok között élő hosszúmezői domonkosoknak biztosítson különböző jótéteményeket, hogy a hitleneket és skizmatikusokat könnyebben tudják a katolikus hitre téríteni, illetve, hogy a török elől elmenekült szerzetesek mihamarabb visszatérhessenek és kolostorukat helyreállíthassák. – Acte și fragmente III. 81. (HHStA, RRB vol. D – DF 287860., fol. 100r.)

¹ A levélnek nincsen kibocsátási helye és napi keltezése, az időpont megállapítása a kérvényben szereplő hosszúmezői (câmpulungi) kolostor neve alapján történt, Zs. ugyanis ekkor tartózkodott a mondott helyen.

350 Ápr. 3. (in Hozzywmezew partium Transalpinarum, f. V. a. Ambrosii) Zs. consideratis fidelitatibus et fidelium servitiorum meritis, quibus prefatus Andreas litteratus [iuxta ...] possibilitatis exigentiam sue studuisset complacere maiestati az Ugocsa megyei Zyrma birtokon lévő részt, amely néhai Zyrma-i György fia: György volt és magvaszakadtával – mint örökös nélkül elhunyt ember birtoka – királyi kézre háramlott, valamint a birtokrészben esetlegesen a királyt illető totum et omne ius suum regium valamennyi általánosságban felsorolt haszonvételével és tartozékával ex certa sue maiestatis scientia prelatorumque et baronum suorum consilio a mondott Mihály fiának: András deáknak, aki a néhai György fia: György carnalis soror-ának: Anasztáziának (nob.) a leszámazottja, valamint örököseinek és utódainak adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra salvo iure alieno.

Tartalmilag átírta Garai Miklós nádor 1433. nov. 24-i oklevelében, amely szerint Zs. oklevele *sub minori secreto suo sigillo ad propriam suam commissionem patenter* volt kiállítva. DL 38124. (Újhelyi cs.)

351 Ápr. 4. Hosszúmező a havasalföldi részeken. Zs. a solymosi és egyéb vámosaihoz. Az Althumberg és Pernseyfen bányáiba menő és onnan jövő forgalom után ne követeljenek vámot. – Z–W. IV. 279. (Átírta II. Lajos király 1519. évi oklevelében, amelynek 16. századi másolata maradt fenn. Szász Nemzeti lt.) – Hunyadm. Évkönyv IX. 110. – Hurmuzaki–Iorga XV/1. 14., reg. – Doc. Rom. Hist. D, I. 251., reg. – Izsó: Szemelvények a montanisztika forrásaiból 139., reg.

352 Ápr. 4. (4. die f. III. a. Iudica) A szepesi káptalan Zs.-hoz. Febr. 16-i parancsa (188) értelmében Kasmerfalva-i Miklós királyi emberrel kiküldték tanúbizony-

ságukat, János deák karbeli klerikust, aki visszatérve elmondták, hogy ők Iudica vasárnap előtti kedden (ápr. 1.) kimenve a Marcusfalva-i nemesekhez fel-szólították őket *verbo vestre regie maiestatis*, hogy *pro predicto censu ipsius terre dictos quindecim grossos annis et festo predictis provenire debendo ad se recipere deberent et tenentur*, mivel erre nem voltak hajlandóak, a királyi ember megidézte őket a királyi jelenlét elé György-nap nyolcadára, közöttük függő per nem lévén akadály.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 74895. (Máriássy cs., márkusfalvi.) – Közl. Szepes múlt-jából 9. (1917) 178. sz.

- 353 Ápr. 5. A kolozsmonostori konvent előtt Konc Tamás dési polgár a maga meg az oppidum nevében eltiltja Némái István fiát: Pétert, frater-eit: Lászlót és Gergelyt, meg e Gergely fiát: Mihályt, e László fiait: Mátyást, Benedeket és Jakabot, Mihály fiát: Benedeket és Miklós fiát: Lászlót meg fiait: Miklóst, Antalt, Gergelyt, Mátyást és Pétert, valamint Mihály fiait: Jánost és Albertet, továbbá Mártont és Pétert a Belső-Szolnok megyei Beke birtokok elfoglalásától és használatától, egyúttal ellent is mond mindezeknek az ország törvénye és szokása szerint. – Z–W. IV. 280. (Dés város levéltára, Dés város tanácsa: Oklevelek 28. – DF 253324.) – Tört. Lapok I. 425., reg. (Uo.)
- 354 Ápr. 5. Kálló. Baktai Gergely szabolcsi alispán és a négy szolgabíró előtt Sényői Balázs – Kállói Lőkös fia: Miklós meg fiait: János és Lőrinc, valamint István fia: Zsigmond nevében – eltiltja Pazonyi Dénes fiait: Mátyást, Barnabást és Gergelyt, Benedek fiait: Jánost és Berecket, Miklóst, Györgyöt, Lukács fiát: Lászlót, Cseres Lászlót, Madai Lászlót atyafiaival egyetemben, továbbá jobb-gyaikat, hogy Oros birtokok földjeit, rétjeit, legelőit, Gát nevű vizét használják, egyúttal ellent is mondott mindezeknek. – Szabolcs II. 393. sz. (DL 54562. – Kállay cs.)
- 355 Ápr. 5. Sopron. Van der Haid János és név szerint felsorolt 30 társa bizonyítják, hogy Sopron város tanácsa a József bécsújhelyi zsidónál fennálló 270 és Moser Osvátnál lévő 21 forint adósságukat kifizette. – Házi I/2. 329. (Sopron város lt. D 722. – DF 202356.)
- 356 Ápr. 5. Nos Angelus de Viterbo, sacre theologie magister, Dei et apostolice sedis gratia episcopus Tudertinus universis et singulis harum nostrarum litterarum seriem inspecturis, salutem et sinceram in Domino karitate. Ad universitatis vestre notitiam deducimus per presentes, qualiter hodie, die sabbati, quinta die [rest]antis mensis Aprilis, in qua die cantatur in ecclesia Dei „Sitientes venite ad aquas”, ad generales ordinationes clericorum in choro nostre cathed[ra]llis ecclesie Tudertine infra missarum solempnia more solito publice retineremus et celebraremus, dilectum nobis Michaellem Iohannis de Senthkiral, clericum Vesprimiensis diocesis in ordine subdiaconatus legitime constitutum, cupientem se ad ordinem diaconatus iuxta ritum et consuetudinem sancte Romane ecclesie facere promoveri, post examinationem de eo per nos factam ad hoc quantum satis idoneum et sufficientem ac etatis legitime litteras dimissorias sive licentiam super hoc a sede apostolica plene obtinentem et habentem coram nobis personaliter constitutum ad dictum sacrum ordinem diaconatus solempniter promovimus et etiam ordinavimus iuxta ritum sancte Romane ecclesie in talibus consuetum. In cuius rei

testimonium has litteras sibi fieri fecimus et nostri pontificalis sigilli iussimus appensione communiri. Datum in choro dicte nostre ecclesie Tudertine, sub anno Domini ab eiusdem nativitate millesimo quatragesimo vigesimo septimo, indictione quinta, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Martini divina providentia pape quinti, anno decimo.

Heinricus Hoste alias Ws, apostolica auctoritate notarius et clericus dicti domini episcopi scripsit.

Hártyán, függőpecsételés nyomával. DL 43693. (Múz. törzsanyag, Véghely-gyűjt.) – A hát-lapon: *Michael Iohannis de Senthkyral*.

- 357 Ápr. 5. Róma. V. Márton pápa a veszprémi egyházmegyei székesfehérvári Apáti László özvegyének: Borbálának teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 917. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 189b.)
- 358 Ápr. 6. ([...], in Iudica) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Maroth-i János (magn.) volt macsói bán familiárisa: Gep[ew]-i néhai Gergely fia: Miklós – a maga meg carnalis testvérei: János és Mátyás nevében – és elmondta neki, hogy licet [...] prefatus condam Gregorius, pater eorum et consequen[ter ...] super nota infidelitatis, quam idem temporibus disturbiorum regni nostri [...] iam dudum feliciter dante Domino sedatorum infidelibus nostris adherendo contra nostram maiestatem incurrerant, ab eadem nostra maiestate sibi ipsis [...] capitibus gratiam obtinuerint, tamen, quia antequam ipsi per se huiusmodi gratiam a nobis obtinuissent, nos universas eorum possessiones et iur[sa posse]ssionaria aliis nostris fidelibus contulissemus, ob hoc ipsi nunc huiusmodi eorum possessionibus et iuribus possessionariis, ut prefertur, destituti formidarent[ur ..] propter ipsam infidelitatis notam possessiones et iura possessionaria fidelis nostri Ladislai filii Benedicti de eadem Gepew alias de Zelnazenthmik[los], patruí eorundem fratrisque ipsius condam Gregorii, patris eorum, que iure successorio, si ipsum Ladislaum filium Benedicti absque heredibus decedere contingeret, in ipsos Nicolaum, Iohannem et Mathiam tamquam heredes ipsius Ladislai, si et in quantum talismodi nota infidelitatis offuscata non fuisse[nt, dev]olvi deberent et redundari, ad eosdem sine nostra speciali gratia non devolverentur. Miután mindezt Miklós a testvérei nevében is előadta, kérte, hogy erősítse meg őket kegyében. A király egyfelől János bán kérésére, másfelől consideratis et recensitis fidelibus servitiis et gratuitis obsequiorum merit[is ...] Nicolai filii Gregorii, quibus idem sub banderio ipsius Iohannis bani, domini sui in presentibus partibus nostris Transalpinis u[na cum eodem] domino suo contra sevissimos Turcos, crucis Christi persecutores, nostros scilicet et regnorum nostrorum emulos se fortuitis casibus v[ir]iliter exponen]do maiestati nostre studuit complacere seque gratum nobis reddere et acceptum, pretextu quorum volentes ipsum Nicolaum et [...] ... a]licuius nostre munificentie antidoto consolari, eisdem Nicolao, Iohanni et Mathie filiis Gregorii de dicta Gepew [...]

... ..]di et concedendi, immo de plenitudine nostre regie potestatis et gratia speciali annuimus et concedimus, hogy a mondott Benedek fia: László, a mondottak atyai testvére bárhol fekvő birtokai és birtokrészei valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal örökös nélküli halála esetén Miklósrá, Jánosra és Mátyásra, mint hűséges híveire – nusquam huiusmodi infidelitatis notam incurrissent, plenarie et ex integro condescant, devolvantur et redund[antur] pleno iure derivari, salvo iure alieno. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis.*

Hiányos, lyukas papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. A. HAZU D-IX-51. (DF 231076.) – *Isprave* 365/1727. sz. (Uo.)

- 359 Ápr. 6. Hosszúmező a havasalföldi részeken. Zs. a Maróti János volt macsói bán bandériumában harcoló Kállói Lőkös fia: Miklós fiának: Jánosnak a hűtlen Radul havasalföldi vajda meg a törökök ellen és Dan vajda mellett vívott harcokban szerzett érdemeiért a felsorolt – a Szabolcs megyei Vásároskálló birtok és az ottani vám, meg tartozékai: Bangatelek, Kistelek, Félegyház, Áldottkúttelek, Tűztelek, Meggyestelek, Doroegyház, Szunyor, Simaegyháza, Mándtelek, Nyírestelek, Pogányszer, Szilastelek, Ökörítőtelek és Rosdtelek nevű prédiумok; Nagyszemjén birtok meg tartozékai: Kozmatelek, Miklóstelek, Szentmihálytelek és Fülöpaljaszólós nevű prédiумok; Bir birtok és tartozéka: Vatatelekek nevű prédiум; Tótkálló és Oros birtokok meg tartozékai: Vadtelek, Igricetelek, Tura, Tamásfája, Pomod és Váralja nevű prédiумok; Lök falu meg tartozékai: Rázom, Lenged és Südde nevű prédiумok; Gyomán birtok és tartozékai: Szilastelek és Gyomteleke nevű prédiумok; Székely, Laskod, Bagos és Fülöp birtokok és az utóbbi tartozéka: Pázmánytelek nevű prédiум; Harang és Napkor birtokok, Töt és Szőlós nevű prédiумok; Szentpéter és Petlend nevű prédiумok meg a Beszterec, Ómegyer és Királytava birtokok között fekvő *Belve* mocsár; Szentkirály más néven Büdszentkirály, Nagy- és Kiseszlár, Nagy- és Királytelek tartozékai: Bastelek, Pogytelek és Királytelek nevű prédiумok; a Szatmár megyei Kissemmjén, Kér, Panyola és Béltek birtokok; a Bereg megyei Bodoló birtok és tartozéka: *Chybik* nevű prédiум, amelyek Jánost, atyját: Miklóst, testvérét: Lőrincet, továbbá patruelis testvéreit, István fiát: Zsigmondot és Szaniszló fiát: Jánost közösen illetik meg; valamint a Szatmár megyei *Mak* és Bodortelekek nevű prédiумok, amely Miklóst meg fiait: Jánost és Lőrincet, továbbá Zsigmondot illetik meg; a Bereg megyei Hegy birtokhoz tartozó másik Hegy, más néven Helmec nevű prédiум, a Szabolcs megyei Perked, amelyek Miklóst meg fiait: Jánost és Lőrincet illetik meg; valamint a Gömör megyei Batka birtok és tartozéka: Zadosföldre nevű prédiум, amely szintén Miklóst meg fiait: Jánost és Lőrincet női jogon illeti meg – birtokokban lévő királyi jogot Miklósnak meg fiainak: Jánosnak és Lőrincnek adományozza. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis.* A jobb alsó sarokban: *T dm.* – A hátlapon: *R(egestra)ta.* – SzSzBokl. 101–103. (DL 54563. – Kállay cs.) – Fejér X/6. 872. (Gyurikovits után.), 876., töredék és X/8. 607., említés. – Katona: *Hist. Crit.* XII. 488. (Cornides kéziratából.) – Ó-magyar olvasókönyv 285. (Uo.) – Hurmuzaki I/2. 544., 546., két tételként (Fejér után) – *Doc. Rom. Hist. D, I.* 251. (részleges közlés a kiadások alapján, román fordításban is) – Átírta a leleszi konvent 1428. máj. 19-i oklevelében. DL 54607. (Kállay cs.) – Tartalmilag átírta Garai Miklós nádor 1429. márc. 13-i (DL 54654. – Uo.), 1430. szept. 19-i (DL 54722. – Uo.) és 1433. márc. 23-i (DL 54810. – Uo.), valamint Bátori István országbíró 1435. máj. 6-i (DL 54925–54926. – Uo.) okleveleiben. – 1745. jan. 28-i másolata: SzSzBML Mohács előtti oklevelek 44. (DF 281323.) – 18. század végi, hibásan 1421. évre datált egyszerű másolata: DL 11062. (NRA 1098-9.)
- 360 Ápr. 6. (3. die Ambrosii) Miklós leleszi prépost és a konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy febr. 17-i parancsa (199) értelmében Hethe-i János királyi emberrel

kiküldték tanúbizonyságukat, András fratert, akik visszatérve elmondták, hogy ők kimenve Bereg megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt, majd Ambrosus-napon (ápr. 4.) Barnabás-i Barnabás fiait: Jánost és Lászlót, Iván fia: Mihály fiát: Vincét, Barnabás fia: János fiait: Fülöpöt és Gált, Ernew fia: Mihály fiait: Pált és Jánost megidéztek a királyi különös jelenlet elé Myka-i Sebestyén fia: Miklós ellenében válaszára György-nap (ápr. 24.) nyolcadára, az esetlegesen közöttük függő pert nem véve figyelembe.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 62249. (Ibrányi cs.) – A hátlapján keresztben bírósági feljegyzés, amely szerint a konvent és a királyi emberek ugyanazok és György-nap (1428. ápr. 24.) nyolcadára kellett idézni (*conventus et homo, ut intra, ad G*).

- 361 Ápr. 7. (f. II. p. Iudica) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Sebes-i Tamás deák, majd Sebes-i Sinka mester fia: Imre hántai prépost, Jakab, István, László és György meg Pál fia: László nevében tiltakozott az ellen, hogy – mint megtudták – a mondott Sinka mester egyezséget kötött Dukafalva-i Magnus Fülöp útján Signye-i István fiával: Lászlóval, Lapispataka-i Márton fiával: Zsigmonddal és Lóránt fiával: Miklóssal, Sygne-i László fiával: Lászlóval, Lapispataka-i László fiával: Lászlóval, Lóránt fiával: Márkkal és Lóránt fia: László fiával: Györggyel bizonyos kártételekről, amelyeket egymás ellen követtek el és az egyezésben érvénytelenítette az ezzel kapcsolatos okleveleit is; egyúttal mindezeknek ellent is mond.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 104982. (Batthyány cs. lt., Forgách cs.)

- 362 Ápr. 7. (in Sarus, f. II. p. Iudica) Sygra-i Pocz fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János királyi főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy bírói intézkedésük értelmében Iudica vasárnap utáni hétfőn (ápr. 7.) Malomfalwa-i János fiának: Mihálynak super caput nobilis domine Elene, consortis Iohannis litterati de eadem ötvenedmagával nemesekkel esküt kellett tennie arról, hogy János deák és fia: Antal – Ilona nemesasszony tanácsára és biztatására – húshagyókedd előtti vasárnapon (márc. 2.) ad domum seu curiam eiusdem Michaelis in eodem Malomfalwa habitam mentek és azt az ott lévő valamennyi holmival és javakkal elégették; továbbá ottani jobbágyait: Györgyöt és Gált súlyosan megverték és megsebesítették, félholtan hagyva hátra őket potentia mediante. Dicta nobilis domina in facie [...] in medio nobilium pro tribunali sedentibus in nostram sedendo se ad capud suum iuramento Michaelis submittebat, nos igitur eundem Michaelem semel, bis, ter et insuper quatuor interrogando, si ad predictum sacramentum pronus et paratus existeret et vellet, qui semper affiximus sacramentum prefatum prestare. Az időpont elérkezvén a mondott Mihály nem tette le az esküt az asszonnyal szemben.

Papíron, hátlapján öt gyűrűspeccéttel, amelyek közül a középső szinte ép. DL 39933. (Baltaky cs.) – A hátlapján alul: *Elene de Malomfalwa, solvit.*

- 363 Ápr. 7. Róma. V. Márton pápa a pécsi egyházmegyei Arcsai¹ (*de Ancha*) Bicskele özvegyének: Zsuzsannának teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 918. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 190.)

¹ Tolna megye (Csánki III. 414.).

- 364 Ápr. 7. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén második napirendi pontként megvitatták, hogy egy magisztert választanak, aki az egyetem következő gyűlésén az angol nemzet nevében javasolja a rektornak, hogy Szlavóniai Pál mestert tiltsa el az egyetemi beszédek megtartásától az egyetemen és mindegyik párizsi templomban, illetve tegye ki az úgynevezett dán házból (*poneretur extra domum Dacie*), és a ház kerüljön az angol nemzet kezébe. A feladatra Johannes Johannis mestert választották, aki nem fog tudni megjelenni az egyetem következő gyűlésén, azért Roger mester fogja helyettesíteni. – Denifle: Auctarium II. 358. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 18r.)

- 365 Ápr. 8. Földvár a Barcaságban. Zs. Königréci Mihály kolozsvári domonkos perjelt, erdélyi vikáriust káplánjává nevezi ki. – Z-W. IV. 281. (HHStA, RRB vol. H, fol. 147r.) – Altmann II. 6876. sz. (Uo.)

- 366 Ápr. 8. (in Harasth, f. III. p. Iudica) Garai Miklós nádor a vasvári káptalanhoz. Elmondták neki Zenthyvan-i Vakoya, István fia: György meg fiai: Péter és András, János fia: Márton, Mihály fia: Miklós és Péter fia: Lőrinc, Heren-i Márton és Vince nevében, hogy Zyrak-i Mihály, a Chald birtokon lakó István fia: Péter és Vaagh-i István – Nichk-i János tanácsára és akaratából – hamvazószerda ünnepe előtti hétfőn (márc. 3.) manibus armatis et potentiariis a panaszosok házára törve őket meg akarták ölni, hacsak magukat meg nem védik; ezenfelül György feleségét: Erzsébet és Zep (dictus) Mihály özvegyét: Zsuzsanna asszonyokat (nob.) meg sok hajadont és asszonyt pectoribus equorum enormiter trucidassent potentia mediante. Ezért kéri őket, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a nádori emberek egyike tudja meg az igazságot; a káptalan pedig írja azt meg neki. Kijelölt nádori emberek: Blasius de Budyzlo, Blasius f. Budyzlo, Michael, Demetrius filii Kylyani de Posafalwa, Benedictus de Heren, Andreas f. Iohannis, Dominicus de Ladon, Franciscus, Thomas de Damafewlde, Nicolaus de Vesterhaz.

Átírta a vasvári káptalan 1427. máj. 3-i jelentésében: 461. DL 43701. (Múz. törzsanyag, Vétel 1881.)

- 367 Ápr. 8. A kapornaki konvent Mátyás zalavári custos kérésére átírja Lajos király 1347. ápr. 4-i hamis privilégiumát (Anjou oklt. XXXI. 279. sz.), amely átírta I. Károly király 1328. privilégiumát (Uo. XII. 23. sz.), amely tartalmazza Szent István király 1019. évi (Dipl. Ant. I. 86.) és I. László király 1101.¹ évi (Uo. 313.) okleveleit. – Pannonhalmi rendt. VII. 544., reg. (ZML Mohács előtti oklevelek gyűjt. 408-409., Zalai konvent mlt. 1-1-5. és 1-1-7. – DF 285220.)

¹ Hibásan az 1091. évi kelet helyett.

368 Ápr. 9. (in Feldvar partium nostrarum Transilvanensium, f. IV. a. Ramispalmarum) Zs. a szepesi káptalanhoz. Elmondta neki Iohannes iudex sive villicus ville nostre Slowk vocate terre Scepusiensis – a maga meg az ottani lakosok nevében –, hogy Slowk nevű falvának határait Senthgergh, Maczdorff és Michelstorff nevű oppidumok felől szükséges megjárni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után járja meg a falu határait a mondott oppidumok felől és válassza el őket határjelekkel, ahol szükséges, emeljen újakat, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a nádori jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Martinus Porkolab de Bethlenfalva, Nicolaus Tatar de eadem, Petrus de Gargo, alter Petrus de eadem, Ladislaus f. Michaelis de Kyslumpnicha, Iacobus f. Stephani de Naglobnicza(!).

Átírt a szepesi káptalan 1427. ápr. 30-i jelentésében: 444. Csáky cs. mindszei lt. 36-1-A. (DF 258623.) – Mellette újkori másolata. – 18. századi egyszerű másolata: DL 24515. (NRA 440-25.)

369 Ápr. 9. Földvár. Zs. Paul von Russdorffhoz, a Német Lovagrend nagymesteréhez. Megköszöni, hogy elküldte hozzá a rend egy tagját: Niclas Redwitz-t, ahogyan eddig is mindig volt lovagrendi követ az udvarában. Az említett követet a tanácsba is beengedték. Emlékezteti a nagymestert, hogy a (lengyelekkel és a litvánokkal kiobbant) „nagy” háborúskodás előtt már más lovagrendi képviselőkkel: Jost Hohkircherrel és Heinrich Holttal is tárgyalt arról, hogy a lovagrend letelepedésre területeket kapjon a Magyar Királyságban; ha tud, küldjön még követeket, akik Redwitzcel megvizsgálják azt a területet, ahol a rend megtelepedhet. Kéri, hogy hajóácsokat és tengerészeket küldjön, akikre a hadjárathoz szüksége lesz, és amelyek ügyében titkárát: Caspar Schlicket már a nagymesterhez küldte. – A szöveg élén: *Ad mandatum domini regis Michael prepositus Boleslaviensis.* – Zimmerman: Deutsche Orden im Burzenland 215. (Königsbergi lt., ma Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz, Berlin, Ordensbriefarchiv, Nr. 4738.) – Altmann II. 6887. sz. (Uo.) – Joachim-Hubatsch I. 4738. sz. (Uo.) – Feneşan: Cavalierii Teutoni în Banatul Severinului 120., román fordításban is. (Uo.)

370 Ápr. 9. A csornai konvent Muer Péter soproni polgár a maga meg a városa nevében tett kérésére átírja I. Lajos király 1346. jan. 22-i privilégiumát (Házi I/1. 85.) – és az azon lévő 1365. júl. 25-i megerősítő záradékot –, amely tartalmazza I. Károly király 1327. jan. 21-i privilégiumát (Anjou oklt. XI. 34. sz.), amelyben átírta saját 1317. nov. 12-i privilégiumát (Uo. IV. 633. sz.). – Házi I/2. 330. (Sopron város lt. D 723. – DF 202357.)

371 Ápr. 9. Georg von Puchheim Sopron városához. Kéri, bocsássák szabadon a harmincados által bebörtönzött Márton lichtenwörtni mészárosot. – Házi II/6. 78. (Sopron város lt. D 3481. – DF 204822.)

372 Ápr. 9. Róma. V. Márton pápa Péter váradi kanonoknak teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukacsics I. 919. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 190.)

373 Ápr. 9. Róma. V. Márton pápa László váradi polgárnak, fürdősnek teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukacsics I. 920. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 190.)

- 374 Ápr. 9. Róma. V. Márton pápa Omori Benedek (fia:) Miklós csanádi egyházmegyei presbiternek teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 921. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 190.)
- 375 Ápr. 10. (in Fewldwar partium nostrarum Transsilvanarum) Zs. emlékezetül adja, hogy attendentes nobilitatem generis, vite ac morum honestatem aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita fidelis nostri, venerabilis nobisque grati et accepti Ladislai de Chythnek, gubernatoris cruciferatus ecclesie Sancte Trinitatis de Calidisaquis Budensi, quibus idem in omnibus sibi commissis nostre maiestatis ad intuitum tam prudenter, tamquam fideliter maiestati nostre se studuit reddere gratum pariter et acceptum, quam de eximiis eiusdem digneque attollendis, immo nulla oblivione detergendis fidelitatis obsequiis animus noster regius plurimum conquievit, horum itaque et aliorum meritorum suorum intuitu nos volentes ad ea, que sui status conservationem et honoris debitum respiciunt incrementum aciem nostre mentis extendere, ipsum vita, moribus scientiaque, ut preferitur, peditum in sacerdotio et etate legitima constitutum in spiritualibus et temporalibus providum ac opere et sermone a Deo potentem, quam sciet poteritque gregi et ecclesie sibi committendi preesse utiliter et prodesse, ad archiepiscopatum vel episcopatum seu aliam quamcunque prelaturam predicti regni nostri Hungarie, quam solo Strigoniensem archiepiscopatum excepto, per cessum vel decessum, cuiuspiam seu per assecutionem alterius prelature incompatibilis aut alio quovismodo seu ex persona cuiuscunque primitus post harum emanatarum vacare contingerit quamque idem Ladislaus de Chethnek per se vel procuratorem suum legitimum infra tempus debitum virtute presentium pro se duxerit acceptandum, auctoritate iuris nostri patronatus duximus nominandum et eligendum, immo nominamus et eligimus et sanctissimo domino nostro pape vigore presentium presentamus spem habentes in Domino pleniorum, quod per providam ipsius Ladislai gubernationem eiusmodi ecclesia in spiritualibus et temporalibus debita semper suscipiet incrementa clerusque et populus sibi subiecti utili gubernatori se gaudebunt commissos. Volumus tamen, quod ipse servitia tam realia, quam personalia respectu qualitatis fructuum, proventuum, obventionum et emolimentorum huiusmodi prelature per ipsum assequende per nos tempore talismodi sue assecutionis limitanda nobis et sacro nostro dyademati prompte fideliterque exhibere debeat et teneatur. Arenga. – A szöveg élén jobbról: Commissio propria domini regis.

Hártyán, kiemelt és rendkívül díszes „Nos Sigismundus” kezdettel, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. DL 11904. (NRA 1549-97.)

- 376 Ápr. 10. Földvár az erdélyi részeken. Zs. néhai Perényi Péter országbíró fiának: Jánosnak hűséges szolgálataiért az Ugocsa megyei Szöllős oppidumában minden év gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén (márc. 25.) meg az ezt megelőző és követő alkalmas napokon éves vásár azaz sokadalom tartását engedélyezi a királyi városok sokadalmainak kiváltságával. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Relatio Ladislai filii wayvode magistri ianitorum.* – Perényi 403. sz. (DL 70844. – Perényi cs.)

- 377 Ápr. 10. (in Zenthemrich, 9. die 8. die med. quadr.) Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda emlékezetül adja, hogy azt a pert, amelyet Doboka-i János fiának: Mihálynak kellett volna folytatnia Pelsewlcz-i nádor fia: Péter, frater-e: Miklós meg László és Imre, továbbá Almas vári várnagyaik: Ders-i Péter és Benedek, Siswar-i Tamás és Katha-i Péter ellenében a kolozsmonostori konvent idézőlevelében leírt ügyben böjtközép 8. napján (ápr. 2.) a jelenléte előtt, de speciali commissione serenissimi domini nostri regis ad congregationem generalem sue serenitatis hiis diebus venturis celebratam¹ vel ipsa differente ad octavas festi Beati Georgii martiris nunc venturi halasztja el.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 74025. (Teleki cs., marosvásárhelyi.)

¹ Előtte kihúzza: *d.*

- 378 Ápr. 10. (in Wasarhel, f. V. p. Iudica) Genchy-i György veszprémi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Sythke-i László fia: Gothárd meg Mihály özvegye (nob.) és hajadon leánya: Katalin törvényes kérésére kiküldték maguk közül Nadasd-i Mihály fia: István szolgabíró, aki visszatérve elmondta, hogy ő gyümölcslőt Boldogasszony ünnepén (márc. 25.) kimenve a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudta az igazságot, amely szerint Miklós nádor Zerigen-i jobbágysai: Antal fia: Mihály és testvére: Benedek, Lukács fia: Sebestyén meg fia: Albert, Halaz Benedek, Pál fiai: Péter és Simon, Mihály fia: Péter, György fia: András, Ilka Balázs, Zolga Bereck és János fia: István, valamint Garai János szintén ottani jobbágya: Thomay-i György a mondott ünnepen a panaszosok Vinar-i jobbágysainak: Antal fiának: Péternek és Vinar-i Móric fiának: Jánosnak a házához menve betörték az ajtókat és a jobbágysok feleségei közül hét asszonyt kiráncigálva súlyosan megvertek, megsebesítettek és gyaláztak potentia mediante.

Szakadozott papíron, hátlapján három gyűrűs pecsét darabkáival. DL 68346. (Kisfaludy cs.)

- 379 Ápr. 10. Firenze. Firenze városa Zs.-hoz. Panaszojják, hogy Bernardo Talani firenzei polgártól, aki már tizenöt éve kereskedik Zs. országában, Budán lefoglaltak fűszereket, pamutszövetet és ezüstöt azzal az ürüggyel, hogy vétett bizonyos rendelkezések ellen. A bárók már négyszer ítéletet hoztak az ügyében, de nem sikerült a lefoglalt áruját visszakapnia. Kéri segítségét. – Iorga: Notes et extraits II. 235., reg. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, reg. 29. fol. 113v–114r.) – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 705–708., teljes szövegű másolat. (Uo. classe X. dist. 1. codice 25. pag. 113t.)
- 380 Ápr. 11. (in Feldwar, f. VI. [a.] Ramispalmarum)¹ Zs. a leleszi konventhez. Mivel Peren-i néhai Péter országbíró fia: János (egr.) in presenti nostra exercituali expeditione versus partes Transalpinas instaurata in hiis partibus nostris Transsilvanensibus exercituantium more cum nostra maiestate existere constitutus, ezért azon a határjáráson, amelyet közte és Egri-i Miklós között az országbíró bírói intézkedése értelmében a mostani György-nap 15. napján (máj. 8.) kellene megtartani, nem tud részt venni. Megparancsolja tehát a konvent-

nek, hogy a mondott határjárást statu in eodem halasszák el Jakab-nap 1[5]. napjára (aug. 8.), máshogy tenni ne merjenek és a levelét adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis*.

Foltos papíron, amelynek bal oldali alsó fele hiányzik, a szöveg alatt a titkospecsét darabjaival. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-5. (DF 221696.)

¹ A parancslevél dátuma lehet ápr. 18-a is, amennyiben a hiányzó helyre a „post” szót írjuk be; azért döntöttünk az ünnep előtti péntek mellett, mivel a virágvasárnap utáni péntek már nagypéntek (*parasceve*) lenne és így az oklevelet valószínűleg inkább ezen ünnepel tekintették volna. Továbbá Perényi János ápr. 10-én ugyanitt királyi kegyben részesült (376).

- 381 Ápr. 11. Az erdélyi káptalan emlékezetül adja, hogy Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda ápr. 1-jei (337) kérésére Szentiváni Balázs alvajdai emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Domokos deák karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők ápr. 4-én kimenne Torda megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden úgy van, ahogy az alvajda levelében szerepel. Méltóságsor: Lépes György prépost, György éneklő-, Mihály őr- és Miklós dékánkanonok. – Teleki I. 499. (DL 74026. – Teleki cs., marosvásárhelyi.)
- 382 Ápr. 11. (3. die f. IV. p. Iudica) Miklós leleszi prépost és a konvent Zs.-hoz. Febr. 16-i parancsa (189) értelmében Strythe-i Tamás királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, András fratert, akik visszatérve elmondták, hogy ők kimenne Ung megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták az igazságot, amely szerint Zechen-i Péter és Lezthemer-i Rufus László, Homonna-i Zsigmond és István officiálisai uraik jobbágyaival fegyveresen és hatalmasul a panaszosok Chap birtokának határai között fekvő erdőre rontva Simon nevű jobbágyuk sertését elhajtották onnan és akarattuk szerint cselekedtek velük potentia mediante; mindezek után Iudica vasárnap utáni szerdán (ápr. 9.) Homonna-i Zsigmondot és Istvánt Salamon birtokon, Pétert és Lászlót pedig ottani officiálatusukban megidéztek Chaap-i Pál ellenében György-nap (ápr. 24.) nyolcadára a királyi jelenlét elé, közöttük függő per nem lévén akadály.

Szakadozott, lyukas papíron, zárópecsét nyomával. EME lt., Vécsey cs. lt. 161. (DF 254385.) – A hátlapon keresztben bírósági feljegyzés, amely szerint a felperest Lastolch-i Dénes fia: János leleszi konventi levéllel, az alpereseket pedig Monyaros-i László szintén leleszivel képviselte és a pert az ügyvédek akaratából Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztották (*de partium ad Iacobi*), alatta: *due*. – A jelentés fogalmazványát lásd a királyi parancslevél hátlapján: 189. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-1. (DF 221691.)

- 383 Ápr. 11. Földvár. Klaus von Redwitz Paul von Russdorffhoz, a Német Lovagrend nagymesteréhez. Értesíti arról, hogy Zs. egy sereggel átkelt a Barcaságból a Havasalföldre, ahová ő is az uralkodóval tartott, ám hírt kaptak arról, hogy a török szultán 40.000 emberrel közeledik, serege pedig napról-napra nő, ezért Zs. és serege visszatért a Barcaságba. Beszámol arról, hogy Zs. négy szemközt tárgyalt vele, és kifejtette, hogy mennyire hasznos volna, ha a rend Magyar Királyság a törökökkel közös határ közelében telepedne le, amely kérés elől azonban ő (a követ) kitért. Másnap Zs. a tanácsba hívta, ahol jelen volt a zágrábi püspök, kancellár is. Itt Zs. kifejtette, hogy csak a rend javát akarja, és a Magyar Királyságban nekik szánt országrész jóval gazdagabb, mint a rend bir-

tokai a porosz területeken. Az ügyben Caspar Schlick-et küldi követként a nagymesterhez. – Feljegyzés arról,¹ hogy a milánói herceg követet küldött Zs.-hoz a Velencével kötendő béke ügyében, de tudatta, hogy amennyiben Zs. segítséget ad, könnyedén elfoglalhatják Itáliát. – Feljegyzés arról,¹ hogy Zs. követe útján hadizászlót (*banyr*) küldött a milánói hercegnek, hogy a Velence elleni, illetve a Római meg a Magyar Királyság ellenségei elleni harcot vezethesse. – Feljegyzés arról,¹ hogy a milánói herceg Zs. zászlaját és levelét ünnepélyesen átvette, hat kastélyt (*castel*) bocsátott a követ rendelkezésére tartózkodási helyül, amíg a Zs. által küldött segítség meg nem érkezik. – Feljegyzés arról,¹ hogy Mainzban a választófejedelmek ülésezést tartottak, és követet küldtek Zs.-hoz, hogy az küldje el hozzájuk követét a kisebb pecsétjével, amire válaszul Zs. elküldte alkancellárját: Mihály papot (*Michel prist*) a kisebb pecséttel, a megegyezéseket (*eynunge*) megpecsételni. – Feneján: Cavalerii Teutoni in Banatul Severinului 124., román fordításban is. (Königsbergi lt., ma Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz, Berlin, Ordensbriefarchiv, Nr. 4741.) – Joachim-Hubatsch I. 4741. sz. (Uo.) – Cîmpeanu: Dan al II-lea 74., részlet, román fordításban is. (Uo.)

¹ A dátum nélküli feljegyzések a hátlapon olvashatók.

384 Ápr. 11. Róma. V. Márton pápa Kusalyi Jakcs Dénes váradi kanonokot, választott püspököt kinevezi a Benedek halálával megüresedett boszniai püspökség élére. Minderről levelet kapott a káptalan, a klerikusok és világiak, valamint a kalocsai érsek és Zs. király is. – Lukacsics I. 922. sz. (Reg. Lat. vol. 267, fol. 182.) – A döntésről szóló konzisztórium i jegyzőkönyvi bejegyzés 18. századi másolata: Archivio consistoriale, Acta misc. vol. 1, fol. 174b. (DF 288870.)

385 Ápr. 12. (Crisii, 6. die II. p. oct. med. quadr.) Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán emlékezetül adja, hogy böjtközép nyolcada utáni hétfőn (ápr. 7.) unacum nobilibus pro faciendo moderativo iudicio causantibus in sede nostra iudiciaria sedentibus személyesen megjelent előttük Wyudvar-i Pál deák fia: István – a maga meg Gergely deák fia: Ambrus nevében – és a szemtől-szemben ott talált Decche-i Roh fia: János fiát: Lászlót eltiltotta Wyudvar birtok elfoglalásától, zálogba vételétől, megvásárlásától; Wyudvar-i mondott Pál deák fiát: Miklós deákot pedig eladásától, elzálogosításától, mivel az Istvánt és Ambrust iuridice megilleti, egyúttal ellent is mond mindezeknek. Presentes sigillo vicebanorum et comitum nostrorum Crisiensium fecimus consignari.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 106957. (Batthyány cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek.)

386 Ápr. 12. (in Kiskapos, sab. a. dom. domine ne longe) Iske-i László ungi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy személyesen megjelentek ítélőszékük előtt Ewr-i Dachow Miklós és Somogy László – a maguk, valamint Varyw Péter meg e Miklós fiai: György és László, továbbá a fenti László frater-ei: Miklós, István és Mihály nevében – és Ruzka-i Dobo Istvánt meg Bezew és Zahar birtokain lakó jobbágyait, továbbá Komoroch-i Osolth fiait: Jánost és Andrást, valamint mindenki mást a perambulatione seu calcatione et viarum preparatione in facie terrarum ipsarum necnon a permissione gregium eorundem, továbbá Darna-i hospes-eket szintén az erdeik használatától, termésének és haszonvételeinek beszédésétől, valamint az azokba történő bekerüléstől, illetve bármilyen elidegenítésétől eltiltották, egyúttal ellent is mondtak mindezeknek.

- Papíron, a hátlapján négy gyűrűspecstét nyomával. DL 31435. (Csicsery cs.) – Tört. Tár 1901. 227., reg.
- 387 Ápr. 13. A csanádi káptalan emlékezetül adja, hogy a csanádi polgárok és jobbágyok kérésére – akár rendelkeznek utódokkal, akár nem – szabad végrendelkezési jogot adnak nekik valamennyi ingó és ingatlanuk ügyében örökjogon és visszavonhatatlanul. A privilégiumukat függőpecstétjükkel erősítették meg. *Datum per manus magistri Mathie lectoris et concanonici nostri*. Méltóságosor: Benedek prépost, Albert temesi, Miklós aradi, Péter marosontúli, Miklós torontáli, Benedek sebesi és László krassói főesperesek. – Ortvy: Temes 614., kelet nélkül, hiányosan. (Szepesi káptalan orsz. lt. 9-10-1. – DF 263126.) – G. Tóth: Csanád mezőváros 128., latin kiadás és magyar fordítás. (Uo.) – Petrovics: Bastogne-i Henrik végrendelete 3–4., latin és magyar nyelvű kivonat. (Ortvy: Temes után).
- 388 Ápr. 13. Róma. V. Márton pápa megengedi Polcai Lőrinc (fia:) Istvánnak, a veszprémi egyházmegyei somi Mindenszentek-egyház plébánosának, hogy a veszprémi és váci káptalanban is egy-egy kanonksága legyen. A provisio végrehajtói: Ferenc genfi püspök, a somogyvári és a monyóródi apátok. – Lukcsics I. 923. sz. (Reg. Lat. vol. 262, fol. 285.)
- 389 Ápr. 13. Róma. V. Márton pápa az esztergomi érsekhez meg a Saint Brieu-i és egri püspökökhöz. Hajtsák végre Capel-i Hartung pápai ügyhallgató ítéletét Edelényi Miklós (fia:) András szepesi olvasókanonok javára Úszfalvi Jakab (fia:) János szepesi kanonokkal szemben. Egykor az olvasókanonkságot a mondott János megfosztásával Tordasi András (fia:) Mihály kapta meg, aki azt János bíboros, magyarországi legátus egyetértésével elcserélte az esztergomi egyházmegyei sasvári főesperességért, amelyet akkor Edelényi András viselt. Közben Jakab fia: János az olvasókanonkságot újból, jogtalanul elfoglalta és ebből keletkezett a per közöttük. A pápa Jánost egyúttal az eddig beszedett jövedelmek vissza- és a perköltségek megfizetésére is kötelezte. – Lukcsics I. 924. sz. (Reg. Lat. vol. 270, fol. 167.) – Bónis: Szentszéki reg. 268/2275. sz. (Lukcsics után.)
- 390 Ápr. 14. Földvár az erdélyi részekén. Zs. emlékezetül adja, hogy főpapjaival és báróival meg az orszag előkelőivel előbb Brassóban, végül Földváron az országglakosok pereit intézve és a panaszosok sérelmeit orvosolva ítélőszéket tartottak, ahol megjelent előttük Pelsőci Bebek Péter egykori székelyispán familiárisa: Gyapoli Péter töröcsvári várnagy és panaszt tett a brassói bíró jelenlétében városuk ellen, amely szerint amikor a székelyispán parancsára az éves census és collecta behajtása okán városukba ment, akkor a brassóiak rátörve három familiárisát megölték és öt 32 napon át fogságban tartották, amivel 100 aranyforint kárt okoztak neki. A jelenlévő brassói bíró a vádat nem tagadta, ezért a király bírótársaival úgy döntött, hogy Péter letartóztatása meg a három nem nemes familiáris homagium-a fejében az ország szokása értelmében 25 dénármarkában elmarasztalják a várost – ezt a város már kifizette a váradi káptalan 1425. jan. 13-i oklevele értelmében. Ugyanakkor arra kötelezi Pétert, hogy Nagyboldogasszony ünnepének 8. napján a váradi káptalan előtt tegyen esküt arról, hogy valóban 100 aranyforint kárt szenvedett a várostól. Egyúttal meghagyja Jakcs János és Mihály székelyispánoknak, hogy a mondott összeget, amennyiben Péter letette az esküt, hajtsák be a városon. – Z–W. IV. 281. (Brassó város lt. 1531a.)
- 391 Ápr. 14. (f. II. Ramispalmarum) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy amikor in sacristia ecclesie nostre predictae capitulariter congregati fuissetus, akkor megjelent előttük Hawranek János – familiaris nobilis viri, domini Martini de Ronaw alias de Wozicze – Perenhartel András, Jost és Scharrach Bertalan pozsonyi esküdtekkal, majd Márton pozsonyi kanonoknak, plébánosuknak viginti florenos auri ducatos iusti et boni ponderis nomine et in persona

predicti nobilis domini Materni, condam mariti nobilis domine Magdalene de Rysenburg in dicta ecclesia nostra sepulte et tumulate dederunt et assignaverunt, ut iidem floreni de scitu honorabilis capituli Poseniensis pretacti et prefatorum iuratorum civium super aliqua certa hereditate ponantur, quem censum memoratus dominus plebanus vel successor suus plebanus percipiat et tum eodem censu pro remedio et salute anime prescripte condam nobilis domine Magdalene de Rysenburg anniversarum modo infrascripto peragat, videlicet prima die sepulture eiusdem condam nobilis domine Magdalene, puta die dominica proxima ante festum Sancti Lamperti (szept. 14.) circa sepultum ipsius disponat plebanus duodecim candelas accensas et alia apparamenta secundum ritum et consuetudinem ecclesie nostre predictae et vigiliis sex lectionum cum pulsu campanarum peragere faciat; item de mane infra summam missam, unam missam defunctorum decantare et duas missas legere ac cuilibet sacerdoti legentium ipsas missas sex denarios et unam candelam tres denarios valentem dare, necnon in summa missa unam collectam pro memoria anime dicte domine Magdalene imponi faciat, et infra eandem summam missam exhortationem pro refrigerio anime dicte domine Magdalene procuret plebanus antedictus. Item plebanus modernus et futurus predicatoribus et magistro scholarum de vigiliis prenotatis et campanatori de pulsu satisfaciatur azzal a feltétellel, hogy ha a jelenlegi vagy leendő plébános a mondottakat elhanyagolná, akkor őt a káptalan a mondott esküdtekkel annak elvégzésére szólítsa fel és figyelmeztesse; ha a plébános továbbra sem tenné, akkor nekik teljes joguk és lehetőségük van a mondott census-t elvenni tőle és olyannak adni, aki fentebb leírtakat hajlandó végrehajtani. In premissorum omnium robur et firmitatem sigillum nostrum et honorabilis viri, domini Martini plebani, socii et concanonici nostri ac providorum virorum Andree Perenhartel et Bartholomei Scharrach, iuratorum civium prefate civitatis Poseniensis presentibus sunt appensa.

Két példányban: 1) hártján, a káptalan selyemzsinóron függőpecsétjével, egy másik, hártjacsikon függőnek a pecsétfészkével, továbbá két függőpecsét hártjacsikjával. Pozsonyi káptalan mlt. R-1-6. (DF 228284.) – 2) Hártján, négy szinte ép függőpecséttel (a káptalané itt is selyemzsinóron függ). Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 842. (DF 239469.) – Bratislava 145/1005. sz.

- 392 Ápr. 14. (f. II. p. Ramispalmarum) A vasvári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Septe-i Fábián fia: Domokos fia: István – a maga meg frater-e: Osvát nevében, terhével – és a következő bevallást tette: quia ipse visis et examinatis instrumentis et litteris suis factum iurium portionum possessionariorum in dicta Septe vocata habitorum tangentibus ex relatibusque vicinorum et commetaneorum suorum circumquaque dicte portionis sue possessionarie iacentium verissime et certitudinaliter agnovisset et scivisset, János fiát: Bálintot, most Gench-i hospes-t a mondott birtokrészekben és birtokjogokban őt illető leánynegyedi joga fejében – nem akarván őt jogaiban megkárosítani – a mondott nemesek tanácsával unum locum sessionis in prescripta

portione sue possessionaria Septe in linea occidentali, in vicinitate sessionis Ladislai filii Iohannis de eadem antedictae existentis simul cum duodecim iugeribus terrarum arabilium ad eundem de iure spectantibus versus dictam plagam occidentalem usque metas possessionis Gench prescripte adiacentibus a mondott János fiának: Bálintnak meg fiainak: Mihálynak, Mátyásnak és Andrásnak adja in satisfactionem dictorum iurium quartalionum örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. A privilégiumot pecsétjük ráfüggesztésével medioque alphabeto intercisarum erősítették meg. Méltóságosor: Balázs prépost, Miklós éneklő- és István őrkanonok.

Elhalványult írású hártván, alul ABC chirographummal, függőpecsételés helyével. DL 43694. (Múz. törzsanyag, Vétel 1881.)

- 393 Ápr. 15. Róma. V. Márton pápa megengedi Dénes boszniai választott püspöknek, hogy a római Kúrián kívül is felszenteltethesse magát. – Lukcsics I. 925. sz. (Reg. Lat. vol. 275, fol. 167.)
- 394 Ápr. 15. Róma. V. Márton pápa teljes bűnbocsánatot engedélyez az erdélyi egyházmegyei János (fia:) Miklós küküllői főesperesnek. – Lukcsics I. 926. sz. (Reg. Lat. vol. 276, fol. 2.)
- 395 Ápr. 15. Róma. V. Márton pápa teljes bűnbocsánatot engedélyez Kusalyi Jakcs (*de Scoezamtha*)¹ Dénes váradi éneklőkanonoknak. – Lukcsics I. 927. sz. (Reg. Lat. vol. 276, fol. 2.)

¹ Vö. Bunyitay I. 251. és a jelen kötet további tételeivel!

- 396 Ápr. 15. Róma. V. Márton pápa Felsőlendvai Herceg János fiának: Imrének és feleségének hordozható oltár használatát engedélyezi. – Lukcsics I. 928. sz. (Reg. Lat. vol. 276, fol. 8.)
- 397 Ápr. 16. (in Garadna, f. IV. diei parasc.) Geche-i László abauji alispán és a szolgabírák emlékeztül adják, hogy megjelent előttük Zeny-i István szolgabíró pecsétjével Mera-i Tamás fia: István és elmondta, hogy ő Papi-i Péter fia: Péter meg Imre és e Péter fia: Miklós törvényes kérésére cum eodem sigilo in persona eiusdem iudicis kiment Gagy-i László fia: László mester Algagy birtokára és ott a mondott László mestert meg ottani jobbágyait eltiltotta attól, hogy Papi birtok jogait és általánosságban felsorolt haszonvételeit és tartozékait – terris ... signanter adpasscendis incultis¹ vulgo *parlag* vocatis inter segetes et virgultos eiusdem possessionis – használják, illetve lelegeltessék kijelentve, hogy amennyiben jobbágyai vagy familiárisai makacsságból mégis ezt teszik, akkor in die sub honore duodecim denariorum quodlibet pecus, de nocte vero in superficiis terrarum premissarum inventos ad manus nostras iudicarias deducendorum terhével teszik.

Papíron, a hátlapján három gyűrűspecst nyomával. DL 83639. (Bárczay cs.)

¹ A szövegben: *insulcys*.

- 398 Ápr. 16. Raguza városa követutasítása (Lazarevics István) rác despotához küldött követeihez. Keressek fel az ajándékokkal despotát „Szlavóniában” (szerb területen) vagy ahol tartózkodik. Sémelmezzék a szrebrenicaiak fellépését ártatlan polgáraik ellen és javaik lefoglalását, és kérjék a des-

potát a jóvátételére. (Brankovics) Györgynek is mondjanak köszönetet, adják át ajándékaikat. Mindenképpen várják meg a despotát, ha Magyarországon tartózkodna, és ha a despota hivatalos válsz nélkül elutazna, akkor is várják meg: a Dunán semmiképpen ne keljenek át vele, és ha maga a „király” (despota) kéré, akkor inkább tetsessék betegnek magukat. Tegyenek panaszt a Vidinből és Antivariból ellopott ezüst miatt; keressék fel a főembereket is. – Iorga: Notes et extraits II. 235., reg. (Lettere di Levante vol. 10, fol. 13v–14v.)

- 399 Ápr. 17. (in Feldwar partium nostrarum Transsilvanarum, in cene Domini) Zs. emlékezetül adja, hogy mivel Nema-i Kolos (dictus) Jeromos a maga meg osztályos testvére: Bews-i Ewrdug János fia: István, valamint a saját fia: László nevében 400 aranyforintot, quibus nunc pro arduorum negotiorum nostrorum utilitatem et comodum regni nostri Hungarie predicti concernentium expeditione indigemus, ad nostram specialem requisitionem et complacentiam singularem maiestati nostre adott kölcsön, ezért a mondott összegért elzalogosítja nekik a néhai Ozora-i Pipo (magn.) magtalan halálával és magvaszakadtával az ország szokása szerint királyi kézre szállt Tolna megyei Zawoth birtok felét, valamint Tewel, Kekenyes, Bolettha, Veke, Kysapar, Teryek és Gerenes falvakat valamennyi – általánosságban felsorolt – haszonvételeikkel és tartozékaikkal azzal, hogy ha ő vagy utódai vissza akarnák váltani a mondott birtokokat, akkor Kolos Jeromos, István és László vagy örökösök rehabilitis et receptis predictis quadringentis florenis auri promptis cum florenis puri auri Hungaricalibus vel ducatis florenis Hungaricalibus ponderantibus seu valentibus easdem possessiones nostras nobis seu eisdem nostris successoribus remittere et resignare debeant atque teneantur, minderre szavatosságot vállalva. A király megengedi, ut dum et quamcunque nos aut dicti nostri successores ad civitates, possessiones et villas nostras seu ipsarum incolas populosque et iobagiones taxas extraordinarias imposuerimus seu imponi fecimus, extunc et ipsi Jeronimus Kolos, Stepanus et Ladislaus ipsorumque heredes ad premissas possessiones et villas eis per nos, ut preferitur, impignoratas earundemque incolas et rusticos huiusmodi taxas extraordinarias, moderatas tamen et competentes imponendi ab eisdemque exigendi et extorquendi habeant facultatem. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis.*

Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét nyomával. DL 43695. (Múz. törzsanyag, Buriánygyűjt.) – M. Tört. Tár IX. 139., reg.

- 400 Ápr. 17. (in Feldwar partium nostrarum Transsilvanarum, in cene Domini) Zs. emlékezetül adja, hogy nos habentes respectum ad preclare et inviolate fidelitatis constantiam et laudum preconio laudabilium servitiorum extollenda merita fidelis nostri sincere dilecti, egregii Frank, filii Iohannis filii Demetrii de Zemse, quibus idem a diuturnorum temporum curriculis in diversis nostris et regnorum nostrorum predictorum validis agendis et expeditionibus difficilim, sicuti prosperis sic et adversis sub diversitate locorum et temporum, et presertim in predicto regno nostro Bohemie cis civitatem nostram

Pragensem contra quosdam nostros rebelles et infideles heretice pravitatis contagione infectos, qui condam Hwz dampnate memorie vias et erronea dogmata ab ecclesia dudum reprobata et dampnata deserere recusantes maiestati nostre rebellare attemptarunt, strennue dimicando et non sine copiosa sanguinis sui effusione nobis famulando celsitudini nostre se gratum reddere studuit et acceptum,¹ pretextu quorum quamquam prefatus Frank multo maioribus a nostra maiestate donis regiis debuerit remunerari, ut tamen ad presens sicuti promptis affectibus largius intendimus in futurum nostram benivolentiam sibi senciati benigniter fore inclinatam, omnia iura nostra regalia totalesque iurium proprietates, que et quas in possessionibus et iuribus possessionariis condam Petri et aliorum filiorum Chyrke, tudnillik az Abaúj megyei Gard faluban és a Zenthleewrincz más néven Felgard nevű prédiumban, Poly és Enezke birtokokban, Myzloka birtok felében, Sechcha birtok negyedében és a Rwzka birtokon lévő részben, továbbá a Sáros megyei Resenso más néven Zwnyefew birtokban meg a Naghherman birtok keleti felében, valamint a Heves megyei Alapyan birtokban és az ott szedett vámban, valamint a hozzá tartozó Keer és Janoshyda birtokokban meg Ladan, Zenthgywrgh, Badonkwta és ZenthJacab nevű prédiomokban, amelyeket most Chyrke János és László meg más nemesek, tamquam iurium nostrorum regalium celatores sub taciturnitatis silentio tartanak a kezükön, valamennyi – általánosságban felsorolt – haszonvételükkel és tartozékukkal ex certa nostre maiestatis scientia et animo deliberato prelatorumque et baronum nostrorum sano ad id accedente consilio a mondott Franknak meg általa örököseinek és utódainak adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra, megengedi továbbá, hogy ha Franknak nem lennének fiúörökösei, akkor mindezen királyi jogok uterinus testvére: Demeter fia: János fiára: Lászlóra és örökösei és utódaira szálljanak pleno iure in evum possidenda, iuribus tamen alienis semper salvis remanentibus. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: Commissio propria domini regis.

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. DL 84856. (Semsey cs.) – Fejér X/6. 850., dátum nélkül. (Uo.) – További újkori egyszerű másolatai: DL 84855. (Uo.) – 1727. márc. 17-i hiteles másolata: DL 71759. (Sulyovszky-Pottornyay cs.) – 18. századi egyszerű, napi keletet nem tartalmazó másolata: DL 67426. (Szirmay cs.)

¹ Az érdemek felsorolása megegyezik Zs. 1426. júl. 27-i adománylevelében leírtakkal (ZsO XIII. 896. sz.).

- 401 Ápr. 17. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° feria quinta proxima ante festum pasche Petrus Glawchener arrestat omnia bona mobilia et immobilia Petri Hoberger¹ pro debitis suis coram Augustino Hanczs protunc loco iudicis, scilicet proxima feria sexta ante Urbani² nostrum venit ad meum (!) Petrus Künstil,³ noster coniuratus et fassus est, quod idem Petrus Glawchener fecisset rationem cum prefato Petro Hoberger ita, quod super omnia et omnibus

hincinde defalcatis tenetur adhuc prefixo Petro Glawchener LXXXI florenos numeri Cassoviensis, cuius arrestationis Petrus Glawchener, ut existat primus pro aliis debitoribus, coram Nicolao Glawchener iudice cum iuratis etc.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22b., 1. bejegyzés.

¹ A sor felett besúrvá. ² Máj. 23.; az *ante* szó az áthúzott *post* fölé írva. ³ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „u” betűket „ü” betűnek írtuk át.

- 402 Ápr. 18. (in Feldwar partium nostrarum Transsilvanarum, in parasc.) Zs. emlékezetül adja, hogy nos tum antiqua et approbata lege et consuetudine regni nostri requirente, tum etenim ex gratia speciali Hwzywbach-i néhai László fiainak: Jánosnak és Balázsnak, akik, mint mondták, gyermekkorban vannak, azt a királyi kegyet adja, ut nullus omnino iudicum et iustitiariorum regni nostri prefatos Iohannem et Blasium in quibusvis causis seu causarum articulis demptis solummodo et exceptis causis tempore dicti patris eorum inchoatis ac novis possessionum occupationibus necnon iniuriis cuiquam sub harum confidentia inferendis, tamdiu quousque iidem legittimam et adultam pervenerint in etatem, audeat vel presumat iudicare modo aliquali. Ezért megparancsolja a nádornak és az országbírónak meg helyetteseiknek, valamint az ország összes egyházi és világi hatóságának, hogy a mondottakat, amíg a törvényes kort el nem érik, ne kényszerítsék ítélszékük elé; máshogy tenni ne merjenek, a levelét elolvasása után adják vissza felmutatójának.

Papíron, a szöveg alatt a titkospécset darabjaival. Zay család ugróci levéltára: Krasznezcz László elenchusa szerint rendezett iratok B-1-80-NNNN. (DF 265723.)

- 403 Ápr. 19. (in vig. pasce) A zobori konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Eleffanth-i János fia: István – a maga meg uterinus testvérei: Miklós és Symeon, patruelis testvérei: András fia: Mátyás meg fiai: Pál és András, István fia: Mihály és László fia: Gáspár de predicta Eleffanth nevében – és tiltakozott az ellen, hogy – mint megtudták – Ehykly-i Ferenc özvegye: Katalin (nob.) meg néhai Benedeknek e Katalintól származó fiai: Mihály, Lőrinc és Miklós, valamint Katalin leányai: Márta, Luca, Margit és Magdolna Felseueleffanth-i Márton fia: néhai István Nyitra megyei Felseueleffanth és Pudlusan birtokokon lévő részeit Felseueleffanth-i Lukács fia: néhai István fiainak: Mártonnak és Lukácsnak meg e Márton fiának: Mihálynak minden haszonvételével és tartozékával el akarják adni és nekik akarják vallani, jóllehet a mondott részek iuris titulo őket illetik; ezért Katalint, fiait és leányait az eladástól, elidegenítéstől, a másik felet pedig a megvételről stb. eltiltja és egyúttal ellent is mond mindezeknek lege regni requirente.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 11903. (Acta Paul., Elefánt 1-12.)

404 Ápr. 21. (in Fewldvar partis nostre Transsilvanensis, f. II. p. pasce) Zs. Lewa-i Cheh Péter (magn.) barsi ispánhoz, volt, és Peren-i Miklós (magn.) nyitrai és trencséni ispánhoz, jelenlegi lovaszmesterhez. Pro parte et in personis fidelium nostrorum Iohannis ac Stephani necnon Emerici Ladislaique et Petri etiam et Georgii filiorum condam Nicolai dicti Forgach de Gyμες nobis ac prelati et baronibus nostris nobiscum pro exaudiendo et iusto equitatis libramine cunctorum nostrorum regnicolarum nobis porrigendis querelis discutiendis pro tribunali sedentibus expositum est cum querela, quod prefato Nicolao Forgach, patre ipsorum in conflictu nostro exercituali pridem in regno nostro Bozne cum perfidis Turcis, Christianitatis persecutoribus et confiniorum regnorum nostrorum inmanissimis inuasoribus et depredatoribus commisso unacum nonnullis aliis nostris fidelibus baronibus militibusque et proceribus periclitato vel potius ibidem interempto ipsisque filiis eiusdem Nicolai Forgach, tunc in etate tenera, cum universis possessionibus ac portionibus et iuribus possessionariis, tam videlicet in prefato castro Gyμες, quam eius pertinentiis et alias ubivis habitis aliisque cunctis rebus et bonis, mobilibus scilicet et immobilibus dicti Nicolai ad ipsos filios eiusdem rite devolutis, in manibus nobilis domine, relicte ipsius Nicolai, matris vero ipsorum filiorum eiusdem Nicolai integraliter et in toto remanentibus, eadem domina omnes proventus, fructus et utilitates quaslibetque obventiones earundem et ipsorum hactenus percepisset, taxas etiam extraordinarias super populos et iobagiones possessionibus et iuribus possessionariis in eisdem commorantes quamsepius imponendo extorsisset, propter quod etiam dicta eorum iura possessionaria non modicum desolationis paterentur detrimentum, de quibus omnibus ipsa domina eisdem filiis suis iam ad annos discretionis provenientes, ut ipsi vel alter seu quevis eorum ad instar aliorum natorum regni nostri nobilium curie nostre aut magnatum et baronum ipsius regni nostri servituri et mores discreturi se applicare valerent, expensas eorum conditioni necessarias ignorarent, quare et qua de causa dare et amministrari facere non curaret neque vellet, unde iidem filii ipsius Nicolai universas eorum possessiones et quelibet iura possessionaria per ipsam dominam, matrem ipsorum hucusque tentas et gubernata ab eadem plenarie rehabere, actamen eidem matri eorum certas possessiones ex eisdem possessionibus, quas videlicet prefatus Nicolaus Forgach, pater ipsorum matri avieque eorum ad tempora vite sue possidere annuisset et dedisset, videlicet Herestyen cum tributo in eadem exigi solito ac duas seu utrasque Kozmal vocatas, in dicto comitatu Borsiensi habitas, simul cum molendinis et vineis ac aliis utilitatibus ad easdem spectantibus, prout prefata domina, avia ipsorum eas possedisset et tenuisset, similiter ad terminum vite ipsius matris eorum dare in universisque rebus et bonis mobilibus necnon clenodiis et thesauris, tam a prefato condam Nicolao Forgach, patre ipsorum dimissis et remanentibus, quam ex post per eandem dominam, matrem ipsorum de dictis proventibus et redditibus possessionum et iurium possessionariorum perceptis, repositis et agreatis divisionem cum eadem matre eorum, uti de huiusmodi regni

nostrae Hungariae consuetudinaria lege congrueret, habere et facere vellent. Supplicatum itaque fuit nostre maiestati pro parte eorundem filiorum condam Nicolai dicti Forgach circa id per nostram maiestatem opportune provideri. – A király jogosnak ítélve a kérelmüket, megparancsolja firmo regio edicto a címzetteknek, hogy az esztergomi káptalan tanúbizonyosága – akinek kiküldését jelen levelével elrendeli – jelenlétében vezessék be Miklós fiait az addig anyjuk által elfoglalva tartott és kormányzott birtokokba és birtokrészekbe, hagyják meg az anyát élete tartamára Herestyen és mindkét Kozmal birtokok tulajdonában a vámmal, malmokkal és szőlőkkel, valamint haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt, végül minden, akár Forgach Miklós részéről feleségére, a mondottak anyjára hagyományozott, akár pedig az özvegy által az említett birtokok jövedelméből szerzett ingó javakat, kincseket és értékeket osszák hét egyenlő részre, és ezekből hat rész a hat fiúnak a tulajdonába kerüljön, a hetedik részt pedig az anya, Forgach Miklós özvegye kapja meg. Máshogy tenni ne merjenek; minderről az esztergomi káptalan tegyen neki jelentést. Az oklevelet elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról és a hátlapi pecsét alatt: *Commissio propria domini regis ex deliberatione baronum facta.*

Vízfoltos papíron, a hátlapján a nagypecsét nyomával. DL 59110. (Forgách cs.)

- 405 Ápr. 21. Földvár az erdélyi részekén. Zs. a somogyi konventhez. Mivel másik levelével a néhai Ozorai Pipo temesi ispán Somogy megyei Mére, Tokaj, Szenna, Bárd, Szomajon és Kara nevű birtokait, amelyek Pipo magvaszakadtvál királyi kézre háramlottak, Benedek fehérvári prépostnak meg általa patruelis testvérének, Labdávassányi Nikola fiának: Demeternek és rokonának, Lázári Nagy Jánosnak meg örökösöknek bizonyos összegű magyar aranyforintért elzalogosította, ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike vezesse be őket azokba, majd iktassa azokat részükre zálog címén, az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlét elé. Kijelölt királyi emberek: Sárdi György és Balázs, Berei Bálint és György, Boronkai Miklós, Acsai János. – SMM 33. (2002) 20/843. sz. (Átírta a somogyi konvent 1427. máj. 29-i oklevelében: 567. DL 70021. – Sibrik cs.)
- 406 Ápr. 21. Földvár az erdélyi részekén. Zs. a kolozsmonostori konventhez. Küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike szólítsa fel Drági Péter fiait: Lászlót, Ferencet, Jakabot és Zsigmondot, hogy osztozzanak meg Drági János fiával: Osváttal az őket közösen megillető Doboka megyei Apáti és Máté birtokokon meg a Drág és Kékes birtokokhoz tartozó szántóföldeken. Ha visszautasítanak, idézze meg őket az erdélyi vajda jelenléte elé. Kijelölt királyi emberek: Dobokai Lőkös Péter és Lőrinc, Bádoki Domokos, Almási Imre fia: László. – Bánffy I. 573. (Átírta a kolozsmonostori konvent 1427. jún. 7-i jelentésében: 634. Bánffy cs. nemzetségi lt. 153. – DF 260732.)
- 407 Ápr. 21. Földvár. György esztergomi érsek és örökös ispán, primás és legatus natus 40 napi búcsút engedélyez a brassói Krisztus teste konfraternitás kérésére az általuk alapított kápolnának. – Z–W. IV. 284. (Brassói Evangélikus Egyházközség Levéltára, A régi barcasági káptalan levéltára: Oklevelek 1-E-33. – DF 286571.) – Péter: Búcsúk történetéhez I. 143., kiv. (Uo.)

- 408 Ápr. 21. Róma. V. Márton pápa megparancsolja a váradelőhegyi prépostnak, hogy azt a váradi kanonokságot, amely Bocskai István halálával üresedett meg, jövedelme pedig évi 60 forint, és amelyet János püspök rendelkezéséből már elnyert, adják oda Kusalyi Jakcs (*de Sotzamerha*) Dénes váradi éneklőkanonoknak, nem véve figyelembe mondott javadalmát. – Lukcsics I. 929. sz. (Reg. Lat. vol. 272, fol. 1b.)
- 409 Ápr. 21. Róma. V. Márton pápa megparancsolja az Alet-i püspöknek, a váradelőhegyi és a váradi prépostoknak, hogy azt a váradi kanonokságot, amely de Cardinis Konrád lemondásával üresedett meg és András püspök rendelkezéséből már elnyert, adják oda Úszfalvi Jakab (fia.) Márton váradi plébánosnak, nem véve figyelembe plébániája évi 20 forintos jövedelmét. – Lukcsics I. 930. sz. (Reg. Lat. vol. 272, fol. 2.)
- 410 Ápr. 22. (Bude, f. III. p. pasche) Zs. a nyitrai káptalanhoz / Nyitra megye hatóságához. Elmondták neki Gyemes-i Forgach (dictus) Péter (magn.) nevében, hogy Belaad/Belagh-i Thompa Péter húshagyókedd előtti pénteken (febr. 28.) Belaad / Belagh birtokon ok nélkül megverte és megsebesítette Cozma/Kozma (dictus) János és Konya fia: Kosa/Kusan¹ nevű familiárisait potentia mediante. Ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg Péter alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé, közöttük függő per nem lévén akadály; ugyanoda tegyenek jelentést is. / küldjék ki egy vagy két emberüket, aki tudja meg az igazságot és azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Valentinus de Lapas, Iohannes Parvus de Kysmanya, Emericus, Andreas de Kaloz, Nicolaus de Hynd.

Átírta 1) a nyitrai káptalan 1427. máj. 2-i jelentésében: 458. DL 59112. (Forgach cs.) – 2) Nyitra megye hatósága 1427. máj. 1-jei jelentésében: 455. DL 59111. (Uo.) – A / jel után ennek névvariánsai állnak.

¹ A káptalani példányban: *Kosam filium Konya*, a megyeiben: *Kusan filium Konye* áll.

- 411 Ápr. 22. Nos, Georgius iudex, Iohannes Pinter, Stephanus filius Mike, Ambrosius Vida, Iohannes filius Geeregh, Michael filius Andree, Iohannes Bagdan, Vincentius Rufus, Ladizlaus Nywl, Ladizlaus filius Gervasii, Ewrthel pistor, Ladizlaus, Emericus Farnadi iurati universique cives civitatis Strigoniensis memorie commendamus tenore presentium significamus, quibus expedit, universis, quod Ambrosius filius Vida, iuratus et civis noster, item Vallentinus et Iohannes filii Stephani dicti Cheh de Leva, fratres patruelis(!) honorabilis et discreti viri Iacobi, archidiaconi¹ et canonici ecclesie Strigoniensis coram nobis personaliter constituti per eosdem propositum extitit et relatum in hunc modum, quod ipsi domum seu fundum curie ipsorum in platea magna, videlicet in vico Latinorum, super quam quidem domum in curia regia, in presentia magistri tavarnicorum regalium lis seu causa exacta inter partes diutius ventillata extitisset, qua quidem domus in vicinaitibus Iohannis Chato ab oriente, ab occidente vero domus domini abbatis Sancti Benedicti habita et existente, tandem ex partium voluntate pefatam domum et specialiter ex voluntate

Ambrosi(!) Vida ad duas partes dividendo, videlicet partem occidentalem a parte domus abbatis Sancti Benedicti idem prefatus Ambrosius Vallentino et Iohanni dedit et concessit cum omnibus utilitatibus ad eandem mediam domum spectantibus iure perpetuo et irrevocabiliter; item filias suorum heredumque per heredes possidendam, tenendam et habendum(!), nullo tamen penitus contradictore apparente; universas, si quas haberent, litteras ratione domus cassas, vanas et frivolas viribus commiserit carituras et exhibitoribus earum vacituras. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes litteras nostras pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas eisdem Vallentino et Iohanni et eius posteris uberiozem ad cautelam duximus concedendas. Datum feria tertia proxima post dominicam Resurrexi, anno Domini M^{mo} CCCC^{mo} vigesimo septimo.

Hártyán, selyemzsinóron, kiemelt kezdő N betűvel, ép függőpecséttel. DL 11905. (NRA 493-10.) – A hátlapján közepén: *Vallentini Botheni super divisione domus cum Ambrosio Maior.*

¹ Nógrádi főesperes (C. Tóth: Esztergomi arch. 91.).

- 412 Ápr. 22. János és Demeter felhatalmazzák testvérüket, Lőrincet, hogy egy fél telket és szőlőt eladjon Schab Péternek. – Házi I/2. 331. (Sopron város lt. D 724. – DF 202358.)
- 413 Ápr. 23. Földvár az erdélyi részeken. Zs. Ragusa városához. Tudósítja őket a milánói herceg és a velenceiek közötti béketárgyalásokról, kitérve a konfliktus okára is, valamint saját török elleni havasalföldi hadjáratáról. – Tartalmi kivonat Ragusa 1427. jún. 8-i válaszlevelében: 638, amely szerint Zs. levelét máj. 16-án kapták meg. – Gelcich 323. (Lettere di Levante vol. 10, fol. 22v. – DF 290404.) – Radonić: Dubrovačka akta I/1. 274. (Gelcich után).
- 414 Ápr. 23. Nadler Mihály budai bíró és a tanács emlékezetül adja, hogy megjelenve előttük László fia: János egyfelől, másfelől Maróti Kis János budai polgárok elmondták, hogy ők fogott bírák közreműködésével kiegyeztek a közöttük János anyja: Ilona, Kis János néhai feleségének férje általi meggyilkolása, illetve más okok miatt folyó pereikben, ezek szerint László fia: János Kis Jánost felmentette a gyilkosság vádjá alól, pereiket kölcsönösen megszüntetik, valamint Kis János házát a Szombatpiacon és egy örsi szőlőt meg más ingóságokat László fia: János kapja meg, míg a Magasalja dűlőben egy szőlő Kis Jánosé lesz. A szöveg alatt jobbról: *Ad relationem Petri de Kezzew et Blasii pellificis iuratorum.* – BTOE III. 909. sz. (PFL 313, Konventi lt. 56. – DF 274148.) – Végh: Buda helyrajza II. 69/207. sz. (Uo.)
- 415 Ápr. 23. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Marsilio da Carrara padovai birodalmi vikáriushoz. Megkapta levelét, amely szerint Zs. Frigyes osztrák herceghez fogja küldeni – amely misszióhoz sok sikert kíván –, illetve hogy minderről Zs. udvarában tartózkodó hercegi familiárisa és megbízottja: Lodovico Sabini is be fog számolni. De mivel a béke nem jött létre, Lodovico nem tér vissza hozzá, hanem Zs. udvarában marad. Ezért kéri, hogy minden fejleményről ő maga tudósítsa.¹ – Osio II. 292. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.) – Carteggio II. 26/185. sz. (Uo.)

¹ Ugyanezen a napon a herceg Marsilio számára szóló ajánlólevelet is írt Frigyes osztrák herceghez. – Osio II. 291. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.) – Carteggio II. 27/186. sz. (Uo.)

- 416 Ápr. 24. (in Zenthgyurgh terre Siculorum nostrorum, in Georgii) Zs. Cillei Hermann (spect. et magn.) zagorjei gróf szlavón bánhoz, rokonához meg vicebáncjaihoz, továbbá Körös megye hatóságához. Nostre maiestatis prelatorumque et baronum nostrorum nobiscum pro tribunali sedentium megjelent előttük Tamassowcz-i néhai Zaaz (dictus) Mátyás fia: János és elpanaszolta, hogy Rohowcza-i Leukus fia: Miklós és e Leukus fia: István fia: Gergely régebben jogtalanul elfoglalták Krayetyn birtokához tartozó villam seu possessionem suam Padwarcz, továbbá Krayetyn határait lerombolva elvettek tőle jókora darab szántó földet, rétet, kaszálót és erdőt, amelyek e birtokához és ottani saját kúriájához tartoznak, és mindezeket ma is elfoglalva tartják. Noha a király a címzeteknek már korábban megparancsolta, hogy a panaszosnak ante expirationem a tempore patrationis premissorum, ut dicitur, revolutionis annualis benyújtott keresete alapján szolgáltatassanak neki igazságot, ez azonban akkor quodam modo fuisset dissimulata. Supplicavit itaque ipse Iohannes sibi superinde de condigno iuris remedio per nostram maiestatem provideri. Ezért – nobis ac iamfatis prelati et baronibus nostris cernebatur – meg hagyja nekik, hogy hívják össze az említett birtokok szomszédait és határosait, valamint Körös megye comprovincialis nemeseit és a császári káptalan tanúbizonyosága – akinek kiküldését jelen levelével elrendeli – jelenlétében tartsanak eskü alatti tanúvallatást és ha a vizsgálat igazolja a panaszt, a tetteseket zárják ki az elfoglalt birtokokból és a határokat újból felállítva a panaszost vezessék vissza azokba, védjék meg benne mindenkivel szemben és szolgáltatassanak elégtételt számára; minderről a káptalan tegyen neki jelentést. Az oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról: Commissio propria domini regis ex deliberatione baronum in iudicio facta.

Foltos papíron, a hátlapján a nagypecsét nyomával. DL 94466. (Pongrácz cs., bashalmi.)

- 417 Ápr. 24. (in Georgii) Az aradi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Aythos-i néhai Sebestyén mester leánya: Jusztina (nob.) aszszony – Fevenyes-i Syketh Elek özvegye – és a következő bevallást tette: jóllehet egykor Herdewhegh-i Miklós és carnalis testvére: György presbiter quedam ipsorum molendina et portiones ipsorum molendinarias in fluvio Albi Crisii detinentes et detinentia, inter limites possessionis Alabyan vocata existentia et habitas, néhai férjének: Eleknek 100 újforintért visszaváltásig elzalogosították, amelyek Elek halála után az ő kezére szálltak, mivel Miklós és György a malmokat és malomrészt a mondott összegért kiváltották a zálogából, ezért nyugtatja erről őket a jelen oklevél által.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. Uzsovcis cs. könyöki lt. 111. (DF 266459.)

- 418 Ápr. 24. (in Georgii) A győri káptalan emlékezetül adja, hogy honorabilis vir, dominus Stephanus Crucifer, rector capelle Sancte Trinitatis ad latus dicte ecclesie nostre fundate, socius et concanonicus noster provisorque curie et castris

lauriensis Kelemen győri püspök nevében – annak ügyvédvalló levelével – in nostri medio existendo élőszóval elmondta, hogy mivel János frater, az ausztriai Szent Kereszt-monostor apátja és a konventje nevében religiosus vir, frater Mercardus, magister curie Monochodwar vocate ... pro duabus marcis argenti puri ratione conservationis quarundam decimarum episcopalium per eosdem abbatem et conventum facte duodecim florenos auri puri sibi nomine dicti domini nostri episcopi persolvisset, ezért nyugtatja erről őket a jelen levél által. – A szöveg alatt jobbról: non solvit.

Papíron, a hátlapján pecsét darabkáival. Heiligenkreuz, Stiftsarchiv Heiligenkreuz, Rubr. 53., Fasc. 3., Nr. 1.a. (http://monasterium.net/mom/AT-StiAH/HeiligenkreuzOCist/1427_IV_24/charter [a látogatás időpontja: 2017. okt. 25.], ugyanott teljes szövegű átírása is megtalálható.) – Maurer 59. sz.

- 419 Ápr. 24. (in Georgii) A kolozsmonostori konvent emlékeztül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Zechen-i Frank vajda fia: néhai László özvegye: Anna (magn.) asszony – aki Lyndwa-i Herchegh (dictus) Péter leánya – meg fia: László egyfelől, másfelől Bogath-i Péter fia: Imre mester, majd Anna és fia: László a következő bevallást tették: ők bizonyos nehézségeik miatt a Fehér megyei Adchynthos, Hyroch és Nandor nevű lakatlan birtokokban vagy prédiuumokban lévő részeit, amelyek solum et precise ipsos iure hereditario illetik, minden haszonvételükkel és tartozékaikkal Bogath-i Péter fiának: Imre mesternek és fiának: Péternek 200 aranyforintért és 150 újforintért, amelyet már tőlük megkaptak, elzálogosítják azzal, hogy az özvegy vagy fia a mondott összegért bármikor visszaválthatják, Imre és fia: Péter meg örökösök pedig kötelesek occasione sine omni et absque lite visszaadni azokat. Az özvegy és fia szavatosságot vállalt a zálogosított birtokrészekre. Az oklevelet autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg mindkét fél részére. Arenga.

Hártyán, függőpecsételés helyével. DL 26387. (KKOL, Cista comitatum, Alba H-13.) – Egykorú másolata hártyán, pecsételés nyoma nélkül; mellette 1839. júl. 17-i hiteles másolata: DL 26388. (Uo. V-13.)

- 420 Ápr. 24. (in Georgii) László sági prépost és a konvent emlékeztül adja, hogy személyesen megjelent előttük Demyend-i Briganth (dictus) István leánya: Nesthe (nob.) asszony – néhai Fegwernek-i László özvegye, most Mocholai Dénes felesége – és a következő bevallást tette: mivel Briganth István fia: Miklós sibi tam de suis iuribus quartalitiis, quam de aliis iuribus domine Affre, matris sue dotalitiis de iuribus possessionariis ipsius Nicolai Briganth iuxta regni consuetudinem provenire ipsis debentibus, condigna solutione pecunia mediante satisfacisset, ezért nyugtatja őt erről a jelen oklevél által.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 72632. (Simonyi cs.)

- 421 Ápr. 24. Sásvár. Vitkai Imre ugocsai alispán és a négy szolgabíró bizonyítja, hogy Andrásfalvi Orros Miklós pert kezdett előttük Forgolánfalvi Mihály ellenében azon a jogcímen, hogy jogtalanul

elfoglalt tőle két szántóföldet, amelyeket Mihály apjától vett zálogba 100 dénárért, és mivel erre meg is esküdték előttük, Mihály kifizette neki a zálogösszeget. – Ugocsa 30. sz. (DL 107425. – Ilosvay cs.)

¹ A helynevet utólag írták be, a regesztában „Goryasfalwa” szerepel, de az eredetiben jobban kibetűzve „Adoryasfalwa” látszik, ez utóbbi olvasatot támasztja alá, hogy a megyében volt ilyen nevű család, vö. Ugocsa 111. sz.

- 422 Ápr. 24. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zrínyi Péter grófhhoz. Köszöni a küldött vasalt buzogányokat (*cambuccas ferreas*), és előre hálás a küldendő sólymokért (*astori*). Most minden szolgálatában lévő ember teljesen leterhelt, elnézést kér, hogy nem fogják tudni átvenni. Köszöni, hogy tudósította, hogy valaki meg akarja mérgezni, de hogy megvédje magát, jó volna, ha tudatná az illető ismertetőjeleit. Írt (Giordano) Orsini¹ bíborosnak, hogy küldje el a Zrínyi által kért dolgokat. – Carteggio II. 27/187. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.)

¹ Eubel: Hierarchia I. 26., 35.

- 423 Ápr. 25. (in Zenthgewrgh partis nostre Transsilvanensis, in Marci) Zs. a kolozsmonostori konventhez. Elmondták neki Od-i János fia: László és Miklós fia: Péter nevében, hogy ők a Belső-Szolnok megyei Od birtokon lévő részeik birtokába, amelyek őket omnis iuris titulo megilletik, be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket azokba, majd iktassa részükre az őket megillető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra az erdélyi vajda vagy alvajdája jelenléte elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Michael Chyzer, Philippus f. Iacobi de Nagdoba, Sandrinus de eadem, Andreas f. Ladislai de Kysdoba, Demetrius de eadem Kisdoba, Iohannes f. Pelbarti de Baxa, Georgius f. Elye de Mani, Demetrius f. Pauli de eadem, Michael de Sandorhaz, Andreas f. Pauli de Lele.

Átírta a kolozsmonostori konvent 1427. máj. 17-i privilégiumában: 525. DL 27858. (KKOL, Cista comitatum, Szolnok Int. O-1.)

- 424 Ápr. 25. A győri káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. ápr. 2-i parancsa (339) értelmében a Losonci bán fia: László fia: István és Némái Kolos Jeromos között zajló pert elhalasztotta Mihály-nap 8. napjára (okt. 6.). – Bánffy I. 574. (DL 48945. – Üchtritz-Amadé cs.) – HO III. 352. (Uo.)
- 425 Ápr. 25. (f. VI. p. pasce) Péter jászói prépost és konvent emlékezetül adja, hogy Poly-i Eles (dictus) Magnus Lőrinc és leánya: Ilona (nob.) asszony, aki Gay-i Bakos fia: Pál felesége – a maguk meg Ilona asszony nővére (germane sue), Geberyen (dictus) Péter felesége nevében is, terhével – a Bozitha és Rechche birtokokon lévő zálogos birtokrészeit, amelyeket Bozita-i Kardus (dictus) Istvántól leánynegyedük fejében kaptak zálogba, Bozita-i Magnus Lőrinc ot-tani, 20 újforintért elzálogosított birtokrészével együtt elzálogosítják Gay-i László fiának: Lászlónak 100 újforintért. A következő napon azonban megjelent előttük Rechche-i Egyed fia: Miklós famulusa: Barnabás, és ura meg e Mik-

lós fia: Domokos felesége: Potenciána (nob.) asszony nevében Kardus Istvánt eltiltotta a birtokrészek zálogbavételétől, elfoglalásától, a többieket pedig a elzalogosításától, elidegenítésétől stb. és egyúttal ellent is mond mindezeknek lege regni requirente.

Foltos papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 43696. (Múz. törzsanyag, Pokoly J. aján-déka 1892.)

- 426 Ápr. 25. Dem erbern und weissen, dem richter und dem ganczen ratt zü¹ Pres-purg, meinen güten frantten(!)²
 Mein dinst zü aller zeit wist, liben nachpaarren. Ist für mich chemen, wie ir gefangen habt mein holden, Peter Czetell, das er sein weib geslagen hat. Ist das nicht zü dem tad, so piet ich euch fleisicleich, das ir den auslat durich aller meiner dinst willen, das wil ich umb euch verdien. In einer solcher säch, wen geschiecht offft, das ainer sein weib schlecht, scholten dÿ albeg phrengt werden, so wer unsser cheiner, der nicht gefangen würd; und liben frant, ich pit euch vleizz(icleich), das ir mich lat ewr antwurt wissen. Geben in die Sancti Marcy, anno XXVII.
 Groff Lazla her
 zü Sand Jorgen

Papíron, zöld viaszba nyomott záró gyűrűspecsét nyomával. DL 43697. (Múz. törzsanyag, 1900-56.)

¹ Az eredetiben az „u” betű felett egy „e” betű áll, amelyet minden esetben „ü” betűként írtunk át. ² A címzés a hátlapon.

- 427 Ápr. 25. Dem erbern, weisen richter N. und dem rat zu Prespurg, meinen ge-nädigen herren detur littera¹
 Mein willigen getrewn unterténigen dinst wist zavor, lieben herren. Ich pit ewer genäd und weyshait, das ir nur frid und gelayt hinyn zu euch und von euch gebt, wenn man mich grasleich gegen ewrn genaden enczagt hat. Des wolt ich mich gern also beräden vor ewer genäden, und der ewr gern wolt sein pey tag und pey nacht, wo es sich gepüreth,² wenn ich auch gern tät samem ein christen mensch. Pit ich euch durch Gots willen, das ich an unsern herren nicht beleib, ewer genadige anttwurt lat mich wissen pey dem poten, der euch den briefff geit. Geben zu Sand Georigen an Sand Marchstag, anno etc. XXVII°.
 Ulreich
 Rawsengrünner

Papíron, záró gyűrűspecsét darabjával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Közép-kori oklevelek és levelek 3406. (DF 241484.) – Bratislava 145/1006. sz.

¹ A címzés a hátlapon. ² Az eredetiben az „u” betű felett egy „e” betű áll, amelyet minden esetben „ü” betűként írtunk át.

- 428 Ápr. 26. Szentgyörgy Székelyföldön. Zs. felhatalmazza János veszprémi püspököt, hogy Filippo Maria Visconti milánói herceg és Firenze közötti béketárgyalásokat segítse elő, adott esetben Firenzét szabadságai elvételével fenyegetse meg. – Altmann II. 6901. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 145v–146r.) – Századok 41. (1908) 23., eml. (Altmann után.)
- 429 Ápr. 26. Szentgyörgy Székelyföldön. Zs. felhatalmazza János veszprémi püspököt, hogy Alfonz aragón és nápolyi királlyal a nevében szövetséget kössön Velence ellen. – Altmann II. 6902. sz. (Dátuma a Filippo Maria Visconti milánói herceg számára kiállított 1428. ápr. 20-i, egyező tartalmú felhatalmazás szövegéből következtetve. HHStA, RRB vol. H, fol. 145r.) – Századok 41. (1908) 25., eml. (Altmann után.)
- 430 Ápr. 26. (sab. a. oct. pasche) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Kapy-i néhai András mester fia: János és tiltakozott az ellen, hogy – miként a tudomására jutott – patruelis testvére: Kapy-i Miklós fia: Gergely meg anyja, András özvegye: Anna (nob.) asszony az ő birtokjogait is érintő bevallást tett Sovar-i Sos (dictus) Miklós és felesége: Apollónia, aki a panaszos uterinus soror-a, részére; ezért eltiltja nagybátyját és anyját a bevallástól, Sos Miklóst és feleségét pedig a birtokjogok elfoglalásától, maguknak azokba történő bevezetésétől, egyúttal ellent is mond mindezeknek, továbbá a bevallást, quantum de iure et de consuetudine regni potuit et debuit, quoad omnes articulos et clausulas revocavit.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 64245. (Kapy cs.)

- 431 Ápr. 26. (sab. a. oct. pasche) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Kapy-i Miklós fia: Gergely Sáros megyéből és tiltakozott az ellen, quod quamquam ipse tum compulsus et coactus, tum et enim ad mellifluas inductiones et permissiones Nicolai dicti Sos de Sovar et nobilis domine Apolonie vocate, consortis sue, qui ipsum vita sibi comite apud se victu et amictu conservare assumpssissent et alia necessaria amministrare et minime effectu mancipassent ipsum decipiendo, pro parte quorum fassionem in facto possessionario se fecisse perhibetur, tamen ipse cognoscens se in huiusmodi fassione et permissione deceptum et illusum, ezért ő a mondott bevallását visszavonta és nunc quantum de iure et de consuetudine regni potuit et debuit, revocavit.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 64246. (Kapy cs.)

- 432 Ápr. 26. Róma. Henyei János (fia:) Dénes veszprémi egyházmegyei presbiter, az Apostoli Szent-szék penitenciária hivatalának íroka kéri a pápát, hogy adja neki a boszniai másképp diakói prépostságot – jövedelme évi 70 forint – és az ottani kanonokságot – jövedelme évi 30 forint –, amelyek Jakab halálával üresedtek meg, nem véve figyelembe per alatt lévő egri kanonokságát. A végrehajtásra ápr. 27-én az Alet-i püspök és a pozsegai prépost kapott parancsot. – Mon. Rom. Vespr. III. 61. (Reg. suppl. vol. 212, fol. 128. és Reg. Lat. vol. 275, fol. 181a.) – Lukcsics I. 931. sz. (Uo.)

433 Ápr. 27. Nobili viro Martino de Cheke, castellano castris nostri Vigles, fideli nostro dilecto, dentur¹

Barbara Dei gratia Romanorum
ac Hungarie etc. regina

Nobilis vir, fidelis dilecte! Eidem fidelitati tue firmiter precipiendo mandamus, quatenus habita presentium notitia combustorem seu factorem tegulorum vel laterum verbo nostre serenitatis inducatis, ut ipse nobis lateres vel tegulas in copia maiori, ut poterit, cremare et ordinare debeas. Si vero idem tegulator de illis partibus ad alia loca transtulisset, extunc eundem unacum castellano nostro Zoliensi ad combustionem predictarum tegularum modis omnibus moriri faciatis, et aliud facere ne ausuri. Datum in villa Zenthgywrgh vocata terre Siculorum, in dominica Quasi modo geniti, anno Domini etc. XXVII°.

Foltos papíron, vörös viaszba nyomott záró gyűrűspecstől töredékével. DL 43698. (Múz. törzsanyag, Fejérpataky László ajándéka, 1891.) – A szöveg alatt és hátlapján Miklós leleszi prépost és a konvent Garai Miklós nádorhoz szóló jelentésének fogalmazvány-töredéke (1308).

¹ A címzés a hátlapon.

434 Ápr. 27. (8. die pasce) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Chewfalva-i András fia: Jakab – a maga meg hajadon leánya: Ilona, valamint fiai: Miklós és Balázs nevében, terhükkel és szavatossággal – és a következő bevallást tette: ő Cherle-i Mihály fiát: Domokost meg örökösait de et super quarta puellari condam domine consortis condam Stephani filii Salamonis de Etrehkarcha, filie condam Iohannis filii Benedicti de dicta Cherle, item dote et rebus paraffernalibus condam domine consortis eiusdem condam Iohannis, avie scilicet et prothave suarum et condam Gregorii filii Petri de dicta Chewfalva ac aliis quibusvis iuribus eisdem condam dominabus de portionibus possessionariis prefati condam Iohannis filii Benedicti de prescripta Cherle in eadem Cherle ac Reche et Wzor possessionibus habitis, nunc in antefatum Dominicum redactis, iuxta regni consuetudinem provenire debentibus, a mondott leánynegyedért, hitbérért és jegyajándékért meg más jogokért duo quartalia sessionum iobagionalium in dicta Cherle et quinque quartalia in prefata Recze ac duo quartalia in prescripta Wzor tenuissent et possedissent et tandem ipse et pretitulatus condam Gregorius simul habuissent et eodem condam Gregorio defuncto, ipse puta Iacobus filius actenus tenuisset et possedisset, reddidisset et commisisset expeditos, immo reddidit et commisit expeditos, quitos, solutos et modis omnibus satisfactos eademque quartalia sessionum prescriptarum simul cum cunctis utilitatibus et pertinentiis eorundem ipsi Dominico et eius heredibus premissis remisit et resignavit coram nobis manus suas et prenominatorum filie et filiorum suorum eisdem penitus excipiendo. A privilégiumukat autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg.

Hártyán, díszített kezdő N betűvel, selyemzsinóron függőpecséttel. Pozsonyi káptalan orsz. lt. 14-16-4. (DF 226776.)

- 435 Ápr. 27. Róma. V. Márton pápa Albisi Tamás váradi egyházmegyei domicellus-nak hordozható oltár használatát engedélyezi. – Lukcsics I. 932. sz. (Reg. Lat. vol. 276, fol. 8.)
- 436 Ápr. 28. Szentgyörgy Székelyföldön. Borbála királyné Körnöcbánya városához. Polgártársuk, Ebner Mátyás panaszából arról értesült, hogy sokan vannak közöttük olyanok, akik tartozásukat nem hajlandók Mátyásnak megfizetni, ezért megparancsolja nekik, hogy kényszerítsék őket adósságaik kifizetésére. – A szöveg élén: *Commissio propria domine regine*. – Fejér X/6. 897. (Körnöcbánya város lt.) és X/8. 609. (Gyurikovits másolatából.) – Jelenleg csak másolata ismert: FHKa, Anhang vermischter ungarischer Gegenstände, Rote Nr. 1-53. (DF 286248.) – Katona: Hist. Crit. XII. 475. (Cornides másolatából.) – Székely Oklt. I. 122., reg. (Fejér után.) – Altmann II. 6902a. sz. – Izsó: Szemelvények a montanisztika forrásaiból 65., reg.
- 437 Ápr. 28. (15. die f. II. p. Ramispalmarum) A garamszentbenedeki konvent emlékezetül adja, hogy Zs. márc. 14-i parancsa (273) értelmében Fyssy-i János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, János papot, szerzetestársukat, akik visszatérve elmondták, hogy ők virágvasárnap utáni hétfőn (ápr. 14.) kimentek Körnöcbánya, Selmezbánya, Königsberg, Besztercebánya, Libetbánya, Bakabánya, Fehérbánya és Hodrus városokba és tartozékaikra, majd a szomszédok és határosok jelenlétében a királyi ember ellentmondás nélkül bevezette Borbála királynét azokba, illetve a bányák és a pénzverés birtokába, majd iktatta részére élete végéig csere és királyi újadomány címén. A privilégiumukat autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg.
- Átírta Zs. 1427. máj. 8-i privilégiumában: 482. HHStA Urkundenabteilung, Ungarische Urkundenabteilung, Rep. 16-85. (DF 287106.) – Ezt átírta Zs. 1428. júl. 13-i oklevelében. FHKa, Anhang vermischter ungarischer Gegenstände, Rote Nr. 2. (DF 286271.)
- 438 Ápr. 28. (f. II. p. Georgii) A vasvári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Eghzaschakan-i Farkas fia: Miklós fia: Mihály özvegye: Anich (nob.) asszony – most Chench-i Benedek felesége – és e Farkas fia: András fia: Balázs özvegye: Katalin (nob.) asszony – most Nadalya-i László fia: Simon felesége –, majd a következő bevallást tették: ők Eghzaschakan-i Farkas fia: András fiát: Illést, e Farkas fia: Miklós fia: János fiait: Pált, Bálintot és Osvátot, e Farkas fia: Miklós fiát: Tamást, Kysfalud-i György fiát: János deákot meg fiait: Györgyöt, Miklóst, Gergelyt és Fülöpöt nyugtatták az asszonyok elhalt férjeikről iure successorio a mondottakra szállt Chakan-i birtokrészekből az ország szokása szerint nekik járó hitbérük és jegyajándékuk kiadása felől.
- Papíron, a hátlapján pecsét darabkáival. DL 101720. (Batthyány cs. lt., Maioratus, Csákán 1-36-29.)
- 439 Ápr. 28. (2. die oct. pasce) A vasvári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Nadasd-i Darabus (dictus) János és a következő bevallást tette: a Zala megyei Taskand birtoknak a Zala folyó mellett fekvő felét minden haszonvételével és tartozékával, amelyet egykor Cheh-i Gál fiai: Lőrinc és Mihály, Bwguthe-i István fia: Lampert és felesége: Bangy (nob.) – Zurchuk-

i Lőrinc fia: Mihály leánya – zálogosított el neki a zalai konvent oklevele értelmében 10 bécsi dénármárkáért és 36 aranyforintért, Marach-i Miklós fiának: Miklósnak a mondott összeg feléért elzálogosította másik levelük értelmében azzal a feltétellel, ut a die emanationis presentium quicumque fratres vel filii memorati Michaelis et Laurentii vel quorum redemptorum magis congruit, pro predictis medietatibus dictarum decem marcarum et triginta sex florenorum aureorum ab eodem redimere debeant atque possint, ipseque habitis suis pecuniis sine omni subterfugio et gravamine quolibet ipsis remittere et resignare debeat et teneatur.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. Erdődy cs. lt. 77-4151. (DF 261992.)

- 440 Ápr. 29. Szentgyörgy Székelyföldön. Borbála királyné levele Körmöcbánya városához. Közli velük, hogy tudomására jutott, miszerint egynemely körmöci pénzverők a verővasat szétosztották, így hamis veretek keletkeztek. A körmöci ispán elfogott olyan személyt, aki részt vett a vas szétosztásában, így tudomása kell hogy legyen azokról, akik még hasonlóképpen cselekedtek a verővasakkal. Azt kéri a királyné a körmöciektől, hogy az ispánnak vagy annak távolléte esetén a képviselőjének jelenlétében úgy kérdezzék ki az elfogott embert, hogy az a többi becstelen személyre is valljon, ha ezt nem tenné, vonják kőpadra és úgy tegyen beismerő vallomást; ha ez megtörténik, akkor azokat is a körmöciek együtt az ispánnal vagy annak emberével fogják el és vessék börtönbe, és hasonlóképpen kérdezzék ki és kényszerítsék beismerő vallomásra, amely eljárás alatt a körmöciek mindvégig legyenek ott az ispán, illetve annak embere mellett, és amit megtudnak, arról írásban értesítsék őt. – Skorka–Weisz: Porosz kapcsolat 202. (Körmöcbánya város lt., Körmöcbánya város tanácsa, Oklevelek és levelek 1-36-1-6. – DF 250117.) – Fejér X/6. 899. (Uo.) – Catalogus numerorum III. 312. (az OSZK-ban őrzött „kéziratokból”, pontos jelzet nélkül) – Numizm. Közl. 74-75. (1975–1976) 41., reg.
- 441 Ápr. 29. (indictione V., die supradicta [in die penultima mensis Apr.], hora vespereorum vel quasi, in porticu ecclesie Strigoniensis, pontificatus ... Martini ... pape V. anno eius decimo) Piacenzai Vicedomini Máté iuris utriusque doctor, lector et canonicus in ecclesia Strigoniensi necnon reverendissimi in Christo patris et domini, domini Georgii, miseratione divina archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, primatis et apostolice sedis legati nati vicarius in spiritualibus et causarum auditor generalis emlékezetül adja, hogy 1425-től fogva per zajlott egyfelől a Péter Gan-i, István Som-i, Péter Chege-i, Simon Lulya-i, Péter Nyn-i, Kelemen Sagvar-i, Miklós Kethye-i és Pál Pezye-i, a Somogy megyei, a veszprémi püspökség Fok-i vikariátusa alá tartozó települések plébánosai mint felperesek egyfelől, másfelől Domokos veszprémi kanonok és somogyi főesperes, a tizedjövedelmek kezelője a veszprémi prépost és káptalan nevében mint alperes között de et super facto medietatis et quarterum decimalium infra terminos et limites dictarum ecclesiarum parochialium et earum territoriis provenientium et existentium. Et tandem die penultima mensis Ianuarii de anno tunc imminente sequenti (1426. jan. 30.), amikor a vikárius egyes esztergomi kanonokokkal törvényszéket tartott, megjelent előtte Wyfalu-i Miklós fia: Christannus esztergomi egyházmegyei klerikus, mint az említett plébánosok ügyvédje, és actionem eorundem per modum li-

belli in scriptis redactam nyújtott be Domokos főesperes – akit Chanadino-i Péter képviselt – ellenében, az alábbi szöveggel:

Coram vobis, venerabili et egregio viro, domino Matheo de Vicedomini de Placentia, utriusque iuris doctore, lectore et canonico in ecclesia Strigoninesi necnon reverendissimi in Christo patris et domini, domini Georgii, miseratione divina archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, primatis et apostolice sedis legati nati vicario in spiritualibus et causarum auditore generali, Christannus procurator et procuratorio nomine discretorum virorum, dominorum Petri de Gan, Stephani de Som, Petri de Chege, Symonis de Lwlya, Petri de Nyn, Clementis de Sagwar, Nicolai de Kethye et Pauli de Pezye ecclesiarum plebanorum de comitatu Simigiensi sub vicearchidiaconatu Fok existentium, Wesprimiensis diocesis, contra et adversus honorabilem virum, dominum Dominicum, archidiaconum Simigiensem et canonicum in ecclesia Wesprimiensi et alios quoscumque, qui sua interesse putarent, dicit, agit et proponit gravi cum querela, quod quamquam tres partes decimarum vini, bladi et aliarum rerum decimari consuetarum de dicto comitatu Simigiensi ad religiosum virum, dominum abbatem pro tempore constitutum Sancti Martini sacri montis Pannonie plene et integre spectaverunt et pertinuerunt ac spectant et pertinent de presenti, et non ad episcopum Wesprimiensem nec capitulum loci eiusdem, quarta vero pars ipsarum decimarum vini, bladi et aliarum rerum decimari consuetarum plene et integre ad predictos dominos plebanos et alios in comitatu Simigiensi existentes spectaverit et pertinuerit ac spectare et pertinere debet de presenti, tamen nescitur qua temeritate seductus dictus dominus Dominicus, archidiaconus Simigiensis prefatos dominos plebanos per citationes, vexationes et aliarum censurarum ecclesiasticarum gravamina pro medietate ipsarum quartarum vexare et perturbare non cessat, qui se ex premissis sentientes gravatos ad hanc sedem metropolitanam Strigoniensem appellaverunt. Item prefati domini plebani propter huiusmodi indebitas vexationes multa dampna incurrerunt et incurrunt de presenti, insuper eas graves expensas et labores facientes, que se iam ad ducentos florenos auri puri extenderunt.

Ezért az ügyvéd a vikáriust az ügyben végleges ítélet (sententia diffinitiva) meghozatalára kérte, amely az említett tizednegyedeknek teljességgel a plébánosokhoz és a plébániákhoz való tartozását mondja ki salvo iure addendi, minuendi, Domokosnak és társainak pedig örök hallgatást parancsol. Quo libello oblato copiaque eiusdem procuratori predicto partis adverse decreta et termino ad revidendum ipsi libello viginti dierum (1426. febr. 20.) statuto a per a mondott időpontról többször továbbhalasztódott, majd a felek 1426. máj. 22-én újból megjelentek a vikárius előtt: a felperes plébánosokat ismét Christannus, míg a veszprémi prépostot és a káptalant Egerzeg-i Péter veszprémi kanonok képviselte, aki a korábban Christannus által benyújtott keresetleltre válaszul libellum huiusmodi sub tenore nyújtotta be:

Coram vobis, venerabili et egregio viro, domino Matheo de Vicedomini de Placentia utriusque iuris doctore, lectore et canonico ecclesie Strigoniensis necnon reverendissimi in Christo patris et domini, domini Georgii, miseratione divina archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, primatis et apostolice sedis legati nati vicario in spiritualibus et causarum auditore generali procurator et procuratorio nomine venerabilium virorum, dominorum prepositi, lectoris, cantoris, custodis, canonicorum et capituli ecclesie Wesprimiensi contra et adversus discretos viros, dominos Petrum de Gan, Stephanum de Som, Petrum de Chege, Symonem de Lwlya, Petrum de Nyn, Clementem de Sagwar, Nicolaum de Kethye et Paulum de Pezye pretensos ecclesiarum plebanos in comitatu Simigiensi sub vicearchidiaconatu Fok existentes, Wesprimiensi diocesis, et aliam quamcumque personam pro eis et eorum nominibus vestro in iudicio legitime interveniente per modum reconventionis positiones et articulos infrascriptos loco libelli reconventionalis dat, facit et exhibet, ac contenta et descripta in eis coniunctim et divisim ac etiam narrative et dispositive, de quolibet et sic petit ipsis singulariter singulis per partem sibi adversam medio suo iuramento per verbum, credit vel non credit, responderi, et si negati fuerint, probare intendit, ac se et partem suam ad probandum eosdem admitti ad probationem intentionis sue necessariam dumtaxat se astringens, et que sibi dicto nomine sufficiant, de eisdem ad victoriam presentis cause optinendam, de quo protestatur.

In primis namque ponit et probare intendit, quod a X, XX, XXX, XL, L^{ta}, LX^{ta} et centum annis citra et ultra et a tempore et per tantum tempus, cuius initii seu contrarii in memoria hominum non existit, sitque communis hominum opinio firma credulitas, vera reputatio, communeque dictum ac publica vox et fama in civitate et diocesi Wesprimiensi ac alibi apud homines de premissis loqui scientibus, ex usuque, more, observantia et consuetudine legitime prescriptis et etiam a supradictis temporibus et per supradicta tempora inconcusse et inviolabiter observata, quod dimidia quarta seu media pars quartarum omnium et singularum rerum decimari consuetarum ex terris, possessionibus, vineis, agris et territoriis situatis infra terminos et limites dictarum parochialium ecclesiarum provenientium et excrementium necnon ius percipiendi, levandi et recolligendi easdem medias quartas spectarunt et pertinuerunt, spectareque et pertinere consueverunt, ymmo spectant et pertinent de presenti ad dictos dominos prepositum, lectorem, cantorem, custodem, canonicos et capitulum coniunctim et divisim ab eisdem temporibus continue citra, usque ad tempus et tempora spoliationis infradicende in possessione pacifica et quieta seu communi iure percipiendi prescriptam dimidiam partem seu medietatem quartarum omnium et singularum decimarum antedictarum ex dictis terris, possessionibus, vineis, agris et territoriis infra terminos et limites dictarum parochialium ecclesiarum excrementium et provenientium, et sic fuit et est verum.

Item ponit et probare intendit, quod supradicti pretensi plebani et rectores ecclesiarum prius et antea per se huiusmodi dimidias quartas seu medietatem quartarum decimalium nascentes vel excrescentes de premissis terris, possessionibus, vineis, agris et territoriis dictarum ecclesiarum parochialium memoratis dominis preposito, lectori, cantori, custodi, canonicis et capitulo ac illi vel illis ex eisdem dominis, cui vel quibus dicte medie quarte decimarum per eosdem dominos de capitulo fuerunt ad tempus deputate exactioque earundem et recollectio fuit commissa et assignata, persolverunt et administrarunt eisdem, et sic fuit et est verum.

Item ponit, quod licet premissa omnia et singula fuerunt et sunt vera, nihilominus tamen memorati domini Petrus de Gan, Stephanus de Som et alii qui supra, pretensi ecclesiarum rectores propria temeritate suffulti de anno domini M^o CCCC^o XX° quinto proxime preterito usque nunc iura prescriptorum dominorum prepositi, lectoris, cantoris, custodis, canonicorum et capituli dicte ecclesie Wesprimiensis temere, presumptuose, perperamque et de facto invadendo nullius superioris licentia et auctoritate obtenta, cum de iure non potuerunt neque possunt, se opposuerunt et opponunt impedieruntque et impediunt ac fecerunt et faciunt; quominus prefati domini prepositus, lector, cantor, custos, canonici et capitulum dicte ecclesie Wesprimiensis huiusmodi medias quartas decimarum percipere, recolligere, levare et in suos usus convertere valeant et possint, ut deberent, eisdem mediis quartis memoratos dominos Wesprimienses temeritate, qua supra, spoliando, pro se ipsis ipsas medias quartas usurparunt et inbursarunt temporibus in eisdem, prout etiam usurpant et nunc imbursant, quinyimo hiis non contenti eosdem dominos prepositum, lectorem, cantorem, custodem et alios, quos supra, desuper multipliciter vexarunt et perturbarunt, prout etiam molestant, vexant et perturbant de presenti, expensas non modicas preter alias iniurias eisdem dominis Wesprimiensibus fieri procurandi, et sic fuit et est verum.

Item ponit, quod omnia premissa et premissorum singula fuerunt, erant et sunt vera, ac de hiis omnibus et singulis fuit et est publica vox et fama.

Item, quod a dicto anno (1425) et a tempore spoliationis huiusmodi medie quarte decimarum antedictarum eodem quarte valuerunt valeque consueverunt et valent de presenti ducentos florenos auri Hungaricalis salvo plure, quandoque tantumdem, si venditioni exposite fuissent et exponerentur, pro eisdem reppertum fuisset preter vexationes, iniurias, molestationes et perturbationes, quas dicti domini prepositus, lector, cantor, custos et ceteri, qui supra, in animum revocandi pro mille florenis auri pati et sustinere noluisent, ymmo de propriis eorum tantum exposuissent, antequam premissa passi fuissent et perpassi.

Item ponit, quod plures ex ipsis plebanis premissas medias quartas conduxerunt a singularibus personis, canonicis dicte ecclesie Wesprimiensis ipsas possidendas, et de ipsis satisfecerunt eisdem infra dicta tempora et per ipsa tempora.

Ezért az alperesi ügyvéd a vikáriust arra kérte, hogy az ügyben hozzon végleges ítéletet (*sententia diffinitiva*), amellyel egyfelől véget vet a plébánosok jogtalanságainak, eltiltja őket a mondott tizednegyedek és az ahhoz kapcsolódó jogok és tartozékok elfoglalásától és visszatartásától, a káptalant visszahelyezi azok birtokába, a felpereseknek az ügyben pedig örök hallgatást parancsol, és másfelől kötelezi őket a káptalannak okozott károk és a perköltség megtérítésére is. A felperes válaszára adott húsz nap leteltét követően a felek 1426. jún. 10-én újból megjelentek a vikárius előtt, és a felperesi ügyvéd a káptalan ellenében *in scriptis obtulit libellum articulatum hunc tenorem continentem*:

Coram vobis, venerabili et egregio viro, domino Matheo de Vicedominis de Placentia, utriusque iuris doctore, lectore et canonico ecclesie Strigoniensis necnon reverendissimi in Christo patris et domini, domini Georgii, miseratione divina archiepiscopi Strigoniensis etc. vicario in spiritualibus et causarum auditori generali, procurator et nomine procuratorio discretorum virorum, dominorum Petri de Gan, Stephani de Som, Petri de Chege, Symonis de Lwlya, Petri de Nyn, Clementis de Sagwar et Pauli de Pezye ecclesiarum plebanorum Wesprimiensis diocesis, in comitatu Simigiensi sub vicearchidiaconatu Fok existentium dat, agit et proponit contra et adversus honorabiles viros, dominos prepositum, lectorem, cantorem, custodem, canonicos et capitulum ecclesie Wesprimiensis aut aliam quamcumque personam pro eis et eorum nominibus vestro in iudicio legitime intervenientem per modum libelli articulati positiones et articulos infrascriptos loco libelli dat, facit et exhibet, ac contenta et conscripta in eis coniunctim et divisim ac etiam narrative et dispositive de quolibet, et sic petit ipsis singulariter singulis per partem sibi adversam medio suo iuramento per verbum, credit vel non credit, responderi, et si negata fuerint, probare intendit, ac se et partem suam ad probandam easdem admitti ad probationem intentionis sue necessariam dumtaxat se astringens, et que sibi dicto nomine sufficiant, de eisdem ad victoriam presentis cause optinendam, de quo protestatur solempniter.

In primis namque ponit et probare intendit, quod a X, XX, XXX, XL, L^{ta}, LX^{ta}, centum annis et ultra et a tanto tempore et per tantum tempus, cuius initii seu contrarii in memoria hominum non existit, sitque communis hominum opinio, firma credulitas, vera reputatio communeque dictum ac publica vox et fama in toto comitatu Simigiensi et diocesi Wesprimiensi ac alibi aput homines de premissis loqui scientibus, ex usuque, more, observantia et consuetudine legitime prescriptis, etiam a supradictis temporibus inviolabiliter observatis fuerunt et pertinuerunt ac spectaverunt prius integre decime omnium et singularum rerum decimari consuetarum ex terris, possessionibus, vineis, agris et territoriis situatis infra terminos et limites dictarum parochialium ecclesiarum provenientium et excrescentium, ymmo de toto comitatu Simigiensi, demptis possessionibus prepositi, custodis et capituli ecclesie Albensis ac sanc-timonialium, necnon ius percipiendi, levandi et recolligendi easdem decimas

spectaverunt et pertinuerunt spectareque et pertinere consueverunt ad albatiam(!) Beati Martini sacri montis Pannonie et ad albatem(!) eiusdem loci pro tempore constitutum, ab eisdem temporibus continue, et fuit et est in possessione pacifica et quieta trium partium ipsarum decimarum ex dictis terris, possessionibus, vineis, agris et territoriis infra terminos et limites dictarum parochialium ecclesiarum excrescentium et provenientium, ymmo de toto comitatu Simigiensi, demptis possessionibus supradictis.

Item p[onit et] probare intendit, quod quidem albas(!) Wriel nuncupatus predicti monasterii Sancti Martini sacri montis Pannonie plenam et integram quartam partem dictarum decimarum cum omni iuris plenitudine excisit de premissis possessionibus, vineis, agris et territoriis dictarum ecclesiarum parochialium et easdem dominis plebanis contulit, dedit, donavit et appropriavit, et ab illo [t]anto tempore dicti plebani fuerunt in pacifica possessione et quieta usque ad tempus et tempora spoliationis infradicende, a tempore scilicet, quo dominus Branda fuit gubernator ecclesie Wesprimiensis, perceperunt prescriptam integram quartam omnium et singularum decimarum antedictarum ex dictis terris, possessionibus, vineis, agris et territoriis infra terminos et limites dictarum parochialium ecclesiarum excrescentium et provenientium, sic fuit et est verum.

Item ponit et probare intendit, quod supradicti domini de capitulo Wesprimiensi a predictis plebanis actoribus propria temeritate pluribus annis certam summam pecuniarum nomine medie quartarum predictarum per minas et pretensas monitiones et interdictiones ab ingressu ecclesie violenter extorserunt, temere et presumptuose et defacto invadendo, eosdem spoliando, et pro se ipsis usurparunt et inbursarunt temporibus in eisdem, prout etiam de presenti nitentur usurpare, asserentes se medias quartas habere in dictis parochiis ecclesiarum; hiis tamen non contenti dictos dominos plebanos multipliciter molestaverunt, vexarunt et perturbarunt ac molestant, vexant et perturbant de presenti, expensas non modicas preter alias iniurias eisdem dominis plebanis inferendas, sic fuit et est verum.

Item ponit et probare intendit, quod predicti plebani pluries ab amonitionibus et interdictionibus ecclesiarum per ipsos dominos de capitulo Wesprimiensi impositis appellaverunt et appellationem interposuerunt ad sedem apostolicam, sic fuit et est verum.

Item ponit, quod omnia premissa et premissorum singula fuerunt et sunt vera.

Item, quod dicti domini de capitulo Wesprimiensi a tempore huiusmodi violentis exactionis pecuniarum ab ipsis plebanis actoribus, que se plusquam ad ducentos florenos auri extendunt, preter iniurias, vexationes, molestationes et perturbationes, quas dicti domini plebani in animum revocandi pro mille et trecentis florenis auri puri pati et sustinere noluisent, ymmo de propriis eorum tantumdem eisdem dare maluissent, quam premissa pati et sustinere.

A felperesi ügyvéd ezek után a vikáriust az ügyben végleges ítélet (sententia diffinitiva) kihirdetésére kérte, amelyben kimondja, hogy a vitatott tizednegyedek salvo iure addendi, minuendi a plébánosokat illetik, a káptalant pedig eltiltja ezek erőszakos és jogtalan megszerzésétől, továbbá kötelezi őket a plébánosokat ért 200 és 1300 aranyforintnyi kár megtérítésére. A következő napon (1426. jún. 11.) a felek: a felperesket képviselő Cristannus és az alpereseket képviselő Péter mester újból megjelentek a vikárius előtt, majd az alperesi ügyvéd responsionem suam in scriptis redactis coram nobis de iudicio exhibuit et produxit in hec verba:

Coram vobis etc. in primis namque etc., ut in eodem articulo per Cristannum de libello oblato continetur, respondit procurator predictorum dominorum prepositi, lectoris, cantoris, custodis, canonicorum et capituli dicte ecclesie Wesprimiensis nominibus eorundem, quod non credit, ut prescripte decime integraliter et integre a quo tempore spectaverunt ad albatiam(!) et albatem(!) monasterii Sancti Martini, sed credit bene tres partes dictarum decimarum de dicto comitatu Simigiensi, demptis premissis possessionibus prepositi, custodi et capituli ecclesie Albensis ac sanctimonialium, exceptis etiam universis possessionibus episcopi et capituli dicte ecclesie Wesprimiensis ac cruciferorum necnon ceterorum nobilium in dicto comitatu Simigiensi situatis et existentibus spectavisse et pertinere ad albatiam(!) et albatem(!) monasterii antedicti, nam prefati prepositus, custos et capitulum dicte ecclesie Albensis in primis eorum possessionibus, ubivis in dicto comitatu habitis tollunt et levant integras decimas sine omni deductione quarte, cruciferi vero ac episcopus Wesprimiensis in dictis eorum possessionibus tollunt et levant tres partes dumtaxat decimarum predictarum, quarta parte earundem decimarum excisa et deducta inter capitulum Wesprimiense et plebanos earundem possessionum equaliter dividenda, capitulum autem dicte ecclesie Wesprimiensis in suis possessionibus in dicto comitatu existentibus tollit et levat tres partes decimarum cum directa media parte quartarum, alia directa medietate plebanis in eisdem pro tempore constitutis salva remanente.

Item ad secundum articulum, qui incipit, „Quod quidem albas(!)” etc. respondit, quod non credit, prout hic ponitur, sed credit, prout in suis articulis deducit, nam se hic esset verum, quod dictus albas(!) Uriel ipsam donationem quartarum cum de iure non poterat defacto et perperam fecisset, nequaquam alias reverendus pater, dominus Iohannes episcopus Wladislaviensis, gubernator et commendatarius dicte albatie(!) sacri montis Pannonie litem et questionis materiam contra ipsos plebanos de et super facto dicte medie quarte partis suscitasset, neque intentasset coram domino Branda cardinali, quam donationem, si habuissent dicti plebani, in iuris ipsorum tuitionem contra ipsum commendatarium coram iudice producere debuissent, nec hoc credit, ut in antiquo tempore dicti plebani integram quartam decimarum tulissent et levassent. Narrat etiam, quod dicti plebani fuissent per prefatos dominos spoliati, ex hoc manifeste apparet et confitetur procurator dictorum plebanorum

dictos dominos de capitulo fuisse in possessione dicte medie quarte decimarum. Sequitur igitur, quod dicti domini de capitulo spoliati sint plebanos per eosdem, de quo protestatur.

Item ad tertium articulum, in quo ponit de extorsione certe summe per minas, monitiones et interdictiones etc., ut in eodem articulo continetur, respondit, quo ad primam partem, quod concedit, quod pluribus annis certam summam pecunie ratione mediarum quartarum solverunt, sed non credit, quod per minas solvissent, cum habuerunt refugium veniendi ad superiorem et conquerendi; constat igitur ex eodem articulo, quod domini Wesprimienses habuerunt medias quartas. Ad secundam partem eiusdem articuli, ubi ponit asserendo medias quartas habere, respondit, per verum credit, nam dato et non concesso, quod ipsi plebani habuissent integras quartas, alias tamen, dum inter ipsos dominos Wesprimienses ab una ac dominum commendatarium Sancti Martini et conventum eiusdem similiter ipsis mediis quartis ac alia media parte earundem quartarum prefatos dominos plebanos ex tertia partibus coram domino legato actio intentata fuisset, processusque extitit per ipsum dominum cardinalem servatis servandis usque ad diffinitivam sententiam inclusive, a qua sententia pro parte dicti commendatarii tam contra dictos dominos de capitulo, quam etiam eosdem plebanos Simigienses ad Curiam Romanam extitit appellatum; unde tamen pro eisdem dominis Wesprimiensibus, tum etiam ipsis plebanis ac etiam plebano de Segesd sententia extitit reportata, ubi ipsi domini plebani sciverunt rem suam agi et non contradixerunt. Ideo consenserunt et secundum iura ab eorum actione et iure, si quam et quando in ipsa re habuissent, ceciderunt, prout hec et alia ex prefati domini Brande cardinalis et legati necnon Curie Romane auditoris sententiis et processibus clarius elucescunt, alias respondit non credendo, prout ponitur, sed credit, prout in suis deducit.

Item ad quartum articulum, in quo ponitur, quod ad Curiam Romanam appellasset etc., respondit, quod non credit preter ipsam appellationem ad hanc almam sedem interpositam, si autem aliquas ad apostolicam sedem interposuerunt, ipsi sciunt, si fuerint prosecuti.

Item, quod omnia premissa et premissorum singula fuerunt et sunt vera, non credit.

Item ad ultimum articulum, in quo ponitur, quod iniuriis, fatigiis etc. pro M^e III^c florenis pati noluisent etc., respondit simpliciter, quod non credit.

A vikárius bíróvársaival a feleket meghallgatván és beadványaikat tanulmányozván a patvarkodási esküt a felektől kivéve úgy döntött, hogy azok állításait tanúkkal és oklevelekkel bizonyítsák, amelyek vizsgálatára külön biztosokat is kirendelt. Ezek átvizsgálták a magyar királyok egyes adományait és privilégiumait, különböző egyházi bírák és a római Kúriából kiküldött ügyhallgatók ítéletleveleit, valamint azt a végleges ítéletet (sententia diffinitiva) is, amelyet előbb Branda bíboros, más országok mellett a Magyar Királyságba is kirendelt generalis reformator, majd az ő utasítására Vicedomini Máté előtt tárgyalta, fo-

galmaztak meg és adtak ki a veszprémi káptalan részére a Somogy megyei tizednegyedek felének ügyében, majd 1427. febr. 7-én az alperes káptalan nevében Zbugya-i Fülöp mester, veszprémi kanonok, a felperes plébánosok nevében pedig Thwr Mátyás boroszlói egyházmegyei klerikus jelent meg Esztergomban András komáromi főesperes, Vicedomini Máté bírói helyettese előtt. Ekkor a pert előbb 1427. márc. 8-ra halasztották, majd márc. 10-én tárgyalták a vikárius előtt, amikor Miklós veszprémi prépost még különböző kifogásokat nyújtott be a plébánosok egyes tanúi ellen, amelyeket azonban a vikárius már nem vett figyelembe, és végleges ítélete kihirdetésére 1427. ápr. 29-ét jelölte meg. Az említett napon a felperesek nevében ismét Thwr Mátyás, míg az alperes káptalan nevében Chanad-i Péter jelent meg, a vikárius pedig az alábbi ítéletet hozta.

Visis et diligenter inspectis libellis premissis, positionibus et responsionibus ad easdem, ac litis contestationem, necnon aliis omnibus et singulis, que partes ipse producere, dicere, proponere et allegare voluerunt verbo et in scriptis, semel et pluries, et super hiis habita plena et matura deliberatione unacum dominis decretorum doctoribus et aliis dominis de capitulo Strigoniensi nobiscum in iudicio consedentibus, quia ex deductis coram nobis constat dominos plebanos supranominatos de vicearchidiaconatu Fok, Wesprimiensis diocesis, videlicet actores super petitorio et possessorio pro parte eorum coram nobis propositis et intentatis eorum intentionem contra dominos prepositum, lectorem, canonicos et capitulum ecclesie Wesprimiensis minime probasse. Ideo Christi et Beate Virginis et Beati Adalberti martiris et pontificis nominibus invocatis per hanc nostram sententiam diffinitivam, quam fecimus in hiis scriptis, dominos prepositum, lectorem, canonicos et capitulum ecclesie Wesprimiensis in causa ista ex adverso principales ab impetitione dominorum plebanorum supranominatorum de vicearchidiaconatu Fok, actorum, absolvimus in hiis scriptis. Verum quia ex deductis pro parte dictorum dominorum prepositi, lectoris, canonicorum et capituli ecclesie Wesprimiensis coram nobis constitit evidenter, ipsos dominos plebanos Wesprimiensis diocesis de anno domini M^o CCCC^o vicesimo quinto et citra temere et defacto impedivisse, spoliassse, turbasse et multipliciter molestasse ipsos dominos prepositum, lectorem, canonicos et capitulum Wesprimiense predictum in solutione et exactione medie partis quartarum decime eorum, que in parochiis ipsorum provenire noscuntur, in quarum possessione liquide eosdem dominos canonicos et capitulum ante spoliationem predictam fuisse cognovimus, per hanc nostram sententiam diffinitivam dicimus, pronunciamus et declaramus ac sententiamus in hiis scriptis spoliationes, occupationes, usurpationes ac diversa impedimenta pro parte ipsorum dominorum plebanorum ipsis dominis preposito, lectori, canonicis et capitulo Wesprimiensi in dictis exactione et levatione medie partis quartarum decime illatas et illata, prestitas et prestita fuisse et esse temerarias, illicitas, iniustas, presumptas et defacto attemptatas et attemptata, ac prefatos ecclesiarum plebanos et quemlibet eorum a possessione, ymmoverius occupatione, detentione dictarum mediarum quartarum iurium-

que et pertinentiarum earundem amovendos fore et amovemus; dictosque dominos prepositum, lectorem, canonicos et capitulum ecclesie Wesprimiensis in et ad possessionem vel quasi predictae medie partis quarterum decime restituendos, reinducendos et reintegrandos fore et ipsos restituimus, reinducimus et reintegravimus, ipsisque plebanis super predictis petitoriis impedimentisque et molestationibus perpetuum debere silentium imponi et per hanc nostram sententiam diffinitivam imponimus in hiis scriptis, eosdemque dominos plebanos supranominatos in perceptis, et que de dicta media quarta decimarum ipsorum percipi potuissent, omnium, que inter terminos et limites parochiarum ipsorum plebanorum crescunt et nascuntur a tempore, quo supra et citra, ac in expensis in huiusmodi causa coram nobis per ipsos dominos prepositum, canonicos et capitulum factis condemnandos fore et ipsos condemnamus in hiis scriptis, quorum omnium moderationem et taxationem nobis imposterum reservamus. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras seu hoc presens publicum instrumentum huiusmodi nostrum iudicarium processum et sententiam diffinitivam in se continentem sive continens fieri et nostre maioris sigilli appensione unacum subscriptione et signi appositione notarii publici infrascripti fecimus communiri. Tanúk: Domokos esztergom-szentistváni prépost, Tamás nyitrai főesperes, mindketten kánonjogi doktorok, Márton esztergom-szentgyörgyi prépost, főesperes, Verebel-i Miklós örkanonok és András komáromi főesperes, esztergomi kanonokok.

Hártyán, zöld viaszba nyomott vikáriusi függőpecsét nyomával, a szöveg alatt Szemerédi Mihály fia: Balázs császári közjegyző jegyével (a képét lásd ZsO XII. 523. oldalán) és záradékkal. Veszprémi székeskáptalan ml., Oklevelek, Simig. Cott. Dec. 15. (DF 201240.) – A hátlapon feljegyzés: *Sententia super mediis quartis pro parte minorum capituli ecclesie Wesprimiensis contra plebanos de vicaria Fok.* – Tartalmi átirásban maradt fenn I. Mátyás király 1482. febr. 1-jén kelt oklevelében. Ennek átiratai a következők: 1) Cristannus, a szabad művészetek és a kánonjog doktora, erdélyi kanonok, Geréb Péter erdélyi püspök *supremus commissarius* és általános ügyhallgatója 1487. ápr. 28-i ítéletlevelében. Uo. 32. (DF 201499.) – 2) II. Ulászló király 1496. jún. 2-án kelt privilégiumában. Töredékben fennmaradt példányát lásd uo. 21. (DF 201531.) – Az Ulászló-féle privilégium szövegét teljes terjedelmében fenntartotta II. Lajos király 1516. szept. 1-ji oklevele. Uo. 39. (DF 201594.) – A Lajos-féle oklevél újkori másolatait lásd uo. 39. (DF 283242.) és Üchtritz-Amadé család bósi lt. 73. (DF 286017.)

- 442 Ápr. 29. (f. III. a. Philippi et Iacobi) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelentek előttük Kanczhaza-i Mihály fiai: Egyed és Zsigmond – a maguk meg uterinus soror-uk: Erzsébet, aki Wayka-i Miklós fia: Adrián felesége, terhével –, majd a következő bevallást tették: nyugtatják Welky-i Tamás fiát: Istvánt néhai felesége, az ő carnalis soror-uk: Klára asszony hitbére és jegyajándéka felől, amelyek nekik az ország szokása szerint István Welky és más birtokokon lévő részeiből járnak nekik, mivel ezek fejében átadott nekik 10 dénármarkát.

Átírta a pozsonyi káptalan 1428. szept. 27-i privilégiumában, amely szerint hártýára írt pátenz oklevél volt. DL 11951. (NRA 323-48.)

443 Ápr. 30. (f. IV. a. Philippi et Iacobi) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Elerperger (dictus) Wollfram korábbi pozsonyi harmincados és a következő bevallást tette: mivel Zenthgwr-i Groff (dictus) László (nob.) azt a kétszáz forintot – forintját 100 új királyi dénárral számítva –, amelyet ő egykor néhai Groff (dictus) Eberhardnak adott és amelyért a mondott Eberhard a Pozsony megye Challokuz districtus-ában fekvő Mysser és Tarczs birtokokon lévő teljes részeit minden haszonvételükkel a káptalan korábbi privilégiuma értelmében elzálogosította neki, visszaadta, ezért a mondott birtokrészeket visszabocsátotta Groff Lászlónak manus suas de eisdem penitus excipiendo.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 11907. (NRA 324-20.)

444 Ápr. 30. (4. die dom. Quasi modo) A szepesi káptalan Garai Miklós nádorhoz. Tudja meg, hogy Zs. ápr. 9-i parancsa (368) értelmében Bethlemlfalva-i Tatar (dictus) Miklós királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Ros János kanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Quasi modo vasárnapon (ápr. 27.) kimentek Slouk királyi falu területére, majd a szomszédok és határosok összehívása után megjárták annak határait: primo circa quendam pontem, qui esset super rivulo Benedicti, per quem itur versus villam Mylbach, ubi cives de eadem apparuissent et dixissent metas habere cum civibus de eadem Slouk; a quo ponte descendendo iuxta rivulum Benedicti parvum spatium venissent ad metas ville Mathei, affuissent ibidem Iacobus iudex de predicta villa Mathei, qui in sue et totius communitatis civium de eadem personis prohibuisset et interdixisset; a quibus metis transeundo versus meridiem per magnum spatium venissent ad antiquas metas predictae ville Slouk, ubi affuisset iterum predictus Iacobus et prohibuisset; a quibus metis ulterius versus meridiem tendendo venissent ad metas ville Fylka, que separaret ipsam Filkam a dicta villa Slouk, ubi apparuisset Iohannes Iacobi civis de Monte Sancti Georgii, qui modo premissis in personis iudicis, iuratorum et civium de eadem et huiusmodi metarum erectionem prohibuisset et interdixisset, ubi etiam item Iohannes Iacobi in loco eodem equum suum hinc inde vertendo cum famulo suo quendam hospitem de dicta villa Slouk Mathiam nomine hostiliter invadendo, ipsum verbis illicitis et contumeliosi pertractasset, eum unacum equo suo prostravisset nullis suis temeritis exigentibus; a quo loco ascendendo per parvum spatium versus occidentem venissent, iuxta quandam viam magnam, per quam itur versus villam Filka predictam, ubi similiter Iohannes Iacobi affuisset et interdixisset; a quo similiter ulterius ascendendo versus occidentem venissent ad quandam aquam, que aqua Rubra vocatur, qua separaret metas dictae ville Slouk a metis dicte ville Filka; a qua Rubra aqua versus occidentem per magnum spatium ascendendo venissent ad terram metarum predictae ville Filka, ubi cives de eadem dixissent se habere metas cum predictis civibus de Slouk; a quibus metis adhuc ulterius ascendendo versus occidentem venissent ad metas ville Gerlaci, affuissent nobiles viri magistri Anthonius et Georgius de

Marcusfalwa et huiusmodi metarum erectionem unacum usu et feratione silvarum eorundem dictos cives de Sancto Georgio de villa Mathei et Michels-tordff modo premissis prohibuissent et interdixissent; ezért a királyi ember cives et hospites de eadem Mylbach, Iacobum iudicem cum civibus de dicta villa Mathei, Iohannem Iacobi de dicto Monte Sancti Georgii eadem modo cum civibus de eadem, item eosdem nobiles viros, magistros Anthonium et Georgium de prefata Marcusfalva megidézte a Slouk-i lakosok ellenében a nádori jelenlét elé Jakab-nap nyolcadára.¹

Szétszakadt, hiányos, vízfoltos papíron, hátlapján pecsét nyomával. Mellette újkori másolata. Csáky cs. mindszei lt. 36-1-A. (DF 258623.) – 18. századi egyszerű másolata: DL 24515. (NRA 440-25.)

¹ A kivonat az eredeti és a két másolat – amelyek közül az egyiket még a nagymértékű rongálódás előtt írták le – alapján készült; az eredeti példány szöveghiányait külön nem jeleltük.

- 445 Ápr. 30. Róma. Dénes boszniai választott püspök nevében ügyvédje, Miklós fia: Antal váradi kanonok kötelezettséget vállal arra, hogy a servitium commune fejében 200 kamarai forintot és 5 servitium minutum-ot megfizet. – Cameralia I. 170. sz. (Camera Apostolica, Obligationes et solutiones vol. 60, fol. 189r és Obligationes communes vol. 3, fol. 158v.) – Mon. Croat. Vat. I. 573. sz. (Uo.)
- * (Ápr.–máj. folyamán) Dan havasalföldi vajda Brassó városához Stoica ügyéről és a békekötéséről. – Glagolita írással készült szláv nyelvű, keltezés nélküli oklevél. – Bogdan: Documente 29–30., román fordításban is, 1427. ápr.–máj.-i keltezéssel. (Brassó város lt. 2.) – Bogdan: Documente și regeste 19., román fordításban, 1427. áprilisi keltezéssel. (Uo.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 249. (Bogdan után, a román közlések felsorolásával, román fordításban is.) – Az oklevél helyesebb kelte: 1429. febr. 18. e. Lásd Z–W. IV. 373., német fordításban is. (Uo.)
- 446 Máj. 1. Brassó. Zs. András zalavári apát(ság kormányzója) érdemeiért és az ország hasznára Zalavár birtokon két sokadalom (*nundinas seu forum annuale*) tartását engedélyezi, az egyiket úrnapiján, a másikat Péter és Pál apostolok ünnepén (jún. 29.), ugyanazon feltételekkel, amelyek a királyi városokban és falvakban tartott vásárokon szokásosak. – Zala vm. II. 455. (Átirta I. Mátyás király 1474. jún. 21-i oklevelében, amelyet ártirt II. Lajos király 1526. ápr. 5-i oklevelében. ZML 29, Zalavári konvent mlt. 1-1-13. – DF 253855., fol. 3r–v) – Pannonh. rendt. VII. 544., reg. – Bilkei: Zalai regeszták 47/86. sz. – Weisz: Vásárok és lerakatok 174., eml.
- 447 Máj. 1. Zs. néhai Eberhard és utódja: János zágrábi püspökök érdemeiért, valamint a János püspök által a török betörések miatti hadjáratok céljára, az ország szükségére személyesen a hadbavonuló Zs.-nak kölcsönzött 14000 aranyforint fejében Nagykemlék királyi castrum-ot *cum consensu Barbarae consortis et procerum* eladja János püspöknek azzal a feltétellel, hogy ha az ország védelmére a várra szüksége lenne, a kölcsön visszafizetésével csak maga Zs. visszaválthatja *idque ob singularem causam conservationis cellarii regii in Sclavonia*. Az oklevelet Garai Miklós nádor és Pálóci Mátyus országbíró is megerősítette pecsétjével.¹ – Kercselich: Hist. eccl. Zagr. I. 163. (A forrás feltüntetése nélkül.) – Fejér X/6. 924. (Kercselich alapján, de 1428. évi dátummal.) – Lukinović VI. 229. (Az előbbi közlésekkel teljesen egyező szövegű² újkori protokollumbejegyzés, amely szerint az oklevél a császmái káptalan ismeretlen dátumú átírásában maradt fenn: Zágrábi kápt. lt., Protokoll 860, Marcelovičevi regesti, pag. 120., e kiadás szövege évi dátumot nem tartalmaz.)

¹ Engel Pál szerint a várat Albeni János zágrábi püspök 1428-ban váltotta magához (Arch. 1301–1457. I. 371., de Fejér kiadására hivatkozik). ² Az idézett szövegrészben ebben *regii* helyett *regalis* szó áll.

- 448 Máj. 1. (Bude, in Phil. et Iac.) Zs. a garamszentbenedeki konventhez / a sági konventhez / Bars megye hatóságához. Elmondták neki Bathmonstra/Bathmonostora/Batmonostora-i Thuthus/Thethes/Thewthws (dictus) László fiai: János¹, László, Miklós és György nevében, hogy Wethes/Vetes/Vethes-i Jakabnak, György esztergomi érsek Fornad-i officiálisának a familiárisai Györggyel, Pethw/Pethew/Pethew-vel, Fassangh/Fassangh/Fassang Lászlóval, meg Imrével és Tamással, valamint az érsek más Fornad-i jobbágyaival és népeivel együtt fegyveresen a panaszosok Kerekwydvar/Kerekodwar/Kerעדvar nevű birtokára törve ottani jobbágyaik összes barmát és juhát elhajtották, az azokat kereső egyik jobbágyukat elfogták és csak 5 új forintért engedték szabadon, továbbá az Wdward/Odward/Udvard oppidumban tartott hetivásáron Alch/Alch/Olach (dictus) László nevű jobbágyuktól egy eke vasból való alkatrészeit (instrumenta ferramenta) hatalmaskodva elrabolták a panaszosok igen nagy kárára. Ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat / egy vagy két emberüket az igazság kiderítésére², akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Ladislaus de Derslen/Dereslen, Michael de Endred, Ladislaus de Zoda, Bartholomeus de predicta Derslen,³ Georgius de Derslen predicta, Ladislaus f. Petri de Malosy⁴.

Átírta: 1) a garamszentbenedeki konvent 1427. máj. 17-i jelentésében: 524. DL 80096. (Zichy cs., zsélyi 213–2071.) – 2) a sági konvent 1427. máj. 14-i jelentésében: 517. DL 80092. (Uo. 213–2073.) – 3) Bars megye 1427. máj. 21-i oklevelében: 547. Zichy VIII. 320. (DL 80095. – Uo. 313–2089.) – A szövegben ezek alakváltozatai / jellel elválasztva szerepelnek.

¹ A név a megyének szóló parancslevélből kiszakadt, a többi alapján pótolható. ² Az ezt követő rész értelemszerűen csak a konventi példányokban szerepel. A megyének saját vizsgálata eredményét kellett jelentenie. ³ A név csak a garamszentbenedeki példányban szerepel. ⁴ Az utolsó két név csak a sági példányban szerepel.

- 449 Máj. 1. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előtte Sámsondi András fia: János felesége: Erzsébet (nob.), aki Kristóf leánya – a maga és kiskorú leányai: Márta, Klára és másik Klára nevében és terhükkel, de ügyvédvalló levél nélkül –, továbbá Erzsébet carnalis testvére: az Oroszfáján lakó Bálint fia: János, aki Nagyfülpösi Mihály fia: néhai Tamás leánya: néhai Ilona fia – szintén a maga és fia: Péter nevében, annak terhével, de ügyvédvalló levél nélkül –, majd a következő bevallást tették: szükségük miatt a Kolozs megyei Faragó birtokban lévő, őket vétel címén illető fele részüket, amely Faragói néhai Jakab fia: néhai Imréé volt, és amely nyugat felől egy kúttól kezdve a patak mindkét oldalán a falu végéig tart, a falu közepén fekvő fél halastóval és a birtokrész minden haszonvételével és tartozékával együtt 200 aranyforintért eladják Somkerek-i Erdélyi Antalnak és örökösének szavatossággal. Az alvajda az oklevelet autentikus függőpecsétjével megerősítve a vevőnek adta ki. – Teleki I. 500. (DL 74027. – Teleki cs., marosvásárhelyi.)

- 450 Máj. 1. Az erdélyi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Demsusi Musina, és felhatalmazta Kelemen alpestesi nemest és a familiárisát: Mari nyireisi vlachot, hogy Szézsármái Farkas Jánostól és Almakeréki Apa fiától: Györgytől, valamint Szentkirályi Bolgár (dictus) Istvántól a káptalan másik oklevele értelmében neki e határnappal (máj. 1.) járó 40 juhot és egy 12 forint értékű lovat átvegyenek, és erről a káptalan előtt a nevezetteket nyugtassák. – Teleki I. 502. (DL 74028. – Teleki cs., marosvásárhelyi.) – Țara Hațegului 77., reg. (Uo.)
- 451 Máj. 1. (7. die f. VI. p. pasche) Péter jászói prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Zs. márc. 20-i parancsa (299) értelmében Varbolcz-i [...] (dictus) János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Péter frater presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők húsvét ünnepe utáni pénteken (ápr. 25.) kimentek Mocsolya (dictus) Györgynek a Torna megyei Nenke birtokon lévő részére, majd a szomszédok és határosok jelenlétében iuxta premissam regiae baronumque regni et prelatorum deliberationem formam ellentmondás nélkül bevezették abba Kőszeg-i Jakab fiait: Lászlót és Jánost, majd iktatták azt részükre királyi adomány címén örök birtoklásra. A privilégiumukat autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg.
- Olvashatatlanságig kifakult, szakadt, hiányos hártován, selyemzsinóron függőpecséttel. Mellette 19. századi egyszerű másolata. DL 75869. (Szathmáry-Király cs.) – A kivonat a másolat és Bándi Zsuzsanna regesztája alapján készült.
- 452 Máj. 1. Péter jászói prépost és a konvent bizonyítja, hogy Pálóci Mátyus országbíró tárgyalást tartalmazó oklevele értelmében Ábrányi Péter fiának: Balázsnak máj. 1-jén tizenkettőmagával esküt kellett tennie arról, hogy az egri káptalan ábrányi jobbágysai által lekaszált szénát és betakarított zabot saját familiárisaival egyes években nem hordta el. Ábrányi Balázs az esküt a mondott időpontban előttük társaival együtt letette. – Zichy VIII. 322., máj. 8-i kelettel. (DL 80090. – Zichy cs., zsélyi 214-C-143.)
- 453 Máj. 1. A váci káptalan emlékeztül adja, hogy Zs. febr. 14-i oklevélkeresztő parancsa (162) értelmében sekrestyéjükben azaz conservatoriumukban fellelték saját, privilegialis formában 1282-ben kiállított fassionalis oklevelüket (Fejér VII/5. 454.), majd ép és hiteles voltáról meggyőződve azt teljes szövegben átírják. A privilégiumukat autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg, a kérvényező (Megyeri János fia:) Antal, (Gergely fia:) János, továbbá Péter és Miklós számára kiadták, az eredeti oklevelet pedig ismét conservatoriumukba helyezték vissza. Méltóságsor: Péter prépost, Barnabás olvasó-, György éneklő-, másik György őrkanonok, Mihály nógrádi, másik Mihály pesti, György(!) szolnoki, András(!) csongrádi és Bereck szigetfői főesperes.¹ – Fejér VII/5. 453. és X/6. 908. (A Gorove Lászlónál volt eredetiből; eredetije lappang.)
- ¹ A szolnoki főesperes neve helyesen Gergely, a csongrádié Ádám (C. Tóth: Váci arch. 14., 17.).
- 454 Máj. 1. (in Zenpeter, f. V. p. Georgii) Nomar-i László és Chycher-i Ormos (dictus) János borsodi alispánok és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy azt a pert, amelyet Pastoh-i comes fia: ifj. (minor) Jakab egyfelől, másfelől Velesdi¹ Kever (dicti) László és Jakab között az ő levelük értelmében György-nap utáni csütörtökön zajlik, mivel a comes fia: Jakab nevében és terhével megjelenő Vas János vállalta, hogy Kever Lászlóval és Jakabbal egyezséget hoznak

létre, ezért statu in eodem 15. napra halasztják azzal, hogy ha nem jönne létre az egyezség, akkor hat márkában lesz elmarasztalva a mondott Jakab. – A hát-lapon alul: solvit.

Papíron, három záró gyűrűspecset nyomával. DL 11906. (NRA 75-19.)

¹ Az áthúzott „Papi” után írva.

- 455 Máj. 1. (Nitrie, 4. die f. II. a. inv. crucis) Emeke-i János nyitrai alispán és a szolgabírák Zs.-hoz. Ápr. 22-i parancsa (410) értelmében a vizsgálat elvégzésére kiküldték maguk közül Terezmel-i Demeter szolgabíró, aki visszatérve elmondta, hogy ő a Szent Kereszt megtalálásának ünnepe előtti hétfőn (máj. 1.) kiment Nyitra megyébe, majd mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudta, hogy minden a panasz szerint történt. – A hátlapján közepén alul: non.

Papíron, hátlapján három gyűrűspecset nyomával, illetve töredékeivel. DL 59111. (Forgách cs.) – A hátlapon 16. századi írással: 1427° anno Petrus Forgach scriptus magnificus.

- 456 Máj. 2. (Bude, f. VI. p. Phil. et Iac.) Zs. a pozsonyi káptalanhoz. Elmondták neki Vertes/Werthes¹-i János fia: Miklós nevében, hogy ő zálogjogon be akar kerülni Alephanth-i János fia: Miklós Pozsony megyei Mayteh-i teljes birtokrészének birtokába, kivéve annak saját kúriáját. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őt abba és iktassa részére minden haszonvételeivel és tartozékával együtt zálogjogon birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Symon f. Ladislai de Dynnesmached, Emericus f. Michaelis de Negwyssya, Thomas de Spaczya, Nicolaus Zomor de Wyfalw, Ladislaus de Zaz, Benedictus de Pethyen, Iohannes Vethes de dicta Maytheh.

Papíron, zárópecset nyomával. Pozsonyi káptalan orsz. lt. 3-8-21. (DF 225857.) – A hátlapján keresztben káptalani feljegyzés, amely szerint Wifalw-i Zomor Miklós királyi ember Lőrinc Dyosig-i plébános jelenlétében olajbafótt Szent János ünnepét követő szerdán (máj. 7.) az iktatást ellentmondás nélkül elvégezte.

¹ A külzeten lévő címzésben.

- 457 Máj. 2. Cilli. Cillei Hermann gróf bizonyosságlevele néhai fia, Hermann felesége, Beatrix grófnő részére annak a 4000 forintnak az átadásáról, amelyet még Beatrix atyja, Ernő bajor herceg ígért meg leánya hozományának részeként. – BHStA, Geheimes Hausarchiv, Hausurkunden Nr. 371. (Az oklevél ismeretét Péterfi Bencének köszönjük.)
- 458 Máj. 2. (6. die dom. Quasi modo geniti) A nyitrai káptalan Zs.-hoz. Ápr. 22-i parancsa (410) értelmében Lapas-i Bálint királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Jakabot, a Szent Ilona-oltár oltárosát, karbeli presbitert, akik visz-

szatérve elmondták, hogy ők Quasi modo geniti vasárnapon (ápr. 27.) kimentek Nyitra megyébe, majd mindenkitől, nemesektől és nem nemesektől meg más bármilyen állapotú megyebeli emberektől, különösen Belaad birtok szomszédjaitól és határosaitól, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy Tompa Péter valóban mindent és úgy követett el, ahogy azt a pannaasz tartalmazza.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 59112. (Forgách cs.) – A hátlapján alul más kézzel: *solvit VI den(arios) termini.*

- 459 Máj. 3. (in opido Zenthgywrgyh vocato terre Siculorum nostrorum partium nostrorum Transsilvanarum, sab. p. Phil. et Iac.) Zs. emlékezetül adja, hogy Gregoryowcz-i és Tetachych-i Thewruk (dictus) György fiának: Gergely mesternek, titkos kancelláriája ítélőmesterének ifjúkora és a királyi kúriába való kerülése óta tett számos hűség és fáradhatatlan szolgálatáért, különösen a különböző háborúkban – primum contra Turcos pro recuperatione portus Danubii, demum vero versus dictum regnum nostrum Bohemie pro extirpandis Huzitis, nostre maiestatis notoriis infidelibus, hereticam pravitatem per condam Iohannem Huz, publicum hereticum in sacro Constantiensi concilio condempnatum predicatam et dogmitizatam, nunc in eodem regno nostro Bohemie paterno, proh dolor, pululantibus, fiventibus et dirigentibus, ecclesiasque Dei diruentibus, Christianique fideles catholicam fidem fventes sine misericordia opprimentibus – tanúsított, a Zágráb megyei Gregoryowcz, Kervavezolze és Tergovischye másképp Banyetergovischye birtokokban rejlő totum et omne ius nostrum regium – amely birtokok már Gergely kezén vannak, mivel bizonyos Gregoryowcz-i nemesek a hűtlenség vétkébe estek, így ő a koronára szállt Gregoryowcz és Kervavezolze birtokokat egy korábbi adománylevelében már Gergely mesternek és általa Tetathych-i szintén Thewruk (dictus) Simon fiainak: Istvánnak és Lászlónak adományozta –, mivel néhai Tergovischye-i Marchycha asszony (nob.) fia: néhai Péter, illetve Mlacha-i Tatar (dictus) Miklós fia: Pál deák, aki szövetkezett a boszniai felkelőkkel, különösen Raden (dictus) Pál fiával: néhai Péterrel; Tergovischye-i Péter pedig és az említett Gregoryowcz-i nemesek a velenceiekhez csatlakozva követtek el hűtlenséget, és emiatt birtokaik azok minden jogával, haszonvételével és tartozékával együtt a koronára szálltak, ennek révén ő a három említett birtokban lévő királyi jogot Gergely mesternek, illetve Istvánnak és Lászlónak, továbbá rajtuk kívül patruelis rokonaiknak: szintén Thewruk (dicti) Wahta fiának: Tamásnak, Stoyko fiának: Dénesnek és e Stoyko fia: György fiának: Miklósnak, továbbá osztályos atyafiaiknak: Tetachych-i Zoranyth (dictus) Stepan fiainak: Károlynak és Istvánnak, valamint örököseiknek és utódaiknak adományozza ex certa nostre maiestatis scientia prelatorumque et baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro örökjogon és visszavonhatatlanul birtoklásra salvis iuribus alienis. Az oklevélről annak visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. –

A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: Relatio Stephani de Aran aulici regii. – Az előoldalon balra alul: Lecta et correcta. TB.

Hártyán, a szöveg élén kiemelt és díszített *Nos Sigismundus* szavakkal, hátlapján a nagypecsét nyomával. DL 38515. (Frangepán cs.) – A hátlapon a jobb alsó sarokban fejjel lefelé: *super Gregoriowcz, Krevavezaze et Banyetergovysthye.*

- 460 Máj. 3. (in Zenthgyurgyh terre nostre Siculorum, in inv. crucis) Zs. a császári káptalanhoz. Elmondták neki Thamasouch-i néhai Zaaz Mátyás fia: János nevében, hogy Prodivyz-i Wrdugh (dictus) István fia: Miklós az elmúlt évi úrnapija előtti kedden (1426. máj. 28.) kiküldve Themerye-i Mátyás fia: László és Besseneu (dictus) Imre várnagyokat, Frychouczi-i Demeter fiát: Benedeket, Malykouczi-i Benedek fiát: Miklóst, Zrubernicz-i Györgyöt, Listakowich Györgyöt, valamint más népeit és familiárisait a panaszos Jaworouch és Babschyna nevű birtokaira, az ottani officialist: Kamarcza-i Bexe fiát: Mártont kegyetlenül, félholtra verve hátrahagyták, a lovát, amelyen ült, nyíllövessel megölték, továbbá meg akarták ölni a vicebánok és körösi ispánok emberét: Simont, aki Cillei Hermann szlavón bán és zagorjei gróf parancslevele értelmében el akarta tiltani Wrdugh Miklóst Jaworouch birtok elfoglalásától, ugyanakkor Simon két familiárisát olyan súlyosan megsebesítették, hogy egyikük meghalt, potentia mediante az ő igen nagy kárára. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg Miklóst János ellenében a szlavón bán körösi széke elé alkalmas időpontra, meghagyva neki jobbágysági és birtoktalan familiárisai előállítását is; közöttük függő pert nem véve figyelembe; minderről a káptalan a szokott módon ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Martinus f. Stephani dicti Bexe de Capolna, Iacobus f. eiusdem, Georgius f. Stephani dicti Ravaz de Kamarcza, Benedictus f. Anthonii de Plavnichamelleke, Thomas f. Moris de dicta Capolna, Iohannes f. Andree de Tapolczamellekezenthgyurgh.

Átírta a császári káptalan 1427. júl. 2-i oklevelében: 742. DL 102033. (Batthyány cs. lt., Miscellanea 87, Croat. 22.)

- 461 Máj. 3. (6. die f. II. p. Georgii) A vasvári káptalan Garai Miklós nádorhoz. Tudja meg, hogy ápr. 8-i levele (366) értelmében Bodyzlo-i Balázs nádori emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, György karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők György-nap utáni hétfőn (ápr. 28.) kimentek Vas megyébe és mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt.

Papíron, a hátlapján pecsét darabkáival. DL 43701. (Múz. törzsanyag, Vétel 1881.)

- 462 Máj. 3. (in Rennuk, 2. die f. VI. p. Phil. et Iac.) Nos Benedictus de Bedefalva et Michael de Gyumerew vicecomites et iudices nobilium sedis iudicarie de Ren-

nuk comitatus Zaladiensis memorie commendantes, quod constitutis nobis et unacum provincie nobilibus feria sexta proxima post festum Beatorum Philippi et Iacobi apostolorum (máj. 2.) in dicta sede iudiciaria iudicialiter ad faciendam cuilibet querulanti iudicium consedentibus megjelent előttük Tasnad-i (dictus) Miklós frater, pálos remete László fraternek, a Jenew-i Szent Mária Magdolnakolostor vikáriusának és a kolostor többi szerzetesének a nevében, majd tiltakozott az ellen, hogy Papa-i Antal fia: György meglefedkezve arról, hogy a kolostorral szembeni hatalmaskodása ügyében a Zalai megyei Fylefelde föld, illetve ennek tartozékai és haszonvételei miatt ötvenedmagával leteendő esküt Garai Miklós nádor és János (magn.) kérésére elengedték neki, és arról, hogy megígérte, hogy e föld miatt nem háborgatja őket, most e földet vagy prédiomot, amelyet a kolostor jog szerint birtokol, újra potentialiter megpróbálja megszerezni azzal, hogy a Chatar-i apátnak 50 forintot¹ fizetett és a pálosokat halállal és más károkozással többször is fenyegeti a kolostor és a szerzetesek igen nagy kárára. Ezért eltiltják őt és bárki más annak elfoglalásától és használatától.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 43700. (Múz. törzsanyag, Véghely-gyűjt.) – A hátlapon keresztben későbbi kézzel: *prohibitoria contra Georgium de Papa*. – Pannonh. rendt. XII/B. 260., tartalmi ismertetés. (Uo.)

¹ Az összeg a szövegben betűvel kiírva, majd utána alápontozva és kihúzva: C.

- 463 Máj. 4. (dom. p. inv. crucis) Az egri káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Sajonemphy-i Beken László fia: Benedek – a maga megosztályos atyafiai: Péter, Pelbárt¹, Tamás, Miklós és Pál nevében – majd eltiltotta Zs.-ot a Borsod megyei Ratholthelke prédiomuk, valamint Sayonemphy, Czentherfalwa és Baba birtokaik eladományozásától, illetve mindenki más, különösen Wgfalwa-i Wg fiait: Lászlót, Mihályt és Jakabot, továbbá Beel-i Gergelyt, Andrást és Lászlót attól, hogy az említett birtokokat a maguk számára kieszközöljék, vagy bármilyen módon azok birtokába kerüljenek és azokat használják.

Papíron, hátlapra nyomott pecsét darabjaival. Kassa város lt., Archivum secretum, Bekényi U-10. (DF 269814.)

¹ A szövegben *Pelbardi* alak helyett tévesen *Plebardí* forma szerepel.

- 464 Máj. 4. Váralja. Kusalyi László kötelezi magát, hogy amennyiben a Bátmonostori Töttös Jánossal közösen behajtott kamarahaszna adó összege rablás vagy tűz miatt megcsappanna vagy elveszne, Zs. vizsgálata esetén a rá eső részt megtéríti. – Zichy VIII. 322. (Papíron, a szöveg alatt zöld viaszba nyomott szinte ép gyűrűspeccsével. DL 80089. – Zichy cs., zsélyi, 213-2074.)

* Máj. 4. Ulászló lengyel király oklevele a határmegállapításra kiküldött biztosok meghatalmazásáról. – Óváry 103/353. sz. (Moszkvai levéltár megjelöléssel.) – Az oklevél helyes kelte: 1427. máj. 5. Lásd 468.

- 465 Máj. 5. (f. II. p. inv. crucis) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Wech-i Barnabás felesége: Ágnes (nob.) – aki Buthka-i Miklós fia: néhai István leánya – majd a következő bevallást tette: mivel Bwthka-i – az említett – Miklós fia: Márton, valamint ennek fiai: András, Pál, Bereck és Mihály kiadták neki az atyja birtokaiból via nature et de huius regni Hungarie ritu et consuetudine járó leánynegyedet ad partem et portionem dumtaxat suam, ezért nyugtatja őket erről.

Alul hiányos hártján, díszes kezdő N betűvel, a hátlapján pecsét nyomával. DL 66882. (Dessewffy cs., margonyai.)

- 466 Máj. 5. (12. die Georgii) A nyitrai káptalan emlékezetül adja, hogy azt a határjárást, birtokbeiktatást és köztudományvételt, amelyet a Zwnyogvar prédiüm és Suptormoch föld között Pálóci Mátyus országbíró bírói intézkedése értelmében a Belagh-i Tompa mint felperes, valamint Pecz-i Sinka és Apon-i Nikusius mint alperesek közötti perben az ott megnevezett királyi emberek egyikevel György-nap 15. napján kellene foganatosítaniuk, de regio litteratorio edicto nobis pro parte dicti Tompe, eo quod ipse cum magnifico Petro Cheh de Lewa alias magistro agazonum regalium, domino suo apud regiam maies-tatem in partibus Transsilvanis in certis regiis et regni arduis expeditionibus foret constitutus, allato, statu in eodem Jakab-nap nyolcadára elhalasztják.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 43702. (Múz. törzsanyag, 1897-13.) – A hátlapi pecsét alatt ugyanazzal a kézzel: *Tompa*.

- 467 Máj. 5. (f. II. a. Ioh. a. port. Lat.) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Mathefalva-i Lórinç fia: László özvegye: Hedvig (nob.) egyfelől, másfelől Mathefalva-i Gergely fia: Péter, Parvus György fiai: Antal és Jakab, valamint Szaniszló fia: János, majd az özvegy a következő bevallást tette: mivel a nevezettek super iure suo dotalitio ac rebus paraffernalibus ipsorum de bonis et rebus ac portione possessionaria in ipsa Mathefalva habita sibi de regni laudabili et approbata consuetudine per mortem dicti Ladislai, domini et mariti sui provenire debentibus et concernentibus sufficientem fecissent, impendissent satisfactionem, ezért erről a mondottakat nyugtatja.

Papíron, hátlapján pecsét nyomaival. DL 39727. (Petróczy cs.) – Lev. Közl. 8. (1930) 241., reg.

- 468 Máj. 5. Medyka. II. Ulászló lengyel király, mivel ő maga személyesen nem tud megjelenni a közte és Zs. római és magyar király, illetve országaik bizonyos részei közötti határok megállapításán és kijelölésén, teljes körű felhatalmazást és külön megbízást ad küldötteinek: Jan włoclaweki püspöknek, Sędziwój Ostroróg poznańi, Maciej z Łabiszyna breszti, Jarand z Grabia inowroclawi vajdának, továbbá a név szerint felsorolt poznańi, kaliszi, kameneci és bydgoszczi várnagynak, a poznańi és kaliszi alkamarásnak, továbbá a poznańi bírónak, valamint a gnieźnói prépostnak, a gnieźnói főesperesnek és a poznańi helynöknek, hogy az említett határok megállapításában, illetve az egyes

határpontontok kijelölésében és felállításában és bármely más ehhez kapcsolódó és szükséges kérdésben eljárassanak, egyúttal ígéretet tesz arra, hogy az említett faktorok, azaz küldöttek által hozott döntéseket örökérvényűeknek tartva teljességgel elfogadja. Privilégiumát függőpecsétjével erősítette meg. – A szöveg alatt jobbra: *Relatio venerabilis Stanislai Czolek, regni Poloniae vicecancellarii.* – Mon. Pol. XII. 203. (AGAD, Archiwum Korone Krakowskie, Documenty pergaminowe, 5568. – DF 289000.) – Fontes Memoriae Hung. II. 104. (Uo.) – Codex dipl. Poloniae II/2. 842. (Varsaviensis Tabularii publici regni Poloniae Nr. 93.) – Fejér X/6. 897., reg. (Apud Sommersberg, loco citato 82.; tévesen „Illodica” keletellyel, és a birodalmi helyett a magyar határra való vonatkoztatással.) – Inventarium 24., reg., csak évi kelettel. (1682-ben a krakkói királyi levéltárban.) – Óváry 103/353. sz., reg., 1427. máj. 4-i keltezéssel, a magyar határra vonatkoztatva (Moszkvai levéltár megjelöléssel.) – Mon. Pol. VI. 769., máj. eleji keltezéssel. (Prágai egyetemi kt. másolati kötete, Nr. 6-A-7, fol. 173r., keltezetlen, rövidített iratminta a meghatalmazottak nevei nélkül.)

- 469 Máj. 6. Szentgyörgy, Erdély székelyföldi részén. Zs. az erdélyi káptalanhoz. Elmondta neki Gáti néhai András fia: Demeter a saját és osztályos atyafia: Vingárti Geréb János nevében, hogy a nevezett János és az ő atyja: néhai András abban a perben, amelyet Somkeréki Antal, Suki János és Zsombori János az erdélyi vajdák előtt indított ellenük az erdélyi részeken fekvő Vingárt más néven Chibay, Chata más néven Gorbó, Veresegyház, Gergelyfája, Drassó, Ringelkirch, *Halhthotelek* más néven Bencenc, Vynchench más néven Rehondorph és Demeterpataka birtokokban lévő részek miatt, mivel nem tudták ezekre vonatkozó, alkalmilag elidegenített okleveleiket bemutatni, a nevezett felperesek a terminusok kimerítése révén végleges ítéletet nyertek, és ennek érvényével az ő felsorolt birtokokban lévő részeit elfoglalták és maguknak iktatták, és azóta is kezükön tartják jövedelmekkel együtt. Minthogy azonban Geréb János és Demeter az utóbbi által újabban fellelt oklevelekkel bizonyítani tudják a nevezett birtokrészekhez való jogukat, ezért jogorvoslatot kértek tőle. Ezért királyi hatalma teljéből és különös kegyből megengedte Demeternek és Jánosnak, hogy az ellenük hozott ítélet és az utána következő bármilyen eljárás ellenére újból bemutatassák birtokjogaikra vonatkozó összes oklevelüket a nevezett Somkeréki Antallal, Suki Jánossal és Zsombori Jánossal szemben. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike idézze meg a pernyertes felpereseket az ítéletlevelük és a birtokjogaikra vonatkozó okleveleik bemutatására Keresztelő Szent János születése ünnepének nyolcadára az erdélyi vajda színe elé, meghagyva nekik egyúttal, hogy távolmaradásuk esetén is intézkedik a vajda a perben; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Oklevelét elolvasása után adják vissza a felmutatójának. Kijelölt királyi emberek: Fahídi Horvát,¹ Gáldtői Péter, Szucsáki Miklós, Felsőbolyai Tamás, Hosszúteleki István. – A szöveg élén jobbra és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis.* – Z–W. IV. 285. (DL 11908. – MKA Acta Transsylvanica, 14-1.) – Fejér XI. 489., reg., napi kelet nélkül. – 16. század eleji egyszerű kivonata a Brandenburi György örgróf magyarországi birtokairól vezetett oklevéllajstromban (*Substantialis signatura certarum quarumpiam litterarum...*): Staatsarchiv Nürnberg, Brandenburi lt., Brandenburger Literalien 1085, (DF 267426.) fol. 28v–29r.

¹ A keresztnév kimaradt az oklevél szövegéből.

- 470 Máj. 6. (10. die Quasi modo geniti) A zobori konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy márc. 15-i parancsa (278) értelmében Kyselesen-i Antal fia: István királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, János fratert, akik visszatérve elmondták, hogy ők Quasi modo vasárnapon (ápr. 27.) kimenve a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasza szerint történt.

Felül szakadt, hiányos papíron, zárópecsét darabjaival. DL 59113. (Forgách cs.)

471 Máj. 6. Universis et singulis p[re]latis, baronibus, proceribus, civitatibus, castellanis, liberis villis ipsarumque rectoribus et gubernato[r]ibus universis, ad quos presentes litteras pervenerint, dominis, fratribus et amicis nostris honorandis Stephanus Dei gratia d[omi]n[us] Rascie et dominus Servie debite amicitie incrementum pleno cum amore. Vestre noverint dominationes, fraternitates et amicitie, quomodo serenissimus princeps, dominus Sigismundus, Dei gratia Romanorum ac Hungarie etc. rex ex largiflua sue maiestatis clementia inter alias prerogativas nos et civitatem nostram sub castro nostro Mwnkach vocato, similiter Mwnkach vocatam tali gratia speciali dilexit, ut in festo Beatorum Cosme et Damiani martirum singulis annis forum liberum seu nundine infra spatium quindecim dierum in dicta civitate celebrar[e] d[omi]n[us] et nosque etiam per alias litteras nostras id ratificando confirmavimus, qua pro re¹ vestras petimus dominationes, magnificentias, fratres et amicitias per presentes diligenter, quatenus universos et singulos vestras homines mercato[re]s et alias quosvis ad dictum forum seu nundinas [veni]entes² libere et pacifice permittatis eosdemque ab [universis] impetitoribus protegentes defendemus, ut etiam tenemur, et vos in litteris eiusdem domini nostri et vestri regis litteris gratis³ clarius videbitur contineri⁴ et hoc ipsum regia maiestas et persequens nos per loca et civitates in foris seu nundinis publice et manifeste commissimus facere, proclamare,⁵ scientes, si feceritis hec nostra ad vota, nobis in hiis singularem exhibebitis complacentiam. Valet in Christo, qui vos [serva]re dignetur tempora per longeva. Scripta in Nekadem,⁶ in festo Beati Iohannis ante portam Latinam, anno millesimo quadringentesimo vigesimo septimo.

A hajtásoknál szakadozott, kissé hiányos papíron, szöveg alá nyomott vörös színű gyűrűpecsét töredékeivel. Munkács város lt. 3. (Kárpátaljai Területi Állami Levéltár, Beregszászi fiókintézet, 1589. fond: Munkács város főbírájának iratai, 1. opisz: Királyi rendeletek és oklevelek, Váry László okmánykollekciója, nr. 4.) – Sas: Szabadalmas Munkács 128/3. sz., reg. – 19. századi teljes, az oklevél jobb állapotáról készült, de helyenként pontatlan, Váry László levéltárnok által készített másolata uo. nr. 62., pag. 2. – Az oklevél a DL–DF-adatbázisban nem szerepel. – Az oklevél ismeretét Péterfi Bencének, fényképfelvételét Szabó András Péternek köszönjük.

¹ A másolatban: *quapropter*. ² A másolatban: *volentes*. ³ Előtte törölve: *gr*. ⁴ A másolatban tévesen: *contentum*. ⁵ A másolatban tévesen: *proclamari*. ⁶ Nekudim, vár Szerbiában, Smederevska Palanka területén (Arch. 1301–1457. II. 375.).

472 Máj. 6. Róma. Újkéri (*de Wyquar*) András fia: Jakab, az egri egyházmegyei Olvod-i Mindenszentek-egyház plébánosa kéri a pápát, hogy mentse fel az irregularitas alól, amelyet azzal vont magára, hogy egyszer mise után négy csecsemőt megkeresztelt, az ötödiket viszont nem keresztelte meg egyrészt a hideg miatt (más lehetséges értelmezésben: saját tunyasága miatt), másrészt mivel a csecsemővel együtt nem vitték neki ottani szokás szerint a keresztelésért fizetségként járó egy pár tyúkot és egy kenyert, a csecsemő pedig megkeresztetlenül meghalt. – A pápa megadja a felmentést, de a kérvényezőnek penitenciát kell tartania. – Lukács I. 933. sz. (Reg. suppl. vol. 212, fol. 208v.) – Bónis: Szentszéki reg. 2276. sz. (Lukács után; a plébánost Újváriként, a plébániát ónodiként hozva, az azonosítás bizonytalanságára lásd Mező: Patrociniumok 351.)

473 Máj. 6. Róma. Szalárdi László fia: János frater, bátai választott és megerősített apát kéri a pápát, hogy őt újból nevezze ki a pécsi egyházmegyében található bátai Szent Mihály bencés apátság apátjává, miután a javadalomtól Szanai Pál volt apátot kihágásai és bűnei miatt György esztergomi érsek megfosztotta, majd őt akkor mint somogyvári apátot a bátai konvent egyhangúlag megválasztotta, és e választást Zs. mint az apátság patrónusa is megerősítette, mindezek révén pedig a monostor lelki és világi kormányzatának egyaránt birtokába jutott. Kéri tehát a fentiek szilárdabb jogérvénye miatt a megfosztás, választás és megerősítés pápai megerősítését; a javadalom évi jövedelme a 80 tours-i kis fontot nem haladja meg. – A pápa ezt és még két következő kérvényt együttesen hagyta jóvá. – Acta Martini 1023. (Reg. suppl. vol. 213, fol. 221r, 222v.) – Lukcsics I. 934. sz. (Uo.) – Sümege: Bata és a Garaiak 275., eml.

474 Máj. 7. e. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg két tervezete Zs. követe: János veszprémi püspök ígervényének (lásd 481) kiegészítésére. 1) Mivel Zs. már többször hiába ígerte segítségét, a püspök hozzájárul ahhoz, hogy a herceg csak június végéig vár Zs.-ra, és ha ezt követően sem érkezne meg, Zs. nevében felhatalmazza, hogy a pápa és a szavojai herceg közvetítésével megállapodást köthet ellenségeivel a helyzet megoldása és a béke érdekében, de ez nem tartalmazhat a birodalom számára káros feltételt. 2) A herceg kész lehetőségei szerint előmozdítani a megállapodást, mivel igen terhes számára ismét hatékonyan háborúzni az ellenséggel. – Kancelláriai fogalmazványok, mindkettőre rájegyezve, hogy a tervezet nem valósult meg: 1) mivel a veszprémi püspök szerint elég a jövőbeli szóbeli felhatalmazás (*Non processit, quia dominus episcopus dixit sufficere, quod verbo concesserit*); 2) *Non processit* (azaz a püspök nem fogadta el a tárgyalás során). – Carteggio II. 148/810–811. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, két datálatlan fogalmazvány.) – DRTA X. 57. és 58. 1. jegyzet. (Uo.)

* Máj. 7. Szövetség Zs. és Filippo Maria Visconti milánói herceg között Velence ellen. – Horváth: Államszerződéses 15/164., eml. – Az oklevél helyes kelte: 1426. júl. 1. Lásd ZsO XIII. 803. sz.

475 Máj. 7. (f. IV. a. Stanizlay) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékeztül adja, hogy személyesen megjelent előttük Palagh-i Domokos fia: Péter – a maga meg Palagh-i János fiai: Mihály, János és Barnabás, illetve Checher-i Ormus fiai nevében –, majd eltiltotta Zs.-ot a Zemplén megyei, prope oppidum Pathak fekvő Olazy birtok eladományozásától, néhai Peren-i Imrét és fiait: Jánost és Istvánt, illetve mindenki mást is attól, hogy az említett birtokot a maguk számára kieszközljék, vagy bármilyen módon azok birtokába kerüljenek és azokat maguk részére iktatassák vagy bitorolják, és egyúttal ellent is mondott mind ezeknek.

Papíron, hátlapra nyomott pecsét nyomával. DL 31436. (Csicsery cs.) – Tört. Tár 1901. 228., reg.

476 Máj. 7. (f. IV. p. dom. Misericordia) Pozsony város tanácsa előtt néhai Hanns Hannstil nagybátyja: Ulrich Ledrer von Höfley perel auf den Andreas Bernhärtil a megboldogult Hanns Hannstil hagyatéka miatt. Ulrich egy oklevélre hivatkozik, amelyben az említett Hans atyjának: az öreg Hannstilnak a végrendelete található, amely szerint fiára: az említett Hannsra és annak feleségére hagyta mindenét olyan kikötéssel, hogy az egyikük halála esetén a másik örököljön, és ha mindketten meghalnának, az utóbb elhunyt rokonai örököljenek.

Andreas Bernhartl úgy érvel, hogy Hanns Hannstil végrendeletében neki hagyta a javait, és Hans nagybátyja: Ulreich csak egy dreyling bort kapott. A törvényszék szerint, mivel Hannstil anyja már korábban meghalt, Andreasnak jog is volt erre, ezért Lederer igényét elutasította.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 205–206. (DF 286772.) – Act. Prot. 211–212.

- 477 Máj. 7. (f. IV. p. dom. Misericordia) Pozsony város tanácsa az előttük megjelent özvegy Margareth Henslin schusterint felmenti egy font megfizetésének kötelezettsége alól, amelyet tőle Peter Franczl von Bartberg követelt néhai férjének állítólagos adóssága miatt, de felperesként nem jelent meg a törvényszék előtt.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 206. (DF 286772.) – Act. Prot. 212.

- 478 Máj. 7. (f. IV. p. dom. Misericordia) Pozsony város tanácsa előtt Mathes Unger, der Dorothee Guntherin, unser mitburgerin apósa pereskedik auf dy vorbenant sein swiger von der Margarethen, irer tachter wegen der Got genad, dy sein hausfraw gewesen ist, annak örökösödési része miatt. A bíró és a tanács a békesség érdekében úgy rendezi az ügyet, hogy Dorothea Guntheryn fizessen Ungernak XII^c den. ader vyer gulden in golt összeget, amivel ennek minden igényét teljesítettnek nyilvánítja, és békességre inti a feleket.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 206–207. (DF 286772.) – Act. Prot. 212.

- 479 Máj. 7. Róma. Pachovia-i János fia: Kozma, egri egyházmegyes presbiter kéri a pápát, hogy adjon számára felmentés azon gyalázatos vétke (*infamie macula*) alól, hogy az egri püspök börtönéből az Apostoli Szék által adott felmentése előtt megszökött. A felmentést amiatt kérvényezte, hogy irregularitást vont magára, hogy több bencés és ágostonos apácával azok klauzúráján belül és kívül közöskült, és egy gyermeket is nemzett. Ezek alól már felmentést nyert. – A pápa jóváhagyja a kérvényt, és az ügyet a lugói püspökre (Fernandus de Palacios pápai referendáriusra)¹ bízta. – Lukcsics I. 935. sz. (Reg. suppl. vol. 218, fol. 159v.) – Bónis: Szentszéki reg. 2277. sz. (Lukcsics után.)

¹ Eubel: Hierarchia I. 328.

- 480 Máj. 7. Róma. V. Márton pápa megbízta az Alet-i püspököt és a passai egyházmegyes bécsi skót bencés monostor apátját, valamint a krakkói székeskáptalan dékánját, hogy hajtassák végre az apostoli palota ügyhallgatója: Martialis Formerii ítéletét, amelyet Bossányi Lőrinc fia: Miklós, az esztergomi egyházmegyei kolosi Szűz Mária bencés monostor apátjának érdekében és a vágújhelyi plébániatemplom volt rektora: János, illetve testvére: András és Perényi Miklós, esztergomi egyházmegyesi laikusok ellenében hozott. Lőrinc fia: Miklós az előző apát: Gergely halálával megüresedett apátságot Zs. bemutatására és a néhai János esztergomi érsek megerősítése folytán kapta meg, és egy ideig birtokolta is a javadalmat, de a nevezett János, András és Miklós az apátság birtokától jogtalanul megfosztották. Az ítélet szerint az apátság tényleges birtokába Lőrinc fia: Miklós visszaiktatandó, a foglalók pedig az általuk beszedett jövedelmeket és a kiadásokat (perköltiséget, összesen 18 forintot) kötelesek megfizetni. – Lukcsics I. 936. sz. (Reg. Lat. vol. 270, fol. 43r.) – Bónis: Szentszéki reg. 2278. sz. (Lukcsics után.)

- 481 Máj. 7. Milánó, a hercegi vár bejáratánál. Közjegyzői oklevél, amelyben Zs. tanácsosa és követe: János veszprémi püspök Zs. nevében ígéretet tesz Filippo Maria Visconti milánói hercegnek, hogy közös ellenségeik, különösen a velenceiek ellen Zs. minden erejével támogatja, megvédelmezi, és 1427. június hónapban legfeljebb 10.000 lovasból álló sereget küld Lombardiába, hogy a hercegi hadakkal egyesülve a velenceiek ellen támadjanak. Ha Zs. személyesen szándékozik hadba szállni, 1427. június hónapban 8000 lovaszt küld, júliusban pedig maga is megérkezik további csapatokkal, és a velenceiek területén táborozik le. Ha Zs. seregeit a velenceiek megtámadnák, a hercegi csapatok kötelesek segítségükre sietni. Sem Zs., sem a milánói herceg nem vonul vissza a másik tudta és hozzájárulása nélkül. Mindennek megerősítésére, illetve a Zs. udvarában lévő hercegi követek által megkötött minden megállapodás megtartására a herceg esküt is tesz a távol lévő Zs.-ot képviselő püspök és a közjegyzők jelenlétében, annak ellenére, ha Zs. a mondott időben mégsem küldene csapatokat vagy valamely elháríthatatlan körülmény és akadály miatt távolmaradna. Az egyezés megtartására mindkét fél: a herceg személyesen, Zs. nevében és felhatalmazásából pedig a püspök kötelezte magát, esküt téve a szent evangéliumokra, majd elhatározva, hogy az oklevelet saját pecsétjeikkel erősítik meg, a közjegyzőket kérték meg ennek írásba foglalására és több példányban való kiállítására. Arenga. – Antonio da Pisa és Donato da Erba közjegyzők záradéka, amely szerint a jelen lévő tanúk az alábbi milánói lakosok: Gaspar vicecomes hercegi tanácsos; Francesco Sforza di Attendolo, Cotignola grófja, a hercegi hadak zsoldosvezére, Zanino Riccio hercegi tanácsos, Francesco Barbavara hercegi titkár. – Osio II. 293. (Milánói lt., Registro ducale C [alias F], fol. 226v–229r, korabeli másolat.) – DRTA X. 53. (Uo., a Registro ducale szövege mellett a Carteggio generale 1432 [Carteggio i atti extra dominium], két másik, datálatlan, közjegyzői záradék nélküli szövegmásolat figyelembe vételével.) – Carteggio II. 148/809. sz. (Uo., két datálatlan másolatból.) – Altmann II. 6903a. sz. (Osio után.) – Századok 41. (1908) 22., eml. (Osio után.) – Horváth: Államszerződések 15/164. sz., reg.
- 482 Máj. 8. (octavo Id. Maii) Zs. emlékezetül adja, hogy felesége: Borbála királyné bemutatott előtte két oklevelet: 1) a saját, 1427. febr. 1-jei, privilegiális formában kiállított és magyar királyi titkospecséttel megerősített oklevelét a királynénak visszaadott javakról, illetve új adományként cserében juttatott bányavárosi jövedelmekről (122), 2) a garamszentbenedeki konvent 1427. ápr. 28-i oklevelét az említett bányavárosi javakba való bevezetésről és azoknak a királyné számára történt iktatásáról (437), amely magában foglalja Zs.-nak a konventhez szóló 1427. márc. 14-i parancslevelét is (273), és kérte, hogy ezeket a saját privilegiális oklevelébe foglaltan írjon át részére. Ezért Zs. a királyné kérésének eleget téve e két oklevelet átírja, és az abban foglaltakat mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ac ex certa scientia nostre maiestatis de prelatorumque et baronum nostrorum consilio prematuro et uniformi decreto eorundem mindenben megerősíti. Privilegiumát függő kettőspecséttel, quo ut rex Hungarie utimur, erősítette meg. Datum per manus ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabienensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii. Méltóságsor: György esztergomi, János kalocsai, Doymus spalatói, András raguzai érsekek, a zárai érseki szék üresedésben, János zágrábi, Dénes váradi választott, Balázs erdélyi, Rozgonyi Péter egri, Henrik pécsi, Kelemen győri, János veszprémi, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hinko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi, Tamás zenggi, János knini választott püspökök, a boszniai, traui, scardonai, sebenicói, nonai, makarskai, fárói püspöki székek üresedésben; Garai

Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán, socer noster carissimus, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Garai Dezső macsói bán, a szőrényi bánság üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamási néhai János vajda fia: László ajtónálló-, Batori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok-, Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi ifjabb István pozsonyi ispán.

Átírta Zs. 1428. júl. 13-i privilegialis oklevelében. HHStA Urkundenabteilung, Ungarische Urkundenabteilung, Rep. 16-85. (DF 287106.) – Ennek egyszerű 16. sz.-i másolata: FHKA, Anhang vermischter ungarischer Gegenstände, Rote Nr. 2. (DF 286271.)

* Máj. 8. A jászói konvent oklevele. – Zichy VIII. 322. (DL 80090. – Zichy cs., zsélyi 214-C-143.) – Az oklevél helyes kelte: máj. 1. Lásd 452.

483 Máj. 8. (8. die 8. diei Georgii). A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy saját másik oklevele tartalmának a végrehajtásához, amely megegyezést és kötelezettséget tartalmaz Markhaza, más néven Ewrhalom birtok határjárását illetően, egyfelől Markhaza-i Gál fia: János Markhaza nevű, másfelől Ewsi Janka fiainak: Simonnak, Györgynek és Lászlónak Palatka nevű birtoka között, amely szerint a két fél közötti megegyezés meghallgatására mindkét fél számára tanúbizonyoságként kiküldték Péter frater presbitert, monostoruk custos-át, aki visszatérve jelentette, hogy a gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe nék 4. napján (1427. febr. 5.) – amely a saját korábbi oklevelük szerint erre határnapként ki volt jelölve – tartott békéltető tárgyaláson az említett János a maga részéről fogott bírácoknak jelölte nobiles viros Iohannem de Swk, Stephanum et Ladislaum filios Gyerew/Gerew de Zamosfalwa et Georgium de Korpad, a nevezett Simon, László és György pedig a maguk részéről Paulum Chereny/Cheleny de Balasfalva, Georgium de Gewcz, Ladislaum et Iohannem Vas dictos de Zentheged/Zenth Egyed választották fogott bírácoknak. Ezek nyolcan maguk mellé véve más becsületes férfiakat, kimentek a korábbi határjárás után fennmaradt vitás területre, és ott meghallgatván a felek érveléseit, megállapították, hogy birtokjogaik tekintetében Janka fiai: Simon, György és László régibb nemesek mint Gál fia: János, azért hosszas tárgyalás és alapos megfontolás után úgy döntöttek, hogy Simon, György és László mindhárman, vagy közülük ketten vagy legalább az egyikük György-nap nyolcadik napján (1427. máj. 1.) a mindkét fél számára kiküldött konventi tanúbizonyoság jelenlétében menjen ki a vitás területre, és összehívva a két birtok, Markhaza és Palatka szomszédait és határosait járják meg a két birtok határait a régi határvonal szerint; ahol szükséges, emeljenek új határjeleket és in una earundem metarum discalciatis pedibus, resolutis cingulis nudisque capitibus et terram super capita eorum levando et generaliter dicendo, prout moris est, super terram te gyenek esküt arról, hogy az általuk mutatott és emelt határjelek mindig a birtok régi és igazi határai, illetve határjelei voltak és hogy az azokon belül lévő terület az ő Palatka birtokukhoz tartozott, és hogy az említett összes pontokat

a felek a korábbi konventi oklevélben megszabott egymásnak fizetendő 50 márka *gravis ponderis*, illetve a bírónak járó 10 márka terhe alatt helyesnek és szilárdnak fogadják el. E döntés alapján és a felek kérésére ismét Péter *frater custos*-t küldték ki mindkét fél számára tanúbizonyoságként, aki visszatérve a felek jelenlétében jelentette, hogy György-nap nyolcadik napján (1427. máj. 1.) a szomszédok és határosok jelenlétében valóban kimentek Markhaza és Palatka birtokokra és a két birtok között fennmaradt vitás területet békés meg egyezés alapján a következő módon határolták el egymástól: *quod primo incepisset/incepissent a plaga meridionali penes Hyntus in planitie et sub pede ipsius montis duas novas metas terreas erexissent; dehinc sursum ad plagam septemtrionalem pergendo unam metam terream posuissent; tandem ulterius¹ ad eandem plagam procedendo in beercz modo simili metam terream cumulassent; abinde/deinde paulisper eundo ad quandam¹ viam publicam, per quam itur ad predictam possessionem Palatka, ipsam viam saliendo duas metas elevassent; deinde/inde directe infra tendendo ad fossatum siccum, cis eundem unam metam erexissent; abhinc ad eandem plagam in prato ulterius transeundo modo consimili metam terream elevassent; inde in ipso prato adhuc procedendo, quasi ad plagam orientalem flectendo et supra tendendo in latere montis unam metam terream cumulassent; abhinc ad eandem plagam orientalem iterum in latere ipsius montis per bonum spatium directe transeundo, in capite alterius montis acialis *Keczkeseel/Kechkeeseel* vocati duas metas terreas erexissent; inde circa unam magnam viam, que tendit versus oppidum Bwza, a parte septemtrionali, que separat inter terram Mykothelke/Mykotelke, Markhaza alio nomine Ewrhalom et Zawa, duas metas antiquas terreas reperissent erectas, quas non renovassent, sed pro certis² metis reliquissent et ibidem terminassent. A konvent erről szóló privilégiumát a felek részére hiteles függőpecsétjével megerősítve adta ki.*

Hártyán, lekopott felületű függőpecséttel. DL 30429. (GYKOL, Centuriae, EE-10.) – Átírták ugyanők 1548. nov. 20-i oklevelükben: DL 36913. (KKOL, Metales M-7.) – Ez utóbbinak az eltérő olvasatai / jellel elválasztva szerepelnek.

¹ A szó az átírásból kimaradt. ² A szó az eredetiből a pecsétbevéágás miatt kiszakadt.

- 484 Máj. 8. (in appar. Mychaelis) A váradi káptalan emlékeztül adja, hogy személyesen megjelent előttük Pethenehaza-i Barnabás presbiter – a maga, uterinus testvére: Máté, valamint patruelis testvérei: István fia: Márton, János fia: Balázs, László fia: Miklós, Jakab fia: Benedek és Péter fia: Gál, illetve valamennyi osztályos atyafia nevében is –, majd voce publica eltiltotta Chaholch-i Lászlót (egr.) és feleségét: Klára asszonyt (nob.), valamint fiaikat és leányaikat a Szatmár megyei Pethenehaza nevű birtokuk határain belül fekvő szántóföldek, rétek, kaszálók, cserjések és egyéb haszonvételek erőszakos elfoglalásától, illetve mindenki mást is attól, hogy bármilyen módon azok birtokába kerüljenek

és azokat használják, valamint egyúttal lege regni requirente ellent is mondott mindezeknek.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 62250. (Ibrányi cs.) – A hátlapon a pecsét alatt: *Pethenyehaza. Non.*

- 485 Máj. 8. Sopron város tanácsa mint választott bíróság ítéletet hoz Hann/Han János és özvegye: Erzsébet közös szerzeményeinek öröklése tárgyában: az asszony ezek fele részét kapja, a másik fele pedig a férjével közös leányának jusson, amelyet az asszonnal közösen bírjanak a leány férjhezmeneteléig vagy haláláig. Mostohalánya, Sunnschein Pál felesége: Dorottya pedig az eladott Hintergassén lévő ház árának, 24 fontnak, illetve a Rosengassén fekvő házért 30 font *weiss geltes* adott szőlőskertnek a fejében készpénzben adjon 5 fontot és 25 tallért, amelyet a tanács előtt Mihálynapig (szept. 29.) le kell tennie. Dorottyának jusson saját édesanyja hozománya: a Weytengrudton lévő szőlő nyolcadrésze, 10 ekealj (jeuchart) szántóföld a Vetelprucknál, egy mezei zöldségekert, egy országút menti, *zu Egrein* fekvő legelő és egy szoknya, továbbá mostohaanyjától kapjon még egy ágyat, egy fejpárnát, két párnát és két lepedőt. Mindezeket felül az asszony a Redler-gyerekek számára adjon a Sachsengrunton lévő, illetve a Stayn-on fekvő szőlőkből egy-egy nyolcadrészt. – Házi II/1. 37. (Sopron város lt. Városi könyv D. 2988. – DF 204421., pag. 56.)
- 486 Máj. 8. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz. Panaszkolja, hogy Zs. Itáliába küldendő birodalmi hadi segítségére már számos alkalommal elmaradt, noha tudja, hogy ő minél hűségesebb, Zs. annál készségesebb a megsegítésére. A Római Birodalom érdekében sokszor tette már kockára saját országát és számos veszedelmet és nehézséget vállalt. Könnyörög, hogy további késlekedés nélkül támogassa. Május hónapból már hét nap eltelt, és még hírt sem kapott arról, hogy Zs. serege elindult volna, noha Zs. követe: a veszprémi püspök ezt megerősítette, és biztatja, hogy a sereg júniusra meg fog érkezni, és ugyanezt írta maga Zs. is a püspöknek küldött levelében. Zs.-nak nem szükséges mentegetőznie, mert Bartolomeo Mosca (császári familiáris) már részletesen elmagyarázta számára Zs. lekötöttségének okait, és ő türelemmel fog várakozni Zs. ígéretének teljesítésére. Mégpedig annál könnyebben, minél gyorsabban megérkezik ez a segítség, mivel mindez a Római Birodalom itáliai helyzetére nézve is jobb. Minden késlekedés veszélyes lehet, és a herceg országának teljes romlását is okozhatja. A hadihelyzet változókéony: neki ugyan sikerült szerencsésen a velenceiektől a Pón leküldött folyami flotta támogatásával elfoglalnia Torricellát és Casalmaggiórt, és csapatai jelenleg Brescellót ostromolják, ám az ellenségei rendezik soraikat, és csapatösszevonásokat hajtanak végre. Júniusig, amikorra Zs. csapatai megérkeznek, remélhetőleg meg tudja védelmezni magát, bár túlerő ellen kell harcolnia. Egymaga áll szemben Velence, Firenze, a mantovai és a modenai ógróf hadaival szemben, és ha alulmarad, a birodalom minden itáliai területe Velence kezére kerül. Zs. ne hanyagolja el a törökökkel szembeni fellépést, és a többi ügyet sem, de ezeket halassa későbbre, mert Itália helyzete sürgős beavatkozást igényel; megfelelő kezelése gyors sikert, győzelmet, dicsőséget és hasznot hozhat Zs. számára, míg a késlekedés csak nehezebbé teszi a feladatot. Ha Itália ügyét megoldja, a többi, másutt jelentkező problémát annál könnyebben tudja majd kezelni. Ezért ismételten kéri, hogy sürgősen küldje csapatait Lombardiába Velence ellen. Végül köszönetet mond a veszprémi püspök által továbbított, az ő méltóságára vonatkozó privilégiumokért, amelyet kellő tisztelettel fogadott, és állhatatosan meg fog szolgálni, valamint birodalmi főkapitánnyá való kinevezéséért. A pápa részéről pedig ünnepélyes módon átadták neki a Római Birodalom sasos zászlóját országa legjelesebb csapatainak kapitányai, tanácsosai és más bárók és nemesek jelenlétében. Erről a hadihelyzet miatt csak szerényebb keretek között, zeneszó nélkül lezajlott ünnepi alkalomról az ő kérésére a veszprémi püspök hosszabban be fog számolni Zs.-nak, ő a maga részéről állhatatosan törekszik Zs. bizalmát megszolgálni, akinek magát és országát ajánlja. – Osio II. 296. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.) – Car-

teggio II. 27/188. sz. (Uo.) – Óváry 103/354. sz. (Uo.) DRTA X. 58. 3. jegyzet, részletek. (Uo.) – Századok 41. (1908) 23., 2. jegyzet, részlet. (Osio után.)

- 487 Máj. 8. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követeihez: Lodovico Sabinihoz és Federico Pezzihez. Másolatban küldi Zs.-hoz a hadisegítség sürgetéséről szóló levelét (lásd 486) – Carteggio II. 27/189. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.)
- 488 Máj. 9. Földvár. Zs. Kizd szék székelyeihez. Torjására királyi civitast vagy oppidumot népeinek panasza szerint öt nemzetségre felosztva adóztatják. Mivel a város egyike a kiváltságos székely városoknak, amelyekből minden székben egy van, tartásukban a kiváltságait, és mindenemű zaklatástól védjék meg. – A szöveg fölött balra (az újkori másolatban): *Relatio Iohannes(!) Jakch comes(!) Siculorum.* – Székely Oklt. I. 122. (Izabella királyné 1557. máj. 18-i okl.-ból, amelyet Báthory Gábor erdélyi fejedelem 1608. jún. 10-i megerősítése tartott fenn. EME Lt., Kemény József gyűjt. – DF 253569., a relációs jegyzetet nem tartalmazza) – Tört. Tár 1889. 745., reg. (Uo.) – Teljes szövegű másolata az erdélyi királyi könyvekben: MNL OL F1 Libri regii VIII. fol. 32r–v. – Újkori egyszerű másolata: Kézdivásárhely város tanácsa, Oklevelek 1. (két példányban, DF 286480.) – Magyar fordítása: Középkori székelység 103–104. (Sebők Ferenc ford., a Székely Oklt. I. alapján.)
- 489 Máj. 9. (Bude, f. VI. p. Ioh. a. port. Lat.) Zs. a pannonhalmi konventhez. Elmondták neki Hedervara-i György (egr.) meg fiai: Ferenc és László nevében, hogy Malomsok-i István fia: Osvát az elmúlt időben egy, az ő Malomsok-i birtokrészükön lakó Bálint nevű jobbágyukat elfogta és súlyosan megverte, majd fogságban tartotta, továbbá több más ottani jobbágyukat is birtokrészükről hatalmaskodva elűzte, a panaszosok nagy kárára. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Andreas, Egidius, Michael de Bedege.

Átírta a pannonhalmi konvent 1427. júl. 8-i jelentésében: 769. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-23. (DF 221712.)¹

¹ Meglehetősen furcsa, hogy a pannonhalmi konvent által kibocsátott oklevél a leleszi konvent levéltárában maradt fenn.

- 490 Máj. 9. (in Zentemreh, 9. die oct. Georgii) Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda azt a pert, amelyet Doboka-i János fia: Mihály folytat Pelsewlch-i nádor fia: Péter (magn.), ennek testvére: Miklós, valamint László és Imre, továbbá az Almas castrum várnagyai: Ders-i Péter és Benedek, Sisvar-i Tamás és Katha-i Péter ellen a saját korábbi halasztólevele értelmében és a kolozsmonostori konvent idézőlevelében leírt ügyben a jelen György-napi nyolcadon előtte, de specialis commissione serenissimi domini nostri regis ad congregationem generalem sue maiestatis hiis diebus venturis celebrando vel ipsa differente Keresztelő Szent János születése ünnepének (jún. 24.) nyolcadára halasztja.

Felül hiányos papíron, zárópecsét nyomával. DL 74029. (Teleki cs., marosvásárhelyi.)

- 491 Máj. 9. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda annak pernek a tárgyalását és eldöntését, amelyet Somkerekki Erdélyi Antal felperes folytat Abafájai Péter fia: János alperes ellen a saját korábbi halasztólevele értelmében és Torda megye perátküldő levelében leírt ügyben a jelen György-napi nyolcadon előtte, *de speciali commissione serenissimi domini nostri regis ad congregationem generalem sue maiestatis hiis diebus venturis celebraturam vel ipsa differente* Keresztelő Szent János születése ünnepének (jún. 24.) nyolcadára halasztja. – Teleki I. 503. (DL 74030. – Teleki cs., marosvásárhelyi.)
- 492 Máj. 9. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda azt a pert, amelyet Cegei Lőkös fia: Antal folytat Györgyfalvi Péter és Imre, illetve [Péter fiai:] Péter és Miklós ellen a Pulyon, Szentgothárd és Keszű részbirtokok iktatásánál történt ellentmondásuk miatt a kolozsmonostori konvent visszafoglaló és idézőlevele értelmében a jelen György-napi nyolcadon előtte, *de speciali commissione serenissimi domini nostri regis ad congregationem generalem sue maiestatis hiis diebus venturis celebraturam vel ipsa differente* Keresztelő Szent János születése ünnepének (jún. 24.) nyolcadára halasztja. – Wass oklt. 379. sz. (Wass cs. lt. 8-29. – DF 252930.)
- 493 Máj. 9. Róma. János fia: Miklós erdélyi javadalmas kanonok kéri a pápát, hogy a Sebestyén fia: László Rómán kívüli halálával megüresedett kükülliói főesperességet, amelynek évi becsült jövedelme a 100 aranyforintot nem haladja meg, és amelyet a megyéspüspöke már neki adott, de amelynek érvényessége miatt kétségei vannak, újból adja oda számára, tekintet nélkül arra, hogy az erdélyi és csanádi egyházmegyékben kanonoki és az erdélyi egyházban oltárjavadalommal is bír, amelyek összes évi becsült jövedelme a 133 aranyforintot nem haladja meg. – A kérvényt a pápai alkancellár szignálta: *Concessum, ut petitur.* – Juhász: Csanádi püspökség I/4. 134/11. sz. (Reg. Suppl. vol. 204, fol. 64v) – Lukacsics I. 937. sz. (Uo.)
- 494 Máj. 10. (in Feldwar partium nostrarum Transsilvanarum, sab. p. Ioh. a. port. Lat.) Zs. Cillei Hermann zagorjei grófhhoz, *socero nostro carissimo*, szlavón bánhoz vagy vicebánjához. Megjelent színe előtt Gregoryowcz-i és Tetathyth-i Thewruk (dictus) György fia: Gergely mester, *secretarie cancellarie nostre maiestatis prothonotarius*, majd az összes Japra-i nemes nevében előadta, hogy jóllehet valamennyien ugyanazon szokással és szabadsággal élnek mint Szlavónia többi nemesei, akik *iurisdictioni comitatus Zagrabiensis* vannak alávetve, és minden perükben, akár felperesek, akár alperesek, a szlavón bánok, vicebánok és Zágráb megye ispánja, alispánja és szolgabírái szoktak ítélkezni felettük in sede iudiciari nobilium ipsius comitatus Zagrabiensis generali, ám egyes ispánok és alispánok újabban in districtus de dicta Japra procedendo et in ipsorum nobilium possessiones descensus morosos faciendo tömérdek élelmet csikarnak ki népeiktől és jobbágyaiktól, mindenfajta ügyben bíraskodnak felettük és arra kényszerítik őket, hogy bíróságuk elé álljanak az ő igen nagy kárukra. Gergely mester a nemesek nevében mindezek orvoslását kérte tőle. Mivel e nemeseket, qui graves ymmo gravissimas perturbationes per creberimos Turcorum et aliarum gentium et scismaticiarum insultus et hostiles invasiones in servitiorum nostrorum exhibitionum pertulisse dinoscuntur, meg kívánja oltalmazni régi szabadságukban, hogy jóakarátát tapasztalva még hívebben szolgálják, megparancsolja, hogy további parancsára nem várva tartsa vissza a megye mindenkori ispánját és alispánját e jogtalanságok elkö-

vetésétől, a nemesek fölött pedig szabadságuknak megfelelően in sede Zagrabieni ítélezzék, erre kötelezve a jövőbeli bánokat, vicebánokat és alárendeltjeiket is. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis*.

Hártyán, díszített, kiemelt szókezdő S betűvel, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. DL 83640. (Bárczay cs.)

- 495 Máj. 10. Kiskapos. Németi Miklós ungi alispán és a szolgabírák emlékeztül adják, hogy a közülük kiküldött Korcsvai Péter¹ szolgabíró azt a jelentést tette, hogy előtte Tibai Ördög László fia: Miklós azt a bevallást tette, hogy ő két tibai jobbágyát: Dul Lukácsot és annak fiát: Gált összes javaikkal, szőlőjükkel és gabonájukkal együtt Tibai Mihály fia: György birtokára elengedte, és egyidejűleg Mihály fiával: Györggyel kölcsönösen megállapodtak arról, hogy jobbágyaikat mindig szabadon engedik egymás birtokaira költözni. – Sztáray II. 252. (DL 85718. – Sztáray cs.)

¹ A név egyidejűleg a *Ladislaus de Fekeshaza* névről javítva.

- 496 Máj. 11. Földvár. Zs. emlékeztül adja, hogy amikor a főpapokkal és bárókkal együtt az erdélyi részekben fekvő Földvár oppidumban törvényszéket tartott, per támadt Földvár oppidum bírója, szeniorai, szász polgárai és hospesei, illetve Veresmart falu szász polgárai és hospesei között bizonyos régi határjelek lerontása és újjak emelése, továbbá a Földvárhoz tartozó területek elfoglalása miatt. Ezért a határ felülvizsgálatára és megállapítására a székesfehérvári Szűz Mária-egyház kanonokjait: Borhi Benedek vikáriust és Himházi Ézsaiás dékánkanonokot, továbbá Fábrián mestert, a nagyobb kancellária protonotáriusát rendelte ki, akik visszatérve jelentették, hogy ők előbb számos földvári és veresmarti polgárral először a lerontott, majd az újonnan emelt határjelek vonalát járták meg, és a régi határvonalat igazabbnak és helyesebbnek találták, majd máj. 7-én visszatérve újból megjárták az oklevélben leírt, Földvár és Veresmart közötti régi határt az Olt folyóba ömlő patak torkolatától kezdve nyugat felé, és új határjeleket állítottak. Miután a határt a főpapok és a bárók közül néhányan személyesen is megsemmisítették, és a határjárást annak rendje és módja szerint helyesnek találták, Zs. *de eorundem prelatorum et baronum nostrorum consilio* a határt jóváhagyja és megerősíti. Továbbá a földváriak panaszára, hogy a holtövényi népek és lakosok azon földjeik után, amelyeket Földvár határában bírnak, a cenzust nem akarják Földváron megfizetni, ugyancsak a főpapok és bárók tanácsára elrendeli, hogy mind a holtövényiek mind a környező falvak lakosai földvári földjeik után a régi szokás szerint itt fizessenek a mondott bírónak, szenioroknak és hospeseknek évente feudumot azaz cenzust a megfelelő határnapon, máskülönben a földeket kötelesek a földváriaknak visszabocsátani. Privilégiumát függő magyar királyi kettőspecséttel erősítette meg. – A plica-n: *Lecta et correcta*. – Z-W. IV. 287. (A Szász Nemzeti Levéltárban őrzött eredeti után, jelzet nélkül; a korábbi részleges közlések, kivonatok felsorolásával.) – Újkori másolat: 1) Brassó, Fekete templom levéltára, IV-E-136. (DF 278700.) – 2) Brassói Evang. Egyházközség Lt., Diplomatarii Josephi Franz Trausch, T-F-76, pag. 67–71. (DF 286705.)

- 497 Máj. 11. (in Fewldwar partium nostrarum Transsilwanarum, dom. p. Ioh. a. port. Lat.) Zs. a leleszi konventhez. Kerechen-i Barnabás fia: János fia: István, familiaris egregii Stephani condam Ladislai bani de Wylak hűséges szolgálataiért – másik levelével – neki, atyjának: Istvánnak, carnalis testvéreinek: Pelbártnak és Kristófnak quoad unam partem, továbbá a nevezett Barnabás fiának: Györgynek és az ő fiainak quoad secundam partem, valamint ugyanezen Barnabás fia: Péter fiának: Andrásnak quoad residuum tertiam partem adományozta omne et totum ius nostrum regium, amely a Bereg megyei Kerechen,

Ezteryen, Adon és Hethyen birtokok, valamint Galgo prédiium fele részeiben quibuscunque causis et rationibus megillette, minden haszonvételével és tartozékával, amely birtokokat a nevezettek és őseik mindezedig és most is békésen bírják. Ezért, mivel őket meg örököseiket és utódaikat a mondott birtokok királyi jogába be akarja vezetetni, megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be abba a nevezett Jánost, Istvánt, Pelbártot, Kristófot, Györgyöt és fiait, valamint Andrást, és iktassa azt részükre királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze meg alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Georgius, Anthonius de Kysdobron, Albertus, Ladislaus de Began, alter Ladislaus, Georgius de Davidhaza, Paulus de Possahaza.

Átírta a leleszi konvent 1427. aug. 22-i oklevelében: 921. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. K-127. (DF 211691.)

- 498 Máj. 11. (dom. p. Ioh. a. port. Lat.) A vasvári káptalan emlékeztül adja, hogy személyesen megjelent előttük Halastho-i Pál deák Alsolindwa-i bán fia: néhai István özvegyének: Klárának (magn.), valamint fiaiknak: Lászlónak, Istvánnak és Pálnak a nevében, majd előadta, hogy megbízói értesülése szerint Felselindva-i Herczek (dictus) Péter felesége: Beathka (nob.), valamint Gimes-i Forgach (dictus) Péter fia: János felesége: Dorottya (nob.), továbbá Katalon hajadon – mindannyian néhai Alsolindwa-i Zsigmond leányai – csalárd módon [igényt támasztottak] a néhai Zsigmondnak a Nempty és Alsolindva várakhoz tartozó birtokrészeire. Ezért eltiltja Zs.-ot a birtokok eladományozásától, Beathkát, Dorotttyát és Katalint azok felkérésétől, Felselindva-i Herczek Pétert és Gimes-i Forgach Pétert pedig a birtokok erőszakos elfoglalásától, illetve attól, hogy bármilyen módon azok birtokába kerüljenek, azokat használják, és jövedelmeit és haszonvételeit beszedjék, valamint egyúttal lege regni requirente ellent is mondott mindezeknek.

Több helyen lyukas, szakadozott papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 11909. (NRA 1549-98.)

- 499 Máj. 11. Bodrog. Jakcs¹ László bizonyítja, hogy lizskói offciálisa: Perjémesi (*dictus*) Pál e napon 2466 újforintot átadott Monostori Töttös János mester kezébe a kamarahaszna fejében, levonva 100 forintot annak adószedői: Bertalan, aki Jakcsi László dragotini plébános és Halmi Mihály részére, továbbá szokás szerint további 12 forintot a megye² ispánja és szolgabírái számára. – Szöveg alá nyomott nyolcszögletű, ép gyűrűspecséttel. – Zichy VIII. 323. (DL 80091. – Zichy cs., zsélyi, 213-2075.)

¹ Az eredetiben *Ladislaus dictus de Jakchy* áll. ² A helységek és a személyek illetősége alapján valószínűleg Valkó megye.

- 500 Máj. 11. (am suntag als man singt Jubilate) Hans Pawr, Pozsony város bírója, az esküdtek és die gancz gemain do selbist emlékezetül adják, hogy 180 magyar aranyforinttal tartoznak polgártársuknak: Hans von Raichnaw pozsonyi polgárnak, Zs. puskamesterének (kunigs obristem puxenmaister), illetve a feleségének: Dorottyának, és fiuknak: Caspar-nak, továbbá Hans unokatestvéreinek (vetter): Niclas Newgriunner bécsi polgárnak, amelyet tőlük a város szükségére, zu dem gepaw und zu pesserung der selben vettek fel, és amelynek a megfizetésére hie zu Prespurkch a következő Szent Lőrinc-napig (1427. aug 10.) kötelezik magukat; ennek elmaradása vagy késedelme esetén felhatalmazzák a hitelezőket, hogy bárkitől kölcsönt vegyenek fel a tartozás erejéig a város terhére, amely tőkénének és kamatainak biztosítékául fekvő javaikat kötik le. Oklevelüket unseren obgenanten stat insigel ráfüggesztésével erősítették meg.

Hártyán, a szöveg élén kiemelt szókezdő I betűvel, függőpecséttel. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3407. (DF 241485.) – Bratislava 145/1007. sz. – Magyar-zsidó oklt. IV., IX. reg.

- 501 Máj. 12. (in Zenthemreh, f. II. p. appar. Michaelis) Váraskeszi Lépés Lóránt erdélyi alvajda az erdélyi káptalanhoz. Elmondta előtte Wyngarth-i Gereb János mester, hogy ő a Küküllő megyei Peterfalva birtokon lévő hat curia birtokába, amely Petherfalva-i Péter fiának: Lászlónak a birtokrésze, és amely őt vétel címén illeti meg, be akar kerülni. Ezért meghagyja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében az alvajdai emberek egyike menjen ki az említett hat curia-hoz, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őt azokba, és iktassa azokat részére örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze a vajda elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt alvajdai emberek: Herbartus de Balasfalva, Nicolaus de Chyford, Benedictus Ewz, Valentinus Swlywk, Benedictus Losaldi de Zanchal, Thomas de Spanlaka.

Papíron, zárópecsét nyomaival. DL 29768. (GYKOL, Cista comitatum, Küküllő 4-7.) – A hátlapon hosszú káptalani feljegyzés az iktatás során tett ellentmondásokról: 1) A hátlap bal oldalán keresztben: *Registrum de eadem Peterfalua. Item domina Marta filia Petri¹ vocata in sua et omnium fratrum suorum in personis Iohannem de Cheged a recaptivatione et statutione portionis sue in Peterfalua habite, que ipsam iuridice concerneret, inhibuit, quam quidem dominam ad octavas predicti festi citavimus responsuram.* – 2) A hátlap jobb szélén keresztben teljes egészében kihúzva: *Registrum de Peterfalua. Item Barnabas iudex de Peterfalua domini sui Michaelis et Anne filiorum filii Ladislai et Anne filie Iacobi nobilium de Felgiad Iohannem² de Gereb a recaptivatione et statutione possessionarie portionis de in(!) Paterfalua(!) habitarum(!) prohibuit, quem quidem ad octavas festi Iacobi apostoli citavimus se sedis(?) octavarum.* – 3) A hátlapon középen: *Item Petrus Zeles³ villicus de Panad domini sui⁴ Michaelis et Anne filie Iacobi filii Stephani in personis. Item Ladislaus filius Galli villicus de eadem Panad Martini Soldus et Georgii de Chonna(!) in personis Iohannem de Gered(!) a recaptivatione possessionis predictae Panad quovis modo se intromissione inhiberunt contradicendo, quos ad octavas predicti festi. Registrum de Panad.* A szöveg az újkori rájegyzés alatt is folytatódik, de olvashatatlan. – 4) Az előoldalon az oklevélszöveg alatt a feljegyzés vége: *Contradictores comparuerunt et evocati sunt.*

¹ Az *Item–Petri* szövegrész kihúzva. ² Átjavítva erre: *per Iohannem*. ³ Utána kihúzva: *item*. ⁴ Javítva egyidejűleg *sue* alakról.

- 502 Máj. 12. (in Gumur, f. II., in Pangracii) Zenthelsebeth-i Gáspár fia: Imre gömöri alispán és a szolgabírák Zs.-hoz. Tudja meg, hogy megjelent bírói székük előtt Otrochuk-i Miklós Nemes (dictus) Gergely felesége: Kalna-i András leánya: Anna (nob.) nevében az ő megyei ügyvédvalló levelükkel, az ő halasztó-levelükben foglalt ügyben hétfőn, Pongrác-napon (1427. máj. 12.), és Kalna-i Fülöp fia: Jakab ellenében előadta, hogy Jakab a megbízóját: Annát a férjével együtt Kalnai-i birtokrészből, amely a panaszost vigore instrumentali leánynegyed jogán illeti, kizárta, Annát ugyan saját házában hagyta, de minden mást elfoglalt és most hatalmaskodva még a házból is ki akarja tenni. Erre a személyesen megjelent Jakab azt felelte, hogy Annát annak atyai birtokrészből nem zárta ki és erre nem is törekedett, hanem Anna iuxta series literalium suorum instrumentorum e birtokrész zavartalan birtokában van. Et quia de qualitate et quantitate possessionarie portionis dicte nobilis domine nobis nulla constabat certitudo veritatis, dicens etiam procurator ipsius actoris per eandem super dicta sua portione possessionaria literalia instrumenta habere, és ezen okleveles bizonyítékokat nem a megyei ítélőszéken, hanem a királyi kúriában kívánja bemutatni. Az alperes Miklós azt felelte, hogy Zs.-nak a megyéhez szóló iktatási és parancslevelét e bizonyítékok ellenében ugyancsak a királyi kúriában, a királyi jelenlétben fogja bemutatni. Mivel a felek kérték, hogy az ügyet a királyi kúriába, a főpapok és bárók döntésére küldjék át, ezért azt változatlan állapotában átküldik Jakab- nap (júl. 25.) nyolcadára azzal, hogy a felek ott kötelesek megjelenni.

Papíron, a hátlapján három zárópecsét foltjával. Kassa város lt., Archivum secretum, Appendix 34. (DF 270031.)

- 503 Máj. 12. (in Gumur, f. II., in Pangracii) Zenthelsebeth-i Gáspár fia: Imre gömöri alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy megjelent előttük Otrochuk-i Miklós Kalna-i András leánya: Anna (nob.) nevében az ő megyei ügyvédvalló levelükkel, és Kalna-i Fülöp fia: Jakab jelenlétében felmutatta és felolvastatta előttük Zs.-nak Gömör és Sáros megyékhez a megbízója jogai védelmében intézett 1419. jún. 7-i protectionalis oklevelét (ZsO VII. 615. sz.), majd az említett Jakab kérte annak átírását a maga számára, mivel eedem littere adversus ipsum loqueretur, ideo ipse paribus predictarum litterarum supreme indigeret. Jogos kérésére az oklevelet teljes szöveggel saját pátens oklevelükbe foglaltan írták át, majd kiadták részére.

Papíron, a hátlapján három gyűrűspecsét nyomával. Kassa város lt., Archivum secretum, Appendix 35. (DF 270032.) – A hátlapon alul azonos kézzel: *Iacobo de Kalno*; a jobb felső sarokban: *ad octavas Sancti Iacobi*.

- 504 Máj. 12. (in Sarus, f. II. a. Sophie) Sygra-i Pocz fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János (magn.) főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékeztül adja, hogy másik bírói intézkedésük értelmében Zsófia-nap előtti hétfőn (máj. 12.) megjelent ítélszékük előtt Malomfalva/Malomfalwa-i Balázs fia: János leánya: Ilona (nob.), és elmondta, hogy atyafia: Malomfalva-i Mihály másik bírói intézkedésük szerint köteles volt saját fejére ötvenedmagával esküt tenni Ilona házainak felégetése és hatalmaskodása miatt, de ezt nem tudta letenni, ezért Ilona igazságot kért az ügyben. Nos vero unacum assessoribus nostros nobiscum pro tempore in¹ tribunali sedentibus et ad eosdem vertendo adiudicantes úgy intézkedtek, hogy Mihály 50 budai márka büntetésben legyen elmarasztalva, amelyet Ilonának fizessen, sed tamen propter paucitatem ipsorum ad interessentiam plurium nobilium az ülésnap 15. napjára (máj. 26.) halasztják el az ügyet. – A hátlapon: G (kézjegy), non solvisset.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 39932. (Balpatakycs.)

¹ A szó egyidejűleg *quam* alakról javítva.

- 505 Máj. 12. Kőszeg. Kőszeg város bírója és tanácsa Sopron városhoz. A hozzájuk költöző Gundelkosch a György-napi adót már kifizette nekik, ezért kérik, hogy Rübenduns soproni polgártól viszont maguk hajtásák be az adót. – Házi I/2. 332. (Sopron város lt. D 725. – DF 202359.)
- 506 Máj. 12. Róma. V. Márton pápa hordozható oltár használatát engedélyezi Födemesi Szobonya Imre esztergomi egyházmegyei armiger és felesége számára. – Lukcsics I. 938. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 199r.)
- 507 Máj. 12. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg oklevele, amelyben ünnepélyesen ígéri Zs. követének: János veszprémi püspöknek, hogy a Zs. által őt a milánói hercegség birtokában kegyesen megerősítő, és a püspök által megkapott privilégiumát Zs. haláláig titokban fogja tartani. Kötelezi magát, hogy ha a pápa és a választófejedelmek e privilégiumot megtámadnák és emiatt Zs. ellen fordulnának, Zs.-ot minden erejével megvédelmezi. – Továbbá, mivel anyagi nehézségei miatt a számára Zs. által kiállított privilégiumok költségeit nem tudja jelenleg megfizetni, hanem két, legfeljebb három év alatt 6000 aranyat fog Zs.-nak törleszteni. – Kancelláriai fogalmazvány, a dátumot utóbb máj. 27-re javították; a többi forrásközlésben e dátum szerepel, de a fizetésre vonatkozó szövegérszt nem közlik (564). – Óváry 103/355. sz., csak máj. 12-i keltezéssel. (Milánói lt.) – Carteggio II. 27/190. sz., eml., e szerint a pápa a herceggel együtt védelmezné meg Zs.-ot, illetve külön 27/191. sz., máj. 27-i keltezéssel. (Uo., eredeti, aláírt, de javított példány.) – DRTA X. 13., 6. jegyzet, eml. és 58., reg. (Uo., az összes példány felsorolásával, továbbá a máj. 27-i dátumú tisztaírástól készült másolat: HHStA, RRB vol. D – DF 287860., fol. 63v. [az adatbázisban a 129. lenagyított papírkép azaz a 257. digitális fényképen]) – Századok 41. (1908) 23., eml. (A kiadások alapján.)
- 508 Máj. 13. Földvár az erdélyi részekben. Zs. az aradi káptalanhoz. Muronyi János fia: György érde-meieirt – másik oklevelével – a Temes megyei Simánd prédiamban rejlő királyi jogot adta neki és általa patruelis és osztályos testvéreinek, Kelemen fiának: Jánosnak és Gergely fiának: Istvánnak, illetve valamennyi atyafiának. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba, majd iktassa részükre királyi adomány címén; az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra; a káptalan ugyanoda tegyen jelentést.

Kijelölt királyi emberek: Muronyi Veres György, Vér Jakab, Károlyi Gál fia: Pál, Erdős Péter, Mondulai Lukács fia: János, Lőrinc fia: Miklós, Muronyi Demeter fia: Benedek, Antal fia: Jakab. – Ortway: Temes 607. (Átírta az aradi káptalan 1427. júl. 2-i oklevelében: 740. DL 43709. – Múz. törzsanyag, Vétel 1876.) – Másik példánya: DL 92723. (Festetics cs. lt., Temes 27.) – Juhász: Aradi regeszták 25/237. sz.

- 509 Máj. 13. (Bude, f. III. p. appar. Michaelis) Zs. az esztergomi káptalanhoz. Elmondták neki László leányai: Buda-i Piscator Mihály felesége: Orsolya (nob.), és Nyr-i Péter felesége: Dorottya (nob.) nevében, hogy ők be akarnak kerülni az Esztergom megyei Libad birtok negyedrésszébe. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba, majd iktassa részükre az őket megillető jogon örök birtoklásra; az esetleges ellentmondókat idézze a királyi különös jelenlét elé alkalmas időpontra; a káptalan ugyanoda tegyen jelentést. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre ac reginalis maiestatum sumpmi cancelarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.* Kijelölt királyi emberek: Paulus de Kysbela, Iohannes f. Stephani, Ladislaus f. Iohannis Lewe de eadem, Petrus f. Thome Cheh de Karwa.

Átírta az esztergomi káptalan 1427. máj. 21-i jelentésében: 545. Erdődy lt. D 495.

- 510 Máj. 13. (Bude, 8. die Ioh. a. port. Lat.) Zs. a veszprémi káptalanhoz. Elmondták neki Bochka-i János fia: Miklós, felesége: Márta (nob.), fia: László, valamint Mártának Bewsew-i Tamástól született fiai: János és Vid nevében, hogy ők a Veszprém megyei Kapwrew/Kapurew birtokba, amely őket minden jogon megilleti, és amelyen egy Szent Mihálynak szentelt kőegyház áll, valamint az ottani rév és vám birtokába törvényesen be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba, majd iktassa minden haszonvételeivel és tartozékával együtt részükre az őket illető jogon örök birtoklásra; az esetleges ellentmondókat idézze a királyi különös jelenlét elé alkalmas időpontra; a káptalan ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Georgius, Valentinus de Bosok, Paulus, Ladislaus de eadem, Georgius f. Stephani de Enegh, Ladislaus Jo de eadem, Stephanus Porcha de Vesprimio, Thomas f. Ladislai de Chayagh.

Átírta a veszprémi káptalan 1427. jún. 23-i oklevelében (700), amely szerint *mediocri sigillo* volt megerősítve. DL 94162. (Festetics cs. lt., Sallér cs.) – Ezt átírta Zs. 1429. ápr. 26-i privilégiumában: PFL, Erdődy cs. vépi lt., 74-3436. (DF 261912.) – A / jel után ennek variánsai.

- 511 Máj. 13. Szentgyörgy. Kusalyi Jakcs János székelyispán emlékezetül adja, hogy Zs. a főpapokkal és bárókkal, illetve Sepsi szék szenioraival együtt Szentgyörgyön, olajbafótt Szent János ünnepét követő kedden (máj. 10.) tartott törvényszékén, Gidófalvi Bálint fia: János, és Barnabás fiai: Péter és Miklós a saját és összes osztályos és patruelis atyafiaik nevében is, a szék szeniorai jelenlétében elő-

adták, hogy ők igazi nemes székelyek, akiket Ágszáznak (Agزاز)¹ mondanak. Mivel ezt az említett seniorok is tanúsították, Zs. úgy ítélte, hogy aki ezt alaptalanul kétségbe vonja, azt fejelettségében marasztalják el. – Székely Oklt. III. 44. (Átírta Szentgyörgyi Péter erdélyi vajda 1508. dec. 15-i oklevelében, amelyet átfirt ugyanő 1509. jan. 6-i ítéletlevelében; ennek 1782. évi hiteles másolata Bodor Tivadar tulajdonában, Szepsiszentgyörgy.) – Az 1509. évi erdélyi vajdai oklevél 1901-ben Léczfalvi Bodor Gyula tulajdonában, Szepsiszentgyörgyön, utóbb a Székely Nemzeti Múzeumban, Hártyák jegyzéke, 2. fsz., fényképe: DL 105984. (Szilágyi cs., ákosfalvi; lenagyított fényképmásolat.)

¹ A kiadásban *Aghaz* áll, ez az alakváltozat a DL 105984. szövegében szerepel.

- 512 Máj. 13. (20. die Georgii) A vasvári káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Damonya-i Miklós fia: István egyfelől, másfelől Nemetzelesthe/Nemethscelesthe¹-i István fia: Thyboldus, majd azt a bevallást tették, hogy ők azt a bizonyíték bemutatást, amelyet Damonya-i Miklós fia: Istvánnak kellett volna teljesítenie a nevezett István fia: Thyboldus ellen Pálóci Mátyus (magn.) országbíró halasztólevele értelmében, a néhai Nana-i Kompolth István országbíró bírói intézkedésében leírt ügyben a jelen György-napi nyolcadon cum dubus partibus iudicii trium marcarum duplatis vobis(!)² et tertia parte eorundem sine duplo parti adverse persolvendis, a felek akarataukból Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztják.

Papíron, kerek zárópecsét nyomaival. Niczky cs. lt. 151. (DF 209256.)

¹ A külföldre szereplő címzésben. ² Azaz az országbíró bíróságának, ahová a pert halasztják.

- 513 Máj. 13. (in Therebes, f. III. p. Stanizlay) Chele-i Péter fia: János zempléni alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy ítélszékük előtt György szepesi prépost és a káptalan nevében tiltakoztak az ellen, hogy Mezes-i György a panaszosok Lizkaolazy nevű birtokán, scilicet in vineis, in frugibus et in bladis iobagionum eorundem hatalmaskodva igen sok kárt tett és a károkozással jelenleg sem hagyott fel a panaszosok igen nagy kárára, majd ezután a nevezett Györgyöt a károkozástól, illetve a birtok bármiféle jelenlegi és jövőbeli hasznovételének a beszédétől és beszédetésétől eltiltotta.

Papíron, a hátlapján három pecsét nyomaival. Szepesi prépostság lt. 215. (DF 264333.)

- 514 Máj. 13. Eyban Lőrinc soproni polgár és felesége: Dorottya eladják egy nyolcad szőlőjüket, amely a Megerler dűlőben, Drescher Péter szőleje szomszédságában fekszik, 25 bécsi dénárfontért Köphlein zsidónak, és erre Sopron város szokása szerint egy év és egy napig szavatosságot vállalnak. Saját pecsétjük nem lévén, magánoklevelüket Székeles Péter soproni polgármester és Ernst Konrád soproni városi jegyző pecsétjeivel erősítik meg. – Magyar-zsidó oklt. VIII. 47. (Bécsújhely város lt., Scrin. N. nr. 91.)
- 515 Máj. 14. Földvár. Zs. apósát, Cillei Hermann zagorjei grófot és tanácsosát, Johann Mewsenrewter-t Friaulba küldi (hogy ott tegyenek előkészületeket a Romzughoz). – Altmann II. 6904. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 143r.)

516 Máj. 14. Az aradi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelentek előttük Remetei István fia: Imre felesége: Anna egyfelől, másfelől Gyertyánosi Csép András fia: István, atyja: András és testvérei: Mihály, Gergely és Péter terhét is magára véve, továbbá Mixa nevében Nagy Miklós, a csanádi káptalan ügyvédvalló levelével, Gyertyánosi Paska és Maroja terhét is magára véve, és azt a bevallást tették, hogy Annának a Gyertyánosiak ellen a káptalan saját, a királyi kúriába, a királyi küllönös jelenlét elé a jelen György-napi nyolcadra idéző levelében foglalt ügyben folytatott perüket a felek közös akaratukból változatlan állapotban vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztják. – Ortvay: Temes 609. (DL 54564. – Kállay cs.) – Juhász: Aradi regeszták 25/238. sz.

517 Máj. 14. (4. die dom. Iubilite) László sági prépost és a konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy máj. 1-jei parancsa (448) értelmében Zoda-i László királyi emberrel András frater diakónust küldték ki, akik visszatérve elmondták, hogy ők Iubilite vasárnapon (máj. 11.) kimenne Bars megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt.

Papíron, töredékes zárópecséttel. DL 80092. (Zichy cs., zsélyi 213-2071.) – Zichy VIII. 321., reg.

518 Máj. 14. (4. die dom. Iubilite) László sági prépost és a konvent Zs.-hoz. Márc. 23-i parancsa (308) értelmében Zada-i László királyi emberrel András frater diakónust küldték ki, akik visszatérve elmondták, hogy ők Iubilite vasárnapon (máj. 11.) kimenne Bars megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt.

Papíron, töredékes zárópecséttel. DL 80093. (Zichy cs., zsélyi 213-2073.) – Zichy VIII. 319., reg.

519 Máj. 14. Bécsújhely. Haiden Lénárd bécsújhelyi városbíró a soproni polgármesterhez. Chisan bécsújhelyi zsidó panaszolta, hogy Pál fraknói gróf özvegye lefogatta Feuerschütz Baroch zsidót adósságai miatt. Közbenjárását kéri az özvegnél az ügyben. – Házi II/6. 79. (Sopron város lt. D 3482. – DF 204823.)

520 Máj. 15. (in Suran, 15. die termini prenotati) Nagybíró [Pálóci Mátyus országbíró]¹ bírói intézkedésének töredéke. Az olvasható szövegrészek: portionem haberet congruentem metaliter limit[ibus] // [...]onem oculatam per nos vel homines nostros ibi // [...] R]ufus contra ipsum Nicolaum citari non debuisset // [resp]ondere hoc audito preallegatus Nicolaus se // [...]ere non // spolitus suo iuri restitui debet de eo etiam // sic vel ne ve[...] // [...]care prescriptam actionem annotati Nicolai me[...] // continentes [...] commissurus // t]estimonio conventus de Sagh, quod ad id trasmitti // [...] festum] Beati Georgii martyris proxime // commetaneis et vicinis ipsisque partibus vel eorum procuratoribus [presentibus] // [...] dictum suum privileg[ium] // [pre]scriptam portionem annotati Stephani in eadem Fogach habitam // [...] contentas apu[d]sque iure [utcun]que et ubilibet [...]que suo modo reambulent, hoc peracto // vicinis et commetaneis ceterisque nobilibus resciant, si prefatus Stephanus per ipsum

Nicolaum de sua portione modo prenotato potentialiter // exclusum extitisse viderentur vel rescirentur quum suis iuribus restatuant contradictione prefati Nicolai et aliorum quorumlibet non obstante, quorum // nobis referre dictusque conventus in suis litteris rescribere teneantur. Datum in Suran, quinto decimo die termini prenotati, anno Domini millesimo CCCC^{mo} XX^{mo} septimo.

Bal felső és középső részén csonka papíron, a szöveg nagyjából fele hiányzik; a valószínűleg hátlapra nyomott pecsét nem maradt fenn. DL 43726. (Múz. törzsanyag, Fáy.)

¹ Azonosításához lásd 522.

- 521 Máj. 16. (in Eppries, f. VI. p. dom. Iubilate) Soos Mihály emlékezetül adja, hogy Eperjes város bírója és esküdtjei neki a királyi ajtónállómester részére sexcentos nummos monete currentis megfizettek, és erről nyugtatja őket.

Papíron, szöveg alá nyomott pecséttel, a papírlap felső szélén a levágott előző szöveg le-
lógó betűszáraival. Eperjes város lt. 142. (DF 228598.) – Iványi: Eperjes 78/205. sz.

- 522 Máj. 17. (in Zelew, sab. p. Sophie) Pálóci Mátyus országbíró az esztergomi káptalanhoz. Elmondták neki Nyenye-i Lukács fia: Miklós fia: Pál fiai: Lőrinc és Jakab, e Lukács fia: Miklós fia: János, az említett Lőrinc fiai: István deák, Mihály, Antal, János és Tamás, az említett Jakab fiai: Pál, Bertalan, László, János és Benedek, valamint az említett János fiai: Lukács, Lénárt és Miklós nevében, hogy Chehy-i Dénes fia: János, uterinus testvére: Lászlónak az egyetértésével és akaratából nyolc éve egy hároméves sólymukat (accipitrem triennem) ellopta Miklós fiának: Jánosnak a házából; továbbá Chehy-i János apósa, a másik Nyenye-i Miklós fia: Swlyok (dictus) Demeter és fia: Barnabás megverték Pál fiának: Lőrincnek István és Adas nevű familiárisait és Nyenye-i jobbágyait: Vanček Miklóst és Erzsébet asszonyt (prov.); továbbá ugyancsak Chehy-i János az említett Demeternek és fiának: Barnabásnak az egyetértésével és akaratából a múlt évben Pál fiának: Jakabnak két hízott disznóját elhajtotta saját házába és levágta potentia mediante; továbbá az említett Swlyok Demeter hat évvel ezelőtt ugyanannak két, 40 újforint értékű lovát Jakab saját legelőjéről ellopta; továbbá Demeter a fiának: Barnabásnak és vejének: Chehy-i Jánosnak, illetve e János említett uterinus testvére: Lászlónak az akaratából és felbujtására az elmúlt Zsófia-napon (1427. máj. 15.) a Gyarmath faluban szokásos csütörtöki hetivásáron az ártatlan Pál fiát: Lőrincet gyalázta, latornak, tolvajnak és rablónak nevezte in dedecus sue nobilitatis és bicellumával a nyakán megsebezte, és ugyanaznap, amikor Pál fia: Lőrinc a testvére: Jánossal együtt a házából urához: Ben-i Lászlóhoz ment in libera via Gyarmath-ra, Dachofalwa másképp Nyenye birtok határában az említett Swlyok Demeter, Chehy-i János és László Ebeczk-i Andrással, Chehy-i Thachko (dictus) Miklóssal, Palatha-i Miklóssal és annak fiaival: Andrással és Péterrel együtt rájuk támadva megakarta őket ölni, Lőrincet a kezén megsebezte, familiárisukat János nyíllal meg-

sebesítette, ekkor ők Swlyok-ot önvédelemből megölték. Ezért kéri a káptalant, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az ügyről az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Stephanus de Zelen, Iohannes seu Benedictus de Kezy, Nicolaus litteratus de Sember, Blasius de eadem, Thomas de Lythas, Gregorius de Dalmad, Georgius de Hod, Simon de Bernecze, Lucas de Syrak, Paulus de Prybel, Elexius(!) de Felsewpahta, Nicolaus de dicta Prybel.

Átírta az esztergomi káptalan 1427. jún. 2-i jelentésében: 587. DL 43704. (Múz. törzsanyag, Majláth-gyűjt.) – Bakács: Pest m. 393/1470. sz.

- 523 Máj. 17. (sab. p. Sophie) Solyag-i Sebestyén vicemagister ianitorum regie maiestatis emlékezetül adja, hogy Kassa civitas bírója és esküdtei (prov.) kifizettek számára hat újforintot saját famulusai: Gyor-i István fia: János és Olazfalui Soos (dictus) Mihály révén, amelyet ex officio nostro voltak kötelesek teljesíteni, ezért saját pecsétjével megerősítve nyugtatja őket erről.

Papíron, szöveg alá nyomott ovális gyűrűspecséttel. Kassa város lt., Collectio Schwartzbachiana 160. (DF 270201.)

- 524 Máj. 17. (7. die dom. Iubilate) A garamszentbenedeki konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy máj. 1-jei parancsa (448) értelmében Derslen-i Bertalan királyi emberrel Pál fratert küldték ki, akik visszatérve elmondták, hogy ők Iubilate vásárnapon (máj. 11.) kimenve Bars megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 80096. (Zichy cs., zsélyi 213-2071.) – Zichy VIII. 321., reg.

- 525 Máj. 17. (15. die inv. cruc.) A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy Zs. ápr. 25-i parancsa (423) értelmében Doba-i Sandrinus királyi emberrel küldték tanúbizonyosságukat, György frater papot, szerzetestársukat, akik visszatérve elmondták, hogy ők a Szent Kereszt megtalálásának ünnepén (máj. 3.) kimentek Od birtokra, ahol a királyi ember a szomszédok és határosok összehívása után bevezette (Od-i) János fiát: Lászlót és Miklós fiát: Pétert a birtokrészekbe és iktatta részükre az őket megillető jogon örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra a törvényes ideig a helyszínen maradva. A privilégiumukat autentikus függőpecsétjükkel erősítették meg László és Péter részére.

Hártyán, díszített kiemelt kezdő C betűvel, függőpecsételés nyomával. DL 27858. (KKOL, Cista comitatum, Szolnok Int. O-1.)

- 526 Máj. 17. Kismarton város polgármestere és bírója Sopron város polgármesteréhez és bírójához. Hofkircher János, e levelük felmutatója, Bécsújhelyről Kismartonon át Szentmargitra szállított pékárut (*pratt/pekken*) eladásra, amelyet Szentmargiton az ottani harmincadosok lefoglaltak, de

jogtalanul, mivel Millendorfnál már megfizette a vámot. Kéri közbenjárásukat a harmincado-soknál, hogy az árut adják vissza a károsultnak. – Házi I/2. 333. (Sopron város lt. D 726. – DF 202360.)

- 527 Máj. 18. (in Feldwar partium nostrarum Transilvanarum, die [Dom]jnico a. Urbani) Zs. Cillei Hermann (spect. et magn.) zagorjei grófhhoz és szlávón bánhoz, vicebánjához, valamint Zryn-i Péterhez (egr.). Gregoryowcz-i és Tetachych-i Thewruk (dictus) Gergely mestert, királyi protonotáriust személyében, birtokaiban és minden ingó és ingatlan javaiban királyi védelmébe vette. Ezért megparancsolja, hogy Gergelyt személyében és javaiban óvják meg minden zaklatástól. Másként tenni ne merjenek; az oklevelet elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis.*

Hiányos hártván, a szöveg alá nyomott pecsét töredékével. A. HAZU D-IX-52. (DF 231077.) – Isprave 365/1730. sz. (és a Jelačić család elenchusának félreérthető regeszta-bejegyzése: uo. 366/1738. sz.)

- 528 Máj. 18. Földvár az erdélyi részekben. Zs. emlékezetül adja, hogy apósa: Cillei Hermann (spect. et magn.) előadta, hogy a joghatósága alatt álló *banatus regni Sclavonie* határai között élő birtokos és birtoktalan, nemes és nemtelen lakosok, és különösen a Blagai nemesek Zs. előtt őt igaztalanul bevádolták, hogy őket báni méltósága kezdete óta fiaival, embereivel és familiárisaival jogaikban és birtokaikban számos módon, jogtalanul és törvénytelenül zaklatja, megkárosítja, és birtokaikon gyűjtogatással pusztít. Emiatt kérte a királyt, hogy a hamis vádak alól őt, fiait, szervitorait és familiárisait tisztázza és bármely esetleg elkövetett vétküket bocsássa meg. Ezért Zs. *de plenitudine nostre regie potestatis et ex certa nostra scientia ac de prelatorum et baronum regni nostri consilio* felmenti a nevezetteket és örököseiket mindenfajta felségsértés és bármilyen elkövetett vétkük, illetve bármiféle perben ellenük beterjesztett vádak alól, továbbá megparancsolja a nádornak és az országbíróknak, illetve bírósági helyetteseiknek, valamint királyságai többi egyházi és világi bírónak, hogy a nevezettek és örököseik ellen a fentiek miatt beterjesztett kereseteket utasítsák el. Függő titkospecsétes oklevélét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – Wenzel: Okmányi kalászat 200. (Bécs, „császári titkos levéltárban”¹ – Arhiv Republike Slovenije, Arhivske zbirke, Zbirka listin, Listine Celjskih grofov.² – két felvételen: DF 258342. és DF 288309.) – M. Tört. Tár IX. 139. reg. – Altmann II. 6907. (Uo.)

¹ A DL–DF-adatbázisban két különböző időpontban, még Bécsben készült felvételen is megtalálható; mindkét itt közölt jelzet elavult. A DF 258342. szerint a HHStA Urkundenabteilung, AUR 15. jelzetben volna található, és a hozzá tartozó katalóguscédulát is lefilmezték. A DF 288309. szerint a HHStA Urkundenabteilung, Cillier Urkunden 44–66. jelzetben lenne fellelhető, de ilyen oklevélsorozat külön nem is létezett. A „Cillier Urkunden” szakirodalmi megnevezés, ezen okleveleket valójában az Allgemeine Urkundenreihei részeként őrizték, és az 1980-as évek elején szolgáltatták ki Jugoszláviának (Fazekas: HHStA iratai 70., Thomas: Cillier Urkunden 349.). ² Az oklevél az Oklevélgyűjtemény (Zbirka listin) részeként a 4001–4738. számú jelzetekre lett besorolva szigorú időrendben. Az online szlovén levéltári informaticai rendszerben (<http://arsq.gov.si/Query/suchinfo.aspx>) e tétel nincs külön feltüntetve, de a dátum alapján helyben kikereshető.

- 529 Máj. 18. Róma. V. Márton pápa megbízza a váradelőhegyi prépostot, hogy azt a váradi éneklókanonoki stallumot, amely Albisi Miklós halálával üresedett meg, Kusalyi Jakcs (*de Saczmcha!*) Dénes váradi kanonoknak adja át, aki a javadalmat János váradi megyéspüspök rendelkezése foly-

tán már elnyerte, nem véve figyelembe Dénes ugyanazon egyházban viselt kanonoki javadalmát, amelynek becsült éves értéke a 60 forintot nem haladja meg. – A bullát 1427. aug. 7-én állították ki. – Lukács I. 939. sz. (Reg. Lat. vol. 272, fol. 41r.)

- 530 Máj. 19. (in Fewldwar partium nostrarum Transsilvanarum, II. a. Urbani) Zs. emlékezetül adja, hogy Pálóci Mátyus fia: Péter fiai: György esztergomi érsek, Mátyus országbíró (magn.) és Imre aradi ispán (magn.) szolgálataiért, amelyeket semmilyen veszélytől vissza nem riadva, úgyszólván trónra lépte óta szüntelenül teljesítettek neki és a Szent Koronának, quorum licet singula queque gesta ad mentis nostre recordativam potentiam nequeamus revocare, in conservationem tamen memorative eorundem iam laude digne gestorum virtuosissimorum actuum glorie, ut et ipsorum heredes et successores et etiam alii quicumque premissis virtuosis actibus et gestis eorundem laudum preconiiis merito attollendis exemplati ad similia fortius excitentur et proniores reddantur atque animosiores ex eorundem in retrofluxis temporibus exhibitis obsequiis, presentis stili exaratione censuimus aliqua memorie et auditu plurimum digna annotanda, quod supramemoratus comes Matheus a sue tenere¹ etatis tempore usque ad presens, eiusdem maturum etatis tempus in omnibus quantumcunque altis et perarduis adversitatibus nostri status ruinam minantibus nostro semper lateri abiecta cuiusvis periculi formidine constanter adhesit, idemque et demum eodem precise tempore, quo nos a quibusdam regni nostri Hungarie male fidei baronibus, in nostram tunc, sicut et iidem id opere, nisi Altissimus eorum perversos refrenasset conatus, experientia demonstraverant palpabili, mortem conspirantibus in nostro Budensi regio castro personaliter detenti fueramus, baronibus ab eisdem captus et pluribus diebus carceris ergastulo inmaniter detrusus fuit, postmodum vero dextera prepotentis Domini laqueis eiusdem potentissime contritis misericorditer ab ipsa captivitate ereptus et liberatus² per totum tempus disturbiorum nobis bellicas res contra nostros rebelles et intestinos hostes gerentibus astitit et specialiter eodem disturbiorum in tempore contra nostrum infidelissimum hostem et rebellem, videlicet male memorie Stephanum de Debrew, qui sue temerarie immo dampnabilis presumptionis calcaneum sub nomine et vexillo condam Ladislai de Duracio contra nostram tunc erexerat maiestatem, in nostre maiestatis obsequium exurgendo, bellicos cum eodem circa opidum Naghpatak vocatum adiit congressus, in quo idem comes Matheus plurima in suam personam letalia vulnera suscepit multorum consanguineorum et familiarium suorum mortibus et sanguinum effusionibus ibidem subsecutis; pretactus autem Emericus, eius frater, dum nos primitus in regno nostro Bozne castrum Dobor vocatum, quod infidelium manu Boznensium tenebatur, dumque tandem in patria Fori Iulii pro iuribus tam nostris imperialibus, quam etiam ecclesie Aquilegiensis contra perfidos Venetos, nostros et sacri Imperii necminus etiam sacre corone regni nostri Hungarie notorios rebelles et emulos obstinatos bella gerentes castrum nomine Aries³ expugnaturi obsideramus, velud fortis agonia et tiro⁴ egregius pro eorundem castrorum obtentione se viriliter exponens

plurima in suam personam letalia suscepit vulnera, demum vero nobis instinctu Spiritus Sancti permotis pro unione sancte et pie matris ecclesie a scele-
ratis seculi filiis proprias in caducis et transitoriis rebus comoditates divine
dispositioni et eterne felicitati proponentes in totius populi Christiani anima-
rum dampnationem et fidei ruinam scisse et divise diversas orbis occidentales
regiones et regna perlustrantibus ipse reverendissimus dominus Georgius ar-
chiepiscopus, illo tunc adhuc in minoribus constitutus, et pretactus Emericus,
eius frater, suis semper sumptibus et impensis pariter nobiscum iugiter per-
gentes nostro lateri, in omnibus prosperis et adversis casibus assidue astite-
runt. ... castrum nostrum Sempthe appellatum cum opido Zereth nominato et
tributo in eodem exigi solito necnon cum villis Eghazassur – kivéve Sur-i Mik-
lós abban birtokolt részét – ac Altalsur, Varassur, Kerezthur, Farkashyda simi-
liter cum tributo ibidem exigi consueto, Zenthabran, Maczed, Vezeken, Nagh-
zeli modo simili cum tributo in eadem exigi assueto in Poseniensi, item
oppidum Sempthe et villam Soporoni in Nitriensi comitatibus existentes et ha-
bitis simulcum Danubio et fluvio Wag mindazon helyeken, ahol ezek a felsor-
olt birtokok határában folynak, ac lacunis seu capturis usonum et ceterorum
piscium in eisdem fluviis haberi solitis, továbbá minden általánosságban fel-
sorolt joghatóságukkal, kegyuraságukkal, országos és hetivásárikaikkal, pre-
diumokkal, szőlőhegyekkel és egyéb tartozékokkal, malmokkal, malomhe-
lyekkel, halastavakkal és vadászóhelyekkel és ezek minden haszonvételével
együtt mindazon joggal, amely jelenleg az övé, – ex certa nostra scientia et de
plenitudine nostre regie potestatis de consensuque et beneplacita voluntate
serenissime domine Barbare conthoralis nostre carissime predictorum regno-
rum regine, prelatorum etiam et baronum nostrorum Hungarie maturo ad id
accedente consilio György érseknek, Mátyus országbírónak és Imrének, vala-
mint az utóbbiak örökösének és utódainak adja örökjogon és visszavonhatat-
lan birtoklásra, kiköti azonban, hogy ő maga más várért és a fentiekkel jöve-
delemben egyenértékű oppidumokért és falvakért bármikor visszacserélheti
tőlük, a halála után utódainak már nem kötelesek többé visszaadni. Az okle-
vélről visszahozatala esetén privilégium kiállítását ígéri. Arenga. – Mindkét
példányon a szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini
regis*; a szöveg alatt jobbra: *LECTA ET CORRECTA*.

Két példányban, mindkettő hártán, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel, az első
példányon kiemelt „Nos Sigismundus” szavakkal és az első sorban hosszított kezdőbetűkkel.
DL 86791/1–2. (Esterházy cs. tatai lt., Sempte 1-4. és 1-6.) – Vö. Zs. 1426. okt. 16-i záloglevelé-
vel: ZsO XIII. 1224. sz.

¹ A második (DL 86791/2.) példányban: *teneris*. ² Vö. Zsolt. 124 (123), 7. „anima nostra,
sicut passer erepta est de laqueo venantium, laqueus contritus est et nos liberati sumus”.
³ A második (DL 86791/2.) példányban: *Aryes*. ⁴ A második (DL 86791/2.) példányban: *tyro*.

- 531 Máj. 19. Földvár az erdélyi részeken. Zs. emlékezetül adja, hogy Nagymihályi Albert vránai perjel
és volt dalmát-horvát bán számos szolgálataiért, amelyeket egyrészt a cseh eretneknek ellen saját
költségén harcolva, másrészt az ő horvátországi ellenségei ellen saját költségén kiállított 250 lán-

dzsással városok és várak visszafoglalásáért hadakozva, harmadrészt Havasalföldön ugyanekkora és ugyancsak saját költségén kiállított hadtesttel az ő többi bárói, nemesi és katonái által alkotott seregben a törökpárti Radu Praznaglava vajda elűzésével és Dan vajda visszahelyezésével tett, *ex certa nostre maiestatis scientia de consensuque et beneplacito ... domine Barbare ... regine regnorum predicatorum, conthoralis nostre carissime, prelatorum etiam et baronum nostrorum ad id accedente consilio* örökjogon neki és fiainak: Jánosnak, Lászlónak és Györgynek és ezek örököseinek adja a Csanád megyei Nagylak birtokot, a hozzá tartozó Palota, Mezőhegyes, Rétkert, Tamásháza és Kenéz birtokokkal, illetve az ezekhez tartozó prédiuumokkal, továbbá az ugyancsak Csanád megyei Derekegyház, Acsa, Füged, a Krassó megyei és Borza folyó melletti Szentgyörgy, Álcsi, Kerepce birtokokat, a Szentgyörgyben szedett vámmal és az ottani castellummal együtt, továbbá Podversa, Dupolc, Vát, Köles, Ráróssziget, Nagybélszeg, Kisdéd, Bélszeg, Sitte, Gerec, Igréci birtokokat, illetve az Igon¹ folyó mellett két további falut, valamint Vásárhely, Jám, és Ruzsóc birtokokat, és más, ugyancsak Krassó megyei birtokokat és falvakat is, amelyek a Krassó és Vicselnik² folyók között fekszenek, továbbá a Temes megyei Alsóigazó és Felsőigazó birtokokat ezek – általánosságban felsorolt – tartozékaival és haszonvételeivel együtt, amelyek mind Nagylaki Jánkfi János magvaszakadtával háramlottak a kezére. – Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis*. – Pesty: Krassó III. 310. (DL 85719. – Sztáray cs.) – Sztáray II. 252. (Uo.) – Hurmuzaki I/2. 550. (Pesty alapján.) – Átírta Zs. 1428. febr. 14-i privilegiumában. DL 11911. (NRA 1549-99.) – Vö. Pesty: Krassó III. 322., eml. (Uo.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 253. (Sztáray II. alapján, a közlések felsorolásával, román fordításban is.)

¹ A mai Moravica (Moravița) folyó (Kniezsa: Erdély víznevei 61., 832. sz.). ² Az oklevelekben és a kiadásokban is (*Wytelnik/Wythelnik*) 'Vitelnik' alak olvasható; feloldására lásd uo. 62., 913. sz.

- 532 Máj. 19. Földvár. Nádasi Mihály volt székelyispán emlékezetül adja, hogy Földvár oppidum bírója, esküdtjei és valamennyi polgára bizonyos lábasjóság és lovak általa történt elhajtása ügyében Zs. előtt pert indított ellene, majd Maróti János és Lévai Cseh Péter macsói bánok, valamint Berzevici Péter tárnokmester (mindhárman magn.) és Kusalyi Jakcs László (egr.) döntőbírói ítélete révén, amelyet jogosnak ismer el, kötelezi magát, hogy a nevezett polgároknak kárpótlásul 642 újforintot fizet három részletben, a következő Jakab-nap nyolcadik (aug. 1.), Mihály-nap nyolcadik (okt. 6.) és Márton-nap nyolcadik napján (nov. 18.), ellenkező esetben annak kétszeresében marasztaltassék el, és a jelenlegi székelyispán a nevezetteket ingó és ingatlan javaiból elégítse ki. – Szöveg alá nyomott ép papírfelzetes, zöld viaszú pecséttel. – Z–W. IV. 291. (Brassó, Fekete templom levéltára, IV-E-83. – DF 278668.)
- 533 Máj. 19. (f. II. a. Urbani) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Lezthemer-i Pethew fia: László, e László fia: István, Mathyus fiai: István és János, Rufus János fia: László, továbbá Lezthemer-i Iwan fia: Gergely Wnghwar-i plébános (hon.) – a maguk, valamint nepos-aik: az említett Rufus János fia: néhai Márton fiai: János és Sebestyén nevében is, terhükkel és szavatossággal – egyfelől, másfelől ugyancsak személyesen Ruzka-i Jakab fia: Dobo István – a maga és nepos-a: az említett Jakab fia: néhai Dobo László fia: Domokos nevében is, terhével és szavatossággal –, majd a következő bevallást tették: az említett Lezthemer-i nemesek Jenke, illetve a nevezett Ruzka-i nemesek Bezew nevű, egyaránt Ung megyei birtokai közötti bizonyos földek és erdős területek hovatartozása ügyében egymással folytatott hosszas pereskedésük – amely legutóbb Garai Miklós nádor (magn.)

bírói intézkedése révén ad duellarem dimicationem jutott – megoldására fogott bírák közreműködésével békés egyezséget kötöttek, és a két birtokot az alábbi, kölcsönösen elfogadott határokkal különítik el: quod prima meta inciperet a plaga orientali secus et penes metas possessionis Monygateh nuncupate filiorum Osolth de Kamaroch, in latere videlicet quarundam terrarum extirpatarum *Berzeglaaza* vocatarum ad dictam possessionem Monygateh pertinentium, ubi arbor ilicis nova meta terrea esset circumdata pro metali distinctione deputata; abinde vergendo directe versus partem occidentalem et per silvas bonum spatium currendo veniret ad quendam antiquum meatum aque, quemquidem meatum ipsi, scilicet nobiles de Lezthemer in continuis eorum metarum reambulationibus et consignationibus pro metali distinctione consignassent, ubi in portu eiusdem meatus ex parte dicte possessionis Jenke reliqua nova meta terrea capitalis foret agregata; deinde versus dictam plagam occidentalem per dictum antiquum meatum aque procedendo attingeret locum, ubi quidam rivulus seu alveus aque de fluvio *Fekethepathaka* vocato meatum seu egressum habens vulgariter *Monygoras* vocatus caderet in dictum antiquum meatum aque, ubi in portu eiusdem a parte iamdicte possessionis Jenke nova meta terrea capitalis esset elevata; deindeque ad iamdictam plagam occidentalem tendendo in dicto antiquo meatu aque iam aquam in se continentem per bonum spatium pergendo veniret ad locum, ubi nova meta terrea consimiliter capitalis in portu dicti antiqui meatus aque, a plaga septemtrionis penes arborem *keures* cruce signatam foret cumulata; abindeque a dicta meta et arbore *keures* de dicto antiquo meatu aque exeundo eundemque relinquendo directe versus dictam plagam septemtrionis per silvam eundo attingeret fluvium *Fekethepathaka* nominatum, ipsoque fluvio pertransito in portu eiusdem a dicta plaga septemtrionis nova meta terrea esset sublevata; postremoque et ultimo directe versus sepedictam plagam septemtrionis per silvam currendo iungeret quendam rivulum seu alveum aque *Chobradpathaka* nuncupatum, ubi in portu eiusdem a plaga meridionali seu a parte dicte possessionis Bezew nova meta terrea capitalis foret agregata, ibique mete prescriptarum possessionum Jenke et Bezew continuis metis cursualibus et arboribus cruce signatis incipiens a prima meta, ut eadem partes recitarunt, usque dictam finalem metam finirentur seu terminarentur. – A felek egyúttal az egyezséget kölcsönösen elfogadták és kötelezték magukat annak megtartására, semmisnek és érvénytelennek tekintve az egymás ellen tett bármiféle hatalmaskodást, károkozást és a másik féllel folytatott per során kelt összes oklevelet, a legutóbbi, bajnívást előíró nádori intézkedést is beleértve; exceptis dumtaxat et exclusis litteris instrumentalibus iura possessionaria tangentibus et concernentibus salve remanentibus, valamint minderről egymást kölcsönösen coram nobis patrocinio presentium mediante nyugtatták. A konvent privilegiális oklevelét chirographummal és pecsétje ráfüggesztésével¹ erősítette meg.

Három példányban: 1) hártán, 3 sor mély kiemelt és díszített O kezdőbetűvel, a szöveg felett és alatt ABC chirographummal, vörös színű zsinóron függőpecsét töredékével. DL

11910. (NRA 839-5.) – 2) Hártán, 6 sor mély díszített O kezdőbetűvel, a szöveg felett ABC chirograhummal, vörös-zöld színű zsinóron kopott függőpecséttel. DL 71942. (Rákóczi-Aspremont cs.). A chirographum alapján az első példány alá volt másolva. Hátoldalon középen 15. századi rájegyzés: *Signum B.* Más kézzel balra oldalt: *Metales Bezew.* Felette: 7 és nagy *U* betű, alatta nyolc, egyaránt zöld viaszú gyűrűspecsét nyomával.² – 3) Hártán, 5 sor mély díszített O kezdőbetűvel, chirographálás nélkül. Leleszi konvent orsz. lt., *Metales*, Ung 27. (DF 209704.)³ – Átírta a leleszi konvent 1480. jan. 22-i oklevelében; az átíró oklevél szerint ez a konvent őrizetében található másik, ugyancsak chirographummal rendelkező példányról történt. Úsz cs. úszfalvi lt. 123-11. (DF 268399.)

¹ A chirographálás említése értelemszerűen csak az első és második példányban szerepel.

² A második példány eltérő olvasatai sorrendben: *Wngwar, Mwnygyath, ryvulus, Monyoros, rivulum, Chabradpathaka.* ³ A harmadik példány eltérő olvasatai sorrendben: *Mathyws, Munygyath, Berzeglaza, Chabradpathaka.*

- 534 Máj. 19. Miklós leleszi prépost és a konvent emlékeztetül adja, hogy Zs. febr. 3-i parancsa (126) értelmében Váncsikfalvai *Cherges* Iván királyi emberrel László frater presbitert küldték ki, akik vizsztatérve elmondták, hogy ők Márk-napon (ápr. 25.) kimenve a Máramaros megyei Jód birtokra, a szomszédok és határosok összehívása után bevezették Tódor fiát: Bálintot, fiait és társait azokba, majd minden haszonvétejükkel és tartozékukkal az őket illető jogon, ellentmondás nélkül iktatták számukra örök birtoklásra, a szokásos ideig a helyszínen maradv. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.¹ – Mihályi: Máramaros 269. (Hártán, függőpecséttel, díszített, 12 sor mély O kezdőbetűvel: „a Bálya családnál Joodon” – Székely Nemzeti Múzeum, Barabás Samu gyűjteményének elpusztult okleveleiről készült mikrofilmek 34. – DF 291379.) – Másik példánya papíron, hátlapján pecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. T-31. (DF 212376.) – Átírta II. Ulászló 1511. máj. 9-i privilégiumában. (eml. Mihályi: Máramaros 271., „Bálya Jánosnál Joodon” – Székely Nemzeti Múzeum, Barabás Samu gyűjteményének elpusztult okleveleiről készült mikrofilmek 35. – DF 291380.)

¹ Ez értelemszerűen csak a privilegiális formában kiállított példány szövegében szerepel.

- 535 Máj. 19. A nagyszombati számadáskönyv (*registrum maius*) bejegyzése. Janko Kromer elszámolt a városnak 3900 forint (*florenis camere*) 850 dénár értékben a kivetett adóval, amely a következő bejegyzésben olvasható (*ex parte lozunge, ut infra potest etc.*)¹ – Fejérpataky: Számadáskönyvek 133. (Nagyszombat város lt., Rationes camarae – DF 279868., fol. 53b.) – Rábik: Mestská kniha 263/588. (Uo., fol. 54b.)

¹ A kifejezés értelmezéséhez a Deutsches Rechtswörterbuch szócikkének adatait (³Losung VI. jelentésmező) használtuk fel: <https://drw-www.adw.uni-heidelberg.de/drw/info/> (a látogatás ideje 2019. március 15.).

- 536 Máj. 19. A nagyszombati számadáskönyv (*registrum maius*) bejegyzése. Janko Kromer elszámolt a városnak azzal a 4100 aranyforinttal (*eyn vyrczig hundirt gulden kamere*) és 850 (*newndhalb hundirt*) pfenniggel, amelyet adóként vetettek ki (*dy angeslagen sint gewest czu einer lozung*).¹ Adós maradt 100 forint 50 pfenniggel. Az elszámolásnál jelen voltak a városi tanács és a község (*gemeyn*) részéről Hanus Kysling városbíró, Marg Hannus, Petir Czygler, Rudel, N. Linser, Steffan von Waczen, Jacob von der Newstat, Janusch Wagner, Niclos von Neytra esküdtek, illetve a huszonnégyek (*dy vyrundczwenziger*) közül Czwyry Hensil, Andre Kornhewfil, N. Oswald, Steffan Wohner, Stiffersmit, Marg Andre, Andre Fleyssiger, Steffan Wesch, Andre Putirscheys, Phylip Krewcz, Erhart Moderer, Hannus Horwer, Hannuss Pfuntel, akik nyugtatták az elszámolt és az adósságként még

fennálló összegekről is. – Fejérpataky: Számadáskönyvek 133. (Nagyszombat város lt., Rationes camarae – DF 279868., fol. 53b.) – Rábik: Mestská kniha 264/589. (Uo., fol. 54b.)

¹ A kifejezés értelmezéséhez a Deutsches Rechtswörterbuch szócikkeit (³Losung VI. és anschlagen 2.II.b jelentések) használtuk fel: <https://drw-www.adw.uni-heidelberg.de/drw/info/> (A látogatás ideje 2019. március 15.)

537 Máj. 19. A nagyszombati számadáskönyv (*registrum maius*) bejegyzése. Petro Czigler elszámolt a városnak 1000 aranyforinttal (*camer gulden*) és 7400 pfenniggel. Adós maradt 100 forint 25 pfenniggel. Az elszámolásnál jelen voltak a városi tanács és a község (*gemeyn*) részéről Hanus Kysling városbíró, Marg Hannus, Rudel, N. Linzer, Steffan von Waczen, Jacob von der Newstat, Januss Wagner, N(iclos) von Neytra esküdtek, illetve a huszonnégyek (*dy vyrunndczwenziger*) közül Czwywr Hensil, Andre Kornhewffil, N. Oswald, Steffan Wohner, Stifftirsmít, Marg Andre, Andris Fleyschiger, Steffan Wesch, Andre Puttirscheys, Phylip Krewcz, Erhart Moderer, Hannuss Horwar, Hannuss Pfundel, akik nyugtatták az elszámolt összegekről. – Fejérpataky: Számadáskönyvek 133. (Nagyszombat város lt., Rationes camarae – DF 279868., fol. 54a.) – Rábik: Mestská kniha 264/590. (Uo., fol. 55a.)

538 Máj. 19. Róma. V. Márton pápa hordozható oltár használatát engedélyezi Kristallóci László fia: Tamás (nob.), zágrábi egyházmegyei domicellus és felesége: Erzsébet (nob.) számára a szokásos feltételekkel: alkalmas helyen saját papjukkal vagy más felszentelt pappal a hatodik óráig bezárólag misét mondathatnak és más szertartást végeztethetnek saját és házi familiárisaik jelenlétében. – Lukinović VI. 229. (Reg. Lat. vol. 276, fol. 9v.) – Lukcsics I. 940. sz. (Uo.)

* Máj. 20. Zs. Bártfa kérésére átírja István szepesi és sárosi herceg átíró oklevelét I. Lajos király sokadalomtartási engedélyéről: – Fejér X/6. 892. (Coll. Kaprinay B. tom. XXXVIII. pp. 19–23.) – Az oklevél helyes kelte: jún. 19. Lásd 681.

539 Máj. 20. (in partibus Transiluanis) Zs. V. Márton pápához. Hosszasan fejtegeti panaszát, hogy a pápa milyen okból írt inkább Sándor litván fejedelemnek a cseh eretnekeknek ügyében mint neki.

Tartalmilag átírta V. Márton pápa 1427. szept. 10-i válaszlevelében: 1006. Registra brevium (Armarium XXXIX.), vol. 5. fol. 227r-v. (DF 290713.)

540 Máj. 20. Zágráb. Cillei Hermann zagorjei gróf és szlávón bán a zágrábi káptalanhoz. Tudják meg, hogy a Lóránt, István és Pál felperesek és László mint alperes között Lozsanc birtok határjárása ügyében folyó perben [az elmúlt ... nyolcadon]¹ számukra küldött, határjárást elrendelő parancslevele értelmében a jelen György-napi nyolcadon a felek bemutatják előtte a káptalan jelentését, amely szerint a felperes számára kiküldött Pribicsi Miklós fia: György báni emberrel István becsényi főesperest, az alperes számára Drenovai Mihály fia: Miklós báni emberrel Marócsai Mihály karbeli prebendáriust küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve jelentették, hogy György-nap nyolcadik napján (máj. 1.) és az arra alkalmas napokon a birtok szomszédainak és határosainak jelenlétében megírták a vitás Odraszentgyörgy birtok határait a Lomnica folyótól kezdve előbb a felperesek, majd az alperes László útmutatása szerint. Miután Lászlót Odraszentgyörgy birtokában találták, felbecsülték a vitás birtokrészt: egy kőegyház, temetkezőhellyel és egy kőből épült toronnyal, amelynek a fele illeti Lászlót, továbbá a birtokrészéhez tartozó két lakott és tíz lakatlan jobbágytelket, ötven hold nagyságú szántókkal és erdőkkel. Ezután a felek ítéletet kértek. Mivel a mondott alperes László jelentésük szerint is a vitás birtok birtokában van, ezért a vele

együtt ülő nemesekkel együtt úgy ítél, hogy László huszonhetedmagával, nemesekkel együtt Jakab-nap utáni kedden (júl. 29.) a vitatott földön az ország szokása szerint tegyen földeskiüt arról, hogy az a föld valóban az ő öröklött birtoka. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki a felek számára tanúbizonyságaikat, akiknek jelenlétében a báni emberek egyike vegye ki a nevezettektől az esküt, majd erről a Jakab-napi (júl. 25.) nyolcadra tegyenek neki jelentést. *Presentes autem sigillo Mathey(!) filii Iohannis de Machew, comitis nostri Zagrabienensis fecimus consignari.* Kijelölt báni emberek a felperesek számára: Adamovci György fia: Miklós és Simon fia: Mihály, Pribicsi Miklós fia: Pál, Alsóglavnica Imre fia: Dénes, Jesenovci Jakab fia: János. – Az alperes részére: Drenovai István fia: Bálint, Domagovicsi Tamás deák, Blaskovci Márton fia: Demeter, Simunovci István fia: Frank, Peszerjói Jakab fia: László, Szentiváni Máté² fia: Bertalan, Radomerci László fiai: Miklós és János. – Laszowski I. 206. (DL 35948. – Collectio Kukuljevicsiana.) – Az oklevél teteje leszakadt, a szöveg eleje hiányos.

¹ A szöveg szerint a zágrábi káptalannak az ez évi, 1427. évi György-napi nyolcadra kellett jelentést tennie, ezért a határjárás elrendelésére egy korábbi nyolcadon került sor, de a szöveg alapján nem azonosítható, hogy melyiken (vö. még ZsO XIII. 588. sz.). ² A *Matheus* egyidejűleg *Ia(cobus)* alakról javítva.

- 541 Máj. 20. Frater Gwillhelmus, humilis prior Carthusie ceterique diffinitores capituli generalis dilecte nobis in Christo Barb[are ...] civisse Budensi salutem in Domino et orationum suffragium salutare. Meretur vestre devotionis affectus ac pie intentionis [fervor, quem ad] ordinem et specialiter ad domum vallis Sancti Michaelis in Leweld concepistis, magis ac magis aput De[um] continuis iuvari] et attolli suffragiis, ut quo largius ac copiosius super vos divina gratia choruscarit, eo bonitas vestra [proficiat apud Deum] et ut huiusmodi devotionis obsequia auctore Domino vobis sint fructuosa, vos omnium missarum, orationum, [horarum psalmodiarum], vigiliarum, ieiuniorum, abstinentiarum, elemosinarum, disciplinarum ceterorumque spiritualium exercitiorum, que Deo aucto[re] nunc fiunt] et fient in posterum, participem facimus et consortem in vita pariter et in morte. Addentes de gratia [speciali, ut cum obi]tus vester nostro fuerit capitulo generali nunciatus, pro anime vestre remedio iniungemus orationes per totum ordinem nostrum [...], que pro] huiusmodi nostris participibus fieri consueverunt. Datum cum appensione sigilli domus Carthusie in testi[monium] premissorum,] anno Domini M^o CCCC^o XXVII° 20^a die mensis Maii, sedente nostro capitulo generali.

Jobb szélén csonka másolat papíron, a szöveg élén öt sor magas F iniciáléval. Antoninus Florentinus: *Confessionale* 1470 körüli kölni kiadásának kötéséhez másodlagosan felhasználva. Otto Schäfer magángyűjt., Schweinfurt. (DF 283605.) – Katalog Schäfer I/1. 118., 13. tétel, 9. jegyz., eml. – A szöveg kiegészítéséhez a következő forrásközléseket használtuk fel: Teleki: Hunyadiak kora XI. 60–61. (DL 15841.), F. Romhányi: Meretur vestre devocionis affectus 39., 10. jegyzet. (DL 93301.)

- 542 Máj. 21. Földvár az erdélyi részekben. Zs. emlékezetül adja, hogy megjelentek előtte Monoszlói Csupor István királynéi ajtónállómester egyfelől, másfelől Aranyi István – a maga és carnalis testvére: Lukács, továbbá patruelis testvérei: János fia: Miklós és Péter fia: Benedek nevében is –, majd Aranyi István a következő bevallást tette: a *Takoucz*-i Demeter fia: Pál és Kozovci Bereck fia: Lukács Körös megyei és bárhol máshol fekvő birtokaiban és birtokrészeiben lévő királyi jogot, amelyet

Zs. hűséges szolgálataikért másik oklevelével nekik adományozott, ők számos jótéteményéért Monoszlói Csopor Istvánnak adják örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. – Lev. Közl. 10. (1932) 282., reg. (HDA, Acta Paulinorum, Garig 5-33. – DL 35515.).

- 543 Máj. 21. Buda. Zs. a fehérvári káptalanhoz. Elmondták neki Pataji Zubor Jakab nevében, hogy a kalocsai érsek név szerint felsorolt bödi és ordasi jobbágysai máj. 18-án, vasárnap éjjel lehalászták pataji halastavát. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldje ki tanúbizonyosságát, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Hartai Bodor Mihály vagy Gergely és Domokos, Szentiváni János, Paznaki Tamás, Gombolyagi Máté. – Zichy VIII. 323. (Átírta a fehérvári káptalan 1427. jún. 2-i jelentésében: 588, amely szerint a középpecséttel volt megerősítve. DL 80100. – Zichy cs., zsélyi 215-C-10.)
- 544 Máj. 21. (in Novay, f. IV. a. Elene) Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda a kolozsmonostori konventhez. Elmondták neki Suk-i Péter és Simon nevében, hogy Bogath-i Imre Arankuth-i jobbágysai az elmúlt napokban uruk megbízásából és parancsára a panaszosok Sowath-i birtokára törve fegyveres kézzel ottani jobbágyaikat elverték és megsebeztek, másokat nyíllövéssekkel sebesítettek meg, Péter szabót és Mehes (dictus) Vincét félholtra verve hagyták hátra, akiknek az életben maradása még mindig kétséges, potentia mediante a panaszosok igen nagy kárára. Ezért meghagyja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében az alvajdai¹ emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt alvajdai emberek: Georgius de Corpad, Nicolaus f. Gerew de Wasarhel, Georgius f. Gerew de Samusfalwa.

Papíron, zárópecsét nyomával. Suky cs. felsőmagyarzszuki lt. Oklevelek, P-3. (DF 255255.)

¹ A szövegben elírásként *homo vester* áll a szokásos *homo noster* helyett.

- 545 Máj. 21. (4. die dom. a. Elene) Az esztergomi káptalan Zs.-hoz. Tudja meg, hogy máj. 13-i parancsa (509) értelmében Kysbela-i István fia: János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat: Dyaky-i András presbitert, karbeli javadalmast, akik visszatérve elmondták, hogy ők Ilona-nap előtti vasárnapon (máj. 18.) kimentek Libad birtokra, de amikor a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében annak negyedrészt László leányai: Buda-i Piscator Mihály felesége: Orsolya (nob.), és Nyr-i Péter felesége: Dorottya (nob.) részére iktatni akarta, Barakcha-i Jakab fia: László és Nagbela-i Imre özvegye: Zsuzsanna (nob.) személyesen megjelentve ellentmondtak, ezért megidéztek őket a királyi különös jelenlét elé Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára.

Papíron, zárópecsét darabjaival. Erdődy lt. D 495.

- 546 Máj. 21. (f. IV. a. Urbani) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Kalla(!)-i Lewkes fia: Miklós mester és valamennyi perében törvényes ügyvédjeinek vallotta a fiát: Jánost, Keerch-i Mátyást, Synew-i Balázst, Ikod-i Istvánt, Nemthy-i Györgyöt, Nagfalw-i Györgyöt, Ramochahaza-i Demetert, Raad-i Pétert, Janosy-i Kanthor Lászlót, Zakol-i Be-

recket, Meger-i Adorjánt, Ibran-i Andrást, Apagh-i Fülöpöt, Arthanhaza-i Magnus Domokost, valamint Miklós (discr.) Baktha-i sacerdos-t.

Papíron, hátlapra nyomott pecsét töredékeivel. DL 54565. (Kállay cs.)

- 547 Máj. 21. (in Bors, f. IV. a. Elene) Kereskyn-i László és Barocz-i Imre barsi alispánok meg a szolgabírák bizonyítják, hogy Zs. máj. 1-jei, előttük Batmonostri Thewthws János által bemutatott parancsa (448) értelmében a vizsgálat elvégzésére kiküldték maguk közül Ioclad(!)-i Jakab szolgabírót, aki visszatérve nobis in iudicio consedentibus elmondta, hogy minden a panaszban leírtak szerint történt.

Papíron, hátlapján három gyűrűspecstét nyomával. DL 80095. (Zichy cs., zsélyi 313-2089.) – Zichy VIII. 321., reg.

- 548 Máj. 21. Bars. Kereskényi László és Barócsi Imre barsi alispánok meg a szolgabírák bizonyítják, hogy Zs. márc. 23-i, előttük Bátmonostori Töttös László fia: János által bemutatott parancsa (308) értelmében Győrödi András barsi szolgabíró elvégezte a vizsgálatot, amely mindenben igazolta a panaszt. – Zichy VIII. 319. (DL 80094. – Zichy cs., zsélyi 213-2072.)

- 549 Máj. 21. Róma. V. Márton pápa a domonkos rend részére átírja és megerősíti XI. Gergely pápa 1374. márc. 6-i általános kiváltságlevelét a domonkosok előjogairól és kiváltságairól: közvetlen pápai fennhatóság alá való tartozásáról, saját eljárásuk megválasztásáról és ezek jogköréről, misézési, szentségkiszolgáltatási, temetkezési és gyóntatóválasztási jogosítványaikról, tagjaik feletti joghatóságukról, fegyelmezésükről, a rendházak fenntartásáról, záradékként nem véve figyelembe V. Kelemen pápának a Vienne-i zsinaton kiadott *Dudum* kezdetű konstitúcióját, illetve pontosítva a temetkezőhelyként szolgáló egyházak jogainak tiszteletben tartásáról szóló záradékot. – Fabritius: Urkundenbuch 70. és 79. (Átírta IV. Jenő pápa 1440. ápr. 1-ji megerősítő oklevelében, amelyet átírt V. Miklós pápa 1448. dec. 4-i oklevelében, amelyet átírt Iacobus de Muciarellis, a Camera Apostolica általános ügyhallasgatója 1461. jan. 31-i oklevelében, amelyet átírt a kolozsmonostori konvent közjegyzői záradékkal is megerősített 1466. jan. 17-i oklevelében. Egykor Georg Binder evangélikus szuperintendens birtokában.) – Z–W. IV. 291. (Fabritius után, figyelembe véve a nagy-szebeni Brukenenthal Múzeum kéziratárában őrzött Reschner-féle Diplomatarium VII. 300. átírásának szövegét.) – Ugyanennek a többszörös, 1466. évi átírásnak az újkori másolata: Brassói Evangélikus Egyházközség Lt., Diplomatarii Josephi Franz Trausch, T-F-76. pp. 88–103. (DF 286711.) – 1428. dec. 3-i közjegyzői átírásának 15. sz.-i egyszerű másolata: Batthyaneum, Kéziratok, 1-112. (DF 277827.) pp. 35–47. (63–89. kép.) – Átírta IV. Jenő pápa 1440. ápr. 1-ji megerősítő oklevelében, amelyet átírt IV. Sixtus pápa 1474. aug. 31-i megerősítő oklevelében, amelyet átírt Iohannes Prioris, a Camera Apostolica generalis auditora 1479. jan. 18-i, közjegyzői záradékkal is ellátott oklevelében: DL 18147. (Acta eccl. ord. et mon., Poson-68-21.) – 1441. márc. 27-i közjegyzői átírása, amelyben a „XII. Kalendas Iunii” helyett hibásan elírva „XII. Kalendas Iulii” (1427. jún. 20.) szerepel: Batthyaneum, Gyulafehérvári káptalan lt., Erdélyi káptalan, Oklevelek 2-90. (291.) (Beke 2-256.) (DF 277464.) – Tört. Tár 1890., 137/256. sz., tévesen 1426. márc. 18-i kelettel. (Uo.)

- 550 Máj. 21. Róma. V. Márton pápa Albisi Dávid (nob.) váradi egyházmegyei domicellus számára teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 941. sz. (Reg. Lat. vol. 276, fol. 6r.)

- 551 Máj. 21. Róma. V. Márton pápa Albisi Dávid fia: Tamás (nob.) váradi egyházmegyei domicellus számára teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 942. sz. (Reg. Lat. vol. 276, fol. 6r.)

- 552 Máj. 22. Az egri káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Fügei Csató László fia: ifjabb Miklós, majd a maga meg carnalis testvérei: [...] és Miklós nevében a következő bevallást tette: szükségei miatt elzálogosította a Gömör megyei péterfalvai és belezséri, valamint a Heves megyei domaházai birtokrészeit Recki Tamásnak és fiainak: Pálnak, Miklósnak és Tamásnak 14 újforintért, szavatosság vállalásával, amelyre Fügén és Tésken bírt részeit köti le. – Sztáray II. 255. (Átírta a budai káptalan 1500. máj. 23-i oklevelében. DL 86029. – Sztáray cs.)
- 553 Máj. 22. (f. V. a. Urbani) István prépost és a turóci konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Kewelhaza-i Kewel fia: Miklós fia: András – a saját meg fiai: György, János, Miklós és Gergely nevében ügyvédvalló levél nélkül, de terhükkel – egyfelől, másfelől Kewelhaza-i Miklós fia: András fia: Péter de genere Ysip – a saját meg fia: János, illetve leányai: Klára asszony (nob.) és Hedvig hajadon (nob.) nevében ügyvédvalló levél nélkül, de terhükkel, továbbá ugyanő a nevezett Miklós fia: Jakab fia: Lőrinc, valamint a nevezett Jakab leánya: Katalin (nob.) és Pál fia: Fábián fia: Tamás leánya: Skolasztika (nob.), illetve a nevezett Katalin fia: Lőrinc, de genere pretitulati Ysip nevében a konvent ügyvédvalló levelével –, majd a következő bevallást tették: a közöttük az említett Kewelhaza birtokrész felosztása ügyében folyó perben ők fogott nemes bírák: Bensehaza-i Lőrinc fia: Jakab sacerdos (discr.), Widafelde-i László fia: György, Szentannai Péter fia: Benedek és Waralia-i Miklós fia: György segítségével kiegyeztek, oly módon, hogy az egymás ellen folyó pereskedést megszüntetve in situ locali ipsius possessionis, utputa curiis ipsorum propriis et locis sessionalibus iobagonalibus eorundem sic et eodem modo, prout ac tenus resedissent et commansissent absque omni variatione et inmutatione residere deberent et permanere, terras vero arabiles cultas et incultas, prata, silvas, nemora prohibita et alia rubeta, pascua et quaslibet alias utilitates intra metas et ambitum metarum eiusdem possessionis extra predictum situm localem seu curias et loca sessionalia existentes et habita in tres rectas et coequales partes funiculam trahendo dividere deberent ac tenerentur, és e háromból két egész rész a nevezett Andrásnak és örököseinek jusson örök birtoklásra, a harmadik egyenlő rész pedig András fiának: Péternek, Lőrincnek, Katalinnak, Skolasztikának és másik Lőrincnek és örököseiknek, illetve Ysip fiai: a nevezett Miklós és Pál utódainak.
- Papíron, hátlapra nyomott pecséttel. MTA KIK, Kézirattár, Oklevelgyűjtemény 337. (DF 243984.)
- 554 Máj. 22. Bécsújhely. Kastner Lénárd bécsújhelyi polgármester és Hayden Lénárd városbíró Vaseln és Jekeln soproni, valamint Smerlein fia: József bécsújhelyi zsidóktól 200 magyar aranyforint kölcsönt vesznek fel, forintonként három bécsi fekete fillér heti kamatot vállalva. A kölcsön visszafizetésére minden biztosítékot megadnak. Oklevelüket saját magánpecsétjeikkel erősítik meg. – A visszafizetés jeleként a hártyaoklevél egy helyen be van vágva. A hátapon a kamat törlesztésére vonatkozó három német nyelvű feljegyzéssel. – Magyar–zsidó oklt. VIII. 48. (Bécsújhely város lt., Scrin. N. nr. 230.)

- 555 Máj. 23. Földvár az erdélyi részekben. Zs. a váradai káptalanhoz. Körösi Lőrinc fia: János szolgálataiért a Közép-Szolnok megyei Körös birtok Jánost és carnalis testvérét: Istvánt, továbbá atyafiaikat: Körösi Dobó Andrást, Domokos fia: Miklós fiát: Jakabot, Dobó Demeter fiát: Lukácsot, valamint *Onad*-i Mihály fiát: Pétert illető részeiben lévő királyi jogot másik levelével a nevezetteknek adományozta örökjogon. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket birtokrészeikbe, majd iktassa részükre minden haszonvételükkel és tartozékuikkal örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze a nádori jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Hatvani Csegi Miklós, Kishatvani Fekete Miklós, Mindszenti János, Hatvani Csegi Ambus, János vagy másik János, Körösi Simon vagy Dénes. – Zichy VIII. 325. (DL 80097. – Zichy cs., zsélyi 216-H-10.)
- 556 Máj. 24. (15. die sab. p. appar. Michaelis) A váradai káptalan emlékezetül adja, hogy Pálóci Mátyus országbíró márc. 17-i levele (287) értelmében Saap-i Balázs királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Antal karbeli presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők Szent Mihály arkangyal megjelenésének ünnepe utáni szombat (máj. 10.) kimentek a Bayon birtokon lévő részre, majd a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette abba (Széki) Jánost és Miklóst, majd iktatta azt részükre minden haszonvételével és tartozékával az őket megillető jogon örök birtoklásra, a helyszínen a törvényes ideig maradván. A privilégiumukat autentikus pecsétjükkel erősítették meg. Méltóságosor: Konrád prépost, Péter olvasó-, Dénes éneklő és Bálint őrkanonok.
- Hártyán, függőpecsét selyemzsinórijával. DL 11902. (NRA 856-7.)
- 557 Máj. 24. Mezősomlyó. Harapki Botos András krassói ispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Remetei István fia: Imre feleségének: Annának a kérésére Csákány Balázst és Gyalmári Simont küldték ki, akik visszatérve jelentették, hogy kimenne a megyébe mindenkitől, akitől lehetett, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy Csépi András a fiaival, és Paskó az atyafiaival együtt valóban hatalmasul elszántották a panaszos földjét, annak igen nagy kárára. – Pesty: Krassó III. 313., júl. 5-i kelettel. (DL 54566. – Kállay cs.) – A hátlapon keresztben: *extradeberet, non solvit.*
- 558 Máj. 24. Firenze. Firenze városa Zs.-hoz, akit levelükben mint „a guelfek reményét, valamint a firenzei nép oszlopát és különleges védelmezőjét” szólítanak meg. Elnézését kéri, hogy előző, ápr. 10-i levelükben (vö. 379) hiányosan tüntették fel királyi titulatúráját, amelyet Zs. jelzett is Giovanni (Melanesi di Prato) váradai püspöknek, aki megírta a dolgot saját testvéreinek Firenzébe. – Iorga: Notes et extraits II. 235., reg. (Firenzei lt., Carteggio della Signoria, reg. 29. fol. 114v-115r.) – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 708–710., teljes szövegű másolat. (Uo. classe X. dist. 1. codice 25. pag. 114t.)
- 559 Máj. 25. Zs. emlékezetül adja, hogy a földvári bíró, esküdtek, összes polgárok és szeniorok kérésére átírja és *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certa que nostre maiestatis scientia necnon de consensu et beneplacito ... Barbare regine, consortis nostre carissime, prelatorum etiam et baronum nostrorum consilio praematuro* megerősíti Földvár oppidum részére I. Lajos 1379. okt. 13-i (Z–W. II. 509. sz.) és saját 1395. jún. 21-i oklevelét (ZsO I. 4025. sz.) a csütörtöki hetivásár engedélyezéséről. *Datum per manus ... Iohannis episcopi ecclesie Zagradiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii.* Méltóságosor: György esztergomi, János kalocsai, Doymus spalatói, András raguzai érsekek, a zárai érseki szék üresedésben, ugyanazon János zágrábi, Dénes váradai választott, Balázs

erdélyi, Rozgonyi Péter egri, Henrik pécsi, Kelemen győri, János veszprémi, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hinko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi, Tamás zenggi, János knini választott püspökök, a boszniai, traui, scardonai, sebenicói, nonai, makarskai, fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán, *socer noster carissimus*, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Garai Dezső macsói bán, a szörényi bánság üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamási néhai János vajda fia: László ajtónálló-, Bátori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok-, Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi ifjabb István pozsonyi ispán. A plican: *Lecta et correcta*. – Z–W. IV. 293. (Szász Nemzeti Lt., jelzet nélkül; jelenlegi jelzete: AN Sibiu, Magistratul oraşului şi scaunului Sibiu [Szász Nemzeti Levéltár], Colecția de documente medievale, Seria U [Középkori oklevélgyűjtemény, Urkunden] V. Nr. 1838.) – A DL–DF-adatbázisban nem szerepel, az arhivamedievala.ro oldalon tanulmányozható, azonosítója: SB-F-00001-1-U5-1838.

- 560 Máj. 25. (in Feldwar partium nostrarum Transsilvanarum, in Urbani) Zs. a nyitrai káptalanhoz. Hűségese szolgálataikért Palowcz-i Mátyus (Mathyus) fia: Péter fiainak: György esztergomi érseknek, Mátyus (Matheus) országbírónak (magn.) és Imre aradi ispánnak (magn.) adományozta másik oklevelével a Sempthe castrum-hoz tartozó Nyitra megyei Sempthe opidum-ot és Soporni falut simul cum fluvio Wag in omnibus illis locis, in quibus idem fluvius intra terminos et limites prescriptorum opidi et ville fluit et decurrit, ezek minden, határaik között fekvő tartozékával, egyházaik kegyúri jogával, prediumaikkal, szőlőhegyeikkel és bármiféle további haszonvételeikkel együtt. Ezért, mivel őket meg örökösüket és utódaikat a mondott birtokokba be akarja vezetetni, megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a mondott mezővárosba és faluba, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be a ezekbe az említett Palowcz-i György érseket, Mátyus (Matheus) országbírót és Imrét, és iktassa azokat részükre királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze meg alkalmas időpontra a nádori jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Georgius, Iohannes Forgach de Gemes/Gymes, Mathias, Michael, Nicolaus de Elefanth, Nicolaus f. Georgii de Farkasd, Nicolaus Kwuer de Ilmer, Thomas Tompa/Thompa de Belag, Petrus f. eiusdem, Stephanus Saffar de Berench.

Átírta a nyitrai káptalan 1427. júl. 7-i, két eredeti példányban kiállított oklevelében (764), amely szerint a titkospecséttel volt megerősítve. DL 107888–107889. (Esterházy cs. hercegi ága, Varia 1-9 és 1-10.) – Újkori egyszerű másolata: DL 86792. (Esterházy cs. tatai lt., Sempthe 1-9.) – A kivonat a DL 107889. alapján készült; a szövegben / jellel szereplő alakvariánsok a DL 107888. olvasatai. A későbbi másolatot nem vettük figyelembe.

- 561 Máj. 25. (in Feldwar partium nostrarum Transsilvanarum, in Urbani) Zs. a pozsonyi káptalanhoz. Hűségese szolgálataikért Palowcz-i Mátyus (Mathyus) fia: Péter fiainak: György esztergomi érseknek, Mátyus (Matheus) országbírónak (magn.) és Imre aradi ispánnak (magn.) adományozta másik oklevelével Sempthe királyi castrum-ot meg a hozzá tartozó Pozsony megyei Zereth opidum-ot

és az ottani vámot, necnon cum villis Eghazassur – excepta tamen portione Nicolai de ipsa Swr in eadem habita, in cuius scilicet actuali dominio idem legitime existit – ac Altalssur, Warassur, Kereztwr, Farkashyda simul cum tributo ibidem exigi consueto, Zentabran, Maczed, Wezeken, Nogzely modo simili cum tributo in eadem exigi assueto, in comitatu Poseniensi habitum existentibus, simul cum Danubio et fluvio Wag in omnibus illis locis, in quibus iidem fluvii intra terminos et limites prescriptorum castris, opidi et villarum fluunt et decurrunt, et lacunis seu capturis usonum et ceterorum piscium in eisdem fluviiis haberi solitis, és ezen birtokok minden, határaik között fekvő tartozékával, egyházaik kegyúri jogával, prediumaikkal, szőlőhegyeikkel és bármiféle, a várhoz tartozó további haszonvételeikkel együtt. Ezért, mivel őket megörökösüket és utódaikat a mondott birtokokba be akarja vezetetni, megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a mondott birtokokhoz, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be ezekben az említett Palowcz-i György érseket, Mátyus (Matheus) országbírót és Imrét, és iktassa azokat részükre adomány címén örök birtoklásra; az esetleges ellentmondókat idézze meg alkalmas időpontra a nádori jelenlet elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Nicolaus, Petrus de Bozyn, Ladislaus de Zenthgywrgh, Mathias, Michael, Nicolaus de Elefanth, Petrus [...]roc de Czepen, Stephanus f. eiusdem, Sigismundus, Georgius de eadem, Emericus Vincze de Osdý, Nicolaus de Eghazassur.

Átírta a pozsonyi káptalan 1427. júl. 8-i oklevelében: 770. DL 86793. (Esterházy cs. tatali, Sempte 1-8.)

- 562 Máj. 26. Földvár az erdélyi részeken. Zs. a csanádi káptalanhoz. Hűségese szolgálataiért Nagymihály Albert vránai perjelnek, volt dalmát-horvát bánnak, illetve fiainak: Jánosnak, Lászlónak és Györgynek adományozta másik oklevelével örökjogon a néhai Nagylaki Jánk fia: János magtalan halálával ráhárított Csanád megyei Nagylak, Palota, Mezőhegyes, Rétkert, Tamásháza és Kenéz birtokokat a hozzájuk tartozó prédiuumokkal, a Csanád megyei Derekegyház, Acsa és Füged, a Krassó megyei Szentgyörgy, Álcsi birtokot, a Borza folyó melletti Kerepce birtokokat a szentgyörgyi vámmal és az ottani castellum-mal együtt, továbbá Podversa, Dupolc, Vát, Köles, Ráróssziget, Nagybélszeg, Kisdéd, Bélszeg, Sitte, Gerec, Igréci birtokot, további két falut az Igon¹ folyó mellett, illetve Vásárhely, Jám és Ruszolc birtokokat meg más falvakat a Krassó és Vicselnik² folyók mentén, valamint a Temes megyei Felső- és Alsóigazó birtokokat. Ezért, mivel őket megörökösüket és utódaikat a mondott birtokokba be akarja vezetetni, megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a mondott birtokokhoz, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be ezekben őket és iktassa azokat részükre királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze meg a nádori jelenlet elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Fornosi Vid udvari ember és familiáris, a királyi kúriából külön kirendelt királyi ember, Taddi Páncél Miklós és testvére: Benedek, Taddi Bereck, Berendi Belényi Gergely, Berke Jakab és Bak Mihály, Baládi Imre és János, Földeáki Gellért, Vaski László és fia: Tamás, Ivándi Gergely, Varsányi Balázs fia: László, Szécsényi György, Dédi Péter, Papdi Fekete Tamás és testvére: Pál, Papdi Endre, János és István. – Pesty: Krassó III. 314. (Átírta a csanádi kápt. 1427. júl. 29-i oklevelében: 841. DL 85722. –

Sztáray cs.) – Sztáray II. 260. (Uo.) – Az átíró oklevelet átírta Zs. 1428. febr. 14-i privilégiumában. DL 11911. (NRA 1549-99.)

¹ A mai Moravica (Moravița) folyó. Lásd Kniezsa: Erdély víznevei 61., 832. sz. ² Az oklevelekben és a kiadásokban is (*Wytelnik/Wythelnik*) 'Vitelnik' alak olvasható; feloldására lásd uo. 62., 913. sz.

- 563 Máj. 26. (septimo Kal. Iunii) A veszprémi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük a Veszprém megyei Wild-i Illés fia: Péter – a maga, valamint uterinus testvére: Márton, fiai: György és Balázs nevében ügyvédvalló levél nélkül, de terhüket magára véve –, majd a következő bevallást tette: nagyapja, Wild-i Imre fia: néhai András és Hemhaza-i György fia: néhai Péter mester között Hemhaza-i Zarka (dictus) László zalai főesperes és veszprémi kanonok, meg az említett néhai Péter mester fia: Lyherth-i Domokos Moson birtoka mellett fekvő Emspedfelde birtokrész, illetve az ugyanilyen nevű szántó, kaszáló és cserjés miatt, amelyet még néhai Benedek veszprémi püspök és atyafiai Mária királynőtől kaptak újadomány címén, per keletkezett néhai Bebek Imre országbíró előtt, amely bizonyos okokból rájuk szállt, és arról értesültek, hogy László főesperes és a nevezett Domokos ellenük a birtok ügyében új eljárást kezdeményezett, szegénységük miatt és mivel felismerték, hogy a birtokrészhez joguk nincs, a birtokrészről és tartozékairól lemondanak és azokat a főesperesnek és Domokosnak örök birtoklásra átadják. Actum per manus honorabilis viri Georgii de Saar lectoris. Méltóságosor: Lyptovia-i Miklós prépost, Elwed-i János éneklőkanonok, másik János örkanonok, Nempthy-i Gergely mester dékán.

Hártyán, három sor mély kiemelt kezdő C betűvel, vörös-két zsinóron kopott felületű függőpecséttel. DL 43703. (Múz. törzsanyag, Vétel.) – A hátlapon korabeli kézzel: *Iste sunt littere entitie super Emspedfeld.*

- * Máj. 27. Zs. a budai káptalanhoz. – Bártfai Szabó: Pest 154/619. sz. (DL 69796. – Kende cs.). – Az oklevél helyes kelte: 1427. jún. 3. Lásd 594.

- 564 Máj. 27. Abbiategrosso. Filippo Maria Visconti milánói herceg oklevele, amelyben ünnepélyesen ígéri Zs. követének: János veszprémi püspöknek, hogy a Zs. által őt a milánói hercegség birtokában kegyesen megerősítő, és a püspök által megkapott privilégiumát Zs. haláláig titokban fogja tartani. Kötelezi magát, hogy ha a választófejedelmek e privilégiumot megtámadnák és emiatt Zs. ellen fordulnának, Zs.-ot minden erejével megvédelmezi. – Kancelláriai fogalmazvány: pergamenre írt és szignált, de javított és befejezetlen irat; eredeti kelte: 1427. máj. 12. Lásd 507. Az e napi keltezéssel Óváry közlésében szereplő, a pápát említő kitévelt a többi kiadás nem említi, mivel vagy áthúzott szövegrészek vagy a fogalmazvány másik példányában szerepelnek. – A privilégiumlevelek fizetésére vonatkozó kitévelt Carteggio II. külön eredeti tételként ismerteti (lásd alább) – Osio II. 299., máj. 27-i keltezéssel, utalás nélkül a megváltoztatott dátumra. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, eredeti, aláírt, de javított példány.) – Carteggio II. 27/190–191. sz., máj. 27-i keltezéssel, e szerint a fogalmazványnak még egy, ugyanezen napra keltezett, vázlatos példánya is. (Uo.) – Óváry 103/355. sz., máj. 12-i keltezéssel. (Uo.) – DRTA X. 13., 6. jegyzet, eml. és 58., reg. (Uo., továbbá a máj. 27-i dátumú tisztaírástól készült másolat: HHStA, RRB vol. D – DF 287860., fol. 63v. [az adatbázisban a 129. lenagyított papírkép azaz a 257. digitális fényképen]) – Századok 41. (1908) 23., eml. (A kiadások alapján.)

- 565 Máj. 28. A kalocsai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Bátmonostori néhai Töttös László fiai: János, Miklós és György, majd minden perükben törvényes ügyvédjeikül vallották Besenyői Tamás fiát: Miklóst, Besenyői Petős Tamást, Halmi János fiát: Mihályt, Tárnoki Pált, Kajándi Jánost, Páhi Tamást, Disznósi Jakab fiát: Jánost, Bányai Pált és Jakabot, Bányai Gergelyt, Barki Andrást, Aranyi Lőrinc fiát: Mihályt, Csipcsi Fodor Pált és Györgyöt, valamint Szentiváni Ágoston fiát: János deákot. – Zichy VIII. 326. (DL 80098. – Zichy cs., zsélyi 213-2076.) – Udvardy: Kalocsa 134/271. sz.
- 566 Máj. 28. (in vig. ascens.) A pannonhalmi konvent emlékezetül adja, hogy megjelentek előttük Győri Lőrinc deák a győri káptalan ügyvédje – a káptalan saját levelével – egyfelől, másfelől Leel-i György fia: Lőrinc – a maga és uterinus testvére: János, továbbá Leel-i András fia: Tamás nevében is a konvent levelével –, majd a következő bevallást tették: annak a három vásáros kikáltásról szóló jelentésnek a tárgyalását, amelyet Pálóci Mátyus országbíró rendelt el a mondott káptalan mint felperes és a nevezett Lőrinc, János és Tamás mint alperesek közötti perben, az országbíró halasztólevele értelmében, a néhai Perényi Péter egykori országbíró kikiáltást elrendelő levelében és a pannonhalmi konvent jelentésében foglalt ügyben, és amelyet a mostani vízkereszti nyolcadon kellett volna megtenni, amikor is az alpereseknek 27 márka bírság kétharmadát dupplatas cum dupplo dupplatum az országbírónak, a harmadik részt sine dupplo a felperesnek kellett volna megfizetniük, a felek saját akaratukból absque omni gravamine Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztják az országbíró elé.
- Papíron, zárópecsét nyomaival. Uzsovcics cs. könyöki lt. 112. (DF 266460.)
- 567 Máj. 29. A somogyi konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy ápr. 21-i parancsa (405) értelmében Sárdi György királyi emberrel Máté frater papot küldték ki, akik máj. 15-én kimentek Somogy megyébe Mére, Tokaj, Szenna, Bárd, Szomajon, Kara, Kalacsafalva és Szend (*Zenthsikes*) birtokokra, de azok Benedek fehervári prépost, Labdászvassányi Demeter és Lázári Nagy János részére történő iktatásának Mérei László fia: János, testvére: Gáspár nevében is, valamint Kalacsafalvai Gabrianus fia: István, Tamás fia: Miklós fia: Miklós, Kalacs fiai: László, István, Imre és László, valamint Mérei László fia: György ellentmondtak, ezért megidézték őket a királyi jelenlét elé Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára. – SMM 33. (2002) 20/844. sz. (DL 70021. – Sibrik cs.)
- 568 Máj. 29. Bejegyzés Igló városkönyvében. A tanács előtt megjelent Mattis Hawbener és felesége: Margit, majd azt a bevallást tették, hogy adósai Dávidnak 100 forinttal *kammer rechter schölde*, amint arról már Dávid is nyilatkozott mások előtt. – Zipser Neudorf 110/162. sz. (Igló város lt. 1. sz. városi könyv – DF 279554., pag. 49.)
- 569 Máj. 30. (16. die 22. diei Georgii) A budai káptalan emlékezetül adja, hogy a Miklós garamszentbenedeki apát mint felperes és Vesen-i László fia: Miklós mint alperes közötti ügyben Pálóci Mátyus országbíró határjárását, iktatást és köztudományvételt is magában foglaló, vizsgálatot elrendelő bírói intézkedése értelmében [Tapaszi]¹ Pál mesterrel, kúriai jegyzőjével, a királyi kúriából az országbíró által e célra külön kirendelt királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságul Geren-i István mesterkanonokot, papot az apát, másfelől Dénes mester-

kanonokot, szintén papot László fia: Miklós részére, akik visszatérve jelentették, hogy ők György-nap 22. napján (máj. 15.) kimenve az apát Saágh, illetve László fia: Miklós Kyrth nevű birtokára, majd ott a szomszédok és határosok összehívása után, az apátot a garamszentbenedeki konvent ügyvédvalló levelével képviselő Hydaga-i Bálint deák, mester, illetve az alperes személyes jelenlétében secundum ordinariam compositionem nonnullorum proborum et nobilium virorum pacem partium zelantium in praemissis diu laborantium volentibus ac consentientibus ac benevole acceptantibus a két birtok elhatárolásában megegyeztek: primo inceperunt ex parte occidentis ex angulo *Wgewranczezh* penes fluvium Tyczye exeuntem, a meta cum Ladislao, Mich(aeli) et Petro dictis Zompagh erecta versus occidentem [... ..]² inter prata et arundines venissent ad quandam montem supra fluvium Keresér adiacentem, ibi penes unam metam antiquam aliam novam erexissent; abinde quasi versus orientem in magno spatio circumeundo prata et piscinam eiusdem fluvii Ticyze, supra eundem piscinam duas novas metas terreas accumulassent; dehinc inter orientalem et meridionalem plagas inter prata magno spatio duas metas novas aggregassent; ulterius eadem plaga servata quoque ad ictum unius sagittae, penes quandam viam de possessione Kekcha versus dictam possessionem Saágh ducentem duas novas metas terreas posuissent; abinde versus meridionalem plagam in competenti spatio procedendo, in portu cuiusdam lacus, a parte orientali ipsius lacus duas metas terreas elevassent; abinde procedendo plagas ad praedictas venissent ad portum dicti fluvii Tyczye, ubi duas novas metas terreas fecissent; deinde versus meridiem ipsum fluvium Ticyze pertranseundo, prope eundem in cacumine antiqui portus dicti fluvii duas novas metas aggregassent; dehinc versus ipsam plagam meridionalem in bono spatio girando penes quandam venam duas novas metas terreas erexissent; abhinc ipsa vena pertransita, eadem plaga servata, in bono spatio proficiscendo duas novas metas erexissent; abinde plagam ad eandem similiter in bono spatio eundo duas novas metas terreas erigi fecissent; exinde ad eandem plagam per competens spatium peragrando, in gyro eiusdem paludis duas novas metas fecissent; abinde ad predictam plagam meridionalem ipsa palude pertransita, in cacumine eiusdem montis prope ipsam paludem adiacentis duas novas metas posuissent; abinde ad eandem plagam eundo pervenissent ad quasdam foveas vulpium, quas pro metis deputassent; exinde inter meridionalem et occidentalem plagas in bono spatio pergirando in cacumine eiusdem collis duas novas metas erexissent; dehinc declinando versus occidentem, per bonum spatium procedendo venissent ad cacumen eiusdem collis *Thalea* vocati ad tres metas terreas alias positas ibique continuassent.³ A birtokok ezen elhatárolásához a káptalan előtt megjelentek a felperes apát részéről a nevezett Bálint deák a garamszentbenedeki konvent ügyvédvalló levelével, a nevezett László fia: Miklós pedig személyesen, és plenum consensum praebuerunt pariter et assensum annotatamque fassionem dictorum domini regis et

nostrorum hominum suo modo affirmarunt. A káptalan privilegiális oklevelét chirographummal és pecsétje ráfüggesztésével erősítette meg. Datum per manus honorabilis viri, domini Valentini lectoris et canonici ecclesiae nostrae praedictae. Méltóságsor: Imre éneklő-, Barnabás őrkanonok, Niarhida-i Dénes, Buda-i Dénes, Eberhard,⁴ Jakab, Miklós, István mesterkanonokok.

Átírta a szepesi káptalan 1658. márc. 9-i oklevelében, amely szerint hártján, pátens formában volt kiállítva. DL 11912. (NRA 903-8.)

¹ Kihagyva az átíró oklevélben. Azonosítására lásd ZsO XIII. 800., 1254. sz. ² Kihagyva az átíró oklevélben; e kihagyás három vízszintes vonással jelölve. ³ Így az átíró oklevélben, terminassent helyett. ⁴ Az átírásban: *Gerhard*.

- 570 Máj. 30. (in Sarus, f. VI. p. Urbani) Zsygra-i Pocz fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgony-i János (magn.) főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy Berthold-i Miklós törvényes kérésére vizsgálat elvégzésére kiküldték maguk közül Synefew-i János szolgabírót, aki visszatérve jelentette, hogy mindenkitől, akitől kell és illik, vizsgálódván megtudta, hogy Berthold-i György jobbágyának: néhai Fricznek a társa (consors): Nico/Nicolaus¹ feria quarta diei fori² in eundem³ evaginasset, et eidem mortem inferre voluisset potentia mediante.

Újkori másolat. Cornides-gyűjtemény. (OSZK Fol. Lat. 2219. fol. 22r.)

¹ A másolat szerint az oklevél hátán a név teljes alakja állt. ² Szerdán a közeli Szentkeresztben volt hetivásár (Weisz: Vásárok és lerakatok 157.). ³ Azaz a panaszos Miklósra.

- 571 [Máj. 30.] (in Sarus, f. VI. [p. Urbani]¹) Sygra-i Pocz fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János (magn.) főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy Bertold-i Miklós törvényes kérésére vizsgálat elvégzésére kiküldték maguk közül Synefew-i János szolgabírót, aki visszatérve jelentette, hogy mindenkitől, akitől kell és illik, megyebeli nemesektől és nem nemesektől nyíltan és titkon vizsgálódva megtudta, hogy mialatt Miklós a jelenlegi háborúban cum nobilibus provincie volt, Bertold-i György famulusa: Gál ura akaratából egy osztatlanul birtokolt szántóföld-rész miatt Miklósnak egy Miklós nevű Scenthkeresti jobbágyát meg akarta ölni potentia mediante és ezt csak más tisztességes emberek jelenléte akadályozta meg. – A hátlapján alul: B (kézjegy), solvisset.²

Papíron, a hátlapján öt gyűrűspecst nyomával. DL 43728. (Múz. törzsanyag, Berthóty.) – A jelzeten az eredeti mellett egy újkori másolat is található. – A keltezés az előző, ugyancsak Sáros megye hatósága által ugyanazon kérelmező számára kiállított másik oklevél alapján egészíthető ki.

¹ Az ünnepnév az oklevélből kimaradt. ² A szó félig levágva.

- 572 Máj. 30. Item Petrus Kercher misit XXVII aureos florenos et XI grossos latos pro peregrinatione versus curiam Romanam, quos habet Thomas Hawczske apud se, his scriptis anno 1427¹ feria sexta post ascensionis.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22b., 2. bejegyzés.

¹ Így, arab számmal.

- 573 Máj. 31. Monyorós az erdélyi részeken. Zs. felhatalmazást ad követei és megbízottjai: János veszprémi püspök és Brunoro della Scala (birodalmi vikárius) számára, hogy tárgyaljanak a szavojai herceggel, hogy támogassa Zs.-ot, amikor Itáliába, illetve Lombardiába érkezik, csatlakozzon hozzá, majd személyesen és megfelelő kísérettel kísérelje el Rómába és onnan vissza. Továbbá, hogy a herceggel kössenek szerződést arról, hogy a herceg fia: a piemonti herceg Velence és a birodalom más lázadóit ellen hadba léphessen. – Altmann II. 6917. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 142v–143r.) – DRTA X. 59. (Uo.) – Lupi: Delle relazioni 312., reg. (Archivio di Stato di Firenze, Carte Stroziane CXIX., fol. 61v; egyszerű másolat.) – Századok 41. (1908) 24., 4. jegyzet, részlet. (Altmann és DRTA után.)
- 574 Máj. 31. Monyorós az erdélyi részeken. Zs. felhatalmazást ad megbízottjai: János veszprémi püspök és Brunoro della Scala (birodalmi vikárius) számára, hogy újítsák meg a Filippo Maria Visconti milánói herceggel kötött, a Velence és a birodalom más lombardiai és itáliai ellenségei visszaszorítására kötött szerződéseit, és ha szükséges, kössenek új megállapodásokat is, a hercegnek pedig ígérjék meg Velence és szövetségesei ellen adott hadi segítséget, illetve Zs. személyes Lombardiába való megérkezését. – Altmann II. 6918. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 143r.) – DRTA X. 59. (Uo.) – Századok 41. (1908) 24., eml. (Altmann és DRTA után.)
- 575 Jún. 1. Monyorós, az erdélyi részeken. Zs. általános parancsa a nádor, az országbíró bíróságaihoz és az ország minden más királyi és egyházi bíróságához. Halasszák el Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára Bátmonostori Töttös János familiárisai: Sárogi István fia: Lőrinc, ennek fia: János, Bányai Pál, Jakab és Gergely, Csipcsi István, Csipcsi Fodor János és Pál, Barki András és Gergely, Zsidei Balázs, Bányai Miklós és Sárogi Mihály összes pereit, mert urukkal a királyi hadseregben a törökök ellen Havasalföldre vonulnak. Az oklevelet elolvasása után adják vissza a felmutatójának. – Zichy VIII. 327. (DL 80099. – Zichy cs. zsélyi, 213-2077.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 255. (A kiadás alapján, román fordításban is.)
- 576 Jún. 1. Monyorós. Zs. Maróti János és Lévai Cseh Péter macsói bánokhoz vagy alispánjaikhoz és Bodrog megye szolgabíróihoz. Elmondták neki Bátmonostori Töttös János nevében, hogy miután ő az elmúlt nagybőjt (márc. 26.) idején Garázda Jakab rabláson ért familiárisait keréketöréssel kivégeztette, Garázda Jakab, familiárisainak ártatlanságát igazoltatva nem a bánok Bodrog, hanem Tolna megyében lévő alispánjai és a szolgabírók előtt perelte be, akik Töttös Jánost többrendbelileg megbírságotlák. Ezért megparancsolja nekik, hogy Töttös János birtokainak szomszédai és határosai meg a megyebeli nemesek körében kikiáltott közgyűlés módjára a kalocsai káptalan tanúbizonyossága jelenlétében, akinek a kiküldését jelen oklevelével rendeli el, eskü alatt tartsanak tanúvallatást arról, hogy Bátmonostori Töttös János jogosan végeztette-e ki a valóban tetten ért rablókat, majd ennek eredményét ők és a káptalan is írják meg neki. – Zichy VIII. 334. (Átírta a kalocsai káptalan 1427. aug. 13-i oklevelében 904, amely szerint az oklevél *Commissio propria domini regis* kancelláriai jegyzettel kelt. DL 80111. – Zichy cs. zsélyi 213-2090.)

577 Jún. 1. (in oppido suo Monyoros vocato partium Transsylvanarum, dom. p. ascens.) Zs. a kolozsmonostori konventhez. Megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyságaikat, akiknek jelenlétében (a királyi kúriából) e célra külön kirendelt királyi emberek egyikével járják meg Aranyasbanya civitas határait. Az esetleges ellentmondókat (a határjárás 25. napjára) királyi személyes jelenléte elé idézzék meg, bárhol is fog akkor tartózkodni (és ugyanoda tegyenek jelentést is).

Tartalmilag átírta – a kolozsmonostori konvent 1427. jún. 16-i jelentésével együtt (663), amelyből a parancslevél tartalma kiegészíthető – Mátyás király 1487. ápr. 10-i oklevelében, amelyet 1) átírt II. Ulászló király 1504. nov. 20-i (EME Lt., Kemény József gyűjt. – DF 253537.) – 2) Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf, erdélyi vajda és országbíró 1505. jan. 20-i (DL 32505. – KKOL, Vegyes iratok.) és 3) uő 1506. nov. 16-i oklevelében. (DL 32506. – Uo.) – Mátyás király oklevelének újkori másolata: DL 37066. (Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscalis lt. 9-29-A.), pag. 26., 29.

* Jún. 1. Monyorós a Barcaságban az erdélyi részeken. Zs. oklevele. – Fejér X/6. 871. – A helyes kelte: jún. 3. Lásd 592.

578 Jún. 1. Róma. Bélai János fia: Miklós áldozópap, bácsi (székesegyházi) főesperes és pápai káplán kéri a pápát, hogy mentse fel a kiközösítés és a további büntetések alól, amelyekbe azért esett, mivel egyrészt, amikor egy vérrokonával együtt Iván-napkor (1426. jún. 24.) pihenés céljából összegyűltek, rokonának egyik familiárisa megsebezte az ő familiárisát, ő pedig parancsot adott ennek megtorlására, de szándéka ellenére a támadó ebbe belehalt. Másrészt egy tisztességtelen asszony, aki a környéken sok nemes ifjút már varázslással elcsábított és megrontott, őt is megfenyegette, hogy rászedi és magához édesgeti, és az erről vezetett könyvébe is bejegyzi, ő ettől való félelmében megparancsolta a kamonci plébános familiárisainak, hogy az asszony szemét és nyelvét vágják ki, hogy ne tudjon többé füveket gyűjteni és bűbájoskodni. Harmadrészt, amikor hazatért a rác despotánál (*a rege Dacie seu despota*) tett látogatásából, egy pogányt, aki a lovát el akarta lopni, megveretett, ám a tolvaj abba belehalt. E tettei miatt őszinte bűnbánatot tanúsít, és kéri egyházi rendjeiben és az oltárszolgálatban való megtartását, illetve kiegészítésként a bácsi egyházban tíz évre való megtartását (*conservatoria ad decennium*). – A pápa megadja a felmentést és kiegészítő kérelmet is tíz évre jóváhagyja. – Acta Martini 1036. (Reg. suppl. vol. 213, fol. 62v–63r.) – Lukcsics I. 943., reg. (Uo.) – Bónis: Szentszéki reg. 2279. sz. (Lukcsics után.)

579 Jún. 2. Monyorós, az erdélyi részeken. Zs. emlékezetül adja, hogy megjelent előtte Maróti János macsói bán, aki kezességet vállalt arra, hogy Borbála királyné Mihály-nap nyolcadik napján (okt. 1.) Buda városában a királyi kápolnaispán előtt meg fogja fizetni Bolondóci Stibor vajda fiának: Stibornak a kölcsönzött 3000 forintot. Ha a királyné vagy a bán ezt nem teljesítik, Stibor a kölcsön kétszeresét követelheti, ezért a bán szavatosság vállalásával saját Zsámbok birtokot köti le minden tartozékával együtt. – Wenzel: Stibor 183. (Kamarai lt.) – Bártfai Szabó: Pest 154/618. sz. (DL 11913. – NRA 571-41.) – Bakács: Pest m. 394/1471. sz. (Uo.)

580 Jún. 2. (Bude, 33. die. oct. Georgii) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Pethew fia: János fia: László folytat Nadasd-i András fia: Gáspár ellen az ő perhasztó levele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter absentiam prelatorum et barrorum nostrorum nobiscum iudicare debentium Jakab-nap (júl.

25.) nyolcadára halasztja. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari.*

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 92715. (Festetics cs. lt., Misc. 377.)

- 581 Jún. 2. (Bude, 33. die. oct. Georgii) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Pethew fia: János fiai: László, Dénes és Pethew folytatnak Nadasd-i Gáspár és 60 előállítani rendelt jobbágya ellen az ő perhalasztó levele értelmében,¹ a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán a királyi különös jelenlet előtt, *propter absentiam*² *prelatorum et barronum nostrorum nobiscum iudicare debentium* Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. *Presentes autem propter*³ *absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari.*

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 92716. (Festetics cs. lt., Misc. 378.)

¹ Utána kihúzza: és Pálóci Mátyus országbíró perhalasztó és Zs. különös jelenlete elé át-küldő levele értelmében. ² A szövegben kétszer. ³ Előtte kihúzza: *ab(sentiam)*.

- 582 Jún. 2. Buda. Zs. az egri káptalanhoz. Elmondták előtte Hubói néhai Miklós fiai: János és Gáspár és leánya: Anna (nob.), Berentei Mihály felesége: Erzsébet meg fiai: Bereck és Balázs, valamint a nevezett Miklós leánya: Anasztázia hajadon, továbbá Sztáryai néhai János özvegye: (másik) Anasztázia meg fiai: Miklós és János nevében, hogy Latránfalvi Jakab fiai: Jakab és László hatalmasul elfoglalva tartják latránfalvai birtokrészeit a panaszosok igen nagy kárára. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenletében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Hubói Benedek, László, István és Tamás, Naprágyi János, Mellétei Hubói Balázs. – Melczér 56. (Átírta az egri káptalan 1427. jún. 26-i jelentésében: 714. DL 66687. – Melczér cs.)

- 583 Jún. 2. (Bude, 33. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Sogar-i Soos László fia: Miklós (proc. Tegzes Domokos a szepesi káptalan levelével) folytat Sebes-i Synka, Pál fia: László¹ és Hasagh-i János fia: Márton ellen (proc. Sebes-i Tamás deák szintén szepesi káptalani levéllel) az ő perhalasztó levele értelmében, a szepesi káptalan halasztásról szóló bevallást tartalmazó levelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, a felek ügyvédek akaratából Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Sgh (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával DL 57591. (Soós cs.)

¹ Javítva erről: László fia: Pál.

- 584 Jún. 2. (Bude, 33. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor annak a köztudományvételnek a tárgyalását, amelyet [Podha]rchan-i Erdews Miklós és szavatosa:

Lwlya-i² Mihály felperes egyfelől, másfelől Sethekwth/Sethkwth-i András alperes között az ő perhalasztó levele értelmében, az ő bírói intézkedésében és a garamszentbenedeki konvent jelentésében leírt ügyben kellett volna megtartani a mostani György-nap nyolcadán, propter absentiam prelatorum et baronum Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Sgh (kézjegy), solvisset.

Három részre szakadt, foltos papíron, zárópecsét nyomával. Lüley cs. lt. 3. (DF 261509.)

¹ Kiegészítve Garai Miklós nádor 1427. nov. 10-i halasztólevele alapján (1163). ² A külzeten csak öt nevezik meg a felperesek közül.

- 585 Jún. 2. (Bude, 33. die oct. Georgii) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Korogh-i bán fia: István folytat Harapk-i Bathos (dict.) András és László ellen (proc. Ruch-i László a boszniai káptalan levelével) az ő perhalasztó levele értelmében, a bosznai káptalan idézőlevelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, de regio litteratorio mandato pro ipso Stephano eo, quod ipse ad partes Transalpinas in regium exercitum foret profectus,¹ nobis allato, Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: JP (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 24950. (NRA 1699-243.) – A hátlapon két későbbi, különböző színű tollszárral írt bírósági feljegyzés: a felperest Antal képviselte és a pert István részére szóló királyi írásbeli rendelettel, mivel István Nándorfehérvár vár megerősítésén vagy őrzésén működik közre, (1428.) György-nap nyolcadára halasztották (*pro A Anthonius, de regio litteratorio mandato pro parte Stephani eo, quod idem munitione seu conseroatione castris Albanandur foret constitutus, nobis allato, ad G*), az alperest Ruch-i László bácsi káptalani levéllel képviselte (*pro I Ladislaus de Rurch cum Bach*); az oklevelet két példányban állították ki, és a pert György-nap nyolcadára halasztották; mindkét fél fizetett (*due, ad G, ambe solvissent*).

¹ A szó a kihúzott *constitutus* helyére írva.

- 586 Jún. 2. (Bude, 33. die oct. Georgii) Pálóci Mátyus országbíró annak a pernek a tárgyalását és eldöntését, amelyet Alsolindwa/AlsoLyndwa¹-i János bán fia: néhai István özvegye: Ilona (nob.) és fia: László felperesek folytatnak Zeredahel-i néhai Márton bán özvegye: Anna (nob.) meg fiai: Ders és Péter alperesek ellen Cillei Hermann zajorjei gróf és szlavón bán perátküldő levele értelmében, az abban foglalt ügyben a György-napi nyolcadon előtte, propter absentiam prelatorum et barronum regni nobiscum adiudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: JP (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 33873. (NRA 1549-101.)

¹ A külzeten lévő címzésből.

- 587 Jún. 2. (5. die f. V. p. Urbani) Az esztergomi káptalan Zs.-hoz. Tudja meg, hogy Pálóci Mátyus máj. 17-i bírói intézkedése (522) értelmében Zelen-i István királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, Pesthyen-i Márton presbitert, chori

ecclesie nostre prebendarium, akik visszatérve elmondták, hogy ők Orbán pápa ünnepe utáni csütörtökön (máj. 29.) kimentek Hont megyébe, és mindenkitől, nemesektől és nem nemesektől, meg bármilyen más állapotú megyebeli emberektől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy valóban minden az országbíró levelében foglalt panasz szerint történt.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 43704. (Múz. törzsanyag, Majláth-gyűjt.)

- 588 Jún. 2. (6. die f. IV. a. ascens.) A fehérvári káptalan Zs.-hoz. Máj. 21-i parancsa (543) értelmében Zenthyan-i János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat: Benedek karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők áldozócsütörtök előtti szerdán (máj. 28.) kimentek Fejér megyébe, ahol mindenkitől, megyebeli nemesektől és nem nemesektől kérdezősködve megtudták, hogy minden a király levelében leírtaknak megfelelően történt.

Papíron, hátlapján zárópecsét töredékeivel. DL 80100. (Zichy cs., zsélyi 215-C-10.) – Zichy VIII. 324., reg., tévesen jún. 3-i keltezéssel és a vizsgálat napját tévesen máj. 29-re datálva. – Udvardy: Kalocsa 133/270. sz., a regeszta alapján, tévesen jún. 3-i keltezéssel.)

- 589 Jún. 2. Nos Nicolaus Graff de Bazyn fatemur et recognoscimus per presentes nostras litteras, quod nos nomine et in persona Georgii filii nostri similiter Groff ab honorabili capitulo ecclesie Posoniensis ducentos florenos, quemlibet florenum centum denariis nunc currentibus computando pro taxa venerabili domino Ladislao Sos preposito et ipsi capitulo dicte ecclesie per regiam maiestatem imposta eidem Georgio Groff, filio nostro de dicto regio mandato assignare debendos percepimus, super quorum ducentorum florenorum plenaria solutione nos, ut premittitur, in persona sepedicti filii nostri memoratos dominum prepositum et capitulum reddimus quitos, expeditos et per omnia satisfactos harum litterarum nostrarum patentium, sigillo nostro proprio consignatarum testimonio mediante. Datum in dicta Bozyn, feria secunda proxima post festum Beate Petronelle virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo septimo.

Papíron, a szöveg alatt zöld viaszva nyomott pecséttel. Pozsonyi káptalan ml. E-15-349. (DF 228058.) – A hátlapon felül másik kézzel, de egyidejűleg: *Quittantia s(upe)r II^c fl(orenorum) pro ca(pitulo) Posoniensi.* – A forrás értelmezéséhez: C. Tóth–Lakatos–Mikó: Pozsonyi viszály 184., 196.

- 590 Jún. 2. u. ([Bude], ... anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo sept[imo]) [Garai Miklós] nádor azt a pert, amely [Ders-i Benedek fia: László]¹ egyfelől, másfelől Philpws-i János fia: [András]² és Lőrinc fiai: László³ és Miklós [meg e Miklós fiai: Lőrinc és Mihály]⁴ között az ő halasztólevele értelmében, és az ő idézőlevelében leírt ügyben a jelen György-napi nyolcadon zajlott volna, propter [absentiam prelatorum et baronum] Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Sgh (kézjegy), solvisset.

Papíron, amelynek jobb és bal harmada leszakadt, így a szöveg kétharmada elveszett. DL 39516. (Petróczy cs.) – Lev. Köz. 9. (1931) 76., reg.

¹ A külfeten lévő címzésből. ² A kiegészítés a kiadott regesztá alapján. ³ A címzésben csak László van megnevezve. ⁴ A kiegészítés a Jakab-napi nyolcadon kelt újabb perhalasztó oklevél (959) alapján feltételezhető.

- 591 Jún. 2. u. ([Bude, ...] die termini prenotati) Garai Miklós nádor annak a birtokbecslésről szóló pernek a tárgyalását, amelyet egyfelől Kapy-i [András deák]¹ fia: János, másfelől Porozlo-i H[anchko]¹ fia: Jakab fia: János fia: Péter között az ő bírói intézkedése értelmében, az egri káptalan levelében leírt ügyben kellett volna megtartani előtte a jelen György-napi nyolcadon, [propter absentiam prelatorum] et barronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Sgh (kézjegye).

Csonka, felül és jobbra levágott papíron; a szöveg jobb harmada hiányzik. DL 43699. (Múz. törzsanyag, 1898-25.)

¹ A külfeten lévő címzésből.

- 592 Jún. 3. Nos Sigismundus Dei gratia Romanorum rex, semper augustus ac Hung(ariae), Boh(emiae), Dalm(atiae), Croat(iae) etc. rex memoriae commendamus tenore praesentium, quibus expedit universis, quod nos habentes debitum respectum ad purae fidei integritatem, qua fidelem nostrum dilectum, egregium virum Stiborium, filium quondam Stiborii waywodae de Bolondocz, dicti nostri regni Hungariae baronem praepolare agnovimus, eidem de certa nostra scientia annuimus et ad hoc nostrum regium consensum praebemus benevolum et assensum, imo annuimus et praebemus per praesentes, ut ipse omnes et singulos tales Bohemos, tam dicti nostri regni Boemiae scilicet, quam marchonatus Moraviae incolas, qui derelicto hereticae pravitate errore, quo diabolicae consentientes persuasioni involuti exstitissent, ad veram Iesu Christi agnitionem et sinum sanctae matris ecclesiae redire voluerint, ad se ipsum recipere ac in coetum et catervam suorum familiarium aggregare secumque habere, retinere valeat atque possit harum nostrarum vigore et testimonio litterarum. Datum in Monyoros terrae Barczensis partium nostrarum Transilvaniae, feria tertia proxima post festum ascensionis Domini, anno eiusdem MCCCCXXVII, regnorum nostrorum anno Ungariae videlicet [XXXI]¹, Romanorum XVII² et Bohemie septimo. – A szöveg élén [és a pecsét alatt]³: Commissio propria domini regis.

Újkori másolat Gyurikovits György kéziratából. (Gyurikovits Gy.: *Analecta Hist.-Geog. comitatum – OSZK Fol. Lat. 3804.*, tom. IV., fol. 132r.) – A központozást normalizáltuk, a hiányzó, illetve félreolvasott uralkodási évet javítottuk. – Fejér X/6. 871., tévesen jún. 1-jei keltezéssel. (Uo.)

¹ Az uralkodási évek száma üresen hagyva. ² A másolatban valószínűleg félreolvasás miatt '12' áll, de Fejér X/6. 872. is javított formában szerepel. ³ A másolatból és Fejér közléséből is kimaradt.

- 593 Jún. 3. (Bude, f. III. p. assens.) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Mada-i Miklós fia: Bertalan nevében, hogy ő Bezded-i Mihály fiának: Jánosnak a Szabolcs megyei Heene birtokon lévő teljes részébe, amely őt zálog címén illeti meg, törvényesen be akar kerülni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őt¹ abba és iktassa részére minden haszonvételével és tartozékával az őt illető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi különös jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.* Kijelölt királyi emberek: Benedictus, Thomas, Martinus filii Sebastiani de Mada, Desew f. Nicolai de dicta Mada, Georgius de Pazon, Gregorius de Vaya, Michael, Iohannes filii eiusdem Gregorii de eadem.

Papíron, zárópecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. M-27. (DF 211878.) – A hátlapján a konvent 1427. júl. 12-i jelentéséhez készült feljegyzése, amely szerint Mada-i Tamás deák királyi emberrel Ferenc fratert küldték ki tanúbizonyosságul, akik Péter és Pál apostolok ünnepe előtti szombat (jún. 28.) a feladatot ellentmondás nélkül elvégezték. *Datum quinto decimo die.*

¹ Itt tévesen *de Vaya* szerepel.

- 594 Jún. 3. (Bude, f. III. p. ascens.) Zs. a budai káptalanhoz. Elmondták neki Hynarch-i Pál fia: Dénes és ennek fiai: János, Gál, Demeter, Balázs, Bálint és Péter nevében, hogy ők in dominium cuiusdam unius sessionis seu fundi curie in eadem possessione in Harch(!)¹ habite, amely őket vétel címén illeti meg, törvényesen be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba és iktassa részükre minden haszonvételével és tartozékával az őket illető jogon örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Iohannes f. Ladislai de Besenew, Gregorius de eadem, Gregorius Farkas, Valentinus, Petrus de in Harch(!),¹ Gregorius Karachon.

Átírta a budai káptalan 1427. jún. 20-án kelt jelentésében: 687. DL 69796. (Kende cs.) – Bártfai Szabó: Pest 154/619. sz., tévesen máj. 27-i és jún. 6-i keltezéssel (csak a jelentést közli). – Bakács: Pest m. 394/1472. sz.

¹ A szövegben így, különírva, a birtoknevet Bártfai Szabó ennek megfelelően következetesen „Haich”-nak olvasta.

- 595 Jún. 3. (Bude, 34. die oct. Georgii) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Szaniszló frater, Bozok-i prépost folytat Domanyk-i István és András ellen a

sági konvent vizsgálati és idézőlevele értelmében, az abban foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum et baronum regni nobiscum adiudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlaon: JP (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 11914. (MKA, Acta Jesuitica, Tyrnavia 13-38.)

- * Jún. 3. A fehérvári káptalan jelentése Zs.-hoz. – Zichy VIII. 324., reg. – Udvardy: Kalocsa 133/270. sz. – Az oklevél helyes kelte: jún. 2. Lásd 588.
- 596 Jún. 3. Róma. V. Márton pápa az ágostonos remeték professorához: *Radiniz/Radnicz*-i Balázshoz. Jóváhagyja kérvényét, hogy mivel a husziták hét éve kiüldözték Csehországból, és már hat esztendeje Szlavóniában, Horvátországban és a török határvidéken tevékenykedik, és a paphiány miatt az ottani hívek lelkipondozásakor azt tapasztalja, hogy számosan merő tudatlanságból súlyos bűnöket követnek el, viszont, mivel a törököktől való félelem miatt erdőkben és mocsarakban rejtőzve kevés kereszténnyel vannak együtt, a hitetlenek naponta gyötrik őket, és a nagy távolságok miatt megfelelő papi személyekkel nem találkoznak, így bűneiket nem tudják meggyónni, feloldozást nyerni és más szentségekben részesülni, és ezek megerősítése nélkül hálnak meg lelkük nagy veszedelmére, ő viszont e vidék lakosainak érti a nyelvét, ezért rendfőnökének a tanácsára, egyetértésével és jóváhagyásával felhatalmazza öt évre, hogy e részeken a tudatlan népnek prédikálhasson, taníthasson, gyóntathasson, őket az Apostoli Szék elé tartozó eseteket leszámítva súlyos bűneik alól feloldozhassa és számukra a szentségeket kiszolgáltathassa, a helyi plébániák jogait tisztelgetben tartva. – Eredeti regisztrumbejegyzés, a kérvényt ingyenesen regisztrálták. – Acta Martini 1037. (Reg. Lat. vol. 267, fol. 37–38.) – Lukcsics I. 944. (Uo.)
- 597 Jún. 4. (Bude, 35. die oct. Georgii) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Pethew/Pet-heu¹ fia: János fia: László folytat Nadasd-i András fia: Gáspár és Nadasd-i Gál özvegye (nob.) ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter absentiam prelatorum et barronum nostrorum nobiscum iudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari.
- Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 92717. (Festetics cs. It., Misc. 379.)
- ¹ A külzeten lévő címzésből.
- 598 Jún. 4. (Bude, 35. die oct. Georgii) Zs. azt a pert, amelyet György esztergomi érsek folytat Been-i László és 24 előállítani rendelt Koral(!) birtokon lakó jobbágya ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a garamszentbenedeki konvent vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter absentiam prelatorum et barronum nostrorum nobiscum iudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis,

aule nostre et regionalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari. – A hátlapon: Non.

Papíron, zárópecsét nyomával. Primási Levéltár, Acta radicalia K-49. (DF 248386.)

- 599 Jún. 4. (Bude, f. IV. p. ascens.) Zs. Hont megye ispánjához, alispánjához és szolgabíróihoz. Elmondták neki Kysstezer-i Pachkos István (nob.) nevében, hogy Tezer-i Benedek fia: László az elmúlt évben az apostolok oszlásának ünnepét megelőző vasárnapon (1426. júl. 14.) famulusaival: Magnus Mihálllyal, Malas Mihálllyal és [...] Benedekkel¹ a panaszos háza kapuját kivágta, ezenkívül Bálint fia: István, Simon, Benedek, Gergely fia: Benedek, Egyed, György, István, Machus, Kilián, Savol Benedek, Péter varga fiai: Domokos és Mihály nevű Thezer-i, illetve Antal és András nevű és további Udvarnok-i jobbágyságait a panaszos Labas nevű erdejébe küldve épületfát vágatott potentia mediante a panaszos igen nagy kárára. Ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki egy vagy két emberüket, akik mindenkitől, akitől kell és illik, tudják meg az igazságot, majd azt írják meg neki.

Átírta Hont megye 1427. júl. 9-i jelentésében: 778. DL 43711. (Múz. törzsanyag, Vétel Szilágyi Sándortól, 1883.)

¹ A famulusok nevei más tollal utólag beszúrva.

- 600 Jún. 4. (Bude, f. IV. a. penths.) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Zombor-i Lőrinc Óbudai (de Veteribuda) Jakab deák ügyvédje a budai káptalan levelével egyfelől, másfelől Péter deák Kapy/Kapi¹-i néhai András deák fia: János ügyvédje a szepesi káptalan levelével, majd bejelentették, hogy azt a pert, amelyet az ő perhalasztó levele értelmében a mostani Györgynapi nyolcadon a királyi különös jelenlét előtt folytatnak, de ipsarum partium voluntate változatlan állapotban Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztják. – A hátlapon: G (kézjegy).

Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 64247. (Kapy cs.)

¹ A külzeten lévő címzésből.

- 601 Jún. 4. Buda. Zs. a zobori konventhez. Elmondák előtte Kápi Pál, Péter, László és Miklós nevében, hogy ők a Nyitra megyei Káp birtok fele részébe, amely őket teljes joggal megilleti, törényesen be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba és iktassa részükre minden tartozékával és haszonvételével együtt örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Csermeni Ellős, Kürti Péter, Csernai Zsigmond, Borcsányi Péter, Perki András, Péter és János, Fornószegi Mihály. – Motesiczky oklt. 200. (Átírta a zobori konvent 1427. júl. 25-i jelentésében: 829. DL 62577. – Motesiczky cs.)

- 602 Jún. 4. (Bude, 35. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor annak a pernek a tárgyalását és eldöntését, amelyet Chew-i János komáromi alispán mint felperes folytat Leel-i Onth fia: György mint alperes ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a Komárom megye szolgabírái perátküldő levelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum ac baronum Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapján: Sgh (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 48966. (Üchtritz-Amadé cs.)

- 603 Jún. 4. (Bude, 35. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Gargo-i Péter felesége: Klára (nob.) (proc. Harazth-i András a szepesi káptalan levelével) folytat Sarus-i Kelemen felesége: Anna (nob.) ellen (proc. Sadan-i Péter szintén szepesi levéllel) az ő perhalasztó levele értelmében, a szepesi káptalan idézőlevelében foglalt ügyben a mostani György-napi nyolcadon Pálóci Mátyus országbíró előtt, de partium procuratorum voluntate Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja a nádori jelenléte elé. – A hátlapon: Non, quia ava Kakas.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 60674. (Máriássy cs. lt., Vegyes iratok.)

- 604 Jún. 4. (Bude, 35. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor annak a három vásáros kikiáltásról szóló jelentésnek a tárgyalását, amelyet Bathmonostra-i Thythews/Thythws¹ László fia: János mint felperes egyfelől, másfelől Gezth-i Mihály fia: László, Jogfalwa-i Balázs és Rabad-i Pál mint alperesek között az ő perhalasztó levele értelmében, az ő kikiáltást elrendelő és a kalocsai káptalan jelentésében foglalt ügyben György-nap nyolcadán kellett volna lefolytatni előtte, propter absentiam prelatorum et barronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Sgh (kézjegy), solvisset; alatta: Chp (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecséttel. DL 80101. (Zichy cs. zsélyi 213-2067.) – Zichy VIII. 473., reg.

¹ A külzeten lévő címzésből.

- 605 Jún. 4. (Bude, 35. die oct. Georgii) Pálóci Mátyus országbíró azt a bizonyíték-bemutatót, amelyet Varda-i Domokos fiainak: Miklósnak és Pelbártnak Daroch-i László fia: Bertalan, István fia: Miklós és Tamás fia: Miklós ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a néhai Nana-i Kompolth István országbíró idéző- és halasztólevelében, illetve a leleszi konvent jelentésében foglalt ügyben a mostani György-napi nyolcadon kellett volna megtenniük, amikor a mondott Domokos fia: Miklós duas partes iudiciorum sex marcarum dupplatas cum dupplo nobis et tertiam partem eorundem sine dupplo parti adverse, prefatusque Pelbardus duas partes iudicii trium marcarum dupplatas nobis et tertiam partem eorundem sine dupplo parti adverse lett volna köteles megfizetni, propter ab-

sentiam prelatorum et baronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja a mondott bírságokkal együtt. – A hátlayan: JP (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 84387. (Lónyay cs.)

- 606 Jún. 4. Bécs. Statútumok a bécsi egyetem magyar nemzetének anyakönyvéből. E napon az egyetemi nemzet teljes gyűlése Nyitrai János prokurátorsága alatt az alábbi négy rendeletet hozta: 1. a nemzet anyakönyvébe beiratkozók a többi nemzethez hasonlóan tegyenek esküt a prokurátor kezébe, hogy engedelmességet fogadnak; 2. ha más nemzetek a nem beiratkozott tagjaikat az egyetemi fokozatok megszerzésében megakadályoznák, a magyar nemzet velük együtt kérvényezze, hogy az egyetem hozzájárulásával ennek érvényt szerezzenek; 3. a mindenkori prokurátor a saját ideje alatt legalább egyszer hívja össze a nemzet beosztott tagjait, és hirdesse ki a statútumokat és határozatokat (a címe szerint ez az egyetem statútumaiból lett átvéve); 4. az újonnan megválasztott prokurátor elődje kezébe tegyen esküt, hogy a statútumokat és határozatokat megtartja, és a nemzet javait gondosan kezeli (a szöveghez az egyetemi szabályzat vonatkozó részének ismertetésével később kiegészítést fűztek) – Schrauf: Anyakönyv 9–10. (Universitätsarchiv Wien, Liber Nationis Hungaricae – DF 288320., fol. 9r–10r. [az adatbázisban a 25–29. – a 13–14. lenagyított – képen.]
- 607 Jún. 4. Róma. V. Márton pápa az olmützi egyházmegyes István velehradi apáthoz. A prágai egyházmegyes Hasko vilémovi bencés apát, Miklós perjel és az egész konvent pert indított az esztergomi egyházmegyes Cozlik Benes ellen monostoruk egyes falvainak elfoglalása miatt János presbiter bíboros, pápai követ és akkori olmützi püspök előtt, aki mint megyéspüspök nem pápai felhatalmazásból már az ő javukra végső ítéletet is hirdetett, és az alperest a perköltségek megfizetésére is kötelezte. Az alperes, noha az ítélet jogerőre emelkedett, makacsul ellenállt, így a püspök kiközösítette, és ezt az ítéletét ki is hirdette. Benes emiatt az Apostoli Székhez fellebbezett, majd egy Hinko nyitrai püspökhöz szóló bullát eszközölt ki, és a nevezett apátot, perjelt és konventjüket ennek színe elé perbe idézte. Noha VIII. Bonifác rendelkezése szerint senki sem idézhető saját egyházmegyéjén kívül perbe, kivéve bizonyos eseteket, de akkor is csak annak határától egy mérföldes távolságon belül, Hinko nyitrai püspök lelkiekben általános vikáriusa: László, akit püspöke az ügygel megbízott, annak ellenére, hogy Nyitra városa a prágai egyházmegyéjétől köztudomásúlag egy mérföldnél távolabb található, az ügyben eljár. Mivel az említett pápai konstitúció szerint ez érvénytelen, a felperesek kérvényezték, hogy a pert másra bizza. Ezért a fellebbezés figyelembe vétele nélkül őt bizza meg a per lefolytatásával. – Dobner: Monum. hist. Boemiae IV. 417. („Ex Autogapho Archivi Breznoviensis”: Národní archiv České republiky, Benediktini Brevnov, Listiny 223. – DF 286061.) – Katona: Hist Crit. XII. 481. – Fejér X/6. 902. (Mindkettő Dobner után.) – Vagner: Nyitra 102., eml. (Katona után.)
- 608 Jún. 4. Róma. Mátyás zágrábi prépost, Zs. (titkos) alkancellárja kéri a pápát, hogy számára szabad gyóntatóválasztást engedélyezzen; gyóntatója az Apostoli Széknek fenntartott esetekben is feloldozhassa, megfelelő penitencia elvégzésével; feloldozhassa irregularitas alól is, amelyet kancelláriai munkája vagy más tevékenysége során vonna magára, és oltárszolgálatát újból engedélyezhesse; életében egyszer és halála óráján teljes bűnbocsánatot adhasson. – A pápa minden elemében jóváhagyja a kérést: *Fiat de omnibus in forma.* – Lukinović VI. 230. (Reg. suppl. vol. 213, fol. 157v.) – Lukcsics I. 945. sz. (Uo.) – Bónis: Szentszéki reg. 2280. sz. (Lukcsics után.)
- 609 Jún. 5. (Bude, 36. die oct. Georgii) Zs. azt a pert, amelyet Mihály Beel-i apát folytat János veszprémi éneklőkanonok és Miklós veszprémi aléneklőkanonok, valamint Vamus-i Antal fia: Ányos és István fia: Gergely ellen az ő idézőlevele és a pannonhalmi konvent jelentése értelmében, az azokban foglalt ügyben

György-nap nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter absentiam prelatorum et barronum regni nobiscum adiudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum e[rga] ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari.

Hiányos papíron, zárópecsét nyomával. PFL 852 [legújabb: Num. curr. 859], Konventi lt., Capsarium 56-X. (DF 207669.) – Köszönjük Dénesi Tamás szíves felvilágosítását.

- 610 Jún. 5. (Bude, 36. die oct. Georgii) Zs. azt a pert, amelyet György esztergomi érsek folytat Orozwar-i Thompek Hans ellen a pozsonyi káptalan vizsgálati és idézőlevele értelmében, az abban foglalt ügyben György-nap nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter absentiam prelatorum et barronum nostrorum nobiscum iudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari.

Papíron, zárópecséttel. Esztergomi székesfőkáptalan orsz. lt. 14-6-9. (DF 208701.)

- 611 Jún. 5. (Bude, f. V. a. penths.) Zs. a turóci konventhez. Elmondták neki Mykefalwa-i László fia: János és ennek fiai: Egyed, István és László nevében, hogy az említett László¹ fiának: Miklósnak az özvegye: Orsolya asszony (nob.) meg fiai: László és Péter Jánosnak két jobbágytelkét elfoglalták és hatalmasul használják a panaszosok igen nagy kárára potentia mediante. Ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg őket alkalmas időpontra a királyi különös jelenlét elé, közöttük függő per nem lévén akadály; minderről a konvent tegyen neki jelentést. Kijelölt királyi emberek: Mathe de Lukolcha, Nicolaus f. Iohannis de eadem, Petrus de Lwkewa, Petrus de Rakytoch.

Átírta a turóci konvent 1427. júl. 3-i jelentésében: 745. DL 63936. (Beniczky cs.)

¹ A *Ladislai* az alápontozással javított *Egydi* alak fölé írva.

- 612 Jún. 5. (Bude, f. V. p. ascens.) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Chazloch-i Péter fia: Mihály nevében, hogy Ryhno-i Dániel, Gwlahaza-i Szaniszló és Baka-i Bálint fia: László fia: Mihály a Szabolcs megyei Karaz, Gyulahaza és Baka birtokok között fekvő Kewed nevű prédiát hatalmasul elfoglalva tartják és használják potentia mediante a panaszos igen nagy kárára. Ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike idézze meg a nevezetteket alkalmas időpontra a királyi

különös jelenlet elé, közöttük függő per nem lévén akadály; minderről a konvent tegyen neki jelentést. Kijelölt királyi emberek: Martinus de Kerch, Iacobus, Michael, Thomas, Andreas, Elias de eadem, Mathyas de Gegen.

Átírta a leleszi konvent 1427. júl. 3-i jelentésében: 743. DL 84388. (Lónyay cs.)

- 613 Jún. 5. (Bude, f. V. a. penths.) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Chyzy-i János¹ nevében, hogy noha a saját birtokjogaiból Chyzy-i Domokos leányát: Margitot (nob.) leánynegyed illeti meg, ám ezt pénzben kívánja megváltani az asszonynak kifizetve az ország szokása szerint. Ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenletében a királyi emberek egyike menjen el az asszonyhoz, és szólítsa fel verbo nostre maiestatis, hogy a mondott leánynegyed pénzbeli megváltását fogadja el, az ez irányú birtokjogait pedig Jánosnak bocsássa vissza, ellenkező esetben idézze meg János ellenében a királyi különös jelenlet elé alkalmas időpontra feleletadásra, közöttük függő per nem lévén akadály; minderről a konvent tegyen neki jelentést. Kijelölt királyi emberek: Ladislaus, Petrus de Baranch,² Nicolaus Thompa de Kelechen.

Papíron, zárópecséttel. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-16. (DF 221705.) – A hát-lapon a konvent 1427. júl. 18-i jelentésének fogalmazványa és feljegyzése, amely szerint Baranch-i Péter királyi emberrel Jakab fratert küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők az apostolok szétoszlásának ünnepét követő csütörtökön (júl. 17.) kimenve Kelechen faluba, Margit asszony lakóhelyére, ahol otthon találva felszólították királyi szóval a leánynegyed pénzbeli megváltásának elfogadására és a birtokjogok visszabocsátására. Mivel ezt az asszony egyaránt visszautasította, ugyanazon a napon ugyanott megidézték Chyzy-i János ellenében Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára a királyi jelenlet elé, közöttük függő pert nem véve figyelembe. *Datum secundo die diei evocationis antedecte.*

¹ A parancslevélben a keresztnév egyidejűleg Miklósról, illetve másik helyen Istvánról jövta. ² A név a kihúzott *Nicolaus Thompa de Kasuh* fölé írva.

- 614 Jún. 5. (Bude, 36. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet a fehérvári káptalan folytat Bathmonostra-i Thythes/Thythews¹ László fia: János, valamint Bathhyda-i Lukács fia: Illés és Bálint fia: Mihály ellen az ő perhalasztó levele értelmében² György-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum et barronum Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hát-lapon: Sgh (kézjegy), solvisset, ter.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 80102/1. (Zichy cs., zsélyi 213-2068.) – Zichy VIII. 96., reg. – Egy következő perfázisban balra oldalt, más kézzel: Sgh (kézjegy), solvisset.

¹ A külteten lévő címzésből. ² A *iuxta continentiam litterarum nostrarum prorogatoriarum* szövegrész egyidejűleg a sor fölé besúrvva.

- 615 Jún. 5. (Bude, 36. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor annak a határjárásról, határjelek emeléséről és határok felülvizsgálatáról szóló pernek a tárgyalását, amelyet a fehérvári káptalan egyfelől, másfelől Bathmonostra-i Thythws (dic-

tus) László fia: János között az ő perhalasztó levele értelmében és az ő bírói intézkedésében foglalt ügyben György-nap nyolcadán kellett volna megtartani előtte, propter absentiam prelatorum et baronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Sgh (kézjegy), solvisset, ter.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 80102/2. (Zichy cs., zsélyi 213-2068.) – Zichy VIII. 96., reg. – Egy következő perfázisban balra oldalt, más kézzel: Sgh (kézjegy).

- 616 Jún. 5. (Bude, 36. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor annak a pernek a tárgyalását, amelyet Bathmonostra-i Thythws/Thythews¹ János folytat Bathhyda-i Lukács fia: Illés és Bálint fia: Mihály ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő kikiáltást elrendelő levelében és a csázmái káptalan jelentésében foglalt ügyben György-nap nyolcadán² előtte, amikor az alperesek 45 márka bírságot lettek volna kötelesek fizetni neki és a másik félnek, propter absentiam prelatorum et barronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja a bírságokkal együtt. – A hátlapon: Sgh (kézjegy), solvisset; alatta másik kézzel: Chp (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 80103. (Zichy cs. zsélyi 213-2069.) – Zichy VIII. 294., reg.

¹ A külzeten lévő címzésből. ² Javítva a „most következő Jakab-napi nyolcad” szövegrészről.

- 617 Jún. 5. (12. die dom. p. Elene) A csázmái káptalan Cillei Hermann zagorjei grófhoz és szlavón bánhoz. Tudja meg, hogy megkapván Voynouch-i Simon fiai: Benedek és András meg Sebastianouch-i Farcasius Bálint fia: Mihály részére Jalsouch-i János fiai: László és Péter meg Ryba fia: István fiai: Pál és János ellenében kibocsátott, birtok felosztásáról és iktatásáról szóló, birtokba vezetést elrendelő bírói intézkedését, és az abban megnevezett Wynarch-i János báni emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Bertalan kanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Ilona-nap utáni vasárnapon (máj. 25.) és az azt követő alkalmas napokon kiszálltak Jalsouch birtokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után, azok és a felek jelenlétében három egyenlő részre osztották a birtokot: quod primo in eadem possessione Jalsouch novem sessiones iobagionales, in quarum una Georgius, in secunda Valentinus Dokleyevicz, in tertia Bartholomeus, in quarta Demetrius, in quinta Blasius, in sexta Elias Chunka dictus, in septima Dionisius Drugchevich iobagiones de presenti habitarent, due vero sessiones forent deserte, in quarum una Andreas filius Pauli et in secunda Mylhan, alias iobagiones residentiam habuissent, insuper locum curie condam Dymus, in quo pronunc Stephanus iobagio resideret, pro propria curia prefatis Benedicto et Andree filiis Symonis et Michaeli filio Valentini actoribus; item similiter novem sessiones iobagionales, in quarum una Laurentius filius Martini dicti Chalich, in secunda Anthonius filius Valentini, in tertia Emericus filius Iwan, in quarta alter Emericus Croatus, in

quinta Andreas Tomchevich, in sexta relicta Pauli et in septima Thomas dictus Vochopetech iobagiones residerent, et due forent deserte, in quarum una Bracherich et in secunda Janko iobagiones alias habitassent, necnon propriam curiam paternam prefatorum Ladislai et Petri eisdem Ladislao et Petro filiis Iohannis; preterea modo simili novem sessiones iobagionales, in quarum una Valentinus filius Stephani, in secunda Anthonius filius Mathie, in tertia Georgius filius Ambrosii, in quarta Gallus filius Georgii, in quinta Paulus dictus Zelnyk, in sexta Georgius villicus, iobagiones residentiam facerent, tres vero f[orent] deserte, in quibus Iacobus, Fabianus et Paulus iobagiones alias habitassent, ac curiam paternam annotatorum Pauli et Iohannis filiorum Stephani filii Ryba in eadem possessione [habitam] eisdem Paulo et Iohanni reliquissent; item universas terras arabiles ad dictas curias spectantibus similiter in tres rectas partes divisissent, quarum trium partium unam dictis actoribus, [alias] vero duas partes earundem annotatis in causam attractis; preterea unam silvam permissoriam, ex utraque parte vinee condam Martini filii Iwan, avunc[uli] dictorum actorum habitam, eisdem act[oribus, item] silvam similiter permissoriam supra curiam predictorum Pauli et Iohannis [adiacentem] eisdem Iohanni et Paulo; insuper modo simili silvam [permi]ssoriam supra curiam prefatorum Ladislai et Petri sitam, simulcum al[ia] [par]ticul[a] silve permissorie penes silvam et terras condam Martini a parte *Zedlatech* existentem [e]isdem Ladislao et P[etro]; et quia predicta silva superius curiam prefatorum Pauli et Ioh[annis] habita maior quam predictae silve annotatorum actorum et filiorum Iohannis extitisset, ideo unam parvam silvam permissoriam *Gradech* habitam in duas partes divisissent et unam earundem partium dictis actoribus et aliam prefatis filiis Iohannis adiunxissent; item nemora, videlicet *Iwanovokalissthye*, *Dedlakowdol*, *Bolsindol*, *Farcasewdol* et *Prezeczmagorycha* appellata similiter in tres partibus divisissent, quarum unam prefatis actoribus et alias duas annotatis in causam attractis assignassent; a[l]ia vero nemora et rubeta in dicta possessione Jalsouch ubilibet existentia eisdem partibus communi usui reliquissent; tandem vineam annotati condam Martini, avunculi dictorum actorum inter *Syrabok* et *Zuhakalissche* existentem eisdem actoribus, vineam autem in *Zedlatech* habitam prefatis filiis Iohannis necnon vineam superius curiam annotatorum filiorum Stephani sitam eisdem filiis Stephani, insuper vineam, que prefati condam Dymus prefuisset, in *Porebrycha* adiacentem, in tres partes divisissent, quarum unam a parte occidentali dictis actoribus, residuas vero duas partes prefatis in causam attractis; singulaque terragia montium, vinearum necnon munera de singulis vineis in dicta possessione habitis et plantatis, tam a iobagionibus in eadem possessione pro tempore residentibus, quam etiam ab aliis cuiusvis status et condicionis extraneis hominibus provenientia in tres et equales partes successivis perpetuis temporibus inter ipsas partes dividenda reliquissent; item fenile in capite fluvii *Kerschenaznos* vocati existens eisdem actoribus, fenile autem magnum inferius curiam prefatorum filiorum Stephani habitum eisdem

filiis Stephani, fenile vero parvum penes fluvium Glogoncza vocatum adiacens annotatis filiis Iohannis, et quia predictum fenile magnum inferius predictam curiam prefatorum filiorum Stephani habitam multo maius quam predicta dua fenilia extitissent, ideo fenilia penes fluvium Jalsouch vocatum a parte orientali incipiens, inferius pontem et usque silvam *Gradech* habita et adiacentia in duas partes divisissent et unam partem eiusdem prefatis actoribus, secundam vero annotatis filiis Iohannis adiunxissent; tandem tertiam partem molendini deserti in fluvio Koroska habiti dictis actoribus, duas vero partes eiusdem prefatis in causam attractis reliquissent; universas arbores fructiferas cuiuslibet generis similiter in tres partes divisissent, quarum unam eisdem actoribus, residuas vero duas partes annotatis in causam attractibus assignassent. A birtok felosztása után annak harmadrészét valamennyi haszonvételével és tartozékával iktatták és meghagyták a felperesek meg örökösök és utódaik részére az őket illető jogon örök birtoklásra az alperesek és mások ellentmondását figyelmen kívül hagyva. Oklevelüket pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Erősen kopott hártýán, szókezdő kiemelt és díszített S betűvel, függőpecsétje elveszett. A. HAZU D-IX-53. (DF 231078.) – Isprave 365/1731. sz., reg. – Átírta Cillei Hermann szlávón bán 1427. jún. 23-i oklevelében: 698. A. HAZU D-IX-54. (DF 231079.) – A szöveg hiányai az átírásból egészíthetőek ki, ennek eltérő olvasatai a szöveg sorrendjében: *de Sebastyanouch, de Vynarch, Bracheuich, Ladizlai, Ladizlao, Iwanovokalissche, Glogoncha*.

- 618 Jún. 5. (in Zempeter, f. V. a. penths.) Nomar-i László borsodi alispán és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Puthnok-i Miklós, fia: Réold, továbbá Bertalan és testvére: másik Miklós, majd a megye előtt folyó valamennyi és bármiféle perükben ügyvédjeikül vallják Benedictum de Huba, Leustachium de Pethewhaza, providum virum Alexium de Puthnok, Franciscum Pokay dictum, Andream Pethey dictum, Simonem iudicem, Tomam sartorem de eadem, Albertum de Chastha, Nicolaum Tanko in Balaht residentem, Mychaelem de Balath, Iohannem de Geley, Mychaelem Bakos dictum de Zempeter, Valentinum de Balath, Iohannem Vray, Lucam Tokay dictos de Puthnok, Ladislaum Parvum de eadem, Beken de Nempti, Nicolaum litteratum de Zempeter, Dyonisium sartorem de eadem, Paulum de Senye, Ladislaum de Vada. – A hátlapon középen alul: non solvisset, Puthnok Nicolai (példánya).

Papíron, hátlapján négy pecsét nyomával. DL 89884. (Radványszky cs., sajkóказai.)

- 619 Jún. 5. Száva-szentdemeter. Kusalyi Jakcs László mester emlékezetül adja, hogy a nevében lizskói officialisa: Perjemesi Pál átadott Töttös János kezébe Szerém megye kamarahaszna adójaként 900 újforintot és további 702 újforintot. – Zichy VIII. 328. (A szöveg alatt ép, zöld viaszba nyomott gyűrűpecséttel. DL 80104. – Zichy cs. zsélyi 213-2078.)
- 620 Jún. 6. (Brassovie, f. VI. a. penths.) Zs. emlékezetül adja, hogy Gerse-i Pethew fia: János fia: László (egr.) zalai és vasi ispán, valamint carnalis testvérei: Pethew és Dénes (egr.) szolgálataikért, amikor nemrég in exercituali nostra expe-

ditione versus regnum nostrum Bohemie paternum ad conterendam scelertam proterviam Hwzytarum hereticorum, dudum in sacro Constantiensi concilio dampnatorum, in ipso regno nostro Bohemie paterno usque impresentiarum, proh dolor, pululantium instaurata, ahol László az ő oldalán és személyének védelmében két súlyos sebet kapott, novissime vero in exercitu nostro versus partes nostras Transalpinas in yeme proxime preterita contra Turcos, crucis Christi inimicos ac quendam Radwl alias Praznaglawia vocatum, nostrum notorium emulum moto, qui fidelem nostrum Daan wayvodam partium nostrarum earundem de ipsis partibus nostris excludere seque in wayvodam et dominum partium nostrarum earundem ausu temerario instituere satagebat, amikor Pethew és Dénes derekasan küzdöttek és fáradoztak az ő királyi méltósága érdekében, továbbá mindazon szolgálataikért is, amelyeket mindhárman ab ipsis infantie ipsorum gadibus teljesítettek neki és a Szent Koronának, ex certa nostre maiestatis scientia, prelatorum etiam et baronum nostrorum ad id accedente concilio prematuro örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra nekik és örökösüknek adományozza a kezén lévő Zala megyei Rezy királyi castrum-ot tartozékaival, jelesül az ugyancsak Rezy nevű hegyet, amelyen a castrum áll, Keztel oppidumot, Rezy, Syd, Falwd és Tolmad birtokokat, a Tolmad-on szedni szokott vámmal együtt, a felsorolt birtokokon lévő egyházak kegyúri jogával, továbbá *Zwvetvenfelde* prédiuummal és mindezek összes haszonvételével és tartozékával, művelt és nem művelt szántókkal, rétekekkel, erdőkkel, patakokkal, malmokkal és malomhelyekkel, különösen pedig a Balaton tóval, hegyekkel és szőlőterületekkel. Kiköti, hogy a várat és tartozékait azonos jövedelmű birtokokért bármikor visszacserélheti tőlük, ha azonban erre életében nem kerülne sor, halála után a vár minden feltétel nélkül mereque et sincere ac omnino incondionate perpetuitatis, proprietatis, donationis purique iuris titulo et dominio az adományosok kezén maradjon és utódai ne követelhesék vissza tőlük. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. Arenga. – A szöveg élén és a pecsét alatt: Relatio Leonardi Noffri de Peliske. – A hátoldalon középen: R(egestra)ta.

Hártyán, a szöveg élén kiemelt N kezdőbetűvel, a szöveg alá nyomott papírfelzetes titkospecséttel. DL 92718. (Festetics cs. lt., Zala 93.) – Ennek 18. sz-i egyszerű másolata: PFL, Erdődy cs. lt. 1-6. (DF 262097.) – Átírta Zs. 1429. ápr. 3-i privilegiumában. DL 102971. (Batthyány cs. lt., Illésházy cs.)

- 621 Jún. 6. (Bude, f. VI. a. penths.) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Kallo-i Leukus fia: Miklós nevében, hogy ő Kallo-i Szaniszló fiától: Jánostól az összes, őket közösen érintő birtokjogaiból a kötelezvényük alias inter ipsos serie certarum litterarum habitarum szerint osztályrészt kíván szerezni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike szólítsa fel verbo nostro regio Kallo-i Szaniszló fiát: Jánost, hogy a Miklóssal kötött korábbi egyezségének megfelelően tegyen vele osztályt az őket közösen illető valamennyi birtokban, vonakodása esetén

pedig idézze meg a királyi különös jelenlét elé válaszadásra, közöttük függő per nem lévén akadály; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.* Kijelölt királyi emberek: Georgius de Naghfalu, Stephanus, Andreas de Bogdan, Georgius, Demetrius de Ramachahaza, Sebastianus de Senew.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 54567. (Kállay cs.)

- 622 Jún. 6. (Bude, f. VI. a. penhth.) Zs. a jászói konventhez. Elmondták neki Bertholth-i Miklós és fia: Boldizsár nevében, hogy Hedrygh-i Miklós nemrég házukat fegyveresen megrohanta, őket és familiárisukat halállal fenyegette és meg akarta ölni *potentia mediante*. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt a konvent írja meg neki. Kijelölt királyi emberek: Andreas Hurvath de Delne, Nicolaus Onaz(!) de Cruce, Ladislaus de Kend, Nicolaus vel Georgius filii Blasii de Delne, Andreas litteratus de Felseudelne. – A hátlapon: G (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 43705. (Múz. törzsanyag, Jankovich-gyűjt.)

- 623 Jún. 6. Buda. Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Várdai Domokos fia: Mihály, Miklós és Pelbárt nevében, hogy ők Bacskai Tamás fiának: Jánosnak Berencs prédiomon lévő összes birtokrészébe, amely őket zálog címén illeti, törvényesen be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be a nevezetteket a birtokrészekbe, majd iktassa azokat részükre, az esetleges ellentmondókat idézze a királyi különös jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.* Kijelölt királyi emberek: Jékei Tamás, Szúti Péter fia: Jakab, Ramocsaházi János, Egyed, András, Demeter és György, Megyeri György, Bogdányi László. – A hátlapon alul kihúzva: *non adhuc*. – Zichy VIII. 328. (DL 80105. – Zichy cs. zsélyi 2-977.)

- 624 Jún. 6. (Bude, 37. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet György szepesi prépost folytat Chycher-i Oroz (dictus) János fia: Jakab, Pál fia: János és György, valamint Ormos (dictus) András fia: István ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a jászói konvent idézőlevelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, *propter absentiam prelatorum et baronum regni* Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. Szepesi prépostság lt. 216. (DF 264334.)

- 625 Jún. 6. (Bude, 37. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet György szepesi prépost folytat Mezees-i Gergely ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő idézőlevelében és a jászói konvent jelentésében foglalt ügyben

György-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum et baronum regni nobiscum adiudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. Szepesi káptalan mlt. 1-5-96. (DF 272225.)

- 626 Jún. 6. (Bude, 37. die oct. Georgii) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Miklós leleszi prépost és a konvent folytatnak Peren-i néhai Miklós bán fia: Miklós (magn.) és Buzla-i Balázs ellen a jászói konvent vizsgálati és idézőlevele értelmében, az abban foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum et baronum regni nobiscum iudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: JP (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi prépostság mlt. 1400-117. (DF 234178.)

- 627 Jún. 6. (Bude, 37. die oct. Georgii) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet György szepesi prépost és a káptalan folytatnak Ezdege-i Pál volt bán Felseubenye birtokra állított officialisa: Horwath/Horvath¹ (dictus) György ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő idézőlevelében és a jászói konvent jelentésében foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum et baronum regni nobiscum adiudicare debentium Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: nobis, más kézzel: Papuch.

Papíron, zárópecsét nyomával. Szepesi prépostság lt. 217. (DF 264335.)

¹ A külzeten lévő címzésből.

- * Jún. 6. A budai káptalan jelentése. – Bártfai Szabó: Pest 154/619. sz. (DL 69796. – Kende cs.). – Az oklevél helyes kelte: jún. 20. Lásd 687.

- 628 Jún. 6. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° feria sexta ante penthecostes Nicolaus Dresler suum testamentum fecit, ymmo libere assignavit corde sano¹ uxori sue Margarethe et Iohanni filio suo et eiusdem mulieris nato domum² suam sitam circa Nicolaum tag und nacht in plathea Slaworum et cum hoc omnia, que possedebat, dicte Margarethe uxori assignavit omnibus impetitoribus semotis coram Iohanni Martini et Petri Hampusch iuratis³ anno et die, quo supra. Et plus idem Nicolaus Dresler dixit, quod filius suus Iohannes, privignus mulieris et Feronica(!) privigna dicte mulieris Margarethe nichil de dicta domo postulare aut impetere debent, quare pro portione ipsorum hereditaria expediti sunt, scriptum anno et die, quo supra.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22b., 3. bejegyzés.

¹ Az utóbbi két szó a sor felett beszúrva. ² Utána kihúzva: et. ³ A sor felett beszúrva.

629 Jún. 7. Buda. Zs. a somogyi konventhez. Elmondták neki Baráti Péter fiai: Osvát és Miklós nevében, hogy a Somogy megyei Fövenyedföldre prédiumpuk Kürtös birtok felől törvényes határozásra szorult. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után járja meg a birtokok határait, a régi határjeleket erősítse meg, ahol szükséges, emeljen újakat; az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Borsházi Márton, Szörényi Gál, Miklós, Bárdi Kozma, Tamás fia: László, Osvát, Baráti Kristóf, Kozmai Mór, Csoltai Péter. – HO III. 354. (Inkey cs. iharosberényi lt.)

630 Jún. 7. (Bude, 38. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor annak a birtokbecsüről és közös tanuvallatásról szóló jelentésnek a tárgyalását, amelyet Gerse-i Pethegy fia: János fia: László mint felperes egyfelől, másfelől Vgh-i László fia: András mint alperes között az ő perhalasztó levele értelmében, Peren-i Péter országbíró bírói intézkedésében és a kapornaki konvent jelentésében foglalt ügyben a mostani György-napi nyolcadon kellett volna megtartani előtte, propter absentiam prelatorum et barronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 92719. (Festetics cs. lt., Misc. 381.)

631 Jún. 7. (Bude, 38. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Gerse-i János fia: László folytat Chaan-i Chaak és frater-e:¹ Balázs ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen György-napi nyolcadon előtte, propter absentiam² prelatorum et barronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 92720. (Festetics cs. lt., Misc. 382.)

¹ A szó a kihúzott „fia” fölé írva. ² Utána kihúzva: *venerabilis patris domini Iohannis* (tévesen a „királyi különös jelenlét” pecsételési záradékát kezdte el írni a jegyző).

632 Jún. 7. (Bude, 38. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Thelekus-i György fia: István, Sarfew-i András, Chamafalva-i János és Hollos-i István mester, vasvári kanonok és György civis civitatis Castriferrei folytatnak Leva-i Cheh Péter (magn.), Radoch-i Ravaz (dictus) András, illetve Péternek in tenutis castris Uyvar lakó 105 előállítandó jobbágya ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum et barronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 92721. (Festetics cs. lt., Vas 174-5a.)

633 Jún. 7. (in vig. penth.) Az egri káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Deregnw/Deregnw-i Bessenew/Bessw Demeter fiai: János és László – a maguk meg mindkét nembéli megszületett és megszületendő gyermekeik terhével – egyfelől, másfelől Deregnw/Deregnw-i Nagy Pál öz-

vegye: Margit (nob.) – a saját, valamint leányai: Anasztázia és Anna nevében is, terhükkel –, majd a következő bevallást tették: jóllehet közöttük a Zemplén megyei Deregnw/Deregnw birtok és a Borsod megyei Bogacz birtok részei miatt per folyt, ők azonban fogott bírák közbenjárására arra a megegyezésre jutottak, hogy a nevezett birtokok ügyében valamennyi egymás ellen folyó perüket megszüntetik, az ennek során kibocsátott összes oklevelet, különösen Zs., illetve rendes bírói által a magvaszakadt Deregnw-i Nagy Pál fia: néhai Péter birtokrésze tárgyában kiadottakat, amelyek Anasztázia és Anna kárára vannak, kölcsönösen érvényteleneknek és semmiseknek ismerik el; továbbá Margit a leányai nevében felmenti Jánost és Lászlót annak a homagiumként leteendő 50 márkának a megfizetésétől, amellyel azok Nagy Pál ellenében a királyi kúriában ordine iudicaria lettek megterhelve, és erről nyugtatja őket. A nevezett birtokokat pedig két egyenlő részre osztják: Deregnw birtok (fele)része és a Bogacz birtokon bírt rész unacum curia et domo necnon locus molendini in fluvio Gabocz siti, valamint a Deregnw birtokon szedni szokott vám, mivel ezek az említett Nagy Pál néhai fiái: Péteré voltak, az ő carnalis testvéreinek: Anasztáziának és Annának jussanak a leleszi konvent fassionalis oklevelének (vö. ZsO XIII. 867. sz.), Zs. ezt megerősítő oklevelének (vö. uo. 1262. sz.), valamint a káptalan saját iktató levelének (vö. uo. 1496. sz.) megfelelően, minden haszonvételükkel; a birtokok másik fele Jánosé és Lászlóé legyen ugyancsak minden haszonvételükkel. Közös birtoklásban hagyják viszont iuxta primariam divisionem alias inter partes partium factarum et celebratarum Zs. parancslevele és a leleszi konvent jelentésében foglaltakat.¹ Ha János és László vagy utódaik Anasztáziát és Annát a birtokokban zargatná vagy megkárosítaná vagy abból ki akarná zárni, akkor az utóbbiak cum una littera inquisitoria alicuius loci credibilis in presentia alicuius iudicis ordinarii comprobare potuerint, mox et iterato prefatus iudex ordinarius, in presentiam cuius evocati fuerint, contra prefatos Iohannem et Ladislaum sententiam capitalem modo premissa ferre et eandem debite executionem demandare possit et teneatur. Causam vero huiusmodi prefate domine in foro ecclesiastico prosequi possint et valeant, semotis igitur quibuslibet attestationibus testium tantummodo cum dicta littera inquisitoria ipsam actionem in provinciis venerabilium Strigoniensis et Agriensis vicariis comprobare valeant, habitoque ipso testimonio sententiam excommunicationis incurrant et per invocationem brachii secularis ubique excommunicari et excommunicati, denunciari, quamdiu de predictis quinquaginta marcis satisfactum fuerit quo ad plenum, és erre János és László kötelezték is magukat. A káptalan oklevelét pecsétje ráfüggésével erősítette meg, és az asszonyoknak adta ki.

Átírta Mátyás király 1468. szept. 27-i privilégiumában. DL 84523. (Lónyay cs.)

¹ Ezeket az 1468. évi átíró oklevél nem tartalmazza.

- 634 Jún. 7. A kolozsmonostori konvent Csáki László erdélyi vajdához és szolnoki ispánhoz. Zs. ápr. 21-i parancsa (406) értelmében Bádoki Domokos királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Ferenc frater presbitert, akik pünkösöd előtti csütörtökön (jún. 5.) kimenve Drági Péter fiaihoz: Lászlóhoz, Ferenchez, Jakabhoz és Zsigmondhoz felszólították őket arra, hogy a (Doboka megyei) Apáti és Máté birtokokon meg a Drág és Kékes birtokokhoz tartozó szántóföldeken osztozzanak meg Drági Osváttal; mivel ezt visszautasították, megidéztek őket az erdélyi vajda jelenléte elé Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára. – Bánffy I. 575. (Bánffy cs. nemzetségi lt. 153. – DF 260732.)
- 635 Jún. 7. Kálló. Baktai Gergely szabolcsi alispán és a négy szolgabíró bizonyítja, hogy megjelent előttük Kállói Zsigmond nevében Rádi Miklós, és tiltakozott az ellen, hogy Megyeri Adorján hatalmasul elszántatta a panaszos egyik földdarabját, és ennek bizonyítására megyei emberek kiküldését kérte. Kércsi György és Lőrinc megyei emberek a helyszínre kimenve mindenkitől, akitől illik, nemesektől és nem nemesektől tudakozódva megállapították, hogy minden a panasznak megfelelően történt. Oklevelüket Rádinak adták ki. – Szabolcs II. 394. sz. (DL 54568. – Kállay cs.)
- 636 Jún. 8. (Brassovie, in penths.) Zs. a zalai konventhez. Hűséges szolgálataikért Gerse-i Pethew fia: János fia: Lászlónak (egr.) zalai és vasi ispánnak, valamint carnalis testvéreinek: Pethew-nek és Dénesnek (egr.) adományozta másik oklevelével (620) a kezén lévő Zala megyei Rezy királyi castrum-ot tartozékaival, jelesül az ugyancsak Rezy nevű hegyet, amelyen a castrum áll, Keztel oppidumot, Rezy, Syd, Falwd és Tholmad birtokokat, a Tholmad-on szedni szokott vámmal együtt, a felsorolt birtokokon lévő egyházak kegyúri jogával, továbbá *Zywwewenfelde* prediummal és mindezek összes haszonvételével, szántókkal, rétekkal, erdőkkel, patakokkal, a Balathon tóval, malmokkal és malomhelyekkel, hegyekkel és szőlőterületekkel. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a mondott várhoz és tartozékaihoz, és a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be annak birtokába a nevezetteket, majd iktassa azokat részükre királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze meg a nádori jelenlét elé alkalmas időpontra; a konvent ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Benedictus de Usa, Nicolaus Bors de Zenthelsebet, Mychael de Gemerew, Petrus de Pethry, Iohannes f. Vity, Mychael de Henche, Georgius de Myle.

Átírta a zalai konvent 1427. júl. 27-i privilégiumában: 836. DL 92724. (Festetics cs. lt., Zala 95.). – Ezt Zs. 1429. ápr. 3-i privilégiumában írta át. DL 102971. (Batthyány cs. lt., Illésházy cs.)

- 637 Jún. 8. (Bude, 39. die oct. Georgii) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Chahol-i János folytat Keuuche(!)/Kewlche¹-i István fia: Mihály, Jakab fia: Dénes és Kemer János ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő idézőlevelében és a leleszi konvent jelentésében foglalt ügyben György-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum et barronum regni Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Thomas habet.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 54569. (Kállay cs.)

¹ A hátlapon lévő címzésből.

- 638 Jún. 8. Ragusa város válaszelevele Zs.-hoz. Köszönettel megkapták az erdélyi részekben lévő Földváron ápr. 23-i kelt tudósító levelét (413) a milánói herceg és a velenceiek közötti béketárgyalásokról, illetve a saját török elleni havasalföldi hadjáratáról, amelyhez sok szerencsét kívánnak. Külön köszönetet mondanak azért, hogy Alfonz aragóniai (nápolyi) királynak levelet írt bizonyos katalán kalózok által a raguzaiaknak okozott károk megtérítése ügyében, amelyet polgártársuk, Deian küldött meg számukra. A török felől kapott híreket közlik: a szultán a ciprusi király legyőzése, elfogása és országának elfoglalása után Rodosz ellen tör, ezért ellenében a katalánok és a genovaiak nagy hajóhadat vontak össze, amely Szíria partjai felé vonul a keresztények által lakott szigetek felszabadítására. E hajóhad visszafelé állítólag az Adriai-tengerre hajózik majd, nem tudni, mi célból. Gallipoli kikötőjéből 50 török gálya vagy galeotta hajózott ki Szalonikiig. – A bejegyzéshez ugyanazon kéz által fűzött kiegészítés: ugyanezen a napon érkezett hír Velencéből, hogy a velencei sereg állítólag letáborozott Cremona alatt. – Gelcich 323. (Lettere di Levante vol. 10, fol. 22v–23r. – DF 290404.) – Radonić: Dubrovačka akta I/1. 274. (Gelcich után) – Krekić: Dubrovnik et le Levant 286/743. sz. (Uo., a kiadások után).
- 639 Jún. 9. (Brassovie, 2. die penths.) Zs. emlékezetül adja, hogy általánosságban említett számos hűségés szolgálataért Saro-i László fiának: Cheh (dict.) Péter (magn.) macsóí bánnak adja a királyi jogot annak minden lehetséges haszonvételével és tartozékával a Bars megyei Lewa castrum és oppidum, és az ott szedett vám, a nevezett castrum tartozékai: Ludaan birtok és vámja, Olwar, Nagod, Lwk, Mohy, Lezk, Kelecheen, Podlosan, Kezew, Solmos és vámja, Tothbaka, Bagonya, Magasfalu, Koponycza, Gywkees, Pochylla, Almas és vámja, Chank, Keer, HENCHHAZA, Wywar birtokok; a Hont megyei Baath oppidum, a Bars megyei Bors és Chetertekhel birtokok és az utóbbi vámja, Naghzechye, Kyszechye, Warad birtokok, Rywysche castrum és tartozékai: Rywysche, Prohota, Bokowynye, Felsewzdanya, Alsowzdanya, Kyslukolcza, Naghlukolcza, Gazoncza, Sernolcza falu és vámja, Lehota, Ruda necnon domo tributi et tributo in Wybanya exigi consueto, Tholmach, Chytaar et Vezeken, Saro, Mykola, Gewrud, Pathy, Naghtwhwl, Kystwhwl, Iklad, Malws et Nymeg falvak; a Hont megyei Fegwernek, Thezeer, Lysow, Kysthwr, Mythwarcz falvak, Borthamasfelde prédiüm; a Vas megyei Vywar castrum és civitas, és az ott szedett vám, a nevezett castrum tartozékai: Thobayd, Zenthmyhal, Kemeenfalwa, Vyfalw, Gwr birtok és vámja, Zenthlelek birtok és vámja, Arran, Nadasfalu, Rorprun, Hydegsegh birtok és vámja, Radolfalwa birtok és vámja, Dobrafalwa, Kyraalfalwa, Kerezthwr birtok és vámja, Elekfalwa, Zolard, Fyzes, Rednek, Medwes, Glasar, Seder, Wederfew, Kwkmeer, Podaboch, Sech birtokok; mindkét Hollos és vámja, továbbá az Ewrseeg districtus-ban további név szerint fel nem sorolt tizenennyolc falu és két vám vonatkozásában, in quorum nonnullorum pacifico dominio progenitores sui ab antiquo, ut idem Petrus banus asseruit, iure hereditario, aliorum vero omnium idem condam Ladislaus, pater suus, ex nostre maiestatis perpetua perhennalique donatione atque collatione semper extitissent foretque et ipse de presenti, továbbá a Bodrog megyei Chente districtus-ban és annak név szerint fel nem sorolt kilenc falujában, a Tolna megyei Marolcz, Kebly, Zalathna, Bykal, Hyllye, Kaapaas, Moynyoros, Kozar, Boltha, Kerekligeth, Sebryd, Zenthmyhal, Zorozlo, Bykal, Ze-

mefalva birtokokban; a Valkó megyei Newna castrum-ban és összes tartozékában és vámjában, a nevezett castrum-hoz tartozó Thomycza districtusban és a három Hrusnycza nevű faluban, valamint Terbus castellum-ban és a hozzá tartozó Hwalkolcz, Mygalowcz és Kochanolcz birtokokban; a Pozsega megyei Cheznek és Borosthyan (birtokban) és tartozékaikban, továbbá mindkét Ztenycz faluban; Owar oppidumban és vámjában és Thekyg (birtokban), Oryawa castrum-ban és összes tartozékában és vámjában, valamint Hrossowa (birtokokban) és tartozékaiban, in quorum scilicet dominio a tempore assecutionis et adeptionis eorundem et earundem idem Petrus banus, ut dicit, ex nostre maiestatis donatione et collatione semper pacifice prestisset et esset etiam de presenti, ..., ex certa nostre maiestatis scientia ac de beneplacita voluntate serenissime principis, domine Barbare dictorum regnorum regine, consortis nostre precarissime, prelatorum etiam et baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro Péter bánnak és általa örököseinek és utódainak adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra salvo iure alieno. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. Arenga. – A szöveg élén jobbra és a pecsét alatt: Commissio propria domini regis. – A hátoldalon középen: R(egestra)ta.

Hártyán, kiemelt N kezdőbetűvel és az első két szó, valamint az első sor szavainak kezdőbetűi hosszított betűkkel írva, szöveg alá nyomott papírfelzetes titkospecsétje leezett. DL 87998. (Esterházy cs. hercegi ágának lt. Repositorium 23-A-3.) – A hátoldalon alul későbbi, 15–16. sz.-i írással tárgymegjelölés: *Donatio super universis castris et tenutis*.

- 640 Jún. 9. (Bude, 2. die penths.) Zs. Pozsony megye szolgabíráihoz. Elmondták neki Legerthed-i Péter és Veres (dictus) János nevében, hogy a pozsonyi ispán meg Zsigmond és Péter alispánok¹ a panaszosokat maguk elé perbe idézték, de gyanús bírának tartják őket, et quia in presentia iudicum suspectorum non sit tutum litigare, megparancsolja nekik, hogy ha a nevezettek ítéletükkel nem lennének megelégedve, a pert a saját döntésükkel együtt sine onum gravamine in nostram curiam nostreque prelatorum et baronum nostrorum examini et discussioni kötelesek átküldeni az átküldőlevelükben megjelölt alkalmas időpontra; máshogy tenni ne merészeljenek. – A hátlapon: G (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsonyi káptalan országos lt. 28-3-84. (DF 227153.)

¹ Az eredetiben *Sigismundus et Petrus, comes ac vicecomites comitatus vestri* áll.

- 641 Jún. 9. Buda. Pálóci Mátyus országbíró a somogyi konventhez. Elmondták neki Acsai Pál fia: János és fia: Balázs nevében, hogy ők újadomány címén be akarnak kerülni Acsai András fia: néhai Demeter teljes acsai birtokrészébe. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket a kúriatelekbe és a birtokrészbe, majd iktassa azokat részükre újadomány címén, az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Gelyei Miklós és István, Karádi Lóránt fiai: Domokos, András és János. – SMM 33. (2002) 21/845. sz. (Átírta a somogyi konvent 1427. júl. 3-i oklevelében: 744. DL 11915. – NRA 561-23.)

642 Jún. 9. Zágráb. Cillei Hermann zagorjei gróf és szlávón bán a zágrábi káptalanhoz. Elmondták előtte Blinai és Bátmonostori Töttös László fia: János, [László, Miklós]¹ és György nevében, hogy Szomszédvári Tót Miklós fia: László kosztajnicai várnagyi és familiárisai: Pál, Benedek és Myclinus Fábíán és Sebestyén-nap utáni szombaton (jan. 25.) hatalmaskodva 200 sertést hajtottak el Blina birtokról, majd ugyanők nagycsütörtökön (ápr. 17.) 10 ökröt hajtottak el Pozonye birtokon lakó jobbágyaiktól a panaszosok igen nagy kárára. Ezért meghagyja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a báni emberek egyike mindenkitől, akitől lehet, tudja meg az igazságot, és azt írják meg neki. *Presentes autem sigillo Mathei(!) filii Iohannis de Mathew comitis nostri Zagradiensis fecimus consignari.* Kijelölt báni emberek: Kerlovci István fia: György, *Gremnech*-i Tamás, Jamnicai Miklós fia: János, Mikcsevci Antal fia: András. – Zichy VIII. 330. (Átírta a zágrábi káptalan 1427. jún. 16-i jelentésében: 664. DL 80106. – Zichy cs. zsélyi 213-2079.)

¹ Szakadás miatt hiányzik, a neveket a ZsO XIII. 709. és 1413. sz. alapján pótoltuk.

643 Jún. 9. (2. die penths.) A fehérvári keresztések konventje emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Fanch-i Tamás özvegye: Margit (nob.) – most Dad-i Imre felesége – egyfelől, másfelől Fanch-i Gergely, majd Margit a következő bevallást tette: mivel Gergely az őt jogosan és az ország szokása szerint megillető hitbérét és jegyajándékát előző férje Fanch és Theberthek birtokokon lévő részeiből meg más ingó és ingatlan javaiból kiadta, Gergelyt teljességgel nyugtatja erről. – A hátlapon a pecsét alatt: Non solvisset, datur eidem G(regorio).

Papíron, hátlapra nyomott pecsét nyomával. Seilern cs. lt. 163. (DF 249212.) – A hátlapon a pecsét alatt: *Nicolaus filius Thome de Zyget.*

644 Jún. 9. A pécsváradai konvent emlékezetül adja, hogy megjelentek előtte Maróti István fia: János (egr.), Tapsonyi Anthimus fia: János fia: Miklós (egr.), Teremhegyi Bika János (nob.), Bakonyai János fia: István és Fülöp fia: Jakab (nob.), valamint Szentgáli Miklós fia: Jakab (nob.), majd azt a bevallást tették, hogy Henrik pécsi püspök Kisasszonyfalvi Pál fia: néhai István fiát: Lászlót (nob.), akit a minap a püspök (pécsi) várnagya: Márton és szolgálai meg officialisai, továbbá Pécs város bírája, esküdtei és más hospesei a nevezett Lászlónak sokszoros kilengései és gonosztettei miatt, különösen amiket legújában Pécs városában követett el, elfogtak és a püspök börtönébe zártak és ott bizonyos ideig bilincsben tartottak, a nevezettek kérésére és kölcsönös testvéri szeretettől indíttatva kiengedett és vele együtt a Lászlóval együtt elfogott és vele együtt raboskodó nemes familiárisait: Dinnyeberki Pétert, Vertikei Domokost és Szentmihályi Sebestyént, illetve nem nemes familiárisait: Szentgáli Lőrincet és Gyúdi Dénest is, a püspöknek ezen kegyes tettéért a nevezettek azt vállalták magukra és azt az ígéretet tették előttük, hogy ha a jövőben Zs. vagy a macsói bánok vagy ezek ispánjai és alispánjai vagy bármilyen más rendes vagy megbízott bíró Henrik püspököt, káptalanját, várnagyát: Mártont vagy szolgálait, officialisait, vagy a város bíráját, esküdteit és hospeseit, és bárkit, aki a püspökhöz vagy egyházához tartozik, a fenti letartóztatás és fogvatartás miatt törvényes eljárás formájában zaklatná vagy őket bármiben megkárosítaná, akkor a nevezettek a püspököt, káptalanját, várnagyát, szolgálait, officialisait, meg a város bíráját, esküdteit, hospeseit és bárki mást mindenkor, bíróságon belül és kívül, saját költségükön és fáradozásukkal meg fogják védeni és az ebből esetleg keletkező kárukat meg fogják téríteni; ellenkező esetben bármelyikük László és társai kétszeres vérdíjában marasztaltassanak el. Ha pedig a nevezett László vagy familiárisai, vagy ezek valamelyike, akár mások által is a püspököt, káptalanját, várnagyát, szolgálait, officialisait, vagy a város bíráját, esküdteit és hospeseit, és bárkit, aki a püspökhöz vagy egyházához tartozik, a bíróságon vagy azon kívül zaklatni memék, akkor a fentnevezettek egyen-

ként ötven nehéz márka büntetésben legyenek elmarasztalva, amely összeget a per megkezdése előtt le kell tenniük. Minderre önként kötelezték magukat. – Kőfalvi: Pécsvárad 319/639. sz. (Átírta a pécsi káptalan 1427. aug. 30-i oklevelében: 942, amely szerint pátens formában volt kiállítva. DL 11916. – MKA, Acta eccl. 18-4.) – Az oklevél részletes ismertetését lásd Holub: Adatok 185–187.

645 Jún. 9. Sopron város feljegyzései Joseph bécsújhelyi zsidóval szemben fennálló tartozásáról. Az adóslevél szerint a 800 aranyforint kölcsönzött tőkéhez (*haubtgut*) évi 200 forintos kamat járult. Tehát az adósság összesen 1000 forint, amelyről egy újabb adóslevelet állítottak ki a mai napon a felsorolt városi tanács (lásd az előző protokolumbejegyzést: 1327) tagjai a külső tanács alábbi tagjaival, és a polgárok közösségével együtt. A tanács a polgárok közössége számára a nevezett zsidónak adóslevelük szerint a kölcsönzött tőke és a kamatból megváltott 380 aranyforintot és Moser számára pedig további 21 forintot. Az ügyet a jelen lévő soproni polgárok, a külső tanács – felsorolt – tagjai tanúsítják. – Magyar–zsidó oklt. V/2. 281. (Sopron város lt. D 3976. – DF 205047., pag. 7–8.) – Gerichtsbuch 100/12. sz. (Uo.) – Sopron monográfiája II. 11., részleges közlés, a feljegyzés első fele.

646 Jún. 9. Kabold. Fraknoi Vilmos gróf Sopron városához. Támogatásukat kéri egy jobbágya meg nem nevezett fiának érdekében. – Házi I/2. 333. (Sopron város lt. D 727. – DF 202361.)

647 Jún. 10. (Brassovie, f. III. p. penths.) Zs. Kassa civitas bírójához és esküdt polgáraihoz. Mivel az ezévi és jövő évi, neki ezüstben és más dolgokban járó újévi ajándékukat (*encenia seu munera strennalia*) saját adósságai fejében Borbála királynénak kötötte le, megparancsolja nekik, hogy ezeket a királynénak vagy ezen oklevelét felmutató embereinek fizessék meg. Másként tenni ne merjenek. – A szöveg élén: *Commissio propria domini regis*.

Papíron, a szöveg alá nyomott papírfelzetes titkospecséttel. Kassa város lt., *Collectio Schwartzbachiana* 159. (DF 270200.)

648 Jún. 10. (Bude, f. III. p. penths.) Zs. a pozsonyi káptalanhoz. Elmondták neki az óbudai Szűz Mária-kolostor apácai nevében, hogy Kysmachad-i Vertes (*dictus*) János és István fia: László nemrégiben az ő Dyozegeh birtokuk határai között fekvő szántóföldeket elszántottak és bevetettek *potentia* mediante az ő igen nagy kárukra. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg őket alkalmas időpontra a királyi különös jelenlét elé, közöttük függő per nem lévén akadály; a káptalan pedig ugyanoda tegyen neki jelentést. Kijelölt királyi emberek: Andreas, Sebastianus de Eghazasmagyary, Thomas de Ilka, Iohannes Penzes *dictus* de Feljanok, Mathias de eadem, Lorandus de Kismagyar, Mychael de Eghazassur, Nicolaus de Reche.

Átírta a pozsonyi káptalan 1427. jún. 24-i jelentésében: 705. DL 11917. (*Acta eccl. ord. et mon.*, Poson. 1-11.)

649 Jún. 10. (3. die penths.) István turóci prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Krasnaluka-i másképp Chalka-i Chalka (*dictus*) Miklós fia: Péter, majd bemutatta Szécsi Miklós országbíró és turóci ispán 1357. jún. 13-i pátens oklevelét – amelyben Kraznaluch villa soltészságát meghatározott

feltételekkel Radonowicz fiainak: Istvánnak és Ivánnak és örököseinek adja –, kérve annak átírását, mivel ipse propter viarum discrimina et emulorum suorum persecutiones easdem litteras in specie pro defensione iurium suorum ad loca sibi nociva secum deferre non auderet. A káptalan saját privilegialis oklevelébe foglalva átírta az oklevelet és kiadta részére. Oklevelüket hiteles pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg ad cautelam perennalem. Arenga.

Hártyán, a szókezdő kiemelt U betű hiányzik, hártycsíkron függő ép pecséttel. DL 4685. (NRA 422-2.)

- 650 Jún 10. Somogyvár. Kutasi Gergely és Keszői György somogyi alispánok és a szolgabírák a somogyi konventhez. Elmondták nekik Szöcsényi Domokos fia: Benedek, Kürtösi Pál fia Péter, másik Pál fia: Bereck, valamint Balázs fia: Fülöp nevében, hogy Kürtösi Messer László a saját jobbágyaival: Maladen Pállal és Györggyel az elmúlt napokban Domokos fia: Benedek jobbágjának négy sertését a mezőn találva leölték, Domokos fia: Benedek Bereck János nevű jobbágjának a feleségét az utcán kutyákkal megharaptatta, idegeit kihuzigálva, továbbá Domokos fiának: Benedeknek négy ökrét szekérral együtt a *Pakos* nevű erdejéből elhajtatta. Ezekon felül ugyanő az említett két jobbággyával Kürtösi Péter feleségét (nob.) a saját kürtösi kúriájánál lovak szügyével törette és illetlen szavakkal gyalázta, Péter édestestvérét: Bertalant az említett kúriájukban megverte és megsebesítette, továbbá az említett két jobbágy uruk parancsára Kürtösi Balázs fia: Fülöp kürtösi rétjeit lekaszálta és a szénát elszállította, erdejét pedig naponta vágatja és a fát elszállíttatja hatalmasul az ő igen nagy kárakra. Ezért kéri a konventet, küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a megyei emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg nekik. Kijelölt megyei emberek: Miklai Mihály és Mátyás, Kölkedi Demeter fia: János. – SMM 33. (2002) 21/846. sz. (Átírta a somogyi konvent 1427. jún. 18-i oklevelében: 675. DL 43706. – Múz. törzsanyag, Véghely-gyűjt.)
- 651 Jún. 10. Róma. V. Márton pápa a váradelőhegyi préposthoz. Felhatalmazza, hogy Temesközi Demeter fiának: István presbíternek, a gyulai Szűz Mária-egyház plébánosának váradi kanonoki javadalmat biztosítson, amelynek az évi jövedelme, ha lelkipásztori feladattal van összekötve, a 25 ezüstmárkát, ha anélküli, a 18 ezüstmárkát nem haladhatja meg. – A bullát 1427. jún. 15-én állították ki. – Juhász: Csanádi püspökség I/4. 134/12. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 252.) – Lukcsics I. 946. sz. (Uo.) – Veress: Gyula 12., reg. (Uo., Karácsonyi János kivonata alapján.)
- 652 Jún. 11. (Bude, f. IV. p. penths.) Zs. Abaúj megye hatóságához. Elmondták neki Fay-i János fiai: Simon, Pál és Szilveszter, István fiai: János, Antal és György, András fiai: Gergely és Mihály, az említett Simon fiai: László, Benedek és András¹, az említett Pál fiai: Ambrus, Miklós, Péter, Mihály és János nevében, hogy Korlathfalwa-i László, Ilswafew-i Magnus Fülöp mester özvegye (nob.), Thokos (dicti) Miklós, Pál és János, valamint Geley-i Balázs elfoglalták az Abaúj megyei Fay birtok területén fekvő erdejük egy darabját penes quendam viam *Beeluth*, que¹ scilicet via vadit ad possessionem Lythka, a fenti László pedig Simont evaginato gladio meg akarta annak saját birtokán ölni potentia mediante a panaszosok igen nagy kárára. Ezért megparancsolja a megyének, hogy küldjék ki egy vagy két emberüket az igazság kiderítésére, majd azt írják meg neki.

Átírta Abaúj megye 1427. aug. 6-i jelentésében: 881. DL 105561. (Szimonidesz-gyűjt.)

¹ Az eredetiben: *qua*.

- 653 Jún. 11. Brassó. Csáki László erdélyi vajda és szolnoki ispán emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Hidvégi Becze Pál özvegye: Anna asszony, majd a következő bevallást tette: mivel Bölöni Forró Simon és Balázs, valamint Gyulafalvi László¹ fia: [Miklós] fia: Péter neki a férje hidvégi birtokrészből járó hitbér és jegyajándék címén 50 márkát megfizetett, a nevezettek erről nyugtatja. – Székely Okt. I. 227–228. (Átírta Geréb Péter erdélyi vajda 1479. jan. 23-i, erősen megrongálódott, elhalványult írású ítéletlevelében. – EME Lt., Törzsgyűjtemény: Oklevelek és iratok 108., gróf Nemes Ábrahám ajándéka a család hidvégi levéltárából – DF 253736.) – Az oklevél azonosításában köszönjük W. Kovács András segítségét.

¹ A kiadásban *Deseo* szerepel, az elázott oklevélről készült fényképen viszont inkább a fenti keresztnév betűzhető ki.

- 654 Jún. 13. (Brassovie, f. VI. a. Trinit.) Zs. részben Barbam(!)-i Niger Zavissa (magn.) capitaneus Libloviensis kérésére, másrészt a Sáros megyei opidum nostrum Czibiniense hasznára és növekedésére a város bírait, esküdt polgárait, hospeseit és lakosait a város négy mérföldes körzetén belül minden királyi vámhelyen szedni szokott vám fizetése alól mentesíti és megtiltja minden királyi vámszedőnek, hogy a szebenieket ilyen címen zaklassák. Máshogy tenni ne merjenek, és az oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának.

Átírta Sáros megye 1427. júl. 14-i oklevelében (793), amely szerint *sub sigillo ipsius patenter* lett kibocsátva. DL 64248. (Kapy cs.)

- 655 Jún. 13. (Bude, f. VI. a. corp. Christi) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Bayor-i Fülöp fia: Zakariás nevében, hogy ő Kerechen-i Barnabás fia: György, és ezen György fiai: Dávid, Barnabás, Zsigmond és Pál Bereg megyei Kerechen birtokon lévő birtokrészebe, amely őt zálog jogán illeti, törvényesen be akar kerülni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a mondott birtokrészre, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őt abba és iktassa részére minden haszonvételével és tartozékával az őt illető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a nádori¹ jelenlet elé;² a konvent pedig ugyanoda³ tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Iacobus de Charnavada, Georgius de eadem, Stephanus de Lonya, Nicolaus de eadem, Paulus de Chap, Stanizlaus de Mykay, Iohannes de Gwlach, Iacobus Parvus de Gwth, Iohannes de Fornas.⁴

Papíron, több helyen javított szöveggel, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. B-26. (DF 210970.) – Mellette 18. sz.-i hitelesített átírása. – Az eredeti hátlapján keresztben konventi feljegyzés és az 1427. júl. 1-ji jelentés egy rövidebb és egy hosszabb fogalmazványa, amely szerint Farnas-i János királyi ember a konvent kiküldötte, Mátyás frater jelenlétében Péter és Pál apostolok ünnepén (jún. 29.) el akarta végezni a birtokba vezetést és iktatást, de annak Kerechen/Kelechen-i Barnabás fia: György és fia: Dávid, Péter fia: András és János fia: Pelbárt személyesen ellentmondtak, ezért aznap megidézte őket a nádori jelenlet elé válaszádra Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára. *Datum tertio die diei evocationis* (júl. 1.).

¹ Egyidejűleg javítva királyiról. ² A perfüggésre vonatkozó kitétel kihúzva. ³ Szintén a királyiról javítva. ⁴ A név a sor elején besűrűve.

656 Jún. 13. (Bude, 6. die penths.) Garai Miklós nádor a sági konventhez. Tudják meg, hogy nobis in festo penthecostes unacum regni nobilibus pro faciendo moderativo iudicio causantibus in sede nostra iudiciaria sedentibus felkelt előttük Rufus Jakab, Kysthatha-i László leányai: Dorottya és Orsolya (nob.) ügyvédje és bemutatta a sági konvent 1426. máj. 21-i jelentését ([ZsO XIV. /XIII./] **603b**). Az oklevél bemutatása után az ügyvéd allegavit eo modo, quod licet prefatum capitulum ecclesie Strigoniensis premissam litem in facto dicte possessionis Kysthatha inhovaverit(!) et iam condescendere fecerit, tamen eedem domine in premissam litem cum dicto capitulo usque finem procedere vellent, unde si iuri consonaret et equitati videretur, extunc eedem domine prefatum capitulum contra se premissam actionem suam executorem nostram in presentiam legitime facere vellent¹ evocare. És mivel a káptalant meg kell idézni, ezért meghagyja a sági konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a nádori emberek egyike idézze meg az esztergomi káptalant az asszonyok ellenében Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára a jelenléte elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt nádori emberek: Paulus de Bela, Ladislaus, Iohannes filii Stephani de eadem, Petrus, Thome Cheh de Sarkan.

Foltos papíron, zárópecsét darabjával. Erdődy It. D 494. – A hátlapján a bal oldalon keresztben a sági konvent feljegyzése, amely szerint Bela-i István fia: János nádori ember Tamás presbiter jelenlétében az apostolok szétoszlásának ünnepe utáni szerdán (júl. 16.) in *Pathach possessione* történt az idézés.

¹ A szövegben: *vellet*.

657 Jún. 15. (Bude, in Trinit.) Zs. a császmái káptalanhoz. Elmondták neki Decchei Roh (dictus) János fia: László nevében, hogy ő a Körös megyei Zlothynch, Zoroukouch, Paukouch, Gyurgysouch, Ztoyslauch és Dworyanch birtokokba penes fluvium Garygh, továbbá Wyudwar, Chednovychlaka, Cuzmychlaka és Jwchevychlaka birtokokon lévő részekbe, amelyeket Wyudvar-i Pál deák fia: Miklós deák zálogosított el neki, törvényesen be akar kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a mondott birtokokra és birtokrészekre, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őt azokba és iktassa részére minden haszonvételükkel és tartozékukkal az őt illető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze meg a szlavón bán körösi széke elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Nicolaus de Salgouch, Andreas de Pangrachouch, Iohannes litteratus de Bekethynch, Georgius de Garignichamelleyk.

Átírta a császmái káptalan 1427. júl. 2-i oklevelében: 741. DL 103514. (Batthyány cs. It., Jelzet nélküli oklevelek.)

658 Jún. 15. (Bude, dom. a. corp. Christi) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták előtte Bayor-i Fülöp [fia: Zakariás deák]¹ és Lonya-i Mihály leánya: Dorottya (nob.)

– [Ch]ap-i Pál felesége:² – nevében, hogy Kelechen-i Barnabás fiai: György és János, [P]éter fia: András, János fia: [P]elbárt, [és az említett György fiai:] Dávid, Barnabás, Zsigmond és Pál quasdam terras ipsorum arabiles Pethlend, Lwzyk/Lwsyk, Remethegoro[g]lya et Pervech, necnon] silvam eorundem glandinosam ac alweum et stagnum, item prata [ad dictum possessionem eorum Mat]h[us] vocatam in comitatu de Bereg existentem(!) hatalmaskodva elfoglalták potentia mediante a panaszosok igen nagy kárára. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg őket alkalmas időpontra a nádori jelenlet elé, közöttük függő pert nem véve figyelembe; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Stanislaus [de Myka], [...]us de Crisano, Gallus, Iohannes de Fornas, Caspar de Posahaza, [... de ...]lew, Iacobus Parvus de Gwth, Michael de Obegan.

Csonka, bal harmadában leszakadt papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta Bercsényiana 29-30. (DF 284880.) – A hátlapján keresztben konventi feljegyzés és az 1427. júl. 1-ji jelentés egy rövidebb és egy hosszabb fogalmazványa, amely szerint Farnas-i János királyi ember a konventi kiküldött, Mátyás frater jelenlétében Bereg megyében elvégezte a vizsgálatot, amely igazolta a panaszt, ezért Péter és Pál apostolok ünnepén (jún. 29.) Kerechen birtokon megidézte az említett Kelechen/Kerechen-i nemeseket a nádori jelenlet elé Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára. *Datum tertio die diei evocationis* (júl. 1.).

¹ A kiegészítések a hátlapi címzés és egy 1427. jún. 13-i oklevél alapján (655) készültek.

² A kiegészítés a hátlapi címzésből.

- 659 Jún. 16. (Brassovie, 2. die Viti et Modesti) Zs. Kassa város bírójához, esküdtjeihez és összes polgárához. Megjelentek előtte Parvus Henrik (prov.) és János fia: Pál, Bártfa civitas polgárai – a maguk meg a város összes polgára és hospese nevében –, majd előadták, hogy ők régtől fogva mindig per viam iuxta fluvium Tapol versus civitatem Varadiensem et partes inferiores szabad volt járnuk-kelniük, ám a kassaiak nemrég óta arra kényszerítik őket, hogy ezt a közvetlen átkelést biztosító utat elhagyva betérjenek Kassára, propter quod ipsos opporteret a vectura eorum acquisitionibus nonnunquam necessario desistere et cessare, az ő igen nagy kárakra. Panaszuk elmondása után a bártfai polgárok kérték, ut eis circa id de condigno remedio dignemur providere. Ezért megparancsolja nekik, hogy a bártfaiakat per prefatam viam penes dictum fluvium Tapol quocunque pergentes et dehinc revertentes usque nostre maiestatis vel magistri tavernicorum nostrorum illac, videlicet ad Cassoviam vel Bardfa civitates nostras predictas Deo duce adventum, amikor is az ügy ítéletileg el lesz döntve, a számukra szokásos út használatában ne gátolják; másként tenni ne merjenek. Az oklevelét adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén: *Commissio propria domini regis*; balra alul ugyanazzal a kézzel: per H. H. (kézjegy). A hátlapon középben, a nagypecsét alatt: *Commissio propria domini regis H. H.*

Papíron, kiemelt szókezdő S betűvel, a hátlapján a nagypecsét nyomával. Bártfa város lt. 173. (DF 212853.) – A hátlapon balra keresztben korabeli tárgymegjelölés: *d. super via circa fluvium Topil.* – Iványi: Bártfa 30/174. sz.

660 Jún. 16. Brassó. Zs. Losonci néhai László bán fiának: Zsigmondnak (egr. et strenuus) részletesen felsorolt érdemeiért, amelyek közül emlékezetes, amikor Sandalj boszniai vajda boszniaiakkal és törökökkel együtt Bosznia határait támadta, Zsigmond pedig saját bandériumával és másokkal együtt megütközött velük, egy lándzsa a lábán olyan súlyos sebet ejtett, hogy lovával együtt felbukva a harcolók között a földre esett, ám azután egy másik lovára fel tudott szállni, és végül sok familiárisa és hadinépe halála révén győzelmet aratott; továbbá amikor az említett és más ellenségei Boszniában a keresztényeket üldözték, ezen alattvalói segítségére sietett és megmentette őket, *ex certa nostra scientia prelatorumque et baronum nostrorum sano ad id accedente consilio* örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra neki és utódainak adományozza a Zaránd megyei Világosvár várhoz jelenleg tartozó Meszt birtokot, amelyet korábban néhai Seléndi Albertnek adományozott, de annak hűtlensége és az akkori világosvári kormányzó: Vukasin albán király fia: Demeter (magn.) által történt lefejeztetése után visszaháramlott rá, továbbá a szintén Zaránd megyei Csucs, Ácsva, Lázur, Magulicsa, Gorzófalva birtokokat, valamint Ácsvató és *Kalaul* prédiúmokot adományozza, amelyek Gacsalkéri Benedek mester magva szakadtával és Gacsalkéri Sebestyén fia: László küküllői főesperesnek a halála folytán háramlottak rá vissza, minden haszonvételükkel együtt. Kiköti, hogy a birtokokat azonos jövedelmű birtokokért bármikor visszacserélheti tőlük, és megengedi, hogy Zsigmond halála után felesége: Krisztina örökölje, amíg özvegy marad, utána pedig Zsigmond első házasságából született fia: László és utódai, ezek halála esetén pedig a néhai László bán másik fia: néhai Dénes fiai: István, Miklós, János és Albert és utódaik. Vállalja, hogy ő és utódai a nevezettek az adományozott birtokokban mindenkor megvédelmezik, ennek híján azonos értékű birtokokkal kárpótolják. Az oklevélről visszahozatala esetén privilégium kiállítását ígéri. – A szöveg élén jobbról és a titkospecsét alatt: *Relatio Iohannis Jakch de Kusal comitis Siculorum*.¹ – Bánffy I. 577. (Átírta Hédervári Lőrinc nádor 1440. jan. 8-i oklevelében. DL 98136. – Tabula provincialis, Acta post advocatos, 35-41.) – Fejér X/6. 854. (Kamarai lt.) – Eredeti példánya: Hártán, kiemelt *Nos Sigismundus* szavakkal, valamint az első sor szavainak kezdőbetűivel, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. Erdődy lt. D 9049. (98-25-1.)

¹ Az eredeti példányon.

661 Jún. 16. Brassó. Zs. az aradi káptalanhoz. Losonci néhai László bán fiának: Zsigmondnak adományozta másik oklevelével a Zaránd megyei Meszt birtokát, amely eddig Világosvár királyi várhoz tartozott, és néhai Seléndi Albert hűtlensége miatt háramlott vissza a kezére. Ezért megparancsolja a káptalannak, küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be Zsigmondot és iktassa részére adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a káptalan ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Miskei János fiai: István és Jakab, Nadabi János, Vásári Barnabás, Vásári Péter fia: László, Egregyi László, Piski György, Kéri Zsoldos András. – Bánffy I. 583. (Átírta az aradi káptalan 1427. júl. 29-i oklevelében: 840, amelyet átírt Hédervári Lőrinc nádor 1440. jan. 8-i oklevelében. DL 98136. – Tabula provincialis, Acta post advocatos, 35-41.) – Juhász: Aradi regeszták 25/240. sz., reg.

662 Jún. 16. Brassó. Zs. az aradi káptalanhoz. Losonci néhai László bán fiának: Zsigmondnak adományozta másik oklevelével a Zaránd megyei Csúcs, Ácsva, Lázur, Magulicsa és Gorzófalva birtokokat, valamint Ácsvató és *Kalaul* prédiúmokot, amelyek Gacsalkéri Benedek mester magva szakadtával és Gacsalkéri Sebestyén fia: László küküllői főesperesnek a halála folytán háramlottak rá vissza. Ezért megparancsolja a káptalannak, küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be Zsigmondot azokba és iktassa részére adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a káptalan ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Miskei János fiai: István és Jakab, Nadabi János, Vásári Barnabás, Vásári Péter fia: László,

Egregyi László, Piski György, Kéri Zsoldos András. – Bánffy I. 581. (Átírta az aradi káptalan 1427. aug. 1-i oklevelében: 859. DL 43714. – Múz. törzsanyag, Horvát István-gyűjt., amelyet átírt Hédervári Lőrinc nádor 1440. jan. 8-i oklevelében. DL 98136. – Tabula provincialis, Acta post advocatos 35-41.) – Juhász: Aradi regeszták 25/239. sz., reg.

- 663 Jún. 16. (6. die Barnabe) A kolozsmonostori konvent Zs.-hoz. Jún. 1-jei parancsa (577) értelmében az e célra külön kirendelt Mykofalwa-i Simon fia: András királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat: Péter frater papot, monostoruk custos-át, akik közül a királyi ember a feladat végeztével nem jelent meg a konvent előtt, így csak Péter custos tett visszatérve conscientiose jelentést, e szerint ők Barnabás apostol ünnepén, szerdán (jún. 11.) kimenve ad facies civitatum AranyasBanya/Aranyasbanya¹ sive Onembanya/Onyembanya¹ ac CzebeBanya et MedweBanya vocatorum, ahol a szomszédok és határosok összehívása után és jelenlétében először Aranyasbanya sive OnemBanya/Omembanya² határát járták meg secundum demonstrationem iudicis et civium de eadem, az általuk bemutatott oklevelek szerint, akkor Lwpsa-i János személyesen a saját, valamint atyafiai: Lwpsa-i István fia: László, illetve Kende/Kendeh¹ nevében a rivulo *Mwskapathaka* usque ad locum *Jarahawassa/Jarahawasa*³ ubique contradixisset, ezért őket ugyanott, ugyanazon a napon contra memoratos iudicem, cives et hospites de AranyasBanya/Aranyasbanya¹ megidéztek⁴ a határjárás 25. napjára (júl. 5.) királyi személyes jelenléte elé, bárhol is fog akkor a Magyar Királyság határain belül Zs. tartózkodni, hogy előtte adjanak számot az ellentmondás okáról és mutassák be összes erről szóló oklevelüket. – A tartalmi átírás szerint az oklevél papíron, zárópecséttel volt kiállítva.

Tartalmilag átírta Mátyás király 1487. ápr. 10-i oklevelében, amelyet 1) átírt II. Ulászló király 1504. nov. 20-i (EMÉ Lt., Kemény József gyűjt. – DF 253537., a 10–18. sz. lenagyított fényképen) – 2) Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf, erdélyi vajda és országbíró 1505. jan. 20-i (DL 32505. – KKOL, Vegyes iratok.) és 3) uó 1506. nov. 16-i oklevelében. (DL 32506. – Uo.) – Mátyás király oklevelének újkori másolata: DL 37066., pag. 26., 29–30. (Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscalis lt. 9-29-A.)

¹ Az 1506. évi átírás alakváltozata. ² Az 1506. évi átírás alakváltozata. Az újkori másolatban (DL 37066., p. 29.), és csak abban a többitől eltérően *Onemberg* alak áll. ³ Az 1505. és 1506. évi átírás alakváltozata. ⁴ Az újkori másolatban (DL 37066., p. 30.) tévesen *evocasset* alak szerepel.

- 664 Jún. 16. (f. II. p. Viti et Modesti) A zágrábi káptalan Cillei Hermann zagorjei grófhhoz és szlavón bánhoz. Jún. 9-i parancsa (642) értelmében Kerlowch-i István fia: György báni emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat: Moroucha-i Mihály karbeli prebendáriust, akik visszatérve elmondták, hogy a báni ember mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon tudakozódva megállapította, hogy minden a panasz szerint történt.

Szakadozott papíron, hátlapra nyomott pecsét töredékeivel. DL 80106. (Zichy cs. zsélyi 213-2079.) – Zichy VIII. 330., reg.

- 665 Jún. 16. (Segnie, in cancelaria nostra, die XVI. Iunii) Zengg város bírónak kiadványa. Tartalmilag átírják a presbiter Ioannes condam Georgii de Pago, imperiali auctoritate notarius et nunc Segnie scriba 1427. febr. 13-i iuratus kiadványát (Frangepán) Miklós dalmát-horvát bán adósságának megfizetéséről (vö. 156). Tanúsítják, hogy est bone fame et opinionis tabellio et eius scripturis et instrumentis per eum confectis et scriptis, ubilibet plena fides adibetur et est adibenda veluti boni et autentici notarii. Oklevelük sub sigilo nostro comuni lett kiállítva.

Papíron, kiemelt szókezdő U betűvel, szöveg alá nyomott pecsét halvány nyomaival. Archivio di Stato di Firenze, Corporazione religiose, Convento 78. Badia Fiorentina 15-232. (DF 289040.)

- * Jún. 16. Közjegyzői oklevél Somkeréki Miklós végrendeletéről. – Teleki I. 504. (DL 74031. – Teleki cs., marosvásárhelyi.) – Az oklevél helyes kelte: 1442. jún. 16. Bár az évszám valóban *anno ... millesimo quadringentesimo XXVII°*, és erre az 5. indikációs év is ráillik, ám V. Márton helyett IV. Jenő pápa (1431–1447) neve van feltüntetve a szövegben. Ha az indikciót helyesnek tételezzük, akkor az év csak 1442 lehet. E datálási ellentmondás miatt a végrendelet gyanús.
- 666 Jún. 17. Brassó. Zs. Lépes Lóránt erdélyi alvajdához. Elmondták neki a dévai királyi vár várnagyai, hogy a várhoz tartozó oláh kerületek népei saját kenézeik felbujtására és tanácsára a várnak alávetett szokásos szolgai állapotukból ki akarják vonni magukat. Mivel ezek az oláhok mind személyükben, mind földjükben, mind az általuk végzett mezőgazdasági tevékenységükben elválaszthatatlanul a vár tartozékai, nemcsak a várat látják el és járadékot fizetnek, de kétkezi munkájukkal a vár karbantartásához, a falépítéshez, árokásáshoz, favágáshoz, fuvarozáshoz és más hasonló munkákhoz nélkülözhetetlenek, és ezeket szokás szerint kötelesek elvégezni, felhatalmazza, hogy a kenézeket és népeiket minden erővel ezek teljesítésére szorítsa rá; másként tenni ne merjen. Az oklevelet elolvasása után adja vissza felmutatójának. – Kemény: Dipl. Supp. III. 102. (Kéziratos oklevéltár, „Unter den bei Gelegenheit der Errichtung der siebenbürgischen Grenzmiliz benutzten Acten” [„Az erdélyi határőrség felállítására alkalmazott akták között”].) – Kemény: Über die ehemaligen Knesen und Knesiate 315. (Uo.) – Bariț: Documente vechi pentru istoria nationala Transsilvania. (17. közl.) Foaie 17. (1854). Nr. 17. (1854. ápr. 28.) 81. (Kemény után.) – Moldovanu: Colectiune de diplome 271. (Kemény után.) – Hurmuzaki I/2. 541. (Kemény után.) – Holban: Variations historiques 922–923. (Kemény után, hamisnak minősítve), utánkölését lásd Holban: Cronica 230–231. – Az oklevél Kemény József *hamisítványa* (vö. Mályusz: Kemény oklevélhamisításai 209–210.).
- 667 Jún. 17. (f. III. p. Trinit.) A császári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Garyghmelleky-i Antal fia: Imre, majd a tiltakozott az ellen, hogy – mint hallotta – Lizichinch-i Paulik (dictus) Pál fia: György az ő Garyghmelleky-i és Lizichinch-i birtokrészeit tudta nélkül és akarata ellenére Decche-i Roh fia: János fiának: Lászlónak meg e Roh fia: László fiainak: Istvánnak, Jánosnak és Andrásnak akarja elidegeníteni az ő igen nagy kárára. Ezért Pál fiát: Györgyöt a mondott birtokrészek elidegenítésétől, in quantum ipsum Emericum iuridice concernere dinoscuntur, a nevezett Lászlót, Istvánt, Jánost és Andrást és bárki mást pedig ezek elfoglalásától és birtokba vételétől, továbbá a birtokok bármiféle jövedelmeinek és haszonvételeinek élésétől eltiltotta.

Papíron, hátlapra nyomott pecsét csekély töredékeivel. VAML Mohács előtti oklevelek gyűjteménye 724. (DF 262244.)

668 Jún. 17. Dem und(!)¹ weyssen man, Hannsen dem Pawren, richter czu Presburchk, meinem liben herren detur littera²

Mein undertenigen dinst wist var, genediger, lieber her. Ich laz euch wissen von des versprechen wegen, daz ich euch getan han czu diemmez, das mag ich layder czu der czeyt nicht getün von meiner sach wegen, dy ewrer weysayt woll wissenleich yst, dy ich mitt frümen leyten und mitt Got czu Vädris in solichen saczungen pracht hab und auff soleich teg, dy ich noch vor mein hab darrumb und ich soleich gewishayt tün hab müssen, daz ich in churcz czeyt nicht chomen mag. Pitt ich ewr weyshait und ewr oberchayt, daz ir daz durch Gostcz willen tuet, daz ir mich darumb in ewr ungenad nicht nempt, wan ich meinem gelüb und meine trangeren genüg wolt tün, daz mag ich layder nicht getün. Wer aber, daz ich ewch furbas nach der czeyt gediemen möcht nach ewrem frumen, daz will ich alczeyt geren tün. Geben dez nachsten erichtag noch Sand Veyt tag, anno Domini XXVII°.

Von mir, Karel Stromer,
ewr diener

Papíron, záró gyűrűspecséttel. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3408. (DF 241486.) – Bratislava 145/1008. sz.

¹ Az *erbern* szó vagy alakvariánsa kimaradt a címzésből. ² A címzés a hátlapon.

669 (Jún. 17.)¹ Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz szóló levelének kancelláriai fogalmazványa. Ellenségei vízen is, szárazföldön is túlerőben vannak, így nem képes megvédelmezni magát, csak Zs. segítségével bízhat. Cremona és Brescia vidékének nagy része elesett; ha Bartolomeo Mosca (császári familiáris) nem érkezett volna vigasztaló hírekkel, egészen kétségbeesett volna. Ám Zs. lovascsapatainak júliusi Friaulba való érkezése túl késői, ezért könyörögve és sürgetően kéri, hogy e segélyhadat neki, és ne Friaulba, hanem Lombardiába küldje, hogy itt a milánói haderővel egyesülhessenek. – A kancelláriai fogalmazványra rávezetve: *Non processit in hac forma* (azaz a levelet ebben a formában nem találták alkalmasnak a Zs.-nak való elküldésre). – Carteggio II. 28/199. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, dátálatlan kancelláriai fogalmazvány.)

¹ A kelteztést a kiadó a herceg ugyanezen a napon kelt és a követekhez szóló leveleinek (lásd 670–674) tartalma alapján állapította meg.

670 Jún. 17. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követeihez: Lodovico Sabini és Federico Pezzi familiárisokhoz. Iohannes Blancus hercegi familiáris már útra kelt a levelével, amikor megérkezett Bartolomeo Mosca (császári familiáris) Zs., ill. Brunoro della Scala (birodalmi vikárius) leveleivel, amelyben megígérik a segítségküldést. Helyzete a túlerővel szemben ezt különösen sürgetővé teszi. A segélyhadat ne csak Friaul vidékére küldjék, ahová Bartolomeo is megerősítette, hogy vonulni fognak, hanem Lombardiába is, ahogyan ezt Zs.-nak is megírta a mellékelt levélben. (A melléklet hiányzik, a máj. 8-i levélre utalhat. Lásd 669.) Minden erővel sürgezzék a segítség megindítását, ne hagyják magukat levelekkel és okiratokkal etetni, meg eredmény nélküli követségekkel ámitani, mert ilyen segítségből nem kér. Az ellenség túlerőben van, és azt foglal el, amit csak akar. Binanouvát elfoglalták, amelyről már korábban írt nekik, most ugyanez történik

Brescia egész vidékével. Láthatják a mellékelt kimutatásból is, hogy tizenöt nap alatt mekkora területet veszített el. Erőteljes szavakkal járuljanak Zs. elé, hogy ne tudja visszautasítani, és úgy adják elő magukat, hogy szívét minél inkább megindítsák, ériék el, hogy tényleg nyújtson segítséget. Akármilyen csapatokat is küld, gyorsan tegye, és parancsolja meg, hogy egészen Lombardiáig hatoljanak előre, hogy a milánói csapatokkal egyesülhessenek. Mert ha csak Friaul vidékén maradnának, az semmit sem ér. Bartolomeo tudósította, hogy Brunoro szerez pénzt kétezer itáliai lovas felfogadására. Ezek egyik felét a monferratói ógrófról, másik felét Brunoro irányítaná. Erről bizalmasan és titokban mondják meg Zs.-nak, hogy a milánói hercegnek efféle kiadás teljességgel szontalan, mivel ő egyrészt nem mondhatja azt, hogy bízzák másra a vezényletet, mivel mind a monferratói herceg mind Brunoro becsülete fontos a számára, másrészt azt sem, hogy ezt a hadat bízzák rá, mert más csapatokkal eléggé el van látva, végül azt sem, hogy a pénzt neki fizessék ki, sőt le is mond erről. Kizárólag a saját hűsége miatt nem hallgathatja el, hogy a lovasokat legjobb volna a szavojai herceg vezénylete alá felfogadni, mivel ez tényleg a milánói hercegség védelmére szolgál. A szavojai herceg ugyanis a leggazdagabb itáliai fejedelem, több időre tudná a csapatokat felfogadni, abból a pénzből kétezer főnél több lovas is, ráadásul ha Zs. a fent nevezetteket bízná meg a vezénylettel, megsértődhet és ellenük hangolná mindez. Ezért bizalmasan szorgalmazzák a szavojai herceg vezérletét. – Osio II. 304. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, cancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 28/196. sz. (Uo.)

- 671 Jún. 17. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabini familiárishoz. Bartolomeo Mosca (császári familiáris) ideérkezését követően rögtön befutott familiárisa: Anzelinus is, aki meghozta Sabini követ titkosított követjelentését. Köszöni, hogy a valóságról tudósította, és emiatt ragaszkodik hozzá, hogy további rendelkezéséig állomáshelyén, Zs. udvarában maradjon, annak ellenére, hogy Sabini már Francesco (Barbavara) hercegi titkárnak jelezte hazatérési szándékát. Rendelkezett arról, hogy küldjenek neki pénzt. Az 5000 lovas, amiről írt, túl kevés, mivel, ahogy a hozzá és (követtársához:) Federico Pezzihez írt másik levelében (lásd 670) is írta, a helyzete egyre romlik. Keresse fel Zs.-ot és beszéljen vele ne csak a herceg, hanem a saját nevében is, hogy a felszerelni tervezett haderő kis száma őt is meglepte, és hogy mindez a herceg ügyét teljesen reménytelenné teszi, mivel korábban arról volt szó, hogy garantáltan 15.000 lovasat küldenek. Mindez a birodalom itáliai helyzetét is alapvetően aláássa, ezért sűrűsége, hogy a haderő létszámát emeljék fel, amennyire csak lehet. Ajánlja a herceget Zs. figyelmébe, és érje el, hogy valóban védelmére keljen. Továbbra is rendszeresen jelentse a fejleményeket. – Osio II. 306. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, cancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio 28/193. sz. (Uo.)
- 672 Jún. 17. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Brunoro della Scala (birodalmi vikáriushoz). Bartolomeo Mosca (császári familiáris) révén megkapta levelét. Sajnos nagyon késlekedve írt. Reméli, hogy Itália ügyében szorgalmasabban jár el, legalább Zs. és a Római Birodalom ügyére való tekintettel. A helyzet ugyanis az állandó késlekedés és az üres szavak miatt egyre csak romlik. Gondoskodjon a királyi segítség gyorsításáról, és érje el, hogy a segédhadak egészen Lombardiáig vonuljanak, mivel ha a milánói csapatokkal nem egyesülnek, az annyit ér, mintha otthon maradnának, ahogy ezt már Zs.-nak is megírta. Zaklatott szavait a zaklatott helyzetnek tudja be. – Osio II. 307. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, cancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 28/195. sz. (Uo.)
- 673 Jún. 17. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg (Lévai) Cseh Péterhez (magn.). Zs. familiárisa: Bartolomeo Mosca (császári familiáris) révén értesült arról, Zs. őt bízta meg a segítségére, közös ellenségeik és a szent birodalom lázadói ellen küldendő erős hadsereg vezetésével, aminek módfelett örvend. Mivel a haderő vezetése teljességgel megfelelő kezekben van, a Római Birodalom itáliai helyzetét e sereg meg fogja védelmezni, és eredményesen véget fog vetni a lázadásnak és az ellenség további előnyomulásának. Nagyon várja, és sürgeti, hogy minél nagyobb haderővel

minél gyorsabban siessen és nyomuljon be Lombardiába, ahol az ő hadaival egyesülve rövid idő alatt sikerülhet egész Itáliát meghódítani és halhatatlan dicsőséget aratni. Megérkezése előkészítéséről részletesebben e levél kézbesítője: Pietro Gambaloita hercegi familiáris fog beszámolni, akinek teljes hitelt adjon. – Osio II. 302. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 28/197. sz. (Uo.) – Óváry 104/357. sz. (Uo.)

674 Jún. 17. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg (Albeni János) zágrábi püspökhöz. Zs. hozzá delegált követe: (Szászi János) veszprémi püspök felhívta a figyelmét arra, hogy az ő ügyeiben való fáradozásáért, a számára kibocsátott, a veszprémi püspök által elhozott privilégiumlevelekért és iratokért részesítse méltó viszonzásban. Bár ez a herceg számára természetes lenne, a jelenlegi háborús helyzetben hatalmas kiadásai miatt nem képes a zágrábi püspököt méltó módon jutalmazni, amiért megértését és bocsánatát kéri. Megfelelő alkalommal és időben mindezt teljesíteni fogja, és irányában továbbra is kéri baráti jóindulatát. – Osio II. 303. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 28/198. sz. (Uo.) – Óváry 104/358. sz. (Uo.)

675 Jún. 18. A somogyi konvent Kutasi Gergely és Keszői György somogyi alispánokhoz és a szolgabírákhoz. Júl. 10-i kérésükre (650) Miklai Mihály megyei emberrel kiküldték tanúbizonyságukat: János frater custost, akik visszatérve elmondták, hogy jún. 16-án mindenkitől, akitől kell és illik, nemesektől, nem nemesektől és más megyebeli emberektől vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt. – SMM 33. (2002) 22/847. sz. (DL 43706. – Múz. törzsanyag, Véghely-gyűjt.)

676 Jún. 18. (f. IV. a. corp. Christi) A vasvári káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Molnar-i Pethew fia: Imre – a maga meg fia: Dávid nevében, terhével –, majd a következő bevallást tette: ők a Zala megyei Debrethe birtokban bírt teljes birtokrészüket összes haszonvételeivel és – általánosságban felsorolt, közöttük a szőlőhegyek vámjával – tartozékaival 40 magyar aranyforintért elzálogosították Molnar-i Miklós fiának: Jánosnak, feleségének: Margitnak (nob.) és hajadon leányuknak: Veronikának (nob.), kötelezve magukat, hogy a die emanationis presentium quandocunque paterunt et voluerint pro premissis quatraginta florenis similiter puri auri Hungaricalibus et non in estimatione ac libere et absque decima et nona partibus liberam habebunt et securam redimendi facultatem, gravamine quolibet non obstante, a visszaváltás időpontjáig szavatosságot vállalva.

Papíron, hátlapra nyomott pecséttel. DL 92722. (Festetics cs. lt., Zala 94.)

677 Jún. 18. (in Apathyda, f. IV. p. Trinit.) Mocz-i Miske és Zomordwk-i Imre kolozsi szolgabírák emlékezetül adják, hogy néhai Bethlem-i János mester fiai: Miklós, Gergely és Antal törvényes kérésére kiküldték maguk közül Zenthpeter-i Miklóst, aki visszatérve jelentette, hogy Antal-nap előtti kedden (jún. 10.) kimenve Kolozs megyébe mindenkitől, akitől kell, megtudta, hogy Drag-i Ferenc a panaszosok Péter nevű Zenthmarton-i jobbágyától egy ökrét erőszakkal elhajtotta és saját használatába vette.

Papíron, hátlapján két természetes színű pecsét nyomával. DL 62803. (Bethlen cs., betleni.) – A hátlapján felül: *Bethlem* (és felette egy nazális rövidítésjel).

- 678 Jún. 18. (in Apathyda, f. IV. p. Trinit.) Haranglab-i Gál kolozsi ispán, továbbá Mocz-i Miske és Zomordwk-i Imre szolgabírák emlékezetül adják, hogy megjelent előttük András iudex et inhibitor(!) de Bewd az urai, néhai Bethlem-i János mester fiai: Miklós, Gergely és Antal nevében, majd eltiltotta Zenthmarthon-ban lakó osztályos atyafiaikat és mindenki mást is az urait megillető, Zenthmarthon birtokhoz tartozó földek, erdők, szántók és egyéb haszonvételek használatától, és termésük begyűjtésétől.

Papíron, hátlapján három természetes színű pecsét töredékeivel. DL 62804. (Bethlen cs., betleni.) – A hátlapján felül: *Bethlem* (és felette egy nazális rövidítésjel).

- 679 Jún. 18. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs. követéhez: János veszprémi püspökhöz. Szorongatott helyzetében fontos, hogy az őt és a Római Birodalmat fenyegető ellenségei visszaverésére a monferratói őrgroftól is segítséget kapjon. Kéri, hogy mindenképpen érje el az őrgrofnál, akiről tudja, hogy képes katonai segítséget nyújtani, hogy Zs. és a milánói herceg iránti jóindulatból közös ellenségük, a velenceiek ellen küldjön segélyhadakat. Azzal is megelégszik, ha csak a költségeket fizeti, de legalább ezer fős hadat kellene kiállítania és sürgősen a segítségére küldenie. Gyors választát várja. – Osio II. 308. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 29/200. sz. (Uo.) – Óváry 104/359. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 24. eml. (Osio után.)
- 680 Jún. 19. Brassó. Zs. Brassó város bírójának, esküdt konzulainak és összes polgárának, őseik és maguk számos hűséges szolgálatáért, amelyet királyi elődeinek, neki és a Szent Koronának teljesítettek, az őket ért török pusztításokért kárpótlásul, illetve mivel a királyi udvart: őt, a királynét, a főpapokat, bárókat és más országnagyokat közel fél éven át saját költségükön vendégül látták, amikor a lázadó Prasnaglava Radul vajda és az ellenséges törökök ellenében Havasalföld visszacszerzése miatt náluk időztek, jutalmul mindazokat a szolgáltatásokat, terménybeli vagy pénzbeli cenzust, járadékokat és illetekeket, amelyekkel a város határán belül fekvő, illetve létesítendő malmok után neki, a székelyispánnak és Törcs castrum-nak tartoznak, *ex certa nostre maiestatis scientia necnon de beneplacita voluntate ... Barbare, dictorum regnorum nostrorum regine, conthoralis nostre carissime, prelatorum etiam et baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro* örökre elengedi. Ezért *regio sub edicto* megparancsolja Kusalyi Jakcs János és Mihály székelyispánoknak, és jövőbeli utódjaiknak, illetve törcsvári várnagyaiknak és alvárnagyaiknak, hogy a brassóiaktól ezeket ne követeljék, és ezek miatt ne zargassák; másként tenni ne merjenek. Az oklevelet elolvasása után adják vissza felmutatójának. – Az eredeti példányok szövegének élén és a papírfelzetes pecsétek alatt: *Commissio propria domini regis*. – Marienburg: Kleine siebenbürgische Geschichte 195–199. (Brassó város lt., két példányban: Privilegia et instrumenta publica 70A – DF 246877., és uo. 71. – DF 246879.) – Z–W. IV. 295. (Uo.) – Székely Oklt. III. 45. (Zs. 1427. júl. 4-i átíró okleveléből: 746; ez is két példányban: Brassó város lt., Privilegia et instrumenta publica 73A. és 74. – DF 246881. és 246883.) – Ennek egykorú német fordítása: Z–W. IV. 312. (Brassó város lt. 73A. – DF 246881., az adatbázisban a 11. kép.) – Átírta az erdélyi káptalan 1452. évi privilégiumában: uo. 73B. (DF 246882.) – Hurmuzaki–Jorga XV/1., 14., részleges közlés. (Eredeti alapján.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 257., részleges közlés és román ford. (Eredetik és kiadások alapján.)
- 681 Jún. 19. (tredecimo Kal. Iulii) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Parvus Henrik, Bardfa civitas polgára a maga meg városa nevében, majd bemutatta István szepesi és sárosi herceg 1352. máj. 17-i pátens oklevelét (Anjou oklt. XXXVI. 368. sz.), amely I. Lajos királynak a város számára adott

Egyed-napi (szept. 1.) sokadalom megtartását engedélyező, Bártfán kelt 1352. márc. 7-i privilégiumát írta át (uo. 197. sz.), kérve ennek átirását, illetve hogy az eddigi mellett újabb évi vásár megtartását engedélyezze Keresztelő Szent János születésének ünnepén (jún. 24.). A polgárok kérését méltányosnak találva a fenti oklevél tartalmát *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certa que nostre maiestatis scientia necnon de consensu et beneplacito serenissime principis, domine Barbare regine, consortis nostre carissime prelatorumque et baronum nostrorum consilio prematuro megerősíti*, továbbá a város javára *forum annuale seu nundinas liberas* megtartását is engedélyezi Keresztelő Szent János születésnek ünnepén (jún. 24.) és az aköri napokon, ugyanazon feltételekkel, amelyek a szabad királyi városokban tartott vásárokon szokásosak. Rendeletét a megyebeli vásárokon és sokadalmakon hirdessék ki. Privilégiumát magyar királyi függő kettőspecsjével, *quo ut rex Hungarie utimur*, erősítette meg. *Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagradiensis, aulae nostrae et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii.* Méltóságsor: György esztergomi, János kalocsai, Doymus spalatói, András raguzai érsek, a zárai érseki szék üresedésben, János zágrábi, Dénes váradi választott, Balázs erdélyi, Rozgonyi Péter egri, Henrik pécsi, Kelemen győri, János veszprémi, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hinko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi, Tamás zenggi, János knini választott püspök, a boszniai, trauai, scardonai, sebenicói, nonai, makarskai, fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán, *socer noster carissimus*, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Maróti János és Lévai Cseh Péter macsói bán, a szőrenyi bánág üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamási János vajda fia: László ajtónálló-, Batori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok-, Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi István pozsonyi ispán. Arenga.

Hártyán, öt sor mély, díszített S kezdőbetűvel, ép függő kettőspecsjével Bártfa város lt. 174. (DF 212854.) – A hátlapján közepén: *Liberta nundinum.* – Fejér X/6. 892., tévesen máj. 20-i keltezéssel. (Coll. Kaprinay B. tom. XXXVIII. pp. 19–23., tévesen „XIII. Kal. Iun.” formában.) – Iványi: Bártfa 31/175. sz. (Uo.) – Átírta a szepesi káptalan 1427. dec. 22-i oklevelében: 1282. Bártfa város lt. 185. (DF 212865.) – Weisz: Vásárok és lerakatok 156., eml.

- 682 Jún. 19. (tredecimo Kal. Iulii) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Parvus Henrik, Bárdfa civitas polgára a maga meg városa nevében, majd bemutatta Zs. saját, 1402. márc. 1-jén Prágában kelt és *nuper propter augmentum tituli nostri regalis ratione electionis nostre in regem Romanorum* facte összetört titkospecsjével megerősített oklevelét Bártfa város vámmmentességéről (ZsO II. 1471. sz.), kérve ennek privilegialis oklevélbe foglalt átirását és megerősítését. A polgárok kérését méltányosnak találva a fenti oklevél tartalmát *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certa que nostre maiestatis scientia necnon de consensu et beneplacito serenissime principis, domine Barbare regine, consortis nostre carissime, prelatorum etiam et baronum nostrorum consilio prematuro megerősíti*. Privilégiumát magyar királyi függő

kettőspecsétjével, quo ut rex Hungarie utimur, erősítette meg. Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabiensis, aulae nostrae et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii. Méltóságsor: a névsor megegyezik Zs.-nak az e napi másik oklevelével (681). Arenga.

Hártyán, négy sor mély, díszített S kezdőbetűvel, függő kettőspecséttel. Bártfa város lt. 175. (DF 212855.) – A hátlapján felül: *Super relaxatione solutionis tributis* (későbbi kézzel:) *ac telonio etc.* – Átírta 1) a székesi káptalan 1427. aug. 27-i oklevelében, két példányban: 936. Bártfa város lt., 181. és 182. (DF 212861-2.) – 2) Zs. 1434. nov. 27-i oklevelében. Uo. 279. (DF 212964.)

- 683 Jún. 19. Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte János, a szabad művészetek baccalaureusa, az erdélyi részeken fekvő Brassó civitas Szűz Mária-plébániatemplomának plébánosa, majd bemutatva Zs. 1395. márc. 7-i privilégiumát a brassói Szent Márton-kápolna számára mise-alapítványként meghatározott módon évi 40 aranyforint adományozásáról (ZsOI. 3863. sz.), kérve ennek átírását és megerősítését, annak ellenére, hogy a korábbi, érvénytelenített pecsétjei alatt kiállított okleveleinek megerősítéséről szóló dekrétuma szerint az abban meghatározott határidőig ezt is be kellett volna mutatni megerősítésre, de ez nem történt meg. A kérészt méltányosnak találva a fenti oklevelet Szűz Mária és Szent Márton – aki a királyságában található Szombathely oppidum szülötte, az itáliai Ticinum, azaz Pavia neveltje, és életének felsorolt érdemei révén nemcsak a keresztény világ, hanem az ő különleges patrónusa, és országának védelmezője is – iránti tiszteletéből, és égi közbenjárásukban bízva is örök érvénnyel *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certa que nostre maiestatis scientia necnon de consensu et beneplacita voluntate ... Barbare predictorum regnorum regine, consortis nostre carissime prelatorumque et baronum nostrorum maturo ad hoc accedente consilio* megerősíti, nem véve figyelembe, hogy az említett dekrétuma vonatkozó rendelkezése ellenére az oklevelét korábban nem mutatták be. Privilégiumát magyar királyi újabb függő kettőspecsétjével, quo ut rex Hungarie utimur, erősítette meg. Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii. Méltóságsor: a névsor megegyezik Zs.-nak az e napi másik oklevelével (681). Arenga. – Z–W. IV. 298. (Brassói Evangélikus Egyházközség Lt., A régi barcasági káptalan lt., Oklevelek 1-E-35. – DF 286573.) – Átírta V. László király Bécsben, 1455. ápr. 27-i oklevelében: Uo. 1-E-53A – DF 286591.)

- 684 Jún. 19.¹ A pozsegai káptalan Zs.-hoz. A zágrábi káptalan javára szóló éves megbízása értelmében Drenovai Mihály fia: László királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Fábián presbitert, a pozsegai egyház Szent Mihály arkangyal oltárának mesterét, akik visszatérve elmondták, hogy ők pünkösöd utáni pénteken (jún. 13.) kimenve mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepét megelőző szerdán (1427. jan. 29.) János zágrábi éneklókanonok megbízta három familiárisát: egy Miklós nevű béresét azzal, hogy a zágrábi káptalan Jarun nevű szigetének kikötőjébe az éneklókanonoki ház használatára gyűjtött fát szállítson két lóval és egy szekérrel, két másik familiárisát: Adamovci Demeter fiát: Mihályt és Kemlékaljai Istvánt pedig bizonyos ügyei elintézésére vele együtt a mondott Jarun szigetre küldött. Amikor Mihály és István már a szekéren, Miklós béres pedig a szekeret húzó lovon ülve a kikötő felé tartottak, Márton szabó, a Gréc-hegyi királyi város polgára társaival együtt Firenzei Antal zágrábi bíró, valamint Maximus, Demeter és más esküdtek és polgárok sugalmazására ijakkal és lándzsákkal a káptalannak az említett kikötő körüli erdejében összegyűlve és lesben állva rájuk támadtak, Mihályt a fején halálosan megsebeztek, a földre esett Istvánt a fején, karjain és egész testén megsebezve félholtra verték, hogy életben maradása is kétséges, Miklós bérest pedig szintén súlyosan megsebeztek és megverték, és az összes náluk lévő dolgukat: fegyvereiket, ijaikat, tegezeiket a nyilakkal együtt, bicellusaikat, erszényeiket a pénzzel együtt elrabolták. A fegyvereiket Márton szabó és társai ugyanazon a napon a városi törvényszékre, ahol a bírók és a polgárok össze szoktak

gyűlni, vitték el, ahol éppen akkor számos nemes, János fia: Mátyás (*Mathw!*) zágrábi ispán, Rakonoki Péter, Gyepüi László (szolgabírák) és mások voltak jelen, akik a káptalan kérésére a bíró és a polgárok tudomására hozták és insinuálva figyelmeztették őket az általuk elkövetett jogtalanság következményeire –, és e fegyvereket a bíró, esküdtek és polgárok színe előtt a földre hajították. Az említett nemesek erre ünnepélyesen tiltakoztak. A következő napon, csütörtökön (1427. jan. 30.) a káptalan kérésére az említett szolgabírák személyesen a Jarun szigeti kikötőbe mentek, és ott, a kikötő mellett az éneklőkönök familiárisainak vérző sebeit a saját szemükkel is látták, a jelen lévő Márton szabó pedig ezeket hallván azt mondta, hogy noha eddig abban az erdőben a káptalan emberei és familiárisai a zágrábiaknak csak a fejszéit találták meg, máskülönben pedig félelmet akarták bennük kelteni; ilyen tettekre vetemedtek hatalmaskodva a káptalan igen nagy kárára. – Tkalčić II. 56., jún. 20-i dátummal. (Zágrábi káptalan lt., Acta antiqua 10-21. – DF 256325.) – Lukinović VI. 231., jún. 20-i dátummal. (Uo.) – Archivski Vjesnik 11–12. (1968–1969) 280/69. sz., reg., ugyancsak jún. 20-i dátummal. – Az oklevél szövegét teljes egészében, szóról szóra felhasználták egy, a császmái káptalan által kiállított vizsgálati és idézőlevél megszövegezéséhez, amely a Trsteniki Benedek fia: Balázs királyi ember György presbiterrel, császmái prebendáriussal mint tanúbizonysággal 1432. ápr. 16-án lefolytatott vizsgálatról szól. Ennek a kiadványnak a napi keltét nem ismerjük, eredetiben szinte bizonyosan nem maradt ránk. Ezt az oklevelet a zágrábi káptalan részéről a gréchegyi polgárok ellenében folyó perükben az 1434. Mihály-napi nyolcadon mutatták be Pálóci Mátyus országbíró előtt, aki átírta 1434. nov. 10-i oklevelében, amelyet átírt Albert király 1439. júl. 2-i oklevelében: Tkalčić II. 175. (Zágrábi káptalan lt., Acta antiqua 10-24. – DF 256329., a kiadásban 1439. júl. 3-i keltezéssel). Az 1432. évi császmái káptalani vizsgálat szövegében az év az átíró oklevelben magában tévesen 1437. évi dátummal szerepel.

¹ Az oklevél a pünkösöd utáni péntek (1427. jún. 13.) hetedik napjára van keltezve, a kiadásokban rendre helytelenül van feloldva.

- 685 Jún. 19. (in Apathyda, f. IV. a. nat. Joh. bapt.) Mocz-i Miske és Zomordwk-i Imre kolozsi szolgabírák emlékezetül adják, hogy Swk-i Péter kérésére kiküldték maguk közül az említett Miskét, aki visszatérve elmondta, hogy ő Zsófia-nap utáni vasárnapon (máj. 18.) kimenve Kolozs megyébe mindenkitől, akitől kell, megtudta, hogy Bogath-i Imre Arankwth-i jobbágysai: Dragamer Tamás és Mihály, Tamás, Márk, Berkenes-i Miklós fia: István, Sima Tamás, Letay Tamás, János fia: István és Koztha az elmúlt napokban, a panaszos Vince és Zaba[.]¹ Péter nevű Zowath-i jobbágyát, amikor azok Zowath területén mada-rászni akartak, fegyveresen megtámadták és súlyosan megverték *potentia mediante*. – A hátlapon közepen: *Non solvit*.

Papíron, hátlapján két pecsét nyomával. Suki cs. felsőmagyarzsuki lt., Oklevelek, P-4. (DF 255256.) – A hátlapon balra: *Memoriale Petri de Swk adversus Emericum de Bogath*.

¹ A név utolsó betűje a pecsét felfüggesztésére szolgáló papírcsik takarásában nem látszik.

- 686 Jún. 20. (in Kowar, f. VI. a. nat. Ioh.) Garai Miklós nádor emlékezetül adja, hogy megjelent előtte Walth-i János fia: György – a maga meg felesége: Margit (nob.), aki Syrak-i Chano leánya, valamint gyermekeik: Mihály, Gergely, Ilona és Pryscsa nevében, terhükkel – egyfelől, másfelől az említett Chano fia: Márton, majd György a következő bevallást tette: mivel Mártontól kérésükre 13 újfórintot kaptak készpénzben, ennek fejében lemondanak a javára a Syrak-on bírt

részükről, vállalva, hogy ha ők vagy utódaik ezt a szerződést érvényteleníteni akarják, és a birtokot vissza akarják váltani, az összeget készpénzben és levonás nélkül meg kell fizetniük.

Foltos hártján, elhalványult írással, hátlapján pecsét nyomával. DL 95814. (Siráky cs., fénykép után; csak az előoldalról készült felvétel.)

- 687 Jún. 20. (16. die f. V. a. penths) A budai káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. máj. 3-i parancsa (594) értelmében (Besenyői) Farkas Gergely királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Kilián mester kanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők pünkösöd előtti csütörtökön (jún. 5.) kimenve a mondott (inárcsi) telekhez, a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül vétel címén bevezették abba (Inárcsi) Dénest és fiait, majd iktatták részükre annak minden hasznonvételeivel együtt örök birtoklásra, a törvényes ideig a helyszínen maradvá. Privilégiumukat autentikus függőpecsétjükkel megerősítve ad fassionem dictorum domini regis et nostri hominum állították ki.

Hártján, függőpecséttel. DL 69796. (Kende cs.) – Bártfai Szabó: Pest 154/619. sz., tévesen jún. 6-i keltezéssel. – Bakács: Pest m. 394/1473. sz.

- * Jún. 20. A pozsegai káptalan oklevele a zágrábi polgárok hatalmaskodásáról. – Tkalčić II. 57. (Zágrábi káptalan lt., Acta antiqua 10-21. – DF 256325.) – Lukinović VI. 231. (Uo.) – Archivski Vjesnik 11-12. (1968-1969) 280/69. sz., reg. – Az oklevél helyes kelte: jún. 19. Lásd 684.

- 688 Jún. 20. (2. die corp. Christi) A veszprémi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Homokbedege-i János fia: Gergely özvegye: Ilona (nob.), aki Zewrck-i Bors fia: Mihály leánya, továbbá az ő leánya: Ilona (nob.), aki Kekwth-i Soolf fia: Gergely felesége, majd a következő bevallást tették: mivel Homokbedege-i János fia: Móric meg fiai: István és Gergely a néhai Soolf fia: Gergely Homokbedege-i birtokrésze után az Ilona özvegyasszonynak az ország szokása szerint járó hitbért, jegyajándékot, leányának pedig a leánynegyedet fogott bírák közbejöttével 20 forint centenarium presentis monete készpénzben kiadták, ezért a nevezetteket és utódaikat erről nyugtatják.

Hártján, hátlapján pecsét töredékével. DL 43707. (Múz. törzssanyag, Véghegy gyűjt.)

- * Jún. 20. V. Márton pápa megerősíti a domonkos szerzetesek kiváltságait. – ZsO XIII. 369. sz. utáni csillagos utaló. (Tört. Tár 1890. 137/256. sz., tévesen 1426. márc. 27-i keltezéssel.) – Az oklevél helyes kelte: 1427. máj. 21. Lásd 549. (Átírta Petri Dénes közjegyző 1441. márc. 27-i oklevelében, de ő maga „XII. Kalendas Iunii” helyett hibásan „XII. Kalendas Iulii” azaz 1427. jún. 20. keltezést írt. – Gyulafehérvári káptalan lt., Erdélyi káptalan, Oklevelek 2-90. (291.) (Beke 2-256.) – DF 277464.)
- 689 Jún. 21. (Brassovie in partibus Transsilvanis, sab. p. corp. Christi) Zs. Pálóci Mátyus országbíróhoz és Berzevici Péter tárnokmesterhez. (A fehérvári polgárok panaszára) megparancsolja nekik, hogy ők (tíz vagy tizenkét idősebb és

lelkiismeretes fehérvári polgárt maguk mellé véve)¹ a király nevében azoknak, erga quos ipsa scampna macellaria fore et esse comperirentur, verbo vestre serenitatis firmite committere deberemus, ut ipsi census annuos, quos primum a primevis temporibus de prescriptis scampnis macellanis solvissent, hactenus et in futurum solvere deberent et temporibus successivis communitati pretacte civitatis Albensis respondere deberent et teneretur perpetuis contradictorum quorumlibet non obstante.

Tartalmilag átírta Berzevici Péter tárnokmester 1433. febr. 23-i oklevelében, amely szerint páténs alakban volt kiállítva. Szepesi káptalan orsz. lt. 12-B-5-23. (DF 263488.)

¹ A szövegben csak *eisdem personis* áll, ez az átíró oklevelében található, ugyancsak tartalmilag átírt 1421. ápr. 14-i parancslevél (ZsO VIII. 402. sz.) tartalmából érthető meg.

690 Jún. 21. Körmöcbánya. Pelsőci néhai Detre nádor fia: Miklós királynéi tárnokmester és János pécsi prépost, királynéi kancellár levele Johann Falbrecht körmöci királynéi urburaispánhoz és alispánjához: Györgyhöz. Körmöcbánya város bírójától, esküdteitől és összes polgárától ők a királyné számára 3000 aranyforintot vettek kölcsön. Ezért a királyné nevében meghagyják nekik, hogy a levél kézhezvétele után ezt az összeget a kamara bevételeiből törlesszék a városnak, de csak azt követően, hogy bármilyen más kötelezvénylevelük ellenére kifizetnek a királyné számára 6000 aranyforintot. A város részére e fizetési kötelezettségről állítsanak ki oklevelet, e parancslevelet pedig elismervényként tartsák maguknál a kölcsön törlesztését követően is. – Skorka–Weisz: Pórosz kapcsolat 203. (Körmöcbánya város lt., Körmöcbánya város tanácsa, Oklevelek és levelek 1-37-1-3-4. – DF 250158.)

691 Jún. 21. (in Kyskapos, sab. p. corp. Christi) Nempthy-i Miklós ungi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy személyesen megjelent előttük Tarnochi Bálint, majd a következő bevallást tette: a Bothfalua-i Magnus Péternek korábban elzálogosított három jobbágytelkét 5 újforintért újból elzálogosítja usque tempus redemptionis.

Papíron, hátlapra nyomott egy természetes színű pecsét töredékeivel, és további kettő nyomaival. DL 31437. (Csicsery cs.) – Tört. Tár 1901. 228., reg.

692 Jún. 21. Dem erbern und weisen, dem burgermeister, richter und rate der stat zü Bresburg, irn besudern freunden d(etur)¹
Erbern, weisen, unser freuntlich zü allen zeiten. Es ist für uns kömen in offen rat Peter der Dreml, ünser hindersöss zü Medwisch, und hat uns geben zü erkennen, swie an in kömen seÿ, das ir seinen bruder, Pauln den Dreml, ewrn mitburger von seinem wegen in ewr hefft und venkchnüss genomen habet, darumb, das der benant Paul Dremel seinem bruder, ünserm hindersössen ein pherd geschickt sulle haben, darauf er zu den Hussen, den keczeren geritten und komen sülle sein und wie er die stat zü Marchegk verraten und hilflich darczu gewesen sülle sein, das die verlorn und ausgebrant sey worden. Sol ewr erberkeit der weishait vernemen, das wir, seinen richter, die virrër und die gancz gemain ze dem benanten Medwisch darumb für uns haben befart, und sew grüntlich bespracht, und ab in aygenlich erfragt und erfarn, als dann

wol in vleÿs zu solichen sachen gehöret, ob er icht in sölicher zeit von in gewesen wër. Darauf ir ydes antwurt sunder gewesen ist, das der obgenant Peter der Dremel, ir mitsëss, sider Sand Görge tag (ápr. 24.) nachst vergangen üncz auf datum dicz brifes von in auf das land nye kommen seÿ und sein in solicher zeit nye vermisset haben und diselben zeit gancz bey in und mit in gearbait hab als ein getreuer. Darnach wais sich ewr weishait wol ze richten, damit dem ewrn und dem unsern umb sölich unschuld verer nicht bekrenket werden, wann wir zu allen zeiten gern wellen tun, was ew und den ewrn lib und dinst ist. Geben zü Odenburg, am sambstag nach des heiligsten gotesleichnams tag, anno Domini etc. vigesimo et septimo.

Bürgermeister, richter und rate
der stat zu Ödenburg

Papíron, papírfelzetes zöld zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3409. (DF 241487.) – Bratislava 146/1009. sz.

¹ A címzés a hátlayan.

- 693 Jún. 21. Róma. V. Márton pápa a váradi püspökhöz. Megbízta, hogy Miklós fiát: Lászlót, a kalocsai egyházmegyei kő egyház kanonokját iktassa be a *Scias* Jakab csanádi kanonok és főesperes Rómán kívüli halálával megüresedett csanádi kanonokságba és főesperességbe, amelyre Zs. az Apostoli Szentszéknek a mindenkori magyar király számára adott különleges privilégiuma értelmében Lászlót a törvényes határidőn belül prezentálta László csanádi püspöknek. Mivel a kanonoki és főesperesi javadalom még üres, és évi becsült jövedelme a 8 ezüstmárkát nem haladja meg, azokat saját hatalmából is Lászlónak adja, tekintet nélkül arra, hogy László már rendelkezik a kő kanonokságával, amelynek évi becsült jövedelme 3 ezüstmárka. – A szöveg után a magister registri cancellariae apostolicae nevének kezdőbetűi és a bulla kiállításáért kifizetett taksa összege: *Pe(trus). XXIII.* – Ennek megfizetésére és a kiállításra 1427. jún. 28-án került sor. – Juhász: Csanádi püspökség I/4. 134/13. sz. (Reg. Lat. vol. 275, fol. 296v–298.) – Lukács I. 947. sz. (Uo.)
- 694 Jún. 22. (Brassovie, dom. a. nat. Ioh. bapt.) Zs. emlékezetül adja, hogy consideratis et in nostri cordis armario hűségés szolgálataikért és érdemeikért, amelyeket neki és a Szent Koronának számos alkalommal teljesítettek, Kysbelaghi Pahor (dictus) László fiainak: Miklósnak és Mihálynak adományozza quendam fundum curie in dicta possessione Kysbelaghi, in comitatu Nitriensi existentis habitum, amely bizonyos okokból a kezére háramlott, minden haszonvételével és – általánosságban felsorolt – tartozékával Miklósnak és Mihálynak meg örökösöknek és utódaiknak ex certa nostre maiestatis scientia prelatorumque et baronum nostrorum sano ad id accedente consilio adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra salvo iure alieno. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. – A szöveg élén jobbra és a pecsét alatt: *Relatio Iohannis de Maroth bani Machoviensis.*

Hártyán, az első sor szavai kiemelt kezdőbetűkkel, a szöveg alá nyomott pecsét nyomával. DL 71795. (Nedeczky cs.)

695 Jún. 22. (Bude, dom. p. corp. Christi) Zs. a pozsonyi¹ káptalanhoz. Elmondták neki Alestal-i Jakab fia: Mihály, Balázs fiai: István, Benedek és Jakab, Pál fia: János, János fiai: Antal és Péter, Péter fiai: Balázs és Márk, Pál fia: Benedek, János fia: Móric, Sebestyén fia: János, János fia: Pál, Miklós fia: Mihály, az említett Miklós frater-e: János, András fia: Kelemen, ennek fia: Gergely, András fia: István, továbbá Barthal fia: László és Mihály fia: Balázs nevében, hogy Legrtheyed-i Miklós fia: Péter és frater-e: Simon, Nyek-i Pál fia: István és Mihály fia: Pál, Balasethy-i Jakab fia: János és frater-e: Gál, János, Chinkesethy-i Péter fia: Antal, Poldaethy-i Pál fia: István, Pethyn-i Jakab fia: Lőrinc és frater-e: János, Hegethy-i Miklós² fia: Mihály, Alestal-i Péter fia: Miklós és ennek fia: Gergely Zenthgorg-i Groph (dictus) László egyetértésével és akaratóból, ennek Nyarasd-i és Kwrth-i népeivel és jobbágyaival fegyveresen a panaszosok Alestal birtokára törve 16 szekérnyi szénát a nyílt mezőről Nyarasd birtokra hatalmasul elszállítottak, továbbá egy Alestal birtokon található bizonyos erdőt és halastavat elfoglaltak az ő igen nagy kárakra potentia mediante. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt a káptalan írja meg neki. Kijelölt királyi emberek: Andreas f. Abrahe, Iohannes f. Iacobi, Petrus f. Pauli de Gwles, Stephanus f. Marthini, Iohannes f. Pauli, Petrus frater eiusdem de Nagpadan, Benedictus f. Nicolai de Pethwin. – A hátlapon alul: A (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsonyi káptalan hiteleshelyi lt., Oklevelek 28-3-93. (DF 227162.) – Monasterium.net. uo. 1719. sz. – A hátlapján a káptalan feljegyzése, amely szerint Gywlews-i Ábrahám fia: András királyi emberrel Cristannus kanonokot küldték ki tanúbizonyosságul, akik Péter és Pál apostolok ünnepe 2. napon (jún. 30.) elvégezték a vizsgálatot, amely a panaszt mindenben igazolta; *solvisset scriptis*.

¹ A Posenien. egyidejű javítás Boznen. alakról, ami nyilvánvaló elírás. ² A kihúzott Jakab név után írva.

696 Jún. 22. (in decem mill. mart.) Miklós prépost és a leleszi konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Ewzedfalva-i István fia: János fia: Bertalan – a maga meg atyja: János, fia: György, valamint uterinus testvérei: László, Mihály, Bálint és Choma, továbbá nepos-ai: az említett László fiai: Miklós és János nevében is, terhükkel és szavatossággal – egyfelől, másfelől Ewzedfalua-i Márton fia: László fia: Gergely – a maga meg uterinus testvérei: Frank, Illés, Miklós és Roman, továbbá nepos-ai: az említett Illés fiai: Tamás, István, Mihály és János nevében is, terhükkel és szavatossággal –, majd Bertalan a következő bevallást tette: mivel az említett Márton fia: László fiai: Gergely, Frank, Illés, Miklós és Roman, illetve ez Illés fiai: Tamás, István, Mihály és János az Ugocsa megyei Buken birtokban bírt részeit Bwken-i Feyer László fiai: Márton, Domokos és Fülöp, továbbá e Feyer László fia: Gergely fiai: Miklós és János kezéből 100 forintért presentis nove monete regalis kiváltották, ezért ők a visszaváltott részekből a fenti összeg és más költségek fejé-

ben két Bwken-i jobbágytelküket, amelyek egyike in linea eiusdem a parte possessionis Farkasfalva vocate protracta, penes et secus sessionem curie nobilitatis Ladislai dicti Kanthor a plaga meridionali eiusdem található, amelyen korábban Bwken-i Miklós fia: János fia: Gergely ült, a másik in fine eiusdem lineae a dicta parte meridiei situatas(!), nunc desertam et edificiiis carentem, továbbá a birtokrészhez tartozó 18 hold szántóföldet usualibus in tribus calcaturis *nyomas* dictus existentibus, ezek minden haszonvételeivel és tartozékával a nevezetteknek adják örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra.

Hártyán, kiemelt N kezdőbetűvel, a hátlapján pecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-6. (DF 221697.)

- 697 Jún. 22. Kőrmöcbánya. A thorni Johann Falbrecht kőrmöcbányai kamaraispán elismeri, hogy tartozik a kőrmöcieknek azzal a 3000 magyar aranyforinttal, amelyet a város Pelsőci Miklós királynéi tárnokmesternek és János pécsi prépostnak, királynéi kancellárnak kölcsönadott. Ígéretet tesz arra, hogy ezt rögtön azután fogja visszafizetni a kamarából, amint a királyné felé rendezi azt a 6000 aranyat, amelynek kifizetésére ígéretet tett. Ha mégsem fizetne a városnak, azok személyén és magyarországi, avagy külföldi javain követelhetik az összeget. A kifizetésre két kőrmöci tisztviselőjét: Györgyöt és Jánost utasította, oklevelét Kőrmöcbánya város bírója, tanácsa és közössége számára saját pecsétjével erősítette meg. – Skorka–Weisz: Porosz kapcsolat 204. (Kőrmöcbánya város lt., Kőrmöcbánya város tanácsa, Oklevelek és levelek 1-37-1-4. – DF 250159.)
- 698 Jún. 23. (Crisii, 8. die f. II. p. oct. penths.) Cillei Hermann zagorjei gróf és szlávón bán emlékezetül adja, hogy Voynouch-i Simon fiai: Benedek és András, valamint Sebastian[ouch]-i Farcasius fia: Bálint fia: Mihály a királyi ember útján a császmái káptalan tanúbizonyosága jelenlétében perbe hívták a múlt év György-nap nyolcadik napját követő hétfőre (1426. máj. 6.) jelenléte elé Jalsouch-i János fiait: [László]t és Pétert, valamint Jalsouch-i Ryba István fiait: Pált és Jánost, mivel ellentmondtak a Körös megyei Jalsouch birtok harmadrésze iktatásának, majd a per az ő halasztólevelei révén a vízkereszt nyolcadát követő hétfőre (1427. jan. 20.) került. Ezen megjelent a felperes Benedek a maga és az említett András és Mihály képviselőjében az ő levelével, és előadta, hogy ő és testvére: András Jalsouch-i Farcasius leánya: Ryba asszony fia: Iwan leányának: Chala asszonynak (nob.) a fiai, az említett Bálint fia: Mihály az említett Ryba asszony fia: Iwan leányának: Annos asszonynak (nob.) a fia, az alperes Pál és János Ryba asszony fia: János fiának: Istvánnak a fiai, illetve az említett László és Péter pedig Ryba asszony fia: Iwahn fia: Rogina (dict.) Jánosnak a fiai, Jalsouch birtok pedig ius femineum sequeretur, és ezért az alperesektől az ellentmondás okát tudakolta. A jelen lévő László és Pál alperesek, testvéreik: Péter és János nevében is, ügyvédvalló levél nélkül, de terhüket magukra véve azt felelték, hogy noha az iktatáskor ellentmondtak, tamen ipsi liti cedendo et premissis lineae genelogiali(!) assertioni per ipsum Benedictum in sua et dictorum aliorum actorum personis propallate in nullo contradicendo az említett Jalsouch birtok harmadáról a felperesek javára lemondanak és azt nekik adják. Ezért felkérte a császmái káptalant, hogy küldjék ki mindkét fél számára

tanúbizonyosságukat, akiknek jelenlétében az (itt külön meg nem nevezett) báni ember a szomszédok és határosok összehívása után Ilona-napot követő vasárnapon (1427. máj. 25.) és a rákövetkező alkalmas napokon, ha szükséges, a felek vagy törvényes képviselőik jelenlétében ossza három egyenlő részre Jalsouch birtokot, majd vezesse be Bendeket, Andrást és Mihályt ennek elhatárolt harmadrészébe és iktassa részükre minden tartozékával és haszonvételével együtt örök birtoklásra, az esetleges ellentmondást nem véve figyelembe, a másik két részt hagyja az alperesek kezén, a káptalan pedig pünkösdi nyolcadát követő hétfőre (1427. jún. 16.) tegyen jelentést neki. E napon megjelent előtte Benedek a maga és az említett András és Mihály képviseletében az ő levelével, és bemutatta a csázmái káptalannak a birtokosztályról, bevezetésről és iktatásról szóló privilegiális formában kiállított jún. 5-i jelentését (617), amelyet teljes szövegében átírva bírói hatalmánál fogva az említett harmadrészt a nevezetteknek ítéli örök birtoklásra. Privilegiális oklevelét hiteles pecsétje ráfüggesztésével megerősítve az említett Benedek, András és Mihály számára adta ki.

Helyenként lyukas, vízfoltos hártván, függőpecsétje elveszett. A. HAZU D-IX-54. (DF 231079.) – Isprave 366/1732. sz., reg.

- 699 Jún. 23. (in Kayar, 15. die f. II. p. penths.) Mihály, a Beel-i Szent Mór-monostor apátja emlékezetül adja, hogy amikor pünkösdi ünnepét követő hétfőn (1427. jún. 9.) in sede nostra iudiciaria in possessione Kayar dicte ecclesie nostre celebrari consueta cum nonnullis nobilibus, probis et honestis viris pro faciendo moderamine querulantibus iudicio iuxta lineam rectitudinis procedendo pro tribunali consedissemus, Ech-i Bálint fia: Péter előadta, hogy bizonyos, az apátság birtokán elterülő szőlő ügyében pert indított Seerk-i néhai Demeter özvegye: Dorottya asszony (nob.) és leánya: Veronika hajadon (nob.) ellen coram nostris officialibus, villico et dicte sedis assessoribus, azt állítva, hogy a szőlő örökség jogán őt illeti. Altera parte id negante et tandem discordantibus partibus ipsa causa dicte vinee coram nobis fuit deducta, és itt Péter a vádat az alperesek ellenében megismételte: ez a győri káptalan bizonyos oklevelei szerint in predicto nostro territorio, in loco ac limitibus fekvő szőlő öröklés jogán az övé iustitia regni requirente, ezért a szőlőt vissza kívánja szerezni és in usus proprias convertere machinabat conamine toto. Az alperesek ügyvédje: Kisfalwd-i Aztalnak (dictus) Mihály viszont, aki a győri káptalan ügyvédvalló levelével jelent meg, azt válaszolta, hogy Dorottya és Veronika a vitás szőlőt törvényesen bírták és bírják, és az Pétert nem illeti meg. Ennek bizonyítására két privilegiális formában, függőpecséttel kiállított oklevelet mutatott be: egyrészt a győri káptalan 1403. dec. 22-i oklevelét a Kayar területén fekvő szőlő adásvételéről (ZsO II. 2862. sz.), továbbá szintén a győri káptalan 1414. jún. 7-i oklevelét (Uo. IV. 2079. sz.). Az apát kérdésére, hogy a bemutatott oklevelek ellenében van-e ezeknél hatásosabb bizonyítéka, a felperes Péter nemmel válaszolt, de solummodo verbotenus kitarzott állítása mellett non advertendo

condiciones et gravamina in predictis litteris capitularibus expressata. Ezért az apát unacum dictis nobilibus, probis et honestis viris ac aliis dicte nostre iudicarie sedis assessoribus, mivel Péter sem a szőlőre vonatkozó okleveles bizonyítékot nem tudott felmutatni, nec verbotenus aliquam iustitiam aut ius et dominii proprietatem de eadem vinea habuisse aut in presentiarum possidere dinoscebat, őt a győri káptalan második oklevelében foglaltak szerint in estimatione dicte vinee aut pro quantis comparata fuisset, convictum de eadem perpetuum silentium imponendo elmarasztalja, a vitás szőlő pedig Dorottyának és Veronikának meg örököseiknek iure perpetuo cedere et in usus earundem converti debere decisive determinavimus. Et quamvis predictus¹ Petrus huiusmodi nostram iuridicam discussionem non acceptasset, sed ad sedem iudicariam Sancti Martini transmitti postulasset, quod etiam annueramus animo deliberato, tamen quia ipse Petrus se in dicta sede Sancti Martini sacri montis Pannonie maius posse periclitari et deficere in probatione ex inductione prudentium virorum cognoscebat, ideo ipse maturo consilio super premissis habito predictae nostre adiudicationi et sententialiter diffinitioni consensum suum benivolum prebuit et assensum.

Papíron, amely a hajtások mentén két darabra szakadt, hiányos; szöveg alá nyomott zöld színű nyolcszögletű gyűrűspecséttel. DL 61416. (Kisfaludy cs.)

¹ A szövegben kétszer szerepel.

- 700 Jún. 23. (nono Kal. Iun./!/) ¹ A veszprémi káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. máj. 13-i parancsa (510) értelmében Vesprimium-i Porcha István királyi emberrel kiküldték maguk közül tanúbizonyságukat, Pál karbeli presbitert, chori eiusdem ecclesie nostre sacerdotem, akik visszatérve elmondták, hogy ők pünkösd előtti pénteken (jún. 6.) kimentek Kapwrew birtokra meg az ahhoz tartozó révhez és vámhoz, majd a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette Bochka-i János fiát: Miklóst, feleségét: Mártát, fiúkat: Lászlót, valamint Mártának Bewsew-i Tamástól született fiait: Jánost és Videt azok birtokába, majd ellentmondás nélkül iktatta részükre valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal az őket megillető jogon örök birtoklásra a törvényes ideig a helyszínen maradván. Actum per manus ... Georgii de Saar lectoris. Méltóságsor: Liptovia-i Miklós prépost, Elwes-i János éneklő-, másik János ör- és Nempthi-i Gergely dékánkanonok.

Hártyán, vörös zsinóron függő kopott felületű függőpecséttel, a szókezdő C betű hiányzik. DL 94162. (Festetics cs. lt., Sallér cs.) – A hátlapján felül: *Statutoria ad Kapwrew.* – Átírta Zs. 1429. ápr. 26-i privilégiumában. PFL, Erdődy cs. vépi lt. 74-3436. (DF 261912.)

¹ A hónap neve egyértelmű tévesztés a július helyett.

- 701 Jún. 24. Brassó. Zs. emlékezetül adja, hogy amikor báróival együtt törvényszéket ült, Árapataki János özvegye (nob.) a jelen lévő Árapataki Antal ellenében előadta, hogy férje halála után őt Árapataka birtokból kizárta és az egészet hatalmaskodva elfoglalta az ő igen nagy kárára, majd igaz-

ságot kért. Antal erre azt válaszolta, hogy az asszonyt a birtokból nem zárta ki, mivel a birtokon néhai férje házaiban él, ő pedig a birtok negyedrésztét törvényesen bírja. Ennek bizonyítására bemutatta egyrészt Szántói Lack Jakab és Tamási János erdélyi vajdák 1404. máj. 17-i oklevelét, amely szerint Árkosi Mihály özvegye: Katalin (nob.) és Csurai Mihály özvegye: *Annich* Árapatakán atyjuk után bírt negyedrészüket örökjogon eladták Árkos (dict.) Mihály fia: István fiainak: Andrásnak, Antalnak és Györgynek, másrészt az erdélyi káptalan 1408. febr. 11-i oklevelét a mondott birtok negyedrészenek a nevezettek számára történt iktatásáról. Ezután a felek igazságot kértek. Ezért úgy ítélte, hogy Árapataki Antalnak mint alperesnek egy másik, Hidvégi Egyed fia: Antal és Mikó fia: Antal ellenében színe előtt folyó perében való döntéséig Antal maradjon Árapataka birtok negyedrészenek, János özvegye pedig a háromnegyedében. A birtok negyedrészenek elhatárolására pedig külön e célból kiküldte embereit: Borhi Benedek és Himházi Ézsaiás¹ fehérvári kanonokokat, akik visszatérve jelentették, hogy úrnapja vigíliáján (1427. jún. 18.) kimenve a mondott birtokhoz, és ennek negyedrésztét: a déli teleksoron keletről nyugat felé haladva két fél kúriát, amelyek egyikében Móré Péter, a másikban Illés lakik, az északi teleksoron ugyanebben az irányban három kúriát, amelyek egyikében György fia: Péter, másikában Dániel, harmadikában Vince lakik, továbbá a keleti teleksoron délről észak felé haladva Miklós szabó, Tót György, Gotshmann András, Glotz Péter, Firke János, Sánta Péter kúriáit, valamint Orbán kúriájának harmadát és Márton kúriájának háromnegyedét, illetve János szabó kúriáját Árapataki Antal számára iktatták. Az így elhatárolt negyedrészt Antal kezén hagyja. – Székely Oklt. V. 7. (18. sz.-i másolat a Székely Nemzeti Múzeumban, Geréb János adománya 83-1888. sz., jelenleg: Geréb család, árapataki lt. 2-1-4. – DF 278761.)

¹ A másolatban elírt név azonosítása Bónis: A jogtudó értelmiség 207., illetve a 496 alapján történt.

- 702 Jún. 24. Zs. emlékezetül adja, hogy amikor Brassó városában báróival együtt törvényszéket ült, színe elé járult Sander Antal brassói polgár (prov.), és Clospetri János brassói plébános, Rewelsclos, Schlegewrgh, valamint Ferenc fia: György, a plébániatemplom és a Krisztus teste-oltár társulatának (*societas seu confraternitas*) vitricus-ai jelenlétében elpanaszolta, hogy noha ő maga a néhai Tamás brassói plébánossal és ennek atyafiaival: Jánossal, Jakabbal és Krisztiánnal, valamint Feketehalmi Herbordus fiával: Miklóssal örökjogon elnyerte a brassói kerületben és Fehér megyében fekvő Zernyest és Tohány királyi birtokokat, de mivel az adományt követően az ország szokása szerint a birtokokba való beiktatást egy éven belül nem végeztették el, a birtokok ismét visszakerültek Zs. kezére. Ezután Antal, mivel a nevezettek megígérték neki, hogy a birtokok visszaszerzésére fordított költségeit és fáradozását megtérítik, a birtokokat saját költségén és munkájával ismét kieszközölte, és azokat királyi ember és az erdélyi káptalan tanúbizonyosága törvényesen iktatták részükre. Végül, mivel Zs. adománylevele a korábbi pecsétjével volt megerősítve, amelyet bizonyos okok miatt érvénytelenített, az adománylevelet az iktatásról szóló káptalani oklevéllel együtt általános királyi parancsa értelmében az abban foglalt határidőn belül az új nagyobb magyar királyi pecsétjével kellett volna megerősíttetniük. Ám ezt elmulasztották, és a birtokoknak ismét Zs. kezére kellett volna kerülniük. Ezért Antal, miután a nevezettek megígérték neki, hogy ismételt fáradozásai miatt a birtokrészüket neki fogják átadni, Zs.-ot Magyarországon, Boszniában és Alemannia részein követve a birtokokat nagy fáradsággal és költséggel újból elnyerte a maga és a többiek számára. Most pedig, miután Tamás plébános, atyafiai és Feketehalmi Miklós is már meghaltak, és a birtokok fele a Krisztus teste-oltár társulatához került, a társulat a korábbi ígéreteket nem teljesíti, és a birtokok felét nem adják át neki, noha erre kötelezettséget vállaltak. Antal mindezek bizonyítékául bemutatta Zs. két privilegialis, az említett újabb magyar királyi kettős-pecsétjével megerősített – és e helyütt csak tartalmilag ismertetett – oklevelét. Mindkettő 1406. ápr. 18-án kelt (ZsO II. 4653–4654. sz.), és két-két, összesen négy korábbi oklevelét is tartalmaznak, mégpedig 1) Zs. Feketehalmon, 1395. márc. 2-án (helyesen: 9-én)¹ kelt pátens oklevelét Zernyest

adományozásáról és a törcsvári várnagy számára fizetendő évi cenzusról (Uo. I. 3868. sz.), 2) Zs. Kolozsvár, 1395. márc. 25. pápens oklevelét Tohán adományozásáról és a törcsvári várnagy számára fizetendő évi cenzusról (Uo. 3897. sz.), 3–4) az erdélyi káptalan két [1399. jan. 16-i] privilegiális oklevelét az iktatásról, amelyek átírják Zs. két, egyaránt Brassóban, 1398. jan. 9-én kelt iktatási engedélyét (Uo. 5148–5149., 5665., 5674. sz.). Minderre a jelen lévő János brassói plébános és az említett vitricus-ok a társulat nevében azt válaszolták, hogy a társulat a mondott birtokok felét néhai Tamás plébános és maga Antal lélekváltságként tett örökadományából bírja, és ennek bizonyítására bemutatják Zs. Kassán, 1419. jún. 3-án pápens alakban kelt és újabb titkospecsétjével megerősített oklevelét (Uo. VII. 564. sz.), amely átírja, jóváhagyja és megerősíti az említett Tamás plébánosnak és Antalnak Brassóban 1413. máj. 19-én kelt és a nevezett birtokok adományozásáról szóló oklevelét (Uo. IV. 611. sz.). E bemutatott bizonyíték ellenében a törvényszék előtt megjelent Sander Antal fia: Péter bemutatta az erdélyi káptalan 1421. dec. 13-án kelt oklevelét, amely szerint Péter az atyját: Antalt a birtokok felének eladományozásától, a társulatot pedig ennek elfogadásától eltiltotta (Uo. VIII. 1239. sz.). Erre a plébánia vitricus-ai azaz a társulat procurator-ai azt állították, hogy ők Antalnak említett kiadásai fejében 80 újforintot fizettek, Antal pedig azt felelte, hogy ő mindössze 60 újforintot vett át tőlük, és csak a legutóbbi adománylevelé kiállítatásáért adott ki 80 forintot, és ezen felül az egész eljárás során több mint 400 újforint kiadása volt. Ezután a felek igazságot kértek. Mivel néhai Tamás plébános és Sander Antal Feketealmi Miklós és fiai halála után úgy vélték, hogy a birtokok harmadrészét örökölték meg, ezért ezeknek pontosan a felét adományozták azok minden haszonvételével és tartozékával az említett Krisztus teste-társulatnak és a brassói plébániának, de mivel Zs. – adománylevelei szerint – mindkét birtoknak csak a harmadrészét adományozta néhai Tamás plébánosnak és atyafiainak, másik harmadát Antalnak, harmadik harmadát pedig az említett Miklósnak és örökösének,² ám Miklós magvaszakadtát követően ez a harmad nem a többi birtokosra, hanem Zs.-ra szállt, illetve Törcs várához került vissza. Néhai Tamás plébános és atyafiai harmadrésze Tamás Zs. által is megerősített adománylevele folytán az említett társulatnak és plébániaegyháznak jutott, Antal harmada pedig a fenti okok miatt Antalé és fiáé: Péteré. Ezért főpapjaival és báróival együtt úgy ítélt, hogy a birtokokat három egyenlő részre osztva az egyharmad részt Törcs várához kell visszacsatolni, a második és harmadik harmadot pedig a brassói Krisztus teste-oltár társulata és a plébániaegyház, illetve Antal és fia számára kell iktatni a korábbi adománylevelekben említett, Törcs várának járó éves cenzus fizetésének feltételével örökjogon, továbbá, hogy a társulat és a plébánia, illetve ezek procurator-ai és vitricus-ai Antalnak fizessenek a birtokok ismételt visszaszerzése során tett kiadásai fejében annyit, amennyit Antal az ilyenkor az erdélyi részeken szokásos számú nemes eskütárrsal tett eskü alatt vall, mivel az összeg máshogyan nem állapítható meg. Miután Zs. főpapjai és bárói tanácsából Antal esküjéről másik oklevelet állított ki, és az ebben megszabott határidőre a törlesztés teljesült, az iktatás elvégzésével Borhi Benedeket és Himházi Ézsaiást, a fehérvári kanonokokat mint külön e célból kiküldött királyi embereket bízta meg, akik visszatérve előtte meg a főpapok és bárók előtt szóban jelentették, hogy ők úrnapja vigíliáján (1427. jún. 18.) kimenve Zernyest és Tohán birtokokra, Sander Antal fia: Péter, illetve Ferenc fia: György plébániai és társulati procurator³ jelenlétében előbb a birtokok felosztását végezték el. Zernyest birtok egyharmadát: az északi teleksoron nyugatról kelet felé haladva egymás után öt, a déli teleksoron visszafelé ugyancsak öt telket Zs. és Törcs vára számára, másik harmadát: ugyanazon a teleksoron három és a kápolna után a déli sorra fordulva öt lakott és hat pusztatelket épülettel, illetve szántókkal és más haszonvételekkel az említett társulat számára, harmadik harmadát: ugyanazon a teleksoron két és a patakon túl a keleti teleksoron délről észak felé haladva nyolc telket Sander Antal és fia: Péter számára osztották ki. Tohán birtok egyharmadát: a déli teleksoron nyugatról kelet felé haladva egymást követő hat telket Zs. és Törcs vára számára, másik harmadát: az ezek után következő két, és a birtok másik, északi teleksorán keletről nyugat felé haladva négy telket Antalnak és Péternek, harmadik harmadát: ugyanazon a teleksoron annak végéig hat telket az említett társulat számára osztották ki. Ezután a felek számára iktatást a fenti módon ellentmondás nélkül elvégezték. Zs.

mindezt a főpapokkal és bárókkal együtt jóváhagyja. Privilegiumát magyar királyi függő kettős-peccsével, *quo videlicet nunc uti rex Hungarie utimur*, erősítette meg. *Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabienensis, aule nostre et reginalis maiestatum eximii¹ cancellarii.* – Z–W. IV. 300. (Brassó város lt., Privilegia et instrumenta publica 72. – DF 246880.) – 18. sz.-i egyszerű másolata: Sándor cs., csíkszentdomokosi lt., Oklevelek. (DF 257699.)

¹ A dátum az eredeti oklevélben (ZsO I. 3868. sz.), amely a ZsO II. 4653. sz. alatt közölt átíró oklevélben maradt fenn, Reminiscere vasárnap utáni szerda, míg a tartalmi ismertetésben hibásan e vasárnap előtti szerda szerepel. ² Z–W. IV. 305. 1. jegyzet szerint ez a tény hiányzik a per ismertetéséből. Ez igaz, de a két 1395. évi eredeti adománylevél szövegéből igazolható. ³ A kiadásban tévedésből többesszám áll. ⁴ Így az eredetiben, a szokásos *sumpmi* alak helyett.

- 703 Jún. 24. (in nat. Ioh. bapt.) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy az ő másik, fizetésről szóló kötelezvénylevelüknek megfelelően Buthka-i Miklós fia: Márton meg fiai: András, Pál, Bereck és Mihály Keresztelő Szent János születésének mostani ünnepén (1427. jún. 24.) Buthka-i Miklós fia: István leányának, Weche-i Barnabás feleségének: Ágnesnek quadraginta florenos presentis nove monete regalis absque decima et nona partibus tartoztak fizetni. Az időpont elérkezvén Márton és fiai nevében megjelent emberük és familiárisuk és a mondott összeget átadta az Ágnes asszony nevében megjelentő Buthka-i Kezegh (dictus) Péternek, amiről Péter az asszony nevében nyugtatja őket.

Alul szakadozott szélű papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 66883. (Desewffy cs. maronyai lt.)

- 704 Jún. 24. A pozsegai káptalan Zs.-hoz. A zágrábi káptalan javára szóló éves megbízása értelmében Drenovai Mihály fia: László királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Fábíán presbitert, a pozsegai egyház Szent Mihály arkangyal oltárának mesterét, akik visszatérve elmondták, hogy a királyi ember a káptalani tanúbizonyosság jelenlétében úrnapiját követő pénteken (1427. jún. 20.) mindenkitől, akitől lehet és kell, nyíltan és titkon tudakozódva megtudta, hogy a – név szerint felsorolt – gréchegyi bíró, esküdtek és polgárok, illetve az összes polgár és nép, amely abban a városban és külvárosában lakik *de iuxta Zagrabiam* 1422. Szentháromság vasárnapján (1422. jún. 7.) a káptalan Gréchegy városban álló tornyát, ahol ők a török miatti félelmükben javaikat tárolták, nagy fegyveres csapattal ostrom alá vették és bekerítették, és Dávodi László kanonokot, aki a toronyban őrzött káptalani javak őrzetével volt megbízva, el akarták fogni, meg akarták ölni, napokig várva rá. Hogy a kanonokokat pedig, anélkül, hogy harangszóra és emberek kiabálásának zajára gyanút fognának, és óvatlanul őket házaikban meglephessék, a gréchegyi Szent Máron-egyház tornyára zászlót tűztek, és mindnyájan együtt felfegyverkezve összegyűltek a káptalan megtámadására. Ám Dávodi László a toronyból felfigyelt a nép zajongására és az utcákon a fegyveresek és íjászok vonulására, és lenvászhat egy fabotra tűzve a toronyból jelt adott, ezért a kanonokok és a papság, miután ezt meglátták, javaikkal és holmijukkal a székesegyházba és a püspöki kúriába futottak, így a polgárok és hospesek álnok szándékukat nem válthatták valóra. Ezért újbóli tanácskozás után a káptalan Crogh nevű, a domonkosok Szent Miklós-kolostora mögötti területére, amelyet a káptalan legalább száz éve békésen birtokolt, bizonyos polgártársaikat fegyverekkel és íjakkal kiküldtek, és Mátyás zágrábi prépost számos emberét, akiket marháikkal és ekével ide küldött szántani, fenyegetésekkel és szidalmazásokkal elűztek, további polgártársaikkal együtt, akik azért gyűltek össze, ha a prépost vagy a káptalan néhány familiárisát az előbbiek ellen küldte

volna, együtt támadjanak rájuk. Továbbá (1422.) Margit-napot megelőző vasárnapon (1422. júl. 12.) Antalt és Gobech Bálintot három vagy négy további polgártársukkal együtt a kanonokokhoz küldték, amikor azok a székesegyház sekrestyéjében a mise után káptalani ülés formájában gyűltek össze, és közölték velük, hogy a káptalan semmiképp ne arattassa le embereivel a polgárok által a Crogh nevű területen elvetett és akkorra már megérett terményt, máskülönben fegyveresen fogják ezt visszaszerezni, és a területet megvédelmezni, és számos más fenyegetést is nyilvánosan mondtak nekik. A következő napon, Margit-napkor (1422. júl. 13.), amikor a városban sokadalmat azaz éves vásárt tartanak, egy esti órában, mialatt a kanonokok és a papság a vesperást énekelték, a mondott polgárok és különösen a külvárosi Varga utcában lakók a városba a mondott vásárra összegyűltek számos más emberrel egyesülve régóta, és különösen a zágrábi egyház égése óta a káptalan ellen táplált rosszakaratból fegyveresen hatalmaskodva, a káptalan szabadságai, és a káptalannal korábban kötött, és a felek által többször is, de különösen a kanonoki házak felégetése után megerősített egyezségben foglaltak ellenére a kanonokok: az említett Dávodi László, Farkas fia: István bekcsényi főesperes, Mihály mester orvosdoktor és János éneklőkanonok kúriájára és házára törtek, oda behatolva a záradakat, kapukat és pinceajtókat összetörték, az ágyneműt, pamlagokat, szalonnát és más ott talált holmikat elrabolták; Szerdahelyi Jakab mester két familiárisát: Mátyást és Gergelyt, és Német Miklós mester négy familiárisát: Lukácsot, Istvánt, Pált és Pétert, továbbá Tamás bácsi prépost és zágrábi kanonok familiárisát: Jakabot nyíllövéssekkel halálosan megsebeztek; Péter dubicai főesperes villicus-át: Gyurakot, és Marócsai György mester kanonok jobbágját: Demetert megölték; az említett Mátyás prépost Ebresen lakó jobbágját: Thurek Antalt nyíllövéssekkel megsebeztek; támadás közben ismételten ezt kiáltották: „Öljétek meg a papokat!"; több polgár pedig egészen a székesegyházig futott, az épületre, ennek tornyaira és az ott menedéket kereső kanonokokra nyilatkat lőttek ki. A kanonokok a zajongástól megrémülve az esti szolozsmáról a sekrestyébe menekültek és bezárkóztak, és néhai Dénes bán, illetve János zágrábi püspök, királyi és királynéi főkancellár bizonyos emberei és familiárisai, valamint számos más, a sokadalomra összegyűlt nemes segítségével, akik mind a székesegyházba szorultak, védelmezték meg magukat a polgárok dühöngő támadása ellen. A polgárok és hospesek és különösen az említett külvárosiak mindezeket felül a következő napon, Margit-nap utáni kedden (1422. júl. 14.) harangszóra, ahogy szokták, tanácskozássra összegyűltek, és mindannyian a káptalanra akartak rárontani, és a kanonoki házakat és magát a székesegyházat is meg akarták támadni, ki akarták rabolni, továbbá az egyház, illetve nemesek és mások okleveleit és privilégiumait is el akarták hurcolni, és az egész papságot hatalmaskodva le akarták öldönsni, a káptalan igen nagy kárára, hacsak néhány derék ember, akiknek az efféle gaztattek nem tetszettek, el nem tiltja őket szándékuktól. – Lukinović VI. 232. (Zágrábi érsekség It., Középkori oklevelek, JUR-23. – DF 252156.) – A kiadásban – sorrendben – szereplő *Sarenich* helyett *Saronich*, *Iacomellus* helyett *Jakomellus*, *Bakarich* helyett *Rakarich*, *Benedictus*, *Rufus* helyett *Benedictus Rufus*, *Valentinus sutor* helyett *Valentinus sartor* áll az eredetiben.

- 705 Jún. 24. (7. die f. IV. a. Joh. bapt.) A pozsonyi káptalan Zs.-hoz. Jún. 10-i parancslevele (648) értelmében Eghazassur-i Mihály királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat: László plébánost de eadem, akik visszatérve elmondták, hogy ők Keresztelő Szent János születése ünnepe előtti szerdán (jún. 18.) kimenve Pozsony megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nemesektől és nem nemesektől meg más rendű megyebeli emberektől nyíltan és titkon tudakozódva megtudták, hogy minden a király levelében foglaltak szerint történt, majd a királyi ember Kismachad-i birtokán megidézte Kismachad-i Wertes/Verthes¹ (dictus) Jánost és István fiát: Lászlót az óbudai apácák ellenében a királyi jelenlét elé Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára, közöttük függő per nem lévén akadály.

Papíron, harang alakú vízjellel, zárópecsét nyomával. DL 11917. (Acta eccl. ord. et mon., Poson. 1-11.) – A hátlayan középen: *Contra non venit.* – A hátlayan keresztben bírósági feljegyzés, amely szerint az (1427. Mihály-napi) nyolcadon a felperes apácákat István budai kanonok képviselte a budai káptalan levelével; ugyanaz a káptalan kapta a megbízást és ugyanazok a királyi emberek lettek kijelölve, (1428.) György-nap nyolcadára kellett idézni; 24 forintot fizettek (*pro A magister Stephanus canonicus ecclesie Budensis cum eiusdem; capitulum et homo ut intra, ad G, solvisset XXIII.*); alatta: *Posoniensis* (a megyei bírságjegyzéknek).

¹ A hátlaki címzésből.

- 706 Jún. 24. (in nat. Ioh. bapt.) A váradi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Endred-i Jakab fia: Tamás – a maga, valamint Endred-i Zovard fiai: András és István, az említett András fiai: Miklós, István és László, az említett István fiai: Imre, János és Zsigmond, valamint az említett néhai Zovard más fiai nevében is –, majd eltiltotta Zs.-ot Bonchtheleke, Chykostho és Megies-thelek prédiúmok és tartozékaik eladományozásától, Albews-i Dávid (magn.) volt zólyomi ispánt meg fiait: Tamást és Dávidot, valamint mindenki mást is az azokba való bevezettetéstől, azoknak a birtokba vételétől lege regni requirente, prohibitione prenotata in preiudicium iuris ecclesie nostre sub latenti colore forsitan facta eisdem Thome, Andree et Stephano minime suffraganti. – A hátlayan középen: Endred; alatta ugyanazzal a kézzel: *solvisset.*

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 38250. (Újhelyi cs.)

- 707 Jún. 25. (Bude, 56. die oct. Georgii) Garai Miklós nádor a zobori konventhez. Tudják meg, hogy Nyitra megye 1424. nov. 6-án¹ általa prope civitatem Nitriensem tartott közgyűlésén Lel-i András felesége: Klára asszony (nob.), aki Kolom-i Petheu fia: László leánya, előadta, hogy nagyanyja, Petheu felesége Chalad-i Falkus fiának: Andrásnak volt a leánya, tehát ő maga Chalad-i Miklós fiával: Lukácsal ugyanazon őstől, nevezetesen Falkustól származik, és Gezthe birtokból, amely ius femineum sequens, egyenlő rész illeti meg őket. Az ezt bizonyító oklevelek azonban Lukácsnál vannak, ezért ezek bemutatását és birtokrészének kiadatását kérte. Az alperes azonban nem jelent meg sem a közgyűlésen, és nem is küldött maga helyett senkit, ezért másik levelével a szokásos bírságban marasztalta el. Az asszony ezután igazságot kért. Ezért meghagyta nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a nádori emberek egyike idézze meg perhemptorie válaszára gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepének (1425. febr. 2.) nyolcadára. Miután a per ezen a nyolcadon az ő halasztólevele értelmében de generalis regio edicto az (1427. évi) vízkereszt nyolcadra halasztódott, ezen Klára asszonyt a nyitrai káptalan levelével Mereth-i András képviselte, aki bemutatta a konvent jelentését, amely szerint Lapas-i Bálint nádori ember Jakab frater perjel konventi tanúbizonyosság jelenlétében V[ince]-nap utáni kedden (1425. jan. 23.) Gezthfalva birtokon megidéztek Lukácsot az (1425. évi) gyertyaszentelő nyolcadára jelenléte elé. Az említett (1427. évi) vízkereszt nyolcadon azonban a felperes említett ügyvédje hiába várt az alperesre, az nem jelent meg és nem is küldött maga helyett sen-

kit, ezért másik levelével megbírságolta, és kérte a konventet, hogy a nádori emberek egyikével Lukácsot ismételten idézzék meg a mostani György-napi (1427. ápr. 24.) nyolcadra jelenléte elé. Ezen Klára asszony képviselőjében Lothi András jelent meg a nyitrai káptalan levelével, és bemutatta az ő idézésről szóló konventi jelentésüket, amely szerint Lapaz-i Barnabás nádori ember János frater presbiter konventi tanúbizonyság jelenlétében Benedek-napon (1427. márc. 21.) megidéztek Lukácsot Gesthe birtokbeli részén e nyolcadra jelenléte elé. A felperes ügyvédje azonban hiába várt az alperesre, ő nem jött és nem is küldött maga helyett senkit, emiatt másik levelével ismét megbírságolta. A felperes ügyvéde ezután intézkedését kérte az alperes ellenében. Ezért meghagyja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a nádori emberek egyike idézze meg harmadszor is a jövő évi György-napi (1428. ápr. 24.) nyolcadra válaszára és bírságai megfizetésére jelenléte elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt nádori emberek: Nicolaus, Stephanus de Hynd, Nicolaus de Babindal, Valentinus de Lapas.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 95512. (Odescalchi cs., fénykép után; csak az előoldalról készült felvétel.)

¹ A szövegben megadott évszám tévesen 1425, és nem sokkal utána kihúzva: *anno proxime transacto*.

- 708 Jún. 25. (in Dyosgewr, 2. die nat. Ioh. bapt.) Pálóci Mátyus országbíró a leleszi konventhez. Elmondta neki Bachka-i Tamás fia: János – a maga meg fia: Péter nevében –, hogy Bachka-i Szaniszló fia: András fia: Benedek húsvét ünnepén (ápr. 20.) preconceptive Bachka birtokon találva a mondott Pétert úgy megsebezte az ujján potentia mediante, hogy az ujj ettől destructus extitisset et anichilatus, az ő igen nagy kárukra. Ezért meghagyja a konventnek, küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd a konvent írja azt meg a királynak. Kijelölt királyi emberek: Petrus de Kisrozweg, Georgius de Lewew, Bekes de Kysfalud.

Átírta a leleszi konvent 1427. júl. 7-i jelentésében: 763. DL 97056. (Vay cs., berkeszi.)

- 709 Jún. 25. (in Crappina, f. IV. p. nat. Ioh. bapt.) [Cillei Hermann zagorjei gróf és szlávón bán¹ emlékeztül adja, hogy ...] Mihály Konczka-i Balázst, Mihályt és Pétert nyugtatja bizonyos néhai Dorottyá asszony (nob.) végrendelete és öröksége tárgyában, hogy a nevezettek a neki járó birtokrészeket illetően in possessione Zelnicha vocata habitatum et existentium hucusque expositis [et] sumptis congruam et omnimodam impendissent satisfactionem, preterea universas res et quelibet bona mobilia et immobilia eorundem Michaeli et domine Dorothee necnon segetes sui sata anni presentis per ipsum Mychaelem in facie eiusdem possessionis Zelniche fieri procuratas eidem Michaeli plenarie extradare asumpsissent.

Felső felén olvashatatlan papíron, szöveg alá nyomott papírfelzetes pecséttel. A. HAZU D-VIIa-135-F. (DF 230802.) – Regisztrumbejegyzése a Jelačić család regisztrumában: A. HAZU Regestum XXI-2-11 (elen. 1.) nr. 35. – Isprave 366/1733. sz.

¹ A kiadó olvashatatlan, az azonosítás a kelethely alapján történt, hiszen Krapina és uradalma Zagorje részeként ekkor Cillei-birtok (Arch. 1301–1457. I. 353.). A fényképfelvételen igen rosszul látható papírfelzetes pecsét helyszíni ellenőrzését nem tudtuk elvégezni, ez segíthetne még a pontos azonosításban.

- 710 Jún. 25. A fehérvári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Aszófői Péter fia: Lőrinc egyfelől, másfelől Bátfai István csókakői alvármagy – a maga meg frater-ei: Ádám és György nevében is, szavatossággal –, majd Lőrinc a következő bevallást tette: a Zala megyei aszófői, kövesdi és örményesi részbirtokainak felét azzal a feltétellel adta Bátfai Istvánnak, Ádámnak és Györgynek, hogy azok Zs.-tól esetleg szerzendő birtokaik felét neki átadják. Ha az utóbbiak az említett félbirtokokon épületeket emelnének, ezek felét visszajuttatják Lőrincnek. Ha a felek valamelyike örökös nélkül halna meg, birtokait a másik fél örökölje. A három birtokot érintő összes jelenlegi és jövőbeli perben István, Ádám és György kötelesek eljárni, és Lőrincet a birtokok másik felében mindenkor kötelesek megvédelmezni. Privilégiumukat nagyobb pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. Méltóságos: Benedek prépost és főpapijuk (*prelatus noster*), Imre éneklő-, Dénes őr-, Vasvári György és Engi Lénárt dékánkanonokok. – HO IV. 288. (Átírta Zs. 1427. nov. 9-i oklevelében: 1148. Veszprémi székeskáptalan orsz. lt. A-7. – DF 229850.)
- 711 Jún. 25. (f. IV. p. Ioh. bapt.) Pozsony város tanácsa előtt Hans Neundarffer hat sich gemekt von des Hanns Ferlspergers, seines stewfsuns wegen auf einen halben weyngarten, genant Schön Vreich, der der Hanns List inne hat, als vor das auch stet geschriben.
- Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 207. (DF 286772.) – Act. Prot. 212–213.
- 712 Jún. 25. Fraknó. Fraknói Pál gróf ajánlólevele Sopron városához. Támogatásukat kéri a hozzá forduló Eiban Lőrinc ügyében. – Házi I/2. 334. (Sopron város lt. D 728. – DF 202362.)
- 713 Jún. 25. Róma. V. Márton pápa hordozható oltár használatát engedélyezi Kaproncai János zágrábi éneklőkanonok számára a szokásos feltételekkel: alkalmas helyen ő maga vagy más felszentelt pap a hatodik óráig bezárólag misét mondhat és más szertartást végezhet házi familiárisai jelenlétében. – Lukinović VI. 235. (Reg. suppl. vol. 237, fol. 204r.) – Lukcsics I. 948. sz. (Uo.)
- 714 Jún. 26. Az egri káptalan Zs.-hoz. Jún. 2-i parancsa (582) értelmében Hubói István királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Pál karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők Keresztelő Szent János születése ünnepén (jún. 24.) kimenne Gömör megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, megyebeli emberektől nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt. – Melczer 56. (DL 66687. – Melczer cs.)
- 715 Jún. 26. (in Zempeter, f. V. a. reg. Ladislai) Nomar-i László borsodi alispán és a négy szolgabíró emlékeztül adják, hogy megjelent előttük Balath-i László fia: Bálint, majd a következő bevallást tette: ő korábban de commissione nostra et nobilium comprovincialium Puthnuk-i Miklós meg fia: Rénold, László fiai: Bertalan, György és Zsigmond (nob.) vezetésével – Hegmegh-i Fodor Péter szolgabíró nevében – kiszállt annak vizsgálatára, hogy Chastha-i Mihály és

Lóránt fia: István valóban állatokat hajtott-e be a felsorolt Puthnok-i nemesek Horvath-i jobbágyainak földjéről. Visszatérve elmondta, hogy ipse propriis luminibus vidisset, quod dicta terra usualis esset tam populis de dicta Horvath, quam etiam nobilibus de Chastha. A Puthnok-i nemesek továbbá amiatt is tiltakoztak, hogy a per folyamán Chasta-i Mihály ugyanonnan, de eadem villa újból elhajtott állatokat és duos boves optimos hatalmasul visszatartott belőlük az ő igen nagy kárukra. Oklevelüket a Puthnok-i nemeseknek adták ki. – A hátlap középen alul: solvit, Horvathy nobilium.

Papíron, hátlapján öt pecsét nyomával. DL 89885. (Radványzsky cs., sajkócaizai.)

- 716 Jún. 26. Fraknó. Fraknói Pál gróf Sopron városához. Kéri, hogy válaszelevelükben közöljék, mit követett el Eiban Lőrinc, akit el akartak fogni. – Házi I/2. 334. (Sopron város lt. D 729 – DF 202363.)
- 717 Jún. 27. (in Ladislai reg.) László sági prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Kezeppyr-i István fia: Miklós – a maga meg fiai: János és György nevében is, terhükkel –, majd a következő bevallást tette: ő a Felsewraconcha birtokon két zálogos jobbágytelket, amelyeken most Benedek és András lakik, és amelyeket Bagonya (dictus) Miklós és György fia: István zálogosított el neki, Daras-i Demeter fiának: Lászlónak in decem florenis nove monete ac uno floreno auri a saját kötelezvénylevelének átadása mellett továbbzálogosítja.

Szakadozott szélű papíron, hátlapján pecsét csekély töredékeivel. DL 43708. (Múz. törzsanyag, Vétel.)

- 718 Jún. 27. Dem erbern und weysen N. dem richter und dem ganczen rät zü Prespürkch dentur¹
Unsern willing dinst zu allen czeyten, lieber herr richter und der gancz rat!
Wir lassen euch wissen, das Andre der Dremel, gesessen zü Öczesdorff, ünser nachtpawr für uns pracht hat, wye man yn und sein brüeder in ein inczicht und unlaut pracht hab. Nu wys wir nicht anders, wen das sÿ sich bey uns erberleich und frümckhleich gehalten haben, als frum, erbern lewt angehört. Das prach wir bey unsern trewn ungeverleich. Geben zü Ennkenprun, am freÿtag vor Sand Peters tag, anno vicesimo septimo.

Von uns, der ganczen gmän
zü Ennkenprun

Egy helyen lyukas papíron, zárópecsét nyoma nélkül. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3410. (DF 241488.) – Bratislava 146/1010. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

- 719 Jún. 27. Dem erbenn und dem weysen N. dem richter und dem ganczen ratt czw Prensprwckch detur littera¹

Unssern willigen dinst zw allen zeÿtten wisst, lÿeben herrÿen. Wir lassen euch wissen, wÿ der Andre Dremell von Öczestorff, unsser nachtpäwr für uns prachtt hatt, wÿ man ÿnn und sein prüder ÿnn ein ÿnczicht pracht hab. Wis wir nicht anders, wÿnn sy sych erberleychen und frummchleychen pey unns enthalten habem alls früm löytt. Das sprech wir pÿy unsseren trän ungeferlÿych, das dem allsso ist. Geben czw Haderstorff, am freÿtag vor Sand Peters tag, anno Domini milessimo CCCC° XXVII° etc.

Richter und der ratt
ze Hädersstorff

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3411. (DF 241489.) – Bratislava 146/1011. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

720 Jún. 27. Dem erbern und weÿsen N. dem richter und dem ganczen rat zü Prespürkch schol der brieff d(etur)¹

Unsern willing dinst alczeÿt, lieber herr richter und auch der gancz rat! Wir lassen euch wissen, das Andre der Dremel, gesessen zü Öczesdorff an dem Champ an uns pracht hat, wye man in und sein brueder in ein ÿnczicht und unlaut pracht hab. Nu wys wir ernstleich nicht anders, wenn sy sich hye, beÿ ÿns erberleich und frümckleich gehalten habent, als frum lewt angehört. Das sprech wir beÿ unsern trewn ungeverleich und das dem² alzo wär seÿ und zü ainer pesseren sicherhaÿt so drukch ich, Philipp Awer, richter zü Öczesdorff auf mein aufgedrukcht petschafft. Geben am freÿtag vor Sand Petters tag, anno vicesimo septimo.

Philipp Awer richter zü Öczesdorff
und der gancz rat daselbs

Lieben herren! Laz wir euch wissen, wye Andre der Dremel zü Öczesdorff und sein prueder, Jacob der Dremel von Grafenwerd beÿ ÿns, in der herffart vor Czwetl gewesen sind, und ist ÿns chund und wissenleich, das sew erbleich und frümckleich an uns getan haben als ander frum christen lewt, und Jacob Dremel für ist warden von den ungelaubnis.³

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3412. (DF 241490.) – Bratislava 146/1012. sz.

¹ A címzés a hátlapon. ² A szó a sor felett beszúrva. ³ Külön, a levélbe hajtott papíron azonos kézzel írt utóirat.

721 Jún. 28. (in vig. Petri et Pauli) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Balasvagasa-i néhai György soltész fia: Mátyás (prov.) – a maga meg carnalis testvére: Miklós és uterinus nővére: Katalin, aki Balasvagasa-i Halmanus soltész felesége, nevében is –, majd bemutatta a káptalan 1317. márc. 24-i privilegiális oklevelét (Anjou oklt. IV. 429. sz.), kérve

annak átírását. Kérésének eleget téve és az oklevél ép és hiteles voltáról meggyőződve azt teljes szövegében átírják. Oklevelüket pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Foltos, helyenként lyukas hártván, függőpecsétje elveszett. Szepesi káptalan országos lt., Met. Sáros 3-2-5. (DF 262708.) – Szentandrassy Jeromos káptalani esküdt jegyző 1835. aug. 26-i hitelesített másolata: DL 68978. (Berzeviczy cs., berzevicei.)

- 722 Jún. 28. (in Wereuche, sab. p. nat. Ioh. bap.) Marchali-i néhai Miklós vajda fia: Imre verőcei ispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy ők Zenth Egud-i Pál fia: néhai György özvegye (nob.) és ennek fia: Imre, továbbá officialisuk: Losanch-i Péter fia: János kérésére a törvényszékükről Kuthetnich-i János fia: Frank szolgabíró, valamint Thapalouch-i Miklós fiát: Györgyöt és Pousinch-i Iwan fiát: Miklóst megyei embereket küldték ki, akik visszatérve jelentették, hogy ők mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy Petrouch-i Siley (dictus) György áldozócsütörtök ünnepét megelőző kedden (máj. 27.) a panaszosok Petrouch villa területén, in officialatu ipsius Iohannis filii Petri lakó jobbágyainak a mezőn lévő lábasjóságait hatalmasul elhajtotta, és ezekből Benedek jobbágy egy kecskéjét tetszése szerint magánál tartotta potentia mediante a panaszosok igen nagy kárára. – A hátlapon középen alul: non solvit.

Papíron, hátlapján egy nagyobb és két kisebb pecsét töredékével. DL 32769. (Acta Paul., Bakva 9.) – Lev. Közl. 3. (1925) 105., reg.

- 723 Jún. 29. (Brassovie, in Petri et Pauli) Zs. Zklabonya-i Baliczky András özvegyéhez (nob.). Elpanaszolta neki Kis (Parvus) Henrik, Barthfa civitas esküdtje – a maga meg a város bírója, esküdtjei, valamennyi polgára és hospese, valamint a város egész universitas-a nevében –, hogy munera seu encennia diei strennarum seu anni novi jogaik és szabadságaik ellenére ő erőszakkal kicsikarja és per diversa gravamina, minas et impedimenta igyekszik rászorítani őket ennek megfizetésére. Mivel boldog emlékezetű elődjei, serenissimorum principum, dominorum regum Hungarie a város jogairól és szabadságairól szóló különböző okleveleiből, amelyeket előtte in specie bemutatnak, et per nos prelatosque et barones nostros ac quamplures regni nostri proceres, viros scilicet ecclesiasticos et seculares visis, lectis et clare examinatis nyilvánvalóan kiderült, hogy a város polgárai, vendégei és universitas-a ezt az ajándékot nem kötelesek fizetni, és mivel a város jogait és szabadságait sérelem és minden újítás nélkül meg akarja őrizni, megparancsolja neki, hogy a bártfaikat ennek beszédésével ne merészelje zaklatni és megkárosítani az általuk fizetni szokott jogos és szokásos adókon és ajándékokon felül; másként tenni ne merjen. Az oklevelet elolvasása után adja vissza felmutatójának. – A szöveg élén: Commissio propria domini regis.

Papíron, kiemelt és díszített S kezdőbetűvel, a hátlapján töredékes nagypecséttel. Bártfa város lt. 177. (DF 212857.) – A hátlapján balra lent fordítva korabeli tartalmi jegyzet: *non solutionis novi anni seu e[ncennii]* (a szöveg vége a fényképfelvételen nem látszik). – Iványi: Bártfa 31/176. sz. – Átírta a szepesi káptalan 1427. dec. 22-i oklevelében: 1283. Bártfa város lt. 186. (DF 212866.)

- 724 Jún. 29. (Bude, 3. die f. VI., in Ladislai) Garai Miklós nádor emlékezetül adja, hogy a Felkezyw-i nemesek: Balázs fia: Péter meg fiai: György, Ulrik és Imre, János fia: Mátyás meg fiai: László és János, Balázs fia: György és fia: Kelemen, valamint Miklós fiai: Lukács és Tamás humillime kérésére a királyi kúriából kiküldték Nyek-i [...]anius deák királyi és Ozod-i Pál deák országbírói emberrel Zwrma-i [...] nádori embert, akik visszatérve jelentették, hogy László király ünnepén, pénteken (1427. jún. 27.) kimenne Pilis megyébe mindenkitől, nemesektől és nem nemesektől, és minden más rendű megyebeli embertől, akitől kellett és illik, nyíltan és titkon tudakozódva megtudták, hogy Kezyw-i Péter fia: János és Gergely fia: Mihály jogtalanul elfoglalták Péternek és fiainak Felkezyw birtokán lévő két holdnyi szántóföldjét in facie terre *Kerekmezew*, és azt jelenleg is saját hasznukra fordítják, továbbá fraude excogitata elkérték, és többszöri kérésre sem adták vissza azokat az okleveleket, amelyeket Péter Felkezyw-i jobbágyának: néhai György deáknak és feleségének: Dorottyának adtak át megőrzésre, többek között azt, amellyel Felkezyw-i László fia: néhai Pál Felkezyw-n leánynegyedet adott ki nővérének: Parvus Egyed feleségének (nob.), és csupán azokat nem vitték el, amelyekről Péter septem litteras expeditorias adott az említett Péter fiának: Jánosnak és másoknak. Végül Felkezyw-i Mihály fia: Márk az ő sérelmükre egy Felkezyw-i fundus seu sessio negyedrészét, amelynek a panaszosokra kellett volna szállnia, Jánosnak és Mihálynak eladta potentia mediante, az ő igen nagy kárakra. – A hátlapon alul: Kch (kézjegy), habet.

Egy helyen lyukas, foltos, vízjeles papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 102970. (Bathány cs. lt., Illésházy lt.) – Bártfai Szabó: Pest 154/620. sz. – Bakács: Pest m. 394/1474. sz.

- 725 Jún. 29. A csanádi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Csáki György (magn.), volt székely-, jelenleg szatmári és krasznai ispán – a maga meg felesége: Katalin (magn.), fiai: László, Ferenc és György, valamint hajadon leányai: Anna, Erzsébet és Katalin (nob.) nevében is, terhükkel – egyfelől, másfelől Nagymihályi Albert (relig. et magn.) vránai perjel – a maga meg fiai: János, László és György nevében is, terhükkel –, majd a következő bevallást tették: Csáki György átengedi Albert perjelnek a néhai Jánki Miklós fia: János mester magvaszakadtával a királyra háramlott összes, bárhol fekvő birtokainak fele részét, amelyek Zs.-tól 3000 aranyforintért zálogban van a kezén, és amelyeket Nagymihályi és fiai Zs.-tól adományba kaptak, kivéve a közöttük per tárgyat képező Sitte, Garab és mindkét Igréci birtokokat, a perjel viszont vállalja, hogy a teljes zálogösszeget Mihály-napkor (szept. 29.) megfizeti színiük előtt, ellenkező esetben György és családja a visszaváltásig birtokolhatja azokat. Oklevelüket pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. *Datum per manus magistri Mathie lectoris.* Méltóságsor: Benedek prépost, István éneklókanonok, Albert temesi, Miklós aradi, Péter marosontúli, Miklós torontáli, Benedek sebesi, László kraszói főesperes. – Sztáray II. 256. (DL 85720. – Sztáray cs.)

726 Jún. 29. A csanádi káptalan emlékezetül adja, hogy hogy személyesen megjelent előttük Tari Lőrinc fia: Rupert mester egyfelől, másfelől Nagymihályi Albert (relig. et magn.) vránai perjel – a maga meg fiai: János, László és György nevében is, terhükkel –, majd a következő bevallást tették: Tari átengedi Albert perjelnek néhai Jánki Miklós fia: János mester magvaszakadtával a királyra háramlott összes, bárhol fekvő birtokainak fele részét, amelyeket Zs.-tól 3000 aranyforintért zálogban van a kezén, és amelyeket Nagymihályi és fiai Zs.-tól adományba kaptak, kivéve a közöttük per tárgyát képező Sitte, Garab és mindkét Igréci birtokokat, a perjel viszont vállalja, hogy a zálogösszeg egyik felét Lőrinc-napkor (aug. 10.), a másik felét Mihály-napkor (szept. 29.) megfizeti előttük, ellenkező esetben Rupert a visszaváltásig birtokolhatja azokat. Oklevelüket pecsétjük ráfűggesztésével erősítették meg. *Datum per manus magistri Mathie lectoris.* Méltóságosor: Benedek prépost, István ének-lőkanonok, Albert temesi, Miklós aradi, Péter marosontúli, másik Miklós torontáli, Benedek sebesi, László krassói főesperes. megfizetni. – Sztáray II. 258. (DL 85721. – Sztáray cs.)

727 Jún. 29. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° dominica seu ipso die apostolorum Petri et Pauli nostrum vigorosum adaccesserunt per consilium Mewes Fleischer¹ et coram nobis satisfacit Katherine filie Fleischer,² consorti Petri Düngehirn³ pro portione hereditaria paterna et materna in parata pecunia, quam idem Mewes dicte Katherine dedit nostri in presentia et Katherina stetit contenta animo nichil impetere.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22b., 4. bejegyzés.

¹ A bejegyzés élén is szerepel a név. ² Az utóbbi két szó a sor felett beszúrva. ³ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „u” betűket „ü” betűnek írtuk át.

728 Jún. 29. Item anno et die, quo supra, nostrum ad consilium venit Nicolaus de Czirla et fassus est conscientiose, quod Mewes Fleischer solvisset XXVIII florenos numeri Cassoviensis Gaspar filio Nicolai Zeypener sartoris ex parte fratris sui Iohannis Schwknecht de domo patris.¹

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 22b., 5. bejegyzés.

¹ A szövegben rövidítés *partis*-nak oldható fel.

729 Jún. 29. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° in die Petri et Pauli apostolorum nostram venit ad presentiam Nicolaus Macer unacum Bartholomeo filio Pacz Petri et idem Nicolaus Macer libere vendidit et assignavit domum Petri Grotker, pie memorie, sitam parte ab una circa Thomam Prews, parte ab altera certam domum Martini de Gwmary, Bartholomeo filio Petri Pacz dicti pro trecentis et LXXVII florenis numeri Cassoviensis, quam domum dictus Bartholomeus prefixo in die assumpsit et plenarie solvit coram nobis, sic tamen predictus Nicolaus Macer eidem assignat libere et etiam Bartholomeus assumpsit, quod nullus eandem domum ammodo inpetere habet nec debet, sed tamen prenomatus Bartholomeus Pacz et eius legitima uxor, dicta Katherina filia dicti Petri Grotker plenam et meram debent¹ facultatem faciendi dicta cum domo uti eius placz.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23a., 1. bejegyzés. – Az oldal tetején arab számmal: 1427.

¹ Az utána álló *habet* szó kihúzva.

- 730 Jún. 29. Zselíz. Zselíz mezőváros bírója, esküdtjei és teljes közössége levele földesurukhoz: Bátmonostori Töttös László özvegyéhez. Pontokba szedve (a címzés szerint levelüket paragrafusokba szedett iratnak nevezik) kifejtik ottani birtoka elnéptelenedéseinek okait. Panaszolják, hogy noha korábban Töttös László a dika kivetésekor két részt mindig elengedett, és a tehetősebb gazdaktól 2–3 forint befizetéssel megelégedett, halála után gyakrabban és mindenkire egyformán történt az adókivetés, tekintet nélkül egyesek szabadságára, ráadásul ennek teljesítése is nehezebb volt, mivel kevés a szántóföldjük és rétjük. Uruk idejében nem volt szokás, hogy jobbágynak szállítsanak, csak külön kérésre végezték ezt, mivel sokuknak nemhogy lova, de kecskéje sincs. Ráadásul ez a fuvarozás háromnapig elfoglaltságot is jelent, és akinek nincs szekere, bérelnie kell. Töttös László halála óta az erdőőrök megakadályozzák őket a faizásban, kizárólag pénzért kaphatnak épületfát, és aki csak belép az erdőbe, zálogot vesznek tőle, amelyet 8 dénárért vagy kevesebbért lehet csak kiváltani. A földesúri kúria alatti pázsiton nem legeltethetnek, pedig nagyon kevés erre alkalmas területük van; az ott fogott állataikat az örök elhajtják, és csak 8 dénárért vagy kevesebbért lehet csak kiváltani. Uruk korábban azt akarta, hogy egy összegben adózzanak. Officiálisuk: István is kérte ezt Töttös Lászlótól, illetve fiuktól: Jánostól, és ígéretet is kaptak sérelmeik rendezésére. Ezért kérik, hogy úrnőjük mindannyiukat egy census fizetésére kötelezze, ez birtoka felvirágzását is elő fogja segíteni. – Zichy XII. 124. (DL 80107. – Zichy cs. zseléyi, Missiles 20., a keltezésre vonatkozó meghatározással; a levél két darabra szakadt, hiányzó darabja külön jelzeten található: DL 82835. – uo. 144 NB.)
- 731 Jún. 30. (Brassovie, 2. die Petri et Pauli) Zs. Olnod-i Zudar (dicti) Benedek fiához: Jánoshoz és Jakab fiához: Jakabhoz meg atyafiaikhoz. Személyesen megjelent előtte Parvus Henrik (prov.), Barthfa civitas esküdt polgára – a maga, valamint a város bírója, esküdtjei és valamennyi polgára és hospes-e nevében –, majd előadta, hogy nevezettek az ő erdőiket, hegyeiket és havasaikat teljeséggel maguknak igényelve azok használatában számos alkalommal akadályozták és megkárosították őket, illetve azt állítják, hogy azok teljesen a saját birtokuk határai között fekszenek, ám a bártfaiak ennek ellenkezőjét készek határjárás alkalmával bizonyítani. Ezért regio sub edicto megparancsolja, hogy ezen erdők, hegyek és havasok használatában civitas-át és annak polgárait a határjárás elvégzéséig semmiféle módon ne gátolják; másként tenni ne merjenek. Egyúttal ezen oklevelével meghagyja Rozgon-i János (magn.) királyi főkincstartónak és többek között sárosi ispánnak vagy alispánjának, hogy a bártfaiakat ugyanaddig a nevezett birtokokban védelmezzék meg nostre maiestatis in persona et auctoritate eidem presentibus in hac parte specialiter attributa mediante. Az oklevelét elolvasása után adják vissza a felmutatójának. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis*; az előoldal jobb alsó sarkában ugyanazzal a kézzel: *per H. H. (kézjegy)*. – A hátlapon a nagypecsét nyoma alatt: *Commissio propria domini regis H. H.*

Papíron, a hátlapján a nagypecsét nyomával. Bártfa város lt. 176. (DF 212856.) – A hátlapon a jobb felső sarokban korabeli kézzel: *Libertas silvarum*. Ugyanitt jobbra alul, fordítva egy másik korabeli kézzel tartalmi summa: *Libertas silvarum, montium et alpibus de anno Domini M^o CCCC^o vicesimo septimo*. – Iványi: Bártfa 31/177. sz.

732 Jún. 30. (Brassovie, 2. die Petri et Pauli) Zs. általános parancslevele a főpapkhoz, bárókhoz, megyéspánpokhoz, várnagyokhoz, nemesekhez és tisztartóikhoz, városokhoz, falvakhoz, ezek rektoraihoz, bíróihoz, falunagyaihoz és bármilyen más rendű és állaposú emberhez. Elmondták neki Bartffa civitas bírója, esküdtei és valamennyi polgára és hospes-e nevében, hogy számos különböző rendű és rangú országlakos, aki őket nulla prius coram ipsis iudice et iuratis civibus ex parte ipsorum postulata aut super eos consuetudine et libertate ipsius nostre civitatis requirente prosecuta iustitia a saját területükön és birtokaikon in personis detineri, arrestari rebusque et bonis eorum prohiberi vel aliter in vestram seu alterius vestrum presentiam contra se citari facere procurassent ac dietenus procurarent, és ez számos alkalommal megtörtént, így számos jogtalanságot szenvedtek szabadságaik igen nagy és nyilvánvaló sérelmére. Mivel az összes országlakost, de különösen is királyi civitas-ait saját jogaikban, szokásaikban és szabadságaikban mindenkor meg akarja őrizni, ezért firmissimo regio edicto megparancsolja a címzeteknek, hogy a bártfaiakat letartóztatni, javaikat lefoglalni, őket bármilyen ügyben idegen bíróság elé idézni és felettük ítékezni ne merészeljenek, hanem akinek panasza van ellenük, legelőször e civitas szokása és szabadsága szerint a városi tanács előtt keresse igazát, ha pedig a tanács döntésével nincs megelégedve, az ország valamelyik rendes bírója elé viheti az ügyet, ahová iudem iudex et iurati cives talismodi causam vel causas ad seriem eorum adiudicationis meghatározott időpontra köteles átküldeni a pert; másként tenni ne merjenek. Az oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról: Commissio propria domini regis; az előoldal jobb alsó sarkában ugyanazzal a kézzel: per H. H. (kézjegy).

Hártyán, kiemelt S betűvel, a hátlapján kicsit sérült nagypecséttel. Bártfa város lt. 178. (DF 212858.) – Iványi: Bártfa 31/178. sz. – A hátlapon a jobb felső sarokban korabeli kézzel: *Quod unus non citet alium ante deiudicationem arbitrii.*

* Jún. 30. Batori István országbíró oklevele a Budaörs, Zsámbék és Ányas közötti határról. – Bártfai Szabó: Pest 154/621. sz. (Átírta Keresztély Ágost bíboros, esztergomi érsek 1715. máj. 22-i oklevelében, amelyben az évszám valóban 1427-re van elrontva. DL 12996. – NRA 859-3.) – Az oklevél helyes kelte: 1437. jún. 30.

733 Jún. 30. A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Losonci néhai László bán fia: Zsigmond, és azt a bevallást tette, hogy bizonyos ügyei elintézésére kölcsönként felvett 300 aranyforintot Losonci Dezső fiától: Jánostól, amelyet Márton-nap 15. napján (1427. nov. 25.) fog megfizetni, ennek biztosítékeként leköti szentmártoni részbirtokát annak tartozékaival együtt. – Bánffy I. 584. (Átírta Kolozs megye 1462. márc. 17-i oklevelében. Bánffy cs. nemzetiségi lt., Oklevelek 436. – DF 260989.) – Másik újkori másolata: uo. 435. – DF 260988.)

734 Jún. 30. Kolozsmonostor. Losonci néhai László bán fia: Zsigmond emlékezetül adja, bizonyos ügyei elintézésére kölcsönként felvett 68 és fél márka ezüstöt ezüsttárgyak formájában Losonci Dezső fiától: Jánostól, amelyet üszögös Szent Péter ünnepén (1428. febr. 22.) köteles törleszteni hasonló formában, és ennek biztosítékeként leköti szentmártoni részbirtokát annak tartozékaival

együtt. – Bánffy I. 585. (Átírta Kolozs megye 1462. márc. 17-i oklevelében. Bánffy cs. nemzetiségi lt., Oklevelek 436. – DF 260989.) – Másik újkori másolata: uo. 435. – DF 260988.)

- 735 Jún. 30. (in suburbio castris Scepsiensis, f. II. a. visit. Marie) Bethlemlfalva-i Bertalan fia: Márton mester szepesi alispán és a négy szolgabíró emlékeztetül adják, hogy azt a pert, amelyet másik, perhalasztó levelük értelmében Kertvelles-i István fia János folytat Petroch-i Jakab fia: Fülöp ellenében sarlós Boldogasszony előtti hétfőn (jún. 30.) színiük előtt, a jelen oklevél keltétől számított tizenötödik napra (1427. júl. 14.) elhalasztják.

Vízfoltos, két részre szakadt papíron, hátlapján három zárópecsét nyomaival. DL 39728. (Petróczy cs. lt., Acta Sceps. 154.) – Lev. Közl. 8. (1930) 241., reg.

- 736 Jún. 30. Sopron város tanácsa a két feketevárosi vámoshoz. Stephan Chrudner, a mostohafia: Christian, Niklas Rauscher, Niklas Swingenpogen, Adam, Hanns, Emryng, Stephan von Brag és Niklas Üritzer soproni polgárok és posztókészítők királyi mentesítőlevelük értelmében nem kötelesek vámot fizetni, ezért kérik, ezentúl ne vámolják meg őket. – Házi I/2. 335. (Sopron város lt. D 730. – DF 202364.)

- 737 Jún. 30. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-nál lévő követéhez: Federico Pezzi familiárisához. Az ellenség tart attól, hogy Zs. erős hadakkal megérkezik ellenük, Zs. itteni hívei pedig mint a messiást várják, mivel úgy gondolják, hogy Itália ezen részén csak az ő megérkezése mentheti meg a birodalmat. Ám tőle semmi erre vonatkozó hírt nem kapott, és kételkedni kezdett, hogy egyáltalán életben van-e. Keresse fel Brunoro della Scala (birodalmi vikáriust) és Bartolomeo Moscat, és tudakolja meg tőlük, mi Zs. tényleges szándéka, és ha jön Itáliába, hogyan és mikor érkezik. Mindezt azon nyomban írja meg neki. E levelét senkinek se mutassa meg, kizárólag szóban beszéljen. Újabb ösztökélő levelére ne várjon, hanem mindenről folyamatosan és gyorsan tájékoztassa. – Osio II. 309. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.)

- 738 Júl. 1. (in vig. visit. Marie) Az aradi káptalan emlékeztetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Nadan-i László fia: Márk – a maga meg fia: Miklós nevében – és Gerla-i Ábrahám fiát: Istvánt meg fiait és atyafiait eltiltotta a Békés megyei Nadan, Syvelthe és Mehes birtokok szántóföldjeinek, erdeinek, rétjeinek, kaszálóinak és más haszonvételeinek felbecsültetésétől, továbbá azok elfoglalásától, elidegenítésétől, jövedelmeinek beszedésétől, illetve a birtokoknak bármi szín alatti birtokba vételétől.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 74585. (Nadányi cs.)

- * Júl. 2. Rozsnyó az erdélyi részeken. Zs. adománylevele Blagai Lászlónak. – Doc. Rom. Hist. D, I. 257., részleges közlés és román ford. (Blagay 283. alapján.) – A oklevél helyes kelte: júl. 7. Lásd 756.
- 739 Júl. 2. (in Harazth, in visit. Virg. glor.) Garai Miklós nádor a vasvári káptalanhoz. Elmondták neki Zeleste-i Jakab fia: néhai István fiai: Tyboldus és György nevében, hogy Buguth-i Bertalan familiárisa: Iklad-i István fia: István ura parancsára Keresztelő Szent János születése ünnepén (jún. 24.) a panaszosok

Egerzegh birtokára menve bizonyos ott lakó [Antal nevű] jobbágyuk házát [...] és minden javát elvitték, Antalt pedig feleségével együtt elfogta és mai napig fogságban tartja. Ezért meghagyja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a nádori emberek egyike tudja meg az igazságot; majd azt a káptalan írja meg neki. Kijelölt nádori emberek: Petrus Horvath de Almasalya, Stephanus f. Pe[tri, ...] de dicta Almasalya.

Átírta a vasvári káptalan 1427. júl. 18-i jelentésében: 803. DL 50429. (Horváth Tibor Antalgyújt.)

- * Júl. 2. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda perhalasztó levele. – Tört. Lapok I. 425. – A oklevél helyes kelte: júl. 9. Lásd 776.
- 740 Júl. 2. Az aradi káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. máj. 13-i parancsa (508) értelmében Muronyi Demeter fia: Benedek királyi ember tanúbizonyosságuk, György karbeli klerikus, aléneklő jelenlétében a Muronyiakat ellentmondás nélkül bevezette a Temes megyei Simánd prédiium királyi jogába és iktatta azt részükre. *Datum per manus ... Iohannis lectoris et concanonici*. Méltóságsor: Pál örkanonok, Ágoston, Nowak-i Tamás, Kowachy-i Benedek és Baranya-i János kanonokok. – Két eredeti példányban, hártán, ABC chirographummal, pecsét befüggesztésének helyével: 1) a chirographumot felső szélén tartalmazó példány: Ortvay: Temes 607. (DL 43709. – Múz. törzsanyag, Vétel 1876.) – Juhász: Aradi regeszták 25/241. sz. (Uo.) – 2) A chirographumot alsó szélén tartalmazó példány: DL 92723. (Festetics cs. It., Temes 27.)
- 741 Júl. 2. (15. die f. IV. p. Viti et Modesti) A csázmái káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. jún. 15-i parancsa (657) értelmében Pangrachouch-i András királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Balázs presbitert, karbeli prebendariumot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Vid és Modeszt ünnepe utáni szerdán (jún. 18.) kimentek a Körös megyei, a Garigh folyó mellett fekvő Zlothyncz, Zoronkouch, Paukouch, Gyurgisouch, Ztoyzlauch és Dwryanch nevű birtokokra meg Wyudwar, Cednovichlaka, Cuzmychlaka és Jwchevichlaka nevű birtokokon lévő részekre, majd a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette azokba (Décsei) Roh János fiát: Lászlót és iktatta azokat részére zálog címén történő birtoklásra; az ország szokása szerint három napig a helyszínen maradtak. Az oklevelet pátens formában állították ki László számára.
- Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 103514. (Batthyány cs. It., Jelzet nélküli oklevelek.) – A hátlapon keresztben: *nona curia statuere*.
- 742 Júl. 2. (3. die f. II. p. nat. Ioh. bapt.) A csázmái káptalan Cillei Hermann zagorjei grófhhoz, szlávón bánhoz. Tudja meg, hogy Zs. máj. 3-i parancsa (460) értelmében Plavnychamelleke-i Antal fia: Benedek királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Ferenc kanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Keresztelő Szent János születése ünnepét követő hétfőn (jún. 30.) mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panaszban leírtak szerint történt, ezért a királyi ember a mondott napon Vrdugh Ist-

vánt Zenthgyurgh birtokon lévő részén megidézte Thamasouch-i Zaaz Mátyás fia: János ellenében a jelenléte elé a körösi székre Jakab-nap nyolcada utáni hétfőre (aug. 4.) meghagyva neki jobbágyai és birtoktalan familiárisai előállítását ugyanott, közöttük függő per nem lévén akadály.

Lyukas papíron, zárópecsét darabkáival. DL 102033. (Batthyány cs. lt., Miscellanea 87, Croat. 22.) – A hátapon középen: *Contra non venit*; keresztben erősen rövidített bírósági feljegyzés: *duo, non f. s(ine) d(uplo), duo debitore q. d. s. l.*

- 743 Júl. 3. (5. die Petri et Pauli) Miklós leleszi prépost és a konvent Zs.-hoz. Jún. 5-i parancsa (612) értelmében Kerch-i Márton királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Ferenc frater presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők Péter és Pál ünnepén (jún. 29.) Ryhno-i Dánielt Karaz nevű birtokán, illetve ugyanezen a napon Gyulahaza-i Szaniszlót és Baka-i László fiát: Mihályt saját birtokrészeiken megidézték Chazloch-i Péter fia: Mihály ellenében Jakab-nap nyolcadára a királyi különös jelenlet elé, közöttük függő per nem lévén akadály.

Szakadozott papíron, zárópecsét nyomával. DL 84388. (Lónyay cs.)

- 744 Júl. 3. A somogyi konvent Garai Miklós nádorhoz. Tudja meg, hogy Pálóci Mátyus országbíró jún. 9-i parancsa (641) értelmében kiküldték tanúbizonyosságukat, Máté frater papot, akinek jelenlétében Gellyei István királyi ember jún. 19-én ellentmondás nélkül bevezette Acsai Jánost és fiát: Balázst néhai András fia: Demeter acsai telkébe, majd iktatta részükre újadomány címén. – SMM 33. (2002) 22/848. sz. (DL 11915. – NRA 561-23.)

- 745 Júl. 3. (4. die f. II. p. Petri et Pauli) István turóci prépost és a konvent Zs.-hoz. Jún. 5-i parancsa (611) értelmében Lucowicze-i Mathe királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Mihály frater papot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Péter és Pál ünnepe utáni hétfőn (jún. 30.) kimenne a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy a panasz mindenben igaz, ezért (Mikefalvi) László fia: Miklós özvegyét: Orsolyát (nob.) meg fiait: Lászlót és Pétert megidézték (Mikefalvi) László fia: János meg fiait: Egyed, István és László ellenében Jakab-nap nyolcadára a királyi jelenlet elé feleletadásra, közöttük függő per nem lévén akadály.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 63936. (Beniczky cs.)

- * Júl. 3. Mezősomlyó. Krassó megye hatóságának oklevele. – Pesty: Krassó III. 312. (DL 54570. – Kállyay cs.) – Az oklevél helyes kelte: júl. 5. Lásd 750.

- 746 Júl. 4. Zs. emlékezetül adja, hogy megjelentek előtte Mihály brassói bíró és Sydenswanz Mihály esküdt, majd bemutatták neki saját jún. 19-i adománylevelét, amellyel a városnak engedte át az annak határában álló malmok eddig a székelypánt és Törcs várát illető jövedelmeit, mivel a város fél éven át vendégül látta a királyi udvart (680). – Mindezek után a kérésükre a várost Borhi Benedek és Himházi Izsaiás székesfehérvári kanonokokkal azok birtokába bevezettette és *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine, similiter ex certa que nostre maiestatis scientia necnon modo simili*

de consensu et beneplacito antefate serenissime principis, domine Barbare regine, consortis nostre carissime dictorumque prelatorum et baronum nostrorum consilio prematuro részükre megerősíti. A privilégiumát autentikus függő kettőspecséttel, *quo videlicet ut rex Hungarie utimur*, erősítette meg. *Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabienis, aule nostre et reginalis maiestatum eximii cancellarii.* Méltóságosor: György esztergomi, János kalocsai, Doymus spalatói és András raguzai érsekek, a zárai érseki székek üresedésben; János zágrábi, Dénes váradi választott, Balázs erdélyi, Rozgonyi Péter egri, Henrik pécsi, Kelemen győri, János veszprémi, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hynko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi és Tamás zenggi püspökök; János knini és boszniai választott püspök, a trauai, scardonai, sebenicói, nonai, makarskai és fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, socer noster, szlávón, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Maróti János és Lévai Cseh Péter macsóói bánok, a szörényi bánság üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, néhai Tamási János vajda fia: László ajtónálló-, Bátori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok-, Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi ifj. István pozsonyi ispán. Arenga. – Z–W. IV. 308. (Két példányban, mindkettő rendkívül díszes kezdő S betűvel: Brassó város lt. 73A és 74. – DF 246881. és 246883.) – Egykorú német fordítása: Z–W. IV. 311. (Brassó város lt. 73A. – DF 246881.) – Átírta az erdélyi káptalan 1452. évi privilégiumában. Uo. 73B. (DF 246882.)

- 747 Júl. 4. Bereguardo. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele (Albeni János) zágrábi püspökhöz. Lekötelezettje és adósa marad, amíg szolgálatait méltón viszonzni nem tudja. Teljes mértékben tisztában van (Zs. követe: Szászi János) veszprémi püspök és mások beszámolóí révén az iránta végzett sok-sok fáradozásával. Kéri megértését és elnézését, hogy ezt jelenlegi szorult anyagi helyzetében nem tudja meghálálni. Ám ennek a késlekedése nagyobb eredményt fog végső soron jelenteni, amelyről a veszprémi püspök bővebben számol majd neki. Egyúttal könyörögve kéri jóindulatú közbenjárását, hogy a Zs. által megígért birodalmi segélyhadak kiállítását és megindítását sürgesse. – Osio II. 309. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 29/201. sz. (Uo.)
- 748 Júl. 4. Velence. A velencei szenátus határozatot hoz arról, hogy Zs. udvarába követet küldjenek, missziójára 200 aranydukátot tervezve. Kísérete: *unum notarium cum uno famulo, unum expensatorem, unum cochum, unum interpretem, quatuor domicellos, quatuor ragatios, et unum saumam*, napi kiadásaira hét dukátot adhat ki, nem számítva a járulékos költségeket. Biztonságosabb utazása miatt kéri a zenggi gróftól, hogy állíttasson ki neki Zs. részéről útlevelet, hogy amikor a követ Zenggbe érkezik, ne kelljen várakoznia. Követül Marco Dandolót választják. – A szavazás eredménye: *De parte 95, de non 8, non sinceri 1.* – Ljubíc IX. 20. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 60r.) – DRTA X. 28. (A kiadás alapján.)
- 749 Júl. 5. Rozsnyó. Zs. az erdélyi részeken fekvő Rozsnyó királyi oppidum lakosainak szerdai hetivásár tartását engedélyezi a szokott keretek között. – Z–W. IV. 314. (Báthory Gábor erdélyi fejedelem 1612. évi oklevelének 17. századi másolata, Rozsnyó község lt. alapján.) – Eredeti példánya: hártmán, a szöveg alatt a titkospecsét darabjaival. DL 33096. (Acta generalia 2946-787.) – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis.* – Átírta Báthori Gábor erdélyi fejedelem 1612. ápr. 9-i oklevelében. (Uo.)
- * Júl. 5. Visegrád. Zs. parancsa a jászói konventhez. – Tört. Tár 1901. 228., reg. (DL 31439. – Csicsery cs.) – Az oklevél helyes éve: 1426. júl. 5. Lásd 816a.
- * Júl. 5. Mezősomlyó. Harapki Botos András krassói ispán és a szolgabírák oklevele. – Pesty: Krassó III. 313. (DL 54566. – Kállay cs.) – Az oklevél helyes kelte: máj. 24. Lásd 557.

- 750 Júl. 5. Mezősomlyó. Harapki Botos András és László krassói ispánok és a szolgabírák előtt Remetei István fia: Imre eltiltotta Himfi Benedek fiát: Basi-t a birtoka elzálogosításától, elidegenítésétől és eladásától. – Pesty: Krassó III. 312., júl. 3-i kelettel. (DL 54570. – Kállay cs.)
- 751 Júl. 5. Bereguardo. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs. követéhez: János veszprémi püspökhöz. Ellenségei tudakozódtak nála, hogy akarna-e békét kötni. Válaszában nem zárkózott el ettől, mégpedig az időhúzás miatt, hogy egyrészt Zs. hadi segítsége megérkezéséig kitarthasson, másrészt hogy lássa, hogy a szavojai herceg mit szándékozik tenni. De szilárdan kitart abban, hogy békét semmiképpen sem köt. Mindezt azért tudja, hogy a püspök ne adjon hitelt bármiféle ellenkező híresztelésnek. Mivel azonban ez a királyi segítség megérkezésében zavart okozhat, kéri, hogy figyelmeztesse Zs.-ot, hogy ő se higgyen az ellenség által terjesztett békehíreknek, és ezek miatt a várva várt hadjárat megindítását semmiképp ne halogassa, másrészt tájékoztassa az ő eddigi és jövőbeli állhatatosságáról. – Osio II. 310. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, cancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 29/202. sz. (Uo.) – Óváry 105/360. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 24., eml. (Osio után.)
- 752 Júl. 6. Rozsnyó. Zs. Rozsnyó királyi oppidum lakosaihoz. Mindazokkal, akiknek a városban ingatlanuk van, fizettségük meg az adónak rájuk eső részét, az ellenszegülők birtokát pedig foglalják le. – Z–W. IV. 315. (János Zsigmond 1563. évi okleveléből. Rozsnyó község lt. alapján.) – Zs. oklevelének 18. századi egyszerű másolata: Zentralarchiv der Evangelischen Kirche A.B. in Rumänien, Urkunden (1355–1693) 610-A-65. (<http://monasterium.net/mom/RO-ZAEKR/Urkunden/610-A-65/charter> [a látogatás időpontja: 2017. nov. 9.]
- 753 Júl. 6. Újlak. Garai János elismeri, hogy Bátmonostori Töttös János visszaadta sarádi jobbágyainak szekereiket és ökreiket, amelyeket Bátmonostoron elvett tőlük, de a lefoglalt sót – amit Fülöp és Lőrinc vízaknai kamarásoktól vásároltak – magánál tartotta és egyéb kárukat sem térítette meg. – Zichy VIII. 330. (DL 80108. – Zichy cs., zsélyi 213-2080.)
- 754 Júl. 6. Róma. Barnabás (fia:) Fábíán pécsi egyházmegyei akolitus kéri a pápát, hogy adja neki azt a vasvári kanonokságot – jövedelme 4 márka –, amely Benedek (fia:) János halálával, illetve bizonyos *Heuteltatathe* Bertalan jogtalan birtoklásával üresedett meg. – Lukscics I. 949. sz. (Reg. suppl. vol. 213, fol. 294.)
- 755 Júl. 6. Bereguardo. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs. követéhez: János veszprémi püspökhöz. Ma követek érkeztek a szavojai hercegtől hozzá Páviába, és holnap remélhetőleg fogadja is őket. Ezért szabott útját lehetőleg úgy igazítsa, hogy akármilyen tárgyalnivalóval is érkeztek a követek, e tárgyalásokról, amelyek feltelhetően gyorsan lezajlanak, könnyen tájékoztatni tudja őt. – Osio II. 311. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, cancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 29/203. sz. (Uo.) – Óváry 105/361. sz. (Uo.)
- 756 Júl. 7. Rozsnyó az erdélyi részeken. Zs. emlékezetül adja, hogy Blagai Miklós fiának: Lászlónak a velencei, csehországi és havasalföldi hadjáratokban szerzett, részletesen felsorolt érdemei fejében – említve Alfonz portugál király másodszületett fia: Péter herceg vitézkedését – a Tolna megyei Závod birtokot – amely néhai Szerecsen Mihály, aki Nápolyi Lászlóhoz történt csatlakozása folytán hűtlensége révén elvesztette és a birtok királyi kézre szállt, amit akkor Ozorai Pipo temesi ispánnak adományozott, most Pipo magvaszakadtával ismét királyi kézre szállt – Blagai Lászlónak meg örököseinek és utódainak *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ex certaque nostre maiestatis scientia necnon de beneplacita voluntate ... domine Barbare, dictorum regnorum nostrorum regine, consortis nostre carissime, prelatorum et baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro* adomá-

nyozza minden ahhoz tartozó joggal együtt örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. – Blagay 283. (Átírta Zs. 1430. ápr. 28-i privilégiumában. DL 66570. – Blagay cs.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 257., részleges közlés és román ford., tévesen júl. 2-i dátummal (A kiadás alapján.)

- 757 Júl. 7. Rozsnyó az erdélyi részeken. Zs. a szekszárdi konventhez. Mivel másik levelével a Tolna megyei Závod birtokot Blagai Lászlónak adományozta, ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike vezesse be őt abba és iktassa azt részére királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézzék a királyi különös jelenlet elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Mikófalvi Simon fia: András királyi udvari familiáris, a kúriából külön kirendelt ember, Dárói Majos László. – Blagay 290. (Átírta a szekszárdi konvent 1427. aug. 14-i privilégiumában: 907, amelyet Zs. 1430. ápr. 28-i privilégiumában írt át. DL 66570. – Blagay cs.)
- 758 Júl. 7. Rozsnyó az erdélyi részeken. Zs. emlékezetül adja, hogy Maróti János macsói bánnak a konstanzi zsinat alkalmával nyújtott, valamint a törökök elleni, illetve boszniai és a jelenlegi havasalföldi hadjáratokban szerzett, részletesen felsorolt érdemei, továbbá éveken át tartó török fogsága és a váltságdíjként kifizetett negyvenezer aranyforint fejében a Szlavóniában, Körös megyében fekvő Velike oppidum-ot az ottani castellum-mal, valamint a hozzátartozó birtokokkal és falvakkal, haszonvételekkel, különösen a Száva és Peker folyókkal meg a Száván lévő kikötővel, illetve minden egyéb a mondott birtokok feletti világi és egyházi joghatósággal, ahogyan eddig maga Zs. birtokolta, János bánnak meg fiának, László, illetve örökösöknek és utódaiknak *ex nostra scientia ac beneplacito et consensu domine Barbare regine, conthoralis nostre carissime prelatorumque et baronum nostrorum ad id accedente consilio* adományozza örök birtoklásra azzal, hogy esetleges magszakadásuk esetén osztályos atyafiaik, Maróti István fiai: János és Miklós, Bujáki János fia: László fiai: Miklós, Frank és Zsigmond örökölhetik a birtokot és tartozékait. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis*. – Fejér X/6. 884., a birtoknevek elhagyásával. (Cornides másolatából.) – Eredeti példánya (amelyből Fejér hiányait is kiegészítettük) hártán, kiemelt díszített kezdetű N betűvel, a szöveg alatt titkospecsét nyomával. HDA Doc. med. varia 209. (korábban: NRA 1549-103.) (DF 218703.) – A hátlapon: *Donatio super opido Welike*. – Katona: Hist. Crit. XII. 482., hiányosan. (Cornides másolatából.) – Veress: Gyula 13., reg. (Kollár másolatából.) – Alsószlavónia 165. (Garai Miklós nádor 1429. márc. 13-i tartalmi átírásából. DL 34004. – NRA 1550-22.) – Hurmuzaki I/2. 547., részleges közlés (Fejér alapján.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 258., részleges közlés és román ford. (Hurmuzaki I/2. alapján.) – Tartalmilag átírta Zs. 1429. febr. 27-i, amelyet a császári káptalan 1488. aug. 14-i oklevelében írt át. HDA Doc. med. varia 544. (korábban: NRA 758-31.) (DF 219030.)
- 759 Júl. 7. (in Rosno partium nostrarum Transsilvanarum, f. II. p. visit.) Zs. universis et singulis populis et iobagionibus nostris in opido nostro Welyke vocato cunctisque villis et possessionibus ad idem spectantibus, constitutis et commorantibus presentis visuris. Mivel másik levelével Welyke oppidum-ot falvaival és birtokaival meg valamennyi haszonvételével és tartozékával Maróthi János (magn.) macsói bánnak adományozta örökre, ezért megparancsolja nekik, quatenus dum et quamprimum prefatus Ioannes banus pecunias, pro quibus ipsum opidum ac possessiones et ville predictae reverendo in Christo patris, domino Iohanni episcopo Zagrabienisi pignori existunt obligate, eidem domino episcopo persolverit, extunc tandem eidem Iohanni bano tanquam domino vestro suisque officialibus vestri in medio deputandis in omnibus et sin-

gulis obedire et obtemperare de universisque proventibus, redditibus, censibus et obventionibus quibuslibet vestri ex parte debendis eisdem respondere debeat locis debitis et temporibus opportunis. Máshogy tenni ne merjenek, a levelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis*.

Papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. HDA Doc. med. varia 208. (korábban: NRA 1521-5.) (DF 218702.)

- 760 Júl. 7. (Brassovie, 3. die 25. diei Barnabe) Zs. azt a pert, amely AranyasBanya polgárai, mint felperesek egyfelől, másfelől az erdélyi káptalan, valamint Lwpsa-i János, László és Kende meg mások, mint alperesek között az AranyasBanya civitas határjárásánál történt ellentmondás miatt indult és a tárgyalást Barnabás-nap 25. napján (júl. 5.) a királyi személyes jelenlétén kellett volna lefolytatni, propter motum sui exercitus tunc ad partes Transalpinas contra Turcos auspice Deo instaurati Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára, a királyi személyes jelenlét elé, bárhol is fog akkor tartózkodni, halasztja azzal, hogy a felek akkor mutassák be a városra és a két birtokra vonatkozó összes okleveleiket.

Tartalmilag átírta Mátyás király 1487. ápr. 10-i oklevelében, amelyet 1) átírt II. Ulászló király 1504. nov. 20-i (DF 253537.) – 2) Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf, erdélyi vajda és országbíró 1505. jan. 20-i (DL 32505. – KKOL, Vegyes iratok.) és 3) uő 1506. nov. 16-i oklevelében. (DL 32506. – Uo.) – Mátyás király oklevelének újkori másolata: DL 37066. (Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscalis lt. 9-29-A.)

- 761 Júl. 7. Buda. Zs. a csornai konventhez. Küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike vizsgálja ki Edvi Péter fia: György és veje: Bertalan – aki György leányának: Katalinnak a férje – panaszát, amely szerint Edvi Balázs fia: Miklós és fia: Tamás – Miklós felesége: Skolasztika egyetértésével – fegyveresen rátörtek házukra; Bertalan saját erdejét kivágták, mindezek nyomán Katalin elvetélt; majd, ha a panasz igaznak bizonyul, idézze meg őket a királyi jelenlét elé, közöttük függő per nem lévén akadály. Kijelölt királyi emberek: Vadasfalvi József és Imre, Vági István és Ferenc, Potyondi Miklós fia: János, Pál. – Tört. Tár 1908. 570. (Átírta a csornai konvent 1427. júl. 16-i oklevelében: 796. Guary cs. lt. 64. – DF 257324.)

- 762 Júl. 7. (f. II. p. visit.) Az aradi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Bochka-i János fia: Miklós (egr.) mester egyfelől, másfelől a Körös megyei Kopaacholch-i Toka (dictus) Balázs fia: Péter és a következő bevallást tették: ők megállapodtak egymással, hogy ha bármelyikük örökös nélkül halna el, akkor összes ingó és ingatlan vagyonát, mind Magyarországon, mind pedig Szlavóniában fekvő birtokaik, birtokrészeik és predium-aik haszonvételeikkel és tartozékaikkal együtt örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra a másik, túlélő félre szálljanak. A privilégiumukat pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. Datum per manus magistri Iohannis lectoris et concanonicis nostri. Méltóságosor: Pál órkanonok, Nowak-i Tamás, Kowaz-i Benedek, Baranya-i János kanonokok.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinóron. DL 94163. (Festetics lt., Sallér cs.)

- 763 Júl. 7. (f. II. p. visit.) Miklós leleszi prépost és a konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy Pálóci Mátyus országbíró jún. 25-i levele (708) értelmében Kysfalud-i Bekes királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Mátyás fratert, akik visszatérve elmondták, hogy ők kimenne Zemplén megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy a panasz mindenben igaz.

Szakadozott papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 97056. (Vay cs., berkeszi.)

- 764 Júl. 7. (22. die f. II. p. Viti et Modesti) A nyitrai káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. máj. 25-i parancsa (560) értelmében Gyemes-i Forgach (dictus) János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Kozma kanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Vid és Modeszt ünnepe után hétfőn (jún. 16.) kimentek Sempthe oppidum és Soporni falu területére, ahol a szomszédok és határosok jelenlétében a királyi ember ellentmondás nélkül bevezette Palowcz-i György esztergomi érseket, Mátyus országbírót és Imrét azokba, majd iktatta azokat részükre, továbbá Mátyus és Imre örökösei meg utódai részére minden haszonvételükkel és tartozékukkal királyi adomány címén, a királyi ember és tanúbizonyosságuk a helyszínen maradt iuxta laudabilem regni consuetudinem. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével alphabetoque intercisas erősítették meg György érsek, Mátyus országbíró és Imre meg az utóbbiak örökösei és utódai részére. Vigente reverendo in Christo patre, domino Hincone, Dei et Apostolice gratia Nitriensis ecclesie predictae episcopo et prelato nostro episcopatum suum feliciter gubernante ac honorabili viro, domino Nicolao lectore et canonico ecclesie nostre predictae existente. Datum, ut supra. Arenga.

Két példányban, 1) hártán, selyemzsinóron függőpecséttel, díszített kezdő O betűvel és kiemelt szavakkal (*omnibus, capitulum*), alul ABCDEH chirographummal. DL 107889. (Esterházy cs. hercegi ágának lt., Varia 1-10.) – A hátlapon: *Statutio super Semthe*. – 2) Hártán, selyemzsinóron függőpecséttel, kiemelt szavakkal (ugyanazok). DL 107888. (Uo. 1-9.) – 19. századi egyszerű másolata: DL 86792. (Esterházy cs. tatai lt., Sempthe 1-9.)

- 765 Júl. 7. (4. die f. VI. p. Petri et Pauli) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy Brezeviche-i Tamás fia: Mihály (nob.) kérésére – qui allegabatur propter diversas et multiplices corporis sui infirmitates nostram venire personaliter non posse in presentiam – kiküldték tanúbizonyosságaikat, Ros (dictus) János és Alba-i Péter kanonokokat, akik visszatérve elmondták, hogy a mondott Mihály in domo habitationis sue, in castello in eadem Brezevich habito Péter és Pál apostolok ünnepe utáni pénteken (júl. 4.) a maga meg frater-ei: István és Detre nevében és terhével a következő bevallást tette: Malfalva-i Tompa (dictus) János fia: Mihály deák mester a Marcyfalva birtokon lévő birtokrészt, amelyet Tompa Mihály anyjának soror-a (nob.) zálogosított el Mihály, István és Detre atyjának: Tamás mesternek 50 újforintért, a mondott összegért visszaváltotta azt, ezért Tamás fia: Mihály testvérei nevében is visszaadja a birtokrészt Tompa

János fiának: Mihálynak. Az oklevelüket autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg Tompa Mihály mester részére.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 43710. (Múz. törzsanyag, 1895-39.)

- 766 Júl. 8. Rozsnyó az erdélyi részeken. Zs. általános parancsa Pozsony megye és város minden rendű és rangú világi és egyházi lakosához. Mivel Pozsony városát árokkal kívánja körülvenni és megerősíteni, ezért jobbágyaikat és népeiket – Rozgonyi István és György pozsonyi ispánok utasításai szerint – küldjék el a munkákra. – Fejér X/8. 610. (Gyurikovits után.) – Bratislava 146/1013. sz. (Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 843. – DF 239470.)
- 767 Júl. 8. Baranmezei tábor a havasalföldi részek határán. Zs. a kolozsmonostori konventhez. Küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi kúriából külön kirendelt királyi ember, Mikefalvi Simon fia: András vezesse be Körösbánya város polgárait a bányáik mellett fekvő Czebe és Riska birtokokba, majd iktassa részükre örök birtoklásra. – Z–W. IV. 316. (A kolozsmonostori konvent 1427. aug. 13-i privilégiumából: 905, amely szerint titkospecséttel volt megerősítve. DL 26389. – KKOL, Cista comitatum, Alba A-10.) – Moldovanu: Colectiune de diplome 271. (Kemény József másolatából.) – Hurmuzaki I/2. 542. (Moldovanu alapján.) – Frivaldszky: Minerologia Transs. 47. – Wenzel: M. orsz. bányász. tört. 126., kiv. – Izsó: Szemelvények a montanisztika forrásaiból 139., reg.
- 768 Júl. 8. (Bude, f. III. a. trans. Benedicti) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Huthka-i Fako (dictus) János nevében, hogy egykor Olnod-i Zwdar (dictus) Benedek, Simon és Jakab a panaszos birtokának határain belül fekvő részeit, szántóföldjeit, rétjeit és erdeit Lengelfalwa birtokukhoz csatolták és életük során használták, a mondottak halálával az ő tiltakozása, eltiltása és kérése ellenére most utódjaik, e Benedek fia: János és frater-e: István, meg e Jakab fiai: Simon és Jakab továbbra is jogtalanul elfoglalva tartják és használják potentia mediante. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd a konvent írja meg neki. Kijelölt királyi emberek: Iohannes f. Dyonisii de Baxa, Martinus de Geche, Ladislaus, alter Ladislaus f. Iacobi, Petrus de Fyzy.

Papíron, zárópecsét darabjaival. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-12. (DF 221702.) – A hátlapon keresztben konventi feljegyzés, amely szerint Baxa-i László királyi ember Fábán frater jelenlétében *suo modo in Abavycvariensi* elvégezte a vizsgálatot, *datum in festo Anne* (júl. 26.).

- 769 Júl. 8. (5. die trans. Martini) A pannonthalmi konvent Zs.-hoz. Máj. 9-i parancsa (489) értelmében Bedege-i András királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Sebestyén frater papot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Szent Márton püspök megjelenése¹ ünnepén (júl. 4.) kimenve Győr megyébe mindenkittől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panaszban leírtak szerint történt.

Foltos papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-23. (DF 221712.)

¹ „in festo translationis Sancti Martini” – Knauz: Kortan 216.

770 Júl. 8. (18. die sab. a. nat. Ioh. Bapt.) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. máj. 25-i parancsa (561) értelmében Osdy-i Vyncze Imre királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Jakab órkanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Keresztelő Szent János születésének ünnepe előtti szombaton (jún. 21.) kimentek (Sempte) vár és tartozékai területére, ahol a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette azokba Palowcz-i György esztergomi érseket, Mátyus országbíró és Imrét, majd iktatta azokat részükre, továbbá Mátyus és Imre örökösei meg utódai részére királyi adomány címén örök birtoklásra az ország szokása szerinti ideig a helyszínen maradva. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével alphabetoque intercisas erősítették meg részükre.

Hártyán, a függőpecsétjét letépték a hártya aljával együtt. DL 86793. (Esterházy cs. tatai lt., Sempte 1-8.)

771 Júl. 9. Rozsnyó a Barcaságban. Zs. Lübeck város birodalmi adóját Johann Falbrecht és David Rosenfeld körmöci kamaraispánok felé fennálló tartozása fejében átutalja számukra a következő három évben. – Ub. Lübeck VII. 33. (HHStA, RRB vol. H, fol. 149v–150r.) – Altmann II. 6943. sz. (Uo.)

772 Júl. 9. Rozsnyó a Barcaságban. Zs. megparancsolja Lübeck városnak, hogy a szept. 8-án esedékes birodalmi adót fizessék meg Johann Falbrechtnek és David Rosenfeldnek. – A kancelláriai jegyzetben szerepel Caspar Schlick neve. – Altmann II. 6944. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 150r.)

773 Júl. 9. (sub castro nostro Kyralkw vocato confiniorum partium nostrarum Transsilvanarum, f. IV. a. Margarethe) Zs. emlékezetül adja, hogy Gerse-i Pethew fia: néhai János fia: László (egr.) zalai és vasi ispán meg carnalis testvérei: Pethew és Dénes, a királyi udvar ifjai kérésére, valamint az országa és lakosai hasznára és érdekében a Vas megyei Kowachy birtokukon Gergely-napon, Keresztelő Szent János születésének ünnepén és Lukács-napon, valamint az azt megelőző és követő napokon sokadalom tartását engedélyezi a szabad királyi városok sokadalmainak kiváltságaival – más sokadalmak és vásárhelyek szabadságainak sérelme nélkül – arra mindenkinek szabad jövést-menést biztosít sub nostra protectione et tutela speciali. Megparancsolja továbbá rendelkezésének a vásáros és más helyeken történő kihirdetését, ahol szükséges. – A szöveg élén jobbról és a titkospecsét alatt: Commissio propria domini regis.

Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét darabkáival. DL 67772. (Tallián cs.)

774 Júl. 9. (in Zenthemrech, 9. die oct. nat. Iohannis bapt.) Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda emlékezetül adja, hogy azt a pert, amelyet [Antal] kolozsmostori apát és a konvent folytat Tamásfalwa-i Gergely fia: György¹ ellen az ő halasztólevelük értelmében, az erdélyi káptalan idézőlevelében leírt ügyben Keresztelő Szent János születése ünnepének nyolcadán (júl. 1.) előtte, ratione

presentis exercitus versus partes Transalpinas contra Turcos instaurari Mihály-nap nyolcadára halasztja.

Papíron, amelynek jobb oldalán kis rész hiányzik, zárópecsét nyomával. Székely Nemzeti Múzeum, Barabás Samu gyűjteményének elpusztult okleveleiről készült mikrofilmek 33. (DF 291378.)

¹ A címzésben Gergely szerepel!

- 775 Júl. 9. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda azt a pert, amelyet Farkastelki Miklós leányai: Anna és Orsolya folytatnak Csfudri Miklós meg fiai: Miklós, Pál és Osvát, Balászfalvi Herbárt meg fiai: Pál, Mihály és János ellenében az ő halasztólevele értelmében az erdélyi káptalan recaptivációs és idézőlevelében leírt ügyben Keresztelő Szent János születése ünnepének nyolcadán (júl. 1.) előtte, a törökök ellen Havasalföldre indított hadjárat miatt Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – Z–W. IV. 317. (DL 62805. – Betleni cs., betleni.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 261., reg. (A kiadás alapján.)
- 776 Júl. 9. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda azt a pert, amelyet a dési bíró és esküdtek folytatnak Némai István fiai: László, Péter és Gergely, Mihály fia: Benedek, Mihály fia: Benedek(!), Miklós fia: László, László fiai: Miklós, Antal, Gergely, Mátyás és Péter, Mihály fiai: János és Albert, Gergely fia: Mihály, a mondott István fia: László fiai: Mátyás, Benedek és Jakab, valamint Márton és Péter, továbbá Kecseti Miklós fia: István meg fiai: Jakab és Péter, Losonci néhai László bán fiai: István és László, Dezső fia: néhai Miklós fiai: János és Dezső, néhai István fia: Miklós ellen az ő halasztólevele értelmében, a kolozsmonostori konvent recaptivációs és idézőlevelében leírt ügyben – a Belső-Szolnok megyei Beke és Somkút birtokok meg szántóföldek, kaszálók és erdők iktatásakor történt ellentmondás miatt – Keresztelő Szent János születése ünnepének nyolcadán (júl. 1.) előtte, a törökök ellen Havasalföldre indított hadjárat miatt Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – Z–W. IV. 318. (Dés város lt. 29. – DF 253325.) – Tört. Lapok I. 425., reg., júl. 2-i kelettel. (Uo.)
- 777 Júl. 9. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda azt a pert, amelyet Ősi Ivánka fia: György folytat Moci Barnabás fia: János ellenében az ő halasztólevele értelmében Keresztelő Szent János születése ünnepének nyolcadán (júl. 1.) előtte, a törökök ellen Havasalföldre indított hadjárat miatt Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – Wass oklt. 380. sz. (Wass cs. lt. 8-30. – DF 252931.)
- 778 Júl. 9. (in Hydvegh, f. IV. p. oct. Petri et Pauli) Maycha-i István és Ze[nthe]lsebeth(-i)¹ Imre honti (alispánok és a szolgabírák)¹ Zs.-hoz. Jún. 4-i parancsa (599) értelmében Keresztelő Szent János születése ünnepének 2. napján (jún. 25.) a megyébe kiküldött emberük mindenkitől, akitől kell és illik, megtudta, hogy minden a panasz szerint történt.
- Restaurált, hiányos papíron, öt záró gyűrűspecstét nyomával. DL 43711. (Múz. törzsanyag, Vétel Szilágyi Sándortól, 1883.)
- ¹ A „de” tollban maradt; az oklevelet meglehetősen gyakorlatlan kéz írta.
- 779 Júl. 10. (in Rosno partium nostrarum Transsilvanarum, f. V. a. Margarethe) Zs. Jakab mesterhez, a királyi különös jelenlét bíróságának diffinitor-ához és Mykohaza-i Simon fiához: Andráshoz, mostani, illetve a jövőbeli királyi jogüggyigazgatókhoz. Mivel másik levelével a Szlavóniában, Körös megyében

fekvő Welike királyi oppidum-ot az ottani castellum-mal meg birtokokkal, falvakkal, valamint összes haszonvételükkel és tartozékokkal, továbbá néhai Vadaz-i Farkas (dictus) Illés összes birtokát és falvát, birtokrészét és -jogait, különösen a Zaránd megyeieket, Maroth-i János (magn.) macsói bánnak meg fiának: Lászlónak adományozta örökre és minderre szavatosságot vállalt, ezért megparancsolja nekik, quatenus dum et quando aut quoque temporis in eventu per quempiam regnicolarum nostrarum ratione prescripti oppidi Welike et suarum pertinentiarum predictarum necnon portionum possessionariarum dicti condam Elie Farkas ac utilitatum earundem premissarum in toto vel in parte contra eosdem Iohannem banum et Ladislaum filium suum aut dictos eorum successores seu superstites aliqua litis materia mota fuerit et suscitata per ipsosque Iohannem banum et Ladislaum filium suum aut eorundem superstites fueritis requisiti et amoniti, extunc vos aut alter vestrum vigore presentium huiusmodi causam seu causas tamquam nostras proprias nostre maiestatis predictorumque nostrorum successorum nominibus et in personis procurare, sollicitare ac totis nisibus defendere debeatis. Máshogy tenni ne merjenek, a levelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról és a titkospecsét alatt: *Commissio propria domini regis.*

Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét darabjaival. DL 11918. (NRA 1521-6.) – Átírta Bátori István országbíró és erdélyi vajda, székelyispán 1489. nov. 8-i oklevelében. HDA Doc. med. varia 553. (korábban: NRA 1549-104.) (DF 219039.)

- 780 Júl. 10. (ex Zalka, f. VI. !/, die videlicet septem fratrum)¹ Bálint Zalka-i plébános és esperes emlékezetül adja, hogy Waya-i Mihály özvegye kérésére péntekre(!), a hét atyafi ünnepére megidézett Ewr-i Benedek (nob.) és Waya-i Mochar Pál (prov.) eskü alatt tett vallomása szerint Waya-i Mihály, András, Gergely és Vince (nob.) megosztottak, továbbá unam domum nobilitarem 64 forintra becsültek oly módon, hogy András, Gergely és Vince kötelesek az összeg felét Mihálynak egy adott határidőre kifizetni, azt azonban nem tudták, hogy a fizetés megtörtént-e vagy sem; ac de vinculo interiecto non recordantur. Tanúk: Zalka-i More Mátyás és Pezek-i Márton nemesek. Has litteras sigillo nostro vicearchidiaconatus usuali consignatas.

Papíron, a szöveg alatt ép nyolcszögletű gyűrűspecsét képével. DL 97057. (Vay cs., berkeszi.) – Bónis: Szentszéki reg. 269/2282. sz., júl. 11-i kelettel. (Üo.)

¹ Noha az oklevélben péntek szerepel, de ebben az évben az ünnep csütörtökre esett, mivel az ünnep napját kevésbé lehetett elrontani, ezért döntöttünk e nap mellett.

- 781 Júl. 10. (in ecclesia cathedrali Strigoniensi, indictione quinta, die Iovis, decima Iulii, hora vesperarum vel quasi) Zemerred-i Mihály (fia:) Balázs esztergomi egyházmegyei császári közjegyző bizonyítja, hogy megjelent előtte András artium liberalium magister, szepesi olvasókanonok és esztergomi kanonok, majd valamennyi, világi és egyházi perében –különösen az Wsfalva-i Jánossal foly-

tatottban – ügyvédjeiül vallotta Tolna-i Imrét, Zolium-i Ferencet, Egeed-i Gergelyt és Márton aléneklőt, esztergomi kanonokokat, továbbá Gáspár Fylka-i, Gáspár Eulenbach-i, János Odorino-i és János Sanctus Quirinus-i plébánosokat, Nysycz-i Fülöp és de villa Mathei Tangwardus (fia:) János presbitereket, Almas-i Péter, Sperendorff-i Maroldus (fia:) Pál, Wyfalu-i Miklós (fia:) Cristannus esztergomi és Wng-i Mátyás egri egyházmegyes klerikusokat, valamint magistros Iohannem de Scribanis, Michaellem nepotem eiusdem, Iohannem Helbing, Petrum Taack et Henricum Hubingk in Romana Curia procuratores. Tanúk: Márton aléneklő, Tompa Tamás és Egeed-i Gergely esztergomi kanonokok.

Hártyán, a szöveg alatt Szemerédi Mihály (fia:) Balázs császári közjegyző záradéka és jelvénye (képét lásd ZsO XII. 523. oldalán). Szepesi káptalan mlt. 11-3-47. (DF 272770.)

- 782 Júl. 10. (f. V. a. Margarethe) Pozsony város tanácsa előtt herr Stephan Batschan, phruenter czu Sant Lorenczen und herr Jacob Batschan, phruenter zu Sant Merthein, Jörg Turss, dy czeit unser mitgesworen burger und Niclas Umbundumb auch unser mitburger tanúsítják, hogy Thoman Waldner, unser genedigen fraun, der kunigin fleischhacker a maga és örökösei nevében, valamint Haynryczyn Pöllyn, der Syghartin stewfmutter előttük lemondtak dem erbern manne, Iohannes Öder, unserm mitgeswornem burger und Agnes, seinen eeleichen hausfraun javára egy szőlőről, amely gelegen auf der stat gepiet, unter dem Hiersman, ayntthalben neben des Hanns Rayhls und anderhalben des Öls weyngarten, valamennyi hasznával és jogával, azt Öder és felesége: Agnes teljes joggal birtokolhatják és azzal szabadon rendelkezhetnek.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 207. (DF 286772.) – Act. Prot. 213.

- 783 Júl. 10. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabini familiárishoz. Erélyesen cáfolja meg Zs. előtt azokat az ellenségei által terjesztett álhíreket, hogy a herceg békét akarna kötni velük. E híreszteléseknek az a célja, hogy Zs.-ot elfordítsák tőle és a segítségére küldendő sereg megindítását késleltessék. Nem akar több kifogást hallani a segítségnyújtás halogatásáról, mivel nem tudja már tovább magát megvédelmezni. Ha ilyen híresztelések Zs. udvarába jutnak, azonnal cselekedjen, és rögvest keressen fel Zs.-t. Tudassa, hogy (Zs. követe: Szászi János) veszprémi püspök tudtával a herceg ugyan folytatott szóbeli egyeztetést, de kizárólag azért, hogy időt nyerjen a birodalmi hadsereg megérkezéséig. A milánói hercegség megmaradása, amelyen a birodalom itáliai jogai és helyzete is áll, nem megállapodással, csak fegyverrel oldható meg. A herceg állhatatosan kitart Zs. hűségén, és állhatatosan, minden körülmények közepette várja segítségét. Ezt minden erejével sűrgesse, mivel a túlerő miatt a herceg helyzete napról napra romlik. Az ellenség Cremona vidékén elfoglalta Castelletto, Vidiceto, San Giovanni in Croce, valamint Casalmaggiore helységeket több más kisebb településsel együtt, és még többet fenyeget. De a herceg hisz a győzelemben, amely annál könnyebben lesz kivívható, minél hamarabb megérkeznek a birodalmi csapatok. A követ mindenképpen érjen el kézzelfogható eredményt. Noha az utóbbi napokban több levelet is írt, mégis szükségét látja, hogy újabb nunciusát küldje, mivel a helyzet megoldása nem tűrhet halasztást. E nuncius útján írásban számoljon be mindenről. – Osio II. 312. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, cancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 29/204. sz. (Uo.) – Óváry 105/362. sz. (Uo.)

784 Júl. 10. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabini és Federico Pezzi familiárisokhoz. Feltétlenül ismertessék Zs.-dal a szorult helyzetét, hogy sürgessék az igen-igen remélt hadi segítséget. Az ellenség ugyanis Cremona vidékén elfoglalta Castelletto, Vidiceto, San Giovanni in Croce, valamint Casalmaggiore helységeket több más kisebb településsel együtt, és még többet fenyeget. Ezért hívják fel a figyelmét, hogy a segítségnyújtása miért nem halasztható tovább. – Carteggio II. 29/205. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, cancelláriai fogalmazvány.)

* Júl. 11. Bálint szalkai plébános és esperes oklevele. – Bónis: Szentszéki reg. 269/2282. sz. – Az oklevél valószínűbb kelte: júl. 10. Lásd 780.

785 Júl. 11. Róma. Domokos (fia:) Pál győri kanonok (és komáromi főesperes) kéri a pápát, hogy adja neki a pápóci prépostságot – jövedelme évi 100 forint –, amely Molnári Péter (fia:) György halálával üresedett meg és amelyet Kelemen püspök rendelkezéséből már elnyert, nem véve figyelembe győri kanonokságát – jövedelme évi 30 forint –, főesperességét – jövedelme évi 10 forint – és a Szent Katalin-oltár igazgatóságát – jövedelme évi 10 forint. A mondott prépostság Ábrahám halálával vagy egy bizonyos Balázs (fia:) Gergely jogtalan birtoklása után üresedett meg, illetve a mondott Pál a prépostságot a főesperességgel együtt viselte egy éven át. – Bossányi Péter (fia:) Mátyás győri egyházmegyei presbiter kéri a pápát, hogy adja neki azt a győri kanonokságot, amely Ábrahám halálával, és az ottani örkanonokságot, amely Széleskúti (*de Seweskuth*)¹ Demeter halálával üresedett meg. A pápától ezekre már várományosi oklevéllel bír. – Lukács I. 950. sz. (Reg. suppl. vol. 218, fol. 106b.)

¹ Vö. C. Tóth–Horváth: Győri székeskáptalan 38.

786 Júl. 12.¹ Zs. emlékezetül adja, hogy amikor a főpapokkal és a bárókkal együtt Brassóban tartózkodott, színiük előtt Keresztényfalva oppiduma bírója, esküdtszékei és vénei elpanaszolták Brassó civitas polgárai és lakosai ellenében, hogy a brassóiak a felettük, a havasok között található magyarul Polyán, németül Au földjüket avagy sík mezőjüket hatalmasul elfoglalták és azt jelenleg is hasznukra fordítják, őket pedig ugyanebben megakadályozzák, az ő igen nagy kárukra, ezért igazságot kérnek. A jelen lévő brassóiak erre azt válaszolták, hogy a mező és környéke mindig is hozzájuk tartozott, és erről a környékbeli szomszédok egyértelmű és igaz felvilágosítást tudnak adni. Ezért Szentháromság vasárnapja előtti szombat (1427. jún. 14.) a főpapokkal, bírókkal, más ország-nagyokkal és a felekkel együtt személyesen felkereste a területet, és körbejárással, szemrevételezéssel és a szomszédok jelenlétében a birtok határainak felülvizsgálatával megállapította, hogy a mező a környező hegyekkel és erdőkkel inkább Brassóhoz mint Keresztényfalvához tartozik, továbbá mivel Brassónak az ellátásához szüksége is van erre a területre, Keresztényfalvának pedig nincs joga hozzá, és az ellátása is megoldható e nélkül, a főpapok és bárók tanácsából és egyetértésével az említett földet avagy mezőt és a szomszédos erdős hegyeket Brassó városnak ítéli, Keresztényfalva lakosainak pedig örök hallgatást parancsol. Privilegiumát magyar királyi függő kettőspecsétjével erősítette meg. *Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabienensis, aule nostre et reginalis maiestatum supremi cancellarii.* Méltóságsor: György esztergomi, János kalocsai, Doymus spalatói, András raguzai érsekek, a zárai érseki székhely üresedésben, János zágrábi, Dénes választott váradí, Balázs erdélyi, Rozgonyi Péter egri, Henrik pécsi, Kelemen győri, János veszprémi, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hinko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi, Tamás zenggi, János választott knini püspökök, a boszniai, traui, scardonai, sebenicói, nonai, makarskai, fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán, socer noster carissimus, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Maróti János és Lévai Cseh Péter macsói bán, a szörényi bánzás üresedésben, Ber-

zevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamási János vajda fia: László ajtónálló-, Bátori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok-, Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi ifjabb István pozsonyi ispán. Arenga. – Z.-W. IV. 319., júl. 12-ére javított kelettel. (Brassó város lt., Privilegia et instrumenta publica 69. – DF 246876.) – 19. sz.-i másolata: Brassói Evangélikus Egyházközség Lt., Diplo-matarii Josephi Franz Trausch, T. F. 76, pag. 80–82. (DF 286708.)

¹ Az eredeti oklevélben és a másolatában egyaránt *quarto Idus Iunii* szerepel, amely jún. 10., de mivel ez a szövegben szereplő jún. 14-hez képest korábbi, a dátum hibás. Ezért a hónap neve – a kiadásnak megfelelően – „Iulii” alakra javítandó.

- 787 Júl. 13. Buda. Zs. a győri káptalanhoz. Küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike vizsgálja ki Kapolcsi Mihály bakonybéli apát és atyafia: András fia: Antal meg Bertalan fia: László és György panaszát, amely szerint Ferenc crojai címzetes püspök, veszprémi segédpüspök és az almádi apátság kormányzójának officialisa: Pál meg Dénes sümegei várnagy a felsorolt familiárisaikkal és az almádi apátság jobbjáyaival a panaszosok kapolcsi házára törve különböző, részletesen felsorolt erőszakos cselekményeket követtek el – említve Zala megye tatolcai széke. Kijelölt királyi emberek: Gici Mihály fia: Domokos, Péter, Kapolcsi Kis Antal, György fia: Imre, Écsi [...] Osvát, Dénes fia: Ferenc, Tamás, Antal, Ábrahám fia: János és fia: Domokos. – Pannonh. rendt. VIII. 463. (Átírta a győri káptalan 1427. aug. 5-i jelentésében: 876. PFL 855, Konventi lt., Capsarium 52-Z2. – DF 207672.) – Pannonh. rendt. XII/B. 317., említés. (Uo.)
- 788 Júl. 13. (Bude, in Margarethe) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Keer-i Kewlche leánya: Margit (nob.) asszony – Ewr-i János fia: László felesége – nevében, hogy bizonyos, az Ung megyei Mathyuch birtokon lévő részét, amely pro centum florenis parvis, quemlibet florenum ad quadraginta octo denarios novos computando Bodfalw-i Bod László és felesége: Klára (nob.) asszony kezén van, vissza akarja váltani. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike szólítsa fel a mondottakat verbo nostro regio, hogy a fenti összegért a birtokrészt adják vissza az asszonynak, amennyiben erre nem hajlandók, tiltsa el őket a további használattól és termésének beszédésétől, majd idézze meg őket alkalmas időpontra a királyi jelenlet elé, közöttük függő per ne legyen akadály; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Michael de Tharnocz, Vallentinus de eadem, Blasius f. Cozme de Nynay, Petrus de Pynkocz.

Átírta a leleszi konvent 1427. júl. 20-i jelentéséből: 810. DL 73399. (Both cs.)

- 789 Júl. 13. (Bude, in Margarethe) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Tharnoch-i Miklós fia: Mihály meg¹ Márton, Kelemen és Bálint nevében, hogy Helmech-i András és Korlath fia: György nonnulla facta potentaria videlicet dampna et nocumenta eisdem intullissent potentia mediante az ő igen nagy kárakra, és mindezt vizsgálati oklevelekkel is bizonyítani tudják. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike idézze meg őket alkalmas időpontra a királyi jelenlet elé, közöttük függő per ne legyen akadály; a konvent pedig ugyanoda

tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Stephanus, Ladislaus dicti Somogy, Petrus Variu de Wr, Iacobus de Thegenye, Nicolaus de eadem.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-11. (DF 221796.) – A hátlapon a konvent 1427. júl. 20-i jelentésének fogalmazványja, amely szerint Ewr-i Somogy (*dictus*) László királyi ember Fábián mester, aljegyzőjük jelenlétében az apostolok szétoszlásának ünnepe utáni pénteken (júl. 18.) Andrást és Korrardus fia: Györgyöt Ketherden birtonkon lévő részükön megidézte Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára a királyi jelenlet elé.

¹ Utána kihúzva: *Andree et Georgii filiorum Sebastiani*.

- 790 Júl. 13. A pannonhalmi konvent előtt Dobói Vencel fia: Miklós pannonhalmi apát Sebesi Sinkát, Tótselymesi Apród Miklóst, Dobói János deákot, Bertalan fiait: Lászlót és Pétert, Egyed fiait: Miklóst és Mátyást, Dávidot, Jakabot, Nagyturina Nagy Fülöpöt, Kükemezei Bagos Demetert ügyvédjeiül vallja. – Pannonhalmi konv. II. 206. (DL 43712. – Múz. törzsanyag, Jankovich-gyűjt.) – Lev. Közl. 68. (1997) 61. (Uo.)
- 791 Júl. 13. A pannonhalmi konvent előtt Fricsi János Mocsolyai Jánost, Fricsi Istvánt, Dobói Dávidot, Mátyást, Kisfaludi Gombos Jánost és Sági Jánost ügyvédjeiül vallja. – Pannonhalmi konv. II. 207. (Bártfa város lt. 179. – DF 212859.) – Iványi: Bártfa 31/179. sz. (Uo.)
- 792 Júl. 13. Milánó. Enrico de Columberio, a milánói herceg udvarába küldött szavojai követ jelentése Amadeo szavojai herceghez. Egyebek mellett, részletesen ismertette a milánói herceggel folytatott tárgyalásait, Zs. (követei által képviselt) szándékáról is ír: Zs. azt akarja, hogy Szavója zavarja meg a békemegállapodást, mivel ez Zs. és a birodalom itáliai hatalmának romlására szolgál. Ezért Zs. elutasítja, hogy fegyverszünetet kössön Velencével. Enrico követ ellenvetése szerint mindez Lombardia és az egész kereszténység pusztulását, és a törökök megerősödését hozza magával, hacsak a (liga) Milánóval békét, illetve (Zs.) Velencével fegyverszünetet nem köt. – A levélmásolat hátoldalán Zs. (Szászi János) veszprémi püspökhöz szóló, máj. 31-i levelének másolata (573) található. – Lupi: Delle relazioni 311., reg. (Archivio di Stato di Firenze, Carte Stroziane CXIX., fol. 61r.; másolat.)
- 793 Júl. 14. (in Sarus, f. II. p. Margarete) Sagra-i Pooch fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Miklós Ciben-i esküdt – a bíró, az esküdtek, a polgárok és hospes-ek nevében – és bemutatta Zs. jún. 13-i oklevelét (654), majd a személyesen jelen lévő Kapi-i András mester fia: János (nob.) kérésére másolatban kiadják neki és pecsétjeik alatt megerősítik azt.
- Papíron, a hátlapján négy gyűrűspecsét nyomával. DL 64248. (Kapy cs.) – A hátlapon az oklevél szövegét író kézzel: *Copia litterarum regis super tributis exactione Iohanni de Kapy; felette egykorú kézzel: pro Cibiniensi*.
- 794 Júl. 15. (in div. apost.) Péter jászói prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük János mester, hospes et procurator civitatis Cassoviensis a város bírása, esküdtei, polgárai és egész universitas-a nevében és bemutatta Zs. 1426. febr. 10-i oklevelét (ZsO XIII. 120. sz.), kérve annak átírását. Privilé-

giumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg Kassa városa részére.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. Kassa város lt., Archivum secretum, Braxatio H-2. (DF 269439.) – A hátlapon közepén: *De cervisia triticaria*. – 16. század eleji rövid kivonata: Uo. Scheutzlich-féle inventárium (DF 287451.) fol. 22a.

- 795 Júl. 15. Cassano. Filippo Maria Visconti milánói herceg (Zs. követéhez: Szászi János) veszprémi püspökhöz. A Zs., az aragón király és közte zajló tárgyalások a püspök távollétében is folyhatnának. Kéri, hogy hazatérések Zs. ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatos parancslevelét Bartolomeo Moscanál hagyja, hogy amint Brunoro della Scala (birodalmi vikárius) visszatér erre a vidékre, kettejükkel együtt tárgyalhasson az aragón király követeivel, hogy a püspök visszatérését követően rögtön meg is tudjanak állapodni. – Osio II. 315. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 29/206. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 25., eml. (Osio után.)
- 796 Júl. 16. A csornai konvent Zs.-hoz. Júl. 7-i parancsa (761) értelmében kiküldték tanúbizonyosságukat, András deákat, karbeli klerikust, akinek jelenlétében Vadasfalvi József királyi ember júl. 13-án Sopron megyében vizsgálatot tartva megidézte Edvi Balázs fiát: Miklóst meg feleségét: Skolasztikát és fiát: Tamást a királyi jelenléte elé Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára, közöttük függő per nem lévén akadály. – Tört. Tár 1908. 570. (Guary cs. lt. 64. – DF 257324.)
- * Júl. 16. A kolozsmonostori konvent jelentése Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajdának a jan. 24-i meghagyására (92) elvégzett határjárásról. – Átírták a kolozsmonostori konvent oklevél előke-restetői 1679. dec. 1-jei oklevelükben. (DL 37210. – Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscalis lt. 22-37-B.) – Az oklevélben a konventi a határjárás időpontjának leírásakor az Ágota-nap helyett tévesen Margit-napot írtak. – Az oklevél helyes kelte 1427. febr. 8. Lásd 143.
- * Júl. 17. e. Zs. István rác despotához. Köszöni a kancellár útján küldött ajándékokat, stb. – Iorga: Notes et extraits II. 238., reg. – A keltezetlen regisztrummásolat valószínűbb kelte: 1422–1426 körül. Lásd ZsO IX. 1277. sz.
- 797 Júl. 17. (8. die f. V. a. Margarethe) A garamszentbenedeki konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy Szaniszló bozóki prépost részére szóló éves megbízása értelmében az abban megnevezett Pomagh-i János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Gergely frater presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők Margit-nap előtti csütörtökön (júl. 10.) kimenve Hont megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, vizsgálódva megtudták, hogy Chery-i László Szent Pál megterésének ünnepe (jan. 25.) körül a bozóki prépost Terpen birtokán lakó jobbágyát a birtokhoz tartozó erdőben favágás közepette találva tunica et palio ac femure et cingulo ac aliis bonis eiusdem erga ipsum repertis spoliasset nudumque in magno frigore abire permisisset; egy másik alkalommal, húsvét (ápr. 20.) körül pedig két jobbágyát ugyancsak a mondott erdőben találva szintén kirabolta és becsmérelte potentia mediante.

Papíron, zárópecsét darabjaival. Seilern cs. lt. 162. (DF 249211.)

- 798 Júl. 17. (f. V. a. Marie Magdalene) A váradi káptalan emlékezetül adja, hogy Wzfalwa-i néhai Jakab mester fia: Márton mesterkanonok személyesen eléjük jöve – a maga Pál fiai: Miklós, György és László, Quirinus fia: Lőrinc, továbbá Thamasfalva-i András meg fiai, az ő atyafiai és vérrokonai nevében – Olnod-i Zwdar (dictus) Benedek fiát: Jánost (egr.) – előttük szemtől-szemben találva – meg atyafiait a Sáros megyei Radoma és Kerekreeth birtokok jogtalan elfoglalva tartásától, illetve az e két birtokhoz tartozó más birtokaik és birtokrészeik bármilyen címen való maguk számára történő iktatásától és használatától eltiltja, egyúttal pedig ellent is mond lege regni requirente.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. Úsz cs. úszfalvi lt. 140-1. (DF 268420.) – A hátlapon a pecsét alatt: *magistri Martini*, alatta: *non*.

- 799 Júl. 17. Bruck. Bruck város levele Sopron városához. A rendkívüli tilalmat Raimund herceg parancsára rendelték el, és nem Illsung miatt. – Házi I/2. 335. (Sopron város lt. D 731. – DF 202365.)
- 800 Júl. 17. A nagyszombati számadáskönyv (*registrum maius*) bejegyzése. A városi urak, a tanács és a közösség (*gemeyn*) megkapta azt a 450 (*funifthalbe hundert*), illetve további 13 aranyforintot (*kamer gulden*), amelyet korábban Steffan von Woczen (nagyszombati esküdtpolgárnak) adtak át, illetve ezen felül 75 dénárt, 2600 pfenniget és 60 dénárt. – Fejérpataky: Számadáskönyvek 132. (Nagyszombat város lt., Rationes camarae – DF 279868., fol. 50a.) – Rábik: Mestská kniha 255/569. (Uo., fol. 51a.)
- 801 Júl. 17. A nagyszombati számadáskönyv (*registrum maius*) bejegyzése. Jacob von der Newstat, Niclos von Neytra és Czwyrr Hensil elszámoltak a városbíróknak és a tanácsnak 1426. Szent András-napkor (nov. 30.) beszédett gabonatzeddel. – Fejérpataky: Számadáskönyvek 133. (Nagyszombat város lt., Rationes camarae – DF 279868., fol. 53a.) – Rábik: Mestská kniha 262/585. (Uo., fol. 54a.)
- 802 Júl. 17. Cassano. Filippo Maria Visconti milánói herceg (Zs. követéhez: Szászi János) veszprémi püspökhöz. Vissza fog térni udvarába az az aragón király követe: Andreas Bivert, de már előre kért Zs. részéről egy a Zs., az aragón király és a milánói herceg között folytatandó tárgyalások módjáról, illetve tartalmáról szóló előzetes tájékoztatást, amelyet királyának tudna továbbítani, hogy annak szándékát is minél hamarabb pontosan tudhassa, és így meg tudjanak állapodni. Ezért kéri, hogy küldje el a kért írásbeli tájékoztatást az aragón követnek címezve, aki ma fog Milánóba érkezni, azzal a megjegyzéssel együtt, hogy az aragón király mindezt lehetőség szerint fogadja el. Továbbá biztassa az aragón követet, és kérje, hogy a milánói herceget és ügyét erősen ajánlja királya figyelmébe, ő maga pedig igyekezzen hamar, a további teendők felől teljesen tájékozottan visszatérni. – Osio II. 315. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 29/207. sz. (Uo.)
- 803 Júl. 18. (6. die Margarethe) A vasvári káptalan Garai Miklós nádorhoz. Júl. 2-i levele (739) értelmében [...] nádori emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, István karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők Margit-napon kiemelve a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt.

Két szélén hiányos papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 50429. (Horváth Tibor Antalgyűjt.)

- 804 Júl. 18. Fraknó. Fraknói Pál gróf levele Sopron városához. Kéri, hogy nagymartoni jobbágya ügyében a levél átadójának adjanak tájékoztatást. – Házi I/2. 356. (Sopron város lt. D 732. – DF 202366.)
- 805 Júl. 18. Róma. Arnheimi Hueven Goeswin orvos, zágrábi kanonok kéri a pápát, hogy adja neki azt a csázmai kanonokságot és főesperességet, amely Klokocsi Jakab (fia:) Detre megfosztásával üresedett meg és amelyért a pápai kúriában pereskedik, nem véve figyelembe különböző egyházi javadalmait, közöttük pécsi kanonokságát, pécsvári oltárigazgatóságát – ezek együttes jövedelme évi 30 márka –, illetve, hogy a mondott javadalmak együttesen nem viselhetők. – Lukinović VI. 236. (Reg. suppl. vol. 211, fol. 179.) – Lukcsics I. 951. sz. (Uo.)
- 806 Júl. 18. (f. VI. p. div. apost.) Pozsony város tanácsa előtt Leupold Byemer, unser mitburger kinyilvánítja, hogy annak a háznak a fele, amely gelegen in unser stat, neben des Ulreich Satlers haws und neben der Christen hof jogos anyai részként a mostohafiaié: Péteré és Pálé; a házat élete végéig ő birtokolja, halála után azonban az örökségrész számukra megnyílik; ha azonban még életében a mostohafiúk részét meg kívánná venni, azt a mások által is megfizetni kész összegért megvásárolhassa.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 208. (DF 286772.) – Act. Prot. 213.

- 807 Júl. 18. (f. VI. p. div. apost.) Bejegyzés Pozsony városkönyvében. Es ist fur uns kumen in offne schranne fur gericht dy ersam fraw Ursula maistrin Simonyn sneiderin und hat geruegt von iren und des Peters und Pauls, irer prüder stat auf ein halbtail eyns weyngarten, den der Haynreich Kursner, ir swager innhelt, gelegen auf der stat gepiet, an der Hohnay, neben des Philipp Tanners und des Mathes Mayndls weyngarten; als vormals auch ir muter, der Got genad und auch se mit dem rechten darczu gemelt und geruegt haben; also das noch erber burger des alden und des hewtrigen rates bekentnüss und noch voryehung, dy der obgenant Haynreich Kursner stez in der schranne und in dem rat getan hat. Dy vorgebant fraw Ursula an irer und irer prüder stat hat begangen und behalden alle recht zu demselben obgenanten halben weyngarten noch der stat recht, also beschaidenleich, das der egenant Haynreich Kursner schol denselben weyngarten gancz und gar innhaben und besiczen sein lebtag und noch seinem tod, so sol das vorbenant halbtail desselben weyngartens gevallen erbleichen an dy vorbenant fraw Ursula und an ire vorgebant prüder dasselbig zuhaben und besiczen, von in und iren erben geben, schaffen, machen, wem se wollen und domit zuthun und zulassen, als mit irem rechtem aigem erb an alle hindernuss und widerrede in kunfftigen czeiten.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 208. (DF 286772.) – Act. Prot. 214.

- 808 Júl. 19. Mezősomyló. Harapki Botos András és László krassói ispánok és a szolgabírák előtt Remetei István fiai: Imre (egr.), László, Miklós és Ferenc eltiltják Himfi Basit (egr.) attól, hogy elidegenítse birtokát Paskónak és Maroian-nak. – Pesty: Krassó III. 313. (DL 54571. – Kállay cs.)
- 809 Júl. 19. Mezősomyló. Harapki Botos András és László krassói ispánok és a szolgabírák előtt Remetei István fia: Imre (egr.) elmondta, hogy ő magához akarja váltani Himfi Basi (egr.) birtokát, amelyet ő 100 újforintért elzálogosított Paskó és atyafiai részére; az erre szánt pénzt bemutatva előtűk. – Pesty: Krassó III. 314. (DL 54572. – Kállay cs.)
- 810 Júl. 20. (3. die f. VI. p. div. apost.) Miklós leleszi prépost és a konvent Zs.-hoz. Júl. 13-i parancsa (788) értelmében Tharnoch-i Bálint királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Fábíán mester aljegyzőt, akik visszatérve elmondták, hogy ők az apostolok szétoszlásának ünnepe utáni pénteken (júl. 18.) kimentek Mathyuch/Mathywhc¹ birtokra, Bodfalws-i Bod László és felesége: Klára (nob.) lakhelyére, ahol személyesen ott találták Klára asszonyt, akit és általa távol lévő férjét, Lászlót felszólították királyi szóval, hogy a mondott 100 forintot, amelyért (Kéri) Margit (nob.) asszony a birtokrészét vissza akarja váltani, vegyék át, Klára asszony azonban elmondta, hogy ő férje nélkül nem tud válaszolni, ezért eltolták őket a birtokrész további használatától és egyúttal megidéztek őket Jakab-nap (júl. 25.) nyolcadára a királyi jelenlet elé, közöttük függő per nem lévén akadály.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 73399. (Both cs.)

¹ A hátlapi címzésben.

- 811 Júl. 20. Veszprém. Koltai Miklós veszprémi várnagy és alispán meg a szolgabírák Zs.-hoz. Tudja meg, hogy Mihály bakonybéli apát és konventje részére adott éves megbízása értelmében kiküldték maguk közül Gici Györgyöt, aki júl. 16-án kimenne a megyébe elvégezte a vizsgálatot, amely igazolta az apát panaszát: e szerint Essegvári Ferenc fia: Pál, Csékúti János fiai: László, Tamás és György, Korontáli Bereck és Sykes, Écsi Balázs és fia: György bogdányi offiálisok az apátság Zala megyei, Balaton környéki Borsod, Polyán, Ganna és Noszlop nevű birtokain élő jobbágyaival évek óta különféle bűnöket követnek el és károkat okoznak, sőt egy polányi jobbágyukat meg is ölték. – Pannonhalmi konv. II. 379. (PFL 860, Konventi lt., Capsarium 57-P2. – DF 207670.) – Tört. Tár 1903. 361. (Uo.) – Vö. a pannonhalmi konvent 1427. júl. 24-i jelentésével (824).
- 812 Júl. 20. Item David vector de Caschovia impignoravit terram arabilem sitam sub monte quercino Augustino Hanczs pro debitis suis anno M^o CCCC^o XXVII° dominica proxima ante Iacobi apostoli.
- Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 24a., 2. bejegyzés.
- 813 Júl. 20. (Dom. a. Magdalene) Pozsony város tanácsa előtt Hanns List és Mertein Spiegler, unsers rats mitgesworn burger kinyilvánítják, hogy előtűk Hanns Slosser, unser mitburger gemargengabt hat der Barbare, seiner eeleichen hausfraun, der ersamen frau Ursula Stiboryn von Pösing tachter hundert und

czwaynczig phunt news weiss gelts ungrischer münch und werung a házára, amely gelegen in der stat zu Prespurg ayntthalben des Peter Spandls und anderthalben zunechst ettwann der Haynrichin ledrerin haws, és minden meglévő és leendő vagyónára; az ajándékozás jótállói Hans Potendarffer und Mathes Mayndl, akik ugyanakkor hayratlewt gewesen sein und spruchlewt mit anderen erbern lewten und freunden zu paiden seitten.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 209. (DF 286772.) – Act. Prot. 214.

- 814 Júl. 20. Róma. Szerdahelyi Gergely (fia:) Jakab zágrábi kanonok kéri a pápát, hogy adja neki a kemléki főesperességet – jövedelme évi 20 márka –, amely Spither István halálával üresedett meg, nem véve figyelembe mondott kanonokságát és a zágrábi egyházmegyei szerdahelyi plébániáját – a kettő jövedelme évi 15 márka –, továbbá kérte, hogy a plébániát és a főesperességet 10 éven át együtt viselhesse. – Lukinović VI. 237. (Reg. suppl. vol. 214, fol. 178.) – Lukcsics I. 952. sz. (Uo.)
- 815 Júl. 21. Cassano. Filippo Maria Visconti milánói herceg Marsilio da Carrarához. Megkapta levelét, és meghallgatta familiárisát is, aki a levelét hozta. Köszöni tudósítását. A familiárisa által előadott kérésnek megfelelően a mellékelt levelet írta Zs.-hoz (lásd 816), ajánlva, hogy Zs. Lombardiában bízson rá méltó feladatot. – Osio II. 317. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 29/208. sz., eltérő incipittel, de teljesen egyező tartalommal. (Uo.)
- 816 Júl. 21. Cassano. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz. Marsilio da Carrarát, aki a birodalom és Zs. hűségese szervitora, Zs. megkülönböztetett figyelmébe ajánlja, hogy bátran bízson rá méltó feladatot a közös ellenség és a birodalom lázadói ellen. – Osio II. 316. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 30/209. sz. (Uo.)
- 817 Júl. 21. Cassano. Filippo Maria Visconti milánói herceg (Zs. követéhez: Szászi János) János veszprémi püspökhöz. Járjon közbe Zs.-nál Marsilio da Carrara érdekében, és ajánlja őt Zs. figyelmébe, mivel a birodalom és Zs. hűségese szervitora, hogy bátran bízson rá méltó feladatot Lombardiában a közös ellenség és a birodalom lázadói ellen. – Carteggio II. 30/210. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.)
- 818 Júl. 22. Firenze. Instrukció a Zs. udvarába küldendő firenzei követek: Piero Guiccardini és Luca degli Albizzi részére. Köszönik meg Zs.-nak, hogy Firenze korábbi követeit: Rinaldo degli Albizzi lovagot és Nello di Giulianót kedvesen fogadta, és Zs. saját követeinek: Miklós kánonjogi doktornak, ill. Budai Noffri Jánosnak, valamint legutóbb (Firenzei) Konrád váradi (nagy)prépostnak a Firenzét is magában foglaló liga és a milánói herceg közötti viszony, és az itáliai béke helyreállítása érdekében végzett munkáját. Felsorolva a milánói herceggel kötött fegyverszünet és annak megszegése óta történeteket és ismertetve a hadihelyzetet, igazolják Zs. előtt Firenze és Velence eljárásának jogosságát a milánói herceg ellen, hangsúlyozva a liga tagjainak jó szándékát, a háborús erőfölényük ellenére is. A velenceiek kérésére hozzák szóba Zs. előtt a Velencevel kötendő béke kérdését. Ha ilyen irányú tárgyalásokba bocsátkoznak, mutassanak rá, hogy Zs. számára milyen hasznos lehetne Velence támogatása a török ellen. Mindazt, amit Zs. parancsára Paolo Richoldo fia: Richoldo firenzei polgár révén a Zs. által a liga és a milánói herceg közötti tárgyalások tervéről és más dolgokról tudattak velük, Zs. követeinek választ adtak, és Zs. szolgálattevőinek: a nemes Filippo és Lorenzo Scolarinak is írtak. Zs. felajánlását, hogy közvetít a milánói herceg és a liga közötti béke kérdésében, Firenze hűségének és készségességének hangsúlyozása mellett utasítsák el, hivatkozva Zs. távolságára és a törökkel folytatott harca miatti lekötöttségére, de javasolják,

hogy az erről Itáliában folytatandó tárgyalások vezetését Zs. pártatlan bíróságra bízva. Az útközben vagy Zs. udvarában található bárókat idővesztés nélkül keressék fel és ajánlják Firenzét jóindulatukba, ismertetve előtük az itáliai helyzetet, és szükség esetén a fentebb kifejtett ügyekben tárgyaljanak is velük. Bátorítsák szeretett polgártársaikat: Filippo és Lorenzo Sclarit, hogy Zs. kegyében megmaradva és a nagyságos Orozai Pipo nyomdokaiba lépve, a pátriájuk iránti kötelességükhöz híven levélben tájékoztassák minden hírről Firenzét. Őket hangsúlyosan ajánlják Zs. figyelmébe, ecsetelve kiválóságukat, hűségüket és Ozorai Pipo érdemeit. Ajánlják Zs. kegyelmébe Giovanni Buondelmonte kalocsai érseket is. Hozzák szóba, hogy a (budai firenzei kereskedő): Bernardo de Sandro Talani rágalmazás miatt szenvedett kárt, és kérik, hogy elkobzott javait: pénzt, ezüstjét, posztóját és többi árúját visszakaphassa. Zs. figyelmébe ajánlják továbbá Gianozzo di Giovanni Cavalcanti, Filippo da Palagio, Tommaso Corsi, Antonio di Piero di Fronte és más, Zs. királyságában tevékenykedő firenzei polgárokat is, akiket mostanáig Zs. pártolt. – Simonyi: Flórenczi okmánytár I. 752–783., teljes szövegű másolat. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Legazioni e commissarie, missive e responsive, filza 7. fol. 76t.) – Lupi: Delle relazioni 265., reg., csak a külpolitikai vonatkozásokról. (Jelzet nélkül.) – DRTA X. 108. (Lupi alapján.) – Archivio IV. 206., csak a Scolari-rokonságra vonatkozó részlet. (Jelzet nélkül.) – Prajda: Egy firenzei követjárás 8., eml. (Archivio után.) – Iorga: Notes et extraits II. 238., reg., csak a kereskedelmi kapcsolatokról szóló rész, a külpolitikai tárgyalások említése nélkül. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive, reg. 7. fol. 80–81.)

- 819 Júl. 23. Róma. Gatalóci Mátyás zágrábi prépost szabad gyóntatóválasztási kérelmét újból regisztrálják (vö. 608). – Lukinović VI. 237. (Reg. suppl. vol. 214, fol. 200b.) – Lukcsics I. 953. sz. (Uo.)
- 820 Júl. 23. Róma. A váradi káptalan kéri a pápát, hogy erősítse meg a kanonokok szabad végrendelkezési jogát, amelyet András váradi püspök nyertek el és Zs. is megerősítette. Továbbá kéri, hogy a kanonokok halála után a jövedelmeik még 32 napig az elhunytat illessék, a familiárisai és szolgálói pedig még a káptalan engedélyével a házában maradhassanak. – Lukcsics I. 954. sz. (Reg. suppl. vol. 214, fol. 215b.)
- 821 Júl. 23. Róma. V. Márton pápa felmenti Gatalóci Mátyás zágrábi prépostot az irregularitas alól, amelyet azzal vont magára, hogy Zs. kancelláriájában dolgozott. – Lukinović VI. 238. (Reg. Lat. vol. 274, fol. 312.) – Lukcsics I. 955. sz. (Uo.) – Bónis: Szentszéki reg. 269/2281. sz. (Lukcsics után.)
- 822 Júl. 23. (decimo Kal. Aug.) Dionisius, de cuius persona alias fuerat auctoritate apostolica provisum ecclesie Boznensi, fuit absolutus a vinculo, quo eidem ecclesie tenebatur de persona dicti Dionysii, fuit provisum ecclesie Varadiensi vacanti per obitum domini Iohannis ultimi episcopi Varadiensis.

A döntésről szóló konzisztórium-i jegyzőkönyvi bejegyzés 18. századi másolata. Archivio concistoriale, Acta misc. vol. 1, fol. 177b. (DF 288871.) – A pápa erről levelet (bullát) küldött a káptalannak, a klerikusoknak és világiaknak, Várad egyházainak és városának, a kalocsai érseknek és Zs. királynak. – Lukcsics I. 956. sz. (Reg. Lat. vol. 267, fol. 309.)

- 823 Júl. 24. (in vig. Iacobi) A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy Thewk-i Bene fia: néhai László fia: Miklós önként a következő bevallást tette: bizonyos nehézségei miatt a Doboka megyei AlsoThewk birtokon lévő részeit, amelyek őt solum et precise illetik, Thewk-i Istvánnak meg frater-einek: Mátnának és Gergelynek 20 újforintért, amely összegért bármikor visszaválthatja,

expeditoria cautione in se assumpta pignori obligasset nostrique impignoravit in presentia.

Átírta a kolozsmonostori konvent 1520. máj. 23-i oklevelében. Jósika cs. hitbizományi lt., Oklevelek 18. (DF 257568.)

824 Júl. 24. A pannonhalmi konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy Mihály bakonybéli apát és konventje részére adott éves megbízása értelmében az abban megnevezett Gici Balázs királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Gergely frater papot, akik júl. 18-án kimenne Veszprém megyébe elvégezték a vizsgálatot, amely igazolta az apát panaszát: e szerint Essegvári Ferenc fia: Pál, Csékúti János fia: László, Tamás és György, Korontáli Bereck és *Sykes*, Écsi Balázs és fia: György bogdányi officialisok az apátság Zala megyei, Balaton környéki Borsod, Polyán, Ganna és Noszlop nevű birtokain élő jobbágyaival szemben évek óta különféle bűnöket követnek el és károkat okoznak, sőt egy polányi jobbágyukat meg is ölték. – Pannonhalmi konv. II. 208. (PFL 861, Konventi lt., Capsarium 57-Q2. – DF 207671.) – Vö. Veszprém megye 1427. júl. 20-i jelentésével (811).

825 Júl. 25. (Bude, in Iacobi) Zs. a pozsonyi konventhez. Elmondták neki Magyar-i Miklós fia: László és frater-e: Miklós fia: Márton nevében, hogy ők a Pozsony megyei Kapolna birtok a parte inferiori fekvő részébe, amely őket zálog címén illeti meg, jogosan be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba, majd iktassa részükre az őket illető címen, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Andreas f. Petri de Gersoka, Nicolaus f. Gasparis de Gomba, Georgius f. Iacobi de Ilka, Michael, Stephanus de Reche.

Átírt a pozsonyi káptalan 1427. aug. 30-i privilégiumában: 943. DL 11919. (Archivum regni, Különböző állagok.)

826 Júl. 25. Stephanus de Rozgon inter ceteros honores comes Themesiensis sibi dilectis Thome filio Andree de Sadan vicecomiti et castellano nostro Themesyensi ac iudicibus nobilium [ipsius comitatus], salutem cum dilectione. Quia honorabilem virum Ladislaum filium Daan de [Doboz]¹ ecclesie Chanadiensis canonicum, qui potius in iamdicta ecclesia Deum pro nobis exorare debeat, quam exercituare a presenti exercitu generali cum uno familiari ipsius duximus supportatum; idcirco harum serie vestris dilectionibus supradictis firmiter committimus et omnino aliud habere nolentes mandamus, quatenus prefatum dominum Ladislaum canonicum cum suo famuliari(!) ipsi non ingressionis presentis exercitus generalis in persona rebusque et bonis ac portionibus possessionariis in nullo modo impedire, molestare, perturbare seu quovis alio modo dampnificare presummatis. Presentes vero perlectas reddite presentanti. Datum in descensu nostro campestri prope Sebes, in festo Beati Iacobi apostoli, anno Domini M^o CCCC^o XXVII°.

Tintafoltos papíron, a szöveg alatt papírfelzetes pecséttel. Pécsi Püspöki Lt., Klimó-gyűjtemény 136. (DF 285879.) – Hibásan, sok hiánnyal kiadta: Fejér X/6. 905. (Ex archivo.)

¹ Vö. DF 285880. (1429. okt. 13.)

- 827 Júl. 25. (in antiquo Zolio, f. VI., in Iacobi) Pelsewcz-i néhai nádor fia: Bubek Miklós királynéi tárnokmester emlékezetül adja, hogy megjelent előtte személyesen providus Nicolaus Multrar (dictus) de Galicz alias Zakolcza concivis Crempniciensis a város bírása, esküdtei és az egész communitas, nevében és bemutatta Zs. 1426. jan. 19-i oklevelét (ZsO XIII. 59. sz.), majd kérésére ezt, miután meggyőződött hitelességéről, átírja quoad omnes ipsarum continentias, articulos et clausulas in hiis potissime, que predictorum bonorum et proborum virorum Crempniciensium honestatis et bone fame conservationi approbare dinoscuntur, presentis scripti patrocínio approbantes confirmamus, ratificamus et duximus perpetuo confirmandas manifeste affirmando in fidem et testimonium omnium premissorum. A privilégiumát autentikus pecsétje ráfüggesztésével erősítette meg részükre uberiorem honoris sui ad securitatem et iuris defensionem.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. Körmöcbánya város Lt., Körmöcbánya város tanácsa, Oklevelek és levelek 1-25-1-8. (DF 249971.) – A hátlapon közepén: *Littera civitatis* (más kézzel:) *Super facto Nicolai Multrar civis Crempniciensis*, (későbbi, kora újkori kézzel:) *ubi sententia quam librum eiusdem civitatis prolata, maturiori prehabita deliberatione in perpetuum reprobat est.*

- 828 Júl. 25. (in Iacobi) Bononia-i Miklós garamszentbenedeki apát és a konvent emlékezetül adja, hogy a Kysper civitas alatti ércolvasztó kohójuk melletti (prope gansam seu conflatorium nostrum) malmukat Kysper-i Pausman (dict.) Jakabnak (prov.) a data presentium per anni curriculum adják használatra mindenféle cenzus nélkül, és mivel a malom jobbára romos és elhagyatott, helyreállítására 16 százdénáros forintot in adiutorium et subsidium biztosítanak, oly módon, hogy Jakab in omnibus necessariis ipsum molendinum cum duobus molaribus currentibus et maleo vulgo pocher nuncupato et stubam mala ligna de eidem eiciendo et novis lignis pro eisdem locando aliisque in omnibus predictum molendinum et stubam bene et realiter reedificare et reformare debeat et teneatur, és ha mindezt elmulasztaná, akkor a saját költségén és munkájával kell elvégeznie és a fenti összeget is visszatérítenie. A helyreállítási munkák elvégzését követően és az egy év leteltével a malmot számára pro condigno pretio et censu annuali servare et uti promittimus jelen oklevelük által.

Papíron, hátlapra nyomott töredékes, átütő foltú kerekpecséttel. Esztergomi székesfőkap-talan mlt., Acta radicalia 1-4-5. (DF 238450.)

- 829 Júl. 25. A zabori konvent emlékezetül adja, hogy Zs. jún. 4-i parancsa (601) értelmében kiküldte tanúbizonyságát, András frater presbitert, akinek jelenlétében Kürti Péter királyi ember júl. 11-én bevezette (Kápi) Pált, Pétert, Lászlót és Miklóst Káp birtok felébe, majd iktatta részükre az őket il-

lető jogon örök birtoklásra a törvényes ideig a helyszínen maradvá. – Motesiczky oklt. 201. (DL 62577. – Motesiczky cs.)

- 830 Júl. 26. (in Anne) A győri káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Ewrken-i István fia: Miklós – nunc in villa Loazpatana vocata resydens – és a következő bevallást tette: jóllehet néhai Gych-i Miklós fia: Péter quandam sessionem suam penes sessionem Georgii dicti Nemes in dicta Gych habitam 14 hold szántófölddel és a Kerekreth nevű réttel meg más haszonvételeivel – egy másik oklevél értelmében – 12 centenarius forintért neki elzálogosította, mégis mivel a mondott Gych-i Gergely fia: Nemes (dictus) György, akire a telek haszonvételeivel együtt iure successorio szállt, a fentebbi összeget teljesen kifizette, visszaadja neki a telket és haszonvételeit, a zálogosítólevelet pedig érvényteleníti. – A szöveg alatt jobbról: Georgio de propria r(elatoria).¹

Foltos papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 86304. (Ostffy cs.)

¹ Az „r” betű felett rövidítésjel.

- 831 Júl. 26. Fraknó. Fraknói Pál gróf levele Sopron városához. Adjanak tanácsot, mit kell tennie Fraknói Vilmos gróf ügyében. – Házi I/2. 337. (Sopron város lt. D 733. – DF 202367.)

- 832 Júl. 26. Róma. V. Márton pápa engedélyezi Dénes váradi választott püspöknek, hogy a római Kúrián kívül is felszenteltethesse magát. – Lukcsics I. 957. sz. (Reg. Lat. vol. 272, fol. 137b.)

- 833 Júl. 27. (in descensu nostro campestri secus fluvium Chorna vocatum partium nostrarum Transalpinarum, dom. p. Anne) Zs. emlékezetül adja, hogy Thamyas-i néhai János (magn.) erdélyi vajda és ajtónállómester¹ fiai: Lászlónak és Henriknek (magn.) hűséges szolgálataik fejében, amelyeket a iuventutis ipsorum gadibus usque presentem provectam et adultam ipsorum etatem preclare fidelitatis constantia presigniti in cunctis nostris et regnorum nostrorum predictorum agendis, sicuti prosperis sic et adversis, lateri nostre maiestatis continue adherendo, rebus et personis eorum pro nostri honoris exaltatione non parcendo maiestatis nostre taliter et adeo complacere studerunt(!) et prodesse fervido eorum nisu et toto posse, quod noster regius animus in ilaritate desiderabili sepissime convenit,² pretextu quorum volentes ipsos favoris nostri benivolentia aliquantisper consolari, a Veszprém megyei Izgryn lakatlan prédiumban, ahol Péter apostolnak szentelt egyház áll és – az általánosságában felsorolt – tartozékaiban esetlegesen lévő királyi jogot ex certa nostra scientia adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra, salvo iure alieno. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. Arenga.

Átírta Zs. 1429. júl. 27-i privilegiumában, amely szerint *moderno secreto sigillo nostro* volt megerősítve. DL 88039. (Esterházy cs. hercegi ágának lt., Rep. 35-B-30-NB2.)

¹ Így az eredetiben, valójában a fiai voltak azok. ² Az eredetiben: *convenit*.

- 834 Júl. 27. Buda. Zs. Szabolcs megye hatóságához. Küldjék ki emberüket, aki vizsgálja ki Pazonyi Dénes fia: Mátyás, Barnabás és Gergely meg Benedek fia: Bereck és János panaszát, amely szerint Szakolyi Imre fia: János bántalmazta Pazonyi birtokon lakó jobbágyukat, minderről tegyenek neki jelentést. – Zichy VIII. 331. (Átírta Szabolcs megye 1427. dec. 6-i jelentésében: 1240. DL 80134. – Zichy cs., zsélyi 218-56.) – Szabolcs II. 395. sz. (Uo.) – Baán: Jákey 4., reg. (Uo.)
- 835 Júl. 27. (dom. p. Anne) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük személyesen Chornawada-i István fia: György fia: Grisogonus presbiter (honorabilis vir) – a maga meg patrueles testvére: a mondott Chornawada-i István fia: Péter meg fia: László, az ő nepos-a nevében levél nélkül, de terhükkel és szavatossággal – és a következő bevallást tette: ők consideratis multiplicibus servitorum generibus Andree Magni de Fornas, familiaris ipsorum per eundem ipsis usque modo impens[is et] in futurum impendendis a Bereg megyében a Ticye folyó mellett fekvő Harabor birtokon három jobbágytelket, amelyek in linea eiusdem a dicto fluvio Ticye protensa in fine eiusdem lineae versus possessionem Wary nominatam protacta penes se se locatas valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal a mondott Magnus Andrásnak meg örököseinek adják örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. A privilégiumukat alphabetoque intercisas pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Hártyán, kiemelt díszített kezdő O betűvel, a pecsét befüggesztésének helyével, alul ABC chirographummal. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-7. (DF 221698.)

- 836 Júl. 28. (15. die f. II. p. Margarethe) A zalai konvent emlékezetül adja, hogy Zs. jún. 8-i parancsa (636) értelmében Pethry-i Péter királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, László fratert, monostoruk perjelét, akik visszatérve elmondták, hogy ők Margit-nap utáni hétfőn (júl. 14.) kimentek Rezy vár és tartozékai területére, ahol a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette (Gersei) Lászlót, Pethew-t és Dénest a Zala megyei Rezy vár, Keztel oppidum meg Rezy, Syd, Falud és Tholmad – meg az ott szedett vám – birtokába, valamint az ottani egyházak kegyúri jogába, továbbá *Zywnewnfeld* prédiium birtokába, majd iktatta részükre valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal királyi adomány címén örök birtoklásra. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Hártyán, selymezsínóron függőpecséttel. DL 92724. (Festetics cs. lt., Zala 95.) – Átírta Zs. 1429. ápr. 3-i privilégiumában. DL 102971. (Batthyány cs. lt., Illésházy cs.)

- 837 Júl. 28. (in Sarus, f. II. p. Iacobi) Sigra-i Poch fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János (magn.) főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Sowa-i Sos Péter (nob.) meg fia: György – a maguk, valamint frater-eik: István, Simon, Péter és Miklós, továbbá György fia: Imre nevében – és tiltakoztak az ellen, hogy – mint megtudták – Sowa-i Sos László pozsonyi prépost és Miklós quoddam unum patibu-

lum in terra prefatorum Petri Sos, Georgii, Simonis, Nicolai, Stephani, Emerici in metis possessionis ipsorum Janusfalwa habita et existentiam, quam ipsis ex communi divisione cessisset, erigere et erigi facere nitentur az ő nagy kárukra, ezért őket egyúttal eltiltják a patibulum felállításától és ellentmondanak nekik lege regni requirente.

Papíron, a hátlapján öt gyűrűspecst darabjaival. DL 57592. (Soós cs.)

- 838 Júl. 28. (in Sarus, f. II. a. ad vinc. Petri) Sygra-i Poch fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János (magn.) főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékeztül adja, Miklós fia: Balázs Vyvar-i várnagy ad nostram personaliter veniendo presentiam nobis et assessoribus nostris nobilibus provincie dicti comitatus – a maga meg Bayor-i Miklós fiai: Pál és Just, valamint Miklós özvegye (nob.) nevében – és tiltakozott az ellen, hogy a mondottak testvére: Antal Margit-nap előtti szombaton (júl. 12.) in prato suo colligendo fena inportare fecisset, Zacharias, Lucas filii Philiphi de eadem Bayor armatis manibus et potentiariis in ipsum irruentes, ibidem nece miserabili interemissent fratre ipsorum existente potentia mediante in preiudicium ipsorum valde magnum et lamentabili, que premissa Iohannes de Synefew, Iacobus de Olsavicza duo ex nobis iudicibus a nobilibus et ignobilibus dicti comitatus hominibus, vicinis et cometaneis suo modo inquirendo nobis in sede nostra iudiciaria recitavit ac predicti assessores nostri nobiles provincie universe universaliter et singuli singulariter premissa suo modo per eosdem Zachariam et Lucam facta fuisse et certitudo veritatis ipsis plenarie evidenter constare affirmarunt. Mindezek után Balázs a maga meg a többiek nevében a jelen levél kiállítását kérte a fentiekről, amelyet teljesítettek communi iustitia suadente.

Papíron, hátlapján egy gyűrűspecst darabjával, kettőnek nyomával. DL 103184. (Bathány cs. lt., Bajomi cs.) – A hátlapon alul: *inquisitio Bayor; tenetur C.* – Ugyanezen a jelzeten egy teljesen elázott és olvashatatlan oklevéltöredék is található.

- 839 Júl. 28. Velence. A velencei szenátus határozata. A náluk tartózkodó firenzei követ: Giuliano Davanzati tájékoztatta őket, hogy Firenzébe érkezett Zs.-nak a pápához küldött követe: Firenzei Konrád váradi (nagy)prépost, és felajánlotta, hogy Zs. közvetítene Filippo Maria Visconti milánói herceg és az ellene harcoló liga között. A firenzeiek akkorra ígérték választ, amikor a követ Rómából visszafelé ismét visszatér hozzájuk. Ezért városa nevében kérdezi, hogyan válaszoljanak. A szenátus szerint mivel a firenzeiek ismerik az ajánlat részleteit, válaszoljanak legjobb belátásuk szerint, ezzel egyet fognak érteni. – A szavazás eredménye: *De parte omnes alii, de non 0, non sinceri 2.* – DRTA X. 15., 2. jegyzet. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 68v.)
- 840 Júl. 29. Az aradi káptalan emlékeztül adja, hogy Zs. jún. 16-i parancsa (661) értelmében kiküldték tanúbizonyságukat, Péter karbeli presbitert, akinek jelenlétében Vásári Barnabás királyi ember júl. 15-én ellentmondás nélkül bevezette (Losonci Bánfi) Zsigmondot Meszt birtokba, majd iktatta részére királyi adomány címén. A privilégiumukat pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. *Datum per manus magistri Iohannis lectoris et concanonici nostri.* Méltóságosor: Pál örkanonok, Ágos-

ton, Nováki Tamás, Kovászi Benedek és Baranyai János kanonokok. – Bánffy I. 585. (Átírta Hédervári Lőrinc nádor 1440. jan. 8-i oklevelében. DL 98136. – Tabula provincialis, Acta post advocatos 35-41.) – Juhász: Aradi regeszták 25/242. sz.

- 841 Júl. 29. A csanádi káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. máj. 26-i parancsa (562) értelmében kiküldték tanúbizonyságukat, Lukács karbeli presbitert, a Szent Orsolya-oltár igazgatóját, akinek jelenlétében a királyi kúriából külön kirendelt Fornasi Vid királyi udvari familiáris, valamint Taddi Páncél Miklós Csanád, Dédi Péter Temes és Berendi Bak Mihály Krassó megyei királyi emberek jún. 15-én bevezették Nagymihályi Albert vránai perjelt meg fiait: Lászlót és Györgyöt a Csanád megyei Nagylak meg tartozékai: Palota, Mezőhegyes, Rétkert, Tamásháza, Kenéz, valamint Derekegyház, Acsa és Füged prédiomok, továbbá a Krassó megyei Szentgyörgy, a ottani vám és castellum, Álcsi, Kerepce, Podversa, Dupolc, Vát, Köles, Ráróssziget, Nagybélszeg, Kisdéd, Bélszeg meg más, a Krassó és Vitelnik folyók közötti falvak, továbbá a Temes megyei Alsó- és Felsőigazó, valamint az adománylevélben fel nem sorolt, de a jelentésben feltüntetett ezekhez tartozó birtokrészek és prédiomok – amelyek néhai Nagylaki Jánki Jánosé voltak – birtokába, majd – kivéve Sitte, Garáb és mindkét Igréci birtokokat – ellentmondás nélkül iktatták részükre királyi új adomány címen örök birtoklásra. *Datum per manus magistri Mathie lectoris et canonicus nostri*. Méltóságos: Benedek prépost, István éneklőkanonok, Albert temesi, Miklós aradi, Péter marosontúli, Miklós torontáli, Benedek sebesi és László krassói főesperesek. – Sztáray II. 260. (DL 85722. – Sztáray cs.) – Pesty: Krassó III. 314. (Uo.) – Átírta Zs. 1428. febr. 14-i privilegiumában. DL 11711. (NRA 1549-99.)
- 842 Júl. 29. Zágráb. János deák, János zágrábi püspök rakonoki officiálisa, zágrábmezei comes és Pedk fia: István zágrábmezei comes terrestris emlékezetül adják, hogy Mlakai János fia: Péter nobilis castrensis Mlakai György fia: Péter és Márk fia: Mátyás nobiles castrenses kérésére bemutatta János zágrábi comes 1343. febr. 26-i oklevelét (Anjou okl. XXVII. 75. sz.), amelyet a felperesek, a mondott Péter és Mátyás kérésére átírnak. Az oklevelet János comes pecsétjének ráfüggesztésével privilegiális formában állították ki részükre. – Laszowski I. 210. (A. HAZU D-IV-16. – DF 230387.) – Isprave 366/1734. sz. (Uo.)
- 843 Júl. 29. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg (Zs. követéhez: Szászi János veszprémi püspökhöz és Brunoro della Scala (birodalmi vikáriushoz). Ígéreteik és kijelentéseik ellenére a megígért haderő egyáltalán nem érkezett meg. Mellékelten küldi familiárisa: Pietro Gambaloita számára a minap küldött levelét, amelyben a segítségnyújtás halogatásáról ír. Keservesen panaszkodik Zs. be nem váltott ígéretei miatt: ha minden elvész, hiába jön már a birodalmi haderő, sem a Római Birodalomnak, sem neki semmit sem fog érni. Sürgeti őket, hogy hassanak oda, ha egyáltalán akarnak számára nyújtani segítséget, akkor azt azonnal küldjék, mielőtt minden elvész, és a birodalom hatalma is megsemmisül Itáliában, ezért pedig őket fogja a halogatások miatt terhelni a felelősség. Azonnal hassanak oda, hogy Zs.-tól segítséget kapjon vagy adja világosan tudtára, ha Zs. nem akar vagy egyáltalán nem tud segítséget nyújtani neki. Minderről a lehető leggyorsabban tájékoztassák, és ne járassák vele tovább a bolondját. – Osio II. 318. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai foglalmazvány.) – Carteggio II. 30/211. sz. (Uo.) – Óvály 105/363. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 25., eml. (Osio után.)
- 844 Júl. 31. e. Filippo Maria Visconti milánói herceg kancelláriájának¹ keltezetlen feljegyzése a herceg 1427. júl. 31-i ígérvényeinek (lásd 852–854), ill. Zs. megbízottjai: (Szászi János veszprémi püspök, illetve Brunoro della Scala birodalmi vikárius) kiállítandó viszontígérvényeinek (lásd 855–856) tartalmáról. 1. Abban a hercegi ígérvényben, hogy a herceg nem köt békét (a velenceiekkel), kivéve az országa elvesztésének nyilvánvaló veszélyhelyzetét, mondván, hogy ha a herceg nem lát más

módot országa megmentésére és a birodalom jogainak megőrzésére vonatkozó esetleges megálapodás megtartásának kötelezettsége ellenére kénytelen cselekedni, szerepeljen úgy, hogy „amennyiben a herceg megmarad köteles hűségében”. 2. A (birodalmi) segélyhadakról, Asti városáról, stb. szóló levelekből hagyják ki a béke kérdését és Astit, elég, ha ezek külön iratban szerepelnek, viszont világosan rögzítve legyen, hogy Zs. köteles legalább 8000 zsoldost 1427. szept. 8-ra Zágrába küldeni, akik azután Lombardiába vonuljanak, és Zs. maga is jön legkésőbb (1428.) tavasszal. 3. Asti városának visszaszolgáltatásáról készüljön egy külön ígérvény. 4. Zs. megbízottjainak mindkét levelében világosan szerepeljen, hogy ők királyi felhatalmazásból járnak el, és rangjuknak megfelelő esküre tesznek ígéretet. – DRTA X. 60. (Archivio di Stato di Milano, Potenze estere, Germania, „dal ... al 1475”[!]) – Carteggio II. 149/815. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.)

¹ DRTA X. 60. 4. jegyzet szerint Francesco Barbavara hercegi titkárnak tulajdonítható, de a szöveget egy másik kéz is javította.

- 845 Júl. 31. e. Zs. megbízottjai: (Szászi János veszprémi püspök, illetve Brunoro della Scala birodalmi vikárius) keltezetlen javaslatai a Filippo Maria Visconti milánói herceg 1427. júl. 31-i, kiállítandó ígérvényeinek (lásd 852–854) tartalmáról. 1. A gályák (Zs. római útjára és visszaútjára való) rendelkezésre bocsátásáról kiállítandó hercegi ígérvény szövegébe szúrják be, hogy „Genovában vagy Savonában a szükséges hajókkal és gályákkal, amelyekkel (Zs.) teljes kíséretével együtt biztonságosan Rómába utazhasson, illetve onnan visszatérhessen tetszése szerint”, továbbá a „segítséget fogunk kiállítani” helyett „és (segítséget) fogunk kiállíttatni” szövegrész álljon, illetve az „egy évre” szövegrész legyen törölve, ne álljon itt határidő; ha a herceg mégis ragaszkodik ehhez, legyen így: „a következő teljes évben, ha őfelsége Rómába óhajt menni”. 2. Az Asti átadásáról szóló ígérvényben, ahol az időről esik szó, legyen „egy évre”, és az „amikor őfelsége Lombardiában lesz” helyett „amikor (őfelsége) Itália határainál lesz vagy előreküld (valakit) a város megerősítésére”. 3. A másik oklevélben az „e lovasok mindannyian kötelesek Zágráb részéin” szövegrész után így folytatódjon a szöveg: „legkésőbb a következő szept. hónap 8. napjáig (gyülekezni), majd Itália határaihoz (vonulni); és az ellenség és az említett lázadók kártételeit megelőzik, majd ezután vonuljanak tovább Lombardia részeire késlekedés nélkül”. – DRTA X. 59. (Milánói lt., Potenze estere, Germania, Atti senza data.)

- 846 Júl. 31. (in opido Bars, f. V. p. Iacobi) Keresken-i Miklós barsi alispán és a szolgabírák Zs.-hoz. Tudja meg, hogy az elefanti pálosok részére szóló éves megbízása értelmében kiküldték maguk közül Koztolyan-i Pál szolgabíró, aki viszatérve elmondta, hogy ő Szórád és Benedek ünnepe előtti csütörtökön (júl. 10.) kimenve a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudta az igazságot, amely szerint Lewa-i Cheh Péter (magn.) Revyssthe-i várnagya: Belagh-i [To]mpa meg Cheh Péter familiárisai: Kyshesthen-i Gepes László és Holya (ditus) János – uruk külön parancsára, tudomásával és akaratából – az elmúlt évben az elefanti kolostor Bars megyei Velykapolya birtokán öt jobbágytelket és négy malmot, unum scilicet eorum molitus et duo asseres ferris servantia et resignantia, tertium vero ipsorum cortices arborum querci conteriens(!) et laborans in rivulo per medium eiusdem ville Welykapolya decurrenti in facie ville eiusdem detorrentia et situata ac magnas particulas silvarum, terrarum arabilium, campestrum, pratorum et nemorum intra metas, terminos et cursiones veros metales dicte possessionis

Velykapolya existentes et habita nomine anotati Petri Cheh pro eodem potentialiter indebiteque et sine omni lege attigissent occupatasque et occupata considerent et conservarent a mai napi a kolostort kizárva abból; továbbá Balázs szerzetes, a mondott(!) Sebestyén perjel elődje a királynak Pelseuch-i Bubek János fiához: Miklóshoz meg Nagy Jánoshoz és Was János Hruso-i várnagyhoz szóló oklevelét, amelyben a kolostor Welykapolya birtokon élő jobbágyának és villicus-ának a homagium-áról volt szó, bemutatta nekik, de azok nem fizettek és az oklevelet is elvitték tőle és maguknál tartják a mai napig.

Papíron, enyhén zavaros szöveggel, a hátlapján négy gyűrűspecset nyomával. DL 11920. (Acta Paul., Elefánt 9-1.)

- 847 Júl. 31. Bátmonostor. Kusalyi Jakcs László bizonyítja, hogy a nevében Perjémesi Pál lizskói официális Valkó megye kamarahaszna jövedelméből átadott Bátmonostori Töttös Jánosnak 9200 újforintot 1730 dénár híján a rovásokkal együtt, amelyekből még 609 újforint és 30 dénár jár a megyétől. – Zichy VIII. 333. (DL 80109. – Zichy cs., zsélyi 213-2087.)
- 848 Júl. 31. Bátmonostor. Kusalyi Jakcs László bizonyítja, hogy a nevében Perjémesi Pál lizskói официális Bács megye kamarahaszna jövedelméből átadott Bátmonostori Töttös Jánosnak 5256 újforintot 20 dénár híján a rovásokkal együtt, amelyekből még 485 újforint és 40 dénár jár a megyétől. – Zichy VIII. 332. (DL 80110. – Zichy cs., zsélyi 213-2088.)
- 849 Júl. 31. Ragusa. Ragusa városa Zs.-hoz. Júl. 18-án meghalt a rác despota, örökébe György lépett. Kéri, ajánlja városukat és polgáraikat mint saját alattvalóit György figyelmébe, hogy kereskedőik nyugalomban működhessenek Szerbiában. A török elleni balkáni hadakozásához sok szerencsét kívánnak. Ezenfelül híreket közölnek: a ciprusi király, miután kiegyezett az (egyiptomi) szultánnal, visszatért Ciprusra, a szultánnal kötött egyezségének tartalmát nem ismerik. A katalánok (aragóniaiak) és a genovaiak is békét kötöttek vele. A velencei–milánói háború állásáról, amelyről Zs. tudósítást kért tőlük, azt tudják, hogy a velencei–firenzei liga serege van fölényben, a velencei zsoldosok száma napról-napra növekszik, és a hadműveletek a milánói herceg területén zajlanak, aki kritikus helyzetbe került. – Gelcich 324. (Lettere di Levante vol. 10, fol. 28r. – DF 290405.) – Krekić: Dubrovnik et le Levant 286/746. sz. (Uo., a kiadás után).
- 850 Júl. 31. (in alma urbe Romana et ibidem in monasterio seu cenobio fratrum predicatorum, indictione quinta, die ultima mensis Iulii, hora primarum vel quasi) Enkingen-i másképp Sydenneger János strassburgi egyházmegyei klerikus, apostoli és császári közjegyző bizonyítja, hogy megjelent előtt Lincz-i Konrád fia: Boldizsár passauai egyházmegyei subdiaconus és elmondta a következőket: őt György esztergomi érsek suffraganeus-a: Máté ferences szerzetes, nándorfehérvári (Novoforensis alias de Newndarfeirwar) püspök 1425-ben az esztergomi székesegyházban szentelte fel, de az erről szóló oklevelet elvesztette, testimonium veritatis honorabiles viros et dominos Ludovicum Awer presbiterum et canonicum ecclesie Hospitaliensis atque secretarium et familiarem reverendissimi in Christo patris et domini cardinalis de Comitibus nuncupatis et Henricum Prapacher presbiterum atque plebanum ecclesie parochialis Sancti Martini in Stamenkirchen, in testes suos produxit. Őket meg-

idéztette maga elé, akik megjelenve előtte tanúsították, hogy Boldizsárt, mint mondta, fuisse et esse in subdiaconum ordinatum in loco predicto et per prefatum dominum episcopum et suffraganeum. Tanúk: Conradus Ottonis bacalareus in artibus, Michael de Brischach, Thomas Kren de Wienna, Eghardus de Eynem, a konstanzi, passauai és hildesheimi egyházmegyékből.

Itáliai hártván, a szöveg alatt Enkingen-i másképp Sydenneger János apostoli és császári közjegyző jelvénye és záradéka. DL 43713. (Múz. törzsanyag.) – Külföldi illetőségű lévén közjegyzői jelvényének rajzát külön nem közöljük.

- 851 Júl. 31. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz. Nem képzelheti, hogy miután Zs. értesült a helyzetről, ne sietne segítséget nyújtani. Mivel követe: (Szászi János) veszprémi püspök már sok napja nála tartózkodik, és Itália ügyeit hosszú tartózkodása miatt mindenki másnál jobban ismeri, sürgetve kérte, hogy térjen vissza Zs.-hoz és mondja el előszóval mindazt, amit látott és tapasztalt. A veszprémi püspök csak nagy nehezen egyezett bele, mivel nem akart Zs. parancsa ellenére távozni. A herceg úgy döntött, hogy a püspök helyett, távolléte idejére Brunoro della Scalát tartja magánál, mivel a püspök mindent sokkal jobban el tud mondani Zs.-nak mint Brunoro, aki csak rövid ideje tartózkodik itt. Kéri tehát Zs.-t, hogy mindkét megbízottjának bocsásson meg, mivel Brunoro akart visszamenni és a püspök maradni, de a herceg kérésére, belátva a helyzet veszélyes voltát Brunoro maradt és a püspök tért vissza. A veszprémi püspöknek teljes hitelt adjon és beszámolójának megfelelően az ígért hadi segítséget gyorsan küldje. – Osio II. 322. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 30/212. sz. (Uo.) – Óváry 105/364. sz. (Uo.) – DRTA X. 62., 1. jegyzet. (Osio után.)
- 852 Júl. 31. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg ígéretet tesz, hogy ha Zs. Itáliába és Lombardiába érkezik, és Genova városából óhajtana római koronázására utazni, Genovában vagy Savonában megfelelő hajókat és gályákat fog biztosítani számára, hogy teljes kíséretével együtt biztonságosan Rómába utazhasson, illetve onnan visszatérhessen tetszése szerint. – Osio II. 320. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai tisztázat.) – DRTA X. 62. (Uo., továbbá másolata uo. és keltezetlen fogalmazványa uo. „Carteggio generale 1432” [Carteggio i atti extra dominium].) – Carteggio II. 149/813. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 25–26., eml. (Osio után.)
- 853 Júl. 31. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg ígéretet tesz Zs.-nak, hogy, hogy a velenceiekkel nem köt sem békét, sem fegyverszünetet, sem bármiféle megállapodást Zs. tudta nélkül és akarata ellenére, miközben Zs. legalább 8000 lovas küld számára országa megvédelmezésére. E haderő legkésőbb 1427. szept. 8-ra már Zágráb környékén álljon készen, majd induljon meg Itália felé, és késedelem nélkül egészen Lombardiáig vonuljon. – Osio II. 321. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai tisztázat.) – DRTA X. 64. (Uo., továbbá másolata uo. „Carteggio generale 1427” és keltezetlen fogalmazványa uo. „Carteggio generale 1432” [Carteggio i atti extra dominium]) és 60., 7. jegyzet, részlet. – Carteggio II. 149/814. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 25–26., eml. (Osio után.)
- 854 Júl. 31. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg ígéretet tesz, hogy ha Zs. Itáliába érkezik, tartózkodása idejére Asti városát, amennyiben ez az ő kezén és nem a monferratói herceg birtokában lesz, szállását átadja neki vagy akit erre felhatalmazva küld, majd hazatértekor ismét visszaveszi. Mivel a monferratói herceggel már régebb óta tárgyalt a város átadásáról, egyúttal ígéri, hogy a monferratói herceg ténylegesen csak akkor kerülhet a város birtokába, ha Zs. elszállásolását ugyanígy ünnepélyesen megígéri. Saját ígérényre nyolc hónapig érvényes, amit tetszése szerint meghosszabbíthat. – Osio II. 323. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai

- tisztázat.) – DRТА X. 62. (Uo. „Carteggio generale 1427”, továbbá másolata uo. és keltezetlen fogalmazványa uo. „Carteggio generale 1432” [Carteggio i atti extra dominium]), megjegyezve, hogy az oklevelet a herceg egyező szöveggel 1428. jan. 6-án is kiállította (Uo., „Carteggio generale 1428”). – Carteggio II. 148/812. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 25., eml. (Osio után.)
- 855 Júl. 31. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg titkára: Franceso Barbavara (Zs. megbízottjaihoz: Szászi János) veszprémi püspökhöz és Brunoro della Scalához. A herceg ígérvényleveleinek minden vonatkozó részlete az általuk küldött pontoknak megfelelően át lett igazítva, így meg lesznek vele elégedve. Egy dolog maradt csak, hogy Asti átadásának ígérvényéről a herceg úgy nyilatkozott, hogy elég, ha az nyolc hónapig, illetve tetszése szerint meghosszabbíthatóan ígérvényes, de biztos benne, hogy ez Zs.-nak is megfelel. Az ígérvényleveleket Zanino Riccio (hercegi tanácsosnak) küldte át a hercegi nagyobb pecséttel való megerősítésre, és hogy nekik továbbítsa. Kéri, hogy a herceg számára szóló viszontígérvényeiket a mellékelt módosító észrevételek elfogadásával gyorsan állítsák ki, és Zaninónak adják át. Ezek az észrevételek tisztetek, ne legyenek ellenérzéseik, és ne gördítsenek akadályt elfogadásuk elé. Mindezek után a herceg kérésére a püspök haladéktalanul keljen útra. Mindkettejük mentségére a herceg Zs.-hoz szóló külön levelet is kiállított, amelyet mellékel (lásd 851). – Osio II. 324. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 30/213. sz. (Uo.) – Óváry 106/365. sz. (Uo.) – DRТА X. 59., reg. (Uo.) – Századok 41. (1908) 25., 6. jegyzet, eml. (Osio után.)
- 856 Júl. 31. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg titkára: Francesco Barbavara Zanino Riccio (hercegi tanácsoshoz). Átküldi a herceg három pátenis alakban kiállított, mellékelt ígérvénylevelét, amelyeket (Szászi János) veszprémi püspök fog elvinni Zs.-nak. Erősítse meg ezeket a hercegi nagyobb pecséttel, de mielőtt átadná a püspöknek, vegye át a püspök és Brunoro della Scala (birodalmi vikárius) által kiállítandó ígérvényleveleket, mégpedig azoknak a módosító észrevételeknek is a figyelembe vételével, amelyeket a püspöknek küldött. Hogy ne maradjon ezekben hiba, kérje, hogy mutassák meg neki azokat a fogalmazványokat, amelyeket küldtek, és a titkár már visszaküldött nekik, továbbá azokat is, amelyeket külön a herceg a saját kezével írt nekik. Ha eltérés mutatkozik, a hercegi ígérvényeket tartsa vissza, míg a herceget a módosításokról értesítik. A legutóbbi összecsapásban 600 vagy több ellenséges lovaskatonát ejtettek fogságba, milánói részről 200 vagy több került fogságba. A nehézfegyverzetű ellenséges hadifoglyok egy részét elengedték, ezek számát nem tudja. Milánói részről csak kevés nehézfegyverzetű került fogságba, néhányuk megsebesült. – Osio II. 324. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – DRТА X. 61. (Uo.)
- 857 Júl. 31. Velence. A velencei szenátus határozatot hoz arról, hogy a Zs. udvarába továbbutazó firenzei követeket: Piero Guiccardinit és Luca degli Albizzit milyen követutasítással lássák el. Hangoztassák Zs. előtt Velence jóindulatát, és adjanak hangot csodálkozásuknak, hogy Zs. miért az állhatatlan és megbízhatatlan milánói herceget támogatja. Velence és Firenze barátsága sokkal hasznosabb volna számára: Zs. nyilván tudja, hogy római császárkoronázására utaztában mindegyikük hathatósan támogatná. Mindent ajánljanak fel, amivel Zs.-ot a milánói hercegtől elidegeníthetik. Közöljék, hogy Velence már egy külön követ Zs.-hoz küldéséről határozott, aki az ő vagy más közvetítésével egy alkalmas megállapodás tervéről fog vele tárgyalni. Már útlevelet is kértek számára. Ha Zs. a velenceiekkel való tárgyalást a milánói herceggel való megállapodásukhoz kötné, hívják fel a figyelmét arra, hogy a Velencével való megállapodása sürgetőbb, és elsőbbséget élvez, mivel ez Zs. törekellenes fellépése számára hasznos. Ha párhuzamosan tárgyalnák a két ügyet, egyik akadályozná a másikat. – A szavazás eredménye: *De parte alii, de non 2, non sinceri 3.* – DRТА X. 108., reg. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 69v–70r.)

- 858 Aug. 1. (Bude, in ad vinc. Petri) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Bessenyew-i Miklós fia: Balázs özvegye (nob.) – akinek személyazonosságát Harthyan-i Lóránt fia: György Pest megyei szolgabíró igazolta – és a következő bevallást tette: mivel Bessenyew-i másik Lóránt fia: Gergely, Miklós fiai: Máté, Gergely és Tamás a neki néhai férje, Balázs Bessenyew birtokban lévő részéből az ország szokása szerint járó hitbérért és jegyajándékát fogott bírák közreműködésével kötött megegyezésük értelmében megadták, nyugtatja őket erről. Az oklevelet sub appensione sigilli nostri mediocris erősítette meg.
- Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. DL 11921. (NRA 198-11.) – Bártfai Szabó: Pest m. 622. sz. (Uo.) – Bakács: Pest m. 395/1475. sz.
- * Aug. 1. Zs. a törökök elleni hadjárat miatt elhalasztja a Várdai Pelbárt és a Daróciak között folyó pert. – Zichy VIII. 17., reg. (DL 80112. – Zichy cs., zsélyi 2-978.) – Az oklevél kelte: szept. 1. Lásd 945.
- * Aug. 1. Pálóci Mátyus országbíró a törökök elleni hadjárat miatt elhalasztja a Várdaiak és a Daróciak között folyó pert. – Zichy VIII. 18., reg. (DL 80113. – Zichy cs., zsélyi 2-979.) – Az oklevél kelte: szept. 1. Lásd 950.
- 859 Aug. 1. Az aradi káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. jún. 16-i parancsa (662) értelmében kiküldték tanúbizonyosságukat, Péter karbeli presbitert, akinek jelenlétében Vásári Barnabás királyi ember júli. 18-án ellentmondás nélkül bevezette (Losonci Bánfi) Zsigmondot a Zaránd megyei Csúcs, Acsva, Lazurfalva, Magulicsa és Gorzófalva birtokokba meg Acsvató és *Kalaul* prédiuumokba, majd iktatta részére királyi adomány címén. A privilégiumukat pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. *Datum per manus magistri Iohannis lectoris et concanonici nostri*. Méltóságsor: Pál örkanonok, Ágoston, Nováki Tamás, Kovászi Benedek és Baranyai János kanonokok. – Bánffy I. 587. (DL 43714. – Múz. törzsanyag, Horvát István-gyűjt.) – Átírta Hédervári Lőrinc nádor 1440. jan. 8-i oklevelében. DL 98136. (Tabula provincialis, Acta post advocatos 35-41.) – Juhász: Aradi regeszták 25/243. sz.
- 860 Aug. 1. Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy megjelentek előttük Dolhai János fia: Szaniszló egyfelől, másfelől e János fiai: Ivaskó és Bogdán, majd a következő bevallást tették: ők fogott bírák – János lampertszászi plébános, Bulcsúi Kónya fia: István, Kisfaludi Mákszem János fia: György, Ilosvai Karácsony, Surányi Zsigmond és Nagybégányi János fia: György – közbenjárására megállapodtak egymással, amely szerint Ivaskó és Bogdány örökjogon átengedik testvérüknek, Szaniszlónak a Bereg megyei Sarkad, Románpataka és Zadnya birtokokon lévő részeiket annak fejében, hogy Szaniszló hűséges szolgálatai fejében a királytól elnyerte újadomány címén a Máramaros megyei Rozavlya birtokot. A privilégiumot pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. – Mihályi: Máramaros 271. (Petrovay cs. lt.)
- 861 Aug. 1. (in Warasd, f. VI., 8. die Iacobi) Kwhingar (dictus) István varasdi ispán és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Maryasewch-i Simon fia: Tamás – a maga meg fiai: Dénes, Péter és János, Simon fia: Pál fiai: Balázs és András, Simon leánya: Margit asszony meg fiai: Gergely és György nevében – és bemutatta a zágrábi káptalan 1382. máj. 3-i privilégiumát – e sze-

rint Lyzko-i Pál udvar- és ajtónállómester varasdi ispánnak Varasd megyének királyi parancsra tartott congregatio generalis-án kelt parancsa értelmében tanúbizonysága, Péter kanonok jelenlétében Sanctus Iacobus-i Jakab fia: Pál királyi ember Gothallowch-i Gathal fia: Miklós fiai: Péter, Gathal, István és Pál birtokrészei negyedének felébe – azt körülhatárolva – leánynegyed címén bevezette Fodor (dictus) Jánosnak Miklós leányától: Klárától született fiát: Domokost és ennek uterinus nővérét: Erzsébet hajadont – és azt átírva az oklevélben leírt határokat ex consensu omnium suorum commetaneorum Georgii filii Stephani, Iacobi dicti Loytrych, Nicolai filii eiusdem, nobilium de Gathallowcz, azokkal együtt de meta ad metam körüljárva örökjogon újraiktatták a birtokrészbe Tamást és fiait, Pál fiait, Margitot és fiait. Az oklevelüket pecsétjeik ráfüggesztésével erősítették meg. Arenga.

Hártyán, öt, selyemzsinóron függő pecsét darabjaival. DL 68699. (Szögyény-Marich cs.)

- 862 Aug. 2. e. János veszprémi püspök (mint Zs. követe és megbízottja) elismeri, hogy Filippo Maria Visconti milánói herceg országa nagy veszélyben van. Felhatalmazza a herceget, hogy bármilyen módon gondoskodhat a saját védelméről, mivel ez a birodalom (itáliai) hatalmának megmentését szolgálja. – Carteggio II. 149/816. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, keltezetlen kancelláriai fogalmazvány.)
- 863 Aug. 2. e. (Zs. követe és megbízottja:) János veszprémi püspök a szavojai herceg követeihez: Enrico de Columberio kapitányhoz és Valperga grófjaihoz: Enrichinóhoz és Giovannihez Zs. nevében szóló parancsának szövegvázlata. Zs., mivel a milánói herceg magát és területét a Szent Római Birodalom különleges védelme alá helyezte, azon túl, amely a birodalom előkelőit egyébként egyenként megilletik, továbbá mivel értesült a velenceiek mértéktelenségéről, hogy újabban jogtalanul a milánói herceg területét megtámadták, és ezért kötelessége a birodalom jogait, illetve a herceget területével együtt megvédenie, és a velencei támadást minden erővel visszavernie, a birodalom nagyjainak a tanácsából királyi szóval felszólítja a szavojai herceg említett követeit, hogy urukkal tudassák: a szavojai herceg köteles hűséggel tartozik a birodalom iránt, ezért minden méltósága elvesztésének terhe alatt ne támadjon a milánói hercegre és alattvalóira, és ne hagyja, hogy mások megtámadják, hanem minden lehetősége szerint segítse, és engedélyezze, hogy a milánóiak szabadon jöhessenek-mehessenek és tartózkodhassanak az ő területén. – Osio II. 331., 1427. szept. közepére való keltezéssel (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, keltezetlen fogalmazvány vagy másolat.) – Carteggio II. 149/817. sz. (Uo.)
- 864 Aug. 2. e. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs. követéhez: János veszprémi püspökhöz. Megbízta, hogy tárgyaljon a szavojai herceggel, aki felől meglepődve úgy értesült, hogy ellene akar vonulni nagy hadsereggel, miközben a velenceiek és a firenzeiek is szorongatják. – A dokumentumra rájegyezve: *Non processit* (a levelet elvetették vagy a veszprémi püspök nem fogadta el). – Carteggio II. 150/818. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.)
- 865 Aug. 2. A zágrábi káptalan Cillei Hermann zagorjei grófhhoz, szlavón bánhoz. Tudja meg, hogy Lozsani György fia: Lóránt, Márk fia: István és György fia: Pál, mint felperesek, Gyepüi Benedek fia: László, mint alperes közötti ügyben eskütételt elrendelő bírói intézkedését megkapva az abban megnevezett, a felperesek részére kijelölt Alsóglavnica Imre fia: Dénes, az alperes részére kijelölt Máté fia: Bertalan báni emberekkel kiküldték tanúbizonyságaikat, Gergely karbeli presbitert a fel-

peresek, Marócsai Mihály karbeli javadalmost pedig az alperes részére, az eskütétel meghallgatására és megtekintésére. Benedek fiának: Lászlónak ugyanis huszonhetedmagával nemesekkel júl. 29-én Odraszentgyörgy birtokon, a peres területen az ország régi és kipróbált szokása szerint földesküt kellett tennie arról, hogy a mondott földterület a saját öröklött földje. A kiküldöttek visszatérve elmondták, hogy László letette az esküt a fentiek szerint. – Laszowski I. 211. (DL 32934. – NRA 134-15.)

- 866 Aug. 2. Kálló. Baktai Gergely szabolcsi alispán és a négy szolgabíró bizonyítja, hogy a Panyolai Frank kérésére kiküldött Ramocsaházi Mátyás és Gergely elmondása szerint Frank bizonyos kállói esküdtek előtt panaszt tett Kállói Szaniszló fia: János jobbágya ellen, aki a felhatalmazása nélkül leszerelt és elvitt két kereket Frank saját szekereéről. Mivel a jobbágy elismerte ezt, a villicus, az esküdtek és a cives Frank ellenében hatalmaskodás bűnében marasztalták el. – Szabolcs II. 396. sz. (DL 54573. – Kállay cs.)
- 867 Aug. 2. (sab. sequente die Petri ap. ad vinc.) Glawchener Miklós bártfai bíró meg Goldemicz György, Bryswiczer György, Hanpus Péter, János in Angulo, Longus Miklós, Kunstel-i Péter, Schade Miklós, Longus Ágoston, Kesmarkt-i Bíró¹ Péter, Parvus Heynricus és Jawer-i Miklós esküdtek emlékezetül adják, hogy Czauser János polgártársuk graviter deliquit contra consilium nostrum plenum, ymo excessit grosse contra totam civitatem communitatis. Primo manifestavit secreta consilii, ipso adhuc in consilio sedente, de hoc petivit veniam et quod servaretur in honore, rogavit a dominis et gratia est sibi concessa et protunc dedit se voluntarie ad solutionem L^C denariorum pro emenda, de quibus solvit XXX^C denarios. Post hec citavit omne consilium, scilicet iudicem et iuratos Bartpfenses ante magistrum thawarnicorum regalium, qui ultra citavit nos coram Cassensi consilio. Extunc Iohannes Czauser conquerebatur super nos, quod nos vi abstulisse ab eo XXX^C denarios prescriptos. Quamvis equebene ipse sedebat in consilio nostro, in hoc non stetit contentus ipse conquestus fuit magistro thawarnicorum pariter et Cassensibus, quod de qualibet czhecha nostre civitatis duos viros ad nos destinasset, et quod nos nullum terminum sibi assignare et dare voluissemus. Ipse etiam plus dixit, quod prescripti discreti de czechis omnes libenter venirent Caschoviam, ut profiterentur super nos, sed pre timore non auderent. Equebene omnia probabilia sunt, quod id non est sic. Item locutus est coram consilio Cassensi, quod Nicolao Glauchener iudici nichil confideret pureque non est ei credendum vel confidendum. Item fecit contra leges et statuta civitatis, quod prius non citavit ad magistrum thawarnicorum et non quesivit ius suum in civitate. Item bina vice fassus est coram nobis semper pro una vice aliter quam pro alia, item tertia vice Cassovie iterum aliter fassus est, pro quibus delictis et excessibus merito et condigne plecti deberet sententia capitali sine ulla misericordia. Attamen per sedulas petitiones honorabilis domini nostri plebani et eiusdem dignitatis reverendi domini, baccalarii predicatoris et ceterorum dominorum sacerdotum tam in civitate, quam in districtu existentium et aliorum fidedignorum hominum precibus inclinati, ut sibi pro tantis excessibus sibi fecimus pro vita sua gratiam specialem tali condicione interserta, quod ipse Iohannes Czauser prin-

cipalis reus et cum eo Nicolaus Reberger etiam concivis noster et Michael et Andreas dicti Rabe de villa Iohannis atque Petrus filius iudicis de villa Hacze manu coniuncta et insolidum promiserunt coram nobis se obligantes, quod si umquam tempore venturo memoratus Iohannes Czauser hic vel alias ubicumque locorum dictam causam suorum excessuum replicaret verbis aliquibus, quod posset ad probam publicam devenire, extunc absque examinatione cuiuslibet iudicii et sine omni rogatu proborum virorum capite suo convinceretur sicut prius. Minderre János kezeseivel együtt fővesztés terhe alatt kötelezte magát. In cuius rei evidens testimonium sigillum civitatis regie presentibus est appressum.

Papíron, a szöveg alatt zöld színű pecsét nyomával. Bártfa város lt. 180. (DF 212860.) – Iványi: Bártfa 31/180., reg.

¹ Az eredetiben: *Petro iudice de Kesmarkt.*

- 868 Aug. 2. (in claustro seu domo habitationis ... Nicolai abbatis claustris Beate Marie virginis alias Scotorum de Wyenna, ordinis Sancti Benedicti, Pataviensis dyocesis, indictione quinta, die vero quarta mensis Aug., hora XX^a vel quasi) Miklós (fia:) Ferenc de Nowazolio alias de Sasfalu, esztergomi egyházmegyei császári közjegyző bizonyítja, hogy Jakab, az esztergomi egyházmegyei Passala-i Szent János evangélista-egyház plébánosa a szintén esztergomi egyházmegyei Ben-i László nemes ügyvédje – az ügyvédi megbízásáról a plébános bemutatva az olmützi egyházmegyei Zerotin-i Jakab fia: Miklós császári közjegyző iratát – és kérte őt cum litteris patentibus reverendo in Christo partis et domini, domini Hinkonis ... episcopi Nitriensis, sigillo ipsius oblongo, in sona seu filis flavei et albi coloris appensione consignatis, formam certi rescripti ac citationis et inhibitionis in se continentibus pro parte dicti Ladislai de Ben contra quendam Michaellem Perennauer dictum, Pragensis dyocesis, assertum studentem studii et universitatis Wyenensis, hunc(!) habentibus principium: „Hinko ... episcopus Nitriensis”; finem vero talem: „ad premissa vocatis specialiter et rogatis”; subscriptio autem notarialis hiis erat: „Et ego Michael¹ Krisikonis de Kuphincz”, a tergo vero earundem litterarum continebatur executio citationis per honorabilem virum, dominum Thomam Hadmer, decanum ecclesie Sancti Stephani collegiate de eadem Vienna, in valvis eiusdem ecclesie eodem die infra missarum solempnia facta ac dominum Iohannem Chepekch etc., notarium eiusdem domini decani subscriptio etc., quarum tenorem hic volo habere pro sufficienter expresso etc., quatenus iuxta contenta earundem litterarum dictum dominum Nicolaum abbatem Scotorum, coram quo causa in eisdem litteris expressata inter dictas partes fuerat ventilata usque ad definitivam sententiam inclusive et ab ipsius audiendis ad sanctam sedem apostolicam appellatum vigore earundem inhibere, ne ipse dominus abbas in huiusmodi causa appellationis ad executionem dicte sue sententie ac aliquid innovare vel ad aliquas censuras contra dictum Ladislaum ad instantiam me-

morati Michaelis ad ulteriora procedere presummat. – Ferenc közjegyző tehát a nyitrai püspök parancsa értelmében Miklós apátot cum testibus infradicendis in camera eiusdem personaliter reperit, a mondott oklevelet bemutatta neki és tartalmát kihirdette. Az apát azt válaszolta, quod paratus esset in omnibus parere mandatis apostolicis et nichil in ipsa causa appellationis innovasse nec ad ulteriora velle procedere contra ipsum Ladislaum ad instantiam dicti Michaelis, sed copiam ipsius inhibitionis habere vellet pro sua excusatione, quam sibi dari et assignari procuravi. – Mindezek után Jakab ügyvéd kérte, ut sibi unum vel plura instrumentum seu instrumenta ad cautelam conficere et dare deberet, ezért a jelen levelet állította ki presentibus ibidem circumspectis et discretis viris, dominis Georgio Martini de Egerzeg artium baccalarii, Vesprimiensi, Iohanne Tustram dicto camerario eiusdem domini abbatis Scotorum, Pataviensis, et Nicolao Emerici de Geen, Strigoniensis dyocesis, testibus fide dignis.

Hártyán, a szöveg alatt Besztercebányai másképp Szászfalvi Miklós (fia:) Ferenc császári közjegyző jelvénye (képét lásd ZsO X. 611. oldalán²) és záradéka. Szatmár megye levéltára: Szatmár megye törvényhatósága 43-37 (6). (DF 291390.)

¹ Előtte alápontozással törölve: *Iohannes*. ² Itt tévesen Sasfalvi néven.

- 869 Aug. 2. Róma. Klerikusnak nevezett Miklós presbiter, erdélyi kanonok kéri a pápát, hogy adja neki azt a váradi kanonokságot, amely Péter kánonjogi licenciátus halálával üresedett meg, nem véve figyelembe erdélyi kanonokságát, amelynek jövedelme évi 60 forint, de kész lemondani róla (*quousque paratus est dimittere*). – Lukcsics I. 958. sz. (Reg. suppl. vol. 210, fol. 99b.)
- 870 Aug. 2. Róma. Gúti Péter fia: László erdélyi egyházmegyei klerikus kéri a pápát, hogy adja neki azt a váradi kanonokságot, amely Váradi György halálával üresedett meg és jövedelme évi 60 forint. A végrehajtási utasítást a váradelőhegyi prépost kapta; a bullát 1428. máj. 11-én expediálták. – Lukcsics I. 959. sz. (Reg. suppl. vol. 210, fol. 100.)
- 871 Aug. 2. Róma. Ártándi István (fia:) Miklós váradi egyházmegyei klerikus kéri a pápát, hogy adja neki azt a váradi kanonokságot, amely Albisi Miklós halálával üresedett meg és jövedelme évi 60 forint. – Vépi Péter váradi kanonok kéri a pápát, hogy adja neki azt a váradi olvasókanonokságot, amely Bocskai István halálával üresedett meg és jövedelme évi 120 forint, és amelyet már János püspöktől elnyert nem véve figyelembe ottani 60 forint jövedelmű kanonokságát. – Lukcsics I. 960. sz. (Reg. suppl. vol. 210, fol. 100.)
- 872 Aug. 2. Milánó. Zs. követei: János veszprémi püspök és Brunoro della Scala birodalmi vikárius ígérvénye Filippo Maria Visconti milánói hercegnek. A herceg Pizzighettonében, 1427. júl. 31-én tett ígérvényére (vö. 854), hogy Zs. Itáliába való jövetelekor Asti városát átadja neki, amennyiben az nincs még a monferratói őgróf kezén, ők is megígérik Zs. nevében, hogy Zs. a távozásakor a várost éppen olyan állapotban fogja visszaadni a herceg kezére, mint ahogyan átvette. DRTA X. 64. (Milánói lt., „Carteggio generale 1427” [Carteggio i atti extra dominium], másolat.) – Carteggio II. 30/214. sz. (Uo.) – Óváry 106/366. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 26., eml. (Óváry és DRTA után.)

- 873 Aug. 2. k. Zs. Francesco degli Attendoli grófhhoz (azaz Francesco Sforzához). Saját követétől: János veszprémi püspöktől örömmel értesült, hogy a milánói herceg fontos emberévé tette, és minden mással szemben előnyben részesíti a Zs.-dal kötendő megállapodás szempontjából. Ő is segíteni akarja mindenben a milánói herceget, megígérve neki a római királyi elismerést is. – Keltezetlen másolat a hercegi kancellárián, feltehetően János veszprémi püspök számára másolva. – Carteggio II. 30/215. sz., a keltezésre vonatkozó megállapítással. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, egyszerű keltezetlen másolat.)
- 874 Aug. 2. k. Brunoro della Scala birodalmi vikárius a szavojai herceg tanácsosához (és követéhez): Enrico de Columberióhoz. Zs. udvarából Itáliába való visszatérésekor Zs. követétől: János veszprémi püspöktől, aki nem sokkal korábban még Milánóban időzött, értesült arról, hogy Enrico ezen a vidéken tartózkodik, hogy a velenceiekkel tárgyaljon a békéről, és emiatt Velencébe is készül. Ám mivel a királyi haderő biztosan megérkezik, és ezt követően maga Zs. is, kéri és Zs. nevében felszólítja, hogy utazását halassa el addig, míg a szavojai herceggel és vele magával nem egyeztetett; ha esetleg beköszönt a béke, ebből ne származzanak nagy károk. – Carteggio II. 30–31/216. sz., a keltezésre vonatkozó megállapítással. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, egyszerű keltezetlen másolat.)
- * Aug. 4. A jászói konvent jelentése Zs.-hoz annak júl. 5-i parancsára. – Tört. Tár 1901. 228., reg. (DL 31439. – Csicsery cs.) – Az oklevél helyes éve és kelte: 1426. aug. 4. Lásd a pótlásban, 925a.
- 875 Aug. 4. (in Trencz, f. II. a. Laurentii) Palascz-i István és Endred-i Samardi András trencsényi alispánok és a szolgabírák Zs.-hoz. Tudja meg, jóllehet Pereni Miklós (magn.) Rakolup-i Márton fia: Sebestyén, Bodo fia: Márton meg Sebes fia: András (nob.) birtokrészeit ex descenssu stirpis et progeniti a maga részére lefoglaltatta, megjelentek előttük László fiai: Gergely és János, Sebes fiai: Gergely, János, István és András (nob.) de dicta Rakolup és kérték tőlük, hogy küldjenek ki egy vagy két embert a mondott birtokfoglalás ügyében. Ők kiküldték maguk közül Nosdrk(!)-i István és Ozor-i György szolgabírákat, akik visszatérve elmondták, hogy kimenve a mondott birtokrészekre a szomszédok és határosok, nemesek és nem nemesek meg minden más ember körében eskü alatti tanúvallatást tartva megtudták az igazságot: a mondott László fiai: Gergely és János meg Sebes fiai: Gergely, János, István és András a Trencsényi megyei Rakolup és Choczok birtokok negyedrészt minden haszonvételükkel birtokolják, Chocholna birtokot pedig ex vera hereditate birtokolják és tartják a kezükön; megtudták még, hogy Márton, Sebestyén, András halála után birtokaikat Miklós elfoglalta, holott Chocholna, Rakolup és Choczok in nullum alium possunt derivari et devolvi, hacsak nem a felsorolt nemesekre, proinde nos visa et audita huiusmodi iustitia et veritate, quod dicte possessiones in ipsos debeant condescendere de iure, prefatis duximus concedendas testimonio presentium mediante.

Papíron, a szöveg alatt három pecsét nyomával. DL 108491. (Rakovszky cs. lt. 31., H-7.) – Korábbi jelzete: Dubniczky-Marczibányi cs., kocsói lt. 31. – DF 282970.)

- 876 Aug. 5. A győri káptalan Zs.-hoz. Júl. 13-i parancsa (787) értelmében tanúbizonyosságuk, Tamás karbeli klerikus jelenlétében Kapolcsi György fia: Imre királyi ember Zala megyében aug. 1-jén elvégezte a vizsgálatot, amely mindenben igazolt a panaszt. – Pannonh. rendt. VIII. 463. (PFL 855, Konventi lt., Capsarium 52-Z2. – DF 207672.)
- 877 Aug. 5. A kolozsmonostori konvent előtt Suki Illés fia: János jobbágyfamiálisai uruk meg fiai: Benedek és Mihály, valamint László meg fiai: Dávid és György, Darabos Péter és Simon nevében eltöltik Zs.-ot Felekfark más néven Györgyfalva birtokuk Györgyfalvi Imre fiainak: Péternek és Imrének, Henke Domokosnak meg mindkét Balázsnak történő eladományozásától és egyúttal elent is mondanak *lege regni requirente*. – Teleki I. 506. (DL 74032. – Teleki cs., marosvásárhelyi.)
- 878 Aug. 5. (25. die sab. a. Margarethe) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékeztül adja, hogy Zs. márc. 10-i parancsa (253) értelmében Kykes-i György fia: László királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, András fratert, akik visszatérve elmondták, hogy ők Margit-nap előtti szombat (júl. 12.) kimenve a Máramaros megyei Kapaczhaza/Kopachhaza prédiura a szomszédok és határosok jelenlétében a királyi ember ellentmondás nélkül bevezette abba Karachonfalva-i Dragus fiát: Lászlót meg fiai: Lukácsot, Jánost, Iwasko-t és Istvánt, majd iktatta azt részükre minden tartozékával és haszonvételével az őket illető jogon örök birtoklásra. A privilégiumukat függőpecsétjükkel erősítették meg.

Hártyán, díszes nagy kezdő O betűvel, függőpecsét selyemzsinórával. Mednyánszky cs., bec-kói lt. 8-7-1. (DF 266770.) – Másik példánya, papíron, hátlapján pecsét maradványa. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. K-217. (DF 211710.) – A /jel után ennek névvariánsa. – Ez utóbbi hátlapján alul: *Ladislaus filii Drag de Karachonfalwa, statutoria super Kopachhaza comitatus Maramarosiensis*.

- 879 Aug. 5. (in Therebes, f. III. a. Laurentii) Chele-i Péter fia: János zempléni alispán és szolgabírák Zs.-hoz. Tudja meg, hogy György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében kiküldték maguk közül Fyzy-i Tamás szolgabíró, aki visszatérve elmondta, hogy ő kimenve a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, vizsgálódva megtudta az igazságot, eszerint Vyfalu-i János fia: László, fia: Jakab, Vilmos fiai: János, Detre, Mihály és László, valamint Miklós fia: Miklós a prépost és a káptalan Lizkaolazy birtokának újonnan emelt határai között fekvő erdejét kivágatták *potentia mediante*.

Papíron, öt záró gyűrűspecsét nyomával. Szepesi prépostság mlt. 218. (DF 264336.)

- 880 Aug. 5. (in Therebes, f. III. a. Laurentii) Chele-i Péter fia: János zempléni alispán és szolgabírák Zs.-hoz. Tudja meg, hogy György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében kiküldték maguk közül Fyzy-i Tamás szolgabíró, aki visszatérve elmondta, hogy ő kimenve a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, vizsgálódva megtudta az igazságot, eszerint Chycher-i Ormos Domokos, fia: Mihály, Oroz Jakab meg frater-e: Tamás, Ormos János, Ormos György, Péter és István a prépost és a káptalan Lizkaolazy birtokának

újonnan emelt határai között fekvő erdejét kivágatták és rétjét lekaszáltatták potentia mediante.

Papíron, öt záró gyűrűspecset nyomával. Szepesi prépostság mlt. 219. (DF 264337.)

- 881 Aug. 6. (in Garadna, f. IV. in Sixti) Geche-i László abaúji alispán és a szolgabírák Zs.-hoz. Jún. 11-i parancsa (652) értelmében kiküldték maguk közül Cheche-i Péter szolgabíró, aki visszatérve elmondta, hogy ő kimenve a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, vizsgálódva megtudta az igazságot, eszerint Korlathfalwa-i Lancholath László társaival az erdőfoglalást auditu sed non scitu, a kard kihúzását viszont scitu követte el.

Foltos papíron, három záró gyűrűspecset nyomával. DL 105561. (Szimonidesz-gyűjt.)

- 882 Aug. 6. Róma. A pápai kamara helytartója igazolja, hogy Csanádi Balázs erdélyi püspök nevében képviselője, de Cardini Konrád váradi (nagy)prépost teljesítette a püspök vizitációs kötelezettségét. – Fedeles: Ad limina 129/2. sz. (Camera Apostolica, Div. Cam. vol. 7, fol. 148v.)

- 883 Aug. 6. Bécsújhely. Bécsújhely város levele Sopron városához. Schadendorf Mátyás panasza a magyar vámról nem felel meg a valóságnak. – Házi I/2. 337. (Sopron város lt. D 734. – DF 202368.)

- 884 Aug. 7. (f. V. p. Dominici) A kapornaki konvent emlékeztül adja, hogy megjelent előttük Chernushaza-i Jakab fia: Benedek – Azzonfalva-i Ostth fia: Gergely felesége: Ágota, Paka-i Hercegh (dictus) Péter felesége: Beatka és Gyemesi Forgach (dictus) János felesége: Dorko nemes asszonyok meg Beathka hajadon leánya: Katho nevében – és tiltakozott az ellen, hogy – mint megbízói megtudták – Maroth-i János (magn.) bán a Zala megyei Aranyad, Zabhegh és Zenthpeter nevű birtokokon lévő részeit Kanisa-i néhai Miklós fiának: Jánosnak elzálogosította vagy eladta, ezért eltiltja Maroth-i Jánost a birtokrészek elidegenítésétől, Kanisa-i Jánost pedig azok zálogbavételétől, megvásárlásától, stb., egyúttal ellent is mond.

Elhalványult írású papíron, a hátlapján pecset töredékével. DL 71381. (Forgách cs., gimesi.)

- 885 Aug. 7. (in Ztreza, f. V. a. Laurentii) Lukács frater pálos generalis perjel emlékeztül adja, hogy jóllehet Zerdahel-i Márton bán özvegyét (nob.) meg fiait: Ders-et és Pétert bizonyos, néhai Brikmech-i Churcz (dictus) Péter telke meg haszonvételei ügyében, amelyek vétel címén illetik őket és amelyet Péter fia: Ztanko végrendeletileg a Streza-i Mindenszentek pálos kolostorra hagyott, a mondott kolostor perjele: Gál frater és a többi szerzetes a zágrábi vikárius elé perbe hívta, ahol az sokáig zajlott. Végül a felek fogott bírák közreműködése révén megegyezést kötöttek egymással, ennek értelmében a telket meg a szántóföldeket, réteket, szőlőket és más haszonvételeket – amelyek értéke 21 aranyforintra becsültetett – az özvegy meg fiai megtarthatták, mivel a mondott ösz-

szeget kifizették a pálosoknak, akik ezért az ügyben indult perben felmentették őket keresetük alól és nyugtatták őket a pénz átadásáról.

Papíron, a szöveg alatt zöld viaszba nyomott pecsét darabjaival. DL 11922. (MKA, Acta eccl. 51-13.)

- 886 Aug. 8. (in Rennek, 14. die Anne) Bedefalwa-i Bede Benedek és Gyumerew-i Mihály vicecomites et iudices nobilium sedis iudicarie de Rennek comitatus Zaladiensis Zs.-hoz. Tudja meg, hogy a jenői pálosok részére szóló éves megbízása értelmében kiküldték maguk közül Megges-i [Já]nos fia: Márk szolgálóbíró, aki visszatérve elmondta, hogy ő Anna-napon (júl. 26.) kimenve Zala megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudta az igazságot: e szerint Sarusd-i György fia: Péter – Dei et hominis timore postposito [...] – a jenői pálosokat a Zala megyei Filefelde prédiumból vagy földből, amelyet néhai Péter frater Cha[ta]r]-i apát – a zalai konvent levele értelmében – adott nekik örökbérletbe – amelyet a király is megerősített – fegyveresen többször rájuk törve kivetette, ott lévő népeiket nyíllövéssekkel, veréssel és megsebesítéssel elűzette, molendinatore[m] ipsorum fratrum [...] do interficere querendo ipsam manu armata nunc in propria domo, nunc in molendino predictorum fratrorum minando ipsi coram prelibatis discretis viris et nullo modo evaderet manus ipsarum; legújabban pedig Sarusd és Miser birtokán élő jobbágyaival a föld és rét nagy részét elfoglalva felszántották, illetve lekaszálták; a mondott jobbágyok nevei a következők: Benedictus Pallo, Micho et Georgius f. eiusdem, Iohannes Zewke, Anthonius dictus Chentrek, Michael dictus Kamond, Stephanus Chezi, Lampertus molendinator, Blasius fistulator, Emericus Pontiaz et Paulus Toth – Sarusd-i György fia: Péter fiai: Jakab, Benedek és János; továbbá Iohannes Kamond, Elias fistulator, Iohannes Pontiaz, Anthonius Choh, Paulus Korchomarus, Blasius Lator, Iacobus Mike, Benedictus Choh, Lampertus Genke, Lucas Chapo, Blasius et Andreas Pontiaz, Benedictus Zewke – Zewke Miklós özvegye (prov.) meg fiai: Vid és János, valamint Bersen-i Rufus Miklós Sarusd-i jobbágyai; továbbá Tamás fiai: Tamás és Mihály [Miser-i jobbágyok]. Ezenfelül még a pálosokat halállal fenyegette.

Foltos, lyukas és hiányos papíron, a hátlapján két gyűrűspeccsével. DL 43715. (Múz. törzsanyag, Véghely-gyűjt.) – A hátlapon alul: *contra nobiles de Sa[rusd]*.

- 887 Aug. 8. Den ersamen und weisen mannen, richter und ratmanen der stat Caschau, unsern besundern liben frunden detur¹
 Unsern fruntlichen grus czu vor, ersamen, liben, gunstigen frunde! Ewren priffen laut von Lasla Czyners wegin wir ofgenommen haben und seyne vorlegunge wol vornomen. Lassen wir wissen ewr ersamkeit, das eynir von wanne her ist gewesen, mit unser leute eyne hat gespilt, also [...] der unser hatte dem fremden spiler angewonnen XXIII gulden czal, und [...]or hatte derselbe spiler dem unsern gesatzt cleider, dyselben her do wedir lo[...] und vorkauffte sy dornoch eynem fremden manne dyselben cleidir. Wo der h[er] bekommen sey ader von

wanne her sey, das haben wir nicht irfaren, zunder wir bescheiden haben, den obgenanten Lasla, ab her yndret moge doruff komen adir ichtens hyvon irfaren, wie im durch ewr eren willen stewir hulfe und forderunge willeclichen wellin irczeigen. Gebin undre unsers richters sigil, am fritag vor Senten Laurentii feier, anno etc. XXVII°.

Rathmanen der
stat Leutscha

Papíron, zárópecsét nyomával. Kassa város lt., Collectio Schwartzbachiana 161. (DF 270202.)

¹ A címzés a hátlapon.

- 888 Aug. 8. Velence. A velencei szenátus határozatot hoz arról, hogy Zs. udvarába utazó ünnepélyes követüket: Marco Dandolót Francesco Foscari dózse nevében milyen követutasítással lássák el. Megbízólevele átnyújtása után hangoztassa a dózse vágyát a kereszténység békéje, nagyrabecsülését a Luxemburgi-ház (*domum suam de Luciburgo*) iránt, valamint készségét a Zs.-dal kötendő alkalmas békemegállapodásra. Ha a firenzei vagy szavojai követekkel együtt hívatják, velük együtt jelenjen meg, és közösen beszéljenek. Fejezze ki csodálkozását, hogy Zs. miért támogatja a megbízhatatlan és szószegő milánói herceget a liga ellenében (hiszen például az a velük kötött és általa megszegett békemegállapodásban egyáltalán meg sem említette Zs.-ot). Részletezze, hogy Firenze és Velence barátsága milyen hasznos lehet Zs. számára, különösen, ha római császárkoronázására szeretne Itáliába utazni. Ha Zs. kijelenti, hogy a Velencével kötendő békéjéről és a ligának a milánói herceggel kötendő békéjéről együttesen akar tárgyalni, azt válaszolja, hogy Zs. számára sürgetőbb és fontosabb előbb Velencével megállapodni, hiszen ez a török elleni fellépéséhez is hasznos, és könnyebb utána a liga megállapodását rendeznie, ellenben a két ügy közös tárgyalása csak mindkettőt akadályozná. Ha a külön tárgyalást nem tudná elérni, közölje, hogy nincs felhatalmazása a liga ügyében tárgyalni, de tárgyalják előbb Zs. és Velence megállapodását, amíg hazulról választ kap. Ha a szavojai herceg által (1427. jan. 27-én adott) megállapodási javaslatok között szereplő, Dalmácia Zs.-nak való átengedéséről szóló pont előkerülne, úgy nyilatkozzon, hogy Zs. is tudja, és közismert, hogy Velence jogosan birtokolja Dalmáciát, így ez nem tárgyalási alap. Egyébként tisztos feltételekkel megkötheti a fegyverszünetet. Segítségül mellékeli a szavojai herceg említett javaslatait (105). Ha Zs. segítséget kérne a török ellen, ezt Velence kész teljesíteni a kereszténység javára; a követ 5000 dukátig megígérhet támogatást, és erről váltót is kiállíthat. Zs. ballista-kezelőket, fegyveres katonákat, hajósokat és más mesterembereket toborozhat velencei területről. Ha császárkoronázásához itáliai útjára és visszautjára velencei gályákat kérne, ezt megígérheti: a hajók Zs.-ot Zenggből Marche vidékére, illetve visszafelé Marche vidékéről Zenggbe el fogják szállítani, Velence követeivel pedig Rómába kíséretet is nyújt számára. Ha felrónak neki, hogy mindezzel a milánói herceggel korábban kötött ligát rúgják fel, igazolja Velence jogos eljárását, és bemutathatja az aragón királynak írott levelüket, és az abban foglalt érveket. Mivel (Frangepán) Miklós zenggi gróf már jelezte, hogy megkapta Zs. útlevelét, a követ utazzon Zenggbe, mutatkozzon be a grófnak, adja át megbízólevelét és fejtse ki küldetése célját, majd vegye át a gróftól az útlevelet; ha azok nem érkeztek volna meg, maradjon ott további utasításig. Missziójára 200 dukátot kap, kíséretében egy jegyzőt és egy famulust, egy sáfárt, egy szakácsot, egy tolmácsot, négy nemes ifjút (*domicellos*), négy szolgát (*ragatios*) vihet egy teherhordó lóval. Napi 7 dukátot fizethet ki, nem számítva a járulékos költségeket. – A szavazás eredménye: *De parte* 79, *de non* 0, *non sinceri* 0. – Ljubici IX. 21–25. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 71v–73v.) – DRTA X. 110. (Uo.)

889 Aug. 9. (Crisii, 6. die f. II. p. oct. Iacobi) Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán emlékezetül adja, hogy Zenthandreas-i Péter fia: László – Dobrakucha-i Nelepech fia: Benedek mester nevében, császári káptalani levéllel – Alsan-i Gergely fia: János (magn.) meg Cravarna birtokra állított officialisa: Péter ellenében Jakab-nap nyolcada utáni hétfőtől (aug. 4.) öt napon keresztül – a császári káptalan vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben – várt a jelenléte előtt rájuk, de ők nem jöttek és nem is küldtek maguk helyett senkit, ezért a szokásos bírságban, hacsak rationabiliter ki nem mentik magukat, megbírságozza őket. *Presentes sigillo vicebanorum et comitum nostrorum Crisiensium fecimus consignari.*

Hiányos papíron, zárópecsét nyomával. DL 100443. (Batthány cs. lt., Acta antiqua, Misc. 5-8-284-C.)

890 Aug. 9. (sab. a. Laurentii) A garamszentbenedeki konvent emlékezetül adja, hogy azt a pert, amelyet Kysthapolchan/Kysthapolczan¹-i Péter fia: Márton más néven Gywla (proc. Valkoch-i Tamás nyitrai káptalani levéllel) Kysheche-i Mihály ellenében a (nádor) halasztó- és idézőlevele meg az ő válaszelevelükben leírt ügyben folytat Jakab-nap nyolcadán (a nádori jelenlét előtt), az előttük megjelent felek akaratából György-nap (1428. ápr. 24.) nyolcadára halasztják szintén a nádori jelenlét elé.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 59114. (Forgách cs.)

¹ A hátlapi címzésben.

891 Aug. 9. (in. vig. Laurentii) Péter jászói prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Sempse-i János fia: Frank – a maga meg uterinus testvére: László, meg saját hajadon leányai: Borbála és Brigida (nob.), valamint születendő gyermekei nevében is ügyvédvalló levél nélkül, de terhükkel – egyfelől, másfelől Pooli-i Lőrinc fia: Chwrke (dictus) János meg fia: Tamás – akik a maguk és születendő gyermekeik meg különösen Pool-i Churka (dictus) András fia: László meg fiai: János és Lőrinc, valamint születendő gyermekeik nevében szintén levél nélkül, de terhükkel –, majd Frank a következő bevallást tette: mivel szolgálataiért Zs. örökjogon neki adta néhai Churke fiának valamennyi birtokát, ezek közül egyeseket a másik fél kezén talált, ők azonban, mivel jogaikról nincsenek okleveleik, önként hozzájárultak a király által tett adományhoz és per nélkül bebocsátották összes birtokukba, ezért viszonozásul egyrészt fogott bírák tanácsára, másrészt nem akarván őket birtokaiktól megfosztva exhereditatos remanere, velük a következő megegyezésre jutott: örökre átengedi nekik a kezükön talált birtokrészek felét, még pedig az Abaúj megyei Pooli egész birtok felét és a Ruzka-i birtokrész felét, a Heves megyei Alapyan birtok negyedét az ottani vám és malom, valamint a hozzátartozó Keer, Janoshida, Zenthgergh, Ladaan, Baadonkwtha és Zenthjakab birtok negyedrésszével eo iure perpetuitatis, ahogyan őt a királyi adomány alap-

ján megilletik. A felsorolt birtokok másik felét, amely Miklós fia: néhai Churke (dictus) Péter része volt, továbbá Péternek egyéb, az adománylevélben megnevezett birtokait – kivéve Pooli és a Rwzka-i rész felét, amelyek már Frank kezén vannak örökre –, végül azokat a birtokokat, amelyeket Kysida és Zebes birtokok fejében undecunque vellent accipere, a felek kötelesek in communi expensa rectificare seu iuri proprio reducere, azután pedig egymás között megfelelni. Azokat a birtokrészeket ellenben, amelyeket korábban Churka fiai zálogosították el, egyedül nekik kell visszaváltaniuk, utána pedig Frankkal megfelelniük; amennyiben ezt elmulasztják, akkor Frank is kiválthatja őket, de ez esetben a saját részüket a zálogösszeg feléért tőle kell kiváltaniuk. Mivel az Abaúj megyei Gard birtok negyedrészt Frank átadta a másik félnek, azok Alapyan-i részükből vagy tartozékaiból kötelesek helyette portionem fructositate equivalentem adni. Végül Frank a másik félt a felsorolt birtokokban fraterna federe osztályos testvéreiül fogadja és megállapodik velük, hogy ha bármelyikük örökös nélkül halna el, akkor birtokrészei a túlélő félre szállnak. Egyúttal kötelezik a felek magukat, hogy ha bármelyikük a szerződést vagy annak valamelyik pontját megtámadva pert indítana, akkor a perbe lépés előtt in centum marcis fini argenti gravis ponderis lesz elmarasztalva.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 84857. (Semsey cs.) – Újkori egyszerű másolata: PML Mohács előtti oklevelek gyűjt. 57. (DF 280127.)

- 892 Aug. 9. A zágrábi káptalan emlékezetül adja, hogy ők bizonyos jelenlegi nehézségeik miatt – azaz a király parancsa értelmében, amennyiben nem fizetik meg az adót, akkor a vránai perjel által lefoglaltatja birtokaikat – a Toplica kerületüket (*comitatum*) bérbeadták, más birtokaikat meg egyházuk kelyheit pedig zálogba adták, de mindez még mindig nem volt elég a királyi adóra, ezért az újfalui Keresztelő Szent János-egyház náluk elhelyezett 300 aranyforintjából 283 aranyforintot elvettek, a maradék 17 aranyforintért pedig összesen 10 holdnyi szántóföldet vettek, az összeg fejében pedig a Száva környéki *Zavaiche*, *Ottok* és *Prevlaka* lakatlan prédiумаikat – amelyeket nemrégén Dávoti László zágrábi kanonoktól, a néhai Domokos zágrábi prépost nepos-ától szereztek vissza, leírva azok elhelyezkedését – zálogba adják a plébániának, részletesen leírva az abból járó jövedelmeket, szavatosságot vállalva. Az oklevelet pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg és a prédiумokat László székesegyházi főesperes, Dávoti László és Csázmai Mátvás kanonokok által rendelik átadni. – Tkalčić II. 58. (Az 1741. évi székesegyházi egyházlátogatási jegyzőkönyvből.) – Egyszerű újkori másolata: Zágrábi káptalan lt., Acta antiqua 23-13. (DF 256491.)
- 893 Aug. 11. (in Gumur, f. II. p. Laurentii) Zenthpeter-i Tamás deák, mester, gömöri alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy bírói intézkedésük értelmében Lőrinc-nap utáni hétfőn (aug. 11.) Harmath-i Bertalan fia: Mihály harmadmagával nemesekkel köteles volt a Sadan-on lakó Abrany (dictus) Mihály ellenében esküt tenni arról, hogy ő 53 újforintot – forintját 100 új dénárral számolva – nem vett kölcsön Abrany Mihálytól, sem pedig a mondott összegért nem zálogosította el neki Vayda birtokon lévő két jobbágytelkét, továbbá 8 köből gabonát és 8 köből panici¹ Abrany Mihály házából potentialiter nem vitt el. Az időpont elérkezvén Bertalan fia: Mihály harmadmagával – Abrany Mihály ügyvédje: Chatou László jelenlétében – letette az esküt.

Papíron, három záró gyűrűspecstét nyomával. Eperjes város lt. 142a. (DF 228599.) – A hátlapon alul: *non.* – Iványi: Eperjes 78/206. sz.

¹ A szó a sor felett beszúrva.

- 894 Aug. 11. (in Sarus, f. II. a. assump. Marie) Sygra-i Pooch fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János királyi főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy midőn Bayor-i Fülöp fiai: Zakariás és Lukács osztályos testvérüket: Bayor-i Miklós fiát: Antalt a napokban miserabili nece megölték, és ezért a megye universas portiones eorum possessionarias et quasdum decem curias iobagionales ac duo particula prati cum quibusdam particulis terre arabilis in metis AlsoBayor adiacentibus, amelyeket a szepesi káptalan oklevele értelmében Bayor-i Sinka fia: Fülöp 400 kassai forintért elzálogosított Iseph-i Feyer Lászlónak, mégpedig fiai: Zakariás, Lukács és Domokos terhével, ad manus regias easdem lefoglalta. Mindezek után Feyer László coram nobilibus provincie kérdőre vonta őket, hogy ezeket a birtokrészeket is joguk volt-e lefoglalni. Nobilibus provincie videbatur, quod usque quo dominus noster rex eidem Ladislao de eisdem quadringentis florenis computi premissi satisfactioem impenderet quoad plenum, easdem occupare non valeremus.

Papíron, a hátlapján három gyűrűspecstét darabjaival. DL 103185. (Batthyány cs. lt., Bajomi cs.)

- 895 Aug. 11. (in Sarus, f. II. a. assump. Marie) Sygra-i Pooch fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János királyi főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Sowar-i Soos (dictus) György fia: Péter mester – a maga meg fiai: György, János, István, Simon, Péter és Miklós, valamint László pozsonyi prépost, Soos László fia: Miklós nevében, és – mivel tudomásukra jutott – tiltakozva eltiltotta Sebes-i Synka mestert attól, hogy az ő Sowar birtokuknak a határát képező Filesulese és Tothrednek nevű területeket elfoglalja és azokba bevezettesse magát és iktattassa maga részére, egyúttal ellent is mond mindezeknek lege regni requirente.

Papíron, a hátlapján három gyűrűspecstét darabjaival. DL 57593. (Soós cs.)

- 896 Aug. 11. (in Sarus, f. II. a. assump. Marie) Sygra-i Pooch fia: Péter fia: Mihály mester, Rozgon-i János királyi főkincstartó sárosi alispánja és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Sebes-i Synka mester és tiltakozva elmondta, hogy – mint megtudta – Kapy-i András deák fia: János, Sowar-i Soos László pozsonyi prépost, Soos György fia: Péter és László fia: Miklós a birtokai határai között fekvő haszonvételeket és tartozékokat el akarnak foglalni, használni akarják, be akarják magukat azokba vezetetni, ezért eltiltja őket ettől és egyúttal ellent is mond mindezeknek lege regni requirente.

Papíron, a hátlapján két gyűrűspecstét darabjával és egynek a nyomával. DL 64249. (Kapy cs.)

- 897 Aug. 11. Róma. Úszfalvi Jakab fia: Márton kötelezi magát a bolognai de Garizendis Tamás, a pápai levelek írnoka útján, hogy váradi kanonoksága után, amelynek éves jövedelme 60 aranyforint és de Cardinis Konrád váradi (nagy)prépost lemondása útján üresedett meg, az annatát megfizeti. Vállalta, hogy hat hónapon belül bemutatja megerősítését. – Cameralia II. 1161. sz. (Camera Apostolica, Annatae vol. 3, fol. 63r. – DF 290930.) – Annatae 53/60. sz. (Uo.)
- 898 Aug. 11. Róma. Kusalyi Jakcs Dénes kötelezi magát Nagymihályi Miklós fia: Antal váradi kanonok útján, hogy váradi kanonoksága után, amelynek éves jövedelme 60 aranyforint és Bocskai István-nak a római Kúrián kívüli halálával üresedett meg, az annatát megfizeti. Vállalta, hogy hat hónapon belül bemutatja megerősítését. – Cameralia II. 1162. sz. (Camera Apostolica, Annatae vol. 3, fol. 63r. – DF 290930.) – Annatae 54/62. sz. (Uo.)
- 899 Aug. 11. Róma. Kusalyi Jakcs Dénes kötelezi magát Nagymihályi Miklós fia: Antal váradi kanonok útján, hogy váradi éneklőkanonoksága után, amelynek éves jövedelme 60 aranyforint és Albisi Miklósnak a római Kúrián kívüli halálával üresedett meg, az annatát megfizeti. Vállalta, hogy hat hónapon belül bemutatja megerősítését. – Cameralia II. 1163. sz. (Camera Apostolica, Annatae vol. 3, fol. 63r. – DF 290930.) – Annatae 54/61. sz. (Uo.)
- 900 Aug. 12. Terebes. Cseleji Péter fia: János zempléni alispán és a szolgabírák bizonyítják, hogy Kamonyai Mátyás szolgabíró előtt Nagymihályi Ödön fia: István a neki Nagymihályi Mihály fia: György által 100 újforintért elzálogosított sztárai birtokrész – a mondott György engedélyével – továbbzálogosította Nagymihályi Pongrác fiának: Dénesnek és feleségének: Veronikának, minderre a mondott György szavatosságot vállalt. – Sztáray II. 264. (DL 85723. – Sztáray cs.)
- 901 Aug. 12. Sopron. Sopron város tanácsa előtt Aindfelder Lénárt soproni polgár kiegyezik fiával néhai felesége hagyatékára vonatkozóan. – Házi II/1. 39. (Sopron város lt., Városi könyv D 2988. – DF 204421., pag. 57.)
- 902 Aug. 12. Cremona. Filippo Maria Visconti milánói herceg Marsilio da Carrara padovai birodalmi vikáriushoz. Küldönce útján köszönettel megkapta Zs. udvarában tartózkodó követétől: Lodovico Sabini hercegi familiáristól jelentését, amelyet Marsilio hozott el. Ha Lodovico további leveleket is küldene neki, kéri, azokat is továbbítsa, illetve mindenről, amelyet Zs. személyéről és előrenyomulásáról maga megtapasztalt, illetve ezekről Zs. udvarába küldött familiárisai útján értesült, őt is tájékoztassa, ahogy máskor is tette. – Osio II. 326. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 31/217. sz. (Uo.)
- 903 Aug. 13. Csorna. Antal csornai prépost levele Sopron városához. Egyházának soproni szőlői ügyében György presbitert küldi a tanácshoz. – Házi I/2. 338. (Sopron város lt. D 735. – DF 202369.)
- 904 Aug. 13. A kalocsai káptalan Zs.-hoz. Jún. 1-jei parancsa (576) értelmében kiküldték tanúbizonyosságukat, Balázs mesterkanonokot, aki elmondta, hogy aug. 9-én kiment Bodrog megye bírói székére, Bodrog (településre), ahol Pozsegai Domokos és Hernádfalvi Antal alispánok – Lévai Cseh Péter macsói bán jelenlétében – meg Boroti András és Szentmiklósi Chukad János szolgabírák által kikiáltott közgyűlés módjára összehívott megyei – név szerint felsorolt, közöttük Imre cikádori apát – nemesség tanúsította, hogy Bátmonostori Töttös János jogszerűen végeztette ki Garázda Jakab tetten ért familiárisait. – Zichy VIII. 333. (DL 80111. – Zichy cs., zsélyi 213-2090.) – Udvardy: Kalocsa 134/272. sz.

- 905 Aug. 13. A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy Zs. júl. 8-i parancsa (767) értelmében kiküldték tanúbizonyosságukat, Balázs frater papot, szerzetestársukat, akinek jelenlétében Mikófalvi Simon fia: András, a király kúriából a király által külön e célra kirendelt királyi ember júl. 29-én Körösbánya várost ellentmondás nélkül bevezette Czebe és Riska birtokokba, majd iktatta részükre örök birtoklásra. Arenga. – Z–W. IV. 321. (DL 26389. – KKOL, Cista comitatum, Alba A-10.) – Moldovanu: Colectiune de diplome 271. (Kemény József másolatából.) – Hurmuzaki I/2. 542. (Moldovanu alapján.)
- 906 Aug. 14. (f. V., in vig. assump. Virg.) A császári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Palichna-i Gergely fia: Péter meg fiai: Domokos és András – a maguk, valamint Péter leánya: Ilko (nob.) asszony nevében is, terhével és szavatossággal –, majd a következő bevallást tették: ők sürgető nehézségeik miatt a Palichnazenthpeter és Lazthesyn birtokokon, valamint a Mosyna és Cresnenycza folyók között fekvő birtokrészekben, különösen a *Rawencha* nevű erdőben és a hozzátartozó *Polycha* nevű szántóföldekben meg más haszonvételekben és tartozékokban lévő valamennyi részüket, amelyek őket jogosan megilletik és amelyeket korábban Maroth-i János (magn.) egykori macsói bánnak bizonyos összegért elzálogosítottak, most ugyanannak 300 aranyforintért eladják – az összeget már meg is kapták tőle – és előttük is eladják örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. Privilegiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórrjával. DL 11923. (NRA 1521-7.) – A hátlapon felül: *super Palichnazenthpeter*.

- 907 Aug. 14. A szekszárdi konvent emlékezetül adja, hogy Zs. júl. 7-i parancsa (757) értelmében tanúbizonyosságukat, István frater pap jelenlétében Dárói Majos László királyi ember júl. 31-én ellentmondás nélkül bevezette Blagai Lászlót a Tolna megyei Závod és tartozékai, Kökényes, Baleta, Nagyvejke, Kisapar, Terjék és Gerényes falvak birtokába és iktatta azokat részére királyi adomány címén örök birtoklásra. Méltóságsor: Demeter perjel, György custos, György cantor. – Blagay 290. (Átírtá Zs. 1430. apr. 28-i privilegiumában. DL 66570. – Blagay cs.)
- 908 Aug. 15. (Bude, in assump. Virg.) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Bathor-i István királyi asztalnokmester meg carnalis testvérei: Tamás, János és Bertalan nevében, hogy jóllehet Domanhyda-i László, György és [István] Penyge nevű birtokukat Chak-i Istvánnak elzálogosították, az *ratione vicinitatis et commetaneitatis* inkább őket illeti és ők akarták zálogba venni, ezért ők ugyanazért összegért a mondott birtokot Istvántól magukhoz akarják váltani. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike elmenve Chak-i Istvánhoz szólítsa fel őt *verbo nostro regio* az összeg elfogadására és a birtok átadására, amennyiben ezt visszautasítaná, idézzék meg őt, illetve Lászlót, Györgyöt és Istvánt alkalmas időpontra a királyi különös jelenlét elé, közöttük függő per ne legyen akadály; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Georgius, Petrus, Blasius, Stephanus de Chazar, Valentinus, Georgius de Fylpes, Georgius de Jarmy, Stephanus de Iklod.

- Foltos papíron, zárópecsét töredékével. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-19. (DF 221708.) – A hátlapján a konvent 1427. aug. 31-i jelentéséhez készült feljegyzés és fogalmazvány, amely szerint [Fylpes-i] Bálint királyi ember [...] konventi tanúbizonyság jelenlétében Keresztelő Szent János fővétele ünnepén (aug. 29.) Chak-i Istvánt felszólította, de az visszautasította azt, ezért Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára megidézte a királyi különös jelenlét elé; *datum 3. die* (aug. 31.).
- 909 Aug. 16. Az Orsova melletti táborban. Zs. Blagai Lászlóhoz. Mint megtudta Némái Kolos Jeromos elmondásából, a neki adományozott Závod birtokot és tartozékait bizonyos összegért Jeromosnak zálogosította el, ezért a zálogösszeg kifizetéséig a birtokokat ne foglalja el. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis.* – HO I. 319. (DL 48801. – Üchtritz-Amadé cs.)
- 910 Aug. 16. Buda. Nadler Mihály budai bíró és az esküdtek előtt Klára óbudai klarissza apátnő és a konvent ügyvédje: Orgonás Péter a megbízói nevében bérbe adja a kolostor házát – amely Czawczach Miklós pénzverő (*monetarius*) özvegye és Ausztriai János aranyműves háza között van – Magyar Miklós aranyművesnek, budai polgárnak és feleségének: Katalinnak évi 10 forintért. – A szöveg alatt: *Ad relationem Nicolai Hynkonis Farkas dicti iurati.* – BTOE III. 915. sz. (DL 11924. – Acta eccl. ord. et mon., VBuda 19-17.) – Végh: Buda helyrajza II. 70/208. sz.(Uo.) – Bártfai Szabó: Óbuda 102., reg. (Uo.) – Bp. Rég. XV. (1950) 286/26. sz., említés.
- 911 Aug. 16. Róma. V. Márton pápa Kazsogi Pap Péter pécsi egyházmegyei pálos szerzetesnek engedélyezi a bencés rendbe történő átlépését, de javadalmakat nem viselhet. – Lukscics I. 961. sz. (Reg. Lat. vol. 267, fol. 81b.)
- * Aug. 17. Filippo Maria Visconti milánói herceg utasításai Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabinini familiárisához. – Óváry 106/367. sz. (Milánói lt.) – A levél helyes kelte: 1426. aug. 17. Lásd ZsO XIII. 984. sz.
- 912 [Aug. 17.]¹ Zseliz. Zseliz mezőváros bírója, esküdtjei és teljes közössége levele földesurukhoz: Bátmonostori Töttös László özvegyéhez. Emberével dikát vetett ki rájuk. Uruk korábban atyafiaival együtt az egy összegben fizetendő cenzusra kötelezte őket, szabadságaik szerint, amely az úrnő és a fiai által is hitelesített privilégiumlevelében is szerepel. A husziták által, illetve zsold miatt már háromszor is megadóztatták őket, ami sérelmükre és egyúttal úrnőjük igen nagy kárára van. Mivel átküldött szolgálja már 250 aranyforintot vetett ki rájuk, akkor maradnak a jobbjai, ha ezt az összeget nem szállíttatja el magához. Kérik, őrizze meg őket korábbi kiváltságukban. Hozzá küldött bírójuknak és egy esküdtjükhöz, akik szóban is el fogják az ügyet mondani, teljes hitelt adjon. – Zichy XII. 123. (DL 82834. – Zichy cs. zsélyi, Missiles 19., 1425 körüli keltezéssel)
- ¹ A levélnek csak napi kelte van (Nagyboldogasszony ünnepét követő vasárnap). Az 1427. évi keltezését Lakatos: Mezővárosi oklevelek 675/2. sz. a kiadástól eltérően, Zseliz azonos tárgyú jún. 29-i kiadványa (730) alapján indokolja.
- 913 Aug. 19. Makszond. Rozgonyi István temesi ispán Temes megye hatóságához. Mivel Remetei István fia: Imre a jelenlegi hadjáratban eddig vele volt, a további hadakozás alól pedig felmentette, ezért megparancsolja nekik, hogy ez ügyben ne zaklassák. – Ortvyay: Temes 610. (DL 54574. – Kálalay cs.) – Tört. Tár 1884. 618., reg. (Uo.)
- 914 Aug. 20. Orsova vár melletti táborban. Zs. Csáki György volt székely-, most szatmári és szolnoki, Pálóci Imre aradi ispánokhoz, valamint Várdai Mihályhoz. Királyi felhatalmazásával – a leleszi konvent tanúbizonyságának jelenlétében – szolgáltassanak igazságot Károlyi Láncnak a maga megosztályos testvérei, Károlyi vajda fia: Jakab, Csomaközi Miklós nevében előadott panaszára,

amely szerint Bátori István királyi asztalnokmester és Szaniszló fia: István – miközben Lác a jelenlegi hadjáratban van – vadai jobbágyságait megverette és megsebesítette, másokat jogtalanul börtöni birtokrészsükre költöztetett, továbbá mintegy 200 jobbágyukat a panaszosok Ömböly birtokon lévő részére küldve mindent elraboltattak onnan, mindezek felül a két István jobbágyaikkal állandóan zaklattatják a panaszosok népeit. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis.* – Károlyi II. 108. (DL 98880. – Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.)

- 915 Aug. 20. Bolondóc. Bolondóci Stibor vajda fia: Stibor a nádorhoz, az országbíróhoz és helyetteseikhez meg az ország valamennyi egyházi és világi bírójához. Kéri őket, hogy halasszák el Baracskaik Jakab fia: László pereit Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára, mivel királyi szolgálatban vele együtt a morva részekre megy a husziták ellen. – Motesiczky oklt. 202. (DL 107698. – Motesiczky cs.)
- 916 Aug. 20. (an S. Stephans tag) Hanns Pawr pozsonyi városbíró és a tanács emlékeztetül adja, hogy megjelent előttük polgártársuk: Gilig Fuertner, és azt a bevallást tette, hogy a pozsonyi főtéren (am rinkch in der ebenanten stat zw Prespurkch), Mertem Spiegler és Hanns puchgsenmayster házai között fekvő házát, amely után évente a Szent Márton-plébániatemplom örkanonokjának négy font viaszt fizetett, Hanns Galkner nagyszombati polgár által Caspar Scharroch-nak adta el. Az említett évi négy font viasz megfizetése alól azonban Jakab örkanonok tudtával és beleegyezésével felmentette, mivel ezt ő és örökösei a város területén fekvő, Endling nevű szőlőben bírt részük után, amely Jacob Watschans, a Szent Márton-plébániatemplom javadalmasa, illetve Hanns List szőlője között található, minden év Szent Mihály napján (szept. 29.) fogják a mindenkori örkanonoknak teljesíteni. Ezért Caspar Scharroch háza teljességgel tehermentes legyen. Kérésére oklevelüket a város pecsétjének ráfüggesztésével erősítették meg.

Hártyán, függőpecsét hártaszalagjával. Pozsonyi kápt. mlt. H-1-8. (DF 228241.) – Átírta a pozsonyi káptalan 16[.]. jún. 15-i oklevelében: Uo. H-1-15. (DF 273029.), pp. 12–13. (A DL–DF-adatbázisban a 23. és 25. számú fényképen.)

- 917 Aug. 21. (in descensu nostri! / campestri secus Orswam, in crast. Beati Stephani regis) Zs. a császmái káptalanhoz. Mivel másik levelével Pwkorenowcz-i Petres fia: László és Zalathnok-i Ozthoya fia: László hűségesei szolgálataiért a Körös megyei [Pwkore]nowcz és Za(la)thnok birtokokban lévő királyi jogot meg a birtokok valamennyi haszonvételét és tartozékát nekik meg általuk Petres fia: László nepos-ának: Pál fiának: Miklósnak, valamint örökösöknek és utódaiknak adományozta örökre, ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket azokba, majd iktassa részükre királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a szlavón bán körösi székének jelenléte elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Georgius de Belidowcz, Martinus Dyachicz de eadem, Laurentius f. Demetrii de Peker, Iohannes [...] de Kameriamellechi.

Átírta a császmái káptalan 1427. okt. 12-i privilégiumában: **1068**. DL 100444. (Batthyány cs. lt., Acta antiqua, Szalotnak 4-5-13.) – Mind a mandátum, mind pedig az átíró oklevél évtizedekkel későbbi *hamisítvány* (indoklását lásd a császmái káptalan oklevelénél).

- 918** Aug. 21. Bécs. Ramer Jeromos kocsigyártó legény levele Sopron városához. A bebörtönzött Wiener János ügyében ő és Pertel György bécsi kocsigyártó legény a bűnös, kéri Wiener szabadonbocsátását. – Házi I/2. 338. (Sopron város lt. D 736. – DF 202370.)
- 919** Aug. 22. (Bude, f. VI. p. Beati regis Stephani) Zs. a kalocsai káptalanhoz. Elmondták neki Tethethlen-i Mihály és Kelemen nevében, hogy ők a Fejér megyei Zenthkyral birtokba és a Tethel birtokon lévő részbe, valamint a Maria-Magdalnaeghaza, Isaakeghaza, Mentzenthaghaza és Ketheghaz nevű prédiuumok birtokába, amelyek őket királyi újadomány címén jogosan megilletik, törvényesen be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike vezesse be őket azokba, majd iktassa részükre azokat minden haszonvételükkel és tartozékukkal a mondott jogon örök birtoklásra; az esetleges elmentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlet elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Michael f. Dominici de Tetheten, Benedictus f. Egidii de eadem, Nicolaus de Alch, [Si]lles de Gombolyagh, Paulus de Ewlle, Iohannes de Jakabhaza.

Átírta a kalocsai káptalan 1427. szept. 8-i privilégiumában: **1000**. Jászói konvent orsz. lt., Statutoriae T-3-69. (DF 251008.)

- 920** Aug. 22. Zágráb. Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán emlékezetül adja, hogy eskütételt elrendelő bírói intézkedése értelmében Gyepüi Benedek fiának: Lászlónak Lozsáni György fia: Lóránt, Márk fia: István és Gergely fia: Pál ellenében földesküt kellett tennie egy odraszentgyörgyi vitás terület hovatarozása ügyében (vö. a zágrábi káptalan aug. 2-i jelentésével: **865**). Mindezek után László megjelent előtte és bemutatta a zágrábi káptalan oklevelét az eskütételről, ezért a mondott Odraszentgyörgy birtokot minden haszonvételével és tartozékával meghagyja László és örökösei kezén örökjogon birtoklásra, a mondott Lórántnak, Istvánnak és Pálnak pedig örök hallgatást parancsol az ügyben. Az oklevelet nagyobb pecsétje ráfüggésztésével erősítette meg. – Laszowski I. 212. (Az oklevél szövege alatt Cillei Hermann bán 1432. évi pecsételési záradéka. A. HAZU D-IX-55. – DF 231080.) – Isprave 366/1735. sz. (Uo.)
- 921** Aug. 22. (25. die f. III. a. ad vinc. Petri) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Zs. máj. 11-i parancsa (**497**) értelmében Kysdobron-i György királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, László frater presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők vasas Szent Péter ünnepén kimentek a Bereg megyei Kerechen, Ezteryen, Adon és Hethyen birtokok, valamint Galgo prédiuum fele részére, ahol a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette a bennük lévő királyi jogba (Kerechen-i) Jánost, Istvánt, Pelbártot, Kristófot, Györgyöt és fiait, valamint Andrást, majd iktatta részükre azt valamennyi haszonvételükkel és tartozékukkal királyi ado-

mány címén örökjogon birtoklásra. Az oklevelüket privilegiális formában alphabetoque intercisas függőpecsétjükkel erősítették meg.

Hártyán, kezdő, díszített O betűvel, kiemelt M betűvel, felül ABC chirographummal, pecsét befüggesztésének helyével. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. K-127. (DF 211691.)

- 922 Aug. 22. A nyitrai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Gyemes-i Fargach (dictus) Péter fia: György – a maga meg felesége: Anna (nob.) és fia: László meg a többi, Annától születendő fiai, továbbá Kyszegh-i Pasman fiai: György, Péter és Balázs nevében is – és tiltakozott az ellen, hogy Bolondoch-i Stibor (magn.) az őket örökség jogán megillető Nyitrai megyei Swran várat minden tartozékával együtt Wylak-i László bán özvegyének: Anna (magn.) asszonynak meg fiának: Miklósnak elzalogosította, azok pedig be akarják magukat vezetetni azokba, egyúttal eltiltja és ellent is mond mind-ezeknek.

Hiányos papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 59115. (Forgách cs.) – Bártfai Szabó: Forgách 683., reg.

- 923 Aug. 22. (8. die assump. Marie) A zobori konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Bassan-i János fia: Barleus egyfelől, másfelől Bassan-i János fia: Simon fia: György – idősebb (antiquus) Bassan-i Barleus neposai – és a következő bevallást tették. Ők testvéri megállapodás keretében birtokaikat megosztották egymás között: primo et principaliter predictus Georgius filius Symonis sessionem seu curiam suam propriam, in quo nunc resideret, a prefato Symone, patri suo derelictam penes curiam anotati Barleus in ipsa possessione Bassan habita eidem Barleus filio Iohannis dedisset et assignasset, prefatus autem Barleus loco predictae sessionis seu curie aliam sessionem aut curiam in facie dicte possessionis Bassan vocate penes fluvium Nitra sitam prenotato Georgio filio Symonis dedisset et contulisset possidendam; item directam medietatem predictae possessionis Bassan cum omnibus eiusdem utilitatibus et pertinentiis universis videlicet molendino ac terris, pratis, silvis, nemoribus, pascuis et aliis quibusvis nominibus vocitatis in duas et coequales partes divisissent, quarum una pars prenotato Barleus, alia vero pars predicto Georgio; possessionem videlicet FelseuUyfalu eodem modo, sicut predictam possessionem Bassan; exinde vero et post hec possessiones inferius declaratas, item primo possessionem, videlicet portionem ipsorum Meyzel vocatam debito modo, sicut predictas possessiones Bassan et Felsey falu(!)/Felseuuyfalu; item mediam partem possessionis Kysprona similiter cum molendino in duas partes; exinde vero et post hec de confinio Giwek, videlicet possessionem Belapataka in duas partes, possessionem autem Chawyo/Chanoyo, uti prenotatas Bassan et FelseuUyfalu; possessionem Themes in duas partes; possessionis(!) Seecz/[..]ecz similiter in duas partes sicut Themes; item medietatem possessionis Wyeghaz eodem modo in duas partes in Nitriensi; item portionem pos-

sessionariam ipsorum Pustaneporaz/Pusthanepo[.] in Trinciniensi, possessionem siquidem Ku[.]ll/Kural vocatam in Strigoniensi comitatibus existentibus eo modo in duas partes divisissent et stabilissent, quarum semper una pars uni, altera vero pars alteri cesissent et devenissent tenende, possidende et habende azzal, hogy ha bármelyik fél a jelen megosztást megtámadja, perbe lépés előtt 20 ezüstmárkát köteles fizetni a másik félnek; a birtokokra kölcsönösen szavatosságot vállalnak. Az oklevelüket autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg religioso viro fratre Andrea custode pretacti monasterii nostri existente.

Foltos hártán, selyemzsinóron függőpecsét töredékével. DL 49047. (Bossányi cs.) – Másik példánya: hiányos, foltos hártán, függőpecsét selyemzsinórjával. MTA KIK Kt., Oklevélgyűjt. 338. (DF 243985.) – A / jel után ennek variánsai állnak.

- 924 Aug. 22. Laa. Albert oszták herceg a marcheggi Egyed-napi (szept. 1.) sokadalmat ez évben Kissasszony-napjára (szept. 8.) teszi át. – Házi I/2. 339. (Sopron város lt. D 737. – DF 202371.)
- 925 Aug. 23. (Tinninii, in vig. Bartholomei) Jursa Bernardovich locumtenens regnorum Dalmatie, Croatie vicebanatus a knini káptalanhoz. Elmondták neki a Suisti-i, Bergud-i és Lapac-i nemesek részéről egyfelől, másfelől Pál zupan de Hemliane et ilorum de Zlobichi nevében, hogy közöttük per keletkezett és folyt sokáig, mígnem az ügyet a bán fogott bírák döntésére küldte, amihez szükséges a tanúbizonyosságuk jelenléte, ezért meghagyja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat a felek részére, aki a bán emberek egyikével menjen ki a fogott bírói döntés meghallgatására. Kijelölt bán emberek: Stefanus Miskovich de Colonichi, Kega Petroevich, Filipus Palcich, Fabianus Bicvich, Paulus Utisenich, Georgius Duronetich, Paullus Mikcich.
- Átírta a knini káptalan 1427. szept. 1-jei oklevelében: 952. HDA, Draskovich cs. lt., Archivum maius 43-10. (DF 233334.)
- 926 Aug. 23. Róma. Klerikusnak nevezett Miklós presbiter, erdélyi kanonok aug. 2-i kérvényét (869) újból iktatják. – Lukcsics I. 962. sz. (Reg. suppl. vol. 210, fol. 230.)
- 927 Aug. 24. (Bude, 34. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Péter jászói prépost és a konvent folytat Chan-i Gál fia: András, Jakab fia: András, Miklós fia: Kelemen, Domokos fia: Kelemen, Péter, Bálint, János és László ellenében a szepesi káptalan határjáró- és idézőlevelében leírt – Subch birtok határjárásakor történt ellentmondás miatt indult – ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, propter presentem exercitualem expeditionem regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon közepen: LS (kézjegy), solvisset. Papíron, zárőpecsét nyomával. Jászói prépostság mlt. 135. (DF 232902.) – A hátlapon alul: *Dems(e)d, non adhuc.*
- 928 Aug. 24. Zágráb. János zágrábi püspök, római és magyar királyi főkancellár emlékezetül adja, hogy megjelent előtte egyháza valamennyi javadalmasa és kérésükre elődei, de különösen Eber-

hard püspök rendelkezését, amely szerint elengedte a tizedek megfizetését a javadalmaskoz szőlői és a javadalmaikhoz tartozó földek után (vö. ZsO II. 805. sz.), megerősíti. – Tkalčić II. 61. (Átírta a zágrábi káptalan 1520. szept. 18-i oklevelében. Zágrábi káptalan lt., Acta antiqua 76-34. – DF 256761.) – Lukinović VI. 238. (Uo.) – Tartalmilag átírta Gúti Ország Mihály nádor és Bátori István országbíró, erdélyi vajda 1481. febr. 25-i oklevelében. A. HAZU D-16-55. (DF 231714.)

929 Aug. 24. Denn erberen, fursichtigen und weisen herren burgermeister, richter und dem rat der stat zw Wyenn, unsern besundern lieben gunneren¹

Unseren steten, frewntleychen dinst zuvor, erberen, weysen besundern gunner. Wir tun ewrer erberkeyt zu wissen, das ez yeczund in unserm krays und umb uns mit dem trayd etwas gar ser ein tewrung ist, wenn das trayd misgeraten ist, also das die gemain unser stat und arme lewt gemainkleychen des grässe bekumernuss haben, und darumb so pitten wir ewr weyshayt mit allem fleyss, das ir uns wellet gunnen ewr hilf und fuerdung darinne zubeweysen, wo die unsern von unsertwegen kemen zu euch und kawften uns ein vier scheff mit waycz zw unser notdurft von lantlewten oder von anderen gesten, das sy damit fur euch dy mochten fuerderleych und ungehindert zw uns fueren und pringen. Als wir ewr erbeykeyt des genczleychen getrawn und gelauben und wellen umb euch und dy ewren in solichen und grossen sachen, wenn sich das wird gepueren, widervordien. Geben zu Prespurkch, an Sand Bartholomee tag, anno Domini M^o CCCC^o XXVII°.

Richter und der rat
der stat zu Prespurg

Ökörfejet ábrázoló vízjeles papíron, zárópecsét nyomával. DL 43716. (Múz. törzsanyag, 1900-56.)

¹A címzés a hátlapon.

930 Aug. 24. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követéhez és megbízottjához: Lodovico Sabini familiárisához. Ahogy sejtette, a velenceiek és a firenzeiek Zs.-hoz ünnepélyes követséget küldtek, és az ő ellenében sok koholt és csalárd dologgal próbálkoztak. Biztos benne, hogy Zs. semmi hitelt sem ad ezeknek, és hogy Sabini is mindent megtesz visszautasításukra. Biztos abban is, hogy ellenségei azt híresztelik, hogy ő már békét is kötött vagy akar kötni velük a pápa, a szavojai herceg vagy Carmagnola (grófja: Francesco Bussone) közvetítésével. A szavojai herceg valóban ideküldte hozzá a napokban (követét:) Enrico da Columberiót a béke ügyében, ahogy erről (Zs. követét), a hazatérő (Szászi János) veszprémi püspököt tájékoztatta is. Columberio a béke miatt Velencébe utazott és nemrég vissza is tért a velenceiek kellően mértéktelen békeköveteléseiével, hogy a milánói herceg a korábbi tárgyalásoknak megfelelően adja át nekik Brescia teljes területét, a Val Camonicát, amely völgyre Zs.-nak és csapatainak a Lombardiába való átkelése miatt mint a szeme fényére vigyáz, Cremona teljes vidékét, amelyet egészen elfoglaltak, milánói kézen csupán maga a város maradt, Torricellát, amelyet sikerült korábban a milánói csapatoknak visszafoglalnia, és mindezekon felül minden korábban nekik ígért területet is. Ráadásul pápai megbízásból nemrég megérkezett hozzá Santa Croce bíboros (Niccolò Albergati bolognai püspök) is, a korábbi békemegállapodás közvetítője és szerzője, hogy a béke elfogadására biztassa. Ő a maga részéről világossá fogja tenni a bíborosnak ugyanazt, amelyet már a veszprémi püspökkel is ismételtlen tudatott: állhatatosan kitart Zs. hűségén és semmiképpen sem akar békét

kötni Velencével. Meghagyja a követnek, hogy ismételten sűrgesse Zs. hadi segítségének azonnali megindítását, hogy ennek segítségével legyőzze a velenceieket. A csapatok megérkezésének a veszprémi püspökkel kötött megállapodása szerint amúgy is haladéktalanul meg kellene történnie; a halogatás igen veszélyes és végzetes lehet az ellenség túlereje és jobb anyagi lehetőségei miatt. Ő maga minden szervitorát segítségül hívta és személyesen vonult Cremonáig, hogy az annak vidékén táborozó ellenséggel megütközzön, de ez nem ért semmit. A különböző városi rendfenntartó egységekből (*cerneda*) toborzott gyalogságának harcértéke ugyanis viszonylagos volt, és már mind hazatértek; amúgy is, mivel az ilyenek nem szoktak rendszeres zsoldot kapni, 15–20 napig alkalmazhatók. Ezért az ellenséget nem tudták akadályozni a mozgásában sem. Így nem sokáig tudja tartani magát, és nem tud mást tenni mint várni Zs. segítségét. Az udvarba visszatérő veszprémi püspök részletesen be fog számolni állhatatos hűségéről és helyzetéről. Ellenségei híresztelésével ellentétben Genova városa az ő birtokában van. – Osio II. 327. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 31/218. sz. (Uo.) – DRTA X. 109., 2. jegyzet, eml. (Osio után.)

¹ Eubel: Hierarchia I. 34., 41.

- 931 Aug. 24. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követéhez és megbízottjához: Lodovico Sabini familiárishoz. Megkapta rövid híradását, Giovanni da Prato familiárisa: Michele útján, amelyben beszámolt, hogy Zs. hajóit és gályáit elragadta a török, és hogy Zs. hadi segítségére a herceg aligha számíthat. Mindez nagy kétségbeeséssel töltötte el, mivel abban reménykedett, hogy Zs. a (hozzá visszatérő követével: Szászi János) veszprémi püspöktől és Brunoro (della Scala birodalmi vikáriustól) értesülve a hercegnek velük kötött megállapodásáról gyorsan megindítja hadait az ő megsegítésére. E megállapodás lényege, hogy Brunoro Zs. nevében tett kérésére a herceg egyrészt megígérte, hogy Zs. itáliai útja idejére, beszállásolására átadja Zs.-nak Asti városát, amelyet Zs. a távozásakor visszaad neki, másrészt hogy 1427. szept. 8-ig nem köt békét az ellenséggel, harmadrészt hogy Zs.-ot a Rómába való oda- és visszaútján Genovából vagy Savonából megfelelően felszerelt hajókkal és gályákkal látja el. Mindezt a veszprémi püspök és Brunoro is elfogadták, és viszont ígérték Zs. nevében, hogy Zs. nem fog sem békét sem fegyverszünetet kötni a herceg tudta nélkül, hogy hazatértében visszaadja Asti városát, és hogy Itáliába gyorsan segítséget küld: csapatai szept. 8-ig megérkeznek és Lombardiáig nyomulnak előre, ezt követően pedig ő maga is személyesen megérkezik; de akár előbb, akár utóbb jön, mindenképpen nyújt haderejével támogatást: legalább 8000 lovast küld. Lehangelő válasza ellenére hálásan köszöni munkáját és kéri, hogy továbbra is pontosan tájékoztassa minden fejleményről. Mindenképpen érje el Zs.-nál a veszprémi püspök támogatásával, aki teljesen jóakarátú a herceg iránt, hogy gyorsan küldjön hadsereget a megsegítésére. – Osio II. 329. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 31/219. sz. (Uo.) – DRTA X. 15. és 109., 2. jegyzet, eml. (Osio után.) – Századok 41. (1908) 25., eml. (Osio után.)
- 932 Aug. 24. Pizzighettone. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követéhez és megbízottjához: Lodovico Sabini familiárishoz. Még mindig nem kapta meg a Zs. által neki ajándékba ígért két lovat. Kéri, hogy ezeket mihamarább megkaphassa. Zs.-nak a nevében mondja meg, hogy a herceg azt fogja mondani, hogy biztosan nagyon hosszú farkuk van ezeknek a lovaknak, hogy Zs. ilyen késve küldi. Ha már az ajándék ekkora késést szenved, érje el, hogy kiváló állapotúak legyenek. Ha nem ilyenek lennének, jelentse ki, hogy a herceg nem fogja megköszönni Zs.-nak, és ha nem jők, jobb, ha meg is tartja őket. Mindezt tréfálkozva közölje, hogy mindenképp kiváló lovakat válasszanak ki számára, és írásban számoljon be, hogy mit végzett ebben az ügyben. – Az e napon küldött levél melléklete (*per cedulam*). – Osio II. 330. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 31/220. sz. (Uo.)

- 933 Aug. 26. (f. III. p. Bartholomei) A nyitrai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Parulcha-i Miklós fia: László – a maga meg fia: Miklós, carnalis testvére: Balázs, valamint a mondott Miklós fia: Jakab fiai: Dénes, Dávid és Miklós nevében – és tiltakozott az ellen, hogy – mint tudomásukra jutott – osztályos testvérük: Bobal (dictus) Miklós fia: György a Parulcha meg más birtokain lévő részeit ultra condignam estimationem el akarja zálogosítani Pethlend-i Imrének, ezért Györgyöt az elzálogosítástól, eladástól és bármely címen való elidegenítéstől, Imrét pedig a zálogbavételtől, megvásárlástól, stb. eltiltja és együttal ellent is mond mindezeknek.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 83071. (Baranyay cs.)

- 934 Aug. 26. Zágráb. Piero Guiccardini Zs. udvarában tartózkodó firenzei követ jelentése Firenzéhez. Levelét a Zenggben maradt követtársának: Luca degli Albizzinek küldte, hogy az küldje haza. Aug. 22-én megérkezett Zágrábba, de csak 24-én beszélt a (zágrábi) püspökkel, akit tájékoztatott az itáliai hírekről, és ismertette missziója célját. Azt a tanácsot kapta, hogy Várad felé utazzon tovább, hogy Zs.-hoz megérkezve audienciát kapjon. A (zágrábi) püspök tegnap elindult, hogy innen 20 mérföldnyire találkozzon (Zs. hazatérő követével: Szászi János) veszprémi püspökkel, aki Milánóból érkezik. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 61–62., a szöveg Piero követ feljegyzéseiben szereplő kivonatának másolata. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive LXIV. fol. nélkül.)
- 935 Aug. 27. Helmec. Pálóci Mátyus országbíró a jászói konventhez. Küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike vizsgálja ki Losonci Zsigmond és fia: László meg Dénes özvegye: Anna panaszát – amely szerint Perényi Miklós királyi lovászmester meg Imre fiai: István és János familiárisai: Kazsui Péter deák és Nagy László a mondottak név szerint felsorolt füzéraljai, komlósi, kajátai, nyíri és bistei jobbágyaival uraik meg Buzlai Balázs füzéri várnagy akaratából és külön parancsára a panaszosok Pusztajúfalu birtokára törve minden terményt Füzérváraljára vittek, valamint egy jobbágyuk hat ökrét és szekerét szintén elvitték hatalmasul –, majd idézze meg őket a királyi jelenlét elé. Kijelölt királyi emberek: Csányi Péter és Kelemen, Olcsvári Dénes fiai: Péter és János, Hollóházi László és Balázs, Hegyaljai Baglyos István, Kozmafalvi János és András, Barancsi Pál, István és Miklós, Rakattyási János, Kistárkányi Benedek és András, Kisabarai Baksa János. – Bánffy I. 588. (Átírta a jászói konvent 1427. szept. 5-i jelentésében: 992. Bánffy cs. nemzetségi lt., Oklevelek 154. – DF 260733.)
- 936 Aug. 27. (f. IV. p. Bartholomei) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Lang (dictus) György (prov.) Bártfa város bírójának, esküdtjeinek meg valamennyi polgárának, hospes-ének és lakosának nevében, mint famulusuk és ügyvédjük, majd a nevükben bemutatta Zs. jún. 19-én kibocsátott privilégiumát (682), és azt kérésére átírják. Az oklevelet pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Két példányban, mindkettő hártán, függőpecsét selyemzsinórijával. Bártfa város lt. 181–182. (DF 212861–212862.) – A DF 212861. hátlapján: *capitulum pro theolonio* (későbbi kézzel:) *et libertate proficiscendí quolibet*. – Iványi: Bártfa 32/181. sz.

937 Aug. 28. (in Helmech, f. V. a. decoll. Ioh. Bapt.) Pálóci Mátyus országbíró a leleszi konventhez. Elmondta neki Kerch-i Tamás fia: András fia: Domokos – a maga meg uterinus frater-ei: Simon és Tamás nevében –, hogy ők a Szabolcs megyei Kerch birtokon lévő bizonyos részekbe, amelyek ipsos tam per fassionem Andree filii Michaelis de eadem Kerch, quam iure hereditario illetik meg, be akarnak kerülni. Ezért meghagyja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba, majd iktassa részükre azt valamennyi haszonvételével és tartozékával az őket megillető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlet elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Ladislaus de Gegen, Thomas de Bwl, Iohannes de Arthanhaza, Gregorius f. Ladislai, Gabriel f. Balthasar de eadem Kerch, Petrus dictus Kewmywes, Mathyas de eadem, Mathias de dicta Gegen.

Átírta a leleszi konvent 1427. okt. 9-i privilégiumában: 1063. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. K-25. (DF 211650.)

938 Aug. 28. (in Helmech, f. V. a. decoll. Ioh. Bapt.) Pálóci Mátyus országbíró a leleszi konventhez. Elmondta neki Buthka-i Kezegh (dictus) János fia: Péter a maga meg fiai: Imre, Mihály és György nevében, hogy Cheb-i János és László meg e János fia: Miklós nem régiben structuram seu clausuram cuiusdam alwey Chalomyk vocati inter metas possessionum Bwthka predictae et Zelepka vocatarum habitam destruentes et eicientes per quem quidem alveum fluvium Labarch vocatum, in quo quoddam molendinum ipsorum volvitur, de suo vero meatu et antiquo excipiendo in ipsum alveum fluvire permisissent per cuius aque decursum iidem exponentes non pauca dampna in terris arabilibus et pratis habere dinoscerentur potentia mediante. Ezért meghagyja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot; a konvent pedig írja meg azt neki. Kijelölt királyi emberek: Iohannes f. Ladislai, Andreas, Martinus f. eiusdem Andree de dicta Buthka, Lorandus, Iohannes f. Ladislai de Raska.

Átírta a leleszi konvent 1427. szept. 10-i jelentésében: 1002. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-10. (DF 221701.)

939 Aug. 28. (in Vasarhel, f. V., in Augustini) Genchy-i György veszprémi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy bírói intézkedésük értelmében Perechke-i János fiának: Antalnak Esegwar-i Ferenc fia: Pál ellenében vasas Szent Péter ünnepe előtti csütörtökön (júl. 31.) meg kellett jelennie előttük, a mondott időpont elérkezvén Pál ügyvédje: Balázs a törvényes ideig várt Antalra, ő azonban nem jött és nem is küldött maga helyett senkit, ezért a szokásos bírságban, hacsak rationabiliter ki nem menti magát, megbírságotják.

Papíron, két ép gyűrűspecével és háromnak a nyomával. DL 43717. (Múz. törzsanyag, Vég-hely-gyűjt.)

- 940 Aug. 28. (in Vasarhel, in Augustini) Genchy-i György veszprémi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy megjelent Ágoston-napon (aug. 28.) ítélőszékük előtt Essegvar-i Pál nevében Wthy-i Balázs megyei levéllel Mihály bakonybéli apát ellenében és elmondta, hogy Pál Bogdan-i jobbágya: Chathar (dictus) György Keresztelő Szent János születése ünnepén (jún. 24.) Vasarhel opidum-ból hazafelé via in libera tartott, amikor az apát és a konvent Márk, Ányos, Lampert villicus, Sclavus György, Balázs (fia): György, Fábián, Egyed faber, Cassa János, László, Pinter Balázs, Antal fia: János, Antal fia: György, Benedek fia: György, György vilicus(!), Parvus István, Benedek, Vized Gergely, Imre fia: Gergely nevű Polyan birtokon lakó, továbbá Mátyás vilicus(!), Domo-kos (fia): Lukács, Benedek fia: Antal, Miklós fia: Lampert, Bálint fia: János, Antal iudex, János, Thoth (dictus) Tamás, Tamás sutor, Gergely fia: Péter, Parvus Jakab, Beby Miklós és Sclavus Mihály nevű Borsath birtokon lakó jobbágyai – uruk külön engedélyével és parancsával – rátörve megverték és megsebesítet-ték; ezenfelül a mondott apát szintén nemrégiben kiküldte familiárisait: Terdemych-i Bertalant, Borsath-i Antalt és Polyan-i Tamást a panaszos Bogdan nevű birtokára és az officíalist illetlen szavakkal gyalázták és becsmérelték, az asszonyokat lovak szügyével törették és szavakkal gyalázták potentia medianté. Ezt hallván az apát ügyvédje, Terdemich-i Bertalan veszprémi káptalani levéllel felugorván azt válaszolta, hogy megbízója teljesen ártatlan a fentiekben és ezt hajlandó a megyebeli nemesk tanúságával bizonyítani. A felperes képviselője ezt nem fogadta el, ezért ők úgy ítélték, hogy az apát Ágoston-nap 15. napján (szept. 11.) hatodmagával nemesekkel köteles esküt tenni ártatlanságáról; ám az ügyet de regio litteratorio mandato nobis allato statu in eodem Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztották.

Papíron, a hátlapján öt gyűrűspecés nyomával. PFL 856, Konventi lt., Capsarium 57-E3. (DF 207673.)

- 941 Aug. 29. A csornai konvent előtt Kanizsai István soproni ispán és fia: László a Sopron megyei Magyarbarán vásárolt birtokuk déli felét – általánosságban felsorolt – haszonvételeivel és tartozéka-ival hűséges szolgálatai fejében 150 aranyforintért eladták Lengyel Jánosnak, más néven Jane-nak meg feleségének: Jeronima-nak szavatossággal. Privilegiumukat pecsétjük ráfüggésztésével erősítették meg. – Sopron vm. II. 111.¹ (DL 11925. – NRA 497-71.) – Másik példánya: hártján, függő-pecsét selyemzsinórával. DL 24516. (Uo. 558-30.)

¹ A kiadásban tévedésből az előző oklevél jelzetét (DL 11875.) tüntették fel.

- 942 Aug. 30. (sab. a. Egidii) A pécsi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előt-tük Bertalan mesterkanonok, egyházuk Szent Márton-oltárának igazgatója fő-papjuk, Henrik pécsi püspök nevében és bemutatta a pécsváradi konvent 1427. jún. 9-i oklevelét (644), majd kérte annak átírását, amelyet ők meg is tettek.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 11916. (MKA, Acta eccl. 18-4.)

- 943 Aug. 30. (20. die 2. die Laurentii) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. júl. 25-i parancsa (825) értelmében Gersoka-i Péter fia: András királyi emberrel kiküldték Budai (Budensis) Jakab kanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Lőrinc-nap 2. napján (aug. 11.) kimentek a Pozsony megyei Kapolna birtokra, majd a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette (Magyari) Lászlót és Mártont, és iktatta azt részükre zálog címén valamennyi haszonvételével és tartozékával. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Hártyán, kiemelt, díszített kezdő N betűvel, függőpecsét selyemzsinórával. DL 11919. (Archivum regni, Különböző állagok.) – A hátlap tetején későbbi kézzel: *Littere Ladislay de Magyar super impignoratitia statutoria possessionis Kapolna vocate.*

- 944 Aug. 30. (sab. a. Egidii) A váradi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Kemer-i néhai György fia: János fia: György özvegye: Dorotya (nob.) asszony – aki Strazemilye-i Mihály fia: Miklós leánya – egyfelől, másfelől a mondott néhai György fia: István fiai: Tamás, Péter és Miklós – a maguk meg carnalis testvéreik: Pál és Dávid, valamint patrueis testvérük: a mondott néhai György fia: Tamás fia: László nevében levél nélkül, de terhükkel és szavatossággal –, majd az özvegy a következő bevallást tette: mivel a mondott István fiai: Tamás, Péter és Miklós a maguk meg atyafiaik nevében is néhai férje: György Kraszna megyei Kemer, Dah, Somus és Domezlo birtokokon, valamint a Kolozs megyei Kezeplak, Monosthorusalmas más néven Desewfalva, Babon, Zwthor más néven Zomordakthelke és Nerche birtokokon meg Bozoldok prédiumon lévő részei után az ország szokásjoga értelmében járó hitbére és jegyajándéka fejében ducentos florenos presentis maioris nove monete regalis fizettek neki, ezért nyugtatja erről őket. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. Méltóságsor: Konrád prépost, Péter olvasó-, Dénes éneklő-, Bálint örkanonok.

Hártyán, kiemelt kezdő C betűvel, selyemzsinóron függőpecséttel. Bánffy cs. nemzeti lt., Oklevelek A-7. (DF 261136.)

- 945 Szept. 1. (Bude, 32. die oct. Iacobi) Zs. azt a pert, amelyet Varada-i Domokos fia: Pelbárt folytat Darocz-i Bertalan, Mihály, Miklós és Lőrinc ellenében a leszi konvent idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi különös jelenlétén, propter presentem nostram exercitualem expeditionem contra Turcos instauratam Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari. – A hátlapon alul: V (kézjegy), solvit.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 80112. (Zichy cs., zsélyi 2-978.) – Zichy VIII. 17., reg., aug. 1-jei kelettel.

- 946 Szept. 1. Buda. Zs. a somogyi konventhez. Küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be Marcali Dénes bán özvegyét meg fiait: Györgyöt és Istvánt a Somogy megyei Segesd oppidum, valamint Udvarnok, Gesztenye, Bolhás, Aranyas, Barcs és Bölcső birtokok felébe,¹ továbbá Kér birtokba meg a Marcali birtokon lévő tizenegy jobbágytelek birtokába, majd iktassa részükre egyrészt öröklés, másrészt vásárlás címén, az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlet elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Kovácsi János, Berjegi Imre, Perneszi György, Őri Antal, Keszői Albert,² Gombai István. – SMM 33. (2002) 22/849. sz. (Átírta a somogyi konvent 1427. szept. 28-i jelentésében: 1043. DL 11926. – NRA 595-10.)

¹ A parancslevél szövegéből nem, de a jelentés alapján egyértelmű, hogy mindegyik felsorolt birtok feléről van szó. ² A regesztában: Pelbárt.

- 947 Szept. 1. (Bude, 32. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Kamonya-i Bálint fia: Miklós és Bartha-i Mihály folytat Miklós leleszi prépost ellenében az ő halasztólevele értelmében az Ung megyei Bartha birtok határjárásakor történt ellentmondás ügyében Jakab-nap nyolcadán előtte, propter presentem generalem exercitualem expeditionem Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bch (kézjegy), solvit.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi prépostság mlt. 1400-118. (DF 234179.)

- 948 Szept. 1. (Bude, 32. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amely Miklós leleszi prépost mint felperes egyfelől, másfelől Homonna-i Zsigmond mint alperes között zajlik az ő halasztólevele értelmében, az Ung megye hatóságának perátküldő levelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, propter presentem generalem exercitualem expeditionem Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bch (kézjegy), solvit.

Papíron, zárópecsét darabjával. Leleszi prépostság mlt. 1400-111. (DF 234172.)

- 949 Szept. 1. (Bude, 32. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Albert vránai perjel meg fiai: János, László és György folytatnak Bator-i István (magn.) királyi asztalnokmester és testvére: Tamás, továbbá Kallo-i Leukus fia: Miklós meg fiai: Lőrinc és János, valamint István fia: Zsigmond ellenében a Bereg megyei Heg és Helmech birtokok iktatásakor történt ellentmondás miatt Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenleten, propter presentem expeditionem exercitualem regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bokod (kézjegy).

Papíron, zárópecsét darabjával. DL 54575. (Kállay cs.) – Szerbia 72., említés.

- 950 Szept. 1. (Bude, 32. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Warada-i Mihály és Pelbárt folytat Daroch-i Tamás fiai: Gergely és Márton,

László fia: Lőrinc fia: Gergely ellenében az ő halasztólevele értelmében és néhai Nánai Kompolt István országbíró levelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenlétén, amikor is Tamás fiai: Gergely és Márton duas partes iudicii trium marcarum duplatas cum duplo nobis et tertiam partem eiusdem sine dupplo parti adverse persolvere tenebantur, propter presentem expeditionem exercituaem regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bokod (kézjegy).

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 80113. (Zichy cs., zsélyi 2-979.) – Zichy VIII. 18., reg., aug. 1-jei kelettel.

- 951 Szept. 1. (in Egidi!/) A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Zenthegyed-i Bothus (dictus) Miklós fiai: László és István – a maguk meg fiaik és leányaik, valamint összes rokonuk nevében, terhükkel – és a következő bevallást tették: ők bizonyos égető nehézségeik miatt ad illas terras arabiles, videlicet medietatem *Bozyasthelek*, inter veros cursus metales possessionis Boncznyres a parte septentrionis adiacentem ac tres curias desertas ... similiter a parte septentrionis, in comitatu de Doboka, amelyeket korábban már elzálogosítottak 40 aranyforintért Gyekenyes-i Tamás fiainak: Benedeknek és Balázsnak, amelyeket azután tőlük ugyanazon 40 aranyforintért Nyres-i István fiai: Lukács, Mihály és György vettek zálogba, ők most a mondott Lukácstól, Mihálytól és Györgytől újabb 68 aranyforintot vettek fel; mindezek után *Bozyasthelek* felét és három elhagyott kúriát minden haszonvételemükkel és tartozékukkal az előbbi összeget beleszámítva átadják nekik szavatosságot vállalva; ha ezt nem teljesítenék, akkor Lukáccsal, Mihálllyal és Györggyel vagy azok utódaival szemben 200 aranyforintban marasztaltatnak el.

Hártyán, pecsételés nyoma nélkül. DL 27155. (KKOL, Cista comitatum, Doboka B-20.) – 1490 és 1515 között keletkezett, Nyíresi Tamás mester, erdélyi káptalani jegyzőnek tulajdonítható *hamisítvány* (vö. Erdélyi okm. II. 576. és 812. sz.). – Kiadását lásd Diaconescu: Documente 46. (Uo., nem regisztrálja, hogy hamisítvány.)

- 952 Szept. 1. (Tininii, in nostra catedrali ecclesia, f. II. p. decoll. Ioh. Bapt.) A knini káptalan emlékezetül adja, hogy Jursa Bernardovich locumtenens regnorum Dalmatie, Croatie vicebanatus aug. 23-i levele (925) értelmében Bicvich Fábán báni emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, Péter kanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők kimentek a mondott területre, ahol a felek a következő határjelek felállításában egyeztek meg: primo veniendo de super flumen Un, quod vulgo dicitur *Bria*, ibi fecerunt quandam congeriem terream manu factam, quam vulgo dicitur *Sap*, in illa congerie est positus lapis, hec est prima meta; deinde in Luka, ibi similiter est congeries terrea, illa lapis positus; deinde recto tramite in quodam saxso, quod vulgo apelatur *opura*, ibi est crux sculpta; deinde respiciendo versus boream in parte unius *buconi dolac*, ibi similiter est congeries, in illa lapis positus; deinde eundo per unam silvam apelatam *Guos-*

cia, ibi similiter est congeries terrea, illa congerie lapis positus; deinde penes viam, per quam exitur extra dictam silvam est similiter congeries terrea, illa lapis positus; deinde exiundo per viam iuxta dictam *Guosciam* respiciendo sursus iuxta metas comitum Corbavie in Ostrastina, ibi similiter est crux sculpta et has metas ambe partes, videlicet Suisti, Bergudi parte ex una, ex altera vero Paulus Orlavac cum suis filiis, fratribus Helmnane cum Zlobichi, videlicet de duabus Goriciis, videlicet Ralichi, Tegulichi et tertia Goriza, que est deorsum Un, *rul*(!) habuit, elfogadta. Has nostras capitulares literas sub apensione nostri capitularis sigilli duximus concedendas.

Hártyán, függőpecsételés helyével. HDA, Draskovich cs. lt., Archivum maius 43-10. (DF 233334.)

- 953 Szept. 1. u. Item Cloz de Kunstil arrestavit omnia bona Stephani lanificis pro debitis suis ita, ut ipse primus existat creditor in iudicio bannito post festum Egidii.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23a., 2. bejegyzés.

- 954 Szept. 1. u. Item Michael sartor arestavit omnia bona mobilia et immobilia Stephani lanificis pro XX^C denariis ita, quod ipse existat creditor primus post Nicolaum Kunstil in iudicio bannito post Egidii.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23a., 3. bejegyzés.

- 955 Szept. 1. u. Item anno, quo supra, in iudicio bannito proximum post Egidii nostram ad accesserunt presentiam discreti Symon Wal, Lewpoldus pellifex et Kaleyner a parte Iohannis filii Iohannis Newdorffer et Lang Niczhe, Petrus am Thor et Mathias Topper a parte Iohannis Sneyder, sororii predicti Iohannis Newdorffer et fassi sunt coram nobis, quod talem amicabilem inter prefixos Iohannem Newdorffer et iterum Iohannem sartorem fecissent compositionem pro portione paterna hereditaria, sic, quod dictus Iohannes filius Iohannis Newdorffer a parte ipsius et fratrum et sororum suorum antenominato Iohanni sartori, sororio suo, qui habet et legitime copulavit Magdalenam filiam antiqui Iohannis Newdorffer, sororem prefixi Iohannis Newdorffer iuvenis, debent dare et expagare II^C florenos et XXXVII½ florenos numeri Cassoviensis Iohanni sartori pro portione paterna uxoris sue,¹ sic ad festum Michaelis archangeli afuturum² I^C florenos predicti compoti et reliquam pecuniam solvere debent³ bis, unam partem ad pascham⁴ post habet, reliquam medietatem ad festum Michaelis archangeli iterum post habet anni Mⁱ etc. XXVIII.⁵

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23a., 4. bejegyzés.

¹ Az utóbbi két szó a sor felett besúrvva. ² Szept. 29. ³ A szó után kihúzva: *ad festum pasche medietatem post habet affuturum anni prescripti et secundam medietatem ultime pecunie post habet ad Michaelis archangeli anni Mⁱ CCCC^o XXVIII.* ⁴ 1428. ápr. 4. ⁵ 1428. szept. 29.

- 956 Szept. 2. (Bude, f. III. p. Egidii) Zs. a veszprémi káptalanhoz. Elmondták neki Hemhaza-i László veszprémi kanonok, zalai főesperes meg Hemhaza-i Péter fia: Domokos nevében, hogy ők a Veszprém megyei Empsedfeldew más néven Dyenesfelde birtokba, amely őket minden jogon megilleti, törvényesen be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba, majd iktassa részükre az őket illető jogon örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Gallus f. Demetrii de Adasthewel, Blasius de Hagmas, Gregorius f. Ladislai de Zenthisthwan, Emericus de Hegy, Blasius dictus Beken de Kovachy.

Átírta a veszprémi káptalan 1427. nov. 15-i privilégiumában, amely szerint *mediocri sigillo suo* volt megerősítve: 1183. DL 43721. (Múz. törzsanyag, Szily.)

- 957 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Zs. azt a pert, amelyet Gezth-i Mihály fia: László és özvegye: Anna (nob.) folytat Bathmonostora-i Thewtheus (dictus) László özvegye (nob.) meg fia: János ellenében az ő halasztólevele értelmében, a kalocsai káptalan vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi különös jelenlétben, propter presentem nostram exercitualem expeditionem contra Turcos instauratam Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et regionalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 80116. (Zichy cs., zsélyi 213-2082.) – Zichy VIII. 473., reg.

- 958 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Chythnek-i László, a budafelhévízi keresztetek kormányzója meg frater-ei: Miklós és János, továbbá e Miklós fia: György folytatnak Pelseuch-i Nagy János fiai: Miklós és István meg Starna-i László ellenében az ő halasztólevele értelmében, a jászói konvent vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, propter presentem expeditionem exercitualem regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 11927. (NRA 1549-100.)

- 959 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Dersi Benedek fia: László folytat Philpes-i János fia: András, Lőrinc fiai: László és

Miklós meg e Miklós fiai: Lőrinc és Mihály ellenében az ő halasztólevele értelmében, a leleszi konvent vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, propter absentiam prelatorum et baronum regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja.

Jobb szélén hiányos papíron, zárópecsét nyomával. DL 39517. (Petróczy cs.) – A hátapon keresztben: *Czathmariensis* (a megyei bírságjegyzéknek), alul: *Contra non venit.* – Lev. Közl. 9. (1931) 76., reg.

- 960 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Chazloch-i Péter fia: Mihály folytat Rosal-i Kwn (dictus) Lukács fiai: Jakab és Miklós ellenében az ő halasztólevele értelmében, a leleszi konvent vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, amikor is az alpereseknek a feleletadás elmulasztása miatt három márka bírságot kellett volna fizetniük a bírónak és a másik félnek, propter presentem generalem motu[m] exercitus Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bch (kézjegy), solvit.

Jobb szélén hiányos papíron, zárópecsét darabjával. DL 54577. (Kállay cs.)

- 961 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor annak a birtokbecslésről szóló jelentésnek a tárgyalását, amelyet Bathmonostrai Thetes László fia: János mint felperes egyfelől, másfelől Zeer-i György és Márk mint alperesek között az ő bírói intézkedése értelmében, a csanádi káptalan válaszlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte kellett volna megtartani, propter presentem exercitualem expeditionem Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bch (kézjegy), solvit.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 80115. (Zichy cs., zsélyi 213-2081.) – Zichy VIII. 275., reg.

- 962 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Bathmonostrai Theuthes László fia: János folytat Zeer-i Sandrin fiai: György, Gábor, István és Márk ellenében az ő halasztólevele értelmében, a pécsi káptalan kikiáltó- és válaszlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, amikor is Györgynek, Gábornak és Istvánnak iudicia quadraginta octo marcarum duplata nobis et duodecim marcarum parti adverse, Márknak pedig iudicia decem et octo marcarum duplata nobis et quinque marcarum parti adverse kellett volna fizetniük, propter presentem generalem exercitualem expeditionem Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bch (kézjegy), solvit.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 80117. (Zichy cs., zsélyi 213-2083.) – Zichy VIII. 275., reg.

- 963 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a bizonyíték bemutatást, amelyet Chap-i Andrásnak és feleségének kellett volna Peren-i Pál özvegye: Dorottyá (nob.) ellenében az ő bírói intézkedése értelmében Jakab-nap nyolcadán előtte megtenni, amikor is Andrásnak iudicia decem et octo marcarum dupplata, a feleségének: Katalinnak pedig iudicia quindecim marcarum similiter dupplata, item aliud iudicium trium marcarum a feleletadás elmulasztása végett neki és a másik félnek kellett volna fizetniük, propter presentem generalem expeditionem exercitualement Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára haslasztja. – A hátlapon: Bch (kézjegy), solvit.

Vízjeles papíron, zárópecsét darabjaival. DL 102034. (Batthyány cs. lt., Misc. 22-13.)

- 964 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Keresthur-i Zylagy László folytat Korogh-i Philpes fia: néhai István bán fia: István ellenében az ő halasztólevele értelmében, a bácsi káptalan idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenlet előtt, propter presentem expeditionem exercitualement regni Mihály-nap nyolcadára haslasztja. – A hátlapon: Bokod (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 11928. (NRA 993-7.)

- 965 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Kallo-i Zsigmond folytat Karol-i¹ László fiai: Jakab és János meg Mihály fia: Bertalan² ellenében az ő halasztólevele értelmében, az ő idéző- és a leleszi konvent válaszlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenlet előtt, amikor is az alpereseknek iudicia novem marcarum neki és a másik félnek kellett volna fizetniük, propter presentem exercitualement expeditionem regni Mihály-nap nyolcadára haslasztja. – A hátlapon: Bokod (kézjegy).

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 54576. (Kállay cs.) – Szerbia 72., említés.

¹ Az áthúzott *Kartand* fölé írva. ² Az áthúzott *Iacobum* fölé írva.

- 966 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró annak a három vásáros kikiáltásról szóló jelentésnek a megvitatását, amelyet Meggies-i István fia: Zsigmond mint felperes egyfelől, másfelől Churnawoda-i Miklós fiai: János és György, István fia: Péter, György fia: Grisogonus presbiter mint alperesek között az ő halasztólevele értelmében, az ő kikiáltó- és a leleszi konvent válaszlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenleten kellett volna megtenni, amikor is az alpereseknek iudicia triginta sex marcarum dupplata neki és a másik félnek kellett volna fizetniük, propter presentem exercitualement expeditionem regni Mihály-nap nyolcadára haslasztja. – A hátlapon: Bokod (kézjegy).

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 54578. (Kállay cs.) – A hátlaapon keresztben bírósági feljegyzés, amely szerint, mivel a felperes Zsigmond elhunyt, a per leányára, a kiskorú Anna „asszonyra” szállt, akit Kércsi Mátyás képviselt levél nélkül (*pro a[ctore] videlicet Anna azzon Mathi[. de Ke]rch eorundem Sigismund pater mortuus est, condescens causa in ipsam, que est puellula, sine litteris procuratoriis*), az alpereseket Péterfalvi Csákány György leleszi konventi levéllel képviselte (*pro i[n causam attractibus] Georgius Chakan de Peterfalva cum Lelez*) és a pert a felek akaratából György-nap nyolcadára halasztották (*partium ad G*).

- 967 Szept. 2. (Bude, 33. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a bizonyíték-bemutatót, amelyet Kissanarch-i Fábián fiának: Mihálynak és Dwge-i Egyed fia: János fiának: Tamásnak kellett volna megtennie Kiswarda-i Domokos fia: Pelbárt ellenében az ő halasztólevele értelmében, az ő bírói intézkedésében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenléten, propter presentem exercituum(!) expeditionem regni Mihály-nap nyolcadára halasztja. – A hátlaapon: Bokod (kézjegy).

Felül hiányos papíron, zárópecsét nyomával. DL 80114. (Zichy cs., zsélyi 2-980.) – Zichy VIII. 251., reg.

- 968 Szept. 2. Sopron. Hafner Miklós felesége: Anna soproni polgárasszony végrendelete. – Házi II/1. 39. (Sopron város lt., Városi könyv D 2988. – DF 204421., pag. 58.)

- 969 Szept. 2. Bobovac. Tvardko István bosnyák király emlékezetül adja, hogy consanguineus-a és frater-e, Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán hűséges szolgálatai fejében, amelyeket neki, királyságának és országalakosainak – különösen Zs.-nál – eddig tett, most is tesz és tenni fog, viszonzásul rokonának, Cillei Hermann grófnak meg fiági örököseinek adományozza az országát, az országalakosait, várait, erősségeit, városait, faluit, birtokait, a boszniai királyság valamennyi tartozékával azzal, hogy mindezek örökös nélküli halála esetén szállnak Hermannra és örököseire; ha azonban fiági örökösök nélkül halnának meg, akkor a királyság minden tartozékával visszazáll István királyra és örököseire. – Pray: Annales II. 293. (Átírta a zágrábi káptalan 1450. márc. 30-i oklevelében. HHStA Urkundenabteilung: Allg. Urkundenreihe 28. – DF 258354.; másik fényképe: Uo., Ungarische Urkundenabteilung, Rep. 16-427. – DF 287437.) – Katona: Hist. Crit. XII. 477., Fejér X/6. 900. (mindkettő Pray után.) – Kukuljević: Arkiv II. 24. (Katona után.)

- 970 Szept. 3. (Bude, f. IV. p. Egidi!/!) Zs. a pozsonyi káptalanhoz. Elmondták neki Kysmagyar-i István fia: Mihály meg felesége: Ilona (nob.) nevében, hogy Kysmagyar-i Miklós fia: Sandrin múlt év Márton-nap utáni csütörtökön (1426. nov. 14.) őt Czethertek birtokon találva ártatlanul becsmérelte, gyalázta és megsebesítette; ezzel meg nem elégedve a mondott Sandrin László fiaival: Miklóssal és Sandrinnal, valamint saját fiával: Mihállyal a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe utáni hétfőn (1426. szept. 16.) fegyveresen birtokukra törve az ottani gyümölcsöst kivágták, a gyümölcsöket és a kivágott fákat elvitték; továbbá egy éve már, hogy duo iugera tritici et simili duo avene cum pecudibus ipsorum conculcari et destrui faciendo, in quibus eidem sex mediorum tritici et etiam avene dampna intullissent; végül Sandrin és a többiek a Mihálynál talált unam bovem¹ elvették tőle potentia ipsorum mediante. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek je-

lenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg őket alkalmas időpontra a királyi jelenlet elé, közöttük függő per ne legyen akadály; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Ladislaus Stephani de Solkohaza, Mathias Iacobi de eadem, Egidius Michaelis de Konczhaza, Paulus Petri de Etdenkarca(!), Iacobus Petri de Ethy, Stephanus Andree de Koalifia(!), Andreas f. Iohannis de Edhussosmagyar(!).

Papíron, zárópecsét darabjaival. Pozsonyi kápt. orsz. lt. 28-3-85. (DF 227154.) – A hátlaapon a pecsét alatt: *detur domino custodi*; keresztben káptalani feljegyzés, amely szerint Etrehkarca-i Péter fia: Pál királyi ember Gál Zenthmyhfallva-i plébános jelenlétében Lukács-nap előtti pénteken (okt. 17.) megidézte őket vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára.

¹ A szövegben „bum” látszik, felette nazális rövidítésjellel.

- 971 Szept. 3. (in Papa, 3. die f. II., in Egidii) Garai Miklós nádor emlékezetül adja, hogy Marczaltu-i Péter fia: Egyed mester és fia: János jogos kérésére Korontal-i Bereck veszprémi szolgabíróval a nádori kúriából kirendelt Gench-i Márton nádori ember szállt ki, akik visszatérve elmondták, hogy ők Egyed-napon, hétfőn (szept. 1.) kimentek Győr, Sopron és Veszprém megyékbe, ahol mindenkitől, azaz bármilyen rendű és rangú emberektől, különösen pedig Moroczhyda, Zenthandreas és Sobor – Győr és Sopron megyékben fekvő – birtokok szomszédaitól és határosaitól vizsgálódva megtudták az igazságot: történt ugyanis, hogy amikor Hedrewara-i Mihály fia: György mester meg fiai: Ferenc és László, valamint Chythwand-i Egyed be akarták magukat iktattatni zálog címén Moroczhyda, Zenthandreas és Sobor birtokokba, akkor Péter fia: Egyed mester és fia: János ellentmondtak azon a címen, hogy a birtokok zálogbavétele, mivel azok az ő birtokaikkal határosak, őket jobban megilleti, ezért a Hedrewara-i és Chythwand-i nemeseket eltiltották ettől. – Mindezek után az utóbbiak azt állították, hogy Marczaltu-i Egyed és fia: János Balázs fiával: Demeterrel meg más familiárisaikkal – akiket név szerint megnevez az erről szóló vizsgálati oklevél – Jakab-nap előtti hétfőn (júl. 21.) rátörve a Györgyöt és fiait zálog címén illető Moroczhyda birtokra Sclavus Benedek nevű ottani jobbágyukat megölték, a többit pedig kirabolták, megverték és megsebesítették, sőt ugyanezekben a napokban a lekaszált szénát elvitték, falcastra, vestimenta meg más holmikát és javakat pedig more predonico elvettek a jobbágyoktól; ezzel meg nem elégedve Chythwand birtokra törve Egyed 100 kepe gabonáját elvitték; végül Jakab-nap utáni kedden (júl. 29.) György és fiai Sobor és Zenthandreas birtokaikra törve quosdam iobagiones in fine ville Zenthandreas predictae penes ecclesiam eorum parochialem reperiendo, Miklósnak a kezét és fél lábát levágták, Antal fiát: Imrét és Gergely villicus-t a fejükön megsebesítették és a villicus egyik kezét levágták, Péter fiát: Balázst nyíllal meglőtték, Miklós fiát: Istvánt pedig a fején dárdával és három nyíllövessel megsebesítették, valamennyiüket úgy, hogy életben maradásuk kétséges, továbbá a náluk talált holmikát és javakat elvették, György villicus pár nap múlva meghalt; és végül a három birtok határában

fekvő réteket lekaszáltatták és a szénát elvitették *potentia mediante*. – A kiküldöttek vizsgálata arra jutott, hogy Egyed és fia: János Hedrewara-i György és fiai meg Chythwand-i Egyed állításai ellenében ártatlanok, sőt Nagyboldogasszony ünnepe utáni vasárnapon (aug. 17.) éppenséggel a mondott György és fiai meg Chythwand-i Egyed Moroczhyda birtokon állított *officialisa*: Bar[la] fia: Balázs egy Zenthe birtokon élő molnárukat elfogta és bilincsbe verte tetszése szerinti ideig, a nála talált holmikát és javakat elvette, a Zenthe-i jobbágyok szénáját pedig elvitte *potentia mediante*.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 90388. (Üchtritz-Amadé cs.)

- 972 Szept. 3. (Bude, 34. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Zantho-i Kolos Jakab fia: Jeromos folytat Alaph-i Simon fiai: Tamás és Antal, Gergely fia: János meg fia: Mihály, János fia: Kelemen, Máté fia: Pál és másik Máté fia: Lőrinc, valamint Tamás, Antal és Gergely fia: János négy előállítandó jobbágyfamiárisa ellenében az ő halasztólevele értelmében, a győri káptalan idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenléten, *propter presentem exercitualement expeditionem regni Mihály-nap* (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: LS (kézjegy), *solvit*.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 48795. (Üchtritz-Amadé cs.)

- 973 Szept. 3. (Bude, 34. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Bodogazzonfalwa-i Thompa (*dictus*) László fia: Boldizsár folytat Domonya-i Benedek meg felesége: Anna (*nob.*) asszony, Kerechen-i Gergely, Lőrinc és Benedek, valamint két előállítandó familiárisuk¹ ellenében az ő halasztólevele értelmében, a zalai konvent vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenléten, *propter presentem expeditionem exercitualement regni Mihály-nap* (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: LS (kézjegy), *solvit*.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 67773. (Tallián cs.)

¹ Az áthúzott *iobagiones* fölé írva.

- 974 Szept. 3. Den erbern und weisen richter, burgermaister und dem rat der stat zu Egenburg, unsern besondern lieben freunden¹
 Unseren freuntleichen dienst zuvor, erbern, weisen, besondern freunt! Uns hat furgelegt Hanns Cramer, unser mitwoner, wie das er von des geschichts wegen, das do geschehen ist von dem Sigmund Unger, seinem pruder, von frumer lewt rat und hülf, hab ein abpruch getan mit des gelaidigten dem Got genad freunden, die dy sach antrytt umb acht und czwaynczyg gulden in golt, und hab gelobt dyselbigen nyderczulegen und zu beczalen auf den nechsten kunftigen Sant Michels tag. Nu hab er sich vorlassen gehabt auf ettleich seine freunt, zu den er hoffnung gehabt hat, das se im in den sachen scholden ge-

holffen haben, und des ist im nicht gëschehen, also das er dy vorbenanten gulden auf den vorgeantent tag nicht mag ausrichten, als er gelobt hat. Und darum biten wir ewr erberkeit mit fleisse, das ir durich unsern willen wollet dem unsern beholffen sein gen den lewten, mit den er von seines pruders wegen hat ein vorrychtung gemacht, das se im zu dem gelt einen lengern tag geben unczen auf Sant Mertems tag. So hat er vor uns gelobt dasselbig gelt ausrichten unvorzogentleichen und durich einer grössern² sicherheit willen hat furpas vor in in unser myttgelobt der erber, weis man, Mertem Spiegler, unser mitgesworner burger, das das gevallen schol auf denselben tag unvorzogentleichen. Das wollen wir umb ewr erberkeit und dy euren wider vordienen. Geben zu Prespurg, am mytichen noch Sant Giligen tag, anno etc. XXVII°.

Richter und der rat
der stat zu Prespurg

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3413. (DF 241491.) – Bratislava 146/1014. sz.

¹ A címzés a hátlapon. ² A szóban lévő kis „e” betűvel álló „o” betűt „ö” betűnek írtuk át.

- 975 Szept. 3.¹ Honorabili viro, domino preposito ecclesie Sancte Crucis de Lelez vel eo absente custodi de eadem necnon Thome litterato de eadem, amicis nostris carissimis²

Honorabilis vir amiceque noster honorande! Noveritis nos precepisse, quod domina magnifica relictæ Dyonisii de Lossonch, fratrem nostrum dominum Nicolaum de Peren intercetera honorem agazonum regalium magistrum et suos familiares ymo similiter et nos cum nostris ad octavas festi Beati Michaelis archangeli ad curiam regiam evocasset. Igitur, si sic est, quemadmodum prefertur, vestre honorabilitates requirimus amicitiam per presentes, quatenus reliquum eiusdem littere evocatorie nobis per ostensorem presentium destinere [et] dare velitis, similiter tenorem ipsius littere regie maiestatis nobis transcribi et emanari facientes. Scriptis in Therebes, tertio die festi Beati Egidii abbatis.

Stephanus filius condam viri
magnifici Emerici de Peren

Bal oldalán hiányos papíron, hátlapján zárópecsét darabkaival. Leleszi prépostság mlt. 1300-432. (DF 234054.)

¹ Losonci Dénes valamikor 1426 folyamán, nov. 3. után (ZsO XIII. 1273. sz.) halt meg (Engel: Genealógia, Tomaj nem 2. tábla: Losonci), Perényi Miklós lovászmester pedig 1428. aug. 9-e előtt (Engel: Genealógia, Perényi 2. tábla: terebesi ág), mindezek alapján az oklevél keltezési éve csak 1427. év lehet. ² A címzés a hátlapon.

- 976 Szept. 4. (in descensu nostro campestri secus Kovinium, f. V. p. Egidii) Zs. fideli nostro Janocio Iohannis de Kavialcantibus de Florentia. Certocertius constat nostre maiestati, quomodo tu duo millia florenorum auri puri alias per condam magnificum Piponem de Ozora, comitem Themensiensem, dum vixit, fideli nostro, spectabili et magnifico viro, Nicolao comiti Wegle et Modrusse ditorumque regnorum nostrorum Dalmatie et Croatie bano mutuatas et concessas de commissione ipsius comitis Piponis ab eodem comite Nicolao exegisti et recepisti, qui scilicet duo milia florenorum auri apud te sunt et existunt de presenti. Ex quibusquidem florenis, iam uti intelleximus, pro quibusdam factis et negotiis ipsius condam comitis Piponis ducentos florenos exposuisti, verum quia dicta sumpma florenorum auri precise nostram concernit maiestatem. Ezért megparancsolja neki, hogy levele kézhezvétele után minden késlekedés nélkül a mondott 2000 aranyforintból Philippo filio Emerici de Frescobaldis de Florentia adjon 1300 aranyforintot, amivel certis ex causis tartozik neki, a fennmaradó 500 aranyforintot pedig adja János kalocsai érseknek, aki elhozza azt majd neki; ha nem cselekedne a fentieknek megfelelően, akkor megparancsolja az érseknek, ut ipse sub pena solutionis memorate sumpme florenorum per ipsum dominum archiepiscopum de suis propriis bonis pro nobis faciende te ad solutionem pretactorum mille trecentorum florenorum auri puri memorato Philippo, fiendam etiam per detentionem persone tue proprie ac per ablationem omnium rerum et bonorum tuorum, si necesse fuerit, artius compellat et astringat auctoritate nostra regia eidem domino Iohanni archiepiscopo in hac parte attributa mediante; máshogy tenni ne merjen, a levelét pedig elolvasása után adja vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról: Relatio Leonardi Nofri de Peleske.

Papírra írt egykorú másolat, mellette olasz nyelvű fordítása. Archivio di Stato di Firenze, Corporazione religiose, Badia Fiorentina 15. 240. és 234–235. (DF 289042.) – Másik, szintén olasz nyelvű fordítása: Uo. 262–263. (DF 289053.)

- 977 Szept. 4. (Bude, f. V. p. Egidii) Zs. a garamszentbenedeki konventhez. Elmondták neki Kysheresthyen-i Gepes (dictus) András fiai: László és Miklós nevében, hogy Imre fiai: Miklós és Mihály de eadem azt a Kysheresthyen birtokon a *Kwthfew* nevű kút mellett fekvő 8 hold szántóföldet, amelyet nekik 13 újdénáros forintért elzálogosítottak, insuper prefati Ladislaus et Nicolaus frater eiusdem totalem portionem possessionariam in eadem possessione Kysheresthyen ipsius Nicolai, fratris videlicet prefati Michaelis a manibus Petri de Harasti iudicis eidem pro quibusdam iudiciorum oneribus, quibus prefatus Nicolaus, frater eiusdem Michaelis convictus extitisset, occupata(!) et tandem ipsum Ladislaum Gepes de manibus eiusdem Petri redemptum(!) absque ulla redemptione eorundem terrarum arabilium ac portionum possessionariarum pro se ipsis occupasset et ocupatas uterentur de presenti, továbbá Kysheresthen-i Lukács özvegye (nob.) nemrégiben a mondott Mihály egyetértésével és akaratóból László bizonyos ottani, Palhes András nevű jobbágyát megverte és meg-

sebesítette potentia mediante. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot; a konvent pedig írja meg azt neki. Kijelölt királyi emberek: Michael de Heche, Stephanus, Iohannes, Emericus filii Berk de Nempti, Stephanus de Kyszelesen, Emericus f. Michaelis de predicta Heche.

Átírta a garamszentbenedeki konvent 1427. okt. 29-i jelentésében: 1098. DL 43722. (Múz. törzsanyag, 1924-50.)

- 978 Szept. 4. Buda. Zs. a somogyi konventhez. Küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike járja meg Tapsonyi Antimus fia: János fiainak: Miklósnak és Jánosnak a Somogy megyei Gonász, Vásárosfalva és Hoboly birtokainak határait, az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Balogdi Miklós és Mihály, Kisfaludi Bedecs István; Mihály, Pál és András, Kutosi László. – SMM 33. (2002) 22/850. sz. (Átírta a somogyi konvent 1427. nov. 15-i jelentésében: 1182. DL 87999. – Esterházy cs. hercegi ágának lt., Rep. 96-3-28.)
- 979 Szept. 4. (Bude, 35. die oct. Iacobi) Zs. annak a birtokfoglalásról és ingóságok elviteléről szóló jelentésnek a tárgyalását, amelyet Gersei-i Pethw fia: László¹ mester mint felperes egyfelől, másfelől Nadasd-i András fia: Gáspár mint alperes között az ő halasztólevele értelmében, az ő bírói intézkedésében és a vasvári káptalan válaszlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi különös jelenlétén kellett volna megtartani, propter presentem nostram exercitualem expeditionem contra Turkos instauratam Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis mayestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari. – A hátlapon: V (kézjegy), solvit.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 92725. (Festetics cs. lt., Misc. 385.)

¹ A „János fia” tollban maradt, lásd a következő okleveleket!

- 980 Szept. 4. (Bude, 35. die oct. Iacobi) Zs. azt a pert, amelyet Saal-i Pál fia: Mihály, Berend-i Gál, Bálint fia: Gergely, Gersei-i Pethew fia: János fia: László folytatnak Almasd-i Elewyarow (dictus) néhai Gál özvegye (nob.), Nadasd-i András fia: Gáspár, valamint Saal-i Fülöp fia: Sebestyén, András és János ellenében az ő halasztólevele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi különös jelenlétén, propter presentem nostram exercitualem expeditionem contra Turkos instauratam Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis mayestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorum, sigillo eiusdem fecimus consignari. – A hátlapon: V (kézjegy), solvit.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 92726. (Festetics cs. lt., Misc. 384.)

- 981 Szept. 4. (Bude, 35. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Gersse-i Pethew fia: János fia: László folytat Chaan-i Chaak és Balázs ellenében az ő halasztólevele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, propter presentem motum exercitus generalis regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: non adhuc.

Papíron, zárópecsét darabjával. DL 92727. (Festetics cs. lt., Misc. 383.)

- 982 Szept. 4. (Bude, 35. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Bathmonostra-i Thewthes (dictus) László fia: János folytat Chypch-i István és fia: Imre meg László fia: Mihály felesége: Anna (nob.) és leánya: Katalin ellenében az ő halasztólevele értelmében a Bodrog megyei Kaymand birtok iktatásakor történt ellentmondás miatt Jakab-nap nyolcadán a királyi jelenlét előtt, propter presentem exercitualem expeditionem regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Thomas habet.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 80118. (Zichy cs., zsélyi 213-2084.) – Zichy VIII. 263., reg.

- 983 Szept. 4. (Bude, 35. die oct. Iacobi) Pálóci Mátyus országbíró azt a bizonyíték-bemutatót, amelyet Varada-i Domokos fiai: Miklósnak és Pelbártnak kellett volna Daroch-i László fia: Bertalan, István fia: Miklós és Tamás fia: Miklós ellenében az ő halasztólevele értelmében, a néhai Nánai Kompolt István országbíró idéző- és a leleszi konvent válaszlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán megtenniük előtte, amikor is Domokos fiának: Miklósnak duas partes iudiciorum sex marcarum dupplatas cum dupplo nobis et tertiam partem eorundem sine dupplo parti adverse, Pelbártnak pedig duas partes iudiciorum trium marcarum dupplatas nobis et tertiam partem eorundem sine dupplo parti adverse kellett volna fizetnie, propter presentem exercitualem expeditionem¹ regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja a bírságok megfizetésével. – A hátlapon: LS (kézjegy), solvit.

Alul hiányos, szakadt papíron, zárópecsét nyomával. DL 84389. (Lónyay cs.)

¹ Utána a *generalem* kihúzva.

- 984 Szept. 4. (f. V. p. Egidii) A kolozsmonostori konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Solyomkew-i Ewrdeg (dictus) Dávid és a következő bevallást tette: ő bizonyos nehézségei miatt quasdam duas sessiones suas desertas in possessione Kewbles vocata, unam videlicet a plaga occidentali et aliam ab orientali in ordine a parte meridionali existenti, in fine adiacentes, simul cum quibusdam aliis sex locis desertis seu terris locis, ut puta sessionalibus aptis ad easdem duas sessiones spectantibus, necnon sedecim iugera terrarum ac duas partes portionis sue silve permissive inter metas prefate possessionis Kewbles existentes minden haszonvételükkel és tartozékukkal elzalogosítja

Thewk-i István fiainak: Istvánnak, Máténak és Gergelynek 25 újforintért, amelyet már megkapott tőlük, szavatossággal visszaváltásig.

Papíron, a hátlapján pecsét darabkáival. DL 36412. (GYKOL, Cista comitatum, Doboka O-11.)

- 985 Szept. 4. (f. V. a. Nat. Marie) Pozsony város tanácsa előtt Hanns des Ulreich Paumgartners sun von Regensburg und Ott Sebl, ir paider diner eladja Nicolao Gerichtler azt a házat, amely etwann des Verleins gewesen ist, gelegen in unser vorstat auf der Wedricz neben des Engelmars und des Hanns Abans haws, mint zálogot azért a pénztartozásért, amellyel Ulreich Paumgartnernek Erhart Verl és felesége volt adós és nem fizetett ki. Gerichtler pedig, aki a házat a jövőben sajátjaként birtokolhatja, azt ígéri, hogy a newnczig gulden in golt vételárat karácsonyig (dec. 25.) kifizeti, most pedig ő adja biztosítékul zálogba ugyanazt a házat és minden vagyonát.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 209–210. (DF 286772.) – Act. Prot. 215.

- 986 Szept. 4. (f. V. a. Nat. Marie) Pozsony város tanácsa előtt fraw Barbara Czötlin, der erbern fraun Clare, der Andressin Schönpachin seliger tachter panaszt emelt zu dem ebenanten Andres Schönpach, irem stewfvater az anyai öröksége miatt, úgymint umb ein halbteil des hawss, gelegen in der stat neben der Clementin haws, das vor des Jacobs und des Hanns der Protesser gewesen ist; und umb ein halbtail eynes vyertails eyns weyngartens genant der Jud, gelegen auch auf der stat gepiet zu nechst dem Fradman und umb eyn halbtail eyns weyngarten auch auf der stat gepiet im Wozengrunt genant der Schawr, dy der egenant Andres Schönpach, ir stewfvater mit der obgenanten frawn Clara, irer muter erarbeit und erkaufft haben, umb ein halbtail des kleynern hawss gelegen zu nechst dem obgenanten haws, amit szintén közösen vettek a nevezettek. Andres Schönpach felmutatott egy oklevelet a város pecsétjével, amely szerint a felesége az említett javakat és minden vagyonát neki adta. A bírós és a tanács úgy ítélte, hogy Borbála asszonyt illeti a Protesser-féle ház és a Jud nevű szőlő fele, élete végéig azonban Schönpach birtokolhatja azokat. Az előbbi ház és szőlő másik fele azonban Schönpach tulajdona, amit utódai szabadon örökölhetnek. A Schawr nevű szőlőt Clara asszony Hanns-nak adományozta. A kis házra nézvést Schönpach négy pozsonyi polgár tanúvallomását kérte elfogadni, amely szerint azt a felesége adományozása előtt szerezték, és így ez is őt illeti, amit a törvényszék megerősített.¹

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 210–212. (DF 286772.) – Act. Prot. 215.

¹ A bejegyzést áthúzták.

- 987 Szept. 4. (f. V. a. Nat. Marie) Pozsony város tanácsa előtt Haynreich von Kelcz, burger zu Colln am Reyn elismeri, hogy Andres Bernhartl, Pozsony város esküdt polgára készpénzben és forintban megfizette minden adósságát, amivel

mind neki, mind den erbern und weisen mannen, seinen herren, das ist dem herren Herman Haymbach, burger zu Cölln am Reyn und dem Herman von Haymbach und Hanns von Haymbach als seinen rechten erben und dem erbern manne, Hanns Werthaym tartozott. A kifizetést írásban is nyugtázza, és az ennek keltéig keletkezett mindennemű adósság megfizetését igazolja.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 212. (DF 286772.) – Act. Prot. 217.

- 988 Szept. 5. (Bude, 36. die oct. Iacobi) Zs. azt a pert, amelyet Leva-i Cheh Péter macsói bán folytat Kalna-i Pál meg előállítandó jobbágya: Ebes (dictus) Pál ellenében az ő halasztólevele értelmében, a garamszentbenedeki konvent vizsgálati és idézőlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter presentem nostram exercitualem expeditionem contra Turkos instauratam Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagradiensis, aule nostre et reginalis mayestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum haborum, sigillo eiusdem fecimus consignari.

Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 11929. (NRA 1699-245.)

- 989 Szept. 5. (Bude, f. VI. p. Egidi(!/)) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Kallo-i Szaniszló fia: János nevében, hogy Peren-i néhai Imre fiai: János (egr.) és István Keresztelő Szent János születésének ünnepe körül (jún. 24.) a panaszos Oros nevű birtokára törve csatlósaival ottani jobbágyai terményét, szénáját elvitték, állataikat elhajtották – mindezeket János többszöri kérése ellenére sem adták vissza a mai napig –, valamint a jobbágyok közül nem keveset megverték és megsebesítettek potentia mediante. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg őket alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé, közöttük függő per ne legyen akadály; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Anthonius, Ladislaus de Seny(!), Clemens de Kerch, Ladislaus, Nicolaus de Pazon, Valentinus, Andreas de Perked, Georgius de Arthanhaza, Frank de Ponyola. – A hátlapon alul: Iacobi.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-4. (DF 221694.)

- 990 Szept. 5. (Bude, 36. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Bathmonostra-i Thethes János folytat Bathhyda-i Lukács fia: Illés és Bálint fia: Mihály ellenében az ő halasztólevele értelmében, az ő kikiáltó- és a császári káptalan válaszlevelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, amikor is az alpereseknek iudicia quadraginta quinque marcarum nobis et parti adverse kellett volna fizetniük, propter presentem generalem exercitualem expeditionem Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bch (kézjegy) solvit.

Papíron, zárópecsét darabkáival. DL 80119. (Zichy cs., zsélyi 213-2085.) – Zichy VIII. 295., reg.

- 991 Szept. 5. (Bude, 36. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor annak a pernek a tárgyalását, amelyet Bathmonostra-i Thethes László fia: János egyfelől, másfelől Mare-i Gwnya Miklós fiai: András és Mihály között az ő halasztólevele értelmében Mare castrum és tartozékai ügyében Jakab-nap nyolcadán kellett volna megtartani előtte, propter presentem generalem exercituaelem expeditionem Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Bch (kézjegy), solvit.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 80120. (Zichy cs., zsélyi 213-2086.) – Zichy VIII. 265., reg.

- 992 Szept. 5. Péter jászói prépost és a konvent Zs.-hoz. Pálóci Máté országbíró aug. 27-i levele (935) értelmében Kozmafalvi János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, Mátyás frater presbitert, akik visszatérve elmondták, hogy ők szept. 2-án Abaúj megyében vizsgálatot tartottak, amely igazolta a panaszt, ezért Perényi Miklóst, Jánost és Istvánt Biszte birtokon lévő részükön, Buzlai Balázs füzéri várnagyot pedig officiolátusában, szintén Bisztén megidéztek Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára a királyi jelenlét elé. – Bánffy I. 590. (Bánffy cs. nemzetségi lt., Oklevelek 154. – DF 260733.)

- 993 Szept. 5. Róma. Kusalyi Jakcs Dénes váradi választott püspök a Bardiak révén egy servitium minutum-ot megfizetett. – Cameralia I. 631. sz. (Camera Apostolica, Obligationes communes vol. 4, fol. 239v.)

- 994 Szept. 6. (Bude, 37. die oct. Iacobi) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Gersse-i János fia: László folytat Chaan-i Chaak és frater-e: Balázs ellenében az ő halasztólevele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati és időzőleivelében leírt ügyben Jakab-nap nyolcadán előtte, propter motum generalis exercitus regni Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: non adhuc.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 92728. (Festetics cs. lt., Misc. 386.)

- 995 Szept. 6. (sab. a. nat. Virg.) A váradi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Ilswa-i Gergely fia: György és elmondta, hogy a szűkségtől szorongatva a Kraszna megyei Ilswa, Lamp Perth és Hozzywmezew, továbbá a Szolnok megyei Mayad és Dershyda birtokokban, illetve Babatheleke és Gywlatheleke prédiuumokban levő részeit minden haszonvételükkel és tartozékukkal 200 aranyforintért elzalogosítja Kwsal-i Jakch Dénes választott váradi püspöknek, Jakch György fia: János és István fia: Mihály székelyispánoknak (magn.), valamint ugyanazon György fiának: Lászlónak és István fiának: Lászlónak.

Tartalmi kivonat Pálóci Mátyus nádor 1435. máj. 1-jei oklevelében – e szerint pátens formában volt kiállítva –, amelyet átírt Mátyás király 1486. okt. 26-i oklevelében. DL 105522. (Wesselényi cs. lt.)

996 Szept. 6. Bécs. Keresztély és Aigel János bécsi orvosprofesszorok levele Sopron városához. Vizsgálatuk szerint Tamás nem belpoklos. – Házi I/2. 340. (Sopron város lt. D 738. – DF 202372.)

997 Szept. 6. Den erbern, fürsichtigen¹ und weisen, dem burgermaister, dem richter und dem ratte der stat zu Presprugk, unsern guten gunnern dentur²

Erber und weys, lieb herren, unseren willigen dinst wisset alzeit vor, und lasen ewr weishait wissen, das wir den erbern Kristan dem List, Micheln dem Schokchlen und Tyebolten dem Wernczër, ewren mitpürgern,¹ geschriben haben von zwayr hündert gulden wegen, so sy der erbern frawn Barbaran, Niclasen des Lists ze Klosternewmburg hausfrawn schuldig sind, als ir an der abschrift desselben ires santbriefs hieinnen beslossen wol vernemen werdet. Bitten wir ew all mit ganzem fleyzz, ir wellet dieselben ewr mitpürgër¹ besettenn und darauf weisen, das sy irem geltbrief, den die benant fraw Barbara von in darumb hat, nachkomen und genüg tun, damit sy bezalt und ausge-richt werde. Das wellen wir mit fleyzz gegen ew verdinen. Geben an sambcz-tag nagst vor unser lieben frawen tag nativitatis, anno etc. vicesimo septimo.

Hanns Zingk zu Wienn, Jacob Achtsenicht,
statrichter, Niclas Teim und Rueger Am-
man purger zu Klosternewmburg etc.

Papíron, két papírfelzetes gyűrűs zárópecséttel. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3414. (DF 241492.) – Bratislava 146/1015. sz.

¹ Az „u”, illetve „e” felett álló „e”, illetve „ü”, illetve „ë” betűként írtuk át. ² A címzés a hátlapon.

998 Szept. 6. Erber weys, unser dinst vor! Wir lassen ew wissen, daz die erber frau, Barbara, Niclasen dez List hawsfrawan uns zu mengerm mal hat pracht von wegen der zwayr hundert gulden, dafur ir all derselben Barbaran selbgelter worden sey und uns und ir nëmgleich¹ darumb gelobt und versprochen habt, sey der in morgengabweyse inner jaresfrist auszerichten an alls verczihen und waygrung, als darumb der brieff aygenleich lawtt, den si von ew darumb hat, darinnen ir ew gegen ir mit ewren trewn solicher bezalung verpunden hat. Dieselb werung ir aber uncz her nicht von ew beschehen sey, dez sy also merkleich scheden genomen hab und nachtregleich nem solichs verczihens, si und wir auch ewr erberkait nicht getrawt hieten. Bitten wir ew mit ganzem fleizz, ir wellet sey und ir kind, daz sy bey dem benanten List hat der zwayer hundert gulden bezalen und an lenger verczihen und aufschub ausrichten, als es denn aigenleich und lauter am anfang der zusammenfügung derselben heyrat mit ew bered und getëdingt¹ ist. Daz wellen wir gen ew verdienn mit fleyzz. So wellen wir, sey denne darauf weisen und mit ir reden, daz si ew aller solicher scheden durch frewntschafft willen, begeben und nachlassen wirt beschehen, aber dez nicht, also [...] ir und irm kind egen(ant) die zway- hundert gulden lenger solten, oder w[ege]n von ew aussteen, dez wir aber ewr erberkait nicht getrawn. So sull[e]t ir wissen, daz ir solich scheden zu-

sambt dem haubtgut ausrichten wurdet, darzu wir ir und irem benannten kind ratten und hellfen wolten mit gancz(e)m fleyzz, dez sy denne in den sachen gen ew recht hat, doch getrawen wir ew wol, daz ir ez darzu nicht komen lasset. Ewr verschriben antwurtt diser sache bitten wir von ew herwider ze wissen. Geben am sambcztag, nagst vor unser lieben frawntag nativitat, anno etc. XXVII^{mo}.

Hanns Zingk zu Wienn, Jacob Achtsenicht statrichter, Niclas Teim und Rueger Amman purger zu Klosternewmburgk etc.

Papíron, címzés és pecsételés nélkül; valószínűleg az előző tétel melléklete. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3415. (DF 241493.) – Bratislava 147/1016. sz.

¹ Az „e” felett álló „e” betűt „ë” betűként írtuk át.

- 999 Szept. 8. (Bude, in nat. Marie) Zs. a veszprémi káptalanhoz. Elmondták neki Korompla/Koromplia-i Ágoston fia: István meg fiai: Bálint, János és Péter nevében, hogy ők a mondott Veszprém megyei Koromplia nevű birtokba, amely őket örökség jogán illeti meg, be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba, majd iktassa részükre örökség jogán birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a nádori jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Georgius Ezzen de Oztar, Thomas frater eiusdem, Ladizlaus, Benedictus filii Petri de Petherd, Petrus f. Emerici de eadem.

Átírta a veszprémi káptalan 1427. szept. 24-i privilégiumában: 1031, amely szerint *mediocri sigillo* volt megerősítve. DL 11930. (Acta Paulinorum, Csatka 5-4.)

- 1000 Szept. 8. (15. die f. II. p. Bartholomei) A kalocsai káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. aug. 22-i parancsa (919) értelmében Alch-i Miklós királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Miklós mesterkanonokot, akik visszatérve elmondták, hogy ők Bertalan-nap utáni hétfőn (aug. 25.) kimentek a mondott birtokok és birtokrészek területére, majd a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette azokba (Tetétleni) Mihályt és Kelement, és iktatta részükre azokat minden haszonvételükkel és tartozékkukkal mondott jogon örök birtoklásra a törvényes és szokásos ideig a helyszínen maradva, *salvis tamen in omnibus iuribus nostris et dicte ecclesie nostre undique illese remanentibus*. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg Mihály és Kelemen részére. Méltóságsor: Pál prépost, István olvasó-, István éneklő-, György órkanonok, Benedek¹ (székesegyházi) főesperes.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. Jászói konvent orsz. lt., Statutoriae T-3-69. (DF 251008.)

¹ Előtte félig törölve a Mihály név áll, Benedek elődje a méltóságban 1414 és 1425 között egy Mihály nevű főesperes volt (C. Tóth: Kalocsa-bácsi főegyházmegeye 100.).

1001 Szept. 9. Rohonc. Rohonc város levele Sopron városához. A kiegyezés a két fél között még az ítélethozatal előtt megtörtént. – Házi I/2. 340. (Sopron város lt. D 739. – DF 202373.)

1002 Szept. 10. (f. IV. a. exalt. cruc.) Miklós leleszi prépost és a konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy Pálóci Mátyus országbíró aug. 28-i levele (938) értelmében Raska-i János királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, Fábían mester aljegyzőt, akik visszatérve elmondták, hogy ők kimenne Zemplén megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panasz szerint történt.

Néhol elhalványult írású papíron, hátlapján pecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-10. (DF 221701.)

1003 Szept. 10. (f. IV. p. nat. Marie) A vasvári káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Gerse-i Pethew fia: János fia: László (egr.) vasi és zalai ispán – a maga meg carnalis testvérei: Pethew és Dénes nevében, terhükkel – és a következő bevallást tette: kérésére Garai Miklós (magn.) nádor 100 magyar aranyforintot adott neki kölcsön, ő pedig vállalta, hogy ha Miklós-napig (dec. 6.) nem fizeti vissza neki az összeget, akkor a Vas megyei Gerny birtokukat elfoglalhatja, jövedelmeit pedig beszedheti mindaddig, amíg a mondott összeget vissza nem fizetik neki.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 92729. (Festetics cs. lt., Vas 174/175b.)

1004 Szept. 10. (in Hydwegh, f. IV. a. exalt. crucis) Maytha-i István és Zenthelzebeth-i Imre honti alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Pribel-i István fia: János törvényes kérésére kiküldték Zechyn-i Benedek szolgabírót, aki visszatérve elmondta, hogy ő Egyed-nap előtti hétfőn (aug. 25.) kiment a mondott Pribel birtokra és ott Pribel-i Kancho fiát: Jánost eltiltotta attól, hogy quasdum nuces ante domum ipsius Iohannis et inter ortum quorundam iobagionum eorundem Iohannis filii Stephani et Iohannis filii Kancho existentes colligeret et colligi faceret et pro se usurparet, regni lege requirente.

Papíron, a hátlapján négy gyűrűspecst nyomával. Seilern cs. lt. 164. (DF 249213.)

1005 Szept. 10. Den erbern, weisen, unsern besunder lieben dem richter und dem rat ze Prespur¹

Albrecht von Gotes gnaden herczog ze
Österreich und marggraf ze Merhern, etc.

Erbern, weisen und besunder lieben! Wir pitten ew mit sunderm fleiss, daz ir unserm getrewn Larenzen dem Smid von Höflein ratsam und fürderlich sein wellet, damit im in seinen sachen, so er vor ewr ze handeln hat gleich und recht, widergee. Daran beweiset ir uns ein sunder wolgevallen. Geben ze Wienn, an mitichen nach unserer frawn tag nativitatis, anno etc. vicesimo septimo.

Dominus dux in consilio

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 844. (DF 239471.) – Bratislava 147/1017. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

- 1006** Szept. 10. Róma. V. Márton pápa Zs.-hoz. Megkapta Zs. 1427. máj. 20-i levelét (539). Ennek utolsó részére válaszol: minden rossz szándék nélkül írt Zs. helyett Sándor litván fejedelemnek a cseh eretnekek ügyében. Az utóbbi időben pápai legátusokat és nunciosokat is küldött, hogy a német nemzetről a gyalázatot és szégyenfoltot eltávolítsa, hogy az ottani fejedelmeket és népeket felrázza, és Zs. méltóságának megfelelően mindenképp előtt hozzá is a cseh eretnekeknek az egyházba való visszavezetése vagy megfélézése ügyében, ahogy azt Zs. is tudja. De mindez teljesen sikertelen volt, és Zs.-nak sem volt ereje ezt az eretnekséget elnyomni. Ezért fordult a litván fejedelemhez, mivel az eretnekek közvetlenül az Apostoli Szentszékkal akartak tárgyalni az anyaszentegyházba való visszatérésről, és Zs.-ot gyanús, részrehajló személynek tartják. – Theiner II. 205. (Reg. Vat. a. X. lib. II. fol. 221.) – Lukcsics I. 963. sz. (Uo.) – Újkori, hibás szövegű regisztrummásolata: *Armariium XXXIX.* (Registra brevium), vol. 5. fol. 227r–229r. (DF 290713.)
- 1007** Szept. 11. Patak. Perényi Miklós királyi lovászmester, máramarosi és zempléni ispán felesége: Hedvig emlékezetül adja, hogy mivel famulusa és specialis domesticus-a, Rigyalci László fiának: Péter az ő szolgálatában van, ezért mentesíti őt a jelenlegi általános hadbavonulás alól, és vállalja, hogy mindenkivel szemben megvédi; egyúttal meghagyja Cseleji Péter fia: János zempléni alispánnak, hogy az ügyben ne háborgassa Pétert. – Zichy VIII. 338. (DL 80121. – Zichy cs., zsélyi 214-C-142.)
- 1008** Szept. 11. (f. V. a. exalt. crucis) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Kyliano litterato, filio Demetrii condam hospitis de Wyfalus, ex nobili domina Katherina nominata, filia condam nobilis domine Anna vocata, filie condam Cozme de Kozmafalus propagato, de cuius personali astantia Iohannes Masa dictus de Kazmer et Nicolaus de Gyw[rgy] assecurant, coram nobis personaliter constituto, majd a következő bevallást tette: ő Kozmafalusi Dávid fiai: Zsigmond, Jakab, Péter, János és György meg János fia: Pongrác fia: [János] iránti testvéri szeretetből az Abaúj megyei Kozmafal[us] birtokon lévő részét, amely őt materno iure seu pro quartali filiali illeti meg és nagyanyjától, Anna asszonytól kapta, medietatem scilicet unius aratri regalis mensu[re] minden haszonvételeivel és tartozékával a felsoroltaknak megörökösöknek és utódaiknak adja.

Jobb oldalán elázott hártván, a hátlapján pecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Acta Bercsényiana, Irreg. 11. (DF 285129.) – A hátlapon közelkorú kézzel: *Fasionalis super Kozmafalus comitatus Abavywaryensis*.

1009 Szept. 11. Nyitra. Emőkei Szobonya János nyitrai alispán és a szolgabírák emlékeztül adják, hogy a Mácsédi László fia: Simon kérésére kiküldött Vásárdi János szolgabíró szept. 10-én a Nyitra megyei Nagy- és Kisság birtokokon eltiltotta Vértes István fiát: Jánost azok használatától és termésének beszedésétől. – HO III. 355. (DL 61417. – Kisfaludy cs.)

1010 Szept. 12. *Providis viris iudici, iuratis ac universis civibus civitatis nostre Crempnicz vocate, fidelibus nostris sincereque dilectis¹*

Barbara Dei gratia Romanorum Commissio propria domine regine
ac Hungarie etc. regina

Nostre fidelitate firmiter et districte precipiendo mandamus, quatenus mox visis mox(!) presentibus alio non expectato superinde mandato munera strenualia seu dona novi anni nostre serenitati vestri ex parte tam ratione preteriti, quam etiam presentis annorum provenire debentia ad manus fidelis nostri devoti sincereque dilecti venerabilis viri, domini Iohannis prepositi, aule nostre cancellarii, cui eadem a vobis petere, exigere et recipere commisimus, dare et assignari absque mora debeatis, litteras nostras expeditorias ab eodem superinde pro vobis recepturi, et aliud, prout nostram gravissimam indignationem incurrere formidatis, facere non ausuri. Datum in antiquo Zolio, feria sexta proxima ante festum exaltationis Sancte Crucis, anno Domini etc. XXVII^{mo}.

Papíron, zárópecsét nyomával. Körmöcbánya város lt., Körmöcbánya város tanácsa: Oklevelek és levelek 1-20-1-21. (DF 249902.)

¹ A címzés a hátlapon.

1011 Szept. 12. (f. VI. p. nat. Marie) A nyitrai káptalan emlékeztül adja, hogy személyesen megjelent előttük Fedemes-i Miklós fia: Demeter özvegye: Katalin (nob.) – aki Chechen-i Miklós leánya – és a következő bevallást tette: mivel néhai férjének testvérei, a mondott Miklós fiai: Imre és János a néhai Demeternek a Nyitra megyei Fedemes, Emeke, Lapas, Kyskereskyn, Barathkoch, Kelechen, Kysbod és Nagbod, a Pozsony megyei Cyfer más néven Fanchal meg Kysapathy, a Bars megyei Rendwe, Eghazasmalanyan, Kysfalud, Sary, Peel, Endred és Ond, a Torna megyei Gergew és a Komárom megyei Pethed, Bagotha és Vrs birtokokban lévő részei után az ország szokása szerint járó hitbér és jegyajándék fejében 50 marcas denariorum presentis nove monete készpénzben kifizették, valamint az ura által végrendeletileg rá hagyott clenodium-okat, holmikát és javakat átadták neki, nyugtatja erről őket. Privilegiumukat autentikus pecsétjük ráfüggésztésével erősítették meg Imre és János részére.

Hártván, díszes kezdő nagy N betűvel, függőpecsét selyemzsinórával. DL 104984. (Bathány cs. lt., Apponyi cs. 745.)

- 1012 Szept. 12. Szond. Csipcsi György deák levele Bátmonostori Töttös Jánoshoz, a szondi sókamara ispánjához. Értesíti, hogy részére ecetet, borsót és égetett bort küldött egy szondi emberrel, de a Bácscon lévő bort és sót nem tudja küldeni. Tudja meg, hogy Szegedi János deákot, aki tőle jött Szondra a só elszállítása okán, jól ellátta. A kamara ügyeiről tájékoztatja majd más. – Zichy XII. 126. (DL 80122. – Zichy cs., zsélyi, Missiles 21.)
- 1013 Szept. 13. (sab. a. exalt. crucis) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Panyola-i János fia: Frank, és a következő bevallást tette: ő mostani sürgető nehézségei miatt quasdam sessiones suas iobagionales in p[osse]ssione Sempyen vocata in [co]mitatu de Zaboch habita, in linea eiusdem a parte septemtrionali protacta, incipiens a domo seu sessione, in qua alias quidam Gywre resedisset, usque sessionem Ladislai Izyabor dicti exclusive, necnon quandam silvam a parte vie de dicta possessione Sempyen ad villam Napkor ducentis *Napkorwtha* nominate, usque partem orientis usque metas Nicolai filii Lewkes de Kallo existentem, preterea aliam silvam usualem *Marthonfaya* vocatam usque metas dicte possessionis Kallo adiacentem, cum suis iobagionibus sibi salve remanentibus communiter utendam, preterea directas medietates terrarum arabilium ac pratorum inter metas dicte possessionis Sempyen existentes minden haszonvételükkel Baktha-i Gergelynek 40 újforintért, amelyet már meg is kapott tőle, elzálogosítja azzal, hogy a mondott összegért Gergely absque scilicet decima et nona partibus eadem eidem omni occasione cessante liteque quavis relexata remittere et resignare teneretur, a zálogosítás időtartamára Frank szavatosságot vállalt.

Papíron, a hátlapján pecsét darabjaival. DL 54579. (Kállay cs.)

- 1014 Szept. 15. A vasvári káptalan előtt Bejci Bakó István fia: Dénes fia: Pál és fia: György egyfelől, másfelől Bejci másik István fiai: Mathes és Balázs, valamint e Mathes fia: Osvát meg e Balázs fiai: Pál és Tamás fogott bírák közreműködésével bejci birtokrészeiket két egyenlő részre osztják, a déli Mathes-nak és Balásznak meg fiaiknak, az északi Pálnak és fiának jut, egyben kölcsönösen örökösnek fogadják egymást és a birtok közös költségén történő megvédését kötik. A privilégiumukat chirographummal ellátva pecsétjük ráfűggesztésével erősítették meg. Méltóságos: István prépost, Miklós éneklő-, Tamás ör- és Mátyás dékánkanonok. – Fejér X/6. 909. (DL 43718. – Múz. törzsanyag, Jankovich-gyűjt.)
- 1015 Szept. 15. Bécs. Weteu Erhard levele Sopron városához. Szorítsák rá Pfersichkern soproni polgárt a megkötött egyezség megtartására. – Házi I/2. 341. (Sopron város lt. D 740. – DF 202374.)
- * (Szept. második fele.) (Zs. követe:) János veszprémi püspök Zs. nevében szóló parancslevelének vázlatja a szavojai herceghez, illetve követeihez: – Osio II. 331., 1427. szept. második felére való keltezéssel. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, keltezetlen fogalmazvány vagy másolat.) – A fogalmazvány pontosabb kelte: 1427. aug. 2. e. Lásd 863.
- 1016 Szept. 16. Óbuda (*Eczelburg*). Borbála királyné Sopron városához. Késedelem nélkül fizessék meg a királynak és neki a múlt évi és a folyó évi újévi ajándékot. A levelét, mivel pecsétje a kancellár-

jánál van, a lovászmesterével (*marschalk*) pecsételte meg. – Házi I/2. 342. (Sopron város lt. D 741. – DF 202375.)

- 1017 Szept. 17. Nándorfehérvár vár melletti táborban. Zs. a győri káptalanhoz. Mivel familiárisa, Némai Kolos Jeromos az ő szolgálatában a jelenlegi hadjáratban vesz részt, ezért a közte és Losonci bán fia: néhai László fia: István között Pálóci Mátyus országbíró bírói intézkedése értelmében Mihály-nap 8. napján (okt. 6.) tartandó közös tanúvallatást halasszák el mindenszentek ünnepének 8. napjára (nov. 8.). – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis*. – Bánffy I. 592. (DL 48962. – Üchtritz-Amadé cs.) – HO I. 320. (Uo.) – Szerbia 72., említés.

- 1018 Szept. 17. Nobilibus viris Francisco de Lak, amico nostro dilecto et Ulrico Sybenhyerter castellano nostro de Papa, nobis sincere dilecto¹

Nicolaus de Gara
regni Hungarie palatinus

Nobiles viri, amice noster, nobisque sincere dilecti! Dicit nobis Andreas filius Petri dicti Kuer, alias civis nostri de Papa, quomodo mortuo dicto Petro patre suo omnia bona sua ab eodem patre suo in ipsum devoluta, utputa fundus in Papa predicta, equi equaciales, vinee, molendinum, plures pecie panni, vina, blada, equi pro curriferi, perci(!), pecudes et pecora et alia bona sua Petro dicto Kuer, similiter civi nostro de Papa coram Emerico Kup, Iacobo Kalmar et Nicolao iudice, civibus de Papa, ne ea dissiparet et diminueret, fuissent tradita et affirmata ad conservandum, quasquidem vineas iam incultas relinquendo et alia bona sua idem Petrus dissipasset et diminuisset dissipareque et diminueret non cessaret in suum dampnum valde magnum. Cumque nos predictas res et bona ipsius Andree non velimus in aliquo per aliquem diminui et dissipari, ideo vestram amicitiam Francisci de Lak attente rogamus dilectionique vestre Ulrico Sybenhyerter firmiter committimus, quatenus visis presentibus in uno certo die et termino brevi, acceptis penes vos dictis Emerico de Kup, Iacobo Kalmar et Nicolao iudice aliisque civibus tam nostris, quam domini Iohannis de Gara, fratris nostri in Papa constitutis, quibus etiam serie presentium committimus, universas res et quelibet bona, tam mobiles, quam immobilia ipsius Andree prefato Petro Kuer consanguineo ipsius Andree traditas et assignata unacum dictis civibus revidere et intueri velitis et debeatis, et si predictas res et bona dissipatas et dissipata aut in aliqua parte diminutas et diminuta reperietis, extunc eas et ipsa a manibus dicti Petri auferendo et amovendo ipsumque Petrum tam de fundo, quam aliis bonis ipsius removendo ipsas res et bona eiusdem Andree tali persone vel talibus personis, cui vel quibus idem Andreas voluerit et quam vel quas vos videritis bona eius non diminueret et dissipare in numero et computo de maiori ad minorem et de minore ad maiorem numerum eorundem et ipsorum in litteris vestris sub vestris propriis sigillis et dicti opidi Papa conficiendis et emanandis, quarum unam dicto Andree assignando et aliam illi persone vel illis personis, cui vel quibus eius bona tradentur ad conservandum, seriatim et ordinatum inserendo et conscribi faciendo contradictore et occasione ipsius Petri Kuer, si quam vel quas allegaret,

non obstante tradatis et assignetis favore, odio et dono in hac parte quibuslibet relegatis. Defectum vero rerum et dampnum ipsi Petro Kuer traditarum in literis vestris nobis rescribatis et eidem Petro de inserendis gravaminibus et minationibus ipsi Andree silentium sub alicuius oneris pena imponatis; si enim in premissis dicto Andree dampnum aliquod evenerit, exinde vestras conscientias superinde oneramus in vos ad faciendum premissa in hac parte plenam nostram auctoritatem transferendo per presentes, quas post lecturam reddi petimus et volumus exhibenti, et he in hiis sic et adeo agatis, ne de cetero superinde ex parte dicti Andree nobis querimonia porrigatur aliqualis. Datum in Chesnek, feria quarta proxima post festum exaltationis Sancte Crucis, anno Domini etc. XXVII^{mo}.

Papíron, papírfelzetes zöld viaszba nyomott zárópecséttel. DL 43719. (Múz. törzsanyag, Véghely-gyűjt.)

¹ A címzés a hátlapon.

- 1019 Szept. 17. (Chasme, f. IV. p. exalt. crucis) János zágrábi püspök, birodalmi és magyar fő- és titkoskancellár emlékezetül adja, hogy Walpoth Hans civis de sub castro nostro Kywar vocato hűséges szolgálatai fejében, amelyeket neki a tempore illo, quo ydem castrum Kywar et eius pertinentie ad nostras pervererunt manus tett, mindezeket viszonozni kívánván quoddam fundum seu curiam sitam inter fundum Thome Banich a parte aquilonari et Stephani Pleschiritch a parte meridionali per ipsum Hans Walpoth empcionaliter et de servitio adinstar aliorum civium et populorum nostrorum sub dicto castro nostro Kywar habitantium usque huc possessum, habitum et existentem, a mondott Hans-nak és feleségének: Margit (hon.) asszonynak meg örököseiknek és azok utódaiknak omni eo iure, quo nostre incumbit collationi, gratiose consentiendo libertamus relaxantesque taxam et universa datia, annualia videlicet pecunie, vini, bladi, pabuli et generaliter omnia et singula, qua hactenus nobis et ad dictum castrum nostrum Kywar omni anno dare et solvere tenebantur, iure perpetuo et irrevocabiliter libertantes damus et donamus minden haszonvételével és tartozékával együtt azzal, hogy Hans és felesége: Margit meg utódaik a nota infidelitatis et vitio ingratitude se indempniter nobis et successoribus nostris universis studeant preservare, alioquin a iure libertate predicti fundi et curie cadant et destituantur eo facto. Presentes litteras nostras minoris secreti sigilli nostri appensione communitas eisdem duximus concedendas. – A szöveg élén jobbról: Commissio propria domini episcopi.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. DL 34857. (Acta Paulinorum, Sztreza 2-29.) – A hátlapon felül: *Libertatio taxe et collectarum fundi sub castro Kywar existentis.* – Lev. Közl. 6. (1928) 118., reg. – Átírta Cillei Ulrik zagorjei gróf 1444. ápr. 21-i privilégiumában. DL 34779. (Uo. 3-5.)

- 1020 Szept. 19. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° feria sexta proxima post Lamperti nostrum vigorosum ad accesserunt presentiam discreti Iacobus Stan et eius uxor legitima, videlicet Katherina alias Reichmölneryn¹ et Iacobus Stan dixit et assignavit omnia bona ipsius mobilia et immobilia predictae sue uxori Katherine post mortem ipsius ita, ut nullus amicorum sive fratrum, sive sororum aliquid impetere seu postulare debent nec valent; si vero Iacobus supervivetur Katherinam, ipsius uxorem, extunc omnia bona uxoris tam mobilia, quam immobilia relinquit et assignavit suo marito, prefixo Iacobo Stan, ita etiam, ut nullus amicorum mulieris aliquid postulare seu impetere valeant nec audeant modo aliquali. Item Nicolaus Glawchener iudex, Longus Augustinus, Parvus Henricus, Petrus Hampusch, Georgius Priswiczer, Georgio² Goldomacz, Longo Nicolao, Petro Kunstil et Nicolao de Jawer.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23b., 2. bejegyzés.

¹ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át. ² Inntől így!

- 1021 Szept. 20. A szekszárdi konvent előtt Középfalvi Benedek fia: Jakab, Vida fia: János fia: György fia: Albert, másik János fia: Damján és Kozma a maguk meg Vida fia: János fia: György, e Vida fia: János fia: Lőrinc fia: Tamás, Kósa és Mátyás meg György fia: Péter nevében elismerik, hogy Bátmonostori Töttös László özvegye: Orsolya meg fia: János, László, Miklós és György megfizették azokat a bírságokat, amelyekkel néhai László tartozott, és érvénytelenítik az erre vonatkozó okleveleket. – Zichy VIII. 338. (DL 80123. – Zichy cs., zseléi 213-2060.)
- 1022 Szept. 21. (in Mathei) A váradai káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Gyulahaza/Gyulahaza-i Szaniszló fia: Szaniszló és a következő bevallást tette: ő a jelenlegi sürgető szükségéi miatt a Szabolcs megyei Gyulahaza birtokban lévő teljes részét, azaz a mondott birtok felét, minden haszonvételével és tartozékával elzálogosítja vejének (genero): Nagyararch(!)/Naganarch-i Nyry/Nyri (dictus) Miklós fiának: Andrásnak és feleségének: Mártának (nob.) – az ő leányának –, valamint nepos-uknak: Pethenyehaza/Pethenyehaza-i István fiának: Mártonnak részint 60 aranyforintért, amelyet már megkapott tőlük, részint ama leányegyed fejében, amely leányát: Mártát, továbbá soror-át: Annát (nob.), azaz Márton anyját az ország szokása szerint Gyulahaza/Gyulahaza birtokból megilleti, végül pedig azon hitbér és jegyajándék fejében is, amely Mártának jár Szaniszló felesége: Dorottya – a Komárom(!) megyei Lewrenthe-i Detre leánya – után; a zálogosítás időtartamára szavatosságot vállalt. Ha Szaniszló vissza akarná váltani a birtokrészt, akkor a mondott összegért mindenféle becslés nélkül kötelesek visszaadni neki. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. Meltóságosor: Konrád prépost, [...].¹

Hártyán, amelynek alsó részét az utolsó sorral és a pecséttel együtt levágták. AN Bihor, Colecția de documente și manuscrise 5, Irinyi cs. iratai 1-10. (DF 280574.) – Másik példánya

papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 97058. (Vay cs., berkeszi.) – Ennek variánsai a / jel után.

¹ Az utolsó két mondat csak a privilegialis példányban szerepel.

- 1023** Szept. 21. Zimony. Piero Guiccardini Zs. udvarában tartózkodó firenzei követ jelentése Firenzéhez. Zs. örömmel fogadta; elégedett, hogy Firenze követet küldött hozzá. Szövetségese, a ligával kötött békét megszegő Filippo Maria Visconti milánói herceg eljárását azzal mentegeti, hogy ő személyesen parancsolta meg neki, hogy megerődített helyeket ne adjon át, birodalmi terület ne kerüljön Velence kezére. Velencéről és a békekötés kérdéséről indulatosan azt mondta, hogy Velence Magyarországon nagy károkat okozott neki, és Dalmáciát a Lajos királlyal kötött szerződések ellenére tartja birtokában, maga Velence pedig nem fekszik a birodalom területén és vizein. De mérlegelni akarja, hogy a hozzá küldött velencei követ (Marco Dandolo) mellé kíséretet adjon. Velence ellenséges voltáról tett kijelentéseit néhány nappal később Zs. megismételte, hozzátéve a tékozló fiúról szóló evangéliumi példázatra utalva, hogy ő megbocsát Velencének. Ezért kész kíséretet adni a velencei követ mellé, (az útlevél) is már régóta ki lett állítva, csak a milánói követek unszolására visszavonta. A zenggi gróf (Frangepán Miklós dalmát-horvát bán) követe, akinél a velencei követ meghúzta magát, kérte az útlevelet. Ennek megadásakor Zs. kétszer is azt mondta: „Ti, firenzeiek létre fogjátok hozni a békét nekem a velenceiekkel, és én békét fogok kötni veletek és egész Itáliával, és mind együtt megyünk majd elfoglalni a Szentföldet, és jól tudom, hogy ezt nem lehet megtenni, ha nincs béke Itáliában.” – Lupi: Delle relazioni 266. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive LXIV. fol. 432.) – DRTA X. 109. 4. jegyzet. (Lupi után.)
- 1024** Szept. 22. Nándorfehérvár vár alatti táborban. Csáki László erdélyi vajda és szolnoki ispán Dengelegi Zsigmondhoz, közép-szolnoki alispánjához meg alispánjaihoz(!) és a szolgabírákhoz. Mivel frater-ét, Szántói Bekcs fia: István mestert (egr.) egyfelől gyengesége, másfelől egyéb okok miatt a jelenlegi általános hadjáratba vonulás alól a király nevében felmentette, megparancsolja nekik, hogy ez ügyben sem őt, sem pedig jobbágyait ne kényszerítsék erre, továbbá ne zaklassák és károsítsák meg. – Csáky I. 344. (DL 65021. – Becsky cs.)
- 1025** Szept. 22. (4. die f. VI. p. exalt. crucis) Péter jászói prépost és a konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében az abban megnevezett Abon-i András királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, Gergely karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe utáni pénteken (szept. 19.) kimenve Zemplén megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták az igazságot: e szerint Wyfalu/Wyfalw¹-i János fia: László, fia: Jakab, Vilmos fiai: János, Detre, Mihály és László meg Miklós fia: Miklós a panaszosok Lyzkaolazy birtokának újonnan emelt határjelei között fekvő erdejét és réjtjét lekaszáltatták, illetve kivágatták potentia mediante.

Papíron, zárópecsét darabjaival. Szepesi prépostság mlt. 220. (DF 264338.)

¹ A hátlapi címzésben.

- 1026 Szept. 22. A zágrábi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Bátmonostori Töttös László fiai: János, László, Miklós és György nevében Oresiai Balázs fia: Demeter, majd tiltakozott az ellen, hogy János zágrábi püspök az egykor topuszkói apátként atyjuknak adott, a monostor területén fekvő *Seerno, Grangya, Gradyza* és *Ztresych* nevű prédiумаikat elvegye tőlük és Zrínyi Pál fiának: Péternek adja, egyúttal eltiltja a püspököt, illetve az apátság kormányzóit ettől és ellent is mond mindezeknek. – Zichy VIII. 339. (DL 80124. – Zichy cs., zsélyi 213-2091.)
- 1027 Szept. 22. (Posonii, f. II. a. Michaelis) Rozgon-i István pozsonyi ispán és a szol-gabírák emlékezetül adják, hogy megjelent előttük Illés pozsonyi kanonok Soos László pozsonyi prépost és a káptalan nevében és tiltakozott az ellen, hogy Zentgyerg-i László gróf Lukkwn, Kyurth és Nyarasd birtokain lakó népei és jobbágycái – uruk akaratóból és parancsára, meg uruk familiárisai és offici-álisai, Kysmagyar-i István fia: Mihály, Zaz-i Parvus Jakab, Magyar-i Péter fia: György és Ety-i Péter fia: Jakab ösztönzésére – a prépost és a káptalan Kyurth más néven Vasarwth és Nyarasd birtokának határain belül fekvő vizeiket és halászóhelyeiket incipiando statim post resolutionem glacierum aque Danubii usque ad presens lehalaszták, ottani erdeiket és cserjésüket kivágták és teszik ezeket mind a mai napig az ő igen nagy kárukra; mindettől eltiltja őket és egyúttal ellent is mond.
- Egykorú másolat. Pozsonyi káptalan mlt. E-6-178. (DF 227966.)
- 1028 Szept. 22. Pozsony. Rozgonyi István és György pozsonyi ispánok levele Perényi Miklós lovász-mesterhez. Tájékoztatják az olmützi püspök útján kapott csehországi hírekről, a huszita háború fejleményeiről: a prágaiak felkeresték az országukban tartózkodó brandenburgi őrgóftot és tárgyaltak egymással, minderről a püspök követei útján Zs.-ot is értesítette. Ezenkívül, mint megtudták, a morvaországi városok, bárók és nemesek fegyverszünetet kötöttek a huszitákkal, akik *modis omnibus confinia regni Hungarie subintrare valida manu et potenti pretendunt.* – Palacký: Beiträge I. 547. (Königsbergi lt., másolat.) – Joachim–Hubatsch 301/4824. sz. (Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz, Berlin, Ordensbriefarchiv, Nr. 4824.)
- 1029 Szept. 23. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén második napirendi pontként a nemzetek ünnepein szokásos osztások összegével kapcsolatban (*de quantitate distributionum*) elhatározták, hogy mivel Szlavóniai Pál mester üzenelmei miatt túl sok kiadásuk volt, ezeket csökkenteni kell. – Denifle: Auctarium II. 368. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 19r.)
- 1030 Szept. 24. (in Barcha prope Albamandor, f. IV. p. Mathei) Zs. a veszprémi káptalanhoz. Mivel másik levelével Thamasy-i néhai János (magn.) erdélyi vajda fiai: László és Henrik (magn.) királyi ajtónállómesterek hűségese szolgálatai fejében a Veszprém megyei Izgryn lakatlan prédiumban, ahol a Szent Péter apostolnak szentelt egyház áll, lévő királyi jogot adományozta és abba törvényesen be akarja őket vezetetni és iktattatni, ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba, majd iktassa részükre minden haszonvételével és tartozékával, az esetleges ellent-

mondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Nicolaus Farkas de Hydegkwth, Michael f. Gregorii dicti Anyos de Fayz, Emericus f. Cosme de Vamos, Petrum de Ayka, Vrmze de dicta Vamos, Stephanus f. Thome de Char.

Átírta a veszprémi káptalan 1427. nov. 12-i privilégiumában: **1173**, amely szerint *secreto sigillo imperiali* volt megerősítve, ezt Zs. 1429. júl. 27-i privilégiumában írta át. DL 88039. (Esterházy cs. hercegi ágának lt., Rep. 35-B-30-NB2.)

- 1031 Szept. 24. (octavo Kal. Oct.) A veszprémi káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. szept. 8-i parancsa (**999**) értelmében Oztar-i Tamás királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Bálint karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők Kozma és Damján ünnepe előtti kedden (szept. 23.) kimenve Koromplia birtokra a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette (Koromlai) Ágoston fiát: István meg fiait: Bálintot, Jánost és Pétert, majd iktatta részükre minden haszonvételükkel és tartozékkal örökség jogán birtoklásra a törvényes napig és óráig a helyszínen maradv. Actum per manus ... Georgii de Saar lectoris pretacte ecclesie nostre. Méltóságsor: Lyptowya-i Miklós prépost, Wlwed-i János éneklő-, János ör- és Reche-i (dictus) Imre mester dékánkanonok.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 11930. (Acta Paulinorum, Csátka 5-4.)

- 1032 Szept. 24. (die Lunae, octavo Kal. Oct.) Provisum est ecclesiae Transilvanensi vacanti per mortem de persona domini Georicii(!) praepositi dictae ecclesiae electi.

A döntésről szóló konzisztórium i jegyzőkönyv 18. századi másolata: Archivio Concistoriale, Acta misc. vol. 1, fol. 179a. (DF 288872.) – Temesváry: Erdély középkori püspökei 334. (Armara XII. 121. p. 218.)

- 1033 Szept. 24. Róma. V. Márton pápa „motu proprio” a György erdélyi prépostnak a püspöki székre történt áthelyezésével megüresedett prépostságot (de Bucca)¹ János bíborosnak, (olmützi püspöknek) adja. – Lukcsics I. 964. sz. (Reg. suppl. vol. 216, fol. 6b.)

¹ A zárójelben szereplő azonosításokra lásd Eubel: Hierarchia I. 33., illetve a ZsO XIII. kötetét.

- 1034 Szept. 24. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg követutasítása, szóbeli tájékoztatásának összefoglalója Zs.-hoz küldendő követe: Jacopo da Lonate számára. Ajánlja Zs. figyelmébe a herceget és országát. Sürgesse a segítségére küldendő hadsereg megindítását, erre Zs. akarata és hatalma is megvan, és a helyzet nem tűr további halogatást. Ha Zs. mégsem tudna segíteni, feltétlenül értesítse a herceget, hogy az gondoskodni tudjon a védelméről, és akárhogy is alakul helyzete, mindig arra törekszik, hogy Zs. hűséges alattvalója maradjon. De méltatlan tovább húzni az időt a tárgyalásokkal, mert a herceg országa elvész és ez egyrészt Zs.-nak sem válik hasznára, másrészt rossz példa többi alattvalója számára. A herceg Zs. összes itáliai küldöttei közül nem találkozott becsületesebb és őszintébb követtel a veszprémi püspöknél, mert mindig egyenességét és jóaka-

ratát tapasztalta, és a maga részéről szilárdan kitart abban, hogy a püspök által mondottaktól egyáltalán nem akar eltérni, ezért is van szüksége Zs. gyors és hathatós segítségére. Ha Zs. újabb határidőt kér a segítségnyújtásra, a követ válaszolja azt, hogy nincs mód a további halogatásra, mert a herceg az ellenség túlereje miatt nem tud tovább kitartani, és hogy őt azért küldte, hogy Zs. végleges szándékát és akaratát megtudja. Szavak helyett tettekre van szükség, és a herceg csupán a követ visszatéréséig vagy hazaküldött jelentéséig tud várni, ezért azonnal indítsa útnak a segítséget és a herceg is efféle segítségre számít. Ha a milánói herceg béketárgyalásairól szóbeszéd jutott volna Zs.-hoz és Zs. a követnek erről beszélne, szögezzé le, hogy Zs. ennek egyáltalán ne higgyen, hacsak nem a hercegtől magától kap e tárgyban levelet, mivel számára a herceg világosan megmondta, hogy közölje Zs.-dal: nem köt békét addig, amíg a követ maga vagy jelentése nem érkezik meg hozzá. Ha esetleg mégis békekötésre kényszerül, az olyan kilátástalan helyzet miatt következhet be, amelyet a veszprémi püspökkel már korábban közölt, azaz Genova elvesztése vagy a szavojai herceg haderejével való összecsapás miatt. És ha a herceg békét is kötne, mindenben engedelmeskedni fog továbbra is Zs. parancsainak, ha megkapja segítségét. Minderről részletesebben a Zs. udvarába visszatérő veszprémi püspöknek kellett beszámolnia Zs.-nak, és a követ mindig azt fejtse ki, amit erről a veszprémi püspöktől hallott. Ha a pápa szóba kerül, mondja azt, hogy a herceg ügyében őszentsége rosszul viselkedik és nagyon ösztökéli a békére, azzal fenyegetve, hogy a békét nem akaró fél ellen maga is hadat indít, és állítólag csapatai hamarosan megérkeznek Bolognába, hogy a milánóiak ellen vonuljanak, amiben persze a herceg kételkedik. A szavojai hercegről a követ mondja azt, hogy mostanáig tisztességesen viselkedett, ám a veszprémi püspök eltávozását követően csapatokat küldött a hegyeken innen a milánói határra, és nem engedi a szabad kereskedelmi forgalmat, továbbá a milánói herceg ellenségei is kivételeznek vele, ám más tekintetben a követ beszéljen tisztelettel róla. A küldendő császári(!) csapatok útvonalával kapcsolatban jelentse ki, hogy a hercegnek mindegy, honnan érkeznek, amíg elérik Lombardiát, de Friaulon át Verona és Vicenza irányába nem tudnak haladni, hacsak nem nagyon erősek; biztonságosabban a Val Camonicán keresztül érkezhetnek, különösen, ha kisebb számúak, ahogy a veszprémi püspök máskor már mondta. Veronán túl már Lombardiában vannak. A követ ne vesztegesse idejét, és ne töltsenek időt azzal, hogy a sereg kapitányait kijelöljék. Mindenről mihamarább tájékozódjon, és haladéktakanul írja meg. Zs.-hoz való utazására egy, ottani tartózkodására fél, hazautjára vagy jelentésének hazajuttatására újabb egy hónapot szab a herceg. E határidőkön a követ odafelé 15, ott 20, illetve hazafelé 30 nappal túlléphet, de küldetését mindenképp teljesítse: biztos legyen a segélyhad megindítása, és arról írjon haza, hogy ha Zs. valóban útra kel vagy a követet küldi vissza a csapatokkal. A követ ne higgyen sem a szavaknak, sem az ígéreteknek Zs. részéről. Ha Zs. úgy nyilatkozna, hogy máskor akarna újabb határidőt kijelölni, felelje azt, hogy nincs felhatalmazása hosszan várni. Ha Zs. azt mondaná, hogy „azt akarom, hogy várj a hazatéréssel és a válasszal egy újabb időpontig, mivel gyorsabban nem tudom a hadi segítséget küldeni”, felelje azt, hogy erre nem terjed ki felhatalmazása és decembernél tovább nem lehet távol; ennek elmúltával, ha a herceg arra lesz rászorítva, hogy cselekedjen, térjen haza. – Osio II. 333. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 31–32/223. sz. (Uo.) – DRTA X. 16., 2. jegyzet, eml. (Osio után.)

- 1035 Szept. 25. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg utasítása Zs.-hoz küldendő követe: Jacopo da Lonate számára. Már megérkeztekor szerezzon tudomást a Zs. Itáliába irányítandó hadseregéről: megosztva vagy egyesítve vannak a hadtestek; ha megosztva, az egyik csapattest (*squadra*) milyen messze van a másiktól, milyen helyeken állomásoznak, mikorra érkeznének, milyen messze vannak Friaultól; ha Lombardiáig nyomulnak előre, pontosan mit kaptak parancsba Zs.-tól, ha Zs. jelenleg őrségnek alkalmazza őket, milyen helyen találhatók; sürgesse a sereg vezéreit és kapitányait, hogy késedelem nélkül siessenek a herceg segítségére. Hogy könnyebben beszélhessen velük, követi megbízólevelet fog vinni. Minden fejleményről haladéktalanul tudósítson. Ez után keresse fel Zs.-ot, és es színe elé járulva ajánlja a herceget és országát Zs. kegyeibe instrukciója

szerint. Ecsetelje az ellenség túlerejét, és a herceg nehéz helyzetét, Genova, Cremona és Bergamo veszélyeztetett állapotát. Végül a lehető legnagyobb meggyőző erővel könyörögjön, hogy Zs. küldje el az annyszor megígért birodalmi hadi segítséget, amely Itália helyzetét és a birodalom hatalmát megszilárdítaná, és ha Zs. mégsem tudna segítséget nyújtani, legalább tájékoztassa erről a herceget, hogy az meg tudja oltalmazni valahogy magát, ám Milánó megsegítése Zs. alapvető érdeke. A herceg tudatában van, hogy a törökök, csehek és a rácok ügyei kisebb fontosságúak mint Itáliáé, és ez utóbbiak nem tűnnek további halasztást. Helyzete egyre csak nehezedik. Noha a pápa őt a békére ösztökéli, hű alattvalóhoz illően kitart abban, hogy várja birodalmi segítségét, és a békeajánlatokat mostanáig visszautasította, de kétséges, hogy a továbbiakban nem kényszerül-e a pápa és ellenségei akarata szerint ezek elfogadására. Ez olyan kilátástalan helyzet miatt következhet be, amelynek a lehetőségéről a veszprémi püspöknek már tájékoztatnia kellett Zs.-ot. Szilárd akarata minél tovább kitaratni, és ezért is kéri Zs. segítségét. Ha Zs. közli, hogy személyesen akar a segítségére vonulni, közölje, hogy ezt nem várhatja el, de szögezze le, hogy ez nem adhat okot további késlekedésre. Inkább azonnal indítsa útnak seregét, és maga jöjjön ezt követően. Ha Zs. vagy ágensei azt kérdeznék, hogy mivel a hadsereg küldésének határideje már letelt, a hercegnek a Zs. biztonságára vonatkozó ígérete, hogy ti. nem köt sem békét, sem fegyverszünetet a velenceiekkel Zs. tudta és beleegyezése nélkül, áll-e, felelje azt, hogy annyszor tettek már ígéretet következmény nélkül, most nincs más ígérnivaló, csak hogy a hadi segítségét Zs. mihamarább indítsa el, amelyet vagy maga irányít vagy ez után vonul; ennek biztosítása után tegyen a követ a herceg nevében megújított ígéretet, de szorgalmazza annak rögzítését is, hogy a hadsereg késedelem nélkül Lombardiába vonul, és ezekkel együtt kell a követnek is hazatérnie. Ha a sereg nem indul meg, a hercegi ígéret is semmisnek tekintendő. Ehhez a megfelelő felhatalmazást magával fogja vinni. Ha a két másik hercegi ígéretet kéri rajta számon Asti átengedéséről és a Rómáig való oda- és visszahajózás biztosításáról, ezek változatlanul érvényesek. Mivel a herceg különösen megbízik (Szászi János) veszprémi püspökben, (Zs. Itáliából visszatért követében), a követ külön keresse fel és kérje támogatását és közbenjárását a herceg érdekében. Minderről, amit intézett vagy megtudott, haladéktalanul tájékoztassa a herceget, illetve egyeztessen Zs. udvarában tartózkodó két másik követével: Lodovico Sabini és Federico Pezzi hercegi familiárisokkal is. – Osio II. 335. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 32/224. sz., e szerint az irat verso oldalán e rájegyzés szerepel: *Informationes cum littera duci Sabaudie*. (Uo.) – Óváry 106/368. sz. (Uo.) – DRTA X. 16., 2. jegyzet, eml. (Osio után.) – Századok 41. (1908) 26., eml. (Osio után.)

- 1036 Szept. 25. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg (kiegészítő) utasítása Zs.-hoz küldendő követe: Jacopo da Lonate számára. Ha a herceg megsegítésére küldendő hadsereg Friaulban megáll és nem nyomul előre Lombardiába, a velük visszautazó követ hagyja ott őket és haladéktalanul siessen vissza a herceghez. Ha érkező csapatokkal is találkozik, ne mulassza el, hogy Zs. színe elé járuljon, és amit odautaztában, illetve Zs. udvarában megtudott a sereg létszámáról, parancsba adott feladatáról, illetve ha megtudja, hogy létszámuk kevesebb 8000 lovasnál, és nincs parancsuk Lombardiáig vonulni, vagy van, de nem hajlandóak erre, vagy más híja van küldetésüknek, akkor az instrukciója szerint járjon el, úgy ti. mintha nem lettek volna csapatok küldve. Miután Zs. színe elé járul, és Zs. ehhez hasonló szavakkal akarná útra bocsátani: „Azt akarom, hogy menj Zágráb környékén állomásozó kapitányaimhoz parancsleveleimmel, majd kisszámú csapataikat vezényeld uradhoz, én meg a többi, hiányzó létszámú haderőt utánad fogom küldeni”, egyezzen bele, de minderről tájékoztassa a herceget és a Zs. udvarában tartózkodó többi követnek hagyja meg, hogy a többi csapat haladéktalan utánaküldését sürgessék. – Osio II. 338. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 32/225. sz. (Uo.) – DRTA X. 16., 2. jegyzet, eml. (Osio után.)

- 1037 Szept. 26. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° feria sexta ante Michaelis archangeli proximum Stephanus Maulfrank prosecutus est super Georgium Foyt pie memorie, loco cuius stetit Petrus Neysse per unum florenum et XI marcas mediorum grossorum et Stephanus tenetur solvere uxori Georgii Foyt XXIX^c denarios et L denarios singula a singuli defalcatos.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23b., 3. bejegyzés.

- 1038 Szept. 26. Raguza. Raguza város levele Zs.-hoz és Rozgonyi István temesi ispánhoz. Megkapták Zs. levelét a saját, visszatérő futárjuk révén. Örülnek egészséges voltának és sikereinek. Mivel Zs. gyakran tudakol tőlük híreket, közlik, hogy a Milánó és velencei–firenzei liga között folyó háborúban a milánói herceg egyre szorultabb helyzetbe került; a harcok Cremona városánál folynak, ahová a milánói herceg személyesen kivonult a seregével, majd visszavonult Bresciába. A pápa állítólag Niccolò Albergati bíborost küldte a harcoló felekhez békekötés céljából. Az aragón király megállapodott a pápával az egyház ügyeit illetően és a pápa nagy összeget fizet majd neki. Továbbá úgy tudják, hogy Velence követeket küldött Zs.-hoz. Kérik, ajánlja városukat és polgáraikat mint saját alattvalóit az új rác despota, György figyelmébe, hogy kereskedőik továbbra is nyugalomban és védelme alatt működhessenek a rácországi erődítményekben. – A szöveg alatt azonos kézzel: a levelet és a szükséges változtatásokkal Rozgonyi Istvánnak is elküldték. – Gelcich 326. (Lettere di Levante vol. 10, fol. 31r. – DF 290406.) – Szerbia 72., reg.
- 1039 Szept. 26. Róma. V. Márton pápa engedélyezi György erdélyi választott püspöknek, hogy a római Kúrián kívül szenteltesse fel magát. – Temesváry: Erdély középkori püspökei 335. 19. jegyzet. (Reg. Lat. vol. 277, fol. 277b.) – Lukcsics I. 695. sz. (Uo.)
- 1040 Szept. 27. e.¹ Zs. György rác despotához, Albánia hercegéhez. Miután a mai napon királyi trónszéke elé kíséretével és zászlóval járult, majd térdet hajtva letette a hűségesküt, felruhazza őt *per palium, mitram et gladium et alia ad huc pertinentia*, és királyi hatalma teljéből kinevezi egész Rácország és Albánia teljes jogú fejedelmévé, hercegévé és despotájává, egyúttal kötelezi, hogy mint Magyarország vazallusa, a királyt és utódait minden erejéből támogassa. A tanúk: János bíboros, olmützi püspök, György esztergomi érsek, János zágrábi püspök, kancellár, Péter egri és Dénes váradi püspökök. – Szerbia 74. (HHStA, RRB vol. D – DF 287860., fol. 68v–69v.) – Iorga: Notes et extraits II. 239., reg., 1428 körüli keltezéssel. (Uo.)

¹ Az oklevél keltezetlen, vö. a következővel!

- 1041 Szept. 27. Nándorfehérvár melletti táborban. Zs. (Beaufort-i) Henrik bíboroshoz, pápai legátushoz. Fájjalja, hogy a választófejedelmekből és másokból álló birodalmi csapatok felhagytak a husztiák elleni harccal és dicstelenül kivonultak Csehországból. Viszont biztató a minap a frankfurti birodalmi gyűlésen folyó, és az újabb katonai fellépést célzó tárgyalások híre. Az elmúlt nyáron a tatárok elleni küzdelemmel volt elfoglalva, akik a Havasalföldön fekvő szörényi várat ostromolták, ő annak felszabadítására sietett, a várat ostromló tatárok azonban megtudván, hogy a rác despota, Lazarevics István meghalt, egész seregükkel annak országára törtek. Vuk György, akit despotává tett, segítségért fordult hozzá, ezért nagy sereget küldött a megsegítésére, Nándorfehérvár várát, a Magyar Királyság kulcsát és zálogát visszafoglalta, a többi várat pedig megerősítette magyar csapatokkal, majd személyesen idejőve a rác despotát megeskette hűségére. Reméli, hogy egyre több eredményt tud elérni. Bizalmasan közli, hogy a milánói herceg megsegítésére Lombardiába hadsereget küld; ha itt a tatárok ellen mindent megnyugtatóan elrendezett, nincs akadálya itáliai

utazásának és római császári koronázásának. Ez nyitja meg az utat az itáliai béketeremtés, az eretnekek feletti győzelem és a Szentföld visszafoglalása számára. Kéri, hogy a birodalomban és Csehországban mindenkit a husziták elleni harc megindítására ösztönözzön, és neki, illetve a pápának minden fejleményről írásban számoljon be, hogy jövő nyárra minden haderőt egyesíteni tudjanak. – A szöveg alatt: *Ad mandatum domini regis Caspar Sliqk.* – DRTA IX. 72. (Frankfurt város lt., Reichssachen Ur. 3207., és Görlitz, Stadtbibliothek 217, Nr. 180., korabeli egyszerű másolatok) – Szerbia 73., reg. (DRTA IX. 72. alapján.) – Altmann II. 6951. sz. (Uo.)

- 1042 Szept. 28. (in Barcha ex opposito castris nostri Nandoralbensis, dom. p. Cosme et Damiani) Zs. az erdélyi káptalanhoz. Mivel másik levelével Arapaták-i Mihály fia: István fia: Antal hűséges szolgálataiért az erdélyi Fehér megyében inter districtum Barcza et Siculos nostros cis fluvium Olth fekvő Arapaták birtokban esetlegesen lévő totum et omne ius nostrum regium minden haszonvételével és tartozékával a mondott Antalnak meg általa fiának: Andrásnak, carnalis testvéreinek: Györgynek, továbbá fratruelis testvéreinek: Miklósnak és Lászlónak meg örökösöknek adományozta örök birtoklásra, és őket törvényesen be akarja vezetetni és iktattatni, ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket abba és iktassa részükre királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra az erdélyi vajda¹ jelenléte elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Symon, Blasius dicti Forro de Bwlen, Michael f. Ladislai dicti similiter(!) de Zenthgyergh, Stephanus dictus Konth, Georgius Twrwk de Peselnek, Iacobus de Karathna, Teel f. Nicolai de Nyen.

Foltos, hajtásainál hiányos papíron, záró titkospecsét nyomával. DL 29238. (GYKOL, Cista comitatum, Alba 2-4-40.) – Barabás: Székely oklt. 52. (Újkori másolat alapján.)

¹ Az egykorúan áthúzott *nostram* fölé írva.

- 1043 Szept. 28. A somogyi konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy szept. 1-jei parancsa (946) értelmében kiküldték tanúbizonyosságukat, Barnabás frater papot, akinek jelenlétében Kovács János királyi ember szept. 14-én a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette Marcali Dénes bán özvegyét meg fiait: Györgyöt és Istvánt a Somogy megyei Segesd oppidum meg Udvarnok, Gesztenye, Bolhás, Aranyas, Barcs és Bölcső birtokok felébe, továbbá Kér birtokba meg a Marcali birtokon lévő 11 jobbágytelek birtokába, majd iktatta részükre öröklés és vásárlás címén. Az oklevelet autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg. – SMM 33. (2002) 23/851. sz. (DL 11926. – NRA 595-10.)
- 1044 Szept. 28. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg kiegészítő utasítása Zs.-hoz menesztett rendkívüli követe: Jacopo de Lonate számára. Titoktartást kérve javasolja Zs.-nak, hogy Velencének küldjön hadüzenetet és egy nappal később a szavojai herceghez egy ünnepélyes követséget menessen, amelyből az eddig általa küldött személyek hiányoznak, ezzel jelezve a hercegnek, hogy Zs. mekkora bizalmatlansággal van Velence iránt. A szavojai hercegnek parancsolja meg, hogy mint birodalmi vazallus haladéktalanul személyesen keresse fel, és ha esetleg nem tudna jönni, legalább fiát, a piemonti herceget küldje ki a velenceiek kártételeinek minden lehetőség sze-

rinti orvoslására. Hívja fel a szavojai herceg figyelmét arra, hogy a milánói herceg és a monferratói őgróf magatartásához hasonlóan készségesebb hozzáállást vár el, és parancsolja meg neki, hogy minden szempontból segítse elő a velenceiek elleni védekezést, minden méltóságától való megfosztásának terhe alatt. Mindezen a követ szorgalmasan munkálkodjon. – Osio II. 339. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 32/226. sz., e szerint az irat verso oldalán e rájegyzés szerepel: *Informationes cum littera duci Sabaudie*. (Uo.) – DRTA X. 16., 2. jegyzet, eml. (Osio után.)

- 1045 Szept. 29. Ego Ladislaus de Naspar(!) tenore presentium recognosco universis significans me habuisse et cum effectu levasse a providis iudice et iurati civibus civitatis Crempniciensis occasione et pretextu coemptionis seu taxe ad festum Sancti Michaelis exigi solite et consuete florenos auri tricentos et hoc de mandato et commissione speciali serenissime principis et domine, domine Barbare, Dei gratia Romanorum necnon Hungarie, Boemie etc. regine, domine michi gratiosissime de quibusquidem tricentis florenis auri memoratos iudicem et iuratos cives per presentes reddo quitos et expeditos, in cuius rei testimonium sigillum meum presentibus est impressum. Datum in Crempnicz, ipso die Beati Michaelis archangeli, anno Domini millesimo quadringentesimo vicesimo septimo.

Papíron, a szöveg alatt gyűrűspecstét nyomával. Körmöcbánya város levéltára: Körmöcbánya város tanácsa: Oklevelek és levelek 1-20-1-22. (DF 249903.) – A hátlapon felül egykorú kézzel: *De lucro camere Beati Michaelis anno Domini M^o CCCC^o XXVII° pro Ladislao de Naczpal.*

- 1046 Szept. 30. (in Jeronimi) A csanádi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Chytar-i Kesa fia: András fia: János fia: Lőrinc – a maga meg carnalis testvére: Miklós segesdi főesperes, valamint fia: János nevében – és tiltakozott az ellen, hogy jöllehet a lakóitól elhagyott Kalade – ahol néhai Rewz az Ipol folyón malmot épített és amely Dehtar, Patak, Wesche, Balog és Inanch Hont megyei birtokok között fekszik – öröklött birtokuk, mégis Zs. tőlük el akarja venni és Onofrius budai kereskedő fiainak: Lénárdnak, Jánosnak, Bardo-nak és Jakabnak el akarja zálogosítani, et quamquam ad conservationem requisitionemque possessionis iustus titulus et bona fides requirantur, tamen ipsi propter evitare futura pericula formidantes litem super dicta eorum possessione Kalade inhovare(!) et ne sub silentio in ipsam prescriptio augmentetur, obhoc huiusmodi protestatione facta a mondott Lőrinc mester a királyt az elzálogosítástól és elidegenítéstől, Onofrius fiait pedig a bármilyen módon történő megszerzéstől eltiltja és egyúttal ellent is mond.

Papíron, hátlapján pecstét nyomával. Prímási Lt., Acta radicalia F-59. (DF 248240.)

- 1047 Szept. 30. Denn weisen und vorsichtigen herren, dem richter und dem ratt ze Prespurkch, unsern lieben gunnern detur¹
Unseren frewntleichen trewen dinst cze aller czeit, lieben herren. Wir tün ewr erberkait und weyshait cze wissen von des Andrasch Rädendorffer wegen, czaiger ditcz brieffs, wie sich sein eün(!) und sein vater erberleich und früm-

leich pey uns manig jar enthalden habe, und wir von im auch nicht anders wissen, wenn frümchait. Darumb pitt wir ewer erber vorsichtikait, das ir in euch also lasset enpholhen sein. Das well wir gern umb ewer weishait cze allen czeiten verdienn. Geben czum Wartperg, am nachsten eritag nach Michael, anno etc. XXVII.

Richter und gesworn purger
vom Wartperkch

Papíron, természetes színű zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3416. (DF 241494.) – Bratislava 147/1018. sz. – Az oklevél Lakatos: Mezővárosi oklevelek 549. felsorolásából kimaradt.

¹ A címzés a hátlapon.

1048 Szept. vége. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldendő követe: Jacopo da Lonate számára adott szept. 25-i előbbi követutasítása (1036) egy részének, a korábbi hercegi ígérvényekre vonatkozó szakaszának fogalmazványa. Ha meg kell ígérnie Zs.-nak, hogy a herceg nem köt sem békét, sem fegyverszünetet (a velenceiekkel) Zs. tudta és beleegyezése nélkül, akkor kérjen ugyanerről Zs. részéről is ígéretet. Tudassa Zs.-dal, hogy a herceg Asti átengedéséről tett ígérete feltételezi a város visszaszolgáltatásáról korábban tett viszontígéretet, illetve hogy a segítségül küldendő hadsereg legalább 8000 lovasból álljon. – Carteggio II. 33/227. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, keltezetlen kancelláriai fogalmazvány.)

1049 Okt. 2. (in Alba Nandor, f. V. p. Mich.) Zs. Liptó megye hatóságához. Elpanaszolta neki Maletin-i Péter fia: Miklós a maga és carnalis testvére: Lőrinc nevében, hogy Malthin-i Miklós fiai: Benedek és László, meg Benedek fiai: István és Márton nemrégiben az ő Malethin-i birtokrészükön lévő házukat fegyveresen megrohanták, atyját: Pétert és testvérét: Lőrincet megverték és megsebesítették, ezenkívül az említett László fia: János Lőrincet in libera via szintén megverte és megsebesítette potentia mediante az ő igen nagy sérelmükre. Ezért megparancsolja a nekik, hogy levele kézhezvételét követően szolgáltatassanak a panaszosoknak igazságot, hogy azok ne legyenek kénytelenek újból őhöz fordulni. Másként tenni ne merjenek; oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának.

1755. febr. 27-én készült hiteles másolat, amelynek záradéka szerint az akkor felmutatott eredeti példány már több helyütt olvashatatlan volt. HDA, Draskovich cs. lt., Archivum maius 80-5. (DF 233602.)

1050 Okt. 3. Veszprém. Miklós segesdi főesperes, veszprémi kanonok és János veszprémi püspök lelki ügyekben vikáriusa emlékeztetül adja, hogy megjelent előtte Ágnes veszprémvölgyi apátnő és a többi apáca nevében ügyvédjük: Demeter deák, és tudatta, hogy mivel azon tanúk közül, akik néhai Csatári Ferenc végrendeletének elkészültekor tanúskodtak, többek már megöregedtek, ezért, nehogy esetleges haláluk miatt az abban rögzített jogok sérüljenek, az apácák a vikáriustól a végrendelet általa való megerősítését kérték. A vikárius a kérést jogosnak találván, az említett tanúkat – András veszprémi kanonokot, a Szent Margit-egyház plébánosát, Csatári Benedeket, Domokos fiát: Móricot, az említett Benedek feleségét: Dorottyát, valamint az elhunyt Ferenc özvegyét: Ilonát, meg a néhai Domokos özvegyét – maga elé idézte, akik aztán egyöntetűen azt vallották, hogy Fe-

renc azt a *Barrabasfewalde* nevű rétét, amelyet keletről az említett Szent Margit-egyház, délről pedig a nevezett Domokos fia: Móric rétje határol, nyugatról pedig a *Wespremyzye* nevű folyó övez, az apácáknak adományozta örök birtoklásra. Mivel pedig Ferenc osztályos testvére: Domokos fia: Móric az adomány ellen nem emelt kifogást, ezért az adományt a vikárius saját függőpecsétje alatt kiadott jelen oklevelével megerősítette. – VO pótk. 376. (DL 11931. – MKA, Acta Jesuitica, Jaurinensis 20-55.) – Bónis: Szentszéki reg. 2283. sz., reg.

- 1051 Okt. 3. Nobili domine Lucie, conthorali nostre carissime de Bodofalwa¹
 Amabili salutatione premissa. Noverit vestra dilectissima nos fore sanum et illarem, quam a vestra dilectissima conthoralitate cum maximo desiderio cordis die et noctu audire cupimus. Ceterum cum factis nostris in ibidem existentibus, iuxta possibilitatem vestre dilectissime contoralitatis festinari facere velitis et debeatis. In quibus autem vestra conthoralitas fratre nostro seu germano indignerit, extunc eundem ad vestram domum vocari faciendo et cum eodem facta seu negotia nostra maiora et minora expedire faciatis. Item si quid impedimentum ab aliquo habueritis, tunc statim per fratrem nostrum magnifico domino Nicolao Greg intimare debeatis, de quibus idem pro servitiis nostris omne subsidium facere non recusabit. Rogamus etiam, ut populos nostros in nullo impedire velitis, nisi iudicium et iustitiam ipsorum. Si vero aliqua novitas vestram attingerit contoralitatem, tunc per litteras vestras nos informare curetis, vos autem in omnibus gavisam et letam conservare velitis. Si vero aliquis nostri debitoris propter debita, quibus nos tenemur,² vos impedire vel molestare procuraret, tunc factum eundem ad nos prorogare et procurari facere debeatis.

Item scire velitis, quod abhinc, scilicet de Rascia dominus meus ad Haczak, scilicet ad officiolatum suum secum sine dubio deducet, et ibi, uti credo, ab eodem bonam habebimus dis[posi]tionem, quod si fecerit, in persona vestram revidere curabimus dilectionem aut³ per litteras no[stras] vobis in brevi intimabimus. Rogamus etiam et committimus vestre dilectioni, quatenus [patrem] vestre dilectionis, scilicet dominum et socerum nostrum honorandum, si aliqua novitas [vestr]am atigerit dilectionem, ad vos convocari facere velitis, de quibus semper consilium e[... ..]eredo, quid in eisdem facere debeatis. Familiariibus autem nostris pridem ad propriam dimissis p[at]riam nichil dare velitis, nisi nos ad propria expectare debeatis. Presentes autem apud v[est]ros reservetis, aliud in premissis non facturis. Scripsi in Albanandor, feria sexta proxima post festum Beati Mychaelis archangeli, anno etc. XXVII.

Mathyus dictus Bytho de

Zarosfalwa dominus et maritus v[ester]

A hajtásainál több helyen hiányos papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 94960. (Bittó cs.)

¹ A címzés a hátlapon. ² A *quibus nos tenemur* szavak a sorok közé írva. ³ Az eredetiben: *autem*.

- 1052 Okt. 4. Az aradi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Baki Fóris fia: János, és mostohaanyját: Zsuzsannát (nob.) és annak gyermekeit: Jánost és Ilonát egy baki *fundus curie* és egy szintén egykor Fóris tulajdonában lévő szőlő elfoglalásától, használatától és bármilyen módon való elidegenítésétől eltiltotta, és ellent is mondott mindezeknek. – Sztáray II. 265. (DL 85724. – Sztáray cs.) – Juhász: Aradi regeszták 26/244. sz.
- 1053 Okt. 4. Róma. Henrik fia: Jakab, a pécsváradi monostor szerzetese kérvénye a pápához. Már korábban engedélyt nyert arra, hogy a passauai egyházmegyei Gersten bencés kolostorába menjen át, ahol apátja engedélyével több mint egy éve tartózkodik, és a Steyz-i plébániaegyház rektorával együtt istentiszteleteket végez. Mivel azonban a mondott monostort világi személy (*laicus*) vezeti, az említett rektorral együtt engedélyt kér arra, hogy másik bencés monostorba mehessenek. – *Fiat, ut petitur.* – Lukács I. 966. (Reg. suppl. vol. 215, fol. 280b.)
- 1054 Okt. 6. Raguza. A szenátus (*consilium rogatorum*) határozata arról, hogy tanácskozzanak a katalán kalózok gályáiról szóló hírekről. A határozatot 20-án támogatták, 12-en elleneztek. – Ugyanekkor kelt határozat arról, hogy a Nagytanácsból kérjenek felhatalmazást, hogy 100 aranydukátot költhessenek arra, hogy az aragón királyhoz eljuttassák Zs.-nak a katalán kalózok kártevéséről szóló, kártérítést kérő levelét, illetve hogy követet hatalmazhassanak fel a szükséges tárgyalásokra a Kistanácshoz hasonló módon. A határozatot 31-en támogatták, egy fő ellenezte. – Radonić: Dubrovačka akta I/1. 276. (Raguza város tanácsa, Consilium rogatorum, vol. 4, fol. 36.)
- 1055 Okt. 6. Róma. Lépes György erdélyi választott püspök megbízottjai: Miklós váradi és erdélyi kanonok, valamint János, az erdélyi székesegyház tízezer vértanú-oltárának igazgatója útján kötelezi magát, hogy hat hónapon belül megfizeti a püspöksége után az apostoli kamarának a *commune servitium*-a fejében járó 1500 forint és az öt *servitia minuta*-t. – *Cameralia* I. 172. sz. (*Camera Apostolica, Obligationes et solutiones* vol. 64, fol. 30v és *Obligationes communes* vol. 3, fol. 177r.)
- 1056 Okt. 6. Róma. Tanúsítvány arról, hogy Lépes György erdélyi püspök – ügyvédjei: Miklós (váradi és erdélyi) kanonok és János, az erdélyi székesegyház tízenkétezer vértanú-oltárának igazgatója útján – a *commune servitium*-ából 150, míg a *minutum servitium*-ából 50 forintot megfizetett. – *Cameralia* I. 632. sz. (*Camera Apostolica, Obligationes communes* vol. 4, fol. 241r.)
- 1057 Okt. 6. Róma. Tanúsítvány arról, hogy Lépes György erdélyi püspök – ügyvédjei: Miklós (váradi és) erdélyi kanonok és János, az erdélyi székesegyház tízezer vértanú-oltárának igazgatója útján – a *commune servitium*-a fejében 250 forintot megfizetett. – *Cameralia* I. 632a sz. (*Camera Apostolica, Obligationes et solutiones* vol. 63, fol. 94r.)
- 1058 Okt. 7. Nándorfehérvár. Zs. Kórógyi Istvánhoz. Perényi Miklós lovászmester (magn.) elpanaszolta neki, hogy ő két évvel ezelőtt 500 forintot adott Kisasszonyfalvi István fiának: Lászlónak, hogy az tíz lándzsával (*cum decem lanceis*) jelenjen meg Zs. husziták elleni hadjáratában, ám az ezt elmulasztotta, és a pénzzel tartozik. Mivel birtokai jelenleg a címzett kezénél vannak, ezért azokat köteles Perényi Miklós kezéhez bocsátani, amíg annak 500 forintos tartozása fennáll; Perényi együttal arra is felhatalmazza, hogy az említett birtokrészeket elzalogosítsa. Levelét adja vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis.* – Hadtört. Közl. 1. (1888) 329., magyar fordításban is. (DL 11932. – NRA 995-2.)
- 1059 Okt. 7. De anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo septimo, in octavis festi Beati Michaelis archangeli iuxta continentiam litterarum honora-

bilis domini Dominici archidiaconi Suproniensis canonicique in ecclesia Iauriensis ac vicarii reverendi in Christo patris et domini, domini Clementis, Dei et apostolice sedis gratia episcopi Iauriensis in spiritualibus generalis viceiterata citatarum debite executarum eodem domino episcopo unacum predicto vicario et dominis de capitulo pro tribunali sedente comparuerunt coram eodem Ladislaus litteratus de Paztor, procurator et procuratorio nomine magnifici viri, domini Stephani de Kanisa alias ianitorum regalium magistri, ut actoris, ab una, ac egregius vir, dominus comes Paulus de Farichtenstain, uti in causam attractus, ab altera partibus, et idem procurator actionem dicti domini Stephani de Kanisa, domini sui, contra et adversus prefatum dominum comitem Paulum per modum libelli articuli proposuit eo modo:

Quod cum villa Mercz vocata, in dyocesi Iauriensi constituta semper et ab antiquo ac per tantum tempus, cuius initii in contrarium memoria hominum non existit, fuerit et sit ipsius domini Stephani de Kanisa, domini sui ac fratrum et proximorum eiusdem condivisionalium de generatione Osl, idemque cum dictis fratribus et proximis suis sit et existat in quieta et pacifica possessione eiusdem ville etiam de presenti, nichilominus tamen prefatus comes Paulus, nescitur quo iure vel spiritu ductus domino Stephano¹ de Kanisa ius patronatus parochialis ecclesie Sancti Vilibaldi infra territorium eiusdem ville Mercz existentis ad eundem dominum Stephanum de Kanisa et dictos fratres et proximos suos ex literalibus instrumentis superinde confectis et alias de iure pertinentem(!) et pertinere debentem(!), perperam et de facto pro se usurpando a nonnullis annis iam preteritis citra, dum et quando eadem ecclesia vacavit, semper personam, quam voluit, ad eandem elegit electamque episcopo Iauriensi pro tempore existenti aut vicario eiusdem presentavit et confirmari procuravit in preiudicium et iacturam ipsius domini Stephani de Kanisa et fratrum ac proximorum suorum predictorum valde gravem, cuius ipse rationem scire vellet ab eodem, petendo eundem comitem Paulum a iure patronatus dicte ecclesie Sancti Vilibaldi amoveri et prefato domino Stephano de Kanisa unacum predictis fratribus et proximis suis idem ius patronatus restitui et reintegrari iure et sententia diffinitiva mediante.

Quo audito idem comes Paulus incontinenti animo litem contestandi respondit ad premissa, quod ipse et predecessores sui de usu, more et consuetudine legitime prescriptis a tanto tempore et per tantum tempus, cuius initii in contrarium memoria hominum non existit, semper fuerunt et ipse de presenti est in quieta et pacifica possessione iuris patronatus dicte ecclesie Sancti Vilibaldi de Mercz ac eligendi et presentandi plebanum ad eandem, ex eo et pro eo, quod ipsa ecclesia Sancti Vilibaldi per predecessores suos fundata est in territorio et fundo suo et dotata per ipsum, quam ipse de novo per constructionem muri ac donationem calicum, tabule, monstanciarum et ornamentorum ad eandem satis copiose ampliavit et dotavit et amplius dotare intendit. Ex eo etiam, quod ipse ab antiquo in eadem villa Meercz certam habuisset et haberet portionem, propter quam ius patronatus dicte ecclesie

merito prescripsisset nemine contradicente, prefatus vero dominus Stephanus de Kanisa noviter et de novo in dominium quarundam trium curiarum, portionis scilicet domini Francisci de Azzonfalwa in eadem villa Meercz habite per impignorationem eiusdem sibi factam subintrasset, ius patronatus proinde contrahendo.

Quare petivit idem comes Paulus se et partem suam ab indebita vexatione dicti domini de Kanisa per sententiam diffinitivam absolvi eundemque sibi in expensis factis vel faciendis condempnari.

Auditis itaque partium propositionibus et allegationibus idem dominus episcopus annotatum procuratorem domini Stephani de Kanisa habuit requisitum, si intentionem domini sui aliquo evidenti documento possit comprobari. Et quia idem procurator retulit se non facere paratum ad probandam intentionem dicti domini sui, quia litteras, per quas probare deberet, idem dominus suus erga se haberet, ideo prefatus dominus episcopus attento, quod actor semper paratus debet esse cum suis munimentis ad probandam suam intentionem, ideo predictum dominum Stephanum de Kanisa annotato comiti Paulo in expensis puta tribus marcis denariorum iuxta consuetudinem sui consistorii ab antiquo in talibus observari solitam duxit condempnandum; committens idem dominus episcopus, ut prefatus dominus Stephanus de Kanisa ad probandam suam intentionem litteras suas et munimenta ac probationes alias pro prima dilatione, octavo die festi Beati Martini episcopi proxime venturi (nov. 18.) peremptorie, cum solutione etiam dictarum trium marcarum producere debeat in iudicio et teneatur, quem terminum etiam predicto comiti Paulo duxit deputandum. Datum et actum Iaurinii, in crastino predictarum octavarum festi Beati Martini confessoris(!),² anno Domini supradicto.

Ökörfejes vízjegyet felmutató papíron, a szöveg alatt zöld viaszba nyomott kerek pecsét töredékével. DL 11943. (NRA 954-21.) – A hátlapon keresztben ugyanazzal a kézzel: *Moruche pertinentem*. – Bónis: Szentszéki reg. 2284. sz.

¹ Az eredetiben: *dominum Stephanum*. ² A dátumban szereplő Márton-nap egyértelmű elírás a Mihály-nap helyett, lásd az oklevél elejét.

- 1060 Okt. 8. (in descensu nostro campestri circa castrum nostrum Alba Nandor, f. IV. p. Francisci) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Guth-i Mihály fia: Boldizsár – a fiai: László és Tamás terhével – egyfelől, másfelől Guth-i Gáspár fia: Orzaag (dictus) János, aulicus-a – carnalis testvérei: Imre, Mihály és Pál terhével –, majd Boldizsár a következő bevallást tette: ipse ob amorem fraternalis dilectionis directam medietatem possessionum suarum Tyzazalok in Heweswywariensi, Adon, Kerechen, Ezteryen, Galgod, Hetyen in de Bereg comitatibus habitarum, per ipsum Balthasar et condam Paulum, fratrem suum pro se ipsis tantummodo et eorum heredibus a nostra maiestate pro eorum servitiis impetratarum, acquisitarum et optentarum, összes, általánosságban említett tartozékaik felével együtt Gáspár fiainak: Orzaag Jánosnak,

illetve Imrének, Mihálynak és Pálnak meg örökösöknek és utódaiknak adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. Cserébe Orzaag János *directam medietatem omnium et singularum possessionum ac portionum et iurium possessionariorum quorumcumque per ipsum et dictos fratres suos a nostra maiestate aut alias undecumque et modis quibuscumque hinc in posterum acquirendarum et optinendarum eidem Balthasar filio Michaelis ac Ladislao et Thome filiis eiusdem eorumque heredibus et posteritatibus universis, exnunc prout extunc et extunc prout et exnunc hasonlóképpen örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra adományozza. Hoc expresse declaratis, quod si qua partium prescriptarum iudicio divino absque heredum solatio ab hac luce migraverit, ex eo, quod semen talis partis deficere contigerit, extunc etiam alia medietas prescriptarum universarum possessionum ac portionum et iurium possessionariorum per eundem Balthasar, sic, ut prefertur, iam acquisitarum et per ipsum Iohannem Orzaag fratresque suos predictos in futuris quibuscumque modis acquirendarum in partem superviventem devolvi debeat et redundare. A bevallás megtétele után Boldizsár és János mindehhez Zs. hozzájárulását kérték, amelyet az uralkodó meg is adott salvo iure alieno testimonio vigore presentium mediante. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: Relatio Ladislai de Chap alias vicecancellarii.*

Hártyán, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecsét töredékeivel. DL 11933. (NRA 402-8.) – A hátlapon alul későbbi kézzel: *Fassio mutualis inter Balthazar de Gwth et Iohannem Orzag super universis possessionibus eorundem Thyzazalok, Adon, Kerechen, Eztheryen, Galgod et Hethyen.*

- 1061 Okt. 8. (f. IV. p. Francisci) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Jekelfalva-i Fyas (dictus) Lőrinc fia: Miklós egyfelől, másfelől Demenfalva-i István fia: Imre, majd a következő bevallást tették: ők fogott bírák közbenjárására az Imrét anyai örökösödés címén megillető és Miklós által idegen kézből jogi úton visszaszerzett Szepes megyei Radyolch, Zenth-Jorg és Zenthlourinch birtokokban lévő részek felől úgy egyeztek meg, hogy ezekről Miklós Imre javára lemond, Imre pedig viszonzásul, a visszaszerzés költségeiért, valamint hitbér és jegyajándék megváltása címén nyolcvan kamarai forintot fizet Miklósnak a következő vízkereszt nyolcadik napján (1428. jan. 13.) a káptalan előtt, bármelyikük elmaradása esetén kétszeres fizetés terhe mellett.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 60675. (Máriássy cs. lt, Vegyes iratok.)

- * Okt. 9. Pálóci Mátyus országbíró perhalasztó oklevele. – Zichy VIII. 340. (DL 80125. – Zichy cs., zsélyi 216-B-1-A.) – Az oklevél kelte: nov. 9. Lásd 1156.
- 1062 Okt. 9. A csornai konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Kisendrédi, más néven Petőházi Gergely fia: Bertalan, másfelől István fia: Miklós, harmadfelől pedig Pál fia: Ferenc, majd a következő bevallást tették: mivel mindhárman ugyanabból a nemzetségből (*ex una progenie*) származnak, Kisendrédi, más néven Petőháza birtokukon – amelynek bizonyos tartozékai a Monyorosd, illetve az Ikva folyók mellett fekszenek – az oklevélben leírt módon megosztottnak,

együttal pedig minden ezekkel kapcsolatban fennálló követelést és vitás ügyet érvénytelennek nyilvánítanak. – Sopron vm. II. 112. (A Sopron vármegye levéltárában letétben őrzött Zeke cs. lt. oklevele alapján.) – Sümeghy: Sopron vm. 99. (Uo.)

- 1063 Okt. 9. (15. die f. V. a. Cozme et Damiani) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Pálóci Mátyus országbíró aug. 28-i levele (937) értelmében Kerch-i Boldizsár fia: Gábor királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat, Mátyás fratert, akik visszatérve elmondták, hogy ők Kozma és Damján ünnepe előtti csütörtökön (szept. 25.) kimentek a Kerch birtokon lévő részekre, majd a királyi ember a szomszédok és határosok jelenlétében ellentmondás nélkül bevezette (Kércsi) Domokost, Simont és Tamást azokba, és iktatta azokat részükre az őket megillető jogon örök birtoklásra. Az oklevelüket privilegiális formában alphabetoque intercisas pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Hártyán, kiemelt O és M betűkkel, felül ABC chirographummal, pecsét befüggesztésének helyével. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. K-25. (DF 211650.) – A hátlapján középén: *Statoria super possessione Kerch comitatus de Zabocho.*

- 1064 Okt. 11. Serenissime principi, domine Barbare, Dei gratia Romanorum ac Hungarie etc. regine, conthorali nostre carissime¹

Sigismundus Dei gratia Romanorum rex, semper augustus
ac Hungarie, Bohemie, Dalmatie, Croatiae etc. rex

Commissio propria domini regis

Serenissima princeps, conthoralis nostra precarissima! Referente nobis fideli nostro, reverendissimo in Christo patre, domino Georgio archiepiscopo ecclesie Strigoniensis nostra intellexit serenitas, quod prout ipse percepisset, vos lucrum camere nostre regie de civitatibus nostris liberis in Zolio existentibus et ad cameram nostram Crempniciensem spectantibus pro serenitate vestra exigi fecissetis, proventus tamen suos sibi et dicte sue ecclesie de eodem lucro camere nostre provenire debentes eidem minime restituissetis, quod in dampnum ipsius et eiusdem sue ecclesie cederet manifestum. Et quia, serenissima princeps, huiusmodi proventus dicte Strigoniensis ecclesie per dominos reges Hungarie, nostros scilicet predecessores de dicto lucro camere nostre in patrimonium crucifixi institute sunt et deputate, dignum etiam consensum et congruum, ut proventus ecclesiarum temporibus nostris atque vestris ob spem retributionis eterne et animarum salutem potius augeantur, quam diminutionem patiantur aliqualem. Volumus igitur et eandem v(estram) s(erenitatem) diligentissime requirimus et rogamus, quatenus si et in quantum memoratum lucrum camere nostre de dictis civitatibus liberis, sic, ut prefertur, exigí fecistis, extunc annotatos proventus archiepiscopales eidem domino archiepiscopo de eodem lucro camere nostre plene et integre reddi et restitui faciatis. Datum in Alba Nandor, sabbato proximo post festum Beati D[io]nisií martiris, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XLprimo, Romanorum XVIII°, Bohemie octavo.

Papíron, záró titkospecsét töredékével. Prímási lt., Acta radicalia B-20. (DF 248109.)

¹ A címzés a hátlapon.

- 1065 Okt. 11. (sab. a. Galli) A garamszentbenedeki konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük provida et honesta domina Dorothea relicta condam Nicolai iudicis Sermer dicti de Cunushaw et Stephanus filius eiusdem, és felmutatták Körmöcbánya város 1342. nov. 10-i oklevelét (Anjou oklt. XXVI. 578. sz.), és kérték annak átírását, amelyet a konvent meg is tett. A privilégiumukat autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg Dorottyá asszony és István részére.

Hártyán, függőpecsét zsinórával (a pecsét megléte a fénykép alapján nem vehető ki). Körmöcbánya város lt., Körmöcbánya város tanácsa, Oklevelek 22-1-1-B. (DF 285454.) – 18. századi másolatai: Uo. 1-2-1-1-B. (DF 249506.) és uo. 1-2-1-1-C. (DF 249507.)

- 1066 Okt. 11. (sab. a. Galli) A garamszentbenedeki konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük provida et honesta domina Dorothea relicta quondam Nicolai iudicis Sermer dicti de Kuneschau et Stephanus filius eiusdem, és felmutatták előttük Ipolt körmöcbányai kamaraispán és árvai várnagy 1342. nov. 19-i oklevelét (Anjou oklt. XXVI. 598. sz.), és kérték annak átírását, amelyet a konvent meg is tett. Az oklevelet autentikus pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg Dorottyá asszony és István részére.

Az oklevél csak 18. századi másolatból ismert. Körmöcbánya város lt., Körmöcbánya város tanácsa, Oklevelek és levelek 1-2-1-1-C. (DF 249507.)

- 1067 Okt. 11. Den erbern und wol weysen herren, richter und geswörn pürger czu Presburg und dem erbern manne Wolffram, unsern besundern liben herren und frunden¹

Unsern fruntlichen grüs, erber, weyse, libe herren, alle czeit czuvor. Wisset, daz vor üns komen ist der erbir man Iohannes Rusworm, unser mitteburger, und hat offenbar eyn bekant, wy daz der Wolfgang von Wyn mit dem obgenten Iohannes Rusworm geloden habin dem erbir manne Mertin Furman aus der Lewch. Nu(n) saget uns der Iohannes Rusworm, wy daz der gesprochin hab czu dem Furman herfuret vil adir wenig, zo wer her nicht me(r) schuldig den hundert neue phennigen, sunder der obgescrebin Martin Furman gefroget hot den egenanten Wolffgang, waz her von seynen gatern mawten suld, hot gesprochen derselbige Wolffgang czu dem Furman: „Gib dy hundert phennige dem mawtener und färvoudich, wen daz iß als eynes liben herren.“ Das ist dy bekentnis daz erbern mannes Ruswörm. Pitte wir euch zunderlich dürlich unser dinst wille, daz ir beholfin seyt dem ärm manne Mertin Furman, wen wir wol dirkennen, daz her keyn schult in dem obgescrebin sachen nicht hott. Got sey mit euch! Gegeben in dem Newenzol, am neheten sunnabunt vor Sannte Galle tag, untir unser richter ingesegil, anno etc. XXVII°.

Richter und gesworne purger der stat
dez Newenzols, alle czeyt dy ewern

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3417. (DF 241495.) – Bratislava 147/1019. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

- 1068 Okt. 12. (22. die Mathie) A császmái káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. aug. 21-i parancsa (917) értelmében, az abban foglaltaknak megfelelően Belidowcz-i [György] királyi emberrel maguk közül György presbitert, egyházuk prebendáriusát küldték ki tanúbizonyságul, akik visszatérve elmondták, hogy elsőként Máté-napkor (szept. 21.)¹ Pwkerenowcz birtokba, majd Kozma és Damján napján (szept. 27.) az említett Zalathnok-i birtokrészbe elvégezték a bevezetést és az iktatást a szomszédok és határosok – Peker-i Lőrinc fia: Lőrinc, Wranoskowicz István, Moroth-i László (magn.) Peker-en lakó prediálisa és familiárisa, Miklós Bela-i apátnak in castello suo Oporowcz állított várnagya: Zsigmond, Belidowcz-i Swko és György, Zenge-i László fiainak familiárisa: Heresicz Mihály mint Pwkerenowcz szomszédai, továbbá Peker-i és Garrignicha-i László, Pet[...]i László, Mellesowcz-i Melles fia: István, Gezth-i László (egr.) ZenthIacob nevű birtokán lakó familiárisa és prediálisa: Maricz Péter – jelenlétében.

Kettészakadt és csonka hártván, felül ABC chirographummal, függőpecsére utaló bevágásokkal. DL 100444. (Batthyány cs. lt., Acta antiqua, Szalatnak 4-5-13.) – Engel Pál meggyőző álláspontja szerint az oklevél *hamisítvány*. Erre utaló adatok: 1) A dátumsorból nem tűnik ki, hogy a két iktatás időpontja közül melyik tekintendő terminusnak. 2) A parancslevélben nem Zalathnok *birtokrész*, hanem *birtok* szerepel. 3) Kimaradt az oklevélből, hogy az utolsó négy birtokos Zalathnok szomszédja. 4) Az 1427-ben még kiskorú Maróti László magnificus címmel és birtokosként szerepel, holott atyja: János bán még életben volt. 5) Nem jellemző a korabeli iktató oklevelekben a szomszédok felsorolása sem, ezzel majd csak Zs. 1435. évi nagyobb dekrétumát (lásd DRH 1301–1457. 267., IX. tc.) követően találkozunk az oklevelekben. 6) Miklós bélai apát és ottani várnagya, (Kasztellánfi) Zsigmond 1440-ben adatható (Arch. 1301–1457. I. 276.)

¹ A szövegben „tollhiba folytán” *in festo [...] Mathie apostoli et ewangeliste* szerepel.

- 1069 Okt. 13. (in Alba Nandor, f. II. p. Dyonisii) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Gwth-i Gáspár fiai: János, Imre, Mihály és Pál, hogy ők a Heves megyei Zalok, meg a Bereg megyei Kerechen, Ezteryen, Adon, Heten/Hethyen és Galgod birtokokon lévő részekbe, amelyek őket minden jogon megilletik, törvényesen be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket azokba és iktassa részükre azokat örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze meg a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Vitus Ungor (dictus) de Vayay/Waya, Vin-

centius de Barabas/Barlabas, Nicolaus de Nomen/Nomyn, Iacobus de Chornawada, Bartholomeus de Daroch, Michael de eadem, Georgius f. Sebastiani de Zengiogh.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. G-25. (DF 211496.) – A hátlapon keresztben konventi feljegyzés, alatta: *dedit centum novus et non plures habet Thomas, priori tenetur totaliter de laboribus.* – Átírta a leleszi konvent 1427. dec. 8-i privilégiumában: 1246. DL 11935. (NRA 329-18.) – A / jel után az átíró oklevél alakjai. A leleszi konvent átíró oklevelének másik példánya: Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. G-22. (DF 211494.)

- 1070 Okt. 13. (Bude, f. II. a. Galli) Zs. a jászói konventhez. Elmondták neki Olnod-i Zwdar (dictus) Benedek fiai: János és Péter, illetve özvegye (nob.), meg néhai Zwdar (dictus) Jakab fiai: Simon és Jakab nevében, hogy Zakalas (dictus) Miklós, Bártfa civitas bírása, tizenkét esküdte és polgárai ellenük egységes akarattal összeesküdvén a panaszosok (Olnod) birtokára törve a Thapoyl folyón lévő malmuk gátját lerontották; ezenkívül gabonájukban, kender- és káposztaültetvényükben lovaikkal letaposztatták; továbbá a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepét követő hétfőn (szept. 15.) Ozborow birtokukhoz mentek, és ott Magnus Simon nevű soltészukat minden javával és lerombolt házának fájával együtt Bártfába hurcolták potentia eorum mediante az ő igen nagy kárukra. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akiknek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, a konvent pedig írja azt meg neki. Kijelölt királyi emberek: Nicolaus Aprod, Iohannes f. Viti de Wagas, Iohannes, Mathyas de Dwkafalwa, Ladislaus de Baxa, Ladislaus de Warywfalva, Blasius de Thothhelses, Iohannes de Raska.

Átírta a jászói konvent 1427. nov. 4-i jelentésében: 1107. DL 11934. (NRA 26-89.)

- 1071 Okt. 13. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz. Tájékoztatja, hogy tegnap a 20. óra körül a Brescia vidékén, Maclodio helység mellett vonuló csapatait az ellenség megtámadta, és a milánóiak vereséget szenvedtek. Serege felbomlott, és bár nagyobb részüik megmenekült, a parancsnokok közül Carlo Malatesta fogságba esett. Azóta a csapattestek visszatértek hozzá, de vesztesége igen jelentős. Mindez nem történt volna meg, ha Zs. annyiszor megígért birodalmi hadi segítsége rendelkezésre állt volna. Nyomatékosan és könyörögve kéri, hogy Zs. a csapatait haladéktalanul küldje Itáliába az ő megsegítésére, amelytől Zs. tisztessége és a birodalom helyzete is függ. Megérkeztükig képes kint tartani és ellenállni. – Osio II. 341. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 33/229. sz. (Uo.)
- 1072 Okt. 13. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Zs.-hoz küldött követeihez: Jacopo da Lonatéhoz, Lodovico Sabiniohoz és Federico Pezzihez. Tájékoztatja őket, hogy tegnap a 20. óra körül csapatai vereséget szenvedtek az ellenségtől. A milánói sereg felbomlott, számosan fogságba estek, közöttük helytartója: Carlo Malatesta is, de a többi parancsnok és a sereg nagyobb része megmenekült. Mindez nem történt volna meg, ha Zs. annyiszor megígért hadi segítsége jelen lett volna. Súlyos vesztesége ellenére kint tart a védekezésben. Ezért Zs. előtt az Anzelinus által vitt és mellékelt tartalmú levelének (lásd 1071) bemutatásával és megfelelő szavakkal ismertessék a helyzetét és minden erővel sürgessék segítségnyújtását, majd haladéktalanul számoljanak be neki, mit végeztek. – Osio II. 340. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 33/228. sz. (Uo.)

- 1073 Okt. 14. (Crisii, 2. die f. II. p. oct. Mich.) Cillei Hermann zagorjei gróf és szlavón bán azt a pert, amelyet Zobochyna-i Lathk fia: Miklós fia: László¹ folytat Decche-i Roh fia: János fia: László és Decche-i László fia: István ellenében az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, a császári káptalan vizsgálati és idézőleveníben foglalt ügyben Mihály-nap nyolcadát követő hétfőn (okt. 12.) jelenléte előtt, propter presentem generalem exercitum contra Turcos motum András-nap 8. napját követő hétfőre (dec. 8.) halasztja. Presentes sigillo vicebanorum et comitum nostrorum Crisyensium fecimus consignari.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 43720. (Múz. törzsanyag.) – A hátapon keresztben bírósági perfeljegyzés, amely szerint a következő alkalommal a felperes nevében Zenthandras-i László jelent meg ügyvédvalló levél nélkül, az alpereseket Hrusouch-i Benedek képviselte a császári káptalan levelével, és a pert az ügyvédek akaratából György-nap (1428. ápr. 24.) nyolcadára halasztották.

¹ A név után kihúzva: *in quem presens causa mortuo Nicolao patre suo extitit redacta.*

- 1074 Okt. 14. (in Zenthemreh, 9. die oct. Mich.) Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda azt a pert, amelyet néhai Gaath-i András fia: Demeter és Vingarth-i Gereb János folytatnak Somkerek-i Antal, Swk-i János és Sombor-i János ellenében az ő korábbi perhalasztó levele és az erdélyi káptalan idézőlevele értelmében a jelen Mihály-napi (szept. 29.) nyolcadon jelenléte előtt, propter paucitatem regni nobilium nobiscum iudicare debentium vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 11937. (MKA, Acta Transsylvanica 14-2.) – Fejér XI. 490., reg., napi kelet nélkül.

- 1075 Okt. 14. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda azt a pert, amelyet Ósi Ivánka fia: György folytat Mocsi Barnabás fia: János ellenében, és amelyet korábbi perhalasztó levele értelmében jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán kellett volna előtte tárgyalni, propter paucitatem regni nobilium nobiscum iudicare debentium vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – Wass okl. 381. sz. (Wass cs. lt. 8-31. – DF 252932.)

- 1076 Okt. 14. Item feria tertia ante Galli Iacobus Stan nostram ad accessit presentiam et fassus est, quod ipse ammodo cum Elyzabet consorti Falkenberger nollet litigare, donec venirent creditores, qui sigilla ipsorum, videlicet Nicolao Falkenberger et prefati Iacobi habent cum litteris et quitquid tunc iure habere posset, ea recipere vellet.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23b., 4. bejegyzés.

- 1077 Okt. 16. Óbuda (Ettelburg). Borbála királyné értesíti Pozsony város bíróját, tanácsát és polgárait, hogy leányával és Albert osztrák herceggel Márton-nap utáni csütörtökön (nov. 13.) fel fogja keresni Pozsony városát, ezért kéri őket, hogy élelmet és más szükséges dolgokat (notdurft) készítsenek elő számukra. Oklevélét, mivel pecsétje nincsen nála, Korbáviai György gróf pecsétjével

erősítette meg. – Fejér X/8. 608. (Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 845. – DF 239472.) – Altmann II. 6964a. sz. (Fejér után.) – Bratislava 147/1020. sz.

1078 Üres szám.

1079 Okt. 17. Item feria sexta post Galli anno, quo supra, Niclas Prewtler¹ promisit coram Heinrico Parvo iurato Petro Glawchener solvere XXII grossos Polonicos et² XIII denarios et promisit absque omni iuridico processu et dilatione solvere.³

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23b., 5. bejegyzés.

¹ A „w” fölött „e” betű. ² Utána még egyszer: *et*. ³ A bejegyzés szövegét utólag áthúzták.

1080 Okt. 17. Den erbern, weisen, dem burgermaister, dem richter und dem rat der stat zu Brespürgk¹

Erbern, weisen, lieben herren, meinen willigen dienst zavor! Von der funfczehnen dreÿling weins wegen, so Michel Ellnpekch fur ew gen Ofen maÿnet ze fürn, lass ich ew wissen, daz ich mich aigenleich darum ervarn und Andren Verber, unseren mitburger und ander erber leüt gefragt hab, daz dieselben wein nicht sein gekauffts güt, sunder seinn recht pawwein sein. Geben ze Wienn, mit meinem aufgedruktem insigel, an freÿtag nach Kolmanni, anno Domini etc. CCCC^{mo} vicesimo septimo.

Paul Wurffel bur-
germaister ze Wienn

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3418. (DF 241496.) – Bratislava 147/1021. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

1081 Okt. 18. (in descensu nostro campestri prope castrum nostrum Nandoralbensi, in Luce) Zs. általános parancsa a nádorhoz, az országbíróhoz, bírói helyetteseikhez és az ország összes, mind egyházi, mind világi bírójához. Mivel Hochka-i László fia: Gergely, Wylak-i bán fia: István (egr.) familiárisa urával együtt in tuitione et conservatione castrum nostri Nandoralbensis elfoglalt, ezért megparancsolja nekik, hogy minden pert, amelyet a nevezett Gergely folytat, vagy ellene folytatnak bármilyen ügyben, bármilyen bíróság előtt, mindenfajta külön bírság kivetése nélkül halasszák el [vízkereszt]¹ (1428. jan. 6.) nyolcadára. Másként tenni ne merjenek; a levelet elolvasása után adják vissza felmutatójának.

Foltos papíron, a szöveg alatt a titkospecsét töredékeivel. DL 108492. (Rakovszky cs. lt. 32., H-6.) – Korábbi jelzete: Dubniczky-Marczibányi cs., kocsói lt. 32. – DF 282971.)

¹ A szöveg e helyütt olvashatatlan, ám az oklevél keltéből kiindulva a vízkeresztre való halasztás a legvalószínűbb.

1082 Okt. 20. (in descensu nostro campestri prope castrum nostrum Nandoralbensi, f. II. p. Lucae) Zs. a leleszi konventhez. Cum nos castra nostra Mwnkach in de Beregh ac Talya necnon castellum Thokay in Zempliniensi comitatibus existentia et habita simul cum oppidis Mwnkach, Zas, Wary et Beregh vocatis necnon villis Bakus(!), Iwany, Esnethe, Gwth, Gaath, Wyffalw, Jánosy, Deda, Egrehwyffalw(!), Ruzkowch, Lewka, Babonystya, Orozffalw, Bartahaza(!), Pystranghffalwa, Medenche, Arthanhaza, Luchka, Zahora, Kerepwyffalw, Olahkerepecz, Kerechke, Dragobrathffalwa, Ztha(n)ffalva, Laalfalwa(!) et Kwsnycha vocatis necnon portione in possessione Fornas habita ac tributis in dictis Mwnkach, Zaaz, Hwzth et Gaath exigi solitis et vado in dicta Wary habito ad praedictum castrum Mwnkach necnon villis Arokthow, Kezew, Zenthmyklos, Zantho, Maad, Keresthwr, Kysffalwd, Horwathy, Laadan et medietatibus possessionum Zeegy et Chergew necnon portionibus in possessionibus Rathka cum tributo in eadem habito ac in Koldo, Wamuswyffalw et Tholchwa vocatis ac similiter portione tributi in dicta Wamuswyffalw exigi soliti ad praescriptum castrum Thalya spectantibus et pertinentiis, ac quadam portione possessionaria in possessione Zombor vocata impignoratitia, item villis Thokay, Tharczal, Pachon et Karacha vocatis simul cum vado et tributo in eadem Thokay habitis ad praedictum castrum Thokay spectantibus, dudum per nos quondam illustri Stephano despoto Rascie in perpetuum data et collatis,¹ nunc quidem eodem Stephano despoto iudicio dominico ab hac luce de medio sublato per defectum seminis eiusdem rursus et iterum ad manus nostras regias de iure et consuetudine dicti regni nostri devoluta et redactis fideli nostro, spectabili ac magnifico Georgio filio Wlk dicti eiusdem regni nostri Rascie (despoto)² haeridibusque suis in perpetuum serie aliarum litterarum nostrarum donationalium exinde confectarum duximus conferandum. Ezért megparancsolja a konventnek, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében Kyde-i András alpohárnokmester, Lezthemer-i János fia: Imre allovászmester, Orzagh (dictus) János aulicus nostrae maiestatis, a királyi kúriából külön e célra kirendelt királyi emberek egyike menjen ki az említett helyekre, majd a szomszédok és a határosok összehívása után vezesse be Wlk fiát: Györgyöt azok birtokába és iktassa is azokat részére az említett adomány címén örök birtoklásra. Az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést.

Átírta a leleszi konvent 1428. márc. 25-i jelentésében, amely Szegedy Pál csanádi választott püspök, császári és királyi tanácsos, leleszi prépost és a konvent 1598. szept. 29-i, füzetalakú átírásában maradt fenn. DL 8337., pp. 18–19. (NRA 443-25.)

¹ Itt az 1426. évi ún. tatai szerződésre történik utalás (ZsO XIII. 533. sz.). ² A szó valószínűleg a másolás során maradt ki a szövegből.

1083 Okt. 20. (in descensu nostro campestri prope castrum nostrum Nandoralbensi, f. II. p. Luce) Zs. Szabolcs megye ispánjához és alispánjaihoz. Mivel Meger-i

Adorjánt meg fiait: Lászlót és Balázst de presenti nostro generali exercitu per nos auspice Domino contra sevissimos Turcos, crucis Christi persecutores instaurato ad propria duximus remittendos, ezért megparancsolja nekik, hogy a mondott nemeseket ratione et pretextu dicti reditus eorum ad propria facti in personis, possessionibus rebusque et bonis quibuslibet impedire, molestare seu dampnificare nullatenus presumatis nec sitis ausi modo aliquali. Másként tenni ne merjenek, oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – Az oklevél élén jobbról és a pecsét alatt: Relatio Pauli Bisseni bani.

Szakadozott papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. Jászói konvent orsz. lt., Judiciales MMM-1-15. (DF 251259.)

- 1084 Okt. 20. Item¹ anno Domini M^o CCCC^o XXVII° proxima feria secunda ante festum undecim milia virginum Nicolaus Glawchener iudex fecit et disposuit, composuit et ordinavit et divisionem et concordiam inter discretos Nicolaum Jawer iuratum parte ab una et Katherinam relictam Fredrici pellificis pie memorie, nostri olym concivis et Nicolaum Schindler, patrem prefixe Katherine parte ab altera, ita, quod iamfatus Nicolaus Jawer pro omnibus, quam portionem respiciebant predicti Fredrici, Katherine predicte solvere et expagare debet et pueris suis VII^{1/2}^C kamere florenos et II equos in uno anno a die prenominate inchoando, secundo ad festum nativitatis Christi proximum post affuturum² debet solvere florenos kamere I^C dicte domine Katherine, item II^C florenos kamere solvere debet ad pascham post habet proximam affuturam,³ item II^C florenos kamere ad festum Michaelis post venientis,⁴ item reliquam partem predictorum VII^{1/2}^C florenorum kamere solvere debet a datis et scriptis presentium per annum. Tandem prescriptus Nicolaus Jawer a debitoribus omnibus in ratione facta nominatis hic et ubique locorum habeat et debet habere omnimodam facultatem recipiendi, postulandi, acceptandi, quittandi et dimittendi ipsius ad utilitatem. Et etiam idem Nicolaus Jawer omnibus creditoribus in ratione nominatis tam in regno, quam extra satisfacere debet et solvere pristata sibi et defuncto prenominate Fredrico, sed si ne forte, quod absit, aliquis veniret creditorum cum litteris vel aliis autentizationibus prefixorum Nicolai et Fredrici, qui creditor non esset in ratione positus, extunc Nicolaus Jawer medietatem et Katherina relictam Fredrici aliam medietatem solvere debent, ita etiam, si aliquis inveniretur debitorum preter in ratione portiorum, tunc medietatem illius debiti tollere et recipere debet Nicolaus Jawer, secundam medietatem Katherina prescriptis. Hec inscripta sunt anno et die, quo supra, in qua concordia ambe partes coram steterunt contentis.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 25b., 2. bejegyzés.

¹ A szöveg élén: *Fridl et Nicolaus Jawer.* ² 1427. dec. 25. ³ 1428. ápr. 4. ⁴ 1428. szept. 29.

- 1085 Okt. 21. (in Therebes, f. III. p. Luce) Chele-i Péter fia: János zempléni alispán és a szolgabírák Zs.-hoz. Tudja meg, hogy¹ György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében maguk közül Fyzy-i [...] Tamás szolgabírókat küldtek ki vizsgálandni, aki visszatérve elmondta, hogy ő kiszállva a megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudta az igazságot, amely szerint Chycher-i Ormos (dictus) Domokos, fia: Mihály meg frater-ei: Jakab, Tamás, Péter, György és István felbujtására és akaratából Péter és Pál apostolok ünnepe (jún. 29.) táján mindazt a szénát, ami a szepesi prépost és a káptalan Lyzcaolazy birtokán termett, Keresthur és Kisfalud birtokokon lakó jobbágyaival és népeivel összegyűjtette és eladta potentia mediante az ő igen nagy kárára.

Papíron, zárópecsét(ek) nyomával. Szepesi prépostság lt. 221. (DF 264339.)

¹ Utána kihúzva: *litteras vestras serenitatis nobis directas omni cum honore, quo decuit, recepimus in hec verba: Sigismundus ... etc. rex.* ² A keresztnév és a helynév között talán az első rontott helynév állhat, de a szó egy folt miatt olvashatatlan, csak a „de” betűk vehetők ki.

- 1086 Okt. 22. Nándorfehérvár. Zs. Heves megye hatóságához. Elpanaszolták neki Zsadányi Tamás temesvári alvárnagy nevében, hogy amikor a királyi jelenlét előtt az ország szokása szerint Poroszlói Hanchiko fia: János főbenjáró pert veszített Kapi András fia: János ellenében, az utóbbi a javak egyharmad részét elfoglalhatta, ám ezzel nem elégedett meg, és elfoglalta azt kétharmad részt is, amellyel Zs. bírói részként rendelkezhetett, és amelyet neki, Zsadányi Tamásnak adományozott. Ezért megparancsolja nekik, hogy az egri káptalan tanúbizonyosságának jelenlétében – akinek kiküldését jelen levelével elrendeli – menjenek ki Poroszló birtokra, tudják meg az ügyről az igazságot, majd tiltsák el Kapi Jánost az említett birtokrészek elfoglalásától és adóztatásától, amit ha az nem tenne meg, akkor a rájuk ruházott hatalomnál fogva járjanak el vele szemben. Az ügyről mind ők, mind a káptalan tegyen neki jelentést. – Károlyi II. 111. (Átírta az egri káptalan 1427. nov. 20-i jelentésében: 1193. DL 98882. – Károlyi cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.)

- 1087 Okt. 22. (f. IV. a. Demetrii) A zalai konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Demeter, a Mura-menti Szent Kereszt-egyház apátja, majd a következő bevallást tette: mivel néhai Alsolyndwa-i bán fia néhai István özvegye – aki jelenleg Blaga-i László comes felesége –, és első házasságából származó fiai: László, István, valamint Pál neki és a monostornak duas marcas denariorum novorum, quatuor porcos seu verres pingues et bonos, unum pelicium bonum et viginti quatuor akones frugum, amelyet nekik az általuk ratione feudue(!) birtokolt Esthwanfeld nevű föld éves census-áért Márton-napján (nov. 11.) kell megadniuk, megfizették, ezért őket erről nyugtatja.

Restaurált papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 11938. (NRA 1549-105.) – Blagay CCXVIII., reg.

- 1088 Okt. 22. Csoma. Csomai Ördög István, Domokos és László a Gömör megyei Teresztenye nevű birtokukat, mivel Tornaljai Mihály sógoruk lesz, ezért a birtokot Solday Istvánnak, mint a birtok „védelmezőjének” (*protector et defensor*) a kezébe adják. – Hazai oklt. 383. (A kiadás szerint az oklevél a Keczer cs. levéltárában, Lapispatakon volt fellelhető. Jelenlegi jelzete: Úsz cs., úszfalvi lt. 234-1. – DF 268586.)

- 1089 Okt. 23. Nándorfehérvár. Zs. Pozsony és Győr megyék ispánjaihoz, alispánjaihoz, továbbá Óvár vár várnagyaihoz és alvárnagyaihoz. Megjelent előtte Konrád pilisi apát a maga és konventje nevében, és Béla király egy régi oklevele alapján bejelentette, hogy az apátság régtől fogva bírja a pozsonyi, a győri, a szigeti, az óvári és a csütörtökhelyi vámok egyharmad részét. Mivel Zs. az apátságot a Béla királytól nyert jogaiban csorbítatlanul meg akarja tartani, ezért megparancsolja a címzeteknek, hogy az apátságot e jogaiban, amikor csak szükséges, védjék meg. – Bártfai Szabó: Pest 156/623. sz., teljes szöveggel. (A Fraknoi-gyűjteményben őrzött egykorú másolat után. Jelenlegi lelőhelye: ELTE Levéltára, Középkori és kora újkori oklevélgyűjtemény 23. – DF 250435.) – Győr 135. sz. (Uo.) – Sölch: ELTE LT és EK Iratjegyzék 13/23. sz.
- 1090 Okt. 23. Róma. V. Márton pápa Hédervári Györgynek (nob.) és feleségének hordozható oltár használatát engedélyezi. – Lukcsics I. 986. (Reg. Lat. vol. 274, fol. 307.)
- 1091 Okt. 23. Velence. A velencei szenátus határozata. A Zs. udvarába küldött követük: Marco Dandolo Zengből okt. 10-i, 13-i és 14-i leveleiben tájékoztatta őket, hogy okt. 10. körül megérkezett oda Domsa (dalmát-horvát vice)bán Zs. számára kiállított útlevelével. (Frangepán Miklós) zenggi gróf megtagadta ennek átadását, míg a követ nem közli vele, hogy ő mind a Zs. és Velence közötti, mind a Velence és a milánói herceg közötti béketárgyalásokra fel van hatalmazva. Ezért továbbutazásához az utóbbihoz való felhatalmazást is kéri. A szenátus ezért kiegészítő instrukciókat ad neki. – DRTA X. 28. 3. jegyzet, reg. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 94v–95v.)
- 1092 Okt. 24. Nos Iohannes, filius olym Nicolai palatini regni Hungarie, heres de Gara, unacum successoribus nostris significamus tam presentibus, quam futuris tenere presentium, quibus expedit, universis, quod preclaris principibus, dominis Semovito, Kazmiro et Wladislao, Dei gratia ducibus Mazovie Russcioque principibus etc., amicis nostris sincere dilectis et eorum successoribus duodecim milia florenos rubeos puri auri et trecentos florenos similiter rubeos puri auri necnon trecentos florenos denariorum seu fileriorum camare Hungaricalis pro exemptione et redemptione castri maioris Kamlik a festo natiuitatis Christi nunc proxime venturo (dec. 25.) incipiendo usque ad tertium festum similiter natiuitatis Christi, quod sit, in anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo nono (1429. dec. 25.) solvere debitorie obligamur et presentibus sumus ad solvendum obligati. Ad casum vero, quod absit, si prefatam sumpmam florenorum superius descriptorum prefatis dominis ducibus Semovito, Kazmiro et Wladislao super terminum prefixum non solveremus vel solvere neglexeremus quovismodo, extunc totidem dampni, quantum se sumpma principalis seu capitalis pecunie extendit, videlicet alios duodecim mille florenos cum trecentis florenis rubeis puri auri ac etiam trecentis florenis denariorum seu fileriorum camare Hungaricalis unacum principali seu capitali pecunia, talimodo, si iidem domini duces, videlicet Semovitus, Kazmirus et Wladislaus ita magnam sumpmam in litteris ipsorum, quas habent, a domino Sigismundo rege Romanorum ac Hungarie etc. super dictum castrum Kamlik haberent, et si iidem domini duces minorem sumpmam, quam est sumpma predicta, habuerint in ipsis litteris regalibus, tunc nos non predictam maiorem sumpmam, sed illam minorem unacum nostris successoribus obligamur et ob-

ligati sumus solvere sine quovis iudicio seculari vel spirituali, in quibusvis contradictionibus procul motis, efective debemus et tenemur tenore presentium mediante. Insuper, si huiusmodi duodecim milia floreni cum trecentis florenis rubeis puri auri ac etiam trecentis florenis denariorum seu fileriorum camare Hungaricalis simul cum totidem florenis ratione dampni solvere non curaverimus, extunc prefati domini duces, videlicet Semovitus, Kazmirus et Wladislaus perconsequens et etiam per ipsorum barrones et nobiles pro huiusmodi sumpma florenorum superius descriptorum et dampni totidem, elapso et transacto dicto termino solutionis debebunt nos monere ac dampnificare et increpare. Nos vero ad huiusmodi dampnificationes et increpationes prefatis dominis principibus, videlicet Semovito, Kazmiro et Wladislao ducibus vel quos barrones et nobiles ipsorum ad dampnificandum et nobis increpandum transmiserint, nil mali respondere verbo aut facto agere debemus, sed benigniter et bono modo cum eisdem contractare et loqui debeamus. Et si aliquid contra prefatos dominos duces, videlicet Semovitum, Kazmirum et Wladislaum vel quos ipsi ex subditis suis ad dampnificandum et increpandum nobis et nostris successoribus direxerint, verbis ipsorum aliquid mali responderimus ac facto quovis ipsos impediverimus, extunc ista omnia contra honorem nostrum faceremus, et istas increpationes ac dampna prefatis dominis principibus et eorum subditis tamdiu sufficere debemus et sustinere, quousque huiusmodi sumpma superius descripta unacum totidem dampni supra descripti prefatis dominis principibus, videlicet Semovito, Kazmiro et Wladislao ac eorum successoribus per nos et nostros successores fuerit persoluta integre et ex toto; quequidem sumpma pecuniarum suprascripta, tam capitalis, quam dampni, per nos aut nostros successores vel nuncios nostros fideles in suis certis solutionis terminis reponi et persolvi debentur in Lwblowa, in graniciebus regni Hungarie existenti, et etiam iidem domini principes omnes litteras ipsius domini Sigismundi regis, cum quibus dictum castrum Kamlik ab eodem domino rege tenuerunt et inpignoratum habuerunt, sumpmam predictorum florenorum in se continentes ac etiam litteras expeditorias super solutione dicte sumpme sub sigillis propriis ipsorum dominorum ducum emanatas necnon et presentes litteras nostras obligatorias in specie debent per suos nuncios ibidem in Lwblowa post receptionem dicte sumpme totalis dari facere nunciis et hominibus nostris, quos cum pecunia prescripta dirigemus ad Lwblowam prenotatam. In cuius rei testimonium sigillum nostrum in maius robur et presentium testium infrascriptorum presentibus est appensum. Datum in castro Nandoralbensi, confiniorum regni Hungarie, feria sexta proxima ante festum Sanctorum Symonis et Iude apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo septimo, presentibus hiis testibus, videlicet reverendo in Christo patre, domino Iohanne, episcopo ecclesie Wesprimiensis ac magnificis militibus et barronibus Zawisio Nigro de Gorbo, Iohanne de Melstyen necnon Petro filio Herrici de Berzeviche magistro tavernicorum domini Sigismundi Romanorum regis prenotati.

Átírta Zs. 1430. jan. 8-i oklevelében, amely szerint öt – 1) Garai János magán, 2) Szászi János veszprémi püspök, 3) Berzevici Péter tárnokmester, 4) Garbowi Niger Zawisza és 5) Melsztyni János (mindketten *strenuus miles*-ek) – függőpecséttel volt megerősítve. DL 11939. (NRA 1521-25.)

- 1093 Okt. 26. (in Demetrii) Az egri káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Thomor-i Leusták Kapy-i András deák fia: János nevében, majd tiltakozott az ellen, hogy Zadan-i Tamás deák és Porozlo-i Hanchko fia: Jakab fia: János özvegye (nob.) Kapy-i János poroszlói birtokrészét tam in tributo, quam vado elfoglalták és használják jelenleg is potentia mediante az ő igen nagy kárára. Ezért Zadan-i Tamást és a nevezett özvegyet mindettől eltiltotta, és egyúttal ellent is mondott mindezeknek.

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 64250. (Kapy cs.)

- 1094 Okt. 26. Item anno M^o CCCC^o XXVII° dominica proxima ante Symonis et Iude Stephanus Maulfrank arestavit domum David vectoris de Caschaw sitam penes domum Pauli de Gebholcz foris civitatem pro XLIX florenis Cassovien-sibus debitis legitimis ita, ut ipse existat primus.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 24a., 3. bejegyzés.

- 1095 Okt. 27. Pest. Pest város tanácsa Pozsony város tanácsához. Mivel Farkas és Hewpfel János pozsonyi polgárok két kölni posztóval és 500 újdénárral, illetve négy kölni posztóval tartoznak Pakaz Mihály özvegyének – aki most Kalmár Antal felesége –, pesti polgárasszonynak, ezért kéri a pozsonyi tanácsot, hogy az említett polgártársuknak szolgáltassanak az ügyben igazságot. – BTOE III. 917. sz. (Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3419. – DF 241497.) – Bratislava 147/1022. sz.

- 1096 Okt. 28. (quinto Kal. Nov.) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte János zágrábi éneklőkanonok és László székesegyházi főesperes a maguk és az egész káptalan nevében, és felmutatták előtte Lajos király 1355. júl. 4-i – 1364. okt. 25-én megerősítő záradékkal ellátott (Anjou oklt. XLVIII. 501/138. sz.) – privilégiumát, amelyben átírta Mikcs szlavón bán 1328. okt. 25-i oklevelét (Uo. XII. 453. sz.) és I. Károly király 1328. ápr. 10-i oklevele (Anjou oklt. XII. 163. sz.) a káptalannak járó bizonyos tizedekről. Zs., mivel az privilégialis oklevél valódiságáról meggyőződött, ezért azt saját privilégiumába foglaltan, mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ac ex certa scientia nostre maiestatis, de consensu etiam et beneplacita voluntate serenissime principis, domine Barbare regine, conthoralis nostre carissime, prelatorumque et baronum nostrorum consilio prematuro et uniformi decreto eorundem pro prefato capitulo átírja. A privilégiumát autentikus függő kettőspecsétjével, quo videret ut rex Hungarie utimur, erősítette meg. Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagradiensis, aule nostre maiestatis summi cancellarii, fidelis nostri dilecti. Méltóságos: György esztergomi, Duymus spalatói, András raguzai és

János kalocsai érsekek, a zárai érseki szék üresedésben, János zágrábi, Dénes váradi, Péter egri, Henrik pécsi, János veszprémi, Kelemen győri, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hynko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi, János knini, Tamás zenggi püspökök, az erdélyi, boszniai, traui, scardonai, sebenicói, nonai, makarskai és fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán, socer noster carissimus, Miklós vegliai és modrusi gróf, dalmát-horvát, Maróti János és Cseh Péter macsoi bánok, a szörényi bán-ság üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamási János vajda fia: László ajtónálló-, Batori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok-, Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi István pozsonyi ispán. Arenga.

Átírta I. Mátyás király 1466. aug. 9-i oklevelében. Két eredeti példánya: 1) HDA, Zágrábi káptalan orsz. lt., Acta antiqua 2-15. (DF 256140.) és 2) uo. 2-15-A. (DF 256141.). – Tartalmi átírásai: 1) II. Lajos király 1519. évi oklevelébe foglaltan, I. Lipót király 1685. évi átírásában. DL 36451. (MKA, Acta ecclesiastica 64-20.) – 2) II. Lajos király 1519. évi oklevelébe foglaltan. Zágrábi érseki lt., Középkori oklevelek, Dec. 104. (DF 268013.) – 3) I. Mátyás király 1466. aug. 9-i kiadványában. Uo. 15. (DF 252046.)

- 1097 Okt. 28. (Posonii, 3. die Demetrii) Rozgon-i István pozsonyi ispán és a szolgabírák Zs.-hoz. Soos László pozsonyi prépost és a káptalan részére középpecsétje alatt kibocsátott éves megbízása értelmében maguk közül Ety-i László fia: Antal szolgabíró-t küldték ki, aki visszatérve elmondta, hogy ő Demeternapon (okt. 26.) kiszállt Pozsony megyébe és mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon, különösen a prépost és a káptalan Kywrth, más néven Vaswrth, valamint Nyarasd birtokainak szomszédaitól és határosaitól vizsgálódva megtudta, hogy Zentgyerg-i Groff László jobbággyai – Andreas Bele, Nicolaus Wyczola, Dominicus filius eiusdem, Benedictus Ilko, Anthonius Mochkod, Iohannes Zeges, Michael filius Andree, Andreas filius Iohannis Hwsweth, Laurentius Erdews, Iohannes Karachonfya, Georgius filius eiusdem, Michael Maydan, Iacobus Burya, Iohannes filius Andree Steffel, Laurentius Sydo, Iohannes et Laurentius Erdews dicti, Iohannes Nemeth, Iohannes Zely, Mathyas Alch, Martinus Mochkod, Petrus Teyedi, Nicolaus Sas, Iohannes et Andreas dicti Bagy, Nicolaus et Anthonius dictus Iwanka in Nyarasd, item Valentinus filius Iohannis, Thomas Parvus, Blasius Modory, Nicolaus Bonga, Stephanus Pathas, Georgius Tompos, Stephanus Both, Petrus Bogen, Andreas filius Nicolai, Petrus filius Georgii, Thomas Molnar, Iacobus Parvus, Iacobus Molnar, Iohannes filius Dominici, Dominicus filius Stephani, Iacobus Pocz, Marcus Molnar, Petrus Bakany, Michael Zeges et Petrus Bak in Lwkkun possessionibus suis residentibus – uruk parancsára és meghagyására, továbbá familiárisai: Magyar-i Péter fia: György, Ety-i Péter fia: Jakab, Kismagyar-i Kopo (dictus) Mihály és Zaz-i Parvus Jakab felbujtására és biztatására a Duna jegének felolvadása óta egészen mostanáig a káptalan Kyvrth, más néven Wasaruth, illetve Nyarasd birtokainak határán belül fekvő vizarekesztélyeket le-

halászták és lehalásszák potentia mediante a prépost és a káptalan igen nagy kárára.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Pozsonyi káptalan mlt. E-6-179. (DF 227967.)

- 1098 Okt. 29. (4. die Demetrii) A garamszentbenedeki konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy szept. 4-i parancsa (977) értelmében Heche-i Mihály királyi emberrel küldték tanúbizonyosságukat: János szerzetestársukat, akik visszatérve elmondták, hogy ők Demeter-napon (okt. 26.) kimenve Bars megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden a panaszszerint történt.

Hajtásainál a hátlapján megerősített papíron, zárópecsét darabjával. DL 43722. (Múz. törzsanyag, 1924-50.)

- 1099 Okt. 31. Nándorfehérvár. Zs. Lübeck város adóját 1430-tól kezdve lekötő tanácsosának, Clux Hartung lovagnak élete tartalmára, mivel a város adóját 1429. szept. 8-ig Johann Falbrecht és David Rosenfeld körmöci kamaraispánoknak kötötte már le. A kancelláriai jegyzetben említve Caspar Schlick neve. – Altmann II. 6965. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 143v.)

- 1100 Okt. 31. Den erbarn, unsern lieben getrewen, richter und dem rat ze Prespurk etc.¹

Barbara von Gots genaden romissche
und ze Ungarn etc. köninginn

Commissio propria domine regine

Erbarn und lieben getrewe! Ewer verschrift von der beüid wegen, die unsern herren, den köning und auch uns angehören, hab wir wol vernommen, und nemlich, das eüch desselben unsers lieben herren, des konigs brief darüber nicht habt gesehen, und euch die nicht worden sein. Darüber lassen wir eüch wissen, das wir des von seinem genaden guete brief haben, damit uns sein genad die beud, die sein genad angehörn, in allen seinen steten verschaffet und gegeben hat. Darümb schaffen wir mit ernst, das ir uns paide beud anverziehen schicken oder pringen solt, und daran tuet anders nicht. Gegeben auf der Crempnicz, an aller hailigen abent, anno Domini M^{mo} CCCC^{mo} XXVII°.

Papíron, hátlapján papírfelzetes zárópecséttel. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 846. (DF 239473.) – Bratislava 147/1023. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

- 1101 Okt. 31. (in vig. omn. sanct.) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Jeke-i Jakab fia: Péter, és azt a bevallást tette, hogy azokat a Szabolcs megyei Gegen és [...] Nagfalu birtokokban lévő részeket, amelyek mind őt, mind nővéreit: Magh-i György feleségét: Erzsébetet, illetve Zolnok-i Gergely feleségét: Mártát¹ is jogosan megilletik, ob dilectionis amorem predictarum nobilium dominarum, sororum suarum,

nekik és utódaiknak minden tartozékukkal együtt örökre és visszavonhatatlan birtoklásra visszaadta és őket azok birtokába be is vezette. A privilégiumukat pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Elrongyolódott, foltos, kétharmad részében olvashatatlan hártján. Leleszi konvent orsz. lt., Acta Bercsényiana 5-13. (DF 284087.) – A jelzetten egy újkori egyszerű másolat is található, amely a jelenleginél még jóval jobb állapotban lévő oklevélről készült. A kivonatot e másolat segítségével készítettük. A másolat névtévesztéseit C. Tóth: Szabolcs megye működése 188. alapján javítottuk.

¹ Itt az eredetiben is mintha *Margaretha* állna, de 1428. ápr.-ből (DL 30033.) biztos adatunk van arról, hogy Mártának hívták.

- 1102 Okt. 31. Item Nicolaus pergamenista prosecutus est iuridice quoddam rethe¹ in vigilia omnium sanctorum, quod impetivit Niclos Miclosth, qui in termino nostro non comparavit iudicati anno M^o CCCC^o XXVII°.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 24a., 4. bejegyzés.

¹ Utána kihúzva: *quod*.

- 1103 Okt. 31. Item anno M^o CCCC^o XXVII° in vigilia omnium sanctorum Longus Nicolaus nostrum accessit iudicium et fassus est coram nobis, quod discrete domine Margarethe Heytischin vendidit quendam domum sitam penes Heyneysth parte ab una, parte vero ab altera penes domum Martini Veres. Tunc Petrus Heitisch filius predictae domine Margarethe presens stetit et prefixam curiam libere assumpsit presentibus viceiudici Iohanni ym Wynkil, iuratis Petro Richter, Longo Augustino, Georgio Priswiczer, Petro Hampusch et Georgio Goldomöcz.¹ Item prefixus Longus Nicolaus etiam fassus est, quod ipse prefixam curiam solvit cuidam viro² dicta Pwze³ plene et integraliter, sicuti Petrus Heitisch predictus cum matre antedicta Margaretha prenominatam solvit curiam prefixo Nicolao Longo, presentibus protunc Nicolao Longo, Martino Zeypener et Petrus(!) am Thor.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 24a., 5. bejegyzés.

¹ A név előtt kihúzva: *Priswih*. A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át. ² A sor felett beszúrva, utána kihúzva: *domino*. ³ Utána egy szó kihúzva.

- 1104 Nov.¹ Den erbarn, unsern getrewen, richter und purgern zu Prespurg²
Barbara von Gotes genaden römissche
und ze Ungern etc. koniginn
Erbarn getrewen! Wisset, daz wir hewt, am suntag gar spat zu der Neÿtra
komen sein, und doselbst hat uns der bischolff für ain gancz worhajt gesagt,
daz die Hüzzen habent sie in solicher maÿnung dorczu gericht, daz sie gegen

der Prespurg feyntlich kömen und auch doselbst schadleich umbrennen welen. Dovon schaffen wir euch ernstlich, daz ir euch, als pest ir künt und mogt, bewarn und euch dorczu schicken und halden solt. Gegeben zu der vorgenannten Neÿtra, am dem vorgeschr(riebenen) suntag, under unsers getrewen des strengn Damokosfÿa Benedick, unsers purgrafen zu Dÿosgewr sigil, wenn wir die czeit unsern canczler und sigil nicht peÿ uns haben, anno etc. XXVII°.

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsony város lt. 853. (DF 239480.) – Fejér X/8. 608. (Gyurikovits után.) – Bratislava 149/1035. sz.

¹ A királyné okt. 31-én még Kőrmöcbányán (1100), nov. 29-én viszont már Szencen (1218), azután másnap (ismét) Nyitrán (1220) tartózkodott (Itineraria 1382–1438 176.). Közben, nov. 25-én járt Pozsonyban is (DF 241507.). Mindezek okán a levél keltét nov. hónapra tehetjük, és mivel vasárnap kelt, így öt nap jöhet szóba: nov. 2., 9., 16., 23. és 30. ² A címzés a hátla-pon.

1105 Nov. 1. Nándorfehérvár. Zs. Rozgonyi István és György pozsonyi ispánokhoz és várnagyokhoz. László pozsonyi prépost és a káptalan hozzá benyújtott panaszából arról értesült, hogy a pozsonyi polgárok a kanonokokat bizonyos házaik birtokából ki akarják zárni, és őket kisebb házakba igyekeznek kényszeríteni. Ezért megparancsolja nekik, hogy az említett jogtalanságokat a polgároknak semmiképp ne engedjék meg, a káptalant pedig jogaiban védelmezzék meg, és minderről tegyenek neki jelentést is. Levelét elolvasása után adják vissza felmutatójának. – A szöveg élén jobb felől: *Commissio propria domini regis*. – C. Tóth–Lakatos–Mikó: Pozsonyi viszály 343. (Pozsonyi káptalan mlt. G-3-70. – DF 228187.)

* Nov. 3. Zs. a zágrábi káptalant képviselő János éneklőkanonok és László székesegyházi főesperes kérésére átírja I. Lajos király 1359. évi privilégiumát, amelyben átírta IV. Béla király 1253. évi oklevelét. – Arhivski Vjesnik 11–12. (1968–1969) 280/70. sz., reg. – Az oklevél helyes kelte: nov. 11. Lásd 1170.

1106 Nov. 3. Bács. Piero Guiccardini Zs. udvarában tartózkodó firenzei követ levele Simone és Tommaso Melanesihez. Tegnap megkapta okt. 29-i és nov. 1-jei leveleiket, de Tommaso okt. 28-i levelét nem; az előbbieket a kalocsai érsek egy familiárisa hozta. A levelekből értesült arról, hogy a zenggi gróf (Frangepán Miklós dalmát-horvát bán) egy lovas futára érkezett Zs.-hoz levelekkel, amelyeknek nem ismerik a pontos tartalmát, csak azt, amit Zs. neki, Pierónak levélben korábban megírt, hogy Marco Dandolo velencei követ érkezne Zs.-hoz tárgyalni. Dandolo már korábban jelezte neki, hogy a zenggi gróf nem volt hajlandó útlevelet adni számára, mivel nincs teljes felhatalmazása, végül Piero közbenjárására Zs.-tól kapott útlevelet, amelyet Domsa (dalmát-horvát vicebán) vitt el neki Piero levelével együtt. Ő maga holnap reggel indul, és kéri a címzetteket, hogy neki és 12-13 lovasból álló kíséretének keressenek szállást, lehetőleg „bent” (a városban/várban)¹ és ajánlják őt Zs. kegyeibe. Követtársa: Luca degli Albizzi hazatért Firenzébe, viszont másik követtársa: Jacopo Riccardini firenzei kancellár megérkezett hozzá itáliai hírekkel, egyebek mellett arról, hogy okt. közepén a milánói herceg és a liga követei között a pápai legátus: Santa Croce bíborosa (Niccolò Albergati bolognai püspök)² közvetítésével Ferrarában a békéről tárgyaltak. Korábban írtak (Szászi János) veszprémi püspök kéréséről, ezt örömmel kész teljesíteni. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 62–67., teljes szövegű másolat. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive LXIV. fol. nélkül).

¹ Zs. ekkor Nándorfehérváron tartózkodott (Itineraria 1382–1438. 122.). ² Eubel: Hierarchia I. 34., 41.

- 1107 Nov. 4. (in Emerici) Péter jászói prépost és a konvent Zs.-hoz. Okt. 13-i parancsa (1070) értelmében az abban megnevezett Baxa-i László királyi emberrel maguk közül András mester karbeli klerikust küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy ők mindenszentek napját követő kedden (nov. 4.) kiszállva Sáros megyébe mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták, hogy minden az Olnod-i nemesek panasza szerint történt.

Foltos papíron, zárópecsét nyomával. DL 11934. (NRA 26-89.)

- 1108 Nov. 4. (f. III. p. omn. sanct.) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Ilka-i István fia: Bálint, az ő fia: János és Bálint felesége: Anasztázia, Péter fia: Simon és felesége: Lúcia és Borsai Móric fia: Miklós leánya: Ilona, majd a következő bevallást tették: ők minden, akár egyházi, akár világi bíróság előtt zajló perükben egy év időtartamára ügyvédjeikül vallják Ilka-i János fiát: Tamást, Zok Lászlót, Mihály fiát: Mátét, Jakab fiát: Györgyöt, Balázs fiát: Jánost, Tamás fiát: Márton, e Márton fiát: Tamást, Jakab fiát: Jánost, Zemety-i János fiát: Istvánt, Balasety-i Mihály fiát: Miklóst, Kyralfiffyarkarcha-i István fiát: Jánost és Magyar-i Péter fiát: Györgyöt.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3420. (DF 241498.) – Bratislava 148/1024. sz.

- 1109 Nov. 4. Item anno M^o CCCC^o XXVII in vigilia Emerici nostram ad accesserunt presentiam discreti Cloz de Kunstil, eius frater Petrus iuratus et natus predicti Cloz Kunstil, Georgius unacum discreto Iohanne de Markte et professi sunt predicti discreti, quod tale medium fecissent inter Iacobum Stan nostrum concivem, debitorem Gothardi de Cracovia et predictum Gothardum, loco cuius stetit prefixus Iohannes de Markte, quod Iacobus Stan tenetur unacum Nicolao Falkenberger predicto Gothardo LII½ marcis latorum grossorum ita, quod prefixus Iacobus Stan debet prefixo Gothardo et Iohanni de Markte loco ipsius solvere debet XII½ marcas predicti numeri ad festum Stanislai nunc proximum affuturi¹ et si dederit et solverit prefixas XII½ marcas grossorum latorum tunc pactata et concordata inter prefixos Iacobum Stan et Iohannem de Markte, debent haberi ratum, gratum et acceptum et decet ulterius in duobus terminis post hoc proximum affuturum reliquam solvere pecuniam denarios LIII½ marcas grossorum latorum, et si prescriptus Iacobus Stan solveret primam pecuniam, videlicet XII½ marcas ad festum Stanislai et non solveret secundam pecuniam ad terminos sic, quod singulis annis solveret X marcas latorum grossorum, tunc primam pecuniam deberet esse amissa et perdita, et sic solveretur predicta pecunia seu in annis quatuor et dimidio.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 24b., 1. bejegyzés.

¹ 1428. máj. 8.

- 1110 Nov. 4. Item anno M^o CCCC^o XXVII proxima feria tertia ante Emerici nostram ad accesserunt presentiam Georgius filius Cloz de Kunstil et Nicolaus filius antiqui Velner et professi sunt, primo Georgius, quod prescriptus Nicolaus cum patre inpignerarunt domum cum omnibus bonis mobilibus et immobilibus sibi pro I^c et LXXX florenis Cassoviensibus, id concessit Nicolaus et sic¹ qualiter Georgius Kunstil possedit eandem domum cum aliis omnibus attinentiis, dedit et assignavit libere Iacobo Goczczil et eius sociis, quibus predictus Nicolaus Velner cum patre² etiam tenetur prescripto Iacobo Goczczil et eius sociis etiam tenetur XXV^c denarios et tunc Iacobus predictus Goczczil presens stetit et sic assumpsit eandem domum cum suis attinentiis et arestavit sic, quod idem Iacobus Goczczil cum sociis prioribus creditoribus debent esse primus creditorum, tamdiu quousque antedictus Nicolaus Velner cum patre suo antedicto Iacobo Goczczil vel eius sociis Lango Augustino, Paulo Parvo satisfecitur et ad plenam solverit I^c et XX kameras florenos, quare I^c et LXXX floreni Cassovienses et XXV^c denarii sat I^c et XX kameris florenis.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 24b., 2. bejegyzés. – A bejegyzés felett: *Iacobus Göczczil*.

¹ Előtte kihúzva: *sicz*. ² Előtte kihúzva: *sociis*.

- 1111 Nov. 4. Item anno 1427¹ feria tertia proxima ante Emerici nostrum ad accessit consilium discretus Petrus Hampusch iuratus et recognovit, quod ipse recte et legitime tenetur XVII marcis latorum grossorum et X^c denariis discreto Georgio filio Cloz de Kunstil, pro qua summa pecunie ipse domum meam(!) sitam penes Iohannem ym Wynckil a creditori² Iacobo Börneyzen liberat, „id circo idem Georgius debet esse primus faciendi cum dicta mea domo facultatem, quia eandem domum meam ego Petrus Hampusch inpigneravi predicto Georgio Kunstil eiusque patri ita, quod non habet impetere predictam meam domum nisi Georgius antedictus et eius pater“, quia domus predicta Petri Hampusch fuit adiudicata Iacobo Börneyzen³ et sic Georgius filius Cloz liberavit a predicto creditori Iacobo.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 24b., 3. bejegyzés.

¹ Így, arab számmal. ² A *creditoribus* szóból javítva, a név a sor felett beszúrva. ³ A szövegben előforduló, kis „e“ betűvel álló „o“ betűket „ö“ betűnek írtuk át.

- 1112 Nov. 5. (in Albanandor, f. IV. p. omn. sanct.) Zs. emlékezetül adja, hogy nos tum ob singularissime nostre spei devotionem, quam in beatissima et gloriosis-

sima Dei genetrice virgine Maria, in cuius nomine glorioso monasterium de Clusmonostra ordinis Sancti Benedicti existit fundatum, interno gerimus animo cuiusque precibus nedum in terris, verum etiam in celesti gerarchia pie speramus confoveri, továbbá Antal kolozsmonostori apát – a maga és a konvent nevében előadott – kérésére, valamint pro utilitate commodo et profectu regni et regnicolarum nostrorum ad quandam possessionem ipsius monasterii Egeres vocatam, in partibus nostris Transsilvanensis, in comitatu scilicet de Clus adiacentem, forum liberum singulis diebus sabbati in omni septimana necnon nundinas liberas seu forum annuale in singulis festivitibus Sancti Galli confessorum, annis singulis sub eisdem libertatum prerogativis, quibus fora et nundine libere liberarum civitatum nostrarum regalium celebrari seu continuari consuerunt, perpetuo celebranda, annuenda duximus gratiose atque concedenda, immo annuimus et concedimus presentium per vigorem, absque tamen preiudicio fororum et nundinarum liberarum aliarum. Quocirca vos universos et singulos mercatores, institores, viatores et alterius cuiusvis status homines, tam intraneos, quam extraneos presentibus affidamus, certificamus et assecuramus, quatenus amodo inantea temporibus semper perpetuis affuturis ad huiusmodi forum ebdomodale singulis diebus sabbati et nundinas liberas in singulis festivitibus Beati Galli confessoris annis, ut premittitur, singulis per nos perpetuo celebrari seu continuari commissas simul cum omnibus et singulis rebus et bonis vestris, tam mercimonialibus scilicet, quam aliis quibuscumque veniatis, properetis et accedatis peractisque negotiationibus vestris foro et nundinis in eisdem redeatis ad propria vel alia, que malueritis, loca sub nostra protectione et tutela speciali. Et hoc volumus in foris et aliis locis publicis ubique in dicto comitatu palam facere proclamari. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: Commissio propria domini regis.

Papíron, a szöveg alatt a titkospecsét nyomával. Batthyaneum, Gyulafehérvári káptalan lt., Kolozsmonostori konvent, Oklevelek, Com. Kolos. A-63. (87.) (DF 275247.)

- 1113 Nov. 6. Nándorfehérvár. Zs. Frankfurt városhoz. A pápával folyó tárgyalások eredményeként Lombardiába és Rómába indul a császárkoronázásra, majd a husziták ellen kíván hadat vezetni. Kéri őket, hogy állítsanak össze egy küldöttséget, amely elkíséri őt a császárkoronázásra, amelynek időpontját következő levelében fogja megadni. Egyúttal tudatja velük, hogy támogatni fogja őket a husziták ellenében. – Fejér X/6. 853. (Frankfurt v. lt.)
- 1114 Nov. 6. (Bude, 32. die oct. Mich.) Zs. azt a pert, amelyet Varada-i Domokos fia: Pelbárt folytat Daroch-i Bertalan, Mihály, Miklós és Lőrinc ellen az ő perhalsztó levele értelmében, az ő idéző- és a leleszi konvent válaszlevelében leírt ügyben jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter presentem nostram exercitualem expeditionem vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja, ismét a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagradiensis, aule nostre et reginalis

maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.

Papíron, zárópecsét darabkáival. DL 80126. (Zichy cs., zsélyi 2-981.) – Zichy VIII. 17., reg. – A hátlapon bal oldalt keresztben: *due*.

- 1115 Nov. 6. (Bude, 32. die oct. Mich.) Zs. azt a pert, amelyet Varada-i Pelbárt és Miklós folytatnak Thwser-i Miklós özvegye (nob.) és fia: Miklós ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő idéző- és a leleszi konvent válaszlevelében foglalt ügyben jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter presentem nostram exercitualem expeditionem vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja, ismét a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 80127. (Zichy cs., zsélyi 2-982.) – Zichy VIII. 248., reg.

- 1116 Nov. 6. (Bude, f. V. p. Emerici) Zs. a szepesi káptalanhoz. Elmondták neki Bardfa város bírāja, esküdtei és egész communitas-a nevében, hogy Olnod-i Czudar János (egr.) és frater-e: Péter, továbbá néhai Olnod-i Baan Jakab fiai: Simon és Jakab, illetve özvegye (nob.) várnagyai és familiárisai: Baxka-i Wyde(!) János, Kerepecz-i Miklós, Hedrich-i Miklós és Ienhas András unacum Anthonio et Blasio eiusdem Nicolai de Kerepecz, Michaela et Iohanne, prefati alterius Nicolai de Hedrich et Georgio Magno annotati Andree Ienhas et predicti Iohannis Wyd familiaribus ipsorum – uraik, a mondott János és a többiek egyetértésével és engedélyével – 136 nagy ökröt a város határain belül fekvő mezőről Makowycza várhoz hajtottak, és azokat tetszésük szerint ott tartották; ezenkívül Wyd János és a többiek az előbb említett familiárisokkal – szintén uraik, Czudar János és a többiek engedélyével az elmúlt Szent Kereszt (felmagasztalásának) ünnepe (szept. 14.) táján a város fürdőmestereit, akik a város határain belül fekvő erdőben fát vágtak, ártatlanul minden náluk lévő javuktól megfosztották; továbbá Czudar János és a többiek említett várnagyai és familiárisai az előbb említett familiárisokkal – uraik akaratából – nemrégiben egy, a városhoz tartozó, Kaman birtok felől fekvő szántó föld-darabot jogtalanul elfoglalva Vyfalu nevű falvukhoz csatolták és jelenleg is elfoglalva tartják potentia mediante az ő igen nagy kárukra. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd idézze meg Czudar Jánost és társait a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra, meghagyván nekik birtoktalan familiárisaik előállítását is, közöttük függő pert nem véve figyelembe; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Thyvadar, Michael, Dominicus, Ladislaus, Benedictus de Trochan, Nicolaus de Asguth, Benedictus f. eiusdem.

Átírta a szepesi káptalan 1427. dec. 16-i jelentésében: 1262. Bártfa város lt. 183. (DF 212863.) – Iványi: Bártfa 32/182. sz., eml.

- 1117 Nov. 6. (Bude, f. V. p. Emerici) Zs. emlékezetül adja, hogy Pozsony város nevében megjelent előtte Zerdahel-i György deák, és tiltakozott az ellen, hogy Garai Miklós nádor bizonyos szőlőhegyeket, erdőket, ligeteket és területeket, amelyek Pozsony város területéhez tartoznak, elfoglalta és azokat Deven nevű civitas-ához csatolta az ő igen nagy kárukra. Ezért a nádort mindezek elfoglalásától és használatától, termésének és haszonvételeinek beszédésétől eltiltotta, és egyúttal ellent is mondott mindezeknek.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 847. (DF 239474.) – Bratislava 148/1025. sz.

- 1118 Nov. 6. Nobili viro Petro filio Ade de Zenthlylek, vicario nostro temporalis, nobis sincere dilecto¹

Iohannes episcopus Zagrabiensis etc.

Nobilis vir, nobis sincere dilecte! Nobilis domina, consors vestra per unum familiarem nobis insinuavit, quod possessionem Cristhaloucz homines Nicolai de Bachka et Emerici de Baranya hodie occupassent. Et quia nos cum domino nostro rege talem habemus dispositionem, quod usque dum castrum Maiuskemlyk ad nostras perveniet manus, easdem possessiones(!) servaremus et postquam rehaberemus ipsum castrum, mox eidem Nicolao Bachka, cui pro honore easdem sua dedit serenitas, deberemus easdem iuxta litteras regias resignare, sed quia adhuc idem castrum nostris manibus nondum existit deputatum, ideo committimus vestre dilectioni serie presentium seriose, quatenus fideli nostro Melchiori, procuratori curie nostre Dombrensis intimando committere curetis, ut ipse cum suis associatis sibi certis predialibus ad eiciendum homines predictorum Nicolai et Emerici ad ipsam possessionem Cristhaloucz debeat preparare. Et aliter non facias. Datum in Bela, feria quinta proxima post festum Sancti Emerici ducis, anno etc. XXVII°.

Papíron, vörös viaszba nyomott záró gyűrűspecsét darabjaival. DL 43723. (Múz. törzsanyag, Véghely-gyűjt.)

¹ A címzés a hátlapon.

- 1119 Nov. 6. (Bude, 32. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Chazloch-i Péter fia: Mihály folytat Rosal-i Kwn (dictus) Lukács fiai: Jakab és Miklós ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a korábbi idéző-, és a leleszi konvent válaszlevelében foglalt ügyben Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, amikor az alpereseknek feleletadás elmulasztása miatt három márka bírságot is meg kellett volna fizetniük neki és a felperesnek, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja az említett bírsággal együtt. – A hátlapon: dksszthgh (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 54580. (Kállay cs.) – Szerbia 72., eml.

1120 Nov. 6. (Bude, 32. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Sebes-i Synka fia: Imre (proc. Asguth-i Bosyk Miklós egri káptalani levéllel) folytat Sogar-i Soos (dictus) László pozsonyi prépost, Péter és Miklós (proc. Kech-i Miklós szepesi káptalani levéllel) a király perhalasztó levele értelmében, a szepesi káptalan felszólító- és idézőlevelében foglalt ügyben jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlet előtt,¹ a felek ügyvédjeinek akaratából vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon középen alul: non.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 57594. (Soós cs.)

¹ Így!

1121 Nov. 6. (Bude, 32. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Bath-mostra-i Thethews László fia: János folytat Zeer-i Sandrin fiai: György, Gábor, István és Márk ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő kikiáltást elrendelő és a pécsi káptalan válaszlevelében foglalt ügyben Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, amikor is Györgynek, Gábornak és Istvánnak iudicia quadraginta octo marcarum duplata nobis et duodecim marcarum parti adverse, postea idem Marcus iudicia decem et octo marcarum duplata nobis et quinque marcarum parti adverse persovere tenebatur, propter presentem generalem exercitualem expeditionem vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja a bírságokkal együtt. – A hátlapon: dkssztgh (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 80128. (Zichy cs., zselői 213-2093.) – A hátlapján a bal oldalon keresztben: *Sgh* (kézjegy), *solvisset*. – Zichy VIII. 275., reg.

1122 Nov. 6. (Bude, 32. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Chakan-i András fia: Illés, János fia: Pál, Miklós fia: Tamás és Kysfalud-i János deák folytatnak Horo-i Imre, Bayth-i Mihály meg ennek fiai: Péter és Pál és az említett Imre felesége: Zsuzsanna asszony (nob.) ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő idéző- és a vasvári káptalan válaszlevelében leírt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán előtte, amikor az alpereseknek iudicia centum et viginti marcarum nobis et parti adverse persolvere tenebantur, propter presentem generalem exercitualem (expeditionem)¹ regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja a bírságokkal együtt. – A hátlapon középen alul: non.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 101721. (Batthyány cs. lt., Maioratus, Csákán 1-36-28.)

¹ A szó tollban maradt.

1123 Nov. 6. (Bude, 32. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Felse-lindva-i Herchegh Péter, Aran-i Tamás és az említett Péter felesége: Beathka (nob.) – aki néhai Alsólindva-i bán fia: Zsigmond özvegye – és e Zsigmond leánya: Katalin folytatnak Egervar-i Mihály özvegye (nob.), fia: Balázs, Zenthandras-i Miklós fia: György, Parys fiai: János, István és Péter, Kelemen fia:

István és Parys (dictus) István ellen a fehérvári káptalan iktatólevele értelmében, a Zala megyei Zenthgergh, Kysfalud, Chetertekhel, Herbarthfalva más néven Zenthmihalfalva, Baxafalva, Barrabas, Josafelde, Borich, Rezmegh, Kerzthur, Jakapfianusfalva, Posafalva, Leghfalva, Cheephilaka és Zentbalas birtokokba való iktatáskor tett ellentmondás miatt a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán előtte, propter presentem generalem exercituaem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja.

Papíron, pecsételés nyomával. DL 11940. (NRA 11-62.) – 1806-ban készült hiteles másolata, amelyet Lendvay Márton tanácsos és kamarai levéltári igazgató ellenjegyzett, és pecséttel is megerősített: GYMSML Soproni Levéltára 5378, Csornai konvent mlt. 106-8-13-A. (DF 264989.)

- 1124 Nov. 6. (Bude, 32. die oct. Mich.) Pálóci Mátyus országbíró azt a bírói intézkedést, amelyet Ternye-i György fia: Stras (dictus) Miklós mint felperes egyfelől, másfelől Delne-i István mint alperes között, Sáros megye hatóságának perátküldő oklevele értelmében, az abban részletezett ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán kellett volna meghozni, propter presentem exercituaem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) halasztja. – A hátlapon középen alul: non, quia palatinalis.

Szakadozott papíron, zárópecsét nyomával. DL 57595. (Soós cs.)

- 1125 Nov. 7. (in castro nostro Nandoralbensi, f. VI. p. Emerici) Zs. Chaak-i László (magn.) erdélyi vajdához és alvajdához. Elmondta neki Antal kolozsmonostori apát, hogy Swk-i Péter a minden jogon az ő egyháza birtokában lévő Apathyda birtok földjeinek és tartozékainak nagy részét saját Swk nevű birtokához akarja csatolni potentia mediante, ő azonban oklevelekkel tudja igazolni, hogy a mondott területek mindig is Apathyda birtokukhoz tartoztak, és tartoznak most is, ezért a panasz Zs. általi orvoslását kérte. Mivel ő az említett monostornak és jogainak védelmezője, ezért megparancsolja nekik, hogy az ország szokása szerint idézzék meg a feleket egy alkalmas időpontra, majd előadásukat meghallgatván és a felmutatott okleveleket – ha ilyenek vannak – megvizsgálván szolgáltatassanak a panaszos apátnak igazságot. Másként tenni ne merjenek; oklevelét elolvasása után adják vissza felmutatójának.

Átírta Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda 1428. jan. 24-i oklevelében. Batthyaneum, Gyulafehérvári káptalan levéltára, Kolozsmonostori konvent, Oklevelek, Com. Kolos. Neoreg. U-14. (88.) (DF 275248.)

- 1126 Nov. 7. Nándorfehérvár. Zs. Sopron város bírójához, esküdteihez és polgáraihoz. Mivel a macsói bánóság alá tartozó, korábban sokak által lakott Nándorfehérvár városa az utóbbi időben, különösen a törökök támadásai miatt, elnéptelenedett, és azt újból be akarja népesíteni, ezért megparancsolja nekik, hogy közösségükből két kézműves mestert (*artifex*) családjakkal együtt oda költöztessen át. Felszólítja egyúttal a királyság összes vámszedőjét (*tributarius*), hogy sem a Sopronból Nándorfehérvárra küldött kézművesektől, sem azoktól, akik oda akarnak települni, útjuk során semmiféle vámot ne merészeljenek szedni. – Az oklevél jobb alsó sarkában: *lecta*; a hátlapján a túl-

oldali pecsét képén: *Ödenburk*; balra lent: *datum*. – Házi I/2. 342. (GYMSML, Sopron város lt. D 742. – DF 202376.) – Szerbia 73., reg. (Uo.) – MTT IX. 138., kiv. (Uo.)

- 1127 Nov. 7. Nándorfehérvár. Zs. levele Ludwig, Ernst és Wilhelm bajor hercegekhez, valamint az alsó-bajorországi rendekhez. Mivel eddig a török elleni háborúval volt elfoglalva, ezért az ő ügyükben még semmit sem tudott tenni, reméli, hogy télen Lombardiába és onnan Rómába utazhat a császárkoronázásra. Odaúttjában az ő ügyüket is el tudja intézni, bár nem tudja még, hogy Friaulon, az Etsch folyó völgyén vagy Bajorországon keresztül utazik-e Itáliába. Ezért kéri, hogy majd útközben keressék fel. – A szöveg alatt: *Ad mandatum domini regis Caspar Slik*. – DRTA IX. 73–74., 5. jegyzet. (BHStA, Kurbayern, Äußeres Archiv, Fürstensachen 3., fol. 438.) – Reg. Boicarum XIII. 130., tévesen 1428. nov. 8-i dátummal (Uo.) – Altmann II. 6979. sz. (Uo.)
- 1128 Nov. 7. Nándorfehérvár. Zs. Ulm városához és az azzal szövetséges többi birodalmi városhoz. Tudatja, hogy a pápával és milánói herceggel folytatott sok tárgyalás után elhatározta, hogy ezen a télen Lombardiába utazik, onnan a császári koronázására Rómába megy. Így a pápával együtt, egyesült erővel tudják az egész kereszténység békéjét megteremteni, és a csehországi eretnokséget legyőzni. Örömmel fogadja, ha koronázásán képviseltek magukat, de kéri, hogy megfelelő kísérettel készüljenek, amelynek létszámát és a gyülekezés idejét, hogy mikor jöjjenek utána Itáliába, a következő levelében fogja közölni. – A szöveg alatt: *Ad mandatum domini regis Caspar Slik*. – DRTA X. 65. (Kritikai kiadás az 1427. nov. 9-i, más városoknak egyező szöveggel küldött levél [1150] figyelembe vételével.) – DRTA IX. 135., 1. jegyzet, eml. (Stadtarchiv Nördlingen, Akten des Schwäbischen Städtebundes vom Jahre 1428., nr. 16 blau.) – Altmann II. 6980. sz. (Uo., DRTA IX. után.)
- 1129 Nov. 7. Buda. Zs. emlékezetül adja, hogy megjelent előtte egyfelől Óbudai Jakab deák (proc. Zombori Lőrinc budai káptalani levéllel), másfelől pedig néhai Kapi András deák fia: János (proc. Péter deák szepesi káptalani levéllel) a személyes jelenlét előtt, és bejelentették, hogy a személyes jelenlétén zajló perüket az ügyvédek akaratából György-nap (1428. ápr. 24.) nyolcadára halasztják, újból a személyes jelenlét elé. – BTOE III. 918. sz. (DL 64251. – Kapy cs.)
- 1130 Nov. 7. (Bude, 33. die oct. Mych.) Zs. azt a pert, amelyet Gezth-i Mihály fia: László folytat néhai Bathmonostra-i Theutheus László fiai: János, László, Miklós és György ellen az ő perhalasztó levele értelmében a Bodrog megyei Kayand birtok iktatásakor tett ellentmondás ügyében a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter presentem nostram exercitualement expeditionem vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja, ismét a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpni cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.
- Papíron, zárópecsét darabjaival. DL 80130. (Zichy cs., zsélyi 213-2096.) – A hátlapon keresztben: *due*. – Zichy VIII. 244., reg.
- 1131 Nov. 7. (Bude, 33. die oct. Mych.) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Pethew fia: László folytat Zenthgyrolth-i Miklós fia: László és felesége ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a kapornaki konvent vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter presentem nostram exercitualement expeditionem vízkereszt (1428.

jan. 6.) nyolcadára halasztja, ismét a különös jelenlét elé. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabienensis, aule nostre et regionalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.*

Szakadt, hiányos papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 92730. (Festetics cs. lt., Misc. 387.)

- 1132 Nov. 7. (Bude, 33. die oct. Mich.) Zs. azt a pert, amelyet [Mihály] béli apát folytat János veszprémi éneklőkanonok és Miklós veszprémi aléneklő és kanonok, valamint Vamus-i Antal [fia: Ányos]¹ és István fia: Gergely ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő idéző- és a pannonhalmi konvent válaszlevelében leírt ügyben jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, *propter presentem exercitualement expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja, ismét a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabienensis, aule nostre et regionalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.*

Foltos papíron, zárópecsét nyomával. PFL 848, Konventi lt., Capsarium 57-S. (DF 207665.) – Tört. Tár 1903. 362., reg.

¹ Vö. ZsO XIII. 1392. sz.

- 1133 Nov. 7. (Bude, 33. die oct. Mych.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Bathmonostra-i Thethws László fia: János folytat György esztergomi érsek ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a garamszentbenedeki konvent vizsgálati és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, *propter presentem generalem exercitualement expeditionem vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon középen alul: non adhuc.*

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 80129. (Zichy cs., zsélyi 213-2095.) – A hátlapon balról keresztben: *Sgh* (kézjegy), *solvisset*. – Zichy VIII., 105. reg.

- 1134 Nov. 7. (Bude, 33. die oct. Mych.) Garai Miklós nádor annak a pernek a tárgyalását, amelyet Bathmonostra-i Thethws László fia: János és Mare-i Gwnia Miklós fiai: András és Mihály között az ő perhalasztó levele értelmében a Mare várat érintő ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt kellett volna megtartani, *propter presentem exercitualement expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon középen alul: non adhuc.*

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 80131. (Zichy cs., zsélyi 213-2097.) – A hátlapon balról keresztben: *Sgh* (kézjegy), *solvisset*. – Zichy VIII. 265., reg.

- 1135 Nov. 7. (Bude, 33. die oct. Mych.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Kaza-i Kakas Miklós folytat Kaza-i Kakas (dictus) Lóránt ellen az ő perhalasztó le-

vele értelmében a Megyer és Lapsd birtokok felébe történő beiktatáskor tett ellentmondás ügyében a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán előtte, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon középen alul: dkssztgh (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 89886. (Radvánszky cs., sajkókazai.)

- 1136 Nov. 7. (Bude, 33. die oct. Mych.) Pálóci Mátyus országbíró annak a három vásáros kikiáltással folyó ügynek a tárgyalását, amely egyfelől Meggyes-i István fia: Zsigmond mint felperes, illetve Chornavada-i Miklós fiai: János és György, István fiai: Péter és Pál, meg György fia: Grisigonus presbiter mint alperesek között zajlik az ő perhalasztó levele értelmében, az ő kikiáltást elrendelő és a leleszi konvent válaszlevelében foglalt perben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, amely időpontban az alpereseknek 36 márka dupplata bírságot neki és a perbeli ellenfelüknek meg kellett volna fizetniük, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja, a mondott bírságokkal együtt. – A hátlapon középen: LS (kézjegy), solvisset.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 80132. (Zichy cs., zsélyi 214-B-82.) – Zichy VIII. 289., reg.

- 1137 Nov. 7. (Bude, 33. die oct. Mich.) Pálóci Mátyus országbíró annak a pernek a tárgyalását, amelyet egyfelől Segvár-i Pál mint felperes, másfelől Mihály béli apát mint alperes között folyik Veszprém megye hatóságának perátküldő oklevele értelmében, az abban foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a jelenléte előtt kellett volna megtartani, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. PFL 857, Konventi lt., Capsarium 57-W. (DF 207674.) – Tört. Tár 1903. 362., reg.

- 1138 Nov. 8. (Bude, 34. die oct. Mych.) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Pethew fia: János fia: László folytat Nadasd-i András fia: Gáspár és Gál özvegye (nob.) ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati- és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter presentem nostram exercitualem expeditionem vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja, ismét a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.

A hátlapján megerősített papíron, zárópecsét darabjával. DL 92731. (Festetics cs. lt., Misc. 395.)

- 1139 Nov. 8. (Bude, 34. die oct. Mych.) Zs. azt a pert, amelyet Gerse-i Pethew fia: János fia: László folytat Chan-i Chak és Balázs ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a vasvári káptalan idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, propter presentem nostram exercitualem expeditionem vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja, ismét a különös jelenlét elé. Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum supremi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.

Papíron, zárópecsét töredékeivel. DL 92733. (Festetics cs. lt., Misc. 393.)

- 1140 Nov. 8. (Bude, 34. die oct. Mych.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Eg-hazaszalok-i Demeter mester folytat Nagsadan-i Tamás deák ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő idéző-, és az egri káptalan jelentést tartalmazó válaszlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, propter presentem exercitualem expeditionem regnicolis factam vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 97059. (Vay cs., berkeszi.)

- 1141 Nov. 8. (Bude, 34. die oct. Mych.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Sadan-i Mihály fia: Tamás deák folytat Kapy-i András deák fia: János ellen az egri káptalan idézőlevele értelmében, az abban foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, propter presentem expeditionem exercitualem vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: LS (kézjegy), solvissit totum.

Ökörfejes vízjellel ellátott papíron, zárópecsét darabjával. DL 64252. (Kapy cs.) – A hátlapon középen alul: *solvit pk*, mellette (a papír és így a szöveg alja levágva): *rel...*.

- 1142 Nov. 8. (Bude, 34. die oct. Mich.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Thelekes-i György fia: István folytat Zenthelsebeth-i Theyek (dictus) István ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a kapornaki konvent idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon középen alul: non, quia Bakod.

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 92734. (Festetics cs., Misc. 388.)

- 1143 Nov. 8. Az egri káptalan emlékeztetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Zsadányi Tamás deák nevében Fornasi Péter fia: János, majd Kapi András deák fiát: Jánost meg mindeki mást is eltiltott a Heves megyei Poroszló birtokban birt része elfoglalásától és használatától, és ellent is mondott mindezeknek. – Károlyi II. 110. (DL 98881. – Károlyi cs. nemzetségi lt. Károlyi cs.)

- 1144 Nov. 8. Mezősomlyó. Harapki Botos András és László krassói ispánok meg a szolgabírák emlékezetül adják, hogy ők Remetei Péter fia: István fia: Imre (egr.) kérésére Székasi Lőrincet küldték ki vizsgálódní, aki visszatérve elmondta, hogy ő kimenve a megyébe megtudta, hogy Gyertyánosi Paska és Maroja az előbbi Imre két disznóját¹ agyonverte. – Krassó III. 319. (DL 54581. – Kállay cs.)

¹ A kiadásban *porcos* helyett hibásan *portiones* áll.

- 1145 Nov. 8. (in Kapos, sab. a. Martini) Komoroch-i Osolth Benedek ungi alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy megjelent előttük az egyik szolgabíró: Helmech-i Ferenc, majd a következő bevallást tette: ő Chazloch-i Mihály felhatalmazásából felkereste Jenke-i Rufus Lászlót, ahol ex parte iobagionum Stephani de Homonna in possessione Kemenche commorantium iudicium et iustitiam facere postulasset, ám László sem ítéletet nem szolgálattott, sem pedig a három márka bírságot nem fizette meg. Ezért a megye elrendeli, hogy Rufus László ex parte predictorum iobagionum eiusdem Stephani modo consimili iudicium et iustitiam facere debeat et teneatur.

Papíron, hátlapján négy pecsét nyomával. DL 54582. (Kállay cs.)

- 1146 Nov. 8. Ragusa városa Zs.-hoz. Mivel a szept.-i hozzá intézett levelükre máig nem kaptak választ, újból értesítik, hogy a rácoreszói részeken tartózkodó és kereskedő polgáraikat a törökök fenyegetik, és kérik, hogy tegyen meg mindent a megvédelmezésükre. – Gelcich 327. (Lettere di Levante vol. 10, fol. 34r. – DF 290407.)

- 1147 Nov. 8. Szalánkemén. Piero Guiccardini Zs. udvarában tartózkodó firenzei követ jelentése Firenzéhez. Legutoljára szept. 21-én írt, amelyet a Zs. udvarába igyekvő velencei követhoz (Marco Dandolohoz) küldött, aki Brinjében volt. Dandolótól kapott is választ, hogy levelét továbbította. Ezt követően többször is volt Zs. színe előtt, aki jóindulatú irányában. Instrukciójának megfelelően Zs. nándorfehérvári táborában (*nel chanppo suo a Feranvara*) a bárókkal is találkozott, majd felkereste Zs.-ot is, aki előzőleg nem tudott jöveteléről, ezért a sátrán kívül fogadta. A kereskedelmi ügyekről akart vele beszélni, de több báró is jött közben Zs.-hoz, így nem tudta a dolgot végigmondani. Egy másik napon a Barcsán lévő táborában (*nel suo chanppo a Barcci*) kereste fel Zs.-ot, de Zs. nem sokkal korábban átkelt a Dunán, hogy Nándorfehérvárra menjen. Mivel Giovanni Bundelmonte kalocsai érsek (*messer l'arcivescovo de'Montebuoni*) Zs. mellett volt elszállásolva, őt kereste fel. Az érsek közölte vele, hogy Zs. azt akarja, hogy ő, Piero követ ne jöjjön hozzá Barcsára, ugyanígy az érkező velencei követ sem, és a bárók is ezt tanácsolták Zs.-nak, mivel csodálkoztak is, hogy Piero Zs. tudta nélkül felkereste a fehérvári táborban, ráadásul miközben Zs. a táborral néhány bárót, közöttük a kalocsai érseket kivéve átköltözött Barcsáról Fehérvárra, Piero visszatért Zimonyba, ahol el volt szállásolva, és ez gyanússá is tette őt. Mivel be akarta a misszióját már fejezni, ezt követően üzent Zs.-nak, hogy audienciát kér, amikor Zs.-nak alkalmas. Erre azt a választ kapta, hogy másnap, okt. 1-jén reggel keresse fel. Amikor megérkezett, Zs. kijött elé a sátrából, ahol több báró is vele volt, és átment egy másik sátorba (Szászi János) veszprémi püspökkel, és őt a kalocsai érsekkel együtt oda hívták be. Piero Filippo del Benét hívatta magához, és belekezdett a mondandójába. Instrukciója szerint Zs. kegyébe ajánlotta Filippo és Lorenzo Scolarit, valamint az összes firenzei kereskedőt. Zs. igen kegyesen, Firenze iránti tisztelettel válaszolt, felemlítve Ozorai Pipó emlékét. Azt is közölte, hogy kiállította a hozzá igyekvő velencei követ útlevelét, aki valószínűleg 20-25 nap múlva érkezik meg, és hogy Piero ne menjen Barcsára az érsekkel, hanem várja itt be a velencei követet, hogy együtt tudjanak tárgyalni. Zs. azt is mondta, hogy tízezer lovaskatonát akar Itáliába küldeni a veszprémi püspökkel. A püspök erre nevetve közölte, hogy Itáliába

a béke, nem a háború miatt megy. Piero követ erre azt válaszolta, hogy a püspök jól beszélt, és szerinte Zs. előbb hallgassa meg a velencei követet, mielőtt csapatokat küldene. Erre Zs. azt felelte, hogy a velenceiek annyiszor támadták már őt és ezt az országot, hogy meg van győződve arról, hogy ezt kell tennie, de Firenzét semmiképp sem akarja bántani. Piero ezt megköszönve tisztelettel emlékeztette Zs.-ot, hogy tudhatja, hogy a milánó herceg iránti kegye mennyit ér. Zs. szellemesen azt mondta, hogy tudja, és azért is vette ezt tekintetbe, hogy a velenceiek ne essenek kísértésbe. Piero azt válaszolta, hogy a firenzeiek viszont mindig hűségesekek és szolgálatkészek lesznek Zs.-hoz. Ezzel ért véget az audiencia. Ezt követően hosszú ideig Zimonyban időzött, majd okt. 8-án a kalocsai érsekkel elindult Bácsra, és több napot ott töltött, majd Simone és Tommaso Melanesihez küldött egy gyalogos futárt, kérve őket, hogy haladéktalanul értesítsék, hogy a velencei követ mikor érkezik meg Zs.-hoz. Erre Tommaso Melanesi levélben úgy válaszolt, hogy a zenggi gróf (Frangepán Miklós dalmát-horvát bán) lovas futára megérkezett Zs.-hoz és értesültek arról, hogy a velencei követ nem tud jönni; egyidejűleg magától a velencei követtől is kapott levelet, amelyben leírta nehézségeit. Elhatározta, hogy újabb audienciát kér Zs.-tól, hogy segítsen, de miközben az erről szóló levelet írta, érkezett egy újabb küldönc Simone és Tommaso Melanesi válaszlevelével, amelyben tudósították, hogy Zs. utasította a zenggi gróft, hogy adja át a velencei követnek az útlevelet, így a követ mindenképpen jön (lásd ugyanezt Piero Guiccardini nov. 3-i levelében: 1106). Ezért ő maga elhatározta, hogy feltétlenül felkeresi Zs.-t. Nov. 5-én elindult Bácsról, és tegnap este megérkezett ide, egy faluba Nándorfehérvártól 25 latin mérföldre (*qui, a una villa presso a Ferrenvare a XXV miglia latine*). Itt találta Tommaso Melanesit (Szászi János veszprémi püspök egy familiárisával együtt, aki Rómába utazik, és akivel ezt a levelet is elküdi. Tőlük megtudta, hogy Zs. aznap elindul, és a Szerémségbe megy, Szávaszentdemeterre, amely 6 német mérföldre van innen (*va a una tera in Scrimia, che si chiama San Dimitrio, presso qui a sei miglia tedesche*). Ezért itt marad, és ezután fog Zs.-hoz menni, figyelembe véve, hogy a velencei követ mi fog tenni. Közben Tommaso Melanesitől megtudta, hogy a milánói hercegtől egy újabb, Jacopo nevű követ (Jacopo da Lonate) érkezett Zs.-hoz 15 lovassal. Amiatt jön, hogy Zs., amikor a velencei követnek kiállította az útlevelet, ezt megírta a milánói hercegnek és a nála tartózkodó milánói követeknek is, ezért meg akarják tudni szándékát a háború és béke kérdésében. Zs.-nál tartózkodik egy német nagykereskedő is, aki állítólag a Zs. és Velence közötti kiegyezésen munkálkodik. Ezek az emberek nagy erőfeszítéseket tesznek az udvarban. Zs. a karácsonyt a bárókkal együtt (ezen a területen) akarja tölteni. Az esztergomi érseknek megparancsolta, hogy csapataival Friaulba vonuljon. Követtársai közül a tapasztalt Luca degli Albizzit nélkülöznie kellett, de Jacopo Riccardini firenzei kancellár megérkezett hozzá az elmúlt hónap folyamán, tőle értesült Albizzi hazatéréséről. Nagy költségei, különösen a futárok fizetése miatt pénzre van szüksége, ezért a veszprémi püspök familiárisával küldjenek számára 150 magyar forintot. A költségekről Niccolò Barbacovi ad tájékoztatást. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 68–78., teljes szövegű másolat. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive LXIV. fol. nélkül).

- 1148 Nov. 9. Nándorfehérvár. Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte Erdélyi Péter, Bátfa István csókakői alvárnagy familiárisa, és ura, annak fraterai: Ádám és György, valamint Aszófői Péter fia: Lőrinc nevében felmutatta a fehérvári káptalan 1427. jún. 27-én kelt privilegialis oklevelét (710) Lőrinc Aszófó, Kövesd és Örményes birtokokban birt részeinek eladományozásáról, és az azzal kapcsolatos egyezségről, illetve annak királyi megerősítését, majd kérte az oklevél átírását, amelyet Zs., tekintettel a felek neki és a Szent Koronának tett szolgálataira, teljesít, az egyezséghez hozzájárul, és a káptalan oklevelét sajátjába foglaltan átírja. – A szöveg élén jobbról: *Relatio Stephani de Rozgon comitis Temesiensis*. – HO IV. 287. (VEML, Veszprémi székeskáptalan hh. lt. A-7. – DF 229850.)

- 1149 Nov. 9. Nándorfehérvár. Zs. Raguzai városához. Tudósítja őket hadi sikereiről, illetve arról, hogy kinyilvánította, hogy Nándorfehérvár várát és városát saját birtokába veszi, hogy a Magyar Királyság határait megvédhesse és Rácországot megvédelmezhesse. Hogy a várost felvirágoztathassa, leginkább kereskedőknek és mesterembereknek kíván kiváltságokat biztosítani, ezért kéri, biztassák saját polgárait, hogy javaikkal együtt ide költözzenek. – Gelcich 328. (Tartalmi kivonat Raguzai 1427. dec. 9-i válaszlevelében: 1250. – Lettere di Levante vol. 10, fol. 35v. – DF 290408.) – Radonić: Dubrovačka akta I/1. 279. (Gelcich után) – Dinić: Grada II. 20. (Gelcich után).
- 1150 Nov. 9. Nándorfehérvár. Zs. Frankfurt am Main városához és a Wetterau területén található további birodalmi városokhoz. – A levél a címzetteket és a dátumot leszámítva teljességgel meg-egyzik Zs. 1427. nov. 7-i, Ulmhoz írt levelével (1128). – A szöveg alatt: *Ad mandatum domini regis Caspar Slišk.* – Zs. ugyanekkor ugyanezzel a szöveggel további birodalmi városoknak is írt. – Aschbach III. 410. (Staatsarchiv Frankfurt, Kaiserschreiben II., nr. 143.) – Fejér X/6. 853. (Aschbach után.) – Janssen: Frankfurts Reichsrespondenz I. 357/650. (Aschbach után.) – Palacký: Urkundliche Beiträge I. 554. (Aschbach után.) – Altmann II. 6981–6982. sz. (Uo., ill. Strassburgi lt., série AA fasc. 147. fol. 77.) – DRTA IX. 135., 1. jegyzet és 207. 1. jegyzet. (A kiadások alapján.) – DRTA X. 65. (Kritikai kiadás az 1427. nov. 7-i, Ulm városának és szövetségeseinek egyező szöveggel küldött levél figyelembe vételével.)
- 1151 Nov. 9. (Bude, dom. a. Martini) Zs. emlékezetül adja, hogy a királyi különös jelenlét előtt személyesen megjelent Keerch-i Mátyás Kallo-i Lewkes fia: Miklós nevében, majd tiltakozva bejelentette, hogy megbízójának volt ügyvédje: Samelhaza-i János fia: Balázs, akit a Bathor-i Szaniszló fia: István ellen 2000 aranyforint és a Kallo opidum-ban szedett vásárvám tárgyában folyó pereit folytatásával bízott meg, és minden, ezzel kapcsolatos oklevelét átadta neki, ám Balázs egy idő után *quasdam duas pixides proprio suo sigillo consignatas asserens predictas litteras et instrumenta prefati Nicolai filii Lewkus pixidibus in eisdem existere visszaadta* Miklósnak, ő maga pedig a perbeli ellenfélhez, Szaniszló fia: Istvánhoz állt *in familiarem*. Mivel aggódik, hogy ebből család-ság származhat, bejelenti, hogy a tokokat jelenleg is lepecsételve őrzi. *Factaque protestatione huiusmodi prefatus Mathias litteras nostras superinde annotato Nicolao dari postulavit, quas nos propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis, aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigilli eiusdem consignatas eidem Nicolao duximus concedendas.*

Papíron, hátlapján pecsét darabjaival. DL 54583. (Kállay cs.)

- 1152 Nov. 9. (Bude, 35. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Gersei János fia: László folytat Chaan-i Chak és frater-e: Balázs ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a vasvári káptalan vizsgálati- és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, *propter presentem exercitualement expeditionem regni vizkereszt* (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: *dkssztgh* (kézjegy).

Papíron, zárópecsét töredékével. DL 92735. (Festetics cs. lt., Misc. 389.) – A hátlapján kö-zépen alul: *In octavis fuit presentata et ad G(eorgii) est prorogata.*

- 1153 Nov. 9. (Bude, 35. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor annak a birtokbecsüről szóló ügynek a megvitatását, amelyet egyfelől Gerse-i Pethew fia: János fia: László mint felperes, másfelől Wgh-i László mint alperes között az ő perhalasztó levele értelmében, a néhai Peren-i Péter országbíró bírói intézkedésében és a kapornaki konvent jelentésében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt kellett volna megtörténnie, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: dkssztgh (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 92736. (Festetics cs. lt., Misc. 391.) – A hátlapján a címzés alatt: *In octavis fuit presentata et ad G(eorgii) est prorogata.*

- 1154 Nov. 9. (Bude, 35. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Gerse-i János fia: László, Paly-i István és Miklós, Apathy-i Tamás és Vitalis, Bede-i Benedek, Thelekes-i György fiai: Magnus Bálint, András és István, András fia: János és Miklós fia: Péter folytatnak Zantho-i Bothka fia: Péter, továbbá az ő és Miklós¹ tizenegy előállítandó, Apathy birtokon lakó jobbágya ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a kapornaki konvent vizsgálati- és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: dkssztgh (kézjegy).

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 92737. (Festetics cs.) – A hátlapján a címzés alatt: *In octavis fuit presentata et ad G(eorgii) est prorogata.*

¹ Rajta valószínűleg a per másik alperese, Apáti Kopasz Miklós értendő, akinek a teljes neve itt kimaradt.

- 1155 Nov. 9. (Bude, 35. die oct. Mych.) Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Szaniszló frater, bozói prépost folytat Domanik-i István és András ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a sági konvent vizsgálati- és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, propter absentiam prelatorum et baronum regni nobiscum adiudicare debentium vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja.

Papíron, zárópecsét nyomával. Seilern cs. lt. 234. (DF 249281.)

- 1156 Nov. 9. Buda. Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amely egyfelől Csapi András felesége: Katalin (nob.) mint felperes, másfelől Endrédi Márk fia: József mint alperes, harmadfelől József szavatosa: Szentgyörgyi Vince Tamás fia: László, negyedfelől pedig e László szavatosa: Tomaji Pál leánya: Julianna között az ő perhalasztó levele értelmében, az ő kikiáltást elrendelő és a somogyi konvent jelentésében leírt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán zajlik jelenléte előtt, amikor is Lászlónak, Katalinnak és Juliannának egyaránt számos bírságot kellett volna megfizetnie, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – Zichy VIII. 340., okt. 9-i kelettel. (DL 80125. – Zichy cs., zsélyi 216-B-1-A.)

- 1157 Nov. 9. Buda. Pálóci Mátyus országbíró azt a pert, amelyet Szomszédvári Tót Miklós fia: László folytat Bátmonostori Töttös László fiai: János, László, Miklós és György ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a csanádi káptalan idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, *propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt* (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon közösen: *LS* (kézjegy), *solvisset*. – Zichy VIII. 341. (DL 80133. – Zichy cs., zsélyi 213-2098.)
- 1158 Nov. 9. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° dominica ante Martini nostram pervenerunt in presentiam discretus vir Nicolaus Bleicher unacum matre Elyzabet et fassi sunt, quod ipsi mediam domum sitam super antiquo albatorio penes Petrum Ganczman vendiderunt rite et legitime Iohanni Bleicher, generi predictae Elyzabet et sororio antefati Nicolai pro florenis Cassoviensibus L, quam pecuniam debet solvere in quinque terminis a M^o CCCC^o XXVI annis inchoando, de qua pecunia solummodo debent cedere XV florenos numeri predicti predicto Nicolao Bleicher filio antedictae Elyzabet et ammodo nichil debet postulare. Tandem protunc presens stetit Michael sutor de Zandacz etiam filius predictae mulieris Elyzabet et dimisit aliam medietatem predictae domus prefixo suo sororio Iohanni Bleicher sic, quod quam sibi placuerit, post unum annum vel duos, quod etiam solvet sibi pro tanta pecunia pro quantita(!) reliqua fuit empta medietas.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 25a., 1. bejegyzés.

- 1159 Nov. 10. Nándorfehérvár. Zs. megparancsolja Lübeck városának, hogy 1428. és az 1429. évi birodalmi adójukat Kázmér stettini hercegnek fizessék ki. A kancelláriai jegyzetben említik Caspar Schlick nevét. – Altmann II. 6984–6985. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 153v.)
- 1160 Nov. 10. (Bude, 36. die oct. Mich.) Zs. azt a pert, amelyet Kisrede-i Domokos fia: Sandrin folytat Nagrede-i Jako fiai: János és István ellen az ő korábbi perhalasztó levele értelmében a Heves megyei Rede birtok határjárásakor tett elmentmondásuk miatt a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán a királyi különös jelenlét előtt, amikor is Jako fia: János duas partes iudiciorum sex marcarum dupplatas cum dupplo et sub pena dupplo dupplati et iterum cum dupplo iudici et tertiam partem eorundem sine dupplo parti adverse persolvere tenebatur, *propter presentem nostram exercitualem expeditionem contra Turcos vízkereszt* (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja a bírságokkal együtt, újból a különös jelenlét elé. *Presentes autem propter absentiam ... Iohannis episcopi ecclesie Zagrabiensis et aule nostre et reginalis maiestatum sumpmi cancellarii et sigillorum nostrorum erga ipsum habitorem, sigillo eiusdem fecimus consignari.*

Foltos papíron, nehezen olvasható írással, zárópecsét nyomával. DL 28195. (KKOL, Vegyes iratok.)

- 1161 Nov. 10. (Bude, 36. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a bizonyíték bemutatást, amelyet Gyemes-i Forgach Péternek és Jánosnak Chythnek-i László, a budafelhévi keresztések kormányzója, valamint Chethnek-i János és Miklós ellenében kellett megtennie korábbi perhalasztó levele értelmében, az ő idézőlevele és a jászói konvent jelentésében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, amikor is Péternek iudicia centum et triginta trium marcarum dupplata cum dupplo dupplato nobis et parti adverse persolvere tenebatur, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja, a mondott bírságokkal együtt. – A hátlapon középen: nobis.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 11941. (NRA 1549-106.)

- 1162 Nov. 10. (Bude, 36. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet Sowar-i Soos Miklós folytat Zeredahel-i Ferenc ellen az ő perhalasztó levele értelmében, az ő idézőlevelében és a leleszi konvent jelentésében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán előtte, propter presentem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon középen alul: non.

Papíron, zárópecsét nyomával. DL 57596. (Soós cs.)

- 1163 Nov. 10. (Bude, 36. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor annak a köztudományvételre alapuló ügynek a tárgyalását, amely Podharchan-i Erdews Miklós és szavatos: Lywlye-i Mihály felperesek egyfelől, másfelől Sethethkwh-i András alperes között zajlik az ő korábbi perhalasztó levele értelmében, az ő bírói intézkedésében és a garamszentbenedeki konvent jelentésében leírt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, propter presentem generalem exercitualem expeditionem regni vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: dkssztgh (kézjegy).

Papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. Lülei cs. lt. 2. (DF 261508.)

- 1164 Nov. 10. (in Gumur, f. II. a. Martini) Zenthpeter-i Tamás deák gömői alispán és a szolgabírák azt a pert, amelyet Cholto-i István özvegye (nob.) és Tornalya-i Benkes (dictus) Miklós fia: Mihály – aki a maga meg az özvegy nevében is megyei levéllel jelent meg – folytatnak Kalna-i István fiai: Mihály, László és György, valamint Nana-i Kompolth (dictus) István fiai: László és Pál – pro quibus assumptor termini comparando terminum assumpsit –, továbbá valamennyi Felsew- és Alsopanyth birtokokon lakó, és jelen időpontra Tybahaza-i János megyei ember által megidézett jobbágyuk ellen jelenlétük előtt, racione prioritatis termini ad quindenas datarum presentium (1427. nov. 24.) halasztják.

Papíron, hátlapján három gyűrűs pecsét nyomával. Szepesi káptalan orsz. lt. 11-1-31. (DF 263338.) – Fejér X/6. 916., kiv.

- 1165** Nov. 10. Buda. Buda város bírása és esküdtjei Pozsony város polgármesteréhez, bírásához és esküdtjeihez. Tájékoztatják őket, hogy polgáruk: Sybenlinder János a felesége Ausztria területén lévő szőlőjéből termelt bort akar Budára hozni, amelyet neki engedélyeztek is. Ezért kéri a címzetteket, hogy Jánost és embereit mindebben támogassák, hogy a bor kár nélkül eljusson Budára. – BTOE III. 919. sz. (Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3421. – DF 241499.) – Bratislava 148/1026. sz.
- 1166** Nov. 11. Nándorfehérvár. Zs. emlékezetül adja, hogy néhai Garai Miklós nádor fiának: Jánosnak (magn.) adományozza – részletesen felsorolt – sokféle, többek között Durazzói László lázadásakor neki tett szolgálatáért, valamint a törökök elleni harcaiért a hűtlenség vétkebe esett Mikolai Füle fia: István fia: Mihály minden, az ország határain belül fekvő birtokait – amelyek mindegyike Valkó megyében van, úgymint Mikola birtokot a rajta fekvő várral (*castellum*) és az abban lévő Szent András tiszteletére szentelt kőegyházzal, Peterke, Gátfalu, Tihalfalu, Hatissa, Hedreh birtokokat, utóbbiban egy Szent Margit tiszteletére szentelt kőegyházzal és az ugyanott szedett vámmal; továbbá Árpaszó, Farkastorok, Koza, Musoja és Dombó birtokokat, utóbbiban egy Szent Kereszt tiszteletére szentelt kőegyházzal; továbbá Pálfalu, Szacsokvc (*Zachkoozc*), Milkfalu, Krisfalu, Racsa, Hranafalu, Csalafalu, Bogdánfalu, Monyorós, Mária, Hásságy, Gyobafalu, Kosárfalu, Pelhanfalu, Utolyafalu, Madaras, Ivánfalu, Kislipóc, Nagylipóc, Lipsefalu (*Lypsfalua*), Halmos a *Razawuze* folyóval, Pazdicfalva, Asszonyfalva, Poszkokovc (*Pozkothfalua*), Lider, ahol egy Szent János tiszteletére szentelt kőegyház van, Orbánfalu, Pulya, Vadakal, Várasi, ahol egy Szent András apostol tiszteletére szentelt kőegyház van, Újfalu más néven Végfalu, Naskfalu, továbbá Bakófalva birtok fele részét, és egy iregi birtokrészt; valamint Boró oppidumot, ahol egy Szent Margit tiszteletére szentelt kőegyház és egy Szűz Mária tiszteletére szentelt, ugyancsak kőből épült Ágoston-rendi kolostor van, hozzá a Duna folyó révvel és az ott szedett hajóvámval (*tributo navali*), Szavalyaszeg (*Zomelyazegh*), Lovász, Polgár, ahol egy Szent Márton tiszteletére szentelt kőegyház van; kivéve bizonyos polgári (*Palagas-i*) nemesek birtokrészét; továbbá Somogy (*Feelsomagh*) birtokot, Monostor birtok felét, ahol egy bencés rendi kolostor van a Szentháromság tiszteletére szentelve, és ugyanott egy plébánia Szent Miklós tiszteletére, valamint az ott szedett vámot; továbbá Szőlős, Tamásfalva, Kingefalu, Glosancz, Boncfalu, *Farkalyncz* más néven Farkasfalva, Petri, Borsod, Kisfalud, Nasdra és a jelenleg néptelen Somogy falvakat, Szentmárton, Filetinc birtokokat és a hozzá tartozó Szenttamás birtokot; mindkettőben kőegyház is található; végezetül Dabinic, Droginóc, Andrásfalva (*Andresoucz*), Viskovc, Polibovc, Blakinc (*Blaxyncz*), Vatinc, Szatnica, Dombokova (*Domkova*), Pesztinc, Protonc, Ivanovc, Baginc birtokokat és falvakat; mindezekon kívül a nevezett Mikolai István fia: Mihály további birtokait is, amelyek királyi kézre kerültek vagy fognak kerülni, minden tartozékukkal és haszonvételükkel együtt külön kiemelve a Duna, a Vajas és a Valkó folyókat, továbbá a *Csernatava*, *Dothyn*, *Naghwryn*, *Kysewryn*, *Naghzaton* és *Kyszaton* nevű halastavakat – Jánosnak és feleségének: Hedvig (magn.) hercegnőnek – a néhai Semowit mazóviai herceg leányának – meg Jánosnak Hedvigtől született vagy születendő fiági örököseinek *ex certa nostra maiestatis scientia necnon de beneplacita voluntate ... Barbare regine, consortis nostre precarissime, prelatorum etiam et baronum nostrorum ad id accedente consilio prematuro* adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra, mások jogainak sérelme nélkül. Az oklevélről visszahozatala esetén privilégium kiállítását ígéri. – A szöveg élén és a titkospecsét alatt: *Commissio propria domini regis*. – Házi I/2. 344. (Sopron város lt. D 743. – DF 202377.) – Fejér X/6. 860. (A kamarai levéltár egy példánya alapján, amelyik – a névalakokból kiindulva – legvalószínűbben egy 18. századi, hibás másolat lehetett, ezért az eredetiben szereplő, jelentősebben eltérő alakokat is közöljük.) – Ortvay: Temes 635., említés, kelet nélkül. (Fejér alapján.)
- 1167** Nov. 11. Nándorfehérvár. Zs. emlékezetül adja, hogy mivel néhai Garai Miklós fia: János (magn.) egykori temesi ispán neki és a Szent Koronának számos szolgálatot tett – amelyekről másik ado-

mánylevele beszámol (lásd az előző oklevelet) – ezért neki, feleségének: Hedvig mazóviai hercegnőnek (magn.) és fiági utódaiknak adományozza Mikolai István fia: Mihály – annak Durazzói László lázadásakor elkövetett hűtlensége miatt Zs.-ra szállt – összes birtokát és az azokban lévő jogokat. Emellett *de mera nostre regie potestatis plenitudine et ex certa nostra scientia, prelatorum etiam et baronum nostrorum ad id maturo accedente consilio* úgy döntött, hogy amennyiben Garai és felesége mégsem tudna bekerülni Mikolai birtokaiba, akkor 15400 aranyforint értékben lekötött nekik zálogul a Temes megyei Turd, Bozsor, Monostor és Suggya, valamint az Arad megyei Szád és Váralja királyi birtokokat, azzal a feltétellel, hogy amennyiben Garainak, feleségének és fiági utódainak az ügy lezárását követő tizenöt napon belül nem sikerülne Mikolai birtokaiba jutniuk, akkor a kompenzációként felajánlott birtokokat zálog címén birtokba vehetik, és kezükön tarthatják mindaddig, amíg Zs. vagy utódai a 15400 forint zálogösszeget nekik vissza nem fizetik. – A szöveg élén és a titkospecsét alatt: *Commissio propria domini regis.* – Ortvay: Temes 610., a korábbi közlések felülvizsgálásával. (DL 11942. – NRA 650-16.)

- 1168 Nov. 11. (tertio Id. Nov.) Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte János zágrábi éneklőkanonok és László székesegyházi főesperes, és felmutatták előtte I. Lajos király 1356. nov. 10-i – 1364. okt. 25-én megerősített (Anjou oklt. XLVIII. 501/141. sz.) – oklevelét (Uo. XL. 597. sz.), amelyben átírta IV. Béla király 1247. szept. 11-i oklevelét (Reg. Arp. 861. sz.), majd kérték annak átírását. Ezt Zs. teljesítette is, és Lajos király oklevelét *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ac certa scientia nostre maiestatis, de consensu etiam et beneplacita voluntate serenissime principis, domine Barbare, Dei gratia predictorum regnorum nostrorum regine, consortis nostre carissime prelatorumque et baronum nostrorum prematuro consilio* átírja és megerősíti *salvis iuribus alienis*. Privilegiumát új autentikus kettős függőpecsétjével, *quo ut rex Hungarie utimur*, erősítette meg. Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabienensis, aule nostre maiestatis sumpmi cancellarii. Méltóságos: György esztergomi, Doymus spalatói, András raguzai, János kalocsai érsekek, a zárai érsekség üresedésben, János zágrábi, Dénes váradi, Péter egri, Henrik pécsi, János veszprémi, Kelemen győri, Marcali László csanádi, Miklós váci, Hinko nyitrai, Péter korbáviai, Jakab szerémi, János knini és Tamás zenggi püspökök, az erdélyi, a boszniai, a traui, a scardonai, a sebenicói, a nonai, a makarskai és a fárói püspöki székek üresedésben; Garai Miklós nádor, Csáki László erdélyi vajda, Pálóci Mátyus országbíró, Cillei Hermann zagorjei gróf, socer noster, szlávón bán, Frangepán Miklós gróf, dalmát-horvát bán, Maróti János és Cseh Péter macsói bánok, a szörényi bánság üresedésben, Berzevici Henrik fia: Péter tárnok-, Tamási János vajda fia: László ajtónálló-, Bátori István asztalnok-, Nánai Kompolt László pohárnok- és Perényi Miklós lovászmester, Rozgonyi István pozsonyi ispán. Arenga. – A szöveg élén jobbról: *Relatio domini Petri de Rozgon episcopi Agriensis.*

Hártyán, díszes, hétsornyi kezdő S betűvel, az első sorban kiemelt kezdőbetűkkel. függőpecsét zsinórával. Zágrábi káptalan orsz. lt., Acta antiqua 52-5-E. (DF 288958.) – Újkori másolata uo., Acta antiqua S. N. (DF 257259.) – Lukinović VI. 241. (az általa megadott jelzet: Zágrábi káptalan orsz. lt., Acta antiqua 72-2-5.) – Archivski Vjesnik 11–12. (1968–1969) 280/71. sz., reg.

- 1169 Nov. 11. Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte János zágrábi éneklőkanonok és László székesegyházi főesperes a maguk és a káptalan nevében, és felmutatták I. Lajos király 1352. febr. 10-i – 1364. okt. 25-én megerősített (Anjou oklt. XLVIII. 501/142. sz.) – privilégiumát (Uo. XXXVI. 123. sz.), amelyben átírta I. Károly király 1333. jún. 11-én kelt oklevelét (Uo. XVII. 282. sz.), amelyben Károly király átírta a fehérvári káptalan 1328. aug. 1-i oklevelét (Uo. XII. 394. sz.), és kérték annak átírását. Ezt Zs. teljesítette is, és *mera auctoritate regia et potestatis plenitudine ac ex certa scientia nostre maiestatis, de consensu etiam et beneplacita voluntate ... Barbare regine, conthoralis nostre carissime prelatorumque et baronum nostrorum prematuro et uniformi decreto eorundem* átírja és megerősíti *salvis iuribus alienis*. Privilégiumát új autentikus kettős függőpecsétjével, *quo videlicet ut rex Hungarie utimur*, erősítette meg. *Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabienis, aule nostre sumpmi cancellarii*. Méltóságsor: a névsor megegyezik Zs.-nak az e napi másik, szintén a zágrábi káptalan részére kiadott oklevelével (1168). Arenga. – A szöveg élén jobbról *Relatio domini Petri de Rozgon episcopi Agriensis*. – Fejér X/6. 884. (Csak a Zsigmond-féle átírás szövegét közli Kerchelich: *Hist. Eccl. Zagr.* 162–163. nyomán; hasonlóan jár el Katona: *Hist. Crit.* XII. 491. is, akárcsak Farlati: *Illyrici sacri* V. 464.) – Az oklevél eredeti példánya: hártyán, hatsornyi kezdő díszített kezdő S betűvel, az első sorban kiemelt kezdőbetűvel, függőpecsét selyemzsinórjával. Zágrábi székeskáptalan lt., *Acta antiqua* 1-40-A. (DF 256120.) – Archivski Vjesnik 11–12. (1968–1969) 280/72. sz., reg.
- 1170 Nov. 11. Zs. emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előtte János zágrábi éneklőkanonok és László székesegyházi főesperes a maguk és a káptalan nevében, és felmutatták I. Lajos király 1359. évi – 1364. okt. 25-én megerősített – privilégiumát, amelyben átírta IV. Béla király 1253. évi oklevelét (Reg. Arp. 1001. sz.) Kulpató és Csernető birtokok zágrábi káptalannak való adományozásáról, és kérték annak átírását. Ezt Zs. teljesítette is, *mera auctoritate nostra regia et potestatis plenitudine ac ex certa scientia nostre maiestatis, de consensu etiam ac beneplacita voluntate ... Barbare, Dei gratia predictorum regnorum nostrorum regine, consortis nostre karissime prelatorumque et baronum nostrorum prematuro consilio et uniformi decreto eorundem* átírja és megerősíti *salvis dumtaxat iuribus alienis*. Privilégiumát új autentikus kettős függőpecsétjével, *quo videlicet ut rex Hungarie utimur*, erősítette meg. *Datum per manus ... Iohannis episcopi Zagrabienis, aule nostre sumpmi cancellarii*. Méltóságsor: a névsor megegyezik Zs.-nak az e napi másik, szintén a zágrábi káptalan részére kiadott oklevelével (1168). Arenga. – A szöveg élén jobbról: *Relatio domini Petri de Rozgon episcopi Agriensis*. – Lukinović VI. 239. (Zágrábi káptalan orsz. lt., *Acta antiqua* 72-2-5. – Az oklevél a DL–DF-adatbázisba nem került be.) – Arhivski Vjesnik 11–12. (1968–1969) 280/70. sz., reg., nov. 3-i kelettel.
- 1171 Nov. 11. (Bude, 37. die oct. Mich.) Garai Miklós nádor azt a pert, amelyet György szepesi prépost és a káptalan folytat Ezdege-i Pál bán és officialisa: Horvath (dictus) György ellen az ő perhalasztó levele értelmében, a jászói konvent vizsgálati- és idézőlevelében foglalt ügyben a jelen Mihály-nap (szept. 29.) nyolcadán jelenléte előtt, *propter presentem exercitalem expeditionem regni vizkereszt* (1428. jan. 6.) nyolcadára halasztja. – A hátlapon: Kch (kézjegy).
- Papíron, zárőpecsét nyomával. Szepesi prépostság lt. 222. (DF 264340.)
- 1172 Nov. 11. Szécsi Imre (Ehrenreich Herzog von Welsch / Zötscher und herr zu Lymbach) és felesége: Anna Liebenbergerin magánoklevele. Mint a Liebenfels-i vár birtokosai, engedélyezik a Pulst-i johannita rendi komturnak, hogy a helyi plébánia épületében (Pfarrhof) kocsmát működtethessen. Oklevelüket saját pecsétjeikkel erősítették meg.

A klagenfurti Berggericht által készített 1835. évi hiteles másolatban, amely szerint az oklevél alján mindkettőjük pecsétje rajta volt. Kärntner Landesarchiv, Allgemeine Urkundenreihe, B-C Nr. 2417. (Az oklevél ismeretét Péterfi Bencének köszönjük.)

- 1173 Nov. 12. (16. die Sim. et Iud.) A veszprémi káptalan Zs.-hoz. Szept. 24-i parancsa (1030) értelmében, az abban megnevezett Vamos-i Kozma fia: Imre királyi emberrel maguk közül Miklós karbeli klerikust küldték ki tanúbizonyságul, akik visszatérve elmondták, hogy Simon és Júdás napján (okt. 28.) kimentek a parancsban megnevezett Izgryn lakatlan prédiúra, majd a szomszédok és határosok összehívása után (Tamási János fiait:) Lászlót és Henriket bevezették abba, és iktatták részükre minden tartozékával örök birtoklásra, a törvényesen előírt időt a helyszínen töltve.

Átírta Zs. 1429. júl. 27-i privilégiumában. DL 88039. (Esterházy cs. hercegi ágának lt., Rep. 35-B-30-NB2.)

- 1174 Nov. 12. Párizs. A párizsi egyetem angol nemzete Liber procuratorum-ának bejegyzése. Az egyetemi nemzet e napi gyűlésén első napirendi pontként arról határoztak, hogy Szlavóniai Pál mester ügyében a bíróságon (*in parlamento*) újítsák meg a nemzet procuratorának megbízását, ahogyan azt az egyetem is tette. – Denifle: Auctarium II. 368. (Párizsi nemzeti kt. kódexéből. M 63B. nr. 106. fol. 19v.)

- 1175 Nov. 13. Magnifico Ladislao de Chaak vayvoda Transsilvaniensis vel vice sui gerenti, amico et fratri suo carissimo Mychael Jakch comes Syculorum omne bonum cum salute. Quia nobilis vir Petrus de Gergfalva, familiaris noster pro filiis Stephani et Iohannis filiorum Mychaelis de Kerestur in transactu exercitu nostro versus istas partes habitu fuerat constitus, unde vestram fraternitatem per presentes rogamus, quatenus filios ipsorum Stephani et Iohannis, eos pro dicto exercitu impedire et molestare non valeatis, secus ab intuitu nostre fraternitatis et amicitie non facturi. Datum in Hozyumeze, feria quinta proxima post festum Beati Martini confessoris, anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo septimo.

Papíron, a szöveg alatt pecsétföredékkel. DL 62806. (Bethlen cs.)

- 1176 Nov. 13. Esztergom. Piacenzai Vicedomini Máté mindkét jogi doktor, esztergomi olvasókanonok és vikárius Jakab várkonyi plébánoshoz.¹ Jóllehet ő a Uzaméri Buzga Balázs özvegye: Anna mint felperes és Újfalvai Szomor Miklós mint alperes között egy végrendeletileg adományozott malom ügyében zajló perben már ítéletet hozott, amelyben a Miklós által elfoglalt malom fele részét az özvegynek ítélte, György esztergomi érsek azonban felül akarja vizsgálni az ítéletet, és annak időpontjául hamvazószerda nyolcadát (1428. febr. 25) jelölte ki. Ezért megparancsolja a címzettnek, hogy Miklóst oldja fel a rá kivetett kiközösítés alól, Anna asszonyt pedig értesítse az új tárgyalás időpontjáról. Az oklevél kisebb pecsétjével erősítette meg. – HO IV. 291. (Átírta Pálóci György esztergomi érsek 1428. márc. 23-i oklevelében. DL 61418. – Kisfaludy cs.) – Bónis: Szentszéki reg. 2285. sz.

¹ A plébános válaszát lásd: 1269.

- 1177 Nov. 13. Róma. A Ginich nembeli Widissius Gazarys kéri a pápát, hogy erősítse meg Béla magyar király ama rendelkezéseit, amelyek szerint a Faro (*Sacra*)¹ és Brazza szigetek zsupáni hivatalát az említett nemzetségből kell választani. – Lukcsics I. 968. sz. (Reg. suppl. vol. 217, fol. 172b).

¹ Aazonosítása ZsO XIII. 1334. sz. alapján.

- 1178 Nov. 13. [Száva-szentdemeter.]¹ Piero Guiccardini Zs. udvarában tartózkodó firenzei követ jelentése. Saját kezűleg írt levelet a Zs. udvarába küldött velencei követhoz: Marco Dandolo-hoz, amelynek nem őrizte meg a másolatát, mivel Zs. megparancsolta, hogy a gyalogos (futár) azonnal induljon, és a leveleket a kancelláriában a zágrábi püspökre bízta. Ő maga Zs.-nál tartózkodik, és elmondta neki mindazt, amelyet a velencei követtől megtudott: hogy Dandolo követ nem kapta meg a Zs. által számára kiállított útlevelét, de mindenképp szeretne Zs.-hoz utazni, ám ehhez szükséges volna a zenggi gróffal (Frangepán Miklós dalmát-horvát bánnal) megegyeznie. Piero maga is küldött a grófnak egy levelet erről. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 67–68., a szöveg Piero követ feljegyzéseiben szereplő kivonatának másolata. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive LXIV. fol. nélkül).

¹ A követ dec. 5-i, Firenzéhez szóló jelentése alapján (1236).

- 1179 Nov. 14. Providis viris iudici et iaratis(!) civibus Posoniensis, amicis nostris carissimis¹

Providi viri, amici nostri carissimi! Scitote, quia dominus noster rex post auditionem vestrorum operum, quas in civitate et in intuitu civitatis, videlicet fracturas domorum fecistis pro defensione ipsius civitatis leto vultu suscepit, et vestris amicitiiis magnas gratiarum actiones referet, retulens idem dominus rex, ut si plures domus pro defensione ipsius civitatis defrangere deberent, quas adhuc non defregissetis, destruere committeretis. Promittens etiam, ut ad festum ephifaniarum vestras amicitias se visitaret et vobis subsidia, que placerent, omnia adhiberet. Scripta in Nanderfeyrwara, feria sexta proxima post festum Beati Brictii etc.

Stephanus de Rozgon
comes Posoniensis

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 2241. (DF 240864.)

¹ A címzés a hátlapon.

- 1180 Nov. 14. Kirchsclag. Pottendorfi Albert Sopron város tanácsához. Kéri a címzetteket, hogy amikor csak Greuenberger Ulrik kirchsclagi polgár felkeresi őket az ő megbízásából, adjanak hitelt szavainak. – Házi I/2. 345. (Sopron város lt. D 744. – DF 202378.)

- 1181 Nov. 14. Hans Stern pozsonyi polgár Jost Lasport pozsonyi polgár, Vencel, a pozsonyi Szent Márton-templom prédikátora, valamint a pozsonyi Reichart mester jelenlétében szóban végrendelkezett, hogy minden, bárhol fekvő örökölt és szerzett javait feleségére: Krisztinára hagyja azzal a kötéssel, hogy ebből 61 aranyforintot Peter von Weyerl számára kell kifizetni. – Jost Lasport a pozsonyi városi tanács előtt minderről 1434. márc. 22-én tett bevallást, amelyet ugyanekkor Hans

List esküdt polgár is megerősített, aki tanúsította, hogy előtte Vencel prédikátor Bécsben azt a valamást tette, hogy valóban jelen volt a fenti ügynél mint Hans Stern gyóntatója. – Eredeti bejegyzés. – Prot. test. I. 52. (Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, sign. 4n1, fol. 6r – DF 277056.). – Online digitális fényképe: Crossborderarchives AT–SK.

- 1182** Nov. 15. A somogyi konvent Zs.-hoz. Szept. 4-i parancsa (978) értelmében Balogdi Mihály királyi emberrel maguk közül Miklós frater papot küldték ki tanúbizonyosságul, akik visszatérve elmondták, hogy mindenszentek ünnepén (nov. 1.) Tapsonyi Antimus fia: János fiai: Miklós és János részére elhatárolták a Somogy megyei Gonász, Hobaj, Vásárosfalu és Somogyfalva birtokaikat, a határjárást Alsáni János Pata nevű birtoka felől kezdve. – SMM 33. (2002) 23/852. sz., a határjárás részletes leírásával. (DL 87999. – Esterházy cs. hercegi ágának lt., Rep. 96-3-28.)
- 1183** Nov. 15. (decimo septimo Kal. Nov.!!¹) A veszprémi káptalan emlékezetül adja, hogy Zs. szept. 2-i parancsa (956) értelmében Adasthewel-i Demeter fia: Gál királyi emberrel kiküldték tanúbizonyosságukat: Bertalan karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők mindenszentek ünnepe előtti csütörtökön (okt. 30.) kimentek Empsedfelde, más néven Dyenesfelde birtokra, majd a királyi ember a szomszédok és határosok összehívása után ellentmondás nélkül bevezette abba (Himházi) László veszprémi kanonokot, zalai főesperest és Pétert, majd iktatta részükre minden haszonvételével és tartozékával az őket illető jogon a törvényes napig és óráig a helyszínen maradvá. Actum per manus ... Georgii de Saar lectoris prescripte ecclesie nostre. Méltóságos: Liptovia-i Miklós prépost, Olwed-i János éneklő-, János ör- és Rech[e]-i (dictus) Imre dékánkanonok.

Hártyán, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 43721. (Múz. törzsanyag, Szily.)

¹ A kiszállítás dátuma ellentmond az oklevél datálásának. Ennélfogva valószínű, hogy az oklevél kiadásának időpontja esetében eltévesztették a hónap nevét és dec. helyett nov. került bele.

- 1184** Nov. 15. Kálló. Baktai Gergely szabolcsi alispán és a négy szolgabíró előtt megjelent Kállói István fia: Zsigmond, majd tiltakozott az ellen, hogy Téti Gábor fia: Péter beleegyezéséből és akaratából apósa: Lőrinc, ennek sponsus-a: Pál meg Péter más familiárisai az ő megyeri birtokrészén lakó jobbágya: Surky Lőrinc házára törtek, onnét egy sóval megrakott szekeret, valamint új pénzben 200 forint értékű ingóságot erőszakkal elvittek. A megye részéről bírói pecsétjükkel kiküldött Kércsi Nagy Lőrinc és Bíró György a panaszt igaznak találta. – Szabolcs II. 397. sz. (DL 54584. – Kállay cs.)
- 1185** Nov. 15. Kálló. Baktai Gergely szabolcsi alispán és a négy szolgabíró bizonyítja, hogy a bírói pecsétjükkel kiküldött Perkei Simon Kállói Szaniszló fia: János jobbágyai: Kapros Benedek villicus és Yche János esküdt által elégtételt adatott Panyolai Franknak Kállói János egy jobbágya: Zomyw Kelemen részéről, akit Frankkal szemben erőszakosságban elmarasztaltak. – Szabolcs II. 398. (DL 54585. – Kállay cs.)
- 1186** Nov. 15. Kálló. Baktai Gergely szabolcsi alispán és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy Petenyeházi Jakab fia: Benedek (proc. Császári Gergely) pert indított Bezdédi Dávid és Betleni András ellenében egy jákói birtokrész jogtalan birtoklása és használata miatt. Az alperesek viszont azt

állították, hogy a birtokrész az ország szokása szerint zálogként illeti meg őket. Mivel az ügyvéd nem tudott felmutatni a birtokrészrel kapcsolatos oklevelet, Petenyeházi Benedeket, hacsak ki nem tudja menteni magát, 12 márka bírságban elmarasztalják. – Szabolcs II. 399. sz. (DL 62251. – Ibrányi cs.)

- 1187 Nov. 16. (dom. p. Martini) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük a Torna megyei Kewsegh-i Bede fia: Albert egyfelől, másfelől pedig az ugyanazon megyéből való Mehys-i Farkas (dictus) János leánya: Katalin (nob.) fiai: Péter és Tamás – a maguk, testvérük: Anna asszony (nob.) nevében, ügyvédvalló levél nélkül, továbbá Synefew-i Holchan (dictus) Pál fia: János, leánya: Margit és Pál más gyermekeinek nevében is, terhükkel és szavatossággal – majd Albert élőszóval a következő bevallást tette: testvéri szeretetből a nevezetteknek ajándékozta Bwczlo, Rethy, Kyskaproncha és Pwporyan birtokok negyedrészenek egyharmadát, valamennyi haszonvételükkel és tartozékkal együtt örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra, magának és utódainak a nevezett harmadrészekben semmilyen jogot nem tartva fenn.

Papíron, hátlapján pecsét töredékével. DL 64253. (Kapy cs.)

- 1188 Nov. 16. Róma. Gerhard fia: Miklós győri kanonok kéri a pápát, hogy adja neki a vasvári prépostságot (20 márka), amelyet András fia: Balázs halála után ajánlás révén már elnyert, nem véve figyelembe győri kanonokságát és javadalmát (10 márka). – Lukcsics I. 969. sz. (Reg. suppl. vol. 217, fol. 251.).

- 1189 Nov. 17. Róma. V. Márton pápa a csanádi egyházmegyei Temesvári Tamás deáknak teljes bűnbocsánatot engedélyez. – Lukcsics I. 970. sz. (Reg. Lat. vol. 273, fol. 185b).

- 1190 Nov. 18. (in B[on]chyda, f. III. a. Elyzabeth) Nyre(s)-i István és Olnok-i Barnabás fia: István Doboka megye szolgabírái emlékezetül adják, hogy Doboka-i Miklós kérésére kiküldték maguk közül Olnok-i Istvánt, aki a vizsgálatról visszatérve elmondta, hogy Imre-nap előtti hétfőn (nov. 3.) kimenve a megyébe mindenkittől, akitől kell, megtudta, quod dum pridem Nicolaus et Michael,¹ Volachy iobagiones prescripti Nicolai in Losardo commorantes, dum² de Felseuthwk ad propria venire voluissent et dum in Alsothwk ad quandam tabernam causa bibationis intransere, et abhinc redeundo mediam chyrotecam in eadem taberna a[.]sissent et dum propter eandem cirotecam viceversa ad tavernam introissent, et dictam cirotecam perquirere voluissent, tunc Blasius Eyre, Anthonius et Demetrius dicti Van[.] ac Iohannes Va[.] evaginato(!) bicellis super eosdem Volahos irruendo bicce[... ..], prefatus Nicolaus Volahus de equo suo cadendo pileum et arcum e[...], prescripti Blasius, Anthonius, Demetrius et Iohannes latrocinare auferendo [..., quo] placuissent voluntati, fecissent.

Szakadozott, alul hiányos, foltos papíron, több helyütt olvashatatlan szöveggel, hátlapján két pecsét nyomával. DL 74433. (Teleki cs., marosvásárhelyi.). – A hátlapon: *Doboka*.

¹ Előtte kihúzva: *Georgius*. ² A kurzívan szedett rész a sor felett betoldva.

- 1191 Nov. 18. Velence. A velencei szenátus határozata. A Zs. udvarába küldött követük: Marco Dandolo nov. 11-i levelében tájékoztatta őket, hogy kényszerűségből, a Zs. által támasztott feltételek miatt még mindig Zengben tartózkodik. Missziója így teljesíthetetlen, hazatérését kéri. A szenátus meghagyja neki, hogy továbbra is maradjon ott és várja meg, hogy Zs. mit dönt. – DRTA X. 28. 3. jegyzet, reg. (Archivio di Stato di Venezia, Deliberazioni del Senato, Secreta vol. 10., fol. 103r.)
- 1192 Nov. 19. (in castro nostro Nandoralbensi, f. IV. a. Cecilie) Zs. emlékezetül adja, hogy mivel Kerezthwr-i Bochka Miklós (egr.) aule nostre miles ifjúsága óta neki és királyságának számos szolgálatot tett, és különösképp azért, mert a Rave-nicza várat ostromló törököket megfutamította, Szerbiából kiűzte és számos országglakost fogságukból kiszabadított,¹ ezért a Tolna megyei Alsowzekel birtokot, amely Syketh (dictus) Mihály halálával háramlott királyi kézre, most pedig Zabo (dicti) László és Ferenc, meg mások tartják a kezükön, továbbá egy, a néhai Karad-i Barnabás magvaszakadtával királyi kézre jutott, a Somogy megyei Karad-on lévő birtokrészt, amelyet némely országglakosok a királyi jogok eltitkolóiként tartanak a kezükön, valamint minden esetleges királyi jogát a Tolna megyei Kyskerchmen és Ires, meg a Somogy megyei Themerky birtokban és Balázs fia: Bertalan Karad-i birtokrészében, amelyeket a királyi jogok eltitkolói tartanak a kezükön occupative, minden tartozékukkal és haszonvételeükkel együtt ex certa nostra scientia neki és utódainak adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra salvo iure alieno. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. Arenga. – A szöveg élén és a papírfelzetes titkospecsét alatt: Relatio domini Iohannis episcopi Wesprimiensis.

Szakadozott, foltos papíron, a szöveg alatt papírfelzetes titkospecséttel. PFL, Erdődy cs. monyorókeréki (vépi) levéltára 73-3381. (DF 261902.) – Szerbia 73., kiv. – Átírta Zs. 1429. ápr. 26-i oklevelében: DL 94167. (Festetics cs. lt., Sallér cs.)

¹ Bocska Miklós érdemeinek részletes ismertetését teljes terjedelmében lásd: Szerbia 73., az Erdődy-levéltár ezen okleveléből, ezért bővebb közlésétől eltekintettünk.

- 1193 Nov. 20. Az egi káptalan Zs.-hoz. Okt. 22-i parancsa (1086) értelmében Bükködi Jakab fiával: Lászlóval, a hevesi alispán emberével maguk közül Mátyás presbitert, karbeli káplánt küldték ki tanúbizonyosággul, akik visszatérve elmondták, hogy ők Erzsébet-napkor (nov. 19.) kimentek a parancsban megnevezett poroszloi birtokrészre, ahol az úgyról való tudakozódás után az alispán embere ura nevében és a káptalani tanúbizonyosság jelenlétében Kapi Jánost eltiltotta a királynak járó kétharmad birtokrész – amelyet Zs. már (Zsadányi) Tamásnak adományozott – elfoglalásától és az azon való adószedéstől. – Károlyi II. 111. (DL 98882. – Károly cs. nemzetségi lt., Károlyi cs.)
- 1194 Nov. 21. (f. VI. p. Elizabet) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Polyank-i Péter fia: István néhai Capy-i András mester fia: János (nob.) nevében, majd tiltakozott az ellen, hogy – mint megtudta – Demethe-i Benedek és Pál fia: László Nagtewlcekh birtok egy Demethe birtok felől eső részét – általánosságban felsorolt – tartozékaival, amely őt örökség jogán illeti meg, királyi újadomány címén maguknak megszerezni, magukat abba bevezettetni és a maguk részére iktattatni akarják – ami esetleg már meg is történt

az ő kárára –, ezért a nevezett Benedeket és Lászlót a jogtalan elfoglalástól, Zs.-ot pedig a birtokrész eladományozásától eltiltotta lege regni requirente.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 64254. (Kapy cs.)

- 1195 Nov. 21. (f. VI. a. Cecilie) Az esztergomi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Paztoh-i Spanus fia: János fia: János, majd a fia: János, carnalis ifjabb testvére: Jakab, Imre fia: Gergely meg Miklós fiai: András, János, Domokos és Balázs nevében eltiltotta Ilswa-i Leusták nádor fiát: Györgyöt (magn.) a Bars megyei Kesewkew castrum és tartozékai őket joggal illető felének birtoklásától, haszonvételének beszedésétől és általában bármiféle elidegenítésétől, és egyúttal ellent is mondott mindezenek.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. DL 97060. (Vay cs., berkeszi.)

- 1196 Nov. 22. Discretis viris, dominis Stephano ecclesie Beate Marie virginis et Andree Sancte Margarethe virginis de Ferreocastro ecclesiarum plebanis, nobis in Christo dilectis¹

Dominicus archydiaconus Soproniensis,
canonicus et vicarius ecclesie Lauriensis

Vestris discretionibus in virtute sancte obedientie iniungimus firmiter per presentes, quatenus mox visis presentibus Stephanum fabrum, Petrum dictum de Zala, Petrum dictum Rawaz, Benedictum sartorem et Michaellem Chypelles de Woswar contra Nicolaum filium Stephani Farkas de Kwchk, clericum chori ecclesie Lauriensis ad terminum competentem in nostram citetis seu alter vestrum citet presentiam, et tandem huiusmodi citationis seriem nobis conscientiose rescribatis, secus non facturi. Datum Laurini, in festo Beate Cecilie virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo vigesimo septimo.

Papíron, hátlapján zöld viaszba nyomott mandorla alakú zárópecsét töredékeivel. DL 103515. (Batthyány cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek).

¹ A címzés a hátlapon.

- 1197 Nov. 23. Kesző vár. Erdélyi László és Szemerei János keszői várnagyok Sopron város bírójához, esküdteihez és polgáraihoz. Tudatják velük, hogy a győri püspök egy szanyi jobbágya: Nagy Simon egy Feteller nevű polgártársuk javait egy másik polgártársuk: Csapodi János részére lefoglalta. A nevezett Feteller familiárisa: Simon azzal kereste meg őket, hogy az ügyben forduljanak a soproni tanácshoz, majd a döntésről értesítsék a nevezett jobbágyot. – Házi I/2. 345. (Sopron város lt. D 745. – DF 202379.)

- 1198 Nov. 23. Item anno M^o CCCC^o XXVII dominica proxima ante Katherine Petrus richter de Forocaseorum arestavit omnia bona mobilia et immobilia Nicolai Pochcupelcz et socii sui pro omnibus debitis suis, ut ipse existat primus.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 25a., 2. bejegyzés.

- 1199 Nov. 23. Bécsújhely. Bécsújhely város magisztrátusa kéri Sopron város polgármesterét, bíróját és tanácsát, hogy polgártársukat: Mattersdorfi Jánost óvják meg attól, hogy Sopronba küldött szolgája hanyagsága miatt a harmincadosok és a vámosok részéről károsodás érje. – Házi I/2. 346. (Sopron város lt. D 746. – DF 202380.)
- 1200 Nov. 24. (Bwde, f. II. a. Katherine) Zs. a leleszi konventhez. Elmondták neki Kallo-i Leukes fia: Miklós, ezen Miklós fiai: János és Lőrinc, István fia: Zsigmond és Szaniszló fia: János nevében, hogy ők in dominium omnium et singulorum iurium nostrorum regalium, que haberemus seu nostram in infrascriptis possessionibus et iuribus possessionariis necnon prediis quibusvis modis, causis et rationibus concernerent maiestatem, videlicet in possessionibus Wassarwskallo et tributo ibidem exigi consueto ac prediis Kystheleke, Aldothkwtheleke, Trwztheleke, Megyestheleke, Symaeghaza, Mandtheleke, Zyrwnd, Pogansyer, Zylastheleke et Rostheleke ad eandem possessionem Wasarwskallo pertinentibus necnon possessione Nagsemyen ac similiter prediis Kozmatheleke, Myklostheleke, Zenthmyhaltheleke et Phylpalyazelews vocatis, item in possessione Byr ac predio Wathathelke ad eandem possessionem Byr spectanti, item similiter in possessionibus Thotkallo et Oros vocatis necnon prediis Wadthelke, Iglychytheleke, Thwra, Thamasfaya, Pomod et Waralya nuncupatis, item in villa Lewk necnon prediis Rason, Lenged, Sylekew, item in possessione Gywman ac prediis Zylostheleke et Gwmtheleke appellatis, item in possessionibus Zekel, Laskod, Bagws et Phylph ac predio Paznantheleke ad eandem Philyp pertinenti, item in possessionibus Harangh et Napkor necnon prediis Thewth et Zelews, item aliis prediis Zenthpether et Pethlend necnon quodam stagno Belwe vocato inter possessiones Bezthrecz, Omeger et Kyralthawa adiacenti, item in possessione Zenthkyral, alio nomine Bewzenthkyral(!) ac Nagezlar et Kysezlar necnon prediis Bostheleke et Pogtheleke ad eandem Nagezlar pertinentibus necnon possessione Perked, omnino in comitatu de Zaboch, item in possessionibus Bodolo, Hegh ac prediis Helmech et Chybyk appellatis in Bereg, item similiter in possessionibus Keer, Kyssemyen, Panywla, Belthewk et Phylp ac predio Pazmanthelke ad eandem possessionem Philyp pertinenti, item prediis Makod et Bodorthelke nuncupatis in Zathmaryensi comitatibus existentibus et habitorum ipsos nostre donationis titulo concernentium legitime vellent introire. Ezért megparancsolja nekik, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a nevezett birtokokra és prediumokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be azokba az említett Jánost, Miklóst és Lőrincet, meg Zsigmondot és a másik Jánost, és iktassa is azokat részükre premissio nostre donationis titulo örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze a királyi jelenlét elé alkalmas időpontra; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Anthonius de Synew, Sebastianus, Ladislaus de eadem, Georgius de Nagfalws, Stephanus de Bogdan, Iohannes de eadem, Martinus, Georgius, Iohannes de Ramochahaza, Ladislaus, Martinus de Kysanarch, Laurentius, Sebastianus, Mathyas de Pethry, Bar-

nabas, Albertus, Petrus de Kerepech, Iohannes de Mathyws, Adrianus, Paulus de Possahaza, Thomas, Petrus, Iacobus de Gwth, Paulus, Iohannes, Stephanus, Ladislaus de Jarmy, Dominicus, Petrus, Emericus, Barnabas de Kelechen.

Átírta a leleszi konvent 1428. márc. 21-i jelentésében. DL 54596. (Kállay cs.) – Újkori egyszerű másolata: DL 74693. (Dessewfy cs., grófi ág lt.)

- 1201** Nov. 24. Bejegyzés Szomolnok városkönyvében. Johannes Weighardi bíró és a felsorolt esküdtpolgárok: Kriker Pál, Márton jegyző, Behem Miklós tanúsítják, hogy Bechin/Becken György leánya, néhai Zsigmond özvegye: Borbála egyfelől, másfelől Ludmann fia: Doenil János között a Beckengrund erdő területéről a szinük előtt folyó perben (amelyben Borbála azt állította, hogy az erdő öthatoda őt, egythatoda Doenilt illeti, utóbbi szerint viszont az erdő fele az övé), külön-külön kikérdezték Doenil Jakab és Virt Miklós öreg szomolnoki polgárokat, akik tudomása szerint az erdő öthatoda valóban Borbálát illeti. Ezért a Beckengrund öthatodát az asszonyrak, egythatodát Doenil Jánosnak ítélték meg, és az ítéletet a városkönyvbe írták be. – Stadtbuch von Schmöllnitz 110. (OSZK Kézirattár, Cod. Lat. 385. [Szomolnok városkönyve] fol. 37r. – DF 252482.)
- 1202** Nov. 24. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele Zrínyi Péterhez. Értesse meg Zs.-dal, akitől a (meg nem nevezett) ügy függ, ami miatt ír, hogy nem képes nélküle mindezt megoldani. Köszöni jóakarató barátságát. – Carteggio II. 33/230. sz. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Óváry 107/369. sz. (Uo.)
- 1203** Nov. 25. (in castro nostro Nandoralbensi, in Katherine) Zs. emlékezetül adja, hogy nos consideratis et in nostre mentis archano digne premeritis fidelitatus et fidelium obsequiorum meritis fidelis nostri Ladislai filii condam Iohannis filii Mychaelis de Isyp per ipsum in diversis nostris et regnorum nostrorum agendis et expeditionibus, sicuti prosperis, sic et adversis non parcendo rebus suis et persone locis debitis et temporibus opportunis, cum omni sinceritatis zelo et sollicitudine indefessa iuxta sue possibilitatis qualitatem maiestati nostre exhibitis et impensis, potissime ad humilime supplicationis instantiam fidelis nostri, egregii Stephani de Rozgon, comitis nostri Poseniensis, pro eodem Ladislao filio condam Iohannis, familiare scilicet suo nostre humiliter oblate maiestati Alsowbayor-i Fülöp fiainak: Lukácsnak és Zakariásnak a Sáros megyei Alsowbayor-i birtokrészét, amely – állítólag – tíz jobbágytelket foglal magában, és amely iuxta approbatam regni nostra consuetudinem ad manus nostras regias szállt, mivel Lukács és Zakariás megölték László generationalis és osztályos testvérét: Isyp-i Miklós fiát: Antalt, minden haszonvételével és – általánosságban felsorolt – tartozékával a nevezett János fia: Lászlónak és uterinus testvérenek: Zyk-i Bertalan fiának: Istvánnak meg örökösöknek és utódaiknak adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra, salvo iure alieno. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. – A szöveg élén jobbról és a titkospecsét alatt: Commissio propria domini regis.

Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét nyomával. DL 103186. (Batthyány cs. lt., Bajomi cs.) – Csaknem teljes szöveggel tartalmilag átírta Pálóczi Mátyus országbíró 1431. jún. 19-i oklevélében. DL 103197. (Uo.) – A szepesi káptalanhoz szóló iktatási parancsot lásd **1210**.

1204 Nov. 25. Anno Domini M^o CCCC^o XXVII° ipso die Beate Katherine virginis nostram ad accesserunt presentiam discreti Michael Weynrich, Laurentius Kolb, Stephanus Reichart de Lawka, Philippus de Lawka, Paulus Gerstum, Niclos Fleischer et Paulus Fischer et fassi sunt, quod talem fecissent compositionem et dispositionem inter Petrum dictum Jung parte ab una et pueris suis privignis(!) parte ab altera, ita, quod dictus Petrus Jung pueris prescriptis duobus pro tota portione paterna hereditaria solvere debet florenos Cassovienses VI^C. Et I^C florenos predicti numeri solvere et expagare debet ad festum natiuitatis Christi post proximum affuturum,¹ item I^C florenos eiusdem numeri ad festum Martini proximum post venientis,² pro reliquis IIII^C florenos Cassovienses omnes hereditates, quas idem Petrus possidet, debent esse pignorarum predictorum puerorum suorum privignorum, tamdiu, quousque dictus Petrus vitricus predictorum puerorum eis prefixos IIII^C florenos Cassovienses ad plenam exsoluerit. Tandem omnes hereditates prenomina-torum puerorum debent esse et spectare ad Petrum Jung abs aliquorum impetitione, sed si predictus Petrus aliquam portionem seu terram venderet arabilem vel pratum de dictis hereditatibus, extunc iamdictus Petrus debet pueris dictis ipsorum dare portionem de tali venditione, si non idem Petrus domum interim venderet, in qua nunc moraturus esse et aliam emeret peyorem sin meliorem, extunc domus sic empta per Petrum debet esse pignus prescriptorum puerorum, tamdiu quousque Petrus iamnominatos florenos IIII^C Cassovienses ad plenam expagaverit et exsoluerit. Huius rei in testimonia sunt Nicolaus Glawchener iudex, Henricus Parvus, Augustinus Longus, Nicolaus Longus, Georgius Prismiczer, Nicolaus Schad et Petrus Hampusch iuratis, in quorum presentia esse datur et scriptis.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 25a., 3. bejegyzés.

¹ 1427. dec. 25. ² 1428. nov. 11.

- 1205 Nov. 26. Mezősomlyó. Rozgonyi István temesi ispán alispánjához és a szolgabírákhoz. Mivel ő Dobozi Dán fiát: Lukácsot (hon. vir) a jelenlegi, Galambóc vára elleni hadjáratban való részvétel alól felmentette, ezért megparancsolja nekik, hogy őt a hadba vonulás elmulasztása címén ne háborgassák. – Ortway: Temes 613. (DL 54586. – Kállay cs.) – Szerbia 72., eml. (Ortway nyomán.) – Tört. Tár 1884. 618., reg. (Kállay cs.)
- 1206 Nov. 26. Sopron. Ernst Konrád, Sopron város jegyzője elszámol az 1427. évbeli bevételeivel és kiadásaival a tanács, illetve a külső tanács – felsorolt – tagjai, továbbá más polgárok előtt. – Házi II/1. 169. (Sopron város lt., Városi könyv D 2989. – DF 204422., pag. 79.)
- 1207 Nov. 26. Kirchsclag. Pottendorfi Konrád Sopron város polgármesteréhez, bírójához és tanácsához. Értesíti őket, hogy bizonyos embereitől, akiknek szőlőjük van Kőszegen, a soproni harmincados harmincadosot követel, holott az sem Zs., sem elődei uralkodása alatt nem volt szokásban. Ezért kéri őket, hogy a harmincadosnak a jogtalan adószedést tiltsák meg. – Házi I/2. 347. (Sopron város lt. D 747 – DF 202381.)

- 1208 Nov. 26. Dem erbern, weysen, dem richter der stat zu Prespurch detur¹
 Unser willig dinst zuvor, lieber herr, h(er)r richter! Wir lassen ewr weyshait wissen, von der wein wegen als man von uns chaufft und hinab gen Ung(ar)n gent, da schult ir wissen, daz wir dy werden gen lassen mit czal hinab, und lassen auch mit willen und wissen nicht abgen lassen chainen wein von Osterr(eich), und daz glaubt uns ernstlaich, daz daz nicht gescheht mit urchund des priefs; auch pit wir euch, daz ir glaubt an das petschat als hie aufgedruckt ist, wenn ich es chainem s(o)nst aufdruck, und dy leut nicht albeg brief darumb mugen gehaben noch pechomen. Pit wir euch ir lasst es dabey bleib(e)n, wo ir es angedruckt vurd(e). Datum am mitichen nach Sand Katrein tag, anno Domini etc. XXVII.

Richter und der
 rat zu Teben

Papíron, hátlapján zárópecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3422. (DF 241500.) – Bratislava 148/1027. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

- 1209 Nov. 26. Den ersamen, weisen, dem burgermaister, richter und dem ratt der stat zu Prespurck, unsern gnedigen, liebñ herren¹
 E[rsa]men, weisen und gnedigen, lieben herren, unser willig dinst wisset zuvor! Wir lassen ewr [er]samkeit wissen, daz sich Thoman der Schilter hie, zu Wienn bey uns und auf dem hanntwerch und auch zu Prag, alslang wir in erkannt haben, erberleich und frumbkleich gehalten hat, und wissen auch von im nichcz anders zu sagen, den frumkaid er lieb und gut als von ainem frumen mann. Davon bitten wir ewr ersamkeit mit allem vleyss, ir wellet ew den egeñanten Thoman Schilter durich unsern willen gnedigkleich emphelhen lassen sein. Daz wellen wir umb ewrer gnad und die ewrn, wo sich daz gepurd, gern verdienen. Geben zu Wienn, an mitichen nach Sand Kathreintag, anno Domini etc. vicesimo septimo.

Wir die maler daz ganz
 hantwerch zu Wienn

Papíron, hátlapján három pecsét nyomával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3423. (DF 241501.) – Bratislava 148/1028. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

- 1210 Nov. 27. (in civitate nostra Nandoralbensi, f. V. p. Kath.) Zs. a szepesi káptalanhoz. Mivel ő Isyp-i Mihály fia: János fia: László különböző időkben neki tett szolgálataiért Alsobayor-i Fülöp fiainak: Lukácsnak és Zakariásnak a Sáros megyei Alsóbayor birtokban lévő – állítólag – 10 jobbágytelekből és egy malomhelyből álló birtokrészeit – amelyek, mivel Lukács és Zakariás megölték László generationalis és condivisionalis testvérét: Isyp/Issyp-i Miklós fiát:

Antalt, que propter huiusmodi fratricidium iuxta approbatam regni nostri consuetudinem ad manus nostras regias szálltak –, minden haszonvételével és tartozékával az említett néhai János fiának: Lászlónak és uterinus testvérének: Zek-i/Zyk-i Bertalan fiának: Istvánnak meg örököseiknek és utódaiknak adományozta másik levelével. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki az említett Alsobayor-i birtokrészekre, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be Lászlót és Istvánt azokba, és iktassa is részükre királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze meg László és István ellenében jelenléte elé alkalmas időpontra; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Andreas Kakas de Delne, Marcus frater eiusdem, Georgius de Bertholth, Petrus de Siroga/Siroka, Stephanus de Frich, Laurentius de Benek.

Átírta a szepesi káptalan 1428. jan. 24-i jelentésében, két példányban: 1) Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. I-113. (DF 211630.) és 2) DL 103187. (Batthyány cs. lt., Bajomi cs.) – A két példány eltérő olvasatai / jellel elválasztva szerepelnek. – Az adománylevelet lásd **1203**.

- 1211** Nov. 27. Fraknó. Fraknói Pál gróf kéri Sopron város polgármesterét, bíróját és tanácsát, hogy alárendeltjeinek (*holden*): Haschendorf bírójának és testvérének szorult helyzetükben nyújtsanak segítséget. – Házi I/2. 347. (Sopron város lt. D 748. – DF 202382.)
- 1212** Nov. 27. Sopron. Hanns Brenner és Erhard Schaffer bizonyos bevételekről és kiadásokról a teljes városi tanács előtt elszámolást tesznek. – Házi II/1. 170. (Sopron város lt., Városi könyv D 2989. – DF 204422., pag. 79.)
- 1213** Nov. 27. Sopron. Thomas von Schadendorf városi kamarás különböző adóbevételekről és kiadásokról elszámolást tesz a teljes városi tanács és a külső tanács jelen lévő – felsorolt – tagjai előtt. – Házi II/1. 170. (Sopron város lt., Városi Könyv D 2989. – DF 204422., pag. 80.)
- 1214** Nov. 28. Item anno 1427¹ uxor Doringin promisit coram nobis velle satisfacere Margarethe Rüdelyn² pro XXVI florenis Cassoviensibus et XVI denariis ad festum nativitatis Christi³ vel modicum post sine dilatione, his scriptis feria sexta ante Andree.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 24a., 6. bejegyzés.

¹ Így, arab számmal. ² A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „u” betűket „ü” betűnek írtuk át. ³ Dec. 25.

- 1215** Nov. 28. Sopron. A soproni tanács, a huszonnégy főből álló külső tanács és más polgárok előtt Magyaróvári Bayr János elszámol olyan kiadásokról, amelyek a város nevében a tárnokmesternek és a királynénak adandó ajándékokkal voltak kapcsolatosak. – Házi II/1. 171. (Sopron város lt., Városi könyv D 2989. – DF 204422., pag. 94.)

- 1216 Nov. 28. Feljegyzés Sopron városkönyvében arról, hogy a polgárok és a huszonnégy főből álló külső tanács megegyezést kötnek a város polgármesterével, bírójával és a tanáccsal.¹ – Házi II/1. 170. (Sopron város It., Városi könyv D 2989. – DF 204422., pag. 93.)

¹ Az ügy előzményeire lásd ZsO XIII. 90. sz. és 1542. sz.

- 1217 Nov. 28. Den erbern und weÿsen reychter und purgermayster und dem ganczen ratt zu Presspurgk, meyn(e)n lieben herrn detur littera etc.¹
 Lÿeben herren, rychter und purgermayster und der gancz rat, mein willigen undertenig(e)n dinst czu allen czeiten! Ich pitt ewr weÿshait, das ir als wol welt tun, mir, meiner frawn und unsern kinden lassen widervarn und folgen alles, das so wir, mein weib mit dem rechten erlangt und gewonnen hat, das ir also nicht widervarn mag und versten nicht anders, dann sÿ engelt mein darinn, das man sy darum yert und irn fromm nicht schaffen lat, wiewol das ichs umb ewr erberkait und weÿshait nye verschult hab und noch ungeru verschulden wolt oder well. Dann, lieben herren, das ich nicht dahaim pin, und mich ewr weyshait vileicht darinn bedenkt, so ist es doch on allen aigenlist dann do mir gesagt ward, das man mich mit söllichem ernst süchet. Do gedacht ich mir, ob mich ÿemant wider ewr erberkait versagt hiett, darum gieng ich aus und besarget ewrn czorn in der erst und wolt also gern hörn, warum es doch wer oder wie ichs um ewr weyshait doch das ernstleich suchen verschult hab. Auch hab ich vernomen von meins hern diener graf Lasslo, die ich auch zu ewr erberkait gepetten hab von euch hörn, was doch die schuld sey, daruber habt ir geantwurt, ir czeicht mich nichts. Dann ich werd euch wol komen, wie lang ich aussen umge, ich werd sein wol inn auch mer, do ich ain die startt scholt gen und mich ain wenig gesaumbt hatt, und do ich gie, do begegnet mir des gerichtts pott und sprach, er wer noch mir gesant. Do sprach ich gen yecz dahin, do ich czu in kam. Do hiess mich des tiettreichs aidem genant Lienhart vahn und sprach: er wolt nicht ain waingarten nemen, der tausent gulden gult, das sein sach gen ewr erberkait stund als mein sach und umb das, so pitt ich ewr weishait, das ir alswol tut und mich doch das erkennen last, was das sey, oder wie ich das verschult hab. So waiss ich mich dach zw verantwortten, ob das wer, ob ich gen ewrn erwirden versagt, oder ob ich sein nicht weis, wer und wider ewr erberkait geton hiett. So wolt ichs ewrn erberkait frewntleichen abtragen und pitten mit hilf, fromer leut, ewr verschribnÿ antwurt lat mich herwider wissen. Das wil ich hinfur umb ewr erberkait verdienn. Geben czu Wienn, am freitag nach Kattereine, anno Domini M^o CCCC^o XXVII° etc.

Peter
Czettly

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Pozsony város It., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3424. (DF 241502.) – Bratislava 148/1029. sz.

¹ A címzés a hátlapon.

- 1218** Nov. 29. Szenc. Borbála királyné Sopron város bírójához és polgáraihoz. Felszólítja őket, hogy mivel a neki járó újévi ajándékot sem az 1426., sem pedig a jelenlegi, 1427. évben nem fizették meg, ezt pótolják, és az ajándékot hú emberének: Rozgonyi György pozsonyi kapitánynak fizessék meg. Az oklevelet diósgyőri várnagyának pecsétjével erősítette meg. – Házi I/2. 348. (Sopron város lt. D 749. – DF 202383.)
- 1219** Nov. 29. Kálló. Szabolcs megye négy szolgabírája előtt megjelent Kállói Szaniszló fia: János és Lőkös fia: Miklós fia: János, majd tiltakoztak az ellen, hogy azt a nagysemlényi birtokrészt, amelyen Szent Miklós tiszteletére szentelt egyház áll, Panyolai Frank el akarja zálogosítani Baktai Gergelynek, a megye alispánjának. – Szabolcs II. 400. sz. (DL 54587 – Kállay cs.)
- * Nov. 29. Szabolcs megye oklevele. – Zichy VIII. 332., reg. (DL 80134. – Zichy cs., zsélyi 218-56.) – Baán: Jékey 4., reg. – Az oklevél helyes kelte: dec. 6. Lásd **1240**.
- 1220** Nov. 30. Nyitra. Borbála királyné Sopron város bírójához és polgáraihoz. Már másik levelével felszólította őket,¹ hogy mivel mind a neki, mind a királynak járó újévi ajándékot sem az 1426., sem a jelenlegi, 1427. évben nem fizették meg, azt teljesítsék Rozgonyi György pozsonyi kapitánynak, most pedig kéri őket, hogy a vörös posztót is, amelyet neki és a királynak adni szoktak, szintén adják át Rozgonyinak. Egyúttal tudatja velük, hogy írt a győri püspöknek, hogy oldja fel a bortized miatt kivetett interdictum alól a várost. Az oklevelét Domokos fia: Benedek diósgyőri várnagy pecsétjével erősítette meg. – Házi I/2. 349. (Sopron város lt. D 750. – DF 202384.) – Wenzel: Diósgyőr 55/114. sz., említés.
- ¹ Lásd Borbála királyné nov. 29-i levelét: **1218**.
- 1221** Nov. 30. Zágráb. János zágrábi püspök és királyi főkancellár emlékezetül adja, hogy megjelent előtte Péter deák villicus, Imre fia: Gergely és János fia: András, mindnyájan ugrai polgárok, a polgártársaik és jobbágyaik nevében, és sérelmezve előadták, hogy a múltban János püspök elődeinek, most pedig János püspöknek a jelenlegi ispánjai és officialisai tőlük a korábbi szokástól eltérően hat *conch*-nak nevezett adag gabonát szednek be, és ennek orvoslását kérték. A püspök ezért meghagyja, hogy officialisai és ispánjai a ugraiaktól a jövőben nekik az officialátusuk után járó jövedelemként csak hat – az ő udvarában szokásos – köből gabonát szedhetnek be, amely négy adag *cheternycze* nevű mértéknek felel meg. – Lukinović VI. 243. (Átírta Szegedi Lukács zágrábi püspök 1501. márc. 3-i oklevelében. A. HAZU, Diplomata Latina 3-1. – DF 230253.) – Isprave 366/1737. sz.
- 1222** Nov. 30. Az erdélyi káptalan emlékezetül adja, hogy Árapataki István fia: Antal kérésére maguk közül kiküldték Bálintot, a székesegyházi Szent Kereszt-oltár oltárosát tanúbizonysággal, aki visszatérve elmondta, hogy Márton-napkor (nov. 11.) kiment Árapataka birtokra, azon is Pataki János özvegye: Katalin (nob.) házába, ahol az asszony azt a bevallást tette, hogy a férje javaiból őt illető hitbér és jegyajándék ügyében az említett Antallal megegyezett, ezért azt erről nyugtatja. – Székely Oklt. I. 54. (MNL OL, Kószegei Antal ítélmester iratai XXIII. 59. fol. 444.) – Székely Oklt. V. 10. (Geréb cs., árapataki 2-1-4. – DF 278761.)
- 1223** Nov. 30. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° in die Andree apostoli nostram ad accessit presentiam Nicolaus Macer et proposuit, quod ipse cum Petro Glawchener tale pactum et arbitrium fecisset, quod dictus Petrus Glawchener debet ex integro parietem munire, qui est situs inter domum Nicolai Macri et domum Petri Glawchener, quam emit ab Andrea Kopperling, ut dum et quum

vel Nicolaus Macer vel Petrus Glawchener, unus ex eis incipiet edificare, post hoc Petrus Glawchener super prefixum murum edificare post quod velit, et si Petrus Glawchener prefixam venderet domum, tunc eam alteri sic pretendit vendere, sicut ipse hucusque possedit, ut si paries id nondum fuerit edificatus, tunc eandem domum quicumque inmorabitur, conscendere et edificare debet. Tandem stetit Petrus et respondit, quod tamen quid Nicolaus Macer proposuisse habet, ipse concederet¹ et verum esset.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 25b., 1. bejegyzés.

¹ Előtte kihúzva: *cond.*

- 1224 Dec. 1. Nadler Mihály budai bíró és az esküdtek előtt Márton, a budai Szűz Mária parochiális egyház plébánosa a tanács egyetértésével a plébánia házát és a hozzácsatlakozó kamrát, amely posztó vágására alkalmas, átadja örökjáradék címén Tyrnawer Wolfgang budai polgárnak és feleségének: Dorottyának, akik évente a fenti címen négy aranyforintot vagy az akkor használatos ezzel egyenértékű pénzt kötelesek fizetni a plébániának. – A szöveg alatt jobbról: *Ad relationem Pauli dicti Haz iurati.* – BTOE III. 920. sz. (DL 11944. – NRA 1549-107.) – Végh: Buda helyrajza II. 70/209. sz. (Uo.) – Fejér X/8. 607., említés. – Bp. Rég. XV. (1950) 295/88. sz., említés.
- 1225 Dec. 2. A somogyi konvent emlékezetül adja, hogy megjelent előttük a nyulakszigeti apácák nevében János igali plébános és eltiltotta János veszpremi püspököt meg tótfalui és acsai jobbágyait, továbbá Tamás rátóti prépostot és láppai jobbágyait az apácák Igal és Posni birtokainak használatától és elfoglalásától, szőlők telepítésétől. – SMM 33. (2002) 23/853. sz. (DL 11945. – Acta eccl. ord. et mon., Poson. 63-35.)
- 1226 Dec. 3. Bécs. Bécs város tanácsa Sopron városhoz. Vendel Ulrik bécsi polgár feleségének a soproni vámos által elkobzott posztóját adassák vissza neki. – Házi I/2. 350. (Sopron város lt. D 751. – DF 202385.)
- 1227 Dec. 3. (f. IV. a. Barbare) Pozsony város törvényszéke előtt Andres Bernhartl esküdt, pozsonyi polgár bemutatott egy sértetlen oklevelet, amely a város nagyobb pecsétjével van ellátva, és amely szerint 1365-ben viszály tört ki Peter rychter von Samarayn und dem Paul herren Jacobs sun között von eyns rayns wegen czwischen dem weingarten genant der Frawdman und dem weingarten genant der Jud. A vizsgálatra kiküldött négy esküdt meghallgatása után a tanács úgy ítélte, hogy derselbig rayn zugehört und schol zugehören zu dem vorgeanten weingarten genant der Frawdman, és hogy a másik szőlő, illetve annak tulajdonosa semmiféle jogot nem formálhat rá. Mindezek alapján a bíró és a tanács az oklevélben foglaltakat megerősítette.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 215. (DF 286772.) – Act. Prot. 219.

- 1228 Dec. 3. (f. IV. p. Andree) Pozsony város törvényszéke előtt megjelent dy ersam fraw Kunigund Emreichin, der Danielin Schusterin tachter, der Got genad és pert indított kegen dem Daniel Schuster, irem stewfvater von eynes halben hawss

wegen, gelegen in der stat zu Prespurg, aynthalben des Jorigen Smyds und anderthalben des Peter püxenmaisters haws, amely őt anyja révén illetné, és amelyet ez két polgár jelenlétében végrendeletében rá hagyományozott. Daniel Schuster előadta, hogy Kunigund anyjától, aki az ő felesége volt, még egy leánya született, így a ház egyik fele ezt a leányt, másik fele őt illeti. A törvényszék az ügyet a városi tanács elé tette át, amely a két tanú meghallgatása után úgy ítélte, hogy mivel Daniel és felesége a házat közösen vették és van egy közös gyermekük, a ház fele azt a gyermeket illeti és azzal mint saját örökrészével szabadon rendelkezhet. A másik fél részt Kunigunda és a másodszületett leány: Els közösen kell, hogy örökölje. A ház egészét azonban haláláig Daniel birtokolja, akinek halála után a részeket a gyermekek a fenti módon örökölik. A házon fennálló vyerchezhen phunt weiss gelts schult a ház mindkét részéből közösen fizetendő.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 216. (DF 286772.) – Act. Prot. 220.

- 1229 Dec. 4. (in castro nostro Nandoralbensi, in Barbare) Zs. Lewa-i Cheh Péter (magn.) macsói bán hűségese szolgálataiért, quibus ipse in plerisque et variis nostris et regni nostri agendis, sicuti prosperis, sic et adversis sub diversitate locorum et temporum, in hiis etiam nostris partibus et presenti nostra exercituali expeditione per nos auspice Domino contra perfidos Turcos, crucis Christi persecutores, nostros scilicet et regni nostri emulos instaurata variis casibus se et sua bona pro nostri honoris incremento submittendo non parcendoque rebus suis et persone nobis nostroque sacro dyademati regio se ipsum gratum reddidit valde et acceptum, mindezek viszonzásaképpen a néhai Gerynth(!)-i Pobor (dictus) Imre fia: Osvát összes birtokrészét a Bars megyei Gerynth(!), Paky és Nevygh birtokokon, amelyek Osvát magszakadásával iuxta approbatam et laudabilem consuetudinem pretacti regni nostri Hungarie királyi kézre háramlottak, valamennyi – általánosságban felsorolt – haszonvételükkel és tartozékukkal igaz és ősi határaik között, ahogyan eddig is birtokolták azokat, a mondott Cheh Péternek meg örököseinek és utódainak ex certa nostra scientia prelatorumque et baronum nostrorum sano ad id accedente consilio omni eo iure, quo eodem nostre rite incumbant collationem, adományozza örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra salvo iure alieno. Az oklevélről visszahozatala esetén privilegium kiállítását ígéri. Arenga. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: Commissio propria domini regis.

Papíron, kiemelt első két szóval (*Nos Sigismundus*) és kezdő betűkkel az első sor, a szöveg alatt a titkospecséttel. DL 12997. (NRA 778-15.) – A hátlapon alul: *Donatio super portionibus possessionariis Oswaldi Pobor* (más kézzel:) *pro Petro Cheh de Lewa*.

- 1230 Dec. 4. Nándorfehérvár. Zs. útlevele Marco Dandolo és további, meg nem nevezett velencei követek részére, hogy udvarába utazzanak, illetve onnan hazatérhessenek. A kancelláriai jegyzetben Caspar Schlick neve. – Altmann II. 6995. sz. (HHStA, RRB vol. H, fol. 154r.) – DRTA X. 28., 3. jegyz., eml. (Uo.)

- 1231 Dec. 5. (Nandoralbe, f. VI. a. Nicolai) Zs. Pwthnok-i Lászlóhoz és Bala-i Jánoshoz, Keselewkw castrum várnagyaihoz. Miként fájdalommal értesült róla, uruk, Ilswa-i nádor fia: György (magn.) örökösök nélkül elhunyt, universaque castra, civitates, oppida, ville, possessiones et generaliter quelibet iura possessionaria prefati condam Georgii filii palatini, domini vestri magszakadásával de iure et de consuetudine regni nostri ad manus nostras regias háramlottak. Megparancsolja nekik, hogy levele kézhezvétele után tüstént, mindenféle késlekedés nélkül predictum castrum Keselewkw vocatum, quod a prefato domino vestro hactenus pro honore habuistis, fideli nostro Iohanni dicto Orzagh de Gwth, aulico nostre maiestatis minden tartozékával együtt adják át, ulteriori nostro mandato superinde minime expectato, manus vestras et vestrorum per amplius de eisdem excipiendo. Et aliud sub pena nostre gravissime indignationis facere non ausuri in premissis. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: *Commissio propria domini regis*.

Papíron, a szöveg alatt a titkospecsét darabjaival. DL 89880. (Radvánszky cs., sajkócaizai.) – A hátlapon felül: *castrum Keselewkw*.

- 1232 Dec. 5. Verbovc. János zágrábi püspök, római és magyar királyi főkancellár emlékezetül adja, hogy Kapronca nevű városának bírása, György fia: Fábián és polgára, Grand fia: Péter a civitas nevében megjelenve előtte elmondták, hogy ők a város jóléte érdekében a census és a különböző más fizetnivalók módját rendezték: így a város területén lévő szőlők után a borból fizetendő köblök számát, a városi kaszálók, mészárszékek és malmok használata után fizetendő díjakat, szabályozták a hétfői hetivásáron¹ a kézművesek és kofaasszonyok által fizetendő díjakat, a földművesek adóját, a városi fürdő fenntartását, a szőlőskertek és a borkimérés adóztatását, valamint az új bornak a városba történő beszállítását. A püspök a bíró és a polgár által a város nevében elmondott kérésére a király nevében hozzájárulását adja az új díjszabáshoz és megerősíti azt. Az oklevelet kisebb, titkos pecsétje ráfüggesztésével erősítette meg. – A szöveg élén jobbról és alatta: *Commissio propria domini episcopi*. – Vjestnik 2. (1900) 222–223. (HDA, Grad Koprivnica, Oklevelek 3-9. – DF 268008.)

¹ A szövegben csak annyi van, hogy „hétfőnként”, de más forrásból ismert, hogy ekkor tartották a városban a hetivásárt (Weisz: Vásárok és lerakatok 149.).

- 1233 Dec. 5. (3. die f. IV. p. Andree) Az egri káptalan Zs.-hoz. Tudja meg, hogy György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében az abban megnevezett királyi emberrel, Abon-i Jánossal kiküldték tanúbizonyosságukat, Jakab karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők Andrásnap utáni szerdán (dec. 3.) kimentek Zemplén megyébe, ahol mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták az igazságot: Horvath (dictus) György Benev-i officális, ura, Ezdege-i Pál bán (magn.) egyetértésével és akaratából Mihály-nap táján (szept. 29.) a prépost és a káptalan Lyskaolazy birtokának határain belül fekvő szőlőjét leszüretelték és a leszedett szőlőt az akaratuknak megfelelő helyre elszállították potentia mediante a panaszosok nagy kárára.

Papíron, zárópecsét darabjaival. Szepesi prépostság mlt. 223. (DF 264341.) – A hátlapon felül: *super vinearum vindemiam*.

1234 Dec. 5. (3. die f. IV. p. Andree) Az egri káptalan Zs.-hoz. Tudja meg, hogy György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében az abban megnevezett királyi emberrel, Abon-i Jánossal kiküldték tanúbizonyosságukat, Jakab karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők Andrásnap utáni szerdán (dec. 3.) kimentek Zemplén megyébe, ahol mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták az igazságot: Wyfalu-i János fia: László meg fia: Jakab, Vilmos fiai: János, Detre, Mihály és László, Miklós fia: Miklós ebben az évben a prépost és a káptalan Lyskaolazy birtokának határain belül fekvő eresztvény és használati erdeit kivágták, a réjtjüket lekaszálták potentia mediante a panaszosok nagy kárára.

Papíron, zárópecsét darabjaival. Szepesi prépostság mlt. 224. (DF 264342.)

1235 Dec. 5. (3. die f. IV. p. Andree) Az egri káptalan Zs.-hoz. Tudja meg, hogy György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében az abban megnevezett királyi emberrel, Abon-i Jánossal kiküldték tanúbizonyosságukat, Jakab karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők Andrásnap utáni szerdán (dec. 3.) kimentek Zemplén megyébe, ahol mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták az igazságot: Horvath (dictus) György Benev-i officiális, ura, Ezdege-i Pál bán (magn.) utasítására és parancsára mindenszentek ünnepe (nov. 1.) táján a prépost és a káptalan Lyska birtokán lakó két jobbágyát: Antalt és Bálintot a mondott birtok határain belül lévő erdőben megtámadta, megsebesítette és félholtra verve hagyta ott őket, továbbá jobbágyaik sok disznóját az erdőből kiűzve közülük többet leölve a saját hasznukra fordították potentia mediante a panaszosok nagy kárára.

Papíron, zárópecsét darabjaival. Szepesi prépostság mlt. 225. (DF 264343.)

1236 Dec. 5. Zimonyi vár a Duna mellett, Magyarország határán. Piero Guiccardini Zs. udvarában tartózkodó firenzei követ jelentése Firenzéhez. Legutóbbi jelentését nov. 8-án írta Szalánkeménből, amelyet (Szászi János) veszprémi püspök Rómába tartó familiárisával küldött el. Szalánkeménből nov. 10-én indult el ide, Zimonyba, ahonnan Zs. három mérföldnyire táborozott hadaival, majd átkeltek a Száván, hogy Szávaszentdemeterben legyenek. Itt nov. 12-én kereste fel. Zs. rossz híreket kapott: a törökök elfoglalták a Rácországban, a Duna partján fekvő Galambóc várát, amely Nándorféhevártól húsz latin mérföldre található. Csapataik átkeltek a jeges Dunán és nagy kárt okoztak Magyarországon is. Zs. erősítést rendelt oda; emiatt Piero nem tudott vele beszélni. Nem várva estig, visszatért Zimonyba, mivel éjszaka nem biztonságos ezeken a vidékeken utazni, és Szentdemeteren nem kapott szállást. Nov. 13-án újból odautazott Zs.-hoz, akit lóháton talált a Száva partján; kegyesen fogadta, és a várba küldte, majd itt rövid időre fogadta a veszprémi püspök és néhány báró jelenlétében. Ő előadta neki a Bácsón a velencei követtől és a követség hátráltatásáról, az útlevel visszartartásáról és Domsa (dalmát-horvát vicebán) útjáról szóló értesüléseit, kérve Zs. segítségét (lásd a követ nov. 13-i levelét: 1178). Zs. kérésére az erről kapott levelet is bemutatta. Egyúttal engedélyt is kért a hazatérésre. Zs. biztosította az ügy rendezéséről; a velencei követ számára a biztonságos hozzá érkezéséhez megfelelő kíséretet is kiállítanak, és meghagyta a zágrábi püspöknek is, hogy intézkedjen. Piero követet azonban maradásra kérte, sőt felajánlotta, hogy saját kancelláriai szolgálatába fogadná. Ezután hetente kétszer-háromszor felkereste Zs.-t aki mindannyiszor jóindulatúan fogadta, de több mint egy hónapig semmi érdemleges nem történt,

és a velencei követ sem érkezett meg, amit szóvá is tett Simone Melanesinek és a Nándorfehérvárról tartózkodó Filippo del Benének, kérve egyúttal hazatérésének engedélyezését. Minderről Zs. is tudomást szerzett, és magához hívta; nov. 28-án reggel fogadta Jacopo Riccardinivel együtt egy rövid audiencián két báró és Simone Melanesi, Nofri Lénárt, valamint Filippo del Bene jelenlétében. Zs. hosszasan fejtegette a velenceieket elmarasztaló, elítélő véleményét, és hogy békét óhajt Itáliában, sokat fáradozva annak megteremtéséért a pápa, Firenze, Velence és a milánói herceg részvételével. Erre ő maga az itáliai háborúk okait magyarázva igyekezett válaszolni, említve általában a zsarnokok vágyát, hogy Itáliát elfoglalják. Zs. nevetve ezt válaszolta: „Hát Velencében található ez a zsarnokok!”, majd választ nem várva befejezte az audienciát. Nov. 29-én újabb audiencián, miután Filippo del Bene többször mondta neki, hogy hazatérne, Zs. elé tárta ennek ügyét, de Zs. nem hagyta őt beszélni, ismét csak a velenceieket ostromozta, felemlítve a Magyar Királyság és a Birodalom elleni támadásait, és hogy mennyi várost elfoglaltak. Ám elhatározta, hogy Itáliába vonul békét teremteni, miután az öreg despota (Lazarevics István) unokaöccse, a mostani rác despota (Brankovics György) segítségével megállapodást köt a törökkel. Nov. 30-án Simone Melanesi értesítette, hogy Zs. újból látni akarja, így dec. 1-jén újabb audiencia következett. Zs. egy kis helyre vezette a korábban említett Simone, Lénárt és Filippo társaságában, ahol már mások is fogadta, és két báró, illetve a milánói herceg követének jelenlétében beszéltek. Zs. nevetve közölte: „Itt van lám nekem a firenzei és a milánói (követ) is!”, majd elmondta a korábbi audiencián már elhangzott dolgokat és érveket, hogy a milánói követ is hallja, és kérte Pierót, hogy mindezt írja meg haza Firenzébe, meghagyva Jacopo Riccardininek, hogy jegyezze le. Nov. 14-én megérkezett a milánói herceg csapatainak újabb vereségéről szóló hír, és itt tartózkodik a milánói herceg két újabb követe, Bartolomeo Mosca da Genova, illetve Giacomo da Luna (Lonate). A milánóiak igyekeznek kissebbíteni a győzelem hírét. Ő maga szeretne hazatérni, nem szívesen maradna. Az itteni firenzeieknek sem könnyű a sora, fogságba vetik őket és javaikat elkönfiskálják. Szept. 21-i levelében már tudatta Niccolò Lamberteschi kiszabadulását és bírósági felmentését, amelyet a milánói követek segítségével sikerült elérni: kimondták Lamberteschi ártatlanságát és Guaspere da Colle bűnösségét. Utóbbit lefogták és 20 ezer arany megfizetésére kötelezték. Nov. 20-án vagy akörül azonban Niccolò és Giovanni Lamberteschit is lefogták, Zs.-hoz vitték őket, és összes javaiktól meg lettek fosztva. Piero követ megpróbált alázatosan közbenjárni Zs.-nál az ügyben, ám Zs. kijelentette, hogy Niccolò áruló, és miatta veszett el *Sagnia* szigete, szegényszemre 25 gálya és ötezer ember, és hogy Kevére akar menni, ahol Guaspere da Colle is van egy másik személy társaságában, aki állítólag (szintén) áruló. Giovanni Lamberteschiről azt hiszi, hogy ártatlan, de meg kell várni a bírósági ítéletet. Piero követ nem tudott beszélni Giovannival. Váradon három firenzeit fogtak le. Ezzel kapcsolatban említi Firenzei Konrád váradi (nagy)prépostot is. Állítólag a királyság összes határszakaszát értesítették, hogy latin személy nem hagyhatja el az ország területét királyi (men)levél nélkül. A kalocsai érsek nem mondott erre semmit. Gianozzo di Gianni Cavalcanti mint Niccolò Lamberteschi familiárisa ugyancsak be lett börtönözve, de Piero követ közbenjárására kiszabadult, ám javait elvették, Filippo és Lorenzo Scolarit pedig elmozdították a sókamarák éléről. Már megírta Zs. útját és szerémségi, szentdemeteri tartózkodását, amely térség alkalmas arra, hogy onnan Itáliába lehessen utazni, Szlávéniában Zágrábon át, ráadásul Zs. 15 ezer, mások szerint 25 ezer lovaskatonát gyűjtött össze a határokon, Isztriában és Friaulban. A csapatok parancsnokai a következők: a vránai perjel, az *Istraliche*-i hercegek egyike, a trentói püspök, az esztergomi érsek és mások. Zs. adót is kivetett *Magnia* (Alemannia) minden szabad földjére, ahonnan legalább százezer forint bevételre számíthat. Amikor legutóbb Zs.-dal beszélt, Zs. magabiztosan azt mondta, hogy megy Itáliába, és ha Filippo del Bene jön visszafelé (Firenzéből), már Milánóban vagy útközben találkozhat majd vele. Zs. igazolni akarja Firenze előtt, hogy nem tett le a Velencével való megegyezésről, ezért itt marasztalja őt a hivatalos válaszáig. Az itáliai béke ügyét Zs. a saját kezében akarja tartani és számít Firenze közvetítésére. Filippo del Bene révén bizonyára jól informáltak ennek részleteiről. Ezt a jelentését egyébként már (dec.) 2-án be akarta fejezni, mert fel akarta Zs.-ot keresni, mielőtt Filippo del Bene útrakel, de nem tudott átkelni

a Száván, mivel a jég miatt veszélyes volt, csak ma reggel kelt át. Zs. jóindulatúan fogadta és tudatta, hogy levelet kapott (Frangepán Miklós dalmát-horvát bántól és) zenggi gróftól, amely egy részének másolatát meg is mutatta neki; ennek szövegét nekik Firenzébe és Velencébe is továbbította. Piero követ megkérdezte, hogy Zs. megváltoztatta-e szándékát, hogy ad-e engedélyt a (velencei) követnek, Zs. azt felelte, hogy nem, ellenben kérte, hogy Piero követ írja meg Firenzébe az ő szándékát az itáliai béke ügyében, ezt hosszasan fejtegette. Zs. azt akarja, hogy Genova maradjon szabad; Marco Dandolo velencei követ számára újból kiállított az előzővel megegyező útlevelet, azt leszámítva, hogy Dandolo helyett a velenceiek más személyt is megbízhatnak. Filippo del Bene újtán a velencei dózsénak egy függőpecsétes hártyaoklevelet küldött. Követni fogja Zs.-ot, aki két napon belül Kevére megy, amely huszonöt latin mérföldre van innen, szemben Galambóccal. Nagyon kevés pénze maradt, eladósodott száz forinttal, ezért pénzt és fizetést küldjenek. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 79–100., teljes szövegű másolat. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive LXIV. fol. 135t.)

- 1237 Dec. 5. Zimonyi vár a Duna mellett, Magyarország határán. Piero Guiccardini Zs. udvarában tartózkodó firenzei követ latin nyelvű levele Francesco Foscari velencei dózséhez. Nov. 8-án írt neki röviden, amelyet egy Firenzébe küldött familiárisára bízott. Nov. 13-án audiencián volt Zs.-nál, és a velencei követ: Marco Dandolo számára szóló, a zenggi gróf (Frangepán Miklós dalmát-horvát bán) által visszatartott útlevel ügyében is egyeztetett, megmutatva Zs.-nak a velencei követ neki írt levelét. Zs. nem tudott az útlevel visszatartásáról, de azt mondta: megparancsolta a grófnak, hogy a velencei követ mindenképpen jöjjön hozzá, és ha teljes felhatalmazással rendelkezik, hogy megállapodjon Zs.-dal, akkor a gróf kísérje hozzá; ha csak tárgyalni jött, akkor a gróf maradjon és más kíséretet állítson ki számára, de mindenképp adja át neki az útlevelet. Piero Zs. grófhhoz küldött futárára bízta a velencei követhöz szóló saját rövid, valamint a grófhhoz írt levelét is. A történetek miatt, és mivel tudta, hogy a velencei követ nélkül semmit sem tud tenni, felvetette Zs.-nak saját hazatérését is. Zs.-nak ez nem tetszett, mondván, hogy ez a saját méltóságának és Piero követnek is a sérelmére válna; ő nem ellenzi, hogy velencei követ érkezzen hozzá, és hogy tárgyaljanak a közte és Velence közötti békemegállapodásról; Firenze számára is nyilvánvaló, hogy ő békét akar egész Itáliának. Nem bánja, hogy halasztania kell azt, amit Velencével kell tárgyalnia Dalmáciáról, az itáliai béke ügye fontosabb. Amikor béke lesz, a firenzeiek akkor majd közvetítők lehetnek közte és Velence között. Mindezt Zs. kérésére Firenzébe is megírta. Kérésére Zs. újból engedélyezte a Marco Dandolo vagy más velencei követ számára az útlevel kiállítását. Mivel a jelen levél vivője, a firenzei polgár Filippo del Bene haza akar térni, és mindent tud, ezért küldi vele és nem mással a levelét. Miután idáig jutott a levélírásban, értesült Zs.-tól Marco Dandolo hazatéréséről, aki átadott neki egy a követ által írt és tegnap, (dec.) 2-án a zenggi gróf által továbbított levelet erről, amelyet másolatban mellékel. Zs. úgy nyilatkozott, hogy mielőtt Piero követ erről választ kap Firenzéből, ő már kétségkívül személyesen úton lesz Lombardia felé, és ezt többször is megerősítette. Megbízható emberektől azt is hallotta, hogy emiatt számos hadinép készülődik. Igyekszik napról-napra minden fejleményt megtudni, amelyet lehetőség szerint saját küldönc útján igyekszik majd tudatni. – Piero követ a szöveg magánál tartott másolatához olasz nyelvű utóiratot fűzött, amely szerint a levelet egy Firenzébe írt másik, ugyanilyen tárgyú jelentéssel és a fentebb említett levélmásolatokkal együtt Filippo del Benére bízta, aki dec. 8-án indult el. – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 100–106., teljes szövegű másolat. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive LXIV. fol. 137.)

- 1238 Dec. 6. (in castro nostro Nandoralbensi, in Nicolai) Zs. Peren-i Miklós (magn.) királyi lovászmesterhez és trencsényi ispánhoz. Megjelent előtte Hochk-i László fia: Gergely – a maga meg carnalis-a: János, valamint patruelis és divisio-

nalis frater-ei, András fiai: István, Gergely és János nevében – és elpanaszolta neki, quomodo tu pridem condam Ladislao filio Sebastiani de eadem Hochk, fratre utputa dicti Gregorii ac aliorum predictorum exponentium patruale et condivisionale Zewrinii in nostris regalibus servitiis ab hac luce emigrante universas et singulas possessiones et portiones possessionarias eiusdem Ladislai in possessionibus Hochk predicta, Rakoluph et Kyshahalna in predicto comitatu Trincheniensi existentibus habitas, asserendo easdem per defectum seminis eiusdem Ladislai in ius et proprietatem nostre maiestatis devolutas fore, occupasses et occupatas detinens etiam de presenti. A mondott birtokrészek azonban iuxta prescripti regni nostri Hungarie consuetudinem Gergelyt és társait illetik iure successorio, és mivel egyetlen országlakost (regnicolas) sem kíván jogaiban korlátozni, ezért megparancsolja neki, hogy levele kézhezvétele után késlekedés nélkül Hochk-i Gergelynek, Jánosnak, Istvánnak és másik Gergelynek ad certum et brevem terminum sedis tue iudiciarie simulcum universis iuribus et litteralibus instrumentis, que in facto dictarum possessionum et portionum possessionariarum annotati condam Ladislai habent confecta, tu in presentiam accersiris et convocaris visisque perlectis et examinatis eisdem iuribus et litteralibus instrumentis, ha azok tartalma meg a szomszédok és határosok elmondása alapján néhai László birtokai és birtokrészei rite et legitime a panaszosokat illetik és de regni nostri consuetudine in eosdem iure successorio szálltak, akkor azokat minden haszonvételükkel és tartozékukkal adja vissza a panaszosoknak, máshogy tenni ne merészeljen. – A szöveg élén jobbról: Commissio propria domini regis.

Papíron, a szöveg alatt a titkospecsét darabjaival. DL 108490. (Rakovszky cs. lt. 30., M-8.) – Korábbi jelzete: Dubniczky-Marczibányi cs., kocsói lt. 30. (DF 282969.) – A hátlapján alul: *Gregorii de Hochk*.

- 1239 Dec. 6. (Nandoralbe, in Nicolai) Zs. a garamszentbenedeki konventhez. Miután a Bars, illetve az ország más megyéiben fekvő Geregh/Gewregh és Pathy birtokok felét meg Newigh birtok bizonyos részeit, amelyek Gewregh-i Pobor (dictus) Imre fia: Osvát magszakadásával iuxta approbatam dicti regni nostri Hungarie consuetudinem ad manus nostras regias rite, ut dicitur, devolutas, másik levelével Leva-i Cheh Péter (magn.) macsói bánnak meg örököseinek adományozta örökre, ezért őt be akarja azok uralmába vezetetni. Megparancsolja tehát a konventnek, hogy küldje ki tanúbizonyosságát, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őt azokba és iktassa részére királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlét elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Demetrius de Peel, Gregorius de eadem, Philipus Besse, Dominicus de Baragcha.

Átírta a garamszentbenedeki konvent 1428. jan. 12-i privilégiumában, amely szerint a parancslevél *sigillo suo imperiali* volt megerősítve. DL 11952. (NRA 795-43.)

1240 Dec. 6. Kálló. Baktai Gergely szabolcsi alispán és a négy szolgabíró Zs.-hoz. Júl. 27-i parancsa (834) értelmében kiküldték maguk közül Buji Lőrinc szolgabírót, aki kiszállva a megyébe vizsgálatot tartott, amely mindenben igazolta a panaszt. – Szabolcs II. 401. sz. (DL 80134. – Zichy cs., zsélyi 218-56.) – Zichy VIII. 332., reg. és Baán: Jékey 4., reg., nov. 29-i kelettel. (Uo.)

1241 Dec. 7. (4. die f. V. p. Andree) Péter jászói prépost és a konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében az abban megnevezett királyi emberrel, Abon-i Jánossal kiküldték tanúbizonyságukat, András karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők András-nap utáni csütörtökön (dec. 4.) kimentek Zemplén megyébe, ahol mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták az igazságot: Horwath (dictus) György Benye-i officiális, ura, Ezdege-i Pál bán (magn.) egyetértésével, parancsára, engedélyével és akaratával mindenszentek ünnepe (nov. 1.) táján a prépost és a káptalan Lyzka birtokán lakó két jobbágyát: Antalt és Bálintot a mondott birtok határain belül lévő erdőben megtámadta, megsebesítette és félholtra verve hagyta ott őket, továbbá jobbágyaik sok disznóját az erdőből kiűzve közülük többet leölve a saját hasznukra fordították potentia mediante a panaszosok nagy kárára.

Papíron, zárópecsét töredékével. Szepesi prépostság mlt. 226. (DF 264344.)

1242 Dec. 7. (4. die f. V. p. Andree) Péter jászói prépost és a konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy György szepesi prépost és a káptalan részére szóló éves megbízása értelmében az abban megnevezett királyi emberrel, Abon-i Jánossal kiküldték tanúbizonyságukat, András karbeli klerikust, akik visszatérve elmondták, hogy ők András-nap utáni csütörtökön (dec. 4.) kimentek Zemplén megyébe, ahol mindenkitől, akitől kell és illik, nyíltan és titkon vizsgálódva megtudták az igazságot: Horwath (dictus) György Benye-i officiális, ura, Ezdege-i Pál bán (magn.) egyetértésével, parancsára, engedélyével és akaratával Mihály-nap táján (szept. 29.) a prépost és a káptalan Lyzkaolazy birtokának határain belül fekvő szőlőjét leszüretelték és a leszedett szőlőt az akaratuknak megfelelő helyre elszállították potentia mediante a panaszosok nagy kárára.

Papíron, zárópecsét nyomával. Szepesi prépostság mlt. 227. (DF 264345.)

1243 Dec. 7. Wir Albrecht, von Gotes genaden herczog zu Osterreich, ze Steyr, ze Kernden und ze Krain, markgraf ze Marhern und graff zu Tirol etc. embietten unsern getrewn, allen unsern amblautten und undertanen, den der brief gezaigt wirdet, unser gnad und alles güit.¹ Als man der erbern Annen der Satelpogerin yecz hundert mütt getraides da oben ze Bayern bestellen und her- ab durch unser lant gein Ungern furren wirdet, emphelhen wir ew ernstlich und wellen, das ir ir dieselben hundert mütt, dabey man ew den brief zaigt, an irung und hindernuss herab durich unser lant und gepiette furen lasset, wan wir ir dez diczmals von gnaden haben gwnnnet, doch uns an unsern gewöndlichen müetten und rautten unvergriffenleich. Daran beget ir unseren willen.

Geben zw Wienn, an dem süntag nach Sand Niclasen tag, anno etc. vicesimo-septimo. – A szöveg alatt jobbról: Dominus dux per se.

Papíron, amelynek a hátlapi rájegyzést is tartalmazó egynegyedét levágták, pecsételést nyoma nélkül. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 848. (DF 239475.) – A hátlapon: *Der ed[... ..] Anna [... .. Satel]pogerin [... ..] in zw [... ..]*. – Bratislava 148/1030. sz.

¹ Az „u”, illetve „e” felett álló „ü”, illetve „ë” betűként írtuk át.

- 1244** Dec. 7. Róma. V. Márton pápa az erdélyi püspökhöz. Losonci Dezső fia: János kérésére jóváhagyja a Régen mezőváros melletti Felfalun az obszerváns ferencesek részére történt kolostor alapítását. Az alapító a rendnek adott egy házat a Szent Mihály tiszteletére szentelt egyházzal vagy kápolnával, harangtoronnyal, dormitorium-mal és temetővel, illetve más egyéb szükséges kellékekkel. – Wadding: *Annales minorum* X. 440. (Reg. Vat. Martini V. lib. De diversis 1. anni 11. fol. 111.) – *Acta Martini* 1072. (Reg. Lat. vol. 279, fol. 111v–112r.) – Lukacsics I. 971. sz. (Uo. és Reg. suppl. vol. 219, fol. 148v.) – Z–W. IV. 322. (Uo.) – Suppl. ad Bullarium Franciscanum I. 332–333, nr. 668. (Uo.)
- 1245** Dec. 8. Az erdélyi káptalan előtt Árapataki István fia: Antal egyfelől, másfelől Hidvégi Egyed fia: Antal, Mikó fia: Antal és György fia: Bálint megosztottnak Árapataka birtokon. – Barabás: Székely oklt. 55. (Tartalmilag átírta Kendi Antal erdélyi alvajda 1478. júl. 13-i oklevelében. DL 108272. – Erdélyi országos kormányhatósági levéltárakból, Gubernium Transylvanicum, Iudiciale, Kovácsi László guberniumi ügyvéd, nr. 548.)
- 1246** Dec. 8. (in concept. Marie) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy Zs. okt. 13-i parancsa (1069) értelmében Daroch-i Mihály királyi emberrel kiküldték tanúbizonyságukat, Antal presbitert, egyházuk perjelét, akik visszatérve elmondták, hogy ők Márton-nap előtti vasárnapon (nov. 9.) és az azt követő napokon kimentek a Bereg megyei Kerechen, Ezteryen, Adon, Hethyen és Galgo(d) nevű birtokokon¹ lévő részekre, ahol a királyi ember a szomszédok és határosok összehívása után ellentmondás nélkül bevezette azokba Gwth-i Gáspár fiait: Jánost, Imrét, Mihályt és Pált, majd iktatta azokat részükre valamennyi haszonvételükkel és tartozékkal az őket illető jogon. A privilégiumukat alphabetoque intercisas pecsétjük ráfüggesztésével erősítették meg.

Két példányban, mindkettő hártyan, díszes kiemelt O betűvel, az egyik alul ABC chiographummal, függőpecsét selyemzsinórjával. DL 11935. (NRA 329-18.) – A hátlapon későbbi kézzel: *Statutoria super Zalak, Kerechen, Eztheryen, Adon, Hethen et Galyak* (majd másik, kora újkori kézzel folytatva) *pro parte Ioannis, Emerici, Michaelis et Pauli de Gwth.* – A másik példány felül ABC chiographummal, pecsét befüggesztésének helyével. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. G-22. (DF 211494.)

¹ A birtokok közül a Heves megyei Szalók neve nem szerepel, minden bizonnyal azért, mert abban a megyében nem a leleszi konvent volt az illetékes hiteleshely.

- 1247** Dec. 8. Gömör. Szentpéteri Tamás deák gömői alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy Csoltói István özvegye (proc. Tornalji Benkes Mihály) megjelent előttük dec. 8-án, de perbeli ellenfele, Csoltói László fia: György nem, ezért a szokásos bírságban, hacsak észszerű okkal ki nem menti magát, elmarasztalják. – Fejér X/6. 915. (Szepesi káptalan orsz. lt. 11-1-32. – DF 263339.)

1248 Dec. 9. Providis et circumspicis viris, iudici et iuratis civibus civitatis Posoniensis, amicis nostris¹

Amici nobis carissimi! Noveritis, quod quamplures serenissimi domini nostri regis civitatum cives et incole hiis proxime preteritis temporibus suam maiestatem, dum sua regia celsitudo regnorum suorum confiniorum protectioni contra sevissimos Turcos non modico labore insistebat, querulando occupantes, contra eorum iniuriatores et molestatores a sua maiestate sibi iustitiam fieri postulabant, quibus tunc temporibus propter eosdem et etiam propter alias rationabiles causas nequiebat iustitie plenitudinem ministrare. Et quia sua regia maiestas predictis civibus et incolis ac eorum cuilibet per vestros et etiam per aliarum sue maiestatis civitatum iuratos cives ad hoc aptos et ydoneos, quos vos de vestri et eedem civitates de ipsarum mediis duxeritis eligendos, vult et commisit iudicii et iustitie complementum impertiri, igitur vobis auctoritate regia et commissione nobis in hac parte oretenus specialiter commissa committimus, quatenus de medio vestrum duos principaliores iuratos cives eligentes eosdem in civitatem Budensem absque renitentia qualibet et dissimulatione aliquali transmit(t)atis, ut iidem unacum aliarum, videlicet Budensis, Tirnaviensis, Soproniensis, Cassoviensis et Albergalis regalium civitatum iuratis civibus, quibus super eo similes nostras trans-misimus litteras, octavo die festi epiphaniarum Domini proxime affuturo² in eadem civitate Budensi constituti eodem et aliis ad hoc aptis diebus sepenominatorum antedictarum et signanter providorum Stephani Rokunspurger sociorumque ipsius et Conradi in Werd de Insula Da(nubii)³ ac Urbani civium civitatis Leuchoviensis necnon Falbrecht comitis urburarum regalium in vestri presentia querulantium causas, propositiones, responsiones, allegationes, probationes, documenta eorumque litteras ac iura coram vobis producendas, audientes, assummentes et conspicientes diligenterque ruminantes et examinantes solumque Deum et eius iustitiam habentes pre oculis, in eisdem et in omnibus et singulis coram vobis proponendis et exponendis causis ita et taliter, de novo et ex novo iudicium et iustitiam faciatis, ut dictorum civium querimonias premissas ad eiusdem regie maiestatis aures peramplius reduci non contingat, litteras vestras et dictorum iuratorum civium vobiscum deputatorum sigillis super huiusmodi vestri iudicii et iustitie inpensione sigillatas partibus concedentes. Datum in civitate Leuchoviensi, feria tertia proxima post festum conceptionis Beate Marie virginis gloriose, anno Domini M^{mo} CCCC^{mo} XXVII^{to}.
 Petrus Henrici de Brezewych
 thavarnicorum regalium magister

Papíron, zárópecsét töredékével. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 849. (DF 239476.) – Fejér X/8. 612. (Gyurikovits másolata után.) – BTOE III. 921. sz., teljes szöveggel. – Bratislava 148/1031. sz.

¹ A címzés a hátlapon. ² 1428. jan. 13. ³ Az eredetiben csak „Da” és rövidítés szerepel.

1249 Dec. 9. (f. III. p. concept. Virg.) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Polyanka-i Péter fia: István és a következő bevallást tette: mivel Wzfalwa-i néhai Wz Pál fia: Miklós deák a maga meg Márton de eadem Wzfalwa váradi kanonok nevében 150 kassai forintot – amennyiért másik oklevelük szerint néhai Kolin fia: Lőrinc Salgo birtokon lévő teljes részét elzálogosította Istvánnak – kifizettek neki, ezért a mondott teljes birtokrészt visszaadja nekik és nyugtatja erről őket, valamint a záloglevelet érvényteleníti a káptalan előtt.

Papíron, hátlapján pecsét nyomával. Jászói konvent orsz. lt., App. 9-6. (DF 251655.) – A hátlapon keresztben későbbi kézzel: *Super redemptione ipsius portionis in Salgo habite.*

1250 Dec. 9. A raguzai rector és a tanács válaszlevele Zs.-hoz. Köszönettel megkapták a Nándorfehérvárott nov. 9-én kelt levelét (1149) a saját hadi sikereiről, Nándorfehérvár várának és városának a birtokba vételéről, és hogy kereskedőket és mesterembereket kíván a város felvirágoztatására oda telepíteni. Kérésére, hogy erre saját polgáraikat biztassák, közlik, hogy bár eddig számos raguzai polgár élt részint Novo Brdo oppidum, részint a prizreni (Priesrinač) völgy területén, de a törökök többször is kiűzték őket, így az életveszély és vagyonuk elvesztése miatt elmenekültek és Zs.-ban és a hadiszerecske kedvező fordulatában bízva igyekeznek ellenállni. Ha őket felkarolja, segítségével bizvást szívesen költöznek bárhová. Raguzából azonban nem tudnak polgárait Nándorfehérvárra költözni, mivel mind a boszniai, mind a szlavóniai és az albániai útvonalak el vannak vágva. Közlik továbbá, hogy a pápa és az aragón király között nem történt azon kívül semmi, mint amit előzőleg írtak. A milánói–velencei háborúban Nicolò Albergati bíboros tárgyalt a békéről, de a feleknek végül nem sikerült megállapodniuk. Mivel biztosan mentek velencei követek Zs.-hoz, kéri azt is, hogy a velük folytatott tárgyalásokon Raguzáról se feledkezzenek meg. – A szöveg alatt azonos kézzel: a levelet a szükséges változtatásokkal Rozgonyi István temesi ispánnak is elküldték. – Gelcich 328. és 330. (Lettere di Levante vol. 10, fol. 35v–36v. – DF 290408.) – Szerbia 74., reg. (Uo.) – Radonić: Dubrovačka akta I/1. 279. (Gelcich után) – Dinić: Građa II. 20. (Gelcich után).

* Dec. 9. Az ágostonos rendfőnök meghívója a rendi káptalanra. – Lásd 1342.

1251 Dec. 10. (f. IV. p. Conc. Marie) Pozsony város törvényszékétől Niclas Altmansdarffer személyére és vagyonára védelmet kér vor den erbern leuten Andre dem Bernhartlein, Barbare, seiner hausfrau und Ludweig, Anna, seiner hausfrau. A városi jog és szokás szerint a városi hírnök útján értesítik azokat, akiknek követelése van, hogy azt a legközelebbi törvénynapon terjesszék elő.

Eredeti bejegyzés. Pozsony város lt., Prot. act. 213. (DF 286772.) – Act. Prot. 217.

1252 Dec. 11. (f. V. a. Lucie) A csázmái káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Pukur-i Miklós fia: László – a fia, János terhét magára véve – és elmondta, hogy mivel Zlobochyna-i Latk fia: Miklós fia: László az egykor atyja: Latk fia: László által nekik elzálogosított castellum suum Mogor vocatum cum suis villis, videlicet Soplonzapataka, Doyancz, Dolecz, Zlobochyna, Konczo, Torczecz, Ewrdughege, Chazaryuch vocatis ad idem castellum spectantibus a zálogösszeget teljes egészében megfizette, ezért visszaadja azokat

Lászlónak azzal a kikötéssel, hogy Ladislaus de Pwkur vel sui heredes ius maternum, quod scilicet matrem ipsius Ladislai filii Nicolai de Pwkur in predictis possessionibus ipsius Ladislai filii Nicolai filii Latk concernere dinosceretur, prosequi valuerit, ex eisdem possessionibus valeret prosequi secundum legem huius regni.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 103516. (Batthyány cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek.)

- 1253 Dec. 11. A fehérvári káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Horhi Welveng fia: János – leányai: Katalin és Orsolya nevében is – egyfelől, másfelől Somi Tamás felesége: Dorottya – néhai Gyulai Mihály fia: Istvánnak a mondott Welveng leányától: Katalintól született leánya; fiai: János, Antal és László meg leánya: Katalin nevében – és elmondták, hogy ők fogott bírák közbenjárásával békés megegyezést kötöttek a néhai Mihálynak Vál, Horhi, Tárnok és Veréb birtokokon volt részei ügyében, ezek szerint Mihály valamennyi birtokrészét két egyenlő részre osztották egymás között; az oklevélben településenként részletesen, a jobbágyok neveivel együtt leírták, hogy kinek hol és hány darab jobbágytelek jutott, valamint szabályozták a halastó ügyét, az erdők és a szőlők használatát, illetve a jobbágyok telepítésének módját. Méltóságsor: Benedek prépost és prelátnak, Imre éneklő-, Dénes őrkanonok, Somlyói János és Szerémi Miklós dékánok. – Somogyi oklt. 262. (Átírta Mátyás király 1476. máj. 4-i oklevelében. PFL, Somogy cs. 5. – DF 257427.)

- 1254 Dec. 13. Pozsony. Zsófia özvegy cseh királyné levele fivéréhez, Ernő bajor herceghez. Érkezzen meg hozzá mielőtt Zs. el nem utazik Rómába. – DRTA X. 52., 4. jegyz., 1426. dec. 13-i kelettel. (München, BHStA, Geheimes Hausarchiv, Akt. 543., tom. I. fol. 80.) – Kopiczková: Mnichovský fascikl 134/39., reg.

- 1255 Dec. 14. (dom. p. Lucie) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Pomak-i Miklós fia: Fytus (dictus) János – örökösei, atyafiai és rokonai terhével – és elmondta, hogy ő a Moson megyei Kyray birtokon lévő teljes birtokrészét, amely néhai Kyray-i Rygo (dictus) Andrásról szállt rá, a *Bohay* nevű halastóval, valamint összes – általánosságban felsorolt – haszonvételével és tartozékával Frathno-i Pál fia: Grof (dictus) Pálnak (egr.) pro triginta tribus magnis libris denariorum, amelyet – mint mondta – teljes egészében átvett tőle, eladta és eladja előttük is örök és visszavonhatatlan birtoklásra, magának és örököseinek semmilyen jogot abban meg nem tartva, egyúttal szavatosságot vállalva rá. Az oklevelüket autentikus pecsétjük ráfüggésztésével erősítették meg.

Hártyán, kiemelt díszített kezdő N betűvel, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 11946. (NRA 1593-7.) – A hátlapon közepen: *Gylarn*.

- 1256 Dec. 14. (dom. p. Lucie) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Pomak-i Mihály fia: Unger (dictus) Pál – örökösei, atyafiai és rokonai terhével – és elmondta, hogy néhai Kyray-i János fia: Simon adhuc in humanis agens sana mente et viva voce a Moson megyei Kyray birtokok lévő teljes részét meg az annak határain belül fekvő *Aczota* más néven

Felse nevű halastavat, összes – általánosságban felsorolt – haszonvételeivel és tartozékával Frathno-i Pál fia: Grof (dictus) Pálnak (egr.) adta, eladta és előrkítette, jóllehet azoknak Unger (dictus) Pálra kellett volna iure successorio szállniuk, mégis Simon rendelkezéséhez hozzájárulását adta és adja előttük, egyúttal a saját részeit a mondott Kyray birtokban és *Aczota* más néven *Felse* nevű halastóban, továbbá haszonvételeiket és tartozékaikat szintén Pál grófnak pro triginta duabus magnis libris denariorum, amelyet – mint mondta – már megkapott tőle, eladja örök és visszavonhatatlan birtoklásra, magának és örököseinek semmilyen jogot abban meg nem tartva, egyúttal szavatosságot vállalva rá. Az oklevelüket autentikus pecsétjük ráfüggésztésével erősítették meg.

Hártyán, kiemelt díszített kezdő N betűvel, selyemzsinóron függőpecséttel. DL 11947. (NRA 1593-8.) – A hátlapon közepén: *Gylarn*, alatta későbbi kézzel: 1427.

- 1257 Dec. 14. Item Georgius Kunstil iunior arestavit omnia bona mobilia et immobilia Iohannis Neysser pro XXVIII marcis numeri Polonicalis et pro XIII marcis grossorum latorum pro quibus obligatur prefixus Georgius Cracovii idcirco, ut ipse super prefixa bona sit primus, anno Domini M^o CCCC^o XXVII° dominica post Lucie virginis, in presentia Nicolai Schad.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 26a., 1. bejegyzés.

- 1258 Dec. 15. (in Velpreth, f. II. p. Lucie) Byked-i Pál hevesi alispán és a négy szolgabíró emlékezetül adja, hogy mivel Losonch-i néhai bán fia: Zsigmond és uterinus testvére, néhai Dénes fia: István¹ Luca-nap utáni hétfőn (dec. 15.) Abaad-i Sebestyén fia: Lőrinc ellenében első idézésre kötelesek voltak előttük megjelenni és Abaad-i jobbágyaikat – úm. Lucam Apyok, Georgium sartorem, Paulum Folnag, Thomam Zaloky, Bricium, Matheum, Gywre Zyl dictum, Iacobum fabrum, Gallum Olah, Lucam Santha, Thomam Cardos, Nicolaum Rakonchas, Iohannem Golde iuratum, Iohannem Solim, Petrum literatum, Andream Fodor, Iohannem filium Petri iudicem, Iohannem Barath, Stephanum Thwlgh, Clementem carnificem, Iohannem Vallentini, Barnabam de Zalok, Dominicum Zaloky villicum, Vallentinum sutorem iobagiones Sigismundi, item Nicolaum Chavargo, Anthonium Gwbach villicum, Clementem carpentarium, Stephanum Parvum, Benedictum Bako, Emericum sartorem, Blasium Parvum, Iohannem filium Blasii, Damianum Dersy dictum iuratum iobagiones filiorum Dyonisii – előállítani. Az időpont elérkezvén Abaad-i Sebestyén fia: Lőrinc a szokásos ideig hiába várt rájuk, ők nem jöttek és nem is küldtek maguk helyett senkit, jobbágyaikat sem állították elő, ezért a szokásos bírságban, hacsak racionabiliter ki nem mentik magukat, elmarasztalják. – A hátlapon alul közepén: pro A(ctore) citatio [...]; alatta: non [...].

Szakadozott papíron, zárópecsét nyomával. KEML 3101, Palásthy cs. 1-2-93. (DF 281886.) – A hátoldal bal szélén későbbi bírósági feljegyzés: *iobagio Sigismundi XXIII, iobagio filiorum Dyonisi ex XLII iurare cum dominis*. – Regesztáját lásd Tóth: Palásthy 146/212. sz. (Uo.)

¹ Az eredetiben *Sigismundus filius condam bani de Losonch necnon Stephanus cum fratre suo uterino, filii condam Dyonisi de eadem* szerepel. – A családi viszonyokra lásd Engel: Genealógia, Tomaj nem 2. tábla: Losonci.

- 1259 Dec. 15. Den erbörn, weisen, dem burgermeister, richter und rate der stat Bresburg, (un)zren sunderen freünden und günnern dentur¹
 Erben und weisen, unser freuntlich dinst bevor! Als wir dann aneinander gebunden sein frumen zü werben und schaden zu wenden, daraus wir ewer erberchait geben geben(!) zü erkennen, das uns lautter wissentlich worden ist, das man téglich² ab dem dewtschen gar aynchleich weyn tag und nacht in das land füret, über des von Wolffurt grünt, durch Newsidl, Altenburg und auch alswo, und desselben von Wolffurt grunt, gancz also ab dem deütschen gespeiset werdent und auch alswo, vervër in das lannd auch gefüret werdent. Damit sunderlich ew und uns land und leüten nicht gütlich geschicht. Verste wir nicht anders, dann ir werdet darczu gedenkchen ze tün, als ir ew desselber gebunden seyt, desgeleichen wir auch mit vleyse tün wellen, damit solich übel ünsers verderbens gewendet werde, und was ew deücht ew zü sunderm gevallen darczu ze tun, lasset üns bey gegenbürtigem boten verschriben wissen. Geben zü Ödenburg, an nachstem montag nach Lucie, anno Domini etc. vige-simo septimo.

Burgermeister, richtër und
 rate der stat zu Ödenburg

Papíron, zárópecsét darabjaival. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 850. (DF 239477.) – A hátlapon keresztben: *contra vina forensia*. – Bratislava 149/1032. sz.

¹ A címzés a hátlapon. A szövegben előforduló kis „a” betűvel álló „u” betűket „ü” betűnek írtuk át. ² A szövegben előforduló kis „a” betűvel álló „e” betűket „ä” betűnek írtuk át.

- 1260 Dec. 15. Róma. (Szászi) János¹ veszprémi püspök – a Medici testvérek útján – a commune servitium-a és minutum servitium-a utolsó részlete fejében 215, illetve 73 kamarai forintot, 42 solidust és 3 denárt fizetett. – Mon. Rom. Vespr. IV. 431. (Camera Apostolica, Obligationes communes vol. 4, fol. 252v.) – Cameralia I. 633. sz. (Uo.)

¹ A Mon. Rom. Vespr. kiadásában tévesen Uski Jánosként szerepel.

- 1261 Dec. 15. Róma. (Szászi) János veszprémi püspök – Budai Fehér Miklós útján – kiegészítést, 249 kamarai forintot, 30 solidus-t és 9 denárt fizetett. – Cameralia I. 633a. sz. (Camera Apostolica, Obligationes et solutiones vol. 63, fol. 99v.)

- 1262 Dec. 16. A szepesi káptalan Zs.-hoz. Nov. 6-i parancsa (1116) értelmében tanúbizonyosságuk, Bertalan deák karbeli klerikus jelenlétében Trócsányi Mihály királyi ember Luca-napon (dec. 13.) elvégezte Sáros megyében a vizsgálatot és megtudta, hogy Cudar János familiárisai (és makovicai

várnagyai): Baksai Vid János, Kerepeci Miklós, Hedri Miklós és Jonhos András uruk parancsára és engedélyével valóban elkövették a panaszban leírtakat, ezért megidézte őket Újfalu birtokon a királyi jelenlét elé, meghagyva nekik birtoktalan familiárisaik előállítását is, közöttük függő per nem lévén akadály. – Iványi: Bártfa 32/183. sz. (Bártfa város lt. 183. – DF 212863.)

- 1263 Dec. 16. Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° feria tertia post Lucie virginis nostram venit in presentiam Iacobus Hecht et proposuit, quod ipse a Georgio Wagner de Cwryma emisset medietatem brasiatorium situm penes stubam balnei superiorem pro florenis kamere I^C, sic sicut ipse possedit, ita vendidit discreto Stanislao Bolzensteyn pro florenis kamere I^C et VI, id braseatorium liberavit et quittavit prefixum braseatorium dicto Bolzensteyn coram nobis anno et die, quo supra, in presentia Nicolai Glawchener iudicis, Longi Augustini, Nicolai Schad, Petri Richter, Iohanni¹ ym Wynckil, Petro Hampusch, Nicolao Jawer, Petro Kunstil, Longo Nicolao et Georgii² Goldomöcz.³

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 26a., 2. bejegyzés.

¹ Innen ablativus esetben. ² Így, ismét genitivus esetben. ³ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „o” betűket „ö” betűnek írtuk át.

- 1264 Dec. 16. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele Zs.-hoz. Környörögve kéri, mindent félretéve késlekedés nélkül személyesen és minél nagyobb létszámú sereggel siessen Lombardia megsegítésére, hogy a birodalom ellenségeit és a lázadókat legyőzhessék. Az ellenség ugyanis mind szárazon mind vízen erős és napról-napra nyomulnak előre: két-három, még a segítség megérkezéig tartható helység kivételével az egész bresciai vidéket elfoglalták, nemkülönben Cremona és Bergamo vidékét is, és már e két város is majdnem a kezükben van, környékük teljesen ki van fosztva. Nemrég a Val Camonicát és Val Sassinát is elfoglalták. Csapataikkal Genovát is ostromolják, a város veszélybe került. Ha Zs. nem segít, az a Római Birodalom itteni hatalmának végét jelentheti. Ne várjon tovább: minél gyorsabb a segítség, annál eredményesebbek lehetnének. – Osio II. 349. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 33/233. sz. (Uo.) – Óváry 107/370. sz. (Uo.)

- 1265 Dec. 16. Milánó. Filippo Maria Visconti Cillei Hermann zagorjei grófhöz és szlavón bánhoz (*regni Slavonie gubernatori*). Egyrészt Cilleinek a napokban megkapott leveléből, másrészt Zs. leveléből úgy értesült, hogy Cillei csapatai már készen állnak a Római Birodalom megsegítésére Lombardiába vonulni. Mivel a hadi helyzet egyre romlik, sürgetve kéri, hogy késlekedés nélkül siessen segítségére, mert ha gyorsan megsegíti, a birodalom itteni helyzetét és ügyeit meg lehet javítani, és mindent Zs., Cillei és az ő meglegedésére el lehet rendezni, ellenkező esetben minden veszélybe kerül. Nincs mód a további halogatásra, mivel az birodalom ellenségeinek és lázadóinak szárazon és vízen ismétlődő és egyre erősebb támadásaival szemben már alig-alig tudja tartani magát. – Az elfoglalt területek és helységek felsorolása (Brescia, Cremona, Bergamo vidéke, Val Camonica, Val Sassina elfoglalása, Genova ostroma) a Zs.-hoz intézett level szövegével (lásd 1264) csaknem szó szerint megegyezik. – A dokumentum alján rájegyzés, amely szerint *similiter, mutatis mutandis* ugyanilyen levelet küldenek ki (Albeni) János zágrábi püspökhöz, birodalmi kancellárhoz is. – A hátoldalon fejlegyzés, amely szerint (Nagymihályi Albert) vránai perjelnek is (küldenek ki levelet). Ez alatt: *Si scribendum sit ep(iscopo) Vesprimiensi. Si dicendum aliquid de conclusione facta cum duce Sabaudie. Quid fiendum de litteris regiis directivis duci Sabaudie* (vö. 1044), *marchioni Monteisfer-*

rati(!) et capitaneis. – Osio II. 350., a rájegyzések közlése nélkül (Milánói It., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Carteggio II. 33/231. sz., a rájegyzések közlésével. (Uo.) – Óváry 107/372. sz., 1427. dec. 21-i keltezéssel. (Uo.)

- 1266 Dec. 16. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabini familiárishoz. Mellékelve küldi a Zs.-hoz írt leveleit, hogy lássa a segítségnyújtás sürgető szükségességét. Utasítja, hogy a veszprémi püspök támogatásával késedelem nélkül eszközölje ki, sürgetve Zs.-ot, hogy legalább a saját becsületét nézze, ha már a hercegre való tekintettel nem indul meg. – A dokumentum alján rájegyzés, amely szerint *similiter* magához (Szászi János) veszprémi püspökhöz is küldenek ki e tárgyban levelet, azzal a módosítással, hogy ebben a herceg iránta való bizalmáról írjanak, és arról, hogy a herceg a püspök szavainak megbízhatóságát fájlalja, hogyha most az ígéreteket (Zs. részéről) nem követik a tettek. – Carteggio II. 33/232. sz. (Milánói It., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – Óváry 107/371. sz. (Uo.)
- 1267 Dec. 17. Keve. Zs. levele Kátai Mihály (külső-)szolnoki ispánhoz, a kunok és jászok bírójához. Jeleltette neki, hogy Mizsei Lukács fia: Péter magszakadásával a Heves megyei Mizse birtok és Füged birtokon egy rész királyi kézre háramlott és kérte tőle azokat a maga számára. A király meghagyja neki, hogy a birtokot és birtokrészt foglalja le a nevében és az ő nevében tartsa a kezén, egyúttal pedig megparancsolja neki, hogy korábbi levele értelmében valamennyi jásszal és kunnal fegyveresen keljen fel és induljon hozzá, és miután a Tisza folyó menti részeket elhagyták, küldjön hozzá egy lovast, akinek további parancsokat fog adni. – A szöveg élén jobbról: *Commissio propria domini regis.* – Gyárfás III. 587. (Körmöcbánya város levéltára: Körmöcbánya város tanácsa: Oklevelek és levelek 1-51-2-57. – DF 250242.) – Századok 9. (1875) 248.
- 1268 Dec. 17. (f. IV. a. Thome ap.) Miklós leleszi prépost és a konvent emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük Checher-i Fodor Ferenc fiai: Zsigmond és Mátyás, és tiltakoztak az ellen, hogy Oroz János fiai: Jakab és Tamás, Ormos István fiai: György és Péter, Ormos András fiai: István és András – de *predicta Checher, fratres ipsorum generationales et condivisionales* – a Szabolcs megyei Berkez birtokon lévő részükhöz tartozó szántóföldekből, rétekből, kaszálókából és erdőkből nagy területet, avagy a birtokok felét elfoglalva használják és használtatják a mai napig is *potentia* mediante az ő igen nagy kárukra, ezért eltiltják ettől őket és egyúttal ellentmondanak minden azokkal kapcsolatos tevékenységüknek.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. DL 31440. (Csicsery cs.) – Tört. Tár 1901. 228., reg.

- 1269 Dec. 17. Várkony. Jakab várkonyi plébános György esztergomi érsekhez. Vicedomini Máté mindkét jog doktora, esztergomi olvasókanonok és vikárius nov. 13-i levele¹ értelmében vizsgálatot tartott és az Uzaméri Buzga Balázs özvegye: Anna egyfelől, másfelől Újfalui Szomor Miklós között egy malom ügyében zajló perben megállapította, hogy a malmot éjjel Anna és mostani férje, Szerdahelyi Sedel Mihály meg Ferenc fia: Benedek kérésére Bazini György fia: Péter gróf jobbágyaival hatalmasul elpusztította. – HO IV. 292. (Átírta Pálóci György esztergomi érsek 1428. márc. 23-i oklevelében. DL 61418. – Kisfaludy cs.) – Bónis: Szentszéki reg. 2286. sz. (Uo.)

¹ Vö. 1176.

- 1270 Dec. 17. Leibnitz mellett, Seggau püspöki vár, Szűz Mária-várkáporna. Ulrich von Albeck seckau püspök szubdiakónussá szenteli *acolytum de Stelczentorff Pattaviensis dioecesis, litteras dimissoriales a suo ordinario habentem ad titulum mensis et provisionis generosi comitis, domini Hermanni de Cylia Stephanum Unger*. – Hutz: Weiheregister Seckau 17/123. sz., dec. 20-i dátummal (Diözesanarchiv Graz-Seckau, Graz, Ordinationsprotokolle, Weiheregister A, 6v.)
- 1271 Dec. 17. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabini familiárishoz. Válaszol a követnek a (Zs. által küldendő) hadi segítség tárgyában írt hosszú jelentésére, amelyet Jacopo da Lonate követ elindulása és a vereség után kapott meg. Megparancsolja neki, hogy Zs.-nál érje el, hogy a hercegnek a Zs.-hoz küldött és mellékelte levelének tartalma szerint ha a hercegen, magán és a Római Birodalmon bármit is akar segíteni, akkor késedelem nélkül igyekezzen, hogy a hercegnek legalább (1428.) febr. hónapra megfelelő segítsége legyen: ha nem is teljes számban, de érkezzenek csapatok, hogy a birodalom szervitorai kitartóan várhassák a nagyobb létszámú segítség megérkezését. Mindezt minden erejével mozdítsa elő, és minden fejleményről tájékoztassa. – Osio II. 351. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.) – DRTA X. 66., reg. (Uo.) – Carteggio II. 33/234. sz. (Uo.) – Századok 41. (1908) 27., eml. (Osio után.)
- 1272 Dec. 17. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabinihoz. Tájékoztatja, hogy a szavojai herceggel szövetséget, azaz ligát kötött, amelyet házassággal is megerősítettek: a herceg feleségül fogja venni a szavojai herceg elsőszülött leányát (Máriát). Mindezt tudassa Zs.-dal is, de közölje, hogy mindez ne késleltesse a Zs. hadi segítségnyújtását, hanem annál inkább siettesse csapatai elindulását. Noha korábban azt mondta a herceg, hogy ha Szavoja felől elhárul a kétség és a háború veszélye, addig tud várni, ameddig Zs. csak a akarja, ám a milánóiak nemrégiben történt veresége miatt a segítségnyújtás sürgetően szükséges. Ezt a követ szorgosan mozdítsa elő. – A levelet dec. 20-án duplikálták. – Osio II. 352., 1427. dec. 20-i keltezéssel. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány vagy másolat.) – Carteggio II. 33/235. sz. (Uo.) – DRTA X. 66–67., 5. jegyzet, reg. (Osio után.)
- 1273 Dec. 18. (f. v. p. Lucie) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Glawchener Miklós bártfai bíró és Lang (dictus) Miklós esküdt és bemutatották Zs. 1426. jan. 17-i oklevelét (ZsO XIII. 53. sz.), amelyet kérésükre függőpecsétjükkel ellátott oklevelükben átírnak.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. Bártfa város lt. 184. (DF 212864.) – A hátlapján felül: *Ad contenta aliarum literarum regalium super libertate silvarum ca(...)m*¹. – Iványi: Bártfa 32/183., reg.

¹ Az összevonásos rövidítést tartalmazó szó feloldására *ca(usa)m* vagy *ca(dendaru)m* is képzelhető.

- 1274 Dec. 18. Wir Albrecht, von Gots gnaden herzog ze Osterreich, ze Steir, ze Kernden und ze Krain, markgraff ze Merhen und graf zu Tyrol etc. embieten unsern getrewen, in allen unsern mauttern, ambleitten und undertanen, den der brief geczaigt wirt, unser gnad und alles gü. Als man unserm getrewen, Veiten dem Mulwanger czwainzig mütt getraids oberhalb der Enns anschutten auf dem wasser gen Ungern füren, und dabei man euch den brief czeigen wirt, emphelichen wir euch ernstleich und wellen, daz ir im denselben getraid

an allen unsern mautsteten mautfreÿ und an all ander irrüng und hundernüss
furfuren lassen, wan wir im das diczmals von gnaden haben gegünnet. Daran
begeet ir unser maÿnung. Geben zu Wienn, am phincztag vor sant Thomans
tag, anno etc. vicesimo septimo.

Dominus dux per Iohannem de Rorbach
marschalcum curie

An sambpstag vor Reminiscere ist des Mulwanger
traid für Haimburg gevaren, anno etc XXVIII° (1428. febr. 28.).

Papíron, pecsételés látható nyoma nélkül. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Kö-
zépkori oklevelek és levelek 851. (DF 239478.) – Bratislava 149/1033. sz.

- 1275 Dec. 19. (in Paloch, f. VI. a. Thome ap.) Pálóci Mátyus országbíró a leleszi kon-
venthez. Elmondták neki Ewr-i László felesége: Margit (nob.) nevében, hogy
Bodfalwa-i Bod (dictus) László és Fyzesser-i Dénes özvegye (nob.) meg Bod
László felesége: Margit (nob.), valamint Dénes özvegyének fiai: Mózes és
György a panaszos bizonyos, Mathywch más néven Porchaltelke birtokon őt
jogosan illető részt jogtalanul elfoglaltak és elfoglalva használják potentia me-
diante az ő nagy kárára. Ezért kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúbizony-
ságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot,
majd azt írják meg neki. Kijelölt királyi emberek: Blasius, Clemens de Nynay,
Martinus, Clemens de Tharnoch.

Átírta a leleszi konvent 1428. jan. 19-i jelentésében. DL 73400. (Both cs.)

- 1276 Dec. 19. Pálóc. Pálóci Mátyus országbíró a leleszi konventhez / Szabolcs megye hatóságához. Küld-
jék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tartson / küldjék ki egy
vagy két emberüket, aki vagy akik tartsanak / vizsgálatot Vajai Ábrahám, István, György, János
és Gergely panaszára, amely szerint midőn András és János nevű vajai jobbágyaikat, amikor *ob
presentis temporis carentiam* szekereikkel úton voltak, Ónodi Cudar János¹ Szamosszeg birtokon ál-
lított officialisa, Nábrádi János deák a birtokon elfogta, bilincsbe verve tartotta őket, majd úgy en-
gedte szabadon jobbágyaikat, hogy mindenükből kifosztotta őket. Kijelölt királyi emberek: *Michael,
Iacobus de Inarch, Emericus, Thomas de Lewew, Michael de Iglod, Gregorius de Waya.*² – Szabolcs II. 402.
sz. (Átírta Szabolcs megye 1428. jan. 10-i jelentésében. DL 97061. – Vay cs., berkeszi.) – Szintén át-
írta a leleszi konvent 1428. febr. 14-i jelentésében. DL 97065. (Uo.)

¹ A leleszi példányban tévesen: *Iohannis filii condam Zwdar bani de Olnud* szerepel, vö. Engel:
Genealógia, Cudar (bőcsi, ónodi) 2. tábla: Cudar. ² A királyi emberek értelemszerűen csak
a leleszi konventi példányban szerepelnek.

- 1277 Dec. 19. Pálóc. Pálóci Mátyus országbíró a leleszi konventhez / Szabolcs megye hatóságához. Küld-
jék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tartson / küldjék ki egy
vagy két emberüket, aki vagy akik tartsanak / vizsgálatot Vajai Ábrahám, István, Gergely, János
és György panaszára, amely szerint midőn Mihály fia: János és Márton nevű familiárisaik meg
Miklós fia: Imre és László nevű vajai jobbágyaik faszállítás miatt Laskod nevű saját erdejükbe
mentek, akkor ott János Kántor Péter és László familiárisaik, Péter szabó és egy oláh útján három
nyolcvos szekereüket elvették és Jánosiba vitték, és azokat a mai napig maguknál tartják. Kijelölt
királyi emberek: *Michael, Iacobus de Inarch, Emericus, Thomas de Lewew, Michael de Iglod, Benedictus,*

*Gregorius, Matheus de Pethenyehaza, Michael, Gregorius de Waya.*¹ – Szabolcs II. 403. sz. (Átírta Szabolcs megye 1428. jan. 10-i jelentésében. DL 97062. – Vay cs., berkeszi.) – Szintén átírta a leleszi konvent 1428. febr. 14-i jelentésében. DL 97064. (Uo.)

¹ A királyi emberek csak a leleszi konventi példányban szerepelnek.

1278 Dec. 20. (in Palocz, in vig. Thome ap.) Pálóci Mátyus országbíró a jáászói / leleszi konventhez. Elmondta neki Checher/Chycher-i Ferenc fia: Zsigmond – a maga meg carnalis frater-e: Mátyás nevében –, hogy Checher/Chycher-i Ormos (dictus) Péter, Oroz János fiai: Jakab és Tamás, András fiai: István és Sandrinus az elmúlt időben bizonyos, Berkez/Berkes birtokon lévő részükön fekvő szántóföldeket és réteket elfoglalták és elfoglalva használják potentia mediante az ő nagy kárukra. Ezért kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike tudja meg az igazságot, majd azt írják meg neki / majd idézze meg őket alkalmas időpontra a királyi jelenlét bírósága elé és ugyanoda tegyenek jelentést is.¹ Kijelölt királyi emberek: Dyonisius, Mathyas, Andreas, alter Andreas Kwn, Blasius f. eiusdem de Gegen, Gregorius, Lucas, Stephanus, Laurentius de Zolnok, Martinus, Iohannes de Ramoczahaza/Ramochahaza, Egidius de eadem, Mathyas, Elyas de Kercz/Kerch.

Átírta 1) a jáászói konvent 1428. jan. 25-i jelentésében. DL 31442. (Csicsery cs.) – 2) A leleszi konvent 1428. jan. 4-i jelentésében. DL 31441. (Uo.) – A / jel után ennek alakváltozatai állnak. – Tört. Tár 1901. 229., reg.

¹ Idéznie a leleszi konventnek kellett.

- * Dec. 20. Ulrich von Albeck seckauai püspök szubdiakónussá szenteli Stephanus Vngert. – Hutz: Weiheregister Seckau 17/123. sz. (Diözesanarchiv Graz-Seckau, Graz, Ordinationsprotokolle, Weiheregister A, 6v.) – A regisztrumbejegyzés helyes kelte: dec. 17. Lásd **1270**.
 - * Dec. 20. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele Zs.-hoz küldött követéhez: Lodovico Sabini familiárisához. – Osio II. 352. (Milánói lt., Carteggio i atti extra dominium.) – A levelet e napon duplikálták, eredeti kelte: dec. 17. Lásd **1272**.
- 1279** Dec. 21. Szeben. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda emlékezetül adja, hogy midőn György erdélyi püspökkel és Kusalyi Jakcs János székelyispánnal mint Zs. követei Szebenben tartózkodtak, a kerci apát Keresztúr, Mese és Miklóstelke birtokain élő jobbágyai bemutatták nekik Zs. oklevelét, amely szerint Talmács várnak járó censust nem kell fizetniük. Megbizonyosodva annak tartalmáról, ők is felmentik ennek fizetése alól őket. – Z-W. IV. 323. (Szász nemzeti levéltár 2-51. – DF 244696.) – Szeredai: Episc. Trans. 148. – Fejér X/6. 914., hiányosan (Szeredai után) és X/8. 607., említés, kelet nélkül. – Pray: Hierarchia II. 266. – Katona: Hist. Crit. XII. 494. (Pray után.) – Székely Oklt. I. 124., említés. – Fabritius: Urkundenbuch 45., kivonat. (Pray és Szeredai után.) – Hurmuzaki I/2. 549. (Fejér és Szeredai után.) – Egyszerű újkori másolatai: DL 37048. (Erdélyi kincstári lt., Erdélyi fiscalis lt. 8-5-E.) és GYMSML 5640, Csornai konvent hh. lt., Copiae litterarum 361. (DF 286775.)

1280 Dec. 21. Nagymarton. Hager Pál Sopron város tanácsához. Kéri őket, hogy engedjék át szolgáját, Gerndorfi Jánost tíz hordó borral a város területén. – Házi I/2. 351. (Sopron város lt. D 752. –DF 202386.)

* Dec. 21. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg Cillei Hermann zagorjei grófhoz és szlavón bánhoz. – Óváry 107/372. sz. (Milánói lt.) – A levél helyes kelte: 1427. dec. 16. Lásd 1265.

1281 Dec. 22. (2. die Thome ap.) A győri káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Wyragasberk-i Benedek – Pok-i Ferenc fiai: Jakab és László meg Miklós fia: Jakab nevében –, majd eltiltotta Zs.-ot a Pok-i nemesek Győr megyei Menfw birtokának eladományozásától, Hederwara-i Mihály fiát: Györgyöt és Miklós fiát: Lőrincet meg mindenki mást annak elfoglalásától, használatától, illetve maguknak abba történő bevezettetésétől és részükre történő iktattatásától, egyúttal ellent is mond mindezeknek. – A szöveg alatt: non solvit.

Papíron, a hátlapján pecsét nyomával. Szepesi káptalan orsz. lt. 12-B-8-12. (DF 263518.)

1282 Dec. 22. (f. II. p. Thome ap.) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Bártfa város nevében azok ügyvédje és famulusa: Pál és bemutatta Zs. 1427. jún. 19-i privilégiumát (681), amelyet kérésére függőpecsétjükkel ellátott oklevelükben átírnak.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. Bártfa város lt. 185. (DF 212865.) – Iványi: Bártfa 32/185. sz.

1283 Dec. 22. (f. II. p. Thome ap.) A szepesi káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Bártfa város nevében azok ügyvédje és famulusa: Pál és bemutatta Zs. 1427. jún. 29-i oklevelét (723), amelyet kérésére függőpecsétjükkel ellátott oklevelükben átírnak.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. Bártfa város lt. 186. (DF 212866.) – A hátlapon keresztnben: *ut domina non habet facultatem requirendi munera strennualia.* – Iványi: Bártfa 32/184. sz.

1284 Dec. 22. Gömör. Szentpéteri Tamás deák gömöri alispán és a szolgabírák emlékezetül adják, hogy korábbi bírói intézkedésük értelmében Kálnai István fia: Mihály meg Alsó- és Felsőpanyit birtokán állított officíalisa vagy villicus-a köteles lett volna az ott élő jobbágyok részéről elkövetett károkozások miatt Luca-nap utáni kedden (dec. 16.) a kiküldött emberük jelenlétében az ország szokásai szerint igazságot szolgáltatni és elégtételt adni Csoltói István özvegyének meg Tormalji Benkes Miklós fiának: Mihálynak. A mondott időpontban azonban Benkes Mihály a maga meg az özvegy nevében Tibai Lukács fia: János megyei ember jelenlétében hiába várt Kálnaira és embereire, azok nem jöttek és nem is küldtek senkit maguk helyett. – Hanvay 191. sz. (DL 56964. – Hanvay cs.)

1285 Dec. 22. (in Gara, f. II. p. Thome ap.) Palyna-i Demeter fia: Miklós fiai: László és Ionas emlékezetül adják, hogy ők bizonyos nehézségeik miatt quandam vineam nostram existentem in promontorio Palyna, in facie possessionis nostre habite, cui a partibus orientis et septentrionis terre arabiles, meridiey(!) vinea

Iohannis dicti Korwsach, occidentis via publica convicinantur, unacum duabus iugeribus terris arabilibus sub eadem vinea existentibus et aliis quibusvis utilitatibus eandem vineam concernentibus János fia: Pál Gara-i hospes-nek pro ducentis florenis parvis eladták és eladják örök birtoklásra ellentmondás nélkül azzal, hogy ha bármikor az örökösök vagy bárki más a mondott adásvételt megtámadná, perbe lépés előtt köteles centum ducatos puri auri letenni, ezenkívül az adásvételre szavatosságot vállalnak. Proventus autem de eadem vinea constituitur singulis annis tres cubulus(!), ut idem Paulus teneatur dare et administrare sine aliqua intermissione ad celarium nostrum et non plures eo facto. Jelen voltak: Lőrinc boszniai kanonok és Gara-i plébános, ottani káplánja: Gergely, az ottani oltárosok: György presbiter, László és Mihály, továbbá Antal deák, Benedek institor, Horwath (dictus) György. Az oklevelet pecsétjükkel erősítették meg Pál részére.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. DL 11948. (NRA 1521-8.)

- 1286 Dec. 23. (in Kewy, f. III. p. Thome ap.) Zs. emlékezetül adja, hogy Horogzeg-i Garazda (dictus) Miklós királyi specialis familiáris – általánosságban említett – hűséges szolgálatai fejében néhai Beryn-i Bertalan Tolna megyei Beryn birtokon volt részében lévő totum et omne ius nostrum regium, amelyek nunc erga manus nonnullorum veluti iurium nostrorum regalium celatorum sub taciturnitatis silentio, ut dicitur, occupative habita, quibusvis modis, causis et rationibus nostram concernit maiestatem, valamennyi – általánosságban felsorolt – haszonvételével és tartozékával igaz és ősi határai alatt a mondott Garazda Miklósnak meg örökösének és utódainak ex certa nostra scientia prelatorumque et baronum nostrorum sano ad id accedente consilio adományozza salvo iure alieno örökjogon és visszavonhatatlan birtoklásra. Az oklevélről visszahozatala esetén privilégium kiállítását ígéri. Arenga. – A szöveg élén jobbról és a pecsét alatt: Commissio propria domini regis.

Hártyán, a szöveg alatt a titkospecsét darabkáival. GYMSML 4757, Niczky cs. lt. 150. (DF 209255.) – A hátlap bal oldalán felül: *Privilegium super Berin*.

- 1287 Dec. 23. (f. III. potest[!] Thome ap.) A pozsonyi káptalan emlékezetül adja, hogy megjelent előttük Tyrman (dictus) Márton pozsonyi polgár és Perenhartel (dictus) András esküdt, és városuk nevében bemutatták Lajos király 1354. dec. 8-i (Anjou XXXVIII. 508. sz.) és Zs. 1419. aug. 21-i (ZsO VII. 887. sz.) okleveleit, amelyeket kérésükre függőpecsétjükkel ellátott oklevelükben átírnak.

Hártyán, függőpecsét selyemzsinórával. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 852. (DF 239479.) – A hátlapján közepén: *super vina Australia* (későbbi, 16. századi kézzel kiegészítés:) *Stiriensia et alia quecunque etc. peregrina*. – Bratislava 149/1034. sz.

- 1288 Dec. 24. (in Kewy, f. IV. p. Thome ap.) Zs. socero nostro, Cillei Hermann (spect. et magn.) zagorjei grófhhoz és szlavón bánhoz vagy vicebánjaihoz. Elpanaszolták neki Fyzed-i Péter egykori szlavón vicebán felesége: Erzsébet (nob.) – aki néhai Zenthlelek-i castellanus fia: Miklós leánya – nevében, hogy licet tertia pars omnium possessionum et portionum possessionarium, videlicet trium districtuum Zenthlelek predicti, Dymychkfewld et Podgoryazenthmyhal vocatarum prefato condam Nicolao patri suo in conflictu nostre serenitatis alias sub maiori Nykopoly cum Turcis commisso per eosdem Turcos interempto ad ipsam iure hereditario existat devoluta ac condam Ladislaus et Adam fratres carnales annotati condam Nicolai dictam tertiam partem nomine tutorio ad se recipientem eandem iidem consequenterque post eorum decessum Petrus filius dicti Ade necnon Sigismundus et Gaspar, filii prelibati condam Ladislai tenerunt et possiderunt; Péter, Zsigmond és Gáspár a mondott harmadrészből egy részt visszaadtak az asszonynak, de annak nagyobbik részét megtartották maguknak, sőt ami ennél is rosszabb, elfoglalták és használják potentia mediante az ő igen nagy kárára. Mivel az asszony panaszát orvosolni kívánja, ezért megparancsolja nekik, hogy szólítsák fel Pétert, Zsigmondot és Gáspárt, hogy valamennyi, a mondott birtokrészekre vonatkozó okleveles bizonyítékukkal böjtközép (1428. márc. 10.) nyolcadán jelenjenek meg a szlavón bán körösi széke előtt, ahol az asszony személyesen vagy képviselője által szintén jelenjen meg, majd vizsgálják meg a felek bizonyítékait és mindenféle halasztás nélkül hozzanak ítéletet az ügyben úgy, hogy az asszonyt semmiféle sérelem ne érje. Máshogy tenni ne merjenek, a levelét pedig adják vissza felmutatójának.

Átírta Gúti Ország Mihály nádor és Bátori István országbíró a Körös, Zágráb, Varasd és Verőce megyék nemesei részére Zágráb város mellett királyi rendeletre tartott közgyűlésen 1481. febr. 7-én kelt oklevelében harmadikként. Draskovich cs. lt., Archivum maius 23-7. (DF 233174.) – 18. századi egyszerű másolata: GYMSML 5640, Csornai konvent hh. lt., Copiae litterarum 669-670. (DF 286775.)

- 1289 Dec. 25. A pannonhalmi konvent Zs.-hoz. Tudja meg, hogy parancsa értelmében kiküldték tanúbizonyosságukat, Lőrinc deák karbeli klerikust, akinek jelenlétében Gici Domokos királyi ember Tamás apostol ünnepén (dec. 21.) János veszprémi éneklőkanonokot és Miklós aléneklőkanonokot Bogármolna birtokon, Antal fiát: Ányost és István fiát: Gergelyt pedig Vámos birtokon lévő részükön megidézte (Mihály béli apát ellenében)¹ a királyi jelenlét elé vízkereszt (1428. jan. 6.) nyolcadára. – Pannonhalmi konv. II. 209. (Két azonos szövegű példányban: PFL 865, Konventi lt., Cap-sarium 57-B – DF 207675. és Uo. 312, Konventi lt. 55/a – DF 274147.) – Tört. Tár 1903. 362.

¹ A hátlapi címzésből.

- 1290 Dec. 28. Den ersamen, wolweizen herren, dem richter und dem gantzen rat czu Prespürg, unseren besonderen güten fründen presentetur, dentur¹ Unseren früntlichen dinst bevor. Ersamen, weizen, lieben herren, auch unser besunder lieben frund! Ez ist kumen vor unsers rotes mittel der erber man Endres, unser perkmaister, nach fürlegung ettlichen zachen, die sich in ewrem

mittel dergangen haben von karge und rede wegen zwisschen Steffan Molczer, iczunt ewrem mitburger, und zwisschen dem Michel, Smenczl genant, dez egenanten unsers perkmeysters son, dieselben zachen haben wir aigentlichen vornomen. Piten wir ewer fruntschofft mit trewen durich unser getrewen dinst willen czu tün, auch durich gütes, glymppes willen, dieselbig czwitracht und vorgessenheit, wie die czwischen peiden teillen geschechen und gehandelt sein, gerüchen wöllet in güt und czum pesten wenden durich entsslichtigung willen eyner güten früntschaftt, umbe eyn zoliche lieb und dinst czubeweizen. Datum Crempnicie, die dominico, in festo Beatorum innocentum marthirum, secretali civitatis nostre sub sigillo, anno Domini millesimo quadingentesimo vigesimo septimo.

Richter und der rat
auff der Crempnicz

Papíron, zárópecsét darabjaival. Pozsony város lt., Pozsony város tanácsa, Középkori oklevelek és levelek 3425. (DF 241503.) – Bratislava II. 537/1034.1. sz.

¹ A címzés a hátlapon. A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „u” betűket „ü” betűnek írtuk át.

- * Dec. 28. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg levele Zs.-hoz. – Carteggio II. 33/235. és 236. sz. közötti utaló. – A levél vége sérült, minden valószínűség szerint 1426. dec. 28-án kelt. Lásd ZsO XIII. 1474. sz.

- 1291 Dec. 28. Keve vár, Magyarország határán, a Duna mellett. Piero Guiccardini Zs. udvarában tartózkodó firenzei követ jelentése Firenzéhez. Dec. 22-én kapta meg nov. 10-i, az ő szept. 21-i jelentésére írt válaszlevelüket. Nagyon örül a jó híreknek. Ő maga nov. 8-án, illetve dec. 5-én írt nekik a történekről és a (Zs.-hoz küldött) velencei követ (Marco Dandolo) ügyéről, az előbbit (Szászi János) veszprémi püspök Rómába utazó familiárisával, az utóbbit Filippo del Benével küldte el. Kéri válaszukat és utasításukat, hogyan járjon el a továbbiakban, és hogy lehetőség szerint hazatérhessen. Filippo del Bene elindulását követően Zs. dec. 12-én indult el Nándorfehérvárról (a *Ferenvara*), és ide, Kevére jött, és négy napig itt maradt, mivel állítása szerint a húsvétot(!) Nándorfehérvárott akarja tölteni.¹ Ezért Piero is Zimonyban maradt. A Firenze által hozzá küldött gyalogos küldönc Budára ment, onnan Bácsra, és a kalocsai érsek megírta, hogy nem tudja az utat, ezért az érsek saját familiárisával küldte tovább a firenzeiek levelét Kevére, de onnan végül a familiáris megérkezett hozzá Zimonyba. Miután leveleiket megkapta, lóra szállt, és húsvét(!) vigíliáján (dec. 24.) meg is érkezett Kevére, ahol Zs. rögtön hívatta is, mert nagyon kíváncsi volt az itáliai hírekre, és azt feltételezte, hogy meg is kötötték már a békét. Ezért Piero a kapott levélnek megfelelően megköszönte jóindulatát és segítségét Firenze iránt, és tájékoztatta az ellenség vereségéről, a genovai helyzetről, és Firenze szándékairól. Zs. igen kedvezően reagált, majd megragadva a követ karját így szól: „Ha átkelek Itáliába, ahogy hiszem és vágyom, ezt úgy fogom megtenni, hogy halálom után minden itáliai imádkozik majd Istenhez a lelkiüdvömrért.” Piero követ erre azt válaszolta, hogy Zs. utazása igen hasznos lenne. Húsvét(!) másodnapjáig (dec. 26.) ott is maradt Zs.-nál. Ma reggel ismét audiencián volt nála, és jelezte, hogy ír haza Firenzébe, és ha Zs. óhajtja, más dolgokat is megír. Zs. azt válaszolta, hogy nem, nem óhajt mást tudatni, mint amit már mondott. Zs. néhány napot egy kisebb faluban tölt nem messze innen, várják ide vissza. Ezután az itteni firenzeiekről ír, a szövegösszefüggésből következtethetően Filippo del Benéről, név szerint említve továbbá (Niccolò) Lamberteschi (kereskedőt) és Firenzei Konrád váradi (nagy)pré-

postot. Zs. feltehetően Galambóc elvesztése miatt ment el abba a faluba, és hogy valami erődítést készíttessen, és biztosítsa azt a vidéket, *e anche si pratichano degli acordi col Turcho, e credo che'l re chiuderebe gli ochi a molte cose per essere schapo di qua*. Tudomása szerint dec. 24-én Zágrábban a cillei és zenggi gróf (Cillei Hermann és Frangepán Miklós), a (zágrábi) püspök és egy Zs. által odaküldött nemes tanácskozott, feltehetően a milánói herceg szorult helyzetével összefüggésben. Eddig a 200 forintot felül még 100 forintot költött, és pénzsűkében van, Antonio de Riccinél és a (kalocsai) érseknél vett fel kölcsönt. Pénzt és salláriumot kér. A levelét vivő gyalogos küldöncnek is fizessék ki a visszaújtját. – Piero követ a szöveg magánál tartott másolatához utóiratot fűzött, amely szerint a jelentést Bácsról a (kalocsai) érsek egy familiárisával küldte, hogy az arra váró firenzei futárnak adja át; ő ugyanaznap indult. – Archivio IV. 208., részlet. (A pontos jelzet nélkül.) – DRTA X. 109. 4. jegyzet. (Archivio után.) – Simonyi: Flórenczi okmánytár II. 106–113., teljes szövegű másolat. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive LXIV. fol. 137t.)

¹ A szövegben: *che si disse che di cierto dovea tornare affare la Pasqua a Ferenvara* szerepel. A hűsvét nyilvánvaló elírás karácsony helyett.

1292 Dec. 29. Körös. Cillei Hermann zagorjei gróf, szlavón bán emlékezetül adja, hogy megjelent előtte Szerdahelyi néhai Márton bán fia: Ders – a maga meg testvére: Péter nevében – és elmondta, hogy a Fejér megyei Bolyári András fia: Bereck hűséges szolgálataiért, amelyeket atyjuknak és nekik tett, főleg amikor a rojcsai prédiálisok fellázadtak ellenük, a Kőrös megyei Jakopovc falut – részletesen leírva annak fekvését – valamennyi – általánosságban felsorolt – haszonvételével és tartozékával neki és testvérének: Péternek adományozzák azzal a feltétellel, hogy ha Bereck az uralkodótól a mondott faluval azonos értékűt kapna, akkor ezt kötelesek visszaadni a Szerdahelyieknek. A privilégiumát autentikus pecsétjének ráfüggesztésével erősítette meg Bereck és Péter részére. – Lev. Közl. 6. (1928) 119. (DL 34858. – Acta Paul., Sztreza 2-27.)

1293 Dec. 29. (Crisii, in Thome mart.) Hanchihar Zsigmond és Zynche-i László szlavón vicebánok és körösi ispánok meg a szolgabírák emlékezetül adják, hogy megjelent előttük Szerdahelyi néhai Márton bán fia: Ders, a maga meg testvére: Péter nevében, és elmondta, hogy ... (az adomány vonatkozó része szó szerint megegyezik Cillei Hermann szlavón bán e napi oklevelével: 1292). A privilégiumukat pecsétjeik ráfüggesztésével erősítették meg Bolyári Bereck és Péter részére.

Hártyán, függőpecsétek selyemzsinórhozával. DL 34859. (Acta Paul., Sztreza 2-30.) – A hát-lapon keresztben: *Donatio possessionis Jakopowcz facta Bricio filio Andree de Bolar*. – Átírta Zs. 1429. máj. 23-i privilégiumában. DL 34860. (Uo. 2-32.)

1294 Dec. 30. Bonchida. Kegye Miklós dobokai alispán meg Nyíresi István és Olnoki István szolgabírák emlékezetül adják, hogy Ősi Ivánka fia: György Györgyfalvi Pétert és Imrét meg a Szentgothárdon lakó magyar és oláh jobbágyaikat Légen birtoka földjének és erdejének használatától eltiltotta. – Wass okl. 382. sz. (Wass cs. lt. 8-33. – DF 252934.)

1295 Dec. 31. (in Helmech, f. III. a. circumcis.) Pálóci Mátyus országbíró a leleszi konvenhez. Elmondták neki Nagtarkan-i Márton fiai: Miklós, Péter, János és György nevében, hogy ők a Zemplén megyei Naghrozvagh birtokon lévő jobbágytelkek birtokába, amelyeket Kystharkan-i Miklós zálogosított el nekik,

törvényesen be akarnak kerülni. Ezért kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúbizonyságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket azokba és iktassa azokat minden haszonvételükkel és tartozékkal a részükre az őket illető jogon, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlet elé; a konvent pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: Bekes de Kysfalud, Ladislaus Elek, Anthonius Lewe de Kysrozwagh. – A hátlapon alul: h-szerű kézjegy.

Papíron, zárópecsét nyomával. Leleszi konvent orsz. lt., Intr. et stat. N-60. (DF 211980.) – A hátlapján keresztben konventi feljegyzés, amely szerint *Anthonius de Lewey de Kysrozwagh* királyi ember András frater jelenlétében Fábián és Sebestyén-nap előtti hétfőn (1428. jan. 19.) ellentmondás nélkül elvégezte a feladatot.

- 1296 Dec. 31. (in Silvestri) Az egri káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelent előttük Capulcha-i Antal fia: Péter – Serke-i Dezső fia: János, János vajda fiai: Leusták és Péter meg Lóránt fia: György, továbbá Feled-i Benedek fiai: János és Bertalan, Mátyás fiai: Imre és Péter nevében –, majd eltiltotta Zs.-ot Gedeé és Ilswa castrum-ok meg a hozzájuk tartozó birtokok, prédiomok és birtokrészek meg egyéb haszonvételeik, továbbá Bagdanch birtok és tartozékai: Karlo és Mezewnaryagh, valamint a Kaza birtokon lévő részek eladományozásától, Mykofalwa-i Simon fiát: Andrást, Kewzew-i Sandrinus fiát: Lászlót és Etreh fiát: Mihályt meg mindenki mást pedig megvételétől, elfoglalásától, használatától, illetve maguknak abba történő bevezetésétől és maguk részére történő iktattásától, és egyúttal ellent is mondott mindezeknek.

Papíron, hátlapján pecsét darabjaival. DL 11949. (NRA 732-37.) – A hátlapján keresztben: *prohibitoria castrum Gede et Ilswa*.

- * Dec. 31. Brassó. Zs. mint német király megerősíti Scolari Lőrinc kérésére néhai Ozorai Pipo temesi ispán által firenzei javairól részükre tett intézkedését. – Tört. Tár 1884. 620. (RRB alapján.) – Mellini: Vita di Filippo Scolari 55., részlet – Az oklevél helyes kelte: 1426. dec. 31. Lásd ZsO XIII. 1503. sz.
- * Dec. 31. Brassó. Zs. mint német király megerősíti Scolari András váradi püspöknek és Máténak a firenzei javokról tett végrendeleteit. – Tört. Tár 1884. 618. (RRB alapján.) – Mellini: Vita di Filippo Scolari 55., részlet – Az oklevél helyes kelte: 1426. dec. 31. Lásd ZsO XIII. 1504. sz.
- 1297 Dec. 31. Milánó. Filippo Maria Visconti milánói herceg utasítása, hogy állítsanak ki követi megbíróleveleket követe: Giacobino da Iseo számára, akit Zs.-hoz, Borbála királynéhoz, (Albeni János) zágrábi püspökhöz, (Pálóci György) esztergomi érsekhez, Garai Dezsőhöz, Garai Jánoshoz, Garai Miklóshoz, Cillei Hermann grófhöz, (Nagymihályi Albert) vránai perjelhez, Maróti Jánoshoz, Rozgonyi Istvánhoz, illetve Bartolomeo Mosca (császári familiáris)hoz, valamint saját követeihez: Lodovico Sabiniohoz és Federico Pezziohoz küld. – Carteggio II. 33/236. sz. (Milánói lt., Carteggio in atti extra dominium, kancelláriai fogalmazvány.)
- 1298 (Bude, etc.)¹ Zs. a fehérvári káptalanhoz. Elmondták neki Zech-i néhai Miklós bán fia: Hercheg Péter (egr.) és Aran-i Mihály fia: István, hogy ők a néhai Al-

solindwa-i néhai János bán néhai fiai: István és János meg néhai István bán fia: néhai László kezén volt Zala megyei Alsolindwa castrum birtokába – amelyek per notam infidelitatis eorundem condam Stephani, Iohannis et Ladislai ad manus nostras regias háramlottak –, továbbá az ország bármely megyéjében fekvő, a várhoz tartozó castellum-ok és fortalitium-ok, valamint opidum-ok és villa-k meg egyéb népes birtokok és néptelen prédiuumok, illetve vámok birtokába, továbbá a Salamonwara-i nemesasszonyok és nemesek Salamonwara és tartozékai királyi jogába, továbbá Alsolindwa-i János² fiának: Zsigmondnak és Egerwar-i Mihály fiainak Scenthgerger, Kysfalud, Chterthehel(!), Herbarthfalwa alio nomine Zenthmyhalfalwa, Baxafalwa, Barrabas, Josafelde, Borich, Reznek, Kereztwr, Jakabfyajanosfalwa, Posafalwa, Lachkfalwa, Checalachak és Zenthbalas birtokokon, illetve Egerwar birtokban lévő részükbe meg az ország területén fekvő tartozékaiba – ahogyan azt a királyi adománylevél tartalmazza – be akarnak kerülni. Ezért megparancsolja a káptalannak, hogy küldjék ki tanúbizonyosságukat, akinek jelenlétében a királyi emberek egyike menjen ki a birtokokra, majd a szomszédok és határosok összehívása után vezesse be őket azokba és iktassa részükre királyi adomány címén örök birtoklásra, az esetleges ellentmondókat idézze alkalmas időpontra a királyi jelenlet elé; a káptalan pedig ugyanoda tegyen jelentést. Kijelölt királyi emberek: egr. Ladislaus f. Phetew de Gersse, Stephanus dictus Bothka de Barlahyda, David Bogath, Michael Celurghi.

Papíron, a kancelláriába benyújtott fogalmazvány szövege. DL 11950. (NRA 1552-49.)

¹ A parancslevelet valamikor az év első felében bocsátotta ki a királyi kancellária, mivel a Mihály-napi nyolcadon már Garai Miklós nádor az ellentmondás miatt indult pert halasztotta el (1123). ² Helyesen: László (Engel: Genealógia, Hahót nem 3. tábla: Bánfi [alsólendvai]).

1299 ([..., ...])¹ Zs. fidelibus nostris iudicibus, n[obilium²] // Petrus filius Dyonisii de Lazthoch nobis ac eisdem prelatis et baronibus nostris nobilis domine Katherine [relicte Martini ac] // Iohannis et Ladislai filiorum ipsius condam Martini de eadem domina procreatorum in personis detegere curavit graviter conquerendo [... .., quod Seba-]//stiano de Myglez statutioni portionum possessionariarum ipsius Petri ac Iohannis, fratris sui in possessionibus Lazt[och,] // bonorum eorum ablationis per Georgium de Sygne in persona Iohannis Cheley, soceri sui, vicecomitis videlicet [comitatus Zempliniensis] // fratris sui habite et reperte per eamque fide sua mediante sue fuisse coram nobis ac eodem Georgio certificate et [... ..] // idem Georgius solus cum suis complacentibus tantummodo vobis vel aliquo vestrum ipsum cum ipso minime ex[... ..] // Petri in eadem Laztoch habitam hostiliter irruendo ac fracto ac disrupto hostio ipsius domus ac [... ..] // et ablatis ac abduci et defferi procurasset dictum Petrum, qui pretimore tectum ipsius domus ascendisse [... ..] // iuvamine quorundam hominum ibi existentium custodita et defensata fuisset utique combusta extitisset [... ..]

...] // uxoris dicti Petri cum sellis et frenis necnon gladiis et faretris eorum abstulisset ac asp[ortari fecisset] // huiusmodi actus nepharios et potentialiter per neminem regnicolarum nostrorum in regno nostro [... ..] megparancsolja nekik, // hogy levelét kézhez véve a leleszi konvent tanúbizonyosága és a királyi emberek egyike jelenlétében hívják össze a birtok szomszédait és határosait meg megyebeli nemeseket és tudják meg tőlük az igazságot, majd tegyenek neki jelentést, máshogy tenni ne merjenek. Kijelölt királyi emberek: Stephanus de Chokhaza, Nicolaus [... .. filius Pongracii de Baranch].²

Átírta a leleszi konvent (1427. évi) jelentésében, amely szerint Baranch-i Pongrác fia: [...] királyi ember a leleszi konvent tanúbizonyosága, [...] jelenlétében [...] ünnepen kiment Zemplén megyébe, majd *Ambrosio de Paly*, [...] *Andream filium* *Elie de Ronywa* et *Mathyam de Kamonya*, *iudicibus nobilium* [*comitatus Zempliniensis*] jelenlétében kikiáltott közgyűlés módjára eskü alatti tanúvallatást tartottak, amely mindenben igazolta a panaszt. *Nomina vero vicinorum et commetaneorum nobilium* [... .. de] // *Kazmer, Stephanus Chok de Chokhaza et Iohannes Baglyas* [*de Hegalya*] // *Ladislau et Petrus Baglyas de dicta Hegalya ac Nicolaus Chok de [... ..]* // [...] ³ *dictus de Chaap*⁴ et *Vallentinus de Stankoch nobiles com[provinciales]*. Leleszi konvent orsz. lt., Acta Bercsényiana 13-40. (DF 284449.)

¹ Az oklevél jobb oldalának kb. harmada, a felső részétől kezdve egyre nagyobb részen hiányzik, ezért döntöttünk teljes szövegű átírása mellett. ² Az átíró oklevél szövegéből következtethető ki. ³ Egy olvashatatlan szó a sor elején. ⁴ Az egész név kihúzva.

- 1300 (Ápr. 8–22. vagy máj. 9–28.)¹ Az erdélyi részeken fekvő Földvár. Zs. Susman bolgár cár fiának: Fruzsinnak hűséges, főképpen a török ellen teljesített szolgálatai fejében szállásként (*pro descensu*) a Temes megyei Lippa birtokot adja neki tartozékaival, azaz az ottani castellum-mal meg a hozzátartozó falvakkal és birtokokkal. – Fejér X/6. 784. (Kamarai lt. alapján a regesztában 1426., a szövegben 1425. évvel.) – Másolat Cocavinus Mátyás formuláriumában. Lőcse város lt., Cocavianus Matthias formulariuma (Lőcsei formularium) (DF 286487.) pag. 58–59., továbbá ÖNB Cod. 8471. (Listhius: *Stilus cancellariae Hungaricae* 1553), nr. 62.

¹ Zs. ekkor tartózkodott az erdélyi részeken fekvő Földvár településen (Itineraria 1382–1438. 121., vö. még Mályusz: Zsigmond 112.).

- 1301 (1426. dec. 24.–1427. júl. 9.) Zs. levele a pápához. Adjon diszpenzációt a Szebenben lakó Hosszúmezei Gáspárnak, aki tudta nélkül keresztapjának leányát: Margitot vette feleségül és tőle gyermekei születtek. – Z–W. IV. 263. (HHStA, RRB vol. D – DF 287860., fol. 100r.)

- * Brassó. Zs. megengedi Rozgonyi István fejéri ispánnak, hogy a székesfehérvári egyházbá temetkezessen. – Fejér X/6. 896. – Az oklevél kelte: jan. 2. Lásd 9.
- * Földvár. Zs. Semsei Franknak birtokokat adományoz. – Fejér X/6. 850. – Az oklevél kelte: ápr. 17. Lásd 400.
- * Zs. erdélyi káptalanhoz Gáti Demeter, Vingárti Geréb János és társaik ügyében. – Fejér XI. 489., reg. (Eredetiből.) – Az oklevél kelte: máj. 6. Lásd 469.

- * Zs. fortalitiom-ot(!) adományoz Gregoriánci Gergelynek. – Isprave 366/1738. sz. (Jellachich elenchus alapján.) – Az oklevél kelte: máj. 18. Lásd 527.
- * Zs. Garai Jánosnak és feleségének, Hedvignek birtokokat adományoz. – Ortway: Temes 635., említés. – Az oklevél kelte: nov. 11. Lásd 1166.
- * Zs. adománylevele Kállói János részére. – Fejér X/8. 607., említés. – Az oklevél kelte: ápr. 6. Lásd 359.
- * Zs. mint német király megerősíti Scolari Lőrinc kérésére a néhai Ozorai Pipo temesi ispán által fizenzei javairól részükre tett intézkedését. – Ortway: Temes 605., említés. (Wenzel: Ak. Ért. 1859. III. 228. alapján.) – Az oklevél helyes kelte: 1426. dec. 31. Lásd ZsO XIII. 1503. sz.
- * Zs. átíró oklevele a Szepes megyei Szalók falu számára – Közl. Szepes múltjából 9. (1917) 179. sz. – Az oklevél helyes kelte: 1427. febr. 22. Lásd: 214.
- * Pálóci György esztergomi érsek oklevele a királyné koronázása miatt közte és a veszprémi püspök között folyó vitáról. – Fejér X/6. 914. (Prímási lt. Y-39. [hibás jelzet, valójában: Prímási lt., Acta radicalia A-7. – DF 248077.] – Az oklevél kelte: 1437. dec. 31. Kiadása: VO 200–201. (a veszprémi példány [DF 200449.] alapján.)

1302 ([..., ...]) Pálóci Mátyus országbíró perhalasztó levele.

Teljesen elázott papíron, zárópecsét nyomával, az oklevél szövege olvashatatlan. DL 103518. (Batthyány cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek.)

- * Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda oklevele Tolmács vár és a kerci apát jobbágyai ügyében. – Fejér X/8. 607., említés. – Az oklevél kelte: dec. 21. Lásd 1279.
- * Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda perhalasztó oklevele. – Fejér XI. 490., reg. (Eredetiből.) – Az oklevél kelte: okt. 14. Lásd 1074.
- * A csanádi káptalan csanádi jobbágyainak végrendelkezési jogot engedélyez. – Ortway: Temes 614. (Szepesi káptalan orsz. lt. 9-10-1. – DF 263126.) – Az oklevél kelte: ápr. 13. Lásd 387.

1303 (2. die Beate [... ..]ne) A csázmái káptalan emlékezetül adja, hogy személyesen megjelentek előttük [..]uth-i Jakab fiai: Imre és Fülöp és a következő bevallást tették: ők Wyudvar-i Pál deák [fiát:] Miklóst meg a hozzátartozó embereit és jobbágyait nyugtatják és felmentik őket az ellenük elkövetett különféle károk és jogtalanságok felől. – A hátlapon alul: non.

Papíron, amelynek bal oldali egyhatoda hiányzik. DL 103517. (Batthyány cs. lt., Jelzet nélküli oklevelek.)

1304 A csázmái káptalan idézőlevele szerint a (gréchegyi) városlakók a zágrábi prebendáriusok Atak nevű földjét, amelyet egykor néhai Buza zágrábi éneklőkanonok adományozott a székesegyházi Szűz Mária-oltárnak és a király adománya folytán birtokolták, elfoglalták. – Tkalčić II. 62. (Regeszta után.) – Lukinović VI. 244. (Uo.)

- 1305 (Angyalosi) Székely (Mihály fia):¹ Balázs tordai főesperes, erdélyi kanonok oklevele szerint Szentgyörgyi László fia: Bálint Udvarnokfalva birtokon lévő Sziget nevű szántóföldjét a székelyházi azaz szentkirályi pálosokra hagyta végrendeletileg. – Doc. art. Paul. II. 449., említés a szentkirályi kolostor okleveleinek 1522. évi jegyzékében. (Inv. Paulinorum conv. – DF 286489. – pag. 56.) – Közép-kori székelység 282., magyar fordítás. (Tóth Ildikó ford., a kiadás alapján.)

¹ A nevére lásd Lukács II. 623. sz.

- 1306 A kolozsmonostori konvent javainak Antal apát által, a perjel, az ör- és az éneklőszerzetes részvételével 12 fejezetben összeállított leltára. – Jakó: Kolozsm. I. 182/24. sz. és teljes szövegű kiadása: 184–194. (DL 36403., pag. 1–26. – KKOL, Protocolla, Labore 10-26.) – Tagányi: Kolozsmonostori könyvtár 89–91., csak a könyvekre vonatkozó bejegyzések közlése, e rész magyar nyelvű ismeretése: Pannonh. rendt. XII/B. 82–83.
- 1307 (1427. márc. 24. u.) (A leleszi konvent emlékeztül adja, hogy megjelentek előttük) személyesen Márton (prov. vir) Buthka faluban és Bálint (prov. vir) Zadorhaza faluban lakó jobbágyok, valamint a Raska faluban lakó néhai Roda (dictus) Lőrinc leánya: Erzsébet hajadon (prov. puella) – a maguk meg Cheb faluban lakó László fia: Bereck felesége: Erzsébet (honesta domina) és Hegy faluban lakó János fia: Tamás, valamennyi vérrokonuk és atyafiaik nevében és terhükkel – és elmondták, hogy a Hegy faluban lakó Sclavus György pénzbeli elégtételt adott azért, hogy megölte a mondott Lőrincet, és ezért nyugtatják erről.

Fogalmazvány Zs. 1427. febr. 24-i parancslevele (221) hátlapján. Leleszi konvent orsz. lt., Acta anni 1427-17. (DF 221706.)

- 1308 (1427. ápr. 27. u.) Miklós leleszi prépost és a konvent Garai Miklós nádorhoz. (Tudja meg), quod Nicolaus filius Ladamer, Petrus filius Daan filii dicti Ladamer de Zaponcza, Michael filius Sandrini filii Geches et Thomas filius Ladislai, Thomas litteratus de eadem Zaponcza in quorum, item Petri filii dicti Ladamer, alterius Petri filii Iwan filii dicti Gerhes, item Andree, Iohannis, Elye et Stephani filiorum memorati Sandrini filii Gerhes, nobilis domine Elena vocate, sororis uterine antelati Petri filii Iwan filii Gerhes, Sandrini filii eiusdem domine Elene ex Thoma litterato procreati et aliorum fratrum et filiorum eorundem de eadem Zaponcza personis exhibuerunt nobis litteras nostras privilegialiter emanatas transcriptionales ...

Borbála királyné 1427. ápr. 27-i parancslevelének (433) elő- és hátoldalán. DL 43698. (Múz. törzsanyag, Fejérpataky László ajándéka, 1891.)

- 1309 Miklós leleszi prépost és a konvent emlékeztül adja, hogy megjelentek előttük Alsónémeti Szocsik fia: Jakab fia: János és e Szocsik fia: János fia: Péter – a maguk meg fiaik, János fia: János és Péter fia: László, valamint a mondott Szocsik fia: János fia: másik Jakab fia: István nevében – egyfelől, másfelől Korcsvai Tamás fia: András és Rázsonyi Péter fia: Miklós, aki Korcsvai mondott Tamás fia: néhai Jakab leánya: Annától született – a maguk meg Tibai Miklós fia: Jósá és fia: Pelbárt nevében – és bevallást tettek az Ung megyében fekvő Alsónémeti és Korcsva birtokaik közötti ha-

tárjárásról. – Sztáray II. 266. (A leleszi konvent 1762. szept. 3-i hiteles másolatából.) – Az oklevél eredeti, hiányos példánya: Leleszi konvent orsz. lt., Metales, Ung 25. (DF 209702.)

- 1310 A leleszi konvent vizsgálata Bátorfi János fiai: István, Tamás, János és Bertalan meg Szaniszló fia: István, valamint a Gúti Országok részére a Károlyiaknak Vállaj birtokon hatalmaskodó csanálói jobbágyairól. – Fejér X/6. 905. (Leleszi lt.)
- 1311 (János) deák, János zágrábi püspök rakonoki officíálisa, zágrábmezei comes és Felsőlomnicai Miklós fia: Benedek zágrábmezei comes terrestris oklevele Mraczin javairól. – Laszowski I. 214., említés, a kiadó szerint az évszám a bejegyzésben tévesen 1400. (Pogledić cs. lt., Kurilovec, nr. 52., *Memoriale literarum familiae Pogledichianae.*)
- 1312 A varasdtoplicai plébánia inventáriuma. – Arhivski Vjesnik 11–12. (1968–1969) 280/73. sz. (Zágrábi kápt. lt., Acta ant. 60-21. – A dokumentum 1941-ben már nem volt meg.)
- 1313 A zágrábi káptalan által a gréchegyi polgárokkal szemben 1427-ben Benedek fia: Bereck városbíró hivatalviselése idején elkövetett jogtalanságok leírása: Fábián zágrábi kanonok káplánja, bizonyos Kost nevű presbíter ura parancsára meg a káptalan tudomásából és akaratával polgártársukat, Mátyás fia: Márton szücsöt ártatlanul egy buzogánnyal kegyetlenül félholtra verték; miközben a város és a káptalan között per folyik. – Tkalčić II. 62. (Zágrábi káptalan lt., Acta antiqua 10-16.) – Lukinović VI. 245. (Uo.)
- 1314 (Posonii, 2. die termini prenotati) Rozgon-i István pozsonyi ispán és a szolgabírák emlékeztetül adják, hogy azt a pert, amelyet Nagabony-i Thiba/Chyba¹ fia: János, Mátyás fia: Miklós, Péter fia: Jakab, Miklós fia: Mihály, János fia: András, Mihály fia: András és Barthal fia: Péter (proc. Mátyás fia: István de dicta Nagabony a pozsonyi káptalan levelével) folytat Hodos-i Karachon (dictus) Jakab fia: György és István fia: Márton (proc. Eleutheyed-i János fia: Miklós szintén a káptalan levelével) ellenében az ő halasztólevelük értelmében az abban leírt ügyben előttük,² mivel az alperes ad processus respondere³ indícabat, de nem jelent meg, ezért a pert Jakab-nap utáni hétfőre (1427. júl. 28.) halasztják.

Papíron, zárópecsét nyomával. Pozsonyi káptalan orsz. lt. 8-2-10. (DF 226278.) – A hátla-pon keresztben perfeljegyzés: *non venit* (áthúzva), alatta: *ex partium transmittatur ad octavas Beati Michaelis* (a felek akaratából Mihály-napra halasztották a pert).

¹ A címzésben. ² Az időpont tollban maradt. ³ Előtte kihúzva: *presens*.

- 1315 [1426]. jan. 28./febr. 4. vagy [1427.] jan. 27./febr. 3. Heves megye kiadványának töredéke¹
 ...]² Iacobus Cheh dicti vicecomites et quatur(!) iudices nobilium comittatus(!)
 ...]³ quod nos feria secunda proxima ante festum purificationis Beate Virginis
 .. u]nde moderativo iudicio unacum nobilibus provincie pro tribunali conse-
 //[[dissemus
 ...] de Zewles de medio aliorum exurgendo proposuit modo tali, quod

...] parte iobagionibus ipsius in dicta Zewles commorantium feria quinta
 ...] epiphaniarum Domini nobili viro Georgio filio Sebastiani de
 ...]utum facere voluisset, sed idem Georgius ad preffixum terminum
 ... non v]enisset neque pro se mississet(!) aliquam personam, in cuius rei testi-
 monium
 ...] duximus conferendas. Datum in Welpreth, feria secunda proxima
 ...] Beate Virginis, anno Domini millesimo quaturgintesimo(!) vigesimo

Papíron, amelynek bal harmada (kétötöde) elveszett, így csak a szöveg jobb fele maradt meg, a szöveg alatt az ötből két természetes színű gyűrűspecset nyomával. Hátlapja üres. MTA KIK, Kézirattár, Oklevélgyűjtemény, A 48. – A közlés a hiány miatt sorról sorra történik. – A DL–DF-adatbázisban nem szerepel, mivel a gyűjtemény mikrofilmzéséből kimaradt.

¹ A forrás a sedria helye és napja (Verpelét, hétfő, vö. Csukovits: Sedriahelyek 382.) alapján azonosítható Heves megye kiadványaként. Keltezéséhez a két alispán létének említése, ill. az alispán megnevezése segít hozzá, ugyanakkor ez utóbbi név az Arch. 1301–1457. I. 135. nem szerepel. Heves megye kiadványai közül ugyanis az 1425. máj. 21-i (ZsO XII. 540. sz., DL 11662.) és a 1426. nov. 25-i (ZsO XIII. 1421. sz., DL 26593.) oklevelek közül mindkettőben kiszakadt a név: az előbbiben a Jakab névből csak egy *Jac* szótag látszik, utóbbiban a keresztnév olvasható, de a ragadványnevekből csak a szókezdő *Ch* betűk olvashatók. Havassy Péter az előbbi oklevelet hibásnak tekintette, az utóbbival kapcsolatban pedig feltűnőnek tartotta, hogy ugyanott rongálódott meg mint az előző (Havassy: Hevesi tisztségviselők 38.). Engel Pál a bizonytalanságot úgy oldotta fel, hogy az 1424. júl. 10. óta (ZsO XI. 816. sz.) Kántor Bálint alispán mellett előforduló Keresztúri Jakab fia: János második alispáni hivatalviselését hosszabbította meg 1426. nov.-ig, azaz mindkét említett oklevél szöveghiányát e személy nevéként egészítette ki. E kiegészítés azonban egyrészt túl hosszú, és egyik oklevél kiszakadt részébe sem fér bele, másrészt a fenti, újonnan előkerült és itt közölt oklevél is cáfolja. Keresztúri Jakab fia: János alispánként Heves megye 1425. febr. 26-i (ZsO XII. 200. sz.) jelentésében fordul elő utoljára. Ez után kerülhetett Cseh Jakab a helyére, aki Kántor Bálinttal együtt utoljára 1426. nov. 25-én adatolt alispánként. A következő megyei kiadvány csak 1427. dec. 15-ről maradt ránk (1258), amelyben már Bikkedi Pál szerepel egyedüli alispánként. E váltás Pálóczi Mátyusnak és Imrének a hevesi ispánságból való távozásával is összefüggésbe hozható (vö. Arch. 1301–1457. I. 135.). Mivel az oklevélben a gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe (febr. 2.) előtti sedriai ülésnap szerepel, a közölt kiadványt jan. végére–febr. elejére keltezhetjük. Mindezek alapján a kiadvány vagy 1426, vagy 1427 elejére datálható: ha a kiszakadt szövegrészben *ante* szerepelt, 1426. jan. 28. vagy 1427. jan. 27., ha *post*, akkor 1426. febr. 4. vagy 1427. febr. 3. lehet a napi dátuma.
² Kiegészítése: *Nos Vallentinus Cantor ac]* ³ Kiegészítése: *Hewesuyuariensis memorie commendamus,]*

- 1316 Abauj megye kamarahaszna-adókirovása Bölzsei Sebestyén fia: Péter, Szini István, Cécei Péter és Hegyaljai Baglyas Péter szolgabírák járásai szerint. – Engel: Kamarahaszna 25–40. (DL 24819. – Ismeretlen provenienciájú iratok.)
- 1317 Gömör megye kamarahaszna-adókirovása Básti János, Vályi István, Herényi Péter és Szentkirályi Bon Balázs szolgabírák járásai szerint. – Engel: Kamarahaszna 57–75. (DL 35801. – Ismeretlen provenienciájú iratok.)
- 1318 Sáros megye kamarahaszna-adókirovása Salgói Bonc László, Olsavicai Jakab, Nádfői János és Szi nyefői János szolgabírák járásai szerint. – Engel: Kamarahaszna 95–118. (DL 32690. – Ismeretlen provenienciájú iratok.)
- 1319 Torna megye kamarahaszna-adókirovása Nádasi Barnabás és Ternyei László fia: János szolgabírák járásai szerint. – Engel: Kamarahaszna 141–144. (DL 34088. – Ismeretlen provenienciájú iratok.)

1320 Ung megye kamarahaszna-adókirovása Korcsvai Péter, Helmei Ferenc, Korlát(falv)i Péter és Harasztói Péter szolgabírák járásai szerint. – Engel: Kamarahaszna 149–162. (DL 32382. – Ismeretlen provenienciájú iratok.)

1321 [1427.]¹ Baszti Tamás és Ládonyi Pál Sopron megyei szolgabírák feljegyzése a kamarahaszna ki-rovása érdekében Pál és Vilmos fraknói grófok, Garai Miklós nádor, a borsmonostori apát, Sopron városa – akiknek a mentességét igazoló oklevelet Gersei János fia: Pető királyi udvari ifjú mutatta be – és Kanizsai István birtokaira történt kiszállásaikról. – C. Tóth: Vasi adókerülők 679. (DL 94039. – Festetics cs.)

¹ Gersei Pető fia, János fia, Pető először 1427. júl. 9-én (773) szerepel udvari ifjúként (vö. még Arch. 1301–1457. I. 504., ahol egyébként [1427]-i kelettel hozza a forrást is). Kanizsai István soproni ispán eddigi adataink szerint utoljára 1428. jan. 19-én szerepel oklevélben (C. Tóth: Vasi adókerülők 681.), 1429. ápr. 4-e előtt meghalt (Engel: Genealógia, Oslai nem 5. tábla: Kanizsai; DL 12060., már fia, László az ispán). A két szolgabíró, Baszti Tamás és Ládonyi Pál 1429. dec. 19-én is e tisztséget töltötték be (DL 92779.).

1322 Item anno Domini M^o CCCC^o XXVII° Iohannes Leschner arestavit omnia bona mobilia et immobilia Mathie Foyt et Parvi Symonis dictis Schymchenen pro XLVII^c denariis ita, quod dictus Leschner sit primus anno prescriptis.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 21a., 1. bejegyzés. – Felette utalás a fol. 16b-n lévő bejegyzésre (ZsO XIII. 1200. sz.).

1323 1427¹ item Paulus vector civitatis arrestavit curiam, in qua habitavit Petrus Ho-berger, ex parte filiorum fratris sui eam domus est sita in plathea Hylpusoli.

Bejegyzés a bártfai városi könyvből. Bártfa város lt. 77. (DF 250507.) fol. 23b., 1. bejegyzés.

¹ Így, arab számmal.

1324 Bártfa város vászonjegyzéke. – Fejérpataky: Számadáskönyvek 254. (Bártfa város lt. 187. – DF 212867.) – Iványi: Bártfa 32/186., említés. (Uo.)

1325 Item est notandum, quod anno Domini M CCCC^o XXVII° coram me Mathia Rüstorffer¹ iudice unacum iuratis civitatis Epperjes constitutus capellanus, honorabilis vir domini plebani de Sarus nomine domini sui confessus est, quod Nicolaus de Curima dictus, concivis noster eidem domino plebano proposuit domum cum suis hereditatibus pro decem centenariis² denariis novis, sibi, videlicet Nicolao concessis et sexaginta florenis camere pro siligine, quam ab eodem domino plebano prenotato emet, tamdiu donec sibi prenominatam summam totaliter expagabit.

Bejegyzés az eperjesi városi könyvből. Eperjes város lt. 133., pag. 3v. (DF 282529.)

¹ A szövegben előforduló kis „e” betűvel álló „u” betűket „ü” betűnek írtuk át. ² Az eredetiben *centis* áll.

- 1326 (1427 eleje) Sopron város tanácsa 27 polgár adósságát megfizeti Merchelein fiának: József zsidónak. – Magyar–zsidó oklt. I. xxxv/13. reg. (Sopron város lt.) – Pollák 67. (Uo.)
- 1327 (1427. ápr. után) Sopron város belső és külső tanácsának tagnévsora az 1427. évben. Polgármester: Gelusch Peter, városbíró: Jörig Eylingsgrab, esküdtek: Hanns Laystel, Stephan am Egk, Friedrich Vetterler, Herb Ulreich, Stephan Zängkl, Hanns Lewtel, Oswald Moser, Thomas von Schadendorff, Murr Peter, Michel beym Brunn, Hanns Bayr leinwater, Jorig Phendel. Városi jegyző: Conrad Ernst. – A bejegyzés végén a külső tanács tagjainak szerepelnek név szerint felsorolva a négy városnegyed és a belváros sorrendjében. – Gerichtsbuch 99/11. sz. (Sopron város lt. D. 3976. – DF 205047. – pag. 5.)
- 1328 Ernst Konrád soproni városi jegyző elszámolása. – Házi II/2. 359. (Sopron város lt. D 3283. – DF 204619.) – Magyar–zsidó oklt. V/1. 36., kiv. (Házi után.)
- 1329 Szany oppidum hatóságának levele Sopron városához. Kérik, szolgáltassanak igazságot Nagy Simon polgártársuknak Csapodi János soproni polgárral szemben. – Házi I/2. 351. (Sopron város lt. D 753. – DF 202387.)
- 1330 (Jún. 8. u.) Bejegyzés Szomolnok városkönyvében, amely szerint Cristan Herbard a hodrusbányai bányarészesekkel egyezséget kötött egy bizonyos időre, amely időszak az első ércosztástól számított hat esztendőn át értendő, hogy ő a bányarészesek minden ellenvetése nélkül, ugyanazon bányatelken, más aknáknak kárt nem okozva annyi haszonra tehet szert, amennyire tud, illetve akar. Az első osztás 1427 pünkösdjén történt. – Az egész bejegyzést áthúzták. – Stadtbuch von Schmöllnitz 99. (OSZK Kézirattár, Cod. Lat. 385. [Szomolnok városkönyve] fol. 29v. – DF 252482.)
- 1331 (Geben zu Wienn, an Sant[... ..]tum 1427¹) Hanns Pesler és [...] nürnbergi polgárok, továbbá [...] Paumgartner regensburgi polgár nevében egy bizonyos Gabler kinyilvánítják, hogy a jelen levél erejénél fogva teljes jogkört és felhatalmazást adnak Hainz Pochaim-nek azon tiltás ügyében, amivel ellenük a kölni Jacob Possel és Heinrich Reingesell élt.

Vízfoltos, alul-felül hiányos papíron, a szöveg alatt két papírfelzetes, balra természetes, jobbra zöld színű viaszba nyomott gyűrűspecséttel. DL 43725. (Múz. törzsanyag, 1900-56.)

¹ Így, arab számmal.

- 1332 Luca degli Albizzi, a Zs. udvarába küldött firenzei követ 1427. júl. 22–okt. 23. közötti időszakra vonatkozó olasz nyelvű naplófeljegyzései. Incipit: *Ragione dell'andata d'Ungheria...* Júl. 22-én indult el Zs. udvarába a három követ: Piero Guicciardini, Luca degli Albizzi és Jacopo Riccardini firenzei kancellár összesen tizenhét lóval. Útvonaluk: San Piero a Sieve (júl. 22.)–Firenzuola–Loiano (júl. 23.)–Bologna (júl. 24.)–Corticella (júl. 25.)–Torre della Fossa–Ferrara–Francolino (júl. 26.)–Crespino (júl. 27.)–Loreo (júl. 28.)–Chioggia–Venence (júl. 29.). Velencében az ottani firenzei követ, Giuniano Davanzati házában szálltak meg. Júl. 30-án megjelentek a Signoria előtt, és előadták követségük célját. Ezután kézhez kapták a Signoria által kiállított útleveleket. Aug. 1-jén együtt hallgattak misét a dózsával, majd ebédeltek és tárgyaltak vele: a dózse Zs. részéről a saját követük számára kiállított útlevelet várta. Ugyanezen a napon megkapták a Signoria részéről írásban a kiegészítő követutasításukat (a Zs. és Venence közötti fegyverszünet tárgyalására vonatkozóan). Aug. 2-án utaztak tovább bizonyos Stefanello bárkáján a tengeren. Útvonaluk: Livenza (aug. 2.)–Daila

(„*Daira*”, Isztriában; aug. 3.)–Parenzo–Fagiana (aug. 4.)–Vegli–Póla (aug. 5.). A kedvezőtlen időjárás miatt meg kellett állniuk. Piero végül aug. 7-én gyalog, a többiek a hajón utaztak tovább Medulinóba. E napon a naplóró Luca belázasodott. Medulinóból hajón utaztak tovább (a Cherso szigetén fekvő) Ossero kikötőjébe (aug. 8.). Ezt követően aug. 9-én egy Zenggtől öt mérföldre lévő kikötőben álltak meg, majd 10-én érkeztek Zenggbe. Itt találkoztak Filippo di Giovanni del Bene és Tommaso di Piero Melanesi (Magyarországon is tevékenykedő) firenzei kereskedőkkel, akik csatlakoztak hozzájuk. Az út során Riccardini kancellár is megbetegedett, így kollégájuk: Piero Guicciardini hátrahagyta őket, és egymaga indult tovább Budára aug. 18-án. Felgyógyulását követően szept. 28-án a kancellár is követte, vele ment Luca kíséretéből bizonyos Antonio és egy másik firenzei kereskedő, Tommaso di Jacopo Schiattesi. Luca hosszú betegesedést követően szept. 30-án egy velencei evezős hadihajón visszaindult Firenzébe. Útvonala: Ossero (okt. 1.)–Rovigno (okt. 2.)–Pirano (okt. 3.); itt a kedvezőtlen időjárás miatt okt. 6-án indult tovább; Caorle (okt. 7.) érintésével érkezett meg Velencébe (okt. 10.), onnan pedig a Chioggia (okt. 11.)–Corbola (okt. 12.)–Francolino (okt. 13.)–Ferrara–Bologna (okt. 15., továbbindult 20-án)–Loiano (okt. 20.)–Firenzuola (okt. 21.)–Vaglia (okt. 22.) útvonalon még mindig betegen Firenzébe. (okt. 23.). – Prajda: Egy firenzei követjárás 12–15. (Archivio di Stato di Firenze, Signori, Dieci di balia, Otto di pratica, Legazioni e commissarie, missive e responsive V., fol. 45r–48r.) – Az útinaplót az út során tett kiadások felsorolása (*L'ambasciata al'omperadore dee' dare...*) előzi meg, ezt a kiadás nem közli. (Uo. fol. 21r–25v.; a fol. 26r–44v. üres.) – Iorga: Notes et extraits II. 239., reg. (Uo. quaderno 8, classe X. distinzione 2, nr. 8. stanza III. armadio 14. fol. 24–24v, 45r–48r.)

1333 Buhorinie. Mirohna apát fogadja, hogy a Tvardko bosnyák király által neki ajánlott nisi Marnavits Jánost javaiban megvédi. – Kerchelich: Not. praelim. 258. – Fejér X/6. 904. (Kerchelich után.)

1334 (1424–1427. vagy 1427. u.)¹ Industri necnon circumspecto viro, domino Fabiano, notario conventus de Lelez, sibi amico sinceriter adamando necnon honorifice precolendo²

Amicitia favorabili prelibata debito cum honore, industriis vir, amice sinceriter adamande! Vestram peto amicitiam, quod iuxta mihi intimata de lardis omnem summulam et quantitatem eorundem lardorum vestrorum, quam habere potestis, sub spe plenarie restitutionis pretii et persolutionis in vindemio et nonalibus proxime affuturis in brevi temporis spatio ad Patakh, meo domino transmittatis. Insuper rogitó, ut quatuor sales, quibus virtuosa domina, relicta Thome Nag de Lelez, ostensor presentium domino meo tenetur, vobiscum eodem itinere apportate. Valete in filio Virginis gloriose. Scriptis in Patath(!), in vigilia penthacostes, anno domini etc. in presenti.

Petrus provisor curie domini plebani
de Patakh, vestre amicitie ad mandata

Papíron, hátlapján gyűrűspecset nyomával. Leleszi prépostság mlt. 1300-426. (DF 234048.)

¹ Fábán 1420-ban szerepel először aljegyzőként (ZsO VII. 1747. sz.), utána László töltötte be a tisztséget 1421–1423 között (ZsO VIII. 300. sz., X. 84. sz.), majd 1424. okt.-tól (Zichy VIII. 196.) 1427. szept.-ig (1002) ismét Fábán volt az aljegyző. A konvent jegyzője 1412–1427 között (ZsO III. 1909. sz., 1069) biztosan Tamás mester volt, ez utánról viszont – egyelőre – nem ismert a konventi jegyző neve. – A konventnek 1420 előttről ugyancsak nem ismert Fábán nevű szerzetese. ² A címzés a hátlapon.

- * (1424–1427 között) Radu havasalföldi vajda Brassó város polgáraihoz. Kérésükre megszünetta a câmpulungi vámot – Glagolita írással készült szláv nyelvű, keltezés nélküli oklevél. – Bogdan: Documente 13., román fordításban is, a keltezés megállapításával. (Brassó város lt. 227.) – Bogdan: Documente și regeste 10., 1421–1422. évi keltezéssel. (Uo.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 234., Bogdan: Documente datálását átvéve a korábbi közlések felsorolásával, román fordításban is. (Uo.) – Az oklevél helyesebb kelte: 1421. máj. 17–okt. 23. Lásd ZsO VIII. 529. sz.
- * (1424–1427 között) Radu havasalföldi vajda jóváhagyja a Brassó, Rozsnyó és az egész Barcaság számára adott vámkiváltóságokat. – Glagolita írással készült szláv nyelvű, keltezés nélküli oklevél. – Bogdan: Documente 14., román fordításban is, 1424–1427 közötti keltezéssel és az erre vonatkozó irodalom áttekintésével. (Brassó város lt. 299.) – Bogdan: Documente și regeste 11., román fordításban, keltezés nélkül. (Uo.) – Az oklevél helyesebb kelte: 1421. nov. 21–1422. okt. 23. Lásd ZsO VIII. 152. sz.
- * (1427–1431 között) Dan havasalföldi vajda Brassó városához a (töröcsvári) várnál szedett vám ügyében. – Glagolita írással készült szláv nyelvű, keltezés nélküli oklevél. – Bogdan: Documente 30., román fordításban is, 1427–1431 közötti keltezéssel. (Brassó város lt. 1.) – Bogdan: Documente și regeste 19., román fordításban, 1427–1431 közötti keltezéssel. (Uo.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 265., az eddigi román kiadások feltüntetésével, román fordításban is, 1428. szept. utáni keltezéssel, a következő utalóban szereplő tétel datálása alapján. (Uo.) – Z–W. IV. 243., 1426. febr. 3. előtti keltezéssel, német fordításban is. (Uo.) – Az oklevél valószínűsíthető kelte: 1425 körül. Lásd ZsO XII. 1374. sz.
- * (1427–1431 között) Argyas. Dan havasalföldi vajda Brassó városához a töröcsvári várnagyok jogtalan vámszedése ügyében. – Glagolita írással készült szláv nyelvű, keltezés nélküli oklevél. – Bogdan: Documente 31., román fordításban is, 1427–1431 közötti keltezéssel. (Brassó város lt. 4.) – Bogdan: Documente și regeste 20., román fordításban, 1427–1431 közötti keltezéssel. (Uo.) – Doc. Rom. Hist. D, I. 263., az eddigi román kiadások feltüntetésével, román fordításban is, 1428. szept.-i vagy 1429. máj.–1430. szept. közötti keltezéssel, a vajda tartózkodási helyei alapján. (Uo.) – Z–W. IV. 247., 1426. febr. 3. előtti keltezéssel, német fordításban is. (Uo.) – Az oklevél valószínűsíthető kelte: 1425 körül. Lásd ZsO XII. 1373. sz.
- * (1427. k.)¹ Nándorfehérvár. Remetei István levele Losonci Zsigmondhoz birtokai kifosztása ügyében. – Bánffy I. 593. (DL 56646. – Kállay cs.)
- ¹ A kiadó keltezése, Remetei István azonban valamikor 1420. aug. 20-a (ZsO VII. 2094. sz.) és 1421. febr. 25-e (Uo. VIII. 221. sz.) között elhunyt, így a levél kelte értelemszerűen csak ez előtti lehet.
- 1335 (1427. k. szept. 14. u.)¹ Suk. Suki Benedek levele Szentkirályi Bolgár Jánoshoz. Visszatéréséig elhalasztotta mind Szamosfalvi Istvánnal, mind Apafi Miklóssal folyó pereit. Siessen haza, mert ura (ti. Bolgár Jánosé) magához rendelte összes familiárisait és jelenleg a váradi püspök birtokán, Belényesen van. – Teleki I. 507. (DL 74449. – Teleki cs., marosvásárhelyi.)
- ¹ A levélnek nincsen évszáma, a hozzávetőleges kelet a kiadóé.
- 1336 (1427–1430 között)¹ Barbara Dei gratia Romanorum ac Hungarie etc. regina universis et singulis principibus ecclesiasticis et secularibus, ducibus, comitibus, vicariis generalibus, vicecomitibus, baronibus, nobilebus, militibus, clien-

tibus, officialibus, advocatis, antianis, potestatibus, presidibus, tricesimatoribus, theolonyariis, tributariis, mutariis, boletariis, iusticiariis, iudicibus, magistris civium, passuum custodibus, civitatum, opidorum, villarum et locorum communitatibus et rectoribus eorundem ceterisque nostris et imperii sacri subditis et fidelibus, ad quos presentes pervenerint, salutem et gratiam. Venerabiles, illustres, spectabiles nobiles et fideles dilecti! Quia reverendus in Christo pater, Andreas episcopus Symboliensis gubernatorque conventus monasterii Beati Adriani martiris de² insula Zaladiensi, fidelis noster devotus, dilectus, presentium videlicet exhibitor ingenti ductus devotione limina Beatorum Petri et Pauli apostolorum ac aliorum sanctorum patrum, querens anime sue salubriter remediari, intendit visitare. Idcirco vobis omnibus et cuilibet vestrum eundem dominum Andream, episcopum Symboliensem sincero commendamus affectu, desiderantes vosque seriusius requirentes, quatenus ipsum dominum ad vos pervenerit benigne suscipere, favorabiliter tractare ac in hiis, que celeritatem et securitatem sui concernunt, itineris³ gratuitam et promotivam sibi velit et debeatis ostendere voluntatem necnon ipsum unacum familia, rebus et bonis suis secum illud deferendis tam per terram, quam super aquam absque aliquali solutione datii, tricesime, tributi, mute, ponthenagii, gustume, gabelle ac alterius solutionis et exactionis genere omnique impedimento et molestatione remotis per dictas civitates, castra, opida, villas, districtus, portus, pontes et alia nostre et vestre iurisdictionis loca transire, stare, morari, redire libere et pacifice permittatis et permitti faciatis, providentes eidem dum per eum aut suo nomine⁴ super presentibus fuerint requisiti de securo et salvo conductu ad hominem et specialem reverentiam nostre reginalis maiestatis in eo nostre placituri serenitati, presentes quoque post lecturam reddi iubemus presentanti. Datum antique Zolii etc.

A hátlapon keresztben:

Et quia tam repente usa erga // ..opere diffuere est non ... equi mei destructi existen... // eapropter vestram serenitatem, quatenus nostre per hominem meum, latorem // videlicet presentium dignetur in favorem venire valeam et quibus // dispositionibus, quia in demptis fatigiis equorum et famulorum // magnam expensam fec[.] sed illis non obstante pro posse meo ad quamvis

Közelkorú másolat. A. HAZU D-VIIIb-85. (DF 230893.) – Isprave 1410. sz., 1410. vagy 1411. évi dátummal.

¹ A keltezetlen menlevél évhez kötése az alábbiak alapján történt: Andrea Benzi de Gualdo simboliái (cimbaleni) püspök 1425. szept. 3-án fizette meg az annatát a zalavári apátság kormányzói kinevezéséért (ZsO XII. 990. sz.), utoljára 1430. nov. 7-én szerepel e minőségében (DL 12335.), 1431. ápr.-ban már sioni püspök volt (Eubel: Hierarchia II. 233.). Borbála királyné, noha 1425-ben is kimutatható Zólyomban, de huzamosabb ottani tartózkodására 1427 és 1431 között vannak adataink (Itineraria 1382–1438. 176–177.). – András püspök-kormányzó 1427. máj. 1-jén Brassóban járt (446), ahonnan éppenséggel Borbála királynéval együtt jöhetett el (a királyné szept. 12-én volt Zólyomban). ² A másolatban utána feleslegesen az „in” előljáró áll. ³ Előtte egy elrontott szó kihúzva. ⁴ Előtte kihúzva: *homine*.

- 1337 (1427–1428) Sopron város tanácsának feljegyzése Schneberger adósságáról. – Házi II/1. 171. (Sopron város lt., Városi könyv D 2989. – DF 204422., pag. 51.)
- 1338 (1427–1428) Eyban Lőrinc Sopron városához. Egyetért testvére eljárásával egy nagymartoni bíró előtt folyt ügyben. – Házi II/6. 80. (Sopron város lt. D 3483. – DF 204824.)
- 1339 (1427–1428) Schadendorf Tamás soproni városi kamarás számadáskönyve. – Házi II/2. 372. (Sopron város lt. D 3284. – DF 204620.) – Magyar–zsidó oklt. V/1. 37., kiv. (Házi után.)

Pótlás

- 1340 Jan. 1. (Bononie, eodem die [die primo Ianuarii]) Commisimus fratri Iohanni priori conventus de Curmendino provincie Ungarie ac precepimus per obedientiam salutem, ut vadat usque ad conventum de Comar cum fratre Luca, nostrarum litterarum latore, qui cum prior istic per capitulum provincie legitime constitutus fuerit et conventum honeste et utiliter adhuc rexit, ut accepimus nuper a provinciali, nulla habita legitima causa cum dedecore et iniuria absolutus est. Quod si ita est, nostris institutis aperte repugnat ille penitentiam seu plenam in dicta causa infligi volentibus. Quocirca volumus, ut hic frater Iohannes plenam omnium informationem suscipiat. Et si iniuste et iniuriose absolutum esse convincerit, cum nostra auctoritate in suum prioratum restituat. Datis illi litteris oportunis. Et quod hic fecerit, precipimus observari. Iniungentes quoque, ut exemplum informationum, quas susceperit, et omnium, que fecit, ad nos rescribat.

Eredeti regisztrumbejegyzés az ágostonos rendfőnök kimenő levelezését tartalmazó kötetben. AGA, Serie Dd, Registri dei Reverendissimi Padri Generali, vol. 4. Registrum R. P. Augustini de Roma (1419–1428), fol. 208v–209r. (Teljes szövegű másolata Timkovics Pál ágostonos rendiekre vonatkozó anyaggyűjtésében, ELTE Egyetemi Kt., Kézirattár H 306.)

- 1341 Febr. 28. (Bononie, die ultimo [Februarii]) Confirmavimus fratri Iohanni de Tapolzano lectori dudum provinciale, celebrato capitulo reelecto et confirmato, gratias alias ei eiusdem officii causa concessas ac si de his fieret mentio specialis. Concedentes eidem, ut hoc anno celebret convocationem patrum provincie et eorum fratrum, qui adesse voluerint; in qua, que opus reformare, reformet, et fratrem Valentinum pro sua pertinacia et contumacia puniat cogantque restituere provincie, quod causa collectarum ordinis accepit, nec tamen solvit.

Eredeti regisztrumbejegyzés az ágostonos rendfőnök kimenő levelezését tartalmazó kötetben. AGA, Serie Dd, Registri dei Reverendissimi Padri Generali, vol. 4. Registrum R. P. Augustini de Roma (1419–1428), fol. 213r. (Teljes szövegű másolata Timkovics Pál ágostonos rendiekre vonatkozó anyaggyűjtésében, ELTE Egyetemi Kt., Kézirattár H 306.)

- 1342 Dec. 9. (Bononie, die nono [Decembris]) Misimus litteram vicariatus in provinciam Ungarie pro capitulo in ipsa celebrando anno futuro 1428, loco et die per precedens capitulum ordinatis aut per provinciale ordinandis. Primus in ea noster vicarius nominatur frater Benedictus de Zakay, prior de Peliske, secundus frater Paulus, prior de Kaza, tertius frater Iohannes, prior de Essyek.

Eredeti regisztrumbejegyzés az ágostonos rendfőnök kimenő levelezését tartalmazó kötetben. AGA, Serie Dd, Registri dei Reverendissimi Padri Generali, vol. 4. Registrum R. P. Augustini de Roma (1419–1428), fol. 223v. (Teljes szövegű másolata Timkovics Pál ágostonos rendiekre vonatkozó anyaggyűjtésében, ELTE Egyetemi Kt., Kézirattár H 306.)

NÉV-, TÁRGY- ÉS SZÁMMUTATÓ

A név- és tárgymutató némi módosítással az előző kötetek gyakorlatát követi (a módosítások leginkább bizonyos tárgyszavak mellőzését, illetve újbóli alkalmazását érintik, a szerkezet változatlan maradt). A mutató számai a regeszták és oklevélkivonatok tételszámai. Az 1426. évi pótlás tételszámai (a XIII. kötetbeli tételszám/a) az adott címszónál mindig az első helyen szerepelnek. Az eredeti (a forrásszövegben szereplő) helyesírással, betűhíven szereplő címszavakat minden esetben *dőlt betűvel* jeleztük, kivételt tettünk azonban egyrészt a polgárnevekkel, amelyeket legtöbbször eredeti alakjukban közöltünk, de nem szedtük dőlt betűvel, másrészt bizonyos, az értelmezés megkönnyítésére a címszó után zárójelben megadott szakszavakkal.

Személynevek. A mutató nem tartalmazza Zsigmond király nevét és rangját (az egész kötetben Zs. formában rövidítve), kivéve, amikor *mint német király* szerepel vagy személyéhez kapcsolódó elem (például Zs. követe, utazása) fordul elő. A magyarországi hospes- és jobbágynevek sem szerepelnek a mutatóban, de hogy mely tételeknél található, azt a birtok neve, illetve a hospes/jobbágy és a hospesnévsor/jobbágynévsor címszavak alatt lehet kikeresni (névsornak a háromnál több, egyazon oklevélben szereplő és azonos helyen lakó hospes vagy jobbágy felsorolását tekintettük). A királyi, nádori, országbírói, vajdai, báni, megyei, érseki emberek csak személynevi címszavánál vannak tisztséggént feltüntetve, a királyi ember, nádori ember, stb. címszavak nem szerepelnek: tapasztalataink szerint ugyanis ezek feltüntetésének terjedelmes voltuk ellenére felhasználói szempontból nem volt érdemi jelentősége. Kivételt csak a királyi kúriából kiküldött embereknel tettünk, itt továbbra is külön címszót is alkalmaztunk. Ismételten önállóan szerepelnek a városi és mezővárosi polgárok nevei. A mutató az átírt oklevelekben szereplő személyneveket is tartalmazza, zárójelben jelölve előfordulásuk évét. Mindezeket túl az alábbiakra voltunk még tekintettel:

a) Ha a személy neve egyedül áll, sem rangja, sem tisztsége nem ismert, akkor „családneve” cs. (városi és mezővárosi polgárok esetében pn.) jelzéssel, a keresztnév elhagyásával szerepel. Ugyanez a helyzet azoknál a birtokperекnél és birtokosztályoknál, ahol egy család több tagja fordul elő.

b) A „családneveket” az adott oklevélben előforduló alakjukban, mai helyesírással vagy fonetikusán írjuk.

c) A ragadványnevekről utalás történik a birtoklást jelölő „előnév”-re. Ugyancsak utalás jelzi a mutatóban azt, ha a család több néven fordul elő.

d) A később „előnévként” szereplő birtoknevek minden esetben nagybetűvel kezdődnek.

e) A rangok és tisztségek is mutatózva vannak, ezeknél utalás történik viselőjük nevére. A királyi, nádori, országbírói, vajdai, báni, megyei, érseki emberek, ügyvédek és más társadalmi (fogott bíró) funkciót betöltők megbízatása viszont – ahogy fentebb említettük – csak nevüknél olvasható. A hiteleshelyi kiküldöttek annál az intézménynél, amelyik kiküldte őket, és nevüknél egyaránt szerepelnek. Bármilyen városi vagy mezővárosi tisztséget (bíró, polgármester, esküdt) betöltő polgárok teljes névvel és tisztségük feltüntetésével fordulnak elő.

f) A méltóságot vagy tisztséget viseltek neve után azok a méltóságok vagy tisztségek szerepelnek, amelyekről a kötetben idézett oklevélszövegekben említés történik; az utóbbi esetben az évszám vagy évkör megjelölésével. (Ezek megállapításánál Engel Pál és Zsoldos Attila archontológiája, illetve Max Wilberg: Regententabellen [Frankfurt a. Oder, 1906.] és W. Kovács András: Az erdélyi vármegyék középkori archontológiája [Kolozsvár, 2010. Erdélyi Tudományos Füzetek 263.] című munkája, továbbá C. Tóth Norbert különböző egyházi intézmények méltóság- és tisztségviselőiről készített adattárjai voltak segítségünkre.)

g) Az összetett birtoknevekből képzett családnevek előfordulási alakjukban szerepelnek.

Helynevek. A kötetben található valamennyi helynév megtalálható a mutatóban.

a) A mutató a helynevek középkori névalakját adja meg mai helyesírással vagy fonetikusán. Azokban az esetekben, ha a mai névalak ettől eltér, utalás segít. A helynevek után zárójelben az a középkori megye vagy más területi egység (a külföldieknél ország vagy terület) szerepel, amelyben a feldolgozott évben található volt. Ha megyehatáránál fekvő birtok két megyénél fordul elő, úgy mindkét megyénél csak a megfelelő számok szerepelnek. Amennyiben a régi név nem volt azonosítható, úgy *dólt betűvel* áll.

b) Az összetett helynevek mindig előfordulási alakjukban vannak felvéve, de az alapszónál ennek minden alakjára utalunk.

c) Ha a helységnek több neve volt, úgy az egyes nevek mellett csak azok a számok szerepelnek, ahol az adott név fordul elő.

Földrajzi nevek. A korábbi kötetek mutatójához hasonlóan, tekintettel a rokon- és társtudományok igényeire, a földrajzi nevek minősége (folyó, patak, víz, domb, völgy stb.) külön tételt képez a mutatóban, ám a *földrajzi név* címszó alá besorolva és a tulajdonnevek sorrendjében. A közismert földrajzi tulajdonnevek (leginkább folyók, például Duna, Szamos, Vág) csak a saját nevüknél szerepelnek, feltüntetve, hogy melyik megyebeli vagy területi szakaszukról van szó.

Tárgyszavak. A tárgyak és fogalmak esetében lehetőség szerint ragaszkodtunk a szövegben szereplő szóalakhoz, de a keresés megkönnyítésére éltünk a rokon fogalmak átfogó vagy általánosabb kifejezés alatt történő összevonásának, bokrosításának a lehetőségével. Az előző kötet mutatójában is már ekként szerepelt például az *adónem*, *jog*, *mértékegység*, *pecsét*, *pecsételési záradék*, *pénznem*, valamint a *foglalkozás*, *mesterség*, *tisztség*, *szerzetesrendiek*, stb. összevont címszavak. Ugyanígy tettünk a különböző felek között létrejött különböző témájú megegyezések esetén is (*békekötés*, *szövetségekötés*). A társadalmi és művelődési rétegződésre történő utalások közül az előző kötetekhez hasonlóan elmaradt a *mester* szó kiemelése, mert az adatok tömegében ellenőrizhetetlen, hogy mikor jelöl társadalmi rangot és mikor iskolázottságot. Az egyes személyek oklevelekben szereplő egyetemi végzettségét azonban (bokrosítva: *egyetemi fokozat*, *mindkét jogi doktor*, stb.) mutatóztuk. Ugyancsak a korábbi kö-

tetek használatánál tapasztaltak fényében és a feldolgozott anyag jellegének ismeretében jelen kötet mutatójában mellőztük a külön *bírság*, *ellentmondás*, *birtok elfoglalása*, *iktatása*, *idézés* (kivéve a három vásáros eseteket), továbbá – egy-két kivétellel – a *bírószági*, *káptalani*, *konventi feljegyzés* címszavakat. Egyes ritka és érdekes latin vagy vulgáris kifejezések a mutatóban az oklevélben szereplő alakjukban (is) szerepelnek.

A *betűrendbe sorolás* magyar szabványa mechanikus sorolást ír elő. Ez az oka annak, hogy egyes esetekben logikailag együvé kívánczó fogalmak elválnak egymástól, jóllehet igyekeztünk ezek számát minimálisra csökkenteni. A szabványtól olyan módon térünk el, hogy a többjegyű kezdőbetűt (cs, zs) a szigorú betűrendből, amely más esetben érvényesül, kiemeltük. Ugyanakkor a gépi rendezés érdekében – főként az ismétlést jelentő gondolatjelek között – elhagytuk az írásjeleket és névelőket.

A személyneveknél a *de*, *de la*, *degli*, *della*, *di*, stb., illetve a *von* előjárósót a betűrendi besoroláskor nem vettük számításba.

A mutatót C. Tóth Norbert készítette Lakatos Bálint és Mikó Gábor közreműködésével.

A mutatóban alkalmazott rövidítések

cs. = családnév	m. = megye
f. = folyó	nb. = nembeli
h. = helység	NRB = Német-római Birodalom
hh. = hiteleshely	opp. = oppidum
id. = idősebb	p. = patak
ifj. = ifjabb	pr. = prédiium
kh. = keltezési hely	pn. = polgárnév (polgári családnév)
ker. = kerület	v. = város (civitas vagy egyéb)

- [...]i (Torna m.) Domokos királyi ember 299
 [...]i Miklós királyi ember 1299
 [...]uth-i cs. 1303
1403. évi lázadás lásd Zs. elleni lázadás (1403)
- abádi (Heves m.) bíró, villicus és esküdtek, jobbágynévsor 1258
 – cs. 1258
 Abafájai cs. 33, 491
 Abaházi Miklós királyi ember 221
Aba-i lásd Abonyi
 Abans pn. 985
 Abaúj m. hatósága 342-343, 397, 652, 881
 – – járásai 1316
 – – kamarahaszna-adókirovása 1316
 abaúji alispán: Gecsei László
 – szolgabírók: Bölzsei Péter és Sebestyén, Csécsi Péter, Hegyaljai Baglyas Péter, Szini István
 Abbiategrasso v. (Itália) kh. 224, 564
 Ábeli cs. 197
 Abonyi András királyi ember 1025
 – Egyed királyi ember 816a
 – János királyi ember 816a, 925a, 1233-1235, 1241-1242
 Ábrahám deák, erdélyi káptalani kiküldött 121
 Ábrány h. (Borsod m.) 452
 – cs., Zsadányi 893
 Ábrányi cs. 56, 452
 Achtenicht, Iacob, klosterneuburgi bíró 997-998
 Acintos pr. (Fehér m.) 419
Acochuk-i lásd Otrokocsi
 Aczynger pn. 345
 Acsa h. (Somogy m.) 744, 1225
 – h./pr. (Csanád m.) 531, 562, 841
 Acsádi Bálint (György fia) veszprémi egyházmegyei akolitus 243
 Acsai cs. 641, 744
 – János királyi ember 405
 Ácsva h. (Zaránd m.) 660, 662, 859
 Ácsvató pr. (Zaránd m.) 660, 662, 859
 Ad h. (Közép-Szolnok m.) 423, 525
 Adalbert, a pozsonyi Szent László ispotály rektora 272
 Ádám váci kanonok, csongrádi főesperes 453
 Adamovci cs. 684
 – Mihály és Miklós báni emberek 540
 Adászteveli Gál királyi ember 956, 1183
Adchyntos lásd Acintos
 Adi cs. 423, 525
 adó elszámolása 112
 adómentesség 723
 adónem, ajándék, földesúri 309, 617
 – –, királynak 1100, 1220
 – –, királynénak 1100, 1215, 1218, 1220
 – –, tárnokmesternek 1215
 – – újévi, királynak 647, 723, 1016, 1283
 – – –, királynénak 1010, 1016
 – – –, tárnokmesternek 74
 –, birodalmi 771-772, 1099, 1159, 1236
 –, cathedraticum 42
 –, census 133, 273, 309, 352, 390-391, 702, 730, 759, 912, 1232, 1279
 – –, malomé 680
 – – vagy feudum 496
 –, collecta 309, 390, 1019
 –, dica 730, 912
 –, éves járadék, ajtónállómesternek 521
 – – –, alajtónállómesternek 521
 –, exactio 273
 –, földesúri 77, 1093
 –, földműves 1232
 –, fuvarozás 730
 –, illeték, malom 680, 746
 –, kamarahaszna 112, 464, 499, 619, 847-848, 1045, 1064, 1316-1321
 –, kilenced 1334
 –, királyi 1179
 – –, egyháziakra kivetett 589, 892
 –, mardurina 122-123, 273
 –, obventio 759
 –, taxa 1019, 1045
 – – extraordinaria 399, 404
 –, terragium 2, 205, 617
 –, tized 418, 928, 1096, 1220
 –, tizednegyed 441
 –, városi 505, 535-536, 752
 Adony h. (Bereg m.) 497, 921, 1060, 1069, 1246
 Adorján cs., Otrokocsi 59
 adósság 6, 149, 355, 436, 477, 500, 507, 519, 536-537, 554, 568, 645, 665, 690, 697, 771, 812, 953-954, 974, 976, 985, 987, 1037, 1051, 1058, 1067, 1084, 1094, 1109, 1110-1111, 1198, 1217, 1257, 1326, 1337

- adószedés 464, 1193, 1207
 adózási kiváltság 912
 Adriai-tenger 638
 ágfalvi (Sopron m.) hivatalnok (*holde*) 213
 Aghaz lásd Ágszáz
 Ágnes veszprémvölgyi apátnő 1050
 Ágoston aradi kanonok 740
 Ágszáz székely nemesek 511
 Aigel, János bécsi orvosprofesszor 996
 Aindfelder pn. 90
 Ajkai Péter királyi ember 1030
 Ajtics cs., Rateticsi 195
 Ajtósi cs. 417
 Akasztó h. (Bács m.) 98
 akasztófa állítása 837
 aknai királyi polgárok 294
 Ákos nb. Mikcs mint szlavón bán 1096
 Ákosfalvi Ferenc vajdai ember 11
 Alabján h. (Zaránd m.) 417
 Alagi Miklós királyi ember 52
 Alapi cs. 972
Alapyan lásd Alattyán
 Alaria-i (Korzika) püspök: Jordanus
 Alattyán h. (Heves m.) 400, 891
 Alattyáni Csirke lásd Pólyi Csirke
Albanandur lásd Nándorfehérvár
 Albánia 1250
 – hercege: Brankovics György
 Albatorius, antiqus (bártfai városrész)
 1158
 von Albeck, Ulrich, seckauai püspök 1270
 Albeni Henrik pécsi püspök (1421–1444)
 207, 215, 241, 482, 559, 644, 681–683, 746,
 786, 942, 1096, 1168–1170
 – János topuszkói apát (1399–1405) 1026;
 zágrábi püspök (1420–1433), királyi
 (1420–1433) és királynéi (1409–1433) fő-
 kancellár, titkoskancellár (1423–1433) 53-
 54, 123, 207, 214–215, 241, 257, 383, 447,
 482, 559, 674, 681–683, 702, 704, 746–747,
 759, 786, 842, 928, 934, 1019, 1040, 1096,
 1118, 1168–1170, 1178, 1221, 1232, 1236,
 1265, 1291, 1297
 – – zágrábi püspök mint birodalmi kancellár
 332, 433a
 – – –, királyi főkancellár pecsétje lásd pecsét-
 telési záradék, királyi különös jelenléte
 Alber, Hans, ágfalvi (Sopron m.) hivatalnok
 (*holdé*) 213
 Albergati, Niccolò, a Santa Croce in Gerusa-
 lemme (Róma) bíborosa, bolognai püs-
 pök 1300a, 90, 276, 317, 930, 1038, 1106,
 1250
 Albert (V.) osztrák herceg (1404–1439) és
 morva örgróf (1423–1439) 924, 1005,
 1077, 1243, 1274
 – csanádi kanonok, temesi főesperes 387,
 725–726, 841
 – egeresi presbiter, kolozsmonostori kon-
 venti kiküldött 34
 – vránai perjel lásd Nagymihályi Ungi Al-
 bert
 Alberti György és Miklós királyi emberek 52
 Albisi cs. 435, 550–551, 706
 – Miklós váradi kanonok 871; éneklőkanonok
 392a, 899
 degli Albiz(z)i, Luca firenzei követ 818, 857,
 934, 1106, 1147; követségének naplója
 1332
 – –, Rinaldo firenzei követ 751a, 810a, 841a,
 918a, 926a, 1021a, 1310a, 1310b, 38, 818
 Álcs h. (Bács m.) 98
 Álcsi h. (Krassó m.) 531, 562, 841
 – János és Pál ügyvédek 98
 – Miklós királyi ember 919, 1000
 Alcebi Miklós váci püspök (1419–1430) 207,
 215, 241, 482, 559, 681–683, 746, 786, 1096,
 1168–1170
 áldomás 212
 Áldottküttelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Alemania 702, 1208, 1236
 Alet-i (Franciaország) püspök 409, 432, 480
 Alfonz (V.) aragón és nápolyi király (1416–
 1458) 105, 317, 429, 638, 795, 888, 1038,
 1250
 Algagy h. (Abaúj m.) 397
 Alistál h. (Pozsony m.) 695
 Alistáli cs. 695
 állat 91, 97, 715, 989
 –, bárány 386
 –, barom 397, 448, 970, 1018
 –, disznó 189, 522, 1018, 1144, 1235, 1241
 – –, vad- 281
 –, hal 191, 530, 561
 – –, csík- 77
 – –, viza 530, 561, 1097
 –, juh 62, 448, 450
 –, kecske 722, 730

- állat, kutya 278, 650
 –, lábasjóság 532, 722
 –, ló 816a, 62, 278, 366, 444, 450, 460, 522,
 532, 578, 650, 660, 684, 692, 730, 932, 940,
 1070, 1084, 1190, 1236, 1277, 1291, 1332
 --, ménesbeli 101
 --, teherhordó 292, 888
 –, madár, sólyom 433a, 99, 422, 522
 –, marha 704, 1018, 1299
 –, nyúl 278
 –, ökör 62, 642, 650, 677, 715, 935, 970, 1116
 –, róka 569
 –, sertés 20, 62, 278, 382, 642, 650, 1087
 –, tehén 278
 –, tyúk 472
 allodium 141
 almádi (Zala m.) apátság kormányzója: Fe-
 renc crojai püspök, veszprémi segédpüs-
 pök
 -- officális 787
 Almakeréki cs. 450
 Almás h. (Bars m.) 639
 Almásaljai Horvát Péter és fia: István nádori
 emberek 739
 Almásdi Előjáró cs. 980
 almási (Kolozs m.) várnagyok: Derzsi Péter
 és Benedek, Kátai Péter, Sisvári Tamás
 Almási László királyi ember 406
 – Péter közjegyző 210; ügyvéd 781
 Alpestesi cs. 450
 Alsáni cs. 889, 1182
 Alsóbajor h. (Sáros m.) 894, 1203, 1210
 Alsóbajori cs. 1203, 1210
 alsó-bajorországi rendek 1127
 Alsóglavnici Bertalan báni ember 865
 – Dénes báni ember 540, 865
 Alsóigazó h. (Temes m.) 531, 562, 841
 Alsóindva vár (Zala m.) 498, 1298
 Alsóindvai cs. 1298
 – Bánfi cs. 498, 586, 1087, 1123, 1298
 alsóolmnici nobilis castrensis 80
 Alsólupsa h. (Torda m.) 296
 Alsónémeti h. (Ung m.) 1309
 – cs. 1309
 Alsópányit h. (Gömör m.) 1164
 alsópányiti (Gömör m.) officális vagy villi-
 cus 1284
 Alsószékely h. (Tolna m.) 1192
 Alsószékelyi Süket és Szabó cs. 1192
 Alsóteremi h. (Küküllő m.), officialisa és vil-
 licusa 107
 Alsótök h. (Doboka m.) 823, 1190
 Alsózdanya h. (Bars m.) 639
 Általsúr h. (Pozsony m.) 530, 561
 Altenburg lásd Óvár
 Althumberg bánya lásd Körösbánya
 Altmandarffer pn. 1251
 Alvinci Márton (Miklós fia) királyi káplán,
 hermányi (Szászföld) plébános 51
 Amadeo (VIII.) szavojai herceg 918a, 1145a,
 1230a, 38, 85, 105, 109, 119, 224-225, 261,
 270, 282, 292, 474, 573, 670, 755, 792, 863-
 864, 874, 930, 1034, 1044, 1265, 1272
 Ambrus iglói (Szepes m.) bíró 219
 Amman pn. 997-998
 And h. (Bars m.) 1011
 András bódi (Belső-Szolnok m.) bíró 678
 – deák, csornai karbeli klerikus, konventi ki-
 küldött 796
 – frater, diakónus, sági konventi kiküldött
 250, 517-518
 --, (presbiter), leleszi konventi kiküldött 16,
 77, 360, 382, 878, 1295
 --, presbiter, zabori konventi kiküldött 829
 – jászói karbeli klerikus, konventi kiküldött
 1107, 1241-1242
 – komáromi főesperes lásd Egerszegi And-
 rás
 – mester, a váradi Krisztus teste-kápolna
 igazgatója, káptalani kiküldött 147
 – raguzai érsek (1389-1432) 207, 215, 241,
 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-
 1170
 – simboliai püspök, a zalavári apátság kor-
 mányzója lásd de Gualdo, Andrea Benzi
 – veszprémi kanonok, a veszprémi Szent
 Margit-egyház plébánosa 1050
 – zabori custos mint tanú 923
 –, a vasvári Szent Margit-egyház plébánosa
 1196
 Andrásfalva h. (Valkó m.) 1166
 Andrásfalvi Orros cs. 421
 Andre pn. 536-537
 Andresowcz lásd Andrásfalva
 Angelus orensei püspök 280
 angol egyetemi nemzet lásd párizsi egyetem
 angol nemzete
 in Angulo/ym Wynckil/Wynkel pn. 344, 1111

- – –, Iohannes bártfai esküdt 867, 1263; al-bíró 1103
 Angyalosi Székely Balázs (Mihály fia) erdélyi kanonok, tordai főesperes 1305
 annata 142, 897-899
 Antal (Miklós) váradi kanonok lásd Nagy-mihályi Antal (Miklós fia)
 – alsóteremi (Küküllő m.) villicus 107
 – csornai prépost (1408–1439) 903
 – deák, garai (Valkó m.) hospes mint tanú 1285
 – kolozsmonostori apát (1425–1451) 1, 12, 30, 46, 107, 774, 1112, 1125, 1306
 – leleszi perjel, konventi kiküldött 1246
 – váradi karbeli presbiter, káptalani kiküldött 556
 – zenggi bíró 156
 Antivari v. (Dalmácia) 398
 Anzelinus, Bartolomeo Mosca familiárisa 671, 1072
 anyag, állatbőr 1087
 –, pamut 379
 –, posztó 736, 1095, 1220, 1224, 1226
 –, szövet (*Goldsch*) 87, 106
 –, vászon 704, 1324
 Ányos cs., Fajszi 1030
 apácák lásd szerzetesrendiek, apácák
 Apafi cs. 1335
 Apagyí Fülöp ügyvéd 546
 Apahida h. (Kolozs m.) kh. 12, 677-678, 685, 1125
Apathyda lásd Apahida
 Apáti h. (Bodrog m.) 305
 – – (Doboka m.) 406, 634
 – – (Vas m.) 129
 – – (Zala m.) 1154
 – (Bodrog m.) viceofficiális 305
 – cs. 129, 357, 1154
 – Kopasz cs. 1154
 apostoli kamara 233
 – kúriai jegyző: Hoste alias Ws, Heinricus 356
 – palota ügyhallgatója: Formerii, Martialis
 – penitenciária írnoka: Henyei Dénes (János fia)
 – Szentszék 954a, 135, 441, 479, 596, 607, 868
 – – legatus natus-a: Pálóci György
 apotheca, zenggi 156
 Apponyi cs. 466
 Apród Antal újhelyi bíró 236-237
 – cs., Tótselymesi 1070
 Apsai Hosszú János és Tatol királyi emberek 253
 Apulia 317
 aquileiai pátriárka 530; familiárisa 433a
 arab szám 344, 572, 729, 1111, 1214, 1323, 1331
 aradi aléneklő: György karbeli klerikus 740
 – főesperes: Miklós csanádi kanonok
 – ispán: Pálóci Imre (Péter fia)
 – kanonok: Ágoston, Baranyai János, Kovácsi Benedek, Nováki Tamás
 – káptalan mint hh. 417, 508, 516, 661-662, 738, 740, 762, 840, 859, 1052
 – káptalani kiküldött: György karbeli klerikus, aléneklő 740
 – – -: Péter karbeli klerikus/presbiter 840, 859
 – olvasókanonok: János
 – órkanonok: Pál
 – prépost: Jakab
 aragón király: Alfonz (V.)
 – – követe: Bivert, Andreas
 Aragónia 849
 Arand h. (Vas m.) 639
Aranyad lásd Aranyod
 Aranyas h. (Somogy m.) 946, 1043
 Aranyi cs. 542, 1123, 1298
 – István királyi aulicus 459, 542
 – Mihály (Lőrinc fia) ügyvéd 565
 Aranykút h. (Kolozs m.) 544
 aranykúti (Kolozs m.) jobbágynévsor 685
 Aranyod h. (Zala m.) 884
 Aranyosbánya v. (Fehér m.) 577, 663
 – – – közössége 296, 663, 760
 aranyosbányai hospes 296
 Árapataka h. (Fehér m.) 701, 1042, 1222, 1245
 Árapataкаи cs. 701, 1042, 1222, 1245
 Arcai cs. 363
 arenga 207, 214-215, 241, 271, 375, 419, 481, 530, 620, 639, 649, 681-683, 746, 786, 833, 861, 905, 1096, 1112, 1168-1170, 1192, 1229, 1286
 Arezzói pn. 156
 Argyas vár (Havasalföld) 251-252
Aries vár (Friaul) 530
 Árkosi cs. 701

- Arlói Vas János borsodi szolgabíró 201
 Arnheimi, Hueven Goeswin orvos, pécsi és zágrábi kanonok, pécsi oltárigazgató 805
 Arnolt iglói esküdt 219
 Ároktó h. (Borsod m.) 1082
 Árpasszó h. (Valkó m.) 1166
 Arran lásd Arand
 Ártándi Miklós (István fia) váradi kanonok 871
 Artandus, a Saint Antoine-i kolostor apátja, Zs. követe 317a
 Ártánházi cs. 56, 307
 – Antal és Péter királyi emberek 161
 – György királyi ember 161, 989
 – *Hewlge* cs. 307
 – János királyi ember 937
 – Nagy Domokos ügyvéd 546
 Arthanhaza h. (Bereg m.) 1082
 Art-i Péter császári közjegyző 210
 áruló 1236
 árvai várnagy: Ipolyt körmöcbányai kamaraispán 1066
 Ásgúti Bozsik Miklós ügyvéd 1120
 – Miklós és fia: Benedek királyi emberek 1116
 Asti v. (Itália) 844-845, 854-855, 872, 931, 1035, 1048
 Aszófó h. (Zala m.) 710, 1148
 Aszófői cs. 710, 1148
 Asszonyfalva h. (Valkó m.) 1166
 Asszonyfalvi cs. 884, 1059
 asszonypatakai plébános: Csapi Péter 189
 Asztalnok cs., Kísfaludi 699
 Aszuági cs. 129
 Atak h. (Zágráb m.) 1304
 Atobis, Darius, zenggi bíró 156
 Auriensis-i lásd orensei
 Ausztria 1165, 1208, 1287
 Ausztriai pn. 910
 Awer, Ludovicus, Hospitalensis-i kanonok, de Comitibus, Lucidus bíboros titkára, mint tanú 850
 –, Philipp, Etsdorf am Kamp bírója 720
 Baadonkwtha/Badonkwta h./pr. (Heves m.) 400, 891
 Bába h. (Borsod m.) 463
 Bábai Bálint borsodi szolgabíró 201
 Babatelek pr. (Közép-Szolnok m.) 995
 Babindali Miklós nádori ember 707
 Babinscsina h. (Körös m.) és officialisa 460
 Babonoki cs. 204
 Bábony h. (Kolozs m.) 944
 Babonystya lásd Bobuvika
 Bács m. kamarahaszna-adója 848
 – – közönsége 112
 – v. (Bács m.) 1012, 1147, 1236, 1291; kh. 1106
 bácsi kanonok: Bélai Miklós (János fia), Márk, Mihály szegedi főesperes, Pécsi János (Gál fia)
 – káptalan mint lh. 217, 585, 964
 – – tanúbizonyossága 112
 – prépost: Csázmai Tamás
 – székesegyházi főesperes: Bélai Miklós (János fia)
 Bacska h. (Zemplén m.) 708
 Bacsikai cs. 623, 708
 – János és fiai: Benedek és Péter, János királyi emberek 190
 Bádoki Domokos királyi ember 406, 634
 Bagdanch h. (Abaúj m.) 1296
 Bagi cs. 56
 – János, László és Mátyás királyi emberek 199
 Baginc h. (Valkó m.) 1166
 Baglyas cs. lásd Hegyaljai Baglyas
 Bagonya h. (Bars m.) 639
 – cs. 717
 Bagos h. (Szabolcs m.) 359, 1200
 – cs., Kükemezei 790
 Bagosi Várda cs. 307
 Bagota h. (Komárom m.) 1011
 Bagws lásd Bagos
 Bagy-i lásd Bagi
 Bajon h. (Bihar/Szabolcs m.) 287, 556
 Bajoni cs. 287
 bajor herceg: Ludwig, Ernst, Wilhelm
 Bajori cs. 655, 658, 838, 894
 Bajorország 1127, 1243
 Bajti cs. 1122
 bajtvívás 335, 343, 533
 Bak cs. lásd Berendi Bak
 Báka h. (Szabolcs m.) 612, 743
 Bakabánya v. (Hont m.) 122-123, 273, 437
 Bákai cs. 56, 325, 612, 743
 Baki cs. 1052
 Bakó cs., Bejci 1014
 Bakóc h. (Abaúj m.) 203

- Bakod* lásd Bokodi
 Bakófalva h. (Valkó m.) 1166
 Bakony hegység (Veszprém m.) 218
 bakonybéli apát: Kapolcsi Mihály
 – konvent 94, 97, 811, 824
 – monostor népeinek ítélőszéke 699
 bakonyi ispán: Rozgonyi István
 Bakos Mihály szentpéteri (Borsod m.) job-
 bágymint ügyvéd 618
 Baksa cs. lásd Kisabarai Baksa
 Baksafalva h. (Zala m.) 1123, 1298
 Baksai János (Dénes fia) királyi ember 768
 – – (Pelbárt fia) királyi ember 423
 – László királyi ember 1070, 1107
 – Vid János makovicai várnagy 1116, 1262
 Baksás cs., Pázmáni 287
 baktai (Szabolcs m.) pap 546
 – Gergely szabolcsi alispán (1427–1431) 354,
 635, 866, 1013, 1184–1186, 1219, 1240
Bakus lásd Tákos
 Bala h. (Heves m.) 157
 Balaca h. (Pozsega m.) 326
 Baládi Imre és János királyi emberek 562
 Balai cs. 157
 – Bálint ügyvéd 618
 – György vajdai ember 33
 – János keselőköi (Bars m.) várnagy 1231
 – Mihály ügyvéd 618
 Balajti cs. 56
 Balassagyarmat lásd Gyarmat (Nógrád m.)
 Balaszentmiklós h. (Heves m.) 157
Balath-i lásd Balajti
 Balaton tó (Veszprém m.) 811, 824
 – – (Zala m.) 620, 636
 Balázs (Barla fia) mórchidai officiális 971
 – (Miklós fia) újvári (Sáros m.) várnagy lásd
 Buzlai Balázs
 – budai szűcs, esküdt 414
 – erdélyi püspök lásd Csanádi Balázs
 – frater presbiter, kolozsmonostori konventi
 kiküldött 22, 905
 – kalocsai kanonok, káptalani kiküldött 904
 – presbiter, csázmái karbeli prebendarius,
 káptalani kiküldött 741
 – vasvári prépost lásd Keresztúri Balázs
 Balázsétei cs. 695
 – Miklós (Mihály fia) ügyvéd 1108
 Balázsfalvi cs. 32, 775
 – Cselény/Cserény Pál fogott bíró 483
 – Herbartus alvajdai ember 501
 Balázstelki cs. 121
 Balázsvágásai cs. 721
 Baleta h. (Tolna m.) 907
 Balicki cs. 133, 723
 Bálint budai olvasókanonok lásd Kőszegi
 Bálint
 – frater (presbiter), leleszi konventi kikül-
 dött 78, 161, 190, 221
 – klerikus, kolozsmonostori konventi kikül-
 dött 35
 – szalkai (Szabolcs m.) plébános és esperes
 780
 – váci karpap, káptalani kiküldött 262
 – váradi örkanonok (1425–) 392a, 298, 556,
 944
 – veszprémi karbeli klerikus, káptalani ki-
 küldött 1031
 –, az erdélyi Szent Kereszt-oltár oltárosa,
 káptalani kiküldött 1222
 Balog h. (Hont m.) 1046
 Balogdi Mihály királyi ember 978, 1182
 – Miklós királyi ember 978
 Báncai cs. 305
 banderium 358–359, 660
 Bánfi cs. lásd Alsóindvai és Losonci Bánfi
 Bangatelek pr. (Szabolcs m.) 359
 Banich pn. 1019
 Bánkházai Veres cs. 132
 bánya 351, 767
 –, arany-, ezüst- és réz- 273
 –, réz-, jövedelme 144
 bányaakna 1330
 bányarészesek 1330
 Bányatergovistye másképp Tergovistye h.
 (Zágráb m.) 459
 Barabás h. (Zala m.) 1123, 1298
 Barabási cs. 360
 Baracska cs. 545, 915
 – Besse Fülöp királyi ember 1239
 – Domokos királyi ember 273, 1239
Baragcha-i lásd Baracska
 Barakonyi György és Simon királyi emberek
 21
 Barancsi [...] (Pongrác fia) királyi ember
 1299
 – István királyi ember 2, 93, 935
 – László királyi ember 613
 – Miklós királyi ember 2, 935

- Barancsi Pál királyi ember 935
 – Péter királyi ember 2, 613
 Baranmezei tábor (Havasalföld) kh. 767
 Baranya m. közönsége 112
 Baranyai cs. 1118
 – János aradi kanonok 740, 762, 840, 859
 – – és Szaniszló királyi emberek 193
 barátfalui (Moson m.) udvarmester: Mercardus ciszterci szerzetes 418
Barathkoch lásd Barkóc
 Baráti cs. 629
 – Kristóf királyi ember 629
 Barbacovi, Niccolò, firenzei követ embere 1147
Barbam-i lásd Garbowi
 Barbavara, Francesco, a milánói herceg tanácsosa/titkára 224, 481, 671, 844, 855-856
 Barcai cs. 201
 Barcaság 291, 383, 1042
 Barcs h. (Somogy m.) 946, 1043
 Barcsa h. (Keve m.) kh. 1030, 1042
 – – – melletti tábor 1147
 Bardi bankház 993
 Bárd h. (Somogy m.) 405, 567
 Bárdi Kozma, László és Osvát királyi emberek 629
 Bárdháza h. (Bereg m.) 1082
 Bári Mátyás és Péter királyi emberek 221
 Barki cs. 575
 – András ügyvéd 565
 Barkóc h. (Nyitra m.) 1011
 Barlabás h. (Bereg m.) 199
 Barlabási cs. 56, 199
 – Vince királyi ember 1069
 Barlahidai Botka István királyi ember 1298
 Barnabás budai örkanonok 111, 569
 – frater pap, somogyi konventi kiküldött 1043
 – péterfalvai (Küküllő m.) bíró 501
Barnabas-i lásd Barabási
 Barnag h. (Veszprém m.) 97
 Baroci Imre barsi alispán (1427) 547-548
 – Péter és Szilva Mihály királyi emberek 273
 bárók 96, 1147
 – döntése 404, 416
 – és nemesek katonáskodása 531
 – ítélete 379
 – összeesküvése (1401) 530
 Bars m. hatósága 308, 448, 547, 846
 – opp. (Bars m.) 639; kh. 547, 846
 barsi alispánok: Baroci Imre, Kereskényi László
 – ispán: Lévai Cseh Péter
 – szolgabíró: Győrödi András, Ikladi Jakab, Kosztolányi Pál
Bartahaza lásd Bárdháza
 Barta h. (Ung m.) 179, 947
 Bartai cs. 157, 947
 – András és Mihály királyi emberek 193
Bartberg lásd Szenc
 Bártfa v. (Sáros m.) 81-82, 133, 659, 1070
 – – – közössége 249, 271, 659, 681-682, 723, 731-732, 936, 1070, 1116, 1282-1283
 – – – tanácsa/ítélőszéke 5-7, 17, 24, 81-82, 87, 95, 106, 116, 130, 139, 141, 212, 235, 284, 313, 344, 401, 572, 628, 727-729, 812, 867, 953-955, 1020, 1037, 1076, 1079, 1084, 1094, 1102-1103, 1109-1111, 1158, 1198, 1204, 1214, 1223, 1257, 1263, 1322-1323
 – – – vászonjegyzéke 1324
 bártfai albíró: in Angulo/ym Wynckil/ Wynkel, Iohannes
 – bíró: Glauchner/Glawchener, Miklós; Hampusch/Hanpus, Peter; Hanczs, Ágoston, Szakállas Miklós
 – esküdt: in Angulo/ym Wynckil/ Wynkel, Iohannes; Bryswicz/ Priswicz, Georg; Goldemicz/ Goldomacz/Goldomöcz, Georg; Hampusch/Hanpus, Peter; János (Márton fia); Jauer(-i) Miklós; Készmárki Bíró Péter (Richter, Peter); Kis Henrik; Kunstel-i/Kunstil/Künstil, Peter; Lang, György; Lang/Longus, Augustinus; Lang/Longus, Miklós; Schad(e), Miklós
 – fürdő 1263
 – fürdőmester 1116
 – *Hylpusolis* utca 1323
 – jegyző: Márton
 – polgár 5-7, 24, 81-82, 95, 116, 130, 133, 139, 141, 212, 235, 284, 313, 344, 401, 572, 628, 659, 681-682, 727-729, 867, 953-955, 1020, 1037, 1076, 1079, 1084, 1094, 1102-1103, 1109-1111, 1158, 1198, 1204, 1214, 1223, 1257, 1263, 1322-1323
 – sörfőzde 1263
 – Szent Egyed-egyház 116
 – Tót utca 628

- utca 1323
- városrész: antiquus Albatorius 1158
- -: Grund 130, 235
- Bartlum iglói esküdt 219
- Bartosfalva h. (Sáros m.) kh. 106
- Baski Péter pozsonyi alispán (1425–1427) 640
- Basrator pn. 344
- Bassan-i* lásd Bossányi
- Bastelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Básti János gömöri szolgabíró 1317
- Baszi Tamás soproni szolgabíró 1321
- Bát opp. (Hont m.) 639
- bátai (Tolna m.) apát: Szalárdi János, Szanai Pál
- – Szent Mihály bencés monostor 473
- Bátfai cs. 710
- István csókakői (Fejér m.) alvárnagy 710, 1148
- Batidai cs. 614, 616, 990
- Batinai *Kuhinger* István varasdi ispán (1425–1434) 860
- Batka h. (Gömör m.) 359
- Bátmonostor opp. (Bodrog m.) 753; kh. 847–848
- Bátmonostori Töttös cs. 96, 110, 153, 164, 170, 197, 217, 240, 264, 308, 321–322, 448, 547–548, 565, 575–576, 604, 614–616, 642, 730, 753, 904, 912, 957, 961–962, 982, 990–991, 1021, 1026, 1121, 1130, 1133–1134, 1157
- – János (László fia) kamarahaszna-biztos 112, 464, 499, 619, 847–848; szondi és dávodai sókamaraispán 96, 1012; pecsétje 305
- Batnyák h. (Pozsega m.) 66, 326
- Bátor opp. (Szatmár m.) 78; kh. 75
- Bátóri cs. 75, 78, 177, 908, 914, 949, 1151, 1310
- István (János fia) királyi asztalnokmester (1417–1432) 75, 78, 177, 207, 215, 241, 482, 559, 681–683, 746, 786, 908, 914, 949, 1096, 1168–1170, 1310
- Batschan, Stephan, a pozsonyi Szent Lőrinc-egyház javadalmasa 782
- /Watschan, Jacob, a pozsonyi Szent Márton-egyház javadalmasa 782, 916
- Bátyai cs. 575
- Gergely, Jakab és Pál ügyvédek 565
- Baumgartner pn. 985, 1331
- de Baveria, Iohannes, az aquileiai patriárka familiárisa 433a
- Baxafalva* lásd Baksafalva
- Baxas* lásd Baksás
- Bayr* cs., Magyaróvári 1215
- Bayr, Hanns, soproni esküdt 1327
- Bazin opp. (Pozsony m.) 228; kh. 589
- Bazini gróf cs. 589, 813, 1269
- Miklós és Péter királyi emberek 561
- Beaufort-i Henrik bíboros, pápai legatus 1041
- Bebek Imre mint országbíró (1386–1392) 563
- cs. lásd még Pelsőci
- Bébi Domokos és Sebestyén ugodi (Veszprém m.) официálisok 97
- Seregély cs. 97
- Bechin/Becken pn. 1201
- Becze cs., Hídvégi 653
- Becs h. (Szatmár m.) 77
- Bécs v. (Ausztria) 751a, 1181, 1209
- – – kh. 433a, 27, 148, 606, 918, 996, 1005, 1015, 1080, 1209, 1217, 1226, 1243, 1274, 1331
- – – tanácsa 929, 1226
- bécsi (Ausztria) skót bencés apát 480, 868; kamarása 868
- dékánkanonok: Hadmer Tamás és jegyzője: *Chepekch* János 868
- egyetem 868; szabályzata 606
- – magyar nemzete 606
- – – nemzetének procuratora: Nyitrai János
- festők céhe 1209
- polgár 148, 345, 500, 850, 997–998, 1015, 1067, 1080, 1226
- polgármester: Wurffel, Paul
- Szent István-társaskáptalan 868
- Becskendi cs. 309, 331
- Becskházi Szel Mihály királyi ember 21, 145
- Bécsújhely v. (Ausztria) 526; kh. 519, 554, 883, 1199
- – – tanácsa 554, 883, 1199
- bécsújhelyi polgár 355, 1199
- polgármester: Kastner, Lénárd
- városbíró: Haiden, Lénárd
- zsidó 355, 519, 554, 645, 1326
- Bedecs cs., Kisfaludi 978
- Bedefalvi (Bede) Benedek zalai (rendeki szék) alispán (1427) 462, 886
- Bedei cs. 1154

- Bédi cs. 56
 Bégányi Albert és László királyi emberek 497
 – Bálint és Miklós királyi emberek 199
 Behem Miklós szomolnoki esküdt 1201
 Bejci cs. és Bakó cs. 1014
 Bek pn. 235
 bekcsényi főesperes: István (Farkas fia)
 Beke h. (Belső-Szolnok m.) 353, 776
 – cs., Szöllősi 56
 békekötés, firenzei-milánói 226
 – – velencei 317a, 276, 1237
 –, itáliai 751, 783, 818, 874, 1023, 1236-1237
 –, magyar-török 282-283, 1236
 – – velencei 119, 888, 1023, 1147, 1236-1237
 –, Milánó és a liga (Velence-Firenze) között 529a, 1107a, 1145a, 317, 792, 888, 1023, 1038
 –, milánói-velencei 38, 86, 90, 119-120, 152, 282, 292, 383, 415, 428, 844, 853, 930-931, 1048, 1250
 –, Német-római Birodalom és a cseh eretnek között 282-283
 –, török-katalán-genovai 849
Beken lásd Bökény
 béketárgyalás, magyar-velencei 1091
 –, milánói-velencei 413, 638, 1034, 1091
 Beketinci János deák királyi ember 657
Bekthaza-i lásd Becskházi
 Béla (III.) király (1172–1196) 1089
 – (IV.) király (1235–1270) 1168, 1170
 Béla h. (Körös m.) kh. 1118
 bélai (Körös m.) apát: Miklós 1068
 – Ferenc és János (László fia) királyi emberek 544a
 – János (István fia) királyi ember 544a; nádori ember 656
 – Kövér Péter királyi ember 544a
 – László (István fia) és Pál nádori emberek 656
 – Miklós (János fia) bácsi kanonok és székesegyházi főesperes 142; pápai káplán 578
 – lásd még Kisbélai
 Bélabánya lásd Fejérbánya
 Bélád h. (Bars m.) 410, 458
 Béládi Tompa cs. 410, 458
 – – revistyei várnagy 846
 – – Tamás és fia: Péter királyi emberek 560
 Bélapataka h. (Nyitra m.) 923
 Belényes opp. (Bihar m.) 1335
 Belényi cs., Berendi 562
 Belezsér h. (Gömör m.) 552
 béli (Veszprém m.) lásd bakonybéli
 – cs. 463
 Belidovci cs. 1068
 – *Dyachicz* Márton királyi ember 917
 – György királyi ember 917, 1068
Belse-i lásd Bölzsei
 Bélszeg h. (Krassó m.) 531, 562, 841
 – lásd még Nagybélszeg
 Béltek h. (Szatmár m.) 359, 1200
 Bencenc másként *Hahthotelek* h. (Hunyad m.) 469
 del Bene, Filippo di Giovanni, firenzei kereskedő 1147, 1291, 1236-1237, 1332
 Benedek (Mihály fia) fehérvári prépost (1410–1438) 405, 567, 710, 1253
 – (Miklós fia) zágrábmezei comes terrestris lásd Felsőlomnicai Benedek
 – csanádi kanonok, sebesi főesperes 387, 725-726, 841
 – – prépost lásd Somodari Benedek
 – fehérvári karbeli klerikus, káptalani kiküldött 588
 – frater, karmelita szerzetes 131
 – kalocsai kanonok, székesegyházi főesperes (1426–1433) 1000
 – kereskedő, garai (Valkó m.) hospes, mint tanú 1285
 – koztájnicai (Orbász m.) várnagy 642
 – veszprémi püspök lásd Himházi Benedek
Benev-i lásd bényei
 Benkes cs., Tornalji 1164, 1247, 1284
 Benseháza h. (Liptó m.) 338
 Benseházi cs. 338
 – Jakab (Lőrinc fia) benseházi (Liptó m.) plébános 338; mint fogott bíró 553
 Bény h. (Bars m.) 308
 Bényi cs. 522, 598
 bényei lásd felsőbényei
 Benyéki Lőrinc királyi ember 1210
Berchyn-i lásd Bercsényi
 Bercsényi cs. 326
 Bereck (Benedek fia) gréchegyi bíró 1313
 – váci kanonok, szigetfői főesperes 453
 Bereg opp. (Bereg m.) 1082
 Beregszász opp. (Bereg m.) 1082

- Bereguardo v. (Itália) kh. 263, 747, 751, 755
 Beregújfalú h. (Bereg m.) 1082
 Berei Bálint és György királyi emberek 405
 Berencs pr. (Szabolcs m.) 623
 Berencsi Sáfár István királyi ember 560
 Berendi cs. 980
 – Bak Mihály királyi ember 562; megyei ember 841
 – Belényi Gergely királyi ember 562
 – Berke Jakab királyi ember 562
 Berentei cs. 582
 Berény h. (Tolna m.) 1286
 Bergamo v. (Itália) 1035, 1264-1265
Bergud-i cs. 925, 952
 Berharth hospesnév 103
Berich Márton párizsi egyetemista 508a, 674a
 Berjegi Imre királyi ember 946
 Berke cs., Berendi 562
 Berkesz h. (Szabolcs m.) 1268, 1278
Berkis-i István (Péter fia) zágrábi egyházmegyei akolitus 280
 bérlet (*feudum*) 188, 730, 828, 1087; örök- 886
 bérleti díj 828, 910, 1087, 1224
 Bernardovich Jursa, a dalmát-horvát vicebán locumtenense (1427) 925, 952
 Bernecei Simon királyi ember 522
Bernhartl/Bernhärtil lásd Per(e)nhartl
 Bertalan (Szaniszló fia) újhelyi esküdt 236-237
 – császari kanonok, káptalani kiküldött 617
 – dragotini (Valkó m.) plébános, adószedő 499
 – pécsi kanonok, a Szent Márton-oltár igazgatója, ügyvéd 942
 – szepesi karbeli klerikus, káptalani kiküldött 1262
 – veszprémi karbeli klerikus, káptalani kiküldött 1183
Bertegh, Gewryg hégeni (Szászföld) villicus 103
Berthowld-i lásd Bertóti
 Bertóti cs. 256, 570-571, 622
 – György királyi ember 1210
 Berzétmonostor h. (Valkó m.) 1166
 berzétmonostori (Valkó m.) Szent Miklós-plébánia 1166
 – Szentháromság-kolostor 1166
 Berzevice castellum (Sáros m.) 765
 Berzevici cs. 765
 – Péter (Henrik fia) királyi tárnokmester (1419–1433), mint fogott bíró 532
 – – – mint tárnokmester 74, 87, 106, 123, 207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 689, 746, 786, 867, 1092, 1096, 1168-1170, 1248
 Berzsényi Veres cs. 886
 Besenyő h. (Pest m.) 858
 – cs. lásd Özdögei Besenyő
 – Imre szentgyörgyi (Körös m.) várnagy 460
 Besenyői cs. 828
 – Farkas Gergely királyi ember 594, 687
 – Gergely és János királyi emberek 594
 – Miklós és Petős Tamás ügyvédek 565
 Besenyődi cs. 56
 – Balázs és Mátyás királyi emberek 161
Bessarabia lásd Havasalföld
Besse cs., Baracska 1239
 Besztercebánya v. (Zólyom m.) 122-123, 273, 437; kh. 1067
 – – – tanácsa 1067
 besztercebányai polgár 1067
 – másképp Szászfalui Ferenc (Miklós fia) esztergomi kanonok, ügyvéd 781; császári közjegyző 868
 besztercei (Trencsén m.) polgár 230
 Beszterec h. (Szabolcs m.) 359, 1200
 betegség 1024; bélpoklos 996
 Betlenfalvi (Porkoláb) Márton (Bertalan fia) szepesi alispán (1424–1431) 735; királyi ember 368
 – Tatár Miklós királyi ember 368, 444
 Betleni cs. 677-678, 1186
 bevallás visszavonása 431
Bewsew-i lásd Büssüi
Bews-i lásd Bósi
Bewzenthkyral lásd Büdszentkirály
Bexe cs., Kápolnai 460
 Bezdédi cs. 593, 1186
 Bezó h. (Ung m.) 386, 533
 bibatio 47
Bicvich Fábián báni ember 925, 952
 biccsei (Trencsén m.) plébános: Moraváni Márton (János fia) 290
 Bika cs., Teremhegyi 644
 Bikal h. és (másik) h. (Tolna m.) 639
 Bikkedi László (Jakab fia) hevesi alispáni ember 1193
 – Pál hevesi alispán (1427–1429) 1258

- Binanouva h. (Itália) 670
 Bir h. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Bíró cs., Kércsi 1184
 –, fogott 392a, 31, 45, 79, 80, 87, 98, 114, 197, 257, 312, 343, 414, 483, 532-533, 553, 569, 633, 688, 699, 827, 858, 860, 867, 885, 891, 925, 955, 1014, 1061, 1253
 –, gyanús 315, 640
 birodalmi gyűlés 751a, 1041
 – hadi segítség 918a, 926a, 474, 481, 486-487, 669-671, 673, 679, 737, 747, 751, 783-784, 843-845, 851-856, 874, 930-931, 1034-1036, 1041, 1048, 1071-1072, 1264-1266, 1271-1272
 – jogok 530
 – lásd még Német-római birodalmi
 – protonotárius: Schlick, Caspar
 – választófejedelmek 383, 1041
 – város 1128
 – vazallus 1044
 – védelem 863
 – vikárius: della Scala, Brunoro
 – –, padovai: de Carrara, Marsilio
 bírói közgyűlés, Varasd m. 861
 – – lásd még királyi, nádori közgyűlés
 bírósági mentesség 732; törvényes kor eléréseig 402, 404
 bírság bírói részének eladományozása 1086
 birtok adományozása 251-252, 639, 660-661, 706, 779, 833, 1200, 1281, 1286, 1292-1293, 1296, 1300
 – –, magán 542, 835, 1060, 1292-1293
 – átadása 759
 – elkobzása hűtlenség miatt 459
 – és tartozékai 359, 562, 758, 779, 841, 907, 909
 – felosztása 404, 1014
 – háramlása 531, 660, 662, 694, 725-726, 1192, 1203, 1210
 – lefoglalása 875, 894, 1238
 – –, királyi parancsra 892, 1267
 – megosztása 404, 633, 891, 1245, 1253
 – *protectora* és *defensora* 1088
 – visszafoglalása 1, 11, 23, 32-33, 63, 84, 107, 121, 140
 – visszaszolgáltatása 1101
 – zálogosítása 23, 41, 55, 58, 77, 81-82, 104, 113, 115, 147, 247, 272, 295, 298, 302, 309, 331, 334, 338, 385, 417, 419, 421, 425, 439, 443, 456, 552, 623, 655, 657, 676, 686, 691, 696, 717, 725-726, 733-734, 741, 750, 759, 765, 788, 809-810, 812, 823, 825, 830, 884, 891-893, 894, 900, 906, 908, 909, 922, 933, 943, 951, 971, 977, 984, 995, 1013, 1022, 1046, 1058-1059, 1082, 1092, 1110-1111, 1167, 1186, 1204, 1219, 1249, 1252, 1295
 birtokbecsü 77, 699, 738, 780, 885, 933, 1153
 birtokcsere 388a, 544a, 52, 65, 150, 301, 639
 birtokosztály 312, 406, 621, 698, 780, 923, 1062
 Biszte h. (Abaúj m.) 2
 bisztei (Abaúj m.) jobbágynévsor 935
 – – oficiális: Buzlai Balázs (Miklós fia)
 Bitó cs., Pinkóci 16
 Bittó cs., Sárospalvi 1051
 Bivert, Andreas, az aragón király követe 802
Blaccha lásd Balaca
 Blacza h. (Pozsega m.) 66
 Blagai cs. 195, 209, 248, 528, 756-757, 907, 909, 1087
 Blakinc h. (Valkó m.) 1166
 Blancus, Iohannes, milánói hercegi familiáris 670
 Blaskovci Demeter (Márton fia) báni ember 540
Blaxyncz lásd Blakinc
 Bleicher pn. 1158
 Blina h. (Zágráb m.) 642
 blinai (Zágráb m.) uradalom 240
 – – oficiális 322
 Blinai Töttös lásd Bátmonostori Töttös
 Bobal cs., Mocsolai 331
 – –, Párucai 309
 Bobovac h. (Zágráb m.) kh. 969
 Bobuvika h. (Bereg m.) 1082
 Bocskai cs. 510, 700, 761, 1118
 – –, Keresztúri 1192
 – István váradi kanonok 408, 898; olvasókanonok 871
 Bodófalvi cs. 265, 1051
 Bodoló h. (Bereg m.) 359, 1200
 Bodony h. (Heves m.) kh. 42
 Bodonyi Domokos kánonjogi doktor, esztergomi-szentistváni prépost (1418-1434) 441
 Bodor cs., Hartai 543
 Bodortelek pr. (Szatmár m.) 359, 1200
 Bodrog m. hatósága 305, 576, 904

- közönsége 112
- opp. (Bodrog m.) 904; kh. 305, 499
- bodrogi alispánok: Hernádfalvi Antal, Őki Leusták, Pozsegai Domokos, Szentkirályi János
- szolgabírók: Boroti András, Szentmiklósi *Chukad* János, Szentmiklósi János (András fia), Zsidei Imre (János fia)
- Bodyzlo*-i lásd Bogyoszlói
- Bogács h. (Borsod m.) 633
- Bogár cs., Geleji 320
- Bogármolna h. (Veszprém m.) 1289
- Bogártelke h. (Kolozs m.) 30
- Bogath* Dávid királyi ember 1298
- Bogáti cs. 41, 419, 544, 685
- Bogdán János esztergomi esküdt 411
- Bogdánfalva h. (Valkó m.) 1166
- Bogdány h. (Veszprém m.) 940
- bogdányi (Veszprém m.) официális 811, 824, 940
- András királyi ember 621
- István királyi ember 621, 1200; megyei ember 306
- János királyi ember 1200
- László királyi ember 623
- Bogyoszlói Balázs nádori ember 366, 461
- Boica lásd *Pernseyfen* (Kisbánya)
- Bokk*-i cs. 300
- Bokod h. (Vas m.) 1142
- Bokodi György kúriai jegyző 1143; lásd még kézjegy: Bokod
- Bokowynye* lásd Bukovina
- Bolczensteyn pn. 1263
- Boldogasszonyfalvi Tompa cs. 973
- boleszlávi prépost: Mihály
- Boleta h. (Tolna m.) 399
- bolgár cár fia: Fruzsín
- cs., Tuzsoni 62
- – lásd még Szentkirályi Bolgár
- Bolhás h. (Somogy m.) 946, 1043
- Bologna v. (Itália) 1034, 1332; kh. 1340-1342
- Bolognai Miklós garamszentbenedeki apát (1410–1438) 131, 146, 208, 569, 828
- püspök: Albergati, Niccolò bíboros
- Bolondóc opp. (Trencsén m.) kh. 915
- Bolondóci cs. lásd Stiborici másképp Bolondóci
- Bolta h. (Tolna m.) 639
- Bolyári cs. 1292-1293
- Bólyi cs. 153
- Bon cs., Szentkirályi 1317
- Bonc cs. lásd Salgói Bonc
- Boncfalva h. (Valkó m.) 1166
- Bonchida opp. (Doboka m.) 1190; kh. 316, 1294
- Boncteleke pr. (Bihar m.) 706
- Bonifác (VIII.) pápa (1294–1303) 607
- bor 122-123, 441, 476, 1080, 1165, 1208, 1232, 1259, 1280, 1287
- kimérése 1232
- , égetett (pálinka) 1012
- Borbála királyné 28, 122-123, 286, 318, 433, 436-437, 440, 482, 579, 647, 690, 1010, 1016, 1045, 1064, 1077, 1100, 1104, 1218, 1220, 1297, 1336
- birtokai és jövedelmei 122-123, 273
- egyetértése 447, 559
- – és tetszése 207, 214-215, 241, 530-531, 681-683, 746, 758, 1096, 1166, 1168-1170
- – mézárósa 782
- – mint zólyomi ispán 122-123
- – tetszése 639, 680, 756
- Borcsányi Péter királyi ember 601
- Bordi cs., Kisfaludi 1
- Borgyas pn. 26
- Borhi Benedek fehérvári kanonok és vikárius, a királyi kúriából kirendelt királyi ember 496
- – – –, a királyi kúriából külön e célra kirendelt királyi ember 701-702, 746
- Bori h. (Zala m.) 1123, 1298
- Borich* lásd Bori
- Borneyzen/Börneyzen pn. 1111
- Boró opp. (Valkó m.), Szent Margit-egyház és Szűz Mária ágostonos kolostor 1166
- Boronkai Miklós királyi ember 405
- Borostyán h. (Pozsega m.) 639
- Boroti András bodrogi szolgabíró 904
- Borouch*-i lásd Baroci
- Bors cs., Szenterzsébeti 636
- Borsai cs. 1108
- Borsath*-i (Veszprém m.) lásd borsodi
- Borsházi Márton királyi ember 629
- borsmonostori apát 1321
- Borsó cs., Pikfalvi 188
- Borsod h. (Valkó m.) 1166
- – (Veszprém m.) 811, 824
- Borsodi cs. 940

- borsodi (Veszprém m.) bíró és jobbágynév-
sor 940
- Borsod m. hatósága 300, 454, 618, 715
- borsodi alispán: Csicseri Ormos János, Nyoma-
mári László
- szolgabíró: Arlói Vas János, Bábai Bálint,
Hegymegi Fodor Péter, Négyesi Török
János
- Borsovai cs. 56
- Bortamásföldre pr. (Hont m.) 639
- Borza f. (Krassó m.) 531, 562
- Bossány h. (Nyitra m.) 923
- Bossányi cs. 114, 923
- Mátyás (Péter fia) győri örkanonok (1421–
1430) 785
- Miklós (Lőrinc fia), a kolosi Szűz Mária
bencés monostor apátja 480
- Bostheleke* lásd Bastelek
- Bosznia 530, 702, 1250
- királya: Tvardko (II.) István
- boszniai felkelők 459
- hadjárat 660, 758
- hadjáratban eltűnt 404
- kanonok: Lőrinc garai plébános
- káptalan 384; mint hh. 585
- királyság előrökítése 969
- prépost: Csapai Jakab, Henyei Dénes
- püspök: Korcsulai János, Kusalyi Jakcs
Dénes, Szántói Lack Benedek
- püspöki szék üresedésben 215, 482, 559,
681-683, 786, 1096, 1168-1170
- vajda: Sandalj
- Bot cs., Tussai 56
- Botfalvi cs. 40, 56
- Bot cs. 788, 810, 1275
- Nagy cs. 691
- Botka cs., Barlahidai 1298
- Botos cs., Szentegedyi 951
- – lásd még Harapki Botos
- Bozitha* lásd Buzita
- Bozkut h. (Kolozs m.) 61, 140
- bozóki prépost: Szaniszló
- Bozoldok pr. (Kolozs m.) 944
- Bozsik cs., Ásgúti 1120
- Bozsoki Bálint, György, László és Pál királyi
emberek 510
- Bozsor h. (Temes m.) 1167
- Böd h. (Fejér m. solti széke) 543
- bódi (Belső-Szolnok m.) bíró 678
- Bödögei András királyi ember 489, 769
- Egyed és Mihály királyi emberek 489
- Bögöte h. (Vas m.) 739
- Bögötei cs. 439
- Bökény h. (Ugocsa m.) 696
- cs., Kovácsi 956
- –, Sajónémeti 463
- Bökényi cs., Fejér és Kántor cs. 696
- Bölcső h. (Somogy m.) 946, 1043
- Bölöni Forró cs. 653
- – Balázs és Simon királyi emberek 1042
- Bözlzei János királyi ember 64
- Péter abauji szolgabíró 343
- Sebestyén abauji szolgabíró 1316
- börtön lásd fogság
- Börvej h. (Szatmár m.) 914
- Bósi Ördög cs. 202, 399
- von Brag pn. 736
- Branda bíboros lásd da Castiliogne, Branda
- veszprémi püspökségi kormányzó lásd de
Castiglione, Branda bíboros
- brandenburgi örgróf 1028
- Brankovics György (Ulk fia) Albánia her-
cege, rác despota 398, 849, 1038, 1041,
1051, 1082, 1236; vazallusi esküje 1040
- Brassó v. (Szászföld) 390, 702
- – – kh. 1, 9-10, 18, 25, 28, 39-40, 51, 103, 112,
122-123, 203, 205, 245, 249, 251-254, 269,
271, 273, 277, 285-287, 294, 299, 330, 333,
446, 620, 636, 639, 647, 653-654, 659-662,
666, 680, 689, 694, 701-702, 723, 731-732,
760, 786
- – – közössége 390, 680, 746, 786
- brassói esküdt: Sydenswanz Mihály
- kápolna 407
- Krisztus teste-konfraternitás 407, 702
- plébános: Clospetri, János; Tamás
- polgár 702
- Szent Márton-kápolna 683
- Szűz Mária-templom plébánosa: János, a
szabad művészetek baccalaureus-a 683
- Brazza és Faro szigetek (Dalmácia) zsupa-
nátusa 1177
- Brenner pn. 1212
- Brescello v. (Itália) 486
- Brescia v. (Itália) 276, 282, 669-670, 930, 1038,
1071, 1264-1265
- breszti (Lengyelország) vajda: z Łabiszyna,
Maciej

- Bresztovci István turóci prépost 338, 553, 649, 745
- Breznice h. (Pozsega m.) 65
- Brigant cs., Demjéni 420
- Brikmech-i Churcz* cs. 885
- Brinje v. (Horvátország) 1147
- Brischach-i Michael mint tanú 850
- Bruck v. (Ausztria) kh. 799
- tanácsa 799
- beym Brunn, Michel, soproni esküdt 1327
- Bryswicz/Priswicz pn. 344
- Georg, bártfai esküdt 867, 1020, 1103, 1204
- de Bucca, János bíboros, olmützi püspök 607, 1028, 1040; erdélyi prépost 1033
- Bucló h. (Sáros m.) 1187
- Bucsai cs. 234
- Bud* lásd Bot
- Buda h. (Kolozs m.) 143
- v. (Pilis m.) 751a, 918a, 926a, 150, 379, 579, 1080, 1165, 1248, 1291, 1332
- kh. 2, 21, 52, 126, 153-155, 157-173, 175-182, 185-194, 198-202, 208, 216, 221, 278, 301, 308, 315, 410, 448, 456, 489, 509-510, 543, 580-586, 590-591, 593-595, 597-605, 609-616, 621-627, 629-632, 637, 640-641, 648, 652, 655-658, 695, 724, 761, 768, 787-789, 825, 834, 858, 908, 910, 919, 927, 945-950, 956-967, 970, 972-973, 977-983, 988-991, 994, 999, 1070, 1114-1117, 1119-1120, 1122-1124, 1129-1142, 1151-1157, 1160-1163, 1165, 1171, 1200, 1298
- tanácsa 414, 910, 1165, 1224
- vár (Pilis m.) mint királyi lakhely 530
- budai bíró: Nodlar Mihály
- éneklőkanonok: Imre
- esküdt: Balázs szűcs, Haz Pál, Keszői Péter
- firenzei kereskedő 818
- (O)noffri lásd Pölöskei (O)noffri
- Dénes budai kanonok 111, 569
- Fehér cs. 1261
- István (András fia) és István (György fia) királyi emberek 18
- Jakab pozsonyi kanonok, káptalani kiküldött 943
- kanonok: Budai Dénes, Eberhard, Gerényi István, Kilián, Miklós, Nyárhídi Dénes
- káptalan mint hh. 52, 111, 174, 247, 569, 594, 600, 687, 705, 1129
- káptalani kiküldött: Dénes kanonok 569
- : Gerényi István kanonok 569
- : Kilián kanonok 687
- : Miklós karbeli klerikus 111
- kereskedő 1046
- olvasókanonok: Kőszegi Bálint
- órkanonok: Barnabás
- polgár 414, 509, 541, 545, 910, 1224
- Szűz Mária-egyház plébánosa: Márton 1224
- budafelhévízi keresztesek kormányzója: Csetneki László
- Budaméri Gergely egri kanonok, káptalani kiküldött 79
- Budatelke h. (Kolozs m.) 62
- Budfalvi Demeter és István királyi emberek 253
- Budvai Tamás (Pál fia) zágrábi egyházmegyei pap 281
- Budyzlo*-i lásd Bogyoszlói
- Buguth*-i lásd Böögöte
- Bugy* lásd Buji
- Buhorinie* h. (Bosznia) kh. 1333
- Bujáki cs. 758
- Buji László királyi ember 161
- Lőrinc szabolcsi szolgabíró 1240
- Tamás királyi ember 937
- Buken* lásd Bökény
- Bukovina h. (Bars m.) 639
- Bulcsú István (Kónya fia) fogott bíró 860
- de Buondelmonte, János kalocsa(-bács) érsek (1425-1435) 98, 108, 123, 207, 215, 241, 305, 314, 384, 482, 543, 559, 681-683, 746, 786, 818, 822, 976, 1096, 1106, 1147, 1168-1170, 1291
- bursa 128
- Burst* cs. 53
- Bussone, Francesco, Carmagnola grófja 930
- Butka h. (Zemplén m.) 323, 938, 1307
- Butkai cs. 56, 323, 465, 703
- András és fia: Márton, János királyi emberek 938
- Keszeg cs. 938
- Buza opp. (Kolozs m.) 483
- zágrábi éneklőkanonok 1304
- buzai (Kolozs m.) официális 62
- Buzga cs., Uzaméri 1176, 1269
- Buzita h. (Abaúj m.) 425
- Buzitai Kardos és Nagy cs. 425

- Buzlai cs. 626
 – Balázs (Miklós fia) újvári (Sáros m.) 838;
 füzéri várnagy 935; bisztei officialis 992
 bűbájoskodás 578
 Büdszentkirály más néven Szentkirály h.
 (Szabolcs m.) 359, 1200
 Büssüi cs. 510, 700
Bwguthe-i lásd Bögöte
Bwken-i lásd Bökényi
Bwlen-i lásd Bölöni
Bwlha cs. 304
Bwl-i lásd Buji
Bwthfalwa-i lásd Budfalvi
 Byemer pn. 806
- calcatura (nyomás) 696
 Câmpulung lásd Hosszúmező
 Caorle h. (Itália) 1332
 Capel-i Hartung, pápai ügyhallgató 389
Capistanar lásd Kapfenstein/Kapistenar
 Cappicz, Niclos, iglói esküdt 219
Capulcha-i lásd Kápolnai
 de Cardini, Konrád váradi nagyrépost
 (1422–1440) 392a, 298, 409, 556, 882, 897,
 944, 1022, 1236, 1291; mint Zs. követe
 818, 839
 Carmagnola grófja: Bussone, Francesco
 da Carrara, Marsilio, padovai birodalmi vi-
 kárius 415, 815-817, 902
 del Carreto, Corrado, milánói hercegi követ
 450a, 603a
 Casalmaggiore v. (Itália) 486, 783-784
 Cassano v. (Itália) kh. 795, 802, 815-817
 Castelletto v. (Itália) 783-784
 castellum 383 (castel, itáliai), 531, 562, 758,
 779, 841, 1082, 1166, 1252, 1298, 1300;
 mint lakhely 765
 de Castiglione, Branda bíboros, piacenzai
 püspök 99; a veszprémi püspökség kor-
 mányzója (1412–1413) 441
 – –, Guarnerio, milánói hercegi követ 450a,
 603a, 263
 castrum lásd castellum, fortalitium, vár
 Cavalcanti, Gianozzo di Giovanni, firenzei
 kereskedő 818, 976, 1236
Cednovichlaka/*Chednovychlaka* lásd Cserno-
 vitylaka
 Cegei cs. 132; Lőkös cs. 72, 132, 492
 céh 867
- , festő, bécsi és prágai 1209
 –, szűcs, bécsi 27
 céhmester, szűcs, bécsi 27
 Cékei cs. 2
 – Márton véglesi várnagy 433
 cellarium regium 447
Celurghi Mihály királyi ember 1298
 Centerfalva h. (Borsod m.) 463
Chahol-i lásd Csaholyi
Chak-i lásd Csáki
Chald lásd Káld
Chanoyo lásd Csávoj
Charnach-i lásd Tarnóci
Chasloch-i lásd Császlóci
Chata másként Gorbó h. (Fehér m.) 469
Chawyo lásd Csávoj
Chazaryuch h. (Körös m.) 1252
Checalachak h. (Zala m.) 1298
Chechen-i lásd Csécsényi
Cheedeleke pr. (Vas m.) 252
Chelhy h. lásd Cseh
Chench-i lásd Csencsi
Chepekch János, a bécsi dékánkanonok jegy-
 zője 868
Cherges cs. lásd Váncsikfalvi *Cherges*
Cherle-i lásd Csörlei
 Cherso sziget (Dalmácia) 1332
Chethe más néven *Hewerfeld* pr. (Szepes m.)
 188
Chewfalva-i lásd Cséfalvi
Chewf-i lásd Cséfi
Chibay másként Vingárt h. (Fehér m.) 469
Chinkesethy-i lásd Csenkeszétei
 Chioggia h. (Itália) 1332
Chocholna lásd Hoholna
*Chocz*k lásd Kocsóc
Chodnovichlaka lásd Csernovitylaka
Chonna-i lásd Csongvai
Chorna lásd Csarna
Chornareka-i lásd Csernajai
 Chrudner pn. 736
Churcz cs., *Brikmech*-i 885
Churka lásd Csirke
Churnawoda-i lásd Csarnavodai
Churke lásd Csirke
Chybik pr. (Bereg m.) 359, 1200
Chyfod-i lásd Csufudi
Chykostho lásd Csikostó
Chypch-i lásd Csipcsi

- Chyphud*-i lásd Czufudi
 Ciffer más néven Fancsal h. (Pozsony m.) 1011
 cikádori apát: Imre
 Cilli h. (NRB) kh. 457
 Cillei cs. 457
 – Frigyes (Hermann fia) zagorjei gróf 127
 – Hermann zagorjei gróf, szlavón bán (1422–1435), Zs. apósa 118, 127, 209, 457, 515, 969, 1270
 – – – mint szlavón bán 110, 195, 207, 215, 241, 248, 321–322, 385, 416, 460, 482, 494, 527–528, 540, 559, 586, 617, 642, 664, 681–683, 698, 709, 742, 746, 786, 865, 889, 920, 1073, 1096, 1168–1170, 1265, 1288, 1291–1292, 1297
 Ciołek, Stanisław, lengyel királyi alkanclerár (1423–1429) 468
 Ciprus elfoglalása
 ciprusi király 317, 638, 849
 clausura 938
 Clep(p)ils-i bíró 95, 139
 Clepller pn. 141
 Clospetri, János brassói plébános 702
Clusakna lásd Kolozsakna
 da Colle, Guaspere 1236
Colonichi-i *Mislekovich* István báni ember 925
 de Columberio, Enrico, kapitány, a szavojai herceg követe 792, 863, 874, 930
 comes terrestris, zágrábi 288, 1012a
 – –, zágrábmezei 80, 257, 304, 1311
 de Comitibus, Lucidus, biboros titkára 850
 Compular cs. 118
Confessionale (Florentinus, Antoninus kötet) 541
 congregatio generalis lásd még bírói, királyi és nádori közgyűlés
 Contarini, Federico, velencei követ 105, 109, 225, 261, 292
 –, Niccolò, velencei követ 261
 conventor 210
 Corbola h. (Itália) 1332
 Corona-i Donatus János (Bertalan fia) trevisói polgár és császári közjegyző 267
 Corsi, Tommaso, firenzei kereskedő 818
 Corticella h. (Itália) 1332
 Cramer pn. 974
 Cremona v. (Itália) 638, 669, 783–784, 930, 1035, 1038, 1264–1265; kh. 902
Cresnenycza folyó (Körös m.) 906
 Crespino h. (Itália) 1332
 Crewsil pn. 235
 Cristannus pozsonyi kanonok, káptalani kiküldött 695
 – szepesváraljai (Szepes m.) prédikátor 210
 – volkányi (Barcaság) villicus 91
 – lásd még Keresztély
 Cristenhof pozsonyi városrész 228
 crojai püspök: Ferenc veszprémi segédpüspök
Crusso-i lásd Krucsói
 Cudar cs., Ónodi 168, 731, 768, 798, 1070, 1107, 1116, 1262, 1276
Cunushaw-i lásd Konossói
 Cusago v. (Itália) kh. 282, 293
Cuzmychlaka lásd Kusinczlaka
 Czappl pn. 346
 Czauczer/Czauser pn. 133, 313, 867
 Czawczach Miklós pénzverő 910
 Czebe h. (Zaránd m.) 767, 905
CzebeBanya lásd Körösbánya
Czepen-i lásd Csöpönyi
 Czetell Péter hivatalnok (*holde*) 426
 Czettly pn. 1217
 Czigler pn. 537
 –/Czygler, Petir nagyszombati esküdt 536
 Czirla-i pn. 728
 Czoestl pn. 228
 Czolik cs. 607
 Czötlin pn. 986
Czur-i lásd Csúri
Czwetl lásd Zwetl
 Czwislein, Heynczmann, körmöcbányai esküdt 70
 Czygler lásd Czigler/Czygler
 Czyners pn. 887
 Czypser pn. 130
Czytnyk lásd Csetnek
 Csabai cs. 603b
 Csabi cs. 175
 Csaholci cs. 484, 637
 Csaholy h. (Szatmár m.) 78
 Csaholyi cs. 4, 75, 78
 Csajági Tamás királyi ember 510
 Csákány h. (Vas m.) 438
 – lásd még Egyházascsákány
 – cs., Péterfalvi 966

- Csákány Balázs megyei ember 557
 Csákányi cs. 1122
 Csáki cs. 725, 908
- György (István fia) székelyispán (1402–1403), szatmári és krasznai ispán (1419–1428) 333, 725; közép-szolnoki ispán (1426–1427) 914
 - László (Miklós fia) mint erdélyi vajda és (közép-)szolnoki ispán (1426–1437) 11-12, 30, 32-34, 41, 62, 71-72, 100, 107, 123, 207, 215, 241, 482, 559, 634, 653, 681-683, 746, 1024, 1096, 1125, 1168-1170, 1175
- Csáktornya opp. (Zala m.) kh. 110, 127
 Családi cs. 707
 Csalafalva h. (Valkó m.) 1166
 Csallóköz ker. (Pozsony m.) 443
 Csamafalvi cs. 632
 Csanád h. (Torda m.) 33
- opp. (Csanád m.) közössége 387
- Csanádi Balázs erdélyi püspök (1424–1427) 30, 46, 123, 207, 215, 241, 482, 493, 559, 681-683, 746, 786, 882
- kanonok: Albert temesi főesperes, Dobozi László (Dán fia), László (Miklós fia) székesegyházi főesperes, László krassói főesperes, Miklós (János fia) kükküllői főesperes, Miklós aradi főesperes, Miklós torontáli főesperes, Péter marosontúli főesperes, *Scias* Jakab székesegyházi főesperes
 - káptalan 387
 - mint hh. 241, 562, 725-726, 841, 961, 1046, 1157
 - káptalani kiküldött: Lukács karbeli presbiter, a Szent Orsolya-oltár igazgatója 841
 - olvasókanonok: Mátyás
 - Péter ügyvéd 441
 - prépost: Somodari Benedek
 - püspök: Marcali László
 - székesegyházi főesperes: László (Miklós fia), *Scias* Jakab
 - Szent Orsolya-oltár igazgatója: Lukács karbeli presbiter
- Csanálos h. (Szatmár m.) 1310
 Csánk h. (Bars m.) 639
 Csány h. (Abaúj m.) 64
 csányi (Abaúj m.) jobbágynévsor 343
- cs. 64, 343, 631, 927, 981, 994, 1139, 1152
 - Kelemen és Péter királyi emberek 935
- csanyteleki (Csongrád m.) officiális: Hida-gai Bálint deák
 Csap opp. (Ung m.) 189, 382
 Csapi cs. 20, 45, 159, 189, 382, 658, 963, 1156, 1299
- István (Imre fia) királyi udvari lovag 251-252
 - László (Imre fia) királyi titkos alkancellár (1419–1423) 251-252, 1060
 - Pál királyi ember 655
 - Péter (Miklós fia) asszonypataki plébános (1420–) 189
- Csapai Jakab boszniai prépost (1392–1427) 432
 Csapodi pn. 1197, 1329
 Csarádi cs. 169
 Csarna h. (Békés m.) 298
 Csarnai cs. 298
 Csarnavodai cs. 124, 835, 966, 1136
- Grisonus (György fia) pap 835, 966, 1136
 - György királyi ember 655
 - Jakab királyi ember 655, 1069
- Császár(i) h. (Kolozs m.) 132
 Császári cs. 56
- , Szentmártoni 132
 - Balázs királyi ember 908
 - Gergely ügyvéd 1186
 - György szatmári szolgabíró 88; királyi ember 908
 - István és Péter királyi emberek 908
- Császári Szele cs. 56
 császárkoronázás lásd Zs. császárkoronázása
 Császlóci cs. 16, 19, 50, 612, 743, 960, 1119, 1145
 Cszasztai cs. 715
- Albert ügyvéd 618
- csatári (Zala m.) bencés apátság 462
- apát: Péter 886
 - cs. 1050
 - István (Tamás fia) királyi ember 1030
- csatkai pálos kolostor 1521a
 Csató cs., Fügei 552
- , Vályi 893
 - pn. 411
- Csávojt h. (Nyitra m.) 923
 Csázma opp. (Körös m.) kh. 53-54, 1019

- csázmai főesperes: Klokocsi Detre (Jakab fia)
- kanonok: Bertalan, Ferenc, Klokocsi Detre (Jakab fia)
 - kanonokság és főesperesség 805
 - káptalan mint hh. 207, 460, 616-617, 657, 667, 698, 741-742, 889, 906, 917, 990, 1068, 1073, 1252, 1303-1304
 - káptalani kiküldött: Balázs presbiter, karbeli prebendarius 741
 - : Bertalan kanonok 617
 - : Ferenc kanonok 742
 - : György presbiter, csázmai prebendarius 1068
 - Mátyás zágrábi kanonok 892
 - Tamás bácsi prépost (1419–1433) és zágrábi kanonok 704
- Cseb h. (Zemplén m.) 1307
- Csebi cs. 56, 201, 938
- Csecsei Péter abaúji szolgabíró 881, 1316
- csecsemő 472
- Csécseyi 1011
- Cséfalvi cs. 434
- Cséfi Antal királyi ember 287
- Csegedi cs. 501
- csegei (Somogy m.) plébános: Péter 441
- Csegi cs., Hatvani 555
- Cseh h. (Kolozs m.) 22
- cs., Karvai 509
 - , Sárkányi 656
 - lásd még Lévai Cseh
 - eretnekek 531, 539, 592, 1006, 1041, 1128
 - Jakab hevesi alispán (1426/1427) 1315
 - királyné: Zsófia
 - Királyság / Csehország 251-252, 277, 282, 309, 400, 459, 592, 596, 620, 1028, 1035, 1041
- Csehi cs. 439, 522
- László fogott bíró 31
 - Páncél cs. 22
 - Tacsó cs. 522
- csehországi hadjárat 113
- Csekúti György, László és Tamás bogdányi (Veszprém m.) officialisok 811, 824
- Cseleji János (Péter fia) zempléni alispán (1425–1428) 513, 879-880, 900, 1085, 1299
- Csencsfalva h. (Vas m.) 129
- Csencsi cs. 438
- Csenger h. (Szatmár m.) kh. 88
- Csenkeszétei cs. 695
- Csente ker. (Bodrog m.) 639
- Csép cs., Gyertyánosi 516
- Csépánházi cs. 172
- Csépe cs., Piri 160
- Csépi cs. 557
- Cséplaka h. (Zala m.) 1123
- Cseres cs. lásd Pazonyi Cseres
- Csergő h. (Zemplén m.) 1082
- Cseri cs. 797
- Csermeni Ellős királyi ember 601
- Csernai Zsigmond királyi ember 601
- Csernajai Jakab (Fülöp fia) ügyvéd 69
- Csernec cs., Lomnicai 257
- Csernető h. (Zágráb m.) 1170
- Csernovitylaka h. (Körös m.) 334, 657, 741
- Csernusházi Benedek (Jakab fia) ügyvéd 884
- Csesznek h. (Pozsega m.) 639
- (Veszprém m.) kh. 1018
 - csetneki (Gömör m.) plébános/rektor 57
 - cs. 26, 163, 958, 1161
 - László, a budafelneházi stefaniták rektora/kormányzója (1424–1439) 26, 163, 375, 958, 1161
- Csévi János komáromi alispán (1426–1427) 602
- Csicseri cs. 56, 1278
- Fodor cs. 1268
 - Ormos cs. 816a, 925a, 56, 187, 475, 624, 880, 1085, 1268, 1278
 - János borsodi alispán (1424–1427) 201, 454
 - Orosz cs. 816a, 56, 187, 624, 880, 1268, 1278
 - Miklós leleszi prépost (1414–1441) 16, 56, 75, 78-79, 113, 124, 178-179, 200, 323, 360, 382, 465, 475, 533-534, 546, 626, 696, 703, 743, 763, 810, 835, 860, 878, 921, 947-948, 975, 1002, 1008, 1013, 1063, 1101, 1246, 1268, 1308-1309
- lásd még Visi
- Csikostó pr. (Bihar m.) 706
- Csipcsi cs. 575, 982
- György sókamari ember 1012
 - Fodor cs. 575
 - György és Pál ügyvédek 565
- Csirke cs. lásd Pólyi Csirke
- Csitár h. (Bars m.) 639
- Csitári cs. 1046

- Csitári Miklós veszprémi kanonok, segesdi főesperes 1046; veszprémi vikárius 1050
 Csitvándi cs. 971
 Csizér cs., Nagydobai 423
 Csízi cs. 613
 csókakói (Fejér m.) alvárnagy: Bátfai István
 Csókházi Csók cs. 1299
 – István királyi ember 1299
 Csoltai Péter királyi ember 629
 Csoltói cs. 1164, 1247, 1284
 Csoma h. (Gömör m.) 1088
 Csomai Ördög cs. 1088
 Csomafalvi cs. 56
 Csomaközi cs. 914
 Csongrád m. közönsége 146
 csongrádi ispán: Várdai Miklós
 Csongvai cs. és Zsoldos cs. 501
 Csontos cs. lásd Legényei Csontos
 Csorna f. (Havasalföld) melletti tábor kh. 833
 – opp. (Sopron m.) kh. 903
 csornai konvent mint hh. 218, 370, 761, 796, 941, 1062
 – prépost: Antal
 Csoronk cs., Papfalvi 92
 Csöpönyi [..]roc György, Péter és fia: István, Zsigmond királyi emberek 561
 Csörle h. (Pozsony m.) 434
 Csörlei cs. 434
 Csucs h. (Zaránd m.) 660, 662, 859
 Csfudi cs. 32, 775
 – Miklós királyi ember 25; alvajdai ember 501
 Csuka cs., Előtejedei 202
 Csurai cs. 701
 Csúri András, Bálint, Mihály és Tamás királyi emberek 161
 Csügedi cs. 23
 Csütörtök h. (Pozsony m.) 970
 Csütörtökhely h. (Zala m.) 1123, 1298
 – opp. (Bars m.) 639
 – – (Pozsony m.) 1089
 Csütörtökhelyi Jodok, a szabad művészetek mestere, lócsei prédikátor 210
- Dabinic h. (Valkó m.) 1166
Dacho lásd Dacsó
 Dacsó cs., Őri 386
 – – lásd még Nényei Dacsó
- Dacsófalva másként Nénye h. (Hont m.) 522
 Dadi cs. 643
Dah lásd Doh
 Daila h. (Isztriai-félsziget) 1332
 Dalmácia 888, 1023, 1237; ügye 292
 Dalmadi Gergely királyi ember 522
 dalmát-horvát bán: Frangepán Miklós
 – – vicebán: Ladihovicsi Domsa
 – – – locumtenens-e: Bernardovich Jursa
 Damaföldi Ferenc és Tamás nádori emberek 366
 Damonyai cs. 512, 973
 Dán (II.) havasalföldi vajda (1420–1431) 96, 291, 359, 531, 620
 Dandolo, Marco, velencei követ 748, 888, 1023, 1091, 1106, 1147, 1178, 1191, 1230, 1236–1237, 1291
 Darabos cs., Maconkai 42
 – –, Nádasdi 439
 – –, Suki 877
 Darázsi cs. 717
 – István királyi ember 160
 darnói hospes 386
 Daróc h. (Kolozs m.) 30
 Daróci cs. 56, 320, 605, 945, 950, 983, 1114
 – Bertalan királyi ember 1069
 – Mihály királyi ember 1069, 1246
 Dárói Majos László királyi ember 757, 907
 Davanzati, Giuliano, firenzei követ 839, 1332
 Dávidházi György és László királyi emberek 497
 dávodai (Bács m.) sókamara 96
 – – sókamaraispán: Bátmonostori Töttös János (László fia)
 Dávodi cs. 207
 – Domokos (Jakab fia) zágrábi prépost (1408–1409) és kanonok 207, 892
 – László zágrábi kanonok 704, 892
 Dávoti lásd Dávodi
 Deáki András presbiter, esztergomi karbeli javadalmas, káptalani kiküldött 545
 Debrentei cs. 172
 Debréte h. (Zala m.) 676
 Debrői István, László nápolyi király hadvezére (1403) 530
Dechte-i László fehérvári kanonok 329
 decretum 205, 249, 285–286, 683, 1068; lásd még statutum
 Décsei cs. 334, 385, 1073

- Roh cs. 657, 667, 741
- Déda h. (Bereg m.) 1082
- Dédi Péter királyi ember 562; megyei ember 841
- Dehünder pn. 141
- Dejtár h. (Hont m.) 1046
- Delnei cs. 1124
- György és Miklós királyi emberek 622
- Horvát András királyi ember 622
- Kakas cs. 15
- – András és Márk királyi emberek 1210
- Demelki cs. 251
- Deményfalvi cs. 1061
- Deméte h. (Sáros m.) 1194
- Demétei cs. 1194
- Demeter (István fia) fehérvári kanonok 329
- (Vukasin albán király fia) világosvári kormányzó 660
- blinai officiális 322
- deák, ügyvéd 1050
- muraszentkereszti apát 1087
- szekszárdi perjel 907
- tihanyi (–1427), majd somogyvári apát (1427–) 134-135, 183, 233, 238, 242, 388
- Demeterpataka h. (Fehér m.) 469
- Demjéni Brigant cs. 420
- Demsusi cs. 450
- Dénes fehérvári örkanonok lásd Gereci Dénes
- pap, budai kanonok, káptalani kiküldött 569
- sümegi várnagy 787
- szentpéteri szabó, jobbágy mint ügyvéd 618
- váradi éneklőkanonok lásd Kusalyi Jakcs Dénes
- – püspök lásd Kusalyi Jakcs Dénes
- Dengelegi Zsigmond közép-szolnoki alispán (1427) 1024
- derecskei (Heves m.) Szent Ferenc-egyház plébánosa: László 42
- Deregyő h. (Zemplén m.) 633
- Deregyői Besenyő és Nagy cs. 633
- Derékegyház h. (Csanád m.) 531, 562, 841
- Deres cs., Lévai 58
- Dereski cs. 160
- Dereszlényi Bertalan királyi ember 308, 448, 524
- György és László királyi emberek 308, 448
- István zselizi officiális 308
- Dershida h. (Közép-Szolnok m.) 995
- Ders-i lásd még Derzsi
- Derslen-i lásd Dereszlényi
- Derzsi cs. 590, 959
- Péter és Benedek almási (Kolozs m.) várnagyok 377, 490
- Dés opp. (Kolozs m.) 205
- – – közössége 353
- – – tanácsa 776
- dési (Kolozs m.) sókamara 205
- királyi polgárok 294, 353
- só-alkamarás 205
- Deterset Pál fehérvári kanonok 329
- dévai oláh kerület 666
- várnagy 666
- Devecseri Gergely királyi ember 72
- Péter alvajdai ember 35
- Dévény v. (Pozsony m.) 1117; tanácsa 1208
- Dezméri cs. 12
- Dezső macsói bán lásd Garai Dezső
- Dezsófalva más néven Monostorosalmás h. (Kolozs m.) 944
- diakói prépost lásd boszniai prépost
- Dicsőszentmártoni Gergely és Sandrin királyi emberek 1
- Dienesföldre más néven Emsedföldre h. (Veszprém m.) 956, 1183
- Dimicskföldre ker. (Körös m.) 1288
- Dinnyeberki cs. 644
- Dinnyémácsédi Simon királyi ember 456
- Diósgyőr opp. (Borsod m.) kh. 708
- Diószeg h. (Pozsony m.) 648
- diószegi (Pozsony m.) plébános: Lőrinc 456
- Disznói János (Jakab fia) ügyvéd 565
- vagy Zsemberi cs. 137
- Divék h. (Nyitra m.) 923
- Divéki cs. 167
- Mihály szklabonyai (Turóc m.) várnagy 167
- Dobai Sandrin királyi ember 525
- lásd még Kis- és Nagydobai
- Dobó cs., Körösi 555
- – lásd még Ruzskai Dobó
- Dobói Dávid és Mátyás (Egyed fia) ügyvédek 790-791
- Jakab ügyvéd 790
- János (Lóránt fia) deák, altárnokmester 74, 87, 106; ügyvéd 790

- Dobói László és Péter (Bertalan fiai) és Miklós (Egyed fia) ügyvédek 790
 – Miklós (Vencel fia) pannonhalmi apát (1422–1439) 218, 790
 Doboka m. hatósága 1190, 1294
 dobokai alispán: Mikófi Kegye Miklós
 – szolgabíró: Nyíresi István, Olnoki István
 – cs. 377, 490, 1190
 – Lőkös Lőrinc és Péter királyi emberek 406
 Dobor vár (Bosznia) 530
 Dobozi cs. 1205
 – László (Dán fia) csanádi kanonok 826
 Dobrafalva h. (Vas m.) 639
 Dobrakucsai cs. 889
 Dobronya vár (Zólyom m.) 122–123
 Doenil pn. 1201
 Doh h. (Kraszna m.) 944
 Doimus spalatói érsek (1412–1435) 207, 215, 241, 482, 559, 681–683, 746, 786, 1096, 1168–1170
 Dojanc h. (Körös m.) 1252
 Dolecz h. (Körös m.) 1252
 Dolhai cs. 860
 Domagovicsi Tamás deák, báni ember 540
 Domaháza h. (Heves m.) 552
 Dománhidai cs. 908
 Domanyiki cs. 595, 1155
 Dombó h. (Valkó m.) és Szent Kereszt-egyház 1166
 Dombokova h. (Valkó m.) 1166
 dombrói (Zágráb m.) püspöki udvar *procurator*: Menyhért 1118
 – Miklós (Gergely fia) zágrábi egyházmegyei subdiaconus 280
Domkova lásd Dombokova
 Domokos deák, erdélyi karbeli klerikus, káptalani kiküldött 381
 – esztergomi-szentistváni prépost lásd Bodonyi Domokos
 – győri kanonok, rábaközi (1418–1427), majd soproni (1427–1448) főesperes, győri vikárius (1418–1427) 76, 303, 1059, 1196
 – presbiter, az erdélyi Szent Lőrinc-oltár igazgatója, káptalani kiküldött 107
 – veszprémi kanonok, somogyi főesperes, a tizedjövendelmek kezelője 441
 Domoszló h. (Kraszna m.) 944
 domoszlói (Heves m.) plébános 42
 Domsa lásd Ladihovicsi Domsa
 Dorcsáni Bertalan és Boldizsár királyi emberek 246
 Doring pn. 1214
 dormitorio 1244
 Dorogegyház pr. (Szabolcs m.) 359
Doymus spalatói érsek lásd Doimus
 Dögei cs. 967
 Drág h. (Doboka m.) 406, 634
 Drági cs. 406, 634, 677
 – Drág cs. 63
 Drágabarátfalva h. (Bereg m.) 1082
Dragobathffalwa lásd Drágabarátfalva
Dragonosech-i cs. és Petko cs. 257
 dragotini (Valkó m.) plébános 499
 Drassó h. (Fehér m.) 25, 469
 Dremel/Drempl pn. 692, 718–720
 Drenovai Bálint (István fia) báni ember 540
 – László (Mihály fia) királyi ember 684, 704
 – Miklós (Mihály fia) báni ember 540
 Drescher pn. 514
 Dresler pn. 628
 Drezdenko lásd Driesen
 Driesen v. (Neumark Grófság, NRB) 291
 Drogenóc h. (Valkó m.) 1166
 Drusl, Jakab körmöcbányai bíró 70
 dubicai főesperes: Péter
 Dubicze v. (Lengyelország) kh. 291
 Dukafalvi János és Mátyás királyi emberek 1070
 Dukafalvi Nagy cs. 361
 Duna f. (Havasalföld) 96
 -- (Magyarország határa) 1291
 -- (Pozsony és Nyitra m.) 530, 561
 -- (Pozsony m.) 229, 1027, 1097
 -- (Szerbia) 398, 1147
 -- (Szerém m.) 1236–1237
 -- (Török Birodalom) 459
 -- (Valkó m.) 1166
 dunai kikötő 459
 Dupolc h. (Krassó m.) 531, 562, 841
 Durazzói László lásd László (Károly fia) nápolyi király
 Duronetich György báni ember 925
 dúlló 414, 485
 Düngehirn pn. 727
 Dvorcsányi János (Jakab fia) fogott bíró 31
Dwge-i lásd Dögei
Dworyanch/Dwryanch h. (Körös m.) 657, 741

- Dyachicz* cs., Belidovci 917
Dynkelspuchel-i *Kwnchelma*n cs. 272
Dynnesmached-i lásd Dinnyésmácsédi
- Ebecki cs. 522
Eberhard budai kanonok 111, 569
– zágrábi püspök (1409–1419) 447, 928
Ebner pn. 436
Ebres h. (Körös m.) 704
Écsed h. (Szatmár m.) 78
Écsi cs. 699
– Antal, Domokos, Ferenc, János, Osvát és Tamás királyi emberek 787
– Balázs és fia: György bogdányi (Veszprém m.) officiálisok 811, 824
Edelényi András (Miklós fia), a szabad művészetek mestere, szepesi olvasókanonok és esztergomi kanonok 389, 781
– plébános, ügyvéd 781
Edhussosmagyar-i lásd Egyházasmagyari
Edvi cs. 761, 796
Eg pn. 24
Egédi Gergely esztergomi kanonok, ügyvéd és tanú 781
Eger f. (Heves m.) 1518a
Egeres h. (Kolozs m.) 30, 1112
egeresi (Torda m.) presbiter 34
Egerszeg h. (Vas m.) 739
Egerszegi András esztergomi kanonok, komáromi főesperes, vikáriushelyettes 441
– György (Márton fia), a szabad művészetek baccalaureusa, tanú 868
– Péter veszprémi kanonok, ügyvéd 441
Egervár h. (Vas m.) 1298
Egervári cs. 1123, 1298
Eggenburg v. (Ausztria) tanácsa 974
am Egk, Stephan, soproni esküdt 1327
Egrehwyffalw lásd Beregújfalu
Egrygyi László királyi ember 661-662
Egri cs. 10, 380
– kanonok: Budaméri Gergely, Henyei Dénes (János fia), Miklós patai főesperes
– káptalan 171
– mint hh. 1518a, 21, 55, 145, 165, 201, 215, 279, 301, 320, 340, 463, 552, 582, 591, 633, 714, 1086, 1093, 1120, 1140-1141, 1143, 1193, 1233-1235, 1296
– káptalani kiküldött: Budaméri Gergely
– -: Jakab karbeli klerikus 320
- -: Jakab karbeli klerikus 145, 1233-1235
– -: Mátyás presbiter, karbeli káplán 1193
– -: Pál karbeli klerikus 714
– Kelecsényi cs. 320
– püspök 389
– -: Rozgonyi Péter
– püspöki börtön 479
– szentszéki bíróság 633
egyetemi fokozat megszerzése 606
– -: kánonjogi doktor 441, 818
– -: licenciatu 869
– -: mindkét jogi doktor lásd Vicedomini Máté (piacenzai)
– -: orvosi tudományok doktora 704, 805, 996
– -: római jogi doktor 156
– -: szabad művészetek baccalaureus-a 683, 850, 868
– -: mestere 210, 389, 781
– hallgató 260
– nemzet, angol lásd párizsi egyetem angol nemzete
egyház alapítása 1059
– felszentelése 232
Egyházascsakányi cs. 438
Egyházasmagyari András (János fia) királyi ember 648, 970
– Sebestyén királyi ember 648
Egyházasmalanyán h. (Bars m.) 1011
Egyházasnényei cs. 176
Egyházásrécsényi cs. 29
Egyházassúr h. (Pozsony m.) 530, 561
Egyházassúri Mihály királyi ember 648, 705
– Miklós királyi ember 561
– plébános: László 705
Egyházasszalóki cs. 1140
egyházi büntetés 57, 633
–, kiközösítés 578, 607
–, penitencia 472
– cselekmény, gyóntatás 596
–, keresztelés 472
–, zsolozsma 704
– épület, harangtorony 1244
–, kápolna 218, 1244
– -, alapítása, Brassó 407
– -, fa- 77
– -, temetkező 9
–, kőtemplom 30, 77
– felszerelés, clenodium 404

- egyházi felszerelés, gyertya 310, 391
 --, harang 310, 391, 704
 --, kehely 892, 1059
 --, monstrancia 1059
 --, ornamentum 1059
 --, viasz 916
 - javadalom adományozása 8, 44, 134, 329, 384, 388, 408-409, 473, 493, 529, 693, 754, 822, 897-899, 1032-1033, 1188
 -- cseréje 389
 -- elnyerése 290, 651
 -- iktatása 135
 -- jogtalan birtoklása 754, 785
 --- elfoglalása 49
 -- jövedelme 8, 44, 134-135, 142, 233, 238, 242, 290, 314, 329, 408-409, 432, 473, 493, 529, 651, 693, 754, 785, 805, 814, 820, 869-871, 897-899, 1055-1057, 1188
 -- kérése 134, 432, 785, 805, 814, 869-871
 -- üresedése 785
 - javadalomról lemondás 409, 897
 - javadalomtól megfosztás 473, 805
 - jóváhagyás 1244
 - kegy, búcsúengedély 407
 --, engedély rendi lelki javakban való részeltetéséről 541
 --- szabad végrendelkezésre 108
 --, felmentés 1301
 --- gyilkosság alól 319
 --- kötelezettség alól 101
 --- összeférhetetlen javadalmak viselése alól 805
 --, feloldozás bűnök alól 596
 --- kiközösítés alól 578, 1176, 1220
 --, hordozható oltár használata 396, 435, 506, 538, 713, 1090
 --, irregularitas alóli felmentés 131, 232, 243, 268, 281, 289, 472, 479, 608, 821
 --, kanonokok szabad végrendelkezése 820
 --, pápai engedély püspökszentelésre 393, 832
 --- hozzájárulás 150
 --, szabad gyóntatóválasztás 608, 819
 --, teljes bűnbocsánat 37, 60, 183-184, 357, 363, 372-374, 394-395, 550-551, 1189
 - kérvény 1053
 --, újbóli kiállítás 49, 819
 - rendekre történő szentelés 48, 68, 232, 243, 268, 280, 356, 850, 1270
 egyiptomi szultán 317, 849
 Egyudovci János (Zala fia) báni ember 195
Ehykly-i lásd Ekli
 Eiban pn. 712, 716
 Ekli cs. 403
 Elefánti cs. 403, 456
 - Mátyás, Mihály és Miklós királyi emberek 560-561
 - pálosok és perjelük: Sebestyén 846
 Elek cs., Kisrozvágyi 1295
 - putnoki jobbágy mint ügyvéd 618
 Elekfalva h. (Vas m.) 639
 élelmiszter 285, 1077
 -, ecet 1012
 -, kenyér 472
 -, királyi 305
 -, lardus 1334
 -, pékáru 526
 -, szalonna 70, 305
 Elerperger, Wollfram, pozsonyi harmincados 443
Eles Nagy cs., Pólyi 425
 Ellenpekch pn. 1080
 Előjáró cs., Almásdi 980
 Előtejedei András, fiai: Balázs, Mihály és Tamás, Csuka Pál és Kis Péter hédervári és gyülvérszi officialisok 202
 - Miklós (János fia) ügyvéd 1314
Elszafew-i lásd Jolsvatői
 elszámolás 36, 535, 800-801
 Emőke h. (Nyitra m.) 1011
 Emőkei Szobonya János nyitrai alispán (1426-1427) 455, 1009
Empsedfelde lásd Emsédföldre
 Emreichin pn. 1228
 Emsédföldre pr. (Veszprém m.) 563
 - más néven Dienesföldre pr. (Veszprém m.) 956, 1183
 Encs h. (Abaúj m.) 166
 Endre cs., Papdi 562
 Endréd h. (Bars m.) 1011
 Endrédi cs. 706, 1156
 - Mihály királyi ember 308, 448
 - Zamárdi András trencsényi alispán (1422-1427) 875
Enezke lásd Enyicke
 Engabrunn v. (Ausztria) kh. 718
 --- tanácsa 718
 Engelmars pn. 985

- Engi Lénárt fehérvári dékánkanonok 710
 Enkingen-i másképp Sydenneger János
 apostoli és császári közjegyző 850
Emkenpun lásd Engabrunn
 Enns f. (Ausztria) 1274
 Enrichino, Valperga grófja, a szavojai herceg
 követe 863
 enyedi (Fehér m.) dékán 121
 Enyicke h. (Abaúj m.) 400
 Enyingi György és Jó László királyi em-
 berek 510
 Eperjes v. (Sáros m.) 14-15; kh. 74, 521
 --- közössége 74
 --- tanácsa 521, 1325
 eperjesi bíró: Rüstorffer Mátyás
 – polgár 1325
 építkezés 9, 500, 828, 1059, 1223
 építőanyag, fa 599, 828
 –, gerenda 312, 846
 –, téglá 433
 épület 77, 98, 218, 297, 312, 696, 710
 – lásd még egyházi épület
 épületrész, ablak 19
 –, ajtó 19, 305, 378, 704, 868, 1299
 –, kamra 1224
 –, kapu 704
 –, pince (*celarium*) 447, 704, 1285
 –, szoba (*stuba*) 312, 828, 1263
 –, tető 1299
 da Erba, Donato, apostoli és császári köz-
 jegyző 481
 Erdélyi cs. 1148
 – László keszői (Sopron m.) várnagy 1197
 – lásd Somkeréki Erdélyi
 – alvajdai jelenlét bírósága 22-23, 35, 121,
 143, 1074
 – dékánkanonok: Miklós
 – éneklőkanonok: György
 – kanonok: Angyalosi Székely Balázs (Mi-
 hály fia), Gacsalkéri László (Sebestyén
 fia), Klerikus Miklós, Mérai Barnabás és
 Tamás, Miklós (János fia) küküllői főes-
 peres
 – káptalan 23, 760
 – mint hh. 1, 11-12, 25, 32-33, 41, 107, 121,
 337, 381, 450, 469, 501, 702, 774-775, 1042,
 1074, 1222, 1245
 – káptalani jegyző: Nyiresi Tamás (1490–
 1515)
 – kiküldött: Ábrahám deák 121
 – – – Bálint, a Szent Kereszt-oltár oltárosa
 1222
 – – – Domokos deák, karbeli klerikus 381
 – – – presbiter, a Szent Lőrinc-oltár igaz-
 gatója 107
 – – – Gergely presbiter 25, 41
 – – – György deák 32
 – – – Imre presbiter, a Szent Lőrinc-oltár
 igazgatója 12
 – – – István deák 11
 – – – Mihály deák 33
 – oltárjavadalmas: Miklós (János fia) erdélyi
 kanonok, küküllői főesperes 493
 – órkanonok: Mihály
 – prépost: de Bucca, János, Váraskeszi Lépes
 György
 – prépostság üresedése 1033
 erdélyi püspök 1244
 – – Csanádi Balázs, Szécsi András, Váras-
 keszi Lépes György
 – püspöki szék üresedésben 1032, 1096,
 1168-1170
 – székesegyház tízezer vértanú-oltárának
 rektora: János
 – vajda: Csáki László, Szántói Lack Jakab,
 Tamási János
 – vajdai jelenlét bírósága 1, 12, 18, 25, 30, 32-
 34, 71-72, 107, 406, 423, 469, 501, 634,
 1042, 1125
 erdő 2, 22, 30, 35, 52, 58, 71, 77, 80, 161, 189,
 218, 221, 246-247, 281, 297, 316, 382, 386,
 416, 533, 540, 553, 596, 599, 617, 620, 636,
 650, 652, 678, 684, 695, 730, 761, 768, 776,
 786, 797, 879-881, 906, 923, 952, 1013,
 1025, 1027, 1116-1117, 1201, 1235, 1241,
 1253, 1268, 1273, 1277, 1294
 – lásd még fa
 –, eresztvény- 553, 617, 984, 1234
 –, használati 1234
 –, makkos 816a, 658
 Erdőgyarak h. (Bihar m.) 104, 147
 erdőhasználat, szabad 731
 Erdőhegyi cs. 417
 Erdős cs. lásd még Podhorcsányi Erdős
 – –, Károlyi 508
 Erdőszádi cs. 66
 eretnek 281, 692
 – lásd még cseh eretnekek, skizmatikusok

- eretnekség 400
 Ernst bajor herceg (1402–1438) 127, 457, 1127, 1254; leánya: Beatrix 457
 –, Conrad, soproni városi jegyző 36, 514, 1206, 1327-1328
 eskü 31, 56, 98, 128, 227, 300, 315, 362, 390, 421, 452, 462, 481, 504, 606, 780, 865, 893, 940
 – alatti tanúvallatás 223, 307, 339, 416, 576, 875, 904, 1017, 1299
 –, egyházi 135
 –, föld- 483, 540, 865, 920
Esnethe lásd Izsnyéte
 Essegvári cs. 939-940, 1137
 – Pál (Ferenc fia) bogdányi (Veszprém m.)
 officiális 811, 824
 eszéki ágostonos perjel: János 1342
 Eszeny h. (Szabolcs m.) 190
 Eszenyi cs. 56, 190
 Eszényi cs., Osztári 999
 Eszlár lásd Kis- és Nagyeszlár
 Esztergom v. (Esztergom m.) 751a; kh. 1176
 – – – tanácsa 411
 esztergomi alénéklő: Márton
 – bíró: György
 – érsek: Kanizsai János, Pálóci György, Türje nb. Fülöp
 – érsekek jövedelme 1064
 – érseki szék 375
 – esküdtek: Bogdán János, *Ewrthel* halász, Farnadi Imre, István (Mike fia), János (Geeregh fia), László, László (Gyárfás fia), Mihály (András fia), Nyúl László, Pintér János, Veres Vince, Vida Ambrus
 – kanonok: Besztercebányai másképp Szászfalui Ferenc, Edelényi András, Egédi Gergely, Egerszegi András, Lévai Jakab, Máréi Gunya András, Márton, Ollári Tompa Tamás, Pöstyéni Tamás, Tolnai Imre, Tordai Mihály (András fia)
 – káptalan 544a, 43, 656
 – – mint hh. 404, 509, 522, 545, 587, 1195
 – káptalani kiküldött: Deáki András presbiter 545
 – – -: Pöstyéni Márton presbiter 587
 – Latinok negyede (vicus) 411
 – olvasókanonok: Vicedomini Máté (piacenzai)
 – örkanonok: Verebélyi Miklós
 – örökös ispán: Pálóci György
 – polgár 411
 – segédpüspök: Máté ferences szerzetes
 – székesegyház (Esztergom m.) mint kh. 441, 781
 – székesegyházi főesperes: Márton
 – szentszéki bíróság 441, 633, 1269
 – utca 411
 – várnagy: Fakó János és Nagy János
 – vikárius: Vicedomini Máté (piacenzai)
 – vikáriushelyettes: Egerszegi András esztergom-szentgyörgyi prépost: Márton
 – szentistváni prépost: Bodonyi Domokos Eszterjén h. (Bereg m.) 497, 921, 1060, 1069, 1246
Etdenkarcza-i lásd Etrekarcasai
 Étei cs. 1097
 – Antal (László fia) pozsonyi szolgabíró 1097
 – Jakab (Péter fia) familiáris és officiális 1027; királyi ember 970
 Etrekarcasai cs. 202, 434
 – Pál (Péter fia) királyi ember 970
 Etsch f. (Itália) 1127
 Etsdorf am Kamp v. (Ausztria) 718-720
 – – – – bírója: Awer, Philipp
 – – – – tanácsa 720
 éves megbízás 12, 30, 43, 94, 97, 200, 684, 704, 797, 811, 824, 846, 879-880, 879-880, 886, 1025, 1085, 1097, 1233-1235, 1241-1242
Ewille-i lásd Öllei
Ewrdug lásd Ördög
Ewrhalom lásd Órhalom
Ewr-i lásd Óri
Ewrseeg lásd Órség
Ewrthel halász, esztergomi esküdt 411
Ewsii/*Ewsy* lásd Ősi
Ewzedfalva-i lásd Öszödfalvi
 Eyban pn. 514, 1338
 Eylingsgrab pn. 36
 –, Jörig, soproni bíró 1327
Eynem-i Eghardus mint tanú 850
Ezdege-i lásd Özdögei
 Ezheczer pn. 212
 ezüsttárgy 734
Ezzen lásd Eszényi
 fa 22, 650, 684, 846, 1070, 1277
 –, gyümölcs- 312, 970

- , kóris- 533
- , tölgy- 77, 174, 533, 812
- lásd még erdő, építőanyag
- Fábián (Barnabás fia) pécsi egyházmegyei
akolitus, vasvári kanonok 754
- (György fia) kaproncai bíró 1232
- frater, leleszi aljegyző, konventi kiküldött
768, 789, 810, 1002; konventi jegyző 1334
- mester, a nagyobb kancellária ítélo-
mestere, a királyi kúriából kirendelt királyi
ember 496
- presbiter, a pozsegai Szent Mihály-oltár
mestere, káptalani kiküldött 684, 704
- zágrábi kanonok és káplánja: Kost presbi-
ter 1313
- Fábiánháza h. (Szatmár m.) 78
- Fagiana h. (Isztriai-félsziget) 1332
- Fahid h. (Fehér m.) 23
- Fahidi cs. 23
- András királyi ember 25; vajdai ember 32
- Horvát (...) királyi ember 469
- Óz cs. 23
- faizás 730
- Fáj h. (Abaúj m.) 652
- Fáji cs. 652
- Fajszi Ányos Mihály (Gergely fia) királyi
ember 1030
- Fakó cs., Hutkai 768
- János esztergomi várnagy 308
- faktor (küldött), lengyel királyi 468
- Falbrecht, Johann, thorni, körmöcbányai ki-
rálynéi kamara/urburaispán 318, 690,
697, 771, 1099, 1248
- Falkenberger pn. 1076, 1109
- Falud h. (Zala m.) 620, 636, 836
- familiáris 433a, 15, 46, 53, 59, 61, 63, 96-97,
99, 118, 133, 160-161, 190, 199, 202, 209,
217, 221, 256, 277-278, 289, 308, 325, 334-
335, 343, 390, 397, 410, 448, 450, 452, 460,
497, 522, 528, 530, 538, 575-576, 578, 592,
622, 642, 644, 660, 671, 684, 704, 713, 739,
742, 787, 820, 846, 877, 904, 931, 935, 940,
972-973, 975, 1051, 1068, 1081, 1097, 1106,
1116, 1147-1148, 1151, 1175, 1184, 1197,
1236-1237, 1262, 1277, 1291, 1335
- beajánlása 815-817
- lásd még királyi udvari familiáris
- famulus 89, 292, 305, 330, 425, 571, 599, 748,
888, 1007, 1282-1283
- Fáncs h. (Fejér m.) 643
- Fáncsi cs. 643
- Fancsal más néven Ciffer h. (Pozsony m.)
1011
- Faragó h. (Kolozs m.) 449
- Faragói cs. 449
- János vajdai ember 62, 100
- Miklós vajdai ember 62
- Farichtenstayn*-i lásd fraknoi
- Farkalyncz* lásd Farkasfalva h. (Valkó m.)
- Farkas cs., Hidegkúti 1030
- , Köcski 1196
- , Méhészi 1187
- , Sebastianovci 617
- , Szészármai 450
- , Terényi 160
- , Vadászi 779
- lásd még Besenyői Farkas cs.
– pn. 910
- Farkasdi Miklós (György fia) királyi ember
560
- Farkasfalva h. (Szepes m.) 450a
- (Ugocsa m.) 696
- (Valkó m.) 1166
- Farkashida h. (Pozsony m.) 530, 561
- Farkastelki cs. 775
- Farkastorok h. (Valkó m.) 1166
- farnadi (Esztergom m.) jobbágynévsor 448
- officiális: Vetési Jakab
- Imre esztergomi esküdt 411
- Farnas*-i lásd Fornosi
- Farnasi Vörös cs. 143
- Faro és Brazza szigetek (Dalmácia) zsu-
panátusa 1177
- fárai püspöki szék üresedésben 207, 215,
241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096,
1168-1170
- Fawstzinger pn. 229
- Feelsomagh* h. lásd Somogy
- fegyver 265
- , ballista 888
- , bicellus 522, 684
- , buzogány 1313; vasalt 422
- , dárda 971, 1299
- , íj és nyíl 460, 522, 544, 684, 704, 971, 1190
- , kard 652, 881, 1040, 1190, 1299
- , lándzsa 684
- , páncél 113
- Fegyvernek h. (Hont m.) 639

- Fegyverneki cs. 420
 fegyverszünet, firenzei-milánói 818
 –, itáliai 931
 –, magyar-török 1291
 – – velencei 105, 109, 225, 261, 270, 292, 792, 1332
 –, Milánó és a liga (Velence-Firenze) között 292, 529a, 810a
 –, milánói-velencei 853, 1048
 Fehér-Körös f. (Zaránd m.) 417
 Fehér cs., Budai 1261
 fehérvári aléneklő: Tamás
 – dékánkanonok: Engi Lénárt, Himházi Ézsaiás, Somlyói János, Szerémi Miklós, Vasvári György
 – éneklőkanonok: Imre
 – kanonok: Borhi Benedek, *Dechte*-i László, Demeter (István fia), *Deterset* Pál, Gergely ifj., Himházi Ézsaiás, Jakab aradi prépost, Pelsőci András, Tamás fehérvári aléneklő, Újlaki Ferenc, Váradi István, Váradi Maglius (Benedek fia)
 – káptalan 441, 614-615
 – – mint hh. 543, 588, 710, 1123, 1148, 1169, 1253, 1298
 – káptalani kiküldött: Benedek karbeli klerikus
 – keresztes konvent mint hh. 643
 – őrkanonok: Gereci Dénes
 – Péter szepesi kanonok 765
 – prépost: Benedek (Mihály fia)
 – vikárius: Borhi Benedek
 Fejér cs., Bökényi 696
 – –, Izsépi 894
 – –, Salgó 297
 Fejérbánya v. (Hont m.) 122-123, 273, 437
 fejéri ispán: Rozgonyi István
 Fekesházai cs. 56
 Fekete cs., Gersei 234
 – –, Kishatvani 555
 – –, Papdi 562
 – pn. 237
 Feketehalmi cs. 702
 Feketehalom h. (Brassói ker.) kh. 702
 Feketeváros h. (Sopron m.) 736
 Feledi cs. 1296
 – vajda fia: Leusták lásd Serkei cs.
 Félegyház pr. (Szabolcs m.) 359
 Felefkark más néven Györgyfalva h. (Kolozs m.) 877
 feleség 1310b, 1518a, 3, 11, 23, 26, 29, 31, 41, 45, 58-59, 65-66, 70, 73, 89, 121, 124, 127, 129, 143, 149, 156, 166-167, 186, 190-191, 211, 220-221, 223, 228, 235, 297, 303, 313, 320, 326, 328, 333, 341, 345, 348, 362, 366, 378, 396, 414, 420, 425, 430-431, 434, 438-439, 442, 457, 478, 484-485, 498, 500, 502, 506, 509-510, 514, 516, 538, 545, 557, 568, 582, 603, 628, 643, 650, 658, 660, 676, 686, 688, 700, 703, 707, 721, 724-725, 727, 729, 739, 761, 782, 788, 796, 807, 810, 813, 884, 900-901, 922, 941, 955, 963, 968, 970, 973, 982, 986, 1007-1008, 1019-1020, 1022, 1050-1051, 1076, 1090, 1095, 1101, 1103, 1108, 1122-1123, 1156, 1165, 1172, 1181, 1214, 1217, 1224, 1226, 1228, 1251, 1253, 1275, 1288, 1301, 1307-1308
 felfalui (Torda m.) Szent Mihály obszerváns ferences kolostor 1244
 – János vajdai ember 11
 Felgárd más néven Szentlőrinc pr. (Abaúj m.) 400
 Felgyódi cs. 501
 Feljánoki Mátyás és Péntes János királyi emberek 648
 Felka opp. (Szepes m.) 444; közössége 188
 felkai plébános 781
 Felkeszi h. (Pilis m.) 724
 – cs. 724
 fellebbezés az Apostoli Szentszékhez 607, 868
 Felnémeti h. (Heves m.) és pálos kolostor 1518a
 Felpestes h. (Hunyad m.) kh. 337
 felségsértés 528
 Felsőbaldon h. (Kraszna m.) 392a
 Felsőbaldoni cs. 392a
 Felsőbárcai László fogott bíró 343
 Felsőbénye h. (Abaúj m.) 173
 felsőbényei (Abaúj m.) officiális: Horvát György
 Felsőbolyai Tamás királyi ember 469
 Felsődelnei András királyi ember 622
 Felsőelefánt h. (Nyitra m.) 403
 Felsőelefánti cs. 403
 Felsőigazó h. (Temes m.) 531, 562, 841

- Felsőlendvai Herceg cs. 28, 396, 419, 498, 884, 1123, 1298
 – lásd még Szécsi
- Felsőlomnica h. (Zágráb m.) 257
- Felsőlomnicai Benedek (Miklós fia) zágrábmezei comes terrestris 1012a, 80, 257, 288, 304, 1311
- Felsőlupsa h. (Torda m.) 296
- Felsőpalotai Elek királyi ember 522
- Felsőpanyit h. (Gömör m.) 1164
- felsőpanyiti (Gömör m.) официális vagy villicus 1284
- Felsőrakonca h. (Hont m.) 717
- Felsőteremi h. (Kükölli m.) 107
- Felsőtök h. (Doboka m.) 1190
- Felsőújfalú h. (Nyitra m.) 923
- Felsőzdanya h. (Bars m.) 639
- fém, arany 122-123
 –, ezüst 122-123, 291, 379, 398
 –, nemesfém 1330; kiviteli tilalom 286
 –, ólom 122-123
 –, réz 122-123, 144
 –, vas 122-123, 448
- Ferenc crojai püspök, veszprémi segédpüspök, az almádi apátság kormányzója 787
 – császári kanonok, káptalani kiküldött 742
 – frater (presbiter), leleszi konventi kiküldött 193, 593, 743
 – – presbiter, kolozsmonostori konventi kiküldött 634
 – kalocsai karbeli klerikus, káptalani kiküldött 3
 – szepesi dékánkanonok lásd Görgei Ferenc/Frank
- Ferlspergers pn. 711
- Ferrara v. (Itália) 751a, 1106, 1332
- Feteller pn. 1197
- Fias cs., Jékelfalvi 1061
- Ficsóci cs. 460
- Fiderling, Erhard, körmöcbányai esküdt 70
- Fileföldre pr. (Zala m.) 462, 886
- Filesulese pr. (Sáros m.) 895
- Filetinc h. (Valkó m.) 1166
- Filingierius, Johannes, gályaparancsnok 317
- Firenze v. / Firenzei Köztársaság (Itália) 1300a, 1310b, 101, 269-270, 324, 839, 857, 888, 930, 1147, 1236, 1332
 – – – – kh. 317a, 640a, 810a, 841a, 918a, 1021a, 1145a, 1196a, 1213a, 1230a, 38, 125, 226, 270, 379, 558, 818
 – – közössége 1237
 – – szabadságai 428
 – – tanácsa 317a, 529a, 640a, 751a, 810a, 841a, 918a, 926a, 1021a, 1107a, 1145a, 1196a, 1213a, 1230a, 1300a, 38, 125, 226, 379, 558, 934, 1023, 1236, 1291
 – Antal gréchegyi bíró 684
 – kancellár: Riccardini, Jacopo
 – kereskedő 324, 379, 818
 – -: del Bene, Filippo di Giovanni; Lamberteschi, Giovanni és Niccolò; Melanesi, Simone és Tommaso di Piero; Schiattesi, Tommaso di Jacopo
 – Konrád lásd de Cardini, Konrád
 – követ 888
 – -: Davanzati, Giuliano; degli Albizi, Rinaldo; degli Albizzi, Luca; di Giuliano, Nello; Guiccardini, Piero; Strozzi, Marcello és Palla
 – – embere: Barbacovi, Niccolò 1147
 – polgár 1021a, 379
 – sereg 486
- Firenzuola h. (Itália) 1332
- Fischer pn. 1204
- Fitos cs., Pomogyi 1255
- fiúsítás 234
- Fizy-i lásd Füzi
- Fleischer pn. 345, 727-728, 1204
- Flesir pn. 259
- Fleyssiger/Fleyschiger pn. 536-537
- de Florentia, Czanotus Iohannis Cavalcanti 156
- Florentinus, Antoninus *Confessionale* című munkája 541
- Fodor cs. 861
 – Pál blinai officiális 322
 – cs., Csicseri 1268
 – – lásd még Csipcsi és Hegymegi Fodor
- Fogacs h. (Nógrád m.) 520
- Fogas cs., Pazdicsi 39
- foglalkozás, ballista-kezelő 888
 –, béres 684
 –, fuvaros (vector) 812, 1094, 1323
 –, fürdőmester 373, 1116
 –, hajós 888
 –, halász 411

- foglalkozás, hivatalnok (*holde*) 213, 426, 1217
 –, iskolamester 289, 310
 –, kereskedő 471, 818, 849, 1038, 1046, 1112,
 1146-1147, 1149, 1331
 –, kézműves 1232
 –, kocsmáros 886
 –, kofa 1232
 –, madarász 685
 –, sáfár 888
 –, szervitor 528
 –, tegulator 433
 –, tengerész 317, 369
 –, tolmács 748, 888
 fogság 87, 118, 291, 309, 317, 335, 390, 440,
 479, 489, 530, 638, 644, 716, 739, 758, 856,
 918, 971, 1071-1072, 1192, 1236, 1276
 fokí esperesség/vikariátus (veszprémi egy-
 házmegye) 441
Folfalwa-i lásd Felfalui
 folyó lásd az egyes folyóneveknél
 Forgács cs., Gimesi 154, 163, 169, 194, 404,
 410, 455, 498, 884, 922, 1143, 1161
 – György (Gimesi) királyi ember 560
 – János (Gimesi) királyi ember 560, 764
 Forgolánfalvi cs. 421
 Forli v. (Itália) 226
 Formerii, Martialis, az apostoli palota
 ügyszolgája 480
Fornas-i lásd Fornos
 Fornos h. (Bereg m.) 1082
 Fornos Gál királyi ember 658
 – János királyi ember 655, 658
 – Nagy cs. 835
 – Vid fogott bíró 31; királyi udvari familiá-
 ris, a királyi kúriából külön kirendelt ki-
 rályi ember 562, 841
 Fornszege Mihály királyi ember 601
 forrás 617
 Forró cs. lásd Bölöni Forró
 fortalitium 1298
Forum Iulii lásd Friaul
 Foscari, Francesco, velencei dózse (1423–
 1457) 292-293, 888, 1236-1237, 1332
 Foyt pn. 1037, 1322
 Födemes h. (Nyitra m.) 1011
 Födemesi cs. 1011
 – Szobonya cs. 506
 Földeáki Gellért királyi ember 562
 Földesi György királyi ember 161
 földeskü lásd eskü, föld-
 földesúri kiváltságolás 387
 – szolgálat 941, 1007, 1292-1293
 földrajzi név, *Aczota* más néven *Felse* (Mo-
 son m.) 1256
 --, *Bancouch* hegy (Pozsega m.) 47
 --, *Barbahomoka* föld (Bereg m.) 199
 --, *Barrabasfewlde* rét (Veszprém m.) 1050
 --, *Beckengrund* erdő (Szomolnok v.) 1201
 --, *Beeluth* út (Abauj m.) 652
 --, *beerch* (Kolozs m.) 30
 --, *beerz* hegy (Doboka/Kolozs m.) 483
 --, *Belwe* mocsár (Szabolcs m.) 359, 1200
 --, *Benedekpataka* patak (Szepes m.) 444
 --, *berch/beerche* (Kolozs m.) 22
 --, *Berzeglaaza/Berzeglaza* irtványföld (Ung
 m.) 533
 --, *Bohay* halastó (Moson m.) 1255
 --, *Bolsindol* erdő (Körös m.) 617
 --, *Bozynthalek* szántóföld (Doboka m.) 951
 --, *Buctornath/Bwdonanth* hely (Kolozs m.)
 34
 --, *Bykffew* hely (Kolozs m.) 34
 --, *Bysant* szőlő (Pozsony v.) 230
 --, *C[...]* halastó (Bács m.) 98
 --, *Chalomyk* meder (Zemplén m.) 938
 – –, *Chobradpathaka/Chabradpathaka* patak
 (Ung m.) 533
 --, *Chykos* rét (Pest m.) 247
 --, *Chykoswth* út (Pest m.) 247
 --, *Cramern* (Pozsony v.) 347
 --, *Crogh* föld (Zágráb v.) 704
 --, *Csernatava* halastó (Valkó m.) 1166
 --, *Darochpathak* más néven *Makobykepatha-
 ka* patak (Kolozs m.) 30
 --, *Dede* föld (Kolozs m.) 34
 --, *Dedlakowdol* erdő (Körös m.) 617
 --, *Dothyn* halastó (Valkó m.) 1166
 --, *Egertheu* halastó (Heves m.) 171
 --, *Egethag* patak (Bács m.) 98
 --, *Endling* szőlő (Pozsony m.) 916
 --, *er* (Kolozs m.) 22
 --, *Esthwanfeld* föld (Zala m.) 1087
 --, *Fahyd* halastó (Bács m.) 98
 --, *Farcasewdol* erdő (Körös m.) 617
 --, *Feketehegy* hegy (Újhely opp.) 237
 --, *Feketeathaka* f. (Ung m.) 533
 --, *Feketewer* halastó (Bács m.) 98
 --, *Ferthow* tó (Kolozs m.) 71

- , *Feyaltal* (Pozsony v.) 348
 --, *Fradman* szőlő (Pozsony m.) 986
 --, *Frawdman* szőlő (Pozsony m.) 1227
 --, *Fyzeswelgh* völgy (Kolozs m.) 71
 --, *Gabocz* f. (Borsod m.) 633
 --, *Gat* víz (Szabolcs m.) 354
 --, *Geczman* (Pozsony v.) 348
 --, *Goltfüssl* (Pozsony v.) 345
 --, *Gostcz* (Pozsony m.) 668
 --, *Gradech* erdő (Körös m.) 617
 --, *Guoscia* erdő (Horvátország) 952
 --, *Halom* domb (Kolozs m.) 30
 --, *Hiersman* (Pozsony v.) 782
 --, *Hydegkuth* forrás (Doboka m.) 35
 --, *Hyliekuta* halastó (Bács m.) 98
 --, *Hyntus* hegy (Doboka/Kolozs m.) 483
 --, *Ilbew* sziget (Pest m.) 174
 --, *Inaakthelkepathaka* patak (Kolozs m.) 30
 --, *Iwanovokalissthye/Iwanovokalissthe* erdő (Körös m.) 617
 --, *Jarahawassa/Jarahawasa* hely (Zaránd m.) 663
 --, *Jud* szőlő (Pozsony m.) 986, 1227
 --, *Kapus* bérc (Kolozs m.) 30
 --- patak (Kolozs m.) 34
 --, *Keczkeseel/Kechkeseel* hegy (Doboka/ Kolozs m.) 483
 --, *Kerekmezew* föld (Pilis m.) 724
 --, *Kerekreth* rét (Győr m.) 830
 --, *Kerschenaznos* forrás (Körös m.) 617
 --, *Kerthvelberke* erdőshely (Kolozs m.) 22
 --, *Kestenpawm* (Pozsony v.) 345
 --, *Kevesor* hegy része (Kolozs m.) 12
 --, *kewfia* kapu (Bártfa) 212
 --, *Keyos* halastó (Bács m.) 98
 --- [...]hew halastó (Bács m.) 98
 --, *Kezepyomas* föld (Gömör m.) 312
 --, *Kistewl* erdő (Bács m.) 98
 --, *Kwrthweles* halastó (Bács m.) 98
 --, *Kwthfew* kút (Bars m.) 977
 --, *Kysewrin* halastó (Valkó m.) 1166
 --, *Kyszaton* halastó (Valkó m.) 1166
 --, *Labas* erdő (Hont m.) 599
 --, *Laskod* erdő (Szabolcs m.) 1277
 --, *Lewbmandl* szőlő (Pozsony v.) 231
 --, *Luka* (Horvátország) 952
 --, *Lwzyk/Lwzyk* szántóföld (Bereg m.) 658
 --, *Lycashalm* domb (Kolozs m.) 12
 --, *Lykashathar* föld (Doboka m.) 35
 --, *Maakotheu* tó (Kolozs m.) 30
 --, *Magasalja* dűlő (Pilis m.) 414
 --, *Makobykepathaka* más néven *Darochpathak* patak (Kolozs m.) 30
 --, *Marthonfaya* erdő (Szabolcs m.) 1013
 --, *Megerler* dűlő (Sopron v.) 514
 --, *Melyes* folyó (Doboka m.) 35
 --, *Monyoras/Monyoros* meder vagy ág (Ung m.) 533
 --, *Monyorosd* folyó (Sopron m.) 1062
 --, *Monyorossegh* föld (Bereg m.) 199
 --, *Moroch* folyó (Doboka m.) 35
 --, *Mwskapathaka* patak (Zaránd m.) 663
 --, *Nadas* folyó (Kolozs m.) 30
 --, *Naghewryn* halastó (Valkó m.) 1166
 --, *Naghzaton* halastó (Valkó m.) 1166
 --, *Nagtewl* erdő (Bács m.) 98
 --, *Napkorutha* út (Szabolcs m.) 1013
 --, *Nyaradfoka* halastó (Heves m.) 171
 --, *Ollschlag* (Pozsony v.) 346
 --, *Pakos* erdő (Somogy m.) 650
 --, *Palotha* halastó (Heves m.) 171
 --, *parlag* legelő (Abaúj m.) 397
 --, *Pervech* szántóföld (Bereg m.) 658
 --, *Pethlend* szántóföld (Bereg m.) 658
 --, *Polyan/Au* föld a havasokban (Szászföld) 786
 --, *Polyche* szántóföld (Körös m.) 906
 --, *Porebrycha* szőlő (Körös m.) 617
 --, *Prezecnagorycha* erdő (Körös m.) 617
 --, *Prizz* vízfolyás (Sáros m.) 139
 --, *Pruum* (Pozsony v.) 348
 --, *Raczensdarf* (Pozsony v.) 345
 --, *Rawencha* erdő (Körös m.) 906
 --, *Razawyze* folyó (Valkó m.) 1166
 --, *Remethegoroglya* szántóföld (Bereg m.) 658
 --, *Rezi* hegy (Zala m.) 620, 636
 --, *Rössler* (Pozsony v.) 345
 --, *Rubra* víz (Szepes m.) 444
 --, *Sachsengrunt* szőlőhegy (Sopron v.) 485
 --, *Sap* föld (Horvátország) 952
 --, *Schyltl* szőlő (Pozsony v.) 230
 --, *Stayg* szőlő (Pozsony m.) 211
 --, *Stayn* szőlőhegy (Sopron v.) 485
 --, *Sihephantelke* föld (Kolozs m.) 71
 --, *Sybenharl* szőlő (Pozsony v.) 231
 --, *Syrabok* föld és szőlő (Körös m.) 617
 --, *Sziget* szántóföld (Kolozs m.) 1305

- földrajzi név, *Thalea* domb (Külső-Szolnok m.) 569
- , *Varpataka* patak (Gömör m.) 312
- , *Velchpatak* f. (Kolozs m.) 22
- , *Veskerthvel* hely (Kolozs m.) 22
- , *Vetelpruck* dűlő (Sopron v.) 485
- , *Voglgessank* (Pozsony v.) 346
- , *Volowina* telek (Körös m.) 334
- , *Waryasfaya* erdő (Pest m.) 247
- , *Weinburger* szőlő (Pozsony v.) 231
- , *Wespremyzee* folyó (Veszprém m.) 1050
- , *Weytengrundt* szőlőhegy (Sopron v.) 485
- , *Wgewranczechg* szeg (Külső-Szolnok m.) 569
- , *Woczengrundt* (Pozsony m.) 986
- , *Zabo* szőlő (Doboka m.) 35
- , *Zarthas* halastó (Heves m.) 171
- , *Zedlatech* föld és szőlő (Körös m.) 617
- , *zu Egrern* dűlő (Sopron v.) 485
- , *Zuhakalissche* föld és szőlő (Körös m.) 617
- , *Zylas* halastó (Bács m.) 98
- , *Zylasdrew* (Bács m.) 98
- , *Zylaskewz* (Bács m.) 98
- Földvár opp. (Brassói ker.) 532
- kh. 318, 365, 368-369, 375-376, 380, 383, 390, 399-400, 402, 404-407, 413, 488, 494, 496-497, 508, 515, 527-528, 530-532, 542, 555, 560-562, 638, 1300
- közössége 496, 532, 559
- főpapok és bárók 1299
- döntése 400, 451
- egyetértése 447
- határozata 299
- jelenléte 502
- tanácsa 122-123, 207, 214-215, 252, 277, 350, 459, 496, 528, 530-531, 559, 620, 639, 660, 680-683, 694, 746, 756, 758, 1166-1170, 1229, 1286
- és döntése 241, 482, 1096
- -- lásd még perhalasztás a főpapok és bárók távolléte miatt
- Fövényedföldre pr. (Somogy m.) 629
- Fövényesi Siket cs. 417
- fővesztés 867, 1086; és jószágvesztés 50
- Fraknó vár (Sopron m.) kh. 712, 716, 804, 831, 1211
- Fraknói gróf cs. 519, 646, 712, 716, 804, 831, 1059, 1211, 1255-1256, 1321
- Francolino h. (Itália) 1332
- Franczl pn. 477
- Frangepán Miklós vegliai, modrusi és zenggi gróf, dalmát-horvát bán (1426-1432) 732a, 665, 888, 976
- , mint dalmát-horvát bán 156, 207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 748, 786, 1023, 1091, 1096, 1106, 1147, 1168-1170, 1178, 1237, 1291
- Frankfurt am Main v. (NRB) 1113, 1150
- frankfurti birodalmi gyűlés 1041
- Frenczlin mészáros, körmöcbányai esküdt 70
- de Freschobaldis, de Florentia, Philippus 976
- Friaul v. / tartomány (Aquileiai patriarchátus, NRB) 926a, 118, 515, 530, 669-670, 1034-1036, 1127, 1147, 1236
- Fricsi cs. 256, 791
- István királyi ember 1210; ügyvéd 791
- Frigyes osztrák herceg 415
- di Fronte, Antonio di Piero, firenzei kereskedő 818
- Fruzsín (Susman bolgár cár fia) 1300
- Frychouc*-i lásd Ficsóci
- Fuetrer pn. 916
- Furman pn. 1067
- Füge h. (Gömör m.) 552
- Füged h. (Heves m.) 1267
- h./pr. (Csanád m.) 531, 562, 841
- Fügei Csató cs. 552
- Fülöp h. (Szabolcs m.) 359, 1200
- (Szatmár m.) 1200
- esztergomi érsek lásd Türje nb. Fülöp
- váci püspök (1408-1418) 150
- vízaknai sókamrás 753
- Fülöpaljaszölős pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Fülpösi cs. 56, 590, 959
- Bálint és György királyi emberek 908
- fürdő 1232, 1263
- Füredi Péter jászói prépost (1420-1428) 925a, 14-15, 295, 342, 425, 451-452, 794, 891, 927, 992, 1025, 1107, 1241-1242; szentszéki kirendelt bíró 210
- Füssi János királyi ember 273, 437
- füzéraljai (Abaúj m.) jobbágynévsor 935
- füzéri várnagy: Buzlai Balázs (Miklós fia)
- Füzes h. (Doboka m.) 63
- (Vas m.) 639
- Füzesdi cs. 1288

- Füzesséri cs. 1275
 Füzi László (Jakab fia), László és Péter királyi emberek 768
 – Tamás zempléni szolgabíró 879-880, 1085
Fyas lásd Fias
Fylka lásd Felka
Fyssy-i lásd Füssi
- Gaath*-i lásd Gáti
 Gacsalkéri Benedek 660, 662
 – László (Sebestyén fia) erdélyi kanonok, küüllői főesperes 493, 660, 662
 Gacsály h. (Szatmár m.) 77
 Gacsályi cs. 77
Gad lásd Gagy
 Gagy h. (Abaúj m.) 166
 Gagy cs. 397
 Gáji cs. 425
 Gál frater, sztrezai perjel 885
 – gáldi (Fehér m.) bíró 23
 – szentmihályfalvi plébános, pozsonyi káptalani kiküldött 970
 Galambóc vár (Szerbia) 1205, 1236, 1291
 Gáld h. (Fehér m.) 23
 gáldi (Fehér m.) bíró 23
 – cs. 23
 – László vajdai ember 32
 Gáldtói László királyi ember 25
 – Nagy cs. 23
 – – Péter királyi ember 25
 – Péter királyi ember 469
Galgo lásd Galgód
 Galgód h./pr. (Bereg m.) 497, 921, 1060, 1069, 1246
 Galkner pn. 916
 Gallipoli (Török Birodalom) kikötője 638
 Galovc h. (Pozsega m.) 65
 gálya 269, 282, 292, 317, 845, 852, 888, 931, 1054, 1236
 – vagy galeotta 638
 – lásd még hajó
Galyak lásd Galgód
Galyas Tamás ügyvéd 174
 Gambaloita, Pietro, milánói hercegi familiáris 673, 843
 Ganczman pn. 1158
 Ganna h. (Veszprém m.) 811, 824
 gányi (Somogy m.) plébános: Péter 441
 Gara opp. (Valkó m.) kh. 1285
 garai (Valkó m.) hospes 1285
 – – plébánia oltárosai 1285
 – – plébános: Lőrinc boszniai kanonok és káplánja 1285
 – cs. 65, 218, 326
 – Dezső macsói bán (1419–1427) 1297; mint macsói bán 207, 215, 241, 482, 559
 – János (id. Miklós fia) 94, 97, 123, 378, 462, 753, 1018, 1092, 1166-1167, 1297
 – Miklós (id. Miklós fia) nádor (1402–1433) 65-66, 73, 97, 150, 326, 378, 462, 1003, 1018, 1117, 1297, 1321
 – – mint nádor 603b, 14-15, 31, 43, 45, 77-79, 89, 123, 154, 163-168, 176-181, 207, 215, 241, 279, 366, 444, 461, 482, 533, 559, 583-584, 590-591, 602-604, 614-616, 624-625, 630-632, 656, 681-683, 686, 707, 724, 739, 744, 746, 786, 890, 915, 947-948, 958-963, 971, 981, 990-991, 994, 1096, 1119-1123, 1133-1135, 1140, 1152-1154, 1161-1163, 1168-1171, 1298, 1308
 Garab h. (Krassó m.) 725-726, 841
 Garadna opp. (Abaúj m.) kh. 342-343, 397, 881
 garamszentbenedeki apát: Bolognai Miklós
 – konvent 411
 – – mint hh. 31, 273, 437, 448, 482, 524, 584, 598, 797, 828, 890, 977, 988, 1065-1066, 1098, 1133, 1163, 1239
 – konventi kiküldött: Gergely frater, presbiter 797
 – – – János frater, pap 437, 1098
 – – – Pál frater 524
 – szerzetes: Miklós
 Garázda cs. 576, 904
 – lásd még Horogszegi Garázda
 Garbolc h. (Szatmár m.) 77
 Garbowi, Niger Zawisza lovag 1092; lublói kapitány 654
 Gárd h. (Abaúj m.) 400, 891
 – lásd még Felgárd
Gargo/Gargou-i lásd Görgei
 Garig f. (Körös m.) 334, 657, 741
 garigi Szűz Mária pálos-monostor szerzetesei 327
 Garigmellék h. (Körös m.) 667
 Garigmelléki cs. 667
 Garignicai cs. 1068
 Garignicamelléki György királyi ember 657
 Gáspár eulenbachi plébános, ügyvéd 781

- Gáspár felkai plébános, ügyvéd 781
 – vicecomes, milánói hercegi tanácsos 481
 Gát h. (Bereg m.) 1082
 Gáti cs. 241, 469, 1074
 Gatalóci cs. és *Loytrych* cs. 861
 – Mátyás (Gergely fia) zágrábi prépost (1412–1427), királyi titkos alkancellár (1424–1433) 608, 704, 819, 821
 Gatályi cs. 56
 Gátfalu h. (Valkó m.) 1166
Gazoncza lásd Voznica
 Gebe h. (Szatmár m.) 78
 Géberjén cs. 425
 Gebholcz-i pn. 1094
Gecche-i lásd Gecsei
 Gecsei cs. 56, 203
 – László abaúji alispán (1426–1439) 342–343, 397, 881
 – Márton királyi ember 768
 Gede vár (Gömör m.) 1296
 gedei (Gömör m.) várnagy: Kutasi László (András fia)
Geen-i lásd Gémi
 Gégény h. (Szabolcs m.) 1101
 Gégényi András királyi ember 1278
 – Dénes királyi ember 161, 1278
 – Kun András és fia: Balázs királyi emberek 1278
 – László királyi ember 937
 – Mátyás királyi ember 161, 612, 1278
 – Mihály királyi ember 161
 Gejóc h. (Ung m.) 19
 Gelej h. (Borsod m.) 301
 Geleji cs. 301, 652
 – Bogár cs. 320
 – Domokos királyi ember 301, 320
 – János ügyvéd 618
 – Kardos cs. 301
 – Nagy cs. 320
 Gelusch (Székeles), Peter, soproni bíró 36;
 polgármester 514, 519, 1327
 Gellyei István királyi ember 641, 744
 – Miklós királyi ember 641
 Gémi Miklós (Imre fia) esztergomi egyházmegyei tanú 868
 Gencs h. (Vas m.) 392
 gencsi (Vas m.) hospes 392
 – György veszprémi alispán (1426–1427) 378, 939–940
 – Márton, a nádori kúriából kirendelt nádori ember 971
 genfi püspök 388
 Genova v. (Itália) 276, 317, 638, 845, 849, 852, 931, 1034–1035, 1236, 1264–1265, 1291
Genyw-i lásd Gönyüi
Gepew-i lásd Gyepüi
 Gerber, locusch, iglói esküdt 219
 Geréb cs. lásd Vingárti Geréb
 Gerec h. (Krassó m.) 531, 562
 Gereci Dénes fehérvári örkanonok 710, 1253
Gerendorf-i *Maer* cs. 272
 Gerény h. (Vas m.) 1003
 Gerényi István pap, budai kanonok, káptalani kiküldött 569
 Gerényes h. (Tolna m.) 399, 907
Geresgal-i lásd Görösgáli
 Gergely (Balázs fia) pápóci prépost (1419–1439) 785
 – (János fia) óbudai esküdt 26
 – (XI.) pápa (1370–1378) 549
 – apáti (Bodrog m.) viceofficiális 305
 – egri karbeli klerikus, káptalani kiküldött 320
 – frater, pap, pannonhalmi konventi kiküldött 824
 – –, presbiter, garamszentbenedeki konventi kiküldött 797
 – jászói karbeli klerikus, konventi kiküldött 1025
 – presbiter, erdélyi káptalani kiküldött 25, 41
 – –, zágrábi karbeli javadalmas, káptalani kiküldött 865
 – szepesmindszenti (Szepes m.) conventor 210
 – váci kanonok és szolnoki főesperes 453
 –, a garai (Valkó m.) plébános káplánja mint tanú 1285
 –, a kolosi (Nyitra m.) Szűz Mária bencés monostor apátja 480
 –, ifj. fehérvári kanonok 329
 Gergelyfája h (Fehér m.) 469
 Gergelyi cs. 56
Gergerfalva-i lásd Gergelyi
Gergfalva-i lásd Györgyfalvai
 Gerichtler pn. 985
 Gerlachfalva h. (Szepes m.) 444
 Gerlai cs. 738
 Gerndorfi cs. 1280

- Gerny* lásd Gerény
 Gersei (Pető) cs. 158, 186, 198, 234, 580-581, 597, 620, 630-631, 636, 836, 1003, 1131
 – – Dénes (János fia) királyi udvari ifjú 773
 – – László (János fia) vasi és zalai ispán (1424–1438) 28, 277, 620, 636, 773, 979-981, 994, 1003, 1138-1139, 1152-1154; királyi ember 1298
 – – Péter/Pető (János fia) királyi aulicus 277; udvari ifjú 773, 1321
 – Fekete cs. 234
 Gersen h. (Somogy m.) 302
Gersoka-i lásd Győrsokai
 gersteni (NRB) kolostor 1053
 Gerstum pn. 1204
Gerynth lásd Győröd
 Geszte h. (Nyitra m.) 707
 Gesztenye h. (Somogy m.) 946, 1043
 Geszti cs. 604, 957, 1068, 1130
Gewrgfalwa-i lásd Györgyfalvi
 Gibárti cs. 143
 Gic h. (Győr m.) 830
 Gici cs. 830
 – Balázs királyi ember 824
 – Domokos (Mihály fia) királyi ember 94, 787, 1289
 – Ferenc veszprémi szolgabíró 97
 – György megyei ember 811
 – Nemes cs. 830
 – Péter királyi ember 787
 Gidófalvi cs. 511
 Gilig pn. 211
 Gilniczer pn. 344
 Gimes vár (Nyitra m.) 404
 Gimesi Forgács lásd Forgács cs., Gimesi
 Ginth pn. 212
 Giovanni, Ozorai Pipo veje 1310a, 1310b
 Giovanni, Valperga grófja, a szavojai herceg követe 863
 Girolti Antal alvajdai ember 84
 di Giuliano, Nello, firenzei követ 751a, 810a, 841a, 918a, 926a, 1021a, 818
Giwek lásd Divék
 Glasár h. (Vas m.) 639
 Glauchner/Glawchener Miklós bártfai bíró 7, 133, 1020, 1084, 1204, 1263, 1273
 Glawchener pn. 95, 139, 344, 401, 1079, 1223
 Glogonca f. (Körös m.) 617
 Glosancz h. (Valkó m.) 1166
 Gludnik lásd Kis Gludnik
 gnieznói (Lengyelország) prépost és főesperes 468
 Gobeck pn. 704
Gobilfalva-i lásd Göbölfalvai
 Goczczil/Göczczil pn. 1110
 Goldemicz/Goldomacz/Goldomöcz Georg bártfai esküdt 867, 1020, 1103, 1263
 Gombai István királyi ember 946
 – Miklós (Gáspár fia) királyi ember 825
 Gombolyagi Máté királyi ember 543
 – Siles királyi ember 919
 Gombos cs., Kisfaludi 791
 Gonász h. (Somogy m.) 978, 1182
 Gorbó h. (Doboka m.) 22
 – másként *Chata* h. (Fehér m.) 469
Gorbo-i lásd Garbowi
 Gorica föld (Zágráb m.) 304
 Goriciai cs. 952
 Goriza cs. 952
 Gorthel pn. 87
 Gorzófalva h. (Zaránd m.) 660, 662, 859
 Göbölfalvai László ügyvéd 87
 Göci cs. 132, 316
 – György fogott bíró 483
 Gödör h. (Vas m.) 639
 Gömör m. hatósága 59, 255, 312, 315, 335, 502-503, 893, 1164, 1247, 1284
 – – járásai 1317
 – – kamarahaszna-adókirovása 1317
 – opp. (Gömör m.) kh. 59, 255, 312, 335, 502-503, 893, 1164, 1247, 1284
 gömöri alispán: Szentersébeti Imre (Gáspár fia), Szentpéteri Tamás
 – szolgabírók: Básti János, Herényi Péter, Szentkirályi Bon Balázs, Vályi István
 Gönyüi cs. 64
 Görgő h. (Torna m.) 1011
 Görgei cs. 816a, 266, 603
 – Ferenc/Frank (László fia) szepesi dékán-kanonok 450a, 816a
 – Péter és másik Péter királyi emberek 368
 Görhes cs., Szaploncai 1308
 Görögország 105
 Görösgáli cs. 302
 Götzcl, Hans, iglói esküdt 219
 Grabarja h. (Pozsega m.) 239
 z Grabia, Jarand, inowrocławai vajda 468
 Gradeci Kacsics Pál báni ember 195

- Gradyza* pr. (Zágráb m.) 1026
Grafenwerd lásd Grafenwörth
 Grafenwörth v. (Ausztria) 720
 Grand Châtelet lásd párizsi Grand Châtelet
 Grandis, Wenceslaus, frater, karmelita szerzetes 131
Grangya pr. (Zágráb m.) 1026
 Grapner/Graupner pn. 70
 Gréchegy királyi v. (Zágráb m.) 684
 ---- közössége 684, 704
 – bíró: Bereck (Benedek fia), Firenzei Antal
 – polgárok 704, 1304, 1313
 – és a zágrábi káptalan viszálya 704
 – torony 704
 – Varga utca 704
 Gregoriovci h. (Zágráb m.) 459
 Gregoriovci cs. 459
 – és Tetaticsi Török Gergely (György fia), a királyi titkos kancellária ítélmestere 459, 494, 527
Gremmeh-i Tamás báni ember 642
 Greuenberger pn. 1180
 Grolok János Melcza-i (Lengyelország) bíró 313
 Grotker pn. 729
 Grund bártfai városrész 235
 Grünt pn. 1259
 Guadagni, Francesco di Vieri 1310a
 de Gualdo, Andrea Benzi, szimboliai püspök (1425–1430), a zalavári apátság kormányzója 446, 1336
 guelfek 558
 Guği cs. 13
 Guiccardini, Piero, firenzei követ 818, 857, 934, 1023, 1106, 1147, 1178, 1236–1237, 1291, 1332
 de Guidalottis, Benedictus 280
 Gulácsi János királyi ember 655
 Gumpel pn. 319
Gumur lásd Gömör
 Gundelkosch pn. 505
 Gunther pn. 347
 Guntherin pn. 478
 Gunya cs. lásd Márei Gunya
 Gút h. (Bereg m.) 1082
 Gúti cs. 56, 307, 1060, 1069, 1246
 – Jakab, Péter és Tamás királyi emberek 1200
 – Kis Jakab királyi ember 655, 658
 – László (Péter fia) váradi kanonok 870
 – Ország cs. 1310
 – – János királyi alicus 1060; a királyi kúriából külön e célra kirendelt királyi ember 1082; királyi birtokfoglaló 1231
Gwilhelmus lásd Vilmos
Gwles-i lásd Gyülvészi
Gwmary-i pn. 729
Gwmtheleke lásd Gyomtelke
Gwr lásd Gödör
 Gyalmári Simon megyei ember 557
 Gyapoli Péter töröcsvári várnagy 390
 Gyarmat h. (Hont m.) 89
 – (Nógrád m.) 522
 Gyarmati cs. 167, 246
 Gyékényesi cs. 951
 Gyekés h. (Bars m.) 639
 Gyepes cs. lásd Kisherestyéni Gyepes cs.
 Gyepüi cs. 358, 865, 920
 – László zágrábi szolgabíró 684
 – másképp Zelnaszentmiklósi cs. 358
 gyermek, törvénytelen 479
 Gyerómonostora h. (Kolozs m.) 34
 Gyerómonostori cs. és Radó cs. 34
 Gyeróvásárhelyi lásd Vásárhelyi
 Gyertyánosi cs. 516, 1144
 – Csép cs. 516
 gyilkosság 257, 414, 838, 894, 1307; lásd még homagium
 Gyobafalva h. (Valkó m.) 1166
 Gyomán h. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Gyomteleke pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
Gyor-i lásd Gyuri
 Gyömörői Mihály királyi ember 636; zalai (rendeki széki) alispán (1426–1433) 462, 886
 Győr m. hatósága 1089
 – v. (Győr m.) 1089; kh. 76, 303, 1059, 1196
 győri ispán: Rozgonyi István
 – kanonok: Domokos rábaközi, majd so-
 proni főesperes, Keresztes István, Miklós
 (Gerhard fia), Szedecsi Pál (Domokos fia)
 – káptalan 566
 – – mint hh. 13, 339, 418, 424, 699, 787, 830,
 876, 972, 1017, 1281
 – káptalani kiküldött: Tamás karbeli klerikus 876
 – karbeli klerikus: Köcski Farkas Miklós (István fia) 1196

- Lőrinc deák ügyvéd 566
- űrkanonok: Bossányi Mátyás (Péter fia), Széleskúti Demeter
- püspök: Molnári Kelemen
- püspöki vár udvarbírája: Keresztes István
- püspökség 1059
- Szent Katalin-oltár igazgatója: Szedecsi Pál (Domokos fia)
- Szentháromság-kápolna igazgatója: Keresztes István
- szentszéki bíróság 76, 303, 1059, 1196
- vikárius: Domokos győri kanonok, rábaközi, majd soproni főesperes
- György (Imre fia) pulyoni (Doboka m.) officialis 72
- aradi karbeli klerikus, alénéklő, káptalani kiküldött 740
- deák, erdélyi káptalani kiküldött 32
- erdélyi éneklőkanonok 381
- – püspök lásd Váraskeszi Lépes György
- esztergomi bíró 411
- – ések lásd Pálóci György
- frater presbiter, kolozsmonostori konventi kiküldött 23, 100, 525
- jalsovci (Körös m.) villicus 617
- kalocsai űrkanonok (1420–1430) 1000
- körmöcbányai királynéi urbura/kamara-alispán 690, 697
- presbiter, csázmai prebendárius, káptalani kiküldött 1068
- –, csornai szerzetes 903
- schönwaldi (Sáros m.) plébános 116
- szekszárdi cantor 907
- – custos 907
- szepesi prépost lásd Késmárki György
- váci éneklőkanonok 453
- – űrkanonok 453
- vasvári karbeli klerikus, káptalani kiküldött 461
- , a garai (Valkó m.) plébánia oltárosa mint tanú 1285
- Györgyfalva más néven Felekfark h. (Kolozs m.) 877
- Györgyfalvi cs. 12, 22, 72, 222, 492, 877, 1175, 1294
- Henke cs. 877
- Györgyi cs. 1008
- Győröd h. (Bars m.) 639, 1229, 1239
- Győrödi András barsi szolgabíró 548
- Pobor cs. 1229, 1239
- – Osvát királyi ember 273
- Győrsokai András királyi ember 825, 943
- Mihály és Pál hédervári és gyűlvészi officialis 202
- gyűjtogatás 528
- Gyulafalvi cs. 653
- gyulafehérvári káptalan lásd erdélyi káptalan
- Gyulaháza h. (Szabolcs m.) 612, 743, 1022
- Gyulaházi cs. 612, 743, 1022
- gyulai Szűz Mária-egyház plébánosa: Temesközi István
- cs. 1253
- István váradi karbeli klerikus, káptalani kiküldött 30, 46
- Gyulakutai Péter vajdai ember 11
- Gyulatelek pr. (Közép-Szolnok m.) 995
- Gyurgisouch/Gyurgysouch* lásd Gyurgyisovc
- Gyurgyisovc h. (Körös m.) 334, 657, 741
- Gyuri István (János fia), Solyagi Sebestyén királyi alajtónállómester famulusa 523
- Gyúid h. (Baranya m.) 644
- gyűlés, egyházi, általános (*convocatio generalis*) 42
- gyűlvészi (Vas m.) officialisok 202
- András, János és Péter királyi emberek 695
- gyürki (Hont m.) officialis: Nagy János esztergomi várnagy 43
- – jobbágynévsor 43
- Gywekes* lásd Gyekés
- Gyulews-i* lásd Gyűlvészi
- Gyuman* lásd Gyomán
- Gywregh-i* lásd Győrödi
- Gywrek-i* lásd gyürki
- Gyurgisowch* lásd Gyurgyisovc
- Haberman iglói esküdt 219
- háború 571
- , a Német Lovagrend és a Lengyel Királyság-Litvánia között 369
- , a Német-római Birodalom lázadói ellen 573-574
- , horvátországi lázadók elleni 531
- , Milánó és a liga (Velence–Firenze) között 276, 282, 669-674, 679, 839, 849, 864, 1038, 1250
- lásd még itáliai, Velence elleni haczaki (Hunyad m.) officialátus 1051

- Haczhe*-i (Szepes[?] m.) bíró 867
 Hadersdorf am Kamp v. (Ausztria) kh. 719
 ---- tanácsa 719
 hadjárat lásd boszniai, csehországi, havasalföldi, husziták elleni, török elleni
 hadjáratban való részvétel alóli felmentés 826, 913, 1007, 1024, 1205
 Hadmer, Tamás, bécsi dékánkanonok 868
 hadsereg lásd királyi sereg
 hadügyi törvény 285
 hadüzenet, Milánótól Velencének 1044
 Hafner pn. 968
 Hager pn. 1280
 Hagymási Balázs királyi ember 956
Hahthotelek másként Bencenc h. (Hunyad m.) 469
 van der Haid pn. 355
 Haiden/Hayden, Lénárd bécsújhelyi városbíró 519, 554
 Haimburg v. (Ausztria) 1274
 hajó 105, 292, 317, 845, 852, 888, 931, 1332
 hajóhad 105, 317, 638
 halastó 816a, 77, 98, 449, 543, 695, 1253, 1255-1256
 Halastói Pál deák, ügyvéd 498
 Halász cs. lásd Piscator cs.
 halászhely 1027
 Halmi Mihály (János fia) adószedő 499; ügyvéd 565
 Halmos h. (Valkó m.) 1166
 Hamar cs., Újbudai 18
 hamispénzverő 299
 Hampusch/Hanpus, Peter, bártfai bíró 344; esküdt 628, 867, 1020, 1103, 1111, 1204, 1263
Hanchyhar Zsigmond szlavón vicebán és körösi ispán (1423–1430) 69, 321–322, 334, 1293
Hanczahar lásd *Hanchyhar*
 Hanczs pn. 812
 –, Ágoston bártfai bíró 401
 Hangácsi Imre királyi ember 301
 hangjegy (tollpróba) 22
 Hann pn. 485
 Hannstil pn. 476
 Hannus, Marg, nagyszombati esküdt 536–537
 Hanpus pn. lásd Hampusch/Hanpus
 hántai prépost: Sebesi Imre (Sinka fia)
- Harábor h. (Bereg m.) 835
 Harang h. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Harangi András, Balázs, István és János királyi emberek 287
 Haranglábi cs. 121
 – Gál királyi ember 1; kolozsi ispán (1426–1427) 678
 – György és Imre királyi emberek 1
 Harapki Botos cs. 585
 – – András krassói ispán (1427–1428) 557, 750, 808–809, 1144
 – – László krassói ispán (1427–1428) 750, 808–809, 1144
Harasth lásd Haraszti
 Haraszti h. (Vas m.) kh. 366, 739
 – András ügyvéd 603
 – István királyi ember 16
 – Péter ungi szolgabíró 1320; birtok bírói részének lefoglalója 977
 Harmati cs. 893
 harmincadvám lásd vám, harmincad
 Haró cs., Szőkefalvai 121
 Hartai Bodor Mihály, Gergely és Domokos királyi emberek 543
 hartmanovci (Körös m.) vajda 47
 Hartung, Clux lovag, királyi tanácsos 1099
 Hartyáni György (Lóránt fia) pesti szolgabíró 858
 haschendorfi/hasfalvai bíró 1211
 Hasko vilémovi (prágai egyházmegye) bencés apát 607
 Hásságy h. (Valkó m.) 1166
 Hásságyi cs. 583
 határ megállapítása, birodalmi-lengyel 468
 határjárás 10, 12, 18, 22, 30, 34–35, 71, 92, 98, 143, 153, 166, 179, 196, 368, 380, 444, 483, 496, 533, 540, 569, 577, 617, 629, 663, 786, 927, 947, 951–952, 978, 1025, 1160, 1182, 1309
 Hatissa h. (Valkó m.) 1166
 Hátmeg h. (Bereg m.) 1082
 Hatvani Csegi Ambrus, János, másik János és Miklós királyi emberek 555
 Havasalföld 105, 291, 349, 575, 1041
 havasalföldi hadjárat 10, 96, 291, 325, 339, 358–359, 380, 383, 413, 531, 575, 585, 620, 638, 680, 756, 758, 760, 774–777, 914, 1175
 – vajda: Dán (II.), Radu (II., Praznaglava)
 Hawbener pn. 568

- Hawczske pn. 572
 Hawranek pn. 391
 Hawszsthe pn. 284
Hayden lásd Haiden
 Haymbach pn. 987
 ház 26, 50, 56, 130, 141, 148, 150, 212, 223, 228-229, 305, 307, 345, 348, 364, 366, 378, 411, 414, 485, 502, 504, 522, 622, 628, 633, 684, 704, 728-729, 739, 761, 780, 806, 813, 868, 886, 910, 916, 985-986, 1004, 1049, 1070, 1094, 1103, 1105, 1110-1111, 1158, 1179, 1204, 1223-1224, 1228, 1299, 1325, 1332
 – (*domus seu curia*) 362
 – (*domus seu fundus curie*) 411
 – (*domus seu sessio*) 1013
Ház Pál budai esküdt 1224
 házasságkötés 67
 – nem nemessel 129
 –, a milánói herceg és szavojai hercegnő között 1272
 házfelszerelési tárgy, ágy 485
 –, ágynemű 704
 –, pamlag 704
Heche-i lásd Hecsei
 Hecht pn. 344, 1263
 Hecsei Imre (Mihály fia) királyi ember 977
 – Mihály királyi ember 977, 1098
 Héderfájai Domokos királyi ember 1
 hédervári (Győr m.) официálisok 202
 – cs. 489, 971, 1090, 1281
 Hedreh h. (Valkó m.) és Szűz Mária-egyház 1166
 Hedri cs. 622
 – Miklós makovicai várnagy 1116, 1262
Hedrygh-i lásd Hedri
 Hedvig (Semowit herceg leánya) mazóviai hercegnő 1166-1167
 Hégen opp. (Szászföld), villicus és hospesek 103
Hegethy-i lásd Hegyétei
 Hegy h. (Bereg m.) 359, 949, 1200
 – (Gömör m.) 1307
 – más néven Helmec pr. (Bereg m.) 359, 1200
 Hegyi Imre királyi ember 956
 Hegyaljai Baglyas cs. 1299
 – István királyi ember 935
 – Péter abaúji szolgabíró 1316
 Hegyétei cs. 695
 Hegyemegyi Balázs (János fia) királyi ember 301
 – Fodor Péter borsodi szolgabíró 201, 715
 heiligenkreuzi monostor és apátja: János 418
 Helbing, Iohannes, római kúriai ügyvéd 781
 Helmec h. (Bereg m.) 949
 – h. (Zemplén m.) kh. 935, 937-938, 1295
 – más néven Hegy pr. (Bereg m.) 359, 1200
 Helmezi cs. 56, 193, 789
 – Ferenc ungi szolgabíró 1145, 1320
 – Péter ungi szolgabíró 19, 50
 Helmes cs., Salgói 297
Hemhaza-i lásd Himházi
Hemliane-i Pál zsupán 925
 Hencháza h. (Bars m.) 639
 Hencsei János és Mihály királyi emberek 636
 Hene h. (Szabolcs m.) 593
 Henke cs., Györgyfalvi 877
 Henlein pn. 348
 Henrik pécsi püspök lásd Albeni Henrik
 Hensil pn. 536-537, 801
 Henslin pn. 477
 Henyey Dénes (János fia), az apostoli penitenciária írnoka, boszniai prépost és kanonok (1427–1431), egri kanonok 432
 Herb, Ulreich, soproni esküdt 1327
 de Herba, Donatus lásd da Erba, Donato
 Herbard pn. 1330
 Herbártfalva más néven Szentmihályfalva h. (Zala m.) 1123, 1298
 Herceg cs. lásd Felsőlendvai Herceg
 hercegi védelem 507
Herdewhegh-i lásd Erdőhegyi
 Herényi cs. 366
 – Benedek nádori ember 366
 – Péter gömöri szolgabíró 1317
 Herestyén h. (Bars m.) 404
 Herestyéni cs. 278
 Herl, Erhard, körmöcbányai esküdt 70
Hermanouch-i lásd Hartmanovci
 Hermány opp. (Szászföld) hatósága 51
 hermányi (Szászföld) plébános: Alvinci Márton (Miklós fia), Miklós
 Hernádfalvi Antal bodrogi alispán (1427) 904
Heslich-i polgár 344
 Hetei cs. 56
 – János királyi ember 199, 360

- Hetei László és Mátyás királyi emberek 199
 Hetény h. (Komárom m.) 309, 331
 Hetyen h. (Bereg m.) 497, 921, 1060, 1069, 1246
Heuteltatathe Bertalan vasvári kanonok 754
 Heves m. hatósága 1086, 1258, 1315
 hevesi alispán: Bikkedi Pál, Cseh Jakab, János Kántor Bálint
 -- embere: Bikkedi László (Jakab fia) 1193
Hewlge cs., Ártánházi 307
 Hewpfel pn. 1095
 Heyneysth pn. 1103
 Heytisch/Heitisch pn. 1103
 híd 444, 617
 Hidagai Bálint deák, csanyteleki (Csongrád m.) officiális 146; ügyvéd 569
 Hidegkúti Farkas Miklós királyi ember 1030
 Hidegség h. (Vas m.) 639
 Hidvég h. (Hont m.) kh. 43, 778, 1004
 -- (Székelyföld) 653
 Hidvégi cs. 701, 1245
 -- Becze cs. 653
 Hille h. (Tolna m.) 639
 Hilyó h. (Abaúj m.) 203
 Himfi cs. 750, 808-809
 Himházi cs. 563, 956, 1183
 -- (Szarka) László veszprémi kanonok, zalai főesperes 563, 956, 1183
 -- Benedek veszprémi püspök (1379–1387) 563
 -- Ézsaiás fehérvári dékánkanonok, a királyi kúriából kirendelt királyi ember 496
 -- -- kanonok, a királyi kúriából külön e célra kirendelt királyi ember 701-702, 746
 Himi cs. 1518a
 Hindi István nádori ember 707
 -- Miklós királyi ember 410; nádori ember 707
 Hinko nyitrai püspök (1404–1428) 207, 215, 241, 482, 559, 607, 681-683, 746, 764, 786, 1096, 1104, 1168-1170; pecsétje 868
 Hirschberg pn. 130
 Hirss pn. 27
 hitbér és jegyajándék 29, 66, 73, 124, 326, 341, 420, 434, 438, 442, 467, 643, 653, 688, 858, 944, 1011, 1022, 1061, 1222
 --- lásd még hozomány, morgengab
 hitelező 953-954, 1084
 hitetlenek elleni harc lásd török elleni hadjárat
 Hobaj h. (Somogy m.) 1182
 Hoberger pn. 401, 1323
 Hoboly h. (Somogy m.) 978
Hochka-i lásd Ocskói
Hochk-i lásd Kocsóci
 Hódi György királyi ember 522
 Hodosi Karácsony cs. 1314
Hodrech lásd Hodrusbánya
 Hodrusbánya opp. (Hont m.) 122-123, 273, 437, 1330
 Hofkircher pn. 526
 Hohkircher, Jost, a Német Lovagrend képviselője 369
 Hoholna h. (Trencsén m.) 875
 -- lásd még Kishoholna
Holchan cs., Szinyefői 1187
 Hollóházi Balázs és László királyi emberek 935
 -- Benedek ügyvéd 64
 Hollós h. (Vas m.) 639
 Hollósi Imre domonkos rendi provinciális 311
 -- István vasvári kanonok 632
 Holt, Heinrich, a Német Lovagrend képviselője 369
Holya cs., Kisherestyéni 846
 homagium 50, 390, 633, 846
 homicidium lásd gyilkosság
 Homokbödöge h. (Veszprém m.) 688
 Homokbödögei cs. 688
 Homoki cs. 56
 Homonnai cs. 79, 178, 189, 382, 948, 1145
 honor 1231; seu officiolatus 245
 Hont m. hatósága 43, 178, 599, 778, 1004
 honti alispán: Majtényi István, Szentersébeti Imre, Valkói János
 -- szolgabíró: Sipéki Miklós (Pál fia), Szécsényi Benedek
 Horhi h. (Fejér m.) 1253
 -- cs. 1253
 Horogszegi Garázda Miklós királyi speciális familiáris 1286
 Horói cs. 1122
 Horvát cs., Almásaljai 739
 --, Delnei 622
 --, Fahidi 469
 --, Zombori 816a
 -- György (felső)bényei (Abaúj m.) officiális 173, 627, 1171, 1233, 1235, 1241-1242
 -- garai (Valkó m.) hospes mint tanú 1285

- Horváti h. (Abaúj m.) 1082
 -- (Borsod m.) 715
 -- cs. 56
 Horvátország 596
 Horwer/Horwar pn. 536-537
 hospes 129, 136, 188, 214, 296, 386, 392, 444, 1008
 Hoste alias Ws, Heinricus, apostoli kúriai jegyző 356
 Hosszú cs., Apsai 253
 Hosszúbácsi cs. 402
 Hosszúmezei pn. 1301
 Hosszúmező h. (Câmpulung; Havasalföld) kh. 339, 349-351, 359, 1175
 -- (Kraszna m.) 995
 -- (Ung m.) 50
 hosszúmezői (Havasalföld) domonkosok 349
 -- cs. 113
 Hosszúteleki István királyi ember 25, 469
 -- Miklós királyi ember 25
 hozomány 127, 345, 457
Hozyw lásd Hosszú
 Hoflein lásd Höflány
 Höflány h. (Sopron m.) 476, 1005
 höltövényi (Brassó vidéke) népek és lakosok 496
 Hranafalva h. (Valkó m.) 1166
Hrossowa lásd Hrusova
Hrusnycza lásd Hrustica
 Hrusova h. (Pozsega m.) 639
 Hrusóci Benedek (György fia) ügyvéd 334, 1073
 -- Ferenc és Konrád ügyvédek 69
 hrussói (Bars m.) várnagy: Vas János
 Hrustica h. (mindhárom Pozsega m.-ben) 639
 Hubingk, Henricus, római kúriai ügyvéd 781
 Hubói cs. és Mellétei cs. 582
 -- Benedek királyi ember 582; ügyvéd 618
 -- István királyi ember 582, 714
 -- László és Tamás királyi emberek 582
 Hueven Goeswin lásd Arnheimi, Hueven Goeswin
 Hufnagel pn. 244
 Huppl pn. 149
 Husz János (Jan Hus) 400, 459
 husziták 596, 692, 912, 1104
 -- betörése 926a, 281, 1179
 -- elleni hadjárat 751a, 918a, 251-252, 277, 282, 309, 400, 459, 531, 620, 756, 915, 1028, 1041, 1058, 1113
 Huszt h. (Máramaros m.) 1082
 Hutkai Fakó cs. 768
 hűségeskü, rác despotáé 1040
 hűtlenség 299, 358, 459, 660-661, 756, 1019, 1166-1167, 1298
 Hvalkovc h. (Pozsega m.) 639
Hyllye lásd Hille
Hynarch-i lásd Inárcsi
Hynko lásd Hinko
Hyroch pr. (Fehér m.) 419
 Ibrányi András ügyvéd 546
 idézés három vásáros kikiáltással 14-15, 176, 966, 1136
Ienhas lásd Jonhos
 Igal h. (Somogy m.) 1225
 igali (Somogy m.) plébános: János 1225
 Igazó lásd még Alsó- és Felsőigazó
 Igló v. (Szepes m.) tanácsa 219-220, 568
 iglói (Szepes m.) bíró: Ambrus
 -- esküdt: Arnolt; Bartlum; Cappicz, Niclos; Gerber, Iocusch; Götzl, Hans; Haberman; Lindener, Oswald; Messersmit, Peter; Rab, Mattis; Resig; Smit, Hans; Weichprot, Lorenz
 -- polgár 220, 568
Iglychytheleke lásd Igricetelek
 Igon f. (Krassó m.) 531, 562
 Igréci h. (Krassó m.) 531, 562, 725-726, 841
 Igricetelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Iklad h. (Bars m.) 639
 Ikladi cs. 739
 -- Jakab barsi szolgabíró 547
 Iklódi cs. 56
 -- István királyi ember 908; ügyvéd 546
 -- Mihály királyi ember 1276-1277
 Ikva f. (Sopron m.) 1062
Ilka lásd Jóna
 Illés pozsonyi kanonok, ügyvéd 1027
 illeték (*decima et nona partes*) 29, 676, 703, 1013
Illodica lásd Medyka
 Illsung pn. 799
 Ilméri (Ürményi) Kövér Miklós királyi ember 560

- Ilosva h. (Kraszna m.) 995
 Ilosvai cs. 995
 – Karácsony fogott bíró 860
 Illvai György (Leusták fia) zólyomi ispán (1419–1427) 123, 131, 1195, 1231
Ilsva lásd Ilosva
 Ilvagy f. (Vas m.) 129
 Impastor, Petrus, kalóz 317
 Imre budai éneklőkanonok 111, 569
 – cikádori apát 904
 – fehérvári éneklőkanonok 1253, 710
 – garigi pálos szerzetes 327
 – herceg (Szent István király fia) 9
 – presbiter, az erdélyi Szent Lőrinc-oltár igazgatója, káptalani kiküldött 12
 Imreg h. (Zemplén m.) 2
 Imregi cs. 2
 Inakteleke h. (Kolozs m.) 30
 Ináncs h. (Hont m.) 1046
 Inárcs h. (Pest m.) 247, 594, 687
 inárcsi (Pest m.) Szent György-egyház 247
 – cs. 247, 594, 687
 – Bálint, Péter és Karácsony Gergely királyi emberek 594
 – Jakab és Mihály királyi emberek 1276–1277
 de India, Iohannes, milánói hercegi familiáris 433a
 de Infangatis de Florentia, Baldinacus 1310a, 1310b
 inowroclawi (Lengyelország) vajda: z Grabia, Jarand
 inventárium, varasdtoplicai plébániáé 1312
 Ipolc körmöcbányai kamaraispán, árvai várnagy (1331–1348) 1066
 Ipoly folyó (Hont m.) 1046
 Ireg h. (Valkó m.) 1166
 Irős h. (Tolna m.) 1192
 irregularitas lásd egyházi kegy, irregularitas alóli felmentés
 Irsa h. (Pest m.) 52
 Irsai cs. 52, 111
 da Iseo, Giacobino, milánói herceg követe 1297
 Iskei László ungi alispán (1424–1427) 19–20, 50, 386
 ispáni parancs 826
 Ispánlakai Tamás alvajdai ember 501
Istraliche-i herceg 1236
 István (Benedek fia) óbudai esküdt 26
 – (Farkas fia) zágrábi kanonok, bekcseyi főesperes 704; káptalani kiküldött 540
 – (Mike fia) esztergomi esküdt 411
 – (Pedk fia) zágrábmezei comes terrestris 842
 – (Szent, I.) király (1000–1038) 9, 367
 – budai kanonok 569; ügyvéd 705
 – csanádi éneklőkanonok 725–726, 841
 – deák, erdélyi káptalani kiküldött 11
 – frater pap, szekszárdi konventi kiküldött 907
 – kalocsai éneklőkanonok (1427–1433) 1000
 – – olvasókanonok lásd Tárnokházi István
 – somi (Somogy m.) plébános lásd Polcai István
 – szepesi és sárosi herceg 681
 – széplaki apát, fogott bíró 343
 – turóci prépost lásd Bresztovci István
 – vasvári karbeli klerikus, káptalani kiküldött 803
 – – örkanonok 392
 – – prépost (1427) 1014
 – velehradi (olmützi egyházmegye) apát 607
 – zenggi bíró 156
 – zselizi (Bars m.) официális 730
 –, a vasvári Szűz Mária-egyház plébánosa 1196
 Istvándi Barnabás váci olvasókanonok 453
 Iszgirib pr. (Veszprém m.) 833, 1030, 1173
 iszgiribi Szent Péter-egyház 833, 1030
 Isztria 1236
 Itália 119, 263, 486, 1147
 itáliai háború 269, 282–283, 317, 383, 474, 638, 669–671, 737, 783, 863–864, 874, 888, 930, 1034–1035, 1044, 1048, 1071–1072, 1264–1266
 – segélyhad parancsnoka: Lévai Cseh Péter
 – szabad kereskedelem 1034
 – utazás lásd Zs. itáliai utazása
 Ivándi Gergely királyi ember 562
 Ivánfalva h. (Valkó m.) 1166
 Ivanics sziget (Körös m.) 54
 Ivanovc h. (Valkó m.) 1166
 Iványi h. (Bereg m.) 1082
 Ivelovci László ügyvéd 69
Iwand lásd Jánd
Izgryn lásd Iszgirib
 Izsákai Zorardus (Jakab fia) királyi ember 287

- Izsákegyháza pr. (Fejér m.) 919
 Izsép nembeliek 553
 Izsépi cs. 1203, 1210
 – Fejér cs. 894
 Izsnyéte h. (Bereg m.) 1082
- Jakab (Henrik fia) pécsváradi szerzetes 1053
 – aradi prépost, fehérvári kanonok 329
 – budai kanonok 569
 – egri karbeli klerikus, káptalani kiküldött 145, 1233-1235
 – frater (presbiter), leleszi konventi kiküldött 77, 613
 – –, zabori perjel, konventi kiküldött (1425) 707
 – mátyásfalvi (Szepes m.) bíró 444
 – mester, a királyi különös jelenlét bíróságának diffinitor-a (1395–1428) 779
 – nyitrai karbeli klerikus, a Szent Ilona-oltár oltárosa, káptalani kiküldött 458
 – pócstelki (Küküllő m.) официális 121
 – pozsonyi örkanonok 916, 970; káptalani kiküldött 770
 – szerémi püspök lásd Szalánkeméni Mikola Jakab
 – várkonyi (Pozsony m.) plébános 1176, 1269
 – zalai főesperes, fehérvári kanonok 329
 – zenggi bíró 156
 –, a *Passala*-i Szent János evangelista-egyház plébánosa, ügyvéd 868
 Jakabfiajánosfalva h. (Zala m.) 1123, 1298
 Jakabházi János királyi ember 919
 Jakcs cs. lásd Kusalyi Jakcs
 Jákó h. (Szabolcs m.) 1186
 Jakopovc h. (Körös m.) 1292-1293
 Jalsovc f. (Körös m.) 617
 – h. (Körös m.) 617, 698
 jalsovci (Körös m.) jobbágynévsor és villicus 617
 – cs. 617, 698
 – *Ryba* cs. 698
 Jám h. (Krassó m.) 531, 562
 Jamnicai János (Miklós fia) báni ember 642
 Jan włoclaweki püspök lásd Pella, Jan
 Jánd h. (Bereg m.) 199
 Jánkfi cs. lásd Nagylaki Jánkfi
 Jánok h. (Pozsony m.) 67
 Jánoki Pénzes cs. 67
- János (Benedek fia) vasvári kanonok 754
 – (*Geeregh* fia) esztergomi esküdt 411
 – (Márton fia) bártfai esküdt 628
 – (Péter fia) abádi (Heves m.) bíró 1258
 – (Wenzel fia) körmöcbányai esküdt 70
 – (XXII.) pápa (1316–1334) 57
 – (XXIII.) (ellen)pápa 269
 – aradi olvasókanonok 740, 762, 840, 859
 – bácsi érsek lásd de Buondelmonte, János
 – bíboros, olmützi püspök lásd de Bucca, János
 – deák, rakonoki официális, zágrábmezei ispán 257, 842, 1311
 – –, szepesi karbeli klerikus, káptalani kiküldött 352
 – edelényi plébános, ügyvéd 781
 – eszéki ágostonos perjel 1342
 – esztergomi érsek lásd Kanizsai János
 – frater (presbiter), garamszentbenedeki konventi kiküldött 437, 1098
 – –, zabori konventi kiküldött 470, 707
 – – pap, kapornaki konventi kiküldött 45
 – – presbiter, jászói konventi kiküldött 64
 – –, heiligenkreuzi apát 418
 – –, kolozsmonostori karbeli klerikus, konventi kiküldött 84
 – –, somogyi custos, konventi kiküldött 675
 – igali (Somogy m.) plébános, ügyvéd 1225
 – kalocsai érsek lásd de Buondelmonte, János
 – knini püspök lásd Korcsulai János
 – körmendi ágostonos perjel 1340
 – körmöcbányai esküdt 70
 – – kamara-alispán 697
 – kurimai (Szepes m.) plébános, ügyvéd 781
 – lampertszászi plébános, fogott bíró 860
 – pécsi prépost, királynéi kancellár lásd Korpónai János
 – szalóki (Szepes m.) villicus 214, 368
 – szentiváni (Győr m.) plébános 303
 – szepesváraljai (Szepes m.) plébános 210
 – veszprémi éneklőkanonok lásd Ölvedi János
 – – örkanonok lásd Nyitrai János
 – – püspök lásd Szászi János
 – vladislaviai püspök, a pannonthalmi apát-ság kormányzója lásd Pella, Jan
 – zágrábi éneklőkanonok lásd Kaproncai János

- János zágrábi ispán (1343) 842
 -- püspök lásd Albeni János
 -, a szabad művészetek baccalaureusa, bras-sói plébános 683
 -, a vágújhelyi (Nyitra m.) plébánia rektora 480
 -, az erdélyi székesegyház tízezer vértanú-oltárának rektora 1055-1057
 Jánosdi Fábián (László fia) királyi ember 104, 147
 Jánosfalva h. (Sáros m.) 837
 jánosfalvi (Szepes m.) polgár 867
 Jánosházi cs. 338
 Jánoshida h. (Heves m.) 400, 891
 Jánosi h. (Bereg m.) 1082
 -- (Szatmár m.) 1277
 - Kántor cs. 56, 1277
 -- Bálint hevesi alispán (1415-1426/1427) 1315
 -- László szatmári alispán (1427-1436) 88; ügyvéd 546
 Japra kerület (Zágráb m.) nemesei 494
 Járai cs., Nádasi 34
 járás, megyei 1316-1321
 Jármí György királyi ember 908
 - István, János, László és Pál királyi em-berek 1200
 Jarun sziget (Zágráb m.) 684
 jászói konvent 927
 -- mint hh. 816a, 925a, 2, 14-15, 64, 93, 163, 173, 180-181, 187, 295, 299, 425, 451-452, 622, 624-625, 794, 891, 935, 958, 992, 1025, 1070, 1107, 1161, 1171, 1241-1242, 1278
 - konventi kiküldött 816a
 - - -: András deák, karbeli klerikus 796, 1107, 1241-1242
 - - -: Gergely karbeli klerikus 1025
 - - -: János frater presbiter 64
 - - -: Mátyás frater presbiter 992
 - - -: Péter frater presbiter 14-15, 93, 451
 - - -: Tamás frater presbiter 925a
 - prépost: Füredi Péter
 jászok bírója: Kátai Mihály
 - mozgósítása 1267
 Jasztrebinai Petres László ügyvéd 69
 Javorovc h. (Körös m.) 460
 Jawer(-i) Miklós bártfai esküdt 867, 1020, 1084, 1263
 Jaztrebynye-i lásd Jasztrebinai
 jégolvadás 1027
 Jékei cs. 1101
 - Tamás királyi ember 623
 Jékelfalvi Fias cs. 1061
 Jenke h. (Ung m.) 533
 Jenkei Vörös cs. 1145
 jenői (Veszprém m.) Mária Magdolna pálos kolostor és vikáriusa: László 462
 - - - pálosai 886
 Jesenovci János (Jakab fia) báni ember 540
 Jeszenői István és Nemes János királyi em-berek 191-192
 Jétyő h. (Borsod m.) 157
 Jezen-i lásd Jeszenői
 Jó cs., Enyingi 510
 jobbágy 2, 4, 15, 19-23, 42, 50, 62, 71-72, 77, 84, 87, 89, 97, 106, 158, 161, 189-191, 193-194, 199, 208, 221, 223, 240, 246, 264, 272, 278, 300, 307, 309, 316, 325, 335, 378, 382, 386, 397, 410, 452, 460, 489, 494-495, 513, 522, 543-544, 570, 581, 598, 632, 646, 650, 677, 685, 695, 715, 722, 724, 739, 742, 753, 766, 787, 797, 804, 811, 824, 834, 846, 866, 877, 914, 940, 971-972, 977, 988-989, 1004, 1013, 1024, 1027, 1085, 1145, 1154, 1164, 1184-1185, 1190, 1197, 1221, 1225, 1235, 1241, 1253, 1276-1277, 1279, 1284, 1294, 1303, 1307, 1310, 1315
 - mint ügyvéd 618
 - panasza a földesúrhoz 730
 jobbágyköltözés 62, 306, 495, 914
 jobbágyköltözési törvény 205, 249
 jobbágynévsor, Abád (Heves m.) 1258
 -, Aranykút (Kolozs m.) 685
 -, Biszte (Abaúj m.) 935
 -, Borsod (Veszprém m.) 940
 -, Csány (Abaúj m.) 343
 -, Farnad (Esztergom m.) 448
 -, Füzéralja (Abaúj m.) 935
 -, Gyürk (Hont m.) 43
 -, Jalsovc (Körös m.) 617
 -, Kajáta (Abaúj m.) 935
 -, Kakasfalva (Sáros m.) 15
 -, Komlós (Abaúj m.) 935
 -, Lukény (Pozsony m.) 1097
 -, Mizsér (Zala m.) 886
 -, Nyárasd (Pozsony m.) 1097
 -, Nyír (Abaúj m.) 935
 -, Pazon (Szabolcs m.) 161

- , Polyán (Veszprém m.) 940
 –, Pozsega m. 47
 –, Salamon (Ung m.) 189
 –, Sárosd (Zala m.) 886
 –, Szergény (Sopron m.) 378
 –, Teszér (Hont m.) 160, 599
 –, Vasvár (Vas m.) 1196
 –, Záhony (Szabolcs m.) 189
 jobbágyrokonság 1307
 jobbágytelepítés 1253
 Jód h. (Máramaros m.) 126, 534
 Jódi cs. 126, 534
 jog, anyai 1008
 –, kegyúri 560-561, 620, 636, 758, 836, 1059
 – –, királyi 51, 473, 480, 693
 –, királyi 251-252, 277, 350, 359, 400, 459, 497, 508, 542, 639, 740, 833, 917, 1030, 1042, 1200, 1298
 – –, eltitkolói 400, 1192, 1286
 –, leányági 31
 –, női 359, 698, 707
 –, örök- 126, 251-252, 277, 288, 350, 387, 392, 400, 509, 555, 620, 694, 696, 700, 756, 762, 829, 833, 1050, 1060, 1112, 1166, 1187, 1192, 1203
 –, öröklési/örökösödési 11, 29, 31, 67, 341, 358, 419, 438, 639, 699, 830, 875, 922, 937, 946, 999, 1061, 1194, 1256
 –, szabad végrendelkezési 387
 –, szomszédsági 132
 –, temetkezési 76
Jogfalva-i cs. 604
 Johanna (II.) nápolyi királynő (1414–1435) 317
 Jókai cs. 1108
 – György (Jakab fia) királyi ember 825; ügyvéd 1108
 – János (Balázs fia), János (Jakab fia), Márton, Máté, Tamás és Zok László ügyvédek 1108
 – Tamás (János fia) királyi ember 648; ügyvéd 1108
 Jolsva vár (Gömör m.) 1296
 Jolsvafői Nagy cs. 652
 – Tekes cs. 21, 652
 Jonhos lásd Pinci Jonhos
 Jordanus Alaria-i (Korzika) püspök, pápai penitenciárius 319
 Jost pozsonyi esküdt lásd Laspot, Jost
 Józsafölde h. (Zala m.) 1123, 1298
 József (Merchelein fia) bécsújhelyi zsidó 355, 1326
Juchevichlaka lásd Jucsevitylaka
 Jucsevitylaka h. (Körös m.) 334, 657, 741
 Jung pn. 1204
Juchevichlaka lásd Jucsevitylaka
 Kabolafalvi Dragus királyi ember 253
 Kabold h. (Sopron m.) kh. 646
 Kacvinkel h. (Szepes m.) 450a
 Kacsics cs., Gradeci 195
 Kaffa v. (Krim-félsziget) 269
 Kajánd h. (Bodrog m.) 982, 1130
 Kajándi János ügyvéd 565
 kajántói (Kolozs m.) plébános 143
 Kajár h. (Győr m.) 699; kh. 699
 – – (Veszprém m.) 97
 kajátai (Abaúj m.) jobbágynévsor 935
 Kakas cs. 603
 – – lásd még Delnei és Kazai Kakas
 kakasfalvi (Sáros m.) jobbágynévsor 15
 Kaki cs. 33
 Kál h. (Zala m.) 45
 Káli cs. 45
 Kalacsafalva h. (Somogy m.) 567
 Kalacsafalvi cs. 567
 Kaladé pr. (Hont m.) 1046
 Kalászi András és Imre királyi emberek 410
Kalaul pr. (Zaránd m.) 660, 662, 859
 Káld h. (Vas m.) 366
 Kaleyner pn. 955
 kaliszi (Lengyelország) alkamarás és várnagy 468
 Kálló h. (Borsod m.) 1296
 – lásd még Tót- és Vásároskálló
 – opp. (Szabolcs m.) 1013, 1151, 1200
 – – – – kh. 306, 354, 635, 866, 1184-1186, 1219, 1240
 kállói (Szabolcs m.) villicus és esküdtek 866, 1185
 – cs. 56, 124, 182, 354, 621, 635, 866, 949, 965, 989, 1184-1185, 1219
 – Lőkös cs. 306, 354, 359, 546, 621, 949, 1013, 1151, 1200, 1219
 – – János (Miklós fia) ügyvéd 546
 Kálmánd h. (Szatmár m.) 77
 Kalmár pn. 1018, 1095
Kalma-i lásd Kálnói

- Kálnai cs. 160, 988, 1164
 – Mihály alsó- és felsőpanyiti (Gömör m.)
 officiális vagy villicus 1284
 Kálnó h. (Gömör m.) 502
 Kálnói cs. 502
 – Mihály (Etreh fia) királyi birtokfoglaló
 1296
 – Nemes cs. 59, 502
 kalocsa(-bács)í érsek: de Buondelmonte,
 János
 kalocsai éneklőkanonok: István
 – kanonok: Balázs, Miklós
 – káptalan mint hh. 3, 565, 576, 604, 904, 919,
 957, 1000
 – káptalani kiküldött: Balázs kanonok 904
 – – –: Ferenc karbeli klerikus 3
 – – –: Miklós kanonok 1000
 – olvasókanonok: Tárnokházi István
 – őrkanonok: György
 – prépost: Pál
 – székesegyházi főesperes: Benedek
 – szentszéki bíróság 98
 – vikárius: Tárnokházi István
 kalóz 638
 kalózkodás 317
 Kaman h. (Sáros m.) 1116
 Kamand lásd Kálmánd
 kamara, körmöci 273
 kamarahaszna-ispán: Szentgyörgyi Vince
 Bálint
 – kerület, szerémi 112
 Kamarcai György (Ravasz István fia) királyi
 ember 460; deák, ügyvéd 69
 – Márton (Beke fia) babinscsinai officiális 460
 – Vitéz István (Péter fia) szlavón vicebán,
 körösi ispán (1427) 69, 321-322
 Kamarjamelléki János királyi ember 917
 kamat 500, 645; lásd még illeték
 kameneci (Lengyelország) várnagy 468
 kamonci (Szerém m.) plébános 578
 Kamonyai cs. 56, 179, 947
 – Mátyás zempléni szolgabíró 900, 1299
 – Vörös cs. 56
 kancelláriai feljegyzés: Lecta et correcta 215,
 459, 496, 530, 559
 – –: Papuch 627
 – –: R(egestrata) 252, 359, 620, 639
 – –: Thomas habet 637
 – fogalmazvány 1298
 – jegyzet (lengyel): Relatio venerabilis Sta-
 nislawi Czolek, regni Polonie vicecan-
 cellarii 468
 – – (osztrák hercegi): Dominus dux in con-
 silio 1005
 – – –: Dominus dux per Iohannem de Ror-
 bach marschalcum curie 1274
 – – –: Dominus dux per se 1243
 – –: Ad mandatum domini regis Caspar
 Sliqk 1041, 1127-1128, 1150
 – –: Ad mandatum domini regis Michael
 prepositus Boleslaviensis 369
 – –: Ad relationem Nicolai Hykonis Farkas
 dicti iurati 910
 – –: Ad relationem Pauli dicti Haz iurati
 1224
 – –: Commissio propria domine regine 28,
 318, 436, 1010, 1100
 – –: Commissio propria domini comitis 110,
 321-322
 – –: Commissio propria domini episcopi
 1019, 1232
 – –: Commissio propria domini regis 9-10,
 39-40, 51, 91, 207, 215, 249, 251-252, 277,
 325, 358-359, 375, 380, 399-400, 469, 494,
 527, 530-531, 576, 592, 639, 647, 659, 680,
 723, 731-732, 749, 758-759, 773, 779, 909,
 914, 1017, 1058, 1064, 1105, 1112, 1166-
 1167, 1203, 1229, 1231, 1238, 1267, 1286
 – –: Commissio propria domini regis ex de-
 liberatione baronum in iudicio facta 416
 – –: Commissio propria domini regis ex de-
 liberatione baronum facta 404
 – –: Relatio comitis Mathyus de Palocz iu-
 dicialis curie regie 307
 – –: Relatio domini Iohannis episcopi Wesp-
 rimiensis 1192
 – –: Relatio domini Petri de Rozgon episcopi
 Agriensis 1168-1170
 – –: Relatio Iohannis de Maroth bani Macho-
 viensis 694
 – –: Relatio Iohannis Jakch de Kusal comitis
 Siculorum 488, 660
 – –: Relatio Ladislai Chap alias vicecancel-
 larii 1060
 – –: Relatio Ladislai filii wayvode magistri
 ianitorum 376
 – –: Relatio Leonardi Nof(f)ri de Peliske/ Pe-
 leske 620, 976

- : Relatio Mychaelis Jakch comitis Siculorum 294
 --: Relatio Pauli Bissenii bani 1083
 --: Relatio Stephani de Aran aulici regii 459
 --: Relatio Stephani de Rozgon comitis Temesiensis 1148
 – munka 608
Kanczhaza-i lásd Kantházi
 Kanizsai cs. 884, 941, 1321
 – István (János fia) lovag 184; királyi ajtónállómester (1395–1401) 1059; soproni ispán (1411–1427) 941, 1321
 – János (János fia) esztergomi érsek (1387–1418) 480
 Kannergyss pn. 87
 Kanta cs., Ondi 204
 Kantházi cs. 442
 – Egyed (Mihály fia) királyi ember 970
 Kántor cs., Bökényi 696
 – lásd még Jánosi Kántor
 Káp h. (Nyitra m.) 601, 829
 Kápi cs. 601, 829
Kapaczhaza lásd Kapocsfalva
 Kapás h. (Tolna m.) 639
 Kapfenstein/Kapistenar Wolfard szlávón vicebán és körösi ispán (1426) 334
 Kapi cs. 185, 279, 301, 320, 430-431, 591, 600, 793, 896, 1086, 1093, 1129, 1141, 1143, 1193-1194
 Kapocsfalva pr. (Máramaros m.) 253, 878
 Kapolcsi cs. 97, 787
 – Imre (György fia) királyi ember 787, 876
 – Kis Antal királyi ember 787
 – Mihály bakonybéli apát 94, 97, 609, 699, 787, 811, 824, 940, 1132, 1137, 1289
 Kápolna h. (Pozsony m.) 825, 943
 – lásd egyházi épület, kápolna
 kápolnai (Bihar m.) pálos kolostor 1524a
 – Ábrahám pápóci prépost és győri kanonok (1398–1417) 785
 – *Bexe* Márton és fia: Jakab, Tamás királyi emberek 460
Kapolyan-i lásd Kaponyai
 Kaponyai Gergely királyi ember 190
 kapornaki konvent mint hh. 45, 186, 367, 630, 884, 1131, 1142, 1153-1154
 – konventi kiküldött: János és Tamás fraterrek, papok 45
 Kapos h. (Ung m.) kh. 1145
 – lásd még Kiskapos
 Káposztás pn. 26
 Kapronca v. (Körös m.) közössége 1232
 kaproncai bíró: Fábíán (György fia) 1232
 – fürdő 1232
 – János zágrábi éneklőkanonok 684, 704, 713, 1096, 1168-1170
 Kapros Benedek kállói (Szabolcs m.) villicus 1185
 káptalani ülés 310, 391
 kapu, város- 229, 232, 348
 –, városi 212
 Kapurév h. (Veszprém m.) 510, 700
 kapurévi (Veszprém m.) Szent Mihály-egyház 510
 Kara h. (Kolozs m.) 12
 -- (Somogy m.) 405, 567
 Karacsa h. (Zemplén m.) 1082
 Karácsony h. (Heves m.) 388a
 – cs., Hodosi 1314
 --, Inárcsi 594
 Karácsonyfalvi cs. 253, 878
 Karád h. (Somogy m.) 1192
 Karádi cs. 1192
 – András, Domokos és János (Lóránt fiai) királyi emberek 641
 Karánsebes lásd Sebes
 Karász h. (Szabolcs m.) 612, 743
Karathna-i (Fehér m.) Jakab királyi ember 1042
 Karcsai cs. 179
 – lásd még Etrekarcsai
 kard lásd fegyver, kard
 Kardos cs., Buzitai 425
 --, Geleji 301
 kardrántás 881
Karlo lásd Kálló
 Károly (I.) király (1308–1342) 367, 370, 1096, 1169
 Károlyi cs. 168, 177, 182, 333, 914, 965, 1310
 – Erdős Péter királyi ember 508
 – Marhart cs. 333
 – Pál királyi ember 508
 Karvai Cseh Péter királyi ember
 Kassa v. (Abaúj m.) 659, 1248; kh. 87, 702
 --- közössége 203, 659, 794
 --- tanácsa 523, 647, 867, 887
 Kassai pn. 812
 – polgár 87, 795, 1094

- Kastner, Lénárd bécsújhelyi polgármester 554
 kaszáló lásd rét
 Kászonyi Pogány cs. 124
 Kasztellánfi cs., Szentléleki 1288
 Kátai Mihály külső-szolnoki ispán (1427–1428), a kunok és jászok bírása 1267
 – Péter almási (Kolozs m.) várnagy 377, 490
 katalán kalózok 1054
 katalánok 638
Kathina-i György királyi ember 104
 katona 888
 –, ballista-kezelő 105
 –, gyalogos 930
 –, íjász 704
 –, lándzsa (egység) 918a, 926a, 531, 1058
 –, lovas 918a, 926a, 1196a, 292, 481, 669–671, 853, 856, 931, 1036, 1048, 1147, 1236, 1267
 –, nehézfegyverzetű 856
 –, zsoldos 844
Kaymand lásd Kajánd
 Kaza opp. (Borsod m.) 1296
 kazai (Borsod m.) plébános: Mikefalvi Márton (János fia) 289
 – ágostonos perjel: Pál 1342
 – Kakas cs. 55, 201, 1135
 Kázmér mazóviai és orosz herceg 1092
 – stettini herceg 1159
 Kázmérfalvi Miklós királyi ember 188, 352
 Kázméri cs. 1299
 – Masa cs. 1008
 Kazsogi Pap cs. 911
 Kazsui cs. 935
Kebly lásd Köbli
 Kecseti cs. 776
 Kécsi Miklós nádori jegyző, nádori ember 78; ügyvéd 1120
 Kécske h. (Külső-Szolnok m.) 569
 Kegye cs. lásd Mikói Kegye
 kegyes adomány 1524a, 310, 683, 702, 1304–1305
 – cselekedet 644
 kegyúr 44, 76
Kekcha h. lásd Kécske
 Kékedi Bernát fogott bíró 343
 Kékes h. (Doboka m.) 406, 634
 Kékesi László (György fia) királyi ember 253, 878
 Kékkői cs. 89
 Kékkúti cs. 688
 von Kelcz pn. 987
Kelechen-i lásd Kerecsenyi
 Kelecsény h. (Bars m.) 639
 – (Gömör m.) 613
 – (Nyitra m.) 1011
 – cs., Egri 320
 – Barnabás, Domokos, Imre és Péter királyi emberek 1200
 – Decse és *Tafel* István királyi emberek 221
 – Tompa Miklós királyi ember 613
 Kelemen (V.) pápa (1305–1314) 549
 – győri püspök lásd Molnári Kelemen
 – ságvári (Somogy m.) plébános 441
 Keller pn. 346
 Kemecei cs. 56
 Kemence h. (Ung m.) 1145
 Keményfalva h. (Vas m.) 639
Kemer cs., Kölcsei 637
 Kémer h. (Kraszna m.) 944
 Kémeri cs. 944
 Kemlékaljai cs. 684
 kemléki főesperes: *Spither* István, Szerdahe-lyi Jakab (Gergely fia)
 Kendi László királyi ember 622
 Kenéz h. (Csanád m.) 531, 562, 841
 Kér h. (Bars m.) 639
 – (Heves m.) 400, 891
 – (Somogy m.) 946, 1043
 – (Szatmár m.) 359, 1200
 Kéri cs. 788, 810
 – Zsoldos András királyi ember 661–662
 Kercher pn. 572
 kerci apát 1279
 Kércs h. (Szabolcs m.) 937, 1063
 Kércsi cs. 56, 937, 1063, 1151
 – András királyi ember 161, 612
 – Bíró György megyei ember 1184
 – Domokos királyi ember 161
 – Gábor királyi ember 937, 1063
 – Gergely királyi ember 937
 – György megyei ember 635
 – Illés királyi ember 612, 1278
 – Jakab királyi ember 612
 – Kelemen királyi ember 161, 989
 – Kőmíves Péter királyi ember 937
 – Lőrinc királyi ember 161; megyei ember 635
 – Márton királyi ember 612, 743

- Mátyás királyi ember 937, 1278; ügyvéd 546, 966
- Mihály királyi ember 612
- Nagy Lőrinc megyei ember 1184
- Tamás királyi ember 612
- Kerech*-i lásd Kércsi
- Kerecke h. (Bereg m.) 1082
- Kerecseny h. (Bereg m.) 497, 655, 658, 921, 1060, 1069, 1246
- Kerecsenyi cs. 56, 497, 655, 658, 921
- Kerecsényi cs. 973
- kerék, szekéré 866
- kerékbetörés 576
- Kerekegyház h. (Baranya m.) 153
- Kereki Pál királyi ember 25
- Kerekliget h. (Tolna m.) 639
- Kerekkrét h. (Sáros m.) 798
- Kerekudvar h. (Bars m.) 448
- Kerepce h. (Krassó m.) 531, 562, 841
- Kerepeci cs. 56
- Albert, Barnabás és Péter királyi emberek 1200
- Miklós makovicai várnagy 1116, 1262
- Kereplye h. (Zemplén m.) 113
- Kerepújfalu h. (Bereg m.) 1082
- Keresér f. (Külső-Szolnok m.) 569
- kereskedelem 929, 1147, 1274
- , szabad, Itáliában 1034
- kereskedelmi szabadság 659
- Keresztényi László barsi alispán (1427) 547-548
- Miklós barsi alispán (1427) 846
- kereszt mint határjel 952
- Keresztelő Szent János-egyház, Újfalu (Zágráb m.) 892
- Keresztély bécsi orvosprofesszor 996
- lásd még Cristannus
- Keresztényfalva opp. (Brassói ker.) közössége 786
- Keresztes István győri kanonok és a Szent-háromság-kápolna igazgatója, a püspöki vár udvarbírája, ügyvéd 418
- Keresztúr h. (Borsod m.) 1082
- (Pozsony m.) 530, 561
- (Szászföld) 1279
- (Vas m.) 639
- (Zala m.) 1123, 1298
- (Zemplén m.) 1085
- Keresztúri cs. 22, 56, 222, 1175
- Balázs (András fia) vasvári prépost (1420–1427) 392, 1188
- Bocska(i) Miklós udvari lovag 1192
- Szilágyi cs. 964
- Kerlovci György (István fia) báni ember 642, 664
- Kerner pn. 345
- Kersstl pn. 27
- kert 199, 1004; zöldséges- 485
- Kerthews* lásd Körtvélyes
- Kervavezolze* h. (Zágráb m.) 459
- Keselőkő vár (Bars m.) 1195
- – várnagyai: Balai János és Putnoki László 1231
- Késmárki Bíró Péter (Richter, Peter) bártfai esküdt 867, 1198, 1103, 1263
- György szepesi prépost (1419–1432) 816a, 925a, 133, 173, 180-181, 187, 210, 513, 624-625, 627, 879-880, 1025, 1085, 1171, 1233-1235, 1241-1242; a lehnici (Szepes m.) karthauzi monostor *iudex conservatora* 57
- Péter szepesi kanonok 210
- Keszeg cs. lásd Butkai Keszeg
- Keszi h. (Bars m.) 639
- (Borsod m.) 1082
- cs. 724
- Benedek és János királyi emberek 522
- Jakab és Mihály vajdai emberek 41
- Kesző vár (Sopron m.) kh. 1197
- keszői (Sopron m.) várnagy: Erdélyi László, Szemerei János
- cs. 154
- Albert királyi ember 946
- György somogyi alispán (1427) 650, 675
- László királyi birtokfoglaló 1296
- Péter budai esküdt 414
- Keszthely opp. (Zala m.) 620, 636, 836
- Kesztölci Mihály óbudai bíró 26
- Keszü h. (Kolozs m.) 492
- Kétegyház pr. (Fejér m.) 919
- Ketergény h. (Ung m.) 193, 789
- Ketherden* lásd Ketergény
- Kétyi cs. 1518a
- kettyei (Somogy m.) plébános: Miklós 441
- Keve v. (Keve m.) 1236
- – kh. 1267, 1286, 1288, 1291
- – – mellett táborban mint kh. 976
- Kewed* pr. lásd Köved
- Kewelhaza* h. (Liptó m.) 553

- Kewelhaza-i* cs. 553
 – Péter (András fia) ügyvéd 553
Kewnigspersgh lásd Újbánya
Kewsegh-i lásd Kőszegi
Kewzew-i lásd Keszői
Kewzy-i lásd Keszi
 Kézdiszék (Székelyföld) 488
 Kézdivásárhely lásd Torjavására
 kezesség 579
Kezew lásd Keszi
Kezew-i lásd Keszői
 kézjegy: „nyolcas” 256
 –: A 695
 –: B 167, 571
 –: Bch 947-948, 960-963, 990-991
 –: Bokod 949-950, 964-967
 –: Chp 166, 604, 616
 –: Demsed 927
 –: dkssztgh 1119, 1121, 1135, 1152-1154, 1163
 –: G 161, 504, 600, 622, 640
 –: Gh 159
 –: H. H. 659, 731-732
 –: h-szerű 1295
 –: JP 585-586, 595, 605, 626
 –: Kch 724, 1171
 –: LS 170, 173, 182, 194, 201-202, 223, 927,
 972-973, 983, 1136, 1141, 1157
 –: Sgh 39, 154, 583-584, 590-591, 602, 604,
 614-616, 1121, 1133-1134
 –: Shp 154, 163-165, 167-168, 178-180
 –: T dm 359
 –: TB 459
 –: V 945, 979-980
Keztel lásd Keszthely
 Kidei András királyi alpohárnokmester
 (1427), a királyi kúriából külön e célra ki-
 rendelt királyi ember 1082
Kikes-i lásd Kékesi
 kikötő 638, 684, 758, 1332
 –, dunai 459
 Kilián budai kanonok, káptalani kiküldött 687
 kincsek 404
 Kingefalva h. (Valkó m.) 1166
 kőpad 440
 Kiraj h. (Moson m.) 1255-1256
 Kiraji cs. 1256
 – Rigó cs. 1255
 király: Béla (III.), Béla (IV.), István (Szent, I.),
 Károly (I.), Lajos (I.), László (Szent, I.)
 – cs., Szécsi 113
 – személyes intézkedése 786
 –, főpapok és bárók döntése 451
 ---- jelenléte 315, 335, 416, 496, 640, 702, 786
 ---- meg Sepsiszék seniorai jelenléte 511
 --, bárók és előkelők jelenléte 390, 723
 ---- nemesek rendelete 249
 Királyfalva h. (Vas m.) 639
 Királyfalvi István királyi ember 970
 Királyfiakarcsai János ügyvéd 1108
 királyi adomány 274-275, 296, 299, 350, 359,
 400, 451, 459, 497, 508, 530-531, 542, 555,
 560, 562, 620, 636, 660, 694, 702, 725, 756-
 759, 764, 770, 779, 836, 840, 877, 891, 907,
 917, 921, 1042, 1210, 1239, 1281, 1298, 1304
 --, Borbála királynénak 122-123, 482
 – adomány, bosnyák 969
 --, új- 122-123, 273, 437, 482, 563, 641, 744,
 841, 919, 1194, 1200
 – ajtónállómester: Kanizsai István, Liszkói
 Pál, Tamási László (János fia)
 -- embere: Olaszfalui Sós Mihály
 --, al-: Súlyagi Sebestyén
 – asztalnokmester: Bátori István
 – audiencia 1236-1237, 1291
 – aulicus 1060
 --: Aranyi István, Gersei (Pető) Péter/Pető
 (János fia), Gúti Ország János, Losonci
 Bánfi István (László fia)
 – birtok zálogosítása 399, 405
 – cellarium, szlavóniai 447
 – congregatio generalis 377, 490-492
 – familiáris: Mikófalvi András (Simon fia),
 Némái Kolos Jeromos
 --, speciális: Horogszegi Garázza Miklós
 – felhatalmazás 914
 – főkancellár: Albeni János
 – főkincstartó: Rozgonyi János
 – hozzájárulás 9, 592, 1060, 1148
 – ígérvény 375
 – ítélmester: Mérai Tamás
 – jelenlét bírósága 4, 16, 64, 104, 122-123, 126,
 188-189, 193, 320, 352, 405, 410, 497, 502,
 508, 567, 585-586, 594-595, 601, 629, 641,
 661-662, 705, 745, 761, 788-789, 796, 810,
 825, 919, 935, 937, 946, 950, 956, 964-967,
 970, 972-973, 978, 982-983, 989, 992, 1030,
 1069, 1082, 1086, 1116, 1200, 1210, 1239,
 1262, 1278, 1289, 1295, 1298

- lásd még országbírói jelenlét bírósága
- jog lásd jog, királyi
- jogügyigazgató: Mikófalvi András (Simon fia)
- jövedelem 122
- kamara 133
- kancellár, al-: Korpádi Kelemen (Dénes fia), Szászi János
- kancellária ítélmestere: Gregoriovci és Tetaticsi Török Gergely (György fia)
- -, nagyobb, ítélmestere: Fábíán mester 496
- káplán: Alvinci Márton (Miklós fia), Könnigréci Mihály
- kápláni kinevezés 365
- kápolnaispán 579
- kegyelem 358, 402
- kéz 399, 405, 660, 662, 694, 702, 725-726, 756, 894, 1192, 1203, 1210, 1229, 1231, 1239, 1267, 1298
- kölcsön lásd kölcsön a királynak
- követ: Szászi János, Székely Imre
- követi felhatalmazás 573-574
- közgyűlés (congregatio generalis sue serenitatis) 83
- kúria 79, 197, 411, 459, 502, 633, 975
- kúriából kirendelt királyi ember 496, 724
- nádori ember 724
- országbírói ember 724
- külön e célra kirendelt királyi ember 577, 701-702, 746, 905, 1082
- - kirendelt királyi ember 562, 757, 767, 841
- kúriai jegyző: Bokodi György, Pápóci Jakab, Tapaszi Pál
- lásd még kúriai
- különös jelenlét bírósága 816a, 925a, 3, 153, 158-159, 175, 186-187, 198-199, 253, 360, 509-510, 516, 545, 580-581, 593, 597-598, 600, 609-613, 621, 623, 648, 743, 908, 945, 957, 979-980, 988, 1114-1115, 1120, 1130-1132, 1138-1139, 1151, 1160
- bíróságának diffinitora: Jakab mester
- lovászmester: Perényi Miklós
- , al-: Leszteméri Imre (János fia)
- parancs 96, 112, 404, 490-492, 731, 759, 779, 892, 1083, 1089, 1105, 1238, 1267
- , általános 91, 205, 249, 325, 330, 528, 575, 732, 766, 1081
- , írásbeli 321, 466
- lásd még perhalasztás királyi írásbeli parancsra
- , külön 377
- pohárnokmester, al-: Kidei András
- sereg 481
- szabad város 1064, 1248
- szállásmester, al- 751a
- személyes jelenlét bírósága 185, 577, 663, 760, 1129
- szó 188, 352, 613, 621, 788, 810, 908
- szolgálat 110, 241, 251-252, 277, 358-359, 375, 400, 402, 459, 494, 497, 530-531, 542, 555, 560, 620, 660, 680, 694, 702, 756, 758, 833, 860, 891, 917, 1017, 1030, 1042, 1148, 1203, 1229, 1238, 1286, 1300
- , bosnyák 969
- tanács 369, 383
- tanácsos: Hartung, Clux; Szászi János
- tárnokmester 122-123, 133
- : Berzevici Péter (Henrik fia)
- jövedelme 123
- titkár: Schlick, Caspar
- titkos kancellár, al-: Csapi László (Imre fia), Gatalóci Mátyás
- kancellária ítélmestere: Gregoriovci és Tetaticsi Török Gergely
- trón 1040
- udvar vendégül látása 680, 746
- udvari familiáris: Fornosi Vid, Perényi István és János (Imre fia)
- - ifjú: Gersei (Pető) Dénes és Péter/Pető (János fiai)
- lovag 251-252, 1192
- udvarmester: Liszkói Pál
- vár eladása 447
- védelem 103, 333, 503, 527, 731, 773, 1083, 1105, 1112, 1125, 1146
- , különös 39
- Királykő vár (Fehér m.) kh. 325; alatt kh. 773 királynéi ajtónállómester: Monoszlói Csutor István
- birtokok és jövedelmek 122-123, 273, 437, 482
- főkancellár: Albeni János
- jelenlét bírósága 123
- kamara/urburaispán, körmöci: Falbrecht, Johann
- kancellár: Korponai János

- királynéi kölcsön lásd kölcsön a királynénak
 – lovászmester 1016
 – méltóság 122-123
 – tárnokmester 122-123
 – -: Pelsőci Miklós (Detre fia)
 királynő: Mária
 Királytava pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Királytelek pr. (Szabolcs m.) 359
 Kirchsclag h. (Ausztria) kh. 1180, 1207
 kirchsclagi polgár 1180
 Kis cs., Előtejedi 202
 – -, Kapolcsi 787
 – -, Kismányai 410
 – -, Kürti 255
 – -, Leszkóci 167
 – -, Mátéfalvi 467
 – -, Szentiváni 33
 – – lásd még Gúti és Szászi Kis
 – Gludnik pr. (Körös m.) 47
 – Henrik bártfai esküdt 271, 723, 731, 867,
 1020, 1079, 1204
 – László putnoki jobbágy mint ügyvéd 618
 – pn. 659, 681-682, 1110
 – -, Maróti 414
 Kisabarai Baksa cs. 56
 – – János királyi ember 935
 Kisanarcsi cs. 967
 – László és Márton királyi emberek 1200
 Kisapar h. (Tolna m.) 399, 907
 Kisasszonyfalvi cs. 644, 1058
 Kisbánya lásd Medvebánya és Pernseyfen
 (Kisbánya)
 Kisbélád h. (Nyitra m.) 694
 Kisbéládi *Pahor* cs. 694
 Kisbélai János (István fia) királyi ember 509,
 545
 – *Leve* László és Pál királyi emberek 509
 – lásd még Bélai
 Kisbod h. (Nyitra m.) 1011
 Kisbödögei cs. 97
 Kiscsalomjai Tamás zselízi (Bars m.) officia-
 lis 308
 Kisdéd h. (Krassó m.) 531, 562, 841
 Kisdobai cs. 392a
 – András és Demeter királyi emberek 423
 Kisdobronyi Antal királyi ember 497
 – György királyi ember 497, 921
 Kisendrédi másképp Petőháza h. (Sopron
 m.) 1062
 Kisendrédi másképp Petőházi cs. 1062
 Kiseszenyi Pike cs. 190
 Kiseszlár h. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Kisfalud h. (Bars m.) 1011
 – – (Borsod m.) 1082
 – – (Gömör m.) 312, 335
 – – (Valkó m.) 1166
 – – (Zala m.) 1123, 1298
 – – (Zemplén m.) 1085
 Kisfaludi cs. 56, 312, 315, 335, 438, 1122
 – András, Mihály és Pál királyi emberek 978
 – Asztalnok Mihály ügyvéd 699
 – Bedecs István királyi ember 978
 – Bekes királyi ember 221, 708, 763, 1295
 – Bordi Barnabás királyi ember 1
 – Gombos János ügyvéd 791
 – György (Mákszem János fia) fogott bíró
 860
 – Tamás ügyvéd 208
 – Vesszős cs. 197
 Kishatvani Fekete Miklós királyi ember 555
 Kishcesei cs. 890
 – Mihály (Tamás fia) királyi ember 278
 Kisherestyén h. 977
 Kisherestyéni cs. 278, 977
 – Gyepes cs. 278, 846, 977
 – *Holya* cs. 846
 Kishoholna h. (Trencsén m.) 1238
 Kisida h. (Abaúj m.) 891
 Kiskapos h. (Ung m.) kh. 19-20, 50, 386, 495,
 691
 Kiskapronca h. (Sáros m.) 1187
 Kiskér h. (Nógrád m.) 275
 Kiskercsmény h. (Tolna m.) 1192
 Kiskereskény h. (Nyitra m.) 1011
 Kisköcsk h. (Vas m.) 251
 Kislipóc h. (Valkó m.) 1166
 Kislomnicai László (Mihály fia) királyi em-
 ber 368
 Kislukavica h. (Bars m.) 639
 Kismacséd h. (Pozsony m.) 705
 Kismácsédi Vértes cs. 648, 705
 Kismagyari cs. 970
 – Kopó cs. 1097
 – Lóránt királyi ember 648
 – Mihály (István fia) familiáris és officális
 1027
 Kismányai Kis János királyi ember 410
 Kismarton v. (Sopron m.) és tanácsa 526

- Kisnémeti István és János királyi emberek 278
- Kisnyulas h. (Kolozs m.) 84
- Kispatacs h. (Esztergom m.) 544a
- Kispróna h. (Nyitra m.) 923
- Kisrédei cs. 1160
- Kisrozvági Balázs királyi ember 2
- Elek László királyi ember 1295
- Lövői Antal királyi ember 1295
- Péter királyi ember 708
- Kisság h. (Nyitra m.) 1009
- Kissemjén h. (Szatmár m.) 359, 1200
- Kistapolcsányi cs. 890
- Kistárkányi cs. 56, 1295
- András és Benedek királyi emberek 935
- Kistata h. (Esztergom m.) 544a, 603b, 656
- Kistatai cs. 603b, 656
- Kistelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Kisteszeri Patkós cs. 155, 599
- Kistöhöl h. (Bars m.) 639
- Kistúr h. (Hont m.) 639
- Kistúri cs. 43
- Kisvárdai lásd Várdai
- Kisvarsányi cs. 155
- Kisszeben v. (Sáros m.) 14-15
- – – közössége 654, 793
- kisszebeni esküdt: Miklós
- Kisszecse h. (Bars m.) 639
- Kisszegi cs. 922
- Kisszelezsényi Gáspár királyi ember 278
- István királyi ember 278, 470, 977
- kiváltság beszállásolás alól 494
- kivégzés 904
- Kizd szék lásd Kézdiszék
- Klára óbudai klarissza apátnő 910
- klarisszák lásd szerzetesrendiek, apácák
- klauzúra, kolostori 479
- Klerikus Miklós erdélyi és váradi kanonok 869, 926, 1055-1057
- Klokocsi Detre (Jakab fia) császári kanonok és főesperes 805
- klosterneuburgi bíró: Achtsemcht, Iacob
- pn. 997-998
- Knapp pn. 230
- Knin v. (Horvátország) kh. 925
- knini kanonok: Péter 952
- káptalan mint hh. 925, 952
- káptalani kiküldött: Péter kanonok 952
- püspök: Korcsulai János
- püspöki szék üresedésben 215
- székesegyház mint kh. 952
- Koalifia*-i lásd Királyfalvi
- Kocanovc h. (Pozsega m.) 639
- kocsma 1172, 1190
- Kocsóc h. (Trencsén m.) 875
- Kocsóci cs. 1238
- kohó, ércolvasztó 828
- Kolb pn. 1204
- Koldó h. (Zemplén m.) 1082
- Koloni cs. 707
- Kolos cs., Szántói 972
- – lásd még Némái Kolos
- kolosi (Nyitra m.) Szűz Mária bencés monostor apátja: Bossányi Miklós, Gergely
- kolostoralapítás, Felfalu (Torda m.) 1244
- kolostorépítés 101-102
- Kolozs m. hatósága 677-678, 685
- – közössége 1112
- kolozsi ispán: Haranglábi Gál
- szolgabíró: Mocsi Miske, Szomordoki Imre
- Kolozsakna h. (Kolozs m.) 12
- Kolozsmonostor opp. (Kolozs m.) kh. 734
- kolozsmonostori apát: Antal
- apátság javainak leltára 1306
- –/monostor 30, 1112
- cantor 1306
- custos: Péter
- konvent 1, 46, 107, 774
- – mint hh. 18, 22-23, 34-35, 61-63, 71-72, 84, 92, 100, 132, 140, 143, 222, 296, 353, 377, 406, 419, 423, 483, 490, 525, 544, 577, 634, 663, 733, 767, 776, 823, 877, 905, 951, 984
- konventi kiküldött: Albert egeresi presbiter 34
- – –: Balázs frater presbiter 22, 905
- – –: Bálint mester klerikus 35
- – –: Ferenc frater presbiter 634
- – –: György frater presbiter 23, 100, 525
- – –: János frater karbeli klerikus 84
- – –: Péter frater presbiter 71-72
- – – –, custos 483, 663
- – –: Simon kajántói (Kolozs m.) plébános 143
- kolozsvári domonkos perjel: Königgreci Mihály
- Koltai Miklós veszprémi várnagy és alispán (1426-1427) 811

- Koltai Péter, a királyi kúriából külön kirendelt nádori ember 279
- komári ágostonos konvent 1340
- Komárom m. hatósága 602
- komáromi alispán: Csémi János
- (esztergomi egyházmegyei) főesperes: Egerszegi András
- (győri egyházmegyei) főesperes: Szedecsi Pál (Domokos fia)
- Komjáti István királyi ember 299
- komlói (Abaúj m.) jobbágynévsor 935
- Komoróci cs. 386, 533
- Osolt Benedek ungi alispán (1427–1428) 1145
- Komorzáni cs. 56
- Kompolt cs. lásd Nánai Kompolt
- Konc pn. 353
- Konchföldre* pr. (Ung m.) 193
- Konczhaza*-i lásd Kantházi
- Konczó* h. (Körös m.) 1252
- konfraternitás, brassói 407, 702
- konossói (Bars m.) bíró 1065-1066
- Konrád (Ottó fia), a szabad művészetek baccalaureusa, mint tanú 850
- pilisi apát 1089
- Konstil/Könstil pn. 5-7, 81-82
- Konszkai cs. 709
- Kont Miklós mint nádor (1356–1367) 31
- Kopachhaza* lásd Kapocsfalva
- Kopacsóci Toka cs. 762
- Kopanica h. (Bars m.) 639
- Kopasz cs., Apáti 1154
- Kopó cs., Kismagyari 1097
- Kopperling pn. 1223
- Koral* lásd Kural
- Korbáviai gróf cs. 952
- püspök: Szécsi Péter
- Korcsulai János knini püspök (1427–1435) 207, 241, 482, 559, 681-683, 786, 1096, 1168-1170; boszniai választott püspök (1427) 746
- Korcsva h. (Ung m.) 1309
- Korcsvai cs. 56, 1309
- Péter ungi szolgabíró 495, 1320
- Korfu sziget 317
- Korilovicsi cs. 304
- Korlátfalvi cs. 652
- *Lancolath* cs. 881
- Péter ungi szolgabíró 1320
- Kormozo*-i lásd Komorzáni
- Kornéltelke h. (Küküllő m.) 41
- Kornhewfil/Kornhewffil pn. 536-537
- Kórógy h. (Küküllő m.) 11
- Kórógyi cs. 585, 964, 1058
- István (István fia) pecsétje 123
- János, Pál és Péter vajdai emberek 41
- Mihály vajdai ember 11, 41
- Kórógyszentmártoni Imre királyi ember 1
- Koromla h. (Veszprém m.) 999, 1031
- Koromlai cs. 999, 1031
- Korontáli Bereck bogdányi (Veszprém m.)
- officiális 811, 824; veszprémi szolgabíró 971
- *Sykes* bogdányi (Veszprém m.)
- officiális 811, 824
- Koroska f. (Körös m.) 617
- Korpádi cs. 22
- György alvajdai ember 544; fogott bíró 483
- Kelemen (Dénes fia) pozsegai prépost (1408–1409), királyi alkancellár (1405–1409) 207
- Korponai János pécsi kisprépost (1426–), királynéi kancellár (1427–) 690, 697, 1010, 1016
- Kosárfalva h. (Valkó m.) 1166
- Kost presbiter, Fábian zágrábi kanonok káplánja 1313
- Kostyán h. (Turóc m.) 167
- Koszmály h. (Bars m.) 404
- kosztajnicai (Orbász m.) várnagyok: Benedek, Myclinus és Pál 642
- Kosztolányi Pál barsi szolgabíró 846
- Kovácsi h. (Vas m.) 773
- Bökény Balázs királyi ember 956
- János királyi ember 946, 1043
- Kóvár h. (Hont m.) kh. 31, 89, 686
- Kóvári cs. 274-275
- Pál nádori ítélőmester 1396–1430) 31, 89, 274-275
- Kóvárszeg h. (Hont m.) 275
- Kovási Benedek aradi kanonok 740, 762, 840, 859
- Kowachy*-i lásd Kovászi
- Kowaz*-i lásd Kovászi
- Koza h. (Valkó m.) 1166
- Kozár h. (Tolna m.) 639
- Kozma nyitrai kanonok, káptalani kiküldött 764

- Kozmafalva h. (Abaúj m.) 1008
 Kozmafalvi cs. 1008
 – András királyi ember 935
 – János királyi ember 935, 992
 Kozmai Mór királyi ember 629
 Kozmatelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Kozovci cs. 542
Koztolyan-i lásd Kosztolányi
 Köbli h. (Tolna m.) 639
 Köblös h. (Kolozs m.) 984
 Köcsk h. (Vas m.) 251-252
 – lásd még Kis- és Nagyköcsk
 Köcski cs. 251-252
 – Farkas Miklós (István fia) győri karbeli klerikus 1196
 – Szarvas cs. 252
 kő-i kanonok: László (Miklós fia)
 Kókapronca lásd Kóvár
 Kökényes h. (Tolna m.) 399, 907
 Kölcsei cs. 637
 – Jakab szatmári alispán (1427–1430) 88
 – *Kemer* cs. 637
 – Mikó cs. 56
 kölcsön 500, 554, 686, 733-734, 892-893, 1003, 1291
 – a királynak 216, 399, 405, 447, 647, 725-726, 909, 976
 – – királynénak 579, 690
 Köles h. (Krassó m.) 531, 562, 841
 Kőkedi János (Demeter fia) megyei ember 650
 kölni polgár 987, 1331
 Kómíves cs., Kércsi 937
 Königréci Mihály kolozsvári domonkos perjel, erdélyi vikárius, királyi káplán 365
 Königsberg lásd Újbánya
 Könstil lásd Konstil/Könstil
 könyv 578
 körmendi ágostonos perjel: János 1340
 Körnöcbánya v. (Bars m.) 122-123, 273, 437, 1104
 – – kh. 70, 690, 697, 1045, 1100, 1290
 – – közössége 436, 440, 690, 697, 827, 1045
 – – tanácsa 70, 318, 1010, 1065, 1290
 körnöcbányai bányamester 1290
 – bíró: Drusl Jakab
 – esküdt: Czwislein, Heynczmann; Fiderling, Erhard; Frenczlin mészáros, Herl, Erhard; János, János (Wenzel fia); Lang, Péter; Opicz, Henclin; Pertlin mészáros; Tawt, János
 – jegyző: Péter
 – kamara 122-123, 273, 1064
 – –/urburaispán 122-123, 440
 – – alispánok: György és János
 – kamaraispán: Falbrecht, Johann; Ipolt árvai várnagy; Rosenfeld, David
 – pénzverő 440
 – pénzverőkamara 122-123
 – polgár 70, 436, 827, 1290
 – városkönyv 70, 827
 – városrész, *Clagweiz* 70
 Körös h. (Közép-Szolnok m.) 555
 – m. hatósága 69, 334, 416
 – opp. (Körös m.) kh. 69, 385, 698, 889, 1073, 1292-1293
 Körösi cs. és Dobó cs. 555
 – Dénes és Simon királyi emberek 555
 – ispán: Kapfenstein/Kapistenar Wolfard, Kamarcai Vitéz István
 Körösbánya opp. (Zaránd m.) 351, 663, 767, 905
 Körtvélyes h. (Baranya m.) 153
 Körtvélyesi cs. 735
 Kőszeg opp. (Vas m.) 1207; kh. 505
 – – – tanácsa 505
 Kőszegi cs. 299, 451, 1187
 – Bálint budai olvasókanonok 111, 569
 Kóvár vár (Körös m.) kh. 47
 kóvárjai (Körös m.) polgárok vagy jobbágyok 47, 1019
 kővári (Körös m.) várnagy: Plumberk Henrik
 Köved pr. (Szabolcs m.) 612
 Kövér cs., Bélai 544a
 – –, Ilméri (Ürményi) 560
 – –, Velezdi 454
 – pn. 1018
 Kövesd h. (Zala m.) 710, 1149
 – – (Zemplén m.) 221
 követi megbízólevél 603a, 818
 – végbeszámoló 1332
 követség ellátása 748
 – költségvetése 292
 – naplója 1332
 követutasítás 398
 Középfalvi cs. 1021

- Középlak h. (Kolozs m.) 944
 Középpiri cs. 717
 Közép-Szolnok m. hatósága 1024
 közép-szolnoki alispán: Dengelegi Zsigmond
 – ispán: Csáki György és László
 közjegyző: Almási Péter, *Kuphincz-i* Mihály (Krisko fia), *Lipscha-i* Antal
 –, apostoli és császári: Enkingen-i másképp Sydenneger János; da Erba, Donato; da Pisa, Antonio
 –, császári: *Art-i* Péter, Besztercebányai másképp Szászfalvi Ferenc (Miklós fia), *Corona-i* Donatus János (Bertalan fia), *Pagói* János (György fia), *Szemerédi* Balázs (Mihály fia), *Zerotin-i* Miklós (Jakab fia)
 közös tanúvallatás lásd eskü alatti tanúvallatás
 közösülés 479
 Krakó v. (Lengyelország) 1257
 krakkói (Lengyelország) káptalan dékánja 480
 – polgár 5, 7, 344, 1109
 Krapina opp. (Varasd m.) kh. 321-322, 709
 Krassó f. (Krassó m.) 531, 562, 841
 – m. hatósága 557, 750, 808-809, 1144
 krassói főesperes: László csanádi kanonok
 – ispán: Harapki Botos András és László
 Kraszna m. hatósága 333
 krasznai főesperes: Mérai Barnabás
 – ispán: Csáki György
 Krasznaluka h. (Trencsén m.) soltészsága 649
 Krasznalukai másképp Csalkai Csalka cs. 649
 kravarinai (Körös m.) officiális 889
 Kravarskai cs. 304
Krayetyn h. (Körös m.) 416
 Kren pn. 850
 –, Thomas, mint tanú 850
Krevaevaze lásd *Kervavezolze*
 Krewczer pn. 536-537
 Kriech pn. 27
 Kriker, Pál szomolnoki esküdt 1201
 Krisfalva h. (Valkó m.) 1166
 Kristallóc h. (Körös m.) 1118
 Kristallóci cs. 538
 Krisztus teste-kápolna, Várad 147
 – – konfraternitás, Brassó 407, 702
 Krizsánói [*..Ius* királyi ember 658
 Kromer pn. 535-536
 Krucsói Benedek, István, János és Péter királyi emberek 191-192
 – *Onaz* Miklós királyi ember 622
 Krupa vár (Zágráb m.) 209
 Kucsan h. (Zágráb m.) 207
 Kucsetinci Frank (János fia) verőcei szolgabíró 722
Kuer lásd *Kövé*
 Kukmér h. (Vas m.) 639
 Kulpató h. (Zágráb m.) 1170
 Kun cs., Gégényi 1278
 – – lásd még Rozsályi Kun
 Kuncz pn. 220
 kunok bírása: Kátai Mihály
 – mozgósítása 1267
 Kunstel-i/Kunstil/Künstil Péter bártfai esküdt 401, 867, 1020, 1109, 1263
 Kunstil(-i) pn. 953-954, 1109-1111, 1257
 Kup pn. 1018
Kuphincz-i Mihály (Krisko fia) közjegyző 868
 Kural h. (Esztergom m.) 598, 923
 kúria 66, 272, 278, 302, 416, 456, 501, 553, 617, 633, 650, 701, 704, 730, 741, 923, 951, 1059, 1323
 kurimai (Szepes m.) plébános, ügyvéd 781
 – pn. 1325
 – Wagner pn. 1263
 Kursner pn. 807
 Kusalyi Jakcs cs. 77, 995
 – – Dénes (György fia) váradi éneklőkano-
 nok (1427) 298, 395, 408, 529, 556, 898-
 899, 944; boszniai püspök (1427) 207, 241,
 384, 393, 445; váradi püspök (1427-1432)
 482, 559, 681-683, 746, 786, 822, 832, 993,
 995, 1040, 1096, 1168-1170
 – – János (György fia) székelyispán (1427-
 1431) 91, 123, 245, 390, 488, 511, 660, 680,
 995; mint Zs. követe 1279
 – – László (György fia) kamarahaszna-biz-
 tos 112, 217, 464, 499, 619, 847-848; mint
 fogott bíró 532
 – – Mihály (György fia) temetése 310
 – – – (István fia) székelyispán (1427-1438)
 91, 123, 245, 294, 325, 390, 680, 995, 1175;
 hadserege 1175
 Kusinczaka h. (Körös m.) 334, 657, 741

- Kusnica h. (Bereg m.) 1082
kút 199, 449
Kutasi cs. 315
– Gergely somogyi alispán (1427) 650, 675
– László (András fia) gedei várnagy 335
Kuthetnich-i lásd Kucsetinci
Kutosi László királyi ember 978
Kükemezei Bagos Demeter ügyvéd 790
küküllői főesperes: Gacsalkéri László (Sebestyén fia), Miklós (János fia)
Küküllővár h. (Küküllő m.) kh. 11, 32-33, 41, 62
küldönc 1291
külső-szolnoki ispán: Kátai Mihály
Künstil lásd Kunstel-i/Kunstil/Künstil
Kürt h. (Külső-Szolnok m.) 569
– (Nyitra m.) 544a
– (Pozsony m.) 695, 1027
– más néven Vásárút h. (Pozsony m.) 1027, 1097
Kürti Kis László ügyvéd 255
– Péter királyi ember 601, 829
Kürtös h. (Somogy m.) 629, 650
Kürtösi cs. és Messer cs. 650
– András királyi ember 246, 262
– Pünkösöd Mihály királyi ember 246
Kwchk-i lásd Köcski
Kwhingar lásd Batinai *Kuhinger*
Kwkmeer lásd Kukmér
Kwncelman cs., *Dynkelspuchel*-i 272
Kwnigsperg lásd Újbánya
Kwpoden Márton pozsonyi kanonok és a pozsonyi Szent Márton- más néven Szent Üdvözítő-egyház plébánosa 310, 391
Kwzmichlaka lásd Kusinczlaka
Kykes-i lásd Kékesi
Kypfendarffer pn. 347
Kyray lásd Kiraj
Kyrthy-i lásd Kürti
Kyselesen-i lásd Kisszelezsényi
Kyshecchen-i lásd Kishecsei
Kysling, Hanus, nagyszombati bíró 536-537
Kyslukolcza lásd Kislukovica
Kyslumpnicha-i lásd Kislomnicai
Kysper lásd Újbánya
Kysthwhwl lásd Kistöhöl
Kyswassan-i lásd Kisvarsányi
Laa h. (Ausztria) kh. 924
Laalffalwa lásd Leányfalva
Labdászassányi cs. 405, 567
z Łabiszyna, Maciej, breszti vajda (1412–1430) 468
Laborc f. (Zemplén m.) 938
Lackfalva h. (Zala m.) 1298
Lád h. (Somogy m.) 302
Ladány h. (Heves m.) 400, 891
– (Zemplén m.) 1082
Ládi cs. 302
Ladihovicsi Domsa dalmát-horvát vicebán (1426–1434) 1091, 1106, 1236
Ládonyi András és Domokos nádori emberek 366
– Pál soproni szolgabíró 1321
Lajos (I.) király (1342–1382) 133, 222, 241, 367, 370, 559, 681, 1023, 1096, 1168-1170, 1287
– nápolyi herceg 317
Laki cs. 1018
Lamberteschi, Giovanni, firenzei kereskedő 1236
–, Niccolò, firenzei kereskedő 1236, 1291
Lampert h. (Kraszna m.) 995
lampertszászi plébános: János 860
Lánci cs. 56
Lancolath cs., Korlátfalvi 881
Lándor pr. (Fehér m.) 419
Landstayner pn. 346
Lang pn. 955, 1103, 1110
–, György bártfai esküdt 936
–/Longus, Augustinus, bártfai esküdt 867, 1020, 1103, 1204, 1263
–, Miklós, bártfai esküdt 867, 1020, 1204, 1263, 1273
– lásd még Long
Langwiser, Lyenhart, pozsonyi esküdt 345
Lapac-i cs. 925
Lapás h. (Nyitra m.) 1011
Lapási Bálint királyi ember 410, 458; nádori ember 707
– Barnabás nádori ember 707
Lapasd h. (Nógrád m.) 1135
Lapispataki cs. 56, 361
– Zsigmond pozsonyi alispán (1425–1427) 640
Láppa h. (Somogy m.) 1225
Laskod h. (Szabolcs m.) 359, 1200
Laskodi cs. 306

- Lasport pn. 1181
 Laspot, Jost, pozsonyi esküdt 345, 391
 László (Gál fia) pánádi (Küküllő m.) villicus 501
 – (Gyárfás fia) esztergomi esküdt 411
 – (Károly fia) nápolyi király (1386–1414) 756, 1166–1167
 – (Miklós fia) kői és csanádi kanonok, székesegyházi főesperes 693
 – (Sebestyén fia) erdélyi kanonok, küküllői főesperes lásd Gacsalkéri László
 – (Szent, I.) király (1077–1095) 367
 – csanádi kanonok, krassói főesperes 387, 725–726, 841
 – – püspök lásd Marcali László
 – egyházassúri plébános, pozsonyi káptalani kiküldött 705
 – esztergomi esküdt 411
 – frater presbiter, leleszi konventi kiküldött 191–192, 534, 921
 – –, zalai perjel, konventi kiküldött 836
 – nyitrai vikárius 607
 – pálos frater, a jení pálos kolostor vikáriusa 462
 – sági prépost 603b, 43, 137–138, 250, 420, 517–518, 717
 – zágrábi kanonok, székesegyházi főesperes 892, 1096, 1168–1170
 –, a derecskei (Heves m.) Szent Ferenc-egyház plébánosa 42
 –, a garai (Valkó m.) plébánia oltárosa mint tanú 1285
 Lasztesin h. (Körös m.) 906
 Lasztóc h. (Zemplén m.) 1299
 Lasztóci cs. 56, 1299
 – János (Dénes fia) ügyvéd 382
 Latinok negyede (vicus) (Esztergom v.) 411
 Latránfalva h. (Gömör m.) 582
 Latránfalvi cs. 582
 Lauka h. (Bereg m.) 1082
 Lauka-i lásd Levkfalvi
 Lausitz hercegség 336
 Laystel, Hanns, soproni esküdt 1327
 lázadás lásd Zs. elleni lázadás (1403)
 Lazarevics István rác despota (1389–1427) 398, 471, 578, 849, 1041, 1082, 1236
 Lázári Nagy cs. 405, 567
 Lázur h. (Zaránd m.) 660, 662, 859
 Leányfalva h. (Bereg m.) 1082
 leánynegyed 66–67, 73, 98, 129, 297, 392, 420, 425, 434, 465, 502, 613, 688, 724, 861, 1008, 1022
 Ledrer pn. 476, 813
 lefejezés 660
 lefoglalás (arrestatio) 5–7, 344, 379, 397–398, 401, 526, 753, 953–954, 1257, 1322–1323
 –, birtok bírói részének 279, 977
 –, birtoké, királyi parancsra 1231, 1296
 Légen h. (Doboka m.) 1294
 legény 918
 Legenyei Csontos Bertalan fogott bíró 343
 Legerthed-i lásd Lidértejedi
 Légfalva h. (Zala m.) 1123
 lehnici (Szepes m.) karthauzi monostor *iudex conservator*: Késmárki György székesi prépost 57
 – – – – perjele: Miklós 57
 Lehota h. (Bars m.) 639
 Leibnitz v. (NRB) 1270
 Lelei András (Pál fia) királyi ember 423
 Lelesz opp. (Zemplén m.) 1334
 leleszi aljegyző: Fábían
 – custos 975
 – konvent 200, 626
 – – mint hh. 4, 10, 16, 56, 77–79, 113, 124, 126, 159, 161, 177, 182, 189–193, 196, 199, 221, 253, 323, 360, 380, 382, 465, 475, 497, 533–534, 546, 593, 605, 612–613, 621, 623, 633, 637, 655, 658, 696, 703, 708, 743, 763, 768, 788–789, 810, 835, 860, 878, 908, 921, 937–938, 945, 959–960, 965–966, 983, 989, 1002, 1008, 1063, 1069, 1082, 1101, 1114–1115, 1119, 1136, 1162, 1200, 1246, 1268, 1275–1278, 1295, 1299, 1307–1310
 – konventi jegyző: Fábían
 – – kiküldött 1299
 – – –: András frater (presbiter) 16, 77, 360, 382, 878, 1295
 – – –: Antal perjel 1246
 – – –: Bálint frater (presbiter) 78, 161, 190, 221
 – – –: Fábían frater, aljegyző 768, 789, 810, 1002
 – – –: Ferenc frater (presbiter) 193, 593, 743
 – – –: Jakab frater (presbiter) 77, 613
 – – –: László frater presbiter 191–192, 534, 921

- : Mátyás frater (presbiter) 655, 658, 763, 1063
 ---: Pál frater presbiter 4
 – perjel: Antal
 – prépost: Csicseri Orosz Miklós
 Léli cs. 566, 602, 707
 – Lőrinc ügyvéd 566
 leltár, kolozsmonostori konventé 1306
Lenged pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
Lengelfalwa lásd Lengyelfalva
 Lengyel cs. 941
 – Királyság 369
 – király: Ulászló (II.)
 – királyi alkancellár: Ciołek, Stanisław
 – – megbízottak, határmegállapításhoz 468
 – királyné állapotossága 336
 Lengyelfalva h. (Abaúj m.) 768
 lengyendi (Heves m.) Szent György-egyház 42
 Lenti vár (Zala m.) 498
 Leoben v. (Ausztria) kh. 244
 --- tanácsa 244
 Leschner pn. 1322
 Leszk h. (Bars m.) 639
 Leszkóci Kis cs. 167
 Leszteméri cs. 533
 – Gergely (Iván fia) ungvári plébános 533
 – Imre (János fia) királyi allovázmester (1422–1427), a királyi kúriából külön e célra kirendelt királyi ember 1082
 – István királyi ember 191-192
 – Vörös cs. 20, 533
 – – László salamoni (Ung m.) официális 382; és záhonyi (Szabolcs m.) официális 189
 letét 892
 Léva opp. és vár (Bars m.) 639
 Lévai Cseh cs. 411
 – – Péter királyi lovázmester (1404–1415), barsi ispán (1412–1436), macsói bán (1427–1431) 3, 123, 160, 208, 404, 466, 632, 639, 786, 846, 988, 1229, 1239; mint fogott bíró 532
 --- mint macsói bán 576, 681-683, 746, 904, 1096, 1168-1170
 – – macsói bán mint az itáliai segélyhad parancsnoka 673
 – Deres cs. 58
 – Jakab esztergomi kanonok (1408–) és nógrádi főesperes (1423–1427) 411
 Levkfalvi pn. és Reichart pn. 1204
Lewch lásd Lócse
Lewe cs., Kisbéla 509
Lewew-i lásd Lövői
Lewpolsdarf-i lásd Lipótfalvi
 Lewtel, Hanns, soproni esküdt 1327
 Libád h. (Esztergom m.) 509, 545
 Libercsei Jakab ügyvéd 335
 Libetbánya v. (Zólyom m.) 122-123, 273, 437
 Lichtenwörth opp. (Ausztria) 371
 Lider h. (Valkó m.) és Szent János-egyház 1166
 Lidértejedi cs. 640, 695
 – Veres cs. 640
 Liebenberger cs. 1172
 Liebenfels vár (Ausztria) 1172
 liga (Firenze és Velence szövetsége Milánó ellen) 751a, 292, 818, 849, 888, 1023, 1106
 –, milánói-szavojai 1272
 –, török elleni 105
 Lihéti cs. 563
 Linci Boldizsár (Konrád fia) passauai egyházmegyei subdiaconus 850
 Lindener, Oswald, iglói esküdt 219
 Linser/Linzer, N. nagyszombati esküdt 536-537
 Lipcse vár (Zólyom m.) 122-123
 Lipóc lásd Kis- és Nagylipóc
 Lipótfalvi cs. 345
 Lippa castellum és opp. (Temes m.) 1300
Lipscha-i Antal közjegyző 210
 Lipsefalva h. (Valkó m.) 1166
 Liptó m. hatósága 1049
 Liptói Miklós veszprémi prépost (1416–1438) 441, 563, 700, 1031, 1183
 Lissó h. (Hont m.) 639
 List pn. 711, 916, 997-998
 –, Han(n)s, pozsonyi esküdt 345, 813, 1181
Listakowich cs. 460
 Liskaolaszi opp. (Zemplén m.) 816a, 475, 513, 879-880, 1025, 1085, 1233-1235, 1241-1242
 liskói (Valkó m.) официális: Perjémesi Pál
 – cs. 45
 – Pál királyi ajtónálló- és udvarmester, varasdi ispán (1380–1381) 861
 – Ravasz cs. 31
 Litasi Tamás királyi ember 522
 Litka h. (Abaúj m.) 652

- Litvánia 369
 Livenza h. (Itália) 1332
 Lizicsinc h. (Körös m.) 667
 Lizicsinci Paulik cs. 667
 ló lásd állat, ló
 Lobocsevo h. (Zágráb m.) 248
 Loiano h. (Itália) 1332
 Lokácsi cs. 73, 326
 Lokavec h. (Horvátország, Zágrábmező) 80
 Lokocsevo h. (Zágráb m.) 195
 Lombardia 119, 282, 481, 486, 573-574, 669-670, 672-673, 792, 815, 817, 844-845, 852-853, 930-931, 1034-1036, 1041, 1113, 1127-1128, 1237, 1264-1265
 Lomnica f. (Zágráb m.) 540
 Lomnicai cs. és Csernec cs. 257
 – még lásd Alsó- és Felsőlomnicai
 Lompérd h. (Doboka m.) 35
 da Lonate, Jacopo, milánói hercegi követ
 1034-1036, 1044, 1048, 1072, 1147, 1236, 1271
 Loner pn. 211
 Long, Péter körmöcbányai esküdt 70
 Long(us) lásd még Lang/Longus
 Lónyai cs. 56, 658
 – Demeter királyi ember 189
 – István királyi ember 655
 – Miklós királyi ember 189, 655
 Loreo h. (Itália) 1332
 Losáldi cs., Szancsali 501
 Lósi cs. 341
 Losonci cs. 294, 733-734, 776, 859, 935, 975, 1244
 – Bánfi cs. 2, 660-662, 733-734, 776, 840, 1017, 1258
 – – István (László fia) királyi aulicus 339, 424
 lószerszám, nyereg és zabla 1299
 Lóti András ügyvéd 707
 lovag (*miles*) 23, 96, 184, 481, 1092, 1099
 Lovász h. (Valkó m.) 1166
 Lovászpata h. (Veszprém m.) 830
Loytrych cs., Gatalóci 861
 Lozsád h. (Hunyad m.) 1190
 Lozsanc h. (Zágráb m.) 540
 Lozsanci cs. 540
 – János (Péter fia) petrovci (Verőce m.) offi-
 ciális 722
 Lozsani cs. 865, 920
 Lőcse v. (Szepes m.) kh. 1248
 – – – tanácsa 887
 lőcsei (Szepes m.) plébános és prédikátor
 210
 – polgár 1067, 1248
 Lök h. (Bars m.) 639
 – – (Szabolcs m.) 359, 1200
 Lőkös cs. lásd Cegei, Kállói és Szentegyedi
 Lőkös
 Lőrinc alsóteremi (Küküllő m.) offi-
 ciális 107
 – boszniai kanonok és garai (Valkó m.) plé-
 bános mint tanú 1285
 – diószegi plébános, pozsonyi káptalani ki-
 küldött 456
 – pannonhalmi karbeli klerikus, konventi
 kiküldött 94, 1289
 – vízaknai (Fehér m.) sókamarás 753
 Lórintei cs. 1022
 Lövői cs., Kisrosvággyi 1295
 – György királyi ember 708
 – Imre és Tamás királyi emberek 1276-1277
 lövöldi Szent Mihály-völgyi karthauzi ko-
 lostor 541
 Lubecseci Simon báni ember 195, 248
 Lubló opp. (Szepes m.) 1092
 lublói kapitány: Garbowi, Niger Zawisza
Luchichavich-i lásd Lukicsovci
Lucowicze-i lásd Lukolcsai
 Lucska h. (Bereg m.) 1082
 Ludány h. (Nógrád m.) 246
 – opp. (Bars m.) 639
 Ludmann pn. 1201
 Ludwig bajor herceg 1127
 lugói püspök: de Palacios, Fernandus
 Lukács csanádi karbeli presbiter, a Szent
 Orsolya-oltár igazgatója, káptalani kikül-
 dött 841
 – frater, pálos generalis perjel 885
 Lukacsovci cs. 66
 Lukavicai cs. lásd Lukolcsai cs.
 Lukény h. (Pozsony m.) 1027
 lukényi (Pozsony m.) jobbágynévsor 1097
 Lukicsovci György deák, ügyvéd 69
Lukkwn lásd Lukény
 Lukolcsai Máté királyi ember 611, 745
 – Miklós királyi ember 611
 Lukovai Péter királyi ember 611
 Lukovica lásd Kis- és Nagylukovica
 lullai (Somogy m.) plébános: Simon 441
 da Luna lásd da Lonate, Jacopo

- Lupsai cs. 663, 760
Luxemburgi-ház 888; lásd még Zs.
Lübeck v. (NRB) 771-772, 1099, 1159
Lüdl pn. 346
Lülei cs. 584, 1163
Lwk lásd Lök
Lwkun-i lásd lukényi
Lwpsa-i lásd Lupsai
Lypsfalwa lásd Lipsefalva
- Macer pn. 729, 1223
Maclodio h. (Itália) 1071
maconkai (Heves m.) Szent István-kápolna
42
– Darabos cs. 42
Maczdorff lásd Matzdorf
Mácséd h. (Pozsony m.) 530, 561
Mácsédi cs. és Vértes cs. 1009
Macskási László alvajdai ember 92
– Péter alvajdai ember 92, 143
macsó bíb: Garai Dezső, Lévai Cseh Péter,
Maróti János
– – joghatósága 644
– bánság 1126
Mácsói Mátyás (János fia) zágrábi ispán
(1424–) 110, 195, 321-322, 642, 684
Mád h. (Abaúj m.) 1082
Mada h. (Szabolcs m.) 4
Madai cs. 4, 88, 354, 593
– Benedek, Dezső, Márton és Tamás királyi
emberek 593
– László királyi ember 199
Madaras h. (Valkó m.) 1166
Mader pn. 348
Maer cs., *Gerendorf*-i 272
Magasfalu h. (Bars m.) 639
Magasi h. (Vas m.) 277
– cs. 277
Magasmarti cs. 56
Mager pn. 87
magszakadás 350, 358, 399, 405, 531, 562,
633, 660, 662, 702, 725-726, 756, 758, 1192,
1229, 1231, 1239, 1267
Magulicsa h. (Zaránd m.) 660, 662, 859
Magyar Királyság bárója 592
– – határa lásd ország határa
– – kulcsa és záloga (Nándorfehérvár) 1041
– – primása: Pálóci György
– pn. 910
- Magyarbarán h. (Sopron m.) 941
magyarbaráti polgár 296
Magyari cs. 825, 943, 1097
– – György familiáris és официális 1027;
üggyvéd 1108
Magyarméhes h. (Kolozs m.) és egyháza 84
Magyaróvári *Bayr* cs. 1215
Magyi cs. 1101
Mahálfalvi Tompa cs. 765
Mainz v. (NRB) 383
Maiuskemlyk lásd Nagykemlék
Majád h. (Közép-Szolnok m.) 995
Majos cs., Dárói 907
Majtény h. (Pozsony m.) 456
Majtényi István honti alispán (1427) 778,
1004
– *Vethes* János királyi ember 456
Majzel h. (Nyitra m.) 923
Mak lásd Makod
makarskai püspöki szék üresedésben 207,
215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096,
1168-1170
Makó cs. lásd Zétényi Makó
Mákó h. (Kolozs m.) 30
Makod pr. (Szatmár m.) 359, 1200
Makovica vár (Sáros m.) 1116
makovicei várnagyok: Baksai Vid János,
Hedri Miklós, Kerepeci Miklós, Pinci
Jonhos András
Mákszem cs., Kisfaludi 860
Makszond h. (Keve m.) kh. 913
Málas h. (Bars m.) 639
Málas László (Péter fia) királyi ember 448
Malatesta, Carlo, milánói hadvezér 1071;
hercegi helytartó 1072
Malatin h. (Liptó m.) 1049
Malatini cs. 1049
Malfalva-i lásd Mahálfalvi
Malikovci cs. 460
Malin h. (Pozsega m.) 239
malom 1518a, 21, 77, 131, 160, 236, 334, 404,
417, 530, 617, 620, 636, 680, 746, 828, 846,
886, 923, 938, 1046, 1070, 1176, 1232, 1269
–, hajó- 282
Malomfalva h. (Sáros m.) 223, 362
Malomfalvi cs. 223, 362, 504
malomhely 530, 633, 1210
Malomsok h. (Győr m.) 489
Malomsoki cs. 489

- Mándi cs. 56
Mándtelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
Mani-i lásd *Moni*
mantovai őrgrof serege 486
Mányik h. (Doboka m.) 35
Mányiki cs. 35
Maráci cs. 439
Márc h. (Sopron m.) és Szent Vilibáld-egyház 1059
Marcali opp. (Somogy m.) 946, 1043
– cs. 175, 946, 1043
– Adfi cs. 274-275
– – György (Gergely fia) fogott bíró 31
– Dénes mint szlavón bán (1419–1422) 704
– Imre (Miklós fia) somogyi (1426–1443) és verőcei (1427–1443) ispán, szőrényi kapitány (1427) 123, 722
– László (Miklós fia) csanádi püspök (1423–1434) 207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-1170
Marcaltói cs. 971
Marche vidék 292, 888
Marchegg opp. (Ausztria) 692, 924
Marczylfalva h. (Szepes m.) 765
Máré vár (Tolna m.) 164, 991, 1134
Máréi Gunya cs. 164, 264, 991, 1134
– – András esztergomi kanonok 264
Marenovc h. (Zágráb m.) 207
Margarethen h. (Sopron m.) lásd Szentmargit
Marhart cs., Károlyi 333
Marhecker pn. 347
Mária h. (Valkó m.) 1166
– királynő (1382–1395) 563
– Magdolna pálos kolostor, Jenő (Veszprém m.) 462
Máriamagdolnaegyház pr. (Fejér m.) 919
Máriatelke h. (Kolozs m.) 143
Marienburg v. (Német Lovagrend) kh. 291
Márk bácsi kanonok, szegedi főesperes 49
Márkháza másként Örhalom h. (Doboka m.) 483
Márkházi cs.
Márki cs. 56
– Antal szabolcsi alispán (1421–1427) 306
Markt pn. 1109
Márkusfalvi cs. 188, 352, 444
– Máriási cs. 188
Marnavits cs. 1333
Maróc h. (Tolna m.) 639
Marócsai cs. 54
– György zágrábi kanonok 704
– Mihály zágrábi karbeli javadalmas, káptalani kiküldött 248, 540, 664, 865
Maros székely szék 245
marosontúli főesperes: Péter csanádi kanonok
Maróti cs. 644, 758
– János macsói bán (1427–1428) 123, 298, 358-359, 579, 758-759, 779, 786, 884, 906; mint fogott bíró 532
– – – – török fogsága 758
– – mint macsói bán 576, 681-683, 694, 746, 1096, 1168-1170, 1297
– Kis pn. 414
– László (János fia) 298, 758, 779, 1068
Márton (V.) pápa (1417–1431) 8, 37, 44, 60, 101-102, 105, 119, 135, 183-184, 210, 280, 357, 363, 372-374, 384, 388-389, 393-396, 408-409, 472-474, 479-480, 486, 493, 506-507, 529, 538-539, 549-551, 564, 578, 607-608, 651, 693, 713, 785, 822, 832, 869-871, 911, 930, 1006, 1033-1035, 1038-1039, 1090, 1128, 1188-1189, 1236, 1244, 1250, 1301
– bártfai jegyző 344
– bencés szerzetes, ügyvéd 218
– esztergomi aléneklókanonok, ügyvéd és tanú 781
– esztergom-szentgyörgyi prépost, székes-egyházi főesperes (1425–1436) 441
– lőcsei (Szepes m.) plébános 210
– óbudai polgár, szűcs, egykori bíró 26
– pécsi várnagy 644
– pozsonyi kanonok és plébános lásd Kwipoden Márton
– szomolnoki jegyző és esküdt 1201
–, a budai Szűz Mária-egyház plébánosa 1224
Maruseveci cs. 861
Maryasewch-i lásd Maruseveci
Masa cs., Kázméri 1008
Máté h. (Doboka m.) 406, 634
– ferences szerzetes, nándorfehérvári püspök (1425), esztergomi segédpüspök 850
– frater pap, somogyi konventi kiküldött 567, 744
Mátéfalva h. (Sáros m.) 467

- Mátéfalvi cs. 467
 – János (Tankrédus fia) presbiter, ügyvéd 781
 – Kis cs. 467
Mathywch lásd Mátyóc
 Mattersdorfi pn. 1199
 Matzdorf opp. (Szepes m.) 368
 Mátyás csanádi olvasókanonok 387, 725-726, 841
 – frater (presbiter), leleszi konventi kiküldött 655, 658, 763, 1063
 – – – , jászói konventi kiküldött 992
 – presbiter, egri karbeli káplán, káptalani kiküldött 1193
 – springi (Fehér m.) официális 25
 – vasvári dékánkanonok 1014
 –, a zalai konvent custosa 367
 Mátyásfalva h. (Szepes m.) 444
 mátyásfalvi bíró: Jakab 444
 Mátyóc h. (Ung m.) 788, 810
 – más néven Porcsaltelke h. (Ung m.) 1275
 Mátyus h. (Bereg m.) 658
 Mátyusi János királyi ember 1200
 Maulfrank pn. 1037, 1094
Maycha-i lásd Majtényi
 Mayndl pn. 230-231, 807, 813
 Maynhart pn. 348
Maytha-i lásd Majtényi
 mazóviai herceg: Kázmér, Siemovit, Ulászló
 – hercegnő: Hedvig
 Medence h. (Bereg m.) 1082
 Medici bankház 117, 151, 206, 314, 1260
 Medulino h. (Itália) 1332
 Medvebánya h. (Zaránd m.) 663
 Medves h. (Vas m.) 639
Medwisch lásd Meggyes
 Medyka h. (Lengyelország) kh. 468
 megállapodás tervezete, milánói 474
 megbízás, lengyel királyi 468
 megegyezés 75, 361, 633, 858, 860, 901, 1001, 1015, 1216, 1253
 megyei birságjegyzék, Pozsony m. 705
 – –, Szatmár m. 959
 – járás 1316-1321
 – universitas 146
 Megyer h. (Nógrád m.) 1135
 – – (Szabolcs m.) 1184
 – lásd még Ómegyer
 Megyeri cs. 56, 162, 453, 635, 1083
 – Adorján ügyvéd 546
 – György királyi ember 623
 Meggyes h. (Sopron m.) 692
 Meggyesi cs. 121, 966, 1136
 – Domokos ügyvéd 175
 – Márk Zala m. rendeki székének szolgabírája 886
 Meggyestelek pr. (Bihar m.) 706
 – – (Szabolcs m.) 359, 1200
 Méhes h. (Békés m.) 738
 – – (Kolozs m.) lásd Magyar- és Oláhméhes
 Méhésti Farkas cs. 1187
 di Melanesi, cs. 1106
 – –, János (Giovanni Melanesi da Prato) váradi püspök (1426–1427) 751a, 810a, 1310b, 123, 207, 215, 241, 408, 529, 558, 822, 871, 1335
 – –, Simone firenzei kereskedő 1147, 1236
 – –, Tommaso di Piero firenzei kereskedő 1147, 1332
 Melcza/Melczovia h. (Lengyelország) 313
 Melcza-i (Lengyelország) bíró: Grolok János
 – – Szűz Mária-egyház 313
 Mellesovci cs. 1068
 Mellétei Hubói Balázs királyi ember 582
 Melsztyni János lovag 1092
 méltóságsor, káptalani 392a, 111, 298, 381, 392, 453, 556, 563, 569, 700, 710, 725-726, 762, 764, 840-841, 944, 1000, 1014, 1022, 1031, 1183, 1253
 –, királyi 207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-1170
 –, konventi 907
Mendzenth-i lásd Mindszenti
 Ménfő h. (Győr m.) 1281
 menlevél 125, 1236, 1336
 Menyhért, a dombrói (Zágráb m.) püspöki udvar *procuratora* 1118
 Méra h. (Kolozs m.) 18, 71
 Mérai cs. 71
 – Barnabás erdélyi kanonok, krasznai főesperes 18
 – István megyei ember 397
 – Tamás erdélyi kanonok, ozdi főesperes, királyi ítélőmester 18
 Mercardus ciszterci szerzetes, barátfalvi (Moson m.) udvarmester 481
Mercz lásd Márc
 Mére h. (Somogy m.) 405, 567

- Mérei cs. 567
Mereth-i András ügyvéd 707
 mértékegység, akó 47, 1087
 –, *bladus* 441
 –, *cheternycze* 1221
 –, *conch* 1221
 –, *dimensio vulgo methy* 288
 –, *dreyling* 476, 1080
 –, *ekealj* 485; királyi 1008
 –, *font* 916
 –, *hold* 190, 192, 302, 312, 392, 540, 696, 892, 970, 977, 1285
 – –, királyi 77
 –, *hordó* 1280
 –, *kaszaalj* 77
 –, *kepe* 309, 971
 –, királyi mérték 52
 –, *korsó* (*urna*) 77
 –, *köböl* 893, 1221, 1232, 1285
 –, *kötél* 553
 –, *márka*, budai 286
 –, *mérföld* 433a, 918a, 926a, 50, 607, 934, 1236, 1332
 – –, latin 1147
 – –, német 1147
 –, *meth* 80
 –, *mut* 1243, 1274
 –, *nyíllövés* 569
 –, *öl* 312
 –, *róf* 52, 87, 106
 –, *szekér* 695
 Meschendorf lásd Mese
 Mese h. (Szászföld) 1279
 Messer cs., Kürtösi 650
 Messersmit, Peter, iglói esküdt 219
 mesterember 1250; toborzása 888
 mesterség, ács 1258
 –, *aranyműves* 910
 –, *bányász* 123
 –, *bognár* 212
 –, *csizmadia* 228, 477, 1228
 –, *festő* 1209
 –, *fistulator* 886
 –, *hajóács* 369
 –, *kereskedő* 1250, 1285, 1291, 1332
 –, *kézműves* (*artifex*) 1126
 –, *kocsigyártó* 918
 –, *kovács* 24, 160-161, 237, 940, 1196, 1258
 –, *lakatos* 212
 –, *mészáros* 43, 70, 212, 371, 1258
 – –, királynéi 782
 –, *molnár* 141, 886, 971
 –, *olajjütő* 284
 –, *pénzverő* 122-123, 440, 910
 –, *pergamenkészítő* 1102
 –, *posztóképzítő* 736
 –, *puskamester* 500, 916, 1228
 –, *szabó* 544, 618, 684, 701, 728, 954, 1196, 1258, 1277
 –, *szakács* 748, 888
 –, *szűcs* 26-27, 116, 130, 414, 940, 955, 1084, 1258, 1313
 –, *takács* (*lanifex*) 953-954
 –, *varga* 212, 599, 1158
 mészárszék 689, 1232
 Meszesi cs. 181, 513, 625
 Meszt h. (Zaránd m.) 296, 660-661, 840
 Mewsenrewter, Johann, Zs. tanácsosa 515
 Meynhard pn. 313
Meysel lásd Majzel
 Mezes-i lásd Meszesi
Mezewnarjagh lásd Mezőnyarád
 Mezőgyaraki László (Miklós fia) királyi ember 104
 Mezőhegyes h. (Csanád m.) 531, 562, 841
 Mezőnyarád h. (Borsod m.) 1296
 Mezősomlyó opp. (Krassó m.) kh. 557, 750, 808-809, 1144, 1205
 Michelsdorf opp. (Szepes m.) 368, 444
Michelstorff lásd Michelsdorf
 Miclosth pn. 1102
 Migalovc h. (Pozsega m.) 639
 Miglészi cs. 1299
 Mihálcfalvi György és Márton vajdai emberek 32
 – Kelemen alvajdai ember 23; vajdai ember 32
 Mihály (András fia) esztergomi esküdt 411
 – (Etreh fia) királyi birtoklefglaló lásd Kálnói Mihály (Etreh fia)
 – bácsi kanonok, szegedi főesperes (1395–1418) 8
 – bakonybéli apát lásd Kapolcsi Mihály
 – birodalmi alkancellár 383
 – boleszlávi prépost 369
 – brassói bíró 746
 – deák, erdélyi káptalani kiküldött 33
 – erdélyi örkanonok 381
 – frater pap, turóci konventi kiküldött 745

- orvosdoktor, zágrábi kanonok 704
- szepesi plébános és kanonok 210
- váci kanonok, nógrádi főesperes 453
- – –, pesti főesperes 453
- , a garai (Valkó m.) plébánia oltárosa mint tanú 1285
- , de Scribanis, Iohannes neposa, római kúriai ügyvéd 781
- Mika h. (Bereg m.) 199
- Mikai cs. 56, 63, 199, 360
- Antal vajdai ember 33, 62
- Szaniszló királyi ember 655, 658
- Mikcich Pál báni ember 925
- Mikcsevci András (Antal fia) báni ember 642
- Mikefalvi cs. 611, 745
- Demeter királyi ember 1, 107
- Márton kazai plébános 289
- Miklai Mátyás megyei ember 650
- Mihály megyei ember 650, 675
- Miklós (Gerhard fia) győri kanonok, vasvári prépost (1427–1431) 1188
- (János fia) erdélyi kanonok, oltárjavadalmas, küküllői főesperes 394, 493
- baktai (Szabolcs m.) pap, ügyvéd 546
- bélai (Körös m.) apát 1068
- budai kanonok 111, 569
- – karbeli klerikus, káptalani kiküldött 111
- csanádi kanonok, aradi főesperes 387, 725-726, 841
- – –, torontáli főesperes 387, 725-726, 841
- deák, szentpéteri jobbágy mint ügyvéd 618
- egri kanonok, patai főesperes 42
- erdélyi dékánkanonok 381
- frater pap, somogyi konventi kiküldött 1182
- garamszentbenedeki apát lásd Bolognai Miklós
- – szerzetes, ügyvéd 208
- hermányi (Szászföld) plébános 51
- kalocsai kanonok, káptalani kiküldött 1000
- kánonjogi doktor, Zs. követe 818
- ketyei (Somogy m.) plébános 441
- kisszebeni esküdt 793
- leleszi prépost lásd Csicseri Orosz Miklós
- modrusi, vegliai és zenggi gróf lásd Frangepán Miklós
- nyitrai olvasókanonok 764
- pannonhalmi apát lásd Dobói Miklós
- pápai (Veszprém m.) bíró 1018
- recski (Heves m.) plébános 42
- salernói érsek 318
- segesdi főesperes, veszprémi kanonok és vikárius lásd Csitári Miklós
- váci püspök lásd Alcsebi Miklós
- váradi és erdélyi kanonok lásd Klerikus Miklós
- vasvári éneklőkanonok 392, 1014
- veszprémi aléneklőkanonok 609, 1132, 1289
- – karbeli klerikus, káptalani kiküldött 1173
- – prépost lásd Liptói Miklós
- vilémovi (prágai egyházmegye) perjel 607
- , a bécsi Szűz Mária- másképp skót bencés-kolostor apátjának lakhelye, mint kh. 868
- , a lehnici (Szepes m.) karthauzi monostor perjele 57
- Miklóstelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Miklóstelke h. (Szászföld) 1279
- Mikó cs., Kölcsei 56
- Mikófalvi cs. 58
- András (Simon fia) királyi jogügyigazgató 779
- – – – birtoklefoglaló 1296
- – – – ember 663
- – – – familiáris, a királyi kúriából külön kirendelt királyi ember 757, 767
- – –, a királyi kúriából külön e célra kirendelt királyi ember 905
- Mikóházi András (Simon fia) lásd Mikófalvi András (Simon fia)
- Mikói Kegye Miklós dobokai alispán (1426–1428) 1294
- Mikola castellum és h. (Valkó m.) és Szent András-egyház 1166
- h. (Bars m.) 639
- Mikolai cs. 1166-1167
- Imre királyi ember 3
- Mikótelke föld (Doboka m.) 483
- Miksovci h. (Zágráb m.) 207
- Miksovci cs. 207
- Milánó v. (Milánói Hercegség) 90, 226, 802, 874, 934
- – – kh. 433a, 529a, 603a, 332, 415, 422, 474, 481, 486-487, 507, 670-674, 679, 737, 783-784, 792, 872, 1034-1036, 1044, 1048, 1071-1072, 1202, 1264-1266, 1271-1272, 1297

- Milánó v. közössége 863
milánói folyami flotta 486
– hadvezér: Malatesta, Carlo
– herceg: Visconti, Filippo Maria
– – és szavojai hercegnő házasságkötése 1272
– – familiárisa: Blancus, Iohannes; Gamba-loita, Pietro; de India, Iohannes; Niger, Giovanni; Pezzi, Federico; Sabini, Lodovico; Teutonicus, Petrus
– – hadserege 481, 1072
– – hadseregének kapitányai 486
– – – zsoldosvezére: Sforza, Francesco
– – helytartója: Malatesta Carlo
– – követe 918a, 1300a, 481, 1236
– – -: del Carreto, Corrado; da Castiglione, Guarnerio; da Iseo, Giacobino; da Lonate, Jacopo; Pezzi, Federico, Sabini, Lodovico
– – tanácsos: Gaspar vicecomes; Riccio, Zanino
– – tanácsosa és titkára: Barbavara, Francesco
– – tanácsosai 486
– – titkára: Riccio, Zanino
milánói herceg(ség) birodalmi privilégiuma 486, 507, 564
Mileji György királyi ember 636
Milkfalva h. (Valkó m.) 1166
Mindenszentek pálos kolostor, Sztreza 885
–egyház, *Olvod* (egri egyházmegye) 472
– –, Som (Fejér m.) 388, 441
Mindszentegyháza pr. (Fejér m.) 919
Mindszenti János királyi ember 555
– Miklós ügyvéd 177
Mirohna apát 1333
mise 57, 472, 538, 713, 868
misealapítvány 310, 391, 683
Misérd h. (Pozsony m.) 443
Miskei István és Jakab királyi emberek 661-662
Mislekovich cs., *Colonichi*-i 925
missilis 28, 75, 318, 413, 426-427, 433, 436, 440, 539, 638, 690, 730, 887, 902-903, 912, 974-975, 997-998, 1005, 1010, 1012, 1015-1016, 1018, 1028, 1038, 1040, 1047, 1051, 1064, 1095, 1118, 1165, 1175, 1179, 1196-1197, 1248, 1250, 1264-1266, 1271-1272, 1305, 1329, 1334-1335, 1340-1342
–, német nyelvű 27, 148, 369, 371, 383, 426-427, 440, 505, 519, 526, 646, 668, 692, 712, 718-720, 736, 799, 804, 831, 887, 929, 974, 996-998, 1001, 1005, 1016, 1047, 1067, 1077, 1080, 1100, 1104, 1180, 1199, 1207-1209, 1217-1218, 1220, 1226, 1243, 1254, 1259, 1274, 1290
Mizslóka h. (Abaúj m.) 400
mitra, rác despotái 1040
Mitvarc h. (Hont m.) 639
Mizse h. (Heves m.) 1267
Mizsei cs. 1267
Mizsér h. (Zala m.) és jobbágynévsor 886
Mlakai cs. 842
– Miklós (György fia) zágrábi szolgabíró 257
– Tatár cs. 459
Mochola-i lásd Mocsolai
Mocz-i lásd Mocsi
Mocsár cs., Vajai 780
Mocsi cs. 61, 83, 140, 777, 1075
– Miklós (Sandrin fia) vajdai ember 62
– Miske kolozsi szolgabíró 677-678, 685
Mocsolai cs. 331, 420
– Bobal cs. 331
Mocsolya cs. lásd Nenkei Mocsolya
– János ügyvéd 791
modenai őrgrof serege 486
Moderer pn. 536-537
Mogor vár (Körös m.) 1252
mogyoródi lásd monyoródi
Mohaly h. (Doboka m.) 316
Moharthw pr. (Heves m.) 171
Mohi h. (Bars m.) 639
Molczer pn. 1290
Molnári cs. 676
– György (Péter fia) névleges pápóci prépost 785
– Kelemen győri püspök (1417-1438) 76, 123, 207, 215, 241, 303, 418, 482, 559, 681-683, 746, 785-786, 1059, 1096, 1168-1170, 1197, 1220
Molnosbéli cs. 340
Mondulai János és Miklós királyi emberek 508
monferratói őrgrof 292, 670, 679, 854, 872, 1044, 1265
Moni Demeter és György királyi emberek 423
Monochodwar-i lásd barátfalui

- Monostor h. (Temes m.) 1167
 – lásd még Berzétémonostor
 Monostorosalmás más néven Dezsófalva h. (Kolozs m.) 944
 Monoszlói Csupor István királynéi ajtonál-lómester (1420–1427) 542
 Monyगत h. (Ung m.) 533
 monyoródi (Pest m.) apát 388
 Monyorós h. (Tolna m.) 639
 – – (Valkó m.) 1166
 – – (Barcaság) kh. 573-577, 579, 592
 Monyorósi György királyi ember 193
 – László ügyvéd 79, 382
 – Tompa cs. 56
 Moraváni Márton (János fia) bicsei plébános 290
 Moravica f. (Krassó m.) lásd Igon f.
 morgengab 998
 Mórcháza h. (Torda m.) 62, 100
 Mórchida h. (Győr m.) és officialisa 971
Morouche lásd Márc
 morva őrgróf: Albert (V.) osztrák herceg
 – Őrgrófság/Morvaország 251-252, 277, 309, 592, 915, 1028
 Mosca, Bartolomeo, császári familiáris 282, 486, 669-673, 737, 795, 1236, 1297
 Moser pn. 355
 –, Oswald, soproni esküdt 1327
 Moson h. (Veszprém m.) 563
Mosyna folyó (Körös m.) 906
 mozgósítás 1267, 1335
 Mraczin cs. 1012a, 131
 Muer pn. 370
 Multrar pn., holicsi, korábban szakolcai 827
 Mulwanger, Veit, kereskedő 1274
Munka Pál frater, karmelita szerzetes 131
 Munkács opp. és vár (Bereg m.) 471, 1082
 muraszentkeresztí apát: Demeter 1087
 Muronyi cs. 508, 740
 – Benedek királyi ember 508, 740
 – Jakab (Antal fia), Vér Jakab és Veres György királyi emberek 508
 Murr, Peter, soproni esküdt 1327
 Musoja h. (Valkó m.) 1166
 Mühlenbach h. (Szepes m.) és polgár 444
 Müllendorf h. (Sopron m.) 526
Mwska lásd Meszt
 Myclinus kosztajnicai (Orbász m.) várnagy 642
Mykla-i lásd Mikolai
Mylbach lásd Mühlenbach
 Mylhart-kút (Pozsony v.) 230
Mysser lásd Misérd
 Myza, Nicolaus, karmelita perjel 131
 Nábrádi cs. 56
 – János szamoszegi (Szabolcs m.) officialis 1276
 Nachwynter pn. 229
 Nadabi János királyi ember 661-662
 Nádáljai cs. 438
 Nadány h. (Békés m.) 738
 Nadányi cs. 738
 Nádas h. (Kolozs m.) 71
 Nádasdi cs. 333
 – Járai Imre királyi ember 34
 Nádasdi cs. 158, 198, 580-581, 597, 979-980, 1138
 – Bálint királyi ember 21
 – Barnabás tornai szolgabíró 1319; királyi ember 21, 299
 – Darabos cs. 439
 – István (Mihály fia) veszprémi szolgabíró 378
 – László (Mihály fia) királyi ember 299
 – Mihály (Salamon fia) székelyispán (1405–1421) 25, 107, 123, 532
 – Miklós ügyvéd 335
 Nádasfalu h. (Vas m.) 639
 Nádfoi cs. 297
 – János sárosi szolgabíró 1318
 Nadler lásd Nodlar
 nádor: Garai Miklós (Miklós fia), Kont Miklós
 nádori ember, a királyi kúriából külön kirendelt 279
 – –, nádori kúriából kirendelt 971
 – ítélőmester: Kóvári Pál
 – jegyző: Kécsi Miklós, Sárándi Miklós
 – jelenlét bírósága 544a, 603b, 14-15, 45, 154, 163-168, 176-181, 191-192, 279, 444, 555, 560-561, 583, 590-591, 602-604, 614-616, 636, 655-656, 658, 707, 890, 990-991, 999, 1119, 1121, 1133-1135, 1140, 1152-1154, 1161-1163, 1171
 – közgyűlés, Nyitra m. (1424) 707
Naghlukolcza lásd Nagylukovica
Naghtwhul lásd Nagytöhöl

- Naglobnicza*-i lásd Nagylomnicai
Nagod lásd Nagvod
Nagteulcekh lásd Nagytölgyszék
 Nagy cs., Ártánházi 546
 --, Botfalvi 691
 --, Buzitai 425
 --, Deregyői 633
 --, Dukafalvi 361
 --, Fornosi 835
 --, Geleji 320
 --, Ilsvafői 652
 --, Kércsi 1184
 --, Nagytárkányi 124
 --, Nagyturinaí 790
 --, Salgói 297
 --, Telekesi 1154
 -- lásd még Gáldtői, Lázári és Pelsőci Nagy
 – János esztergomi várnagy, gyürki (Hont m.) *officiális* 43
 – Miklós ügyvéd 516
 – pn. 1329
 – Simon zborói (Sáros m.) *soltész* 1070
 – lásd még Pólyi *Eles* Nagy
 Nagyabonyi cs. 1314
 – István (Mátyás fia) ügyvéd 1314
 Nagyanarcsi Nyíri cs. 1022
 Nagybégányi György (János fia) fogott bíró 860
 Nagybélaí cs. 545
 Nagybélszeg h. (Krassó m.) 531, 562, 841
 Nagybod h. (Nyitra m.) 1011
 Nagydobai Csizér Mihály királyi ember 423
 – Fülöp és Sandrin királyi emberek 423
 Nagyeszlár h. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Nagyfalú h. (Szabolcs m.) 1101
 Nagyfalui György királyi ember 621, 1200; ügyvéd 546
 Nagyfalusi lásd Nagyfalui
 Nagyfülpösi cs. 449
 Nagygyimót h. (Veszprém m.) 97
 Nagyhermány h. (Sáros m.) 400
 Nagyka h. (Fejér m.) 3
 Nagykemlék vár (Körös m.) 447, 1092, 1118
 Nagykéri János királyi ember 246
 Nagyköcsk h. (Vas m.) 251
 Nagyköcski Farkas cs. 251
 Nagykövesd h. (Zemplén m.) 191
 Nagylak opp. (Csanád m.) 531, 562, 841
 Nagylaki Jánkfí cs. 531, 562, 841
 Nagylipóc h. (Valkó m.) 1166
 Nagylomnicai Jakab (István fia) királyi ember 368
 Nagylukavica h. (Bars m.) 639
 Nagymarton opp. (Sopron m.) 804; kh. 1280
 nagymartoni bíró 1338
 Nagymihályi cs. 56, 60, 192, 531, 562, 725-726, 841, 900, 949
 – Antal (Miklós fia) váradí kanonok 115, 898-899; ügyvéd 445
 – Ungi Albert vránai perjel (1417–1433) 123, 531, 562, 725-726, 841, 892, 949, 1236, 1265, 1297
 Nagvod h. (Bars m.) 639
 Nagypadányi István, János és Péter királyi emberek 695
 Nagypatak opp. (Zemplén m.) lásd Patak
 Nagyrédei cs. 1160
 Nagyrozvág h. (Zemplén m.) 1295
 Nagyság h. (Nyitra m.) 1009
 Nagysején opp. (Szabolcs m.) 359, 1200, 1219
 nagysejéni (Szabolcs m.) Szent Miklós-egyház 1219
 Nagyszecse h. (Bars m.) 639
 Nagyszili h. (Pozsony m.) 530, 561
 Nagyszombat v. (Pozsony m.) 535-536, 1248
 --- közössége 800
 --- tanácsa 535-537, 801
 nagyszombati 24-ek testülete (gemein) 536-537
 – bíró: Kysling, Hanus
 – esküdt 536-537, 800
 – -: Czigler/Czygler Petir; Hannus, Marg; Linser/Linzer, N.; von der Newstat, Jacob; von Neytra, Niklas; Rudel; von Waczen/Woczen, Stefan; Wagner, Janusch/Januss
 – polgár 801, 916
 – számadáskönyv 535-537
 Nagytárkányi cs. 1295
 – Nagy cs. 124
 Nagytöhöl h. (Bars m.) 639
 Nagytölgyszék h. (Sáros m.) 1194
 Nagyturinaí Nagy Fülöp ügyvéd 790
 Nagyvejke h. (Tolna m.) 907
 Nagyzsádányi cs. 1140
 Naményi cs. 56
 – Miklós királyi ember 1069

- Nánai Kompolt cs. 1164
 -- István országbíró (1423–1425) 388a; mint országbíró 512, 605, 950, 983
 -- László királyi pohárnokmester (1421–1428) 207, 215, 241, 482, 559, 681–683, 746, 786, 1096, 1164, 1168–1170
Nandor lásd Lándor
 Nándorfehérvár v. (Szerbia, majd Macsói bánság) 1042, 1126, 1291
 --- kh. 1049, 1051, 1058, 1064, 1069, 1086, 1089, 1099, 1105, 1112–1113, 1126–1128, 1148–1150, 1159, 1166–1167, 1179, 1210, 1230–1231, 1239
 --- betelepítése 1250
 -- vár (Szerbia, majd Macsói bánság) 1030, 1250
 --- kh. 1092, 1125, 1192, 1203, 1229, 1238
 --- melletti tábor mint kh. 1017, 1024, 1041, 1060, 1081–1083, 1147
 --- elfoglalása 1149
 --- védelme 585, 1081
 ---, a Magyar Királyság kulcsa és záloga 1041
 nándorfehérvári püspök: Máté ferences szerzetes
 Napkor h. (Szabolcs m.) 359, 1013, 1200
 nápolyi herceg: Lajos
 -- király: Alfonz (V.) aragón király, László (Károly fia)
 -- királynő: Johanna (II.)
 Naprágyi János királyi ember 582
 Nasdra h. (Valkó m.) 1166
 Naskfalva h. (Valkó m.) 1166
Naspar-i lásd Necpáli
 Nater pn. 229
 nazareni érsek: Pál
 Nebojszai (Mihály fia) Imre 456
 Necpáli László, Borbála királyné embere 1045
Negwyssya-i lásd Nebojszai
 Négyesi Török János borsodi szolgabíró 201
 Nekudim vár (Szerbia) 471
 Néma h. (Torda m.) 84
 Némai cs. 303, 353, 776
 -- Kolos cs. 339, 399, 424, 909
 -- Jeromos királyi familiáris 1017
 -- Péter veszprémi várnagy és alispán (1427) 97
Nemchewich cs. 304
 Nemes cs., Gici 830
 --, Rozvágyi 190
 -- lásd még Jeszenői és Kálnói Nemes
 Német Lovagrend 336
 -- képviselői: Hohkircher, Jost; Holt, Heinrich
 -- követe: Redwitz, Niclas
 -- letelepedése Magyarországon 369, 383
 -- nagymestere: von Russdorf, Paul
 német nemzet 1006
 Németi Bökény ügyvéd 618
 -- Gergely veszprémi dékánkanonok 563, 700
 -- György ügyvéd 546
 -- Imre, István és János királyi emberek 977
 -- Miklós ungi alispán (1427–1436) 495, 691
 -- Péter (Tamás fia) pécsi egyházmegyei akolitus 268
 Német-római Birodalom 119, 474, 486, 530, 843, 1236, 1264–1265; lásd még Alemania
 -- főkapitánya: Visconti, Filippo Maria milánói herceg
 --- lázadói 573–574
 --- választófejedelmei 507, 564
 --- zászlója 486
 Németszelestei cs. 512
Nempty vár lásd Lenti
 nemzetiség 40, 1062
 --, *Ginich* 1177
 --, Izsép 553
 --, Osl 1059
 Nenke h. (Torna m.) 299, 451
 Nenkei Mocsolya cs. 299, 451
 Nénye h. (Hont m.) 522; másként Dacsófalva h. (Hont m.) 522
 Nényei cs. 522
 -- Dacsó cs. 176
 -- Demeter (János fia) fogott bíró 31
 -- Sulyok cs. 522
 Neumark Grófság (NRB) 254, 291, 336
 Neundarffer pn. 711
 Néved h. (Bars m.) 639, 1229
 Néveri György királyi ember 278
 Nevna vár (Valkó m.) 639
 Nevnai Treutul cs. 3
Nevygh lásd Néved
 Newdorffer pn. 955
 Newgriunner pn. 500
Newsidl lásd Nezsider
 von der Newstat pn. 801

- von der Newstat, Jacob nagyszombati esküdt 536-537
 Neysse pn. 1037
 Neysser pn. 1257
 von Neytra pn. 801
 --, Niklas nagyszombati esküdt 536-537
 Nezsider opp. (Moson m.) 1259
 Nicki cs. 366
 Nicoman pn. 229
 Niger, Giovanni, a milánói herceg familiárisa 99
 – lásd még Garbowi, Niger
 nikápolyi csata (1396) 1288
 Nikl pn. 229
 Ninaji Balázs (Kozma fia) királyi ember 193, 788, 1275
 – Kelemen királyi ember 1275
 Nis v. (Szerbia) 1333
 Nisici Fülöp presbiter, ügyvéd 781
 nobilis castrensis 80, 257, 288, 304, 842
 Nodlar Mihály budai bíró 216, 414, 910, 1224
 Nodlar lásd Nodlar
 Nofri lásd Pölöskei (O)noffri
Nogtharkan-i lásd Nagytárkányi
 nógrádi főesperes (esztergomi egyházmegyei): Lévai Jakab
 -- (váci egyházmegyei): Mihály
Nomen/Nomyn-i lásd Naményi
 nonai püspöki szék üresedésben 207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-1170
Nosdrk-i lásd Nozdrokóci
 Noszlop h. (Veszprém m.) 97, 811, 824
 Novacivitas lásd Vágújhely
 Novaj h. (Abaúj m.) 342
 -- (Kolozs m.) kh. 544
 – lásd még Vámosnovaj
 Novaji cs. 140
 Nováki Tamás aradi kanonok 740, 762, 840, 859
 Novo Brdo opp. (Szerbia) 1250
 Nozdrokóci István trencsényi szolgabíró 875
 nőági örökösödés 350
 Nürnberg v. (NRB) 751a
 nürnbergi polgár 1331
Nymeg lásd Néved
Nyna-i lásd Ninaji
 Nyárádi Lőrinc királyi ember 193
 Nyárasd h. (Pozsony m.) 695, 1027, 1097
 nyárasdi (Pozsony m.) jobbágynévsor 1097
 Nyárhidi Dénes budai kanonok 111, 569, 569
 Nyéki cs. 320, 695
 – [...] deák, a királyi kúriából kiküldött királyi ember 724
 nyelv, délszláv 596
Nyen-i (Fehér m.) *Teel* (Miklós fia) királyi ember 1042
 Nyérce h. (Kolozs m.) 944
 nyimi (Somogy m.) plébános: Péter
 Nyires (Hunyad m.) 450
 Nyiresi cs. 951
 Nyíresi István dobokai szolgabíró 316, 1190, 1294
 – Lukács (István fia) megyei ember 316
 – Tamás erdélyi káptalani jegyző (1490–1515) hamisítványa 951
 Nyírestelek pr. (Szabolcs m.) 359
 nyíri (Abaúj m.) jobbágynévsor 935
 – cs. 509, 545
 --, Nagyanarcsi 1022
 Nyitra f. (Nyitra m.) 923
 – m. hatósága 410, 455, 1009
 – v. (Nyitra m.) 309, 607, 1104
 --- kh. 455, 1009, 1104, 1220
 --- mellett kh. 707
 nyitrai alispán: Emőkei Szobonya János
 – főesperes: Pöstényi Tamás
 – ispán: Perényi Miklós királyi lovászmester
 – János veszprémi érkanonok 563, 700, 1031, 1183
 --, a bécsi egyetem magyar nemzetének procuratora 606
 – kanonok: Kozma
 – káptalan mint hh. 29, 114, 194, 208, 309, 331, 410, 458, 466, 560, 707, 764, 890, 922, 933, 1011
 – káptalani kiküldött: Jakab karbeli presbiter, a Szent Ilona-oltár oltárosa 458
 ---: Kozma kanonok 764
 – olvasókanonok: Miklós
 – püspök: Hinko
 – Szent Ilona-oltár oltárosa: Jakab karbeli presbiter
 – szolgabíró: Torozméli Demeter, Vásárdi János
 – vikárius: László

- Nyomári László borsodi alispán (1424–1427) 201, 300, 454, 618, 715
nyomás 696
nyugta 197, 265, 284, 297, 326, 341, 344, 355, 418, 420, 434, 438, 465, 467, 521, 619, 633, 653, 665, 688, 690, 703, 709, 724, 727, 847–848, 885, 944, 987, 1011, 1045, 1303, 1307
Nyúl László esztergomi esküdt 411
nyulakszigeti apácák lásd szerzetesrendiek, apácák
Nyúl lásd Nyúl
- Óbégányi Mihály királyi ember 658
Óbuda v. (Pilis m.) kh. 1016, 1077
--- tanácsa 26
óbudai bíró: Kesztölczi Mihály, Márton szűcs
– esküdt: Gergely (János fia), István (Benedek fia), Péter (János fia), Tolvaj Dénes
– polgár 26
– cs. 185, 600, 1129
– Bálint (Gergely fia) királyi ember 30
– Szűz Mária-kolostor 648
– klarissza apácák lásd szerzetesrendiek, apácák
Ocskói cs. 1081
Ođ(-i) lásd Ad(i)
Oder/Oeder, Hanns, pozsonyi esküdt 211, 345
Odorino-i lásd Edelényi
Odraszentgyörgy h. (Zágráb m.) 540, 865, 920
odraszentgyörgyi egyház 540
– cs. 540
ófalui (Szepes m.) harmincadzedőhely 57
Offenbanya lásd Aranyosbánya
officialatus 722, 992, 1051, 1221
Offombanya lásd Aranyosbánya
Oglio f. (Itália) 282
oklevél előkerestése 162, 453
– – és bemutatása 1059
– érvénytelenítése 114, 209, 533, 633, 1062
–, adóslevél 645
–, ajánlólevél 712
–, chirografált 392, 533, 569, 740, 770, 835, 921, 1014, 1063, 1068, 1246
–, hamis 241, 311, 367, 666, 917, 951, 1068
–, kiváltságlevél 680, 936, 1019, 1279, 1232
–, latin nyelvű német fordítása 680, 746
–, magán 734, 1285
–, német nyelvű 70, 457, 500, 514, 554, 916, 974, 1067, 1251
–, perátküldő 178, 491, 602, 640, 948, 1124, 1137
– lásd még menlevél, missilis, útlevél
oklevéltartó tok 1151
oláh lásd vlah
Oláhkerépec h. (Bereg m.) 1082
Oláhméhes h. (Kolozs m.) és egyház 84
Olaszfalui Sós Mihály, a királyi ajtónállómester embere 521
– – –, a királyi alajtónállómester famulusa 523
Olazy lásd Liszkaolasi
Olcsva h. (Szatmár m.) 333
Olcsvári János és Péter királyi emberek 935
Ollári Tompa Tamás esztergomi kanonok, mint ügyvéd 781
olmützi püspök: de Bucca, János
Olnoki István (Barnabás fia) dobokai szolgabíró 316, 1190, 1294
Olsavica h. (Szepes m.) 266
Olsavicai Jakab sárosi szolgabíró 838, 1318
Olt f. (Fehér m.) 1042
– – (Szászföld) 496
oltár, hordozható lásd egyházi kegy, hordozható oltár használata
oltáralapítás 1524a
Olvod-i (egri egyházmegye) Mindenszentek-egyház és plébánosa: Újkéri András 472
Olwar lásd Óvár
Ómegyer h. (Szabolcs m.) 359, 1200
Omori Miklós (Benedek fia) csanádi egyházmegyei presbiter 374
Onad-i cs. 555
Onaz cs., Krucsói 622
Ond h. (Zala m.) 204
Ond lásd And
Ondi cs., Kanta és Parrag cs. 204
Ónod h. (Borsod m.) 1070
Ónodi Cudar lásd Cudar cs., Ónodi
Onoffri lásd Pölöskei (O)noffri
Óntelke h. (Kolozs m.) 30
Opicz, Henclin, körmöcbányai esküdt 70
oporovci (Körös m.) várnagy: Szentléleki Kasztellánfi Zsigmond 1068
Orbánfalva h. (Valkó m.) 1166
Orbova h. (Pozsega m.) 239
Orbovai cs. 239

- Ordas h. (Fejér m. solti széke) 543
 orensei (Hispania) püspök: Angelus 280
 Oresiai Demeter (Balázs fia) ügyvéd 1026
 Orgonás Péter ügyvéd 910
 Orjava vár (Pozsega m.) 639
 Orlavac cs. 952
 Ormos cs., Visi 180
 – – lásd még Csicseri Ormos
 Oros h. (Szabolcs m.) 306, 354, 359, 989, 1200
 Orosz cs. lásd Csicseri Orosz
 – herceg: Kázmér, Siemovit, Ulászló
 Oroszfája h. (Kolozs m.) 449
 Oroszfalu h. (Bereg m.) 1082
 Oroszi cs. 56
 Oroszvári Tompek cs. 610
 Orros cs., Andrásfalvi 421
 Orsini, Giordano, bíboros 422
 Orsova h. (Szörényi bánság) melletti tábor
 mint kh. 909, 914, 917
 Ország cs. lásd Gúti Ország
 ország határa 123, 1028, 1092, 1149, 1236
 – szokása 29, 63, 124, 209, 223, 326, 341, 353,
 399, 430-431, 434, 442, 465, 467, 540, 613,
 643, 688, 702, 764, 858, 865, 944, 1011, 1022,
 1086, 1125, 1186, 1203, 1210, 1229, 1231,
 1238-1239, 1284
 – védelme 447
 országbíró: Nánai Kompolt István, Pálóci
 Mátyus, Perényi Péter, Szécsi Miklós
 országbírói ítélmester: Zellői János
 – jelenlét bírósága 194, 201, 1136, 1141-1142,
 1155-1157
 – – – lásd még királyi jelenlét bírósága
 országlakosok 390, 1238, 1299
Osdy-i Vince Imre királyi ember 561, 770
 Osolt cs. lásd Komoróci Osolt
Osolth lásd Osolt
 Ossero v. (Dalmácia) 1332
 Osterperger pn. 211
 Ostrastina h. (Horvátország) 952
 Ostroróg, Sędziwój poznańi vajda (1406–
 1441) 468
 Ostrovica vár (Horvátország) 732a
 Oswald pn. 536-537
 osztályos testvérré fogadás 891
 osztályostestvér 894
 Osztári Eszenyi György és Tamás királyi
 emberek 999
 – Tamás királyi ember 1031
 osztrák herceg: Albert (V.)
 Osztroluka h. (Zólyom m.) 31
 Osztrolukai cs. 31
Oth lásd Marcali Adfi
Otrochuk-i lásd Otrokocsi
 Otrocsoi Setét cs. 255
 – Adorján Miklós ügyvéd 59
 – Miklós ügyvéd 502-503
Ottok pr. (Körös m.) 892
 Óvár h. (Bars m.) 639
 – opp. (Moson m.) 1089, 1259
 – – (Pozsega m.) 639
 óvári (Moson m.) várnagy és alvárnagy
 1089
Ozborow lásd Zboró
 ozdi főesperes: Mérai Tamás királyi ítélmester
Ozod-i Pál deák, a királyi kúriából kiküldött
 országbírói ember 724
 Ozorai Pipo temesi ispán (1404–1426) 751a,
 810a, 918a, 926a, 1310a, 1310b, 1524a, 96,
 101-102, 156, 267, 399, 405, 756, 818, 976,
 1147
 Ozori György trencsényi szolgabíró 875

 Öder pn. 782
 Őki Leusták bodrogi alispán (1422–1427)
 305
 Őkőritótelek pr. (Szabolcs m.) 359
 Ől pn. 782
 Őllei Pál királyi ember 919
 Őlvedi János veszprémi éneklőkanonok 563,
 609, 700, 1031, 1132, 1183, 1289
 Őnböly h. (Szatmár m.) 914
 Őrdög cs., Csomai 1088
 – –, Solyomkői 984
 – –, Tibai 495
 – – lásd még Bósi és Prodavizi Őrdög
 – Szilágyi cs. 63
 Őrdöghegye h. (Körös m.) 1252
 Őrhalom másként Márkháza h. (Doboka m.)
 483
 Őri cs. 780, 788, 1275
 – Antal királyi ember 946
 – Dacsó cs. 386
 – Somogyi cs. 386
 – – István és László királyi emberek 789
 – Varjú cs. 386
 – – Péter királyi ember 789

- Örkényi cs. 830
 Örményes h. (Zala m.) 710, 1148
 örökjáradék 1224
 öröklésből kizárás 31
 örökösödési szerződés 762, 875, 891, 969
 – –, kölcsönös 1014
 – záradék 758
 örökség 24, 31, 58, 70, 229-230, 284, 287-288, 313, 328, 345-346, 478, 485, 709-710, 727, 955, 986, 1018, 1031, 1043, 1204, 1238, 1288
 Őrs h. (Pilis m.) 414
 – pr. (Komárom m.) 1011
 Őrség ker. (Vas m.) 639
 Ős h. (Doboka m.) 35
 Ősi cs. 35, 83, 483, 777, 1075, 1294
 – h. (Bihar m.) 115
 Őszödfalvi cs. 696
 Ötvösi Benedek (Illés fia) veszprémi egyházmegyei akolitus 232
 Őz cs., Fahidi 23
 – – lásd még Szancsali Őz
 Özdögei Besenyő Pál szlavón bán (1402–1406), tornai ispán (1409–1432) 173, 627, 1083, 1171, 1233, 1235, 1241-1242
 özvegy 1310a, 1310b, 1521a, 2, 23, 28, 57, 60, 66, 77, 84, 96, 133, 169, 171, 175, 192, 194, 198, 255, 265, 278, 303, 306-307, 326, 357, 363, 366, 378, 403-404, 417, 419-420, 430, 438, 467, 477, 485, 498, 519, 545, 582, 586, 597, 611, 633, 643, 653, 688, 699, 701, 722-723, 730, 745, 838, 858, 885-886, 910, 912, 922, 935, 944, 946, 957, 963, 975, 977, 980, 1011, 1021, 1043, 1050, 1065-1066, 1070, 1084, 1087, 1093, 1095, 1115-1116, 1123, 1138, 1164, 1176, 1201, 1222, 1247, 1269, 1275, 1284, 1299, 1334
 özvegyi járadék 404

Pachkos lásd Patkós
Pachovia-i Kozma (János fia) egri egyházmegyei presbiter 479
 Pachrad pn. 345
 Pácin h. (Zemplén m.) 1082
 Pacz pn. 729
 Padova v. (Itália) 751a
 padovai birodalmi vikárius: de Carrara, Marsilio
Padwarcz h. (Körös m.) 416
Pagh-i lásd Patyi
 Pagói János (György fia) presbiter, császári közjegyző és zenggi írnok 156, 665
 Páhi Tamás ügyvéd 565
Pahor cs., Kisbéládi 694
 Pákai Herceg lásd Felsőlendvai Herceg
 Pakaz pn. 1095
Paky lásd Paty
 Pál (Domokos fia) győri kanonok lásd Szecsei Pál
 – almádi (Zala m.) officiális 787
 – aradi örkanonok 740, 762, 840, 859
 – domoslói (Heves m.) plébános 42
 – egri karbeli klerikus, káptalani kiküldött 714
 – frater presbiter, leleszi konventi kiküldött 4
 – –, garamszentbenedeki konventi kiküldött 524
 – kalocsai prépost (1422–1450) 1000
 – kazai ágostonos perjel 1342
 – koztajnicai (Orbász m.) várnagy 642
 – nazareni érsek 142
 – peszei (Somogy m.) plébános 441
 – ügyvéd 1282-1283
 – veszprémi karbeli presbiter, káptalani kiküldött 700
 – volkányi (Barcaság) plébános 91
 – zselici (Tolna m.) plébános lásd Pozsegai Pál
 de Palacios, Fernandus, lugói püspök, pápai referendárius 479
Palagas lásd Polgár
 da Palagio, Filippo, firenzei kereskedő 818
 Palágyi cs. 475
Palasz-i lásd Palásti
 palást, rác despotáé 1040
 Palásti István trencsényi alispán (1427) 875
 Palatka h. (Kolozs m.) 483
Palcich Fülöp báni ember 925
 Pálfalva h. (Valkó m.) 1166
 Páli cs. 1154
 Palicsnai cs. 906
 Palicsnaszentpéter h. (Körös m.) 906
 Palina h. (Valkó m.) 1285
 Palinai cs. 1285
 pálinka lásd bor, égetett (pálinka)
 Pálóc opp. (Ung m.) kh. 1275-1278
 Pálóci György (Péter fia) esztergomi érsek és örökös ispán (1423–1439), primás és az Apostoli Szék legatus natus-a 123, 207,

- 215, 241, 389, 407, 441, 473, 482, 530, 559-561, 598, 610, 681-683, 746, 764, 770, 786, 850, 1040, 1064, 1096, 1133, 1147, 1168-1170, 1176, 1236, 1269, 1297
- Pálóci Imre (Péter fia) aradi ispán (1427) 530, 560-561, 764, 770, 914
- Mátyus (Péter fia) országbíró (1425–1435) 307, 482, 530, 560-561, 764, 770
- – mint országbíró 392a, 56, 123, 155, 157, 169-173, 182, 194, 201-202, 207-208, 215, 241, 246, 262, 287, 452, 466, 512, 520, 522, 556, 559, 566, 569, 585-587, 595, 603, 605, 626-627, 637, 641, 681-683, 689, 708, 744, 746, 763, 786, 915, 927, 935, 937-938, 949, 964-967, 972-973, 982-983, 1002, 1017, 1063, 1096, 1136-1137, 1141-1142, 1155-1157, 1168-1170, 1275-1278, 1295, 1302
- Palota h. (Csanád m.) 531, 562, 841
- Palotai cs. 522
- Paly*-i lásd Pólyi
- pánádi (Küküllő m.) villicus 501
- cs. 501
- Panaszi László (Ferenc fia) és László királyi emberek 104
- Páncél cs., Csehi 22
- – lásd még Taddi Páncél
- Pangracsovci András királyi ember 657, 741
- pannonhalmi apát: Dobói Miklós (Vencel), Uriel
- apátság kormányzója: Pella, Jan, vladislaviai püspök
- konvent 218
- – mint hh. 1521a, 94, 489, 566, 609, 769, 790-791, 824, 1132, 1289
- konventi kiküldött: Gergely frater pap 824
- –: Lőrinc karbeli klerikus 94, 1289
- –: Sebestyén frater, pap 769
- Szent Márton-monostor 441, 699
- Panyit lásd Alsó- és Felsőpanyit
- Panyiti Sebestyén nádori ember 816a
- Uza cs. 295
- Panyola h. (Szatmár m.) 359, 1200
- Panyolai cs. 866, 1013, 1219
- Frank királyi ember 989
- Pap cs., Kazsogi 911
- dési sóalkamarás 205
- Pápa opp. (Veszprém m.) 1018; kh. 971
- pápai (Veszprém m.) bíró és polgár 1018
- – várnagy: Siebenhirter, Ulrik
- cs. 462
- pápa: Bonifác (VIII.), Gergely (XI.), János (XXII.), Kelemen (V.), Márton (V.)
- , ellen-: János (XXIII.)
- pápai alkancellár 493; szignatúrája 48
- bulla 135
- felhatalmazás 607
- kamara helytartója 882
- káplán: Bélai Miklós
- kegy, végrendelet megerősítése 102
- kinevezés 822
- legatus 1006
- -: Beaufort-i Henrik
- megerősítés 1177
- nuncius 1006
- penitentiaria 319
- referendárus: de Palacios, Fernandus
- rendelkezés, motu proprio 1033
- ügyhallgató 389
- Papdi Endre János és István királyi emberek 562
- Fekete Tamás és Pál királyi emberek 562
- Papfalvi Csorok Péter alvajdai ember 92
- László és Sebestyén alvajdai emberek 92
- Péter (Benedek fia) királyi ember 18
- paphiány 596
- Papi cs. 397
- Pápóci Jakab kúriai jegyző 627
- – lásd még kézjegy: JP
- prépost: Gergely (Balázs fia), Kápolnai Ábrahám, Molnári György (Péter fia)
- papszentelés lásd egyházi rendekre történő szentelés
- Parenzo h. (Isztriai-félsziget) 1332
- Párizs v. (Franciaország) kh. 51a, 119a, 125a, 299a, 508a, 674a, 797a, 865a, 954a, 1130a, 1367a, 128, 227, 260, 364, 1029, 1174
- párizsi egyetem 128, 227, 260, 364, 1029, 1174
- – angol nemzete 51a, 119a, 125a, 299a, 508a, 674a, 797a, 865a, 954a, 1130a, 1367a, 227, 260, 1029
- – – nemzetének esküdtje: Szlavóniai Pál
- egyetemista: *Berich* Márton, Szlavóniai Pál
- Grand Châtelet 508a, 674a, 865a, 1130a, 1367a
- királybíró (prévôt) 508a, 674a, 797a, 865a, 1130a, 1367a
- rektor 128, 227; lásd még párizsi királybíró

- Parrag cs., Ondi 204
 Partasovci cs. 66, 73, 326
 Páruca h. (Nyitra m.) 309, 331
 Párucai cs. 933
 – Bobal cs. 309, 331, 933
Parvus pn. lásd Kis
Passala-i Szent János evangélista-egyház plébános: Jakab 868
 Pásztó h. (Heves m.) 55
 Pásztói cs. 454, 1195
 Pásztori László deák, ügyvéd 1059
 Pata h. (Somogy m.) 1182
 Patai cs. 18, 71
 Patacs h. (Esztergom m.) 656; lásd még Kis-patacs
 patai főesperes: Miklós egri kanonok 42
 Pataj h. (Fejér m. solti széke) 543
 Pataji Zubor cs. 543
 Patak h. (Hont m.) 1046
 – (Szatmár m.) 77
 – opp. (Zemplén m.) 475, 530, 1334; kh. 1007, 1334
 pataki (Zemplén m.) plébános udvarbírája 1334
 – cs. 1222
 Patkós cs. lásd Kisteszeri Patkós
 Paty h. (Bars m.) 639, 1229, 1239
 Patyi cs. 341
Paukouch/Paukowch lásd Paukocv
 Paukocv h. (Körös m.) 334, 657, 741
 Pauli cs., Lizicsinci 667
Paumgartner lásd Baumgartner
 Pausman pn. 828
 Pavia v. (Itália) 683,755; kh. 603a
 Pawr, Han(n)s, pozsonyi esküdt 211, 345; bíró 500, 668, 916
 Pazdicsfalva h. (Valkó m.) 1166
 Pazdicsi Fogas cs. 39
 Pázmáni Baksás Miklós és Török Kelemen királyi emberek 287
 Pázmántelke pr. (Szatmár m.) 1200
 Pázmányteleke pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Paznaki Tamás királyi ember 543
Paznantheleke lásd Pázmánytelke
 Pazony h. (Szabolcs m.) 834
 pazonyi (Szabolcs m.) jobbágynévsor 161
 – cs. 56, 161, 354, 834
 – Cseres cs. 56, 161, 354
 – György királyi ember 593
 – László és Miklós királyi emberek 989
 Péci cs. 466
 Pécs v. (Baranya m.) és közössége 644
 Pécsi János (Gál fia) bácsi kanonok, szegedi főesperes (1427) 8, 49
 – kanonok: Arnheimi, Hueven Goeswin; Bertalan
 – káptalan 644
 – mint hh. 302, 942, 962, 1121
 – kispépost: Korponai János
 – oltárigazgató: Arnheimi, Hueven Goeswin
 – püspök: Albeni Henrik
 – Szent Márton-oltár igazgatója: Bertalan kanonok
 – várnagy: Márton
 pecsét, abaúji szolgabíróé 397
 –, Albeni János zágrábi püspöké 158
 – – – – – , gyűrűs 123
 – – – – – , kisebb, titkos 1019, 1232
 – – – – – lásd még pecsételési záradék, királyi különös jelenlété
 –, bártfai polgáré 1076
 –, Bátmonostori Töttös Jánosé 305
 –, Bazini Gróf Miklósé 589
 –, bécsi polgáré 27
 – – polgármesteré 1080
 –, bécsújhelyi polgármesteré és városbíróé 554
 –, Berzevici Péter tárnokmesteré, függő 1092
 –, birodalmi 1239
 – –, kisebb 383
 –, de Buondelmonte, János kalocsai érseké, gyűrűs 123
 –, Csáki László erdélyi vajdáé, gyűrűs 123
 –, Csanádi Balázs erdélyi püspöké, gemma 123
 –, Csitári Miklós veszprémi vikáriusé, függő 1050
 –, Dévény városé 1208
 –, Ernst Konrád soproni városi jegyzőé 514
 –, esztergomi káptalané, függő 210
 –, Garai Jánosé, függő 1092
 – – –, gyűrűs 123
 – – Miklós nádoré 123, 447
 –, Garbowi, Niger Zawisza lovagé, függő 1092
 –, Gömör megye hatóságáé 255
 –, Hinko nyitrai püspöké 868
 –, Ilsvai Györgyé 123

- pecsét, János deák, rakonoki officialis, zágrábmezei ispáné 257
 –, Kékkői Miklósé 89
 –, királyi, érvénytelenítése 702
 --, közép 97, 510, 543, 858, 956, 999, 1097
 --, nagyobb, kettős 207, 214-215, 241, 271, 496, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-1170
 ---, új 702
 --, titkos 482, 560, 682 (1402), 767, 833
 ---, függő 122, 528
 –, királynéi kancellaré 1016
 -- lovázmesteré 1016
 –, Korbáviai György grófé 1077
 –, Kórógyi Istváné 123
 –, Körmöcbánya városé, titkos 70, 1290
 –, Kusalyi Jakcs Lászlóé, gyűrűs 464, 499
 --- Mihály székelyispáné, gyűrűs 123
 –, Kwpoden Márton pozsonyi kanonoké és plébánosé 310, 391
 –, Lévai Cseh Péteré, gyűrűs 123
 –, Mácsói Mátvás (János fia) zágrábi ispáné 195, 540
 –, Marcali Imre somogyi és verőcei ispáné 123
 –, Melanesi János váradi püspöké 123
 –, Melsztyni János lovagé, függő 1092
 –, Mlakai Miklós (György fia) zágrábi szolgabíróé 257
 –, Molnári Kelemen győri püspöké, gyűrűs 123
 –, Nádasdi Mihályé 123, 532
 –, Nagymihályi Ungi Albert vránai perjelé 123
 –, Necpáli Lászlóé 1045
 –, Palinai cs. 1285
 –, Pálóci György esztergomi érseké 123
 -- Mátvás országbíróé 447
 ---, gyűrűs 123
 –, Pápa városáé 1018
 –, pápai polgároké 1018
 –, Pelsócié, gyűrűs 123
 –, Perényi Jánosé, gyűrűs 123
 –, Pozsony városé 986
 ---, nagyobb 1227
 –, pozsonyi esküdté 391
 -- káptalané, függő 1287
 –, római királyi, titkos 1030
 –, Rozgonyi Istváné 310
 -- Péter egri püspöké 123
 –, sárosi alispáné és szolgabíráké 793
 –, Sóllyagi Sebestyén királyi alajtónállómesteré, gyűrűs 523
 –, soproni polgármesteré 514
 –, Szabolcs megye hatóságáé 1184-1185
 –, szalkai esperesé 780
 –, Szászi János veszprémi püspöké 481
 -----, függő 1092
 –, Szécsi Imréné és feleségéé 1172
 –, szepesi káptalané, függő 450a, 1273, 1282-1283
 –, szlavón báni 1292
 ---, nagyobb 920
 -- vicebánoké és körösi ispánoké 385, 889, 1073, 1293
 –, Szöcsényi Benedek (Domokos fia) diósgyőri várnagyé 1104, 1218, 1220
 –, Tamási László királyi ajtónállómesteré, gyűrűs 123
 –, Türje nb. Fülöp esztergomi érseké, függő 210
 –, Újlaki Istváné 123
 –, ügyvédé 1151
 –, Vicedomini Máté esztergomi vikáriusé, kisebb 1176
 –, Visconti, Filippo Maria, milánói hercege 481
 –, zágrábmezei comes terrestrisé 257
 pecsételési záradék, altárnokmesteré 106
 --, aradi káptalané 762, 840, 859
 --, Bártfa városé 867
 --, Bécsújhely városé 554
 --, budai káptalané 569, 687, 111, 247
 --, csanádi káptalané 387, 725-726
 --, csázmái káptalané 617, 906
 --, csornai konventé 941
 --, erdélyi alvajdáé 449
 --, Esztergom városé 411
 --, fehérvári káptalané 710
 - -, garamszentbenedeki konventé 437, 1065-1066
 --, győri vikáriusé 76
 --, jászói konventé 451, 794
 --, kalocsai káptalané 1000
 --- vikáriusé 98
 --, karthauzi generális perjelé 541
 --, királyi 207, 214-215, 496, 681-683, 702, 746, 1096, 1168-1170
 --- különös jelenlété 153, 158-159, 186-187, 198, 509, 580-581, 593, 597-598, 609-610,

- 621, 623, 945, 957, 979-980, 988, 1114-1115, 1130-1132, 1138-1139, 1151, 1160
 --, királynéi 1016, 1077, 1104, 1218, 1220
 --- tárnokmesteré 827
 --, knini káptalané 952
 --, kolozsmonostori konventé 84, 222, 419, 483, 525
 --, Körmöcbánya városé 70
 --, kővári várnagyé 47
 --, leleszi konventé 533-534, 835, 860, 878, 921, 1063, 1101, 1246
 --, lengyel királyi 468
 --, Lócse városé 887
 --, magán oklevélé 240, 589
 --, nádori 89
 --, nyitrai káptalané 764, 1011
 --, pozsegai káptalané 65-66, 73, 326
 --, Pozsony városé 500, 916
 --, pozsonyi káptalané 434, 770, 943, 1255-1256
 --, somogyi konventi 1043
 --, szalkai esperesé 780
 --, szepesi káptalané 721, 765, 936
 --, szlávón báni 195, 385, 540, 642, 698, 889, 920, 1073
 --, turóci konventé 649
 --, váci káptalané 453
 --, váradi káptalané 392a, 298, 556, 944, 1022
 --, Varasd m. hatóságáé 861
 --, vasvári káptalané 1014
 --, veszprémi káptalané 1183
 --, zágrábi káptalané 209, 892
 --- püspöké 53-54, 1019
 --, zágrábmezei comes terrestrisé 288
 --- comesé 842
 --, zalai konventé 836
 --, Zengg városé 665
 --, zobori konventé 923
 pécsváradi apát és szerzetes 1053
 - konvent mint hh. 170, 197, 264, 644, 942
 Pek(e)ri cs. 1068, 1252
 - Lőrinc (Demeter fia) királyi ember 917
 Peker f. (Körös m.) 758
 - h. (Körös m.) 1068
 Pél h. (Bars m.) 1011
 Péli Demeter és Gergely királyi emberek 1239
 Pelhanfalva h. (Valkó m.) 1166
 Pella, Jan, włoclaweki püspök (1421-1428) 468; a pannonhalmi apátság kormányzója 441
 Pelsőci cs. 123, 165, 377, 490, 846
 - András fehérvári kanonok 329
 - Miklós (Detre fia) királynéi tárnokmester (1427-) 690, 697, 827
 - Nagy cs. 846, 958
 - Péter (Detre fia) székelyispán (1423-1427) 22, 62, 123, 390
 Pénzes cs., Feljánoki 648
 - cs., Jánoki 67
 pénznem, aranyforint 1518a, 58, 122-123, 133, 149, 156, 216, 272-273, 286, 310, 334, 390-391, 399, 405, 418-419, 439, 441, 447, 449, 478, 493, 500, 507, 536-537, 554, 572, 645, 676, 683, 690, 697, 717, 725-726, 733, 758, 800, 885, 892, 906, 912, 941, 951, 974, 976, 985, 995, 1003, 1022, 1045, 1151, 1167, 1181, 1224, 1236
 --, 300 újdénáros 112
 --, vörös 1092
 -, dénár 15, 87, 212, 223, 310, 391, 397, 421, 458, 478, 535, 589, 705, 730, 800, 847-848, 867, 954, 1037, 1079, 1110-1111, 1214, 1322
 -- vagy fillér, magyar 1092
 --, centenarius, új 1325
 --, kisebb lásd pénznem, fillér
 --, pápai 206, 238, 1260-1261
 --, új 112, 286, 1069, 1095
 -, dénárfont 148
 --, bécsi 514
 --, nagyobb 1255-1256
 -, dénármárka 65, 442, 1011, 1059
 --, bécsi 439
 --, királyi 257
 --, rövid, 133 újdénáros 338
 --, új 47, 1087
 -, dukát 156, 292, 748, 888, 1054
 -, ezüst 122-123
 -, ezüstmárka 290, 418, 651, 693, 734, 891, 923
 -, fillér 286
 --, bécsi, fekete 554
 -, font 477, 485
 --, fehér 485, 1228
 --, tours-i, kis 473
 -, forint 918a, 926a, 57, 127, 131, 150, 355, 450, 457, 462, 480, 529, 535-537, 568, 579,

- 730, 780, 785, 810, 813, 887, 910, 987, 997-998, 1037, 1058, 1061, 1084, 1110, 1147, 1236, 1263, 1291
- pénznem, forint, 100 dénáros lásd forint, centenarius
- , 100 újdénáros lásd forint, centenarius
- , centenarius 74, 87, 106, 144, 265, 443, 589, 688, 828, 830, 893, 977
- , kassai 95, 139, 141, 401, 728-729, 894, 955, 1094, 1110, 1158, 1204, 1214, 1249
- , kicsi 1285
- , 48 újdénáros 788
- , nagyobb, új 115, 298
- , pápai 81-82, 117, 134-135, 142, 151, 206, 238, 242, 314, 408-409, 432, 445, 869-871, 897-899, 1055-1057, 1260-1261, 1325
- , új- 21, 26, 29, 55, 62, 66, 113, 247, 278, 295, 302, 309, 417, 419, 425, 448, 499, 522-523, 532, 552, 619, 686, 691, 696, 702-703, 717, 765, 809, 823, 847-848, 900, 984, 1013, 1184
- , nagyobb 944
- , garas 188, 352
- , lengyel 1079
- , morva 309
- , széles 572
- , garasmárka 1037
- , széles 5, 7, 81-82, 116, 344, 1109, 1111, 1257
- , márka 8, 14-15, 44, 80, 329, 454, 483, 633, 653, 814, 1136, 1188
- , budai 87, 504
- , kicsi 343
- , lengyel 1257
- , nehéz 483, 644
- , *moneta currens* 521
- , pfennig 536-537, 800
- , bécsi, fekete 554
- , új 1067
- , solidus, pápai 206, 238, 1260-1261
- , párizsi 128
- , tallér 485
- pénzverés, arany és ezüst 122-123, 273
- pénzverési rendelet 286
- pénzverő, hamis- 286, 299
- Penyige h. (Szatmár m.) 908
- per átszállása 966
- áttétele a királyi kúriába 315, 335, 640
- a királyi különös jelenlet elé 581
- a megyétől a királyi kúriába a főpapok és bárók jelenléte elé 502
- a szlavón bániról a királyi jelenlet elé 586
- az országbírói jelenlet elé 1124, 1137
- fellebbezése az Apostoli Szentszékhez 441
- Per(e)nhartl pn. 476
- , Andreas, pozsonyi esküdt 391, 987, 1227, 1251, 1287
- Pera v. (Görögország) 269
- Perecskei cs. 939
- Perennauer, Mihály prágai egyházmegyei bécsi egyetemista 868
- Perényi cs. 475, 480, 963
- István (Imre fia) udvari familiáris 215, 935, 975, 989, 992
- János (Imre fia) udvari familiáris 215, 935, 989, 992
- (Péter országbíró fia) 10, 39, 123, 376, 380
- Miklós (Miklós bán fia) királyi lovászmeister (1420-1428), trencsényi (1421-1428), zempléni (1423-1428) és nyitrai (1425-1428) ispán 207, 215, 241, 404, 482, 559, 626, 681-683, 746, 786, 875, 935, 975, 992, 1007, 1028, 1058, 1096, 1168-1170, 1238
- Péter országbíró (1415-1423) 28; mint országbíró 566, 630, 1153
- lásd még Rihnoi
- perhalasztás 335, 735, 1302
- a felek akaratából 45, 175, 185, 454, 512, 516, 566, 600, 890, 966, 1314
- a főpapok és bárók távolléte miatt 580-581, 584, 586, 590-591, 595, 597-598, 602, 604-605, 609-610, 614-616, 624-627, 630-632, 637, 959, 1155
- az alperesi ügyvéd miatt 59, 1314
- az összegyűlt nemesek és ügyvédek akaratából 153-155, 157-159, 163-173, 176-182, 186-187, 194, 198, 201-202
- az ügyvédek akaratából 208, 382, 583, 603, 1073, 1120, 1129
- hadjárat miatt 325, 380, 760, 774-777, 927, 947-950, 958, 961-967, 972-973, 982-983, 990-991, 1017, 1114, 1119, 1121-1124, 1130-1142, 1152-1154, 1156-1157, 1161-1163, 1171
- királyi általános parancsra 402, 707, 1081
- írásbeli parancsra 466, 585, 940
- külön parancsra 83
- bírói közgyűlés miatt 490-492
- parancsra 377, 424, 575
- szolgálat miatt 110, 915

- mozgósítás miatt 960, 981, 994
- , propter arduitatem cause 146
- , propter paucitatem ipsorum ad interestiam plurium nobilium 504
- , propter paucitatem regni nobilium nobiscum iudicare debentium 1074-1075
- , ratione prioritatis termini 1164
- török elleni hadjárat miatt 945, 957, 979-980, 988, 1073, 1160
- Perjémesi Pál lizskói officiális, adószedő 499, 619, 847-848
- Perked h. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Perkedi András és Bálint királyi emberek 989
- Simon megyei ember 1185
- Perki András, Péter és János királyi emberek 601
- Perneszi György királyi ember 946
- Pernseyfen* (Kisbánya) bánya (Zaránd m.) 351
- Pertel cs. 918
- Pertlin mészáros, körmöcbányai esküdt 70
- perújrafelvételi engedély 469, 656
- Peselnek-i* (Fehér m.) Török György királyi ember 1042
- Pesler pn. 1331
- Pest v. (Pest m.) tanácsa 1095
- Pesti cs. 207
- polgár 1095
- szolgabíró: Hartyáni György (Lóránt fia)
- Pesthyen-i* lásd Pöstyéni
- peszei (Somogy m.) plébános: Pál 441
- Peszeki Márton mint tanú 780
- Peszterjói László (Jakab fia) báni ember 540
- Pesztinc h. (Valkó m.) 1166
- Petei András putnoki jobbágy mint ügyvéd 618
- Petend h. (Somogy m.) 302
- pr. (Komárom m.) 1011
- Petenyeházi cs. 1186
- Petényi cs. 695
- Benedek (Miklós fia) királyi ember 456, 695
- Péter (András fia) nyitrai egyházmegyei klerikus 44; akolitus, a *Ryneck-i* plébánia rektora 48, 68
- (János fia) óbudai esküdt 26
- aradi karbeli klerikus/presbiter, káptalani kiküldött 840, 859
- csanádi kanonok, marosontúli főesperes 387, 725-726, 841
- csatári apát 886
- csegei (Somogy m.) plébános 441
- deák ugrai (Zágráb m.) villicus 1221
- – ügyvéd 185, 600, 1129
- egri püspök lásd Rozgonyi Péter
- frater pap, kolozsmonostori konventi kiküldött 72
- – presbiter, jászói konventi kiküldött 14-15, 93, 451
- – –, kolozsmonostori custos 1306; és konventi kiküldött 71, 483, 663
- gányi (Somogy m.) plébános 441
- jászói prépost lásd Füredi Péter
- kánonjogi licenciátus, váradi kanonok 869
- knini kanonok, káptalani kiküldött 952
- korbáviai püspök lásd Szécsi Péter
- körmöcbányai jegyző 70
- kravarinai (Körös m.) officiális 889
- nyimi (Somogy m.) plébános 441
- portugál herceg (Alfonz portugál király fia) 918a, 926a, 756
- pozsonyi alispán lásd Baski Péter
- somorjai bíró (1365) 1227
- teszéri (Győr m.) plébános 303
- váci prépost 453
- váradi kanonok 372
- – olvasókanonok lásd Vépi Péter
- zágrábi kanonok, dubicai főesperes 704
- – –, káptalani kiküldött (1382) 861
- , a pataki plébános udvarbírája 1334
- , a szepesváraljai (Szepes m.) Szent Erzsébet-kolostor perjele 210
- Peterdi Benedek, László és Péter királyi emberek 999
- Péterfalva h. (Gömör m.) 552
- – (Küküllő m.) 501
- péterfalvi (Küküllő m.) bíró 501
- cs. 129, 501
- Csákány György ügyvéd 966
- Porkoláb Gergely királyi ember 1; vajdai ember 32
- Sárdi Péter királyi ember 1
- Peterke h. (Valkó m.) 1166
- petersdorfi (Szepes m.) plébános/rector 57
- Pétertelke más néven Szomordok h. (Kolozs m.) 71
- pétervásárai (Heves m.) esperesség 42

- Pethed* lásd *Petend*
Pethlen pr. (Pest m.) 150
Pethwin-i lásd *Petényi*
Petko cs., *Dragonosch*-i 257
Petlend pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
Petlendi cs. 61, 140
Petneházi cs. 484, 1022
 – Barnabás presbiter 484
 – Benedek, Gergely és Máté királyi emberek 1277
Petóháza másképp *Kisendrédi* h. (Sopron m.) 1062
Petőházi Leusták ügyvéd 618
 – másképp *Kisendrédi* cs. 1062
Petős cs., *Besenyői* 565
Petres cs., *Jasztrebinai* 369
Petri h. (Torna m.) 21
 – (Valkó m.) 1166
 – Lőrinc, Mátyás és Sebestyén királyi emberek 1200
 – Péter királyi ember 636, 836
Petrinc h. (Pozsega m.) 66, 326
Petróci cs. 58, 735
 – Fülöp, Jakab és Szörös György királyi emberek 188
Petroevich Kega báni ember 925
petrovci (Verőce m.) *officiális* 722
 – *Siley* cs. 722
Petyrvara lásd *Pétervására*
Pezye-i lásd *peszei*
Pezzi, *Federico*, milánói hercegi követ 282-283, 487, 670-671, 737, 784, 1035, 1072, 1297
Pfersichkern pn. 1015
Pfundel pn. 536-537
Phendel, *Jorig*, *soproni* esküdt 1327
Philpes-i lásd *Fülpösi*
Phylpalyazelews lásd *Fülpaljaszölös*
piacenzai püspök: *da Castiliogne*, *Branda*
 – *Vicedomini Máté* lásd *Vicedomini Máté* (*piacenzai*)
piemonti herceg 573, 1044
Pike cs., *Kiseszenyi* 190
Pikfalvi Borsó Egyed királyi ember 188
pilisi apát: *Konrád* és *konvent* 1089
Pinci *Jonhos* *András* *makovicei* várnagy 1116, 1262
Pinerolo v. (Itália) kh. 105, 109
Pinkóc h. (Ung m.) 16
Pinkóci *Bitó* cs. 16
 – Péter királyi ember 788
Pinter pn. 348
Pintér *János* *esztergomi* esküdt 411
Pirano v. (Isztriai-félsziget) 1332
Piri cs. 160
 – *Csépe* *András* és *Mihály* királyi emberek 160
 – *István* királyi ember 160, 250
 – *Miklós* királyi ember 160
da Pisa, *Antonio* (*Antonius de Pisis*), *apostoli* és *császári* *közjegyző* 481; *Szászi* *János* királyi követ képviselője 105, 109
Piscator pn. 509, 545
pisetum 1064
de Pisis, *Antonius* lásd *da Pisa*, *Antonio*
Piski *György* királyi ember 661-662
Pisztraháza h. (Bereg m.) 1082
Pizzighettone v. (Itália) kh. 843, 851-856, 872, 930-932
Plavicsevi *Dénes* báni ember 195
Plavnicamelléki *Benedek* (*Antal* fia) királyi ember 460, 742
plébánosválasztási jog, szabad 51
Pleschiritich pn. 1019
Pleszo h. (Zágráb m.) 288, 304
Pleszói cs. 304
Pleternicei cs. és *Török* cs. 66
Pluczyntschuch pn. 228
Plumberk *Henrik* *kővári* (Körös m.) várnagy 47
Pó f. (Itália) 282, 486
Pobor lásd *Győrödi* *Pobor*
Pochaim pn. 1331
Pochcupelz pn. 1198
Pochylla h. (Bars m.) 639
Pocsaji cs. 115
Pócsi *László* *alvajdai* ember 121
Pócsprócs pr. (*Szepes* m.) 266
Pócsstelke h. (*Küküllő* m.) és *officiális* 121
Podaboch h. (*Vas* m.) 639
Podgorjaszentmihály ker. (Körös m.) 1288
Podhorcsányi *Erdős* cs. 584, 1163
Podluzsány h. (Bars m.) 639
 – (Nyitra m.) 403
Podmartinya h. (Zágráb m.) 195, 248
Podolini *János* *szepesi* *kanonok* 210
Podversa h. (*Krassó* m.) 531, 562, 841
Pogansyer lásd *Pogányszer*

- pogány 578
 – cs., Kászonyi 124
 Pogányszer pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
Poghteleke lásd Pogytelek
 Pogytelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Pókai Ferenc putnoki jobbágy mint ügyvéd
 618
 – Péter vajdai ember 33
 Poki cs. 1281
 Pokorenovc h. (Körös m.) 917, 1068
 Pokorenovci cs. 917
Pokrayach (horvát) cs.
 Póla v. (Isztriai-félsziget) 1332
 Polcai István, a somi Mindenszentek-egy-
 ház plébánosa 388, 441
 Poldaeítei cs. 695
 Polgár h. (Valkó m.) és Szent Márton-egy-
 ház 1166
 – cs. 1166
 – költözése 505
 Polibovc h. (Valkó m.) 1166
 Polyán h. (Veszprém m.) 811, 824
 polyáni (Veszprém m.) villicus és jobbágy-
 névsor 940
 – cs. 940
 Polyánkai cs. 1249
 Polyánki cs. 1194
 – Miklós (Péter fia) királyi ember 188
 Pólyi h. (Abauj m.) 166, 400, 891
 – cs. 166
 – Ambrus zempléni szolgabíró 1299
 – Csirke cs. 400, 891
 – *Eles Nagy* cs. 425
Pomagh-i (Hont m.) János királyi ember 797
Pomak-i lásd Pomogyi
Pomod pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Pomogyi Fitos cs. 1255
 – Unger cs. 1256
 Porcsa cs. lásd Veszprémi Porcsa
 Porcsaltelke más néven Mátyóc h. (Ung m.)
 1275
 Porkoláb cs. lásd még Betlenfalvi (Porkoláb)
 és Péterfalvi Porkoláb
Porkolad lásd Porkoláb
 Poroszló h. (Heves m.) 171, 279, 1086, 1093,
 1143, 1193
 Poroszlói cs. 171, 279, 591, 1086, 1093
 portugál herceg: Péter
 – király 96
 Porva pr. (Veszprém m.) és Szent Imre-ká-
 polna 218
 Pósfalva h. (Zala m.) 1123, 1298
 Pósfalvi Balázs és Demeter nádori emberek
 366
 Pósházi Adrián királyi ember 1200
 – Gáspár királyi ember 658; ügyvéd 79
 – Pál királyi ember 497, 1200
 Poshait pozsonyi városrész 211
 Posinger pn. 328
 Posni h. (Somogy m.) 1225
 Pospel pn. 1331
 Poszkokovc h. (Valkó m.) 1166
 Pottendarffer pn. 813
 Pottendorfi cs. 1180, 1207
 Potyondi János és Pál királyi emberek 761
Pousinch-i lásd Povsinci
 Povsinci Miklós (Iván fia) megyei ember 722
Pozkothfalwa lásd Poszkokovc
 poznańi (Lengyelország) alkamarás, bíró,
 helynök és várnagy 468
 – – vajda: Ostoróg, Sędziwój
 Pozonye h. (Zágráb m.) 642
 Pozsár cs., Szentmiklósi 157
 Pozsegai Domokos bodrogi alispán (1427)
 904
 – Pál (István fia) zselici plébános 233, 238,
 242
 – káptalan mint hh. 65-66, 73, 239, 326, 684,
 704
 – káptalani kiküldött: Fábíán presbiter, a
 Szent Mihály-oltár mestere 684, 704
 – prépost 432
 – -: Korpádi Kelemen (Dénes fia)
 – Szent Mihály-oltár mestere: Fábíán
 Pozsony m. hatósága 640, 766, 1027, 1089,
 1097, 1314
 – v. (Pozsony m.) 1077, 1089, 1104, 1117
 – – kh. 500, 929, 974, 1027-1028, 1097, 1254,
 1314
 – – – tanácsa 27, 149, 211, 228-231, 345-348,
 426-427, 476-478, 500, 692, 711, 718-720,
 782, 806-807, 813, 916, 929, 974, 985-987,
 997, 1005, 1046, 1067, 1080, 1095, 1100,
 1104, 1165, 1179, 1181, 1208-1209, 1217,
 1227-1228, 1248, 1251, 1259, 1290
 – – – főtere 916
 – – – közössége 766, 1077, 1117, 1287
 – – – megerősítése 766

- Pozsony v. szokásjoga 1251
 pozsonyi alispán: Baski Péter, Lapispataki Zsigmond
 – bíró: Pawr, Han(n)s
 – esküdt 500
 – -: Hanns; Langwiser, Lyenhart; Laspot, Jost; List, Hanns; Oder/ Oeder, Hanns; Pawr, Han(n)s; Per(e)nhartel, András; Scharrach, Bertalan; Spiegler, Mertein
 – harmincados: Elerperger, Wollfram
 – ispán 640
 – -: Rozgonyi György, Rozgonyi István (ifj., Simon fia)
 – kanonok 1105
 – -: Budai Jakab, Cristannus, Illés, Kwpoden Márton
 – káptalan 589, 1027, 1105
 – – mint hh. 67, 202, 265, 272, 310, 391, 434, 442-443, 456, 561, 610, 648, 695, 705, 770, 825, 943, 970, 1108, 1255-1256, 1287, 1314
 – káptalani kiküldött: Budai Jakab pozsonyi kanonok 943
 – -: Cristannus kanonok 695
 – -: Gál szentmihályfalvi plébános 970
 – -: Jakab örkanonok 770
 – -: László egyházassúri plébános 705
 – -: Lőrinc diószegi plébános 456
 – Mylhart-kút 230
 – polgár 27, 149, 211, 228-231, 345-348, 476-478, 711, 782, 806-807, 916, 974, 985-987, 997, 1067, 1095, 1105, 1181, 1227-1228, 1251, 1287
 – polgármester: Preuss, Hanns
 – prépost: Sóvári Sós László
 – Szent László ispotály rektora: Adalbert 272
 – – Lőrinc-egyház javadalmasa: Batschan, Stephan 782
 – – Márton- más néven Szent Üdvözítő-egyház plébánosa: Kwpoden Márton
 – – –egyház javadalmasa: Batschan/ Watschan, Jacob 782, 916
 – – –templom prédikátora: Vencel 1181
 – – Mihály városkapu 229, 348
 – szolgabíró: Étei Antal
 – templom mint temetkezőhely 310, 391
 – várnagy: Rozgonyi György, Rozgonyi István (ifj., Simon fia)
 – városkapitány: Rozgonyi György
 – városrész, Cristenhof 228
 – –, die Poshait 211
 – –, Hohnay 807
 – –, Staynsecz 211
 Pölöskei (O)noffi cs. 1046
 – – János, Zs. követe 818
 – – Lénárd 620, 976, 1046, 1236
 – ágostonos perjel: *Zakay*-i Benedek 1342
 Pöllyn pn. 782
Pösing lásd Bazin
 Pöstyéni Márton presbiter, esztergomi karbeli prebendárius, káptalani kiküldött 587
 – Tamás kánonjogi doktor, esztergomi kanonok, nyitrai főesperes 441
 Prága v. (Csehország) 131, 400, 1209; közöisége 1028
 –újjvárosi (Csehország) karmelita rendház 131
 prágai festők céhe 1209
 – Leó, Pál és Péter karmelita szerzetesek 131
 Prapacher, Henricus, stamenkircheni plébános, mint tanú 850
 da Prato, Giovanni, gróf 640a, 931
 prédiális, bencés monostoroké 699
 –, pekeri 1068
 –, rojcsai 1292-1293
 –, szentjakabi (Körös m.) 1068
 –, zágrábi püspöki 54, 1118
 prédikáció 596
 prédikátor 210, 310, 1181
 Predisinc h. (Pozsega m.) 239
 prédiám 47, 54, 150, 171, 188, 193, 218, 252-253, 266, 359, 400, 419, 462-463, 466, 508, 530-531, 560, 562-563, 612, 620, 623, 629, 636, 639, 660, 662, 706, 740, 762, 833, 841, 859, 878, 886, 892, 895, 919, 921, 944, 956, 995, 1011, 1026, 1030, 1046, 1173, 1183, 1200, 1298
Pretersdorf-i lásd petersdorfi
 Preuss, Hanns, pozsonyi polgármester 211
 Prev v. (Morvaország) 309
Prevolaka pr. (Körös m.) 892
 Prews pn. 729
 Prewtler pn. 1079
 Pribély h. (Hont m.) 1004
 Pribélyi cs. 1004
 – Miklós és Pál királyi emberek 522
 Pribicsi György és Pál báni emberek 540
 Priswiczer lásd Bryswiczer/Priswiczer

- privigyei (Nyitra m.) karmelita rendház 131
 privilégium lásd oklevél
 Prizren völgy (Szerbia) 1250
 Prodavizi Ördög cs. 460, 742
 Prohot h. (Bars m.) 639
 Protesser pn. 230-231, 986
 Protonc h. (Valkó m.) 1166
 Pszkov v. (Oroszország) 291
 von Puchheim, Georg 371
Pudlusan lásd Podluzsány
 pulsti (Ausztria) johannita komtur 1172
 – – plébánia 1172
 Pulya h. (Valkó m.) 1166
 Pulyon h. (Doboka m.) 492
 pulyoni (Doboka m.) officiális 72
 Purbach lásd Feketeváros
 Purkart pn. 149
 Pusewl pn. 27
 Pusztaneporác h. (Trencsén m.) 923
 Pusztaiújfalú h. (Abaúj m.) 935
 Putirscheys/Puttirscheys pn. 536-537
 Putnoki cs. 255, 618, 715
 – László keselőkői (Bars m.) várnagy 1231
 püspök felszentelése 832, 1039
 – áthelyezése 822
 püspöki birtok adományozása 1019
 – székre történő kinevezés ígérete 375
 – szolgálat 1019
 – vizitáció Rómában 882
 – cs. 63
Pwkerenowcz lásd Pokonerovc
Pwkorenowcz-i lásd Pokorenovci
Pwporyan h. (Sáros m.) 1187
Pystranghffalwa lásd Pisztraháza
- Quintumforum-i* lásd Csütörtökhelyi (Szepes m.)
- Rab, Mattis, iglói esküdt 219
Rabad-i cs. 604
 rábaközi főesperes: Domokos győri kano-
 nok és vikárius
Rabatheleke pr. (Heves m.) 171
 Rabe pn. 867
 rablás 576
 rác despota: Brankovics György, Lazarevics
 István
 rácok 1035
 Rácország lásd Szerbia
- Racsa h. (Valkó m.) 1166
 Radafalva h. (Vas m.) 639
 Raden Péter boszniai felkelő 459
 Rädendorffer cs. 1047
 Rádi cs. 56, 635
 – Péter királyi ember 193; ügyvéd 546
Radinicz/Radiniz-i Balázs, az ágostonos re-
 meték professora 596
 Radó cs., Gyerőmonostori 34
 Rádóci Ravasz cs. 632
Radolfalwa lásd Radafalva
 Radoma h. (Sáros m.) 798
 Radomerci Miklós és János (László fiai) báni
 emberek 540
 Radu (II., Praznaglava) havasalföldi vajda
 (1421–1427) 96, 291, 359, 531, 620, 680
 de Raduchic, Franciscus legum doctor, zeng-
 gi vikárius 156
Radyn Mihály megyei ember 255
 Raguza v. (Dalmácia) kh. 317, 849, 1038,
 1054
 – – – követe 398, 1054
 – – – közössége 413, 638
 – – – szenátusa/tanácsa 317, 398, 849, 1038,
 1054, 1146, 1149, 1250
 raguzai érsek: András
 – polgár 638, 1250
 Ragyolc h. (Szepes m.) 1061
 Raholcai cs. 416
 von Raichanaw, Hans, pozsonyi polgár, Zs.
 puskamestere 500
 Raimund herceg 799
 Rakamazi cs. 56
 Rakariai cs. 288
 Rakattyási János királyi ember 935
 Rakitóci Péter királyi ember 611
 Rakolup h. (Trencsén m.) 875, 1238
 Rakolupi cs. 875
 rakonoki officiális: János deák, zágrábmezei
 ispán
 – Péter zágrábi szolgabíró 684
Ralichi cs. 952
 Ramer cs. 918
 Ramocsagejóc h. (Ung m.) 19
 Ramocsaházi András királyi ember 623
 – Demeter királyi ember 621, 623; ügyvéd
 546
 – Egyed királyi ember 623, 1278
 – Gergely megyei ember 866

- Ramocsa-házi György királyi ember 621, 623, 1200
 – János királyi ember 623, 1200, 1278
 – Márton királyi ember 1200, 1278
 – Mátyás megyei ember 866
 Ráróssziget h. (Krassó m.) 531, 562, 841
 Ráska h. (Zemplén m.) 1307
 Ráskai János (László fia) királyi ember 938, 1002, 1070
 – Lóránt királyi ember 938
 – lásd még Baksai
Rason lásd Rázom
 Rateticsi Ajtics Márton báni ember 195
 Rátka h. (Abaúj m.) 1082
 Rátoldtelke pr. (Borsod m.) 463
 rátóti prépost: Tamás 1225
 Rauscher pn. 736
 Ravasz cs., Kamarcai 460
 – –, Liszkói 31
 – –, Rádóci 632
 Raveni Mihály, a szlavón bán körösi székének ítélmestere 327
 Ravenicza vár (Szerbia) 1192
 Rawsengrünner pn. 427
 Rayhls pn. 782
 Rázom pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Rázsonyi cs. 1309
 Reberger pn. 867
Rechche lásd Reste
 Récsé h. (Pozsony m.) 434
 Récséi Imre veszprémi dékánkanonok 1031, 1183
 – István és Mihály királyi emberek 825
 – Miklós királyi ember 648
 recski (Heves m.) plébános 42
 – cs. 552
 Réde h. (Heves m.) 1160
 Redler pn. 485
Rednek lásd Rönök
 Redwitz, Niclas, a Német Lovagrend követe 369
 Régen opp. (Torda m.) 1244
 regensburgi polgár 1331
Regulkerch lásd Ringelkirch
Rehondorph másként *Vynchench* h. (Fehér m.) 469
 Reichart pn. 1181
 – –, Levkfalvi 1204
 Reichmölneryn pn. 1020
 Reingesell pn. 1331
 Remetei cs. 516, 557, 750, 808-809, 913, 1144
 – László királyi ember 273
 della Rena, Piero 1310b
 Rencseső más néven Szinyefő h. (Sáros m.) 400
 Rendek opp. (Zala m.) kh. 462, 886
 Rendve h. (Bars m.) 1011
Rennek lásd Rendek
Resenso lásd Rencseső
 Resetarovc (Pozsega m.) 65
 Resig iglói esküdt 219
 Reste h. (Abaúj m.) 425
 Resznek h. (Zala m.) 1298
 rét 816a, 1524a, 35, 52, 58, 66, 71, 77, 80, 91, 98, 139, 218, 247, 278, 297, 302, 416, 484, 553, 563, 569, 617, 620, 636, 650, 730, 738, 768, 776, 830, 846, 880, 885, 894, 923, 938, 971, 1025, 1050, 1116, 1204, 1234, 1268, 1278, 1232, 1268
 Rét(i) h. (Sáros m.) 1187
 Rétkert h. (Csanád m.) 531, 562, 841
 Rettég opp. (Belső-Szolnok m.) 294
 rév 171, 510, 533, 569, 700, 1082, 1093, 1166
 Revistye h. és vár (Bars m.) 639
 revistyei (Bars m.) várnagy: Béládi Tompa
 Rezi h. (Zala m.) 620, 636
 – vár (Zala m.) 620, 636, 836
 Reznek h. (Zala m.) 1123
 Riccardini, Jacopo, firenzei kancellár 1106, 1147, 1236, 1332
 de Ricci, Antonio 1291
 Riccio, Zanino, milánói herceg titkára 293; tanácsos 481, 855-856
 Richter, Peter lásd Késmárki Bíró Péter (Richter, Peter)
 Richvald h. (Sáros m.) 87, 106
 Ridulfi, Lorenzo, firenzei 226
 Rigó cs., Kiraji 1255
 Rigyalci Péter (László fia) famulus és specialis domesticus 1007
 Rihnói cs. 87, 106, 612, 743
 – lásd még Perényi
 Ringelkirch h. (Fehér m.) 469
 Riska h. (Zaránd m.) 767, 905
 Rodosz sziget 317, 638
 Roh cs. lásd Décei Roh
 Rohodi Simon királyi ember 4
 Rohonc v. (Vas m.) kh. 1001

- tanácsa 1001
Rohowca-i lásd Raholcai
 rojcsai prédiális 1292-1293
 Rokampurger pn. 1248
 Rókus h. (Szepes m.) 450a
 Róma v. (Itália) 926a, 573, 839, 845, 852, 888, 931, 1035, 1127, 1147, 1236, 1254, 1291, 1336
 --- kh. 8, 37, 44, 48-49, 60, 68, 99, 101-102, 108, 117, 131, 134-135, 142, 150-151, 183-184, 206, 232-233, 238, 242-243, 268, 280-281, 289-290, 314, 319, 329, 357, 363, 372-374, 384, 388-389, 393-396, 408-409, 432, 435, 445, 472-473, 479-480, 493, 506, 529, 538, 549-551, 578, 596, 607-608, 651, 693, 713, 754, 785, 805, 814, 819-821, 832, 850, 869-871, 882, 897-899, 911, 926, 993, 1006, 1033, 1039, 1053, 1055-1057, 1090, 1177, 1188-1189, 1244, 1260-1261
 Római Birodalom lásd Német-római Birodalom
 - Kúria 832, 1039
 -- lásd még Apostoli Szentszék
 - kúriai ügyvédek 781
 - Szent Péter bazilika Szent András-kápolnája 280
 - zarándoklat 572
 Románd h. (Veszprém m.) és villicus 1521a
 Románpataka h. (Bereg m.) 860
 Romzug 515, 573; lásd még Zs. császárkoronázása
 Ronaw-i másképp Wozice-i Maternus 391
 Rontó h. (Bihar m.) 1524a
 Ronyva f. (Zemplén m.) 236
 Ronyvai András (Illés fia) zempléni szolgabíró 1299
 Rorhprunn h. (Vas m.) 639
 Ros János szepesi kanonok 133, 765; káptalani kiküldött 444
 Rosdtelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Rosenfeld, David körmöci kamaraispán 771, 1099
Rosthelek lásd Rosdtelek
 rovás 847-848
 Rovigno h. (Isztriai-félsziget) 1332
 Rozavlya h. (Máramaros m.) 860
 Rozgonyi György (Simon fia) pozsonyi ispán, várnagy és városkapitány (1423-1450) 216, 310, 766, 1028, 1105, 1218, 1220
 - István (id., László fia) győri és bakonyi (1422-1439), fejei (1425-1439) temesi (1427-1438) ispán 9, 96, 136, 826, 913, 1038, 1148, 1205, 1250, 1297
 -- (ifj., Simon fia) pozsonyi ispán és várnagy (1421-1443) 207, 215-216, 241, 310, 482, 559, 681-683, 746, 766, 786, 1027-1028, 1096-1097, 1105, 1168-1170, 1179, 1203, 1314
 - János (Lőrinc fia) főkincstartó (1412-1436), sárosi ispán (1409-1436) 223, 256, 362, 504, 570-571, 731, 793, 837-838, 894-896
 - Péter (László fia) egri püspök (1425-1438) 123, 171, 206-207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1040, 1096, 1168-1170
 Rozvágó lásd Nagyrozvágó
 Rozvágó Nemes János királyi ember 190
 - Szúti János királyi ember 221
 Rozsályi Kun cs. 960, 1119
 Rozsnyó opp. (Barcaság) kh. 91, 96, 749, 752, 756-760, 766, 771-772, 779
 --- közössége 749, 752
 Rönök h. (Vas m.) 639
Ruda lásd Rudna
 Rudel nagyszombati esküdt 536-537
 Rudna h. (Bars m.) 639
 Rufus lásd Veres, Vörös ruházat 131, 971
 -, clenodium 1011
 -, erszény 684
 -, fejfedő (Haube) 148
 -, femur 797
 -, ing (tunica) 797
 -, kesztyű 1190
 -, köpeny (palium) 797
 -, lepedő 485
 -, öv 797
 -, párna 485
 -, szoknya 485
 Runyai Zsoldos cs. 450a
 von Russdorf, Paul, német lovagrendi nagymester 254, 291, 336, 369, 383
 --, Klaus 383
 Rusworm pn. 1067
 Ruzka h. (Abaúj m.) 400, 891
 Ruzskai Dobó cs. 386, 533
 Ruzskolc h. (Bereg m.) 1082
 Ruzsolc h. (Krassó m.) 531, 562
 Rübenduns pn. 505
 Rücsi László ügyvéd 585

- Rüdel pn. 1214
 Rüstorffer, Mátvás eperjesi bíró 1325
Ryba cs., Jalsovci 698
 Rymmer pn. 87
Ryneck-i (esztergomi egyházmegye) plébánia 44; rektora 48
 Rysenburg-i cs. 391
- Sabaudia hercege lásd szavojai herceg
 Sabini, Lodovico, a milánói herceg követe és familiárisa 269, 276, 282-283, 415, 487, 670-671, 783-784, 902, 930, 932, 1035, 1072, 1266, 1271-1273, 1297
- Saca h. (Abaúj m.) 400
Sacra sziget lásd Faro
sacristia seu conservatorium 453
Sadan-i lásd Zsadányi
 Sáfár cs. lásd Berencsi Sáfár
 Ság h. (Hont m.) 43
 -- (Külső-Szolnok m.) 569
 Sági János ügyvéd 791
 -- konvent 43
 -- mint hh. 544a, 603b, 137-138, 155, 160, 176, 250, 308, 420, 448, 517-518, 520, 595, 656, 717, 1155
 -- konventi kiküldött: András frater diaconus 250, 517-518
 -- -: Tamás presbiter 656
 -- monostor 388a
 -- prépost: László
Sagnia sziget (Keve m.) 1236
 ságvári (Somogy m.) plébános: Kelemen 441
 Saint Briec-i püspök 389
 Sajónémeti h. (Borsod m.) 463
 -- Bökény cs. 463
 Salamon h. (Ung m.) 189, 382
 salamoni (Ung m.) jobbágynévsor 189
 -- officális 189, 382
 Salamonvára h. (Zala m.) 1298
 Salamonvári cs. 1298
 salernói érsek: Miklós
 Salgó h. (Sáros m.) 297, 1249
 Salgói cs. 297
 -- Bonc Balázs nádori ember 14-15
 -- László sárosi szolgabíró 1318
 -- Fejér, Helmes és Nagy cs. 297
 Salgovci Miklós királyi ember 657
 Sáli cs. 980
 Samelházi Balázs (János fia) ügyvéd 1151
- Sámsondi cs. 449
 San Giovanni in Croce v. (Itália) 783-784
 da San Miniato, Agnolo di Lionardo 1310a
 San Piero a Sieve h. (Itália) 1332
Sanctus Quirinus-i lásd kurimai
 Sandalj boszniai vajda 660
 Sander pn. 702
 Sándor másképp Vitold litván nagyfejedelem lásd Vitold (másképp Sándor) litván nagyfejedelem
 Sándorházi Mihály királyi ember 423
 Santa Croce in Gerusalemme (Róma) bíborosa: Albergati, Niccolò
 Sági Balázs királyi ember 287, 556
 -- János és Péter királyi emberek 287
 Sarád h. (Temes m.) 753
 Sárándi Miklós nádori jegyző és nádori ember 77
Sarangh-i lásd Sárándi
 Sárdi cs., Péterfalvi 1
 -- Balázs királyi ember 405
 -- György királyi ember 405, 567
 -- László királyi ember 18
 -- Péter királyi ember 18; ügyvéd 30
 -- Tamás királyi ember 18, 71
 Sárfői cs. 632
 Sári h. (Bars m.) 1011
 -- György veszprémi olvasókanonok 563, 700, 1031, 1183
 -- Péter (János fia) királyi ember 278
 Sarkad h. (Bereg m.) 860
 Sárkányi Cseh Tamás, Péter nádori emberek 656
 Sáró h. (Bars m.) 639
 Sárogi cs. 575
 Sáromberke h. (Torda m.) 337
 Sáros m. hatósága 223, 256, 362, 503-504, 570-571, 731, 793, 837-838, 894-896, 1124
 -- járásai 1318
 -- kamarahaszna-adókirovása 1318
 -- opp. (Sáros m.) 793; kh. 223, 256, 362, 504, 570-571, 837-838, 894-896
 Sárosi cs. 603
 -- alispán: Zsegrai Pócs Mihály (Péter fia)
 -- herceg: István
 -- ispán: Rozgonyi János
 -- plébános káplánja 1325
 -- szolgabírók: Nádfői János, Olsavicaí Jakab, Salgói Bonc László, Szinyefői János

- Sárosd h. (Zala m.) és jobbágynévsor 886
 Sárosdi cs. és Szőke cs. 886
 Sárosfalvi cs. 265
 – Bittó cs. 1051
 Sárospatak lásd Patak
 Saskő vár (Bars m.) 122-123
 Sásvár h. (Ugocsa m.) kh. 421
 sasvári főesperes: Tordai Mihály (András fia)
 Satelpoger pn. 1243
 Satler pn. 806
 sátor 1147
 Savona v. (Itália) 845, 852, 931
 della Scala, Brunoro, Zs. mint német király tanácsosa és birodalmi vikárius 269, 276, 282, 670, 672, 737, 795, 843-845, 851, 855-856, 872, 874, 931; mint Zs. követe 85-86, 573-574
 scardonai püspöki szék üresedésben 207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-1170
Scenche-i lásd Szentei
 Schab pn. 412
 Schad pn. 1257
 Schad(e), Miklós bártfai esküdt 867, 1204, 1263
 Schadendorf pn. 883
 von Schadendorf, Thomas, soproni városi kamarás 1213, 1339; esküdt 1327
 Schaffer pn. 1212
 Scharrach, Bertalan pozsonyi esküdt 391
 Scharroch pn. 916
 Schawr szőlő (Pozsony m.) 986
 Scherer pn. 347
 Schiattesi, Tommaso di Jacopo, firenzei kereskedő 1332
 Schilter pn. 1209
 Schindler pn. 1084
 Schlick, Caspar, Zs. titkára 369, 383; birodalmi protonotárius 772, 1041, 1099, 1127-1128, 1150, 1159, 1230
 Schneberger pn. 1337
 Schokchlen pn. 997
 Schönpach pn. 986
 schönwaldi (Sáros m.) plébános: György 116
 Schuster pn. 1228
 Schützen h. (Vas m.) 639
 Schwknecht pn. 728
 Schymchen pn. 1322
 Scias Jakab csanádi kanonok, székesegyházi főesperes 693
 scola (tandj?) 128
 Scolari cs. 1147
 – András váradi püspök (1409–1426) 1524a, 101-102, 267, 409, 820
 – Máté (István fia) lovag 1310a, 1310b, 101, 267
 –, Filippo, Zs. szolgálattevője 818
 –, Lorenzo, Zs. szolgálattevője 818, 1236
 – lásd még Ozorai Pipo
 de Sclaribus, de Florentia, Lippi Iohannes és Laurentius 267
 – –, Florentia, Zamboninus Iohannes (Raynerius fia) 267
 – –, Johannes Batnerii 125
 de Scribanis, Iohannes, római kúriai ügyvéd 781
 Sebastianovci cs. 698
 – Farkas cs. 617
 sebenicói comes 732a
 – püspöki szék üresedésben 207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-1170
 Sebes opp. (Temes m.) melletti tábor kh. 826
 Sebesi cs. 361, 583, 895-896, 1120
 – Imre (Sinka fia) hántai prépost (1427) 361
 – Sinka ügyvéd 790
 – Tamás ügyvéd 583
 – főesperes: Benedek csanádi kanonok
 Sebestyén elefánti perjel 846
 – frater pap, pannonhalmi konventi kiküldött 769
 Sebl pn. 985
Sebryd lásd Zsebrid
Sech lásd Schützen
Sechcha lásd Saca
 seckau püspök: von Albeck, Ulrich
 Séd h. (Zala m.) 620, 636, 836
Sedel cs., Szerdahelyi 1269
 Seder h. (Vas m.) 639
Sedernak lásd Szederkény
Seecz lásd Szécs
Seerno pr. (Zágráb m.) 1026
 Segesd opp. (Somogy m.) 946, 1043
 segesdi főesperes: Csitári Miklós
 – plébános 441
 seggauer vár Szűz Mária-kápolnája mint kh. 1270

- Segvar*-i lásd Essegvári
 sekrestye 162, 310-311, 391, 453, 704
 Seléndi cs. 660-661
 Selmezbánya v. (Hont m.) 122-123, 273, 437
Sember-i lásd Zsemeri
 Semjén h. (Szabolcs m.) 1013
 – lásd még Kis- és Nagysemjén
 Sempte opp. (Nyitra m.) 530, 560, 764
 – – – 530, 560-561, 770
 Semsei cs. 19, 203, 400, 891
Senthgergh lásd Szentgyörgy
 Sennyei Pál ügyvéd 618
 Sényői cs. 56, 306, 354
 – Antal királyi ember 161, 989, 1200
 – Balázs ügyvéd 546
 – László királyi ember 989, 1200
 – Sebestyén királyi ember 161, 621, 1200
 Sepsiszek seniorjai 511
Septie lásd Söpte
 Seregély cs., Bébi 97
 Serkei cs. 335, 299
 Serki cs. 303, 699
 Sermer Miklós konossói (Bars m.) bíró 1065-1066
Sernolcza lásd Zsarnóca
 servitium commune 117, 151, 206, 233, 238, 242, 314, 445, 1055-1057, 1260
 – minutum 117, 151, 206, 233, 238, 242, 314, 445, 993, 1055-1056, 1260
 Setét cs., Otrocsoki 255
 Setétkúti cs. 584, 1163
Sethethkwth-i lásd Setétkúti
Seures lásd Szörös
 Sforza, Francesco, di Attendolo, Cotignola grófja 873; a milánói hercegi hadak zsoldosvezére 481
 Siebenhirter, Ulrik pápai várnagy 1018
 Siemovit mazóviai és orosz herceg 1092
 da Siena, Luca, Zs. familiárisa és követe 640a
Signye-i lásd Zsegnyei
 Sikati Péter királyi ember 193
 Siket cs., Fövényesi 417
Siley cs., Petrovci 722
 Simaegyháza pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Simánd pr. (Temes m.) 508, 740
 szimbolai püspök: de Gualdo, Andrea Benzi
 Simon kajántói (Kolozs m.) plébános, kolozsmonostori Konventi kiküldött 143
 – lullai (Somogy m.) plébános 441
 – putnoki (Gömör m.) bíró mint ügyvéd 618
 –, a szlavón vicebán és körösi ispán embere, báni kiküldött 460
 Simonyi cs. 155
 Simunovci Frank (István fia) báni ember 540
 Sipéki Miklós (Pál fia) honti szolgabíró 43
 Siráki Lukács királyi ember 522
 Sirokai Péter királyi ember 1210
 Sisvári Tamás almási (Kolozs m.) várnagy 377, 490
 Sitkei cs. 234, 378
 Sitte h. (Krassó m.) 531, 562, 725-726, 841
 skizmatikusok 349
 – lásd még eretnek, pogányok
Sklabyna vár lásd Szklabinya
 Slagauff pn. 70
Slawkfalva-i lásd Szalóki
 Slosser pn. 813
Slouk/Slowk lásd Szalók
 Smenczl pn. 1290
 Smid pn. 1005
 Smit, Hans, iglói esküdt 219
 Smyd pn. 1228
 Sneider/Sneyder pn. 807, 955
 só 285, 753, 1012, 1184
 –, királyi 294
 Sobor h. (Sopron m.) 971
 sokadalom lásd vásár, éves
 sókamara 96, 205, 753
 sókamaraispán lásd dávodai és szondi
 Sóki cs. 266
 – lásd még Zsegrai
Solkohaza-i László és Mátyás királyi emberek 970
 soltészság adományozása 649
 Solyagi Sebestyén királyi alajtónállómester (1420–1433) 523
 Solymos h. (Bars m.) 639
 – opp. (Arad m.) 351
 Solyomkői Ördög cs. 984
Sombor lásd Zsombor
 Sombori cs. 1074
 Somi cs. 1253
 – Mindenszentek-egyház plébánosa: Polcai István
 Somkeréki cs. 469, 1074
 – Erdélyi cs. 33, 337, 449, 491
 Somkút h. (Belső-Szolnok m.) 776

- Somlyói János fehérvári dékánkanonok 1253
 Somodari Benedek csanádi prépost (1424–1437) 387, 725-726, 841
- Somogy h. (Felsősomogy; Valkó m.) 1166
 – m. hatósága 650, 675
 – – közönsége 112
 – megyei tizedek 441
 – alispán: Keszői György, Kutasi Gergely
 – cs. lásd Őri Somogyi
 – főesperes: Domokos veszprémi kanonok
 – ispán: Marcali Imre
 – konvent custosa: János
 – – mint hh. 405, 567, 629, 641, 650, 675, 744, 946, 978, 1043, 1156, 1182, 1225
 – konventi kiküldött: Barnabás frater pap 1043
 – – –: János frater, custos 675
 – – –: Máté frater pap 567, 744
 – – –: Miklós frater pap 1182
- Somogyfalu h. (Somogy m.) 1182
- Somogyoni Zsigmond királyi ember 1
- Somogyvár opp. (Somogy m.) kh. 650
- somogyvári (Somogy m.) Szent Egyed-monor 134-135
 – – – – apátja: Demeter, Szalárdi János (László fia), Tamás
- somorjai bíró: Péter (1365) 1227
- Somos h. (Kraszna m.) 944
- Somosi cs. 14
- Sopornya h. (Nyitra m.) 530, 560, 764
- Sopron m. kamarahaszna-adókirovása 1321
 – v. (Sopron m.) 1126, 1248
 – – – kh. 36, 258-259, 355, 692, 901, 968, 1206, 1212-1213, 1215, 1259
 – – – belső tanácsának tagjai lásd soproni esküdtek
 – – – jegyzőjének elszámolása 1328
 – – – közössége 370, 712, 716, 1126, 1197, 1218, 1220, 1321
 – – – külső tanácsa 645, 1206, 1213, 1215-1216
 – – – negyedei 1327
 – – – szokása 514
 – – – tanácsa 36, 148, 213, 244, 328, 355, 371, 505, 519, 526, 645-646, 692, 736, 799, 804, 831, 883, 901, 903, 918, 996, 1001, 1016, 1180, 1197, 1199, 1206-1207, 1211-1213, 1215-1216, 1226, 1259, 1280, 1326, 1329, 1337-1338; mint választott bíróság 485
- soproni bíró: Eylingsgrab, Jörig; Gelusch, Peter – dűlő 514
 – esküdt: Bayr, Hanns; beyrn Brunn, Michel; am Egk, Stephan; Herb, Ulreich; Laystel Hanns; Lewtel Hanns; Moser, Oswald; Murr, Peter; Phendel, Jorig; von Schadendorf, Thomas; Vetterler, Friedrich; Zängkl, Stephan
 – főesperes: Domokos győri kanonok és vikárius
 – harmincados 371
 – Hintergasse utca 485
 – ispán: Kanizsai István
 – jegyző: Ernst, Konrad
 – polgár 36, 244, 258-259, 328, 370, 412, 485, 505, 514, 712, 736, 883, 901, 968, 1015, 1197, 1212, 1259, 1326, 1329
 – polgármester: Gelusch (Székeles) Péter, Weytraher, Meritt
 – Rosengasse utca 485
 – szolgabírók: Baszti Tamás, Ládonyi Pál
 – szőlőhegyek 485
 – városi kamarás és számadáskönyve 1339
 – – –: von Schadendorf, Thomas
 – városkönyv 36
 – zsidó 554
- Sopronkertes h. (Sopron m.) kh. 213
- Sós Mihály lásd Olaszfalui Sós Mihály
- Sóvár opp. (Sáros m.) 895
- Sóvári cs. 15
 – Sós cs. 14, 191, 221, 430-431, 583, 837, 895-896, 1121, 1162
 – – László pozsonyi prépost (1421-1429) 14, 191, 589, 837, 895-896, 1027, 1097, 1105, 1120
- Söllenstein h. (Ausztria) 235
- Söpte h. (Vas m.) 392
- Söptei cs. 392
- sörfőzde 1263
- Spácai István surányi (Nyitra m.) várnagy 194
 – Tamás királyi ember 456
- spalatói érsek: Doimus
- Spandl pn. 348, 813
- Sperndorfi Pál (Maroldus fia) ügyvéd 781
- Spiegler pn. 916, 974
 –, Mertein, pozsonyi esküdt 813
- Spither István zágrábi kanonok, kemléki főesperes 814

- Spring h. (Fehér m.) és officális 25
 stamenkircheni plébános 850
 Stan pn. 1020, 1076, 1109
 Stantelke h. (Doboka m.) 35
Starna-i lásd Sztárnai
 statutum, egyetemi 128, 606
 Staynsecz pozsonyi városrész 211
 Stelpna h. (Körös m.) 327
 Stephl pn. 229
 Stern pn. 1181
 stettini herceg: Kázmér 1159
Steyz-i (passauai egyházmegye) plébánia rek-
 tora 1053
 Stibor (erdélyi vajda) 813, 922
 Stiborici másképp Bolondóci Stibor (Stibor
 vajda fia) 194, 579, 592, 915
 Stiffersmit/Stiffirsmit pn. 536-537
Stras cs., Ternyei 1124
 Strazsemlyei cs. 944
Strithe-i lásd Sztritei
 Stromer pn. 668
 Strozz, Marcello, firenzei követ 317a, 810a,
 841a, 918a, 1021a, 1107a, 1145a, 1213a,
 1230a, 1300a, 1310a, 38, 292, 324
 –, Palla, firenzei követ 270
Subch h. (Abaúj m.) 927
Sugud-i lásd Csügedi
 Suggya h. (Temes m.) 1167
Suisti cs. 925, 952
 Suk h. (Kolozs m.) 1125; kh. 1335
 Suki cs. 469, 544, 685, 877, 1125, 1335
 – Darabos cs. 877
 – János fogott bíró 483
Sule lásd Sülye
 Sulyok cs., Nényei 522
 – –, Szancsali 501
 Sunnschein pn. 485
Suptormoch föld (Nyitra vagy Bars m.) 466
 Surány h. (Nógrád m.) kh. 520
 – vár (Nyitra m.) 194, 922
 surányi (Nyitra m.) várnagy 194
 – Zsigmond fogott bíró 860
 Súri cs. 530, 561
 Süket cs., Alsószékelyi 1192
 Sülde pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Sülye h. (Fehér m.) 23
 Sülyei cs. 23
 sümegi várnagy: Dénes 787
 Süvöltő h. (Békés m.) 738
 Svábfalva h. (Szepes m.) és plébános 210
 Swaperk Grolok pn. 313
 Swarcz pn. 5, 7, 344
Sweni lásd Svábfalva
 Swinpogen pn. 736
Swk-i lásd Zsuki
Sybenhyerter lásd Siebenhirter
 Sybenlinder pn. 1165
Syd lásd Séd
 Sydenswanz, Mihály brassói esküdt 746
Sygne-i lásd Zsegnyei
Sygra lásd Zsegra
Sygre-i lásd Zsegrai
Syketh lásd Süket
Sylekew lásd Sülde
Synnefew-i lásd Szinyefői
Sypith-i lásd Sipéki
Syvelthe lásd Süvöltő
 szabadispánság adományozása 271, 330
 szabadság, nemesi 494
 Szabó cs., Alsószékelyi 1192
 Szabolcs m. hatósága 306-307, 354, 635, 834,
 866, 1083, 1184-1186, 1219, 1240, 1276-
 1277
 szabolcsi alispán: Baktai Gergely, Márki
 Antal
 – szolgabíró: Bujai Lőrinc
 Szacskovc h. (Valkó m.) 1166
 Szád h. (Arad m.) 1167
 Szadai László királyi ember 308
 szakadárrok támadása 494
 Szakállas Miklós bártfai bíró 1070
 Szakolyi cs. 834
 – Bereck ügyvéd 546
 Szalánkemén opp. (Szerém m.) 1236; kh.
 1147
 Szalánkeméni Mikola Jakab szerémi püspök
 (1419–1457) 207, 215, 241, 482, 559, 681-
 683, 746, 786, 1096, 1168-1170
 Szalárdi János (László fia) frater, somogy-
 vári (–1427), majd bátai (1427–) apát 473
 Szalatna h. (Tolna m.) 639
 Szalatnok h. (Körös m.) 917, 1068
 Szalatnoki cs. 917
 Szalka h. (Szabolcs m.) kh. 780
 szalkai plébános és esperes: Bálint 780
 – Móré Mátyás mint tanú 780
 szállásterület 1300

- Szalók h. (Heves m.) 1069, 1246
 -- (Szepes m.) 214, 368, 444
 szalóki (Szepes m.) polgár 444
 -- villicus 214
 – (Veszprém m.) Szent Márton-egyház 76
 – cs. 76, 171
 – András és János királyi emberek 188
 – lásd még Egyházasszalóki
 Szaloniki v. (Görögország) 105, 638
 Szalonnai cs. 21
 számadáskönyv, nagyszombati 535-537
 –, soproni városi kamarásé 1339
 Szamos f. (Kolozs m.) 12
 Szamosfalvi cs. 1335
 – György alvajdai ember 544, fogott bíró 483
 – István fogott bíró 483
 szamosszegi (Szabolcs m.) officialis 1276
 Szanai Pál bátai apát (1400–1424) 473
 Szancsal h. (Küküllő m.) 32
 Szancsali Losáldi Benedek és Sulyok Bálint
 alvajdai emberek 501
 – Őz cs. 32
 -- Benedek alvajdai ember 501
 Szandec h. (Lengyelország) 1158
 Szaniszló bozóki prépost 595, 797, 1155
 Szántó h. (Abaúj m.) 1082
 – cs. 1024
 Szántói cs. 1154
 – Kolos cs. 972
 – Lack Benedek boszniai püspök (1410–
 1426) 384
 -- Jakab mint erdélyi vajda (1403–1409) 701
 szántóföld 22, 35, 58, 66, 71, 77, 95, 98, 139,
 190, 218, 239, 247, 288, 297, 312, 392, 406,
 416, 421, 441, 484-485, 540, 553, 557, 563,
 571, 617, 620, 634-636, 648, 658, 678, 696,
 724, 730, 738, 768, 776, 830, 846, 885, 892,
 894, 906, 923, 938, 951, 977, 1268, 1278, 1285
 Szany opp. (Sopron m.) 1197
 --- tanácsa és polgára 1329
 Szaploncai cs. és Görhes cs. 1308
 Szaploncapataka h. (Körös m.) 1252
 Szarka cs. lásd Himházi Szarka
 Szarvas cs., Köcski 252
 Szász cs. lásd Tamasóci Szász
 Szászfalui lásd Besztercebányai másképp
 Szászfalui
 Szászi János veszprémi püspök (1426–1428),
 királyi alkancellár (1411–1426) 751a, 117,
 135, 151, 207, 215-216, 241, 482, 559, 681-
 683, 746, 786, 1050, 1092, 1096, 1147, 1168-
 1170, 1192, 1225, 1260-1261, 1265
 ---- mint Zs. követe 85-86, 90, 99, 105, 109,
 119-120, 152, 224, 263, 276, 282, 293, 428-
 429, 486, 507, 564, 573-574, 674, 679, 747,
 751, 755, 783, 792, 795, 802, 817, 843-845,
 851, 855-856, 862-864, 872-874, 930-931,
 934, 1034-1035, 1106, 1236, 1266, 1291; és
 tanácsosa 474, 481
 ---- követ megbízottja: da Pisa, Antonio
 – Kis cs. 1097
 -- Jakab familiáris és officialis 1027
 – László királyi ember 456
 Szászmagyarós lásd Monyorós
 Szászsombor h. (Doboka m.) 35
 Szatmár m. hatósága 88, 333
 szatmári alispán: Jánosi Kántor László, Köl-
 csei Jakab
 – főesperes: Székely Imre
 – ispán: Csáki György
 – szolgabíró: Császári György
 Szatnica h. (Valkó m.) 1166
 Száva f. (Körös m.) 758
 -- (Magyarország) 1236
 -- (Pozsega m.) 73
 -- (Zágráb m.) 207
 – h. (Doboka m.) 483
 Szavalyaszeg h. (Valkó m.) 1166
 Szávaszentdemeter opp. (Szerém m.) 1147,
 1236; kh. 619, 1178
 szavatos 584, 1156, 1163
 szavojai herceg: Amadeo (VIII.)
 -- követe 38, 888
 ---: de Columberio, Enrico kapitány, En-
 richino és Giovanni, Valperga grófjai
 -- mint a milánói-velencei béke procura-
 tora 86
 – Hercegség 792
 – hercegnő és milánói herceg házasságkö-
 tése 1272
 Százd h. (Hont m.) 274
 Szeben v. (Szászföld) 1301; kh. 136, 1279
 --- vámmmentessége 136
 – lásd még Kisszeben v. (Sáros m.)
 szebeni (Szászföld) polgár 37, 1301
 Szécs h. (Nyitra m.) 923
 -- (Zemplén m.) 113
 Szécsi cs. 295

- Szécsi András erdélyi püspök (1320–1356)
30
– (Herceg) Imre 1172
– – cs. lásd még Felsőlendvai Herceg
– Király cs. 113
– Miklós mint országbíró és turóci ispán (1355–1358) 649
– Péter korbáviai püspök (1419–1428) 207, 215, 241, 482, 559, 681–683, 746, 786, 1096, 1168–1170
- Szecse lásd Kis- és Nagyszecse
- Szécsényi cs. 419
– Benedek honti szolgabíró 1004
– György királyi ember 562
– Péter salamoni officialis 382
- Szedeci cs. 330
- Szedecsi Pál (Domokos fia) győri kanonok (1419–), komáromi főesperes, a Szent Katalin-oltár igazgatója (1426–1427) 785
- Szederkény h. (Borsod m.) 157
- Szeged v. (Csongrád m.) kh. 146
- szegedi főesperes: Márk, Mihály, Pécsi János (Gál fia)
– János deák, sókamurai ember 1012
- Székasi Lőrinc megyei ember 1144
- Székeles lásd Gelusch (Székeles) Péter
- Székely h. (Szabolcs m.) 359, 1200
– cs., Angyalosi 1305
– Imre királyi káplán, váradai kanonok, szatmári főesperes 51
– nemes 245
– nemzetségek 488
– szék 245, 511
székelyek 96
- Székelyfalvai cs. 1203, 1210
- Székelyföld 1042
- székelyházi más néven szentkirályi (Kolozs m.) pálosok 1305
- székelyispán 680
–: Csáki György, Kusalyi Jakcs János és Mihály, Nádasdi Mihály (Salamon fia), Pelsőci Péter (Detre fia)
- székér 97, 650, 684, 730, 753, 866, 935, 1184, 1276–1277
- Székesfehérvár v. (Fejér m.) 1248; közössége 689
– – – kapuja 232
- székesfehérvári Szűz Mária-egyház 9
– lásd még fehérvári
- Széki cs. 287, 556
- szekszárdi cantor: György
– custos: György
– konvent mint hh. 757, 907, 1021
– konventi kiküldött: István frater pap 907
– perjel: Demeter
- Szél cs. lásd Becskházi Szél
- Szele cs., Császári 56
- Szelényi István királyi ember 522, 587
- Szelepka h. (Zemplén m.) 938
- Szélesi cs. 33
– Márk újhelyi esküdt 236–237
– pn. 236–237
- Széleskúti Demeter győri órkanonok (1414–1418) 785
- Szelestei cs. 739
- Szelnica h. (Varasd m.) 709
- szem- és nyelvkivágás 578
- személyazonosság igazolása 858
- Szemerédi Balázs (Mihály fia) császári közjegyző 441, 781
- Szemerei János keszői (Sopron m.) várnagy 1197
- Szemeti István (János fia) ügyvéd 1108
- Szenc opp. (Pozsony m.) 477, 1104; kh. 1047, 1218
– – – tanácsa 1047
- Szencsei cs. 1068
– László szlavón vicebán és körösi ispán (1427–1434) 1293
- Szend h. (Somogy m.) 567
- Szengyeli cs. 33
– Miklós vajdai ember 11. 62
- Szena h. (Somogy m.) 405, 567
- Szent András-egyház, Mikola (Valkó m.) 1166
– – –, Várasi (Valkó m.) 1166
– – kápolna, Szent Péter bazilika, Róma 280
– Antal-monostor, Lehnic (Szepes m.) 57
– Apollónia-oltár, Kápolna (Bihar m.) 1524a
– Egyed bencés monostor, Somogyvár (Somogy m.) 134–135, 233
– – pálos kolostor, Újhely opp. (Zemplén m.) 236–237
– – egyház, Bártfa (Sáros m.) 116
– Erzsébet-kolostor, Szepesváralja (Szepes m.) 210
– Ferenc-egyház, Derecske (Heves m.) 42
– György-egyház, Inárcs (Pest m.) 247

- , Lengyend (Heves m.) 42
- , Zselic (Somogy m.) plébánosa 238, 242
- Ilona-oltár (Nyitra), oltárosa: Jakab karbeli presbiter
- Imre-kápolna, Porva (Bakony) 218
- István-kápolna, Maconka (Heves m.) 42
- társaskáptalan, Bécs (Ausztria) 868
- János-egyház, Lider (Valkó m.) 1166
- Katalin-oltár, Győr (Győr m.) 785
- Kereszt-egyház, Dombó (Valkó m.) 1166
- , Mura menti 1087
- oltár, Gyulafehérvár (Fehér m.) 1222
- Szent Korona 530, 620, 680, 694, 1148, 1167
- László-ispotály, Pozsony v. falain kívül (Pozsony m.) 272
- Lőrinc-egyház, Pozsony (Pozsony m.) 782
- oltár (Gyulafehérvár) igazgatója: Domokos és Imre presbiter
- Margit-egyház (Veszprém v.) plébánosa: András veszprémi kanonok 1050
- , Boró (Valkó m.) 1166
- , Vasvár (Vas m.) 1196
- Márton- más néven Szent Üdvözítő-egyház, Pozsony (Pozsony m.) 310, 782, 1181
- szülőhelye, Szombathely (Vas m.) 683
- egyház, Polgár (Valkó m.) 1166
- , Szalók (Veszprém m.) 76
- kápolna, Brassó (Szászország) 683
- monostor, Pannonhalma (Győr m.) 441, 699
- Mihály bencés monostor, Báta (Tolna m.) 473
- városkapu, Pozsony (Pozsony m.) 229, 348
- egyház, Kapurév (Veszprém m.) 510
- kolostor, Felfalu (Torda m.) 1244
- oltár, Pozsega 684, 704
- --völgyi karthauzi kolostor, Lövöld (Veszprém m.) 541
- Miklós-egyház, Nagysemyén (Szabolcs m.) 1219
- kolostor, Zágráb (Zágráb m.) 704
- plébánia, Berzétémonostor (Valkó m.) 1166
- Orsolya-oltár, Csanád (Csanád m.) 841
- Péter-egyház, Iszgirib (Veszprém m.) 833, 1030
- Vilibáld-egyház, Mercse (Komárom m.) 1059
- Szentábrahám h. (Pozsony m.) 530, 561
- Szentandrás h. (Sopron m.) 971
- szentandrás (Sopron m.) villicus és jobbágyok 971
- cs. 1123
- László (Péter fia) ügyvéd 889, 1073
- Szentannai Benedek fogott bíró 553
- Szentbalázs h. (Zala m.) 1123, 1298
- Szentbenedeki cs. 11
- Márton (István fia) vajdai ember 11
- Szente h. (Győr m.) 971
- (Zemplén m.) 166
- Szentei cs. 166
- Szentegyedi cs. 722
- Botos cs. 951
- Lőkös cs. 316
- Vas cs. 132
- László és János fogott bírók 483
- Szenterzsébeti Bors Miklós királyi ember 636
- Imre (Gáspár fia) gömöri alispán (1423-1427) 59, 255, 312, 335, 502-503; honti alispán (1427-1432) 778, 1004
- Török cs. 1142
- Szentföld 1023
- Szentgáli cs. 644
- Szentgergely h. (Zala m.) 1298
- Szentgirolti cs. 186, 1131
- Szentgothárd h. (Doboka m.) 492, 1294
- Szentgyörgy castellum (Krassó m.) 531, 562, 841
- h. (Heves m.) 400, 891
- (Körös m.) 742
- (Krassó m.) 531, 562, 841
- (Szepes m.) 1061
- (Zala m.) 1123
- opp. (Pozsony m.) kh. 427
- (Székelyföld) kh. 416, 423, 428-429, 433, 436, 440, 459-460, 469, 511
- (Szepes m.) 368
- polgár 444
- szentgyörgyi (Körös m.) várnagyok: Temerjei László és Besenyő Imre
- cs. 245, 1305
- gróf cs. 426, 443, 695, 1027, 1097, 1217
- László királyi ember 561
- Mihály (László fia) királyi ember 1042
- Vince cs. 1156
- Bálint kamarahaszna-ispán 112

- Szentháromság-kápolna, Győr, igazgatója:
 Keresztes István 418
 – kolostor, Berzétémonostor (Valkó m.) 1166
 Szentimre h. (Fehér m.) kh. 83, 92, 121, 377,
 449, 490-492, 501, 774-777, 1074-1075
 Szentistváni Gergely (László fia) királyi
 ember 956
 szentiváni (Győr m.) plébános: János 303
 – cs. 303, 366
 – Balázs vajdai ember 33; alvajdai ember
 337, 381
 – – (másik) alvajdai ember 337
 – Bertalan (Máté fia) báni ember 540
 – István alvajdai ember 337
 – János királyi ember 543, 588
 – – deák (Ágoston fia) ügyvéd 565
 – Kis Balázs vajdai ember 33
 – Osvát vajdai ember 62
 – Péter alvajdai ember 337
 Szentjakab h./pr. (Heves m.) 400, 891
 – – (Körös m.) 1068
 Szentjakabi Pál (János fia) királyi ember 861
 Szentjobb György (Sebestyén fia) királyi
 ember 1069
 Szentkereszt opp. (Sáros m.) 14-15, 256, 570-
 571
 Szentkirály h. (Fejér m.) 919
 – más néven Büdszentkirály h. (Szabolcs m.)
 359, 1200
 szentkirályi más néven székelyházi (Kolozs
 m.) pálosok 1305
 – cs. 255
 – Bolgár cs. 450, 1335
 – Bon Balázs gömöri szolgabíró 1317
 – János bodrogi alispán (1425–1427) 305
 – Mihály (János fia) veszprémi egyházme-
 gyei klerikus 356
 Szentlélek h. (Vas m.) 639
 – ker. (Körös m.) 1288
 Szentléleki Kasztellánfi cs. 1288
 – – Zsigmond oporovci (Körös m.) várnagy
 1068
 – Péter (Ada fia) zágrábi püspöki udvarbíró
 1118
 Szentlőrinc h. (Szepes m.) 1061
 – más néven Felgárd pr. (Abaúj m.) 400
 Szentmargit h. (Sopron m.) 478, 526
 szentmargiti (Sopron m.) harmincad 526
 Szentmargita h. (Szepes m.) 266
 Szentmárton h. (Doboka m.) 63
 – – (Kolozs m.) 677-678
 – – (Küküllő m.) 11
 – – (Szabolcs m.) 733-734
 – – (Szatmár m.) 77
 – – (Valkó m.) 1166
 Szentmártoni cs. 11
 – Császári cs. 132
 Szentmihály h. (Baranya m.) 644
 – – (Tolna m.) 639
 – – (Vas m.) 639
 Szentmihályi cs. 3
 Szentmihályfalva más néven Herbártfalva
 h. (Zala m.) 1123, 1298
 szentmihályfalvi (Pozsony m.) plébános:
 Gál
 Szentmihálytelke h. (Kolozs m.) 143
 – pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Szentmihálytelkei cs. 143
 Szentmiklós h. (Borsod m.) 1082
 – – (Kolozs m.) 12
 Szentmiklósi *Chukad* János bodrogi szolgál-
 bíró 904
 – János (András fia) bodrogi szolgabíró 305
 – Pozsár cs. 157
 Szentpál h. (Kolozs m.) 18, 71
 szentpáli (Kolozs m.) hivatalos 71
 – cs. 71, 143
 – Péter királyi ember 1
 Szentpéter h. (Doboka m.) 63
 – – (Zala m.) 884
 – opp. (Borsod m.) kh. 300, 454, 618, 715
 – pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Szentpéteri cs. 245
 – Miklós megyei ember 677
 – Tamás deák, gömöri alispán (1427–1428)
 893, 1164, 1247, 1284
 szentszéki kirendelt bíró: Füredi Péter jászói
 prépost
 Szenttamás h. (Valkó m.) 1166
 Szepes m. hatósága 735
 szepesi alispán: Betlenfalvi (Porkoláb) Már-
 ton (Bertalan fia)
 – dékánkanonok: Görgei Ferenc/Frank
 (László fia)
 – herceg: István
 – kanonok: Fehérvári Péter, Késmárki Péter,
 Mihály szepesi plébános, Podolini János,
 Ros János, Úszfalvi János (Jakab fia)

- káptalan 816a, 925a, 173, 180, 513, 879-880, 1025, 1233-1235, 1241-1242
- mint hh. 450a, 58, 188, 214, 223, 266, 297, 352, 361, 368, 430-431, 444, 467, 583, 600, 603, 721, 765, 894, 927, 936, 1061, 1085, 1116, 1120, 1129, 1171, 1187, 1194, 1210, 1249, 1262, 1273, 1282-1283
- káptalani kiküldött: Bertalan karbeli klerikus 1262
- : János karbeli klerikus 352
- : Ros János kanonok 444
- olvasókanonok: Edelenyi András (Miklós fia)
- prépost: Késmárki György
- Szent Márton-egyház (Szepes m.) mint kh. 57
- Szepeshely h. (Szepes m.) kh. 133
- szepesmindszenti (Szepes m.) conventor 210
- szepességi királyi városok plébánosai 210
- Szepesváralja h. (Szepes m.) kh 210, 735
- szepesváraljai (Szepes m.) plébános és prédikátor 210
- Szent Erzsébet-kolostor perjele: Péter 210
- széplaki apát: István 343
- Szerbia 471, 849, 1051, 1082, 1146, 1149, 1192, 1236
- szerdahelyi (Körös m.) plébános: Szerdahelyi Jakab (Gergely fia)
- cs. 221, 586, 704, 885, 1117, 1162, 1269, 1292-1293
- Jakab (Gergely fia) szerdahelyi plébános, zágrábi kanonok, kemléki főesperes 814
- *Sedel* cs. 1269
- Szerecsen cs. 756
- Szered opp. (Pozsony m.) 530, 561
- Szerém m. kamarahaszna-adója 619
- közönsége 112
- szerémi kamarahaszna-kerület 112
- Miklós fehérvári dékánkanonok 1253
- püspök: Szalánkeméni Mikola Jakab
- Szeretvai cs. 56, 159
- szergényi (Sopron m.) jobbágnévsor 378
- Szeri cs. 146, 170, 961-962, 1121
- szerszám, eke 448, 704
- , fejsze 684
- , kasza 971
- , verővas 440
- szereztesek rendváltása 911
- szereztesrendiek, ágostonos remeték profeszora: *Radnicz*-i Balázs
- , ágostonosok 210, 1166, 1340-1342
- nagykáptalana 1342
- rendfőnöke 596, 1340-1342
- , apácák, ágostonosok 479
- , bencések 479
- , klarisszák, óbudai 648, 705, 910
- , nyulakszigeti 174, 1225
- , veszprémvölgyi 441, 1050
- apátnő: Ágnes
- , bencések 388a, 218, 441, 607, 699, 868, 911, 1050, 1053, 1112, 1166
- , prédiálisai 699
- , ciszterciek 418
- , domonkosok 311, 349, 365, 704
- rendi provinciálisai: Hollósi Imre 311
- , erdélyi, vikáriusa: Königréci Mihály
- , kiváltságai 549
- , ferencesek 850
- , obszerváns 1244
- , johanniták 1172
- , kamalduliak 101-102
- , karmeliták 131
- , perjele: Myza, Nicolaus 131
- , rendház, Prága-Újváros és Privigyé (Nyitra m.) 131
- , karthauziak 57, 541
- generális káptalan és diffinitorai 541
- , pálosok 1518a, 1521a, 1524a, 236-237, 327, 462, 846, 885-886, 911, 1305
- , generalis perjele: Lukács 885
- , premontreiek 210
- Szészármai Farkas cs. 450
- Sziget h. (Győr m.) 1089
- Szigeti cs. 643
- Szilágyi cs., Keresztúri 964
- , Ördög 63
- Szilaslucsei cs. 265
- Szilastelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Szilézia 336
- Szilkeréki cs. 140
- Szilva cs., Baroci 273
- Szini István abaúji szolgabíró 397, 1316
- Szinyefő más néven Rencseső h. (Sáros m.) 400
- Szinyefői *Holchan* cs. 1187
- János sárosi szolgabíró 570-571, 838, 1318; megyei ember 256

- Szirák h. (Nógrád m.) 686
 Sziráki cs. 366, 686
 Szíria 638
 Szirma h. (Ugocsa m.) 350
 Szirmai cs. 350
 – [...], a királyi kúriából kiküldött nádori ember 724
 Szklabinya vár (Turóc m.) 133, 167, 723
 szklabinyai várnagy: Divéki Mihály 167
 szlavón bán: Ákos nb. Mikcs, Cillei Hermann, Marcali Dénes
 – – körösi ítélőszéke 385, 460, 657, 742, 917, 1288
 – – – székének ítélőmestere: Raveni Mihály 327
 – – zágrábi ítélőszéke 195, 494, 540
 – báni védelem 321
 – vicebán: *Hanchyhar* Zsigmond, Kapfenstein/Kapistenar Wolfard
 – – embere: Simon
 Szlavónia 122-123, 273, 494, 596, 1236, 1250
 Szlavóniai Pál (Miklós fia) párizsi egyetemista 51a, 119a, 125a, 299a, 508a, 674a, 797a, 865a, 954a, 1130a, 1367a; a párizsi egyetem angol nemzetének esküdtje 128, 227, 260, 364; egyetemi procurator 1029, 1174
 Szlobocsina h. (Körös m.) 1252
 Szlobocsinai cs. 1073, 1252
 Szobonya cs., Födémesi 506
 Szodói László királyi ember 448, 517-518
 Szodorói cs. 56
 szokásjog, magyar lásd ország szokása
 Solárd h. (Vas m.) 639
 szolga 426, 644, 666, 668, 888, 912, 1199, 1280
 szolgáltató 221, 820
 szolnoki ispán lásd közép- és külső-szolnoki ispán
 – cs. 1101
 – Gergely, István, Lőrinc és Lukács királyi emberek 1278
 Szomajon h. (Somogy m.) 405, 567
 Szombathely opp. (Vas m.) mint Szent Márton szülőhelye 683
 Szombatpiac (Buda v.) 414
 Szomolnok v. (Szepes m.) 1330; tanácsa 1201
 szomolnoki bíró: Weighardi, Johannes
 – esküdt: Behem, Miklós; Kriker, Pál; Márton jegyző
 – jegyző: Márton
 – polgár 1201, 1330
 – városkönyv 144, 1201, 1330
 Szomor cs. lásd Újfalui Szomor
 Szomordok h. (Kolozs m.) 92, 143
 – más néven Pétertelke h. (Kolozs m.) 71
 Szomordoki cs. 92
 – Imre királyi ember 12; kolozsi szolgabíró 677-678, 685
 Szomordoktelke más néven Szutor h. (Kolozs m.) 944
 Szomszédvári Tót cs. 322, 642, 1157
 Szóna h. (Somogy m.) 302
 Szond opp. (Bács m.) kh. 1012
 szondi (Bács m.) sókamara 96
 – – sókamaraispán: Bátmonostori Töttös János
 Szoroszló h. (Tolna m.) 639
 Szovát h. (Kolozs m.) 544, 685
 Szöcsényi cs. 650
 – Benedek (Domokos fia) diósgyőri várnagy 1104
 Szög h. (Zemplén m.) 1082
 Szőgyén h. (Bars m.) 308
 Szőke cs., Sárosdi 886
 Szőkefalvai Haró György, Mihály alvajdai emberek 121
 Szöllős h. (Heves m.) 1315
 – opp. (Ugocsa m.) 376
 Szöllősi cs. 1315
 – Beke cs. 56
 szőlő 1521a, 35, 47, 66, 77, 192, 211, 229-230, 237, 345-347, 404, 412, 414, 441, 485, 495, 513-514, 530, 560, 617, 620, 636, 676, 699, 711, 782, 807, 885, 903, 916, 928, 986, 1052, 1117, 1165, 1207, 1217, 1225, 1227, 1232-1233, 1242, 1253, 1285
 Szőlős h. (Valkó m.) 1166
 – pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Szömfalva h. (Tolna m.) 639
 Szöröcsöki cs. 439, 688
 Szörény vár (Havasalföld) 1041, 1238
 szörényi bánzásg üresedésben 207, 215, 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-1170
 – kapitány: Marcali Imre
 – Gál és Miklós királyi emberek 629
 Szőrös cs., Petróci 188
 szövetség lásd liga
 szrebrenicai polgárok 398

- Szrubernicsi cs. 460
 Sztánfalva h. (Bereg m.) 1082
 Sztankóci cs. 1299
 Sztára h. (Zemplén m.) 900
 Sztárnyai cs. 582, 958
 Sztenic h. (Pozsega m.) 639
 Sztreza h. (Körös m.) kh. 885
 sztrezai Mindenszentek pálos kolostor és perjele: Gál 885
 Sztritei cs. 189
 – György királyi ember 2, 189
 – Péter és Tamás (János fiai) királyi emberek 189
 – Tamás királyi ember 189, 382
 Szucsáki cs. 23, 61
 – Miklós királyi ember 469
 Szúnyogvár pr. (Nyitra vagy Bars m.) 466
 Szunyor pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Szúti cs., Rozvágyi 221
 – Jakab (Péter fia) királyi ember 623
 – János királyi ember 190
 Szutor más néven Szomordoktelke h. (Kolozs m.) 944
 szüret 1233, 1242, 1334
 Szűz Mária ágostonos kolostor, Boró (Valkó m.) 1166
 – – bencés monostor, Kolos (Nyitra m.) apátja: Bossányi Miklós, Gergely
 – – pálos monostor, Garig 327
 – – egyház, Buda (Pilis m.) 1224
 – – –, Gyula (Békés m.) 651
 – – –, Hedreh (Valkó m.) 1166
 – – –, Melcza (Lengyelország) 313
 – – –, Székesfehérvár (Fejér m.) 9
 – – –, Vasvár (Vas m.) 1196
 – – kápolna, Seggau vár (NRB) 1270
 – – kolostor, Bécs (Ausztria) 868
 – – –, Óbuda (Pilis m.) 648
 – – oltár, Zágráb (Zágráb m.) 1304
 – – templom, Brassó (Szászföld) 683
- Taack*, Petrus, római kúriai ügyvéd 781
 Tabajd h. (Vas m.) 639
 Tacskó cs., Csehi 522
 Taddi Bereck királyi ember 562
 – Páncél Benedek királyi ember 562
 – – Miklós királyi ember 562; megyei ember 841
Tafel cs., Kelecsényi 221
- Tákos h. (Bereg m.) 1082
Takoucz-i cs. 542
 Takovci Pál ügyvéd 69
 Talani pn. 379
 –, Bernardo de Sandro, budai firenzei kereskedő 1310a, 818
 Talmács vár (Fehér m.) 1279
 Tállya vár (Zemplén m.) 1082
 Tamás bácsi prépost és zágrábi kanonok lásd Csázmai Tamás
 – brassói plébános 702
 – fehérvári aléneklókanonok 329
 – frater pap, kapornaki konventi kiküldött 45
 – – presbiter, jászói konventi kiküldött 925a
 – győri karbeli klerikus, káptalani kiküldött 876
 – leleszi konventi jegyző 975
 – nyitrai főesperes lásd Pöstyéni Tamás
 – presbiter, sági konventi kiküldött 656
 – putnoki szabó, jobbágy mint ügyvéd 618
 – rátóti prépost 1225
 – somogyvári (Somogy m.) apát (–1427) 134–135
 – svábfalvai (Szepes m.) plébános 210
 – vasvári őrkanonok 1014
 – visontai (Heves m.) plébános és esperes 42
 – zenggi püspök (1405–1430) 156, 207, 215, 241, 482, 559, 681–683, 746, 786, 1096, 1168–1170
 Tamásfája pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Tamásfalva h. (Valkó m.) 1166
 Tamásfalvi cs. 143, 774, 798
 Tamásháza h. (Csanád m.) 531, 562, 841
 Tamási h. (Gömör m.) 295
 – Henrik (János fia) királyi ajtónállómester/udvarmester (1423–1432) 123, 833, 1031, 1173
 – János mint erdélyi vajda (1403–1409) 701
 – László (János fia) királyi ajtónállómester (1417–1434) 123, 207, 215, 241, 376, 482, 559, 681–683, 746, 786, 833, 1031, 1096, 1168–1170, 1173
 Tamasóci Szász cs. 416, 460, 742
 Tankó Miklós balai jobbágy mint ügyvéd 618
 Tanner pn. 807
 tanúsor, egyházi oklevél 42, 923
 –, esperesi oklevél 780

- tanúsor, királyi oklevél 1040
 –, közjegyzői oklevél 156, 210, 868
 –, magánoklevél 1092, 1285
 –, városi 1204
 –, végrendelkezése 1050
 Tapolóci György (Miklós fia) megyei ember 722
 Tapaszi Pál, a királyi kúria jegyzője, a királyi kúriából külön e célra kirendelt királyi ember 569
 Tapolcai János ágostonos szerzetesrendi lector 1341
 Tapolcamellékiszentgyörgyi János (András fia) királyi ember 460
 Tapoly f. (Borsod m.) 1070
 – (Sáros m.) 95, 659
 Tapolya h. (Zemplén m.) 192
 Tapsonyi cs. 644, 978, 1182
 Tarcal h. (Zemplén m.) 1082
Tarczs lásd *Torc*s
 tárgyalás, Zs., az aragón király és a milánói herceg között 802
 Tari cs. 726
 Tarnóc h. (Ung m.) 193
 Tarnóci cs. 193, 691, 789
 – Bálint királyi ember 788, 810
 – Kelemen és Márton királyi emberek 1275
 – Mihály királyi ember 788
 Tárnok h. (Fejér m.) 1253
 Tárnoki Pál ügyvéd 565
 Tárnokházi István kalocsai olvasókanonok (1422–1434) 1000; vikárius 98
 tárnoki szék 87, 106, 411, 659, 867, 1248
 tárnokmester: Berzevici Péter (Henrik fia)
 –, al-: Dobói János
 tartozás lásd adósság
 Tarvisium lásd Treviso
 Taskánd h. (Vas m.) 439
 Tasnádi Miklós pálos szerzetes, ügyvéd 462
 Tata opp. (Komárom m.) 751a
 tatabi szerződés (1426) 1082
 Tátai cs. 41
 Tatár cs., Betlenfalvi 368
 – –, Mlakai 459
 tatárok 291; elleni harc 1041
 Tawt, János körmöcbányai esküdt 70
Tebin lásd Dévény
 Tegenyei Jakab és Miklós királyi emberek 789
 Tegulich cs. 952
 Tegzes Domokos lásd Terjékfalvi Tegzes Domokos
 Teim pn. 997-998
 Tekes cs. lásd Jolsvafői Tekes
 Tekity h. (Pozsega m.) 639
 telek 30, 58, 67, 84, 98, 129, 312, 323, 334, 338, 412, 540, 553, 611, 617, 687, 691, 696, 701-702, 717, 744, 830, 835, 846, 885, 946, 984, 1013, 1043, 1203, 1210, 1253, 1295
 – (curia iobagionalis) 894
 – (curia seu sessio) 309, 338
 – (deserta) 52, 77, 84, 98
 – (fundus) 343, 1018
 – (fundus curie) 247, 641, 694, 1052
 – (fundus seu curia) 1019
 – (fundus seu sessio) 724, 923
 – (mansio) 77
 – (porta) 112
 – (sessio curie nobilitatis) 696
 – (sessio deserta) 617, 696, 702
 – (sessio mardurinalis) 66
 – (sessio seu fundus curie) 594
 Telekes (mindkettő) h. (Borsod m.) 215
 Telekesi cs. 632, 1142, 1154
 – Nagy cs. 1154
 teljes bűnbocsánat lásd egyházi kegy, teljes bűnbocsánat
 Temerjei László szentgyörgyi (Körös m.) várnagy 460
 Temes h. (Nyitra m.) 923
 – m. hatósága 826, 913, 1205
 temesi alispán: Zsadányi Tamás (András fia)
 – főesperes: Albert csanádi kanonok
 – ispán: Rozgonyi István
 – ispánság 96
 Temesközi István (Demeter fia) gyulai plébános, váradi kanonok 651
 Temesvár v. (Temes m.) 96
 Temesvári cs. 1189
 – várnagy: Zsadányi Tamás (András fia)
 temetkezőhely 9, 310, 391
 temető 77, 1244
 Tépe h. (Bihar m.) 275
 tér (*area*) 212
 – (*forum civitatis*) 1094
 Terbus castellum (Pozsega m.) 639
 Terebes opp. (Zemplén m.) kh. 513, 879-880, 900, 975, 1085

- Terebhegyi Bika cs. 644
 Teremi h. (Küküllő m.) 1
 Terényi Farkas Péter királyi ember 160
 Teresztenye h. (Gömör m.) 1088
Terezmel-i lásd Torozsméli
 Tergovistye másképp Bányatergovistye h. (Zágráb m.) 459
 Tergovistyei cs. 459
 Terjék h. (Tolna m.) 399, 907
 Terjékfalvi Tegzes Domokos ügyvéd 583
 termény 678, 704, 709, 935
 –, borsó 1012
 –, dió 1004
 –, fűszer 379
 –, gabona 122-123, 192, 317, 495, 513, 893, 970-971, 1070, 1087, 1221, 1243, 1274
 –, káposzta 1070
 –, kender 1070
 –, királyé 305
 –, köles 893
 –, rozs 1325
 –, széna 278, 452, 695, 838, 971, 989, 1085
 –, zab 305, 452, 970
 Ternyei cs. 1124
 – János (László fia) tornai szolgabíró 1319
 – *Stras* cs. 1124
 Terpény h. (Hont m.) 797
Teryen-i lásd Terényi
 Téske h. (Gömör m.) 552
 Teszér h. (Hont m.) 639
 teszéri (Győr m.) plébános: Péter 303
 – (Hont m.) jobbágynévsor 160, 599
 – cs. 599
Tetachych-i lásd Tetaticsi
 Tetaticsi Török és *Zoranyth* cs. 459
 – lásd még Gregoriovci és Tetaticsi
 Tétel h. (Fejér m.) 919
 Tetétleni cs. 919, 1000
 – Benedek és Mihály királyi emberek 919
 Téti cs. 1184
 Teutonicus, Petrus, milánói hercegi familiáris 118
 Tevel h. (Tolna m.) 399
Thamasouch-i lásd Tamasóci
Theberthek lásd Töböröcsök
Thekus lásd Tekes
Thekyg lásd Tekity
Thepe lásd Tépe
Thewk-i lásd Töki
Thewth lásd Töt
Thokos lásd Tekes
 am Thor pn. 955, 1103
Thoryay polgár 237
Thwmywg-i lásd Tunyogi
Thwr Mátyás boroszlói egyházmegyei klerikus, ügyvéd 441
Thwser-i lásd Tuzséri
Thymarghaza h. (Heves m.) 157
 Tiba h. (Ung m.) 495
 Tibai cs. 495, 1309
 – János (Lukács fia) megyei ember 1284
 – Ördög cs. 495
 Tibaházi János megyei ember 1164
 Ticinum (Itália) 683
 Tihalfalva h. (Valkó m.) 1166
 tihanyi (Veszprém m.) apát: Demeter
 Tisza f. (Bereg m.) 835
 – (Külső-Szolnok m.) 569
 – (Magyarország) 1267
 – (Szatmár m.) 77
 Tiszaszalók h. (Heves m.) 1060
 tisztség, adószedő 499, 619, 847-848
 –, alkamarás (lengyel) 468
 –, bányafelügyelő 123
 –, bányamester (*perkmaister*) 1290
 –, bíró lásd az egyes helységeknél
 –, domesticus 1007
 –, erdőőr 730
 –, futár 1021a, 1106, 1147, 1178
 –, hadvezér 1071
 –, harmincados 57, 371, 443, 526, 1199, 1207
 –, kamaraispán 1066, 1099
 –, kamarás, apáté 868
 – –, városi 1339
 –, kapitány 918a, 926a, 654, 1034-1036
 –, kenéz 62, 666
 –, officiális 43, 46, 62, 72, 94, 97, 107, 173, 189, 200, 202, 257, 308, 322, 382, 448, 460, 499, 627, 644, 699, 722, 730, 759, 787, 811, 824, 842, 847-848, 940, 971, 992, 1027, 1051, 1171, 1221, 1233, 1235, 1241-1242, 1276, 1311
 – – vagy villicus 1284
 – –, jobbágy 71
 – –, vice- 43, 305
 –, pénzverő 123
 –, *probator monetarum* 123
 –, sókamarai ember 1012

- tisztség, sókamarás 753
 --, al- 205
 -, soltész 649, 721, 1070
 -, számadó 748
 -, udvarbíró 1334
 -, vajda 47, 468
 -, vámos 654, 736, 1126, 1199, 1226
 -, várnagy 732a, 122-123, 167, 194, 308, 335, 377, 390, 433, 460, 468, 490, 642, 644, 666, 680, 702, 787, 826, 838, 846, 935, 992, 1018, 1066, 1068, 1089, 1116, 1197, 1218, 1220, 1231, 1262
 --, al- 680, 710, 1086, 1089, 1148
 -, villicus lásd az egyes településeknél
 -, vitricus 24, 702
 -, zsupán 925
 tízezer vértanú-oltár (erdélyi székesegyház, Gyulafehérvár) 1055-1057
 todi püspök: Viterbói Angelus
 – székesegyház mint kh. 356
 Tohán h. (Fehér m.) 702
 Toka cs., Kopacsóci 762
 Tokaj h. (Somogy m.) 405, 567
 --, castellum és rév (Zemplén m.) 1082
 Tokaji Lukács putnoki jobbágy mint ügyvéd 618
 Tolcsva h. (Zemplén m.) 1082
 Tolmács h. (Bars m.) 639
 Tolmad lásd Tomaj
 Tolna m. hatósága 576
 -- közönsége 112
 Tolnai Imre esztergomi kanonok, ügyvéd 781
 Tolvaj Dénes óbudai esküdt 26
 Tomaj h. (Zala m.) 378, 620, 636, 836
 Tomaji cs. 1156
 Tomica ker. (Pozsega m.) 639
 Tomori cs. 1093
 Tompa cs., Boldogasszonyfalvi 973
 --, Kelecsényi 613
 --, Mahálfalvi 765
 --, Monyorósi 56
 -- lásd még Béládi és Ollári Tompa
 Tompek cs., Oroszvári 610
 Toplica ker. 892
 –lásd még Varasdtoplica
 Topper pn. 955
 Toppil lásd Tapoly
 topuszkói apát: Albeni János
 – apátság kormányzója 1026
 Torczecz h. (Körös m.) 1252
 Torcs h. (Pozsony m.) 443
 Torda m. hatósága 491
 tordai főesperes: Angyalosi Székely Balázs (Mihály fia)
 – Mihály (András fia) esztergomi kanonok, sasvári főesperes 389
 Torjavására opp. (Székelyföld) kiváltságai 488
 Torna m. járásai 1319
 -- kamarahaszna-adókirovása 1319
 tornai ispán: Özdögei Besenyő Pál
 – szolgabírók: Nádasdi Barnabás, Ternyei János (László fia)
 Tornaalji cs. 1088
 – Benkes cs. 1164, 1284
 -- Mihály ügyvéd 1247
 torontáli főesperes: Miklós csanádi kanonok
 torony, gréchegyi 704
 Torozméli Demeter nyitrai szolgabíró 455
 Torre della Fossa h. (Itália) 1332
 Torricella (Torricella del Pizzo) v. (Itália) 282, 486, 930
 Tót cs. lásd Szomszédvári Tót
 Tótbaka h. (Bars m.) 639
 Tótfalu h. (Somogy m.) 1225
 Tothhelmes-i lásd Tótselymesi
 Tothrednek pr. (Sáros m.) 895
 Tótkálló h. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Tótselymesi Apród Miklós királyi ember 1070; ügyvéd 790
 – Balázs királyi ember 1070
 Töbörccsök h. (Fejér m.) 643
 Töhöl lásd Kis- és Nagytöhöl
 Tök lásd még Alsó- és Felsőtök
 Töki cs. 823, 984
 tőke 645
 Tömörkény h. (Somogy m.) 1192
 Törcs vár (Szászföld) 680, 702, 746
 törcsvári várnagy 702; és alvárnagy 680
 --: Gyapoli Péter
 Tördemici cs. 940
 – Bertalan ügyvéd 940
 török 96, 349, 404, 596, 638, 704, 792, 1035
 – betörés 918a, 926a, 91, 680, 1236
 – elleni hadjárat 926a, 1310a, 105, 254, 269, 270, 282, 291, 325, 359, 447, 459, 466, 486, 575, 758, 760, 818, 826, 849, 857, 888, 1083, 1127, 1166, 1192, 1229, 1248, 1288, 1300

- lásd még havasalföldi hadjárat
 – fenyegetés 1146
 – hajóhad 105
 – határvidék 596
 – szultán 383, 638
 – támadás 494, 660, 1126, 1250
 – cs., Négyesi 201
 – –, Pázmáni 287
 – –, *Peselnék*-i 1042
 – –, Pleternicei 66
 – –, Szentersébeti 1142
 – –, Tetaticsí 459
 – – lásd még Gregoriovci és Tetaticsí
 Töt pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Töttös cs. lásd Bátmonostori Töttös
 Tragurinus pn. 156
 Traismauer pn. 328
 traui püspöki szék üresedésben 207, 215,
 241, 482, 559, 681-683, 746, 786, 1096,
 1168-1170
 Trencsén m. hatósága 875
 – v. (Trencsén m.) kh. 875
 trencsényi alispánok: Endrédi Zamárdi And-
 rás, Palásti István
 – ispán: Perényi Miklós királyi lovászmester
 – szolgabíró: Nozdrokóci István, Ozori
 György
 trentói püspök 1236
Treptusa-i cs. 326
 Trevisano, Azzo, velencei követ 810a, 841a
 Treviso v. (Itália) kh. 267
 Trócsányi Benedek, Domokos, László és Ti-
 vadar királyi emberek 1116
 – Mihály királyi ember 1116, 1262
Trwztheleke lásd Tűztelek
 Tunyogi cs. 56
 Tura pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Turcsányi cs. 29
 Turd h. (Temes m.) 1167
 Turnhofer pn. 328
 turóci ispán: Szécsi Miklós
 – konvent mint hh. 338, 553, 611, 649, 745
 – konventi kiküldött: Mihály frater pap 745
 – prépost: Bresztovci István
 Turss pn. 782
 Tussai Bot cs. 56
 Tustram, János, a bécsi apát kamarása 868
 tutor 1288
 Tuzséri cs. 1115
 Tuzsoni Bolgár cs. 62
 Türe h. (Kolozs m.) 30
 Túrje nb. Fülöp esztergomi érsek (1262–
 1272) 210
 tűzkár 464
 Tűztelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
 Tvardko (II.) István Bosznia királya (1421–
 1443) 969, 1333
 Tyrman pn. 1287
 Tyrnawer pn. 1224
 Tysschler pn. 70
Tyzazalok lásd Tizzaszalók
 Tyukodi cs. 56
 udvar 806
 Udvard opp. (Komárom m.) 448
 udvarház 131
 Udvarnok h. (Somogy m.) 946, 1043
 Udvarnokfalva h. (Kolozs m.) 1305
 Ugfalvai Ug cs. 463
 Ugi cs. 630, 1153
 Ugozca m. hatósága 421
 ugocsai alispán: Vitkai Imre
 Ugod vár (Veszprém m.) 97
 ugod (Veszprém m.) hivatalos 94, 97
 ugrai (Zágráb m.) villicus és polgárok 1221
 Újbánya v. (Bars m.) 122-123, 273, 437, 639,
 828
 újbányai polgár 828
 Újbudai Hamar András királyi ember 18
 Újegyház h. (Nyitra m.) 923
 Újfalva h. (Bereg m.) 1082
 – – (Sáros m.) 95, 1116, 1262
 – – (Vas m.) 639
 – más néven Végfalva h. (Valkó m.) 1166
 újfalui (Zágráb m.) Keresztelő Szent János-
 egyház 892
 – cs. 879, 1025, 1234
 – Cristannus (Miklós fia) esztergomi egy-
 házmegyei klerikus, ügyvéd 441, 781
 – Szomor cs. 1176, 1269
 – – Miklós királyi ember 456
 újfalusi (Abaúj m.) hospes 1008
 Újhely opp. (Zemplén m.) kh. 236-237
 újhelyi (Zemplén m.) bíró: Apród Antal
 – – esküdt: Bertalan (Szaniszló fia), Szélesi
 Márk
 – – polgár 236-237

- újhelyi (Zemplén m.) Szent Egyed pálos kolostor 236-237
 Újkéri András (Jakab fia) *Olvod*-i plébános 472
 Újlak h. (Valkó m.) kh. 753
 – (Zemplén m.) 2
 Újlaki cs. 497, 922, 1081
 – Ferenc fehérvári kanonok 329
 – István (László fia) pecsétje 123
 Újnémetsi cs. 56
 Újudvar h. (Körös m.) 334, 385, 657, 741
 Újudvari cs. 334, 385, 657, 741, 1303
 Újvár h. (Bars m.) 639
 – opp. (Vas m.) 639
 – vár (Vas m.) 632, 639
 újvári (Sáros m.) várnagy: Buzlai Balázs (Miklós fia)
 Újvárosi cs. 223
 Újzolyom lásd Besztercebánya
 Ulászló mazóviai és orosz herceg 1092
 – (II.) lengyel király (1386–1434) 291, 336, 468
 Ulm v. (NRB) 1128, 1150
 Ulreich pn. 229, 711
 Umbundum(b) pn. 258, 782
 Un(a) más néven *Bria* folyó (Horvátország) 952
 Ung m. hatósága 19-20, 50, 200, 386, 495, 691, 948, 1145
 – – járásai 1320
 – – kamarahaszna-adókirovása 1320
 Unger cs., Pomogyi 1256
 – István Stelczentorff-i (passauai egyházmegye) akolitus 1270
 – pn. 478, 974
 ungi alispán: Iskei László, Komoróci Osolt Benedek, Németsi Miklós
 – Mátyás egri egyházmegyei klerikus, ügyvéd 781
 – szolgabíró: Harasztai Péter, Helmei Ferenc és Péter, Korcsvai Péter, Korlátfalvi Péter
 Ungor cs., Vajai 1069
 Ungvár opp. (Ung m.) 50
 ungvári (Ung m.) plébános: Leszteméri Gergely (Iván fia)
 unió, egyházi 530
 universitas, megyei 146
 Urai János putnoki jobbágy mint ügyvéd 618
 urbura 122-123, 273
 urburaispán 122-123
 –: Falbrecht, Iohannes
 –, királynéi 690
 Uriel pannonhalmi apát 441
 Úszfalvi cs. 781, 798
 – János (Jakab fia) szepesi kanonok 389
 – Márton (Jakab fia) váradi kanonok 798, 897, 1249; és kanonok 409
 – Úsz cs. 1249
 Uszor h. (Pozsony m.) 434
 út 12, 22, 247, 386, 569, 649, 652, 1013
 –, kereskedelmi 659
 –, köz- 483, 1285
 –, nagy 30, 444, 483
 –, ország- 485
 –, szabad 193, 199, 256, 522, 940, 1049
 utca 84, 411, 628, 650, 696, 704, 835, 1323
 – létesítése 80
 Utisenich Pál báni ember 925
 útlevél 1196a, 748, 857, 888, 1023, 1091, 1106, 1147, 1178, 1230, 1237, 1332
 Utolyafalva h. (Valkó m.) 1166
 Uza cs., Panyiti 295
 Uzaméri Buzga cs. 1176, 1269
 Uzsai Benedek királyi ember 636
 ügyvéd 30, 59, 64, 79, 87, 98, 114, 174-175, 177, 185, 200, 208, 218, 255, 334, 382, 418, 441, 445, 454, 462, 498, 502-503, 516, 566, 569, 583, 585, 600, 603, 656, 699, 707, 868, 884, 889-890, 893, 910, 939-940, 942, 966, 1026-1027, 1050, 1055-1057, 1059, 1073, 1120, 1129, 1151, 1186, 1225, 1247, 1282-1283, 1314
 ügyvédvállás 69, 546, 565, 618, 781, 790-791, 1108
 Üritzer pn. 736
 Ürményi cs. lásd Ilméri
 üzlet (*apotheca*) 156
 váci éneklőkanonok: György
 – kanonok: Ádám csongrádi, Bereck szigetfői, Gergely szolnoki, Mihály nógrádi, Mihály pesti főesperes
 – kanonokság 388
 – káptalan mint hh. 150, 162, 246, 262, 274-275, 453
 – – sekrestyéje 453
 – káptalani kiküldött: Bálint karpap 262

- olvasókanonok: Istváandi Barnabás
- őrkanonok: György
- prépost: Péter
- püspök: Alcebi Miklós, Fülöp
- Vada h. (Szatmár m.) 914
- Vadai László ügyvéd 618
- Vadach-i lásd Vadácsi
- Vadácsi János királyi ember 603b
- – (Mihály fia) királyi ember 544a
- – (Pál fia) királyi ember 544a
- Vadakal h. (Valkó m.) 1166
- Vadafalvi Imre királyi ember 761
- József királyi ember 761, 796
- Vadászi Farkas cs. 779
- Vädrist lásd Vödric
- Vadtelek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Vág f. (Nyitra m.) 560
- – (Pozsony és Nyitra m.) 530, 561
- Vági cs. 366
- Ferenc és István királyi emberek 761
- Vágási János (Vid fia) királyi ember 1070
- Vaglia h. (Itália) 1332
- Vágújhely opp. (Nyitra m.) 319
- vágújhelyi (Nyitra m.) plébánia rektora 319, 480
- Vaja h. (Szatmár m.) 56, 1276-1277
- Vajai cs. 11, 88, 780, 1276-1277
- Gergely királyi ember 593, 1276-1277
- János (Gergely fia) királyi ember 593
- Mihály (Gergely fia) királyi ember 593, 1277
- Mocsár cs. 780
- Ungor Vid királyi ember 1069
- Vajas f. (Valkó m.) 1166
- Vajda h. (Gömör m.) 893
- Vajkai cs. 442
- Val Camonica (Itália) 930, 1034, 1264-1265
- Vál h. (Fejér m.) 1253
- Val Sassina (Itália) 1264-1265
- Valcalepio-völgy (Bergamo) 282
- Valencia 317
- Valkó f. (Valkó m.) 1166
- h. (Kolozs m.) 34
- Valkói cs. 143
- János honti alispán (1425–1427) 43
- Mihály és Miklós királyi emberek 18
- Valkó m. hatósága 499
- – kamarahaszna adója 847
- – közönsége 112
- Valkóci Tamás ügyvéd 890
- Vállaj h. (Szatmár m.) 77, 1310
- Valperga grófjai: Enrichino és Giovanni
- Valtasúr lásd Általsúr
- váltásdíj 291, 309, 758
- Vályi Csató László ügyvéd 893
- István gömöri szolgabíró 1317
- vám 171, 351, 359, 400, 404, 510, 526, 530-531, 561-562, 620, 633, 636, 639, 676, 700, 836, 841, 883, 891, 1067, 1082, 1089, 1093, 1126, 1151, 1166, 1200, 1298
- , harmincad- 122-123, 273, 526, 1207
- vámház 639
- vámhely 654
- vámmentesség 136, 294, 654, 682, 736, 936, 1274
- Vámos h. (Veszprém m.) 1289
- Vámosi cs. 609, 1132, 1289
- Imre (Kozma fia) királyi ember 1030, 1173
- Vrmze királyi ember 1030
- Vámosnovaj h. (Abaúj m.) 342
- Vámosújfalú h. (Zemplén m.) 1082
- Váncsikfalvi Cherges Iván királyi ember 126, 534
- vár 118, 122, 194, 335, 404, 433, 447, 481, 490, 702, 991, 1019, 1081, 1089, 1092, 1116, 1118, 1134, 1149, 1172, 1205, 1231, 1279, 1296, 1298
- átadása 732a
- építése 1291
- és tartozékai 122-123, 164, 530, 560-561, 620, 632, 636, 639, 666, 770, 836, 922, 991, 1082, 1195, 1252, 1296, 1298, 1300
- lásd még castellum, fortalitium
- Várad h. (Bars m.) 639
- v. (Bihar m.) 659, 934, 1236; kh. 104
- – – közössége 822
- Várad György várad kanonok 870
- István fehérvári kanonok 329
- Maglius (Benedek fia) fehérvári kanonok 329
- éneklőkanonok: Albisi Miklós, Kusalyi Jakcs Dénes
- fürdő 373
- kanonok: Albisi Miklós, Ártándi Miklós (István fia), Bocskai István, de Cardini, Konrád, Gúti László (Péter fia), Klerikus Miklós, Kusalyi Jakcs Dénes, Nagymihályi Antal (Miklós fia), Péter, Péter

- kánonjogi licenciátus, Székely Imre, Temesközi István (Demeter fia), Úszfalvi Márton (Jakab fia), Várad György, Vépi Péter
- váradai káptalan 165, 820, 822
- mint hh. 392a, 1521a, 30, 46, 104, 115, 147, 287, 298, 307, 390, 484, 555-556, 706, 798, 944, 995, 1022
- káptalani kiküldött: András mester, a Krisztus teste-kápolna igazgatója 147
- : Antal karbeli presbiter 556
- : Gyulai István karbeli klerikus 30, 46
- kispőpöst 409
- olvasókanonok: Bocskai István, Vépi Péter
- őrkánonok: Bálint
- plébános: Úszfalvi Márton (Jakab fia)
- polgár 373
- püspök 693
- -: Kusalyi Jakcs Dénes, Melanesi János (Giovanni Melanesi da Prato), Scolari András
- váradelőhegyi prépost 408-409, 529, 651, 870
- Váralja h. (Árad m.) 1167
- (Közép-Szolnok/?/ m.) kh. 464
- pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Váraljai György (Miklós fia) fogott bíró 553
- Varasd m. hatósága 861
- opp. (Varasd m.) kh. 861
- varasdi ispán: Batina *Kuhinger* István, Liskói Pál
- varasdtoplicai plébánia inventáriuma 1312
- Váraszi h. (Valkó m.) és Szent András-egyház 1166
- Váraszeszi Lépés György erdélyi prépost (1404-1427) 381; püspök (1427-1442) 1032-1033, 1039, 1055-1057; mint Zs. követe 1279
- Lóránt mint erdélyi alvajda (1415-1438) 22-23, 35, 83-84, 92, 121, 143, 337, 377, 381, 449, 490-492, 501, 544, 666, 774-777, 1074-1075, 1279
- Váraszúr h. (Pozsony m.) 530, 561
- varázslás 578
- Varbóci Albert királyi ember 299
- János királyi ember 299, 451; ügyvéd 59
- Várda cs., Bagosi 307
- Várdai cs. 605, 623, 914, 945, 950, 967, 983, 1114-1115
- Miklós csongrádi ispán (1427-1429) 146
- Vári opp. (Bereg m.) 835, 1082
- Varjú cs. lásd Őri Varjú
- Varjúfalvi László királyi ember 1070
- várkápola 1270
- Várkony h. (Pozsony m.) kh. 1269
- várkonyi (Pozsony m.) plébános: Jakab 1176, 1269
- várnemes lásd nobilis castrensis
- város benépesítése 1126, 1149
- megerősítése 766
- védelme 1179
- városárok 766
- városi ülnökök a tárnoki széken 1248
- Varsányi László (Balázs fia) királyi ember 562
- Vas cs., Arlói 201
- , Szentegyházi 132
- János hrussói várnagy 846
- ügyvéd 454
- vásár, éves 530, 704, 924
- , heti 308, 448, 522, 530, 559, 570, 1232
- vásártartási engedély, éves 103, 376, 446, 471, 681, 773, 1112
- , heti 559, 749
- Vásárdi cs. 29
- János nyitrai szolgabíró 1009
- Vásárhely h. (Kolozs m.) 30
- (Krassó m.) 531, 562
- opp. (Veszprém m.) 940; kh. 378, 939-940
- Vásárhelyi Miklós (Gerő fia) alvajdai ember 544
- Vásári cs. 104, 147
- Barnabás királyi ember 661-662, 840, 859
- László (Péter fia) királyi ember 661-662
- Vásárosfalu h. (Somogy m.) 978, 1182
- Vásároskálló h. (Szabolcs m.) 359
- Vásárút más néven Kürt h. (Pozsony m.) 1027, 1097
- vasi ispán: Gersei (Pető) László
- Vaski László és fia: Tamás királyi emberek 562
- Vasvári h. (Szatmár m.) 78
- (Vas m.) jobbagynévsor 1196
- domonkos konvent 311
- éneklőkanonok: Miklós
- György fehérvári dékánkanonok 710
- kanonok: Fábrián (Barnabás fia), *Heutel-tatathe* Bertalan, Hollósi István, János (Benedek fia)

- káptalan mint hh. 129, 158, 198, 311, 341, 366, 392, 438-439, 461, 498, 512, 580-581, 597, 631-632, 676, 739, 803, 979-981, 994, 1003, 1014, 1122, 1138-1139, 1152
- káptalani kiküldött: György karbeli klerikus 461
- - -: István karbeli klerikus 803
- örkanonok: István
- polgár 632
- prépost: István, Keresztúri Balázs (András fia), Miklós (Gerhard fia)
- Szent Margit-egyház plébánosa: András
- Szűz Mária-egyház plébánosa: István
- Vát h. (Krassó m.) 531, 562, 841
- Váti cs. 686
- Vataháza h. (Kolozs m.) 18, 71
- Vatai cs. 320
- Vatatelekek pr. (Szabolcs m.) 359, 1200
- Vatinc h. (Valkó m.) 1166
- vazallusi eskü, rác despotáé 1040
- Vecchio Maggio h. (Itália) 102
- Vece h. (Hont m.) 1046
- Vecherch*-i lásd Vecsesi
- Vécsei cs. 703
- Vecsesi János királyi ember 111
- Péter királyi ember 52
- Vécsi cs. 465
- Vederfő h. (Vas m.) 639
- Végfalu más néven Újfalu h. (Valkó m.) 1166
- Végles vár (Zólyom m.) 122-123
- véglesi várnagy: Cékei Márton
- Vegli h. (Isztriai-félsziget) 1332
- végrendelet/végrendelkezés 101, 116, 235-236, 258-259, 267, 303, 313, 476, 628, 709, 885, 968, 1011, 1020, 1050, 1176, 1181, 1228, 1305
- végrendelkezés, szabad, kanonokoké 820
- Vejke h. (Tolna m.) 399
- Veke* lásd Vejke
- Velch* lásd Völcs
- velehradi (olmützi egyházmegye) apát: István
- Velence v. (Itália) / Velencei Köztársaság 317a, 810a, 841a, 918a, 926a, 86, 119, 226, 269, 293, 317, 459, 481, 486, 573-574, 863, 874, 930, 1023, 1038, 1044, 1147, 1236, 1332
- - - kh. 732a, 1300a, 1310a, 1310b, 225, 261, 292, 324, 748, 839, 857, 888, 1091, 1191
- - - szenátusa/tanácsa 529a, 732a, 918a, 1021a, 1107a, 1213a, 1230a, 1300a, 38, 225, 261, 292, 324, 748, 839, 857, 888, 1091, 1191, 1332
- elleni háború 226 (1413-1414), 474, 481, 530, 756
- dózse: Foscari, Francesco
- követ 1196a, 1236, 1250
- : Contarini, Federico és Niccolò; Dandolo, Marco; Trevisano, Azzo
- polgár 1332
- sereg 486, 638
- Velétei Péter királyi ember 126
- Velezdi Kövér cs. 454
- Velike castellum (Körös m.) 758, 779
- opp. (Körös m.) 758-759, 779
- Velkapolya h. (Bars m.) 846
- Velkér h. (Kolozs m.) 84
- Velner pn. 1110
- Velpreth* lásd Verpelét
- Vencel, a pozsonyi Szent Márton-templom prédikátora 1181
- Vendel pn. 1226
- Vépi Péter váradi kanonok, majd olvasókanonok (1426-) 392a, 298, 556, 871, 944
- Vér cs., Muronyi 508
- Verber pn. 1080
- Verbovec opp. (Körös m.) kh. 1232
- Veréb h. (Fejér m.) 1253
- Verébelyi Miklós esztergomi örkanonok (1421-1432) 441
- Veres cs., Bánkházai 132
- , Berzsényi 886
- , Leszteméri 382
- , Lidértejadi 640
- , Muronyi 508
- Jakab ügyvéd 656
- pn. 1103
- Vince esztergomi esküdt 411
- Verese gyház h. (Fehér m.) 469
- Veresmart h. (Szászföld) közössége 496
- Verhovina h. (Zágráb m.) 195, 248
- Verona v. (Itália) 1034
- Verőce m. hatósága 722
- opp. (Verőce m.) kh. 722
- verőcei ispán: Marcali Imre (Miklós fia)
- szolgabíró: Kucsetinci Frank (János fia)
- Verpelét opp. (Heves m.) kh. 1258, 1315
- Vértes cs., Mácsédi 1009

- Vértés cs. lásd még Kismácsédi Vértés
 Vértési cs. 246, 456
 Vertikei cs. 644
 Vesterházi Miklós nádori ember 366
 Veszprém m. hatósága 97, 378, 811, 939-940, 1137
 – v. (Veszprém m.) kh. 97, 811, 1050
 veszprémi aléneklőkanonok: Miklós
 – alispán: Gencsi György, Koltai Miklós, Némái Péter
 – dékánkanonok: Németi Gergely, Récsei Imre
 – éneklőkanonok: Ölvedi János
 – kanonok: András veszprémi plébános, Csitári Miklós, Domokos, Egerszegi Péter, Himházi (Szarka) László, Zbugyai Fülöp
 – kanonokság 388
 – káptalan 441
 – – mint hh. 172, 510, 563, 688, 700, 956, 999, 1030-1032, 1173, 1183
 – káptalani kiküldött: Bálint karbeli klerikus 1031
 – –: Bertalan karbeli klerikus 1183
 – –: Miklós karbeli klerikus 1173
 – –: Pál karbeli presbíter 700
 – olvasókanonok: Sári György
 – örkanonok: Nyitrai János
 – Porcsa István királyi ember 510, 700
 – prépost: Liptói Miklós
 – püspök 441
 – –: Himházi Benedek, Szászi János
 – püspökség kormányzója: de Castiglione, Branda bíboros
 – segédpüspök: Ferenc crojai püspök
 – Szent Margit-egyház plébánosa: András kanonok 1050
 – szentszéki bíróság 1050
 – szolgabíró: Korontáli Bereck, Nádasdi István (Mihály fia)
 – tizedjövendelmek kezelője: Domokos veszprémi kanonok, somogyi főesperes
 – várnagy: Koltai Miklós, Némái Péter
 – vikárius: Csitári Miklós
 Vesszős cs., Kisfaludi 197
 Vetési Jakab farnadi (Esztergom m.) offciális 448
 Vethes cs., Majtényi 456
 Vetterler, Friedrich, soproni esküdt 1327
 Vezekény h. (Bars m.) 639
 – – (Pozsony m.) 530, 561
 Vezsenyi cs. 569
 Vicedomini Máté (piacenzai) mindkét jogi doktor, esztergomi olvasókanonok (1418–1428), vikárius (1425–1428) 441, 1176, 1269
 Vicenza v. (Itália) 1034
 Vicselnik f. (Krassó m.) 531, 562, 841
 Vid cs. lásd Baksai Vid
 Vida Ambrus esztergomi esküdt 411
 Vidaföldi György (László fia) fogott bíró 553
 Vidiceto h. (Itália) 783-784
 Vidin v. (Török Birodalom) 398
 Vidrisius, Gazarys (*Ginich* nembeli), brazzai és fárói (Dalmácia) zsupán 1177
 Vigevano v. (Itália) kh. 85, 90
 világosvári kormányzó: Demeter (Vukasin albán király fia) 660
 Vildi cs. 563
 vilémovi (prágai egyházmegye) bencés konvent, apátja: Hasko és perjele: Miklós 607
 Vilmos (Gwilhelmus) karthauzi generális perjel 541
 Vinár h. (Veszprém m.) 378
 Vinarci János báni ember 617
 Vince cs., *Osdy*-i 561, 770
 – –, Szentgyörgyi 1156
 Vingárt másként *Chibay* h. (Fehér m.) 469
 Vingárti cs. 25
 – Geréb cs. 25, 241, 469, 501, 1074
 Virágosberki cs. 1281
 Virt pn. 1201
 Vis h. (Zemplén m.) 925a
 Visi Ormos cs. 180
 Visconti, Filippo Maria milánói herceg (1412–1447) 433a, 529a, 603a, 751a, 810a, 918a, 926a, 1107a, 1145a, 85-86, 90, 99, 105, 118-120, 152, 224, 226, 263, 269, 276, 282-283, 292-293, 324, 332, 383, 413, 422, 428, 474, 481, 486-487, 507, 564, 574, 669-674, 679, 737, 747, 751, 755, 783-784, 792, 795, 802, 815-818, 839, 843-845, 849, 851-857, 862-864, 872-873, 888, 902, 930-932, 1023, 1034-1036, 1038, 1041, 1044, 1048, 1071, 1106, 1128, 1236, 1147, 1202, 1264-1266, 1271-1272, 1291, 1297; mint birodalmi főkapitány 486
 – – – mint milánói herceg Zs. általi megerősítése 507, 564
 Visegrád v. (Pilis m.) 751a, 926a; kh. 31

- Viskovc h. (Valkó m.) 1166
 Visonta h. (Heves m.) 388a
 visontai (Heves m.) plébános és esperes:
 Tamás 42
 vizsály, zágrábi káptalan és a gréchegyiek
 közötti 704
 Vitelnik f. (Krássó m.) lásd Vicselnik
 Viterbói Angelus todi püspök 356
 Vitéz cs. lásd Kamarcai Vitéz
 Vitkai cs. 56
 – Imre ugocsaai alispán (1427) 421
 Vitold (másképp Sándor) litván nagyfejede-
 lem (1392–1430) 291, 539, 1006
 vízaknai sókamarások 753
 vizarekesztély 1097
 vízjel 3, 23, 929, 1059, 1141
 vladislaviai püspök: Pella, Jan
 vlah 62, 450, 1190, 1277, 1294
 Vlreich lásd Ulreich/Vlreich
 Vojkovi István (Béla fia) ügyvéd 69
 Vojnovci cs. 617, 698
 Volkány h. (Barcaság), villicus-a és plébá-
 nosa 91
 Vorsány h. (Pozsega m.) 65
 Vorsányi cs. 65
 Voznica h. (Bars m.) 639
 Vödric h. (Pozsony v.) 668, 985
 Völcs h. (Doboka m.) 22
 Völk h. (Pozsony m.) 442
 Völki cs. 442
 Vörös cs. 520
 – – lásd még Veres
 – –, Farnasi 143
 – –, Jenkei 1145
 – –, Kamonyai 56
 – – lásd még Leszteméri Vörös
 vránai perjel: Nagymihályi Ungi Albert
 Vrs lásd Örs
 Vuk György lásd Brankovics György
Vynchench másként *Rehondorph* h. (Fehér m.)
 469

 von Waczen/Woczen, Stefan, nagyszombati
 esküdt 536-537, 800
 Wagner pn. 344
 – –, kurimai 1263
 –, Janusch/Januss nagyszombati esküdt 536-
 537
 Waicz pn. 27

 Wal pn. 955
 Waldner, Thomas, királynéi mészáros 782
 waldorfi (Szepes m.) plébános/rektor 57
 Walich pn. 345-346
 Walpoth pn. 1019
 Walthersdorfi cs. 148
Walth-i lásd Váti
Waralya lásd Váralja
 Wartberg v. (Ausztria) lásd Szenc
 Wartperger pn. 230
Wartperckh lásd Wartberg
Wathathelke lásd Vatatelke
Watschans lásd Batschan/Watschan
Wech-i lásd Vécsi
Wederfew lásd Vederfó
Wedricz lásd Vödric
 Weichprot, Lorenz, iglói esküdt 219
 Weighardi, Johannes, szomolnoki bíró 1201
 Weitraher lásd Weytraher
Welky-i lásd Völki
Welpreth lásd Verpelét
 in Werd, de Insula Danubii, pn. 1248
 Wernczër pn. 997
 Werthaym pn. 987
 Wesch pn. 536-537
Wesche lásd Vece
 Weteu pn. 1015
 Wetterau (NRB) 1150
 von Weyerl pn. 1181
 Weygil pn. 344
 Weynrich pn. 1204
 Weys pn. 148
 Weytland pn. 313
 Weytraher pn. 213
 –, Merzt, soproni polgármester 213
Widissius lásd Vidrisius
 Wiener cs. 918
 – Neustadt lásd Bécsújhely
 Wild pn. 228
Wild-i lásd Vildi
 Wilhelm bajor herceg 1127
 Wilhelmsburg v. (Ausztria) kh. 328
 włoclaweki (Lengyelország) püspök: Pella,
 Jan
Wlued-i lásd Ölvedi
 Wohner pn. 536-537
 Wolffram pn. 1067
 Wolfgang pn. 1067
Worhowch pr. (Körös m.) 54

- Worsan*-i lásd Varsányi
Wsor lásd Uszor
Withy-i Balázs ügyvéd 939-940
 Wurffel, Paul, bécsi polgármester 1080
Wynarch-i lásd Vinarci
ym Wynckil lásd in Angulo/*ym Wynckil*/
 Wynkel
 – *Wynkel* lásd in Angulo/*ym Wynckil*/
 Wynkel
 – *Wynkil* lásd in Angulo/*ym Wynckil*/
 Wynkel
Wysuntha-i lásd visontai
Wyudwar lásd Újudvar

Yche János kállói esküdt 1185

Zaazd lásd Szászid
Zabhegh h. (Zala m.) 884
Zabo lásd Szabó
Zachkoocz lásd Szacskovc
Zada-i lásd Szodói
Zadan-i lásd Zsadányi
Zadnya h. (Bereg m.) 860
Zádorháza h. (Gömör m.) 1307
Zadosföldre pr. (Gömör m.) 359
Zágráb m. hatósága 110, 494
 – v. (Zágráb m.) 1036, 1236, 1291; lásd még
 Gréchegey
 – – kh. 1012a, 195, 288, 540, 642, 842, 920,
 928, 934, 1221
 – – – környéke, mint az Itáliába induló
 hadak gyülekezési helye 844-845, 853
 zágrábi éneklókanonok: Buza, Kaproncai
 János
 – ispán: János, Mácsói Mátyás (János fia)
 – javadalmaskok 1304
 – kanonok: Arnheimi, Hueven Goeswin;
 Csázmai Mátyás és Tamás, Dávodi Do-
 mokos és László, Fábían, István (Farkas
 fia) bekcsényi főesperes, László székes-
 egyházi főesperes, Marócsai György, Mi-
 hály orvosdoktor, Péter (1382), Péter du-
 bicai főesperes, *Spither* István,
 Szerdahelyi Jakab (Gergely fia)
 – káptalan 684, 704, 892, 1096, 1313
 – – és a gréchegyiek közötti viszály 704
 – – mint hh. 195, 209, 248, 327, 334, 540, 642,
 664, 861, 865, 920, 1026
 – – sekrestyéje 704
 – – testülete 928
 – káptalani kiküldött: Gergely presbiter,
 karbeli javadalmask 865
 – – -: István bekcsényi főesperes 540
 – – -: Marócsai Mihály karbeli javadalmask
 248, 540, 664, 865
 – – -: Péter kanonok (1382) 861
 – prépost: Dávodi Domokos, Gatalóci Má-
 tyás
 – püspök: Albeni János, Eberhard
 – püspöki prédiális 54
 – – udvarbíró: Szentléleki Péter (Ada fia)
 1118
 – székesegyházi főesperes: László
 – Szent Miklós-kolostor 704
 – szentszéki bíróság 885
 – szolgabíró: Gyepüi László, Mlakai Miklós
 (György fia), Rakonoki Péter
 – Szűz Mária-oltár 1304
 – vikárius 885
 zágrábmezei comes terrestris: Felsőlomncai
 Benedek (Miklós fia), István (Pedk fia)
 – ispán: János deák, rakonoki officialis
Zahar h. (Ung m.) 386
 záhonyi (Szabolcs m.) jobbagynévsor és of-
 ficialis 189
Zahora lásd Hátmeg
Zakalas lásd Szakállas
Zakay-i Benedek pölöskei ágostonos perjel
 1342
Zala f. (Vas m.) 439
 – m. hatósága 462, 886
 – – közönsége 112
 – – rendeki széke 462
 – – – székének alispánjai: Bedefalvi Bede Be-
 nedek, Gyömörői Mihály
 – – – – szolgabírája: Meggyesi Márk (János
 fia)
 – – tapolcai ítélőszéke 787
 zalai főesperes: Himházi (Szarka) László,
 Jakab fehervári kanonok
 – ispán: Gersei (Pető) László
 – konvent custosa: Mátyás
 – – mint hh. 175, 204, 234, 439, 636, 836, 886,
 973, 1087
 – – perjele: László frater
 – konventi kiküldött: László frater perjel
Zalavár h. (Zala m.) 446

- zalavári apátság kormányzója: de Gualdo,
 Andrea Benzi
 zálogbirtok lásd birtok zálogosítása
Zalonai-i lásd Szalonai
 Zamárdi cs., Endrédi 875
 Zámbo cs. 251
Zamos lásd Szamos
 zárai érseki szék üresedése 207, 215, 241, 482,
 559, 681-683, 746, 786, 1096, 1168-1170
 Zaránd vár (Zaránd m.) 660-661
 zarándoklat 572, 1336
Zarosfalva/Zarosfalva-i lásd Sárosfalvi
Zas lásd Beregszász
 zászló, hadi- 383, 704
 –, hűbéri 1040
 –, László (Károly fia) nápolyi királyé 530
Zavaiche pr. (Körös m.) 892
 Závod h. (Tolna m.) 399, 756-757, 907, 909
 Zboró h. (Sáros m.) és soltésza 1070
 Zbugyai Fülöp veszprémi kanonok, ügyvéd
 441
Zdanya lásd Alsó- és Felsőzdanya
Zebes lásd Zsebes
Zechen-i lásd Szécsényi
Zechyn-i lásd Szécsényi
Zeech-i lásd Szécsi
Zeegy lásd Szög
Zeek-i lásd Széki
Zeer-i lásd Szeri
Zel lásd Szél
Zelen-i lásd Szelényi
Zelepka lásd Szelepka
Zeles Péter pánádi (Küküllő m.) villicus 501
Zeles-i lásd Szöllősi
Zelev-i lásd Zellői
Zelew lásd Zellő
*Zelew*s lásd Szőlős
 Zellő h. (Nógrád m.) kh. 246, 522
 Zellői Bertalan királyi ember 246
 – János (országbírói ítélőmester), fogott bíró
 31
 Zelnaszentmiklósi másképp Gyepüi cs. 358
Zelnicha lásd Szelnica
Zemche-i lásd Semsei
Zemefalva lásd Szömfalva
Zemety-i lásd Szemeti
Zempeter lásd Szentpéter
 Zemplén m. hatósága 39, 513, 879-880, 900,
 1085
 zempléni alispán: Cseleji János (Péter fia)
 – ispán: Perényi Miklós
 – szolgabíró: Fűzi Tamás, Kamonyai Má-
 tyás, Pólyi Ambrus, Ronyvai András
 (Illés fia)
Zengel-i lásd Szengyeli
Zengg v. (Horvátország) 156, 292, 748, 888,
 934, 1091, 1191, 1332; kh. 665
 – – – tanácsa 665
 zenggi bírók: Atobis, Darius; Antal, Jakab
 – gróf: Frangepán Miklós
 – írnok: Pagói János (György fia) császári
 közjegyző
 – polgár 156
 – püspök: Tamás
 – vikárius: de Raduchic, Franciscus
Zengioh-i lásd Szentjobbyi
 Zengkl, Stephan, soproni esküdt 1327
Zenpal-i lásd Szentpáli
Zenthbenedek-i lásd Szentbenedeki
Zenthe lásd Sente
Zenthelsebeth-i lásd Szentersébeti
Zenthgyrolth-i lásd Szentgyrolti
Zenthjorg (Szepes m.) lásd Szentgyörgy
 (Szepes m.)
Zenthkerezth lásd Szentkereszt
Zenthmarton-i lásd Szentmártoni
Zenthmyhal-i lásd Szentmihályi
Zenthmyhaltheleke lásd Szentmihálytelke
Zenthshikes lásd Szend
Zeny-i lásd Szini
Zeredahel-i lásd Szerdahelyi
Zerethwen pr. (Pest m.) 150
 Zernyest h. (Fehér m.) 702
Zerotin-i Miklós (Jakab fia) olmtüzi egyház-
 megyei császári közjegyző 868
 Zétényi Makó cs. 20, 56
 – – György királyi ember 2
 – Péter salamoni (Ung m.) és záhonyi (Sza-
 bolcs m.) oficiális 189
Zewles-i lásd Szélesi
Zewrchek-i lásd Szöröcsöki
Zeydenswancz pn. 313
Zeypener pn. 728, 1103
 Zimony h. (Szerém m.) 1147, 1297; kh. 1023
 – vár (Szerém m.) kh. 1236-1237
 Zingk pn. 997-998
Zlobichi cs. 925, 952
Zlothyncz h. (Körös m.) 334, 657, 741

- Zobochyna*-i lásd Szlobocsinai
 zobori konvent custosa: András
 -- mint hh. 114, 278, 403, 470, 601, 707, 829, 923
 -- perjele: Jakab
 – konventi kiküldött: András frater, presbiter 829
 ---: Jakab perjel (1425) 707
 ---: János frater (presbiter) 470, 707
Zoda-i lásd Szodói
Zok cs., Jókai 1108
Zolard lásd Szolárd
Zolnad lásd Szóna
 Zólyom m. ispánsága 122-123
 – vár (Zólyom m.) 122-123; kh. 827, 1010, 1336
 Zólyomi Ferenc lásd Besztercebányai más-
 képp Szászfalvi Ferenc
 – ispán: Borbála királyné, Ilsvai György
 – várnagy 433
Zomad h. (Nyitra m.) 194
Zombor h. (Zemplén m.) 1082
 Zombori Horvát Domokos királyi ember
 816a
 – Lőrinc ügyvéd 185, 600, 1129
Zomelyazegh lásd Szavalyaszeg
Zomordok-i lásd Szomordoki 12
Zompagh cs. 569
Zoranyth cs., Tetaticsi 459
Zoronkouch lásd Zronkocv
Zorozlo lásd Szoroszló
Zrednamelléki cs. 69
Zrin opp. (Zágráb m.) kh. 240
Zrínyi gróf cs. 240, 257, 422, 527, 1026, 1202
Zronkocv h. (Körös m.) 334, 657, 741
Zronkovch lásd Zronkocv
Zrubernicz-i lásd Szrubernicsi
Ztenycz lásd Sztenic
Zthanffalva lásd Sztánfalva
Ztoyzlauch/Ztoyslauch h. (Körös m.) 657, 741
Ztresych pr. (Zágráb m.) 1026
Zubor cs., Pataji 543
Zuchak-i lásd Szucsáki
Zurchuk-i lásd Szöröcsöki
Zuugh-i lásd Szúti
Zwdoro-i lásd Szodorói
Zwettl v. (Ausztria) 720
Zwnyefew lásd Szinyefő
Zwnyogwar lásd Szúnyogvár
Zwnyor lásd Szunyor
Zwveewenfelde/Zywnewnfeld pr. (Zala m.) 620, 636, 836
Zyk-i lásd Székelyfalvai
Zylaslucze-i lásd Szilaslucsei
Zylastheleke/Zylostheleke lásd Szilastelek
Zylkerek-i lásd Szilkeréki
Zynche-i lásd Szcencsei
Zyrwnd lásd Szunyor
Zyrwnd lásd *Zwnyor/Zyrwnd*
Zywnewnfeld lásd *Zwveewenfelde/Zywnewnfeld*
 Zs. adománya a királynénak 122-123, 273
 – audienciája 751a
 – császárkoronázása 105, 292, 573, 845, 852, 857, 888, 931, 1041, 1113, 1127-1128; lásd még Romzug
 – elleni lázadás (1403) 358, 530, 756, 1166-1167
 – fogsága (1401) 530
 – itáliai kísérete 573
 – utazása 918a, 105, 224, 292, 481, 573-574, 737, 815, 843-845, 852-854, 872, 874, 888, 1041, 1113, 1128, 1236, 1254, 1291
 – kancelláriája 821, 1178
 – követe és familiárisa: da Siena, Luca
 – -: Artandus, a Saint Antoine-i kolostor apátja, de Cardini Konrád, Kusalyi Jakcs János, Miklós kánonjogi doktor, Pölöskei (O)nofri János, della Scala, Brunoro, Szácsi János, Váraskeszi Lépes György
 – mint római király 269-270, 276, 282-283, 324, 383, 428-429, 558, 669-674, 679, 751, 792, 802, 815-818, 843-845, 851-857, 862-863, 872-873, 930-932, 1034-1036, 1041, 1044, 1048, 1071-1072
 – – – – ígervénye 474, 481
 – – – – jogai 530
 – – – – szerződése Milánóval 574
 – – – – Szavojával 573
 – – – – tanácsosa: Mewsenrewter, Johann; della Scala, Brunoro
 – országai 468
 – puskamestere: von Raichanaw, Hans
 – rokona (socer noster): Cillei Hermann
 – titkára: Schlick, Caspar
 – udvara 918a, 671
 Zsadány h. (Gömör m.) 893
 Zsadányi Ábrány cs. 893

- cs. 1093, 1141, 1143, 1193
- Péter ügyvéd 64, 603
- Tamás (András fia) temesi alispán és temesvári (al)várnagy (1427–1429) 826, 1086
- lásd még Nagyzsadányi
- Zsámbok h. (Pest m.) 579
- Zsarnóca h. (Bars m.) 639
- Zsebes h. (Abaúj m.) 891
- Zsebrid h. (Tolna m.) 639
- Zsegnyei cs. 361
- György, a zempléni alispán embere 1299
- Zsegra h. (Szepes m.) 266
- Zsegrai Pócs Mihály (Péter fia) sárosi alispán (1420–1435) 223, 256, 362, 504, 570–571, 793, 837–838, 894–896
- lásd még Sóki
- zselíci (Tolna m.) Szent György-egyház plébánosa: Pozsegai Pál (István fia)
- Zseliz opp. (Bars m.) kh. 730, 912
- – – közössége 730
- – – tanácsa 912
- zselizi (Bars m.) официális 308, 730
- Zsemberi cs. 138
- Balázs és Miklós királyi emberek 522
- vagy Disznósi cs. 137
- Zsidei cs. 575
- Imre (János fia) bodrogi szolgabíró 305
- zsidó 355, 514, 519, 554, 645, 1326
- Zsigmond oporovci (Körös m.) várnagy
- lásd Szentléleki Kasztellánfi Zsigmond
- pozsonyi alispán lásd Lapispataki Zsigmond
- zsinat, konstanzi (1414–1418) 459, 620, 758
- , vienne-i (1311–1312) 549
- Zsófia cseh királyné 1254
- zsold 918a, 926a, 254, 912, 930
- Zsoldos cs., Csongvai 501
- –, Kéri 661–662
- –, Runyai 450a
- Zsombori cs. 63, 469
- Dávid alvajdai ember 22
- Zsuki cs. 1074
- zsupanátus, Brazza és Faro szigetek (Dalmácia) 1177

A DL- ÉS DF-SZÁMOK MUTATÓJA

(A félkövér DL- és DF-számok után a kötet tételszámai következnek.)

E kötetben az 1078. tételszám hiányzik.

DL

1861: 214; 2394: 340; 4685: 649; 10443: 889; 11062: 359; 11711: 841; 11845: 215; 11877: 3; 11889: 9; 11890: 26; 11891: 42; 11893: 65; 11894: 78; 11895: 115; 11896: 174; 11897: 163; 11898: 208; 11899: 216; 11900: 236-237; 11902: 287, 556; 11903: 403; 11904: 375; 11905: 411; 11906: 454; 11907: 443; 11908: 469; 11909: 498; 11910: 533; 11911: 531, 562; 11912: 569; 11913: 579; 11914: 595; 11915: 641, 744; 11916: 644, 942; 11917: 648, 705; 11918: 779; 11919: 825, 943; 11920: 846; 11921: 858; 11922: 885; 11923: 906; 11924: 910; 11925: 941; 11926: 946, 1043; 11927: 958; 11928: 964; 11929: 988; 11930: 999, 1031; 11931: 1050; 11932: 1058; 11933: 1060; 11934: 1070, 1107; 11935: 1069, 1246; 11937: 1074; 11938: 1087; 11939: 1092; 11940: 1123; 11941: 1161; 11942: 1167; 11943: 1059; 11944: 1224; 11945: 1225; 11946: 1255; 11947: 1256; 11948: 1285; 11949: 1296; 11950: 1298; 11951: 442; 11952: 1239; 12997: 1229; 18147: 549; 24515: 368, 444; 24516: 941; 24819: 1316; 24950: 585; 25930: 236; 26387-26388: 419; 26389: 767, 905; 27009: 84; 27155: 951; 27456: 63; 27858: 423, 525; 28195: 1160; 28196: 121; 28797-28798: 34; 28799: 22; 28800: 12; 28801: 18; 28802: 18, 71; 28966: 30; 28967: 92, 143; 29237: 25; 29238: 1042; 29766: 11; 29767: 32; 29768: 501; 30165: 33; 30428: 34; 30429: 483; 30785: 41; 31435: 386; 31436: 475; 31437: 691; 31439: 816a, 925a; 31440: 1268; 31441-31442: 1278; 32382:1320; 32505-32506: 296, 577, 663, 760; 32690: 1318; 32769: 722; 32934: 865; 33096: 749; 33560: 66; 33561: 73; 33562: 326; 33873: 586; 34004: 758; 34088: 1319; 34779: 1019; 34855: 47; 34857: 1019; 34858: 1292; 34860: 1293; 35513: 69; 35514: 327; 35515: 542; 35801: 1317; 35948: 540; 36403: 1306; 36412: 984; 36451: 1096; 36662: 45; 36913: 483; 36933: 247; 37048 1279; 37066: 577, 663, 760; 37210: 92, 143; 37585: 241; 38124: 350; 38250: 706; 38515: 459; 38709: 30; 39286: 123; 39516: 590; 39517: 959; 39727: 467; 39728: 735; 39932: 504; 39933: 362; 43685: 4; 43686: 98; 43687: 129; 43688: 239; 43689: 251; 43690: 256; 43691: 331; 43692: 341; 43693: 356; 43694: 392; 43695: 399; 43696: 425; 43697: 426; 43698: 433, 1308; 43699: 591; 43700: 462; 43701: 366, 461; 43702: 466; 43703: 563; 43704: 522, 587; 43705: 622; 43706: 650, 675; 43707: 688; 43708: 717; 43709: 508, 740; 43710: 765; 43711: 599; 43711: 778; 43712: 790; 43713: 850; 43714: 662, 859; 43715: 886; 43716: 929; 43717: 939; 43718: 1014; 43719: 1018; 43720: 1073; 43721: 956, 1183; 43722: 977, 1098; 43723: 1118; 43725: 1331; 43726: 520; 43727: 155; 43728: 571; 48626: 202; 48795: 972; 48801: 909; 48945: 339, 424; 48962: 1017; 48966: 602; 49047: 923; 49168: 114; 50429: 739, 803; 54558: 16; 54559: 19; 54560: 50; 54561: 306; 54562: 354; 54563: 359; 54564: 516; 54565: 546; 54566: 557; 54567: 621; 54568: 635; 54569: 637; 54570: 750; 54571: 808; 54572: 809; 54573: 866; 54574: 913; 54575: 949; 54576: 965; 54577: 960; 54578: 966; 54579: 1013; 54580: 1119; 54581: 1144; 54582: 1145; 54583: 1151; 54584: 1184; 54585: 1185; 54586: 1205; 54587: 1219; 54596: 1200; 54607, 54654, 54722, 54810, 54925: 359; 54926: 359; 56964: 1284; 57587: 14; 57588: 15; 57589: 20; 57590: 79; 57591: 583; 57592: 837; 57593: 895; 57594: 1120; 57595: 1124; 57596: 1162; 59107: 154; 59108: 169; 59109: 194; 59110: 404; 59111: 410, 455; 59112: 410, 458; 59113: 278, 470; 59114: 890; 59115: 922; 60672: 64; 60673: 266; 60674: 603; 60675: 1061; 61415: 303; 61416: 699; 61417: 1009; 61418: 1176, 1269; 62249: 199, 360; 62250: 484; 62251: 1186; 62577: 601, 829; 62800: 61; 62801: 140; 62802: 222; 62803: 677; 62804: 678; 62805: 775; 62806: 1175; 63795: 450a; 63936: 611, 745; 64241 21, 145; 64242: 185; 64243: 279; 64244: 301, 320; 64245: 430; 64246: 431; 64247: 600; 64248: 654, 793; 64249: 896; 64250: 1093; 64251: 1129; 64252: 1141; 64253: 1187; 64254: 1194; 65021: 1024; 65867: 167; 65868: 246, 262;

66568: 195, 248; 66570: 756-757, 907; 66687: 582, 714; 66881: 323; 66882: 465; 66883: 703; 67426: 400; 67772: 773; 67773: 973; 68346: 378; 68435: 234; 68699: 861; 68978: 721; 69437: 137; 69439: 176; 69440: 274; 69441: 275; 69796: 594, 687; 70021: 405, 567; 70842: 39; 70843: 10, 196; 70844: 376; 71381: 884; 71759: 400; 71795: 694; 71942: 533; 72632: 420; 72999: 295; 73399: 788, 810; 73400: 1275; 73499: 160, 250; 73673: 18, 92, 143; 73773: 78; 74024: 62, 100; 74025: 377; 74026: 337, 381; 74027: 449; 74028: 450; 74029: 490; 74030: 491; 74032: 877; 74286-74287: 245; 74433: 1190; 74449: 1335; 74481: 312; 74585: 738; 74895: 188, 352; 74963: 1200; 75285: 223; 75635: 29; 75869: 299, 451; 80077: 96; 80078: 110; 80079: 153; 80080: 164; 80081: 170; 80082: 182; 80083: 112, 217; 80084: 240; 80085: 264; 80086: 305; 80087: 321; 80088: 322; 80089: 464; 80090: 452; 80092: 448, 517; 80093: 308, 518; 80094: 308, 548; 80095: 448, 547; 80096: 448, 524; 80097: 555; 80098: 565; 80099: 575; 80100: 543, 588; 80101: 604; 80102/1: 614; 80102/2: 615; 80103-80104: 619; 80105: 623; 80106: 642, 664; 80107: 730; 80108: 753; 80109: 847; 80110: 848; 80111: 576, 904; 80112: 945; 80113: 950; 80114: 967; 80115: 961; 80116: 957; 80117: 962; 80118: 982; 80119: 990; 80120: 991; 80121: 1007; 80122: 1012; 80123: 1021; 80124: 1026; 80125: 1156; 80126: 1114; 80127: 1115; 80128: 1121; 80129: 1133; 80130: 1130; 80131: 1134; 80132: 1136; 80133: 1157; 80134: 834, 1240; 80135: 197; 82834: 912; 82835: 730; 83070: 309; 83071: 933; 83640: 494; 83693: 397; 84387: 605; 84388: 612, 743; 84389: 983; 84390: 325; 84523: 633; 84855-84856: 400; 84857: 891; 85718: 495; 85719: 531; 85720: 725; 85721: 726; 85722: 562, 841; 85723: 900; 85724: 1052; 86029: 552; 86304: 830; 86480: 52, 111; 86791: 530; 86792: 560, 764; 86793: 561, 770; 87998: 639; 87999: 978, 1182; 88039: 833, 1030, 1173; 89879: 55; 89880: 1231; 89881: 201; 89882: 255; 89883: 315, 335; 89884: 618; 89885: 715; 89886: 1135; 90388: 971; 92709: 28; 92710: 146; 92711: 158; 92712: 186; 92713: 198; 92714: 311; 92715: 580; 92716: 581; 92717: 597; 92718: 620; 92719: 630; 92720: 631; 92721: 632; 92722: 676; 92723: 508, 740; 92724: 636, 836; 92725: 979; 92726: 980; 92727: 981; 92728: 994; 92729: 1003; 92730: 1131; 92731: 1138; 92733: 1139; 92734: 1142; 92735: 1152; 92736: 1153; 92737: 1154; 94039: 1321; 94162: 510, 700; 94163: 762; 94167: 1192; 94466: 416; 94959: 265; 94960: 1051; 95512: 707; 95814: 686; 97052: 56; 97053: 88; 97054: 171; 97055: 300; 97056: 708, 763; 97057: 980; 97058: 1022; 97059: 1140; 97060: 1195; 97061: 1276; 97062, 97064: 1277; 97065: 1276; 98136: 660-662, 840, 859; 98445: 67; 98876: 78; 98877: 168; 98878: 279; 98879: 333; 98880: 914; 98881: 1143; 98882: 1086, 1193; 98941 177; 100444: 917, 1068; 101720: 438; 101721: 1122; 102033: 460, 742; 102034: 963; 102970: 724; 102971: 620, 836; 103184: 838; 103185: 894; 103186: 1203; 103187: 1210; 103197: 1203; 103512: 172; 103513: 334; 103514: 657, 741; 103515: 1196; 103516: 1252; 103517: 1303; 103518: 1302; 103519: 175; 104769: 392a; 104982: 361; 104984: 1011; 105522: 995; 105561: 652, 881; 105984: 511; 106957: 385; 107425: 421; 107698: 915; 107832: 338; 107888: 560, 764; 107889: 560, 764; 108272: 1245; 108490: 1238; 108491: 875; 108492: 1081.

DF

201240, 201499, 201531, 201594: 441; 202352: 148; 202353: 213; 202354: 244; 202355: 328; 202356: 355; 202357: 370; 202358: 412; 202359: 505; 202360: 526; 202361: 646; 202362: 712; 202363: 716; 202364: 736; 202365: 799; 202366: 804; 202367: 831; 202368: 883; 202369: 903; 202370: 918; 202371: 924; 202372: 996; 202373: 1001; 202374: 1015; 202375: 1016; 202376: 1126; 202377: 1166; 202378: 1180; 202379: 1197; 202380: 1199; 202381: 1207; 202382: 1211; 202383: 1218; 202384: 1220; 202385: 1226; 202386: 1280; 202387: 1329; 204421: 258-259, 485, 901, 968; 204422: 36, 1206, 1212-1213, 1215-1216, 1337; 204619: 1328; 204620: 1339; 204822: 371; 204823: 519; 204824: 1338; 205047: 645, 1327; 207664: 13; 207665: 1132; 207666: 94; 207667: 97; 207668: 218; 207669: 609; 207670: 811; 207671: 824; 207672: 787, 876; 207673: 940; 207674: 1137; 207675: 1289; 208701: 610; 208780: 89; 209255: 1286; 209256: 512; 209616: 78; 209702: 1309; 209704: 533; 210677: 165; 210970: 655; 211494: 1069, 1246; 211496: 1069; 211630: 1210; 211650: 937, 1063; 211691: 497, 921; 211710: 253,

878; 211878: 593; 211980: 1295; 212376: 126, 534; 212847: 17; 212848: 87; 212849: 106; 212850: 133; 212851: 249; 212852: 271; 212853: 659; 212854: 681; 212855: 682; 212856: 731; 212857: 723; 212858: 732; 212859: 791; 212860: 867; 212861–212862: 682, 936; 212863: 1116, 1262; 212864: 1273; 212865: 681, 1282; 212866: 723, 1283; 212867: 1324; 212964: 682; 218702: 759; 218703, 219030: 758; 219039: 779; 221691: 189, 382; 221692: 190; 221693: 124; 221694: 989; 221695: 10; 221695: 196; 221696: 380; 221697: 696; 221698: 835; 221699: 191; 221700: 192; 221701: 938, 1002; 221702: 768; 221704: 193; 221705: 613; 221706: 221, 1307; 221708: 908; 221709: 77; 221710: 307; 221711: 285; 221712: 489, 769; 221727: 161; 221796: 789; 223034: 113; 225857: 456; 226278: 1314; 226776: 434; 227153: 640; 227154: 970; 227162: 695; 227966: 1027; 227967: 1097; 228058: 589; 228187: 1105; 228241: 916; 228284: 391; 228290: 310; 228596: 74; 228597: 297; 228598: 521; 228599: 893; 229850: 710, 1148; 230253: 1221; 230387: 842; 230802: 709; 230893: 1336; 231074: 53; 231075: 257; 231076: 358; 231077: 527; 231078: 617; 231079: 617, 698; 231080: 920; 231714: 928; 232902: 927; 232903: 342; 233174: 1288; 233178: 302; 233334: 925; 233526: 207; 233602: 1049; 234048: 1334; 234054: 975; 234172: 948; 234173: 200; 234174: 75; 234175: 178; 234176: 179; 234178: 626; 234179: 947; 236146: 43; 237477: 1259; 238450: 828; 239467: 272; 239468: 310; 239469: 391; 239470: 766; 239471: 1005; 239472: 1077; 239473: 1100; 239474: 1117; 239475: 1243; 239476: 1248; 239478: 1274; 239479: 1287; 239480: 1104; 240864: 1179; 241483: 27; 241484: 427; 241485: 500; 241486: 668; 241487: 692; 241488: 718; 241489: 719; 241490: 720; 241491: 974; 241492: 997; 241493: 998; 241494: 1047; 241495: 1067; 241496: 1080; 241497: 1095; 241498: 1108; 241499: 1165; 241500: 1208; 241501: 1209; 241502: 1217; 241506: 1290; 243984: 553; 243985: 923; 244356: 203; 244694: 91; 244695: 136; 244696: 1279; 246876: 786; 246877, 246879: 680; 246880: 702; 246881–246883: 680, 746; 248109: 1064; 248240: 1046; 248386: 598; 249211: 797; 249212: 643; 249213: 1004; 249281: 1155; 249506: 1065; 249507: 1065–1066; 249902: 1010; 249903: 1045; 249943: 318; 249971: 827; 250117: 440; 250158: 690; 250159: 697; 250192–250193: 70; 250242: 1267; 250435: 1089; 250505: 433a, 118; 250507: 5–7, 24, 81–82, 95, 116, 130, 139, 141, 212, 235, 284, 313, 344, 401, 572, 628, 727–729, 812, 953–955, 1020, 1037, 1076, 1079, 1084, 1094, 1102–1103, 1109–1111, 1158, 1198, 1204, 1214, 1223, 1251, 1257, 1263, 1322–1323; 251008: 919, 1000; 251259: 1083; 251655: 1249; 252046: 1096; 252156: 704; 252424: 54; 252482: 144, 1201; 252926: 83; 252929: 316; 252930: 492; 252931: 777; 252932: 1075; 252934: 1294; 253010: 72; 253048: 132; 253323: 294; 253324: 353; 253325: 776; 253537: 296, 577, 663, 760; 253569: 488; 253736: 653; 253855: 446; 254184: 31, 159; 254385: 189, 382; 255022: 35; 255255: 544; 255256: 685; 256120: 1169; 256140–256141: 1096; 256325, 256329: 684; 256491: 892; 256761: 928; 257259: 1168; 257324: 761, 796; 257427: 1253; 257568: 823; 257699: 702; 258341: 209; 258342: 528; 258354: 969; 258615: 214; 258623: 368, 444; 258624: 214; 260731: 2, 93; 260732: 406, 634; 260733: 935, 992; 260922: 34; 260988–260989: 733–734; 261136: 944; 261177: 104, 147; 261508: 1163; 261509: 584; 261902: 1192; 261912: 510, 700; 261992: 439; 262097: 620; 262244: 667; 262708: 721; 263041: 57; 263126: 387; 263162: 58; 263338: 1164; 263339: 1247; 263488: 689; 263518: 1281; 264330: 173; 264331: 180; 264332: 187; 264333: 513; 264334: 624; 264335: 627; 264336: 879; 264337: 880; 264338: 1025; 264339: 1085; 264340: 1171; 264341: 1233; 264342: 1234; 264343: 1235; 264344: 1241; 264345: 1242; 264584: 181; 264989: 1123; 265723: 402; 266457: 298; 266458: 330; 266459: 417; 266460: 566; 266769: 319; 266770: 253, 878; 267426: 469; 267901: 214; 267926: 288; 267927: 304; 268008: 1232; 268013: 1096; 268057: 53; 268399: 533; 268420: 798; 268586: 1088; 269439: 794; 269814: 463; 270031: 502; 270032: 503; 270200: 647; 270201: 523; 270202: 887; 271334: 59; 272224: 166; 272225: 625; 272706: 210; 272770: 781; 273029: 916; 274147: 1289; 274148: 414; 274744: 67; 275243: 46; 275246: 1, 107; 275247: 1112; 275248: 1125; 276166: 123; 277056: 1181; 277464: 549; 277468: 23; 277827: 549; 278654, 278661: 91; 278668: 532; 278700: 496; 278761: 701, 1222; 279554: 219, 220, 568; 279868: 535–537, 800–801; 280127: 891; 280574: 1022; 281090: 286; 281323: 359; 281886: 1258; 281982: 157; 282311: 204; 282529: 1325; 282702: 76; 282871: 343; 282969: 1238; 282970: 875; 282971: 1081; 283242: 441; 283605: 541; 284087: 1101; 284449: 1299; 284880: 658; 285129: 1008; 285220: 367; 285454: 1065; 285879: 826;

286017: 441; 286061: 607; 286248: 436; 286271: 122, 273, 437, 482; 286480: 488; 286487: 1300; 286489: 1518a, 1521a, 1524a, 1550a, 236, 1305; 286524: 115; 286571: 407; 286572: 51; 286573, 286591: 683; 286705: 496; 286708: 786; 286711: 549; 286730: 91; 286772: 149, 211, 228-231, 345-348, 476-478, 711, 782, 806-807, 813, 985-987, 1227-1228, 1251; 286775: 1279, 1288; 287106: 122, 273, 437, 482; 287437: 969; 287451: 794; 287860: 349, 507, 564, 1040, 1301; 288306: 209; 288309: 528; 288320: 606; 288340: 156; 288341: 267; 288601: 277; 288870: 384; 288871: 822; 288872: 1032; 288958: 1168; 289000: 468; 289040: 156, 665; 289042: 976; 289052: 156; 289053: 976; 289073: 125; 290403: 317; 290404: 413, 638; 290405: 849; 290406: 1038; 290407: 1146; 290408: 1149, 1250; 290713: 539, 1006; 290930: 897-899; 291378: 774; 291379–291380: 126, 534; 291390: 868; 291733: 214; 292145: 103.

DL- vagy DF-számmal nem, de „régijelzettel” rendelkező tételek mutatója
(félkövéren az oklevelek régi jelzete, utánuk a kötet tételszámai)

Heiligenkreuz, Stiftsarchiv Heiligenkreuz, Urkunden 1427-IV-24: 418.
HHStA RRB vol. H, fol. 142v–143r: 573; fol. 143r: 574; fol. 145r: 429; fol. 145v–146r: 428; fol. 147r: 365; fol. 149v–150r: 771; fol. 150r: 772; fol. 153v: 1159; fol. 154r: 1230.
Königsbergi lt., ma GStA PK, Ordensbriefarchiv, Nr. 4738: 369; Nr. 4741: 383; Nr. 4824: 1028.
Lettere di Levante vol. 10, fol. 13v–14v: 398.
Munkács város főbírájának iratai, Királyi rendeletek és oklevelek, Váry László okmány-kollekciója, nr. 4. és nr. 62: 471.
SZSZBML, XV. 2. DL 94. (Nyírbátor város lt.): 78.
Zágrábi káptalan lt. Protokol 860, Marcelovičevi regesti, pag. 120: 447.
Zágrábi káptalan orsz. lt., Acta antiqua 72-2-5: 1170.

Az Erdődy család levéltárának Galgócról (Hlohovec)
a bécsi HHStA-ba vitt és ott letétként őrzött eredeti okleveleiről készült
másolatok alapján kivonatolt egységek tételszámai
(félkövéren az oklevelek mai és régi jelzete, utánuk a kötet tételszámai)

494: 544a, 603b, 656; 495: 509, 545; 9049. (98-25-1): 660; 10096. (50-2-7): 252.

